ይድረስ፡-

ለኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት!

በእግዚአብሔር ስም፥ ሰላምታዬን አቀርብላችኋለሁ።

የኢትዮጵያ መከነ ለእምር ወደሚገኝባት፥ ወደ ኢትዮጵያዊነት የእውቀት መዲና ለመጓዝ፥ ፈቃደኞች የኾናችሁ ኹሉ፥ ኑ!

ወደዚያ የሚያደርሳችሁ፥ በመንፈስ ቅዱስ የሚነዳ የውይይት ሠረገላ፥ ይኸው ተዘጋጅቶ፥ ቀዳማዊ ጉዞውን ሊጀምር ይጠብቃችኋልና፥ ተሣፈሩ!

ኢትዮጵያ
እና
ኢትዮጵያዊነት

"እኔ ምንድር ነኝ? ማንስ ነኝ?"
"እግዚአብሔር ማነው?"
"የተፈጥሮ ባልንጀራዬስ?"

"ኢትዮጵያዊ መልኩን÷
ወይስ ነብር ዝንጉርጉርነትን ሊለውጥ ይችላልን?"

ለዚህ አምላካዊ ቃል: ማብራሪያ÷
የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊው አንድነት:
በተዋሕዶ ምሥጢር ስለተገለጸባቸው:
ስለእነዚያ ሦስት ገጸ ባሕርያት: ለቀረቡት
ሰብአውያን ጥያቄዎችም: መልስ የተሰጠበት::

ኢትዮጵያ: በቅዱሱ ኪዳን: ከእግዚአብሔር ተቀብላ
ሕዝቧን: ከጥንት ጀምሮ የምታስተዳድርበት÷ ዛሬም:
ኪዳናውያንና ኪዳናውያት ልጆቿ: በያሉበት:
ሕይወታቸውን የሚመሩበትን
ሕገ መንግሥት የያዘ::

በንቡረ እድ ኤርምያስ ከበደ ወልደ ኢየሱስ

መታሰቢያ

ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ለተነገረው፡ ለእግዚአብሔር የእውነት ቃል፡ ሕያው ማኅደርና መገለጫ፥ በመጨረሻም፡ ምስክር ኾነው፡ ትናንት ለኖሩት፥ ዛሬ፡ እየኖሩ ላሉትና ነገ ለሚኖሩት፡ ኢትዮጵያውያን ነቢያትና ሐዋርያት፥ ጻድቃንና ሰማዕታት ኹሉ፡ ይህ መጽሓፍ፡ የዘለዓለም መታሰቢያ ይኾንልኝ ዘንድ፡ በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስና በቅድስት እናቱ፡ ድንግል ማርያም መንበር ፊት፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ አምልኮ ሰግጄ፡ በፍጹም ትሕትና አቅርቤዋለሁ።

ምስጋና።

ይህ ዝግጅቴ፡ በዚህ መልኩ፡ ከመጽሓፍነት ደረጃ ደርሶ፡ ለምንባብ ሊበቃ የቻለው፡ እንዳለፉት ድርሰቶቼ ኹሉ፡ ከመጀመሪያው አንሥቶ፡ በአሳብና በምክር፡ በእርማቱና በኅትመቱ፥ በጉልበትና በገንዘብ፡ ያልተቆጠበ አስተዋጽያዋቸውን ባበረከቱት፡ ኪዳናውያንና ኪዳናውያት ባለቤቴ፡ ራሔል ዘካርያስና ልጆቻችን፡ መልእክተ፥ ዳንኤልና ትምሕርተ፥ ስብከተ፥ ዥዩ ሥላሴና ሃይማኖተ፡ ሰማዕተና ስብሓተ ኤርምያስ ስምምነትና ትብብር ነው። ቤተሰቡ፡ በዚህ አገልግሎት፡ እንዲህ፡ አንድ መኾኑ፡ *"አባት ሆይ! አንተ፡ በእኔ እንዳለህ፡ እኔም፡ በአንተ፥ እነርሱ ደግሞ፡ በእኛ አንድ ይኾኑ ዘንድ እለምናለሁ፤ እኛ፡ አንድ እንደኾንን፥ እነርሱም፡ አንድ ይኾኑ ዘንድ፡ እኔም፡ በእነርሱ፡ አንተም፡ በእኔ ስትኾን፡ እነርሱም፡ በአንድ፡ ፍጹማን እንዲኾኑ፡ የሰጠኸኝን ክብር፡ እኔ ሰጥቻቸዋለሁ!"* ያለው ቃሉ፡ በቸርነቱ፡ በዚሁ ቤተሰብም ላይ እንዲፈጸም በመፍቀዱ ስለኾነ፡ ይህን ላደረገ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስና ለእናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ምስጋናዬን አቀርባለሁ።

ኅትመት

የዚህ ድርሰት አዘጋጅ፡ "ትፈለጋለህ!" ተብሎ፡ በጦር ትጥቅ በተደራጁ ወታደሮች፡ ከመኖርያ ቤቱ ተወስዶ፡ ወደደርግ እሥር ቤት ከገባበት፡ ከሰኔ ፳፬ ቀን፡ ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. ጀምሮ፡ ተልእኮውን፡ ከሰባት ዓመታት በላይ ለኾነ ዘመን፡ በዚያው እሥር ቤት ሲያካኺድ ከቆየ በኋላ፡ በመስከረም፥ ፲፱፻፸፬ ዓ. ም. ሲፈታ፡ ያንኑ፡ ተልእኮውን፡ በአገር ውስጥ ግዞትና በውጭ አገሮች ስደት በመቀጠል፡ በመከራና በልዩ ልዩ ምክንያት፡ ከአገራቸው ወጥተው፥ በአሜሪካ ምድርና በመላው ዓለም ተበትነው ወደሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ወገኖቹ፡ ራሱ እየተዘዋወረ፡ በቃል ያሰማውና በጽሑፍ ያደለው፥ በተለይም፡ በመስከረም ፳፩ ቀን፥ ፲፱፻፺፩ ዓ. ም. በጥራዝ መልክ አሩብቶ ያሠራጨው ዕትም፡ ተስፋፍቶና ተሟልቶ፡ ይህ መጽሓፍ፡ በ፲፱፻፺፪ ዓ. ም፡ በአዲስ አበባ፡ ኢትዮጵያ ታተመ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

+ አአትብ ገጽየ ወኵለንታየ፡ በትእምርተ መስቀል +

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፥ አሐዱ አምላክ፤

በስመ እግዚእነ ወአምላክነ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ፥ አንበሳ መዋኢ፡ ዘእምነገደ ይሁዳ፥ ሥርዉ ለዳዊት፥ ካህኑ ለዓለም፡ በከመ ሢመቱ ለመልከ ጼዴቅ፥ ንጉሠ ጽዮን ወንጉሠ ነገሥት ወንግሥታት ዘኢትዮጵያ፤

በስመ እግዝእትነ ወእምነ ወመቅደስነ ድንግል ማርያም ወላዲተ አምላክ፤ እንተ ይእቲ፡ ፀገሪትነ ኢትዮጵያ፡ ዘታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር፡ በእንተ ኵሉ ዓለም፥ ንግሥተ ጽዮን ወንግሥተ ነገሥት ወንግሥታት ዘኢትዮጵያ፤

አነ፡ ላእከ ኢትዮጵያ፡ ንቡረ እድ ኤርምያስ ከበደ ወልደ ኢየሱስ፥

አብጻሕኩ ለክሙ ዛተ መልእክተ! አሜን።

<u>ትርጉም</u>

+ በመስቀል ምልክት፡ ፊቴንና ኹለንተናዬን አማትባለሁ +

አንድ አምላክ በኾነ፡ በአብ፥ በወልድ፥ በመንፈስ ቅዱስ ስም፡

የጽዮን ንጉሥ፥ የኢትዮጵያ ንጉሦችና ንግሥቶች ንጉሥ፥ በመልከ ጼዴቅ ሹመት፡ የዘለዓለም ካህን በኾነው፥ ከዳዊት ግንድ፥ ከይሁዳ ነገድም፡ በአሸናፊ አንበሳነት በወጣው፡ በጌታችን፥ በአምላካችንና በመድኃኒታችን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም፤

የጽዮን ንግሥት፥ የኢትዮጵያ ንጉሦችና ንግሥቶች ንግሥት በኾነችው፥ አምላክን በወለደች፡ ይህችውም፡ አገራችን ኢትዮጵያ ኾና፡ ስለዓለሙ ኹሉ፡ እጆቿን ወደእግዚአብሔር በዘረጋችው፡ በእመቤታችን፥ እናታችንና መቅደሳችን ድንግል ማርያም ስም፤

እኔ፡ የኢትዮጵያ አገልጋይ፡ ንቡረ እድ ኤርምያስ ከበደ ወልደ ኢየሱስ፥

ይህችን መልእክት አምጥቼላችኋለሁ! አሜን።

የደራሲው ባለመብትነት፡ በሕግ የተጠበቀ ነው።

፲፱፻፺፯ ዓመተ ምሕረት።
Copyright © 2004 Ermias Kebede Wolde-Yesus

ይህን መልእክታዊና ትምህርታዊ መጽሐፍ፥ ደግሞም፡ *"ኢትዮጵያዊው፥ በማንነቱ ፍለጋ!"*፥ *"ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!"* እና Ethiopia: The Classic Case የተባሉትን፥ ሌሎችንም፡ ወደፊት እየታተሙ የሚወጡትን መጻሕፍት ለማግኘት፡ ከዚህ በታች በተመለከቱት፡ ባሳታሚው አድራሻዎችና የመገናኛ መስመሮች፡ መጠየቅና መጠቀም ይቻላል።

አሳታሚ እና አከፋፋይ
Publisher & Distributor
ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት አገልግሎት።
Ethiopia: The Kingdom of God Services
መልእክት ሣጥን ቁጥር ፰፻፲፪ P. O. Box 812
ስልክና ፅምንቅ ቁ. ፲፮-፲፰-፹፭ እና ፳-00-፹፭ Tel. & Fax. 16-18-85 & 20-00-85
አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ። Addis Abeba, ETHIOPIA
ወይም or
P. O. Box 43262 ~ Washington, DC 20010-9262 ~ USA.
Tel.: 301-587-8074 ~ Fax.: 301-587-1971
Email: ekogyesus@aol.com
Web Site: www.ethkogserv.org

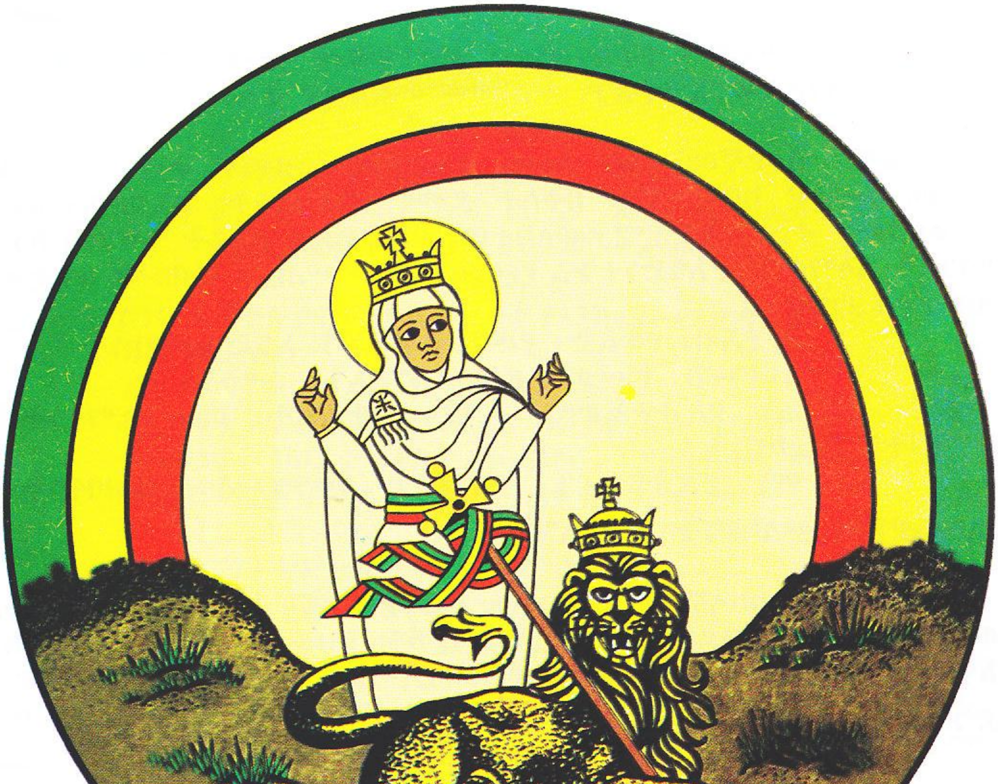

ከዚህ ገጽ ተቀዳሚ ላይ የሠፈረው፡ የመለኮታዊው መንግሥት ምልክትና ማኅተም

መግለጫ

በኅብረ ቀለማት የተከናወነው፡ ይህ ቅዱስ ዓርማ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ለኾነችው ኢትዮጵያ፡ መለኮታዊ ምልክቷና ታላቁ ማኅተሟ ነው።

፩ኛ፡- በላይኛው ወገን ያለው፡ የአረንጓዴ፥ ብጫና ቀይ ቀለማትን የያዘው ሥዕላዊ ክበብ፡ ኖኅ፡ በቀስተ ደመና ምልክትነት፡ ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ቃል ኪዳን የሚያመለክተው፡ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ሲኾን፡ የሰንደቅ ዓላማውን፡ የአንድነቱንና የሦስትነቱን ምሥጢር፡ ከብዙው በጥቂቱ ለመጥቀስ ያህል፡-

ሀ) የአብ፥ የወልድ፥ የመንፈስ ቅዱስን፡ አንድ አምላክነት፥

ለ) የነፍስ፥ የሥጋንና የመንፈስን፡ አንድ ሰውነት፥

ሐ) የኢትዮጵያዊን አንድ የውሕደት ዘር፡ ሴማዊነት፥ ካማዊነትና ያፌታዊነት፥

መ) የኢትዮጵያን መለኮታዊ መንግሥት፡ ሕዝባዊነት፥ ክህነታዊነትና መለካዊነት ያስረዳል።[፬]

፪ኛ፡- በመካከላኛው ወገን ያለው ሥዕላዊ ሰውነት፡ ኢትዮጵያ፡ እጆቿን ወደእግዚአብሔር እንደዘረጋች የሚያሳይ ሲኾን፡ ይህችው እመቤት፡ የአምላክ እናት፥ የጽዮንና የብሔረ ኢትዮጵያ፥ የፍጥረተ ዓለሙም ንግሥት የኾነችው፡ ድንግል ማርያም መኾኗን ያመለክታል።[፭]

፫ኛ፡- በታችኛው ወገን ያለው ሥዕላዊ አካል፡ "ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ" ተብሎ፡ በእግዚአብሔር ቃል የተነገረለትን፡ ዘለዓለማዊዉን ካህንና የጽዮንን ንጉሥ፥ የብሔረ ኢትዮጵያና የፍጥረተ ዓለሙም ንጉሠ ነገሥት የኾነውን ኢየሱስ ክርስቶስን ያሳያል።[፮]

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

ማ ው ጫ

አርእስት **ገጽ**

ይድረስ: ለኢትዮጵያውያንና ለኢትዮጵያውያት! የገበታው የውስጥ ሽፋን
የውስጡ ዋና ሽፋን: ከንዑሳን አርእስት ጋር፤ ፩
ስለመጽሐፉ መታሰቢያነትና ስለምስጋና፣ ስለኅትመቱ ዘመን: ከአዘጋጁ፤ ፪
የትእምርተ መስቀል መግቢያ ጸሎት፤ ፫
የመጻሕፍቱ አሳታሚና አከፋፋይ አድራሻ፤ ፬
የመለኮታዊው መንግሥት ማኅተም፤ ፮
" " " መግለጫ፤ ፯

ክፍል አንድ::

"እኔ" የምለው "እኔነቴ" ማነው? ፲፩
ሥነ ፍጥረት - ነፍስ - ኪዳነ ልቦና - ጾም - ቤተ ሕዝብ:-
ፍጡር: ራሱን የሚያውቅባቸው ምሥጢራት:: ፲፪

ምዕራፍ ፩

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ የሚከፈል መሥዋዕትነት:: ፲፫
እጅ መንሣት:: ፲፫
ሽማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፤ ለምን? ፲፭
-በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ይህ ኹሉ ችግር፤ ለምን? ፳፭
-የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት: ያስከተለው ቍጣ! ፴፯
-ታዲያ! ለዚህ ትውልድ ያለው ተስፋ: ምንድር ነው? ፶፬
-ሰውነት: ለሥነ ፍጥረት ሲጋለጥ: ምን እንደሚኾን:: ፶፭
-"አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!" ፷፫
-የሱባዔው ዓላማና ውጤቱ:: ፸
የአዳም እና የሔዋን ሕያውነት ሲከሠት:: ፸፯

ምዕራፍ ፪

ኢትዮጵያዊነት ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረው ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ ፹፩
-ጥያቄው ለምን እንደሚያስፈራና እንደማይፈለግ:: ፹፬
በኢትዮጵያዊነት ላይ ለምን ማተኰር አስፈለገ?
ስለእርሱስ: ምን የሚነገር: መልካም ነገር አለ? ፹፮
-ኢትዮጵያዊነት: ዛሬ: በእርግጥ አለ? ወይስ የለም?
ካለስ: እውነተኛው: ከሐሰተኛው: በምን ይለያል? ፺፫
-ይህ ትውልድ: ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር:: ፺፯
-በኢትዮጵያዊነት የተከሠቱ ምሥጢራትን: የማወቁና የማሳወቁ
ግዳጅና ጥቅም:: ፺፯
-የኢትዮጵያዊነትን ምሥጢር ያወቀ: ለፍጹም ሕይወት ይበቃል! ፻፲፩

ምዕራፍ ፫

የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ: መክፈቻው ቁልፍ:- ማወቅ:: ፻፲፫
እውነተኛው እውቀትና እውነተኛው አዋቂ:: ፻፲፯
ራስን በማወቅ: እግዚአብሔርን ማወቅ:: ፻፲፭
-የኢትዮጵያዊነት አንድነትና ሦስትነት: በተዋሕዶ ምሥጢር:: ፻፳፫

ማ ው ጫ

አርእስት	ገጽ
ምዕራፍ ፩	
እኔ: ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤	፻፳፮
-ፍጡርነት::	፻፳፮
-ስለፈጣሪና "እግዚአብሔር" ስለሚለው ቃል ትርጉም::	፻፳፱
-የፍጥረት መጀመሪያ::	፻፴፫
-መላእክትና የእግዚአብሔር ቀን::	፻፴፮
-አዳምና ሔዋን: ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር::	፻፵
-የዔድን ገነት: በኢትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር::	፻፵፩
-እባብ፥ ሰይጣን፥ ዲያብሎስ፥ ዘንዶ ማነው?	፻፵፱
-የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን::	፻፶፭
-የ፭ሺ፭፻ ዓመታት: ዘመነ ኲነኔ ምሥጢር::	፻፶፮
-ሰውነት:- ሰው የመኾን ነገር::	፻፷
-የነፍስ አካልና ባሕርይ::	፻፷፪
-የሥጋ አካልና ባሕርይ::	፻፷፬
-የመንፈስ አካልና ባሕርይ::	፻፷፮
-"ገነት" እና "መንግሥተ ሰማያት":: "ሲያል" እና "ገሃነመ እሳት"::	፻፷፱
-ኢትዮጵያዊነት: ይህ ነው! "ኢትዮጵያ" የሚለው ስያሜስ ከየት ተገኘ?	፻፸፭
-የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው: ቅዱሱ ኪዳን: የ፯ሺ፬፻፺፫ ዓመታት ዕድሜ ባለው: ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ::	፻፸፬
-የኢትዮጵያውያን ቃለ ሃይማኖት::	፻፹፮
-የኢትዮጵያዊነት ቃል ኪዳን::	፻፹፰
-የኢትዮጵያዊው/ዊቷ ምስክርነት::	፻፹፱
-ኢትዮጵያውያን: ለጌታ የሚያቀርቡት ምስጋና::	፩፻፺
-ኢትዮጵያውያን: ለድንግል ማርያም የሚያቀርቡት ሰላምታ::	፻፺፩
-የእኔ ማንነት::	፻፺፩
ምዕራፍ ፪	
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት::	፻፺
-የመጀመሪያው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤	፻፺፫
-"ቀዳማውያኑ" እና "ዳግማውያኑ" አዳምና ሔዋን::	፻፺፯
-የጋብቻ ሥርዓት አለመከበር ጠንቅ::	፪፻፮
-ኹለተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ኖኅ::	፪፻፲
-የማርያም መቀነት የኾነው: የብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማችን ዕድሜ፥ ዓላማና ምሥጢር::	፪፻፲፩

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

ማ ው ጫ

አርእስት	ገጽ
-ሦስተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ መልከ ጼዴቅ::	፪፻፲፮
-ይህ ቃል ኪዳንና ባለቃል ኪዳኑ፡ ለ"ኢትዮጵያዊነት" ግንድ ስለመኾኑ::	፪፻፳፩
-የመልከ ጼዴቅና የኢየሱስ ክርስቶስ መመሳሰል፡ በኢትዮጵያዊነት ምሥጢር::	፪፻፳፬
-ስለሰብአ ሰገል ማንነት::	፪፻፳፯
-ኢትዮጵያዊነት፡ ለሰብአዊው ፍጡር ኹሉ የተሰጠ፡ አምላካዊ ጸጋ ስለመኾኑ::	፪፻፴
ኢትዮጵያዊነት፡ በእርግጥ፡ እውን ሊኾን ችሏልወይ?	፪፻፴፪
የዲያብሎስ ሐሰት መፈራረስ አለበት::	፪፻፴፭
-መልከ ጼዴቅ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ እስከዛሬ፡ ለምን፡ እንዲህ እንዲታወቅ ሳይደረግ ቆየ?	፪፻፴፯
-አራተኛው ቃል ኪዳን፡ ኪዳነ አብርሃም::	፪፻፴፰
ኢትዮጵያውያን፡ እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች ስለመኾናቸው::	፪፻፵
-ስለኢትዮጵያዊቷ ኬጡራ::	፪፻፵፪
-የኢትዮጵያውያን የግርዛት ባህል::	፪፻፵፭
-አምስተኛው ቃል ኪዳን፡ ኪዳነ ሙሴ::	፪፻፵፰
-ሙሴና ኢትዮጵያዊቷ ሲጳራ::	፪፻፶፩
-ስለኢትዮጵያዊው ካህን፡ ስለዮቶር::	፪፻፶፫
-ቤተ ሕዝብን፡ ቤተ ክህነትንና ቤተ ምልክናን የያዘውን፡ ሥርዓተ መንግሥት፡ ለእስራኤል ያስተማረች፡ ኢትዮጵያ ስለመኾኗ::	፪፻፶፭
-ሙሴ፡ ኢትዮጵያዊነትን የመቀበሉ በረከትና ኃይል::	፪፻፶፮
-ታቦተ ጽዮንና ንግሥተ ሳባ::	፪፻፶፰
-የጽላትና የታቦት ምሥጢር::	፪፻፷፫
-የብሉዩ እና የአዲሱ ኪዳናት "ጽላትና ታቦታት"፡ የተለያዩ ስለመኾናቸው::	፪፻፷፯
-የአዲስ ኪዳኑ ታቦት አገልግሎት::	፪፻፸፬
-በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ፡ "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ፡ "ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ!	፪፻፸፮
-በጽላትና ታቦት ላይ የሚፈጸመውን በደል ስለማስወገድ::	፪፻፹፫
-እውነተኛ ኢትዮጵያዊ፡ ራሱ፡ ጽላትና ታቦት የመኾኑ ምሥጢር::	፪፻፹፰
-ሌላ አሕመድ ግራኝ ቢነሣ፡ በጽላትና ታቦቱ ላይ ስለሚያደርሰው ምስቅልቅል!	፪፻፺፩

ማ ው ጫ

አርእስት	ገጽ
-ስድስተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ዳዊት::	፪፻፺፩
-"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ" ማነው?	፪፻፺፩
-ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት::	፪፻፺፱
-ድንግል ማርያምና ኢየሱስ ክርስቶስ በአካለ ሥጋ ወደኢትዮጵያ ስለመምጣታቸው::	፫፻
-ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የመኾኗ ምሥጢር::	፫፻፲፩
-ሰባተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ምሕረት::	፫፻፲፭
-የቅዱስ ቁርባን፡ የመጨረሻ ማኅተምነት::	፫፻፲፱
-ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ የአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ"::	፫፻፳፩
-ለብፅዕና የሚያበቃው፡ ኢትዮጵያዊው ሃይማኖትና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን::	፫፻፳፬
ምዕራፍ ፮	
"ኢትዮጵያዊነት" ተከሥቶበት የኖረው ስምና ህልውና::	፫፻፴፩
-ኪዳነ ልቦናና ቤተ ሕዝብነት::	፫፻፴፭
ምዕራፍ ፯	
ጾም:- አዎን! ስለጾም::	፫፻፴፯
-የጾም ኃይሉና ጥቅሙ::	፫፻፴፱
-አጽዋማት::	፫፻፵
-፩ኛ:- ጾመ ስደት::	፫፻፵፩
-፪ኛ:- ጾመ ነቢያት (እና ስለጾመ ገሃድ)::	፫፻፵፭
-ሀ. ጾመ ነቢያት:	፫፻፵፭
-ለ. ጾመ ገሃድ:	፫፻፵፰
-፫ኛ:- ጾመ ኢትዮጵያ - ጾመ ነነዌ::	፫፻፵፱
-፬ኛ:- ዓቢይ ጾም::	፫፻፶
-ሀ. "ጾመ ሕርቃል"	፫፻፶፩
-ለ. "ሰሙነ ሕማማት"	፫፻፶፩
-፩. ጸሎተ ሐሙስ፤	፫፻፶፯
-፪. ዕለተ ዓርብ - ስቅለት፤	፫፻፶፯
-፫. ገብረ ሰላም፤	፫፻፶፱
-፭ኛ:- ጾመ ድኅነት::	፫፻፶፱
-፮ኛ:- ጾመ ሐዋርያት::	፫፻፷
-፯ኛ:- ጾመ ፍልሰታ::	፫፻፷
-፰ኛ:- ጾመ ጻጉሜ::	፫፻፷፩
-ስግደት::	፫፻፷፪
-ንስሓ::	፫፻፷፯
ማጠቃለያ:- የኢትዮጵያ ልጆች ሆይ!	፫፻፷፰
ጊዜያዊ መሰናበቻ::	፫፻፸፪
-ስለክፍል ኹለትና ክፍል ሦስት መጻሕፍት መግለጫ::	፫፻፸፪
የክፍል አንድ ጥቅሶችና ማብራሪያዎች::	፫፻፸፫

ክ ፍ ል አ ን ድ።

"እኔ" የምለው እኔነቴ፣ ማነው?

ሥነ ፍጥረት - ነፍስ - ኪዳነ ልቦና - ጾም - ቤተ ሕዝብ፡-

ፍጡር፡ ራሱን የሚያውቅባቸው ምሥጢራት።

ምዕራፍ ፩

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!

እጅ መንሣት::

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣቸው፡ ልጠብቃቸው ብዬ፡ በዘብ ትጥቄ እንደ'ኾንሁ፡ ወዲያ ወዲህ ስመላለስ፡ አንድ "ኢትዮጵያዊ" ጐልማሳና እንዲት "ኢትዮጵያዊት" ልጃገረድ፡ በሩቅ አዩኝ፤ የ"ኢትዮጵያዊነት" ጥልቅ ስሜት፡ ገፋፍቷቸው ይመስለኛል፡ እርስ በርሳቸው ከተነጋገሩ በኋላ፡ ወደእኔ አምርተው መጡ፤ ቀርበውኝም፡ ፈገግታቸውን እያሳዩኝ፡ "*Hi!* (*ሃይ!*)" ብለው፡ እጃቸውን፡ ለሰላምታ ዘረጉልኝ::

እኔም፡ እጅ በመንሣት፡ "ጤና ይስጥልኝ!" አልኋቸው::

እነርሱ ግን፡ እጆቻቸውን ለእኔ እንደዘረጉልኝ ኹሉ፡ እኔም፡ እጄን፡ በእየተራ እንድሰጣቸው ጠብቀው፡ ይህን ሳላደርግ፡ እጅ ነሥቼ በመቅረቴ ተደንቀው፡ *"ለምንድነው፡ እጅህን ሰጥተህ፡ የማትጨብጠን?"* አሉኝ::

"ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣቸው፡ ልጠብቃቸው ብዬ ነዋ?!" አልኋቸው::

እነርሱም፡ በበለጠ ተገርመውና ከናፍራቸውን፡ በእየጆቻቸው ይዘው፡ *"እንዴ፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የሚጠበቁት፡ ለሰው እጅን ሳይሰጡ፡ እጅ በመንሣት ነው እንዴ!?"* አሉኝ::

"አዎን! አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ሳይዘናጉና ሳይዝናኑ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን፡ በንቃት ጠብቀው የኖሩት፡ እጃቸውን በመስጠት ሳይ'ኾን፡ እጅ በመንሣት ስለ'ኾነ፡ እኔም፡ የዛሬው ኢትዮጵያዊ ልጃቸው፡ እነርሱን መስዬ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነቴን እንዳላጣ፡ ልጠብቃቸው፥ እጅ እነሣለሁ እንጂ፡ እጄን አልሰጥም!" በማለት፡ ጥንቃቄዬን አብራራሁላቸው::

እነርሱም፡ እንደመቆጣት ብለው፡ *"ምን ማለትህ ነው!?"* አሉኝ፤ ኹለቱም፡ በአንድ አንደበት::

እኔም፡ ኮስተር ብዬ፡ "ከእነርሱ፡ ከአባቶቼና እናቶቼ የወረስሁት የኑዛዜ ቃል፡ "ማንም ሰው፡ እጁን፡ ለሰላምታ ቢዘረጋልህ፡ 'ይቅርታ አድርግልኝ!' ብለህ፡ እጅ ንሣው እንጂ፡ እጅህን አትስጠው!" የሚል ስለ'ኾነ ነው::" በሚል አጭር ቃል፡ በእርጋታ መለስሁላቸው፥ ኹለቱንም፡ በአንድነት እያየኋቸው::

ጐልማሳውና ልጃገረዷቱ፡ ኹለቱም፡ በአእምሮአቸው ንቁዎች ቢኾኑም፡ የቃላቱ ትርጉም፡ ወዲያው፡ በትክክል ገብቷቸው፡ ሊከሠትላቸው ስላልቻለ፡ ግራ ገብቷቸው፡ እርስ በርሳቸው ከተያዩ በኋላ፡*'እጅ ንሣው እንጂ፡ እጅህን አትስጠው!' ማለታቸው፡ ምን ሊሉ ፈልገው ነው?"* ብለው፡ መልሰው ጠየቁኝ።

"*'ራስህን፡ ለጠላት አታስማርክ!' ማለታቸው ነው!"* አልኳቸው።

"ነው እንዴ?! 'እጅ ንሣ! እጅ ንሺ!' ሲባል እኮ፡ ከአንገትና ከወገብ ዝቅ ብሎ በማጐንበስ፡ ሰላምታ የመስጠት ባህልን መፈጸምን እንጂ፡ 'እጅህን፡ ለጠላት አትስጥ! አትማረክ!' ማለት መኾኑን፡ ጨርሰን አናስተውለውም ነበር፤ ይገርማል! እንደዚያማ ከኾነ፡ ነገሩ እውነት ነው፤ በድርጊትህም እንስማማለንና ይቅርታ አድርግልን!" ብለውኝ፡ ኹለቱም፡ ከየከናፍራቸው አንሥተው፡ እንደገና ወደእኔ ዘርግተዋቸው የነበሩትን እጆቻቸውን ሰበሰቡ።

እኔም፡ በማከታተል፡ "አዎን! አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ 'በምንም መንገድና ለምንም ጥቅም ስትሉ፡ ከእግዚአብሔር በቀር፡ ለማንም፡ ራሳችሁን አሳልፋችሁ አትስጡ!' ለማለት፡ 'እጃችሁን አትስጡ!' ያሉትን፡ የአደራ ቃል ልጠብቅ ብዬ ነው፡ በትሕትና፡ ራሴን ዝቅ በማድረግ፡ 'እጅ መንሣት!' የሚል ስያሜ የሰጡትን ሰላምታዬን ያቀረብሁላችሁ!" አልኳቸው።

እነርሱም፡ በትካዜና በኀፍረት፡ ፊታቸውን፡ ወደታች ቀለስ አድርገው፡ *"እኛ፡ ይህን ኹሉ፡ መቼ እናውቀዋለን? ፈጽመን አናውቀውም እኮ! አኹንም፡ ስለሰጠኸን ማብራሪያ፡ እያመሰገንህ፡ ከዚህ አላዋቂነታችን፡ ልንላቀቅ የምንችልበትን መንገድ ብትመራን ደግሞ፡ የበለጠ እናመሰግንሃለን?"* አሉኝ።

እኔም፡ ቃላቸውን፡ ከአፋቸው ነጠቅ አድርጌ፡ "የፈለጋችሁትን መንገድስ አመለክታችኋለሁ፤ ከዚያ በፊት ግን፡ እኔ፡ በኢትዮጵያዊነቴ፡ ለሰው፡ 'አመሰግናለሁ!' የማልል መኾኔን፡ ላሳውቃችሁ እወድዳለሁ!" አልኳቸው።

"እንዴት!? ታዲያ፡ ምንድር ነው፡ የሚባለው?" አሉኝ።

"አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ምስጋና የሚገባው፡ እግዚአብሔር ብቻ መኾኑን አምነው፡ ለሰው፡ 'እግዚአብሔር ይስጥልኝ!' ነው፡ ሲሉ የኖሩት እንጂ፡ 'አመሰግናለሁ!' የሚለውን ቃል አላወረሱንም፤ ይህ፡ የባዕዳን ባህል ነው። ዛሬም፡ እኔ ልጃቸው፡ እነርሱን መስዬ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣ፡ እጠብቃቸው ዘንድ፡ ለሰው 'እግዚአብሔር ይስጥልኝ!' ነው የምለው!" አልኳቸው።

"ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የሚጠበቁት፡ 'እግዚአብሔር ይስጥልኝ!' በማለት ነው እንዴ?!" ሲሉ መልሰው ጠየቁኝ።

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት! እጅ መንሣት::

"አዎን! አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ጠብቀው የኖሩት፥ ለእኛም ያስረከቡን፡ በእግዚአብሔር ላይ ባላቸው ጽኑ እምነትና ትምክህት፥ ከዚህ የተነሣም፡ ከእርሱ ባገኙት፡ ኃይልና ጀግንነት ነው:: ስለዚህ፡ ይህን ላደረገላቸው አምላካቸው፡ ፍጹም እውቅናን በመስጠት፡ ውለታውንና ምስጋናውን ለእርሱ ሲያቀርቡ ኖረዋል:: እኔም፡ የዛሬው ልጃቸው፡ ከእነርሱ የተረከብኳቸውን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣቸው፡ እነርሱን መስዬ እጠብቃቸው ዘንድ፡ የእነርሱን ፈለግ ተከትዬ፡ በሰላምታዬ፡ ለኹሉም፡ 'እግዚአብሔር፡ ጤና ይስጥልኝ!' ብዬ እጅ እነሣለሁ፤ በምስጋናዬም፡ ለኹሉ፡ እንደየሥራው የሚያስረክበው፡ እርሱ፡ እግዚአብሔር፡ ለባለውለታዬ፡ ተገቢውን ዋጋ እንዲከፍልልኝም፡ 'እግዚአብሔር ይስጥልኝ!' እላለሁ፤" ብዬ፡ መለስሁላቸው::

በእንግዳ አለባበሴ፥ በተለይም ባዶ እግሬን በመኾኔ፡ ግራ ገብቷቸውና በኹኔታዬ ተማርከው የቀረቡኝ፡ እኒህ ኹለት ወጣቶች፡ በዚህ መልሴ፡ የበለጠ ተመስጠውና እነርሱ ካልጠበቁት፡ ከዚህ አነጋገሬ፡ ያገኙት ስሜት፡ ወደበለጠ ጥያቄ ስቧቸው ኖሮ፡ ከራስ ጠጕሬ እስከእግር ጥፍሬ፡ ጎንበስ ቀና ብለው፡ በአድናቆት እየተመለከቱኝ፡ *"ኧረ ለመኾኑ፡ እንዲህ፡ ጨርቅ ብቻ አጣፍተህ፡ ያለጫማ፡ ባዶ እግርህን የምትኼደው፥ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ያለውንም ሸማ የደረብኸው፡ ለምንድነው?"* ብለው ጠየቁኝ::

"ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነቴን እንዳላጣ፡ አባቶቻችንንና እናቶቻችንን መስዬ፡ እንደእነርሱ፡ ነቅቼ ልጠብቃቸው ነዋ!" አልኳቸው::

"እንዴ! እንዴት!? ምን ማለትህ ነው? ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የሚጠበቁት፡ በባዶ እግር በመኼድና እንዲህ ጨርቅ ብቻ በመልበስ ነው እንዴ?!" ብለው መልሰው ጠየቁኝ::

"አዎን! አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ በሰላም ጊዜ ኾነ፡ ወራሪ ጠላት በመጣባቸው ጊዜ ኹሉ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን፡ ነቅተውና ተግተው ጠብቀው የኖሩት፥ ለእኛም ሊያስረክቡን የቻሉት፡ ሥጋዊ ሰውነታቸውን፡ በጨርቅ ሸፍነውና በባዶ እግራቸው ተዘዋውረው፥ መንፈሳዊ አካላቸውን ግን፡ በእግዚአብሔር የሃይማኖት ልብስ አጐናጽፈውና የእግዚአብሔርን የምግባር ጫማ አጫምተው ነው:: ዛሬም፡ እኔ ልጃቸው፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣ፡ ልጠብቃቸው የምችለው፡ ትውልዱ ባፈረበት፥ እኔ ግን፡ እጅግ በምኮራበትና በምመካበት፥ በዚያው፡ በእነርሱው ሥጋዊ አለባበስና መንፈሳዊ ትጥቅ፡ እነርሱን መስዬ ስገኝ በመኾኑ፡ እነሆ፡ የእነርሱን ጨርቅ ለብሼና እንደእነርሱ፡ ባዶ እግሬን ኾኜ ታዩኛላችሁ! የሰንደቅ ዓላማው ድርቤም፡ ኢትዮጵያዊ ማንነቴን፡ ለይቶና አረጋግጦ ለማሳወቅ፡ የተለበሰ መኾኑን፡ ወገኔም ኾነ ባዕዱ፡ በቀላሉ የሚገነዘበው ይመስለኛል::" ብዬ መለስሁላቸው::

* * *

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በወጣቶቹና በእኔ መካከል፡ ይህ ግንኙነትና ንግግር የተካኼደው፡ ወደአሜሪካ እንድጓዝ ግድ ኾኖብኝ፡ ሚያዝያ ፳ ቀን፥ ፲፱፻፺፰ ዓ. ም. በአዲስ አበባ፡ ዓለም-አቀፍ አየር ማረፊያ ተገኝቼ፡ የአየር መንገዱን ጥያሪ ለመሣፈር፡ እየተጠባበቅሁ ሣለሁ ነበር። "ግድ ኾኖብኝ" ያልሁት፡ ያለ ምክንያት አይደለም፡ የዚያ ጉዞዬ ዓላማ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጎች የኾኑ ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ፡ በዓለ ትንሣኤን ለማክበር፡ የእኔ መገኘት አስፈልጓቸው፡ ስለጠየቁኝ፡ ያን፡ ሊታጐል የማይቻል አገልግሎት ለማበርከት ሲኾን፡ ያን ግዳጄን ለመፈጸም ደግሞ፡ ሸማ ታጥቄና ባዶ እግሬን ኾኜ ከምገኝበት የሱባዔ ኑሮዬ መውጣት ግዴታ ስለኾነብኝ ነበር።

ያለንበት ዘመን ደግሞ፡ ሰው ኹሉ፡ በአለባበሱ ብቻ፡ ማንነቱና ምንነቱ የሚታወቅበትና የሚገመትበት፥ የሚከበርበትና የሚዋረድበት፥ የሚፈራበትና የሚናቅበት ስለኾነ፡ እንኳንስ ባዶ እግር መኾን ተጨምሮበት፡ ያም ባይኾን፡ በዚያ አለባበሴ፡ ጨርቅ ብቻ አጣፍቼ መታየቴ፡ በዘመኑ ሥልጡን ተመልካች ዘንድ፡ "ቁም ነገር ያለውን ቃል ሊናገር ይችላል!" መባሉ ቀርቶ፡ እንደእብድ ከመቆጠር እንኳ እንደማያድነኝ፡ ቀደም ብዬ፡ በቀላሉ ያወቅሁት ነገር ነበር። ይኸውም፡ ከአንድ ዓመት በፊት፡ እታይበት በነበረው፡ ዘመናዊ አለባበሴ ላይ፡ የኢትዮጵያዊነት ማንነቴ እንዲታወቅልኝ፡ ኾን ብዬ፡ በምደርበው ኩታ ምክንያት፡ ይደርስብኝ ከነበረው ንቀትና ውርደት፡ አስቀድሜ ስለተረዳሁት ነው፤ ይህንም፡ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሐፌ ውስጥ ጠቅሼዋለሁ።

እኒያን ኹለት ወጣቶች፡ ወደእኔ ቀርበው እንዲያነጋግሩኝ የማረካቸው፡ ለካ፡ ያ፡ ጎልቶ የሚታየው፡ ባለሰንደቅ ዓላማው ድርቡ ሸማዬ ብቻ ኖርዋል፤ በተቀር ግን፡ በዚያ አለባበሴና ኹኔታዬ ምክንያት፡ "ይህ ሰው፡ ከአንደበቱ፡ ቁም ነገር ያለውን ቃል ሊያሰማ የሚችል ጤነኛ ይኾናል!" ብለው፡ ፈጽመው አልጠረጠሩ ኖሮ፡ እስከዚያች አፍታ ድረስ፡ ከእኔ ባገኙት፡ ያን ከመሰለው ምላሽና ማብራሪያ የተነሣ፡ የበለጠ ተደናግረውና ተገርመው፥ ተደናግጠውም፡ እያመነቱና እርስ በርሳቸው እየተያዩ፡ ለጥቂት ጊዜ፡ በዝምታ ቆዩ። ይህን በመሰለ ግራ መጋባት ላይ ሣሉም፡ ስለጥያሪው የመነሻ ሰዓት መድረስ፡ ለመንገደኞች የሚተላለፈው፡ የጥሪ መልእክት፡ በአዳራሹ ውስጥ ባለው ድምፅ ማጉያ ተስተጋባ። እኔም፡ ልሰናበታቸው ስዘጋጅ፡ እንደአጋጣሚ፡ ኹለቱም ወጣቶች፡ እኔ በምበርበት ጥያሪ የሚጓዙ መንገደኞች ኖረው፡ በረራችንን አብረን የምንቀጥል መኾናችንን ገልጸውልኝ፡ ወደውስጥ ዘልቀን፡ ኹላችንም፡ ወደጥያሪው ገባን።

እዚያም፡ በእየተወሰነልን ወንበሮቻችን ተቀምጠን፡ ለጥቂት ሰዓታት ከበረርን በኋላ፡ ቀደም ብለው፡ በእኔ ላይ ባዩት ልዩ ኹኔታና ከእኔ በሰሙት እንግዳ ቃል፡ እጅግ የተነኩ በመኾናቸው ይመስለኛል፡ ኹለቱም ወጣቶች፡ ከ፩ኛ ማዕርግ ክፍላቸው ተነሥተው፡ እኔ ወዳለሁበት፡ በ፫ኛው ማዕርግ፡ ወደመጨረሻው ረድፍ ግድም ወደሚገኘው መቀመጫዬ መጥተው፡ ቆመው፡ እንደገና መነጋገር ጀመርን።

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት፤ እጅ መንሣት።

በዚህ ጊዜ፡ አንዲቱ የበረራው አስተናጋጅ፡ ወደእኔ ቀረብ ብላ፡ መጠጥና ምግብ ለማቅረብ፡ የምፈልገውን ዓይነት ጠየቀችኝ። እኔም፡ ምንም ዓይነት መጠጥና ምግብ የማያስፈልገኝ መኾኑን በመግለጽ፡ "እግዚአብሔር ይስጥልኝ!" ብዬ፡ እጅ ነሥቼ መለስኋት።

የመጠጥና የምግብ አቅርቦቱ ተራ፡ ከ፩ኛው ማዕርግ በኋላ፡ በተለይ፡ ፪ኛው ማዕርግ፡ የመጨረሻ ረድፍ አካባቢ፡ የቱን ያህል ዘግይቶ እንደሚደርስ፡ ወጣቶቹ ስለተመለከቱ፡ "እንዴት እስካኹን ሳይስተናገድ ቀየ?" የሚል ጥያቄ እንዳደረባቸው፡ ከኹኔታቸው ተሰማኝ። እነርሱ ግን፡ ወደዚያ ስሚታቸው ከማተኮር ይልቅ፡ መጠጡና ምግቡ፡ "ይቅርብኝ!" ብዬ፡ ለአስተናጋጇ በሰጠኋት መልስ የበለጠ ተማርከው፡ *"ምነው፡ አትበላም እንዴ? መጠጥስ፡ አትጋበዝም እንዴ?"* አሉኝ።

"አዎን! አልበላም፤ አልጠጣምም። ግብዣዋን ያልተቀበልሁትም፡ ስለማልበላና ስለማልጠጣ ነው፤" አልኋቸው።

ኹለቱም፡ ተገርመው፡ *"ለምን?"* አሉኝ።

"'ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነቴን እንዳላጣቸው፡ አባቶቻችንንና እናቶቻችንን መስዬ፡ ልጠብቃቸው!' ብዬ ነው፤" አልኋቸው።

"አኹንስ አበዛኸው!" የሚል መልእክት ባለው፡ የትኩረት አስተያየት፡ እየተመለከቱኝ፡ *"ምን ማለትህ ነው? ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የሚጠበቁት ደግሞ፡ ባለመብላትና ባለመጠጣት ነው እንዴ?!"* ብለው፡ መልሰው ጠየቁኝ።

"አዎን! አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን፡ እንዲያ ነቅተውና ተግተው፡ ጠብቀዋቸው የኖሩት፥ ለእኛም ያስረከቡን፡ ባለመብላትና ባለመጠጣት ነው፤ 'በጦም'፡ ማለት ነው፤ ለመብልና ለመጠጥ በመገዛት ሳይኾን፡ 'ለእግዚአብሔር በመገዛት' ማለት ነው። እነርሱ፡ 'አገራችንንና ማንነታችንን ጠብቀው ያቆዩልንና ለእኛ ያስረከቡን፡ ውኃ ጠጥተውና ጥሬ ቆርጥመው ነው!' የሚባለውም ለዚህ ነው። ለመብልና ለመጠጥ የተገዛው፡ የዛሬው አስጠቂ ትውልዳቸውማ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ከምን ዓይነቱ ውርደትና ውድቀት እንዳደረሳቸው፡ ይኸው እየራሳችሁ፡ በእየራሳችሁ ሳይቀር፡ የምትመለከቱት አይደለምን?

"ስለዚህ፡ በአኹኑ ጊዜና በአኹኑ ኹኔታ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ ለእኔ ያለኝ ዕድል፡ በእምነት ኾነ በምግባር፥ በአለባበስና በአመጋገብ ሳይቀር፡ እነዚያን፡ በሕይወተ ሥጋም ኾነ በሕይወተ ነፍስ፡ ሕያዋን ኾነው የሚገኙትን፡ አባቶቻችንንና እናቶቻችንን መምሰልና መከተል ብቻ ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ይህ ትውልዳቸውማ፡ 'መልኩ' የኾነውን፡ ኢትዮጵያዊ አስተሳሰቡንና አድራጎቱን፡ ከእነርሱ ለይቶ፡ ወደባዕድነት የለወጠ በመኾኑ፡ ከእርሱ ጋር፡ እንኳንስ፡ በመልክና በአስተሳሰብ፥ በአድራጎትና በአለባበስ ረገድ፡ አንድነት፥ መመሳሰልና መከታተል ሊኖረኝ ቀርቶ፡ 'ወገኑ' ተብዬ ብጠቀስ እንኳ፡ ስለማፍርበት፡ ምንም ዓይነት አግባብነት እንዲኖረኝ አልፈልግም፤ ራሱን፡ በንስሓ አስተካክሎ፡ ወደቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቱ እስካልተመለሰ ድረስ ማለቴ ነው።

"አኹን ያለንበት ወራት፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ ሲሉ፡ ሲጦሙ የኖሩትን፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ በፊት ያለውን፡ 'ዓቢይ ጾም' ወይም 'ሁዳዴ' የሚባለውን የጦም ጊዜ፡ እኔም፡ የዛሬው ልጃቸው፡ እነርሱን መስዬና የእነርሱን ፈለግ ተከትዬ፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን እንዳላጣቸው፡ ልጠብቃቸው እችል ዘንድ፡ ስለምጦመው፡ በአኹኑ ጊዜ፡ የማልበላበትና የማልጠጣበት፡ ሌላው ምክንያት ደግሞ፡ ይህ ነው፤" አልኳቸው።

እነርሱም፡ በኀዘኔታና በትካዜ አነጋገር፡ *"እግዚአብሔር ይስጥልን! እኛ መቼም፡ ይህን፡ እስካኹን፡ የገለጽህልንን የእውነት ነገር ኹሉ፡ እንዱንም፡ ጨርሰን አናውቀውም ነበር፤ ማንም የነገረን የለምና። ወላጆቻችን እንኳ አላሳወቁንም፤ በትምህርት ቤትም አልተማርነውም። የተነገረንና የተማርነው፡ ከኢትዮጵያዊነት ይልቅ፡ ይኸው፡ እንደምታየንና እንደምትሰማን፡ እንዲህ፡ ኾነን የምንገኝበትን የባዕድነት ኹኔታ እንድንይዝ ብቻ ነው።"* አሉኝ።

እነርሱ ቆመው፥ እኔ ተቀምጬ፡ ንግግራችንን መቀጠሉ ስለከበደኝ፡ እንዳጋጣሚ፡ በግራና በቀኜ ያሉት፡ ወንበሮች አልተያዙም ነበርና፡ እነዚያ ላይ ዐረፍ ዐረፍ እንዲሉ በእጄ እያመለከትኋቸው ጋበዝኋቸው፤ እነርሱም፡ በእየገጻቸው ላይ የደስታ ፈገግታ እየበራ፡ ረዥሙን ጉዟችንን፡ በዚያው ለመጨረስ ያሰቡ ይመስል፡ ተደላድለው ተቀመጡ። ወዲያውም፡ ከመጀመሪያው አንሥተው፡ በኹኔታዬ፡ በጥልቅ ተነክተው፥ አነጋገሬም፡ በውስጣቸው፡ አንዳንድ ስሜቶቻቸውን ኰስታትሮባቸው ኖሮ፡ ንግግራችንን እንድንቀጥል፡ ጽኑ ፍላጎት ያላቸው መኾናቸውን በመግለጽ፡ *"እንግዴህ፡ በውስጣችን የተነሣሡብንን የቀሩ ጥያቄዎቻችንን ለማቅረብ ፍቀድልን!?"* አሉኝ።

ይህ አቀራረባቸው አስደንቆኝ፡ "በአኹኑ ጊዜ፡ በአገራችን የሚኖረውም ኾነ፡ በባሕር ማዶ አህጉር፡ ተበታትኖ ያለው፡ 'ኢትዮጵያዊ ነኝ!' የሚለው ወገን ኹሉ፡ ትልቁም፡ ትንሹም፥ ወንዱም፡ ሴቱም፥ የተማረውም፡ ያልተማረውም፥ ደኃውም፡ ሀብታሙም፡ ከቁም ነገር የማይቆጥረውን፡ ይህን ነገር፡ ዛሬ፡ እናንተ ኹለት ወጣቶች፡ ከግምት ውስጥ አስገብታችሁ፥ ትኵረትም ሰጥታችሁ፡ ይህን በመሰለ፡ የጋለ ስሜት፡ እንዲህ ተከታታይ ጥያቄዎችን ልታቀርቡልኝ የበቃችሁትና የቻላችሁት እንዴት ነው?

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት! እጅ መንሣት፡፡

"አመጣጣችሁና ከመጀመሪያው አንሥቶ፡ የቁም ነገር አያያዛችሁ፡ በአኹኑ ትውልድ ዘንድ፡ እምብዛም ያልተለመደና ያላየሁት፥ ከዚህ የተነሣም፡ ከእርሱ የማልጠብቀው ስለኾነ፡ አስገርሞኛል!" አልኳቸው፡፡

"እኛ እኮ፡" አሉኝ፤ *"እኛ እኮ፡ ኢትዮጵያውያን ነን፤ ስለዚህ፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ነገር ይመለከተናል፤ ይከነክነናል፤ ያሳስበናልም፡፡ ደግሞ፡ ይኸው ነገር፡ ለምን እንደኾነ ባናውቀውም፡ በደማችን፥ በሥጋችንና በአጥንታችን ብቻ ሳይኾን፡ በእየአእምሮአችንና በእየኅሊናችንም ውስጥ ተዳፍኖና ተከማችቶ፡ እንደእሳት ሲያቃጥለን፥ እንደማዕበልም ሲያጥለቀልቀን ቆይቷል፤ ዛሬም፡ እንዲህ፡ አላሳርፍ ያለን፡ ለምን እንደኾነ፡ ገና፡ በትክክል ያልተረዳነው ቢኾንም፡ ያን፡ ረቂቅና ኃይለኛ የኾነውን፡ የአገርና የወገን ፍቅር እየቀሰቀሰብን ሳይኾን እንዳልቀረ ገምተናል፤"* ብለው፡ መልስ ሰጡኝ፡፡

በዚህ ጊዜ፡ እኒህ፡ ኹለት ወጣቶች፡ ለእኔ፡ ብርቅዬዎች መኾናቸውን አረጋግጬ፡ "መልካም! በዚሁ ቃላችሁ ረክቻለሁና፡ አኹን፡ ተገቢውን ምላሽ እሰጣችሁ ዘንድ፡ ጥያቄዎቻችሁን ታቀርቡልኝ ዘንድ እጋብዛችኋለሁ!" ብዬ፡ እኔም በበኩሌ፡ በፈገግታ፡ እጆቼን፡ በጥሪ መልክ ዘረጋሁላቸው፡፡

ሽማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፡ ለምን?

እነርሱም፡ *"ወደዋናው፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት አርእስት ከመግባታችን በፊት፡ አንድ የግል የኾነ ጥያቄን እንድናቀርብልህ ፍቀድልን! እርሱም፡ 'በአኹኑ የሥልጣኔ ዘመን፡ እንዲህ፡ ተራ የኾነ ሽማን አጣፍተህና ባዶ እግርህን ኾነህ፡ ዘመናዊው ሥልጣኔ ባስገኘው፡ airplane (ጥያራ) ተሣፍረህ፡ ወደታላቁ የሥልጣኔ አገር፡ ወደአሜሪካ ለመኼድ ያደረሰህ፡ በእርግጥ፡ ምክንያቱ፡ ይህ፡ እስካኹን የነገርኸን ብቻ ነው? ወይስ፡ ሌላም አለ?' የሚል ነውና፡ ካለ፡ እስኪ፡ እባክህ ግለጽልን?"* አሉኝ፡ በጕጕት ኾነው፡፡

"ለኢትዮጵያዊ፡ ከኢትዮጵያና ከኢትዮጵያዊነት ውጪ የኾነ፡ 'የግል' የሚባል ነገር የለውም፤ ስለዚህ፡ በዚህ እምነት ላይ ተመሥርቼ፡ ጥያቄያችሁን እመልስላችኋለሁ፡- እንግዲህ፡ ለዚህ፡ ለምታዩኝ፡ የአለባበስ ኹኔታ ያበቃኝ፡ መሠረታዊው ምክንያት፡ ምን እንደኾነ፡ አጠቃላዩን ቁም ነገር፡ ቅድም አስታውቄአችኋለሁ፤ እርሱም፡ 'ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነቴን እንዳላጣ፡ አባቶቻችንንና እናቶቻችንን መስዬ፡ እንደእነርሱ፡ ነቅቼ ልጠብቃቸው ብዬ ነው!' የሚለው ኃይለ ቃል መኾኑን፡ ታስታውሳላችሁ፤ አኹን ደግሞ፡ 'ሌላ ምክንያት ካለህ፡ ግለጥልን!' ካላችሁኝ፡ አዎን! ስላሉኝ፡ የዋናው ምክንያቴ ዘርፍ ከኾኑት፡ ከሌሎቹ መካከል፡ አንዳንዶቹን ልንገራችሁ!" አልኳቸውና የሚከተሉትን አነሣሣሁላቸው፡-

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"፩ኛ፡ የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ፡ አባቶቹና እናቶቹ፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ከፈጣሪያቸው ጋር ያደረጉትንና የጠበቁትን፡ የኖረና የጸና ቃል ኪዳን፡ ይፋ ባደረገው፡ የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት ኃጢአት፡ አፈራርሶታል፤ ከዚህ የተነሣ፡ የቃል ኪዳኑ መፍረስ ጠንቅ፡ ላስከተለው፡ ለመለኮታዊው የውግዘት መርገም ተዳርጎ፡ እነሆ፡ ከባዱን የፍዳ ቀንበር እንዲሸከም ተፈርዶበት፡ ሲማቅቅ ይገኛል።

"በአገር ውስጥ ያለው ኾነ፥ በባዕዳን አህጉር የተበተነው፡ የትውልዱ አባል የኾነው ወገን ኹሉ፡ ቀደም ብሎ ከጀመረው፡ ከዚሁ የጥፋት አካኼዱ፡ ተጸጽቶ፡ ወደንስሓ ይመለስ ዘንድ፡ ፈቃደኛ ሳይኾን፡ በእምቢተኝነት አካኼዱ በመቀጠሉ፡ ይኸው፡ በዓለም ፊት፡ ተንቆ፥ ተዋርዶና ወድቆ፡ በድርቅ፥ በረሀብ፡ በቸነፈር፡ በበሽታ፥ በጦርነት፡ በስደት፥ በድህነትና በልዩ ልዩ ችግር፡ በመሠቃየት ላይ እንዳለ፡ ኹሉም ይመለከተዋል።

"ዳሩ ግን፡ ይኸው ትውልድ፡ በተፈጥሮ ሀብታምነቷና በታሪክ ቅርስነቷ የበለጸገችውን፡ ገነት አገሩን፡ በባዕዳኑ ዘንድ፡ 'በዓለም ላይ፡ የመጨረሻ ደሀ ሕዝብ የሚኖርባት!' እስከማሰኘት አድርሶ፥ ራሱም፡ በመቅሠፍቱ እሳት ተለብልቦ እየተቃጠለና በማዕበሉ ተጥለቅልቆ እየተንገላታ በሚገኝበት ጊዜ፡ ምንም ዓይነት ችግር ያልነካው መስሎ ለመታየት መሞከሩ፡ ያስደንቃል፡ ይኸውም፡ በአገር ውስጥ ያለው ወገን፡ የባዕዳኑን የእርዳታ ዳረጎት ብቻ እየጠበቀና እየተቀበለ፥ ያለችውንም፡ አነስተኛ ጥሪት፡ ለእነርሱው አኗኗር፤ ዘመናዊ ልብስና ጫማ እያፈሰሰ፥ በውጭ የተበተነውም፡ ጉልበቱንና ሙያውን፥ ሀብቱንም ለእነርሱው እየገበረ፡ በኑሮው ሲግደረደር መታየቱ ነው።

"በዚህ መልክ፡ አንድ ግለሰብ፥ ወይም፡ ቤተሰብ፥ ወይም፡ ኅብረተሰብ፥ ወይም ሀገረሰብ፡ ይህን በመሰለ አሳዛኝ ኹኔታ ላይ ሲወድቅ፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ የሚፈጽሙት፡ የተለመደ ሥርዓት አለ፤ ይኸውም፡ በሱባዔ ቀኖና፡ በጾምና በጸሎት ተወስነው፡ በግለሰብ፥ ወይም፡ በቤተሰብ፥ ወይም፡ በኅብረተሰብ፥ ወይም በሀገረሰብ ደረጃ፡ ምህላቸውን፡ ወደአምላካቸው ኢየሱስ ክርስቶስና ወደቅድስት እናቱ ድንግል ማርያም ማቅረብ ነው፤ ስለዚህ፡ እኔም፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት፡ ከራሴ ጀምሮ፡ በሕዝቡና በመላው ዓለም፡ ስለተፈጸመው ኃጢአትና በደል፡ የንስሓ ስርየትን፡ ማለትም፡ አምላካዊ ይቅርታን መጠየቅ፡ በዚህ ረገድ፡ ከራሴ ድርሻ፡ የቀረኝ ተግባር ኾኖ አገኘሁት፤ እርሱም፡ በደርግ እሥር ቤት፡ በአባቶቻችንና እናቶቻችን የአለባበስ ባህልና የኑሮ ሥርዓት የጀመርሁትን፡ የሱባዔ ቀኖና መቀጠል ስላለብኝ ነው።

"፪ኛ፡ ቅዱሱ ኪዳን፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን ጠብቀውት፥ እርሱም ጠብቋቸው የኖሩበት፡ ከእግዚአብሔር ጋር፡ በመሓላ የተስማሙበት ሕያው ቃል ኪዳን፡ ማለትም፡ በቃል የተደረገ ውል ነው። እርሱም፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን፥ ለኢትዮጵያዊነትም፡ ሕይወታቸውና መታወቂያቸው፥ መከበሪያቸውና ሞገሳቸው፥ ሀብታቸውና ሥልጣኔያቸው፥ መድኃኒታቸውና ኃይላቸው ኾኖ እስከዛሬ ኖርዋል፤ ወደፊትም ይኖራል።

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሽማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት: ለምን?

"ይኹን እንጂ: የዚሁ ቅዱስ ኪዳን መገለጫዎች የኾኑት አምላካውያት ምልክቶች: ምንም እንኳ: የፍጡራን ኃይል ሊያጠቃቸው የማይቻለው ቢኾንም: በዚህ ትውልድ ዘንድ ተንቀውና ተዋርደው፥ ተሸረውና ተጥለው ሲዘበትባቸው ተመለከትሁ:: የእግዚአብሔር አገርና የአምላክ እናት ርስት ጉልት በኾነችው በኢትዮጵያ ምድር ላይ፥ የእግዚአብሔር ሕዝብ በተባሉት በኢትዮጵያውያንም ዘንድ: ይህን የመሰለው: እጅግ አሳዛኝና አሳፋሪ ድርጊት ተፈጽሞ እያየሁ: እኔ ወራዳው ምስኪኑ: የክብር ምልክት የኾነውን ልብስ ተጎናጽፌና ጫማን ተጫምቼ መታየትን: መቋቋምና መታገሥ ከማልችልበት ደረጃ ደረስሁ::

"ስለዚህ: የተካደውና የታመፀበት ቅዱሱ ኪዳን ተከብሮ፥ የተናቁትና የተዋረዱት: እነዚያ አምላካውያት ምልክቶችም: ወደየነበሩበት የማዕርግ መንበራቸው: በክብር ተመልሰው: በአገልግሎት ላይ እስኪውሉ ድረስ: እኔም: በትሑት ዓቅሜ: የዚሁ: የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት: የዛሬ ዕድላቸው የኾነው ጽዋ: ተሳታፊ መኾኔን: በአባቶቻችንና እናቶቻችን ሥርዓት: ለራሴ ለማረጋገጥ ነው፤ ማለትም: ዛሬ ከትውልዱ ድርጊት የተነሣ: ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት: እንዲገኙ በተደረጉበት ኹኔታቸው ውስጥ: እኔም: ራሴን ማስገኘት ፈለግሁ ማለት ነው::

"፫ኛ: ቅዱሱ ቃል ኪዳን: በቤተ ሕዝቡና በቤተ ምልክናው፥ በቤተ ክህነቱም ዘንድ ሳይቀር: በክህደት፥ በዓመፅና በምንዝርና በመፍረሱ: ይህ ታላቅ ኃጢአት ባስከተለው ጠንቅ ምክንያት: እነሆ: የማያቋርጥ ድርቅና ረሀብ፥ በሽታና ቸነፈር፥ ጦርነትና ስደት፥ እንዲሁም የመንግሥታዊ ሥልጣን መነዋወጥና መለዋወጥ በአገሪቱ ውስጥ እየደረሰ ነው::

"ከዚህ የተነሣ: እልፍ አእላፋት ኢትዮጵያውያን: ታሥረዋል፤ ተገድለዋል፤ ተሰድደዋል፤ ከየመኖሪያቸው ተፈናቅለው: ቤት አልባ ኾነዋል፤ ተጠምተዋል፤ ተርበዋል፤ ታርዘዋል፤ በቀሣፊ ደዌ አልቀዋል፤ እናቶች: ባል አልባ፥ ሕፃናት: ዕጓለ ማውታ ኾነዋል፤ የሚጠጉበት ማረፊያ ያጡ: የጎዳና ተዳዳሪዎች ኾነዋል፥ በሕመም ይሠቃያሉ:: ከጎዳናው ብቻ ሳይኾን: ወደቤተ ክርስቲያን ቅጥር ጥግ እንኳ እንዳይቀርቡ: በዘበኛና በብረት የሾህ አጥር እስከመከልከል ስለደረሱ: የሚዳና የጹር አዳሪዎች ለመኾን በቅተዋል::

"ይህን የመሰለው ችግር በሚደርስበት ጊዜ: ችግሩን ተቋቁሞ ለማስወገድ ያስችላል ተብሎ: ገና በለውጡ ዋዜማ: ቀደም ብሎ: በመላ ኢትዮጵያ: በእየቤተ ክርስቲያኑ በተቋቋመው: "የሰበካ ጉባዔ" በተባለው ሕጋዊ ድርጅት አማካይነት: በዚህ ረገድ: ከፍተኛ የበጎ አድራጎት ምግባራትን: በስፋትና በምልዓት፥ በቀላሉ ማከናወን ሲቻልና ሲገባ: ይህ ባለመደረጉ: ኅሊናዬ: ሊቀበለው፥ መንፈሴም: ሊቋቋመው የተሣነው፥ ወቃሽና ከሳሽ የኾነ አስፈሪ ኀዘን: በውስጤ ተሰማኝ::

"ኢትዮጵያውያን: በገዛ አገራቸውና በወገኖቻቸው መካከል: ይህን የመሰለውን ሥቃይ ሲቀበሉ: ርእሰ ብሔሩ፥ የቤተ ሕዝቡና የቤተ ምልክናውም መሪዎች: ሃይማኖታዊው ግዳጅ ስለማይሰማቸው: እነርሱ ቢቀሩ እንኳ: በተለይ: የኢየሱስ ክርስቶስና የቅድስት እናቱ ተጠሪ የኾኑት: የቤተ ክህነቱ መሪ የሚኖሩበት ዘመናዊ ውብ ሕንፃ ይታየኛል::

"በዚያ ሕንፃ ዙሪያ፡ ባሉት አውራ መንገዶች ላይ ወድቀው፡ የቀን ሐሩር፥ የሌሊት ቊር ያለማቋረጥ የሚወርድባቸውን ወገኖቼን ሳይ፡ ይህን ያስፈራኝን የኀዘን ቀንበር፡ በበለጠ አከበደብኝ፤ መቋቋም ከማልችልበት ደረጃም አደረሰኝ:: ለዚህ የኀዘን ሸክሜ፡ ማጽናኛ ይኾነኝ ዘንድ ያገኘሁት መፍትሔ፡ አንድ ብቻ ኾነ! እርሱም፡ 'አኹን ባለሁበት ኑሮዬ፡ የምስኪኖች ወገኖቼን፡ ግዙፍ ችግር የሚቀንስ፡ ምንም ዓይነት አስተዋጽዖ ማበርከት ባልችልም፡ ባይኾን፡ የራሴን የሕሊና ቀንበር፡ ለማቃለል የሚረዳኝን ምግባር ለምን አልፈጽምም?' የሚል ነበር:: ስለዚህም፡ በመኝታዬ፡ እንደእነርሱ፡ በቤቴ ታዛ ሥር በማደር፥ በአለባበሴና በባዶ እግረኛነቴ ደግሞ፡ የአባቶቻችንንና እናቶቻችንን ፈለግ በመከተል፡ በአካለ ሥጋና በመንፈስ የሥቃያቸው ተካፋይ ለመኾን ስለወሰንሁ ነው::

"፱ኛ፡ የቀደሙትና የዛሬዎቹ፡ እውነተኞች አባቶቻችንና እናቶቻችን ሲያደርጉ እንደኖሩትና እንደሚኖሩት ኹሉ፡ ለእኔ፡ 'ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት'፡ የእግዚአብሔር እውነትና መንግሥቱ ናቸው:: ስለዚህ፡ በኢትዮጵያዊነቴ፡ በዓለም ላይ፡ ከእነርሱ የማስበልጠው፥ የማስቀድመውና የማከብረው፡ ሌላ ምንም ነገር ከቶ የለም:: ሥጋዊዉን ሀብት፥ ክብርና ማዕርግ ቀርቶ፡ እንደአባቶቼና እናቶቼ፡ ሕይወቴን ሳይቀር፡ ለመሥዋዕትነት አቅርቤ እከፍልላቸዋለሁ::

"የዛሬው ትውልድ፡ በተሳሳተ መንገድ፡ ይህን ያህል የሚኳኳለትና የሚጥርለት 'ዘመናዊው ሥጋዊ ሥልጣኔ፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያዊነት ላይ ሊመሠረት ያስፈልገዋል፥ ይገባዋል፥ ይበጀዋልም!' ብዬ የማምን ነኝ፤ ሥጋዊው ሥልጣኔ፡ ለዕድገቱ ጽናት፥ ፍሬያማነትና ዘለቄታነት፡ ዋስትናና ኃይል ይኖረው ዘንድ፡ <u>በመንፈሳዊው ሥልጣኔ ላይ መመሥረት አለበት</u> ማለት ነው:: እንዲህ ሲኾን፡ ያ፡ እጅግ የተደከመበት፥ ብዙ ሀብትና ጒልበት የፈሰሰበት፥ ረዥም ጊዜ የወሰደውም፡ የሥጋዊ ሥልጣኔ ሥራ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ትውልድ ላይ እንደደረሰው፡ ከንቱ ኾኖ አይፈራርስም፥ ለዘለዓለም፡ ፍሬ አልባ ኾኖም አይቀርም፤ *"ይህን ቃሌን ሰምቶ፡ <u>የሚያደርገው</u> ኹሉ፡ ቤቱን፡ በዓለት ላይ የሠራ፡ ብልህ ሰውን ይመስላል፤ ዝናብም ወረደ፥ ጐርፍም መጣ፥ ነፋስም ነፈሰ፤ ያንም ቤት ገፋው፤ በዓለት ላይም ስለተመሠረተ፡ አልወደቀም:: ይህን ቃሌን ሰምቶ፡ <u>የማያደርገውም</u> ሰው ኹሉ፡ ቤቱን፡ በአሸዋ ላይ የሠራ ሰነፍ ሰውን ይመስላል፤ ዝናብም ወረደ፥ ጐርፍም መጣ፥ ነፋስም ነፈሰ፤ ያንም ቤት መታው፤ ወደቀም፤ አወዳደቁም፡ ታላቅ ኾነ!"*[፤] ሲል፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተናገረው::

"አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ይህን፡ በሥጋቸውም ኾነ በነፍሳቸው፡ ዘለዓለማዊ መሪያቸው የኾነውን፡ የሊቀ ካህናታቸውንና የንጉሠ ነገሥታቸውን መንፈሳዊ ቃል፡ በእግዚአብሔር እውነት፡ ከልባቸው አምነውበት በመከተላቸውና ለሥልጣኔያቸው መሠረት በማድረጋቸው፡ እነሆ፡ ለአያሌ ሺህ ዓመታት የቆየ የነጻነት ህልውናቸውን፡ እስከዛሬ ለማኖርና ለእኛ ለልጆቻቸው ለማስረከብ በቅተዋል::

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሸማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፡ ለምን?

"ለዚህ ብቅዓት የደረሱትም፡ በሥጋዊዉም፥ በመንፈሳዊዉም፥ በጦር ኃይልም፥ በሃይማኖትም፡ ከውስጥ የተነሡባቸውን፥ ከውጭም የመጡባቸውን ጠላቶቻቸውን ኹሉ፡ በማይበገር የመንፈስ ጽናትና የልብ ጀግንነት፡ ድልን በመጐናጸፍ ነው።

"የዛሬው ትውልድ ግን፡ በዚህ አንጻር፡ ለዘመናዊው ሥልጣኔና የባዕዳን አኗኗር፥ ለልብስና ጫማቸው ሲል፡ የራሱ መታወቂያና መከበሪያ የኾኑትን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን፡ አኹን በሚፈጽመውና በሚያሳየው ኹኔታው፡ እንዲህ አድርጎ፡ ንቆና አዋርዶ፥ እስከመተውም ደርሶ ተገኘ፤ ማለትም፡ እውነተኛ ማንነቱን፡ በሌላ ባዕድነት ለውጦ፡ እጅ ተፍንጅ ተያዘ። አዎን! ከእግዚአብሔር፡ በቃል ኪዳን የተሰጠውንና የራሱ የኾነውን፡ መንፈሳዊዉን ሥልጣኔ ንቆና ትቶ፡ እንዲህ፡ የባዕዳን የኾነውን፡ ሥጋዊዉን ሥልጣኔ ብቻ በመከተሉ፡ በሥጋዊዉም፥ በመንፈሳዊዉም፥ በሃይማኖቱም፥ በመከላከያ ኃይሉም፡ ከአባቶቹ የወረሰውን፡ ያን ወኔ ተሰለበ፤ ሐሞቱም ፈሰሰ። ከዚህ የተነሣ፡ እንኳንስ፡ በሃይማኖትና በረቂቅ መንፈስ የመጡበትን ይቅርና፡ በግዘፍ፡ በሥጋና በጦር ኃይል የተነሡበትንና የመጡበትን፡ የውስጥና የውጭ ጠላቶች፡ መክቶ መቋቋም የማይችል፥ አስጠቂ፥ ሰነፍና ዓቅመ ቢስ ኾኖ፡ በቀላሉ፡ ራሱንና የእርሱ የኾነውን ኹሉ፡ ለእነርሱ ባርነት ያስማረከ፡ ምቹ ሰለባ ኾነ።

"እንግዲህ፡ የዚህ ትውልድ ምርጫና የመጨረሻ ዕድል ይህ ከኾነ፡ እኔ፡ በበኩሌ፡ ማንነቴን፡ እንደርሱ ያልለወጥሁና የማልለውጥ መኾኔን፡ በይፋ አረጋግጬ ለማሳወቅ፡ 'እኔም፡ እንደአባቶቻችንና እናቶቻችን፡ በዚህ ትውልድ ዘንድ፡ ተንቄና ተዋርጄ ልታይ ይገባኛል!' በማለት፡ እነርሱ፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊነት ሲሉ፡ ታውቀውበት፥ የማንነት ክብራቸውንና ማዕርጋቸውንም ጠብቀው የኖሩበትንና የሚኖሩበትን፥ በትውልዱ ዘንድ ግን የተናቀና የተዋረደ ኾኖ የታየውን፡ ይህን አለባበሳቸውንና ባዶ እግርነታቸውን፡ እኔ እታወቅበትና እከብርበት ዘንድ፡ ልጎናጸፈውና ልጋለጥበት፡ ፈቅጄ ስለመረጥሁ ነው።

"ኋኛ፡ ዛሬ ያለው ትውልድ፥ እናንተ ጭምር፡ ገና ልታስተውሉት አልቻላችሁም እንጂ፡ አስተውላችሁት፥ ወይም፡ የምታስተውሉት ቢኾን፡ የአኹኑ የአገራችንና የሕዝቡ አሳዛኝ ኹኔታ ባልደረሰ ነበር። ምክንያቱን፡ ልግለጽላችሁ፡-

"ብዙ የተለያዩ ነገሮች፡ በራሱ ላይ ደርሰውበት፡ ኹሉን ያስተዋለው ትውልድ፡ ለሽምግልና በቅቶ ይገኝና፡ ለዚያ፡ ገና፡ ምንም ነገር ላላስተዋለው አዲስ ትውልድ፡ በአገር ላይ ደርሶ፡ እያሠቃየ ስላለው ችግር፡ ከነመፍትሔው፡ በሚነግረው ጊዜ፡ ያ፡ ወጣት ትውልድ፡ የዚያን የሽማግሌውን ትውልድ ምክር፡ እንኳንስ ሊፈጽመው ይቅርና፡ ሊያዳምጠው እንኳ አይፈልግም፤ ይህንም እውነታ፡ አኹን፡ እናንተም፡ ልትገነዘቡት ትችላላችሁ፤ በየዓርባው ዓመት፡ በአገር ላይ ታላቅ ሁከት የሚነሣውና እልቂት የሚደርሰው፡ ከዚሁ የተነሣ መኾኑን ብታውቁት፡ ለወደፊቱ ይጠቅማችኋል። ይህንኑም፡ የቀደሙት አዋቂዎች፥ የእግዚአብሔር መልእክተኞችና በሰውነት የተገለጸው ራሱ፡ እግዚአብሔር ሳይቀር፡ ለዓለሙ ኹሉ በይፋ አመልክተውታል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ይኸውም፡ መንፈሳዊ የኾነውን፡ የእግዚአብሔሩን ትተን፡ ይህን ዓለም፡ ማለትም፡ ሥጋዊ፥ ሰብአዊና ሰይጣናዊ የኾነውን ብቻ የተከተልን እንደኾነ፡ እከባድ የችግር ዓዘቅት ውስጥ የምንወድቅ መኾናችንን በማብራራትና በማረጋገጥ ያስተማሩን ትምህርትና የገለጹልን እውቀት ነው።

"በዚህ ረገድ፡ የገንዘባቸውና የሀብታቸው ብዛት፡ የብልህነታቸውና የጥበባቸው ጥልቀት፤ የሥልጣናቸውና የኃይላቸውም ምጥቀት፡ ከመጨረሻው ምልዓት ደርሶ፡ ወደማናለብኝነት ደረጃ ያሸጋገራቸው፡ አያሌ ሰብአውያን ፍጡሮች፡ በምድር ላይ ታይተዋል፤ ዛሬም፡ ይኸው እየታዩ ናቸው። ነገር ግን፡ ፍጻሜአቸው፡ ምን ኾነ! እንዴትስ ኾነ? እንደዚያ ያመኑትና የተማመኑት፥ የተመኩበትም፡ ዓለማዊውና ምድራዊው፥ ሥጋዊውና ሰብአዊው ወገናቸው ኾነ ሠራዊታቸው፡ ወይም መንግሥታቸው፥ ገንዘባቸውና ሀብታቸው፥ ብልህነታቸውና ጥበባቸው፥ ሥልጣናቸውና ኃይላቸው፡ ለምን አላዳናቸውም? እንዴትስ ሊያድናቸው አልቻለም? እንኳንስ ሊያድናቸው፡ መልሶ ያጠፋቸው፡ ያው ያመኑትና የተማመኑት፥ የተመኩበትም፡ እርሱው ኾኖ መገኘቱ፡ በተደጋጋሚ ተረጋግጧል።

"ለዚህ እውነታ ማስረጃ የሚኾነኝን ምሳሌ የምጠቅስላችሁ፡ ሩቅ ቦታ ኼጄ ሳይኾን፡ እዚሁ፡ እቅርባችንና እመኻላችን የኾነውን ነው፤ በዘመን የቆየውን ታሪክ ሳይኾን፡ ዛሬ በዕድሜአችን የተፈጸመውን ነው፤ በዜና የተነገረውንና በጆሮዬ የሰማሁትን ሳይኾን፡ በገዛ ዓይኖቼ ያየሁትን ነው፤ የባዕዳኑን ሳይኾን፡ የራሳችንን ነው። እናንተም፡ በዚያን ጊዜ፡ ምንም ሕፃናት ብትኾኑ፡ ነገሮቹን፡ ከወላጆቻችሁ እየሰማችሁ ስላደጋችሁበት፡ እውነታውን ለመረዳት አያዳግታችሁም። ይኸውም፡ በራሳቸው፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴና የእርሳቸው ባለሟሎች በኾኑት ታላላቅ ሰዎች፥ በእየቤተሰባቸውም ላይ የደረሰው፡ እጅግ አሳዛኝና አሠቃቂ ፍጻሜ ነው። ያ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥትና ትውልድ፡ ከኃጢአትና ከክፋት መንገዳቸው፡ በንስሓ እንዲመለሱ፡ ቀደም ብሎ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠውን ምክር፥ ተግሣፅና ማስጠንቀቂያ፡ በእምቢተኛነት ካለመቀበላቸው የተነሣ፡ የደርግ የቁጣ ሠይፍ ተመዝዞ፡ ባለሥልጣኑን ኹሉ ሰብስቦ ባከማቸበት እሥር ቤት ውስጥ፡ እኔም፡ አንዱ ኾኜ ተገኝቻለሁ።

"እዚያም፡ ሰዎች፡ ተስፋ በመቍረጥ፡ ወደፊት ተሰናድቶ ከሚጠብቃቸው የጭካኔ ፍጻሜ ለመዳን፡ ቀድሞ፡ በዕብሪት ተሸፍኖ የኖረ ደካማነታቸውን አምነው፡ በሥልጣን ዘመናቸው ጊዜ፡ 'አናውቅህም! አንሰማህም!' ብለው፡ በንቀትና በጥላቻ ትተውት ወደነበረው አምላክ፡ እየተኰሩ፡ ከፊቱ ወድቀው ሲማለሉት አይቻለሁ፤ የመጨረሻው መለኮታዊ የፍርድ ሠይፍ፡ ከሰገባው ተሰንግሎ፡ ሊያርፍባቸው የተቃጣ መኾኑ፡ ገና በሥልጣን ላይ እያሉ፡ በግልጥ ሲነገራቸውና "እባካችሁ፡ ተመለሱ!" ተብለው ሲለመኑ፡ ከእነርሱ በኋላ እንደተነሡት ግፈኞችና እንደዛሬዎቹ ባለሥልጣኖች፡ ያፌዙ እንደነበረም፡ አውቃለሁ።

ምዕራፍ ፩

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!

ሽማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፡ ለምን?

"በዚያ እሥር ቤት፡ እኔ፡ በመካከላቸው በመገኘቴ፡ ራሴን እንኳ ማዳን የማልችል፡ ዓቅመቢስ መኾኔ እየታወቀ፡ ከዚያ፡ እንዲቆራርጥ ተወስኖ ከተላከው ሠይፍ፡ በሥልጣነ ክህነቴ ምክንያት፡ የማድናቸው እየመሰላቸው፡ የተማጸኑኝ፡ እንደነበሩ፡ ምንጊዜም የምዘነጋው ነገር አይደለም፡፡ በዚያ ቦታና በዚያ ኹኔታ እንኳ፡ ስንቶቹ፡ ለንስሓ በቅተው እንደነበረ የሚያውቀው፡ እግዚአብሔር ብቻ ነው፡፡

"ከእነዚያ ታላላቅ ሰዎች መካከል፡ የቤተ ክህነቱ የበላይ ተጠሪ በነበሩት፡ በአንዱ፡ በእጨጌ ቴዎፍሎስ ላይ ደርሶ የነበረው ፍጻሜ፡ የሚዘገንን እንኳ ቢኾን፡ ለዚህ እውነታ፡ ያለው ግዙፍ ማስረጃነት፡ የማያከራክርና የማያጠራጥር በመኾኑ፡ እዚህ ላይ፡ ለዓይነት ያህል ልጠቅስላችሁ፡ አግባብ ኾኖ አገኘቼዋለሁ፡፡ ደርግ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴን፡ ከቤተ መንግሥት አውጥቶ፡ በክፍለ ጦር ውስጥ ሲያሥራቸውና በመጨረሻም፡ በእሥር አሠቃይቶ ሲገድላቸው፡ እጨጌ ቴዎፍሎስን ግን፡ የኋላ ኋላ፡ ይኸው፡ ተመሳሳይ የግፍ ጽዋው ባይቀርላቸውም፡ -ቀደም ብለው፡ ከደርግ ጋር በመተባበር፡ አብረውት ሲሠሩ በመቆየታቸው ሊኾን ይችላል- ከመንበራቸው ካወረዳቸው በኋላ፡ ያስቀመጣቸው፡ ቀድሞ፡ 'ኢዮቤልዩ'፥ ኋላም፡ 'ብሔራዊ' በተባለው ቤተ መንግሥት ልዩ የእንግዳ ማረፊያ ቤት ውስጥ ነበር፡፡ በእግዚአብሔር ዘንድ ግን፡ ለእርሳቸው የተዘጋጀው ቦታ፡ ያ ባለመኾኑ፡ ከዚያ ቦታ፡ በጨለማ ጠፍተው ወጥተው፡ በአዲስ አበባ፡ በግል እያሳነፁት ወደነበረው፡ ቤተ ክርስቲያን ኼደው እንዲደበቁ የሚያነሣሣ መንፈስ ተላከባቸው፤ በዚያም ሣሉ፡ ጥቈማ የደረሰው ደርግ፡ ወታደሮቹን ልኮ ያዛቸው፡፡ ወታደሮቹም፡ ከብርቱ ማንጓላላት በኋላ፡ በመጨረሻ ያመጧቸው፡ ሌሎቹ ባለሥልጣኖች፥ እኔ ጭምር፡ ታሥረንበት ወደነበረው፡ ወደታላቁ ቤተ መንግሥት ምድር ቤት ነበር፡፡ እጆቻቸው፡ በእጅ ብረት ታሥረው፥ ራሳቸው፡ የምንኵስና ቆቡን ተገፍፎ፡ ሌጣውን፥ ከኋላቸው፡ የጦር መሣሪያን የደገኑ ወታደሮች፡ ያለጫማ፡ በባዶ እግሮቻቸው እያስኼዱ አምጥተው፡ ወደአንዲት ወና ክፍል አስገቧቸው፤ እዚያም፡ እግራቸውን ጭምር በእግር ብረት አሥረው፡ በብረት አልጋ ላይ፡ በጀርባቸው ተንጋልለው እንዲጋደሙ አድርገው ዘጉባቸው፡፡

"ያን የመሰለው ጽዋ፡ በእርሳቸው ላይ ይደርሳል ብሎ ያሰበ ባለመኖሩ፡ እርሳቸውን፡ እንደዚያ ኾነው ማየቱ፡ ለእኔ ዘገነነኝ እንጂ፡ በዚያን ጊዜ፡ እኔ ራሴም፡ በእሥር ቤቱ ውስጥ የምኖረው፡ ከእጅና እግር ብረቱ እሥራት በቀር፡ እንደዛው፡ እርሳቸውን ባየሁበት አለባበስ፥ ባዶ ራሴንና እግሬን ኾኜ ስለነበረ፡ ያ ኹኔታቸው ለእኔ እንግዳ ነገር አልነበረም፡፡ ልዩነቱ፡ የእኔ፡ በፈቃድ፥ የእርሳቸው፡ በግዳጅ መኾኑ ብቻ ነበር፡፡

"ታዲያ! ይህ ትውልድ ያፈራው ደርግ፡ ያን ኹሉ ግፍና ጕድ፡ በሌሎቹ፥ በታላላቆቹ ላይ ሳይቀር፡ ጥቂት ይሉኝታና ርኅራኄ ሳይኖረው፡ እንዲያ፡ በጭካኔ ሲፈጽም ካየሁ በኋላ፥ የራሴንም፡ የፈተናና የመከራ ጽዋ፡ ከጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ባገኘሁት መመሪያ፡ ተቋቁሜ ካሳለፍሁ በኋላ፡ አኹን፡ እኔ፡ እንዲህ ያለውን ዓለም፥ ይህን የመሰለውንም ትውልድ፡ ምንን አምኜና ተማምኜ ነው፡ ተዝናንቼ የምጠብቀው? የተዘጋጀሁበት ነገር ቢኖር፡ ማናቸውንም የወደፊት ጽዋ፡ በዚያው የእሥር ቤት ትጥቄ ለመቀበል ነው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ይልቁንም፡ ትውልዱ የካደውንና ያመፀበትን፡ የኢትዮጵያንና የኢትዮጵያዊነትን ሃይማኖታዊ አቋም፡ 'አልለቅም!' ብዬ፡ እንዲህ በመጽናቴ፡ ጥላቻውና ተቃውሞው፡ እየበረታብኝ እንደሚኼድ እያወቅሁት ቀርቶ፡ ይኼም ባይኾን እንኳ፡ እንዴት ላምነው፥ እንዴትስ ልተማመነውና ልመካበት ይቻለኛል? አይቻለኝም፡፡ በእኔ በኩል፡ ቀድሞም አላመንሁት፤ ዛሬም፡ ከዚህ፡ ከያዘው፡ የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት አቋሙ፡ በእውነተኛ ንስሓ እስካልተመለሰ ድረስ፤ አላምነውም፤ አልተማመነውምም፡፡ አምነውትና ተማምነውበት፥ ተመክተውበትና ተከትለውት በነበሩት ሰዎች ላይ የፈጸመውን ግብሩንማ፡ ያው በዓይኖቼ ብረት ተመልክቻለሁ፡፡ 'ከእሥር ተለቅቀሃል!' በተባልሁ ጊዜ፡ 'ሌሎቹን እሥረኞች ትቼ አልወጣም!' ያልሁበት፥ ከተፈታሁም በኋላ፡ እስከዛሬ፡ 'ጡረታዬ ይቅርብኝ!' ብዬ የተውሁበት አንዱ ምክንያት፡ ይኸው መኾኑን ልታውቁት እወድዳለሁ፡፡

"እንግዲህ፡ የዘመኑ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ *'ሰው፡ ዓለሙን ኹሉ ቢገዛ፥ በነፍሱ ግን ከተጐዳ፡ ከቶ ምን ይረባዋል? ምን ይጠቅመዋል? ወይስ፡ ሰው፡ ስለነፍሱ ቤዛ ምንን ይሰጣል?'*[፳] ሲል፡ የእግዚአብሔር ልጅ፡ ሰው ኾኖ የነገረውን ሕያው ቃሉን ዘንግቶ፡ ራሱን ያዘጋጀው፡ ለሥጋዊ ተድላ፥ ደስታና ምቾት ብቻ እንጂ፡ ቅዱሱን ኪዳን በማፍረሱ ምክንያት፡ ለማይቀረው ፈተና፥ መከራና ችግር እንኳ ሳይኾን በመቅረቱ፡ ዕድል ፈንታው፡ ራሱን፡ አኹን፡ ከሚገኝበት ታላቅ ውድቀት ላይ መጣል ኾነ! ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን አዋርዶ፡ ለባዕዳን አሳልፎ እስከመስጠትም ደረሰ፡፡ እኔ ግን፡ በበኩሌ፡ 'በእርሱ መንግሥት፡ ለዘለዓለም እኖርባቸው ዘንድ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጡኝን፥ ከቀደሙት አባቶቻችንና እናቶቻችንም የተረከብኋቸውን፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን አጥቼ፡ በነፍሴ ከምጎዳ፡ ዓለሙና የዓለሙ የኾነውም ኹሉ ቢቀርብኝ፡ ይሻለኛል!' ብዬ ይህን ምርጫ አድርጌአለሁ፡፡ ስለዚህ፡ በሕይወተ ሥጋ እስካለሁ ድረስ፡ ከዚህ ከማይታመነው ዓለምና ከዚህ ትውልድ፡ እንደእስካኹኑ ጊዜ፡ የሚጠብቀኝ ጽዋ፡ ምን እንደኾነ ስለማላውቀው፡ ያ፡ ያልቀረው መከራ በመጣ ጊዜ እንደተጠቀምሁበት ኹሉ፥ ለወደፊትም እጠቀምበት ዘንድ፡ የኃጢአታችን ስርየት፡ በንስሓችን፡ እስከሚገለጥበት ጊዜ ድረስ፡ ከአባቶቻችንና እናቶቻችን የወረስሁትን፡ ጨርቅ የመልበሱንና በባዶ እግር የመኼዱን ልማድ፡ ይዞ መቀጠሉን፡ ስለፈለግሁት ነው፤

"፮ኛ፡ በደርግ እሥር ቤት፡ በቆየሁባቸው፡ ከሰባት ዓመታት ለሚበልጠው ዘመን፡ አብረውኝ ከነበሩት ታላላቅ ሰዎች መካከል፡ ብዙዎቹ፡ የሞት ጽዋቸውን ሊቀበሉ፡ በየጊዜው እየተጠሩ ተወስደው ሲገደሉ፡ እኔ ግን፡ ከሞት ተርፌ፡ የኋላ ኋላ፡ ከጥቂቶች ጋር፡ 'ከእሥር ተፈትተሃል! ተብዬ ተለቀቅሁ፡፡ በዚህ ጊዜ፡ 'ቀድሞውኑ፡ ያሠረኝ እግዚአብሔር፡ አኹን ደግሞ፡ በቸርነቱ፡ ከሞት ያተረፈኝና ከእሥር እንድለቀቅ ያደረገው፡ ገና፡ በልጅነቴ ጀምሬውና በመካከሉ፡ በእሥር ቤቱ ውስጥ ቀጥዬው የነበረውን፡ ያን፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ተልእኮዬን እንድፈጽም፥ ምስክርነቴንም፡ ለዚህ ለቀረው ትውልድ እንድሰጥ፡ በመፍቀዱ ነው!' ብዬ አምኜ፡ የገባሁለት ቃል ነበር፤ ያም ቃል፡ 'ይህንኑ ተልእኮዬንና ምስክርነቴን፡ በዚያው፡ በእሥር ቤት የሱባዔ አለባበሴና ባዶ እግሬን ኾኜ፡ አካኼዳለሁ!' የሚል ስለነበረ ነው፡፡

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሽማ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፡ ለምን?

"፯ኛ፡ ይህ፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ነገር፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች ኹሉ፡ በቃል ኪዳን የሰጠው የቸርነት ጸጋ ስለኾነ፡ እንኳንስ፡ 'ኢትዮጵያዊ ነኝ!' የሚለው ቀርቶ፡ ማንኛውም፡ በዓለም ላይ የሚኖር ሰብአዊ ፍጡር፡ ከሕይወቱ አብልጦ ሊያከብረውና ሊጠብቀው፥ ሊያስብበትና ሊጨነቅበት የሚገባው ነው።

"ነገር ግን፡ ይህን፡ ያስተዋለ፥ ሊያስተውለውም የሚፈልግ እምብዛም አልተገኘም። ስለዚህ፡ ይህን እውነታ፡ ለዚህ፡ የኢትዮጵያና የዓለሙ ትውልድ፡ በብርቱ ለማሳወቅ፥ በተለይም፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ የተጣለብኝን የተልእኮ ግዳጅ፡ ለዚሁ ትውልድ፡ እንደምን ባለ፡ የጠነከረ አጽንዖትና እጅግ የመረረ ይዞታ ለማድረስ እንደቆረጥሁ ለመግለጽ፡ የእኔ እንዲህ፡ በአባቶቻችንና እናቶቻችን ጨርቅ ለባሽነትና ባዶ እግርነት ኾኜ መታየት፡ አስፈላጊ ኾኖ ስላገኘሁት ነው።" ብዬ፡ ዘረዘርሁላቸው።

"ይኸውልህ! መጠየቃችን የቱን ያህል እንደጠቀመን አየኸው አይደለም? ባንጠይቅ ኖሮ፡ ይህን የመሰለውን ትምህርት መች እናገኝ ነበር?" አሉኝ፡ ፊታቸው፡ በደስታ ፈክቶ።

"አዎን! እኔም፡ በመጠየቅና በመጠያየቅ ስለማምን፡ መጠየቃችሁ፡ ደስ አሰኝቶኛል፤ ወደፊትም፡ በዚሁ እንድትቀጥሉበት አበረታታችኋለሁ!" አልኋቸው።

እነርሱም፡ በዚህ ቃሌ፡ ተደፋፍረው፡ *"ለዚህ ጥያቄያችን፡ መልስ የኾነውን ንግግርህን በጀመርህበት ጊዜ፡ እንዲህ ለመኾን ካበቁህ ምክንያቶች መካከል፡ 'እንዳንዶችን ልጠቃቅስላችሁ!' ብለህ ነበር፡ መዘርዘርህን የቀጠልኸው፤ እንዲህ ከኾነ፡ ሳትገልጽልን የቀረ አለ ማለት ነውና፡ ስለሚጠቅመን፡ ፈቃድህ ኾኖ፡ ያን፡ ብታሳውቀን?"* ብለው፡ እንደገና፡ ሌላ የጥያቄ አጣብቂኝ ውስጥ አስገቡኝ።

ለዚህ ጥያቄያቸው፡ መልስ ከመስጠት በቀር፡ አማራጭ ስለሌለኝ፡ "የቀረኝ ቢኖር፡ ይህ ነውና፡ ልንገራችሁ!" ብዬ፡ መልሴን፡ እንዲህ ስል፡ በጥያቄ ቀጠልሁላቸው፡- "በአገራችን፡ አንድ ሰው፡ አባት፡ ወይም እናት ወይም ልጅ፥ ወይም እጅግ የሚወድደው የቅርብ ወገኑ ሲሞትበት፡ ይህን፡ ኀዘኑን፡ በምን መልክ ነው የሚገልጸው? ይኸው፡ የኀዘንና የልቅሶ አፈጻጸም ባህል፡ ከሃይማኖታችን ሥርዓት ውጪ በመኾኑ፡ እኔ የማላምንበትና የማልቀበለው ቢኾንም፡ በልማድ ብቻ፡ በኅብረተሰባችን ዘንድ፡ ሥር የሰደደ ኾኖ፡ እነሆ፡ ገና እየሠራ ስለኾነ፡ ይህንኑ፡ እንዴት እንደኾነ፡ እስኪ ንገሩኝ? መልሱን፡ የምጠብቀው፡ ከእናንተ ነውና፡ መልሱልኝ?" አልኋቸው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እነርሱም፡ ያልጠበቁት ጥያቄ ነበርና፡ ጥቂት ግራ ተጋብተውና እርስ በርሳቸው ተያይተው ከቆዩ በኋላ፡ በአእምሮአቸው፡ ምንጊዜም ንቁዎች ናቸውና፡ እንዲህ ብለው መለሱልኝ፡- *"በየጊዜው፡ ከወላጆቻችን እንደሰማነው፥ ፊት፡ በልጅነታችን፥ ኋላም፡ ወደአገራችን በመጣን ቍጥር፡ በእየከተማውና በእየገጠሩ ስንዘዋወር፡ በአንክሮ እንደተመለከትነው፡ ወንድ፡ ፊቱን፡ በበርኖስ መጥረግና ጢሙን መንጨት፥ ሴት፡ የራስ ጠጕርዋን፡ ወይም ሹሩባዋን፡ ገሽልጣ ማንሣት፥ ደረትን ገላልጦ መደለቅ፥ ትቢያን በራስ ላይ መበተን፥ ማቅ ወይም ዝተት ለብሶ፡ በገመድ መታጠቅ፥ ጫማ ካለ፡ አውልቆ፡ ባዶ እግር መኼድ፥ የራስ ጠጕርን፡ ፈጽሞ መላጨት፥ እህል፡ እስከቀብሩ ፍጻሜ ድረስ፡ 'እርም!' ብሎ፡ አለመቅመስ፥ መሬት ላይ መቀመጥ፥ ድምፅ እስኪዘጋ ድረስ ጮኾ ማልቀስ፥ አልቃሽ አቍሞና ሙሾ እያወረዱ፥ እየተንሰቀሰቁና እንባን፡ እንደጕርፍ እያፈሰሱ ማረገድ የተለመደ ነው።"*

እኔም፡ "አዎን! ልክ ናችሁ! ይህን በመሰለው ኀዘን ጊዜ፡ ልማድ ኾኖ የሚደረገው የልቅሶና የኀዘን ወግ፡ ይህ፡ ያላችሁት ነው!" አልሁና፡ አያይዤ፡ ይህን በሚመለከት ስንገር የኖረውን ይትበሃል መሠረት አድርጌ፡ እዚያው፡ ያቀነባበርሁትን፡ እንዲህ የሚለውን ግጥም አሰማኋቸው፡-

"የወንድ የሴት ልጅ ሠርግ ባገር ይደገሣል!
እናት አባት ቢሞት፡ ባገር ይለቀሳል!
ለቅሶውም፥ ዘፈኑም፥ ኹሉም ባገር ያምራል!
አገር የሞተችለት፡ ወዴት ይደረሳል?
ተድላውም፥ ኀዘኑም፥ መኖሩም ይቀራል።"

መልሴንም በመቀጠል፡ "ታዲያ! ኢትዮጵያ፡ እርሷ ካስገኘችው፡ ኢትዮጵያዊነት ጋር፡ በባዕድ ጠላት ሳይኾን፡ በራሷ ልጆች፡ የሙት በቃ ተፈርዶባት፥ ፍርዱም፡ በእነሁ ልጆቿ፡ በድንፋታና በፉከራ፡ በራሳቸው እጅ ተፈጽሞባት እንደተገደለች በተቈጠረችበት፡ በአኹኑ፡ የኃዘን ጊዜ፡ እኔ፡ በእንደዚህ ያለ ኹኔታ መታየቴ፡ ለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ይብዛባቸውን? ያንሳቸዋል እንጂ አይበዛባቸውም።

"ደግሞ፡ ሰው፡ ኀዘኑን የሚገልጠውእኮ፡ እንደፍቅሩ መጠን ነው፤ እኔም፡ ለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ባለኝ የፍቅር ጽናትና ቅንዓት የተነሣ፡ እንዲህ፡ ጨርቅ ለብሼና ባዶ እግሬን ኾኜ፡ ስሜቴን ብገልጽ፡ በምንም መንገድ ሊያስደንቅ አይገባም። ባለቤቴና እኔ፡ የኹለት ሴቶች ልጆቻችን ጋብቻ፡ በተለያየ ወቅት፡ በአገር ሲፈጸም፡ በሃይማኖታዊው ሥርዓት ብቻ እንዲካኼድ የተደረገው፥ እኛም፡ በስደት ተልእኳችን፡ እዚያው፡ በውጭ አገር መቆየትን የመረጥነው፡ ከዚህ የተነሣ ነበር። የኢትዮጵያንና የኢትዮጵያዊነትን ጕዳይ፡ ከቁምነገር በማይቈጥረውና በናቀው፥ በማይፈልገውና በሚቃወመው፡ በአገር ውስጥም ኾነ በባዕዳን አህጉር በሚኖረው ወገንማ ዘንድ፡ በዚህ ጊዜ፡ ለልደትና ክርስትና፥ ለሠርግና ምላሽ፥ ለምርቃትና ለሥጋ በዓላት መታሰቢያ፥ ለመቀበያና መሸኛ እየተባለ፡ ለተዝካርና ለመሳሰሉት መንፈሳውያን ምክንያቶች ሳይቀር፡ የሚደገሠውን ድግሥ፥ የሚዘፈነውን ዘፈንና የሚቀልጠውን ጭፈራ፡ ይኸው እየራሳችሁ፡ በገሃድ ትመለከቱት የለምን?

ምዕራፍ ፩፣
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሸግ ማጣፋትና ባዶ እግርነት፡ ለምን?

"በዚህ ረገድ፡ እጅግ የሚያሳዝነው፡ ሰው፡ እናቱ፡ ብትራብ፡ ያበላታል፤ ብትጠማ፡ ያጠጣታል፤ ብትከሳ፡ ይቀልባታል፤ ብትታረዝ፡ ያለብሳታል፤ ብትታመም፡ ያሳክማታል፥ ያስታምማታል፤ ቤትአልባ ብትኾን ያስጠጋታል፤ ብትቸገር፡ ብትደኸይና ብትጐሣቈል፡ አጣጥቦና አሰማምሮ፡ ይንከባከባታል፤ ብታጠፋና ብትበድልም እንኳ፡ ይቅር ብሎ፡ እንደጠባይዋ ይችላታል እንጂ፡ የቱንም ያህል፡ ጨካኝ ቢኾን፡ እንዴት፡ ራሱ፡ የሙት በቃ ፈርዶ፡ ራሱ፡ በገዛ እጁ ይገድላታል? ገድሎስ፡ በሬሳዋ ላይ ቆሞ፡ እንዴት ይፎክራል፥ ይደነፋል?

"አዎን! ፀንሳ፥ ወልዳና አጥብታ፥ ባላት ዓቅሟም አንከባክባ፡ ለቁም ነገር፥ ለወግ፥ ለማዕርግ ላበቃችው እናቱ፡ ለኢትዮጵያና በመልኩ ፈጥሮ፡ ለስመ ጥሩው ኢትዮጵያዊነት ክብር ላበቃው፡ ለአባቱ፡ ለእግዚአብሔር፡ ይህ ትውልድ የከፈለው ውለታቢስነት ይህ ስለኾነ፡ እኔ፡ በዚህ ግብሩ፡ አባሪውና ተባባሪው አለመኾኔን፡ በይፋ ለመግለጥ፡ በዚህ አለባበሴና የባዶ እግር አካኼዴ መቆየትን መርጫለሁ::" ስል መለስሁላቸው::

በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ይህ ኹሉ ችግር፡ ለምን?

ኹለቱ ወጣቶች፡ በመጨረሻው መልሴ፡ ልባቸው፡ በብርቱ ተነክቶ ኖሮ፡ አቀርቅረው ዝም አሉ:: በነገሩ፡ አጥብቀው ተነሣሥተውበታልና፡ ከዚህ ቀጠል አድርገው፡ *"በአገራችን ምድር ላይ፥ በሕዝቡ መካከል እየደረሰ ስላለው፡ ድርቅና ረሀብ፡ ቸነፈርና በሽታ፡ ጦርነትና ስደት፡ ድህነትና ልዩ ልዩ ችግር፡ ከዚህ ጥያቄያችን በፊት አንሥተህ ነበር፤ ስለዚህ ችግር ካንተ ዘንድ፡ ይህ፡ ኹኔታ፡ በመቀነስ ወይም በመሻሻል ፋንታ፡ ስለምንድር ነው፡ እንዲህ እየቀጠለና እየጨመረ፥ እየጸናም የኼደው? ወደአገራችን መጥተን ስንብተን በነበርንበት ጊዜ፡ ሕዝቡ፡ በየቀኑ ብቻ ሳይኾን፡ በየሰዓቱ ሳይቀር፡ ወደቤተ ክርስቲያን እየኼደና በዚያ እየተሰበሰበ፡ ጸሎት የሚያደርግ መኾኑን፡ በአድናቆት ተመልክተናል:: ነገር ግን፡ ይህ ኹሉ ሃይማኖታዊ ምግባር እየተፈጸመ፡ የችግሩ መጠን እየባሰ ከመኼድ በቀር፡ የታየ ለውጥ የለም:: ታዲያ፡ የዚህ ነገር፡ ምሥጢሩ ከቶ ምንድር ይመስልሃል?"* የሚል ከበድ ያለ ጥያቄን አቀረቡልኝ::

ጥያቄያቸው፡ ከባድነቱ፡ ለሥጋዊ አእምሮ እንጂ፡ ለመንፈሳዊው ስላልኾነ፡ መልሱን፡ ወዲያው፡ እንዲህ ስል አከታተልሁላቸው:- "በእውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ 'ድርቅና ረሀብ፥ ቸነፈርና በሽታ፥ ጦርነትና ስደት፥ ድህነትና ልዩ ልዩ ችግር' ሲባል፡ ሥጋዊዉ፡ ማለት አይምሰላችሁ! እነዚህ ኹሉማ፡ በሥጋዊው ገጽታቸው፡ ሰብአዊ በኾነው መንገድ፡ በቀላሉ ሊሻሻሉና ሊወገዱ ይችላሉ፤ ይህንም፡ ባዕዳንና ተቃዋሚዎቻችን ሳይቀሩ፡ ለችግራችን ማቃለያ፡ በሚያደርጉት እርዳታና ልግሥና፡ ይኸው፡ ትመለከቱታላችሁ::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

"የእነዚህን የመከራ ዓይነቶች: ሥጋዊ በትር እኮ: አባቶቻችንና እናቶቻችን: በእየራሳቸው ላይ: በፈቃዳቸው እየጋበዙ: ጨርቅ በመልበስና ባዶ እግራቸውን በመኼድ፥ በጾምና በትሕርምት ሳይቀር: ይቀበሉት የነበረና ዛሬም ቢኾን: እየተቀበሉት ያለ: ሃይማኖታዊ ምግባራቸው መኾኑን: ኹሉም ያውቀዋል: ያየዋልም::

"ከዚህም ጋር: እግዚአብሔር: በተፈጥሮዋ ለምና ሀብታም አድርጎ ከሰጣቸው ምድር: የሚያመርቱት ሲሳይ: በየዘመናቱ የሚከሠቱትን: እነዚያን: ሥጋውያን ችግሮች ኹሉ: እንዴት አድርገው: በሃይማኖታዊው በጎ ምግባራቸው፥ ይህም ማለት: ያለው: ለሌለው በመመጽወት: ተቋቁመው: ለዝንተዓለም ሲያሳልፏቸው እንደኖሩና ወደፊትም እንደሚኖሩ: ያለፈው ዜና መዋዕላቸውና የዛሬው ህልውናቸው: ራሱ: በቂ ማስረጃ ኾኖ ይመሰክራል:: ስለዚህ: የእነዚህ የመከራ ዓይነቶች: ሥጋዊ ጎን: ቀድሞም: የሚያሳስባቸው አልነበረም: ዛሬም አያሳስባቸውም::

"እነርሱንና ዛሬ: የእነርሱን ፈለግ የተከተልን ልጆቻቸውን ያሳሰበንና የሚያሳስበን: ይህ: የችግሩ ሥጋዊ ገጽታ ሳይኾን: ለዚህ ችግር: መንሥኤ የኾነው: መንፈሳዊዉና ሃይማኖታዊው ገጽታው ነው፤ ይህም ማለት: በአኹኑ ጊዜ: በዚህ ኢትዮጵያዊ ትውልድ ላይ: በይበልጥ: ሰፍኖና ጸንቶ የሚታየው ድርቅና ረሀብ፥ ቸነፈርና በሽታ፥ ጦርነትና ስደት፥ ድህነትና ልዩ ልዩ ችግር: ወደሥጋዊው ሕመምና ሞት የሚያደርሰው ሳይኾን: <u>ወደነፍስ ሕመምና ሞት የሚያደርሰው: መንፈሳዊውና ሃይማኖታዊው "ድርቅ፥ ረሀብ፥ ቸነፈርና በሽታ፥ ጦርነትና ስደት፥ ድህነትና ልዩ ልዩ ችግር መኾኑን:</u> በማስተዋል ልትገነዘቡት ይገባችኋል:: እኔንም: እንዲህ: በአባቶቻችንና እናቶቻችን አለባበስና ባዶ እግርነት እስከመታየት ደርሼ: ተልእኮዬን እንድፈጽም ያስገደደኝ ምክንያት: ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: ይኸው: ስለምንገኝበት: ስለዚሁ: እጅግ አሳዛኝና አሳሳቢ ኹኔታ: ለትውልዱ በመረረና በጨከነ አኳኋን: ማሳወቅ ስላለብኝ ነው::" በማለት: መልስ ሰጠኋቸው::

እነርሱ ግን: መልሴ ግልጽ ኾኖላቸው: ስላላረካቸው: *"ይህን ነገር: በትክክል እንድንረዳው: ብታብራራልን?"* ሲሉ: እንደገና ጠየቁኝ::

"እናንተ: በእርግጥ: ከእውነተኛዪቱ እውነት ለመድረስ: እውነተኛ ፍላጎት ያላችሁ ስለኾናችሁ: 'ለፍጻሜው ፍሬ ያብቃችሁ!' እያልሁ: ይህን ነገር: ከእግዚአብሔር ባገኘናት እውነት: አብራራላችኋለሁ!" ብዬ: ንግግሬን: እንዲህ ስል ቀጠልሁላቸው:-

"እግዚአብሔር: በኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ኾኖ እንደነገረን: ራሱ: እውነት ነው፤ መንፈስም ነው፤ በፍጡራት ዘንድ ያለችው እውነትም: የእርሱ መገለጫ ናት! እርሷም: በእያንዳንዳችን ውስጥ አለች:: ስለዚህ: ወደእርሱ ለመቅረብና ከእርሱ ጋር ለመነጋገር ስንፈልግ: በእርሱ እውነት ኾነን መገኘት አለብን፤ በዚያን ጊዜ: እርሱ: በመንፈስ ይገለጥልንና: ግንኙነታችን የሠመረና እውን ይኾናል::

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ይህ ኹሉ ችግር፡ ለምን?

"ያ፡ ሰው የኾነው የእግዚአብሔር ልጅ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በጊዜው የነበሩት፡ ሊቃነ ካህናቱና ካህናቱ፥ ምሁራኑና ሊቃውንቱ፡ ስለዚች እውነት፡ የሚናገረውንና የሚያደርገውን፡ 'አንሰማህም!' ቢሉት፥ ወይም፡ የሚናገረውንና የሚያደርገውን ኹሉ አምነው ለመቀበል የማይቻላቸው ቢኾን፡ ለአንዲት፡ ውኃ ልትቀዳ ለመጣች ተራ ሴት፡ በጕድጓድ አጠገብ፡ ለብቻው ተቀምጠ ተገልጦላት፡ ስለዚህ ምሥጢር የነገራት ቃል፡ ይህን እውነታ ያረጋግጥልናል። ይኸውም፡ *'እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል!'* ያለው ሕያው ቃሉ ነው። ስለዚህ ምሥጢር፡ ወደፊት፡ በውይይታችን ላይ፡ ከቦታው ስንደርስ፡ በሰፊው አስረዳችኋለሁ።

"በእኛ፡ በኢትዮጵያውያኑ ምእመናን ዘንድ፡ 'የእግዚአብሔር ቃሉ አይታበልም!' ብለን ስለምናምን፡ ይህን መለኮታዊ ቃል መሠረት አድርገን፡ የተነጋገንበትን፡ ጥያቄያችሁን ለመመለስ፡ እስኪ ልሞክር! ሃይማኖትንና አምልኮን በሚመለከት፡ እኔ መቼም፡ የማውቀው፡ ራሴንና በውስጥ ኅሊናዬ ያለውን ብቻ ነው፤ ከዚህ አልፌ፡ ሌላውን ሰውና በኅሊናው ውስጥ ያለውን ማወቅ አይቻለኝም፤ ኹላችንም፡ እንዲሁ ነን ይመስለኛል፤ ከእየራሳችን አልፈን፡ በሌላው ሰብአዊ ፍጡር ልቦና ውስጥ ያለውን ነገር እንድናውቅ፡ ሥልጣኑ፡ በተፈጥሮአችንም አልተሰጠንም፤ የዚህ ሥልጣን ባለቤት፡ ራሱ ፈጣሪ ብቻ ነው።

"ስለዚህ፡ ወደቤተ ክርስቲያን እየኼደ የሚጸልየውን፡ እያንዳንዱን ሰው፡ በልቦናው ውስጥ፡ ምን ዓይነት የሃይማኖትና የምግባር፥ የንስሓም ፍሬ ይዞ እንደቀረበ፥ ማለትም፡ በእውነትና በመንፈስ ቀርቦ እንደኾነ፡ ወይም እንዳልኾነ፡ በትክክል የሚያውቀው፡ አዎን፡ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ብቻ ነው። የዚያን ሰው ጸሎት ሊሰማውና ሊቀበለው የሚችለው፡ ያ ሰው፡ በዚያች፡ የእግዚአብሔርን መንፈስ በምታቀርብ፡ የእግዚአብሔር እውነት፡ ፍጹም ኾኖ ሲቀርብ ብቻ መኾኑን፡ ያው፡ ከቃሉ ሰምተናል። ከዚህ የተለየ፥ ወይም ውጪ በኾነ፡ በዲያብሎስ ወይም በሰው ሐሰትና በርኵስ ወይም በሰብአዊ መንፈስ ኾኖ የሚቀርበውን፡ ማናቸውንም ሰው፡ እግዚአብሔር፡ ጸሎቱን አይሰማም፥ አይቀበልምም ማለት ነው።

"በእየቤተ ክርስቲያኑ፡ ተሰብስቦ ካያችሁት፡ ከዚያ ኹሉ ሰው መካከል፥ ይህም ማለት፡ ከካህናቱም ኾነ ከምእመናኑ መካከል፡ ስንቱ ነው፡ በሃይማኖቱና በመንፈሳዊ አምልኮው፡ በእግዚአብሔር ፊት፡ እውነተኛና ንጹሕ ኾኖ የቀረበ? ወይም የሚቀርብ? እየራሳችሁ፡ በየትኛው ዓይነት ኹኔታ ውስጥ እንደኾናችሁ፡ እስኪ፡ ከእየራሳችሁ ጀምራችሁ፡ ውሳጣዊ ልቦናችሁን፡ መርምሩና እወቁ!? በንስሓ ለመመለስ 'እምቢ!' ያለ ካህን፡ ወይም፡ ምእመን፡ በነፍስ፥ በሥጋ እየፈጸመ ያለውን፡ መግደሉን፥ ማመንዘሩን፥ መሥረቁን፥ ሐሰት መመስከሩን፥ የሌላ ሰው የኾነውን ኹሉ በመመኘት፡ የሚያካኺደውን የከፋት ድርጊት፡ እስኪ፡ ለእኹኑ፡ እናቆየው!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"እንዲሁም፡ በሃይማኖት የጸኑ ወላጆችንና ታላላቆችን አለማክበርና ለእነርሱ አለመታዘዝን፥ የእግዚአብሔርንም ሰንበታት፡ በትክክለኛው መንፈስ አለማክበርን የመሰሉትን፡ የኃጢአት ዓይነቶች፡ እስኪ፡ ለጊዜው ወደጎን እናስቀምጣቸውና፡ የሃይማኖታችን ዋና መሠረት ወደኾነው፡ ወደአምልኳችን ቁም ነገር ኼደን፡ አምልኳችን የሚገኝበትን ኹኔታ እንመልከት?! ይህንም የምናደርገው፡ ሥጋዊ በኾነው፡ በገንዘብ፡ በሥነ እውቀት ጥበብና በሥልጣን አምልኮ የተመረዘውን፡ ደግሞም፡ በፀረ ክርስቶስነቱና ፀረ ማርያምነቱ የተለየውን ተጻራሪ ክፍል ሳንጨምር ነው:: የምናተኵረው፡ 'በተዋህዶ ሃይማኖቴ እንደጸናሁ ነኝ!' በሚለው፡ በካህኑና በምእመኑ ወገን ላይ ብቻ ይኾናል::

"ታዲያ፡ ካህኑንና ምእመኑን እዋህዶ በያዘው፡ በዚህ ወገን ውስጥ፡ ምን እየተሠራ ነው? ለረዥም ዘመናት፡ በዲያብሎስ አበጋዝነት፡ በምሥጢርና በሥውር፡ በጨለማም ሲፈጸም የኖረው፡ የባዕድ አምልኮው ተግባር፡ ከቀድሞው በበለጠና በባሰ ይዞት፡ እጅግ ተስፋፍቶና አይሎ፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በግልጽ ሳይቀር፡ በስፋት እየተካኼደ አይደለምን? ይህን፡ የእውነት ክሥተት፡ አሌ የሚል ይገኛልን? ከዚህ የተነሣም፡ እነሆ፡ በአገር ላይ፡ በሕዝቡም መካከል፡ ምን ዓይነት ጠንቅ እየተፈጠረና ወደምን ዓይነቱ የጥፋት ፍጻሜ እየተደረሰ መኾኑን ለማወቅ የሚሣነው፡ ሃይማኖት ያለው አስተዋይ ተመልካች የሚኖር አይመስለኝም::

"እንዲህ ከኾነ፡ ዛሬ፡ በመላዋ ኢትዮጵያ፡ በአምልኮ ባዕድ ያልተበከለ፡ ማለት፡ ለዲያብሎስና ለሠራዊቱ ሰይጣናትና አጋንንት፡ በልዩ ልዩ መልክ፡ የማይሰግድና የአምልኮ ግዳጅን የማይፈጽም፡ ግለሰብ፡ ቤተሰብ፥ ቤተ ዘመድ፡ ኅብረተሰብም ቢኾን፡ ስንት ይገኛል? አሥር? ሃያ? አምሳ? መቶ? ልብ በሉ! ከምእመናኑ መካከል ብቻ ሳይኾን፡ በይበልጥ፡ ከካህናቱም መካከል ማለቴን አስተውሉት!

"ራሱን፡ 'ኢትዮጵያዊ ነኝ!' ብሎ በሚጠራው፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ፡ የጦር ኃይሎች ሠራዊት፡ በ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. 'ደርግ' በሚል ስም ተቋቁሞና የሎጣ ሠይፍን ታጥቆ፡ ያን ያህል የወገኖቹን ደም ያፈሰሰው ግፈኛ ቡድን፡ መንግሥታዊዉን ሥልጣን ይዞ፡ 'አልቦ እግዚአብሔር!' ወይም፡ 'እግዚአብሔር የለም!' የሚለውን፡ በዓለም ላይ ሰፍኖ የኖረውን፡ እግዚአብሔር አልባ አገዛዝ፡ በኢትዮጵያ ምድር፡ በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ፡ በይፋ እንዲሠለጥን አድርጎ እንደነበረ ታውቃላችሁ:: ታዲያ፡ ዲያብሎስ፡ እስከዚያን ጊዜ ድረስ፡ በምሥጢር፡ በሥውርና በጨለማ ሲያካኼድ የኖረውን መንግሥቱን፡ በዚያን ጊዜና ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ በገሃድ ገልጦ፡ 'በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ነግሻለሁ!' ብሎ፡ ሰይጣናዊ ዘውዱን ደፍቶ፡ በሰይጣናዊ ዙፋኑ ላይ መቀመጡን፡ በአዋጅ ማስታወቁ አይደለምን?

"ምእመኑን፡ አስተምሮና መክሮ፡ ገሥፆም፡ ከሰይጣናዊው ባዕድ አምልኮ፡ ወደተዋህዶ ክርስቲያናዊው አምልኮተ እግዚአብሔር፡ በንስሓ ሊመልሰው የሚገባው፡ ራሱ ካህኑ፡ ያን፡ ባዕድ አምልኮ የሚፈጽም ከኾነ፡ ከዚያ ሰይጣናዊ አገዛዝም ጋር አባሪ ተባባሪ ኾኖ ከተገኘ፡ ምን እንላለን?

ምዕራፍ ፩
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: የሚከፈል መሥዋዕትነት! በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ይህ ዅሉ ችግር: ለምን?

"እንዲህ ከኾነ: ዛሬ: በኢትዮጵያ ምድር ላይ፥ በኢትዮጵያውያንም መካከል: በአዋጅ ጸንቶ: እየሠራ ያለው: የዲያብሎስ አገዛዝ መኾኑን: በእውንና በብርሃን ማረጋገጥ አይደለምን? ሌላ ምን ማስረጃ ያስፈልጋል? ይህንም እውነታ: በእግዚአብሔር መንግሥት ዘንድ የማይታሰበውን፥ እርሱ: ዲያብሎስ ግን: የሰው ደም ጠምቶት: በኢትዮጵያውያን ላይ: ያን ዅሉ: የእርስ በርስ እልቂት በማካኼዱ፥ በአጽዋማት ጊዜም: 'ለእናት አገር ጥሪ!' በሚል ሰበብ: ከብት እያሳረደና ድግሥ እያስደገሠ፣ ካህኑን ሳይቀር: ጾም በማስገደፉ፥ በቅርቡም: በገንዘብና በሥልጣን ምክንያት: በአዲስ አበባ መናገሻ ከተማ ጭምር: አብያተ ክርስቲያንን አስዘግቶ: በምእመናን ላይ: ይህንኑ: የጭካኔ ድርጊቱን በመቀጠሉ አረጋግጦታል።

"በዚህም: ጌታ: *"የጥፋትን ርኵሰት: በተቀደሰችው ሥፍራ ቆሞ ሲታዩ: አንባቢው ያስተውል!"* ያለው: የምጽአቱ ምልክት መፈጸሙን እወቁት! ይህም ዅሉ የኾነው: ኢትዮጵያዊው ትውልድ: በቅዱሱ ኪዳን ላይ የፈጸመው: የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት ኃጢአቱ ጽዋ በመሙላቱ: የእግዚአብሔርን ረድኤት ስለተገፈፈና በዚያ ጸጋ ፋንታ የዲያብሎስ የጥፋት ኃይል ስለተተካ መኾኑን: ቀደም ብላችሁ ተረድታችሁታል።

"የእግዚአብሔር ወገን የኾነ: አንድ የቃል ኪዳን ሕዝብ: እንዲህ: እንደዛሬው ዘመን: በኢትዮጵያ ምድር ላይ: ከካህናቱና ከሕዝቡ መካከል: ብዙዎች: በአምልኳቸውና ከሰይጣናዊው አገዛዝ ጋር ባላቸው ግብረ አበርነት: እያካኼዱ ያሉትን: የመሰለ: የኃጢአት ርኵሰት ፈጽሞ በሚገኝበት ጊዜ: ምን ይኾናል? ምንስ ይደርስበታል? እግዚአብሔር፥ የኋላ ኋላ: ሰው ኾኖ: በሥጋውና በደሙ ማኅተም ባጸናው: በዚያ ቃል ኪዳኑ መሠረት: ያን ሕዝብ: እንዴት አድርጎ ያጋልጠውና ይዘልፈው፥ ይቀጣውም እንደነበረ የሚያስረዳውን፣ ለዛሬው: የኢትዮጵያ ትውልድም: መለኮታዊ መልእክት የኾነውን ቃሉን: እስኪ: ከኹለት ሺ አምስት መቶ ዓመታት በፊት: አስነሥቶት ከነበረ: አንድ ነቢይ አንደበት እንስማው!" አልሁና: ጎንበስ ብዬ: ከእግሬ ሥር ከነበረችው: ከመንገደኛ የእጅ ኮሮጆዬ: ቅዱሱን መጽሐፍ አውጥቼ: እንዲህ ስል አነበብሁላቸው:-

"ከእግዚአብሔር ዘንድ: ወደኤርምያስ የመጣ ቃል: ይህ ነው:- "በእግዚአብሔር ቤት በር ቆም! ይህንም ቃል: እንዲህ ብለህ ተናገር! 'እግዚአብሔርን ልታመልኩ: በእነዚህ በሮች የምትገቡ: በይሁዳ (በኢትዮጵያና በውጭ) *ያላችሁ ዅሉ: የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ! የእስራኤል* (የኢትዮጵያ) *አምላክ እግዚአብሔር: እንዲህ ይላል:- "መንገዳችሁንና ሥራችሁን አሳምሩ! በዚህም ሥፍራ አሳድራችኋለሁ። 'የእግዚአብሔር መቅደስ፥ የእግዚአብሔር መቅደስ፥ የእግዚአብሔር መቅደስ ይህ ነው!' እያላችሁ: በሐሰት ቃል አትታመኑ! መንገዳችሁንና ሥራችሁን: ፈጽማችሁ ብታሳምሩ: በሰውና በጎረቤቱ መካከል: ቅን ፍርድ ብትፈርዱ፥ መጻተኛውንና ድሀ አደጉን፥ መበለቲቱንም ባትገፉ: በዚህም ሥፍራ: ንጹሕ ደምን ባታፈስሱ: ከፉም ሊኾንባችሁ: እንግዶች አማልክትን ባትከተሉ: ከዘለዓለም: እስከዘለዓለም: ለአባቶቻችሁ: በሰጠኋቸው ምድር: በዚህ ሥፍራ አሳድራችኋለሁ።*

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"'እነሆ፡ በማትረቡበት፡ በሐሰት ቃል ታምናችኋል። ትሠርቃላችሁ፤ ትገድላላችሁ፤ ታመነዝራላችሁ፤ በሐሰትም ትምላላችሁ፤ ለጣዖትም ታጥናላችሁ፤ የማታውቋቸውንም እንግዶች አማልክት ትከተላላችሁ፤ መጥታችሁም፥ ስሜ በተጠራበት፡ በዚህ ቤትም፡ በፊቴ ቆማችሁ፡ 'ይህን አስጸያፊ የኾነ፡ ክፉ ነገርን ኹሉ አላደረግንም!' አላችሁ።

"'ይህስ ስሜ የተጠራበት ቤት፡ በዓይናችሁ፡ የሌቦች ዋሻ ኾኗልን? እነሆ፡ 'እኔ አይቻለሁ!' ይላል እግዚአብሔር። ነገር ግን፡ በቀድሞ ዘመን፡ ስሜን ወዳሳደርሁበት፡ በሴሎ ወደነበረው ሥፍራዬ ኺዱ! ከሕዝቤም፡ ከእስራኤል ክፋት የተነሣ፡ በዚያ ያደረግሁትን፡ እዩ! (የእስራኤል ሠራዊት፡ በአረማውያኑ በፍልስጥኤማውያን ድል ተመትተው ማለቃቸውን፥ ኹለቱ፡ የሊቀ ካህናቱ የኤሊ ልጆች፡ ከሌሎቹ አለቆች ጋር በጦርነቱ ላይ መታረዳቸውን፥ ታቦተ ጽዮን እስከመማረክ መድረሷን፥ ሽማግሌው ሊቀ ካህናት ኤሊ፡ ይህን መርዶ ሲሰማ፡ ከወንበሩ ወድቆ መሞቱን፥ በጠቅላላ፡ የሴሎ ከተማ፥ ከነቤተ መቅደሱ ተደምስሶ መጥፋቱን።)

"'አኹንም፡ እናንተ፡ ይህን ኹሉ ነገር ስላደረጋችሁ፥ በማለዳም ተነሥቼ በተናገርኋችሁ ጊዜ ስላልሰማችሁ፥ በጠራኋችሁም ጊዜ ስላልመለሳችሁ፡ ስለዚህ፡ በሴሎ እንዳደረግሁ፡ እንዲሁ፡ ስሜ በተጠራበትና በምትተማመኑበት ቤት፥ ለእናንተና ለአባቶቻችሁም በሰጠኋችሁ ሥፍራ (በኢትዮጵያ) አደርጋለሁ። የኤፍሬምንም ዘር ኹሉ፥ ወንድሞቻችሁንም ኹሉ፡ (በታኅሣሠ የ፲፱፻፶፫ ዓ. ም. ግርግርና በደርግ ዘመን፥ ዛሬም፡ በእርስ በርሱ ጦርነት ያለቁትን) እንደጣልሁ፡ እንዲሁ፡ ከፊቴ እጥላችኋለሁ።

"'እንግዲህም አልሰማህምና፡ ስለዚህ ሕዝብ አትጸልይ! ስለእርሱም፡ ልመናና ጸሎት አታድርግ! አትማልድላቸውም። እነርሱስ፡ በይሁዳ (በኢትዮጵያ) ከተሞች ውስጥና በኢየሩሳሌም (በአዲስ አበባ) አደባባይ ላይ የሚያደርጉትን አታይምን? ያስቆጡኝ ዘንድ፡ ለሰማይ ንግሥት ጣዖታቸው (ለዲያብሎስና ለሠራዊቱ አጋንንት)፡ መሥዋዕት እንዲያቀርቡ፥ ለሌሎችም አማልክት፡ የመጠጥ ቍርባን እንዲያፈስሱ፡ ልጆች፡ እንጨት ይሰበስባሉ፤ አባቶችም፡ እሳት ያነድዳሉ፤ ሴቶችም፡ ዱቄት ይለውሳሉ። 'እንዲህ፡ እያደረጉ፡ እኔን ያስቆጣሉን?' ይላል እግዚአብሔር። ለፊታቸውስ፡ እፍረት አይደለምን? እንግዲህም፡ ጌታ እግዚአብሔር፡ እንዲህ ይላል፡- 'እነሆ፡ ቍጣዬና መዓቴ፡ በዚህ ሥፍራ ላይ፥ በሰውና በእንስሳ ላይ፥ በዱር ዛፎችና በምድር ፍሬ ላይ ይፈስሳል፤ ይነድዳል፤ አይጠፋምም።'" ደግሞም፡ "እንዲህ ትላቸዋለህ፡- "እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- 'የወደቁ አይነሡምን? የሳተስ አይመለስምን? እንግዴህ፡ ይህ፡ የኢየሩሳሌም (የኢትዮጵያ) ሕዝብ፡ ዘወትር፡ ስለምን ወደኋላው ይመለሳል? ተንኰልን ይዟል፤ ሊመለስም፡ እምቢ ብሏል፤ አደመጥሁ፥ ሰማሁም፤ ቅንን ነገር አልተናገሩም፤ ማናቸውም፡- 'ምን አድርጌአለሁ?' ብሎ፡ ከክፋቱ፡ ንስሓ የገባ የለም፤ ወደሰልፍም እንደሚሮጥ ፈረስ፡ እየንዳንዱ፡ በእየመንገዱ ይኼዳል። ሽመላ በሰማይ፡ ጊዜዋን ታውቃለች፡ ዋኖስና ጨረባ፥ ዋልያም፡ የመምጣታቸውን ጊዜ ይጠብቃሉ። ሕዝቤ ግን፡ የእግዚአብሔርን ፍርድ አላወቁም።'''''

ምዕራፍ ፩

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ይህ ኹሉ ችግር፡ ለምን?

"የእግዚአብሔር ሕዝብ የተባለው፡ ይህ ትውልድ፡ በዚህ ሥራው፡ *'የሚፈሩና የማያምኑ፥ የርኵሳንም፥ የነፍሰ ገዳዮችም፥ የሴሰኞዎችም፥ የአስማተኞዎችም፥ ጣዖትንም የሚያመልኩ፥ የሐሰተኞዎችም ኹሉ፡ ዕድላቸው፡ በዲንና በእሳት በሚቃጠል ባሕር ነው፤ ይኸውም፡ ኹለተኛው ሞት ነው፤'*[፩] ለሚለው የመጨረሻ ፍርድ ተዳርጎ ማየት እያሳዝንምን?

ኹለቱም ወጣቶች፡ የነቢዩን ቃል የሰሙት በነቃ ስሜት ነበርና፡ *"ይኼ ቃል ታዲያ፡ የተነገረው፡ ለይሁዳ ምድርና ለእስራኤል ሕዝብ አይደለምንዴ? እንዴት፡ ለዛሬዎቹ ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ሊኾን ይችላል?"* የሚል፡ ተከታታይ ጥያቄን አቀረቡልኝ፡፡

እኔም፡ የአእምሮ ንቃታቸውንና የመንፈስ ዝንባሌያቸውን፡ በውስጤ እያደነቅሁ፡ እንዲህ ስል መለስሁላቸው፡- "የነቢዩ ቃል፡ በእግዚአብሔር መንፈስ የተነገረ፡ የአምላክ ቃል ነው፤ ለምንጊዜም አይለወጥም፤ አይሻርም፤ ትንቢታዊነትና ሕያውነት አለው፤ ስለዚህ፡ ለማናቸውም ዘመን ይጸናል፤ አግባብነት ያለውን፡ ማንኛውንም ሰብአዊ ፍጡር ይጠቅሰዋል፤ ስለዚህ፡ መልእክቱ፡ ወደዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድም የሚያነጣጥር መኾኑን፡ በማስተዋል ልትመለከቱት ይገባል፡፡

"ይልቁንም፡ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን አገርና መንግሥት ስለኾነች፥ ኢትዮጵያውያንም፡ የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን ሕዝብና ዜጎች ስለኾኑ፡ መልእክቱ፡ በቀጥታ፡ እነርሱን ይመለከታል፤ ከዚህም በላይ፡ የእስራኤላዊው ንጉሥ፡ የሰሎሞንና የኢትዮጵያዊቷ ንግሥት፡ የማክዳ ልጅ በኾነው በቀዳማዊው ምኒልክ ምክንያት፡ በተለይ፡ ታቦተ ጽዮን፡ ከተመረጡ የእስራኤል ልጆች ጋር፡ ከኢየሩሳሌም፡ ወደኢትዮጵያ ከመጣችበት ጊዜ ጀምሮ፡ የይሁዳ ምድር፡ ኢትዮጵያ መኾኗን፥ የእስራኤልም ሕዝብ፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ መኾኑን አታውቁምን? ላዩ፡ ማን ነገሩዋችሁ? ማንስ አስተምሩዋችሁ?

"በመጨረሻም፡ ኢትዮጵያውያን፡ ወገናቸው የኾነውን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ *'ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ!'* ማለትም፡ *'ከይሁዳ ነገድ የተወለደው፡ አንበሳ፡ ድል አደረገ!'*[፪] የሚለውን መለኮታዊ የመጽሐፍ ቃል፡ የመንግሥታቸው ምንነት መገለጫ ማኅተምና የሰንደቅ ዓላማቸው መታወቂያ ምልክት በማድረጋቸው፡ ማንነታቸውንና አቋማቸውን፡ ለዓለሙ ኹሉ፡ አውጀው፡ እነሆ ለእያሌ ዘመናት ኖረዋል፤ ዛሬም፡ እየኖሩ ናቸው፤ ወደፊትም ይኖራሉ፡፡

"የቀድሞዎቹ እስራኤል፥ ዛሬም፡ ራሳቸውን፡ 'እስራኤል' ብለው የሚጠሩት ወገኖች፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ በመሢሕነቱ፡ ማለትም፡ በእግዚአብሔር ልጅነቱ ያልተቀበሉት፥ እንዲያውም፡ የቀድሞዎቹ፡ 'ግደሉት!' ብለው፡ ለአረማውያኑ፡ ለሮማውያን ገዢዎቻቸው፡ አሳልፈው በመስጠታቸው፡ እውነተኛ እስራኤልነታቸውን አጥተዋል፡፡

"ኢትዮጵያውያን ግን: ኢየሱስ ክርስቶስን: በአምላክነቱና በመድኅንነቱ መቀበል ብቻ ሳይኾን: ሊቀ ካህናታቸውና ንጉሠ ነገሥታቸው አድርገው የሚኖሩ በመኾናቸው: እውነተኞቹ እስራኤል: እነርሱ መኾናቸውን አታውቁምን? ላዩ: ማን ነግሩዋችሁ? ማንስ አስተምሩዋችሁ ሊታወቁት ትችላላችሁ? አትችሉም:: ስለዚህ: ይህንኑ ርእስ: ወደፊት በውይይታችን ላይ: በሰፊው: እስክንነጋገርበት ድረስ: ዛሬ: እውነተኞቹ እስራኤል: ኢትዮጵያውያን ናቸው!' የሚለውን እውነታ: በአጽንዖት በመግለጽ: ነገሬን አቆማለሁ::"

የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት: ያስከተለው ቍጣ!

እነርሱም: *"ይህ ነገር: ጣልቃ ገብቶ ሊወሳ የበቃው: ሃይማኖትንና አምልኮን በሚመለከት: እየተወያየን ሣለን ነበርና: እስኪ: ወደዚያው ርእስ ተመልሰህ: የጀመርህልንን ማብራሪያ ጨርስልን!"* አሉኝ::

"መልካም! ሃይማኖትንና አምልኮን በሚመለከት: እግዚአብሔር: ለቃል ኪዳን ሕዝቡ የተናገረውን፥ ሕዝቡም: ለቃል ኪዳን አምላኩ: 'ሰምቻለሁ! ተቀብያለሁ! እፈጽማለሁ!' ብሎ: በመሓላ: ቃል የገባውን: የአዋጅ ቃል ደግሞ: እስኪ: ኹላችንም: በማስተዋል እንስማውና: እየራሳችን: በእየራሳችን: ለእየራሳችን: እውነተኛውን ፍርድ እንስጥ!

"የአዋጁም ቃል:- ***'እግዚአብሔር አምላክህ: እኔ ነኝ! ከእኔ በቀር: ሌሎች አማልክት አይኹኑልህ!*** *በላይ: በሰማይ ካለው: በታችም: በምድር ካለው: ከምድር በታችና በውኃ ካለው ነገር: የማናቸውንም ምሳሌ: የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ! አትስገድላቸው! አታምልካቸውምም! በሚጠሉኝ ዘንድ: እስከሦስተኛና እስከአራተኛ ትውልድ ድረስ: የአባቶችን ኃጢአት: በልጆች ላይ የማመጣ: ለሚወድዱኝና ትእዛዜን ለሚጠብቁ ግን: እስከሺህ ትውልድ ድረስ: ምሕረትን የማደርግ:* ***እኔ እግዚአብሔር አምላክህ: ቀናተኛ አምላክ ነኝ::*** *እግዚአብሔር: ስሙን በከንቱ የሚጠራውን: ከበደል አያነጻውምና:* ***የእግዚአብሔርን: የአምላክህን ስም: በከንቱ አትጥራ!'***[፲፩] የሚል ነው:::

"እንግዲህ: እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ: ካህኑም ኾነ: ምእመኑ፥ ሴቱም ኾነ: ወንዱ: ኹሉም: ከፈጣሪውና ከአምላኩ: ከእግዚአብሔር: በአዋጅ የተሰጠው: እርሱም: ማለትም: ካህኑም ኾነ: ምእመኑ: ከእርሱ: ከፈጣሪውና ከአምላኩ: ከእግዚአብሔር: በምስክር ፊት: በመሓላ የተቀበለው: የሃይማኖቱና የአምልኮው ቃል ኪዳን: ይህ ነው::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት፡ ያስከተለው ቀጣ!

"እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ ይህን ሃይማኖቱን፡ ይህን አምልኮውን፡ በልማድም ኾነ፡ በትምህርት፡ እንደየአእምሮው ችሎታ፡ ባወቀው መጠን፥ ወይም፡ በተማረው መጠን፡ በምግባር ላይ አውሎታልወይ? ከቅድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ሰውነት ለተገለጠው፡ ለፈጣሪውና ለአምላኩ፡ ለእግዚአብሔር፡ 'አቀርብለታለሁ!' ብሎ፡ በፈቃዱ የገባውን፡ ይህን ሃይማኖታዊ አምልኮውን፡ በእውነትና በመንፈስ እያቀረበለት ነወይ? ወይስ፡ 'በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ' እያለ፡ የፈጣሪውንና የአምላኩን፡ የእግዚአብሔርን ስም፡ በቤተ መቅደስና በቤተ ክርስቲያን፡ በእየአደባባዩም፡ በብርሃንና በይፋ፡ በከንቱ እየጠራ፥ በጨለማ፥ በሥውርና በምሥጢር ግን፡ በእየቤቱ፡ በእየሚዳውና በእየወንዙ፥ ባዕድ አምልኮን፡ ማለትም፡ ለዲያብሎስና ለጭፍሮቹ አጋንንት፡ ለገንዘብና ለሥልጣን፡ ለሰውና ሰብአዊ ለኾነው እውቀትና ጥበብ በመገዛት፡ ከእነዚህ፡ ለአንዱ፥ ለጥቂቶቹ፥ ለብዙዎቹ፡ ወይም፡ ለኹሉም እየሰገደ ነው?

"እነዚህንና እነዚህን የመሰሉትን ጥያቄዎች፡ በሚመለከት፡ እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ፡ ካህኑም ኾነ፡ ምእመኑ፥ ሴቱም ኾነ፡ ወንዱ፡ እየራሱ፡ ለፈጣሪው፡ መልስ ይስጥ እንጂ፡ ቅድም እንዳልኳችሁ፡ እኔ፡ በዚህ ረገድ የማውቀው ነገር፡ ኩሶ ሊኖረኝ አይችልም:: የማውቀው፥ ለፈጣሪዬም፡ እውነተኛውንና ትክክለኛውን መልስ ልሰጥ የምችለው፡ ስለራሴ ብቻ ነው:: ይኹን እንጂ፡ የራሴ የሥጋ ዘመዶችና በቅርብ የማውቃቸው ካህናት ሳይቀሩ፡ የተጋለጡበትን፡ የርኵሰት ድርጊት ትቼ፡ 'ኢትዮጵያዊ ነኝ!' በሚለው፥ ወይም፡ 'ኢትዮጵያዊ ነው!' በሚባለው ኅብረተሰብ መካከል፡ ይህን የመሰለው ባዕድ አምልኮ፡ ዛሬ፡ ከእንዴት ያለው ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሶ እንደሚገኝ፡ በገሃድ ያስረዱኝን፡ እጅግ አሳዛኝ የኾኑትን፡ አንድ፥ ኹለት፥ ሦስቱን የቅርብ ዝክረ ነገሮች፡ ለዓይነት ያህል አንሥቼ፡ ላጫውታችሁ:-

"ሰውዬው፡ የቤተ ክህነት ትምህርትና ሙያ ያላቸው፥ እግዚአብሔር ለንስሓ ሞት ይበቁ ዘንድ፡ ዕድሜውንና ለሥጋዊው ኑሮ፡ ሀብቱን የለገሣቸው፡ አዛውንት ነበሩ፤ ሞት አይቀርምና፡ በቅርቡ፡ አሳዛኙንና አሠቃቂውን ሞት ሞተዋል፡ በሕይወተ ሥጋ እያሉ፡ ለብዙ ዘመን፡ በጋብቻ ትዳር፡ አብረዋቸው የኖሩ ሚስታቸው፡ 'ቅዱስ ቍርባንን እንቀበል!' እያሉ ቢለምኗቸው፡ የእምቢታ ያህል፡ ምክንያት እየሰጡ አቆዩዋቸው:: ሴቲቱም፡ ብርቱ ሃይማኖተኛ ስለኾኑ፡ በራሳቸው በኩል፡ እውነተኛውንና መንፈሳዊዉን አምልኳቸውን አጽንተው በመቀጠል፡ በመጨረሻ፡ 'እባክዎ፡ ከኹለት አንዳችን፡ ከመሞታችን በፊት፡ እንቀበል! ለእኔ ብቻ ሳይኾን፡ ለእርስዎም ይጠቅምዎታል፡ ሥንቅም ይኾነናል፡ እስከመቼ ነው የምንቆየው? ምንስ እንጠብቃለን? እንግዴህ፡ ለእርስዎ፡ ካልኾነልዎት፡ ለእኔ ይፍቀዱልኝና፡ ልቀበል!' ብለው፡ አጥብቀው ለመኗቸው፤ አስለመኗቸውምም:: ሰውዬውም፡ በቍርጥ ቃል፡ 'እኔም አልቀበልም! አንቺም አትቀበዪም!' አሏቸው:: በእንዲህ ያለ ኹኔታ፡ የቆዩ ቆይተው፡ መታመም አይቀርምና፡ ሰውዬው፡ ታምመው፡ የመሞቻቸው ጊዜ መቃረቡ ሲረጋገጥ፡ እንደገና ቢጠየቁ፡ አኹንም፡ 'አይኾንም!' አሉ::

"ሰውዬው፡ እንዲህ፡ በእምቢተኝነታቸው ጸንተው ሣሉ፡ አንዲት፡ በጣም የሚወዷቸው፡ የሚስቲቱ ዘመድ፡ 'በዚች የፍጻሜ ሰዓት፡ ምንም ቢኾን፡ ለእኔ፡ እምቢ አይሉኝም!' ብለው ተማምነው፡ በምሬት እያለቀሱ፡ ቅዱስ ቁርባኑን እንዲቀበሉ ተማፀኗቸው:: በዚህ ጊዜ፡ ሰውዬው፡ እጅግ ተጨንቀው፡ 'ተዪኝ ልጄ! አንቺም፥ ባለቤቴም፡ የማታውቁት፡ የታሠርሁት እሥራት አለብኝ፤ እኔ በሕይወተ ሥጋ ሣለሁ፡ ዕድሜዬን ሙሉ ሳገለግለውና ሌሎችም እንዲያገለግሉት ሳደርግ የኖርሁት፡ ዲያብሎስን ነው፤ አኹንም፡ የምኼደው ወደእርሱ ነውና፡ ተዪኝ! አትድከሚ!' አሏቸው:: በዚች ቅጽበት፡ ተማፃኟ ሴት፡ ፈጽመው ያልጠበቁትን፡ ይህን አሠቃቂ የመርዶ ቃል፡ ከራሳቸው ከሰውዬው አፍ በሰሙ ጊዜ፡ ጆሮዎቻቸውን ማመን ዐቅቷቸውና በታላቅ ድንጋጤ ተውጠው፡ ዕርማቸውን በእሪታ ጩኸት በማውጣት፡ ከክፍሉ ወጥተው ኼዱ:: ብዙም ሳትቆይ፡ የሰውዬው ነፍስ፡ ከሥጋቸው ተለይታ፡ ወደመረጠችው ቦታዋ ተወሰደች:: ሚስቲቱም፡ በሕይወተ ሥጋ ቆይተውና ዕድሜ አግኝተው፡ የተመኙትን፡ ቅዱስ ቊርባን ለመቀበል በቁ::

"ሌላውን ጒድ ደግሞ፡ እንዲሁ፡ በምሳሌነት አቅርቤ ልንገራችሁ! ከኹለት ዓመታት በፊት፡ ለተለመደው የአገልግሎት ተልእኮዬ፡ ወደአሜሪካ ኼጄ በነበረበት ጊዜ፡ በዋሽንግተን ዲ.ሲ. ዋና ከተማ የደረሰ አጋጣሚ ኹነታ ነው:: አንድ ቀን፡ መጽሓፍ ለመመልከት፡ ከባለቤቴ ጋር፡ እንደዘበት፡ Library of Congress (ላይብረሪ ኦፍ ኮንግሬስ) ወደሚባለው፡ የሕዝብ ሸንጎ ቤተ መጻሕፍት ኼደን፡ የኢትዮጵያኛውን ክፍል ኃላፊ ለማግኘት እየተጠባበቅን ሣለን፡ አንዲት አሜሪካዊት፡ ከእኛ በኋላ መጥታ፡ በዚያ ስላየችን፡ ድንገት፡ ወደእኔ ተጣድፋ ቀርባ፡ 'Hi! (ሃይ) በሚለው ዘይቤአቸው፡ የሰላምታ ቃሏን አሰማችኝ፤ ሳታስበው፡ እኔን፡ እዚያ በማግኘቷ፡ መደሰቷ እየታየባትና ባልተለመደ መልክ፡ ንግግር በመጀመርዋ፡ ለራስዋ ተደናግራ፡ "ይቅርታ! አንዳንድ፡ ኢትዮጵያን የሚመለከቱ ጥያቄዎችን እንዳቀርብልህ ትፈቅድልኛለህወይ?" አለችኝ::

"እኔም፡ በጠረጴዛው ላይ የዘረጋሁትን፡ አንድ ጽሑፍ፡ ጐንበስ ብዬ አነብብ ነበርና፡ ቀና ብዬ፡ ያለማመንታት፡ "እሺ!" አልኳት፥ እንድትቀመጥ፡ ከጠረጴዛው ባሻጋሪ ወዳለው የፊትለፊቴ ወንበር እያመለከትኋት::

"እርሷም፡ ግብዣዬን ተቀብላ፡ በቀኝ ትከሻዋ ያነገተችውንና ክብ ኾኖ በረዥሙ የተሠራ፡ ከፍተኛ የጥቅል ወረቀት ማኅደርዋን፡ ከትከሻዋ አወረደች፤ ማኅደሩንም፡ እንደቆመች ከፍታ፡ ከውስጡ፡ የተጠቀለለ፡ አንድ ትልቅ የብራና ስሌዳን አወጣችና በዚያ፡ በሰፊው የማንበቢያ ጠረጴዛ ላይ ዘረጋችው:: እኛም፡ ለማየት እንዲመቸን፡ እንደርሷ ቆመን ነበርና፡ በመጓጓት አተኵረንበት ወደነበረው ስሌዳ ስንመለከት፡ ዓይናችን ያረፈው፡ ፈጽመን ባላሰብነው ትርእይት ላይ ኾነ! በዚህም፡ እኔ ብቻ ሳልኾን፡ በይበልጥ፡ አብራኝ የነበረችው፡ ባለቤቴ፡ ተደናግጠን፡ እንደድንጋይ ሓውልት ቆመን ቀረን::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት፡ ያስከተለው ቍጣ!

"በፊታችን ተሰጥቶ የምናየው ነገር፡ ያለጥርጥር ጠብቀነው የነበረውን፡ የግእዝን ጽሑፍ፥ ወይም፡ የሥላሴን፥ ወይም የመድኃኔ ዓለምን፥ ወይም የጌታን ሥነ ስቅለት፥ ወይም፡ የምስለ ፍቁር ወልዳን፥ ከዚያም ቢያልፍ፡ ከቅዱሳን መላእክት፥ ከጻድቃንና ከሰማዕታት፡ የአንዳቸውን ወይም፡ የብዙዎቹን ሥዕል አልነበረም።

"በዚያ፡ ጥቅል የብራና ስሌዳ ላይ፡ በከባድ ኅብረ ቀለማትና በሚያስፈራ ኹኔታ ተሥሎ ያየነው ምስል፡ ዲያብሎስ፡ ከነቀንዱና በተለያየ የዘንዶ መልኩ የቀረበበትን ጠልሰም[፲፪] ነበር!" ብዬ፡ የመንገድ ኮሮጆዬን፡ ከእግሬ ሥር አውጥቼ እየከፈትሁ፡ "ቆይ! እንዲያውም፡ በአጋጣሚ ሳይኾን፡ እንዲህ፡ በዕቅድ፡ ከእናንተ ጋር ሊያገናኘኝ የፈቀደ እግዚአብሔር፡ ያች አሜሪካዊት ሴት፡ በልዩ መሣሪያ፡ በዚያው፡ በዋናው፡ የብራና ጥቅል መጠን፡ አስነሥታ የላከችልኝን፡ ብርሃናዊ ቅጂ፡ እንድይዘው ስላደረገ፡ ላሳያችሁ!" አልሁና፡ ጠልሰሙን አውጥቼ፡ ዘርግቼ አሳየኋቸው! እነርሱም፡ በባለቤቴና በእኔ ላይ ቀድሞ ደርሶ እንደነበረው፡ የድንጋጤ ጩኸትን አሰምተው፡ ፊታቸውን፡ በኹለቱም እጆቻቸው ሸፈኑ፤ አከታትዬም፡ ስለዚሁ ጠልሰም፡ ከሴቲቱ ጋር፡ በእንግሊዝኛ የተጻጻፍናቸውን ደብዳቤዎች፡ ለጊዜው በአጠቃላይ እንዲመለከቷቸው ሰጠኋቸው።

"ከዚህ በኋላ፡ ያን አሠቃቂ ምስል የያዘውን ትልቅ ወረቀትና ደብዳቤዎቹን፡ አጣጥፌ ወደነበሩበት እየመለስሁ፡ ንግግሬን ቀጠልሁ። "ያች አሜሪካዊት፡ በአሜሪካ አገር፥ በኒው ዮርክ ከተማ፥ 'ብሩክሊን' በሚባለው፡ ታዋቂ ቀበሌ የምትኖር፡ ሠዓሊትና ምሁርት ናት። በዚሁ ሙያዋ፡ የመጨረሻውን የእውቀት ማዕርግ ለማግኘት፡ ጠለቅ ያለ ጥናት ማድረግ አስፈልጓት፡ ይህች ሴት፡ ወደኢትዮጵያ ተጓዘች። ለዓላማዋ መሟላት፡ ጥንታውያን ቤተ መቅደሶችን መጎብኘትን፡ ቀዳሚ ተግባርዋ አድርጋ፡ ወደዚያ ኼዳ፡ አስደናቂዎቹን የሕንፃ ሥራዎች ተመለከተች፤ በተለይም፡ ለሕሙማን፡ ፈውስን ያስገኛል እያሉ፡ ጠንቋዮች፥ አስማተኞችና ሟርተኞች የሚሰጡት ክታብ፡ ከጥናቷ መስክ ጋር የተያያዘ ስለኾነ፡ ስለዚሁ የሙያ ዘርፍ፡ በበለጠ ለማወቅ፡ በዚህ ሥራ የተካኑትን የቤተ ክህነት ሰዎች እየተመራመረች ስታፈላልግ፡ ስማቸውን፡ በደብዳቤዋ የጠቀሰችውን፡ አንድ፡ የመሪጌታ ማዕርግና የዘጠና አንድ ዓመት ዕድሜ ያላቸውን፡ የዜማና የቅኔ አዛውንት መምህር አገኘች። ከእርሳቸውም፡ ይህን፡ "ራሳቸው እየሣሉ፡ በርኵሳን መናፍስት የሚሠቃዩ ሰዎችና 'ሾተላይ'[፲፫] የሚያጠቃቸው ሴቶች፡ 'ይፈወሱበታል!'" ብለው፡ በገንዘብ የሸጡላትን፡ 'የአዳምና ሔዋን ውድቀት' የሚል ስያሜ የተሰጠውን፡ ምስል፡ በጥቅምት ፲ ቀን፥ ፲፱፻፶ ዓ. ም. በዋጋ ገዝታ፥ ስለምስሉም፡ የቃል ማብራሪያን፡ ከራሳቸውና ከሌሎች ጭምር ተቀብላና በጽሑፍ አሥፍራ፡ ወደአገርዋ ተመለሰች።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ይህች የሥነ ጥበብ ሴት፡ በጥቅሉ የብራና ጠልሰም ላይ የምታደርገውን የምርምር ጥናት በምታካኺድበት ጊዜ፡ በውስጡ ስላሉት ጽሑፎችና ምልክቶች፡ ተጨማሪ ማብራሪያ ስላስፈለጋት፡ ያን ፍላጎቷን ለማሟላት ሳጠራቀመቻቸው ጥያቄዎቿ፡ መልሱን የሚሰጣትን አዋቂ ኢትዮጵያዊ ለመተዋወቅ ስትከታተል፡ በቅርብ ያገኘችው፡ በዚሁ የአሜሪካ የሕዝብ ምክር ቤት ቤተ መጻሕፍት ውስጥ፡ በኢትዮጵያው ክፍል የሚሠሩትን፡ አንድ ኢትዮጵያዊን ነበረ፤ ከእኝህ ሰው ጋር በሚያዝያ ፳፱ ቀን፥ ፲፱፻፺፬ ዓ. ም. ቀጠሮ አድርገው፡ ተገናኝተው፡ ስለጠልሰሙ፡ የመጀመሪያ የሓሳብ ልውውጥ ካደረጉ በኋላ፡ በጉዳዩ ላይ በበለጠ ጥልቀት ለመቀጠል፡ ለማግሥቱ ተቃጥረው ሣለ፡ በዚያ የማግሥት ዕለት፡ ማለትም፡ በሚያዝያ ፴ ቀን፡ ፲፱፻፺፬ ዓ. ም. እኔ፡ ያለቀጠሮ፡ ልክ፡ እነርሱ በተቃጠሩበት ሰዓት፡ በእዚያ ቤተ መጻሕፍት፡ ከባለቤቴ ጋር እገኛለሁ:: በዚያች ሰዓት ግን፡ አቶ ፋንታሁን፡ ለምሳ ወጣ ብለው ስለነበረ፡ ሲመለሱ፡ ኹለታችን፡ ማለትም፡ ሴቲቱና እኔ፡ ጥቅሉን የብራና ጠልሰም፡ ጠረጴዛው ላይ ዘርግተን፡ በተመሰጠ መንፈስ ስንነጋገር አገኙን::

"በዚህ ጊዜ፡ እኝሁ፡ የቤተ መጻሕፍቱ ኢትዮጵያዊ ሠራተኛ፡ ሰላምታ እንኳ ለመለዋወጥ የምንችልበትን ዕድል ሳይሰጡን፡ በከፍተኛ የአድናቆት ስሜትና ገጽታ ኾነው፡ ለሴቲቱ፡ 'ይህ፡ እንዴት ሊኾን ቻለ? በምን ዓይነት ዕቅድና ቀጠሮ፡ እርሳቸውን ልታገኚያቸው ቻልሽ? አንቺ፡ ቀደም አድርገሽ፡ እኔን ፈልገሽ፥ አኹን፡ ኹለታችንም ተገናኝተን፡ እየተነጋገርንበት ላለው ለዚህ፡ ጉዳይሽ እኮ፡ ቀድሞውኑም ቢኾን፡ በእውነት ያስፈልጉሽ የነበሩት፡ እኔ ሳልኾን፡ እርሳቸው በመኾናቸው፡ ይህ የኹለታችሁ ግንኙነት፡ በአጋጣሚም የኾነ ነው ለማለት ያዳግተኛል፤ በቀጠሮም ቢኾን፡ በቀላሉ ሊሳካ የሚቻል አይደለም፤ 'ይህ ግንኙነት፡ በዚህ መልክ፡ እንዴት ሊኾን ቻለ ያልሁት፡ ለዚህ ነው፤' አሏት:: ንግግራቸውንም በመቀጠል፡ 'ደግሞ የገረመኝ፡ በቀጠሮአችን ሰዓት፡ እኔ፡ እዚሁ ልጠብቅሽ ሲገባኝ፡ ለምሳ መውጣቴ ነው፤ ለካ ይህ ቀጠሮሽ፡ ከእኔ ጋር ሳይኾን፡ ከእርሳቸው ጋር ኖርዋል ማለት ነው! ይህንም ያደረገ፡ እርሳቸውን፡ ወደዚህ ያመጣልሽ እግዚአብሔር ስለኾነ፡ እርሱን አመስግኚ!' የሚል ቃልን፡ ከአንደበታቸው እያሰሙ፡ ሰላምታቸውን ለኹለታችንም አቀረቡልን::

"ሴቲቱም፡ እንዲሁ፡ ፊቷ በደስታ መንፈስ ፈክቶ፡ 'እኔም እኮ፡ ገና፡ እርሳቸውን ሳያቸው፡ የተለየ የሚገፋፋ ስሜት ተሰምቶኝ፡ ልክ፡ አስቀድመን ተቃጥረን፡ እንደተገናኘን በመቍጠር፡ በቀጥታ መጥቼ፡ ይህን ጠልሰም በሚመለከት፡ የምፈልገውን ማብራሪያ እንዲሰጡኝ፡ ደፍሬ መጠየቁ፡ ለራሴም ገርሞኝ፡ እስካኹን፡ ሊገባኝ ያልቻለ እንቆቅልሽ ኾኖብኛል፤ ስለዚህ፡ ከእርሳቸው ጋር አኹን አንተ፡ በገለጽከው ኹኔታ፡ የተገናኘን ስለኾነ፡ "ይህ፡ እንዴት ሊኾን ቻለ?" የሚለውን ያንተን ጥያቄ፡ እኔም፡ እየጠየቅሁ ነኝ፤' አለቻቸው::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት፡ ያስከተለው ቀውስ!

"እኔም፡ 'ነገሩ እንዲህ፡ እናንተ ኹለታችሁም እንዳሳችሁት ከኾነ፡ በእርግጥ፡ ከእግዚአብሔር፡ አንድ መልእክት ያለው ተአምር መኾኑ፡ የሚያጠራጥር አይመስለኝም፤' ብዬ፡ በፋንታዬ መናገር ጀመርሁና፡ ንግግሬን፡ እንዲህ እያልሁ ቀጠልሁ፡- 'ምክንያቱም፡ እኔም ራሴ፥ ይኸው፡ ባለቤቴ ጭምር እንደምታውቀው፡ ወደዚህ ለመምጣት ጨርሶ ያሰብንበት ነገር አልነበረም፤ እንዲያው፡ በቤት ውስጥ መቆየት የማንችልበት፡ ያልታሰበ ምክንያት ስለደረሰ፡ በግድ፡ ወደውጭ መውጣት ስላስፈለገን፡ "አንዳንድ ጠቃሚ መጻሕፍትን ለመመልከት፥ ከተመቸም፡ በ፲፰ ዓመት ዕድሜዬ ደርሼውና ታትሞ የነበረው፡ *ምናሴ፡ የመከራዬ ደስታ፡ ዓለምን ረታ!*[፲፩] የሚለው መጽሓፌ፡ ምናልባት፡ በዚህ ስመ ጥር ቤተ መጻሕፍት ውስጥ ይገኝ እንደኾነ፡ ለማወቅ፡ እስኪ እንኺድ!" ተባብለን፡ ድንገት ተነሥተን መጣን እንጂ፡ ከአንድ ቀን በፊት ያሰብንበት እቅድ እንኳ አይደለም፤ ስለዚህ፡ "ይህ፡ ሊኾን እንዴት ቻለ?" የሚለውን፡ የእናንተንም የአንክሮ ጥያቄ፡ እኔም እንዳነሣው ተገድጃለሁ::' አልኳቸው::

"ይህ ብቻ አይደለም፤ ከኹሉም ይልቅ፡ የኢትዮጵያ የቃል ኪዳን አምላክ፡ እርሱ ባወቀው፥ እኔ ግን፡ ባላወቅሁት ኹኔታ፡ እኔን፡ በዚህ ቀንና ሰዓት፥ በዚህ ቦታ እንድገኝ ያደረገው፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ እየተካኼደ ያለው ሃይማኖታዊ አምልኮ፡ 'የቀናች' ከተባለችው፡ ከቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያዊነት ተዋህዶ ሃይማኖት ተለይቶ፡ ምን ዓይነት አግጣጫንና መልክን ይዞ እንደሚገኝ፥ በአገራችን፡ ከምን ደረጃ፥ በዓለም ሕዝቦችም ዘንድ፡ እንዲህ፡ በይፋ እስከመታወቅ እንደደረሰ፡ በተጨማሪ አረጋግጦ፡ ሊያሳየኝ መኾኑን አምኜበታለሁ::

"አዎን! የኢትዮጵያ አምላክ፡ እግዚአብሔር፡ የዲያብሎስ ጭፍሮች በኾኑ አገልጋዮች አማካይነት፡ በኢትዮጵያ ምድር፡ በሥውርና በጨለማ፡ ሲካኼድ የኖረውንና ዛሬም፡ እየተካኼደ ያለውን፥ አኹን ደግሞ፡ በዚህ መልክ፡ ለመላው ዓለም የተጋለጠውን፡ ይህን፡ የአምልኮ ባዕድ ሥራ፡ 'ና! በገሃድ ተመልከት!' ብሎ፡ እኔን፡ ከባለቤቴ ጋር፡ በቸርነቱ፡ ወደዚያ ቦታ በመውሰድና ከዚያች አሜሪካዊት ጋር በማገናኘት፡ በእውንና በብርሃን እንድናየው አደረገ፤ ለዚህም የቸርነት ሥራው፡ ማሳመኛ አድርጎ ያቀረበልኝ ማስረጃ፡ የሃይማኖታችን ባለአደራ ጠባቂ በኾነችው፡ የቤተ ክህነቱ ዘርፍ ውስጥ፥ ያውም፡ የኢትዮጵያዊነታችን ዓበይት ምስክሮች መካከል፡ አንዱ በኾነው፡ ታላቅ ደብር በሚያገለግሉ፡ በአንድ፡ ሊቅና ምሁር በተባሉ አዛውንት ካህን የተፈጸመውን፡ ይህን ድርጊት ኾነ![፲፪]

"በመጨረሻ፡ በአገራችን ውስጥ ከደረሱት እጅግ በርካታ ከኾኑት ተመሳሳይ ኹኔታዎችና ድርጊቶች መካከል፡ እንደዚሁ አስደንጋጭ ኾኖ ያገኘሁትን፡ አንዱን ብቻ በምሳሌነት ገልጬላችሁ፡ ይብቃኝ! ይህም፡ አንድ፡ የካህን ቤተሰብን፡ በቅርቡ፡ ከባለቤቴ ጋር ለመጠየቅ፡ ኼደን ሣለ፡ ያጋጠመን፡ ጨርሰን ያልጠበቅነው፥ የተለየ የመርዶ ዓይነት ኹኔታ ነው::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ያ ቤተሰብ፡ ከራሱ ወገኖች፡ በተፈጸመበት የባዕድ አምልኮ ጠንቅ የተነሣ፡ ለሞት ያበቃ፡ ብዙ ዓይነት ፈተናና መከራ እየወረደበት፡ አባሎቹ፡ በተናጠል፡ የሚሠቃዩበት መኾኑን፡ የኋላኋላ ለመረዳት የቻልንበት ነበር። ይኸው ልዩ መርዶ የተነገረንም፡ ይህን ቤተሰብና በአካባቢው ልንጠይቃቸው የኼድነውን ሰዎች፡ አይተን በምንመለስበት ጊዜ፡ ለዚያ፡ የካህን ሠፈር፡ መንፈሳዊ ማእከል የነበረውንና ዛሬ፡ የልጅ ልጆች ተተክተውበትና አዳዲስ መኖርያ ቤቶች ተሠርተውበት የሚገኘውን፡ የአንዱን፡ የቀድሞ፡ ደግ ካህን፡ የተባረከ ግቢ፡ 'እስኪ፡ ጎራ ብለን እንጎብኘው?!' ብለን፡ ወደዚያ ባመራንበት ጊዜ ነበር።

"በዚያ፡ ያገኘነው፡ አንዱ ቤተ ዘመዳቸው፡ 'አይኾንም! ወደዚያ መግባት፡ ለእናንተ አያስፈልጋችሁም!' አለን። እኛ ግን፡ 'የለም! ምንም ቢኾን፡ እዚህ ድረስ መጥተን፡ ልጆቹን ሳናያቸው፥ ግቢውንም ለበረከት ሳንረግጥ አንኼድም!' ብለን፡ ቍርጥ ውሳኔያችንን፡ አስታወቅነው፤ በዚህ ጊዜ፡ 'እንግዲህ፡ ምን ይኹን!? "እምቢ!" ካላችሁ፡ እውነቱን ተረዱት!' ብሎ፡ ያለውን ኹኔታ፡ በታላቅ ትካዜ አረዳን። ለካ፡ እኒያ፡ የትልቁ ካህን፡ የልጅ ልጆችና ያ ቤት፡ ከነግቢው፡ እኛ፡ የምናውቀው፡ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ መኾናቸው ቀርቶ፡ የርኩስ መንፈስ፡ መሥፈሪያና የዛር መጨፈሪያ ኾነው ኖርዋል! በአካባቢያቸው ከሚኖሩት፡ ቤተ ዘመዶቻቸውም መካከል፡ ብዙዎቹ፡ በአዲሱ የመቅሠፍት ደዌ እያለቁ ኖርዋል!

"እኛም፡ 'እንግዴህ፡ ወገናችን ያልነው ጭምር፡ አምልኮው፡ እንዲህ ከኾነ፡ *"ብርሃን፡ ከጨለማ ጋር ምን ኅብረት አለው? ክርስቶስስ፡ ከቤልሆር ጋር ምን መስማማት አለው? ወይስ፡ የሚያምን፡ ከማያምን ጋር ምን ክፍል አለው? የእግዚአብሔር ታቦትንስ፡ በጣዖት ቤት ውስጥ የሚያኖር ማነው? እኛ፡ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነንና፤"* በሚለው የሐዋርያው ቃል ጸንተንና ተጽናንተን፡ ከዚህ ከሃዲና ዓመፀኛ፥ አመንዝራም ወገን፡ ራሳችንን፡ በግልጽ፡ መለየት አለብን!' ብለን፡ በቍርጥ ወሰንን።[፲፱]

"እንግዲህ፡ የቃል ኪዳን አምላካችንን፡ እግዚአብሔርን፡ የሚያስቀናው ብቻ ሳይኾን፡ የሚያስቆጣውን፡ ይህን የመሰለውን፡ የአምልኮ ባዕድ፡ ክፉ ግብር የሚፈጽሙ ሰዎች፡ ከካህኑም ኾነ፡ ከምእመኑ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ 'ስንቶች ናቸው?' የሚል ጥያቄ ቢቀርብ፡ አኹንም፡ ይህን ያህል ነው ብዬ ወስኜ ለመናገር፡ እኔ አልችልም፤ ፍጹሙ እውቀት የለኝምና፡ የሚያውቀው፡ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ስላወቀም ይመስለኛል፡ የቃል ኪዳኑ ኃይል ያስከተለው ቍጣ፡ በኢትዮጵያውያን ላይ፡ እንዲህ፡ እንዲፈጸም የፈቀደው፡ ቅጣቱም፡ በሥራ ላይ እየዋለ ያለው።

"በእኔ በኩል ግን፡ በአምልኮ ረገድ፡ ዛሬ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ በገሃድም፡ በሥውርም፡ ሲካኼድ ከማየውና ከምሰማው፡ እጅግ አሳዛኝና አሳፋሪ ኹኔታ፡ በተረዳሁት መጠን፡ በአኹኑ ጊዜ ሊጠየቅ የሚገባው ጥያቄ፡ ከብዛቱ የተነሣ፡ 'ይህን የመሰለውን፡ ባዕድ አምልኮ የሚፈጽመው ሰው ብዛት፡ ምን ያህል ነው?' የሚለው አይደለም።

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሃይማኖት ክህደትና የአምልኮ ርኵሰት፡ ያስከተለው ቍጣ!

"ነገር ግን፡ ከቁጥሩ ማነስ የተነሣ፡ ይህን ከመሰለው፡ ባዕድ አምልኮ፡ ራሱን በግል፥ ቤተሰቡንም በአንድነት፡ ነጻ አድርጎና በርትዕት የክርስትና ተዋህዶ ሃይማኖቱ ጸንቶ፡ እግዚአብሔርን ብቻ፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ የሚያመልከው ካህን ኾነ፡ ምእመን፡ ሴት ኾነ፡ ወንድ፡ ስንት ይገኛል?' የሚል ሊኾን ይገባል!' ብዬ ደምድሜአለሁ። እናንተና እኔም፤ ቤተ ሰቦቻችንና ቤተ ዘመዶቻችን ጭምር፡ በዚህ ረገድ፡ በምን ኹኔታ ላይ እንደምንገኝ፡ እየራሳችንንና ሌላውን መመርመር፥ ተሳስተንም ከኾነ፡ በንስሓ ማስተካከል፡ በብርቱ ይጠበቅብናል።

"ይኹን እንጂ፡ በአምልኮ ረገድ፡ እየደረሰ ያለው፡ ይህ እጅግ አሳሳቢ ኹኔታ፡ ለእውነተኞች ኢትዮጵያውያን፡ እንግዳ ኾኖ፡ እምብዛም የሚያስደንቃቸውና የሚያስደነግጣቸው፥ ተስፋ የሚያስቆርጣቸውም አይደለም፤ ምክንያቱም፡ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በዲያብሎስ መካከል፡ ሲካኼድ የኖረው፥ ገናም ያላበቃው ጦርነት፡ ለመጨረሻው ፍልሚያ፡ በተለይ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይ፡ እየቀጠለ የሚገኝ በመኾኑ ነው። ይህም እውነታ፡ የዛሬ ኹለት ሺህ ዓመታት፡ በተነገረውና እንዲህ በሚለው፡ የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፡ እነሆ፡ ትንቢቱ እየደረሰ መኾኑን፡ እንመለከታለን፦

"*'የጥልቁን መክፈቻና ታላቁን ሰንሰለት፡ በእጁ የያዘ መልአክ፡ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ። የቀደመውንም እባብ፡ ዘንዶውን፡ እርሱም፡ ዲያብሎስና ሰይጣን የተባለውን ያዘው፤ ሺህ ዓመትም አሠረው፤ ወደጥልቅም ጣለው፤ አሕዛብንም፡ ወደፊት እንዳያስት፡ ሺህ ዓመት እስኪፈጸም ድረስ፡ በእርሱ ላይ ዘግቶ፡ ማኅተም አደረገበት!'* ይህ ቃል፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ልደትና መከራ፥ ሞትና ትንሣኤ ተፈጽሟል።

"*'<u>ከዚያም በኋላ፡ ለጥቂት ጊዜ ይፈታ ዘንድ ይገባዋል።...ሺሁም ዓመት ሲፈጸም፡ ሰይጣን፡ ከእሥራቱ ይፈታል፤</u> በአራቱም፡ በምድር ማዕዘን ያሉትን አሕዛብ፥ ጎግንና ማጎግን እንዲያስታቸው፥ ለሰልፍም እንዲያስከትታቸው ይወጣል፡ ቍጥራቸውም እንደባሕር አሸዋ የሚያህል ነው፤ እነዚህም፡ ወደምድር ስፋት ወጡ፡ የቅዱሳንንም ሠፈርና የተወደደችውን ከተማ* (ኢትዮጵያን) *ከበቡ።'*

"ይህም፡ 'የሰይጣን መፈታት'፡ በሺሁ ዓመት ማለቂያ ላይ፡ በኢትዮጵያ፡ በጕዲት የጭካኔ አገዛዝ ተከሠተ! ከዚያም፡ በግራኝ አሕመድና በአረማውያን፥ በእስላምና በግብፃውያን፥ በካቶሊካውያንና በኢጣልያ ተከታታይ ወረራዎች፡ በገሃድ ሲገለጽ ቆየ! *'እሳት፡ ከሰማይ፡ ከእግዚአብሔር ዘንድ ወርዶ፡ በላቻቸው፤ ያሳታቸውም ዲያብሎስ፥ አውሬውና ሐሰተኛው ነቢይ፡ ወዳሉበት፡ ወደእሳቱና ወደዲኑ ባሕር ተጣለ፡ ለዘለዓለምም፡ እስከዘለዓለም፡ ቀንና ሌሊት ይሣቀያሉ!'* የሚለው መለኮታዊ ፍርድ ለሚፈጸምበት፡ ለዓለሙ ኅልፈትም፡ እነሆ፡ ዛሬ፡ ራሱን ሲያዘጋጅ ይታያል፡ በኢትዮጵያ፡ ከመስከረም ፩ ቀን፥ ፲፱፻፷፯ ዓ.ም. ጀምሮ፥ በአህጉራቱም ዘንድ ልክ፡ የ፳ቱ ዓመት የመጨረሻ ሁደት ከባተበት፡ ከመስከረም ፩ ቀን፥ ፲፱፻፹፬ ዓ.ም. አንሥቶ በቀጠለው እልቂት፡ ዝግጅቱ፡ ለኹሉ ይፋ ኾኖ ይታያል።[፳]

"በዚህ የመጨረሻው ሰልፍ ላይ፡ የሚጋደሉት እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ደግሞ፡ እንዲህ በሚለው፡ የሐዋርያው ቃል እየተመሩ፡ ገድላቸውን፡ በቈራጥነት ያካኼዳሉ፡- *'በቀረውስ፡ በእግዚአብሔርና በኃይሉ ችሎት፡ የበረታችሁ ኹኑ! የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ፡ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ኹሉ ልበሱ! መጋደላችን፡ ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለምና! ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር፥ ከዚህም፡ ከጨለማ ዓለም ገዦች ጋር፥ በሰማያዊም ሥፍራ ካለ፡ ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር ነው እንጂ። ስለዚህ፡ በክፉው ቀን ለመቃወም፥ ኹሉንም ፈጽማችሁ ለመቆም እንድትችሉ፡ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ኹሉ አንሡ!*

"እንግዴህ፡ ወገባችሁን በእውነት ታጥቃችሁ፥ የጽድቅንም ጥሩር ለብሳችሁ፡ በሰላም ወንጌልም በመዘጋጀት፡ እግሮቻችሁ ተጫምተው ቁሙ! በኹሉም ላይ ጨምራችሁ፡ የሚንበለበሉትን፡ የክፉውን ፍላጻዎች ኹሉ ልታጠፉ የምትችሉበትን፡ የሃይማኖትን ጋሻ አንሡ! የመዳንንም ራስ ቍር፥ የመንፈስንም ሠይፍ ያዙ! እርሱም፡ የእግዚአብሔር ቃል ነው። በጸሎትና በልመናም ኹሉ፡ዘወትር በመንፈስ ጸልዩ!'"[፲]

ታዲያ፡ ለዚህ ትውልድ፡ ያለው ተስፋ፡ ምንድር ነው?

ኹለቱ፡ ወጣቶች፡ በዚህ መልሴ፡ በሥጋቸው አዝነው፥ በመንፈሳቸው ግን ተጠናክረው፡ በትካዜ፡ ለጥቂት አፍታዎች አቀርቅረው ከቆዩ በኋላ፡ ቀና ብለው፡ በለዘበ አነጋገር፡ እንዲህ ሲሉ፡ ጠየቁኝ፡- *"እንግዴህ፡ አንተም፥ እኛም፡ አባሎች የኾንበት፡ ይህ፡ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ አኹን፡ ከአንተ እንደተገነዘብነው፡ ከአባቶቹና ከእናቶቹ በተረከበው፥ እነርሱም፡ ፈጣሪያቸውን በመውደድና በማመን፡ አክብረውና ጠብቀውት በኖሩት፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ፡ የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት ኀጢኣቶችን በመፈጸሙ፡ ይኸው፡ ለብዙ ዓመታት እየቀጠለ በኼደው፡ ውርደትና ውድቀት፡ ፈተናና መከራ መሠቃየቱን እናያለን፡ እኛም ኹላችን፡ የጽዋው ተካፋዮች በመኾናችን፡ እውነታውን እናረጋግጣለን። ታዲያ፡ ትውልዱ፡ ከዚህ ቅጣት የሚድነው እንዴትና በምን፡ በማንስ ነው?"*

እኔም፡ በሚያጽናና አነጋገርና ቃል፡ እንዲህ ስል መለስሁላቸው፡- "ኹላችን እንደምናምነው፡ እግዚአብሔር፡ ቸርና ርኅሩኅ አምላክ ነው፥ በአምልኮቱ፡ ቀናተኛ መኾኑን ሳንዘነጋ፡ ይቅርታውንና ምሕረቱን፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ፡ ለአንዴና ለዘለዓለም በቃል ኪዳን መስጠቱን፡ በሃይማኖት እናውቃለን።

"ነገር ግን፡ ይህን፡ ይቅርታውንና ምሕረቱን ለማግኘት፡ እግዚአብሔር፡ ከእኛ፡ ከእያንዳንዳችን፡ የሚጠብቀውና የሚፈልገው፡ አንዲት ነገርን ብቻ ኾኖ እናገኘዋለን፡ እርሷም፡ ከልቦናችን መንጭታ፡ በእውነተኛው የመንፈስ አምልኮ የሚቀርበው፡ 'ንስሓ' የሚባለው ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ ምግባር መኾኑን እንድንገነዘበው ያስፈልጋል፤ 'ንስሓ'፡ የሠሩትን ኀጢአት አምኖ፡ እግዚአብሔርን፡ በእውነት ይቅር በለኝ ማለት ነው።

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ታዲያ፡ ለዚህ ትውልድ፡ ያለው ተስፋ፡ ምንድር ነው?

"ይህም ንስሓ፡ የነነዌ ሕዝብ፡ የብዙ ዘመን ኃጢአታቸው ጽዋ በመሙላቱ፡ ሊያጠፋቸው የነበረውን መቅሠፍት መልሶ፡ የእግዚአብሔርን ይቅርታና ምሕረት ያስገኘላቸውን፡ የሦስት ቀን እውነተኛ ንስሓ ሊመስል ይገባል፤ ቀድሞ፡ "ጾመ ነነዌ"÷ ዛሬ ግን፡ "ጾመ ኢትዮጵያ" እያልን በምንጾማት የሦስት ቀኖች ጾም፡ ይህን እውነታ እናስታውሳለን::

"እውነታው ይህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ ይህ የእግዚአብሔር ይቅርታና ምሕረት፡ ያውም፡ የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን ወገን ለኾነው፡ ለኢትዮጵያ ሕዝብ፡ ለምን፡ ለዚህን ያህል ዘመን፡ ማለትም፡ ከደርግ ጀምሮ፡ እስከዚች ቀን ድረስ ያለው ዘመን ሲሰላ፡ ለሃያ ስምንት ዓመታት ዘገየ? በእየቤተ ክርስቲያኑ የሚቀርበው ጸሎትና ልመና፡ ከእግዚአብሔር ፊት ደርሶ፡ ለምን የሚፈለገውንና የሚጠበቀውን፡ የእግዚአብሔርን ይቅርታና ምሕረት ሊያስገኝ ሳይችል ቀረ? የሩቆቹን የነነዌን ሕዝብ ትተን፡ በቅርቡ፡ ማለትም፡ የዛሬ ስድሳ ሶስት ዓመት፡ ኢትዮጵያን፡ በግፍ ወርሮ የነበረውና ከኢትዮጵያ፡ ለመቼውም ጊዜ፡ ለቅቆ ይወጣል ተብሎ ያልታሰበው፡ የፋሺስት ኢጣልያ ሠራዊት፡ እንዴት በአምስት ዓመታት ውስጥ፡ ሳይታሰብ፡ ድንገት፡ እንደጢስ በንኖና እንደጉም ተንኖ ሊጠፋ ቻለ? ያን፡ የእግዚአብሔርን ይቅርታና ምሕረት ያስገኘው፡ የዚያን ጊዜዎቹ ኢትዮጵያውያን፡ የአምስት ዓመታት ንስሓ፡ በእውነተኛው መንፈሳዊ አምልኮ የቀረበ ስለነበረ አይደለምን? ሌላማ ምን ሊኾን ይችላል?

"የሰዶምና የገሞራ ሕዝቦች፡ እንደነነዌ ሕዝብ፡ ከፈጸሙት ኃጢአት፡ በእውነተኛ ንስሓ ባለመመለሳቸው፡ በኹለቱ ከተሞቻቸው ላይ ሊወርድ ካንዣበበው መቅሠፍታዊ ጥፋት ይድኑ ዘንድ፡ አብርሃም፡ በወንድሙ ልጅ፡ በሎጥ ምክንያት፡ ፈጣሪውን፡ ማልዶላቸው እንደነበረ ይታወቃል:: እግዚአብሔርም፡ የአብርሃምን ምልጃ ተቀብሎ፡ *'አሥር ጻድቃንን፡ በአንዳቸው ውስጥ ባገኝ፡ የችን ከተማ አላጠፋትም!'*[፲፰] ሲል፡ የተስፋ ቃሉን ሰጠው፡ ነገር ግን፡ በዚያች ከተማ፡ እንኳን አሥር፡ አምስትም ጻድቃን፡ ባለመገኘታቸው፡ ከተማዋ በእሳት ተቃጥላ ተደመሰሰች:: ዛሬስ፡ ይህ፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን፡ የፈተናና የመከራ ሥቃይ፡ እንዲህ፡ እየከፋ በኼደ ይዞታ፡ ለዚህን ያህል ጊዜ፡ እየተራዘመ መቀጠሉ፡ ምንን ያመለክተናል?

"የሚያመለክተን፡ ያ፡ በአንድነቱና በሦስትነቱ፡ ለአብርሃም ተገልጾለት የነበረው፡ በመጨረሻውም ዘመን፡ ከሦስቱ አካላት አንዱ፡ ሰው ኾኖ፡ የምሕረት ኪዳኑን፡ ለሰው ልጆች የሰጠው እግዚአብሔር፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያ ምድር፡ በኢትዮጵያውያንም መካከል፡ ለእውነተኛው ንስሓ የበቁ፡ አሥር ጻድቃንን እንኳን አለማግኘቱን ይኾን? አይደለም! ከዚያ በላይ፡ ብዙዎች፡ አሉን እንጂ:: ያማ ባይኾን ኖሮ፡ እስካኹን፡ እንደሰዶምና ገሞራ ተደምስሰንና ጠፍተን በቀረን ነበር፡ ነገር ግን፡ ያን የመሰለው ጥፋት፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ገና አልደረሰም፡ የሚደርስም አይመስለኝም::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"እንዲያውም፡ ሊደርስ የማይችል መኾኑን የሚያረጋግጡ፡ በቂ ምክንያቶች አሉን። ይኸውም፡ ይህ ያለንበት ዘመን፡ *"የሰው ልጅ* (ኢየሱስ ክርስቶስ እንደገና) *በሚመጣበት ጊዜ፡ በምድር ላይ፡ ሃይማኖትን፡ ያገኝ ይኾንን?"*[፲፮] ያለው ቃሉ፡ እውን እየኾነ ለመገኘቱ፡ ብዙ ምልክቶች ተከሥተው የሚታዩ መኾናቸውን ሳንዘነጋ ነው።

"አዎን! የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ነገር፡ በመሠረቱም፥ በኹለንተናውም፥ በግቡም፡ ከሌሎቹ የዓለም አገሮችና ሕዝቦች ኹሉ ይለያል። ከፈጸመውና እየፈጸመው ካለው በደል የተነሣ፡ በዚህ ትውልድ ላይ እየወረደ፡ ያለው ቍጣና መቅሠፍት፥ መከራና ሥቃይ፡ እየጸና ይኺድ እንጂ፡ ኢትዮጵያ፡ ይኸው፡ ዛሬም አለች፤ ሕዝቧ ኢትዮጵያውያንም፥ ሃይማኖቷም፥ ነጻነቷም፥ ሰንደቅ ዓላማዋም፥ ቋንቋዋም፥ ፊደሏም፥ አንድነቷም፥ ኹሉም አሉ። እነዚህና ሌሎቹ የእርሷ የኾኑት ሥርዓቶቿ፡ የእግዚአብሔር ሥራዎች ስለኾኑ፡ እንኳንስ፡ የሰዎች፥ የዲያብሎስ ረቂቅ ተንኮልና ድርጊትም ሊያጠፉቸው አልቻለም፤ ወደፊትም አይቻለውም። ምክንያቱም፡ ነቢዩ ኤልያስ፡ እርሱ፡ በሃይማኖቱና በተልእኮው ጸንቶ፡ ብቻውን መቅረቱን በማማረር፡ ተስፋ ቆርጦ፡ ወደፈጣሪው በጮኸ ጊዜ፡ እርሱ ኤልያስ የማያውቃቸው፡ እርሱን የመሰሉ ብዙዎች ያሉት መኾኑን በመግለጽ፡ እግዚአብሔር እንደመለሰለት ኹሉ፡ ዛሬም፡ በአገራችንና በውጭው ዓለም ተበትነው የሚገኙ፡ እናንተና እኔ የማናውቃቸው፡ የአምላካችን ወዳጆች የኾኑ ብዙ ቅዱሳን ስላሉ፥ በእነርሱ ጸሎትና በዘለዓለማዊ ምሕረቱ ተደምድሞ በታተመው፡ በቅዱሱ ኪዳን[፳፮] ምክንያት፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን፡ ፈጽመው ሊጠፉ አይችሉም።

"ቀደም ብዬ ያልኋችሁ ቃል፡ ትዝ ይላችኋል? እርሱም፡ 'ይህ ትውልድ፡ ከዚሁ የጥፋት አካኼዱ ተጸጽቶ፡ ወደንስሓ ይመለስ ዘንድ፡ ፈቃደኛ ሳይኾን፡ በእምቢተኝነት አካኼዱ በመቀጠሉ፡ ይኸው፡ በዓለም ፊት፡ ተንቆ፥ ተዋርዶና ወድቆ፡ በድርቅ፥ በረሀብ፥ በቸነፈር፥ በበሽታ፥ በጦርነት፥ በስደት፥ በድህነትና በልዩ ልዩ ችግር፡ በመሠቃየት ላይ እንዳለ፡ ኹሉም ይመለከተዋል!' የሚለው ነው። ይኸው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ የሚገኝበት እውነታ፡ ይህ ኾኖ ሣለ፡ ነገር ግን፡ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ በአገራቸውና በወገናቸው ላይ እየደረሰ ከሚያዩት፡ ከዚህ አሳዛኝና አሥጊ ኹኔታ፡ ኹለቱንም ሊታደግ የሚችል አንድ መለኮታዊ ዋስትና መኖሩን ያውቃሉ።

"እውነተኞች ከተባሉትም ከእነዚህ ኢትዮጵያውያን መካከል፡ ትውልዱ አልሰማ ስላላቸው፥ ሊሰማቸውም ባለመፈለጉ፡ ራሳቸውን፡ ከኅብረተሰቡ አግልለው፡ በብሕትውና የሚኖሩትና ከሕይወተ ሥጋ ህልውናቸው የተሠወሩት፥ በሕይወተ ነፍስ ያሉትም፡ በቀደምትነት ይጠቀሳሉ። እነርሱም፡ ስለአገራቱና ስለሕዝቡ፡ ጸሎታቸውን በሚያቀርቡበት ጊዜ፡ የፈጣሪያቸው ቸርነት ያስገኘውን፡ ይህን መለኮታዊ ዋስትና፡ ሲያስቡትና ሲያዘክሩት፡ ይጽናናሉ። እነርሱ ብቻ ሳይኾኑ፡ እኛ ጭምር እንጽናናለን።

ምዕራፍ ፩፡

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!

ታዲያ፡ ለዚህ ትውልድ፡ ያለው ተስፋ፡ ምንድር ነው?

"ያም ዋስትና፡ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን አገር በመኾኗ፥ ኢትዮጵያውያንም፡ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝብ በመኾናቸው፡ አንዱ፡ የዘመኑ ትውልዳቸው፡ እንዲህ እንደአኹኑ ኹኔታ፡ በንስሓ፡ ወደእግዚአብሔር ለመመለስ፡ 'እምቢ!' ብሎ በሚያምፅበት ጊዜም እንኳ ቢኾን፡ የቸሩ ፈጣሪያቸው ጥበቃና ረድኤት የማይለያቸው መኾኑ የተረጋገጠበት ሕያው ሰነድ ነው፡ እርሱም፡ 'ቅዱሱ ኪዳን' ይባላል።

"ይህ ልዩ አምላካዊ ቸርነት፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ብቻ ሊኾን የቻለው፡ እግዚአብሔር፡ በእውነት ካመኑበት ወዳጆቹ ጋር ያደረጋቸውን ቅዱሳት ቃል ኪዳናት አጠቃልሎ የያዘውን፡ ይህንኑ፡ ቅዱሱን ኪዳን፡ አክብረውና ጠብቀው በመኖራቸው ምክንያት መኾኑን፥ ይኸው ቅዱሱ ኪዳንም፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን፡ ለነጻነት ህልውናቸው፡ እስካኹን የቱን ያህል እንደጠቀማቸው ኹሉ፥ ወደፊትም፡ የዚያኑ ያህል እንደሚጠቅማቸው፡ በማስተዋል ልትመለከቱት ይገባችኋል።

"ይህን እውነታ የሚያረጋግጥላችሁ፡ እግዚአብሔር፡ በዚሁ፡ በቅዱስ ኪዳኑ መሠረት፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን፡ የይቅርታውንና የምሕረቱን ዘመን እንደሚያመጣ፡ የተናገረው የተስፋ ቃሉ ነው፤ ያን፡ የተስፋ ቃሉንም፡ እስኪ፡ ደግሞ፡ ከዚያው፡ ከነቢዩ አንደበት እንስማው!" ብዬ፡ በእጄ ይዤው የነበረውን ቅዱስ መጽሐፍ፡ እንደገና ገልጬ፡ እንዲህ የሚለውን ጥቅስ አነበብሁላቸው፡- *'እነሆ፡ በቍጣዬና በመዓቴ፥ በታላቅም መቅሠፍቴ፡ እነርሱን* (ኢትዮጵያውያንን) *ካሳደድሁባት አገር ኹሉ እሰበስባቸዋለሁ፤ ወደዚህም ሥፍራ እመልሳቸዋለሁ፤ ተዘልለውም እንዲኖሩ አደርጋለሁ። እነርሱም፡ ሕዝብ ይኾኑኛል፤ እኔም፡ አምላክ እኾናቸዋለሁ።*

"'ለእነርሱም፥ ከእነርሱም በኋላ፡ ለልጆቻቸው፡ መልካም ይኾንላቸው ዘንድ፡ ለዘለዓለም እንዲፈሩኝ፡ አንድ ልብና አንድ መንገድ እሰጣቸዋለሁ። "ለእነርሱም ከማደርገው በጎነት አልመለስም!" ስል፡ ከእነርሱ ጋር የዘለዓለምን ቃል ኪዳን እገባለሁ፤ ከእኔም ዘንድ ፈቀቅ እንዳይሉ፡ መፈራቴን፡ በልባቸው ውስጥ አኖራለሁ። ለእነርሱም፡ መልካምን በማድረግ፡ ደስ ይለኛል፤ በእውነትም፡ በፍጹም ልቤና በፍጹም ነፍሴ፡ በዚች ምድር እተክላቸዋለሁ።'[፲፪]

"በተለይ፡ ይህ፡ ያልታደለው፡ የአኹኑ ዘመን ትውልድ፡ እየቀጠለ የኼደውን፡ የሃይማኖቱን ጒድለት፥ የአምልኮውን ርኵሰትና የምግባሩን ስንኩልነት፡ ከምልዓት ስላደረሰው፡ ከዚህ የተነሣ፡ እየወረደበት ካለው የቍጣ መቅሠፍትና የቅጣት መዓት፡ ሊታደገውና ሊያተርፈው የሚችል፡ ሌላ መድኃኒት፥ ሌላ መፍትሔ፥ ሌላ ብልሃትና ሌላ ኃይል ከቶ የለም።

"ያለው፥ የቀረው፥ ተስፋውና አለኝታው፥ ረቂቅና ፍቱን መሣሪያው፡ ቅዱሱ ኪዳን ብቻ ነው። ቅዱሱ ኪዳን ባይኖር እኮ፡ ዛሬ፡ 'ኢትዮጵያ' የምትባል አገር፥ 'ኢትዮጵያውያን' የሚባሉ ሕዝብ፡ ባልኖሩ ነበር፤ እንደቀድሞዎቹ፡ ተደምስሰው እንደቀሩት፡ የዓለም ሕዝቦችና አገሮች፡ እነርሱም፡ ጠፍተው በተረሱ ነበር። ከሌሎቹ የዓለም ሕዝቦችና አገሮች ኹሉ ተለይተው፡ እነርሱ ብቻ፡ በነጻነት ጸንተው፡ እስካኹን ሊቆዩ የቻሉት፥ ወደፊትም ሊቆዩ የሚችሉት፡ በቅዱሱ ኪዳን ምክንያት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

"እግዚአብሔር: በክፋታችንና በኃጢአታችን፥ በክህደታችንና በዓመፃችን ምክንያት፥ እንዳኹኑም: በንስሓ ለመመለስ: እምቢ በምንልበት ጊዜ: ተቆጥቶ: ጨርሶ እንዳያጠፋን የሚከላከልልን፥ እኛም: ከመጥፋት እንድንድን: የሚጠብቀን: ይኸው ቅዱሱ ኪዳን ነው:: እኔም: በአኹኑ ተልእኮዬ: ይህንኑ ቅዱሱን ኪዳን አንግቤ የተነሣሁት: በዚሁ እምነት መኾኑን: አበክሬ ላሳውቃችሁ እወድዳለሁ:: ይህን: የቅዱሱን ኪዳን ዝክረ ነገር በሚመለከት: ወደፊት በምንቀጥለው ውይይታችን ላይ: በሰፊው እንነጋገርበታለን::" አልኋቸው::

ወጣቶቹ: እስካኹን ላቀረቧቸው ጥያቄዎቻቸው: በዚህ መልክ: በመጠኑ ካብራራሁላቸው በኋላ: በእፎይታ መንፈስ ኾነው: *"ተቆርጦ የነበረ ተስፋችንን: ጠግኖ: እንደገና የሚያነቃቃንን: ይህን አጽናኝ ቃል ስላሰማኸን: እግዚአብሔር ይስጥልን! እኛም: ለፈጣሪያችን የቃል ኪዳን ምሕረት በሚያበቃን ንስሓ ለመጠመድ፥ ከአኹኑ: በቍርጥ ውሳኔ እንነሣለን!"* አሉኝ፤ ከዚህ አያይዘውም: *"እስካኹን ስንሰማው ስለቆየነውና ወደፊትም: በሰፊው እንወያይበታለን ስላልኸው: ስለ'ቅዱሱ ኪዳን': በአንተ በኩል: በስፋትና በዝርዝር እየተነገረን ካወቅነው በቀር: ከዚህ በፊት: ይህን ያህል ሰምተነው አናውቅም፣ ለእኛ: አዲስ ነገር ነው:: ይህ: እንዴት ሊኾን እንደቻለ: ብትነግረን?"* የሚል ጥያቄን አቀረቡልኝ::

እኔም: እንዳለፉት ጥያቄዎቻቸው ኹሉ: በዚህኛውም ተደንቄ: እንዲህ የሚል መልስ ሰጠኋቸው:- "ምንም እንኳ: 'ኪዳነ ምሕረት' የሚለው ቃልና አጠራር: በኹሉ ዘንድ የታወቀና የተለመደ ቢኾንም: 'ደርግ' የተባለው: የቍጣና የቅጣት መልእክተኛ እስከመጣበት ጊዜ ድረስ: ይህ ትውልድ: ስለ'ቅዱሱ ኪዳን': የተነገረውና የሰማው: አንዳችም ነገር አልነበረም:: 'ቅዱሱ ኪዳን': እኛ: ኢትዮጵያውያን ብቻ: ከዓለም ሕዝቦች ኹሉ ተለይተን: ከእግዚአብሔር ጋር በቃል ኪዳን የተሣሠርንበት መኾኑን ቀርቶ: ስለራሱ አገር: ስለኢትዮጵያ፥ የራሱ ማንነት መለያ ስለኾነውም: ስለኢትዮጵያዊነት እንኳ: ምንም የሚያውቀው ነገር አልነበረም:: ከደርግ ምጽአት በፊት: ስለእግዚአብሔርና የእግዚአብሔር ስለኾነው: ስለማናቸውም ነገር: መናገርም፥ መስማትም የሚፈልግ ማንም ሰው አልነበረምና::

"የጥፋቱ: ማዕበል: ድንገት ደርሶ: ገና: ማጥለቅለቅ ሲጀምር ግን: ይህ መዓት እንደሚመጣ አስቀድመው አውቀው: ይጠባበቁት የነበሩት: የእውነት ወገኖች: የመጣበትን ምክንያት ገልጸው መናገር ጀመሩ! "ይኸውም: *"ከሃዲ፥ ዓመፀኛና አመንዝራ ትውልድ: ምልክት ይሻል!"*[፲፰] የሚለውን የመሪያቸው የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል በመጥቀስ: 'ሰባቱን ቃል ኪዳናት' ስለያዘው: ስለ'ቅዱሱ ኪዳን' በመናገር ነበር::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ታዲያ፡ ለዚህ ትውልድ፡ ያለው ተስፋ፡ ምንድር ነው?

"የተናገሩትም ቃል፡ 'ይህ ቍጣ የመጣው፡ በሌላ ምክንያት ሳይኾን፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን፡ ከጥንት ጀምረው፡ ከእግዚአብሔር ጋር አድርገውትና ጠብቀውት የኖሩትን፡ የቃል ኪዳን ስምምነትና ውለታ፡ ይህ ትውልድ፡ አስቀድሞ፡ በሥውር፥ ኋላም፡ በገሃድ ስላፈረሰ ነው!' የሚል ነበር። ከዚህ፡ ከቍጣው መቅሠፍትም መዳን የሚቻለው፡ በዚሁ፡ በቅዱሱ ኪዳን መሠረት፡ ትውልዱ፡ በእውነተኛ ንስሓ፡ ኹለንተናውን፡ ወደቃል ኪዳን አምላኩና እናቱ ሲመልስ ብቻ መኾኑን፡ ማሳሰብ ቀጠሉ።

"የማይታበለውና ማንም ሊመልሰው የማይቻለው፡ የቅዱሱ ኪዳን፡ የቍጣው ኃይል ያስከተለው፡ የቅጣት ማዕበል፡ እንዳለፈው ጊዜ ኹሉ፡ እየወረደበት፡ አኹንም፡ 'በንስሓ አልመለስም!' ብሎ፡ በክህደቱና በዓመፁ፥ በአመንዝራነቱም በቀጠለው ትውልድ ዘንድ፥ በተለይም፡ ትውልዱን ወክለው በሚሠሩት፡ በቤተ ሕዝቡ፥ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክናው አካባቢ፡ ይህ፡ የ'ቅዱሱ ኪዳን'፡ ስም አጠራሩ እንኳ እንዲወሳ አይፈልጉም፤ ምክንያቱም፡ ቃል ኪዳን አፍራሽነታቸውን፡ ለየራሳቸው፡ በእየኀሊናቸው ስለሚያስታውሳቸው፥ ለሌላውም የዓለም ሕዝብ፡ በይፋ ስለሚነግርባቸው፥ ከዚህ የተነሣም፡ ወንጀለኛነታቸውንና ኃጢአተኛነታቸውን፡ በፊጣሪያቸው ፊት ሳይቀር፡ ባለማቋረጥ እያጋለጠ፡ ስለሚያስሳጣቸው ነው። ስለዚህ፡ በቅዱሱ ኪዳን፡ ለሚተማመኑት ወገኖች፡ ጋሻና ጦር ኾኗቸው፡ ከጠላታቸው የሚከላከልላቸው ስለኾነ፡ ዲያብሎስና ጭፍሮቹ ብቻ ሳይኾኑ፡ እኒህም የእርሱ ተባባሪዎች ወገኖች ጭምር፡ "ቅዱሱ ኪዳን" የሚለውን ቃሉን ሳይቀር፡ እጅግ ይጠሉታል፡ ይፈሩታልም፤ ያስበረግጋቸዋልና፡ ያስደነግጣቸዋልምና።"

ሰውነት፡ ለሥነ ፍጥረት ሲጋለጥ፡ ምን እንደሚኾን።

በዚህ፡ አጭር መልሴ፡ መርካታቸውን፡ በእየገጻቸው መፍካት ተረድቼ ሣለሁ፡ ከዚህ ቀጥሎ፡ ያልጠበቅሁትን፡ እንዲህ የሚለውን፡ ሌላ የግል ጥያቄን፡ በርኅራኄ አነጋገር አቀረቡልኝ፡- *"ለመኾኑ፡ ሰውነትህ እንዲህ ለነፋስና ለፀሓይ ሲጋለጥ፥ እግሮችህም፡ ያለጫማ፡ እንዲህ ባዷቸውን፡ መሬቱን ሲረግጡት፡ ቅዝቃዜውና ሙቀቱ፥ ጋሬጣውና እንቅፋቱ እንዴት ያደርግሃል? ጉዳትና ሕመም አያገኝህም?"* አሉኝ፡ ኹለቱም፡ ትክ ብለው እያዩኝ።

እኔም፡ ጥያቄያቸው፡ አንዳንድ ትዝታን ስለቀሰቀሰብኝ፡ ለጥቂት አፍታ፡ ራሴን ደፍቼ ቆየሁ፤ ቀና ብዬም፡ እንዲህ አልኋቸው፡- "ይገርማችኋል! ሥነ ፍጥረት፡ ማለትም፡ ተፈጥሮን የሚመለከት ማናቸውም ነገር፡ የእግዚአብሔር ሥራ ስለኾነ፡ ምንም ዓይነት እንከን አይገኝበትም። በደርግ እሥር ቤት ሣለሁ፡ አለባበሴ፡ ከአኹኑ፡ እምብዛም የተለየ አልነበረም፤ ያው፡ የአገሬን ሸማ እንደቀሚስ ሰፍቼ እየለበስሁ፥ ባዶ እግሬንም እየኼድሁ ነበር ያሳለፍሁት። ከሌሎቹ የአጼ ኃይለ ሥላሴ ባለሥልጣኖች ጋር፡ ከሰባት ዓመታት በላይ የቆየሁበት፡ ያ፡ እሥር ቤት የሚገኘው፡ በአዲስ አበባ መናገሻ ከተማ መኻል ተራራ ላይ በታነፀው፡ በታላቁ ቤተ መንግሥት ምድር ቤት ውስጥ ነበር።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ዋሻ የሚመስለው፡ ያ ምድር ቤት፡ ዝቅ ካለው ጠፈሩና ከተንጣለለው ወለሉ ጋር፡ የዙርያው ግድግዳ በሙሉ፡ በጥርብ ድንጋይና በድንጋይ ዱቄት የተለሰነ በመኾኑ፡ እንደበረዶ ስለሚቀዘቅዝ፡ የብርና የወርቅ ዕቃዎች፡ እንዳይበላሹ፥ በጠርሙስ የታሸጉ ልዩ ልዩ የባሕር ማዶ መጠጦችም፡ ጣዕማቸውን እንዳይለውጡ የሚቀመጡበት ግምጃ ቤት ነበር።

"ወደዚያ ምድር ቤት እንደገባን፡ በመጀመሪያ፡ ለየአንዳንዳችን የተፈቀደልን፡ ታጣፊ አልጋ፡ ብዙም ሳይቆይ፡ እንዲወጣ ተደርጎ፡ የምንተኛው፡ በፍራሽ ላይ ብቻ ነበረ፤ በዚህ ምክንያት፡ ቅዝቃዜውን ለመቋቋም፡ ቢያንስ፡ ኹለት ወፋፍራም ፍራሾችን መደራረብ አስፈላጊ መኾኑ ስለታወቀ፡ ብዙዎቹ፡ ይህንኑ እያስፈቀዱ ሲጠቀሙ፡ እኔ፡ እተኛ የነበረው፡ ኾነ ብዬ፡ ስስ በኾነች ፍራሽ ላይና እንደከረጢት በሰፋሁት፡ አንድ ብርድ ልብስ ውስጥ፡ ዕርቃኔን በመግባት ብቻ ነበር።

"ስለዚህ፡ እንዲህ ካለው፡ ከውስጡ ቅዝቃዜ፥ ከውጭውም ዝናብና ብርድ የተነሣ፡ የእሥር ጓደኞቼ ሳይቀሩ፡ በዚያ ቦታ፥ በዚያ ኹኔታዬ፡ እንዴት በጤንነትና በሕይወት መቀጠል እንደምችል ሠግተውና ተጨንቀው፡ ጥንቃቄ እንዳደርግ ይጠይቁኝ እንደነበረ ትዝ ይለኛል።

"እኔ ግን፡ ሐኪም ሳላይ፥ መድኃኒትም ሳያስፈልገኝ፥ የብርድ በሽታ ቀርቶ፡ ጉንፋን እንኳ፡ ይህን ያህል ሳይጐበኘኝና ሳይጎዳኝ፡ እነሆ እስካኹን፡ በጤንነትና በሕይወት አለሁ፤ እግዚአብሔር ይመስገን! ይህ የኾነው፡ በዚህ ረገድ፡ እግዚአብሔር፡ ለኹሉም ፍጥረቱ እንጂ፡ ለእኔ ብቻ፡ የተለየ ቸርነት፥ ወይም ጥበቃ አድርጎልኝ አይምሰላችሁ! ነገር ግን፡ የአንድ ሰው፡ የሰውነቱ አካል፡ ፈጣሪ፡ በተፈጥሮ፡ የሰጠውን ጸጋና የሠራውን ሥርዓት፥ ያወጀውንም መመሪያ፡ በትክክል ተከትሎ የፈጸመ እንደኾነ፡ ሙሉ የጤንነት ሕይወት እንጂ፡ ምንም ዓይነት ችግር ሊያገኘው የማይችል በመኾኑ ብቻ ነው። በዚህ መሠረት፡ ሰውነታችን፡ የፍጥረተ ዓለሙ፡ አንዱ አካል ስለኾነ፡ ከሥነ ፍጥረት ጋር ያለውን የተፈጥሮ ግንኙነት ጠብቆ በሚኖርበት ጊዜ፡ የጤንነት ችግር አያገኘውም። የእኔም የሰውነቴ አካል፡ በዚያ የእሥር ቤት ኹኔታ፡ የጤንነት ችግር፥ ወይም ቀውስ ሳይደርስበት፡ በደህና ሊወጣ የቻለው፡ ያን የተፈጥሮ ግንኙነት፡ በጥንቃቄ በመጠበቁ ነው።

"ጤናማው ህልውናችን እንዲቃወስ የሚያደርገው ችግር የሚፈጠረው፡ ይህ የተፈጥሮ ግንኙነት በሚቋረጥበት፥ ወይም፡ በሚናጋበት፥ ወይም፡ በሚታወክበት ጊዜ መኾኑን፡ የተለመደው ሰብአዊው ድርጊታችን፡ ዘወትር ገላልጾ ሲያሳየን እናገኘዋለን።

"ለምሳሌ፡ መጠጣችንና ምግባችን፡ እንደሌሎቹ ሥጋውያን ፍጡሮች፡ ማለትም፡ እንደእንስሳቱ፡ በተፈጥሮ የተፈቀደልንን ተከትለን፡ የምንጠጣና የምንመገብ ከኾነ፡ እንደእነርሱ ጤናማና የተሰጠንን ዕድሜ የምንጨርስ እንኾናለን። ሕመምተኞች የምንኾነውና ዕድሜያችን የሚያጥረው፡ ያን የተፈጥሮ ግንኙነት የሚያቃውስ፡ የራሳችንን ባዕድ አሠራር፡ ሳንክ አድርገንና ባጠልቃነት አስገብተን ስለምንጠቀም መኾኑ፡ በዚህ ሊታወቅ ይቻላል።

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሰውነት፡ ለሥነ ፍጥረት ሲጋለጥ፡ ምን እንደሚኾን።

"የሰውነት አካላችን፡ በፈጣሪ ጥበብ፡ የሥጋ ባሕርያት ከኾኑት፡ ከእሳት፡ ከነፋስ፡ ከውኃና ከአፈር የተሠራ መኾኑን ታውቃላችሁ ብዬ እገምታለሁ፡ በዚሁ አካላችንና ዙርያውን ባጥለቀለቁት፥ የእነዚህ ባሕርያት ምንጮች በኾኑት፡ በፀሓይዋ ብርሃን፡ በአየሩ ነፋስ፡ በፈሳሹ ውኃና በመሬቱ አፈር መካከል፡ ጣልቃገብ ነገር ሳይኖር፡ ቀጥታ ግንኙነት በሚኖርበት ጊዜ፡ እነዚሁ የሥጋችን ባሕርያት ምንጮች፡ አስፈላጊዎቹን ንጥረ ነገሮች፡ ለሰውነታችን ይመግቡትና፡ እኹንም፡ እንደእንስሳቱ፡ ጤናማ ሕይወትን ያጎናጽፉታል። ሕመምንና ችግርን፡ ጥፋትንና ሞትን፡ ሌላውንም ጠንቅ ኹሉ፡ በራሱ ላይ ያመጣ፡ ራሱ ሰው፡ ከሥነ ፍጥረት ሥርዓት ውጭ የኾነ ድርጊትን በመፈጸሙ እንጂ፡ እነዚህን የከፋት ኃይላት፡ እግዚአብሔር ፈጥሮአቸው አይደለም። ስለዚህ፡ ሰው፡ ሥጋዊ አካሉን፡ በሙቀት ልብስና ጫማ፡ ጀቡንቡን አድርጎ በሚሸፍንበት ጊዜ፡ የባሕርያቱ መጋቢዎች ከኾኑት፡ ከፀሓይ፡ ከአየር፡ ከውኃና ከመሬት፡ ሰውነቱ ተለየ፥ ተገነጠለ ማለት ነው።

"ከእነዚህ ባሕርያቱ የሚያገኘውን ረቂቃን ንጥረ ነገሮች፡ ይህ ሰውነቱ ሲያጣና ባዕድ በኾነው፡ ከራሱ በሚወጣው የተቃጠለ ሙቀት ብቻ ተጀቡኖ ሲቆይ፡ ጤንነቱን ወደመጉዳቱ ይደርሳል። በዚህ ጊዜ፡ ድንገት፡ ንጹሑ፡ የፀሓይ ሙቀት፡ ወይም፡ የነፋስ ሽውታ፡ ወይም፡ የቀዘቀዘ ውኃ፡ ወይም፡ የመሬት አፈር ሲነካው፡ ይህ ያልተለመደ ግንኙነት፡ ለሰውነቱ፡ እንግዳ ነገር ይኾንበትና፡ ይህ 'ድንገተኛ ግንኙነቱ'፡ 'ድንገተኛ' ወይም 'መጋኛ (መገናኛ)!' ተብሎ፡ በውስጡ፡ ከሥጋው አልፎ፡ በረቂቅ የነፍስ አካሉ ሳይቀር፡ የሕመምን ስሜትና ፍርሃትን ያሠርዕበታል። ከዚያ በኋላ፡ ያ ሰው፡ ገና ሳይታመም፡ ወይም ምንም ሕመም ሳይኖርበት፡ በገዛ አስተሳሰቡ ብቻ ታማሚ ይኾናል፡ የም ስሜት፡ ወደሥጋው ተላልፎ፡ በበሽታ እንዲሠቃይ ያደርገዋል።

"እስኪ አስተውላችሁ ተመልከቱት! መላው ሥጋዊ ፍጡር፡ ሰው ጭምር፡ በየአፍታው፡ ሕያው ኾኖ እንዲንቀሳቀስ የሚያስችለውን እስትንፋስ፡ በማያቋርጥ ምልዓት፡ ከሚያቀርብለት፡ ከአየሩ፡ ለአንዲት ደቂቃ ቢለይ፡ ምን ይኾናል? ደግሞ፡ በመጠጣት፡ የሚረካበትንና በመታጠብ የሚነጻበትን ውኃ፡ ለአንዲት ቀን ቢያጣ፡ ምን ይኾናል? እንዲሁም፡ ለዓይኑ ርእይ፡ የሚያስፈልገውን ብርሃን ከምትለግሠውና በሙቀቷ፡ አካለ ሥጋውን ከምታፍታታለት ከፀሓይ ተገልሎ፡ ለአንዲት ሳምንት፡ ድቅድቅ ጨለማ በዋጠው ቀዝቃዛ ክፍል ውስጥ ቢቆይ፡ ምን ይኾናል? ጤናውን ማጣት ብቻ ሳይኾን፡ ከመሞትም እንደሚደርስ የታወቀ ነው።

"ታዲያ ይህ እውነታ፡ ምንን ያስተምረናል? ከእነዚህ ባሕርያት መካከል፡ ሥጋዊው ፍጡር፡ ገዝፎ የሚታይበትን፡ 'አፈር' የሚባለውን፡ አራተኛ ባሕርዩን ተጸይፎ፡ ወይም፡ ለጥንቃቄ ሲል፡ 'አፈር አይንካኝ!' ብሎ፡ መሬትን ላለመርገጥ፡ እግሮቹን፡ በእግር ሹራብ ጀቡኖ፡ በጫማ በሚሸፍንበት ጊዜ፡ ጤንነቱን ያረጋግጣል? ወይስ ያጣል? 'ከተፈጥሮ ሥርዓት ውጭ ኾነ!' የሚያሰኘውስ፡ የትኛው ድርጊቱ ነው?

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ለዚህ ጥያቄ፡ መልስ የኾነውን ብያኔ ለመስጠት፡ በአንድ በኩል፡ የቀደሙትን አባቶቼንና እናቶቼን፥ ዛሬም፡ በሕይወተ ሥጋ እየተንቀሳቀሱ ያሉትን፡ ባዶ እግራቸውን፡ በገጠር እየተዘዋወሩና እየሠሩ የሚኖሩትን፥ በከተማም፡ ሌት ከቀን፡ ቊሩና ሐሩሩ፥ ዝናቡና ፀሓዩ እየወረደባቸው፡ በጎዳና የሚያድሩትን፡ እጅግ ብዙዎች፡ ወንዶችና ሴቶች ወገኖቼን፥ በሌላው በኩል ደግሞ፡ ለጤንነቱና ለሕይወቱ፡ በጫማ ብቻ ሳይኾን፡ በሥጋዊው ሕክምናና መድኃኒት፥ በሌላም የተለያየ ዘዴ የሚጠነቀቀውን፡ ዘመናዊውን ከተሜ፡ በእማኝነት እቆጥርላችኋለሁ፡፡ ከእነዚህ ከኹለቱ ወገኖች መካከል፡ የትኞቹ፡ ጤነኞች፥ የትኞቹ፡ ሕመምተኞች እንደኾኑ ለማወቅና ለማረጋገጥ፡ ምንም ዓይነት ጥናት ሳያስፈልግ፡ እውነተኛውንና ትክክለኛውን መልስ፡ በቀላሉ ለመስጠት፡ ለማንም የሚቻል ይመስለኛል፡፡ ባለጫማውና ባለሙቀት ልብሱ፡ ሕመምተኛ፥ ባዶ እግረኛውና ጨርቅ ለባሹ፡ ጤነኛ ኾነው እናገኛቸዋለን፡፡

"ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ራሱ፡ ባዶ እግሩን እየኼደ፡ ለሐዋርያቱም፡ 'ለመንገድ ጫማ አታግኙ!'[፲፬] ያለው ለምን ይመስለናል? አባቶቻችንና እናቶቻችንስ፡ ሀብት ሳያጡ፥ ማድረግ ሲችሉም፡ ለምንድር ነበር፡ ባዶ እግሮቻቸውን ይኼዱ የነበሩት? የዛሬዎቹም፡ እንዲሁ፡ ያለጫማ የሚኼዱት ለምንድር ነው? 'የእግዚአብሔርን የተፈጥሮ ውበት ልንሸፍነው አይገባም?' በማለት አይደለምን? እንዲያውም፡ 'እግሮቹን በጫማ ሊሸፍን ያስፈልገዋል፡' ብለው፡ በኅብረተሰብነታቸው የተቀበሉት ባህል፡ የሥጋ ደዌ (ቊምጥና) ላለበት ሰው ብቻ በመኾኑ፡ " ሸፍን ጫማ፡ ለሥጋ ደዌ በሽተኛ፡ ገበና ከታች ነው!" የሚሉት ዘዬ ነበራቸው፡፡ ከእነርሱ መካከል፡ አንዳንዶቹ፡ ለእግራቸው ጫማ፡ እጅግ አስፈላጊያቸው ኾኖ ሲያገኙት እንኳ፡ ከዚያ ደዌ፡ ነጻ መኾናቸውን አረጋግጠው ለማሳየት፥ የሥነ ፍጥረትንም ውበት ላለመሸሸግ፡ የእግራቸውን ጣቶችና ተረከዛቸውን በግልጽ እንዲያሳይ አስደርገው፡ በተለይ፡ በግንባርና በተረከዙ በኩል ክፍት የኾነ፡ ጥልፍልፍ ወይም ነጠላ ጫማ አሰፍተው ይጫሙ የነበረው፡ ስለዚህ ነበር፡፡ ይህና በዘመናችን ታይቶ የነበረው፡ ሕንዳዊው፡ የሕዝብ መሪ፡ ማኅተማ ጋንዲ፡ ይህንኑ ፈለግ ተከትለው የመፈጸሙ ነገር፡ የቅርብ ጊዜ ትዝታ ነው፡፡" ብዬ፡ በግል ላቀረቡልኝ ጥያቄ፡ መልሴን ሰጠኋቸው፡፡

የመልሴ ቁም ነገር ገብቷቸው፡ የተረዱልኝና የተቀበሉኝ መኾናቸውን ከእየገጻቸው የፈካ ፈገግታ አይቼ፡ የሚሉትን ለመስማት ዝም ብዬ ስጠባበቅ፡ *"መቼም፡ ከዚህ የአጋጣሚ ግንኙነታችንና ንግግራችን የተነሣ፡ ስለተዋወቅንና ስለተቀራረብን፡ ልንደፍርህ ነውና፡ ይቅርታ አድርገህልን፡ አንድ፡ ተጨማሪ የግል ጥያቄ እንድንጠይቅህ ብትፈቅድልን!?"* አሉኝ፡፡

"ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት፡ ማናቸውንም ዓይነት ጥያቄ፡ እናንተ፡ እንድታቀርቡልኝ፥ እኔም እንድመልስላችሁ፡ የእኔ፡ የመጀመሪያውና የመጨረሻው ዓላማዬና ተግባሬ፥ ፍላጎቴና ደስታዬ ነው፤ ስለዚህ፡ ያለይሉኝታና ያለፍርሃት እንድትጠይቁኝ፡ እጋብዛችኋለሁ፡፡

ምዕራፍ ፩፣
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: የሚከፈል መሥዋዕትነት!
ሰውነት: ለሥነ ፍጥረት ሲጋለጥ: ምን እንደሚኾን::

"አጉል የኾነውን: የመፈራራትና የመተፋፈር ልማድንማ: እንግዲህ ወዲህ: ያለአንዳች ውልውል: ከሥሩ መንግለን ማጥፋት አለብን! ይህ: አጉል ልማድ: እኛን ኢትዮጵያውያንን፥ በተለይም: የዛሬውን ትውልድ: ከምን ዓይነቱ ውድቀት እንዳደረሰንና የቱን ያህል እንደጎዳን: ይኸው: ኹላችንም: እንመለከተዋለን:: ዛሬ ካለንበት: ከዚህ: አሳዛኝ ኹኔታ ያደረሰን እኮ: ያለይሉኝታና ያለፍርሃት: በፍቅርና በግልጽ አለመነጋገራችን ነው፤ በግልጽ ባለመጠየቃችንና ግልጽ መልስ ባለማግኘታችን ማለቴ ነው:: በግልጽ ጠይቀንና በግልጽ ተነጋግረን: ግልጽ መልስ አግኝተንማ ቢኾን ኖሮ: ይህ ኹሉ: የተከማቸ ችግር እንዴት ይደርስብን ነበር? አዎን! አይደርስብንም ነበር:: ስለዚህ: ለወደፊቱ: በግልጽ የመጠየቅንና በግልጽ የመነጋገርን፥ እውነተኛውንም መልስ: በግልጽ የማግኘት ልማድን: ባህል አድርገን ማዳበር ይኖርብናል:: አኹንም: 'ደፈርን!' የሚያሰኝና ይቅርታ የሚያስጠይቃችሁ እንዳችም ምክንያት የለምና: አግባብነት ያለውን ማናቸውንም ጥያቄ: ተዝናናንታችሁ እንድታቀርቡልኝ: ሙሉ ፈቃዴን ሰጥቻችኋለሁ!" አልኋቸው::

"አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!"

እነርሱም: ደስ ብሏቸው: *"ፈቃድህን ከሰጠኸን: ጥያቄያችን: እንዲህ የሚል ነው:" አሉኝ:- "የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ጉዳይ: ወንድ: ሴት፥ ትልቅ: ትንሽ: ሽማግሌ: ሕፃን: ምሁር ጨዋ ሳይል: ኹሉን ኢትዮጵያዊ የሚመለከት ሲኾን: በተለይ: አንተን: እንዲህ ያስጨነቀህና ያስጨከነህ፥ እንዲህ: ጨርቅ ብቻ አጣፍተህ: በባዶ እግርህ እስከመኼድ ያደረሰህ: አንድ የተለየ ምክንያት ቢኖር ነውና: ይህን ምክንያት፥ እስካኹን ከዘረዘርህልን በቀር: ለዚህ ተልእኮ ካነሣሣህ ማንነትህ ጋር እባክህ ግለጽልን? ባጭሩ: አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!"* በማለት: ቀጥተኛና ግልጽ ጥያቄን አቀረቡልኝ::

"*<u>እኔ: የእግዚአብሔር መንግሥት የኾነችው ኢትዮጵያ አገልጋይ ነኝ::</u>* ይህ ጥያቄያችሁ: በዚህ አጭር መልስ ቢዘጋ: ምንኛ ደስ ባለኝ! ነገር ግን: ከጥያቄያችሁ ጋር ተያይዘው የቀረቡ ጉዳዮች ስላሉ: ለእነርሱ: በግድ መልስ መስጠት አለብኝ! ይኸን እንጂ: ከዚያ በፊት: በእናንተ በኩል: ቃል ገብታችሁልኝ እንድትፈጽሙት የምጠይቃችሁ: አንድ ግዳጅ አለ፤ ይኸውም: ከአኹን በኋላ: <u>ምንጊዜም: ልታተኩሩ የሚገባችሁ: ይኸው: በአጋጣሚ ተገናኝተን ስለምንነጋገርበትና እኔም: ተልእኮዬ ኾኖ: ወደሚመለከተው ኹሉ ላደርስ ስላመጣሁት: ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት መልእክት እንጂ:</u> ስለግል ማንነቱ እንዳይኾን ነው::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

"ይህን እንድላችሁ የተገደድሁት: ያለምክንያት አይምሰላችሁ! ብዙዎች: እኔ: አኹን ከምገኝበትና ይኸው: በግልጽ ከምንወያይበት: ከዚህ ተልእኮዬ የተለየ: የተሠወረ ዓላማ ያለኝ እየመሰላቸው ይኹን፥ ወይም: ጠላት: የኾነ ወገን በሚነዛው የሐሰት ወሬ እየተመሩ ይኹን: ወይም በሌላ: ምንጩ ከየት ወይም ምን እንደኾነ: በማላውቀው ነገር እየታወኩና እየተሸበሩ: ራሳቸው ስተውና ተደናቅፈው፥ ሌሎችንም በማሳሳት ሲያደናቅፉ ስላየሁ ነው።

"ስለዚህ: ይህ ጠንቅ መኖሩን: በተለይ እናንተ: አስቀድማችሁ አውቃችሁት: ተገቢውን ጥንቃቄ ታደርጉ ዘንድ፥ ምናልባትም: ጠንቁ ቢያጋጥማችሁ: በያዛችሁት ግልጽነት: እኔን በመጠየቅ፥ ወይም: ራሳችሁ መልስ በመስጠት እንድታጋልጡት አደራ እላችኋለሁ። ሐሰትና የሐሰት አባት የተባለውን የክፋት ኃይል: ዲያብሎስን: ከነጭፍሮቹ: በእግዚአብሔር እውነት: ቀንዳቸውን መትተን የምንመልሳቸው፥ ቅስማቸውንም ሠብረን የምናሸንፋቸው: በዚህ የግልጽነት መንገድ ስንጠቀም ብቻ መኾኑን: በእርግጥ ልትገነዘቡት ይገባል። እንግዴህ: ይህን አደራዬን መደብ አድርጌ: ወደጥያቄያችሁ እመለሳለሁ።

"አዎን! ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት: እኔን: እንዲህ ያስጨነቀኝና ያስጨከነኝ፥ እንዲህ: ጨርቅ እስከመልበስና ባዶ እግር እስከመኾንም ያደረሰኝ: ምክንያቱ ምን እንደኾነ: እስካኹን: ከገለጽሁላችሁ በቀር: ምናልባት: ሳልነግራችሁ የቀረኝ ነገር ቢኖር: እርግጥ: ከማንነቴ ጋር ስለተያያዘው: የዜግነትና የባላደራነት ግዳጅ፥ የኃላፊነትና የተጠያቂነት ድርሻዬ በኩል ያለው ይኾናል። ስለዚህ: በዚህ ረገድ ያለውን: የምክንያቶቼን ዝርዝር: እነሆ: ባጭሩ: እገልጽላችኋለሁ!" አልሁና: የሚከተለውን ነገርኋቸው:-

"በመጀመሪያ:- ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት: እንደማንኛውም ኢትዮጵያዊ ኹሉ: እኔም: በኢትዮጵያዊነቴ: ከእኔ የሚፈለገውንና የሚጠበቀውን: የግሌን አስተዋጽዖ ለማድረግ: ከአገር ፍቅሩና ከሃይማኖት ቅንዓቱ፥ ከማንነት ባለቤትነቱም ጋር: አደራውና ግዴታው፥ ተጠያቂነቱና ኃላፊነቱ ስላለብኝ ነው፤

"ኹለተኛ:- ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት: ከጥንታውያን አባቶቼና እናቶቼ: ሲወርድ ሲዋረድ: ለወላጆቼ የተላለፈውን የቃል ኪዳን አደራና ውርስ: እኔም: ከእነርሱ: በነፍስና በሥጋ: ስለተረከብሁ ነው፤

"ሦስተኛ:- *"'ኹሉም: ከእግዚአብሔር የተማሩ ይኾናሉ፤' ተብሎ በነቢያት ተጽፏል፤ እንግዴህ: ከአብ የሰማ፥ የተማረም ኹሉ: ወደእኔ ይመጣል!"*[፫] ብሎ: ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተናገረው: የአዲስ ኪዳን የምሕረት ቃሉ ላይ የተመሠረተውን: ይህችን ኢትዮጵያና ይህን ኢትዮጵያዊነት የያዘውን ምሥጢራዊ ጸጋ: እኔም: እንደማናቸውም እውነተኛ ኢትዮጵያዊ: ከእግዚአብሔር: በመንፈስ ቅዱስ ስለተወለድሁበት፥ ስለተማርሁትና ስለተቀበልሁት ነው፤

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
"አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!"

"አራተኛ፡- ሥልጣነ ክህነትን፡ በእግዚአብሔር ፈቃድ፥ በራሴና በባለቤቴም ፍላጎትና ስምምነት በተቀበልሁ ጊዜ፡ ኹለታችንም፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በእናቱ ድንግል ማርያም መንበር ፊት፡ በሰጠነው ተጨማሪ ቃል ኪዳን፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ያለብኝን፡ የባለአደራነትና የግዴታ፥ የተጠያቂነትና የኃላፊነት ድርሻ፡ በበለጠ ስላጸናሁት ነው፡

"አምስተኛ፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ለኾነችው ኢትዮጵያ፡ የዘመኑ ተጠሪዋ የነበሩት፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ከሕዝባዊው ምርጫ ጋር፡ ከሦስቱ፡ የአገልግሎት ዘርፎቿ ኃላፊዎች፡ በስምምነት የቀረበላቸውን ሐሳብ አጽድቀው፡ በዚያን ጊዜ፡ በዕድሜዬም፥ በትምህርቴም፥ በሙያዬም፥ በአገልግሎቱም፡ ለዚያ ደረጃ ለማልበቃው፡ ለእኔ፡ አንድ ታናሽ ኢትዮጵያዊ፡ ለቤተ ሕዝቡ፤ ለቤተ ምልክናውና ለቤተ ክህነቱ ተልእኮዬ፡ አስፈላጊ የኾነውን፡ የባለአደራነትና የግዴታ፥ የተጠያቂነትና የኃላፊነት መስቀልን፡ በእግዚአብሔር ፈቃድና ትእዛዝ፡ በሹመት (ሺ ሞትን ሊያስከትል በሚችል አደራና ኃላፊነት) ስላሸከሙኝ፤ እኔም፡ ይህንኑ መስቀል፡ ተቀብዬ፡ አገልግሎቱን፡ ያለማቋረጥ ላበረክትበት፡ ቃል ኪዳን ስለገባሁ ነው፡

"ስድስተኛ፡- 'በዚህ ረገድ፡ በቃል ኪዳን የተቀበልሁት የተልእኮ ግዳጅ፡ ኃላፊነትና ሥልጣን ኹሉ፡ በደርግ መነሣትና በእኔ እሥራት፡ በተተኪዎቼም ተረካቢነት አበቃ!' ብዬ ነበር፤ ነገር ግን፡ እንዲህ እንዳሰብሁት ሳይኾን፡ ተተኪዎቼ፡ ያን ሰማያዊ ሥልጣንና ክብር ሳይቀር የሰጣቸውን፡ ፈጣሪያቸውን እግዚአብሔርን እንኳ ሳይፈሩ፡ እኔን ምስኪኑን ጭምር ባስገረመ ኅፍረተቢስነት፡ የዲያብሎስ ጭፍራ የነበረው፡ የደርግና የተከታዩ አገዛዝ ተባባሪዎች ኾነው ተገኙ፡፡ እንዲህ፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ላይ፡ በይፋ የታወጀው፡ የክህደቱና የዓመፁ፥ የምንዝርናውም ኃጢአት ግብረ አበሮች ኾነው በመገኘታቸው፡ እነርሱ የተዉትን፡ ሊካድና ሊታመፅበት፡ ሊመነዘርበትም የማይገባውን፡ ይህንኑ፡ የቅዱሱን ኪዳን ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ዓርማ አንሥቼ፡ በዚያ፡ በደርግ እሥር ቤትም ያላቋረጥሁትን፡ የቃል ኪዳን ተልእኮዬንና ግዳጄን፡ በተቀበልሁት ኃላፊነቴና ሥልጣኔ፡ መቀጠል ስላለብኝ ነው፡፡

"ሰባተኛ፡- የዛሬው የኢትዮጵያ ቤተ ሕዝብ፡ ቤተ ምልክናና ቤተ ክህነት አባል የኾነው 'ኢትዮጵያዊ' ኹሉ፡ ከባለሥልጣኑ ጀምሮ እስከተራው ሰው ድረስ ያለው፡ ሕዝባዊው ምእመን፥ ካህኑ አገልጋይና ልኡኩ ሠራተኛ፡ ወንዱም፡ ሴቱም፤ በግልና በጋራ፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ፡ በሥውር ሲያካኺድ የቆየውን፡ የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት ኃጢአት፡ በገሃድ መፈጸሙን፡ በመስከረም፡ ፲፱፻፹፯ ዓ. ም.፡ በአዋጅ አሳወቀ፡፡ ከዚህ የተነሣ፡ ከዚያን ቀን ጀምሮ፡ ይኸው የኢትዮጵያ ትውልድ፡ በእውነተኛ ንስሓ እስካልተመለሰ ድረስ፡ በመለኮታዊው የውግዘት መርገም ውስጥ እንደወደቀ ይገኛል፡፡ ስለዚህ፡ ሥልጣኑና ሹመቱ፥ ሥራውና አገልግሎቱ፡ ለበረከት ሳይኾን ለመርገም፡ ለልማት ሳይኾን ለጥፋት የተመደበ በመኾኑ፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ተቀባይነት የለውም፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

"ደግሞም: የክህደቱ÷ የዓመፁና የአመንዝራነቱ ኃጢአት ያስከተለው ፍርድ: በተግባር ላይ ውሎ: *"ምሳሩ: መልካም ፍሬ የማያደርገውን ዛፍ ኹሉ: ቆርጦ እየጣለ በመኾኑ:"* ጊዜው: ሃይማኖታዊው ምግባር የኾነው: የንስሓ ፍሬ: ከእያንዳንዱ 'ኢትዮጵያዊ': ለእግዚአብሔር የሚቀርብበት: የአጣዳፊ ሥራ ወቅት እንጂ: ቍጭ ብሎና ተዝናንቶ: የመነጋገሪያ÷ ወይም የማውሪያ ጊዜ አይደለም፤ ይህም: ገና አስቀድሞ: የመለኮታዊው ቅጣት: ፍርድ ፈጻሚ[፳፩] በኾነው በደርግ መነሣትና በፈጸማቸው የጭካኔ ድርጊቱ ተረጋግጧል::

"ይኸው: ዛሬ ያለንበት ዘመንና የትውልዱ ህልውና: በእውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ዘንድ: በምን ዓይነት ሚዛን ላይ እንደሚገኝ: አንዱ: የእግዚአብሔር ነቢይ: ወደፈጣሪው ሲያመለክት: የተናገረውን ቃል: እስኪ እንስማ!" ብዬ: በእጄ ይገኘው የነበረውን ቅዱስ መጽሓፍ ገለጥለጥ አድርጌ: እንዲህ የሚለውን ጥቅስ አነበብሁላቸው:-

"'በዚህ ዘመን: አለቃም የለም፤ ነቢይም የለም፤ ንጉሥም የለም: ቍርባንም የለም፤ መሥዋዕትም የለም፤ ጽንሓ ይዞ: ጸሎተ ዕጣን የሚደግምና የሚያጥን ካህንም የለም፤ ምእመናን: በፊትህ: የሃይማኖት ጸሎታቸውን አቅርበው: ከአንተ ይቅርታንና ምሕረትን የሚያገኙበት ቤተ መቅደስና አገርም የለም፤ ስለዚህ: ቀድሞ: የላሞችንና የጊደሮችን÷ የሰቡ: የብዙ በጎችንም መሥዋዕት እንደተቀበልህ: ዛሬም: የዋህ በኾነችና የትሕትና መንፈስን በተመላች የእግል ሰውነታችን የምናቀርብልህን መሥዋዕታችንን: በፊትህ እንደዚያ አድርገህ ተቀበልልን! በአንተ ያመኑና የተማመኑ:[፳፪] (ኢትዮጵያውያን) ኹሉ እንዳያፍሩ::

"ከዚህ የተነሣ: እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ: ካህኑም÷ ምእመኑም÷ ልኡኩም፣ ወንዱም: ሴቱም: የንስሓ ስርየትን: ከፈጣሪው ያገኝ ዘንድ: ከዚሁ ከነቢዩ ቃል ጋር የተያያዘውን: እንዲህ የሚለውን: የዚህኑ ነቢይ ጸሎት: በእውነተኛው መንፈስ ኾኖ: ሊጸልይ ይገባዋል፤" ብዬ: እንዲህ የሚለውን: የጥቅሱን ምንባብ ቀጠልሁላቸው:-

"'የአባቶቻችን አምላክ እግዚአብሔር ሆይ! ክበር÷ ተመስገን! ስምህ ለዘለዓለም: የተመሰገነና የከበረ ነው:: ባመጣህብን መከራ ኹሉ: አንተ: እውነተኛ ነህ፤ ሥራህ ኹሉ: የታመነ÷ ሥርዓትህም ኹሉ: የቀና ነው፤ ፍርድህም ኹሉ እውነት ነው:: በተቀደሰችው በአባቶቻችን አገር: በኢትዮጵያ: መልካሙን ኹሉ: በትክክለኛው ዳኝነትህ አድርገህልን ነበር:: እኛ ግን: አንተን ትተን: እጅግ ስለበደልን: ከዚህ ኃጢአታችን የተነሣ: በእውነተኛው ፍርድህ: ይህን ኹሉ መከራ አመጣህብን:: በኹሉ በደልን፤ ትእዛዝህንም አልሰማንም:: ለእኛ: መልካም ይኾንልን ዘንድ: ያዘዝኸንን÷ የሰጠኸንንም: ቃል ኪዳንህን ጠብቀን: አልፈጸምንም:: ያመጣህብንንና ያደረግህብንን መከራ ኹሉ: በእውነተኛ ፍርድህ አደረግህብን:: በአንተ ፈጽመው በማያምኑ: ኃጢአተኞችና ወንጀለኞች በኾኑ ጠላቶቻችን እጅ አሳልፈህ ሰጠኸን! በምድር ላይ ካለ ዓመፀኛና ክፉ ከኾነ ሰው ኹሉ በባሱ ጦረኞችም እጅ ጣልኸን!

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
"አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!"

"እኹንም፡ ለእኛ፡ ለምንፈራህ አገልጋዮችህ፡ የገዛ ሥራችን፡ ኃፍረትንና ጕስቍልናን ስላመጣብን፡ 'እንዲህ ኾንን!' ብለን፡ አቤቱታችንን፡ ወደአንተ ልናሰማ፡ የሚገባን አይደለም፡ ብቻ፡ በስምህ ስለተጠራን፡ ስለስምህ ብትል፡ ለባሰ መከራ፡ አሳልፈህ አትስጠን! ቃል ኪዳንህን አትለውጥብን! ምሕረትህንም፡ ከእኛ አታርቅ!"[፳፩]

"እንግዴህ፡ ቅዱሱ ኪዳን ያስገኛቸው ጸጋዎች፡ ከዚህ የኢትዮጵያ ትውልድ እንዲገፈፉ የተደረገበት፡ ይህን የመሰለው ኹኔታ፡ የሰፈነበት፡ የአኹኑ ጊዜ፡ በእኔ በኩል፡ ከሃምሳ ዓመታት በላይ ለኾነ ዘመን፡ ሳካኺደው የኖርሁትን፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ተልእኮዬን፡ በተጠናከረ ይዞታ እንድቀጥልበት የሚያሳስበኝና የሚያስገድደኝ ከመኾኑ ጋር፡ ቀደም ብዬ የዘረዘርሁላችሁ ምክንያቶች ታክለው፡ ዛሬ፡ በዚህ ረገድ ያለብኝን፡ የዜግነትና የባላደራነት ግዴጅ፡ የኃላፊነትና የተጠያቂነት ድርሻም፡ የበለጠ እንዲከብድ ስላደረገው ነው፤" በማለት፡ ለጥያቄያቸው፡ ተገቢ የመሰለኝን መልስ ሰጠኋቸው።

ወጣቶቹ፡ ጥያቄያቸውን በማስረዘም፡ "በሹመት ስለተሰጠህ ሥልጣን፡ ቀደም ብለህ የገለጽህልንን፡ በበለጠ ብታብራራልን? ማንነትህ የሚታወቅበትን ስምህንም ብትነግረን፡ ደስ ይለናል!" አሉኝ።

"በሹመት ስለተሰጠኝ ሥልጣን፡ በዝርዝር ለማወቅ ትችሉ ዘንድ፡ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ስለመኾኗ፥ ደግሞም፡ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ምልክናና ቤተ ክህነት ስለተባሉት፡ የመንግሥቷ የአገልግሎት ዘርፎች፡ ጠቅላላ፡ ስለአቋሟና ሥርዓቷ፡ ከመሠረቱ፡ እስከጕልላቱ ያለውን ይዞታ፡ ምሥጢሩን ከነሓተታው፡ ወደፊት፡ በቦታው ስንደርስ፡ በሰፊት እንወያይበታለን። ለጊዜው ግን፡ ስለማንነቴና ለእኔ፡ በሹመት ከተሰጠኝ ሥልጣን ጋር ስለተያያዘው ጥያቄያችሁ፡ አጭር መግለጫን ልስጣችሁ!" ብዬ፡ እንዲህ እያልሁ ቀጠልሁላቸው፦

"ስሜ፦ ኤርምያስ ከበደ ወልደ ኢየሱስ፥ ማዕርጌ፡ መጀመሪያ፡ 'ቄስ'፡ ኋላ፡ (የአኩስም ጽዮን) 'ንቡረ እድ'[፳፪] ነው። በኢትዮጵያ መናገሻ ከተማ፡ በአዲስ አበባ፥ በመካነ ሰማዕት ቅዱስ ቂርቆስ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ፡ ከአባቴ፡ ከመምሬ ከበደ ወልደ ኢየሱስና ከእናቴ፡ ከእማሆይ ዓባይነሽ ዮሴፍ፡ በሥጋ የተወለድሁት፡ በሓምሌ ፲ ቀን፥ ፲፱፻፳፰ ዓ.ም.፥ በክርስትና የጥምቀት ስሜ፡ 'ኂሩተ ወልድ' ተብዬ፡ ከእግዚአብሔር፡ በመንፈስ ቅዱስ የተወለድሁት፡ በዚያው ዓመት፡ በነሓሴ ፲፫ ቀን፥ የደብረ ታቦር በዓል ዕለት ነው።

"የተማርሁት፥ ክህነትንም የተቀበልሁት፡ በጸጋ እግዚአብሔር፡ በአገሬ በኢትዮጵያ ነው። ገና በትምህርት ቤት ሳለሁ ጀምሬ፡ አንዳንድ ድርሰቶችን[፳፫] እና ተውኔቶችን እያዘጋጀሁ፡ በሕዝብ ጠማሮች ላይ አስነብብ፥ በሕዝብ አዳራሾችም አሳይ ነበር፤ በአሥራ ስምንት ዓመት ዕድሜዬ የደረስሁት፡ "ምናሴ፥ የመከራዬ ደስታ፡ ዓለምን ረታ!" የሚለው መጽሓፈ፡ ታትሞ፡ ለንባብ የበቃው፡ በዚያን ጊዜ ነበር።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ከዚያን ወዲህ፡ ከጻፍኳቸው ድርሰቶቼ መካከል፡ በቅርቡ ታትመው የወጡት፡ "ኢትዮጵያዊው፡ በማንነቱ ፍለጋ!"፥ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" እና Ethiopia: The Classic Case የተባሉት ይገኛሉ። በ፲፱፻፶፱ ዓ. ም. የመጀመሪያውን፡ የኢትዮጵያ ድርሰት ማኅበር፡ ከጥቂት ተባባሪዎቼ ጋር አቋቁሜ፡ እስከ፲፱፻፷፩ ዓ. ም. ድረስ፡ በዋና ጸሓፊነት ያገለገልሁት፡ ከዚሁ ዝንባሌዬ የተነሣ ይመስለኛል።

"ጋብቻዬን፡ ከወይዘሪት ራሔል ዘካርያስ ጋር፡ በሓምሌ ፫ ቀን፥ ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. በሃይማኖታዊ ሥርዓት በመፈጸም፡ የመሠረትነውን የትዳር ሕይወት፡ እግዚአብሔር ባርኮልናል፤ የባረከልንም፡ በቸርነቱ፡ ትንቢተ፥ ተምኔተ፥ መልእክተ፥ ትምህርተ፥ ስብከተ፥ ሃይማኖተ፥ ሰማዕተና ስብሐተ የተባሉ፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆችን በመስጠቱ፥ ይልቁንም፡ እኛን፡ ለእርሱ የአገልግሎት ጥሪ እንድንበቃ በመፍቀዱ ነው።

"በ፷፭ እና በ፷፰ ዓመታት ዕድሜዬ፡ በአዲስ አበባ፡ ደቡብ ሕዝብ ተመርጬ፡ በሕዝብ እንደራሴነት፡ የማዘጋጃ ቤት ምክር ቤትና የቀድሞው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ሕዝብ፡ የሕግ መምሪያ ምክር ቤት አባል ኾኜ አገልግያለሁ። በዚያ አገልግሎት ላይ እያለሁ፡ የቤተ ሕዝቡን፥ የቤተ ምልክናውንና የቤተ ክህነቱን ሥልጣናት አዋህዶ የያዘው፡ የእግዚአብሔር ሥርዓተ መንግሥት፡ በኢትዮጵያ ተጠብቆ ወደኖረባት፡ ወደአኵስም ጽዮን፡ በመስከረም፡ ፲፱፻፷፩ ዓ. ም. በንቡረ እድነት ማዕርግ ተላክሁ።

"በሚያዝያ፡ ፲፱፻፷፬ ዓ. ም. የቤተ ክህነት፡ የጠቅላይ ሥራ አስኪያሃጅ ኾኜ እንዳገለግል፡ ወደአዲስ አበባ ተመለስሁ። በመንፈስ ቅዱስ አሳሳቢነትና መሪነት፡ የሰጠኀ ጉባዔ፡ በመላ ኢትዮጵያ ተቋቍሞ፡ እንዲሠራ የተደረገው በዚያን ጊዜ ነበር። ይህንና ሌሎቹን፡ የቤተ ክህነት ተግባሮቼን እንዳጠናቀቅሁ፡ በቀድሞው ቤተ ምልክና፡ የሕግ መወሰኛ ምክር ቤት አባል ኾኜ እንድሠራ ተዛወርሁ።

"በዚያ አገልግሎት ላይ እያለሁ ነበር፡ በሰኔ ፳፬ ቀን፥ ፲፱፻፷፮ ዓ. ም. የራስ ቍር የደፉና የጦር መሣሪያን የታጠቁ፡ የደርግ ሠራዊት አባሎች፡ በተለያዩ የወታደር ተሽከርካሪዎች፡ እመኖርያ ቤቴ ድረስ መጥተው ይዘው፡ ለረዥሙ የእሥራት ኑሮ፥ የሞት ፍርድና የግዞት ዘመን ወደተዳረግሁበት ዕጣዬ የወሰዱኝ።

"በመጨረሻ ግን፡ እግዚአብሔር ይመስገን፡ ከዚያ ኹሉ ፈተናና መከራ፡ በመለኮታዊው ቸርነት ተርፌና ከእሥር ተፈትቼ፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ልኡክነቴን በመቀጠል፡ ለብዙ ዓመታት፡ በአገራችን፡ በግዞት፥ በባዕዳን አህጉር ደግሞ፡ በፈቃደኝነት የስደት ኑሮ፡ ከቆየሁ በኋላ፡ በቅርቡ ወደአገሬ ምድር ለመመለስ በቅቻለሁ!"

ወጣቶቼ፡ ኹሉን ነገር፥ ተራና ጥቃቅን የሚመስሉትን ሳይቀር፡ አጥርተው ለማወቅ፡ ቅን ዝንባሌና ብርቱ ፍላጎት ያላቸው ስለኾኑ፥ በዚህ ረገድ ያላቸውን ጥያቄ ሊገቱት አልፈለጉም።

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: የሚከፈል መሥዋዕትነት!

"አንተ ማን ነህ? ራስህን አስተዋውቀን!"

ይልቁንም: ማናቸውንም ጥያቄ ሊያቀርቡልኝ: ፈቃዴን: ቀደም አድርገው ጠይቀው ስላገኙ: በእኔ በኩል: "አጠቃለልሁላቸው!" ያልሁትን የግል ዜና መዋዕሌን: እንደገና: እንዲህ በሚል ጥያቄያቸው አራዘሙት:- "*አንተ: እንዲህ: ሥልጣነ ክህነት ያለህ ቄስ ስትኾን: ታዲያ: ለምንድር ነው: እንደሌሎቹ ቄሶች: በራስህ ላይ: ጥምጥም: ወይም ቆብ ያላደረግኸው?*"

እኔም: ያልጠበቅሁትን የጥያቄ ዓይነት: ከእነርሱ በመስማቴ: ተደንቄና ተደስቼ: በፈገግታ ገጽታ እያየኋቸው: "ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት: ዝርዝር ሐተታውን: ወደፊት: በውይይታችን ኺደት ላይ: በአግባቡ ቦታ ደርሰን: በሰፊው በምንነጋገርበት ጊዜ: እውነቱን ትረዱታላችሁ፡ እስከዚያው ድረስ ግን: ለአኹኑ ጥያቄያችሁ: አጭር መልስ እሰጣችኋለሁ!" ብዬ: የሚከተለውን ገለጽሁላቸው:-

"'ኢትዮጵያዊ': ሦስቱንም የመልከ ጼዴቅን ጸጋዎች የተቀበለ ሰብአዊ ፍጡር ነው፡ እነዚህም ጸጋዎች: አንድን ሰው: በእግዚአብሔር መንግሥት ሥር: ተዋህደው ለሚሠሩት: ለቤተ ሕዝቡ፥ ለቤተ ምልክናውና ለቤተ ክህነቱ ሥልጣናት ማደሪያነት የሚያበቁ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ናቸው፤ ይህ የማደሪያነት ብቃት: በፊተኛው መልከ ጼዴቅ ተመሥርቶ: በኋለኛው መልከ ጼዴቅ: በኢየሱስ ክርስቶስ: የአዲስ ኪዳን የምሕረት ማኅተም: ለዘለዓለም ታትሞ: ፍጹም ኾኗል። ስለዚህ: እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ: በቤተ ሕዝብ አባልነቱ: 'ሕዝባዊ' ወይም 'ምእመን' ተብሎ: የእግዚአብሔር ልጅና የኅብረተሰቡ አካል ነው፡ በቤተ ምልክና አባልነቱም: 'ልኡክ' ወይም 'ምሉክ' ተብሎ: የእግዚአብሔርና የኅብረተሰቡ: ሥጋዊ አገልጋይ ነው፥ በቤተ ክህነት አባልነቱ ደግሞ: 'ካህን' ወይም 'ቄስ' ተብሎ: የእግዚአብሔርና የኅብረተሰቡ: መንፈሳዊ አገልጋይ ነው። ይህም ሊኾን የቻለው: "*ቃሌን በእውነት ብትሰሙ፥ ኪዳኔንም ብትጠብቁ: ምድር ኹሉ: የእኔ ናትና: ከአሕዛብ ኹሉ: የተመረጠ ርስት ትኾኑኛላችሁ፤ እናንተም: የካህናት መንግሥት፥ የተቀደሰም ሕዝብ ትኾኑልኛላችሁ።*"[፳፬] ለሚለው: ለእግዚአብሔር ቃል: ኢትዮጵያውያን በቅተው ስለተገኙ መኾኑን ልትገነዘቡት ያስፈልጋችኋል።

"በክርስትና የጥምቀት ሥርዓት: እንዲህ: የእግዚአብሔር ልጅና የኅብረተሰቡ አካል ለመኾን የበቃው: በገጠርም ኾነ: በከተማ የሚኖረው: ማናቸውም ኢትዮጵያዊ: ኹለገብ በመኾን: እንደእስከዛሬው ኹሉ: ዛሬና ወደፊትም: የሚያገለግለው: የእግዚአብሔርን መንግሥትና ሕዝብ መኾኑን ሊታወቁት የሚገባ ዋና ቍም ነገር ነው።

"ይህም: አንዱ ኢትዮጵያዊ: በኢትዮጵያዊነቱ: ካህንም፥ መምህርም፥ ገበሬም: ከብት አርቢም፥ እረኛም፥ ጭቃ ሹምም፥ ነጋዴም፥ ዘበኛም፥ ወታደርም: አናጢም፥ ግንበኛም፥ ቀጥቃጭም፥ ሸክላ ሠሪም፥ ቀራጭም፥ ሸማኔም: በዓለ ንዋይም፥ አምራችም፥ ሠራተኛም፥ ከያኒም፥ ጠቢብም፥ መሐንዲስም: ተዋናይም፥ ጸሐፊም፥ ሠዓሊም፥ ደራሲም፥ ባለቅኔም፥ ባለመድኃኒትም፥ ሐኪምም፥ ምሁርም፥ ሽማግሌም፥ አማካሪም፥ አስተዳዳሪም፥ ዳኛም፥ መሪም መኾን ይችላል።

"እነዚህን በመሳሰሉት የተግባር መስኮች፡ በአንዱ፡ ወይም ከዚያ በሚበልጡት ላይ ተሠማርቶም፡ ያለችግር፡ አገልግሎቱን፡ ለኅብረተሰቡ፡ በየሙያው መስጠት ይችላል ማለት ነው። እንዲህ ለመኾን የቻለውና የሚችለው፡ በዚህ ኢትዮጵያዊነቱ መሠረት፥ በዚህ መልኩና በዚህ አቋሙ ምክንያት መኾኑን ልታውቁት ያስፈልጋችኋል።

"ምናልባት፡ ይህ ኢትዮጵያዊ፡ ሙያው፡ ክህነት ብቻ ኾኖ፡ ሙሉ ጊዜውን፡ በዚሁ አገልግሎት ላይ የሚያውል የኾነ እንደኾነ፥ አለዚያ፡ ሙያው፡ ሌላ ኾኖ፡ ነገር ግን፡ የቤተ ክህነት ትምህርትና ሥልጣን ካለው፡ በቤተ ክርስቲያን በሚገኝበት ጊዜ፡ እንደማናቸውም ባለመለዮ የመንግሥት አገልጋይ፡ የሥልጣኑ ክህነት ምልክቱ የኾነውን፡ ጥምጥሙን ያደርጋል። ቆብ፡ የኋላ ኋላ፡ በዘመነ ክርስትና፡ ከ፬ኛው ምዕት ዓመት ወዲህ፡ በግብፃውያን አማካይነት፡ ወደአገራችን የገባ፡ የምንኵስና ሥርዓት ነው። የእኛ፡ የኢትዮጵያውያን የጥንቱ ሥርዓታችን፡ ለድንግሉም ኾነ ለባለሕጉ፡ የሙያ መለያው፡ እንደመልከ ጼዴቅ፡ ያው፡ ጥምጥም ኾኖ ኖርዋል።

"በዚህ መሠረት፡ እኔም፡ በቤተ ሕዝቡ፥ በቤተ ምልክናውና በቤተ ክህነቱ እየተዘዋወርሁ፡ ለማገልገል የቻልሁት፥ ዛሬም፡ በዚህ ኹኔታዬ፣ ይህንኑ ግልጋሎቴን ለመቀጠል ያልተቸገርሁት፡ ኢትዮጵያዊነቴ ባስገኘልኝ በዚህ ጸጋና ዕድል ምክንያት መኾኑን ስገልጽላችሁ፡ ደስ ይለኛል።" ብዬ፡ ስለማንነቴ ያለኝን ገለጣ ጨረስሁላቸው።

የሱባዔው ዓላማና ውጤቱ።

በግል፡ ስለእኔ ለማወቅ ላቀረቡልኝ ተከታታይ ጥያቄዎች፡ ይህ፡ ማብቂያው ኾኖ፡ እንሰነባበታለን ብዬ ሳስብ፡ ውይይታችን እንዳይዘጋ፡ በመቻኮል እንዲህ አሉኝ፦ *"አንተን፡ በግል ከሚመለከተው የጥያቄ ዝርዝራችን መካከል፡ አንዲት የቀረችን፡ የመጨረሻ ጥያቄ ስላለችን፡ ትእግሥትህን እንለምናለን። ጥያቄያችንም፡ ሱባዔህን የሚመለከት ኾኖ፡ እንዲህ የሚል ነው፦ 'እንደአንተ፡ ሱባዔ የገቡና የሚገቡ ሰዎች፡ ጾምና ጸሎታቸውን፥ ምጽዋታቸውንና ሌላውንም ሃይማኖታዊ ምግባር የሚፈጽሙት፡ በአንድ ገለልተኛ ቦታ፥ በአንድ ቤት ተወስነው፡ ከዚያ ሳይወጡ መኾኑን፡ እስካኹን ካደረግነው ውይይታችን፡ በአካባቢም ቢኾን፡ ተረድተናል። እኛም፡ በዚህ፡ የአገር ጕብኝታችን ጊዜ፡ ራቅ ወዳሉት የታሪክና የሃይማኖት ቦታዎች እየተዘዋወርን ስናይ፡ ስለዚሁ የሱባዔ ሥርዓት፡ ከአንዳንዶች አዋቂዎች ሰምተናል።*

"'አንተ ግን፡ ይኸው፡ እንደምናይህ፡ ከሱባዔ ቤትህ ወጥተህ፡ በአገርህ ላይ፡ እንዲህ በይፋ መታየትህ ብቻ ሳይኾን፡ ወደውጭው ዓለምና ወደባሕር ማዶ አህጉር እስከመኼድ ከደረስህ፡ ሱባዔነቱ መቅረቱ አይደለምወይ? በሌሎች፡ መንፈሳውያን ሰዎች ዘንድስ የሚያስሰጥህ ግምት፡ ምን ዓይነት እንደሚኾን፡ አስተውለኸዋልወይ? ማለትም፡ ሱባዔህ፡ ለከንቱ ውዳሴ የሚደረግ መስሎ የሚታይብህ አይመስልህምወይ?"

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሱባዔው ዓላማና ውጤቱ፡፡

እኔም፡ በነገሩ ከመደነቄ የተነሣ፡ ፊቴ ፈክቶ፥ ስሜቴም ተነቃቅቶ፡ እጆቼን ወደእነርሱ አንሥቼ እያመለከትሁ፡ እንዲህ አልኋቸው፡፡ "በዚህ ጥያቄያችሁ፡ እውነተኞች ኢትዮጵያውያን መኾናችሁን፡ በበለጠ እያረጋገጣችሁልኝ ነው! ይህ፡ በእውን ኾኖ ለማየትና ለመስማት ስላበቃኝ፡ ፈጣሪዬን አመሰግነዋለሁ፡፡ በአኹኑ ትውልድ ዘንድ፡ እንዲህ ያለው ግልጽነት፡ 'ይኖራል!' ብዬ አላስበውም ነበር፤ ይህ የጨዋነት ምግባር፡ በሐሜት ስለተተካ፡ ከቀረ እኮ ቆይቷል! ለእናንተ ግን፡ እግዚአብሔር ይስጣችሁ! በቅንነት የጀመራችሁትን፡ ይህን፡ የእውነት ፍለጋችሁን፡ እርሱ፡ ያስፈጽማችኋልና፡ ሳትጠራጠሩና ሳታወላውሉ፡ በአካኼዳችሁ ተጠናከራችሁ፡ ቀጥሉበት!

"አዎን! ጥያቄያችሁ ትክክል ነው፤ እንዲያውም፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ጸሎታችን፥ ጾማችንና ምጽዋታችን፡ በግልጽ ሳይኾን በሥውር ሊኾን እንደሚገባ አስተምሮናል፡፡ ይህ መመሪያው፡ በእየግላችን ለምናደርገው፡ የግል ጾም፥ የግል ጸሎትና የግል ምጽዋት ነው፡፡

"በቤተ ክርስቲያን ተሰብስበን በኅብረት የምንጸልየውን ጸሎትና 'ሁዳዴ' ተብሎ፡ በይፋ የምንጾመውን፡ ዓቢይ ጾምን የመሰለውን የማኅበር ጾም፤ ወይም፡ ለሌሎች፡ በጋራ አስተዋጽዖ የምንፈጽመውን በጎ አድራጎት አይመለከትም፡፡ ያንኑም ቢኾን፡ በሥውር ለሚያይ የሰማዩ አባታችን እንጂ፡ ለሰዎች ታይታ ብለን እንዳናደርገው፡ አስጠንቅቆናል፡፡

"እኔ የተጠመድሁበት፡ ይህ ሱባዔ ግን፡ በሥውር እንዲኾን፡ በእኔ በኩል፡ ተገቢውን ጥረት ባደርግም፡ ሊሳካልኝ ያልቻለ፥ ሊሳካም የማይቻል፡ የተለየ ኾኖ ነው፡ ያገኘሁት፤ የዚህም ምክንያት፡ የሱባዔው ዓላማና ግብ፡ ስለግል ጉዳይ ሳይኾን፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች ኹሉ፡ በይፋ ስለሰጠው፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት በመኾኑ እንደኾነ፡ የኋላ ኋላ ልገነዘበው በቅቻለሁ፡፡ እየራሳችሁም እንደምትመለከቱት፡ እግዚአብሔር፡ የኢትዮጵያንና የኢትዮጵያዊነትን ጉዳይ፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ የተወሰነ ሳይኾን፡ በመላው ዓለምና በመላው የዓለም ሕዝቦች ዘንድ፡ በይፋ ወጥቶ፡ እንዲታወቅ ስላደረገው፡ በዚህ ረገድ፡ በግልና በሥውር የሚፈጸም ምንም ነገር ሊኖር እንደማይችል ተረጋግጧል፡፡

"ምንም እንኳ፡ እኔ ፡ ሱባዔዬን፡ በግል በዓቴ ተወስኜ፡ እንድጀምረውና እንድፈጽመው፡ ፍላጎቴና ጥረቴ ቢኾንም፡ እግዚአብሔር፡ በእኔ በኩል እንዲደረግ የፈቀደው ሱባዔ፡ ያን፡ የግሉንና የሥውሩን ሳይኾን፡ የኅብረቱንና የይፋውን መኾኑን የሚያመለክታችሁን፥ እኔም፡ እንድጋለጥ የተገደድሁበትን ምክንያት፡ ዘርዝሮ የሚያሳያችሁን ዝክረ ነገር፡ እስኪ፡ እስካኹን ከገለጽሁላችሁ ጋር፡ ባጭሩ፡ የሚከተለውን ልጠቃቅስላችሁ!

"ይህን በመሰለ አለባበስና ባዶ እግር፡ የሱባዔ ኑሮን ለማካኼድ የወጠንሁት፡ ገና፡ በሰኔ ፳፬ ቀን፡ ፲፱፻፷፮ ዓ. ም. ወደደርግ እሥር ቤት ስገባ ነበር፡፡ የዚህም መሠረታዊ መንሥዔ፡ እናት አገራችን ኢትዮጵያ፡ ከፈጣሪዋ ለሚደረግላት ቸርነትና ለሚደርስባት ምንም ዓይነት ችግር፡ በማናቸውም ኹኔታዋ ጊዜ፡ እጆቿን፡ ወደእግዚአብሔር የመዘርጋቱ፡ የቃል ኪዳን ምሥጢር መኾኑ፡ በሃይማኖታውያን ዘንድ ይታወቃል፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"አዎን! በቅዱሳቱ ኪዳናት እየታደሰች የኖረችውና ወደፊትም የምትኖረው፡ ይህችው ጥንታዊቷ እናት አገራችን፡ የአኹኑ ዘመን ትውልዷ፡ በቤተ ሕዝቡ÷ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክናው ዘርፎቹ በኩል፡ በፈጸመው የክህደት÷ የዐመፅና የምንዝርና ኃጢአት ምክንያት፡ እየወረደበት ያለውን፡ የቃል ኪዳን በትር፡ እነሆ፡ ዓለሙ ኹሉ፡ በገሃድ ይመለከተዋል።

"ከዚህ የተነሣ፡ ከባለቤቴ፡ ከኪዳናዊት ራሔል ዘካርያስ ጋር፡ ገና በወጣትነት ዕድሜ ሣለን፡ ለፈጣሪያችንና ለእናት አገራችን አገልግሎት፡ የገባነውን ቃል ኪዳን በማጽናት፡ እኛም የምንገኝበት፡ ይህ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ ከዚህ በደሉ፡ በንስሓ ለመዳን ይችል እንደኾነ፡ የበኩላችንን አስተዋጽዖ 'እናበርክት!' ብለን፡ ኹለታችንም፡ በደርግ እሥር ቤት ውስጥ፡ ተለያይተን በተወሰንበት ቦታ የጀመርነውን፡ ይህንኑ የሱባዔ ቀኖና ቀጠልን። እኔም፡ ከሰባት ዓመታት በላይ፡ በእሥር ቆይቼና በእግዚአብሔር ቸርነት፡ ከደርግ የሞት ፍርድ ተርፌ ከወጣሁ በኋላ፡ ይህንኑ የሱባዔ ኑሮ፡ በአገሬ ምድርና በራሴ የፈቃድ ስደት በቀየሁበት፡ በአሜሪካ አገር ገፋሁበት።

"'በውጭው ዓለም፡ በስደት የሚኖረውን ወገን ለማገልገል' በሚል ዓላማ፡ ከአገሬ ወጥቼ፡ ባሳለፍሁት፡ በዚያ ዘመን፡ በዚሁ የሱባዔ ትጥቄ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በይፋ ታይቼበት የነበረው መድረክ፡ "የኢትዮጵያ ቅዱስ ኪዳን ቅርስ ተቋም" የተባለውን ድርጅት፡ በዋሺንግተን ዲ. ሲ. መናገሻ ከተማ፡ ከጥቂቶች 'ኢትዮጵያውያን' ጋር፡ በሕግ አቋቁሜ፡ የመክፈቻው ሥነ ሥርዓት፡ ሚያዝያ ፳፪ ቀን÷ ፲፱፻፹ ዓ. ም. በሓዋርድ መካነ አእምሮ፡ 'የብላክበርን ማዕከል' በተባለው አዳራሽ ውስጥ የተከፈተበት በዓል ነበር።

"ከዚያ በኋላ፡ በዚሁ ኹኔታዬ፡ እጋለጥበት የነበረው ጊዜ፡ በያመቱ፡ በሰሙነ ሕማማትና በፍልሰታ ሱባዔ ወራቶች፡ የማካኼደው፡ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎቴ ሲኾን፡ ከዚህ መካከል፡ በአትላንታና በአካባቢዎቹ የአሜሪካ ግዛቶች ለሚኖሩት ኢትዮጵያውያን ምእመናን፡ የትንሣኤ በዓል አገልግሎትን ለማበርከት፡ በ፲፱፻፹፩ ዓ. ም. ወደጆርጂያ ዋና ከተማ ያደረግሁት ጉዞ፡ አንዱ ኾኖ ይገኛል። የመጨረሻውም፡ እንደዘንድሮው ኹሉ፡ ለተለመደው ተልእኮ፡ ባለፈው ሚያዝያ ፲፰ ቀን÷ ፲፱፻፺፬ ዓ. ም. ለአሜሪካ ጉዞ፡ በዓቢይ ጾም የሱባዔ ወራት፡ ከአዲስ አበባ በተነሣሁ ጊዜ፡ የነበርሁበት ኹኔታ ነው።

"እንዲህ፡ ሳልወድ በግድ፡ በይፋ የተጋለጥሁበት መኾኔን መግለጼና አኹን ደግሞ፡ የእናንተን ኅሊና፡ ከማያስፈልግ ችግር ለማዳን ስል፡ በእናንተው ጥያቄ መነሻነት፡ ስለዚሁ አለባበሴ፡ እንዲህ ማብራራቴ፡ ይህንኑ፡ ከሃይማኖታዊው ግዳጅ የተነሣ የፈጸምሁትንና አሁንም እያካኼድሁ ያለሁትን፡ የሱባዔ ተግባር፡ ከከንቱ ውዳሴ ነጻ እንደሚያደርግልኝ አምናለሁ።

"ከዚህም ጋር፡ ከመጀመሪያው የደርግ እሥር ቤት አንሥቶ፡ በመጨረሻ፡ በአዲስ አበባው፡ የዓለም-አቀፍ አየር ጣቢያ እስከተገኘሁበት፡ እስከዛሬው ቀን ድረስ፡ ለምን፡ በዚህ አለባበሴ ልታይና ባዶ እግሬን ልኾን እንዳስፈለገኝ፡ በትክክል ያልተረዱ፡ ሰዎች መኖራቸውን፡ በግልጽ ተገንዝቤአለሁ።

ምዕራፍ ፬፤

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!

የሰባዔው ዓላማና ውጤቱ።

"ይህንም፡ ልገነዘብ የቻልሁት፡ በዚያ፡ የሱባዔ ትጥቄ ኾኜ፡ ለተልእኮ ጕዞዬ፡ ወዲያ ወዲህ ስል ካዩኝ መካከል፡ ጥቂቶቹ፡ የጎበዙት፡ ብቻዬን ስኾን፡ ዛሬ፡ እናንተ እንዳደረጋችሁት፡ እኔኑ ራሴን፥ አለዚያ፡ አብራኝ የምትጓዘዋን ባለቤቴን፡ ብዙዎቹ ደግሞ፡ በአስተያየታቸውና በውስጣቸው ከተፈጠረባቸው የኀሊና ሁከት የተነሣ፥ እንዲሁም፡ ስለዚሁ ኹኔታዬ፡ በወሬ የሰሙት ሌሎች፡ የሚያውቁኝም፡ የማያውቁኝም ኹሉ፡ በቃልም፥ በስልክም፡ "ምን ኾኖ ነው፡ እንዲህ ጨርቅ የለበሰው? ባዶ እግሩንም የሚኼደው?" በማለት፡ ግራ ተጋብተው፡ የተለያዩ ጥያቄዎችን ይጠይቁ ስለነበረ ነው።

"በዚህ አንጻር ደግሞ፡ እንዲህ፡ እንደእናንተ፡ ፊትለፊት ሲያጋጥማቸውና በገዛ ዓይናቸው ሲያዩ፥ ወይም፡ በወሬ ሲሰሙ፡ 'ለምን እንዲህ ኾነ?' ብለው፡ ምክንያቱን፡ በትክክል ለማወቅ፡ ቀርበው ወይም፡ ስልክ ደውለው፡ ወይም፡ ነገሩን የሚያውቀውን፡ ሌላውን ሰው በመጠየቅ ፋንታ፡ "ብዮኾናል!" ወይም፡ "ሳይኾን አይቀርም!" በሚል መላምት ብቻ፡ የየራሳቸውን አሳብ ፈጥረው፡ የየግላቸውንም ትርጉም ሰጥተውና በእየራሳቸው የተሳሳተ አስተያየት ተወስነው፡ ቢበዛ፡ ከንፈራቸውን መጥጠው ዝም የሚሉ፡ ወይም፡ ይህንኑ መላምታቸውንና የተሳሳተ አስተያየታቸውን፡ በሐሜት፡ ወይም በምጸት መልክ፡ ወደሌላ የሚያዛምቱ ሰዎች ይኖሩ ይኾናል።

"አኹን፡ እናንተና እኔ የምናካኺደው፡ ይህን የመሰለው፡ ግልጽ ውይይት የሚጠቅመውና ሌላውም፡ ይህን አርአያነት እንዲከተል ማሳወቁ የሚበጀው፡ እንዲህ ዓይነቱን ጠንቀኛ ችግር ለማስወገድ፡ መፍትሔነቱ፡ እማራጭ የሌለው፡ የተሻለና ከኹሉ የላቀ ስለኾነ ነው።

"ይህ፡ የሰዎች መላምትና የተዛባ አስተያየት፥ አጉል መቸገርና የተሸበረ ጥያቄ፡ ምንን የሚያመለክተን ይመስላችኋል? በአኹኑ ጊዜ፡ ይህ ትውልድ፡ እንኳንስ፡ ራሱን፡ ወደኅሊና ሊያቀና ቀርቶ፡ እንዲያውም፡ በኢትዮጵያ እና በኢትዮጵያዊነት ላይ እየደረሰ ስላለው አሠቃቂ ቀውስ፡ ገና ምኑንም ያላወቀ፡ ወይም፡ ገና፡ ምኑም ነገር ያልገባው መኾኑን፥ አውቆና ገብቶት ከኾነም፡ ምንም ጥቃት ያልተሰማው፥ ወይም፡ ምንም ደንታ የሌለው፡ ወይም፡ እውነታውን በትክክል ያልተገነዘበ መኾኑን፡ ቢያንስ ቢያንስ፡ ለእኔ፡ በገሃድ እያሳየኝ ይገኛል፡" ብዬ፡ መልሴን ደመደምሁላቸው።

ኹለቱ ወጣቶች፡ እስካኹን ላቀረብኋቸው ጥያቄዎች ኹሉ፡ ባገኙት መልስ፡ የረኩ መኾናቸውን በሚያረጋግጥ አስተያየት እየተመለከቱኝ፡ *"እንዲህ፡ በአጋጣሚ ተገናኝተን፡ ይህን የመሰለ ሰፊ ውይይት ለማድረግ በመቻላችን፡ እጅግ ደስ ብሎናል፤ ስለሰጠኸን መግለጫና ማብራሪያም ኹሉ፡ ከልባችን፡ 'እግዚአብሔር ይስጥልን!' እንላለን። ነገር ግን፡ ይህን ያህል ካወቅንና ከተረዳን በኋላ፡ በእኛ በኩል፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ልንፈጽመው የሚገባን ተግባር፡ ምን እንደኾነ ልታስታውቀን የሚያስፈልግ ይመስለናል፤ እኛም፡ ያን ግዳጅ፡ አኹኑኑ በሥራ ላይ ማዋል እንጀምራለን፡"* አሉኝ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

አያይዘውም: *"እንዲያውም: ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: እንዲህ: እንደአንተ: ጨርቅ መልበስና በባዶ እግር መኼድ ካለብንም: ነገረን: እናደርገዋለን!"* የሚል: የውሳኔ ቃላቸውን: በቍርጥ እንደበት አሰሙኝ::

በዚህ ጊዜ: ራሴን እስኪያስገርመኝና እስኪያሳፍረኝ ድረስ: ድንገት: ድምፄን ከፍ አድርጌ: ከት ብዬ ሣቅሁ:: እነርሱም: *"ምን ያልታረመ ነገር ተናግረን ይኾን?"* በሚል ስሜት: ተገርመውና ተደናግጠው: አተኵረው እያዩኝ ሣሉ: "ይቅርታ አድርጉልኝ! ድንገተኛ ደስታ ስለፈነቀለኝ ነው: እንዲህ የሣቅሁት፤ ደስታዬም: በእናንተ በኩል: እስካኹን እየተፈጸመ ያየሁት መልካም ዝንባሌያችሁ አንሦ: አኹን ደግሞ: ከአንደበታችሁ የሰማሁት: የቊም ነገር ቃል: ፈጽሞ ያልጠበቅሁት፥ ከፍጹም ንጹሕና ቅን ልቡና የፈለቀ በመኾኑ ነው:: ስለራሴ ስሜት: ይህችን ያህል ከገለጽሁላችሁ፥ እናንተ ደግሞ: 'ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን' በሚመለከት: በእውነተኛው መንፈሳዊ እውቀት ላይ የተመሠረተ: የማይናወጽ ሃይማኖታዊ አቋም እንዲኖራችሁ እንጂ: በምንም መንገድ: ስሜታውያን እንዳትኾኑ: በብርቱ እያሳሰብኋችሁ: ለጥያቄያችሁ የሚገባውን መልስ: እንደሚከተለው እሰጣችኋለሁ!" ብዬ: የሣቁ ፈገግታ ባልለቀቀው ገጽታዬ: ኹለቱንም ወጣቶች በተራ እየተመለከትኋቸው: ንግግሬን ቀጠልሁላቸው:-

"በአኹኑ ጊዜ: እኔ: እንዲህ: ጨርቅ ብቻ በማጣፋቴና ባዶ እግሬን በመኾኔ: <u>'ሌላው: የዘመኑ: ኢትዮጵያዊ: ወንዱም፥ ሴቱም፥ እናንተ ጭምር: ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: እንደዚህ: እንደእኔ መኾን ያስፈልጋችኋል፥ ወይም: ይገባችኋል!'</u> ማለቴ አይደለም፤ በእኔ በኩል: እንዲህ: እንድኾን ያደረገኝ ምክንያት: ምን እንደኾነ: ዝርዝሩን: ከሰፊ ሐተታ ጋር በሚበቃ አብራርቼላችኋለሁ:: እርሱም: በአጭር ቃል ሲጠቃለል:- 'ይህ: የዛሬው: የኢትዮጵያ ትውልድ: አባቶቹና እናቶቹ: ከእግዚአብሔር: በቃል ኪዳን ተቀብለው፥ በሕይወታቸው መሥዋዕትነት ሳይቀር: አክብረውና ጠብቀው: ያቆዩትን፥ ለእርሱም ያስረከቡትን: ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን: በክህደት፥ በዓመፅና በአመንዝራነት ግብሩ: ንቆና አዋርዶ: በመተዉ፥ ራሱንም ሳይቀር: ለባዕዳን ተገዢነት አሳልፎ በመስጠቱ: ታላቅ ኃጢአትን ፈጽሟል፤ ከዚህ የተነሣ: ስለራሴ ከማቀርበው ጋር: መላው የኢትዮጵያ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ምልክናና ቤተ ክህነት: ከዚህ ኃጢአታቸው: በንስሓ እንዲመለሱ: የኃላፊነት ተልእኮዬን እፈጽም ዘንድ፥ መልእክቴንም: በጠነከረና በመረረ መልክ: ለትውልዱ አደርስ ዘንድ: እንዲህ: እንደአባቶቻችንና እናቶቻችን: ጨርቅ ለብሼና ባዶ እግሬን ኾኜ ልታይ ፈለግሁ!' የሚል ነው::

"አዎን! ዛሬ: እናንተን: ከሩቅ: ኢትዮጵያዊ ስሜታችሁን ነካክቶና አነቃቅቶ: ወደእኔ እንድትማረኩና እንድትቀርቡኝ፥ እንድታነጋግሩኝም ያደረገ: ይህ ኹኔታዬ በመኾኑ: 'ዕቅዴ ሠርቷል፥ ዓላማዬም ከግብ ደርሷል!' ማለት ነው::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ፡ የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የሱባዔው ዓላማና ውጤቱ::

"ከእግዚአብሔርና ከወገኖቼ የተጣለብኝ፥ የራሴም የኾነው ኃላፊነቴ እስገድዶኝ፡ ዛሬ፡ እኔ፡ ይህንኑ ተልእኮዬን ለመፈጸም፡ እንዲህ ኾኜ ልታይ እንጂ፡ በእናንተ ዕድሜ በነበርሁበት ጊዜ፡ የዛሬውን የመሰለውን፡ የተልእኮ ተግባሬንና አገልግሎቴን አካኺድ የነበረውእኮ፡ ተገቢ የኾነውን፡ የዘመኑን ልብስ ለብሼና ጫማውን ተጫምቼ ነበር::

"መለኮታዊው፡ የቍጣ ሠይፍ ተመዝዞ፡ እኔንና ሌሎችን፡ ወደደርግ እሥር ቤት፡ እስከጣለን ድረስ፥ ከዚያ በፊት ኾነ፡ ከዚያ በኋላም፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊነት ስል፡ 'ይደረጋል!' ተብሎ የማይታሰበውን የተለያየ መሥዋዕትነት በመክፈል፡ በአገሬ ውስጥና በውጭው ዓለም፡ በደመወዝ ተቀጣሪነትና በፈቃድ አገልግሎት፥ በምርጫና በሹመት፥ በግዞትና በራሴ የፈቃድ ስደት ዘመኔ፡ እየሠራሁ የኖርሁት፡ አዎን፡ ያንኑ፡ የዘመኑን ልብስ ለብሼና ጫማውን ተጫምቼ ነበር::

"ይህን እውነታ መግለጼ፡ የዘመኑን ልብስ መልበስና በጫማ መኼድ፡ 'እውነተኛ ኢትዮጵያዊ ከመኾን ያወጣል፥' ወይም፡ 'ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ተገቢውን ግልጋሎት መስጠትን ይከለክላል፤' ማለት እለመኾኑን፡ አበክሬ ላስገንዝባችሁ ብዬ ነው::

"የዘመኑ ሥልጣኔ ያስገኛቸውን የኑሮ መገልገያ ዕቃዎችና መሣሪያዎች ኹሉ፥ በተለይም፡ ከባዕዳን አህጉር፡ በንግድ መልክ ወደአገር የሚገቡትን፡ ለምሳሌ፡ ስልኩን፥ ነፋስ ድምፁንና ነፋስ ሥዕሉን፥ ተሽከርካሪውንና ቋሚውን መኪና፥ የመሳሰለውን፡ ለበጎ ነገር የሚውለውን ብዙውን ዓይነት ዕቃና መሣሪያ፡ በቤት፥ በመሥሪያ ቤትና በአምልኮ ቤታዎቻችን፡ ማለትም፡ በቤተ ክርስቲያን ሳይቀር፡ ይኸው፡ እስከዛሬ፥ እኹንና ወደፊትም፡ እንጠቀምባቸው የለምን?

"ጥያሬውን እንኳ፡ እነሆ አትመለከቱትም? ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት አገልግሎት፡ አኹን፡ ወደአሜሪካ ይዞኝ የሚበርረው፥ እዚያም አድርሶ፡ ተልእኮዬን ፈጽሜ እንድመለስ የሚያጓጉዘኝ፡ እርሱ አይደለምን? ቅድም፡ በአየር ማረፊያው ሣለን ተሸክሜውና አንጠልጥዬው ያያችሁኝ፥ ይኸው፡ እዚህ፡ ከጓዙ ጉርጆ ውስጥ ከትቼው የምታዩት የእጅ ሻንጣ፡ ምንን፡ የያዘ ይመስላችኋል? በመጽሐፍ መልክ ተዘጋጅተውና ታትመው፡ ለንባብ የበቁትን ድርሰቶቼን ኹሉ፡ የጻፍሁባትን፡ የጭን መቀመሪያዬን ነውኮ የያዘው፤ የዘመኑ ሥጋዊ ሥልጣኔ ያስገኛት፡ ይህች የጽሕፈት መዝገብና መሣሪያ፡ የእግዚአብሔር ሥራዎች ስለኾኑት፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ለማሳወቅ፡ የቱን ያህል ኃይል ኖርዋት፡ አስተዋጽዖዋን እንዳበረከተች ለመገመት፡ ለማንም፥ ለእናንተ ጭምር፡ እነሆ፡ ግልጽ ኾኖ ይታያል::

"ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች፡ ለምድራዊውና ለሰማያዊው የዘለዓለም ተድላ ደስታቸው፡ ሕይወት ይኾናቸው ዘንድ፡ በቃል ኪዳን የሰጣቸው፡ የመልካም ኑሮ ሥርዓት ስለኾነ፡ እውነተኞች ኢትዮጵያውያን፡ በትክክለኛው መንገድ ይጠቀሙበት ዘንድ፡ ዘመናዊው ሥጋዊ ሥልጣኔ፡ በእርግጥ ያስፈልጋቸዋል::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"ሥጋዊው አካላችን፡ በራሱ ብቻ፡ የሕይወት ህልውና የሌለው ሲኾን፡ ለማትታየው ነፍሳችን ግን፡ መገለጫና መገልገያ መሣሪያችን እንደኾነ ኹሉ፥ ይህም፡ ዘመናዊው ሥጋዊ ሥልጣኔና እርሱ ያስገኛቸው መሣሪያዎች ኹሉ፡ በእየራሳቸው፡ የሕይወት ህልውና ባይኖራቸውም፡ የመንፈሳዊው ሥልጣኔ፡ ጸጋና በረከት ለኾኑት፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊነት፡ መልካም መገለጫና ጥሩ መገልገያ መኾን እንደቻሉ፡ ይኸው እንመለከታለን።

"ለምሳሌ፡ መንፈሳዊው ሥልጣኔ የሚያዝዘውን፡ የተራቡትን፡ ለማብላት፥ የተጠሙትን፡ ለማጠጣት፥ የታረዙትን፡ ለማልበስ፥ የታመሙትን፡ ለማከም፥ ሥራ አጥ ለኾኑት፡ ሥራን በማበርከት፡ ሥራ ፈት፥ ወንጀልና ወንጀለኞች እንዳይኖሩ ለማድረግ፥ ከዚህ የተነሣ፡ ፍርድ ቤቶችንና ወህኒ ቤቶችንም ለመዝጋት፥ እንዲሁም፡ ለተፈናቃዮች፥ ለስደተኞችና ቤት አልባ ለኾኑ፡ መኖሪያን ለመስጠት፡ ዘመናዊው ሥጋዊ ሥልጣኔ፡ እጅግ ያስፈልጋል።

"ቀደም ብዬ፡ አውስቼላችሁ እንደነበረው፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ቋሚ መርህ፡ ***'ሥጋዊው ሥልጣኔ፡ በመንፈሳዊው ሥልጣኔ ላይ መመሥረት አለበት!'*** የሚለውን እውነታ መከተሉ፡ ሥጋዊው ሥልጣኔ፡ በየዘመናቱና በየአህጉሩ፡ ከደረሰበት ታላላቅ አወዳደቅና ድምሳሴ ይድን ዘንድ፡ ***ለፍሬያማነቱ፥ ለዘለቄታነቱና ለአስተማማኝነቱ፡*** ዋስትና እንዲኖረው ለማድረግ መኾኑን፡ ከልብ ተገንዘቡት! ነገር ግን፡ የዚህ መርህ ተቃራኒ የኾነው ዘይቤ፡ በዚህ የኢትዮጵያ ትውልድ ዘንድ ተቀባይነትን አግኝቶ፡ በተለይ፡ ከአጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ወዲህ፡ በተግባር እንዲተረጐም በመደረጉ፡ ራሱን ትውልዱን፥ ከነሥራዎቹ፥ መሪዎቹንም ጭምር፡ ከምን ዓይነቱ አሳዛኝ ውድቀት ላይ እንደጣላቸው፡ ይኸው እየቀጠለ በሚኼደው ጥፋት፡ በጉልህ ይታያልና፡ ማስተባበል ከቶ አይቻልም። ያም ተቃራኒ ዘይቤ፡ 'ሥጋዊው ሥልጣኔ፡ በራሱ ላይ ብቻ፥ ወይም፡ 'መንፈሳዊው ሥልጣኔ፡ በሥጋዊው ሥልጣኔ ላይ ተመሥርቶ፡ መመራት አለበት!' የሚለው፡ የባዕዳኑ መርህ ነው።

"እንግዲህ፡ የእስካኹኑን አገላለጤን፡ *'ሥጋዊው ሥልጣኔ፡ በመንፈሳዊው ሥልጣኔ ላይ መመሥረቱ ይጠቅመዋል!'* በሚለው መርህ በማጠቃለል፡ ለጥያቄያችሁ፡ የምሰጣችሁ መደምደሚያ መልስ የሚከተለው ነው፡- እናንተና እናንተ የምትገኙበት ይህ ትውልድ፡ እንዲህ፡ እንደእኔ፡ በውጭ የሚታየውን፡ ጨርቅ ማጣፋትንና በባዶ እግር መኼድን ሳይኾን፡ አኹን ባላችሁበት አለባበሳችሁና ጫማችሁ ኾናችሁ፡ ልታደርጉት የሚገባችሁን ልንገራችሁ!

"ከኹሉ አስቀድሞ፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ እውነተኛውንና ትክክለኛውን እውቀት አግኙ! ይህንም ለማድረግ፡ ከዚህ በፊት ታትመው በመሠራጨት ላይ ያሉትን፡ መጻሕፍቴን ማንበብና አኹን፡ ከእኔ ጋር የጀመራችሁትን፡ ይህን ውይይት፡ እስከመጨረሻው ማድረስ ይጠበቅባችኋል፤

"ከዚያ ቀጥሎ፡ የሚኾነውን ላብሥርላችሁ! በክርስትና ጥምቀታችሁ ሰዓት፡ ከእግዚአብሔር፡ በመንፈስ ቅዱስ በተወለዳችሁበት መንፈሳዊ አካላችሁ፡ ያን፡ የማይታየውን፡ መንፈሳዊ ልብስ ትለብሳላችሁ፤ መንፈሳዊዉንም ጫማ ትጫማላችሁ፤ በዚህ ጊዜ፡ *'በመንፈስ ደሆች የኾኑ፡ ብፁዓን ናቸው፤ የእግዚአብሔር መንግሥት የእነርሱ ናትና!'*[፳፫] ያለው፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ቃል ይጸናላችኋል።

"ሥጋዊ አካላችሁንም፡ ዘመኑ ባስገኘላችሁ፥ በተለይም፡ የአገራችሁ ጥበበኞችና ባለሙያዎች፡ በሸመኑላችሁና በሰፉላችሁ ልብስና ጫማ አላብሳችሁ፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ያበረከቱላችሁን፡ መልካሚቷን ሕይወት፡ ለእየራሳችሁና በማኅበር በመኖር፡ በአገራችሁና በዓለም ሕዝብ መካከል፡ ጨውና መብራት ኾናችሁ አገልግሎታችሁን ታካኼዳላችሁ።

"በኢትዮጵያዊነታችሁ፡ ከእናንተ የሚጠበቀውና የሚፈለገው፥ ልታደርጉት የሚገባችሁም፡ ያን፡ *የማይለወጠውን የኢትዮጵያዊነት መልካችሁን፡* እንዲህ፡ መልሳችሁ ይዛችሁ ለመገኘት፡ በነፍስ የሚኾነውን፡ ሥጋዊ ልብሳችሁንና ጫማችሁን፡ በዚህ መንገድ ማስተካከል እንጂ፡ እንደዚህ፡ እንደእኔ፡ የሥጋ የኾነውን፡ አፍአዊ ጨርቅ ማጣፋትና ባዶ እግር መኾንማ፡ በእናንተ ዘንድ ሊደረግ ከቶ አያስፈልግም።

"እኔምኮ፡ ወደፊት፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፥ ኢትዮጵያውያንም፡ በዓለሙ ዘንድ የሚታወቁበትን፡ ያን፡ እውነተኛውን መልካቸውንና ቦታቸውን፡ በትውልዱ ንስሓ፡ መልሰው ይዘው በሚገኙበት ጊዜ፡ በራሴ ፈቃድ፡ የገባሁትን ቃሌን ጠብቄ፡ ለዘመኑ የሚገባውን፡ ኢትዮጵያዊዉን ልብሴንና ጫማዬን፡ መልሼ እለብሳለሁ፤ መልሼ እጫማለሁ!" አልኳቸው።

የአዳም እና የሔዋን ሕያውነት ሲከሠት።

እነርሱም፡ እጅግ ነቃ ብለውና በእርካታ መንፈስ ተመልተው፡ *"እንግዲያ፡ ይህ ውይይታችን ሊቀጥል ስለሚገባ፥ በተለይም፡ ቀም ነገሩን ስለነካካህልን፡ ስለዋናው አርእስታችን፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ጠለቅ ብለን፡ በበለጠ መረዳት ስላለብን፡ አንተን የት አግኝተንህ ነው፡ ይህን ውይይታችንን መቀጠል የምንችለው? ስለማንነታችንም በዝርዝር ለማወቅ፡ በቅርቡ ታትመው የተሠራጩትንና ቀደም ብለህ የጠቀስህልን መጻሕፍትህንስ ልናገኛቸው የምንችለው የት እንደኾነ ብታመለክተን?"* ብለው፡ ዓይኖቻቸውን እያንከራተቱ ተማጸኑኝ።

ኹለቱ ወጣቶች፡ ከጣሉብኝ ፍቅርና ከአኹኑ ተማኅጽኖአቸው የተነሣ፡ ልቤ፡ በጽኑ ኃዘን ተነክቶ፡ እንባ ያቀረሩ ዓይኖቼ እንዳያጋልጡኝ እየታገልሁ፡ መጻሕፍቱንና እኔን ለማግኘት የሚችሉባቸውን፡ በመጻሕፍቱ ውስጥ የሠፈሩትን አድራሻዎች ሰጠኋቸው።

ከዚህ በኋላ: ወደየመደበኛ መቀመጫቸው ኼደው: የመኝታ ሰረፍት ያደርጉ ዘንድ: ጕትጕቼ አስነሣኋቸው:: ለመሰነባበት: ኹላችንም ቆመን ሣለን: አንድ ነገር: ትዝ አለኝና: ልናገረው: "እ..." ብዬ: አንደበቴን መክፈት እንደጀመርሁ: ንግግር ማራዘም ይኾናል በማለት: ቃሌን መለስሁት::

ወጣቶቹ ግን: ትክ ብለው እየተመለከቱኝ: *"ምን ልትለን ነበር?"* ብለው: ወዲያው ጠየቁኝ::

"የእኔን ስምና ማንነት ለማወቅ: ጠይቃችሁ ተረዳችሁ እንጂ: የእናንተን ስምና ማንነት እኮ አልነገራችሁኝም፤ ባይኾን: ስለማንነታችሁ: የምትነግሩኝ ይቆይና: እስኪ: ስማችሁን እንኳ ልወቀው!" አልኋቸው::

እነርሱም: እንደመደንገጥ ብለው: *"ይቅርታ! እንዲያውም: እየራሳችንን: ልናሳውቅህ ይገባ የነበረው: ገና: በመጀመሪያ ስንገናኝህና እጆቻችንን ለሰላምታ: ስንዘረጋልህ ነበር፤ ነገር ግን: በዚያን ጊዜ: ስማችንን ሳንነግርህ የቀረነው: አንተ: 'እጄን አልሰጣችሁም!' ብለኸን: አከታትለህ በተናገርኸው ቃል: የተፈጠረው እንግዳ ስሜታችን ስላዘናጋንና ወደሌላ የሓሳብ ልውውጥ ስለገባን ነበር፤ አዎን! ምክንያቱ: ይህ ነበር፤ አኹን ትዝ አለን!"* ብለው: በሣቅ እየተፍነከነኩ፥ እርስ በርሳቸው እየተያዩና እኔንም እየተመለከቱኝ መለሱልኝ:: ወዲያውም: ወንዱ ወጣት: እጆቹን ወደኋላ አድርጎ: በኢትዮጵያዊ አክብሮት: እጅ እየነሣ: ስሙን ነገረኝ:: ሴቲቱም ወጣት: እንደጓደኛዋ: እጆቿን: ወደኋላ አድርጋ: በኢትዮጵያዊ አክብሮት: እጅ በመንሣት: ስሟን ነገረችኝ:: *"ስለማንነታችን ግን: ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት: በመጠኑም ቢኾን: ይኸው: እውቀቱን እንዳስጨበጥኸን ኹሉ፥ አንተም: እኛን: በኢትዮጵያዊነታችን: በሚበቃ ስላወቅኸን: ከዚህ አልፈን: እየራሳችንን: ለአንተ ማሳወቁ: ይህን ያህል: የሚያስፈልገን አልመሰለንም::"* በማለት: እነርሱ: ስለኢትዮጵያዊነት ምንነት: የደረሱበት ግንዛቤ: እስከምን ደረጃ እንዳደገ ለመገመት ያስቻለኝን መልስ: በኅብረት ሰጡኝ::

እኔም: አኹን በሰማሁት: የስማቸውና የግንዛቤያቸው ነገር ብቻ ሳይኾን: የእስካኹኑ መግቢያ ውይይታችን ውጤት ባስከተለው: ኢትዮጵያዊ ትሕትናቸው ጭምር ተደንቄ: ሳላውቀው: የቀኝ እጄን ጣቶች: ለኹለት ከፋፍዬ፥ በአፌና በቀኝ ጕንጬም ላይ አኑሬ: ለጥቂት አፍታ: በአንክሮ: አቀርቅሬ ከተከዝሁ በኋላ: ቀና ብዬ: ኹለቱንም ወጣቶች: በተራ እያየሁ: "ምን ዓይነት አጋጣሚ ነው?! እንዴትስ ያለ: ዕፁብ: ድንቅ ነገር ነው!" አልሁ::

እነርሱም: በእየገጻቸው ላይ የተላመድሁትን ንጹሕ ፈገግታቸውን እያሳዩኝ: *"ደግሞ: ምን የሚያስደንቅ ነገር አገኘህ?"* አሉ::

ምዕራፍ ፩፤
ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን ለመጠበቅ: የሚከፈል መሥዋዕትነት!
የአዳም እና የሔዋን ሕያውነት ሲከሠት::

"ሊያስደንቁኝ የቻሉ: ሦስት ነገሮች ናቸው!" አልሁና የሚከተሉትን ዘረዘርሁላቸው:-

"የመጀመሪያው: አባቶቻችንና እናቶቻችን: *'ስምን መልአክ ያወጣዋል!'* እንደሚሉት: ይህን: መልእክት ያለውንና ምሥጢር ያዘለውን ስም የያዛችሁትን ኢትዮጵያውያን ወጣቶች: እግዚአብሔር ወደእኔ አምጥቶ ማገናኘቱና እንዲህ ተዋውቀን: በቍም ነገር እንድንነጋገር ማድረጉ ነው::

"ኹለተኛው: ሰብአዊ የኾነው ፍጡር ኹሉ: ወንዱ: 'አዳም'፥ ሴቷ: 'ሔዋን' መኾናቸውን: የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ: በእውንና በእርግጥ እንዲያውቅ ሊያደርግ: እግዚአብሔር: እናንተን: ለአብነት ማዘጋጀቱ ነው::

"ሦስተኛውም: እንዲህ ነው:- እኔ: በደርግ እሥር ቤት ሣለሁ: በሦስት ንዑሳን አርእስት የተከፋፈለ: ሦስት ጥራዝ ያለው መጽሐፍ ደርሻለሁ፤[፳፮] ገና አልታተመም፡ አጠቃላይ አርእስቱ: 'አዳምና ሔዋን: በኢትዮጵያ!' የሚል ሲኾን: በዚያ ድርሰት ውስጥ: ከኰሽካምና ከአግዓዚት የተወለደ: 'አዳም' የተባለ ዘመናዊ የተማረ ጕልማሳ እና ከሴማፌትና ከአበሺት የተወለደች: 'ሔዋን' የተባለች ዘመናዊት የተማረች ቆንጆ: ልክ: እንደእናንተ ያሉ: የዘመኑ ወጣቶች: 'ኢትዮጲስ' ከተባለ ምሁር ጋር: 'እንተላ' የተባለች ሚስቱ ባለችበት: ልክ: እስካኹን ያደረግነውን የሚመስል: የጥያቄና መልስ ውይይት በሰፊው ሲያካኺዱ የሚታዩበት መድረክን ይዞ ይገኛል:: ታዲያ: ያ: በሐሳብ የተቀረጸ ገጸ ባሕርያት: በዓይነ ኅሊና እየታዩበት: በዝግ እሥር ቤት ውስጥ የተዘጋጀ ድርሰት: ዛሬ: እውንና ሕያዋን በኾኑ: አዳምና ሔዋን ጋር: በግልጽ የሕዝብ አደባባይ ላይ እየተካኼደ እንዲፈጸም ማድረጉ አያስደንቅም?" ብያቸው: ኹላችንም: በአድናቆት ተመልተን: ለጊዜው ተሰነባበትን::

ከተለያየን በኋላ: በእኒህ ኹለት ወጣቶች ላይ ስላየሁት: የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ፍቅር: እጅግ ደስ አለኝ፤ በልቤም: "ለካ: እናት ኢትዮጵያ: የሚወድዷትና የሚፈልጓት፥ የሚቀኑላትም ልጆች አሏትና!" ብዬ: ተስፋዬ መጠናከሩ ተሰማኝ:: ስለኹሉም፥ በኹሉም፥ ለኹሉም: እግዚአብሔርን አመሰገንሁ:: ደካክሞኝም ኖሮ: ወንበሬን ወደኋላ እንደተደገፍሁና በዚያው መንፈስ እንደተመሰጥሁ: እንቅልፍ ወሰደኝ::

የበረራው መንገደኞች: ከመጨረሻው ማረፊያችን ደርሰን: ከጥያራችን እንደወጣን: ወደሚጠብቁን ተቀባዮቻችን ከማምራታችን በፊት: ኹለቱ: ቅን ወጣቶች: ወደእኔ መጥተው ተነጋግረን: በእግዚአብሔር ፈቃድ: እንደገና የምንገናኝበትን ቀንና ቦታ ከወሰንን በኋላ: በኢትዮጵያዊው ባህል: ተቃቅፈንና ትከሻ ለትከሻ ተሳስመን: በፍቅር ተሰነባበትን::

* * *

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ለጠያቂዎቼ፡ መልስ፥ ለተቸገሩት፡ መፍትሔ፥ ግራ ለተጋቡትም፡ ማረጋጊያ ይኾናቸው ዘንድ፡ በዚህ ረገድ ካጋጠሙኝ፡ ከብዙዎቹ ተመሳሳይ ትዝታዎች መካከል፡ በመጨረሻ፡ በአዲስ አበባ፡ ዓለም አቀፍ አየር ማረፊያ፡ የተዋወቅኋቸውን፡ እኒህን፡ በተፈጥሮ የባሕርይ ስማቸው፡ "አዳምና ሔዋን" የተባሉትን ኹለት ወጣቶች፡ ከተለዋወጥናቸው ቃላት ጋር፡ እነሆ፤ ለዓይነት ላቀርባቸው፥ ለሚቀጥለውም፡ ጥያቄና መልስ፡ መነሻ ላደርጋቸው በቅቻለሁ።

ያ፡ የተስማማንበትም፡ የቀጠሮአችን ቀን ደርሶ፡ ልክ በወሰንነው ሰዓትና ቦታ፡ በእግዚአብሔር ፈቃድ፡ እንደገና ተገናኘተን፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት የጀመርነውን ውይይት፡ "አዳምና ሔዋን"፡ ጥያቄያቸውን፡ በመፈራረቅ እያቀረቡልኝ፡ እንዲህ እያልን ቀጠልን።

\+ \+ \+

ምዕራፍ ፪

"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው?

ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፡፡

ጥያቄ፡- *"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው?*

መልስ፡- ይህን ጥያቄ፡ ማናቸውም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚል ሰው፡ ሊጠይቀው የሚገባ፡ ቀዳሚ ጉዳይ ነው፡፡ አዎን! እንኳንስ፡ የእኹኑን በመሰለ፡ ቀውጢ ሰዓት ይቅርና፡ በማናቸውም ጊዜ ቢኾን፥ በተለይም፡ ዛሬ ያለው፡ ሕፃኑና ወጣቱ፡ እውነተኛ መልሱን አግኝቶ እስኪረካ ድረስ፡ ሊጠይቀው የሚገባ ጥያቄ ነው፡፡ ባገኘውም እውነተኛ መልስ ተደራጅቶና ተሟልቶ፡ የተረከበውን ነጻ የህልውና ቅርሱን፡ በንቃትና በትጋት ለመጠበቅ፡ ቊርጥ ውሳኔን የሚሰጥበት፡ <u>የመኖር ወይም የአለመኖር</u> ታላቅ ቁም ነገር ነው፡፡ "በተለይ፡ ሕፃናቱና ወጣቶቹ ሊጠይቁት የሚገባ ጥያቄ ነው!" ያልሁት፡ ያለምክንያት አይደለም፤ "ኢትዮጵያ" የተሰኘች አገራቸውን፥ "ኢትዮጵያዊ" የተሰኘ ማንነታቸውንም፡ ከነጻነት ህልውናቸው ጋር ተረክበው፡ በመልካም ሕይወት እንዲቀጥል የሚያደርጉ፡ እነርሱ በመኾናቸው ነው፡፡ መቼም፡ እነርሱም፡ ከኢትዮጵያውያን ወላጆቻቸው ስለተወለዱ፡ የ"ኢትዮጵያዊነቱ" ስሜት ተቀርፆባቸዋልና፡ ሳይታወቃቸው፡ በውስጣቸው በሚሰማቸው፡ በዚሁ "ኢትዮጵያዊ ምንነት" ግራ በመጋባት፥ ካለማወቅም የተነሣ፡ ይህን ጥያቄ፡ ለጊዜው፡ ከአንደበታቸው አውጥተው ባይጠይቁትም፡ በእየኅሊናቸው፡ የሚያወጡትና የሚያወርዱት ዋና ጥያቄ መኾኑ አይጠረጠርም፡፡ በእነርሱ ብቻ ሳይኾን፡ በወላጆቻቸውና በኹሉም ኢትዮጵያውያን አዋቂዎችና አዛውንት፡ በወንዶቹም፡ በሴቶቹም ዘንድ፡ ሊጠየቅና መልስ ሊያገኝ የሚገባው አሳሳቢና አስቸኳይ ጉዳይ መኾኑን፡ አስተዋይ ተመልካች ይገነዘበዋል፡፡

ታዲያ! እናንተ፡ በመሠረቱ፡ ይህን ጥያቄ፡ ሳትፈሩ፡ እንዲህ፡ ለእኔ ለማቅረብ፡ ድፍረቱን፡ እንዴት አገኛችሁ? አደንቃችኋለሁ፡፡ የአድናቆቴም ምክንያት፡ ለዚህ ጥያቄ፡ መልስ የመስጠቱን ከባድ ተግባር ትተን፡ ራሱን ጥያቄውን ለማቅረብ የሚቃጣ ግለሰብ መኖሩን መስማቱ እንኳ፡ ብርቅ በኾነበት ዘመን የምንኖር በመኾናችን ነው፡፡ ጥያቄውን፡ እንዲህ፡ ዕርቃኑን፡ በቀጥታ ማቅረቡን፡ ለጊዜው ወደጎን አድርገን፡ በመሠረቱ፡ በእኹኑ ጊዜ፡ <u>ስለ'ኢትዮጵያዊነት'፡ እውነቱን ለማወቅ፡ ከልቡ ፈልጎ፡ "'ኢትዮጵያዊነት' ምንድር ነው?" ብሎ፡ ሳይፈራ፡ በይፋ ቀርቶ፡ በግል፡ የሚጠይቅ አለወይ?"</u> የሚለውን፡ ሌላውን፡ የቀለለውን ጥያቄ እንኳ፡ አስቀድመን ብንመለከት፡ አጥጋቢውን መልስ ለመስጠት፡ በራሴ በኩል፡ አስቸጋሪ ኾኖ አገኘዋለሁ፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በእርግጥ፡ በእኔ በኩል፡ ይኸው አኹን፡ እናንተን እስካገኘሁ ድረስ፡ "ይኖራል" ብዬ፡ አፌን ሞልቼ መናገር አዳግቶኝ ቆይቷል፤ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ከሚለው ዜጋ መካከል እንኳ፡ ቁጥሩን፡ በትንሹም ቢኾን፡ ገምቼ ላሠፍር ይከብደኛል፡ እስከመኖሩም፡ እንድጠራጠር ወዳስገደደኝ ደረጃ ማዘቅዘቄን ስገልጽ፡ ትካዜ ይመጣብኛል።

ይህንም ስል፡ ጥንት፡ በብሉዩ፡ የነቢዩ ኤልያስ ዘመን ደርሶ ስለነበረ፡ ተመሳሳይ ኹኔታ፡ ተጽፎ የሚነበበውን የመጽሐፍ ቃል ባለመዘንጋት ነው። ይኸውም፡ ኤልያስ፡ ሊገድሉት ከሚሹ፡ የእግዚአብሔር ተቃዋሚዎች ይድን ዘንድ፡ አምላኩ ወዳዘጋጀለት የኮሬብ ተራራ፡ አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት በጾም ተጉዞ ከደረሰ በኋላ፡ በዚያ በነበረ፡ አንድ ዋሻ ውስጥ አድሮ ሳለ፡ *"'ኤልያስ ሆይ! በዚህ ምን ታደርጋለህ?' የሚል፡ የእግዚአብሔር ቃል፡ ወደእርሱ መጣ፤ እርሱም፡ 'የእስራኤል ልጆች፡ ቃል ኪዳንህን ትተዋልና፥ መሠዊያዎችህንም አፍርሰዋልና፡ ነቢያትህንም በሠይፍ ገድለዋልና፡ ለሠራዊት አምላክ፡ ለእግዚአብሔር፡ እጅግ ቀንቻለሁ፤ እኔም፡ ብቻዬን ቀርቻለሁ፡ ነፍሴንም፡ ሊወስዷት ይሻሉ!' አለ።"*

"እግዚአብሔርም፡" ኤልያስ ሊያደርግ የሚገባውን ትእዛዝ ከሰጠው በኋላ፡ እንዲህ *"አለው፦ 'ከእስራኤል ሕዝብ መካከል፡ ጉልበታቸውን፡ 'በኣል ለተባለው ጣዖት ያላንበረከኩትን ኹሉ፥ በአፋቸውም ያልሳሙትን ኹሉ፡ ሰባት ሺህ ሰዎችን፡ ለእኔ አስቀራለሁ!'"* የሚለው ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም፡ ይህንኑ የብሉዩን ቃል ከጠቀሰ በኋላ፡ *"እንደዚሁም፡ በአኹኑ ዘመን ደግሞ፡ በጸጋ የተመረጡ ቅሬታዎች አሉ።"*[፳፰] ብሏል። ስለዚህ፡ "ስለኢትዮጵያዊነት" ለማወቅ ያህል እንኳ፡ ደፍሮ የሚጠይቅ ጉበዝ ስለመኖሩ እስከመጠራጠር መድረሴን የሚገልጽ አስተያየቴን፡ ከላይ የሠነዘርሁት፡ እኔ የማላውቃቸው፥ ነገር ግን፡ እግዚአብሔር ብቻ የሚያውቃቸው፡ ብዙዎች "እውነተኞች ኢትዮጵያውያን" እንደሚኖሩ በማመን መኾኑን ላሳስባችሁ እወድዳለሁ።

ደግሞም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው ሳይቀር፡ በፍርሃትና ጊዜውን በመምሰል፡ በሌላ ሌላም ሰበብ አስባብ፡ ሊጠይቀው የማይደፍረውን፡ ዛሬ፡ እናንተ የጠየቃችሁትን፡ ይህን ጥያቄ እኮ፡ ነገ፡ በይበልጥ፡ በአገር ያሉት ልጆቻችሁና የልጅ ልጆቻችሁ፡ በተለይም በልዩ ልዩ ምክንያት፡ ከአገር ወጥተው፡ በባዕዳን አህጉር የሚኖሩት፡ በዚያ የተወለዱትና ወደፊት ተወልደው የሚያድጉት፡ መጠየቃቸው እንደማይቀር፡ የተረጋገጠ ነው፡ አዎን! እነዚህ ልጆች፡ ነፍስ ሲያውቁ፡ በአገራቸው፡ በኢትዮጵያም ኾነ፡ በየትኛውም ክፍለ ሀገር፡ ወይም፡ ክፍለ ዓለም፡ የተለያዩ፡ የዘርና የነገድ፥ የብሔርና የጐሣ ወገን በሚርመሰመስበት፥ ዘረኝነትና ጐሠኝነትም በተጠናወተው ኅብረተሰብ መካከል ተከብበው፡ ራሳቸውን ስለሚያገኙ፡ **የእየራሳቸውን ማንነት፡ ከእነዚያ ወገኖች ለይተው ለማወቅ፡ እያንዳንዳቸው፡ "እኔ ምንድር ነኝ?" ብለው እንደሚጠይቁ የታመነ ነው!** በዚህ ጊዜ፡ እናንተ፡ ያለጥርጥር፡ "ኢትዮጵያዊ ነህ!" ወይም፡ "ኢትዮጵያዊት ነሽ!" ብላችሁ፡ ለጊዜው፡ ቀላል የሚመስለውን መልስ፡ ለጠያቂ ልጃችሁ፥ ወይም የልጅ ልጃችሁ ትሰጣላችሁ።

ምዕራፍ ፪፡
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው?
ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ።

ጉዱ፡ ከዚህ የሚቀጥለው ጥያቄያቸው ነው፤ መቼም፡ የዛሬ ልጆች፡ ኹሉን ለማወቅ የሚፈልጉ፡ ብርቱ ጠያቂዎች ናቸውና፡ ታዲያ፡ "ኢትዮጵያዊነት ምንድር ነው?" ብለው አከታትለው ይጠይቃሉ። ፀጥያቄያቸው፡ የማይለቁና የማይሰለቹ፥ አፋጥጠው የሚይዙና ዕረፍት የማይሰጡ ስለኾነ፡ ፍጹም የሚያረካቸውን፡ እውነተኛውን መልስ እስኪያገኙ ድረስ፡ ጥያቄያቸውን፡ እንዲህ፡ እንዲህ እያሉ ይቀጥላሉ።

እናንተ፡ ለዚህ ዋና ጥያቄ የምትሰጡት መልስ፡ ብርቱ ጥንቃቄ የሚያስፈልገው ይኾናል፤ ምክንያቱም፡ የማንነትና የምንነት፡ ማለትም፡ የዘለዓለም ህልውናን የሚመለከት፡ የሕይወት ወይም የሞት ጉዳይ ስለኾነ፡ በፍጹም እውነት ላይ የተመሠረተ፡ ትክክለኛ መኾን ይኖርበታልና ነው።

አለዚያ፡ ያልኾነውን፡ "ነው" ብሎ፡ በማስመሰል የተቀነባበረውን፥ ወይም፡ ሰዎች ላሉበት ኹኔታ፡ እንደሚስማማቸው አድርገው፡ በራሳቸው የፈለሰፉትን፤ ወይም፡ ሰው-ሠራሽ ወይም ዘመን-አመጣሽ ኾኖ፡ ጊዜ የፈጠረውን፤ ወይም፡ ሐሰተኛውን፥ ወይም፡ "አላውቅም!" ብላቸው፡ "ልጆቼ ምን ይሉኛል?" በሚል የኀሊና ነውጥ፡ ስሜት አስገድዷችሁ፡ ድንገት፡ ከአእምሮአችሁ ያፈለቃችሁትን፥ ወይም በቀልድና በተረት፥ በልብ ወለድና በመላምት መልክ፡ የሚነገረውን፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ነገር ብትነግሩዋቸው፡ በወደፊት ሕይወታቸው ላይ የሚያስከትለው ጉዳት፡ ጠንቁ፡ ምንጊዜም ሊወገድ የሚችል ባለመኾኑ፡ በዚህ ረገድ፡ "የምትሰጧቸው መልስ፡ ብርቱ ጥንቃቄ የሚያስፈልገው ይኾናል!" ያልኋችሁ፡ ስለዚህ ነው። "ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ነው!" ብላችሁ፡ በእርግጠኛነት የምትሰጧቸው መልስ፡ እውነተኛና ትክክለኛ መኾን አለበት።

"ኢትዮጵያዊነት"፡ ወደፊት እንደምትገነዘቡት፡ በእግዚአብሔር የተሠራ በመኾኑ፡ በሰብአዊ ፍላጎት ሊለዋወጥ የማይቻል፥ እውነተኛው ሕይወት የሚኖርበትና ተገቢው አገልግሎት የሚሰጥበት ህልውና ነው። ስለዚህ፡ በዚህ ረገድ፡ ለአጠቃላዩ ኅብረተሰብ ከምታበረክቱት የአስተዋጽዖ ግዴጃችሁ ጋር፡ በተለይ፡ በወላጅነታችሁ፡ ልጆቻችሁና የልጅ ልጆቻችሁ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት"፡ እውነቱንና ትክክሉን እንዲያውቁ የማድረግ ኀላፊነት አለባችሁ። እውነተኛውንና ትክክለኛውን "ኢትዮጵያዊነት" በማሳወቁ ረገድ፡ ከአባቶቻችሁና ከእናቶቻችሁ የተረከባችሁት የኢትዮጵያዊነት ግዴጅ፡ ለተወለዷችሁና በኃላፊነት ለምትጠየቁባቸው ልጆቻችሁ ብቻ አይደለም፤ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለውም ኾነ፡ ለማይለው ኹሉ ጭምር ነው እንጂ። በዚህ ረገድ፡ የእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ሕፃን፡ ወላጅ አባትና እናት፥ አሳዳጊም፡ ኹላችንም፡ ዛሬ፡ በእየኀሊናችን፥ ነገም፡ በእየወገናችን፥ በመጨረሻው ጊዜ ግን፡ ላበረከትነው የተግባራችን ትርፍ፡ ዋጋን፥ ወይም፡ ላደረስነው የጥፋት በደል፡ ፍዳን በሚያስረክበን፡ በባለመክሊቱ ፈጣሪያችንና አምላካችን ዘንድ፡ የምንጠየቅበት መኾኑን፡ በብርቱ ልትገነዘቡት ይገባል።

ዛሬ፡ እናንተ የጠየቃችሁትና ነገ፡ ልጆቻችሁና የልጅ ልጆቻችሁ የሚጠይቁት፥ እኔም፡ እነሆ፡ መልሱን የምሰጣችሁ፡ ይህ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ጥያቄ፡ በእያሌ ሺህ ዓመታቱ የፈተና እሳት ጠርቶና በመከራ ማኽየሏቱ ተንገላትቶ፡ ከመሠረቱ ሳይናወጽ፡ በህልውናው ጸንቶ፡ ለዛሬዪቱ ቀን፡ ስለበቃው፥ እግዚአብሔር አምላክ፡ ከፈጠረው፡ ከመጀመሪያው ሰው ጋር ስለሠራው፥ ስለእውነተኛውና ትክክለኛው "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑን እንድታውቁት እፈልጋለሁ። ይህንም፡ በዚህ ውይይታችን ውስጥ፡ በሰፊው ተብራርቶ ታገኙታላችሁ።

ከዚህ ጋር፡ እንድታውቁትና እንድትገነዘቡት፥ እንድታስተውሉትም የምፈልገው፡ ሌላ፡ ዋና ቁም ነገር አለ። ይኸውም፡ የዚህ ውይይታችን መልእክት፡ አቀራረቡ የተመቸ እንዲኾን በማሰብ፡ በጥያቄና መልስ ሥርዓት ይዘጋጅ እንጂ፥ ደግሞም፡ በውይይታችን ውስጥ፡ የተገለጹትን ጥያቄዎችና መልሶች የምንለዋወጠው፡ "እናንተ" እና "እኔ" የምንባባለው፡ እኛ፡ ሦስት ሰዎች መስለን እንታይ እንጂ፡ *ጠያቂዎቹ፡ እናንተ፥ መላሹም፡ እኔ ሳልኾን፡ ጠያቂውም፡ መላሹም፡ አንተና አንቺ፡ እያንዳንዳችሁ፡ "እኔ" የምትሉት እየራሳችሁ መኾኑን፡* ካሁኑ፡ ልታውቁትና ልትገነዘቡት ይገባችኋል። ይህም ማለት፡ ምናልባት፡ ከውይይታችን ውጭ በምንኾንበት ጊዜ፡ አንድ ጥያቄ፡ በእየኅሊናችሁ ውስጥ ቢነሣ፥ ያም ጥያቄ፡ በውይይታችን ላይ ያልተወሳ ቢኾን፡ ጥያቄውን፡ እዚያው፡ እናንተው ራሳችሁ፡ እየራሳችሁን ጠይቃችሁ፡ መልሱን፡ እዚያው፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ልታገኙት የሚቻላችሁ መኾናችሁን ታውቃላችሁ፥ ትገነዘባላችሁም ማለት ነው። የዚህም ማጠቃለያው፡ እየራሳችሁን፡ በእየራሳችሁ ለማወቅ፡ ከውጫችሁ፡ ሌላ ሰው መጥቶ፡ "አንተ/አንቺ እኮ፡ 'እንዲህ፡ እንዲህ' ያለህ/ያለሽ ነገር ነህ/ነሽ!" ብሎ፡ ስለእናንተነታችሁ ሊነግራችሁ የማያስፈልግ መኾኑን ተረድታችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በእየራሳችሁ፡ ወደማወቁ፥ ከዚያ፡ እግዚአብሔርን ወደማወቁ፥ በመጨረሻ፡ የተፈጥሮ ባልንጀራችሁ የኾነውን፡ ሌላውን ሰው ወደማወቁ ብቅዓት ትደርሳላችሁ ማለት ይኾናል። በዚህ ጊዜ፡ ""*እያንዳንዱ ሰው፡ ባልንጀራውን፥ እያንዳንዱም፡ ወንድሙን፡ 'እግዚአብሔርን እወቅ!' ብሎ አያስተምርም፤ ከታናሹ ጀምሮ እስከታላቁ ድረስ፡ ኹሉ ያውቁኛልና!" ይላል እግዚአብሔር።"*[፷፰] የሚለው፡ የነቢዩ ቃል፡ በእናንተ ይፈጸማል።

ጥያቄው፡ ለምን እንደሚያስፈራና እንደማይፈለግ!

ጥያቄ፡- *የዛሬው ትውልድ፥ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው ሳይቀር፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ጥያቄን፡ ማንሣት የሚፈራው፡ ለምንድር ነው?*

መልስ፡- የሚፈራው፡ ሌላውን ብቻ ሳይኾን፡ በደበልጥ፡ ራሱን ጭምር ነው። ለምን? ቢባል፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት"፡ እውነቱን ያወቀ እንደኾን፡ በዚያች "እውነት" ምክንያት፡ በራሱ ውስጥ፡ ችግር እንደሚፈጠር ያውቃላ! አዎን! ያች እውነት፡ በኅሊናው ውስጥ፡ ሁከትን ትቀሰቅስበታለች።

ስለዚህ፡ በልቡናው ውስጥ ተዳፍኖ ያለው ኢትዮጵያዊ መንፈሱ፡ ይህ ሊደርስ እንደሚችል አስቀድሞ፡ ለኅሊናው ስለሚነግረው፡ ጥያቄውን የማንሣቱን ነገር፡ ገና ሲያስበው፡ በባዕዳን አስተሳሰብ የተቀረፀው ሥጋዊ አእምሮው ይበረግጋል፤ ሥጋት ያድርበትና፡ ዝም ይላል፤ ከቅርብ ምሥጢረኛው ጋር እንኳ፡ ጥያቄውን አንሥቶ ሊነጋገርበት ይፈራል፡፡ በዚህ ረገድ፡ ከሚያስፈሩት ነገሮች መካከል፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ "ሥጋዊነት"ን፡ በቅዱሱ "መንፈሳዊነት" ላይ መሥርቶ የመኖርን ሥርዓት የሚያስቀድምና የሚያረጋግጥ ህልውና ስለኾነ፡ ትውልዱ ደግሞ፡ በባዕዳኑ ዘመናዊ ሥልጣኔ ምክንያት፡ "ሥጋዊነት" ስለሚያጠቃው፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከእርሱ ከሚጠይቀው መንፈሳዊ ግዳጁ ለመራቅ ሲል፡ በራሱ ደካማነት የሚፈጥረው ፍርሃት፡ አንዱ ነው፡፡

በዚህ መልክ፡ ራሱ፡ በውስጡ ከፈጠረው ሁከት ጋር፡ ሌላ ችግር ደግሞ አብሮ ይመጣል፤ ይኸውም፡ ገና ለገና "ከውጭ ሊደርስብኝ ይችል ይኾናል!" ብሎ፡ በአሳቡ የሚፈጥረው የችግር ፍርሃት ነው፡፡ የዚህ ፍርሃት መንሥዔ፡ ብዙ ገጽታ አለው፤ ከእነዚህ መካከል፡ የሚከተሉትን፡ ለዓይነት ያህል ማቅረብ ይቻላል፡- "በጊዜው ሠልጥኖ የሚገኘው ሰብኣዊ መንግሥት፡ ለዚህ፡ 'ኢትዮጵያዊነት' ጥያቄ፡ ተጻራሪ አቋም፡ ወይም ርእዮተ ዓለም ያለው ከኾነ፡ ጥያቄውን ማንሣቴ፡ እንኳንስ ትላልቁን፡ አነስተኛዋንም ብትኾን፡ ያችኑ 'ለግልና ለቤተሰብ ኑሮዬ ማቆያ የያዝኳትን፥ ወይም አቋቁሜ የማካኺዳትን ሥራ፥ ወይም፡ የማገኛትን ጥቅሜን፡ ወይም ሀብቴን፥ ወይም፡ ክብሬን፥ ወይም፡ ጡረታዬንና ሌላውን ይዞታዬን፡ ካለችኝ የተወሰነች ነጻነቴና መብቴ ጋር የሚያሳጣ ችግር ያመጣብኝ ይኾናል!'" የሚለው አንዱ ገጽታው ነው፡፡ ከዚያም አልፎ፡ ለግዞት፥ ለእሥራትና ለሞት የሚያበቃ መከራ ቢያደርስብኝሳ?" ብሎ፡ የሌለውን ፍርሃት፡ ራሱ፡ በራሱ ውስጥ በመፍጠር፡ ሥጋቱና ጭንቀቱ፡ በበለጠ እየጨመረ እንዲኼድ የሚያደርገውም ኹኔታ፡ ሌላው ገጽታ ነው፡፡

ከእነዚህ ምክንያቶች የተነሣ፡ "እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት" ስለሚጠላው፡ ስለእርሱ፡ ማወቅ ቀርቶ፡ ማሰብም እንኳ አይፈልግም፡፡ ጠይቆ እንዳያውቅ፡ እንደምትሓት ከሚያስፈራሩት ምክንያቶች መካከል፡ አንዳንዱን፡ ግልጹንና የቅርቡን ልጠቃቅስላችሁ ብዬ ነው እንጂ፡ ሌሎችም አሉ፤ እነዚያም፡ ባለፉት ድርሰቶቼ ውስጥ ስለተጠቃለሉ፥ በዚህ ውይይትም ውስጥ፡ አግባብነት ያላቸው፡ በእየመልኩ ስለሚቀርቡ፡ እዚህ ላይ መዘርዘሩ አስፈላጊ አልመሰለኝም፤ በእየቦታቸው ልታገኟቸው ይቻላል፡፡

እናንተ እየራሳችሁ ግን፡ አኹን እንዳደረጋችሁት፡ እግዚአብሔር በሰጣችሁ የተፈጥሮ እውቀትና እንደቃል ኪዳኑ፡ በሕይወታችሁ ባስተማራችሁ ትምህርት፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት"፡ እውነቱን ለማወቅ፡ መጠየቅንና መመራመርን፥ ካወቃችሁም በኋላ፡ በይፋ መናገርን አትፍሩ! በማናቸውም ኹኔታ፡ ስለእውነት፥ ያውም፡ **ስለእግዚአብሔር እውነት፡** ለማወቅና ለመናገር ደፋርና ቆራጥ፥ ጨካኝም ኹኑ! ልትሠቀቁ፥ ልትጠሉትና ልትርቁት የሚገባችሁ፡ **የዲያብሎስን ሐሰት** ነው፡፡

እንደደግነትና ክፋት፥ እንደፍቅርና ጥላቻ፥ እንደብርሃንና ጨለማ ኹሉ: "ድፍረት" እና "ፍርሃት"ም: አንዱ: የእግዚአብሔር፥ ሌላው: የዲያብሎስ ነው፤ "ድፍረት"፣ የእግዚአብሔር ወገን መኾኑ የሚታወቀው: "እውነት"ን የያዘ ሰው: በውስጡም: በውጪውም: ደፋር ነው፤ አይፈራም። "ደግ ሰው"፣ የውስጥ ሥራውን: በግልጥ ያደርጋል፤ ደፋር ነው። "ፍቅር" ያለው ሰው: ኹሉን ሲያደርግ: በብርሃን ነው፤ አይፈራም።

በዚህ አንጻር ደግሞ: "ፍርሃት"፣ የዲያብሎስ ወገን መኾኑ የሚታወቀው: "ሐሰት"ን የያዘ ሰው: በውስጡ: ፈሪ ነው፤ ያፍራል፤ ስለዚህ: በግልጥ የሚያደርገው: ምንም ነገር የለም። "ክፉ ሰው"፣ ስለሚፈራና ስለሚሠጋ: ሥራውን: በሥውር ያደርጋል። "ጥላቻ"፣ ያለበት ሰው: ክፋቱን ኹሉ የሚያደርገው: በምሥጢር፥ በጨለማ ነው፤ በጣም ይፈራል። ለዚህ ነው: ሐዋርያው:- *"ፍጹም ፍቅር: ፍርሃትን አውጥቶ ይጥላል እንጂ: በፍቅር: ፍርሃት የለም! ፍርሃት: ቅጣት አለውና፤ የሚፈራም ሰው: ፍቅሩ: ፍጹም አይደለምና።"* ሲል የጻፈው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም: *"ብርሃን ወደዓለም ስለመጣ፥ ሰዎችም: ሥራቸው ክፉ ነበርና፥ ከብርሃን ይልቅ: ጨለማን ስለወደዱ: ፍርዱ ይህ ነው። ክፉን የሚያደርግ ኹሉ: ብርሃንን ይጠላልና፤ ሥራውም እንዳይገለጥ: ወደብርሃን አይመጣም። እውነትን የሚያደርግ ግን: ሥራው: በእግዚአብሔር ተደርጎ እንደኾነ ይገለጥ ዘንድ: ወደብርሃን ይመጣል።"*[፳፱] ብሎ የተናገረው: ስለዚህ ነው።

ኢትዮጵያዊ: ስለእግዚአብሔር እውነት: ደፋር ነው፤ ምንም ነገር አይፈራም፤ ጀግና የኾነውም: ስለዚህ ነው። ለእግዚአብሔር እውነት: ፈሪዎች ከኾናችሁ፥ ወይም: በውስጣችሁ: ፍርሃት የሚሰማችሁ ከኾናችሁ: ጊዜው የወለዳችሁ: "ኢትዮጵያውያን" እንጂ: "እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን" አለመኾናችሁን: በዚህ ስሜታችሁ: እየራሳችሁን: እየራሳችሁ: በውስጣችሁ ታውቁታላችሁ። ፍርሃት: በውስጣችሁ እስካለ ድረስ ደግሞ: በውስጣችሁ: ሰላምና ጸጥታ፥ ደስታና ዕረፍት ሊኖሩ አይችሉም። እነዚህ: የመልካም ሕይወት ሀብታት: እንዲኖሩዋችሁ ከፈለጋችሁ ደግሞ: ስለ"እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት" ትክክለኛው እውቀት ሊኖራችሁ ይገባል።

አኹንም እናንተ: አትፍሩ! *"ኢየሱስ ክርስቶስ : ላመኑበት አይሁድ: 'እናንተ: በቃሌ ብትጸኑ: በእውነት ደቀ መዛሙርቴ ናችሁ፤ እውነትንም ታውቋታላችሁ፤ እውነትም: ነጻ ታደርጋችኋለች።'"*[፳፱] ያላቸውን እያስታወሳችሁ: ራሳችሁን: የእግዚአብሔር እውነት በኾነው: "ኢትዮጵያዊነት"፣ ከፍርሃት እሥረኛነት: ነጻ አድርጉ!

ጥያቄ:- *ስለጠቃሚ ምክርህ: "እግዚአብሔር ይስጥልን!" እያልን: "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው ሳይቀር: እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት የሚጠላው ለምን እንደኾነ ብትገልጥልን?*

ምዕራፍ ፪፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
ጥያቄው፡ ለምን እንደሚያስፈራና እንደማይፈለግ!

መልስ፡- "እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት"፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች የሰጠው፡ የመጨረሻው ዘለዓለማዊና ፍጹም የኾነው፡ መልካሙ የሕይወትና የህልውና ሥርዓት ስለኾነ፡ አንድ ግለሰብ፡ ይህንኑ፡ ታላቅ መለኮታዊ ስጦታ፡ በሃይማኖት ተቀብሎ ለመኖር፡ የታወቀውን መሥዋዕትነት እንዲከፍል ይጠየቃል፡ ነገር ግን፡ ይኸው ግለሰብ፡ በዓለማውያን ባዕዳን ሥርዓተ ትምህርትና ሥርዓተ ሕይወት ታንፆ ያደገ ከኾነ፡ የአእምሮው ሥጋዊ አቋም፡ በመሠረቱ፡ "እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት" በሃይማኖት እንዲቀበለው፥ ከዚያም፡ በእርሱ ለመኖር፡ የሚጠየቀውን መሥዋዕትነት እንዲከፍል ስለማይፈቅድለት፡ በዚህ ምክንያት፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ ገና ሲያስበው ይጠላዋል፡፡ ከዚህ የተነሣ፡ ቀደም ብዬ እንዳወሳሁት፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት"፡ በገሃድ የሚመሰክር ቀርቶ፡ ከዚያ በመለስ፡ እንዲህ፡ እንደእናንተ፡ በይፋ የሚጠይቅ፡ ያም "በዛ!" ቢባል፡ እውነቱን በጽሙና ለማወቅ የሚፈልግ፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚል ዜጋ፡ በአኹኑ ጊዜ ለመኖሩ፡ እጠራጠራለሁ፡፡

ይኹን እንጂ፡ እንዲህ ያለው ዜጋ፡ ይኑርም፡ አይኑርም፥ ወደደም፡ ጠላም፡ እርሱና ሌላው፡ ማንኛውም ሰው፡ ሴቱም፡ ወንዱም፥ ወጣቱም፡ አዛውንቱም፡ በተለይ በዛሬው ዘመን፡ ይህን፡ "የኢትዮጵያዊነት" ጥያቄ፡ ሊጠይቀውና እውነተኛውን መልስ አግኝቶ ሊያውቀው የሚገባ፡ የህልውና፥ ማለትም፡ የሕይወት ወይም የሞት ጥያቄ ስለኾነ፡ መልሱ፡ ተሟልቶ፡ በዚህ፡ በጀመርነው ውይይት አማካይነት ቀርቦለታል፡፡

ሦስት ተከታታይ ክፍሎች ያሉት፡ ይህ ውይይት፡ ለዚህ ታላቅ ጥያቄ፡ ምላሽ እንዲኾን የተዘጋጀ መኾኑን ስገልጽላችሁ፡ ደስ ይለኛል፡፡ በዚህ ውይይት ውስጥ የሚያነጋግረን፡ ዋናው ቁም ነገር፡ "ኢትዮጵያ" የሚለው መጠሪያ ስም፡ ወይም፡ ከእርሱ የሠረፀው፡ "ኢትዮጵያዊነት" የሚለው የቃሉ ምንጭና ትርጉሙ አይደለም፡ ለአንድ አካል፡ የተለያየ ብዙ ስም ሊወጣለት ይችላል፡ ያም አካል፡ በማናቸውም ስም ቢጠራ፡ በባሕርዩ ላይ የሚያስከትለው ለውጥ እንደሌለ ታውቃላችሁ፤ ስለዚህ፡ የመነጋገሪያችን ዐቢይ ቁም ነገር፡ በይበልጥ፡ ረቂቅ የኾነው፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" የተፈጥሮ ባሕርይ፡ ማለትም፡ የ"ኢትዮጵያዊነት"፡ እውነተኛ ምንነቱ፡ ምን እንደኾነ፡ በትክክልና በግልጽ የማሳወቁና የማወቁ፥ የመታወቁም ጉዳይ እንጂ፡ የመጠሪያ ስሙና የቃሉ ትርጉም አለመኾኑን እንድትገነዘቡልኝ፡ በቅድሚያ አሳስባችኋለሁ፡፡

በ"ኢትዮጵያዊነት" ላይ፡ ለምን ማተኮር አስፈለገ?
ስለእርሱስ፡ ምን የሚነገር፡ መልካም ነገር አለ?

ጥያቄ፡- *ስማቸውን፡ ከላይ እንደጠቀስኳቸው፡ እንዳለፉት ድርሰቶችህ ኹሉ፡ ዛሬም፡ በዚህ ውይይታችን፡ ለምን፡ በ"ኢትዮጵያዊነት" ላይ አተኰርህ?*

መልስ፡- በ"ኢትዮጵያዊነት" ላይ ያተኰርሁት፡ ያለበቂ ምክንያት እንዳይመስላችሁ!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ደመኞች ጠላቶች የኾኑት፡ ሥጋውያንና መንፈሳውያን ኃይሳት፡ ባለፈውም ኾነ አኹን፥ ወደፊትም፡ አተኵረውና አጠንክረው የሚረባረቡት፡ ይህን 'ኢትዮጵያዊነት' ደምስሰው ለማጥፋት በመኾኑ ነው። 'ኢትዮጵያዊነት' ደግሞ፡ የእግዚአብሔር ሥራ ከመኾኑ የተነሣ፡ ሊጠፋ የማይችል 'ልዩ ህልውና' መኾኑን፡ ለእኒህ ጠላቶች ብቻ ሳይኾን፡ 'ወዳጅ ነኝ!' ለሚለው ጭምር፡ አረጋግጦ ማሳየት፡ እጅግ አስፈላጊ ከኾነበት፡ ከመጨረሻው ዘመንና ደረጃ ደርሰናል፤ እኔም፡ ይህን ተልእኮ እፈጽም ዘንድ፡ የ"ኢትዮጵያዊነቴ" ግዳጅ እየጠራ ያሳስበኛል።

የኢትዮጵያዊነት ህልውናና በህልውናው ለመቀጠል የመቻሉ ምሥጢር የሚገኘው፡ የት መሰላችሁ? ይህንኑ፡ ኢትዮጵያዊነትን፡ ደምስሰው ሊያጠፉት ባላቸው ክፉ ዓላማ፡ ከተነሣሡት የጠላቶቹ ኃይላት፡ ያለማቋረጥ የሚደርስበትን ግዙፍና ረቂቅ ጥቃት ተቋቁመው በሚታገሉለት፡ በታማኞቹ ኢትዮጵያውያን ዘንድ ነው! አዎን፥ እነርሱ፡ በሃይማኖት በሚያደርጉት፡ ሥጋዊና መንፈሳዊ የትንንቅ ጦርነት፡ ሲከፍሉለት በኖረውና ዛሬም እየከፈሉለት ባለው የመሥዋዕትነት ዋጋ ነው። ይህን እውነታ፡ እናንተም፥ ሌላውም ኹሉ ፡ በግልጽ ልታውቁት ይገባል።

በአኹኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያዊነት ጉዳይ ላይ እንዳተኵር የተገደድሁበት ሌላም ምክንያት አለ፤ ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ ይህ ትውልድ፡ ስለኢትዮጵያዊነት ሃይማኖቱ፡ ጨርሶ እንዳያውቅ፡ በጠላቶቹ የተተለመለት ዕቅድ ተፈጽሞበት፥ ከዚሁ አላዋቂነቱ የተነሣ፡ እነሆ፡ ዛሬ፡ ከአለበት ውርደቱና ውድቀቱ አድርሶት እንደሚገኝ እንመለከታለን። ይህም የኾነው፡ ትውልዱ፡ በቃል ይማረው ዘንድ፥ በጽሑፍም ያነብበውና ያውቀው ዘንድ፡ ይህን፡ የማንነቱን ዋና ቁም ነገር፡ በትክክልና በግልጽ ሊገነዘብ የሚችልበት መመሪያ፡ ኾን ተብሎ እንዳይዘጋጅ በመደረጉ መኾኑ፡ ይታመናል። ስለዚህ፡ በአገር ውስጥ ላለው ብቻ ሳይኾን፡ በይበልጥ፡ በዚህ የመከራው ዘመን፡ በመላው ዓለም ተበትኖ ለሚገኘው፡ ለዚሁ፡ በአላዋቂነት ለባዘነው ትውልድ፥ ከእርሱም ለሚፈጠሩት የወደፊት ልጆቹ፡ ***<u>ይህንኑ፡ በቃል እየተላለፈ የኖረውን፡ የማንነቱ ማሳወቂያ የኾነውን፡ የኢትዮጵያዊነት መመሪያ፡ በቃል ብቻ ሳይኾን፡ በጽሑፍ አጠናቅሮና አከናውኖ ማቅረብ አስፈላጊ ኾነ!</u>***

ይህ ችግር መኖሩን በይበልጥ የተረዳሁት፡ በተለይ፡ ከደርግ፡ የአገዛዝ ዘመን አንሥቶ፡ በእሥራትና በግዞት በቆየሁባት፡ በአገሬ፥ ኋላም፡ በፈቃዱ በገባሁበት የስደት ኑሮ፡ በባዕዳኑ አህጉር፡ በተዘዋወርሁባቸው ዓመታት፡ ለዘመኑ ትውልድ፡ ስለማንነታችን ለማሳወቅና ለማስተማር በምጥርበት ጊዜ፡ በዚህ ረገድ፡ ይገጥመኝ ከነበረው፡ ከባድና አጣብቂኝ ችግር ነበር፤ ለዚህም ችግር፡ መውጫ ኾኖ ያገኘሁት ብቸኛው መፍትሔ፡ ይህንኑ፡ የኢትዮጵያዊነት መመሪያ፡ በጽሑፍ ማዘጋጀት መኾኑን፡ እዚህ ላይ ሳልጠቅሰው አላልፍም።

ጥያቄ፡- ስለ"ኢትዮጵያዊነት" መልካምነት፡ በአኹኑ ዘመን ላለው ትውልድ መናገር የሚከብድና የሚያስቸግር አይመስልህም? ምክንያቱም፡ ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከት፡ በጊዜያችን፡ የምንሰማውና የምናየው፡ ከክፉው ገጽታው በስተቀር፡ አንዳችም በጎ ነገር ወይም ሥራ ስለሌለ ነው!

መልስ፡- አዎን! እውነታችሁን ነው፤ ታላላቅ ተጋድሎዎችን እያለፈ፡ ለዚህ ያልተቋረጠ ህልውናው ስለበቃው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ስለመልካምነቱ፥ በተለይ፡ ለአኹኑ ዘመን ትውልድ ለመናገር፡ በእርግጥ፡ እጅግ ይከብዳል፤ የሚከብድበትንም ምክንያት፡ እዚህ ላይ፡ በሰፊው መዘርዘር ያዳግታል፤ ነገር ግን፡ አግባብነት ያላቸውን፥ ግልጽና የቅርብ የኾኑትን ብቻ፡ ከዚህ እንደሚከተለው ልጥቀስላችሁ!

የመጀመሪያው ምክንያት፡ ከግለሰብ አልፎ፡ በዓለሙ ኹሉ ዘንድ የታወቀውና በትውልዱ ላይ፡ እነሆ፡ ዛሬ እየወረደበት ያለውን መቅሠፍት ያስከተለው ክፉው ኹኔታ መስፈኑ ነው፤ ይኸውም፡ ከደርግ መምጣት በፊትም ኾነ በኋላ፡ በሃይማኖታዊው አምልኮና ምግባር ሳይቀር፡ በኢትዮጵያ ምድርና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ በሥውርና በገሃድ፡ የተካኼደውና የሚካኼደው፡ የክህደትና የዓመፅ፥ የአመንዝራነትና የበደል፥ የግፍና የጭካኔ፥ በጠቅላላ፡ የዲያብሎስ ተግባር ነው።

ኹለተኛው ምክንያት ደግሞ፡ ይኸው ትውልድ ከታነፀበት፡ ከባዕዳኑ ሥጋዊ ሥርዓተ ትምህርትና ዓለማዊ አስተሳሰብ የተነሣ፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን በሚመለከት፡ ሊያውቅ ስለሚገባው፡ ስለእውነተኛ ባሕርዩና ገጽታው ቀርቶ፡ ስለጥቃቅን ይዞታዎቹ እንኳ፡ እንዳይነገረው፡ እስካኹን ተከልክሎ መኖሩ ነው፤ ለትውልዱ፡ በአብዛኛው የተነገረው፥ እንዲያውቅና እንዲያይ የተደረገው፥ በአሉታዊ መልኩም፡ ደርሶ ያየው ነገር ቢኖር፡ "የኢትዮጵያዊነት"ን፡ ኋላቀርነቱንና መጥፎነቱን፥ አድኃሪነቱንም፡ ማለትም፡ ከሥጋዊው ሥልጣኔ፡ ወደኋላ የማስቀረት ተቃራኒ ኃይል ያለበት በማስመሰል፡ ጎታችነቱን ብቻ እንጂ፡ መልካም ገጽታውን አልነበረም፤ አይደለምም።

ሌላው ቢቀር፡ በኃጂነትና በጥፋነት፥ በአድኃሪነትም ተፈርጆና ተሥሎ ከቀረበበት፡ ከዚህ መልኩ ጎን፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ለአያሌ ሺህ ዓመታት፡ <u>በነጻ ህልውናው ለመቆየት</u> ያስቻለው፡ አንድ ልዩ ምሥጢራዊ ኃይል መኖሩን እንዲገነዘበው፥ ያም ምሥጢራዊ ኃይል፡ ምን እንደኾነ፡ እንዲጠይቅ እንኳ የሚያነቃቃ የትምህርት ፍንጭ፡ በአዎንታዊ መልኩ ያልተሰጠው መኾኑ፡ ይህን እውነታ ያረጋግጣል።

ሦስተኛውም ምክንያት፡ ትውልዱ፡ በዘመኑ ከሚያውቃቸው፡ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት መካከል፡ ለዚህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በጎ አርአያነት፡ ወይም ምሳሌነት ያላቸው ኾነው፡ በጉልህ የሚቀርቡለት፡ ሕያዋን ገጸ ባሕርያትን ለማግኘት፡ ቀላል አለመኾኑ ነው። ቢኖሩም፡ ትውልዱ እንዳያውቃቸው የሚያደርገው፡ ተጻራሪው የባዕዳኑ ሥርዓት፡ ኃይሉ፡ በኢትዮጵያ ምድር እየሰፈነ በመኼድ ላይ ስለሚገኝ፡ እንደ"ሙታን" እንዲቆጠሩ ስላደረጋቸው፡ ሕያው ማንነታቸው፡ ግልጽ ኾኖ ሊወጣ አልቻለም።

ከዚህ የተነሣ፡ በሕይወተ ሥጋ የሚንቀሳቀሱ፡ ሕያዋን ገጸ ባሕርያት ሊታዩ ባይቻልም እንኳ፡ ሙያቸው፡ እየጮኸ፥ ብርሃናቸውም፡ እያንጸባረቀ የሚናገርላቸው፡ በዕረፍተ ሥጋ የተለዩ፡ የቀደሙ፡ ሕያዋን ገጸ ባሕርያት መኖራቸው የተረጋገጠ ሲኾን፡ ነገር ግን፡ ይኸው፡ ምንነታቸውና ማንነታቸው፡ በትውልዱ ዘንድ እንዲታወቅ አልተፈለገም።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤
"'እኔ' የምለው፡ እኔነቴ ማነው?"

የተፈለገው፡ ይኸው ስለኾነ፡ እነዚሁ፡ ስመጥር ባለሙያዎች ጭምር፡ "ሙታን" ተብለው፡ ዜና መዋዕላቸውና ዝክረ ነገራቸው፡ ከሥጋቸው ጋር በመቃብር በስብሶ እንዲጠፋ፥ ያም ባይቻል፡ በመቃብር ውስጥ፡ በብረት መቀርቀሪያ ተቆልፎበት እንዲረሳ ተደረገ።

በክፉው ጊዜ ቀርቶ፡ በሰላሙ ዘመን እንኳ፡ "'ኢትዮጵያዊነታችንን' ከምናጣ፡ ሌላው ባዕድ የኾነው፡ ሥጋዊ ጥጋብና ምቾት፥ ተድላና ደስታ ይቅርብን!" ብለው፡ ጠማቸውን ውለው እያደሩ፥ ቢበዛ፡ ውኃ ጠጥተውና ጥሬ ቆርጥመው፥ ቍራጭ ጨርቅ አጣፍተውና በባዶ እግራቸው ተመላልሰው፥ የሞቀ ትዳራቸውንና ቤተሰባቸውን ትተው፡ በዱር በገደሉና በእየበረሃው እየተዘዋወሩ፡ እንዲያ ባለ ድኅነትና ችግር ተቆራምደው የኖሩት እነማን ናቸው? ወራሪ ጠላት በመጣባቸውም ጊዜ፡ እግራቸውን ለጠጠር፥ ደረታቸውንም ለጦርና ለአረር ሰጥተው በመጋፈጥ፡ ሥጋቸውን ቆራርሰው፥ ደማቸውን አፍስሰውና አጥንታቸውን ከስክሰው፥ በመጨረሻም፡ ሕይወታቸውን ሠውተው፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ ለዛሬው ትውልድ ያስረከቡት፡ እኒያ፡ ጀግኖችና ባለሙያዎች አባቶቼና እናቶቼ አይደሉምን? እነርሱንማ፡ ትውልዱ፡ "ሙታን ናቸው" ብሎ እንዲያስባቸው፥ አእምሮው፡ በባዕዳን ሥርዓተ ትምህርት ተቀርፆና ታንፆ፥ የእነርሱን፡ የባዕዳትን ባለሙያዎችና ጀግኖች ብቻ በገናናነት እያወደሰ እንዲያድግ ስለተደረገ፡ አዎን፡ እነርሱ፡ የራሱ የኾኑትማ፡ ሕያዋን ገጸ ባሕርያት ኾነው፡ ለዚህ ትውልድ፡ ሊቀርቡለት፡ በእርግጥ አልተቻለም።

"ኢትዮጵያዊነት"፡ ዛሬ፡ በእርግጥ አለ? ወይስ፡ የለም? ካለስ፡ እውነተኛው፡ ከሐሰተኛው በምን ይለያል?

ጥያቄ:- *ታዲያ! ዛሬ፡ በሕይወተ ሥጋ የሚንቀሳቀሱት ኾኑ፡ ቀደም ብለው፡ በሞተ ሥጋ የተለዩት፡ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ እንዲህ፡ በሓሳውያኑ ወገኖቻቸውና በባዕዳኑ ተጻራሪዎቻቸው ምክንያት፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ በኅብረተሰብና በአገር ደረጃ፡ በይፋ፡ ገሃድ አድርገው፡ በምግባር ሊገልጹት ስላልተቻላቸው፡ መልካም የኾነው "ኢትዮጵያዊነት" የለም፥ አይኖርም፥ ጠፍቷል፥ ወይም፡ ይጠፋል ማለት ነውን?*

መልስ:- አይደለም። "እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት"፡ በምንም ምክንያት፥ ምንጊዜም ጠፍቶ አያውቅም፤ በእግዚአብሔር የተመሠረተና የታነፀ፥ የተጠበቀና የሚጠበቅ፡ ዘለዓለማዊ ህልውና ስለኾነ፡ ሊጠፋም ከቶ አይችልም። አዎን! <u>"እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት"፡ ለወንዶቹ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፥ ለሴቶቹም፡ በድንግል ማርያም፡ ሕያው እርእያነት፡ ለዘለዓለም፡ ይኖራል።</u> በሰው ልጆችም ዘንድ፡ ህልውናው፡ ቢያንስ፡ ቢያንስ፡ በአንድ ግለሰብና በቤተሰብ ደረጃ ይቀጥላል። ለዚህም፡ ከብዙዎች መካከል፡ አንዱ የኾነውን፡ የሩቁንና የጥንቱን፡ ኖኅንና ቤተሰቡን ከነተግባራቸው፡ በምሳሌነት መጥቀስ ይቻላል።

ምዕራፍ ፬፤

“ኢትዮጵያዊነት” ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤

“ኢትዮጵያዊነት”፡ ዛሬ፡ በእርግጥ አለ? ወይስ፡ የለም?
ካለስ፡ እውነተኛው፡ ከሐሰተኛው በምን ይለያል?

እግዚአብሔር፡ በአዳምና ሔዋን የጋብቻ ሕይወት ላይ መሥርቶት፡ ከወላጆች ወደልጆች፡ ሲወርድ ሲዋረድ፡ ተያይዞ፡ ለኖኅ ዘመን የደረሰው፡ ይህ “ኢትዮጵያዊነት”፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ በአገር ደረጃ ብቻ ሳይኾን፡ በመላው የዓለም ኅብረተሰብ ደረጃ እንኳ ሳይቀር ተክዶ፡ እንዲጠፋ በተደረገበት ጊዜ፡ በኖኅና በቤተሰቡ ዘንድ፡ ተጠብቆ በመቀጠሉ፡ እነሆ፡ ከትውልድ ወደትውልድ እየተላለፈ፡ ዛሬ ያለነው ኢትዮጵያውያን ተረክበነው፡ ይኸው፡ ልንኖርበትና ልንጋደልለት በቅተናል።

የኖኅ ነገር ከተነሣ ዘንድ፡ በኣኹኑ ዘመን፡ ስለ“ኢትዮጵያዊነት” ወይም ስለ“እግዚአብሔር እውነት”፡ በኢትዮጵያና በመላው ዓለም ሕዝቦች ዘንድ ያለውን የአስተሳሰብ፥ የሃይማኖትና የምግባር አቋም፡ በኖኅ ዘመን ከነበረው ጋር ሲያስተያዩትና ሲያመዛዝኑት፡ ልክ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተናገረው ኾኖ ስለሚገኝ፡ እንደነቃለን፤ በዚህ ረገድ፡ እኛም፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ የተያያዝነው ተጋድሎ፡ እንደኖኅ ገድል፡ ለመጨረሻው ምዕራፍ ይበቃ ዘንድ፡ ተጠናክሮ እንዲቀጥል፡ ተስፋችንን ያጠናክርልናል። ይህም፡ እንዲህ በሚለው መለኮታዊ ቃሉ፡ ተብራርቶ ይነበባል፡-

“የኖኅ ዘመን እንደነበረ፡ የሰው ልጅ መምጣት፡ እንዲሁ ይኾናልና። በዚያች ወራት፡ ከጥፋት ውኃ በፊት፡ ኖኅ፡ ወደመርከብ እስከገባበት ቀን ድረስ፡ ሲበሉና ሲጠጡ፥ ሲያገቡና ሲጋቡ እንደነበሩ፥ የጥፋት ውኃም መጥቶ፡ ኹሉን እስከወሰደ ድረስ እንዳላወቁ፡ የሰው ልጅ መምጣት ደግሞ፡ እንዲሁ ይኾናል። በዚያን ጊዜ፡ ኹለት ሰዎች፡ በእርሻ ይኾናሉ፤ አንዱ ይወሰዳል፥ አንዱም ይቀራል፤ ኹለት ሴቶች፡ በወፍጮ ይፈጫሉ፤ አንዲቱ ትወሰዳለች፥ አንዲቱም ትቀራለች። ጌታችሁ፡ በምን ሰዓት እንዲመጣ አታውቁምና፡ እንግዲህ ንቁ!

“ያን ግን እወቁ! ባለቤት፡ ከሌሊቱ፡ በየትኛው ክፍል፡ ሌባ እንዲመጣ ቢያውቅ ኖሮ፡ በነቃ፤ ቤቱም፡ እንዲቆፈር፡ ባልተወውም ነበር። ስለዚህ፡ እናንተ ደግሞ፡ ተዘጋጅታችሁ ኑሩ! የሰው ልጅ፡ በማታስቡበት ሰዓት፡ ይመጣልና።”[፴]

መቼም፡ የእግዚአብሔርና የኢትዮጵያ የኾነው እውነተኛው ነገር ኹሉ፡ ዛሬ ባለው የኢትዮጵያና የዓለሙ ትውልድ ዘንድ፡ በግለሰብና በቤተሰብ፥ በብሔረሰብና በዓለም ኅብረተሕዝብ ደረጃ፡ ተንቆ የተተወ ብቻ ሳይኾን፡ የተካደና የታመፀበትም መኾኑ፡ በገሃድ ስለሚታይ፡ ከላይ የተጠቀሰውን መለኮታዊ የማስጠንቀቂያ ቃል፡ ከደርግ በፊትና በኋላ ከደረሰው ግዙፍ ማስረጃ እንኳ ተምሮ፡ ያጤነውና የሚያጤነው፡ ስንቱ እንደኾነ መገመት ያዳግታል። ይኹን እንጂ፡ የአምላክ ቃል ስለማይታበል፡ ማናቸውም ሰብአዊ ፍጡር፡ በተለይም፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” ለሚለው ወገን፡ ከሚመጣው የመጨረሻ ጥፋት፡ እንደኖኅና ቤተሰቡ ይድን ዘንድ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም ኪዳነ ምሕረት የተረከበውን፡ ይህን፡ የቅዱሱ ኪዳን “ኢትዮጵያዊነት” ሳያቃልልና ሳይንቅ፥ ቸል ሳይልና ሳይተው፡ በእውነት መንፈስ ጠብቆ እንዲገኝ፡ ሊያሳስበው፡ ይህ ውይይት ተዘጋጅቶ ቀርቦለታል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጥያቄ፡- *ለዚህ ጥያቄያችን፡ የሩቁን፡ የኖኅን ሃይማኖታዊ ምግባር፡ በምሳሌነት ጠቅሰህ የሰጠኸንን መልስ የሚመስል፡ ሌላ፡ በምሳሌነት የምትጠቅስልን፡ በአገራችን፡ በኢትዮጵያ የደረሰ፡ የቅርብ ጊዜ ዝክረ ነገር ይኖር ይኾን?*

መልስ፡- ሞልቶ!? ከብዙዎቹ መካከል፡ አንዱ፡ እነሆ፡ ይኸውላችሁ! ከዚህ በፊት ግን፡ አኹን ከማቀርብላችሁ ድርጊት ጋር በተያያዘ መልኩ፡ ልታውቁት የሚገባችሁ፡ ቁም ነገር አለ፤ ይህም፡ ወደፊት፡ በዚህ ውይይታችን ውስጥ፡ በሰፊት ተዘርዝሮ እንደምታገኙት፡ "ኢትዮጵያዊነት" ሲባል፡ "የእነእከሌና የእነእከሊት ነው፤ ወይም፡ ለእነርሱ ብቻ፡ በኃላፊነት፥ በባላደራነት፡ ወይም በባለቤትነት የተሰጠ ስለኾነ፡ እኔን፥ ወይም እኛን አይመለከተንም፡ ወይም፡ አያስጠይቀንም!" ብላችሁ፡ ሌላው እንደፈለገ ሲያማስነው፡ እናንተ ግን፡ እየራሳችሁን፡ ወደውጭ አግልላችሁ፡ ከሩቅ፡ በዝምታ የምትመለከቱት አለመኾኑን ነው። "ኢትዮጵያውያን ነን!" ካላችሁ፡ እናንተንም ይመለከታችኋል፤ በኃላፊነትም ያስጠይቃችኋል። ይህን የምላችሁ፡ ለ"እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት" አርአያ አድርጌ፡ በምሳሌነት እጠቅስላችሁ ዘንድ፡ ቀጥዬ የማቀርባቸው "ኢትዮጵያዊ"፡ እርሳቸውማ "እንዲያ ስለኾኑ ነው!" ብላችሁ ማመካኘት እንዳትጀምሩብኝ ብዬ ነው።

ድርጊቱ፡ አንድ ባዕድ ግፈኛ መንግሥት፡ በ፲፱፻፳፰ ዓ. ም.፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ያደረገውን ወረራ ተከትሎ የተፈጸመ ነው። በተለይ፡ ለዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ፡ በጎ አርአያነት ስላለው፡ እዚህ ላይ፡ ሊጠቀስ ይገባዋል። ይኸውም፡ ራሱ፡ ኢትዮጵያዊነቱን ክዶ፥ ለኢትዮጵያ ጠላት፡ ለፋሺስት ኢጣልያም፡ በአገልጋይነት አድሮ፡ በዘብነት ይጠብቃቸው የነበረ፡ አንድ የወህኒ ቤት መኰንን፡ እሥረኛው ኢትዮጵያዊ ሰማዕት፡ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ፡ እንደእርሱና እርሱን እንደመሰሉት፡ እንደሌሎቹ ግብዞች፡ ኢትዮጵያዊነታቸውን ክደው፡ የጠላታቸውን አገዛዝ እንዲቀበሉ፡ ከአለቆቹ ተልኮ፡ ያባብላቸው በነበረ ጊዜ፡ "ባንዳ" የሚባለው፡ ይኸው ከሃዲው ሹምባሽ፡ እርሳቸውን ለማሳመን በሚያደርገው አቀራረብ እያዘኑ የሰጡት መልስ ነው።

አቡነ ጴጥሮስ፡ በተግሣፅ አነጋገር፡-

"አንዴ፡ እንደኢትዮጵያዊ፡ አንዴ፡ እንደሹምባሽ መናገር፥
"ችግር ካልከው፡ እሱ ይብሳል ፡ ከችግርም ኹሉ መቸገር፤"

ሹምባሹ፡ በብስጭት አነጋገር፡ ፊቱን አኰሳትሮ፥ ዓይኖቹንም አፍጥጦ እያያቸውና ቀኝ እጁን በዛቻ እየሠነዘረ፡ በውሳኔ የቁጣ ቃል፡-

"ይህ አኹን ያለንበት፡ ዓለም ሌላ ነው፡ ዓይንዎን አይከፍቱም?
"እንኳንና ኢትዮጵያዊ፡ 'ኢትዮጵያ' የሚሏት የለችም!"

አቡነ ጴጥሮስ፡ ረጋ ባለ፡ የትካዜ ድምፅና የጸና አነጋገር፡ አተኵረው እየተመለከቱት፡ በቁርጥ ቃል፡-

"አዎን! አንተ ውስጥ የለችም፡ ምክንያቱም፡ አታምንባትም።
"አንተ፡ በእግዚአብሔር አታምንም፤
"ወይም፡ በአገርህ አታምንም፤ ወይም፡ በራስህ አታምንም።

ምዕራፍ ፱፡
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ!
"ኢትዮጵያዊነት"፡ ዛሬ፡ በእርግጥ አለ? ወይስ፡ የለም?
ካለስ፡ እውነተኛው፡ ከሐሰተኛው በምን ይለያል?

"ስለዚህ፡ የእምነት ምስኪን ነህ! መተማመኛ የሌለህ!
"እና፡ ለእኔ አታስብ! ቀድሞ፡ ለራስህ አታውቅም!
<u>"እኔ፡ በኢትዮጵያ ስለማምን፡</u>
<u>እኔ እስካመንሁ፡ እርሷ አትሞትም!"</u> [፴፰]

ጥያቄ:- *የእነዚህ ታላቅ ኢትዮጵያዊ ሰማዕት ዜና ሕይወት ከተነጣ ጋድ፡ በዚያን ጊዜ፡ እርሳቸው፡ ቀደም ብለው ተቀብለውት የነበረውን ኃላፊነት እንደእርሳቸው የተቀበሉና እርሳቸውን የመሰሉ፥ ዛሬም የሚመስሉ ኢትዮጵያውያን አልነበሩም? የሉምም? ማለት ነውን?*

መልስ:- አይደለም! ያኔም፡ ብዙዎች ነበሩ፤ ዛሬም፡ ብዙዎች አሉ እንጂ!

ጥያቄ:- *ታዲያ! ለምን፡ አንድ፡ እርሳቸው ብቻ፡ ለዚህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በእውነት መስክረው፡ በሰማዕትነት ለመሠዋት በቁ! ለምን፡ ሌሎቹም፡ በእርሳቸው ጊዜ የነበሩትም ኾኑ፡ ዛሬ ያሉት፡ እየራሳቸውን፡ እንደእርሳቸው፡ ለዚህ ምስክርነት፡ በመሥዋዕትነት ሳያቀርቡ ቀሩ? በዚያን ጊዜ፡ አንድ እርሳቸው ባይኖሩ ኖሮ፥ ወይም፡ ባሁኑ ጊዜ፡ እርሳቸውን የሚመስል ኢትዮጵያዊ ባይኖር፡ "ኢትዮጵያዊነት" ይጠፋል ማለት ነውን?*

ከእርሳቸው በኋላ፡ በእርሳቸው ስም፡ የድንጋይ ሐውልት፡ ለመታሰቢያነት ማቆሙ፡ ከቶ ለምን ይጠቅማል? እኛ፡ እንደተረዳነው፡ የሐውልቱ መቆም ዓላማ፡ በየዘመኑ የሚኖሩት ሕያዋን ኢትዮጵያውያን፡ ሊያደርጉ የሚገባቸውን፡ በሕይወት እያሉ እንዲፈጽሙ፡ የእኒያን ጀግና ባለሙያ ገድል፡ ሊያስታውሳቸው፡ ሊያነቃቃቸውና ሊያደፋፍራቸው አይደለምን?

መልስ:- ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ከጥንት፡ ነበሩ፤ ዛሬም፡ አሉ፡ ወደፊትም፡ በህልውናቸው ይቀጥላሉ፤ ለዚህ እውነታ፡ በዚያ ዘመን፡ ምስክር ሊኾኑ፡ አንድ፡ አቡነ ጴጥሮስ፡ ተገኝተው፡ ራሳቸውን፡ ለዚያ ሰማዕትነት ባያቀርቡ ኖሮ፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ከቶ፡ ምን ይውጣቸው እንደነበረ ለመገመት ያስቸግራል። ያማ ባይኾን ኖሮ፡ "የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት ሰዎች፡ በገንዘብ የሚገዙና ደንቆሮዎች ናቸው!' በማለት፡ ኢጣልያውያን ይንቋቸውና ያጥላሏቸው ጀመር፡" ተብሎ፡ በዚያን ዘመን፡ በኢትዮጵያ ላይ ወድቆ ስለነበረው፡ ስለዚያ፡ የፋሺስት አገዛዝ፡ በቅርቡ፡ በአንድ ኢጣልያዊ ታሪክ ጸሐፊ የተመዘገበው፡ የዚያ ኢትዮጵያዊ ትውልድ አሳፋሪ ምግባር፡ እንዴት ሊስተባበልና ሊሻር ይቻል ነበር? [፴፱]

እኹንም፡ እናንተ ያቀረባችሁልኝ፡ ይህ ጥያቄያችሁ፡ እኛው ራሳችን፡ እየራሳችንን እየጠየቅን፡ በእየራሳችን ልንፈጽመው የሚገባን ከመኾኑ በቀር፡ እናንተም ልትጠይቁት፥ እኔም ልመልሰው የሚያስፈልገን አይመስለኝም።

ጥያቄው፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ ሣሉ፡ የገዛ ኅሊናቸው እየጠየቀ የሚፈርድባቸው፥ ኋላም፡ በሰማያት፡ በሕይወተ ነፍስ፡ በፈጣሪያቸው ፊት ተጠይቀው፡ ተገቢ ፍርዳቸውን የሚቀበሉበት፡ የቀደሙትንና የዛሬዎቹን፥ እናንተንና እኔን ጨምሮ፡ ኹሉን የሚመለከት ጉዳይ ነው። ይልቅስ፡ ይህን ጥያቄ፡ እናንተና እኔ፡ እኹኑኑ፡ ለእየራሳችን አቅርበን፡ እኹኑኑ፡ በእየራሳችን፡ መልስ ልንሰጥበትና ትክክለኛው ኅሊናችን የነገረንን መልስ፡ በምግባር ልንፈጽመው ይገባናል፤ የሐውልቱ ዓላማና መልእክት፡ እናንተንም፥ እኔንም ይመለከተናልና።

እዚህ ላይ፡ *"እንዳይፈረድባችሁ፡ አትፍረዱ!"* [፴፫] የተባለውን መለኮታዊ መመሪያ እንዳንዘነጋው፡ ላስታውሳችሁ እወድዳለሁ። ራሴን በምሳሌነት አቅርቤ እንድናገር ብትፈቅዱልኝ፡ እኔ፡ ሰው እንደመኾኔ፥ ከዚህም በላይ፡ እንደኢትዮጵያዊነቴ፡ ከእኔ የሚፈለገውን ተግባር፥ ድርሻዬ ኾኖ፡ የተሰጠኝን ግዳጅ መፈጸም እንጂ፡ ስለሌላው ሙያ ወይም ስንፍና፡ ፍርድ ለመስጠት፡ ምንም ዓይነት ሥልጣን የለኝም፤ ምናልባት፡ የማደርገው ነገር ቢኖር፡ እንደሰማዕቱ፡ አቡነ ጴጥሮስ፡ የእግዚአብሔርን እውነት መሠረት በማድረግ፡ ሊኾን የሚገባውን፡ ያለፍርሃት በግልጽ ከመመስከር፥ ከመምከርና ከማስታወስ፥ ከማሳሰብና ከማስጠንቀቅ ሊያልፍ አይችልም። ሌላው ሰው፡ የራሱ የኾነ ድርሻ አለው፤ ያም፡ እርሱ፡ የሚጠየቅበት ነው፤ እኔን አያገባኝም።

ሰጪው፥ ጠያቂው፥ ዋጋ ከፋዩና ፈራጁ፡ ፈጣሪ፡ ራሱ፡ ለእያንዳንዱ ሰው፡ የኃላፊነት ተግባሩን፥ ሙያውንና ግዳጁን ወስኖ ደልድሏል፤ በአደራ ስለሰጠው ሥራም፡ እያንዳንዱ፡ ፍሬውን እንዲያቀርብ በጊዜው ይጠይቃል፤ ዋጋውንም እንደየሥራ ፍሬው፡ ለእያንዳንዱ ይከፍላል፤ በትክክለኛ ዳኝነቱም፡ በእያንዳንዱ ላይ፡ የመጨረሻውን ፍርድ አሰምቶ፡ ፍርዱን ያስፈጽማል።

ጥያቄ፦ *እስካኹን ባገኘነው እውቀት፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" በሚለው ዘንድ ቀርቶ፡ "ኢትዮጵያዊ አይደለሁም!" በሚለው ዘንድም እንኳ ቢኾን፡ "እረ፡ ይህ፡ 'ኢትዮጵያዊነት' የሚባለው ነገር፡ ከቶ፡ ምን ይኾን? እስኪ ልወቀው! እስኪ ልረዳው!" ብሎ፡ በመጠየቅና በመመራመር፡ ከእውነቱ ለመድረስ፡ ፍላጎቱ ሊቀሰቀስበት የማይችል ሰው፥ በተለይም፡ የኖኅና የአቡነ ጴጥሮስ ወገን የኾነ ኢትዮጵያዊ፡ እንዴት ይኖራል?*

መልስ፦ እንዳላችሁት፡ "ሊኖር አይችልም፤ ሊኖርም አይገባም፤" ቢባል፡ መልካም በኾነ ነበር። ነገር ግን፡ በብዛት አለ። መኖሩም፡ ይኸው፡ በገሃድ ይታያል። ይኹን እንጂ፡ በዚህ፡ ኢትዮጵያዊ ትውልድ ላይ፡ ይህ ኹሉ፡ የፈተና መዓትና የመከራ መቅሠፍት እየወረደበት እያለ፡ የትውልዱ አባል የኾነ፡ እያንዳንዱ ግለሰብ፡ "የዚህ ጠንቀኛ ችግር፡ መነሻው ምክንያት፡ ከቶ ምንድር ነው?" ብሎ፡ እንዲህ እንደእናንተ፡ መሠረታዊዉን፡ የ"ኢትዮጵያዊነቱ"ን ጠንቀኛ በሽታ፡ ወደመጠየቁና ወደመመራመሩ የማያተኵር ካለ፡ እርሱ፡ "ከኢትዮጵያዊነት ውጭ የኾነ ሰብአዊ ፍጡር ነው!" ከሚለው ተነሥቶ፡ ስለእርሱ፡ ሌላም፡ ብዙ ነገር ሊባል ይቻላል።

ምዕራፍ ፱፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
"ኢትዮጵያዊነት"፡ ዛሬ፡ በእርግጥ አለ? ወይስ፡ የለም?
ካለስ፡ እውነተኛው፡ ከሓሰተኛው በምን ይለያል?

እንዲህ ያለው ሰው፡ ራሱን ጭምር ባስጠመደበት፡ በጠላቱ በዲያብሎስ የክፋት መንፈስ፡ ወይም፡ "አፍዝ አደንግዝ" በሚሉት፡ በጠላቶቹ ምናምንቴ ድግምት የተተበተበ፡ ወይም፡ ለከንቱ ጊዜያዊ ጥቅም ሲል፡ ክብሩን አዋርዶና ራሱን ሽጦ፡ የማንነት አስተሳሰቡንም፡ በባዕድ ትምህርት በታነፀ አእምሮው ውስጥ ለውጦ፡ ለፈቃደ ሥጋው በመገዛት፡ ለደመኞቹ፡ እጁን ሰጥቶ የተማረከ ሊኾን ይችላል። ወይም፡ ለሥጋው ደኅንነትና ምቾት ሲል፡ ምንም ዓይነት መሥዋዕትነት ሳይከፍል፡ በዓለማዊ ተድላ ደስታ ብቻ በመኖር፡ ለእነርሱ፡ ለባዕዳኑ፡ ባሪያ ኾኖ ለማገልገል የተስማማ፥ ወይም፡ ከሀገርና ከወገን ፍቅር ተራቁቶ፡ የዜግነት ኀላፊነት የማይሰማው፥ ወይም፡ በተፈጥሮው፡ ጅላጅል የኾነ ሰው፡ መኾን አለበት።

ይህን "ኢትዮጵያዊነት" የማሳወቅ ኀላፊነትና ግዴታ ካለበት ወገኑ፡ በዚህ ውይይት አማካይነት የቀረበለትን፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" እውነታ ለማወቅ የማይፈልግ፥ ነገር ግን፡ ይህ "ኢትዮጵያዊነት" እንዲጠፋና እንዲደመሰስ የሚጥረው ጠላቱ እና/ወይም ባዕዱ፡ የሚነግረውን ብቻ፡ በታዛዥነት የሚሰማ፡ ከእነርሱ የሚሰጠውንም መምሪያ ብቻ በተባባሪነት የሚከተል፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚል ወገን ቢኖር፡ ኢትዮጵያዊነቱ አጠያያቂ ከመኾኑ ጋር፡ ከእነዚያ፡ አስጠቂዎችና ደካማዎች ተለይቶ ሊታይ አይቻልም።

ይህ አባባል፡ አንዱ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ፡ ተመሳሳይ ኹኔታ አጋጥሞት፡ የጻፈውን ያስታውሰኛል፡ እርሱም፡ *"እናንት፡ የማታስተውሉ የገላትያ ሰዎች ሆይ! በዓይናችሁ ፊት ተሥሎ የሚታየውን እውነት፡ አምናችሁ እንዳትቀበሉ፡ እንዲህ የሚያቆዝማችሁን አፍዝ አደንግዝ፡ ያደረገባችሁ ክፉ ማነው?"*[ፀፀ] የሚለው ነው። ይህ፡ አምላካዊ ቃል፡ እኔን ብቻ ሳይኾን፡ "ምን መኾንህ ነው? ምን እስክትኾንስ ድረስ ነው፡ የምትጠብቀው? ምን መኾንሽ ነው? ምን እስክትኾኚስ ድረስ ነው የምትጠብቂው?" እያለ፡ እናንተንና እናንተን የመሰሉትን ኹሉ፡ ጉዳዩ የሚመለከተውን ጭምር፡ በኃለ የብረት ሾተል፡ እየወጋ ሊያስታውስ፡ የተጠቀሰ መኾኑን መገንዘብ ይገባል።

እናንተም፡ "ኢትዮጵያውያን ነን!" ካላችሁ፡ ይህም፡ በእውነት፡ ከልባችሁ ከኾነ፡ ስለዚህ፡ ስለምንወያይበት፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ የግድ መጠየቅና ማወቅ አለባችሁ! ይህ ግዳጅ፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ፡ የሚለው፡ ወገን ኹሉ፡ በግልም፡ በጋራም፡ ሊጠይቀውና ሊያውቀው የሚገባ መኾኑን፡ እዚህ ላይ አበክሬ መግለጽ እወድዳለሁ።

ጥያቄ፡- *የዚህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ እውንነትና እውነተኛነት የሚረጋገጠው፡ እውነተኛውንም፡ ከሓሰተኛው የምትለየው በምንድር ነው?*

መልስ፡- ***<u>ይህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በአንተ፥ በአንቺ፥ ወይም፡ በእኔ ሰውነትና ሀልውና፡ ሕያው ኾኖ በመኖሩ፡ እውንነቱና እውነተኛነቱ ይረጋገጣል!"</u>*** ከሓሰተኛው ተለይቶ የሚታወቀውም፡ ስለእግዚአብሔር እውነት፡ በመንፈስና በብርሃን በመመስከሩ፡ የዲያብሎስንም ሓሰት፡ በመንፈስና በብርሃን በመቃወሙ ነው።

ሓሰተኛው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከእውነተኛው፡ ተለይቶ የሚታወቀው፡ በተቃራኒ ገጽታው ነው፤ ይኸውም፡ "ሓሰተኛው"፡ የዲያብሎስን ሓሰት በመውደዱና ስለእርሱ፡ በጨለማም፡ በይፋም በመመስከሩ፥ የእግዚአብሔርንም እውነት በመጥላቱና እርሷን፡ በጨለማም፥ በይፋም በመቃወሙ ነው።

በዚህ ምክንያት፡ አንድ ሰው፡ እውነተኛ ኢትዮጵያዊነቱን፡ ለራሱም፥ ለሌላውም፥ ለፈጣሪውም የሚያረጋግጠው፡ ከእውነት ለመድረስ፡ ቀናተኛ፥ ደፋርና ቆራጥ ብቻ ሳይኾን፡ በዚህ ውሳኔው፡ ጨካኝም መኾኑን፡ በምግባሩ ጭምር የሚያሳይና በብርሃን የሚመሰክር ሲኾን ነው።

ይህን ተግባሩን ለመፈጸም፡ "እውነት" የኾነው፡ ራሱ እግዚአብሔር፡ ከእርሱ ጋር እንደሚኾን ስለሚያምን፡ ማንንም፥ ምንንም አይፈራም። "ስለኢትዮጵያዊነት"፡ ከእውነቱ ለመድረስ፡ ለአንድ ሰው፡ በተለይም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለው ወገን፡ ይህን የመሰለውን አቋም ይዞ የሚገኝ ሊኾን ይገባል።

የዛሬው ትውልድ ግን፡ ባለመታደል፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ባሕርይ፡ የተቃራኒው ክፉ ገጽታ መገለጫ ኾኖ እስኪታይ ድረስ፡ ለውርደትና ለውድቀት ተዳርጎ ይገኛል፤ ይኸውም፡ ከብዙዎቹ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ባሕርይ መታወቂያ ምልክቶች መካከል፡ ጎልተው ከሚገኙት፡ "ከእውነተኛነት፥ ከታማኝነትና ከጀግንነት" ጸጋ ተራቁቶ፡ "የሓሰተኛነትን፥ የከሃዲነትንና የፈሪነትን" ከል ተላብሶ የሚታይ በመኾኑ ነው።

ስለዚህ፡ "ስለ'ኢትዮጵያዊነት'፡ እውነቱን ለማወቅ፡ ከልቡ ፈልጎ፡ 'ኢትዮጵያዊነት ምንድር ነው?' የሚለውን ጥያቄ ሳይፈራ፡ በይፋ ቀርቶ፡ በግል የሚጠይቅ አለወይ?" ለሚለው ተራ ጥያቄ እንኳ፡ "አዎን! ይኸው፡ እኔ አለሁ!" ብሎ፡ ራሱን፡ ከፈሪዎቹ መካከል፡ በመንፈሳዊ ቅንዓት፡ ብቅ የሚያደርግ፡ እውነተኛና ታማኝ፥ ደፋርና ጀግና ኢትዮጵያዊ እንዳለ ሊዳሰስ፥ ተገቢውንም ምላሽ ሊሰጥ፡ እነሆ፡ ይህ ውይይት፡ "ማሰናከያና እንደገና መፋረጃ" ኾኖ ቀርቧል።

ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

ጥያቄ፡- ስለ"ኢትዮጵያ" እና "ኢትዮጵያዊነት"፡ እኛንና ይህን ትውልድ ልታሳውቀን በምታደርገው ጥረትህ አንጻር፡ የሚደነቀሩ፡ እስካኹን ከተጠቃቀሱት ጋር፡ ሌሎችም ችግሮች እንዳሉ፡ በእየኀሊናችን ይሰማናል፤ ፈቃድህ ቢኾን፡ ከእነዚህ መካከል፡ ቀዳሚ ኾኖ የሚገኘውን እንግለጽልህ! ይኸውም፡ የእኛ ትውልድ፡ አእምሮው፡ በዘመናዊው የምዕራባውያን ትምህርት የታነጸ ስለኾነ፡ የሚቀርብለትን ማናቸውንም ሓተታ፡ አዳምጦና በቀላሉ አምኖ ሊቀበል የሚችለው፡ በተለይ፡ ባዕዳን ምሁራንና ሊቃውንት፥ አለዚያ፡ የራሱ ወገኖች ከኾኑ ደግሞ፡ ከእነርሱው፡ ከባዕዳኑ ተምረው፥ ለእነርሱው የማዕርግ ስጦታ በቅተውና በእነርሱው ተመርቀው የወጡት፡ የሚነግሩትን ብቻ መኾኑ ነው።

ምዕራፍ ፪፣
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

ትውልዱ፡ የሚቀርብለት ሐተታ፡ በጽሑፍ ከኾነም፡ ያንኑ ሊያነብበውና አምኖ ሊቀበለው የሚፈቅደው፡ እነዚያው ባዕዳኑ ያዘጋጁቸውን መጻሕፍት፡ አለዚያ፡ የራሱ ወገኖች ከኾኑ ደግሞ፡ የባዕዳኑን መጻሕፍት፡ ዋቢ አድርገው እየጠቃቀሱ የሚያቀርቡለትን ጽሑፍ ብቻ ነው፤ የባዕዳኑ የትምህርት ማዕርግ የሌለውን ግን፡ የራሱንም ወገን እንኳ ቢኾን፡ ንግግሩንም ኾነ ጽሑፉን፡ አምኖ ሊቀበለው ቀርቶ፡ ሊሰማውም እንኳ አይፈልግም።

ታዲያ፡ በዚህ ረገድ፡ ያለውን ችግር ተገንዝበህ፡ በአንተ በኩል፡ ስላቀራረብህ ያደረግኸው ጥናትና ጥንቃቄ አለወይ?

መልስ፡- እውነተኛውንና ተገቢውን መልስ፡ በማያዳግም መልክ፡ እንደኛዬን እሰጣችሁ ዘንድ፡ ጥያቄያችሁን፡ ግልጽና ቀጥተኛ ብታደርጉልኝ እወድዳለሁ።

ጥያቄ፡- እንዳልኸው፡ ጥያቄያችንን፡ እንዲህ በሚል ቃል ግልጽና ቀጥተኛ እናደርግልህ! ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን በሚመለከተው ጉዳይ ላይ፡ እስካኹን የገለጽህልንና ወደፊት የምታቀርብልን ሐተታዎች፥ የሰጠኸንና ወደፊት የምትሰጠን ማብራሪያዎችም፡ እንደዘመናዊው ሥጋዊ አሠራር፡ በተጨባጭ ማስረጃና በግዙፍ ምስክር የተደገፉ ናቸው ወይ? ለእነዚህም ኹሉ፡ ዋቢ አድርገህ የምትጠቀቅስልን መጻሕፍት አሉወይ? እነርሱስ የትኞቹ ናቸው? አንተም፡ በትውልዱ ዘንድ፡ ተደማጭነት ይኖርህ ዘንድ፡ ተቀባይነትንም ታገኝ ዘንድ፡ በአገራዊው ኾነ፡ በባዕዳኑ ዘመናዊ ትምህርት ተመርቀህ፡ ለምሁርነት የበቃህበት ማዕርግ፡ እስከምን የደረሰ ነው?

መልስ፡- ለዚህ ውይይታችን መነሻ ኾኖን፡ እነሆ፡ እየተነጋገርንበት ያለው፡ ይህ፡ የ"ኢትዮጵያ" እና የ"ኢትዮጵያዊነት" ጉዳይ፡ ምሥጢሩ፡ በትውልዱ ዘንድ እንዳይታወቅ ያደረገው ጠንቀኛው ምክንያት፡ ለዚህ ጥያቄያችሁ ምላሽ የኾነው ቁም ነገር ስለኾነ፡ ጥያቄውን ማቅረባችሁ፡ እጅግ የተገባና የሚያስፈልግ ነው፡ እናንተንም፡ "ተባረኩ!" ያሰኛችኋል። ቁም ነገር ላለው፡ ለዚሁ ጥያቄያችሁ፡ የምሰጣችሁን መልስ፡ እንግዴህ፡ በማስተዋል ተመልከቱት!

፩ኛ፡ የ"ኢትዮጵያ" እና የ"ኢትዮጵያዊነት" ነገር፡ ምሥጢሩና ትርጉሙ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ፡ በረቂቁ ሰብአዊ የልብ ሰሌዳ ላይ የተጻፈ ስለኾነ፡ የኹለቱንም እውነተኛ መልክ ለማሳየትና ለማሳወቅ፥ ለማየትና ለማወቅም፡ ሥጋዊ ለኾነው ነገር የሚደረገውን የመሰለ ዝግጅትና አሠራር ከቶ አያስፈልገውም፥ ምክንያቱም፡ በሰውኛ ሥርዓት የሚገለጽና የሚታወቅ፥ የሚማሩትና የሚያስተምሩት፥ የሚጠናና የሚዘጋጅ፥ የሚቀርብና የሚወሰድ ባለመኾኑ ነው። ዛሬ እንኳን አታዩትም?! የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ጉዳይ፡ ከሥጋውያኑ የትምህርትና የሥነ እውቀት ሊቃውንት ትንታኔና ትንበያ ውጭ በኾነ ኃይል፡ የሕያውነት ህልውናው እየቀጠለ ሲኼድ?!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
“'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?”

“ሕዝቧ፡ እርስ በርሳቸው ተፋጅተው ያልቃሉ፡ እርሷም ትጠፋለች!” ያሏት አገር፡ እስካኹን ሳትጠፋ ሲያገኟት፡ ዓለማውያኑ ባዕዳን ሊቃውንት፡ “የዚች አገር ነገር፡ ምሥጢሩ ምንድር ነው?” ብለው፡ እያሙነቱ ግራ እስኪገባቸው ድረስ፡ እንዴት፡ እንደሚገረሙ፡ አትመለከቱምን? እነርሱ፡ ኢትዮጵያን የሚያዩበት ዓይን፡ እግዚአብሔርና የእርሱ የኾኑት ሰዎች፡ እርሷን ከሚያዩበት ዓይን፡ ፈጽሞ የተለየ ስለኾነ ነው።

እነርሱ፡ “በምድር አህጉር መካከል፡ የመጨረሻዋ ደሀ!” የሚል ውሳኔያቸውን፡ በእርሷ ላይ ያወጁት፡ በእነርሱ ዘንድ፡ “ማንነት” የሚመዘነው፥ “ምንነት”ም የሚለካው፡ በሥጋዊውና በምድራዊው የሀብት፡ የጥበብና የኃይል ይዞታ መጠን በመኾኑ አይደለምን? ነገር ግን፡ ኢትዮጵያውያን ልጆቿ፡ “መንፈሳዊዉና ሰማያዊው ሀብት፥ ጥበብና ኃይል ይበልጣል!” ብለው፡ ይህን የመሰለውን፡ ሥጋዊና ምድራዊ ሀብት፥ ጥበብና ኃይል፡ ከጥንት ጀምረው፡ ንቀውት፥ በገዛ ፈቃዳቸውም፡ ትተዉት ኖረዋል፤ ይኸውም፡ መብሉን፡ “አንበላውም!” ብለው፡ በ“ጾም”፥ ተድላውንም፡ “አንፈልገውም” ብለው፡ በ“ትሕርምት” በሚፈጽሙት ሃይማኖታዊ ምግባራቸው ተረጋግጧል።

ኢትዮጵያውያን፡ የራሳቸው የኾነውን፥ በመንፈሳዊዉና በሰማያዊው ሀብት፥ ጥበብና ኃይል ላይ የተመሠረተውንም ኢትዮጵያዊነታቸውን፡ ጠብቀውና አክብረው ሲገኙ፡ ከዓለም ሕዝቦች ኹሉ በልጠውና ቀድመው፡ የላቀውን ደረጃ ይይዛሉ፤ ባጭሩ፡ ቀዳሚነታቸውንና ጥንታዊነታቸውን ያጸናሉ። ነገር ግን፡ ይህን የመሰለውን ኢትዮጵያዊነታቸውን፡ አቅልለውና ክደው፡ የባዕዳን የኾነውን፡ ሥጋዊዉንና ምድራዊዉን ሀብት፥ ጥበብና ኃይል፡ በሚከተሉበት ጊዜ፡ ከዓለም ሕዝቦች ኹሉ አንሰውና ተዋርደው፡ *“ፊተኞች፡ ኋለኞች ይኾናሉ!”* የሚለው ጽዋ፡ ዕድል ፋንታቸው ይኾናል። ይህም ማለት፡ እነርሱ፡ ከዓለም ሕዝቦች መካከል፡ “የመጨረሻዎቹ ደሆች”፥ አገራቸውም፡ በምድር አህጉር መካከል፡ “የመጨረሻዋ ደሀ!” የሚለው፡ የባዕዳኑ ባላንጣዎች ዘለፋ የሚጸናባቸው ይኾናሉ። ይህን እውነታ፡ በበለጠ ግልጽ ላድርግላችሁ! ማንኛውም፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” የሚል ሰው፡ “እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት” ይዞ በሚገኝበትና በማይገኝበት ጊዜያት፡ የሚሰማው ስሜትና የሚኖረው ዕድል፡ አንድ ዓይነት አይደለም፤ ይኸውም እንዲህ ነው፡-

“እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት” ይዞ በሚገኝበት ጊዜ፡ በዓለም ላይና በዓለም ሕዝቦች መካከል፡ የቀዳሚነትና የበላይነት፥ የአዋቂነትና የባለጸጋነት፥ የፍቅርና የጨዋነት፥ የጀግንነትና የልበ ሙሉነት፥ የኃላፊነትና የታማኝነት፥ የባለአደራነትና የጽኑነት ስሜት ይሰማዋል፤ ከባ የሚሰጠውም የክብር ቦታ፡ ይኸው ይኾናል፤ ይህም የሚኾነው፡ በቅዱሱ ኪዳን መሠረት፡ መልካሙ የእግዚአብሔር የእውነት መንፈስ፡ በዚህ ኢትዮጵያዊ ላይ ስለሚያድርበት ነው።

“እውነተኛውን ኢትዮጵያዊነት” በሚተውበት ጊዜ ደግሞ፡ የሚደርስበትን ተመልከቱት!

ምዕራፍ ፱፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

ተቃራኒውና ክፉው የዲያብሎስ የሓሰት መንፈስ ይዋሓደውና፡ ስሜቱ፥ የሚወድቅበት የውርደት ደረጃውም፡ ያው፡ መጨረሻነትና ዝቅተኛነት፥ ድንቊርናና ድህነት፥ ምቀኝነትና ነውረኝነት፥ ፈሪነትና ስስት፥ አጥፊነትና ቅሌት፥ ከሃዲነትና ቅጥፈት፥ አድርባይነትና ተገዢነት ይኾናል፤ በዛሬው ትውልድ ላይ ደርሶ እንደሚታየው ማለት ነው።

፪ኛ፡ የ"ኢትዮጵያ" እና የ"ኢትዮጵያዊነት" ዝክረ ነገር፥ ዝርዝር ሓተታውም ተጽፎና ተመዝግቦ ያለው፡ በግእዝ[፴፫] ቋንቋችንና በብራና መጻሕፍታችን መኾኑን፡ ኹሉም ያውቀዋል።

የዘመኑ የኢትዮጵያ ትውልድ ደግሞ፡ የግእዝን ቋንቋ እንዳይማርና እንዳያውቅ፡ ከዚህ የተነሣም፡ የብራና መጽሓፎቻችንን፡ እንዳይፈልጋቸው ተደርጓል፤ ምናልባት፡ ሊመለከታቸው የሚፈልግ፡ ቀናተኛ ኢትዮጵያዊ ቢኖር እንኳ፡ በቀላሉ ሊደርስባቸውና ሊያገኛቸው እንዳይችል፡ በእየሰበካ ቤተ ክርስቲያኑ፥ በእየአድባራቱና በእየገዳማቱ ዕቃ ቤቶች ውስጥ፡ በሣጥን ተቆልፎባቸው፡ እንዲቀመጡ ተደርገዋል። ይህ ድርጊት፡ እርግጥ፡ ክቡራን ቅርሶቻችን የኾኑትን መጻሕፍት፡ ከሠራቂው ሌባ፥ ከወንበዴው ዘራፊና ከወራሪው ጠላት ለማዳን የጠቀመ ተገቢ ጥንቃቄ ቢኾንም፡ የዚሁ ድርጊት ጠንቅ፡ የእግዚአብሔር እውነትና ሥራ ተቃዋሚ ለኾነው፡ ለዲያብሎስና የእርሱ መሣሪያዎች ለኾኑ የአገር ተወላጆች፡ ለታወቁትም፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ተጻራሪዎች፡ ምን ያህል እንደረዳ ልትገነዘቡት ይገባል።

ይህን አባባሌን፡ እኔ ለማስገንዘብ የሚከብደኝ፥ እናንተም ለመገንዘብ፡ የሚከብዳችሁ አይደለም። በአንድ በኩል፡ ግእዝ የተማረና ያወቀ ኢትዮጵያዊ፡ በኅብረተሰቡ ዘንድ የተዋረደ፥ ሙያው የተናቀና አገልግሎቱ፡ በገንዘብ ጥቅም ሲመዘን፡ ዋጋ የሌለው ኾኖ መታየቱን፥ በሌላው ወገን ደግሞ፡ የባዕድ ቋንቋ የተማረውና ያወቀው ግን፡ በኅብረተሰቡ ዘንድ የተከበረ፥ ሙያው፡ የተወደደና በገንዘብ ረገድ፡ ከፍተኛ ጥቅምን የሚያስገኝ ኾኖ መገኘቱን፡ ይኸው፡ እየራሳችሁም ትመለከቱታላችሁ። ይህን ኹኔታ፡ ባለፉት ድርሰቶቼ፡ በሚበቃ የተቸሁበት ስለኾነ፡ እዚህ ላይ፡ ከዚህ ያለፈ ሓተታ ልሰጥበት የሚያስፈልግ አይኾንም።

፫ኛ፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ የእግዚአብሔር ኾነው፥ ከእግዚአብሔር ወጥተው፥ በእግዚአብሔር ቸርነት፡ ለእግዚአብሔር ወገኖች የተሰጡ ጸጋዎች ስለኾኑ፡ ህልውናቸው ከታወቀበት፡ ከፍጥረት መጀመሪያ ጊዜ አንሥቶ፡ እስከዛሬ ድረስ፥ ወደፊትም፡ በሰውኛው ሳይኾን፡ በእግዚአብሔር የአሠራር ሥርዓት የሚገለጹና የሚታወቁ፥ የሚያስተምሩዋቸውና የሚማሩዋቸው፥ የሚያሳውቋቸውና የሚያውቋቸው፡ የሚታደሏቸውና የሚቀበሏቸው ናቸው። የሰውኛው አሠራርና ሥርዓት፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያዊነት ዘንድ፡ ቦታ የለውም። ይህም፡ እርግጥ መኾኑ፡ "ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፤ በልባቸውም እጽፈዋለሁ። ...እያንዳንዱ ሰው፡ ባልንጀራውን፥ እያንዳንዱም፡ ወንድሙን፡ 'እግዚአብሔርን እወቅ!' ብሎ አያስተምርም፡ ከታናሹ ጀምሮ እስከታላቁ ድረስ፡ ኹሉ ያውቁኛልና!"

ደግሞም፡ "ልጆችሽም ኹሉ፡ *ከእግዚአብሔር የተማሩ ይኾናሉ።*" የሚለውን የነቢየትን ቃል በመጥቀስ፡ እውነተኛው መምህርና ምሁር ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "'ኹሉም፡ *ከእግዚአብሔር የተማሩ ይኾናሉ!*' ተብሎ፡ በነቢየት ተጽፏል፡ እንግዲህ፡ *ከአብ የሰማ፡ የተማረም ኹሉ፡* ወደእኔ ይመጣል፡" ሲል በተናገረው ቃሉ ይታወቃል።

ይህን የመሰለውን እውነት ስለገለጸው አምላክ፡ በዘመኑ የነበሩት ተቃዋሚዎቹ፡ የአይሁድ ሊቃነ ካህናት፡ የሕግ አዋቂዎችና ምሁራኑ ሊቃውንት፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ምን ይሉት እንደነበረ፡ እርሱም፡ ምን ምላሽ ይሰጣቸው እንደነበረ፡ ደግሞ ስሙ!

"ኢየሱስ፡ ወደመቅደስ ወጥቶ ያስተምር ነበር፡ አይሁድም፡ '*ይህ ሰው ሳይማር፡ መጻሕፍትን፡ እንዴት ያውቃል?*' ብለው ይደነቁ ነበር። ስለዚህ፡ ኢየሱስ፡ መለሰ፡ እንዲህም አላቸው፡ '*ትምህርቴስ፡ ከላከኝ ነው እንጂ፡ ከእኔ አይደለም፡ ፈቃዱን ሊያደርግ የሚወድ ቢኖር፡ እርሱ፡ ይህ ትምህርት፡ ከእግዚአብሔር ቢኾን፡* ወይም **እኔ፡ ከእራሴ የምናገር ብኾን፡** *ያውቃል።*' ከዚህ አያይዞም፡ "እናንተ፡ **በመጻሕፍት፡ የዘለዓለም ሕይወት** *እንዳላችሁ ይመስላችኋልና፡ እነርሱን* ትመረም**ራላችሁ፤ እነርሱም፡ ስለእኔ** *የሚመሰክሩ ናቸው። ነገር ግን፡ ሕይወት እንዲኾንላችሁ፡ ወደእኔ* **ልትመጡ** *አትወዱም።* ...እኔ፡ በአብ ዘንድ የምከሳችሁ አይምሰላችሁ፡ የሚከሳችሁ አለ፡ እርሱም፡ ተስፋ የምታደርጉት ሙሴ ነው፡ ሙሴንስ ብታምኑት፡ እኔን ባመናችሁ ነበር፡ እርሱ፡ ስለእኔ ጽፏልና። መጻሕፍትን ካላመናችሁ ግን፡ ቃሌን፡ እንዴት ታምናላችሁ?"

ይህን ርእስ በሚመለከት፡ የቅዱሱ ኪዳን የመጨረሻ ማኅተም ስለኾነው፡ ስለሰብተኛው የምሕረት ቃል ኪዳን ፈጻሚ፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ፡ በጥቂቱ ለመጥቀስ ያህል እንጂ፡ ከእርሱ በፊት፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከእርሱና እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ድረስ፡ የነበሩት የስድስቱ ቃል ኪዳናት ተዋዋዮች፡ ኹሉም፡ ከእግዚአብሔር የተማሩ እንጂ፡ አንዳቸውም፡ በመጻሕፍት አዋቂነት፡ በምሁርነትና በሊቅነት የተጠሩ አልነበሩም። የእግዚአብሔርን ትምህርት፡ ለዓለሙ እንዲያዳርሱለት ለመረጣቸው ደቀ መዛሙርቱ እንኳ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ገና በሕይወተ ሥጋ እያለ፡ ስጥቷቸው የነበረው መመሪያ፡ እንዲህ ይነበባል፡ "እነሆ፡ እኔ፡ እንደበጎች፡ በተኵላዎች መካከል እልካችኋለሁ፡ ...ከሰዎች ተጠበቁ! ለእነርሱና ለአሕዛብ፡ ምስክር እንዲኾን፡ ስለእኔ፡ ወደገዢዎች፡ ወደነገሥታትም ትወሰዳላችሁ። *አሳልፈውም ሲሰጧችሁ፡ የምትናገሩት፡ በዚያች ሰዓት ይሰጣችኋልና፡ እንዴት፡ ወይስ ምን፡ እንድትናገሩ አትጨነቁ! በእናንተ የሚናገር፡ የአባታችሁ መንፈስ ነው* እንጂ፡ የም*ትናገሩ፡ እ*ናንተ አ*ይደላችሁም*ና።"

መንፈስ ቅዱስ የወረደላቸው ሐዋርያት፡ በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ አደባባይ ማስተማር እንደጀመሩ፡ ተከሰሰው፡ በአይሁድ ሊቃነ ካህናትና የሕዝብ አለቆች፡ ሽማግሌዎችና ጻፎች ፊት ቀርበው ሲጠየቁ፡ የኾነው ነገር፡ ይህንኑ ያረጋግጣል።

ምዕራፍ ፪፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

ይኸውም፡ *"ጴጥሮስ፡ መንፈስ ቅዱስን ተሞልቶ፡" መልሱን* ስለሰጣቸው፡ ከሳሾቻቸውና ፈራጆቹ፡ ስለሓዋርያት ሲናገሩ፡ *"መጽሓፍን የማያውቁና ያልተማሩ ሰዎች እንደኾኑ አስተውለው፡ አደነቁ።"* ማለታቸው ተመዝግቦ መገኘቱ ነው። ደግሞም፡ *"ጠርተው፡ በኢየሱስ ስም፡ ፈጽመው እንዳይናገሩና እንዳያስተምሩ አዘዟቸው። ጴጥሮስና ዮሓንስ ግን መልሰው፡ 'እግዚአብሔርን' ከመስማት ይልቅ፡ እናንተን እንሰማ ዘንድ፡ በእግዚአብሔር ፊት የሚገባ እንደኾነ፡ ቍረጡ! እኛስ ያየነውንና የሰማነውን ከመናገር ዝም ማለት አንችልም፤' አሏቸው።"* ቀጥሎም፡ *"ሰውን፡ ወይስ እግዚአብሔርን፡ አኹን፡ 'እሺ!' አሰኛለሁን? ወይም፡ ሰውን ደስ ላሰኝ እፈልጋለሁን? አኹን ሰውን ደስ ባሰኝ፡ የክርስቶስ ባርያ አልኾንሁም። ወንድሞች ሆይ! በእኔ የተሰበከ ወንጌል፡ እንደሰው እንዳይደለ፡ አስታውቃችኋለሁ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ገልጦልኛል እንጂ፡ እኔ፡ ከሰው አልተቀበልሁትም፤ አልተማርሁትምም።"*[፴፮] ሲል፡ ቅዱስ ጳውሎስ፡ ስለራሱ የጻፈውንስ፡ እንዴት አድርጋችሁ ነው የምትተረጕሙት?

እግዚአብሔር፡ ከዚህ ኹሉ ቀደም ብሎ፡ ገና፡ በዘመኑ ብሉይ፡ ለነቢይነት ለጠራው፡ አንድ ትንሽ ልጅ፡ የተናገረውን፡ እንዲህ የሚለውን ቃሉን፡ ደግሞ ላሰማችሁ!

"የእግዚአብሔር ቃል፡ ወደእኔ፡ እንዲህ ሲል መጣ፤" 'በሆድ ሳልሠራህ አውቄሃለሁ፤ ከእናትህ ማሕፀን ሳትወጣም ቀድሼሃለሁ፤ ለአሕዛብም ነቢይ አድርጌሃለሁ። እኔም፦ 'ዎዮ ጌታ እግዚአብሔር! እነሆ ብላቴና (ትንሽ ልጅ) ነኝና፡ እናገር ዘንድ አላውቅም!' አልሁ። እግዚአብሔር ግን፡ እንዲህ አለኝ፦ 'ወደምስድድህ ኹሉ ዘንድ፡ ትኼዳለህ፤ የማዝዝህንም ኹሉ፡ ትናገራለህና፡ "ብላቴና ነኝ!" አትበል። እኔ፡ አድንህ ዘንድ፡ ከአንተ ጋር ነኝና፡ ከፊታቸው አትፍራ!' ይላል እግዚአብሔር። እግዚአብሔርም፡ እጁን ዘርግቶ፡ አፌን ዳሰሰ፤ አለኝም፦ 'እነሆ፡ ቃሌን፡ በአፍህ ውስጥ አኑሬአለሁ፤ እነሆ፡ ትነቅልና ታፈርስ ዘንድ፥ ታጠፋና ትገለብጥ ዘንድ፥ ትሠራና ትተክል ዘንድ፡ በአሕዛብና በመንግሥታት ላይ፡ ዛሬ አድርጌሃለሁ።"[፴፯]

እንግዴህ፡ የእግዚአብሔርን ትምህርትና እውቀት ለመማርና ለማስተማር፥ ለማወቅና ለማሳወቅ፡ የሚያስፈልገው ብቅዓት ምን እንደኾነ፡ እነዚህ፡ አኹን የጠቃቀስሁላችሁ፡ የእግዚአብሔር ቃላት፡ በሚበቃ ይገልጡላችኋል። ከዚያ ብቅዓት ለመድረስ፡ በሰው በኩል የሚያስፈልገው ነገር፡ ንጹሕ እውነተኛነትን፡ በውስጥም፥ በውጭም፡ ይዞ መገኘት ብቻ ነው። እንዲያ ሲኾን፡ እግዚአብሔር፡ በዚያ እውነተኛ ሰውነት ውስጥ፡ ቅዱስ መንፈሱን ስለሚያሳድር፡ ያ ሰው፡ ከእግዚአብሔር የተማረና ያወቀ ይኾናል፤ የእግዚአብሔርንም መልእክት ሊያደርስ፥ ትምህርቱን፡ ሊያስተምርና እውቀቱን ሊያሳውቅ የሚችል ይኾናል። መንፈሳዊውና ሰማያዊው የእግዚአብሔር ትምህርት፥ እውቀትና መልእክት፡ እንደሥጋዊዉና ምድራዊው ትምህርት፥ እውቀትና መልእክት፡ የሰው ኃይልና የንብረት ዝግጅት፥ የገንዘብ ዓቅምና የጊዜ ርዝመት አያስፈልገውም። የምታስፈልገው፡ ያች፡ በንስሓ፡ ንጽሕት የኾነች፡ እውነተኛ ልቦና ብቻ ናት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ከዚያ በኋላ፡ በእርሷ አድሮ የሚናገር፥ የሚያስተምርና የሚሠራ፡ 'የእውነት መንፈስ'፥ 'መንፈስ ቅዱስ' የምንለው፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ነው እንጂ፡ ያ ሰው፡ በሥጋዊው አእምሮው ብቻ አስቦ የሚናገረውና የሚያደርገው አይደለም፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ገና፡ በሕይወተ ሥጋ እያለ፡ *'እውነት፡ እውነት እላችኋለሁ፤ በእኔ የሚያምን፡ እኔ የማደርገውን ሥራ፡ እርሱ ደግሞ ያደርጋል፤ ከዚህም የሚበልጥ ያደርጋል፤'*[፴፮] ያለው እኮ፡ በዚያ ሰው ላይ፡ በመንፈስ ቅዱስ አድሮ የሚሠራው፡ ራሱ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ፡ ያ ሰው አለመኾኑን፡ አረጋግጦ ለማመልከት መኾኑን ልትገነዘቡት ያስፈልጋል። ደካማው፤ አላዋቂው ሰውማ፡ እንዴት፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ሊልቅና የሚበልጠውን ሥራ ሊያደርግ ይችላል? ይህ እውነታ፡ በራሱ ሕይወት ተከሥቶ የታየበት፡ አንዱ፡ ሐዋርያ ሲጽፍ፦ *'ለፍጥረታዊ (ማለትም፡ ለሥጋዊና ዓለማዊ) ሰው፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር፡ ሞኝነት ነውና፡ አይቀበለውም፡ በመንፈስም፡ የሚመረመር ስለኾነ፡ ሊያውቀው አይችልም። መንፈሳዊ (ማለትም፡ ከእግዚአብሔር የተማረ) ሰው ግን፡ ኹሉን ይመረምራል፡ ራሱ ግን፡ በማንም አይመረመርም። እንዲያስተምረው፡ የጌታን ልብ ማን አውቆት ነው? እኛ ግን፡ የክርስቶስ ልብ አለን።'*[፴፮] ያለው ቃል፡ ከእግዚአብሔር ስለተማረና ስላወቀ ሰው ምንነትና ማንነት አስረድቷል።

በዚህ መሠረት፡ የእግዚአብሔር ትምህርት የምትገልጠውን እውነት፡ ለማረጋገጥና ለማመን፡ ሰዎች፡ የሚጠራጠሩ ከኾኑ፥ ወይም፡ ለማመን ቢያቅታቸው፡ ለየራሳቸው ምስክርና ማስረጃ ሊፈልጉ ይገባቸዋል እንጂ፡ የእግዚአብሔር እውነት፡ ራሷን፡ በራሷ አረጋግጣ ከመግለጥ በቀር፡ ሌላ ምስክር፡ ሌላ ማስረጃ ከቶ አታቀርብም። እነርሱም የሚያደርጉት የምርምራቸውና የጥናታቸው ውጤት፡ የሚመሰክረውና የሚያስረዳው፡ ያንኑ የእግዚአብሔር እውነትነቷን ኾኖ ይገኛል። ይህንኑም፡ እስካኹን፡ በኢትዮጵያም፡ በዓለሙም፡ በኾነውና እየኾነ በምታዩት ኹሉ ተገንዝባችሁታል ይመስለኛል።

ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያውያንን፡ እስከዛሬ፡ በዓለም ላይና በሕዝቦች መካከል፡ እንዲህ፡ ስመጥርና ገናና አድርጎ፡ በተቃዋሚዎቻቸውና በተጻራሪዎቻቸው ዘንድ ሳይቀር፡ በበጎ ገጽታ የሚያስነሣቸው፡ ይኸው፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያዊነት ጸጋ የተገኘው መልካም ስምና ዝና ብቻ እንጂ፡ ሌላማ፡ ምን የሚጠቀስ፡ ደህና ነገር፡ ወይም፡ የሚቀርብ፡ ሌላ ምን ሀብት አለ? ምንም የለንም። እንደዚሁ ኹሉ፡ ከጥንት ጀምረው፡ እስከዛሬ፡ ስለኢትዮጵያና ስለኢትዮጵያዊነት፡ በግእዝ ብቻ ሳይኾን፡ በባዕዳን ቋንቋዎች ጭምር የተጻፉትን መጻሕፍት ኹሉ ያዘጋጁ፡ የአገራችንም ኾኑ የውጭ አገሮች ምሁራንና ሊቃውንት ጸሓፊዎች፡ የቱንም ያህል፡ በሌላ ዓላማ ተነሣሥተው የሚጽፉ ቢኾኑም እንኳ፡ በመጨረሻ ዞረው ዞረው የሚደመድሙት፡ በእግዚአብሔር እውነት ላይ ስለተመሠረቱት፡ ስለእነዚሁ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት መኾኑን፡ ወደፊት እናንተም፡ በኢትዮጵያዊነታችሁ፡ ይህን ጋሻ አንሥታችሁ፡ ጥናታችሁንና ምርምራችሁን በምታካኼዱት ጊዜ፡ ከእውነታው ትደርሱበታላችሁ።

ምዕራፍ ፮፡
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

"ይህ ሕዝብ፡ በከንፈሩ ያከብረኛል፤ ልቡ ግን፡ ከእኔ፡ በጣም የራቀ ነው፤ የሰውም ሥርዓት እያስተማሩ፡ በከንቱ ያመልኩኛል!"[illegible] ብሎ፡ እግዚአብሔር፡ በነቢዩ እንደበት፡ አስቀድሞ፡ አስተላልፎት የነበረውን ዘለፋና ተግሣፅ፡ ራሱ፡ ጌታችንም፡ በዘመኑ ለነበረውና ለተከታታዩ ትውልዶች ጠቃቅሶታል። አዎን! በሰዎች ሥርዓት ላይ የተመሠረተው፡ የሰዎች ትምህርት ሲለዋወጥና ሲጠፋ፥ ፈጣሪዎቹንም ሳይቀር ሲያጠፋ፥ የእግዚአብሔር ትምህርት ግን፡ ለፍጥረተ ዓለሙ ኹሉ፡ የቱን ያህል ጠቀሜታነትና ዘለቄታነት ያለው ኾኖ እንደቀጠለ፡ እንመለከታለን።

ስለዚህ፡ የእግዚአብሔር ሥራዎችና ምሥጢራት፥ ጸጋዎቹም ስለ ኾኑት፡ ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ለማወቅና ለማሳወቅ፥ ለመማርና ለማስተማር፡ የሰዎች ሥጋዊና ዓለማዊ ትምህርት፥ ማዕርጉም፡ ለማንኛውም ሰብአዊ ፍጡር አያስፈልገውም። ለእኔም፡ በዚሁ፡ የእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር፥ ለእግዚአብሔርም በኾነው ተልእኮ ለተጠመድሁት ኢትዮጵያዊ፡ ያ፡ የሰዎች ሥጋዊና ዓለማዊ ትምህርት፥ ማዕርጉም፡ አላስፈለገኝም፤ አያስፈልገኝምም።

እንዲያማ ባይኾን ኖሮ፥ ወይም፡ መልእክቱን፡ የሰዎች በኾነው፡ በሥጋዊው ትምህርቴና ማዕርጌ ተጠቅሜ ያቀረብሁት ቢኾን ኖሮ፡ መልእክቱ፡ የእግዚአብሔር መኾኑ ቀርቶ፡ የሰው በኾነ ነበር፤ ያ ደግሞ፡ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊነት ሊኾን ከቶ አይችልም።

ይህ ርእስ ከተነሣ ዘንድ፡ ስለእግዚአብሔር ማስተማርና ስለሰዎች ትምህርት ልዩነት፡ የኋላ ኋላ ለተገነዘብሁት እውነታ ማረጋገጫ የኾነኝን፡ ገና በሕፃንነቴ ያሳየሁትን ድርጊት፡ ወላጆቼ ሲጨዋወቱት እንደሰማሁት ላውጋችሁ፦ ዕድሜዬ፡ ለትምህርት እንደደረሰ፡ ፊደል መቍጠር እጀምር ዘንድ፡ በሰበካችን ቤተ ክርስቲያን በሚገኘው ትምህርት ቤት፡ ከታላላቅ ወንድሞቼ ጋር እየኼድሁ እንድውል፡ ወላጆቼ ወስነው፡ በውሳኔው መሠረት እንድፈጽም፡ መጀመሪያ ወንድሞቼ፥ ኋላም፡ እናቴ ቢጠይቁኝ፥ ቢያባብሉኝም፡ ፈቃደኛ ባለመኾኔ፡ ሳልኼድ ቀረሁ።

ለአባቴ ሳይነገር የሰነበተው እምቢተኝነቴ፡ ከዕለታት አንድ ቀን ተገለጠ፤ ሊገለጥ የቻለውም፡ አባቴ፡ ከሥልጣነ ክህነቱ ጋር፡ በመንግሥቱ የፍርድ ዘርፍ ውስጥ በዳኝነት ወደሚያገለግልበት ሥራው፡ ዘወትር፡ በጧት፡ ቀድሞ ይወጣ ስለነበረ፡ በዚያን ዕለት ግን፡ እንደአጋጣሚ፡ በቤተ ክርስቲያን በመቆየቱ፡ ወደመደበኛ ሥራው ከመኼድ ዘግይቶ፡ ወደቤት ሲመለስ፡ እኔ፡ ወደትምህርት ቤት ሳልኼድ፡ ከእናቴ ጉያ ተሸጕጬ ስላገኘኝ ነበር።

"እንዴ! ይኼ ልጅ፡ ዛሬ ምነው ወደተማሪ ቤት አልኼደ?" ብሎ፡ አባቴ ተገርሞ ጠየቀ። "መቼ ኼዶ ያውቃል? ሊኼድም አይፈልግምና፡ እስቲ ትንሽ ይቆይ! ሕፃንነቱን ይጨርስ! ተወው!" ስትል፡ እናቴ መልስ ሰጠች። "አይ! አይኾንም፤ ዛሬስ አይቀርም፤ የቆየሁ ቆይቻለሁና፡ እኔው፡ ራሴ አድርሼው እመጣለሁ!" ብሎ፡ አባቴ አቅፎኝ፡ እንደገና ወደቤተ ክርስቲያኑ ትምህርት ቤት ኼደ፡ ለአስተማሪዬም አስረክቦኝ፥ አበረታትቶኝና ስሞኝ ወደቤት ተመለሰ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

እደጃፍ ቆማ ለነበረችው: እናቴም: ገና ከግቢው: የአጥር በር ዘልቆ እንደገባ: "ይኼውልሽ! ዛሬ: ብዘገይም: አንድ ቍም ነገር ሠራሁ!" ብሎ: ወደእርሷ እየቀረበ ሲያነጋግራት: እርሷ ግን: ዝም ብላ: ወደእርሱ አግጣጫ እያየች: በማሾፍ: ትሥቅ ጀመር:: አባቴም: በእናቴ ኹኔታ ተደንቆ: "ምን መኾንሽ ነው!?" ሲላት: ወደጀርባው በዓይኗ እያሳየች: በአፏ ምልክት ሰጠችው:: እርሱም: 'ምን ነገር ይኾን!? ብሎ: ዘወር ሲል: እኔን: ድክድክ እያልሁ: ከኋላው ስከተለው አገኘኝ::

አባቴ: በመቆጣት ፋንታ: ከት ብሎ በመሣቅ: ከምድር: ብድግ አድርጎ አቀፈኝ: "ይህን ልጅ: ምንም ቢኾን: ዛሬ ከተማሪ ቤቱ ሳላደርስ ወደሥራዬ አልኼድም!" እያለ ፎክሮ: መንገድ ሲጀምር: አንዱ የቅርብ ጎረቤታችን: ድንገት ደርሶ: "ቆይ! ለእኔ ስጠኝ! እኔ አደርስዋለሁ: አንተ: ወደሥራህ ኺድ!" ብሎት: አባቴ: ወደሥራው ሲያቀና: ያ: ጎረቤታችን: እኔን: ወደተማሪ ቤቴ 'እንደገና እንኮኮ ብሎ ወሰደኝ:: እርሱም: በደህና ያደረሰኝ መኾኑን: ለእናቴ ሊነግራት: እየተቻኮለ ወደቤት ሲመለስ: እናቴ: የሕፃን ልጇን: የእልኸኛነት ጠባይ ያወቀች ይመስል: እንደበፊቱ: ከደጃፍ ኾና ትጠብቅ ኖሮ: እኹንም: ከኋላው: በትናንሾቹ ባዶ እግሮቼ: ድምፄን ሳላሰማ እየሮጥሁ ስከተለው አይታ: ተንከተከተች::

በነገሩ ለተደናገጠውና ኋላ ለተገረመው ለዚያ: ባለውለተኛ ጎረቤታችንም: በአባቴ የኾነው: በእርሱም ላይ መደገሙን: እናቴ ነግራው: በቤትና በጎረቤት: ይህን ያየ ኹሉ: ሲሣሣቅ ዋለ::

ከዚህ በኋላ: "እንግዴህ: ራሱ: ወደተማሪ ቤቱ ለመኼድ ፈቃደኛ እስኪኾን ድረስ: ተዉት!" ተብሎልኝ: ከእናቴ ጕያ ዐርፌ ሰነበትሁ:: ባስፈኝ ጊዜ ብቻ: ወደተማሪ ቤት እኼድ እንደነበረ፤ እዚያም: ቍጭ ብዬ ከመማር ይልቅ: ከሕፃንነቴ የተነሣ: በተማሪዎቹ መካከል እየሮጥሁና እየተጫወትሁ: ከፊደል ቆጠራው አንሥቶ: ለትልልቆቹ ተማሪዎች እስካስቸገረው ዜማ ድረስ: ኹሉንም: በእየመልኩ: እንደዘበት: በጆሮዬ ሰምቼና ተቀብዬ: መልሼ በማዜም: አስተማሪውን ሳስገርም ዕውል እንደነበረ: ወላጆቼ: በቤተሰብ መካከል በየጊዜው እያነሡ የሚሣሣቁበት ጨዋታ ትዝ ይለኛል::

ጥያቄ:- *የእግዚአብሔር: በእግዚአብሔርና ከእግዚአብሔር ስለኾነው ትምህርትና ስለማዕርጉ: ይህን ያህል ከነገርኸን: እስኪ: በሰብአዊው ትምህርትና ማዕርጉ በኩል ስለደረስህበት ደረጃ: ስለመምህራንህም ደግሞ: ግለጥልንና የጥያቄያችን መልስ ይጠቃለል?!*

መልስ:- የእግዚአብሔር ስለኾነው ቱልእኮ: "የሰዎች ሥጋዊና ዓለማዊ ትምህርት: ማዕርጉም: አያስፈልግም!" ብላችሁም: በእኔ በኩል: መንፈሳዊዉንና የዘመኑን ሥጋዊ ትምህርት: "አላገኘሁም: ወይም የለኝም!" ማለቱ አይደለም: ያን ትምህርት: በሚበቃ አግኝቻለሁ:: እርሱም: የኋላ ኋላ: በኢትዮጵያዊነቴ: ለተያያዝሁት: ለመንፈሳዊዉና ለሥጋዊው ሥራዬ አገልግሎኛል::

ምዕራፍ ፱፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
ይህ ትውልድ፡ ኢትዮጵያዊዉን መልእክት ለመቀበል ያለበት ችግር።

ይኸው፡ በትምህርት የተገኘው እውቀትና ሙያ፡ በመንፈሳዊው፡ እስከንቡረ እድነት፥ በሥጋዊዉም፡ እስከሕግ መወሰኛ ምክር ቤት አባልነት ማዕርግ የደረስሁበትን አገልግሎት፡ ለመፈጸም፥ የድርሰት ሥራዎቼንም ለማበርከት፡ በብዙ ረድቶኛል።

ከሕፃንነቴ ጀምሬ፡ ለሥልጣነ ክህነት እስከበቃሁበት ጊዜ ድረስ ያለውን ዕድሜዬን፡ መንፈሳዊዉን እውቀት እየቀሰምሁበት የቆየሁ ሰኹን፡ ከዚያ ጋር በማስተባበር፡ ከቤተ ክህነቱ ተለይቶ፡ በተለይ ወደተቋቋመው፡ ወደቤተ ምልክናው ትምህርት ቤት ገብቼ፡ ዘመናዊዉን የ፩ኛ ደረጃ፡ በአዲስ አበባ፡ የገብረ ማርያም፥ የበየነ መርዕድና የዳግማዊ ምኒልክ፥ የ፪ኛውንም ደረጃ፡ ለአንድ ዓመት፡ በሐረር መምህራን ማሠልጠኛ፥ የቀሩትንም፡ ሦስት ዓመታት፡ እንደገና ወደአዲስ አበባ ተመልሼ፡ በዳግማዊ ምኒልክ፡ በእነዚህ ትምህርት ቤቶች አከናወንሁ።

በሥራው ዓለም እያለሁ፡ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መካነ አእምሮ፡ በእንግሊዝኛው ክፍል የተከታተልሁትን የሕግ ባለሙያነት ትምህርት፡ ተመርቄበታለሁ። ዕድሉ በተገኘም ጊዜ፡ በባሕር ማዶ አገሮች ባሉ፡ በታወቁ የባዕዳን መካናተ አእምሮ ውስጥ፥ ለምሳሌ፡ በአሜሪካ፡ የዋሽንግተን ዲሲው ሓዋርድ ዩኒቨርሲቲ፡ ተያይዤው የነበረውንና በናሽቪል ቴኔሲው ቫንደርቢልት ዩኒቨርሲቲ፡ በመጀመር ላይ የነበርሁትን፡ የመጨረሻ ትምህርት፡ ከግብ እንዳላደርስ፥ ከያግጣጫው የገጠሙኝን ደባዎችና እንቅፋቶች፡ በዓይነታቸውና በብዛታቸው ሳስታውሳቸው፡ ይገርመኛል።

የሚገርመኝም፡ ለጥናቴ መነሻ አድርጌ፡ እዘጋጅበት የነበረው፡ የምርምር መስክ፡ የተመሠረተውና ያተኰረው፡ በዚሁ፡ ዛሬ በያዝሁት፡ የእግዚአብሔር እውነት ባስገኘችው፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት አቋም ላይ ስለነበረ፥ ይህን የእምነት አቋም ደግሞ፡ ዲያብሎስና ሰዎች፡ ከባዕዳኑ ብቻ ሳይኾን፡ ከወገኑም ጭምር፡ የማይቀበሉት፥ የሚቃወሙትም ከመኾናቸው የተነሣ፡ ደባዎቹና እንቅፋቶቹ ኹሉ፡ ከየት እንደመነጩ ለማረጋገጥ በመቻሌ ነው።

ይህ በመኾኑም፡ አልተደነቅሁም፤ አላዘንሁምም፤ እንዲያውም፡ ለተከተሉት ደቀ መዛሙርት፡ *"ስለእውነት፡ መከራን የሚቀበሉ፡ ብፁዓን ናቸው፤ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ የእነርሱ ናትና። ሲነቅፏችሁና ሲያሳድዷችሁ፥ በእኔም ምክንያት፡ ክፉውን ኹሉ፡ በውሸት ሲናገሩባችሁ፡ ብፁዓን ናችሁ። ዋጋችሁ፡ በሰማያት፡ ታላቅ ነውና፡ ደስ ይበላችሁ! ሐሤትም አድርጉ! ከእናንተ በፊት፡ የነበሩትን ነቢያትን፡ እንዲሁ፡ አሳድደዋቸዋልና።"* ለተቃዋሚዎችም አይሁድ፡ *"ንግግሬን የማታስተውሉ፡ ስለምንድር ነው? ቃሌን ልትሰሙ ስለማትችሉ ነው፤ እናንተ፡ ከአባታችሁ፡ ከዲያብሎስ ናችሁ፤ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወድዳላችሁ። ...እኔ ግን፡ እውነትን የምናገር ስለኾንሁ፡ አታምኑኝም። ...ከእግዚአብሔር የኾነ፡ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል፤ እናንተ፡ ከእግዚአብሔር አይደላችሁምና፡ ስለዚህ አትሰሙም።"* ያለው፡ የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቃል፡ ትዝ ብሎኝ፡ ሐሤትን አደረግሁ፤ ያ፡ የሰዎች ክፉ ድርጊት፡ ለእኔ፡ የመለኮትን ጸጋና በረከት አስገኝቶልኛልና!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤
"'እኔ' የምለው: እኔነቴ ማነው?"

ለሐዋርያቱም: "ዓለም ቢጠላችሁ: ከእናንተ በፊት: እኔን እንደጠላኝ እወቁ! ከዓለምስ ብትኾኑ: ዓለም: የራሱ የኾነውን ይወድድ ነበር፤ ነገር ግን: እኔ: ከዓለም መረጥኋችሁ እንጂ: ከዓለም ስላይደላችሁ: ስለዚህ: ዓለም ይጠላችኋል::"[፴፯] የሚለው የጌታ ቃል: ዛሬም: በያግጣጫው: በበለጠ: ገሃድ ኾኖ እየሠራ መኾኑን: በዚያን ጊዜ: ለማስተዋል ቻልሁ::

በመጨረሻ: "እንዲህ ባይኾን ኖሮ: ይኼን ጊዜ: የሰዎች ትምህርት በቀረጸው: በዚያ አእምሮዬ እየተመራሁ፥ በማዕርጉም እየተመካሁና እየታበይሁ: ይህን ዛሬ: በዓለሙ ብቻ ሳይኾን: በአገራችን ትውልድ ዘንድ ጭምር: የተናቀውንና የተጠላውን: የእግዚአብሔር የኾነውን ተልእኮ ሳገለግል: ሕይወቱንም ልኖረው ባልቻልሁ ነበር፤" ብዬ: እግዚአብሔርን: በበለጠ አመሰገንሁት::

ስለመምህራኖቼና ስለተማርሁባቸው ትምህርት ቤቶች ላቀረባችሁልኝ ጥያቄ: መልሴ: ቀደም አድርጌ የገለጽሁላችሁ እውነታ እንዳለ ኾኖ: "በቅዱሱ ኪዳን ጸጋና በረከት: ለኢትዮጵያዊው: መምህሩ፥ አስተማሪው: ኢየሱስ ክርስቶስ ነው! ትምህርት ቤቱም: ኢትዮጵያ፥ እርሷም: ድንግል ማርያም ናት!" የሚል ነው:: ይህን: አረጋግጬ ስገልጽላችሁ: እጅግ ደስ ይለኛል::

በዚህ ጉዳይ ላይ: "ኢትዮጵያ: የዓለሙ መፍረጃ!" በሚለው መጽሐፌ: በገጽ: ፫፻፵፯-፫፻፵፰: ያተትሁትን ተመልከቱት!

በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን: የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም::

ጥያቄ:- *በዚህ ውይይታችን ውስጥ የቀረቡትን ቁም ነገሮች: በእየአእምሮአችን ውስጥ በቀላሉ መዝግበን እንይዛቸው ዘንድ: እስኪ: ስለእነዚሁ ቁም ነገሮች: በመልክ በመልኩ: አጭር መግለጫን ስጠን?*

መልስ:- "ኢትዮጵያዊነት": መጀመሪያ: "ራስን ማወቅ!"፥ ቀጥሎ: "እግዚአብሔርን ማወቅ!" እና በመጨረሻ: "የተፈጥሮ ባልንጀራን ማወቅ!" ነው: ራሱን የማያውቅ፥ ፈጣሪውን የማያውቅና የተፈጥሮ ወገኑን የማያውቅ ግለሰብ: "ኢትዮጵያዊ" ሊባል አይቻልም:: ይህን ቋሚ እውነት ለማብራራት: ይህ ውይይት: "ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት" የተመሠረቱባቸውን: ሦስት ቁም ነገሮችን የያዙ: ሦስት ክፍሎች እንዲኖሩት ተደርጓል::

ይኸውም:-

የመጀመሪያው ክፍል: *"እኔ' የምለው እኔነቴ ማነው?"* የሚል ዓቢይ ርእስ ያለው ሲኾን: በውስጡ: ከእርሱ ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን: ንዑሳን አርእስት ይዟል፤ እነዚህም: ከሦስቱ የሕይወት ምሥጢራት: "ሥነ ፍጥረት"፤ ከሦስቱ: የሰውነት አካላት: "ነፍስ"፥ ከሦስቱ መንፈሳውያን ኀይላት: "ጾም"፤ ከሦስቱ የእግዚአብሔር መንግሥት ዘርፎች: "ቤተ ሕዝብ" እና ከሦስቱ: የቅዱሱ ኪዳን መደቦች: "ኪዳነ ልቦና" ናቸው::

ምዕራፍ ፪፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ: ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን: የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

ኹለተኛው ክፍል: *"'ፈጣሪዬ' የምለው እግዚአብሔር ማነው?"* የሚል ርእስ ያለው ሲኾን: በውስጡ: ከእርሱ ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን: ንዑሳን አርእስት ይዟል፤ እነዚህም: ከሦስቱ የሕይወት ምሥጢራት: "ሃይማኖት"፥ ከሦስቱ: የሰውነት አካል ክፍሎች: "መንፈስ"፥ ከሦስቱ ኃይላት: "ጸሎት"፥ ከሦስቱ የእግዚአብሔር መንግሥት ዘርፎች: "ቤተ ክህነት" እና ከሦስቱ: የቅዱሱ ኪዳን መደቦች: "ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ" ናቸው።

ሦስተኛውም ክፍል: *"'ባልንጀራዬ' የምለው ፍጡር ማነው?"* የሚል ርእስ ያለው ሲኾን: በውስጡ: ከእርሱ ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን: ንዑሳን አርእስት ይዟል፤ እነዚህም: ከሦስቱ የሕይወት ምሥጢራት: "ምግባር"፥ ከሦስቱ: የሰውነት አካል ክፍሎች: "ሥጋ"፥ ከሦስቱ ኃይላት: "ምጽዋት"፥ ከሦስቱ የእግዚአብሔር መንግሥት ዘርፎች: "ቤተ ምልክና" እና ከሦስቱ: የቅዱሱ ኪዳን መደቦች: "ኪዳነ አሪት" ናቸው።

ይህን አመዳደብ በመከተል: በዚህ: ቀዳማዊ ውይይታችን የታቀፈው ርእስ: አንዱ ብቻ ነው፤ እርሱም: *"'እኔ' የምለው እኔነቴ ማነው?"* የሚለው: የመጀመሪያው ክፍል ነው። ይህንም ያደረግሁት: ሦስቱንም ክፍሎች: በአንድ ጥራዝ አጠቃልሎ ማቅረቡ: "ኢትዮጵያ: የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለውና ፫፻ ገጾችን ባካተተው መጽሐፌ እንደታየው፥ ያውም: ፆ መጽሐፍ: ፲፩ ቍጥር በኾነው: በረቀቀው የፊደል አጥቅ የታተመ ሲኾን: በማሳተሚያው በኩል ያለው: የዋጋው ከባድነትና የዚህም ጠንቅ: በዚያው መጠን ወደአንባቢው ተላልፎ: መጽሐፉን በመግዛቱ ዓቅም ላይ ያስከተለው ችግር ቀላል ባለመኾኑ: አኹን: ያን ችግር: በከፊልም ቢኾን: ለመቅረፍ: ይህ ዘዴ አስተዋጽዖ ይኖረዋል ብዬ በማሰብ ነው።

ጥያቄ:- *ከላይ በተጠቀሱት ሦስት አርእስት የተከፋፈለውን: ይህን: "ኢትዮጵያዊነት" የሚለውን ውይይት: በዚህ መልኩ ያዘጋጀኸው ለምንድር እንደኾነ: አያይዘህ ብትገልጽልን?*

መልስ:- ይህን ውይይት: በዚህ መልኩ እንዳዘጋጅ ያስገደዱኝ ምክንያቶች: ከዚህ በሚከተሉት ተራ ቁጥሮች ይጠቃለላሉ።

፩ኛ: የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ: አብዛኛው ወገን: "ስምንተኛው ሺ": ወይም "አሥርረሽ ምቺው!" የሚባለውን: በኖኅ ዘመን የደረሰውን: የሚመስል ጥፋት: በውኃም ባይኾን: በሌላ መልክ: ሳይመጣ አይቀርም ተብሎ: በትውፊት: የሚነገረውን ትንቢት: እንደተረት ይቆጥረው ነበር። ምናልባት ቢመጣም: ወደፊት: በዓለሙ ፍጻሜ እንጂ: በሕይወተ ሥጋ እያለ: "ይደርሳል!" ብሎ: አልጠረጠረም ነበር። ነገር ግን: ሳያስበው: ድንገት: ታላቅ የፈተና እሳትና የመከራ ማዕበል: በ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. በአገሩ ላይ ፈንድቶ: ኹሉን አጥለቀለቀ፤ ኹሉንም አቃጠለ፤ እኔን ጭምር። ስለዚህ: *"ይህ: ለምን ኾነ?"* የሚለውን ጥያቄ: ወደመሠረቱ ኼጄ መመርመርና መልሱን አግኝቼ: በመፍትሔው መጠቀም: ኢትዮጵያዊ ግዴታዬ ኾኖ አገኘሁት።

የዚህ ጥያቄዬና ምርምሬ ፍለጋም፡ ማንነቴ ወደታወቀበት፡ ወደ"ኢትዮጵያዊነቴ" መሠረት አደረሰኝ! የፈተናው እሳት መነሻና የመከራው ማዕበል ምክንያት፡ እርሱው ራሱ፡ ማለትም፡ ይኸው "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑንም አረጋገጠልኝ፤ የእሳቱ ማጥፊያና የማዕበሉ ማርመሚያ (ጸጥ ማድረጊያ)፥ የበሽታው መድኃኒትና የችግሮቹ ኹሉ መፍትሔም፡ ሌላ ሳይኾን፡ ይኸው ራሱ፡ "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑንም አስገነዘበኝ።

በዚህ መሠረት፡ "'ኢትዮጵያዊነት'፡ 'ኢትዮጵያውያን ነን!' ለሚሉት ኹሉ፡ በቋሚነት የሚያስተላልፈው፡ ሕያው መልእክት አለው፤ መልእክቱም፡ 'ኢትዮጵያዊነት'፡ ዘለዓለማዊ ህልውና ነው!" በሚል አጭር ቃል ይጀምርና፡ እንዲህ እያለ ይቀጥላል። "ይህ ህልውና፡ በፈጣሪና 'ኢትዮጵያዊ' በተባለው፡ ሰብአዊ ፍጡር መካከል በተደረገ የስምምነት ቃል ኪዳን ላይ ተመሥርቷል። የስምምነቱ ቃል ኪዳን፡ በምሕረት የተደመደመ ሲኾን፡ በፈጣሪ በኩል፡ ምንጊዜም ተከብሮ ይፈጸማል፤ በሰብአዊው ፍጡር በኩል ግን፡ በዚህ መልክ ተከብሮ ሊጠበቅና ሊፈጸም ባይቻል እንኳ፡ በንስሓ እየነጻ፥ እየተስተካከለና እየታደሰ እንዲኖር፡ የፈጣሪ ፈቃድ ኾኖ፡ በዚህ መልክ፡ የስምምነቱ ቃል ኪዳን፡ ጸንቶ ሲሠራበት፡ ከዛሬው ዘመን ደርሷል።

"በአኹኑ ጊዜ ግን፡ የዚህ ቃል ኪዳን፡ የስምምነት አንቀጾች፡ በኢትዮጵያዊው ትውልድ በኩል፡ በመፍረሳቸው ምክንያት፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ እየደረሰ ያለው ፈተናና መከራ፡ እነሆ ይታያል፤ ስለዚህ፡ ይኸው 'ኢትዮጵያዊነት'፡ በዚሁ የስምምነት ቃል ኪዳን መሠረት፡ የሚያስገኘውን መልካም ሕይወት መልሶ ለመረከብ ይችል ዘንድ፡ ትውልዱ፡ እንደተለመደው፡ ያፈረሰውን የስምምነቱን ቃል ኪዳን፡ ራሱን፡ በንስሓ አንጽቶና አስተካክሎ፡ ሊያድሰው ያስፈልገዋል!" በሚል ቃል ያበቃል።

እኔም፡ በዚሁ "ኢትዮጵያዊነት" ላይ፡ ቀደም ብዬ፡ ጀምሬው የነበረውን፡ ኢትዮጵያዊ ተልእኮዬን፡ ከዚሁ ግንዛቤዬ የተነሣ፡ በበለጠ እውቀትና ጽናት ቀጠልሁ፤ "ኢትዮጵያዊው፡ በማንነቱ ፍለጋ!"፥ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" እና Ethiopia: The Classic Case የተባሉት መጻሕፍቴም፡ የዚህ ተልእኮዬ ውጤቶች ናቸው።

በዚህ ተልእኮዬ፡ በአገሬና በመላው ዓለም እየተዘዋወርሁ፡ ሐዋርያዊ ግዳጄን እየፈጸምሁ ሣለሁ፡ አንዳንድ፡ እውነተኞች ኢትዮጵያውያን፡ በእኔ ላይ እየደረሰ ያለውን ከሚመስል፡ የተለያየ ፈተናና መከራ ጋር ሲታገሉና ሲጋደሉ አገኘኋቸው። እነርሱም፡ *"አስቀድማችሁ፡ የእግዚአብሔርን መንግሥት፥ እውነቱንም ሹ!"* የሚለውን፡ የፈጣሪያችንና የንጉሣችን የኢየሱስ ክርስቶስን፥ ቀጥሎም፡ *"ልጄ የሚላችሁን ኹሉ አድርጉ!"*[፶፰] የሚለውን፡ የእናታችንና የንግሥታችን፡ የቅድስት ድንግል ማርያምን መሪ ቃላት ተከትለው በመኖር፡ የሚታገሉትና የሚጋደሉት ናቸው።

ምዕራፍ ፪፡
“ኢትዮጵያዊነት” ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
በ“ኢትዮጵያዊነት” የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም፡፡

ያ ፈተናና መከራም፡ የእውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸው መታወቂያ በኾነው፡ በቅዱሱ ኪዳን ተዋሕዶ ሃይማኖታቸው በመጽናታቸው፡ በአገር ውስጥም ኾነ በውጭ አህጉር፡ ለነፍስና ሥጋ ስደትና እሥራት፥ ረሃብና ጥማት፥ ሕመምና ድህነት፥ ጦርነትና እልቂት ሳይቀር አጋልጦ የሰጣቸው፥ እንደመለኮታዊው የትንቢት ቃልም፡ በዘመናችን ከደረሰው የዓመፅ፥ የክህደትና የአመንዝራነት ኃጢአት የተነሣ፡ በአገራችን፡ ድንገት የፈነዳው፡ የቁጣ እሳትና የቅጣት ማዕበል ነው፡፡

አዎን! በአኹኑ ጊዜ፡ ይህ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ በረሀብና በበሽታ፥ በጦርነትና በስደት፡ እየደረሰበት ያለው፡ የዚሁ የፈተናውና የመከራው ዓይነት፡ እስከዛሬ፡ ገዝፎ ከሚታይበት፡ ከሥጋዊነቱና ከዓለማዊነቱ ኹኔታ አልፎ፡ እጅግ ወደረቀቀበት፡ ወደመጨረሻው መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ መልኩ ተሸጋግሮ መክበዱን ተመለከትሁ፤ ከሥጋዊውና ከዓለማዊው ፈተናና መከራ ይልቅ፡ መንፈሳዊውና ሃይማኖታዊው ይጸናልና፡ በነገሩ ተመሥጥሁ፡፡

ሥጋዊውና ዓለማዊው ችግር፡ በሥጋዊውና በዓለማዊው አቅርቦት የሚሻሻል፡ የሚፈወስና የሚወገድ፥ በመጨረሻም፡ በሥጋ ሞት የሚያበቃ ይኾናል፡ መንፈሳዊውና ሃይማኖታዊው ግን፡ እንደዚያኛው፡ በቀላሉ፡ ሊሻሻል፥ ሊፈወስና ሊወገድ የማይችል፥ በመጨረሻም፡ ወደዘለዓለማዊው የነፍስ ሞት የሚያደርስ ስለኾነ፡ እጅግ የተመሠጥሁት፡ ስለዚህ ነበር፡፡ የኢትዮጵያ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና፡ ዛሬ የሚገኙበት የፈተናና የመከራ ኹኔታ፡ እጅግ አሳዛኝ፥ እየጸና የሚኼድና ማብቂያ የሌለው የኾነበት ምክንያት፡ የችግሩ መንሥዔና ፍጻሜ፥ መፍትሔውም፡ ሥጋዊና ዓለማዊ ሳይኾን፡ መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ ስለኾነ ነው፡ ማለትም፡ ረሀቡ፥ በሽታው፥ ጦርነቱና ስደቱ፡ ከሥጋዊውና ከዓለማዊው ይልቅ፡ የኢትዮጵያዊዉን ነፍስና ዘለዓለማዊ ህልውናውን፡ በይበልጥ የሚመለከትና የሚጎዳ፡ መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ መኾኑን፡ እናንተም፡ ከልባችሁ ልትገነዘቡት ይገባል፡፡

ይህን ጽዋ፡ በትእግሥት እየተቀበሉት ያሉት፡ እኒያ፡ የቃል ኪዳን ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ፡ በቁርጠኛነት የጀመሩትንና እስከዚህ ያደረሱትን ገድል፡ ለመጨረሻው የድል አክሊል ያበቁት ዘንድ፡ በተሰለፉበት መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ ተጋድሏቸው፡ በትግል መሣሪያነት፡ እስከዛሬ፡ በያሉበት፡ በቅርብ ሲጠቀሙበት የቆዩት ልቦናዊውና ጽሑፋዊው ትጥቃቸው፡ ለአኹኑና ወደፊት ለሚጠብቃቸው ሰልፍ፡ በበለጠ የተጠናከረና የተሟላ ኾኖ እንዲያገለግላቸው፥ ሌላውም፡ በያለበት የሚኖረው፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” የሚለው ኹሉ፡ ስለ“ኢትዮጵያዊነት” በትክክል አውቆ፡ በኢትዮጵያዊነት ጸጋና ኃይል እንዲጠቀም፥ የኢትዮጵያዊነት ግዳጁንም፡ በሚገባ እንዲፈጽም ለማድረግ፡ ይህ ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

፪ኛ፡ እኔ የተገኘሁበት፡ ይህ፡ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ የኢትዮጵያዊነት እውቀትን፡ ከሕፃንነቱ አንሥቶ፡ ሊያውቅና ሊማር ይገባው የነበረው፡ ከጥንት፡ ከመጀመሪያው ተያይዞና ጸንቶ፡ እስካኹን ሲሠራበት በኖረው ኢትዮጵያዊ ሥርዓት፡ በቤተሰብና በቤተ ክህነት ትምህርት ቤት ነበር።

ነገር ግን፡ ባለመታደል፡ ከቀድሞ ጀምሮ፡ እንደዛሬው ጊዜ፡ በአገር ተወላጆች መሣሪያነት፥ እንዲሁም፡ በቤተ ሕዝቡ፥ በቤተ ምልክናውና በቤተ ክህነቱ ተባባሪነት፡ በባዕዳን ተጠንቶና ታቅዶ በተፈጸመበት ደባ፡ ይህን እውቀት እንዳያገኝ ተፈርዶበት፡ ለዚህ ፍርድ፡ በሰለባነት በመዳረጉ፡ የደረሰበትንና እየወረደበት ያለውን መቅሠፍት፡ አስተዋይ ተመልካች የኾነ ሰብአዊ ፍጡር ኹሉ እንደተገነዘበው አምናለሁ። ይህን እውነታ፡ ባለፉት ድርሰቶቼ በሚበቃ አብራርቼዋለሁ።

በዚህ ደባ፡ የዛሬው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ የቀደሙ አባቶቹና እናቶቹ፡ ከአምላካቸው፡ ከእግዚአብሔር ጋር ተማምለውና ጠብቀውት የኖሩትን የቃል ኪዳን ስምምነት፡ ንቆና ክዶ፡ በዓመፅ በማፍረሱ፡ *"ስለዚህ፡ እላችኋለሁ፡- 'የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ከእናንተ ተነጥቃ ትወሰዳለች! ፍሬዋንም ለሚያደርግ ሕዝብ ትሰጣለች!'"*[፴፱] ያለው የፈጣሪው ቃል ደርሶበት፡ እነሆ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጋ ያደረገውን፡ ያን "እውነተኛ ኢትዮጵያዊነቱን" አጥቶ፡ በባዕዳን እጅ፡ በሥቃይ ሲማቅቅ ይታያል።

ከእውነተኛ ማንነቱ ይልቅ፡ የሐሰት ባዕድነትን፡ ያለፈቃዱ በግድ እንዲቀበል፡ በራሱ ወገኖች ጭምር ተፈርዶበት፥ ፍርዱም እየተፈጸመበት ያለው፡ ይኸው፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው ትውልድ፡ በጠላቶቹ እየተካኼደበት ያለውን ረቂቅና ግዙፍ ዘመቻ፡ ያልተረዳው መኾኑ፥ ተረድቶትም ከኾነ፡ አውቆ በግዴለሽነት እየተቀበለው መቀጠሉ፡ እጅግ ያሳዝናል። ኃይሉ፡ እስከዛሬ ሊበርድ ባልቻለ ጽናት፡ ከጠላቶቹ፡ በየዘመናቱ የሚሠነዘርበትን፡ ይህንኑ፡ የእውነተኛ ማንነቱ መታወቂያ የኾነውን፡ "ኢትዮጵያዊነቱን"፡ ቀስ በቀስ እያጣ እንዲኼድ የማድረጉ ሙከራቸው፡ ምንም እንኳ፡ እርሱ፡ "እምቢ!" ብሎ ቢታገለው፡ ተሳክቶላቸው፡ ትውልዱ፡ በአኹኑ ዘመን፡ ተንኰታኵቶ ከሚገኝበት ውርደትና እየተሠቃየበት ካለው የጥፋት ዝቅጠት መድረሱን፡ ራሱ ትውልዱ ብቻ ሳይኾን፡ መላው የዓለም ሕዝብ ጭምር፡ በገሃድ ስለሚመለከተው፡ መካድና ማስተባበል፡ ከቶ አይቻልም።

ይህ ኹሉ ችግር የተፈጠረው፥ እየተፈጠረም ያለው፡ ከምንም፡ ወይም ከማንም ሳይኾን፡ ቀደም ብዬ፡ ደጋግሜ እንደገለጽሁላችሁ፡ ከዚያው፡ ከታወቀው፡ ከአንዱ የጠላቶቹ ጎራ መኾኑ ሊታወቅ ይገባል፤ ይህም፡ ኢትዮጵያዊው፡ ከእግዚአብሔር፡ በቃል ኪዳን ከተሰጠው "ኢትዮጵያዊነቱ" ይልቅ፡ በሥውር ኃይላትና በገሃድ ጦርነቶች አማካይነት፡ በአተከታታዮቹ ዘመናት እየተገዘገዘ፥ በሰው ሠራሽ የታሪክ ቅርሶች ማስረጃነትም እየተሳበበ፡ የተፈጸመበት ደባ ነው።

ምዕራፍ ፪፤
“ኢትዮጵያዊነት” ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ በ“ኢትዮጵያዊነት” የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

ይህም፡ በመጀመሪያ፡ ይሁዲነትን፥ ሳባዊነትንና አረባዊነትን፥ በመካከሉም፡ ግሪካዊነትንና ግብፃዊነትን፥ ኋላም፡ “ኦርቶዶክስ” በሚል ሃይማኖታዊ ሽፋን፡ የእጅ አዙር ቅኝ ተገዢነትን፥ ከዚያም፡ እስልምናን፥ ተያይዞም፡ ኰትልክናን፥ በመጨረሻም፡ ኤውሮጳዊነትን፥ በቅርቡም፡ እግዚአብሔር አልባነትን፥ ዛሬም፡ አሜሪካዊነትን፡ ወይም እንደገና፡ እስልምናን እንዲቀበል፡ ባለጋራዎቹ፥ ተቃዋሚዎቹና ጠላቶቹ በረቂቅ ባካኼዱበትና በሚያካኺዱበት ሤራና በገሃድ በፈጸሙበትና እየፈጸሙበት ባለው የኃይል ወረራ፡ በግዘፍ ተመስክሩዋል።

ስለዚህ፡ የዛሬው ትውልድ፡ የ“እውነተኛ ኢትዮጵያዊነቱ” መታወቂያ የኾነችውንና በይፋ ያጣትን፡ “የእግዚአብሔር መንግሥት”፡ መልሶ ያገኛት ዘንድ፡ ቢቻል፡ ወደፍጹሙ የንስሓ ምግባሩ መርቶ ለማድረስ ሲኾን፥ ምናልባት፡ ይህ ባይቻል፡ በዚህ “ኢትዮጵያዊነት” ላይ እስከዛሬ ሲካኼድ ለኖረው፥ አኹንም እየተካኼደ ላለውና ወደፊትም መካኼዱ ለማይቀረው ጥቃት፡ ያልተበገረ፥ በኢትዮጵያዊነቱ ፍቅር የሚቃጠል፥ የሚቈረቈርና የሚቀና፡ ሰሚ ወገን፡ በግለሰብ ኾነ በቤተሰብ፥ በኅብረተሰብ ኾነ በብሔር ደረጃ ካለ፡ በዚህ ውይይት የተገለጸውን፡ ይህን “ኢትዮጵያዊነት”፡ ለእርሱና ለልጆቹ፥ ከእነርሱ የሚረከቡ መልካካም የልጅ ልጆች ተፈጥረው ከተገኙም፡ ለእነርሱና ለሚቀጥለው ትውልድ ለማትረፍ፡ ይኸው ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ።

፫ኛ፡ የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ አባል የኾነ ኹሉ፡ በሕይወተ ሥጋ ዘመኑ የሚደርስበት የኑሮ ጽዋ፡ ምን ዓይነት እንደሚኾን፡ አስቀድሞ የማወቁ ኃይል ያልተሰጠው መኾኑ፡ እስካኹን፡ በእየራሱ በደረሰው ፈተናና መከራ፡ በሚበቃ የተማረ ይመስለኛል።

በቅዱሱ የእግዚአብሔር ኪዳናት በተመሠረተው ኢትዮጵያዊነት ላይ፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ አኹንና ወደፊት፥ ለምንጊዜውም፡ የዓመፁና የክህደቱ ኃጢአት እየቀጠለ የኼደ እንደኾነ፥ ያም፡ እንደትንቢቱ፡ ግድ የማይቀር ሊኾን ስለሚችል፡ ምናልባት፡ በዚያን ጊዜ፡ ካህንና መምህር፥ ከእነዚያም ጋር፡ መሥዋዕት የሚቀርብባትና የመለኮት ጸጋዎች የሚሰጡባት ቤተ መቅደስ፥ እንዲሁም፡ የሃይማኖትና የጸሎት መጻሕፍት ሳይቀሩ፡ ይታጡ ይኾናል፤ እጅግ ጽኑ በሚኾነው፡ በዚያን የረሃብና የጥማት፥ የእርዛትና የሕመም፥ የእሥራትና የስደት ጊዜ ደግሞ፡ እነዚያን መንፈሳውያን አገልጋዮችና ቅዱሳት ንዋያት ተክቶ ሊጠቀምበት የሚችል መሣሪያ፡ ለእውነተኛው ኢትዮጵያዊ እንዲኖረው በግድ ያስፈልጋል።

ለእግዚአብሔር ምስጋና ይድረሰውና፡ በእነዚያ የመከራ ዓይነቶች ውስጥ የሚገኝ፡ ማናቸውም፡ እውነተኛ ኢትዮጵያዊ ግለሰብ፥ ቤተሰብ፥ ወይም ኅብረተሰብ፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቱና ምግባሩ ጸንቶ በመኖሩ ከቀጠለ፡ ይህን የመሰለውን መሣሪያ ለመቀበል እንዲችል ያደረገውን ብቅዓት፡ በአምላካዊው ቸርነትና በኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕትነት በተጎናጸፈው ጸጋ ተቀዳጅቷል።

ይኸውም: ቅዱስ ጴጥሮስ: ከጌታ ለቀረበለት ጥያቄ: *"አንተ: የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ!"* በማለቱ÷ *"አንተ ዓለት ነህ፣ በዚችም ዓለት ላይ: ቤተ ክርስቲያኔን እሠራታለሁ!"*[፶] ያሰኘውን: የአምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስን የመጨረሻ ሹመት እንደተቀበለ ኹሉ÷ "የአዲስ ኪዳኑ አቤሜሌክ" የተባለው: ያ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባም: ስለቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቱ በመሰከረበት ጊዜ: ያንኑ: የቅዱስ ጴጥሮስን ቃል በማጽናቱ: ለዚያ መለኮታዊ ሹመት እንደበቃ ኹሉ: ያም እውነተኛ ኢትዮጵያዊ: በዚያ ኢትዮጵያዊ ሰውነቱ ላይ: ያን ጸጋ ስለሚቀበል ነው::

በዚያን ጊዜ: *"በእውነት የሚሰግዱ: ለአብ: በመንፈስና በእውነት የሚሰግዱበት ጊዜ ይመጣል፤ እርሷም አኹን ኾናለች፤ አብ ሊሰግዱለት: እንደእነዚህ ያሉትን ይሻልና:: እግዚአብሔር: መንፈስ ነው፤ የሚሰግዱለትም: በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል::"*[፶] ባለው መለኮታዊ ቃሉ መሠረት: ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ: ለዚያ ኢትዮጵያዊ ግለሰብ፥ ቤተሰብ ወይም ኅብረተሰብ: ካህንና ሊቀ ካህናት ኾኖ፡ በዚያ: በእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ሰውነትም ላይ: ቅድስት እናቱን ድንግል ማርያምን: ጽላትና ታቦት÷ መንበርና ቤተ መቅደስ አድርጎ: በመንፈስ ቅዱስ: የዚያ ኢትዮጵያዊ ግለሰብ÷ ቤተሰብ ወይም ኅብረተሰብ አምልኮ: በእውነትና በመንፈስ ተከናውኖ እንዲፈጸምለት ያደርጋል::

በዚህ ምሥጢር: ለፍጹምነት የሚበቃውን: የእውነትና የመንፈስ አምልኳችንን በሚመለከት: ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ: በመንፈስ ቅዱስ ተመርቶ: ይህን የጌታ ቃል: እንዲህ ሲል አብራርቶታል፡- *"እኛ: የሕያው እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነን:: ...የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንደኾናችሁ÷ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲኖርባችሁ አታውቁምን? ማንም: የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ቢያፈርስ: እግዚአብሔር: እርሱን ያፈርሰዋል፤ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ: ቅዱስ ነውና፤ ያውም: እናንተ ናችሁ::"*[፶]

ስለዚህ: በእነዚህ የእግዚአብሔር ቃላት መሠረት: በእነዚያ የፈተና ጊዜያትና በተለያዩት የመከራ ዓይነቶች ውስጥ ለሚገኝ እውነተኛ ኢትዮጵያዊ: ከዲያብሎስና የእርሱ ከኾኑት ሠራዊቱ ጋር ለሚገጥመው መንፈሳዊ ውጊያ: የተፈተነ መሣሪያና የተሟላ ትጥቅ ኾኖ ያገለግለው ዘንድ: ይህን ከመሰለው ውይይት የሚገኘውን የጉያ መጽሐፍ: (ምናልባት: ይህም መጽሐፍ: ከጥፋቱ ማዕበል: በእግዚአብሔር ቸርነት ሊተርፍ የቻለ እንደኾነ:) በእጁ እንዲኖረው ማድረግ: አግባብ በመኾኑ: ይህንኑ መሣሪያና ትጥቅ: ለግለሰቡ÷ ለቤተሰቡና ለኅብረተሰቡ ለማስጨበጥ: ይኸው ውይይት: በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ::

ምዕራፍ ፪፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ: ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን: የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም::

፩ኛ: የዘመኑ የኢትዮጵያ ትውልድ: ዕድሉ ኾኖ: እንዲዘፈቅበት ከተደረገበት: ከአኹኑ አሳዛኝ ኹናቴው የተነሣ: ሊያውቀውና ሊያስተውለው የሚገባ÷ ነገር ግን: ያላወቀውና ያላስተዋለው: አንድ ቁም ነገር መኖሩን: እንደገና ላስገነዝባችሁ እወድዳለሁ:: ይኸውም: ከዚህ ጠንቀኛ ችግሩ ተላቅቆ: ሰላማዊ ህልውናውን እንዲቀጥል: ማለትም: ከሚማቅቅበት ሥቃይ ተፈውሶ: የጤንነት ልብስን እንዲጐናጸፍ÷ ከወደቀበት የውርደት ዓዘቅትም ወጥቶ: የትንሣኤ ሕይወትን እንዲቀዳጅ የሚያስችለው÷ ምንጊዜም የማይለየው መድኀኒትና አስተማማኝ መፍትሔ ኾኖት የኖረ: ከፈጣሪው የተሰጠው የቃል ኪዳን ውርስ: በእጁ መገኘቱ ነው፤ ይህም ውርስ: በትንቢተ ኤርምያስ መጽሐፍ: በምዕራፍ ፲፫÷ ቍጥር ፳፫ ላይ ተጽፎ: በዓለሙ ኹሉ ይነበባል፤ እርሱም: *"ኢትዮጵያዊ መልኩን÷ ወይስ ነብር ዝንጕርጕርነትን ሊለውጥ ይችላልን?"* የሚለው: የእግዚአብሔር ቃል ነው::

የዚህን መለኮታዊ ቃለ መጠይቅ ምላሽ: ራሱ ጥያቄው: በራሱ መልሶ: የሚያስነብብ ከመኾኑ ጋር: የእያንዳንዱም ሰው ኅሊና: ለባለቤቱ: ቀጥተኛውን መልስ: በቀላሉ እንደሚሰጥ ግልጽ ነው፤ ይህንኑ መልስ: በጽሑፍ መስጠት ቢያስፈልግ: ቃሉ: ያለውልውል: ባጭሩ: "ኢትዮጵያዊም: መልኩን÷ ነብርም: ዝንጕርጕርነቱን አይለውጥም!" የሚል ይኾናል:: ስለዚህ: ለዚህ ውይይታችን: ገና ከመነሻችን: መርህ አድርጌ ላቀርበው ባዘጋጀሁት: በዚህ: የእግዚአብሔር ቃል መሠረት: ዓለም አቀፍና ዘለዓለማዊ እውቅና የተሰጠው: ይህ "ኢትዮጵያዊነት" ወይም: "ኢትዮጵያዊ ማንነት": በባዕዱ ቀርቶ: በራሱ በኢትዮጵያዊዉም እንኳ ቢኾን: በምንም መንገድ ሊለወጥ: ፈጽሞ የማይቻል መኾኑን: ለኢትዮጵያዊው ትውልድ አበክሬና አጠንክሬ ማረጋገጥ እፈልጋለሁ::

ይህ እውነታ ተረጋግጦ የቀረበው: ለኢትዮጵያዊው ትውልድ ብቻ ሳይኾን: ለባዕዳኑም ሲኾን÷ ይኹን እንጂ: ይህን መረዳት ያቃታቸውና ከታሪክ መማር የተሣናቸው: የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት ደመኛ ጠላቶች: ኢትዮጵያዊዉን: ዛሬም እንደገና: "መልክህን ለውጥ!" ብለው: በመረባረብ: ቁም ስቅሉን እያሳዩ ሲዋጉት ይታያል:: ይህን የመሰለውን ለውጥ ማምጣት የሚቻላቸው መኾን ያለመኾኑን: እንደሌላው ሥጋዊ ጥበባቸው: በቅድሚያ: ለምን ወደአውሬው ነብር ኼደው አይሞክሩትም? ሞክረውት ከኾነም: ምናልባት: የነብሩን: የቆዳውን ቀለማት: ሊለውጡ ይችሉ ይኾናል፤ የነብርነት የተፈጥሮ ባሕርዩን ግን: ሊለውጡት: ከቶ አይችሉም::

ታዲያ: ያን ማድረግ: የማይቻላቸው ከኾነ: የኢትዮጵያዊዉን: ነፍሳዊና መንፈሳዊ መልኩ የኾነውን: እውነተኛ ማንነቱን: ማለትም: ኢትዮጵያዊነቱን: ሊለውጡ ስለማይችሉ: ከእግዚአብሔር በተሰጠው: በዚሁ የተፈጥሮ መልኩና ባሕርዩ÷ በተፈጠረባት ምድሩና በኖረባት ሃይማኖቱ: ህልውናውን እንዲቀጥል ለምን አይተዉትም? ለምን እንደማይተዉት: ምናልባት: ምሥጢራቸውን ለማያውቅ ሰው: ነገሩ: እንቆቅልሽ ይኾንበት ይኾናል::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ለእናንተና ለእኔ ግን፡ እንቆቅልሽ ሊኾንብን አይችልም፤ ምሥጢራቸውን እናውቀዋለንና። እነርሱ የሚያስቡት፡ በዛሬው ያልታደለ ትውልድ ላይ እንዳደረጉት፡ ማለትም፡ ኢትዮጵያዊዉን፡ በትምህርታቸው ኃይልና በሥልጣኔያቸው ምትሐታዊ ውበት፡ አእምሮውን አፍዝዘውና አደንግዘው፡ በእነርሱ መልክ በመቅረፃቸው፡ ሥጋዊ አስተሳሰቡን፡ ወደእነርሱ እንደለወጡት ኹሉ፡ የነፍሱንና የመንፈሱንም መልክ ሊለውጡ የሚቻላቸው ይመስላቸው ይኾናል፤ ነገር ግን፡ ይህም፡ አይቻላቸውም።

ከዚህ ይልቅ፡ እኛ ያወቅነው፡ ሌላው፡ ዋናው ምሥጢራቸው፡ "በቅድሚያነትና በጥንታዊነት፥ በፍጹምነትና በዘለዓለማዊነት፡ ከእኛ ልቆና በልጦ፥ እንደሕያው ሐውልትም ከፊታችን ቆሞ ልናየው ስለማንፈልግ፡ ይህን ኢትዮጵያዊነት' ጨርሰን ማጥፋት አለብን!" ብለው፡ ጥንቱኑም ቆርጠው የተነሡበት፡ የተደበቀ ዓላማ ያላቸው መኾናቸው ነው። እነርሱ ያላወቁት፡ የኢትዮጵያውያን ምሥጢር ደግሞ፡ በፍጥረት መጀመሪያ፡ እግዚአብሔር መሥርቶ ያነጸው፤ አባቶቻቸውና እናቶቻቸው፡ "እምቢ ለሃይማኖቴ! እምቢ ለሀገሬ! እምቢ ለወገኔ!" ብለው፡ ደማቸውን ያፈሰሱለት፥ ሥጋቸውን የቆራረሱለት፥ አጥንታቸውንም የከሰከሱለት፥ በመጨረሻም፡ ሕይወታቸውን የሠዉለት፡ ይህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ እነርሱ ቀርተው፡ አበጋዛቸው፡ ዲያብሎስ ተጨምሮም እንኳ፡ ሊያጠፉት ያልተቻላቸውና የማይቻላቸው መኾኑ ነው።

ስለዚህ፡ መቼም፡ ጠላቶቻችን፡ ደመኞቻችን ስለኾኑ፡ እርም የላቸውምና፡ ይህን፡ እኩይ የኾነ፡ ምሥጢራዊ ዓላማቸውን የማይተዉት ከኾነ፡ ኢትዮጵያዊው፡ ዛሬም እንደወትሮው፡ ለዲያብሎስና የእርሱ መሣሪያዎች ኾነው ለሚያገለግሉት ኹሉ፡ የሚሰጠው ቁርጥ ምላሽ፡ ያው የለመዱትን ነው፤ ያም፡ "የለም! መልኬን አልለውጥም! ይኸው፡ የማይለወጠው መልኬም፡ 'ኢትዮጵያዊ' ባሰኘኝና ማንነቴ በታወቀበት፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቴ ላይ የተመሠረተው "ኢትዮጵያዊነቴ" ነው።" የሚለው ይኾናል።

'የማይለወጠው፡ የኢትዮጵያዊው መልክ' የተባለው፡ በእርግጥ የትኛው እንደኾነ፡ ማለትም፡ ሥጋዊው፡ ወይስ፡ ነፍሳዊው እንደኾነ፡ እዚህ ላይ፡ በትክክል ለይቶ ማሳወቁና ማወቁ አግባብ ይኾናል። ሥጋዊዉን ኢትዮጵያዊ መልክማ፡ ምንም፡ እርሱም፡ ሊለወጥ የማይቻል ቢኾን እንኳ፡ ይኸውና፡ ሥጋውያን የኾኑት፡ ባዕዳን ለዋጮች፡ ሥጋዊ በኾነው ትምህርታቸው፤ ገንዘባቸውና ኃይላቸው አማካይነት፡ ከዚህ፡ ከዛሬው ሥጋዊ የኢትዮጵያ ትውልድ የተነሣ፡ ለዋውጠውት ይታይ የለምን? በእርግጥ፡ የማይለወጠው፡ ኢትዮጵያዊ መልክ፡ ነፍሳዊው ነው፤ እርሱም፡ *'እግዚአብሔር፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረው፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው!'*[፺፩] የተሰኘበት፡ እግዚአብሔርን የሚመስልበት መልኩ ነው።

ምዕራፍ ፪፤

"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

አንድ ኢትዮጵያዊ፡ ይህን፡ በምንም መንገድ፡ ሊለወጥ የማይቻለውን፡ የተፈጠረበትን፡ የእግዚአብሔር መልክ፡ በሃይማኖትና በምግባር አጽንቶ በሚገኝበት ጊዜ፡ የእግዚአብሔርን ጸጋዎች ተጎናጽፎ፡ በክብር፥ በሞገስና በቅድስና ይኖራል። ነገር ግን፡ ይኸው ኢትዮጵያዊ፡ ማንነቱ የሚታወቅበትን፡ ይህን የማይለወጠውን፡ ከእግዚአብሔር ያገኘውን መልኩን፡ እንደዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ፡ በክህደት፥ በዓመፅና በምንዝርና 'ለውጫለሁ!' ብሎ፡ ራሱን በሚለይበት ጊዜ፡ ጸጋውን ተገፍፎ፡ በውርደት፥ በጕሥቍልናና በርኵሰት ይማቅቃል። የጕሥቍልናው ዓይነትና የርኵሰቱም መጠን፡ የአኹኑ ትውልድ፡ ሲማቅቅ እንደሚታይበት ኹኔታ፡ በሥጋ ብቻ የሚወሰን ሳይኾን፡ ከአምልኮ ባዕዱ መስፈን የተነሣ፡ የመበላሸቱና የመጨማለቁ፥ የመግማቱና የመከርፋቱ ጽናት፡ ወደነፍሱ ዘልቆ፥ ወደመንፈሱ ሳይቀር ጠልቆ ገብቶ የሚያሠቃየው ይኾናል።

ይህን ቁም ነገር፡ በወደፊቱ ውይይታችን ላይ፡ በሰፊው እንነጋገርበታለን። እርሱም፡ እግዚአብሔር፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ በእየልባችሁ ጽላት ላይ፡ የጻፈው፥ ነገር ግን፡ ቀደም ብለው በተወሱት ተቃዋሚ ኃይላት የተዳፈነው፡ ሕያው የእውነት ቃል የሚያረጋግጠው እውነታ መኾኑን፡ በዚያን ጊዜ ትገነዘቡታላችሁ። እስከዚያው፡ ስለኢትዮጵያና ስለኢትዮጵያዊነታችሁ ለማወቅ፡ እንዲህ፡ ጽኑ ፍላጎት ያላችሁና ከዚሁ የእውቀት ግብ ለመድረስ፡ ብርቱ ጥረት የምታደርጉ፡ እናንተ፥ እናንተንም የመሰሉት ኹሉ፡ ይህን ነገር፡ በማስተዋል ትመለከቱትና ልብ ታደርጉት ዘንድ ላሳስባችሁ እወድዳለሁ። ባዕዳኑና በስም፡ ኢትዮጵያዊ የኾነው ይህም ትውልድ፥ ይህን እውነታ እንዲገነዘቡት ለማድረግ፡ ይህ ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ።

ኛኛ፡ በተለይ በአኹኑ ጊዜ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት" የሚሰጠው ትርጉምና ሐተታ፡ የበዛና የተለያየ በመኾኑ፡ ቃሉና ቃሉ የቆመለት ዓላማ፡ እንኳንስ፡ ለባዕዱና ኢትዮጵያዊነቱን ለማያውቀው፡ ለዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ፥ እንዲሁም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለው ወገን ጭምር ይቅርና፡ ለእውነተኛው ኢትዮጵያዊም ሳይቀር፡ አደናጋሪ እየኾነ በመኼድ ላይ እንደሚገኝ፡ በማንም አስተዋይ ተመልካች ዘንድ በግልጽ ይታወቃል።

ይህ ትውልድ፡ ራሱንና አገሩን፡ ከዚህ የውድቀት ደረጃ ሊያደርስ የቻለው፡ ፈጣሪውን እግዚአብሔርን ብቻ ሳይኾን፡ ራሱንና የተፈጥሮ ወገኑንም፡ ባለማወቁ መኾኑ፡ ስማቸው፡ በእየቦታው በተጠቀሰው፡ በሌሎቹ፡ ድርሰቶቼ ውስጥ ተወስቷል።

የዚህ የትውልዱ አላዋቂነት ጠንቅ፡ እንዴት፥ መቼና የት እንደተቀፈቀፈ ለመረዳት፡ እጅግም የሚያዳግት አይደለም፤ ለትውልዱ፡ የህልውናው መሠረት የኾነውን፡ ይህን ምሥጢር፡ ሊያሳውቀው የሚችለውን፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ትምህርት፡ ከሕፃንነቱ ጀምሮ እንዲከታተል በማድረግ ፈንታ፡ ለዚህ እውቀት የሚያበቃው፡ ይኸው ኢትዮጵያዊው ሥርዓት ፈርሶ፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን አለማወቅ ብቻ ሳይኾን፡ እንዲጸየፈውና እንዲጠላው፥ እንዲደመስሰውም በሚያደርገው፡ በባዕዳኑ ትምህርት፡ ተኮትኩቶ እንዲያድግና እንዲኀለምስ በመገደዱ መኾኑ፡ ተደጋግሞ ተነግሩዋል።

ከዚህ የተነሣ፡ ትውልዱ፡ እንኳንስ እግዚአብሔርን፥ ከዚያም፡ ኢትዮጵያዊነቱንና ሌላውን የተፈጥሮ ወገኑን ቀርቶ፡ የራሱ ሰውነት፡ ማለትም፡ "ሰው የመኾኑ ዓላማ" ምሥጢሩ ምን እንደኾነ እንኳ፡ ሊያውቅ ያልቻለ፥ ለማወቅም ያልፈለገ፡ ምስኪንና ጕሥቋላ ፍጡር መኾኑ፡ እነሆ፡ ዛሬ፡ ራሱና አገሩ ባሉበትና እየተጓዙ በሚገኙበት የውድቀት ኹኔታ በግልጽ ይታያል፡፡

"ታዲያ! በትውልዱ ላይ ለደረሰው፡ ለዚህ ውድቀት፡ መሠረታዊ መነሻው፡ ከቶ ምንድር ነው?" ለሚለው ጥያቄ፡ የሚሰጠው መልስ፡ "ትውልዱን፡ ወደዚህ ውድቀት አምዘግዝጎ የጣለው የጥፋት ምክንያት፡ ወደነበረበት ክብሩም፡ በትንሣኤ የሚመልሰው መፍትሔ መድኃኒት፡ ምን እንደኾነ ገሃድ አድርጎ የሚያሳየውን፡ ይህን፡ 'ኢትዮጵያዊነት' አለማወቁ ነው!" የሚል ይኾናል፡፡

አዎን! ስለ"ኢትዮጵያዊነት" አውቆማ ቢኾን ኖሮ፡ ህልውናው፡ በመልካም ሕይወት ሊቀጥል፥ ከተለያዩ ችግሮቹም ኹሉ ሊድን የሚችልበትን ዕድል ባገኘ ነበር፡፡ በዚህም ዕድሉ፡ አባቶቹና እናቶቹ፡ በእርሱ፡ በትውልዱ ስም ጭምር፡ ከፈጣሪያቸው ጋር የተጋቡትንና ከባድ መሥዋዕትነትን በመክፈል፡ ጠብቀው ያስረከቡትን፡ ቅዱሱን ኪዳን ለማክበር ስለሚበቃ፡ በለመለመችውና በተዋበችው አገሩ ላይ፡ በፍጹም ፍቅርና በእውነተኛ ሰላም፥ በሙሉ ብልጽግናና በጤናማ ዕረፍት ለመኖር የመቻሉን ጸጋ በተቀዳጀ ነበር፤ ነገር ግን፡ ያን፡ ቃል ኪዳን፡ በሥውር ክህደትም ኾነ በግልጽ ዓመፅ በማፍረሱ፡ ያ ፍቅር፡ በክርክር፡ በፀብና በመለያየት፥ ያ ሰላም፡ በእርስ በርስ ፍጅት፥ በጦርነትና በዕልቂት፥ ያ ብልጽግና፡ በረሃብና ጥማት፥ በማጣትና በድህነት፥ ያ ጤናማ ዕረፍት፡ በቸነፈርና በደዌ፥ በእሥራትና በስደት ተተክቶ፡ ጽዋው፡ ኹሉን ማጣት ኾነ! ከኹሉም ይልቅ፡ ይህን ከመሰለው ሥቃይና መከራ ከዳረገው፡ ከዚያ የክህደት ኃጢአቱና ከዓመፅ በደሉ፡ በንስሐ ሲመለስ፡ ወደነበረበት ክብሩ የሚመለስ መኾኑን፡ ይኸው የቃል ኪዳን ዕድል፡ በሚያስተማምን ዋስትና ያረጋገጠለት መኾኑን አለማወቁ፥ አውቆ ከኾነም፡ በዚህ ዕድሉ ለመጠቀም አለመፈለጉ፡ እጅግ ያስገርማል፡፡

ከዚህ አላዋቂነት የተገኘ ትርፍ ቢኖር፡ አገሪቱ፡ ዛሬ፡ ራሱ፡ መራራ ኾኖ፡ ህልውናውን መራራ ያደረገ፥ እርሷንም፡ በዓለሙ ፊት፡ የውርደት ሸማን ተላብሳ እንድትታይ ያደረገ፡ አስጠቂ ትውልድን ማፍራቷ ነው፡ ይህም፡ ከእግዚአብሔር ይልቅ የዲያብሎስ የኾነውን፥ ከኢትዮጵያዊው እውነት ይልቅ፡ የባዕዳኑን ሐሰት የሚወድድ፥ የሚሰማ፥ የሚከተልና የሚፈጽም፡ የሃይማኖት ቅንዓት፥ የወገን ርኅራኄና የሀገር ፍቅርም የሌለው ትውልድን አስገኘች ማለት ነው፡፡

የእርሱ የኾነውን መልካም ውርስ ኹሉ የሚጠላና ለሥጋው ብቻ የሚያስብ ትውልድ በመኾኑ፡ በምሳሌ አነጋገር፡ "ሲመትሩለት ይነጭ!"፥ ወይም፡ "ባለጌን ካላደገ፡ የገደለ ጸደቀ!" ተብሎ ሊነገርበት የሚገባ ኾነ፡፡ ታዲያ፡ እናንተና እኔ፡ እየራሳችንን፡ "እኔ የኢትዮጵያ ልጅ ነኝ!" የምንል ከኾነ፡ በዚህ መልክ ስለታተተው የትውልዱ ኹኔታ፡ የምንሰጠው መልስ፡ ምንድር ሊኾን ነው?

ምዕራፍ ፪፡
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

እንኳንስ፡ ለብዙ ሺህ ዓመታት በታወቀው ኢትዮጵያዊነቱ ጸንቶ የኖረው የኢትዮጵያ ትውልድ ይቅርና፡ የየትኛውም አገር ትውልድም ቢኾን፡ በግለሰብ ወይም በሕዝብ ደረጃ፡ ማንነቱን፡ በሃይማኖት ካላወቀና ካልጠበቀ በቀር፡ ህልውናው ሊቀጥል እንደማይችል ተረጋግጧል። ስለዚህ፡ ይህ የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ ብቻ ሳይኾን፡ ጉዳዩ የሚመለከተውንም ኾነ የማይመለከተውን፥ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ወዳጅ የኾነውንም ኾነ ያልኾነውን፡ ከዚህ ጠንቀኛ ችግር ለማዳን፡ የ"ኢትዮጵያዊነት"ን ትክክለኛ ምንነት፡ ከነባሕርያቱና ገጽታው፡ በግልጽ በመተንተን፡ ለኹሉ ለማሳወቅ፡ ይህ ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ።

፺፰ኛ፡ ይህ ውይይታችን እስከተካኼደበት ጊዜ ድረስ፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ለሰባት ሽህ፡ አራት መቶ ዘጠና አምስት ዓመታት ጸንቶ ሊኖር የቻለ፡ አቻና ተወዳዳሪ የሌለው "ህልውና" ነው።

እርሱንም፡ ኢትዮጵያውያን፡ በሕያው ሰውነታቸው አሳድረውና ለዚህን ያህል ዘመን፡ ሕይወት አድርገው ኖረውት፡ እነሆ፡ ለዛሬው ትውልዳቸው አስረክበውታል፤ ይህም የኾነው፡ እግዚአብሔር፡ በነቢዩ እንደበት፡ *"ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ፤ በልባቸውም እጽፈዋለሁ። ...እያንዳንዱ ሰው፡ ባልንጀራውን፥ እያንዳንዱም፡ ወንድሙን፡ 'እግዚአብሔርን እወቅ!' ብሎ አያስተምርም፤ ከታናሹ ጀምሮ እስከታላቁ ድረስ፡ ኹሉ ያውቁኛልና!'"*[፵፱] ሲል፡ ለመላው የሰው ልጅ ዘር የሰጠውን የተስፋ ቃል፡ ኢትዮጵያውያን፡ ከዓለም ሕዝቦች ኹሉ ተለይተው፡ በሃይማኖት ተቀብለው፡ ለምግባር ስላበቁት ነው።

ኢትዮጵያውያን፡ እንዲህ፡ በልብ፥ በቃልና በምግባር ትውፊት፡ ከትውልድ ወደትውልድ እያስተላለፉና እያወረሱ ያቆዩት፡ ይህ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ዘለዓለማዊ ቅርስ፡ ህልውናው፡ ምንም እንኳ፡ በእውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ በዚያው ሕያው መልኩ የሚቀጥል መኾኑ የማያጠራጥር ቢኾንም፡ እውነተኛው የ"ኢትዮጵያዊነት" አቋም ርቆት የሚታየውን፡ የዛሬውን ትውልድ ደካማ ጎን በመመልከት፥ "በቃል ያለ ይረሳል፤ በመጽሐፍ ያለ ይወረሳል፤" የሚለውንም የአበው ዘይቤ፡ መርህ በማድረግ፡ የዚህን ውይይት ቁም ነገር፡ እንዲህ በጽሑፍ አሥፍሮና በዕትም ጠርዞ ማስቀመጡ፥ ከዚያም በላይ ማሠራጨቱ፡ በብዙ አግጣጫ እንደሚበጅ፡ በማንም አስተዋይ ተመልካች ዘንድ ይታመናል።

"ኢትዮጵያዊነት" ለዚህን ያህል ዘመን፡ በህልውናው ጸንቶ ሊቆይ የቻለበትን ምሥጢር፡ እንዲህ ተወያየቶ፥ በዝርዝር ገላልጾና አብራርቶ፡ በመጽሐፋዊ ቅጽ፡ ለኢትዮጵያዊው ትውልድ ብቻ ሳይኾን፡ እግዚአብሔር፡ በመልኩ ለፈጠረው፡ ለሰው ልጅ ኹሉ ማሳወቁ፡ አዎን፡ በእርግጥ ጠቀሜታ አለው። ከዚህም ጋር፡ እግዚአብሔር፡ ለእያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ በግሉም ኾነ በጋራ፥ ለምድራዊዉ ኾነ ለሰማያዊው ኑሮው ያዘጋጀለት፡ ዘለዓለማዊ የሕይወት ዕቅድ፡ "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑን ተረድቶ፡ ራሱን፡ ለዚያ፡ ለ"እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት" ዕድል እንዲያበቃ መርዳት፡ አግባብና በጎ ምግባር ይኾናል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ምናልባትም፡ በእየምክንያቱ፡ ከእውነተኛ ኢትዮጵያዊነቱ፡ በማወቅ ወይም ባለማወቅ፥ በመታለል ወይም በመገደድ፥ በዓመፅ ወይም በክህደት ተለይቶ የወጣ ወገንም ቢኖር፡ ራሱን ወደዚያ፡ ወደእውነተኛ ኢትዮጵያዊነቱ ጸጋ፡ በንስሓ እንዲመልስ፡ በአጠቃላይ፡ የ"እውነተኛ ኢትዮጵያዊነት"ን ዝክረ ነገርና ዜና መዋዕል፡ አስተዋይ ለኾኑ፡ ለማናቸውም ሰብአዊ ተመልካች፥ በተለይም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለው ግለሰብ፡ አሟልቶ ለማቅረብ፡ ይህ ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ።

፯ኛ፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከዓፅመ ርስት አገሩ ብቻ ሳይኾን፡ ከዓለምም ምድረ ገጽ ለመደምሰስ፡ ጠላቶቹ፡ ከጥንት ጊዜ ጀምረው፡ በእየዘመናቱ፡ በተናጠልም ኾነ፡ ኃይላቸውን በማቀናጀት እየተነሣሡ፡ በረቂቅና በሥውር ሲያካኼዱ የቆዩትን ጦርነት፡ እነሆ፡ ዛሬም፡ ራሳቸውን፡ የኢትዮጵያን ልጆች መሣሪያ በማድረግ፡ በገሃድ ክህደትና በግዘፍ ዓመፅ፡ አጠናክረው ሊቀጥሉበት ያወጁት፡ በ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. መኾኑ አይዘነጋም።

ታዲያ፡ እስከዚያን የደርግ ዘመን ድረስ፡ በረቂቁ የሃይማኖት ኃይልም ኾነ፡ በግዙፉ የጦር ሠራዊት ተመክቶ፡ ያን፡ የሚያስቀናውን "ኢትዮጵያዊነት" ሊያጠፋ ይመጣበት የነበረውን ወራሪ ጠላት፡ ከሕዝቡ ጋር ተከላክሎ እንዲመልስ፡ የዘመኑ ርእሰ ብሔር የኾነው አጼ፡ ሠራዊቱን፡ ለዘመቻ አስከትቶ ከመነሣቱ በፊት፡ ለኢትዮጵያ ሕዝብ፡ በነጋሪት፡ ያስተላልፍ የነበረው፡ የአዋጅ ቃል፡ ምን የሚል እንደነበረ፡ ይህ የኢትዮጵያ ትውልድ ያውቃልን? ቀደም ብሎ፡ እንዲያውቅ ስላልተደረገ፥ እየፈጸመው ያለው ድርጊቱም፡ አላዋቂነቱን እየመሰከረበት ስለኾነ፡ "የአዋጁን ቃል፡ ሰምቶትም አያውቅ!" ቢባል፡ ከእውነት መራቅ አይኾንም።

እንግዲህ፡ ይህ፡ ያልታደለ ትውልድ፡ ቢያውቅም፥ ባያውቅም፡ ከእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊና ከእያንዳንዷ ኢትዮጵያዊት ጆሮ እንዲደርስ ይደረግ የነበረው፡ የአዋጁ ቃል፡ የማይለወጥ አንድ ነው፤ እርሱም፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" መገለጫ የኾኑትን፡ "ሃይማኖትህን፡ የሚያጠፋ፥ ትዳርህን የሚያፈርስና ርስትህን የሚነቅል ወራሪ ጠላት መጥቶብሃልና፡ ተከተለኝ!" የሚል ነው። በሌላ አገላለጽ፡ "በኢትዮጵያዊነትህ፡ ከእግዚአብሔር ያገኘሃቸውን ነጻነትህን የሚገፍፍ፥ መንግሥትህን የሚያስወግድና አገርህን የሚወርስ ጠላት መጥቶብሃል!" ማለት ነው።

አኹን ላለው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ በረቂቁ ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ የነጋሪት ድምፅ፡ እየተላለፈለት ያለው፡ የዚህ የአዋጅ ቃል፡ ምን ዓይነት ቁም ነገርን ያዘለ ይመስላችኋል? "ይህችን 'ኢትዮጵያን'፥ ይህንም 'ኢትዮጵያዊነት'፡ አባቶችህና እናቶችህ፡ ለዚህን ያህል፡ የረዥም ዘመን ዕድሜ አቆይተው፡ ሊያስረክቡህ የቻሉት እኮ፡ እንዲህ እንደአንተ፡ ቁጭ ብለው ተዝናንተው፡ ወሬ በማውራትና ሥጋዊ ምቾታቸውን በመጠበቅ፥ ዓለማዊዉንም ተድላ ደስታ በማድረግ አይደለም።

"አንተማ፡ ለሰላምታህ እንኳ፡ 'እጅ ንሣ እንጂ፡ እጅህን አትስጥ!' ሲሉ፡ በኑዛዜ የተዉልህን የአደራ ቃላቸውን፡ ንቀህና አቃልለህ፡ እጅህን፡ ሳይጠይቅህ፡ ለጠላትህ እየዘረጋህ በመስጠት፡ ስትማረክ ኖረህ የለምን?

ምዕራፍ ፱፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤ በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

"ይኸው አኹንም፡ ያለአንዳች ተቃውሞና ትግል፡ በቀላሉ፡ ራስህን ለጠላቶችህ ማስረከብ ብቻ ሳይኾን፡ በራስህ መሣሪያነት፡ 'ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት' ጭምር፡ ተደምስሰው እንዲጠፉ ሲያደርጉ፡ እነሆ፡ ዝም ብለህ እያየህ አይደለምን?" የሚል ኾኖ፡ ጩኸቱ ሲያስተጋባ ይሰማል።

የአዋጁ ቁም ነገር፡ በዚህ ብቻ ሳያበቃ፡ እንዲህ እያለ ይቀጥላል፦ "ከላይ፡ ቀደም ብሎ እንደተገለጸው፡ አባቶችህና እናቶችህ፡ ይህችን፡ 'ኢትዮጵያ' እና ይህን፡ 'ኢትዮጵያዊነት' ጠብቀው የኖሩትና ለአንተ ያስተላለፉት እኮ፡ በቅዱሱ ቃል ኪዳናቸው ጸንተውና ተማምነው፡ በረሀብና ጥማት፡ በሕማምና እርዛት፡ በእሥራትና ስደት፡ ደማቸውን አፍስሰው፥ ሥጋቸውን ቆርሰውና አጥንታቸውን ከስክሰው፥ በመጨረሻም፡ የሞት ጽዋቸውን፡ በሃይማኖታዊ ቆራጥነትና በሀገር ፍቅር ጀግንነት በመቀበል ነው።

ከፈርዖን ጀምሮ፡ እስከዛሬ ያሉት ግብፃውያን፥ እንዲሁም፡ ፋርሶች፡ ሕንዶች፡ ዓረቦች፥ አይሁድ፥ የአዳል፥ የሱማሌ፥ የሱዳንና የቱርክ እስላሞች፡ እንግሊዞችና ጣልያኖች፥ አሜሪካኖችና መስኮቦች፡ "ይኸን 'ኢትዮጵያዊነት'፡ ከነአቋሞቹ፡ አፈራርሰንና ደምስሰን፡ 'ኢትዮጵያ' በተባለችው፡ በምድሪቱ ላይ፡ የራሳችንን ሃይማኖት እናስፋፋለን፤ የራሳችንን መንግሥት እንመሠርታለን፤ የራሳችንንም ሕዝብ እናሠፍራለን!" ብለው፡ በቅርቦቹም፡ ኾነ በሩቆቹ ዘመናት፥ በሥውርና በግልጽ ጥበብ፥ በረቂቅና በግዙፍ ኃይል በመጡባቸው ጊዜ፡ እነዚህን ኹሉ ተጻራሪዎች፡ ድል ነሥተው፡ በመጡበት መንገድ የመለሷቸው፡ እጅግ ታላቅ መሥዋዕትነትን ከፍለው እኮ ነው! እንዲህ ባይኾንማ ኖሮ፡ 'ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት' እንዲህ ተጠብቀው፡ ነጻ ህልውናቸው፡ እንዴት እስከዛሬ ሊቀጥል ይችል ነበር? አይችልም። ለዚህም፡ በጥቂቱ፡ ይሁዲቷን ጉዲት፥ እስላሙን አሕመድ ግራኙንና ካቶሊካዊዉን ፋሺስት ሙሶሎኒን፤ ደግሞም፡ የመቅደላን፥ የጉንዳጉንዲን፥ የጉራዕን፡ የመተማን፥ የአድዋንና የጨለንቆን ድሎች፡ እዚህ ላይ በምሳሌነት መጥቀሱ ይበቃል።"

ታዲያ፡ እናንተስ፡ ይህንኑ፡ የአባቶቻችሁንና የእናቶቻችሁን የአዋጅ ቃል በመከተል፡ ከእነርሱ የተረከባችኋቸውን "ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን"፡ ከመደምሰስ ለማዳን፡ የሚገባችሁን ሃይማኖታዊና ምግባራዊ መሥዋዕትነት እየከፈላችሁ ነውን? ወይስ፡ በዓመፅና በክህደት፡ "እምቢ!" ብላችሁ፡ የሚገባችሁን፡ ይህንኑ መሥዋዕትነት ከመክፈል እየሸሻችሁ ነወይ ያላችሁት? አዎን! ከእነርሱ የተረከባችኋቸውን "ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን"፡ በእርግጥ፡ ለልጆቻችሁ፡ በትክክል እያስተላለፋችሁ ነው ያላችሁት? ወይስ፡ ይህን ኃላፊነታችሁን፡ በግዴለሽነት፡ ወይም ስለማታምኑበት፡ ቸል ብላችሁ ትታችሁታል? ለእነዚህና እነዚህን ለመሰሉት ጥያቄዎች፡ ተገቢውን መልስ የመስጠቱ ውዴታም፥ ግዴታም፡ የእናንተው፡ የየግላችሁ ነው።

ከዚሁ ቁም ነገር ጋር ተያይዞ፡ ለዚህ፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለው፡ ለእያንዳንዱ፡ የዛሬው ትውልድ አባል፥ ለእናንተና ለእኔ ጭምር፡ ከቀደሙት አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ የሚቀርብ፡ ሌላ፡ ተከታይ፡ ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ ጥያቄ አለ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

አዎን! በአኹኑ ጊዜ፡ የሚገኝበትን አደገኛና አሥጊ ኹናቴ ለመገንዘብ፡ የሚያይበት የሃይማኖት ዓይን፥ የሚሰማበት የሃይማኖት ጆሮና የሚያስተውልበት የሃይማኖት አእምሮ ላጣው ትውልድ፡ የሚቀርበው ጥያቄ "የቀድሞዎቹ ደመኞች ጠላቶችህ፥ የዛሬዎቹ፡ አዲሶቹ ተጨምረው፡ ቀድሞ፡ ራሳቸው፡ ሠራዊታቸውን አሰልፈው መጥተው፡ በገሃድ ያደርጉብህ የነበረውን ወረራ፡ በአኹኑ ዘመን፡ ከደርግ ጀምሮ፡ እየኾነ እንደሚታየው፡ በራስህ ልጆችና ወገኖች መሣሪያነት፡ በእጅ አዙር፡ ወርረው ይዘውህ፡ 'ሃይማኖትህን፡ ሲያጠፉት፥ ትዳርህን ሲያፈራርሱትና ርስትህን ሲቀሙህ፡' ምን እየደረሰብህ መሰለህ? ስለዚህ፡ ከመጨረሻው ሽንፈት ድነህ፡ ለመጨረሻው ድል ትበቃ ዘንድ፡ ማንም ሊቋቋመው በማይቻለው በንስሓ መሣሪያ፡ ራስህን፡ አስታጥቀህ፡ ለመንፈሳዊው ሰልፍ፡ ተነሣ!" የሚል ነው።

የዚህ መንፈሳዊ ጥሪ መልስ፡ ከእያንዳንዱ ተጠሪ የሚሰጥ ቢኾንም፡ በእናንተ በኩል፡ ይህን ጥያቄ ለመመለስ ይረዳችሁ ዘንድ፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ ለልጆቻቸው የሚያጫውቱት፡ አንድ የምሳሌ አነጋገር ስላለ፡ እርሱን ልጥቀስላችሁ! የእናንተ ወላጆች አላጫወቷችሁ እንደኾነ፡ የእኔዎቹ አጫውተውኛልና፡ ልንገራችሁ! ይኸውም፡ "ኹለት ጓደኞሞች፡ ከበረሃ መንገዳቸው ዐርፈው ሣለ፡ አንደኛው፡ ከሌሊት እንቅልፉ፡ በድንጋጤ ነቅቶ፡ 'አንተ ወንድሜ! ይህ የምሰማው ድምፅ፡ ምንድር ነው?' ብሎ፡ ጓደኛውን፡ በጎረነነ ቃል፡ በጨለማው ውስጥ ይጠይቀዋል፥ ፀጥታው፡ በዚያ ንግግር በመታወኩ፡ ተጠያቂው ተደናግጦ፡ በዘረጋው እጁ፡ ጠያቂውን እየጐነተለ፡ በለኆሳስ የቍጣ ድምፅ፡ 'ኧረ ተው አንተ!? ዝም ብለህ፡ ዐርፈህ ተኛ! ጅብ እኮ፡ አንድ እግሬን እየበላ ነው!' አለው።" የሚለው ነው።

እንግዴህ፡ በረቂቁ ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ የነጋሪት ድምፅ እየተላለፈ ያለው፡ የዚያ፡ የአባቶቻችንና እናቶቻችን የአዋጅ ቃል ቁም ነገር፡ ለዚህ የኢትዮጵያ ትውልድ ባይሰማው፥ ወይም ሰምቶት ሊገባው ባይችል፥ ወይም ሊቀበለው ባይፈልግ፥ ወይም፡ ቸል ብሎና ንቆ፡ በማፌዝ ቢተወው፥ ከዚያም አልፎ ቢቃወመው፡ የበኩሌን ግዳጅ ልፈጽም ብዬ፡ ከቀደሙት ድርሰቶቼ ጋር፡ በዚህ፡ የአጋጣሚ ውይይት አማካይነት ደግሞ፡ ይህንኑ መልእክት፡ ለእናንተና ለዚሁ ትውልድ ለማሰማት፡ ይህን ዕድል በማግኘቴ፡ እግዚአብሔርን እመሰግነዋለሁ። ይህንም ሳደርግ፡ *"ዘቦ ዕዝን፡ ሰሚዓ ለይስማዕ!"*[ማቴ] ማለትም፡ *የሚሰማ ጆሮ፥ የሚያስተውል አእምሮና የሚቀበል ልቦና ያለው ኹሉ፡ የተነገረውን የእግዚአብሔርን የእውነት ቃል፡ ይስማ! የሰማውን፡ በሃይማኖት አስተውሎ፡ ይቀበል! የተቀበለውንም፡ በምግባር ይፈጽመው!* የሚለውን፡ መለኮታዊ ቃል በመጥቀስ ነው።

በዚህ ረገድ፡ የሚቀረኝ የአገልግሎት ድርሻ ቢኖር፡ ባለኝ ዓቅም፡ ይኸው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ አባቶቹና እናቶቹ፡ እንዲያ የተሠዉላቸውን "ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን"፡ በእውነተኛ ገጽታቸውና ባሕርያቸው፡ እንዲያውቃቸው መርዳት ይኾናል። ካላወቃቸውማ፡ እንደእነርሱ፡ እስከሞት የሚያደርሰውን ሃይማኖታዊ መሥዋዕትነት፡ እንዴት ሊከፍል ይችላል? ስለዚህ "ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን"፡ በእውነተኛ ገጽታቸውና ባሕርያቸው፡ ለትውልዱ ለማሳወቅ፡ ይህ ውይይት፡ በዚህ መልኩ እንዲዘጋጅ አስፈለገ።

ምዕራፍ ፪፤
"ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ተዘግቶበት የኖረ፡ ምሥጢራዊ ጥያቄ፤
በ"ኢትዮጵያዊነት" የተከሠቱ ምሥጢራትን፡ የማወቁና የማሳወቁ ግዳጅና ጥቅም።

ጥያቄ:- *ቀደም ብለህ ስላወሳኸው፡ ስለ"ስምንተኛው ሺህ" አባባል፡ጥቂት ቢታስረዳን?*

መልስ:- "ሰባት" ቊጥር፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ቃል መሠረት፡ እግዚአብሔር፡ የዕቅድ ሥራውን የሚያከናውንበት የጊዜ ዓውድ ነው። ስለዚህ፡ አዳምና ሔዋን የተፈጠሩበት፡ ሰባተኛው ሺ ዓመተ ዓለም ተፈጽሞ፡ ስምንተኛው የሚጀመርበት ጊዜ፡ 'ስምንተኛው ሺ' ይባላል። እርሱም፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ የተከፈተውንና 'በፊተኛው የመንፈስ ትንሣኤ ዕድል ፈንታ ያላቸው'፡ እውነተኞቹ የክርስቶስ አገልጋዮች፡ ከእርሱ ጋር ነግሠው የሚቆዩበትን፥ በመጨረሻም፡ የዓመተ ምሕረቱ ኹለተኛው ሺ ከማብቃቱ በፊት፡ የጌታ ምጽአቱ የሚፈጸምበትን፡ 'ሺህ ዓመት' የተባለውን ቀዳማዊ ዘመን የያዘው ጊዜ ነው።፡

የኢትዮጵያዊነትን ምሥጢር ያወቀ፡
ለፍጹም ሕይወት ይበቃል!

ጥያቄ:- *ይህን ኹሉ ሳናውቅ ለኖርነው፡ ለእኛ፡ በተለይ፡ ይህን ውይይታችንን በሚመለከት፡ እስካኹን ላቀረብናቸው ጥያቄዎቻችን፡ ያገኘነው መልስ አርክቶናል። በውይይታችን መጨረሻ ስለምናገኘው ጠቀሜታ፡ የምታበረክተን አስተያየት አለህ? ካለህ፡ ብታመላክተን?*

መልስ:- ውይይታችንን፡ በእውነተኛ ሕሊናና በትክክለኛ መንፈስ እያስተዋላችሁ ከተከታተላችሁት፡ በመጨረሻ፡ ስለሚያድርባችሁ ስሜት፡ አኹኑኑ፡ በእርግጠኛነት ልነግራችሁ እችላለሁ።

ጥያቄ:- *እዚህ ላይ፡ ቆይ እስኪ! ውይይታችን በሚያበቃበት ጊዜ፡ እኛ፡ በውስጣችን የሚሰማንን፡ አንተ፡ እንዴት፡ ከአኹኑ አውቀህ፡ አስቀድመህ፡ ልትነግረን ትችላለህ?*

መልስ:- እኔን፡ አኹን እየተሰማኝ ያለውን ስሜት፡ ስለማውቀው ነዋ!

ጥያቄ:- *አንተን፡ አኹን እየተሰማህ ያለው ስሜት፡ ምንድር ነው? እርሱንም ቢኾን፡ አንተ ማወቅህ፡ ለራስህ እንጂ፡ በእኛ ውስጥ ስለሚኖረው ስሜት፡ እንዴት ሊያሳውቅህ ይችላል?*

መልስ:- እናንተና እኔ፡ በሰብአዊ ተፈጥሮአችን፡ አንድ ስለኾንን፡ ማለትም፡ በሥጋችን አካልና ባሕርይ፡ አንድ ዓይነት ኾነን እንደምንታይ ኹሉ፡ በነፍሳችን አካልና ባሕርይ፥ እንዲሁም፡ በመንፈሳችን አካልና ባሕርይ፡ አንድ ስለኾን፡ "በፍላጎታችን፥ በምርጫችንና በውሳኔያችንም፡ አንድ ኾነን ልንገኝ እንችላለን!" ብዬ ስላሰብሁ ነው፤ ይህም፡ የእናንተ ፍላጎት፥ ምርጫና ውሳኔ፡ የእኔን ከመሰለ ማለት ነው። ይህንም፡ ወደፊት በበለጠ ትረዱታላችሁ።

እንዲህ ከኾነ፡ አኹን፡ እኔን እየተሰማኝ ያለው ስሜት፡ እናንተንም፡ በዚያን ጊዜ ይሰማችኋል ማለት ነው። ያም፡ የሚሰማችሁ ስሜት፡ እኔን፡ ለፍጹሙ ሰላም፡ ደስታና ዕረፍት ያበቃኝን እውቀት በማግኘታችሁ የሚከሠት ይኾናል።

ጥያቄ፦ *ታዲያ፡ አንተ፡ ይህን ለመሰለው እውቀት በቅተህ፡ ይህን የመሰለው ስሜት ሊሰማህ እንዴት ቻለ?*

መልስ፦ መልካሙንና ክፉዉን፡ ለይቶ በሚያውቀው ሰብአዊ አእምሮዬ፡ በግሌ የምፈልገውን ለመፍቀድ፥ ለመምረጥና ለመከተል፡ በተፈጥሮ በተሰጠኝ፡ ፍጹም የመወሰን ሥልጣን፡ በበኩሌ፡ "መልካሙን"፡ ማለትም፡ የእግዚአብሔር የኾነውን ፈለግሁት፤ የፈለግሁትንም፡ በገዛ ፈቃዴ መረጥሁት፤ የመረጥሁትንም ልፈጽመው፡ በቁርጥ ወሰንሁ፤ የቈረጥሁበትንም፡ ይህን ውሳኔዬን፡ በሥራ ላይ ስላዋልሁት፡ እነሆ፡ ፍጹም ሰላምና ጸጥታ፥ ደስታና ዕረፍት፡ የእኔ ኾኑ! እዚህ ላይ፡ ይህን ጸጋ ያስገኙልኝ፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት መኾናቸውን አትዘንጉ!

ስለዚህ፡ እናንተም፡ በዚህ ውይይት አማካይነት፡ የእግዚአብሔርን እውነት ካወቃችሁና ከተገነዘባችሁ በኋላ፡ ፍላጎታችሁ፥ ምርጫችሁና ውሳኔያችሁ፡ ያች እውነት ያስገኘችላችሁን እውቀት መቀበል ከኾነ፡ በዚያ እውቀታችሁ፡ ከወጣኒነት፡ ማለትም፡ ከጀማሪነት ተነሥታችሁ፡ ወደማእከላዊነት፡ ከዚያም፡ ወደፍጹምነት ትደርሳላችሁ፤ አስተሳሰባችሁም፡ ከሥጋዊነት፡ ወደነፍሳዊነት፤ በመጨረሻ፡ ለተቀደሰው መንፈሳዊነት ይበቃል። በዚህ ጊዜ፡ በውስጣችሁ፡ ልዩ የኾነ፡ መልካም ስሜት ይሰማችኋል፤ ያም ስሜት፡ ፍጹም ሰላምና ጸጥታ፥ ደስታና ዕረፍት፡ የእናንተ መኾናቸውን የሚያረጋግጥላችሁ እውቀት ነው።

ለዚህ እውነታ ማረጋገጫ የሚኾን ማስረጃን ለመፈለግ፡ ለምን፡ ሩቅ እንኼዳለን? በቅርብ የተፈጸመውን፡ ይህን የአኹኑን፡ የራሳችሁን አድራጎት ተመልከቱት! ይህ ውይይት፡ ሊከፈት የቻለው ለምንድር ነው? በቅድሚያ፡ እናንተ ወደእኔ ለመምጣት ስለፈለጋችሁ ነው፤ ከዚያም፡ ለመቅረብና ለመተዋወቅ ስለመረጣችሁ ነው፤ በመጨረሻም፡ ውይይቱ እንዲቀጥል ስለወሰናችሁ ነው። በሕይወታችን፡ ኹሉም ነገር፡ ኾኖ የሚገኘው፡ ይህን የኺደት ሥርዓት ስለሚከተል ነው።

እንግዴህ፡ ይህ ውይይታችን፡ በዚህ መልክ እንዲቀጥል የሚፈለገው፡ እናንተ፡ ይህን እውቀት አግኝታችሁ፡ ለዚህ መልካም ሕይወት እንድትበቁ ለማድረግ ነው። የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ ያበረከተልኝን፡ ይህን እውቀት፡ ቀደም ብዬ ያገኘሁት እኔማ፡ ይህን እውቀት፡ ሕይወት አድርጌው እየኖርሁት ስለኾነ፡ ውይይቱ፡ ለእኔ ምን ያደርግልኛል፤ ለእኔ አያስፈልገኝም። የሚያስፈልጋችሁ፡ እናንተ ናችሁና፡ በጥያቄና መልስ የጀመርነውን፡ ይህንኑ ውይይታችንን፡ እስከመጨረሻው እንድትዘልቁበት እየመከርኋችሁ፡ መቅድማዊ ትንታኔዬን፡ በዚህ እፈጽማለሁ።

\+ + +

ምዕራፍ ፫

የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ፡ መክፈቻው ቍልፍ፤

ማወቅ።

ጥያቄ:- ስለ"ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት" ሓተታ፡ መነሻና መንደርደሪያ፥ መዳረሻም ለኾኑን የመቅድም ጥያቄዎቻችን፡ ተገቢዎቹን መልሶች፡ እንዲህ ካጠቃለልህልን፥ አኹን ደግሞ፡ ወደዋናው ትንተና ጠልቀን ገብተን፡ ምሥጢራቸውን፡ በበለጠ ለማወቅ የሚያስችለን ፍቱን ዘዴ፡ ምን እንደኾነ ብታመለክተን እንወድዳለን።

መልስ:- በዚህ ውይይታችን፡ ዋና ጥያቄ ኾኖ የቀረበው "የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት" ነገር፡ በአንድ ትልቅ የተቆለፈ ግምጃ ቤት ውስጥ ታሽጎ እንደተቀመጠ የወርቅ ክምችት፥ ወይም ልዩ ቅርስ፡ ልናገኘው፡ በብርቱ የምንፈልገው፡ የተወደደና የከበረ፥ የተቀደሰና የማያልቅ ዘለዓለማዊ ሀብት ነው፤ ይህንኑም፡ እስካኹን በተለዋወጥናቸው አሳቦች እንደተረዳችሁትና በበለጠ እንደተገነዘባችሁት ተስፋ አደርጋለሁ። እንዲህ ከኾነ፡ ይህን "የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊነት" ሀብት አግኝቶና ወስዶ፡ በእርሱ ለመጠቀም፡ በቅድሚያ፡ እርሱ ወደተቀመጠበት ግምጃ ቤት ኼዶ፡ ወደዚያ መግባት ያስፈልጋል፤ ወደግምጃ ቤቱም ለመግባት፡ የተቆለፈውን ጠንካራ የብረት በር መክፈት፡ ግድ ይኾናል፤ የተቆለፈውንም በር ለመክፈት፡ ቍልፉን መያዝ ያስፈልጋል፤ ያ ቍልፍ፡ "እውቀት" ነው። ያም የእውቀት ቍልፍ፡ የራሱ፡ የመዝጊያው መክፈቻ የኾነው፡ ትክክለኛው ቍልፍ መኾን አለበት። አለዚያ፡ በሩን ሊከፍተው አይችልም።

በዚያ፡ ትክክለኛ ቍልፍ፡ ያ፡ የእውቀት በር በተከፈተ ጊዜ ግን፡ *"ሕዝቤ፡ እውቀት ከማጣቱ የተነሣ፡ ጠፍቷል!"* የሚለው፡ የእግዚአብሔር የወቀሳ ቃል፡ ምላሽን ያገኛል፤ ደግሞም፡ *"የአቴና ሰዎች ሆይ! እናንተ፡ በኹሉ ነገር፡ አማልክትን እጅግ እንደምትፈሩ እመለከታለሁ። የምታመልኩትን እየተመለከትሁ ሳልፍ፡ 'ለማይታወቅ አምላክ' የሚል ጽሕፈት ያለበትን መሠዊያ ደግሞ አግኝቻለሁና። እንግዲህ፡ ይህን፡ ሳታውቁ የምታመልኩትን አምላክ፡ እኔ እነግራችኋለሁ፤ ...እግዚአብሔር፡ ያለማወቅን ወራት አሳልፎ፡ አኹን፡ በእየቦታቸው፡ ንስሓ ይገቡ ዘንድ፡ ሰውን ኹሉ ያዝዛል!"*[፺፮] የሚለው የሐዋርያው ቃል ይፈጸማል።

እንደማናቸውም ሌላው ነገር ኹሉ፡ "እውቀት" ወይም፡ "ማወቅ"፡ ተቃራኒ ገጽታ አለው፤ እርሱም፡ "ድንቍርና" ወይም፡ "አለማወቅ" ነው፤ "ድንቍርና" ስል፡ የ"አእምሮ" ድንቍርና ወይም "አላዋቂነት" ማለቴ ነው።

"እውቀት" ሲባልም: ኹለት ዓይነት ነው፤ ወይም: ኹለት መልክ አለው፤ ፩ኛው: "እውነተኛው እውቀት" ነው፤ ይኸውም: ከእግዚአብሔር የኾነው ነው፤ ፪ኛው: "ሐሰተኛው እውቀት" ነው፤ ይኸውም: ከዲያብሎስ: የኾነው ነው:: እንግዲህ: "እውነተኛውን እውቀት" ያገኘና የያዘ ሰው: ራሱንና ሌላውን: እጅግ በጣም ጠቅሞ: እግዚአብሔርን ያስደስታል:: "እውነተኛው እውቀት" የሌለው፥ ማለትም: በ"ድንቍርና" ያለ፥ ወይም: "አላዋቂ የኾነ" ደግሞ: ራሱን ብቻ ሳይኾን: ሌላውንም ጭምር ይጎዳል:: ክፋትና ተንኰል የሌለበት "አላዋቂነት" ከኾነም: የእግዚአብሔርን ርኅራኄና ምሕረት ያገኛል:: ነገር ግን: ባለማወቁ: እንደሞኝ ተቈጥሮ: የ"አዋቂው"ና የ"አዋቂ ነኝ!" ባዩ: መጫወቻና መጠቀሚያ ይኾናል:: "ሐሰተኛውን እውቀት" ያገኘና የያዘ ሰውማ: ራሱንና ሌላውን: እጅግ ጎድቶ: እግዚአብሔርን ያሳዝናል፤ ዲያብሎስን ግን: ያስደስታል::

እንግዲህ: እናንተ: በየትኛው "የእውቀት ገጽታ" ውስጥ እንዳላችሁና የትኛውን ዓይነት "እውቀት" ይዛችሁ እንዳላችሁ፥ ወይም: ፍላጎታችሁና ምርጫችሁ: ወደየትኛው እንደኾነ: እየራሳችሁን መርምሩ! በማስተዋልም ተመልከቱ! ይህንም: ለይታችሁ የምታውቁበት: የአእምሮው ኃይል: ከፈጣሪያችሁ: በተፈጥሮ ስለተሰጣችሁ: "አናውቅም!" ወይም: "ለማወቅ ይሣነናል!" ልትሉ አትችሉም:: ይህን ነገር: አስተውላችሁ የማመዛዘኑን ተግባር: በትክክል ከፈጸማችሁ፥ ማለትም: በ"እውነተኛው እውቀታችሁ" ከተጠቀማችሁበት: <u>ወደእውነተኛው መልስ</u> ትደርሳላችሁ፤ እውነተኛውም መልስ: <u>ዛሬ: በእናንተ፥ በእየቤተ ሰባችሁና በአገራችሁ ላይ: ይህ ኹሉ የፈተና እሳት የሚነድደው፥ ይህም ኹሉ: የመከራ ማዕበል የሚወርደው: "ለምን እንደኾነ": በግልጽ ይነግራችኋል፤ ለዚህም: **ፍቱን መድኃኒቱ: ምን** እንደኾነም ያስታውቃችኋል::</u>

ከዚህ በኋላ: ከሚያቃጥላችሁ እሳትና ከሚያንገላታችሁ ማዕበል ለመዳን: መድኃኒቱን ወስዳችሁ: በመምሪያው መሠረት: መጠቀም፥ ወይም: ላለመዳን ከወሰናችሁ ደግሞ: መድኃኒቱን አለመውሰድ: በእየግላችሁ: የእናንተ፥ በጋራም: የየቤተ ሰባችሁ፥ ወይም በአገር ደረጃ: የሕዝቡ ፍላጎት፥ ምርጫና ውሳኔ ይኾናል:: በ"እውነተኛው እውቀት" መጠቀምን ትታችሁ: "በአላዋቂነቱ" መጽናትን፥ ወይም: ለ"ሐሰተኛው እውቀት" መገዛትን ከመረጣችሁ: ጉዳቱና ጥፋቱ እንዲቀጥል መስማማታችሁ ነውና: የሚጠብቃችሁ ጽዋ: ፈልጋችሁና ወድዳችሁ የመረጣችሁትን: የየዕድላችሁን ፍጻሜ መቀበል ብቻ ይኾናል:: <u>የማወቅ ወይም የአለማወቅ ጉዳይ: በእየግል ሕይወታችሁ፥ በቤተ ሰብ ኑሮአችሁና በአገራችሁ ህልውና ላይ: የቱን ያህል: ታላቅ ወሳኝነት ያለው: የሞት ወይም የሕይወት ቁም ነገር መኾኑን ተገንዝባችሁ: አስፈላጊውንና ተገቢውን: የግል ውሳኔ: በሕይወተ ሥጋ እያላችሁ: እኹኑኑ መስጠት: የእናንተ ፋንታ ነው::</u>

ይህን እውነታ: በተለይ: በአለንበት: በዚህ ዘመን: ለራስ ለመረዳትና ለሌላው ለማስረዳት: እጅግ ቀላል ኾኖ ይገኛል፤ ምክንያቱም: ዛሬ: በኢትዮጵያ ላይና በኢትዮጵያውያን ዘንድ: እየተካኼደ ባለው ኹኔታ: እውነታውን በገሃድ ለማሳየትና በተጨባጭ ለማረጋገጥ ስለሚቻል ነው::

ምዕራፍ ፲
የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ: መክፈቻው ቍልፍ፥ ማወቅ::

የአኹኑ የኢትዮጵያ ትውልድ: በሥጋዊው ኸነ: በመንፈሳዊዉ ረገድ: እንዲህ: የችግር ኹሉ መከማቻ ኸኖ፥ በመከራ ማጥ ውስጥ ተዘፍቆም: ሲማቅቅ የሚታይበት ጠንቅ: ከቶ ምን ይመስላችኋል? ደግሞስ: የባለጋራዎቹና የጠላቶቹ: ጥሩ ዒላማ፥ የባዕዳንና የወገኖቹም መጫወቻ ኳስ የኸነው በምን ምክንያት ይመስላችኋል? አዎን! ጠንቁ፥ ምክንያቱ: አንድ ነገር ብቻ ነው፥ እርሱም: ***ድንቍርና:*** ወይም: ***አላዋቂነት*** ነው::

"ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው: ይህ ትውልድ: ***ሃይማኖቱን ስለማያውቅ አይደለምወይ:*** እንዲህ: ዲያብሎስና ሠራዊቱ: በአምልኮ ባዕድ እየጠለፉና እያጠመዱ: የሚጫወቱበት? የቃል ኪዳን አምላኩ ከኸነው: ከፈጣሪው ኢየሱስ ክርስቶስና የቃል ኪዳን እናት አገሩ ከኸነችው: ቅድስት ድንግል ማርያምም ሊለዩት የቻሉት፥ ባዕዳን ሰባኪዎችም: በቀላሉ: ከሃይማኖቱ እየነዋወጹ: የእነርሱ ጥገኛና ተከታይ ሊያደርጉት የቻሉት: ***ሃይማኖቱን ስለማያውቅ አይደለምወይ?*** በረቂቅ እና/ወይም በግዘፍ የሚመጣበትን ወራሪ ጠላት ተቋቁሞ መመለስ ያልቻለው፥ እንዲያውም: ራሱን: ለጠላቱ አሳልፎ በመስጠትና በማስገዛት: የባርነት ቀንበር: እንዲህ የሚፈራረቅበት: ማንነቱን በትክክል ስለማያውቅ፥ ማለትም: ***እናቱን ኢትዮጵያንና የሚኖርበትን ኢትዮጵያዊነቱን ስለማያውቅ አይደለምወይ?***

ይኸው: "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" የሚለው ትውልድ: ማንነቱን የሚያሳዩትንና የሚያረጋግጡለትን: ሃይማኖቱን ኢትዮጵያንና ሕይወቱን ኢትዮጵያዊነትን: በእውነት አውቆ ቢኸንማ ኖሮ: የእግዚአብሔር: ስሙ ሳይቀር: እንዳይጠራ ከሚያደርጉት: capitalism (ካፒታሊዝም = ሥነ ንዋይ) እና democracy (ዲሞክራሲ= ሕዝባዊ አገዛዝ) ከሚሉት አንሥቶ: "እግዚአብሔር የለም!" እስከሚለው scientific socialism (ሳይንቲፊክ ሶሺያሊዝም = ሥነ እውቀታዊ ኅብረሰባዊነት) እና communism (ኮሚዩኒዝም = የጋርዮሽ ሥነ ህልውና) ድረስ ያሉትን: የባዕዳንን የአገዛዝ ቀንበሮች: እንዲህና እንዲያ: ሰጥ: ለጥ ብሎ: በእየተራ ይቀበል ነበርን? አይቀበልም::

ሃይማኖታቸውንና ማንነታቸውን ያወቁት: ለምሳሌ: ሩቅ ሳንኼድ: ከሚዋሰኑን ጎረቤት አገሮች: ሱዳን፥ ኬንያን፥ ጂቡቲንና ሱማልያን፥ ወይም: በአካባቢያችን ካሉት አህጉር: ዑጋንዳን፥ የመንን፥ ሳዑዲ ዐረቢያን፥ ግብፅን፥ እስራኤልን፥ ወይም: በሩቅ: ከሚገኙት: ሕንድንና ጃፓንን፥ ብራዚልንና አርጀንቲናን ከመሰሉት ሕዝቦች መካከል: የትኛው አገር: ወይም ሕዝብ ነው: እንደዛሬው: የኢትዮጵያ ትውልድ: ሃይማኖቱንና ማንነቱን ክዶ: እነዚያን የአገዛዝ "ሥርዓቶች" የተቀበለ? አንድም የለም:: ለምን?

የእነዚህ ኹሉ አገሮች: የየንዳንዳቸው ትውልዶች: ሃይማኖታቸውንና ማንነታቸውን: ከሕፃንነታቸው ጀምረው: ጠንቅቀው ስለተማሩና ስላወቁ ብቻ ነው:: እነርሱ: ሃይማኖታቸውንና ማንነታቸውን ሳያስነኩ: እንደጠበቁ ይዘው: የባዕዳኑን ሥርዓት: ለእድገታቸውና ለልማታቸው: መሣሪያ አድርገው ተጠቀሙበት እንጂ: ሃይማኖታቸውን አልካዱም፥ ማንነታቸውንም: አልለወጡም::

ይህ: የዛሬው የኢ.ትዮጵያ ትውልድ ግን: ሃይማኖቱንና ኢ.ትዮጵያዊነቱን ካለማወቁ የተነሣ: በጦር መወረር ሳያስፈልገው: በቀላሉ: በወሬ ተፈትቶ፥ እኒህን የተቀደሱ ውርሶቹንም አጥፍቶ፥ ራሱንም: በክህደትና በዓመፅ ደምስሶ: ሰውነቷን: ለማንም ወንድ ገልጣ እንደምትሰጥ፥ ማንነቷ እንደማይታወቅ: ሃይማኖተ ቢስ ጋለሞታ: የባዕዳኑን የአገዛዝ ሥርዓት: "አሜን" ብሎ: በአመንዝራነት እየቀያየረ የሚቀበል በመኾኑ: እነሆ: ለችግርና ለድህነት ተዳርጎ ይገኛል:: እንዲህ: በድንቍርና ወይም በአላዋቂነት ጨለማ ውስጥ ተውጦ: የተለያዩ የክፉ ሰዎችንና የሰይጣናትን ቀንበሮች በመሸከሙ: በተፈጥሮ የተሰጠው: የእውቀት፥ የማስተዋልና የማመዛዘን ኃይሉ ሳይቀር: ተለየው:: ከዚህ የተነሣ: "ከሺ ፈረሰኛ፥ አንድ ወሬኛ!" "ጦር ከፈታው፥ ወሬ የፈታው!" እንደሚባለው: በወሬ መፈታት ብቻ ሳይኾን: ራሱም: ወሬኛና የወሬ ቋት፥ ሓሜተኛና የሓሜት መቀፍቀፊያ ኾኖ: ራሱንና ወገኑን፥ የራሱ የኾነውንም ኹሉ በሚጎዳ ግብር ተጠምዶ የሚውል ኾነ:: ስለሃይማኖቱና ማንነቱ: ለማወቅ የሚያስችለውን ትምህርት: በቀለለ መንገድና ዘዴ ለመማር ቀርቶ፥ ወይም: ስለዚሁ ቁም ነገር ተዘጋጅቶ የቀረበለትን መጽሓፍ አንሥቶና ገለጥ አድርጎ ለማንበብ ቀርቶ፥ ቍጭ ብሎ: በቁም ነገሩ ላይ ለመነጋገር፥ ለመጠያየቅና ለመወያየት እንኳ: ያልቻለ: ሰነፍ ትውልድ ኾኖ ከመመደብ ደረሰ::

እናንተን ሊጠቅማችሁ ይችላልና: <u>በማወቅና በአለማወቅ</u> መካከል ስላለው ልዩነት: በራሴ ሕይወት የደረሰውንና በግዙፍ ማስረጃ የተረጋገጠውን እውነታ: እስኪ: አጠቃልዬ: ባጭር ቃል ልግለጽላችሁ! ይህ: ዛሬ: "አብዮት" ተብሎ: ከመስከረም ወር፥ ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. አንሥቶ: በኢ.ትዮጵያ ምድርና በኢ.ትዮጵያ ሕዝብ ላይ: እየነደደ ያለው የፈተና እሳትና እየወረደ ያለው የመከራ ማዕበል: መቀጣጠልና ማጥለቅለቅ በጀመረበት ጊዜ: ከእሳቱና ከማዕበሉ ጽናት ጠርቶ የወጣ: አንድ አዲስ ቍምነገር ተከሥቶልኝ አገኘሁ:: ይህም የቍምነገር ክሥተት: ከፈተናውና ከመከራው በፊት የነበረው <u>የማወቄ</u> **መጠን: <u>ከአለማወቄ</u> የሚበልጥ ይመስለኝ የነበረው ቀርቶ: ከማወቄ ይልቅ: ለካስ በልጦ ይገኝ የነበረው: አለማወቄ መኾኑን መረዳቴ ነው::**

ይህ እውነታ: ለእኔ የተገለጠበት ኹኔታ: እንዲህ ነበር:: በመጀመሪያ: በሥጋ: ከአንድ አብራክና ከአንድ ማሕፀን ከተወለድኳቸው አንሥቶ: እስከሰባተኛው የትውልድ ሐረግ ድረስ ከተዛመድኳቸው: የሥጋ ዘመዶቼ፥ ቀጥሎ: በአንድ ሰበካ ውስጥ: አብሬአቸው ተወልጄ፥ አድጌና ተጫውቼ: በጕርብትና ከኖርኳቸው ባልንጀሮቼ አንሥቶ: በትምህርት ቤትና በሥራው ዓለም እስካፈራኋቸው ጓደኞቼ ድረስ ከተወዳጀኋቸው ወዳጆቼ፥ በመጨረሻ: በዘመኑ የመንግሥታችን አስተዳደር: ሕዝባዊ፥ ሥጋዊና መንፈሳዊ ዘርፎች ውስጥ: አብሬአቸው ካገለገልሁት: ከተራ ሠራተኛው አንሥቶ: እስከላይኛው ባለሥልጣን ድረስ ካወቅኋቸው የሥራ ባልደረቦቼ መካከል: ምናልባት: በጣት የሚቈጠሩ: እጅግ ጥቂቶች ከሚኖሩ በቀር: ኹሉም: ከዚያ "አብዮት" ጀምሮ: የክህደቱ፥ የዓመፁና የምንዝርናው ኃጢአት ተካፋይነታቸውን፥ በአምልኮ ባዕድ ርኵሰት ሳይቀር መበከላቸውንና ከዚህም ተግባራቸው: በንስሓ ለመመለስ: እምቢ.ተኝነታቸውን በይፋ መስክረው አገኘኋቸው::

በዚህ ክሥተት: በእኔ በኩል: እስከዚያን ጊዜ ድረስ: "አውቀዋለሁ!" ብዬ ተማምኜበት የነበረው: የዘመዶቼ፥ የወዳጆቼና የሥራ ባልደረቦቼ የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖትና ምግባር: ከዚያ በኋላ: ፈጽሞ ተለውጦ በማየቴ: በእውነት የማውቃቸው መስሎኝ: "እንዲህ ናቸው!" ብዬ: ራሴ አምኜ: ሌሎችን አሳምንበት የነበረው የማወቁ መጠን: እውነትና ትክክል መኾኑ ቀርቶ: "ለካስ: አላውቃቸውም ኖርዋልና!" ብዬ: የአስተሳሰቤን ሚዛን: ወደአለማወቄ መጠን እንዳዘንፈው ከተገደድሁበት ደረጃ ደረስሁ፤ እነሆም: <u>በማወቅና ባለማወቅ</u> መካከል ያለውን ልዩነት ለመገንዘብ ቻልሁ:: ምናልባት: እነርሱም: ከዚያን በፊትና በዚያን ጊዜ፥ ከዚያም በኋላ: እኔን አውቀውበት የነበረው እውቀታቸው: እኔ "ያውቁኛል!" ብዬ በማስበው ግልጽነቴ ሳይኾን: በሌላ መልክ ሊኾን እንደሚችልም ገመትሁ:: ከዚህ የተነሣ: በእነርሱም ዘንድ ያለው: እኔን የማወቁና ያለማወቁ መጠንና ዓይነት: በዚሁ መልክ ሊዛባ ይችል ይኾናል ብዬ አሰብሁ:: "ሰውን: ውደደው እንጂ: አትመነው!" የሚለው: የአበው ይትብሃል: ትክክለኛ ትርጕሙ የገባኝም: በዚያን ጊዜ ነበር:: ይህን በሚመለከት: ብዙዉን ሐተታ: በሌሎቹ ድርሰቶቼ ውስጥ: ገላልጬዋለሁና: ያን: ልትመለከቱ ትችላላችሁ::

እውነተኛው እውቀትና እውነተኛው አዋቂ!

ጥያቄ:- *"እውነተኛውን እውቀት አግኝተን: ከማናቸውም ዓይነት ጕዳት ለመዳን የምንችለው: እንዴት እንደ ኾነ: እባክህ: መንገዱን ብታሳየን?*

መልስ:- በዚህ: ታላቅ ወሳኝነት ባለው: የሞት ወይም የሕይወት ቁም ነገር ላይ: በጥልቀት ለመነጋገር: አንድ መሠረታዊ መርህን ልጠቅስላችሁ እሻለሁ፡ እርሱም: **"ቀዳሚሃ ለጥበብ: ፈሪሃ እግዚአብሔር!"** ማለትም: **"እግዚአብሔርን መፍራት: የጥበብ መጀመሪያ ነው!"**[፺፯] የሚለውን ሕያው ቃል ነው::

ይህ ቃል: በሰው ልቦና ሲታሰብ፥ በአንደበት ሲነገርና በብዕር ሲጻፍ: ዘንተ ዓለም ተኑሮ: ከዛሬዪቱ ጊዜ ተደርሷል:: አዎን! በሌላ አቀራረብ: "እግዚአብሔርን መፍራት: **የእውቀት** መጀመሪያ ነው!" ቢባል: ያው ነው፤ "የትምህርትና የእውቀት፡ የብልሃትና የጥበብ፥ በአጠቃላይ: የመልካም ሕይወትና የጥሩ ሥልጣኔ ምንጩና መሠረቱ፥ መንገሪውና መዳረሻው፥ መጨረሻውና ግቡላቱም: እግዚአብሔርን መፍራት" ማለት መኾኑ: በግልጽ ይታወቃል:: "እግዚአብሔርን መፍራት" ማለት: እግዚአብሔርን ማወቅ ማለት ነው: ማንነቱን: በእውነት: ስታውቁ: ትወድዱታላችሁ፤ ታምኑታላችሁ፡ የምትፈሩት: በዚህ ፍቅራችሁና እምነታችሁ ይኾናል::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ታዲያ፡ ከምሁሩና ከደቀ መዝሙሩ፥ ከተናጋሪውና ከአድማጩ፥ ከጸሓፊውና ከአንባቢው መካከል፡ ስንቱ፡ ኅሊና ያለው አእምሮ ነው፡ አስበ፥ ስንቱ፡ ጆሮ ያለው ሰሚ ነው፡ አዳምጦ፥ ስንቱ፡ ዓይን ያለው ተመልካች ነው፡ አስተውሎ፡ *ለመልካም ሕይወትና ለጥሩ ሥልጣኔ፡ መርህ የኾነውን፡ ይህን፡* **"እግዚአብሔርን መፍራት፡ የእውቀት መጀመሪያ ነው!"** የሚለውን *ኃይለ ቃል፡* በእውነት *ያመነበ*ትና በተግባር ላይ አውሎ፡ ለፍሬ *ያበቃው*? ይህ ሉዓላዊ *ቃል*፡ "እግዚአብሔርን *አለመፍራት፡* የጥበብ *መጀመሪያ* ነው!" በሚለው፡ በተቃራኒው ሰይጣናዊ ገጽታው እንደተወሰደ በሚያስመስል ይዞታ፡ እስካኹን ሲሠራበት እንደኖረ ኹሉ፡ አኹንም እየተሠራበት ያለ በመኾኑ፡ በይበልጥ ለመራራው እንጂ፡ ለጣፋጭ ፍሬነት አለመብቃቱን፡ ዓለም፡ አኹን የሚገኝበትን፡ ገሃድ የኾነውን አሳዛኝና አስደንጋጭ ኹኔታ የሚከታተል፡ ማናቸውም ቅን ሰው፡ በቀላሉ ይገነዘበዋል፤ ለዚያውም፡ እውነተኛና አስተዋይ ተመልካች ካለ፡ ማለት ነው። አዎን፥ በመዝሙረ ዳዊት፡ *"ከሰው ልጆች መካከል፥ የሚያስተውል፥ እርሱንም የሚፈልገው እንዳለ ያይ ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ በሰማይ ኾኖ፡ ወደሰው ልጆች ተመለከተ!"*[፺] ተብሎ፡ ከሦስት ሺህ ዓመታት በፊት ሲነገር የኖረው ብሂል፡ ዛሬም፡ እነሆ፡ በ፫ኛው ሺህ ቀጥሏልና።

እንዲህ ከኾነ፡ "ያን ኃይለ ቃል፡ በትክክለኛ ገጽታው አምነውበት በሚከተሉት ዘንድ ሳይቀር፡ እውነተኛ ትርጉሙና ትክክለኛ ተግባራዊነቱ፡ እንደአዲስ፡ ሊያጠያይቅ ካስፈለገበት ዘመን ላይ ደርሰናል!" ቢባል፡ ከእውነት መራቅ አይኾንም። ይህም አዲሱ አጠያያቂ ርእስ፡ "እግዚአብሔርን ለመፍራት እኮ፡ ያ፡ እርሱን ሊፈራው የሚገባው ፍጡር፡ አስቀድሞ፡ እግዚአብሔርን ሊያውቀው ያስፈልገዋል!" በሚል አጭር ቃል ይጠቃለላል። በተብራራ አገላለጽ፡ "ያ ፍጡር፡ እግዚአብሔርን ይፈራው ዘንድ፡ በቅድሚያ፡ የእግዚአብሔርን መኖር ሊያምንና ከዚያ በኋላም፡ ያ፡ ያመነበት እግዚአብሔር፡ ማ መኾኑን፡ በእውነት ያወቀ መኾን አለበት!" ማለት ነው።

ጥያቄ፡- *"ያ ፍጡር" የምትለው፡ እርሱ፡ ማነው?*

መልስ፡- አንተ ነህ! አንቺ ነሽ!

ጥያቄ፡- *እኛ ከኾንማ፡ "የእግዚአብሔርን መኖርና ማንነቱን፡ በእውነት ማወቅ እንዴት ነው?" ብለን እንጠይቅህ?! ይህ ነገር፡ ምሥጢሩ ጥልቅ፥ አሳቡ ምጡቅ፥ ምርምሩም ረቂቅ ስለኾነ፡ "እንደእኛ ላለ፡ የማወቅ ኃይሉ፡ ውሱን ለኾነበት ፍጡር፡ ከዚህ ከላቀው እውቀት ለመድረስ፡ እንደምን ይቻለዋል? ከየት ተነሥቶ? በየት በኩልስ አልፎ? የለም! ፈጽሞ አይቻለውም!" ብለን ብንደመድመው ይሻለናል። አንተ፡ ስለዚህ ነገር፡ ምን ትላለህ?*

ምዕራፍ ፫
የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ፡ መክፈቻው ቊልፍ፡- ማወቅ፤ እውነተኛው እውቀትና እውነተኛው አዋቂ!

መልስ፡- በእየጎሊናችሁ ባሕር ውስጥ፡ በተፈጥሮ የተነሣሣውን፡ **ይህን ተገቢ የሁከት ማዕበል፡ በዚህ፡ አጒል በኾነው የየግላችሁ ድምዳሜ** ለማረጋጋት ለሞከራችሁት፡ ለአንተና ለአንቺ፥ እናንተንም ለመሰለው ሰብአዊ ፍጡር፡ ይህን እላለሁ! "ተሳስተሃል! የሌለ ፍርሃት፥ የሌለ ጭንቀት፥ የሌለ ችግር፡ ራስህ ፈጥረህ፥ በራስህም ላይ የምትሐት ቀንበርን ተብትበህ፡ ራስህን፡ ለዚያ፡ አንተው ለፈጠርኸው ፍርሃት፥ ጭንቀትና ችግር፡ ባሪያ አድርገህ ስላስገዛኸው፡ ይህን ነገር፡ አንተው፡ በገዛ ራስህ አስተሳሰብ፡ በጥልቀት ሠወርኸው፥ በምጥቀት አራቅኸው፥ በምርምር አረቀቅኸው፥ በእውቀትም አከበድኸው እንጂ፡ እጅግ ቀላልና ገሃድ፥ ቅርብም ነው! ስለዚህ፡ አትፍራ! አትጨነቅ! አትሥጋ! አትጠበብ! አትራቀቅ! አትመሣጠር! አትፈላሰፍ! **<u>እግዚአብሔርን ለማወቅ፡ መርሁ፡ ብርሃን፥ መንገዱም ቀና ነው፤</u> <u>እኒህ</u>** <u>መርህና መንገድ የተባሉት ይዘቶች፡ በተፈጥሮህ፡ ያንተው ገንዘቦችህ ኾነው፡ በውስጥህ ታገኛቸዋለህ፡፡</u> **<u>የራስህን ተፈጥሮ፡ በራስህ በማወቅ፡ እግዚአብሔርን ለማወቅ እንድትችል፡ ችሎታው፡ በተፈጥሮ ተሰጥቶሃልና፡፡</u> ይህም የኾነው፡** አንተ፡ እርሱን እንድታውቀው በሚፈልገው፡ በእርሱው፡ በራሱ፡ በፈጣሪህ ቸርነት ነው፡፡ በተፈጥሮ በተሰጠህ፡ በዚህም ጸጋ፡ እጅግ ደስ ይበልህ!"

ራስን በማወቅ፡ እግዚአብሔርን ማወቅ!

ጥያቄ፡- *ይህ አባባልህ ረቀቀብን! <u>እየራሳችንን በማወቅ፡ እግዚአብሔርን ለማወቅ የምንችለው እንዴት ነው?</u> ስለዚህ ነገር፡ እስኪ፡ ጨማምረህ አብራራልን?*

መልስ፡- አዎን! ራስን ማወቅ፡ እግዚአብሔርን ማወቅ ነው፡፡ ስለዚህ፡ **"እግዚአብሔርን ለማወቅ፡ በቅድሚያ፡ ራስን ማወቅ ያስፈልጋል፤"** ቢባል እውነት ይኾናል፡፡ ራስንም ማወቅ፡ እንዲያውም፡ እግዚአብሔርን ከማወቅ በፊት፡ የተፈጥሮ ወገን የኾነውን፡ ሌላውን ሰው ለማወቅ ያስችላል፡፡ ይህም ማለት፡ አንድን ግለሰብ፡ የማወቅ ፍጹም ፍላጎቱን የሚያፈልቀው ምንጭ፥ የሚያፋስሰው አሸንዳና የሚያጠራቅመው ገንዳ፡ ያው፡ "እኔ" የሚለው ኹለንተናዊ አካሉ ሲኾን፡ ይህን፡ "እኔ" የሚለውን፡ የራሱን ሰብአዊ ህልውና፡ ያ ግለሰብ፡ ራሱን በራሱ ለማወቅ ይችል ዘንድ፡ በቅድሚያ፡ **"በመንፈሳዊው የእውቀት ኃይል፡ ራሱን ማንቃት፥ ማነሣሣትና ማንቀሳቀስ ያስፈልገዋል!"** ማለት ይኾናል፡፡

በሌላ አባባል ልግለጽላችሁ! እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ በየዕለቱ ሌሊት፡ ወደሥጋዊው የእንቅልፍ ዓለም፡ በጊዜያዊው ሞት እየተወሰደ፡ እንደሬሳ ተዘርግቶ ካደረ በኋላ፡ ከዚያ እንቅልፉ፡ በነፍስ ሕያው ኃይል ተቀስቅሶ እንደሚነቃ ኹሉ፡ እንዲሁ ደግሞ፡ "ይኸው ሰብአዊ ፍጡር፡ ከዚህኛው፡ ከነፍሳዊው የእንቅልፍ ዓለም፡ በመንፈሳዊው የእውቀት ኃይል ተቀስቅሶ፡ መንቃት አለበት፤" ማለት ነው፡፡

በሥጋዊው እንቅልፍና በነፍሳዊው እንቅልፍ መካከል ያለው ልዩነት፡ ሥጋዊው እንቅልፍ፡ በሕልም ጨለማ ተውጦ፡ በጽሙና የሚያሳልፉት ሲኾን፡ ነፍሳዊው እንቅልፍ ግን፡ በእውን ብርሃን ተጋልጦ፡ በገሃድ የሚካኼድ መኾኑ ነው። ይህም፡ "ያ ሰብአዊ ፍጡር፡ በእውን ከሚገኝበት፡ ከዚህ የነፍስ እንቅልፋምነቱ፡ በራሱ መንፈሳዊ የእውቀት ኃይል፡ ራሱን ቀስቅሶ፡ እውነተኛውን ንቃት ማግኘት አለበት፡" ማለት ነው።

ያለዚያ፡ ራሱን፡ ለዚህ ዕድል እስካላበቃ ድረስ፡ ራሱም፡ ገና፡ በጽኑ የድንቊርና ጨለማ ተውጦና የመዋቲ አስከሬኑን ተሸክሞ፡ በቅዠት ድንግዝግዝ ውስጥ እየዳከረ የሚደናበር አሳዛኝ ፍጡር ኾኖ ይቀራል። ለራሱ ግን፡ በእውኑ ያለና የሚያስብ፡ የሚንቀሳቀስም ይመስለዋል፡ ህልውናው ከንቱ፡ ዓለሙም፡ "ምትሐት" መኾኑን አላወቀውም።

ጥያቄ፡- *ታዲያ፡ እየራሳችንን፡ "እኔ" ብለን የምንጠራው እኛ፡ በእየራሳችን እኔነት ብቻ፡ ይህን እውነታ፡ በእርግጥ፡ እውን ማድረግ እንችላለን? የምንችል ከኾነስ፡ የሚቻለን እንዴት ነው?*

መልስ፡- አዎን! ትችላላችሁ። ይህን ለማድረግ የምትችሉት ደግሞ፡ ውሳጣዊዉን እየራሳችሁን፡ በእርሱም አማካይነት፡ አፍአዊ የኾነውን፡ ሌላውን መሰል ፍጡርና የኹሉ ፈጣሪ የኾነውን እግዚአብሔርን ጭምር የማወቁ ችሎታ፡ እንደእሳተ ገሞራ፡ በእየራሳችሁ ሰውነት ውስጥ ተዳፍኖ የሚገኝ መኾኑን፡ በእርግጥ ወደማስተዋሉ መድረሳችሁን ስትገነዘቡ ነው። እየራሳችሁን፡ ለዚህ እውቀት ካበቃችሁ፡ መለኮታዊው የሥነ ፍጥረት ምሥጢር ተከሠተላችሁ ማለት ነው። እንዲህ ከኾነም፡ ይህን ምሥጢር፡ በራስ ብቻ የማወቁ ችሎታ፡ "ዕፁብ ድንቅ!" ይባላል። ሌላ አስተማሪ ወይም መሪ ሳይኖር፡ ራስን በራስ የማወቅ፡ ሌላውንም የማወቅ፡ ፈጣሪንም የማወቅ ችሎታ፡ በራስ ሰውነት ውስጥ የመኖሩ ምሥጢር፡ እውን ኾኖ መገለጡ፡ እውነትም፡ እንዴት ዕፁብ ድንቅ ነው!? ለዚህ፡ ከፈጣሪ፡ በጸጋ ለተገኘ የተፈጥሮ ችሎታ፡ ታላቅ አንክሮ ይገባል!?

ያ፡ ራስን በራስ ለማወቅ፡ በዚያም አማካይነት፡ "እግዚአብሔር" የምንለውን የ"ሥነ ፍጥረት" ፈጣሪና ባለቤት፡ ሌላውንም ፍጡር ለማወቅ የሚያበቃችሁ ችሎታ፡ ምን እንደኾነ፡ የት እንደሚገኝና እንዴት እንደሚሠራ፡ ይህንም ኹሉ፡ በተፈጥሮ የታደላችሁ መኾናችሁን የሚነግራችሁ፡ በእየሰውነታችሁ፡ የነፍስ አካል ውስጥ፡ እርሱ እግዚአብሔር፡ በጥበቡ ሠርቶ ያኖረውና ዘወትር የማይለያችሁ፡ "ኅሊና" የሚባለው፡ የየራሳችሁ ረቂቅ ተፈጥሮ ነው።

እርሱም፡ ይህን እውነት፡ ይህን እውቀት፡ በእየኅሊና ጆሮአችሁ ሲያሰማችሁ፡ በእየኅሊና አንደበታችሁ ሲያናግራችሁ፡ በእየኅሊና እጆቻችሁ ሲያስዳስሳችሁና ሲያስጽፋችሁ፡ በእየኅሊና ዓይኖቻችሁ ሲያሳያችሁና ሲያስነብባችሁ፡ በእየኅሊና ምላሳችሁም እንድታጣጥሙ ሲያደርጋችሁ ታገኙታላችሁ።

ምዕራፍ ፫፤
የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ፡ መክፈቻው ቊልፍ፦ ማወቅ፤
ራስን በማወቅ፡ እግዚአብሔርን ማወቅ!

ይህ ብቻ አይደለም:: ለሰውነታችሁ፡ ውሳጣዊና አፍአዊ ህልውና ተብሎ፡ ለቅጽበት ሳይቋረጥ፡ በምትተነፍሱት አየር፥ በምትጠጡት ውኃ፥ በምትሞቁትና በምታበራላችሁ ፀሓይ፥ በምትኖሩባት መሬት አማካይነት፡ ያለምንም ዋጋ፡ በተፈጥሮ በሚቀርብላችሁ የምግብ ሥርዓት ውስጥ፡ ይህ እውነታ፡ በግዘፍ ተከሥቶ ሲሠራ ይገኛል:: ይህም፡ በሚከተሉት ኹኔታዎች ተረጋግጦ ይታወቃል፦

፩ኛ፦ ሥጋዊው ፍጡር፡ ሕያው ኾኖ፡ በህልውናው እንዲቀጥል የሚያደርገውና ያለማቋረጥ፡ እየጐረፈ፡ በምልዓት ደርሶት የሚተነፍሰው፡ የሕይወት እስትንፋስ በኾነው አየር አማካይነት፡ ያ ፍጡር፡ የሥነ ፍጥረት ምንጭ ከኾነው፡ ከፈጣሪው ጋር፡ በቀጥታ መገናኘቱ፥

፪ኛ፦ ጻርቻውን፡ ሥጋዊ ፍጡር ሊደርስበት በማይቻለው የጠፈር ኅዋ ውስጥ መጥቃ በምትገኘው፥ በአካሏ ክበብ፥ በብርሃኗ ፀዳልና በሙቀቷ ርቅቀትም፡ እያንዳንዱን ፍጡር፡ ወደታች በምትመለከተውና ከኹሉ በምትደርሰው ፀሓይ አማካይነት፡ ያ ፍጡር፡ በሰማይ ዙፋኑ ላይ በተቀመጠው ፈጣሪ ፊት፡ ራሱን፡ ሊሸሽግ በማይቻለው ኹኔታ፡ ተጋልጦ፡ በገሃድ መታየቱ፥ እርሱም፡ ፈጣሪውን፡ በግዘፍ ማየቱና መገናኘቱ፥

፫ኛ፦ ሥጋዊ ፍጡሩ፡ የሚበላውንና የሚጠጣውን፥ የሚለብሰውንና የሚኖርበትን ሲሳይ፡ አሥርፃና አብቅላ፥ በዝናብ አርክታና አሳድጋ፥ በነፋስ ዘርዝራና አለምልማ፥ በፀሓይ አብስላና አጣፍጣ በምትሰጠው፥ በላይዋም ተፈጥሮ በሚኖርባትና ሕያው ኾኖ በቆመባትና በውኃ በጸናችው መሬት አማካይነት፡ ያ ፍጡር፡ በሚንቀሳቀስበት ሕይወት፡ ከፈጣሪው ጋር መገናኘቱ ናቸው::

፤ በእነዚህ ኹሉ ሊቋረጡ በማይቻል የሥጋ ግንኙነቶች አማካይነት፡ ፈጣሪ፡ ከሰብአዊ ፍጡሩ ጋር፡ በርቅቀትና በግዘፍ ሳይለየው፡ አብሮት የሚኖር ለመኾኑ በቂ ማስረጃ ነው:: ይህም ሲኾን፡ በሥጋዊ ዓይኖቹ፡ ፀሓይን እንኳ፡ ለማየት፡ ዓቅም የሌለው፡ ሥጋዊው ፍጡር፡ በመንፈሳዊ ዓይኑ ካልኾነ በቀር፡ ወደፈጣሪው ደርሶ፡ እግዚአብሔርን ሊያየውና ሊያውቀው የማይቻለው መኾኑ፡ ዛሬ፡ በጠፈር መንኰራኵሮች፡ ቢበርሩት ቢበርሩት ማለቂያ በሌለው፥ ሰማያዊ ቀለም መስሎ በሚታየው፡ “ሰማይ” ወይም፡ “ጠፈር” በሚባለው ኅዋ፡ ተረጋግጦ ይታወቃል::

እንግዴህ፡ የራስን ምንነትና ማንነት፡ እንዲህ አድርጎ ማወቅ ከተቻለ፡ ይህን ሳያደርጉ፡ እንኳንስ፡ እግዚአብሔርን የሚያህል ፍጹም ምሥጢር ቀርቶ፡ መሰል የኾነውን፡ ሌላውን ሰብአዊ ፍጡር እንኳ፡ እንዴት ማወቅ ይቻላል? አይቻልም:: በዚህ መልክ፡ ሌላውን ሰብአዊ ወገንና እግዚአብሔርን ለማወቅ የሚያስችለውን፡ ራስን፡ በቅድሚያ *ማወቅ፡* ለታላቅ የህልውና ክብር ማብቃቱ፡ ማለትም፡ በመልካም ሕይወት የመኖርን ጸጋ፡ በአስተማማኝ ዕድገት እንዲቀጥል ማድረጉ፡ በሚበቃ ተረጋግጧል::

ያን ከመሰለው አዋቂነትም እጅግ ጣፋጭ የኾነው፡ የእውቀትና የእውነት፥ የደግነትና የልማት፥ የብልጽግናና የዕረፍት፥ የሰላምና የደስታ ምንጭ ይፈልቃል፤ ፍጻሜውም፡ ራስን ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውን ፍጡር ጭምር፡ ለመልአካዊው ማዕርግ እስከማብቃት በሚያደርስ ርኅራኄ የሚፈጸመው፡ ጊዜያዊውና ዘለዓለማዊው ሕይወት ነው።

በዚህ አንጻር፡ ሌላውን ሰው፥ ከዚያም በላይ፡ እግዚአብሔርን ለማወቅ የሚያስችለውን፡ ራስን፡ በቅድሚያ ***አለማወቅ*** ደግሞ፡ ወደታላቅ፡ የህልውና አደጋ ማድረሱ፥ ማለትም፡ በመልካም ሕይወት የመኖርን ጸጋ፡ በአሠቃቂ ጒዳት ወደማጣት ማድረሱ፡ በሚበቃ ተረጋግጧል። ያን ከመሰለው አላዋቂነትም የሚፈልቀው፡ እጅግ መራራ የኾነው፡ የድንቊርናና የሓሰት፥ የክፋትና የጥፋት፥ የችግርና የሥቃይ፥ የትካዜና የኀዘን ምንጭ ነው፤ ፍጻሜውም፡ ሌላውን ፍጡር ብቻ ሳይኾን፡ ራስን ጭምር እስከመግደል በሚያደርስ ጭካኔ የሚያከትመው፡ ጊዜያዊው የሥጋ ሞትና ዘለዓለማዊው የነፍስ ሞት ነው።

እያንዳንዱ ሰው፡ በተፈጥሮ በተሰጠው አእምሮው፡ የራሱን ምንነትና ማንነት፡ እንዲህ አድርጎ ሲያውቅ፡ "እኔ" የሚለውን፡ ራሱን፡ በፍጡርነቱ፡ ማን እንደኾነ አወቀ ማለት ነው። በዚህ ጊዜ፡ እግዚአብሔርን፡ በፈጣሪነቱ፡ ማን እንደኾነ፥ ሌላውም ሰው፡ በፍጡርነቱ፡ ምን እንደኾነ በትክክል ለማወቅ፡ መንገዱ ቀና ይኾንለታል።

ጥያቄ:- *ለዚህ እውቀት የሚያበቃው መንገድ፡ ታዲያ የትኛው ነው?*

መልስ:- እዚህ ላይ፡ "እኔ የማውቀው፡ አላዋቂነቴን ነው!" ያለውን፡ የአንድ የጥንት ሥጋዊ ፈላስፋን ብሂል መጥቀስ፡ አግባብ ይኾናል። አዎን! ሥጋዊው ሥነ እውቀት፡ እየተራቀቀበት በኼዱ መጠን፡ እያሽቆለቆለ የሚወስደውና የሚያደርሰው፡ ወደአላዋቂነት አዘቅት ነው፤ መጨረሻውም፡ ዕብደት፥ ጥፋትና ሞት ነው። ሥጋዊው ሥነ እውቀት፡ ሌላውን የተፈጥሮ ወገንና እግዚአብሔርን ቀርቶ፡ ራስን ወደማወቅ እንኳ ሊያደርስ አይቻለውም፡ ቢችልም፡ አኹን እንደሚታየው፡ ከሥጋዊው አካል አያልፍም፤ የማሰቢያ ዓቅሙም ስለሌለው፡ ወደመንፈሳዊው ይቅርና፡ ወደነፍስ አካልና ባሕርይ እንኳ ሊዘልቅ አይችልም። "በሥጋዊው ሥነ እውቀት፡ የፍጡርን መሰል ማስገኘት ተችሏል!" የሚባለው ፈሊጥ፡ በደመ ነፍስ የሚንቀሳቀሰውን ሥጋን ብቻ እንጂ፡ ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት ነፍስን አይመለከትም፤ ይህን እውነታ፡ ኹሉም ሊገነዘበው ይገባል። ይህንም፡ ወደፊት ባለው የውይይት ኺደታችን ላይ በሚቀርበው ሓተታ ታገኙታላችሁ።

መንፈሳዊው ሥነ እውቀት፥ እርሱም፡ በእውነተኛዋ ሃይማኖትና በመንፈሳዊው እምልኮ የሚገኘው እውቀት ግን፡ ወደእግዚአብሔር ስለሚያደርስ፡ ኹሉንም ነገር፥ ኹሉንም ምሥጢር ለማሳወቅ ያስችላል፤ መጨረሻውም፡ ፍጹም ልማትና መልካም ሕይወት ነው።

ምዕራፍ ፫!
የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ: መክፈቻው ቍልፍ:- ማወቅ!
ራስን በማወቅ: እግዚአብሔርን ማወቅ!

"ለሥጋዊው ሰው: የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር: ሞኝነት ነውና: አይቀበለውም፤ በመንፈስ የሚመረመር ስለ ኾነ: ሊያውቀው አይችልም፤ መንፈሳዊው ሰው ግን: ኹሉን ይመረምራል፤ ራሱም: በማንም አይመረመርም።"[፺፯] የሚለው የመጽሐፍ ቃል: ይህን ያረጋግጣል። ከዚህ የተነሣ: ለመልካም ሕይወት: መርህ የኾነውን: ይህን: *"እግዚአብሔርን መፍራት: የእውቀት መጀመሪያ ነው!"* የሚለውን ኃይለ ቃል በማጽናት: "እግዚአብሔርን አውቆ: እርሱን ለመፍራት: በቅድሚያ: ራስን ማወቅ ብልህነት ነው!" የሚለውን የትርጓሜ ስልት ተከትሎ: ወደእውነተኛው ግብ መገሥገሡ ይመረጣል፤ አዎን! ራስን ከማወቁ መደብ ተነሥቶ: ሌላውን ሰብአዊ ፍጡር ወደማወቁ ደረጃ በመዝለቅ: እግዚአብሔርን ለማወቅ መብቃቱ: የተሻለውና የቀናው መንገድ ይኾናል። ይህ ብቅዓት የሚያስገኘውም የመጨረሻ ጸጋ: ንጹሕ እውቀትንና ሕያውት የኾነችውን: እውነትን፥ እንዲሁም: በንስሓ የሚታደሱ: ደግነትንና ፍቅርን፥ ዕረፍትንና ሰላምን፥ ጤንነትንና ብልጽግናን፥ ተድላንና ደስታን ሲኾን: የድል አድራጊነት አክሊልን ከመቀዳጀት ጋር: አማናዊዉንና ዘለዓለማዊዉን መልካም ሕይወት መጐናጸፍ ነው።

ይህ እውቀት: የአንድነቱና የሦስትነቱ ምሥጢር: በተዋሕዶ የሚገለጸውን: የ"ኢትዮጵያዊነትን" ህልውና አጕልቶ ያስረዳል።

የኢትዮጵያዊነት አንድነትና ሦስትነት:
በተዋሕዶ ምሥጢር።

ጥያቄ:- *በተዋሕዶ የሚገለጸው: የ"ኢትዮጵያዊነት": የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢር ያልከው ነገር: ምንድር ነው? ብታብራራልን?*

መልስ:- በኢትዮጵያዊው ህልውና: "ምሥጢረ ሥላሴ" የሚባለው ዘይቤ: ስለእግዚአብሔር አንድነትና ሦስትነት: ማለትም: "እግዚአብሔር አንድ ሲኾን: አብ፥ ወልድ፥ መንፈስ ቅዱስ ተብሎ: በሦስትነት ይታወቃል፥ ይጠራል፥ ይሠራል" ብሎ የሚያትት ብቻ ሳይኾን: እግዚአብሔር ስለሠራቸው የሥነ ፍጥረት ምሥጢራት ጭምር የሚያብራራ የትርጓሜ ስልት መኾኑን መገንዘቡ ይጠቅማል፤ ይህን: የምሥጢረ ሥላሴን ነገር ለማስረዳት: ምሳሌ ኾነው የሚቀርቡትን: ራሳቸውን: የሥነ ፍጥረት ትንግርቶች: ለዚህ አባባል: ማስረጃ አድርጎ መጠቃቀሱ ይበቃል:- አንዲቷን ፀሐይ: በክበቧ፥ በብርሃኗና በሙቀቷ ሦስትነት፥ አንዱን ሰው: በልቡ፥ በቃሉና በእስትንፋሱ ሦስትነት፥ አንድን ዛፍ: በቅርንጫፉ፥ በቅጠሉና በፍሬው ሦስትነት፥ አንድ እሳትን: በፍሕሙ፥ በነበልባሉና በወላፈኑ ሦስትነት: ተንትኖ በማቅረብ ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

ይህን ምሥጢር: ከዚህ በሰፋና በገዘፈ ኹኔታ: አጉልቶ ማሳየት ይቻላል:: ይኸውም: የሰው አንድነት: በነፍስ፥ በሥጋና በመንፈስ ሦስትነት፤ የቤተሰብ አንድነት: በአባት፥ በእናትና በልጅ ሦስትነት፤ የሃይማኖት አንድነት: በጾም፥ በጸሎትና በምጽዋት ምግባራት ሦስትነት፤ የኢትዮጵያዊው ዘር አንድነት: በካማዊነቱ፥ በሴማዊነቱና በያፌታዊነቱ ሦስትነት፤ የኢትዮጵያ መንግሥት አንድነት: በቤተ ሕዝቡ፥ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክናው ሦስትነት፤ የቅዱሱ ኪዳን አንድነት: በኪዳን ልቦና፥ በኪዳን አሪትና በኪዳን መንፈስ ቅዱስ ሦስትነት መገለጡ ናቸው::

የእግዚአብሔር መንግሥት: በዚህ ዓለም ገዝፋ መታየት የጀመረችው: በቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን ሰውነትና ህልውና ሲኾን: የእርሱ ሥርዓት በኾነው: በ፩ብቻ ቃል ኪዳን ላይ የተመሠረተው ሕገ መንግሥቷም: በእየልቦናቸው ጽላት ተጽፎ የተሰጣቸው: በዚያኑ ጊዜ ነበር:: ከዚያን ወዲህ: እግዚአብሔር: ከወዳጆቹ ጋር በእየዘመናቱ ባደረጋቸውና እንደሰንሰለት በተያያዙት: በስድስቱ ቃል ኪዳኖች ስትጠበቅና ስትጠናከር ከቆየች በኋላ: ለፍጹምነት የበቃችው: በመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን: በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም በተገኘው: በሰባተኛው የምሕረት ቃል ኪዳን ነው:: ይህች መንግሥቅና ሕገ መንግሥቷ: እንዲህ: ከአዳምና ሔዋን ጊዜ ጀምሮ: በዚች ዓለም፥ በምድር ላይ: በሰው ወገኖች መካከል: ተጠብቀው፥ እውንና ሕያዋንም ኾነው የኖሩት: በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ እንደመኾኑ ኹሉ: ዛሬም: መንግሥቷ: በእውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ሰውነት ውስጥ ተመሥርታና በሕይወታቸው ላይ ተገልጻ፥ ሕገ መንግሥቷም: በየልቦናቸው ተጽፎና በምግባራቸው ገዝፎ: እነሆ በገሃድ ሲመሰክር ይታያል::

ከዚህ የተነሣ: ኢትዮጵያ: በቅዱሱ ኪዳን: ከእግዚአብሔር የተቀበለችው፥ ኪዳናውያንና ኪዳናውያት ልጆቿም: ሕይወታቸውን የሚመሩበት ሕገ መንግሥት: ምን እንደኾነ: አጠቃልሎ የሚገልጸውን: "<u>ኢትዮጵያዊነት</u>" የሚለውን ስያሜ: "<u>ኢትዮጵያ</u>" ከሚለው ስም ጋር: ለዚህ ውይይታችን: ዓቢይ አርእስት አድርጌ ሰጥቻለሁ::

ዓቢይ አርእስቱም: በውስጡ: ይኸው "ኢትዮጵያዊነት": ምን እንደኾነ የሚያንጸባርቀውን: **"የኢትዮጵያና የኢትዮጵያዊው አንድነት: በሦስትነት የተገለጸበት የተዋሕዶ ምሥጢር!"** የሚለውን ንዑስ አርእስት: እንዲያካትት አድርጌአለሁ:: ይህንም ያደረግሁት: አንድ የኾነውን ኢትዮጵያዊ ህልውና: በተዋሕዶ ምሥጢር ያስገኙትን: **"'እኔ' የምለው እኔነቴ ማነው?"፥ "'ፈጣሪዬ' የምለው እግዚአብሔር ማነው?"፥ "'ባልንጀራዬ' የምለው ፍጡር ማነው?"** የሚሉትን: ሦስት እውነታዎች: ከሦስት አግጣጫዎች እያሳየሁ በማቅረብ ነው:: ስለዚህ: የዚህ ውይይት: የመጀመሪያው ክፍል: ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: "'እኔ' የምለው እኔነቴ ማነው?" የሚለው ሲኾን: ኹለተኛው ክፍል ደግሞ: "'ፈጣሪዬ' የምለው እግዚአብሔር ማነው?" የሚለው ነው፤ ሦስተኛውም ክፍል: "'ባልንጀራዬ' የምለው ፍጡር ማነው?" የሚለው ነው::

ምዕራፍ ፫፤
የኢትዮጵያዊነት ጥያቄ፡ መክፈቻው ቊልፍ፡- ማወቅ፤
የኢትዮጵያዊነት አንድነትና ሦስትነት፡ በተዋሕዶ ምሥጢር።

መወለድ፥ መኖርና መሞት፡ የፍጥረት ወገን በኾነው ላይ ኹሉ፡ በእውን የሚፈጸሙ የማይቀሩ ትንግርቶች መኾናቸውን፡ በተለይ፡ ሰው የሚባለው እያንዳንዱ ፍጡር፡ በነፍስ ወከፍ፡ ደህና አድርጎ ያውቃል። ስለዚህ፡ እነዚህን ትንግርቶች፡ በምር እንጂ በዋዛ ሊያያቸው አይገባም! በፍጡር ላይ፡ ለአንድ ጊዜ ብቻ፡ በልደት ተጀምረው፡ ወይ በሞት የሚያበቁ፥ ወይ በሕይወት የሚዘልቁ ኹነታዎች ናቸው። በልደት ከተጀመሩት፡ ከእነዚህ፡ ኹለት ፍጻሜዎች፡ አንደኛውን ለመምረጥ፡ ለሰብአዊው ፍጡር ኹሉ፡ በተፈጥሮ፡ በእየግሉ፡ ሙሉ ነጻነትና ሥልጣን ተሰጥቶታል። ስለዚህ፡ ማናቸውም ግለሰብ፡ ከኹለት፡ አንዱን ለመምረጥ፡ ለአንዲት ቅጽበት እንኳ ቢኾን፡ "ቆይ!" በሚለው የማዘናጊያ ጠንቅ፡ ሊሰለብ አይገባም፤ ያ ግለሰብ፡ እኹኑኑ፥ በዚች አፍታ፡ ቁርጥ ውሳኔን መስጠት አለበት! የሞት ወይም የሕይወት ጉዳይ ስለኾነ።

ይህን የአሳብ ድምዳሜ፡ መነሻ አድርገን፡ እናንተና እኔ፥ ደግሞም፡ እኛን የመሰሉ፡ ወንዶችና ሴቶች፡ እያንዳንዳችን፡ "'እኔ' የምለው እኔነቴ ማነው?" የሚለውን፡ የነፍስ ጫማ ተጫምተንና "'ባልንጀራዬ' የምለው ፍጡር ማነው?" የሚለውን፡ የሥጋ ልብስ አጥልቀን፥ "'ፈጣሪዬ' የምለው እግዚአብሔር ማነው?" የሚለውንም የመንፈስ ድርብ ተጐናጽፈን፡ በሃይማኖትና ምግባር ፈረስ በሚሳበው፥ በመንፈስ ቅዱስም በሚነዳው የውይይት ሠረገላ ላይ እንቀመጣለን፤ ከዚያ፡ ኢትዮጵያዊዉን፡ የህልውናና የሕይወት ምሥጢር፡ በተፈጥሮአዊውና በመለኮታዊው ፋና፡ ፈልጎ ለማግኘት በሚያስችለን፡ የጥያቄና መልስ ትጥቃችን፡ እንዘጋጃለን፤ በመጨረሻ፡ ረዥሙን የአርበኝነት መንገዳችንን፡ በእውነተኛ ጀግንነት አከናውነን፡ በእግዚአብሔር ግንብ ከተመሸገችው፡ ዘለዓለማዊት ኢትዮጵያችን ለመድረስ፡ የእውቀት ጉዟችንን እንጀምራለን።

እንዲህ ኾነን፡ እናንተና እኔ፥ እኛን የመሰሉትም ኹሉ፡ መንገዳችንን ለመጀመርና ጉዟችንን አከናውነን፡ ካሰብነው ግብ ለመድረስ፡ እያንዳንዳችን፡ ማንን ኾነን መገኘት ያለብን ይመስላችኋል? በእርግጥ፡ ትጥቁን አሟልቶ፥ በውሳኔው፡ ቆራጥ ኾኖና ለሰልፍ ተደራጅቶ፡ ወደሰልፋና ወደጠሩ አውድማ እንደሚገሠግሠው ታማኝ አርበኛ ነዋ!

ታዲያ፥ እናንተንስ ይኹን፡ በፊት ለፊቴ እያነጋገርኋችሁ ስለኾንሁ፡ ይኸው፡ በእውን አያችኋለሁ፤ ሌሎቻችሁን ግን፡ እንዲህ የተዘጋጃችሁ ኾናችሁ መገኘታችሁን፡ እኔ፡ እንዴት ላውቅ እችላለሁ? አልችልም። የምታውቁ፡ እየራሳችሁ፡ በእየኀሊናችሁ፥ ከዚያም፡ ኹሉን የሚያውቅ፡ ፈጣሪያችሁ እግዚአብሔር ብቻ እንጂ፡ እኔ፡ ላውቅ አልችልም። ይህን በመሰለ፡ መሰናዶና ዝግጅት፡ የተደራጀን ካልኾን በቀር ደግሞ፡ ጉዞውን ከወዲሁ፡ ባንጀምረው ይሻላል፤ ሳንጨርሰውና ከግቡ ሳንደርስበት፡ መንካታችን፡ ምንም ዓይነት ዓላማና ጥቅም የለውምና!

እንግዲህ፡ የዚህን ውሳኔ፡ ለእያንዳንዳችሁ ትቼ፡ ውሳኔያችሁ፡ ኣዎንታዊ እንደኾነ በማመን፡ የእናንተና የእኔ ድርሻ የኾነውን፡ ይህን፡ የጀመርነውን ውይይታችንን፡ እንዲህ እያልን እንቀጥላለን፡፡

\+ \+ \+

ምዕራፍ ፬

እኔ ምንድር ነኝ?

የጥያቄው ሙሉ መልስ፡-

ፍጡርነት።

ጥያቄ፡- *በቅድሚያ፡ "እኔ ምንድር ነኝ?" ለሚለው ጥያቄያችን፡ እስኪ፡ መልስ ስጠን?*

መልስ፡- እንተማ፥ እንቺማ፡ ኹለታችሁም፡ በእየጾታችሁ፡ ሥነ ፍጥረት ያስገኛችሁ፡ ድንቅ ሕያዋን ፍሬዎች ናችሁ።

ጥያቄ፡- *ሥነ ፍጥረት ምንድር ነው?*

መልስ፡- ፍጡርን ያስገኘ፡ የፈጣሪ ዕፁብ ድንቅ ሥራ ነው።

ጥያቄ፡- *ፍጡር ምንድር ነው? ለዚህና እርሱን ለመስሉት፡ ነፍስ ካወቅንበት ዕድሜያችን፥ አንተንም ከመተዋወቃችን በፊት ጀምሮ ለነበሩን ጥያቄዎቻችን፡ የጎሊና ዕረፍትን የሚሰጡ አጥጋቢ መልሶችን ሳናገኝ ኖረናል፤ ስለዚህ፡ ለእነዚህ ጥያቄዎቻችን፡ የአንተን አጠቃላይና ዝርዝር ምላሽ ከመስማታችን በፊት፡ እኛ፡ ምን እንደኾን፡ ስለራሳችን ሲሰማን የቆየውን፡ አስቀድመን፡ እኛው ራሳችን፡ በመጠኑ እንድንነግርህ ፍቀድልን?*

መልስ፡- እሺ! መልካም!!

ጥያቄ፡- *ስለእኛ ምንነት፡ "እኔ" በሚለው አንቀጽ ሳይኾን፡ በጋራ የምንሰጥሀ፡ የእኛ ፍሬ አሳብና የአስተሳሰብ አቋም፡ እንዲህ የሚል ነው፡- "እኛ፡ ምን እንደኾን፡ እየራሳችንን እንኳ የማናውቅ፥ ማወቅም የተሣነን ነን! እኛን፡ ወደዚህ ዓለም ማን ወይም ምን እንዳመጣን፥ ለምንና እንዴትስ እንደመጣን፥ ለምን እየተነፈስንና እያሰብን እንደምንንቀሳቀስ የማናውቅ፥ እየራሳችንን፡ እንዳች ጉሥቁላ ነገር ኾኖ ያገኘን፡ ምናምን ነን።*

“አዎን! መወለድና መቀበር፥ “መኖር” እና/ወይም “አለመኖር”፥ ጨለማና ብርሃን፥ መኛትና መንቃት፥ መውደቅና መነሣት፥ ክፋትና ደግነት፥ ሐሰትና እውነት፥ ረሃብና ጥጋብ፥ ጥማትና እርካታ፥ ሕመምና ጤንነት፥ መታረዝና መልበስ፥ መታሠር፡ መፈታት፥ ስደትና ሚጠት (ከስደት መመለስ)፥ ድንቁርናና እውቀት፥ ጥልና ዕርቅ፥ ትዕቢትና ትሕትና፥ ዕብሪትና ጭቆና፥ ግፍና ጥቃት፥ መጋባት፡ መፋታት፥ ድካምና ብርታት፥ ፈተናና ዕረፍት፥ ኀዘንና ደስታ፥ ፍቅርና ጥላቻ፥ ዘፈንና ለቅሶ፥ ምቾትና ችግር፥ ተድላና መከራ፥ ማጣትና ማግኘት፥ ምኞትና ብቅዓት፥ መጣጣር፡ መዝናናት፥ መመካት መጸጸት፥ መንቀልና መትከል፥ ማነጽና ማፍረስ፥ ማልማትና ማጥፋት፥ ባርነት፡ ነጻነት፥ ሁከትና ዕርጋታ፥ ውርደትና ክብረት፥ ሹመትና ሽረት፥ ንጽሕናና ርኩሰት፥ መርገምና በረከት፥ ክህደትና እምነት፥ ዓመፅና ስምምነት፥ ጦርነትና ሰላም፥ በመጨረሻም፡ “ሞት” የሚሉት ፍጻሜና “ሕይወት” የሚሉት እንቆቅልሽ፡ እነዚህና እነርሱን የመሰሉት ተቃራኒ ኹነታዎች፡ በእኛና በሌላውም ፍጡር ላይ፡ ለምን እየተፈራረቁብን እንደምንኖር የማናውቅ ስለኾን፡ አዎን፡ በእርግጥ፡ እያንዳንዳችን ጉሥቁላ ነገሮች ነን።

“ይልቁንም፡ እኛ፡ በእየራሳችን፡ የምንፈልገውንና የምንወድደውን ሳይኾን፡ የማንፈልገውንና የማንወድደውን እንድናደርግ፡ እልፍ አልፍ፡ በእየራሳችን እየተገደድን ስለምንሠራ፥ ይህም የሚኾነው፡ ለምን እንደኾነ ስለማናውቅ፡ አዎን፥ በእኛ በኩል፡ እየራሳችንን፡ እንደአንዳች ጉሥቁላ ነገር አድርገን ቆጥረነዋል። ይህን ጉሥቊልናችንን፡ የባሰ የሚያከፋውና የሚያጸናው፡ ምን እንደኾነ እንንገርህ? እውን በመኾኑ፡ እንደማይቀርልን እያወቅነው፥ ነገር ግን፡ ከዚህ ዓለምና ከይህ ዓይነቱ ህልውናችን በኋላ፡ ወዴትና መቼ፥ እንዴትና በማን፥ ለምንና በምን እንደምንኼድ ሳንገነዘብ፡ ዝም ብለን መኖራችንን መቀጠላችን ነው!

“በዚህ መልክ ከምናውቀው ጉሥቊልናችን ጋር፡ ልንገልጽልህ የምንፈልገው፡ አንድ ሌላ ነገር ደግሞ አለ፤ ይኸውም፡ እኛ፡ ወደዚህ ዓለም በመጣንበት መልክ፡ ከእኛ ቀደም ብለው፡ ወደዚህ ዓለም የመጡትና እኛን ያሳደጉን፡ “ወላጆች” የምንላቸው፥ “አባት፥ እናት” የተባሉ፥ በዕድሜ፡ ከእኛ ታላላቆች የኾኑ፡ ወንድና ሴት መሰሎቻችን እንደነገሩን፡ ማንነቱንና ምንነቱን፡ እኛ በማናውቀው፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ፡ “አባት” ከሚሉት፡ ከወንዱ አብራክ ወጥተንና “እናት” በሚሏት፡ በሴቷ ማሕፀን ተጸንሰን፡ እነርሱ ከወለዱን በኋላ፡ በዚች ምድር ላይ፡ በዚህ ኅብረተሰብ መካከል፡ እንዲያው ዝም ብለን፡ እየራሳችንን ከማግኘታችን በቀር፡ ስለእየራሳችን ምንነት፡ ምንም የምናውቀው ነገር የለም።”

“ከዚህ ኹሉ የተነሣ፡ እኛ ኹለታችን፡ በዚህ ዕድሜያችን፡ ኹሉም ነገር ዞሮብንና ተቃውሶብን፥ ተምታትቶብንና ግራ ገብቶን የምንናውዝ ጉዶች ኾነን ቆይተናል። መቼም፡ የእኛ መሰል ነህና፡ በራስህ ምንነት፡ የእኛንም ምንነት ልታውቀው ስለምትችል፡ ይህ ምንነታችን፡ በምን ኹኔታ ላይ እንደሚገኝ፡ በዚህ አገላለጻችን፡ በሚበቃ እንደተረዳኸው ተስፋ እናደርጋለን። ታዲያ! በዚህ ነገር፡ አንተስ ምን ትላለህ?

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡-
ፍጡርነት።

መልስ፡- "እኔ ምንድር ነኝ? ሥነ ፍጥረትስ ምንድር ነው?" ለሚሉት ጥያቄዎቻችሁ፡ ከሰጠኋችሁ ምላሽ፡ እናንተው፡ እየራሳችሁ፡ ቢያንስ ቢያንስ፡ የምንነታችሁንና የማንነታችሁን መነሻ ልታውቁ ስለቻላችሁ፥ ከዚህም በኋላ፡ የምንነታችሁን አስገኚ፡ ማለትም፡ ፈጣሪን እና የማንነታችሁን እውነታ፡ ማለትም፡ ፍጡርነታችሁን ከማወቅ ስለደረሳችሁ፡ እነዚህን፡ የመጀመሪያ ደረጃ፡ መሠረታውያን ጥያቄዎች በማቅረባችሁ፡ ከአድናቆት ጋር፡ አስቀድሜ ላመግኣችሁ እወድዳለሁ። *"ስለእኛ ምንነት፡ በጋራ የምንሰጥሀ፡ የእኛ ፍሬ አሳብና የአስተሳሰብ አቋም፡ ይህ ነው!"* ብላችሁ፡ ያስማችሁኝን ሓተታ ግን፡ ያዳመጥኋችሁ፡ በትካዜና በኀዘኔታ ነው።

ይህ አገላለጣችሁ፡ ከእውነተኛው እውቀት፡ እጅግ ርቃችሁ ቆይታችሁ የነበራችሁ መኾናችሁን አመልክቶኛል፤ ከዚህ የተነሣ፡ ሓተታችሁን፡ "ትክክልና በቂ ነው" ብዬ ልቀበለው አይቻለኝም፤ ነገር ግን፡ በዚሁ መግለጫችሁ መካከል፡ ስለእኔነታችሁ ስታስረዱኝ፡ *"ማንነቱንና ምንነቱን፡ እኛ በማናውቀው፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ፡ ከአባት አብራክ ወጥተንና በእናት ማሕፀን ተጸንሰን ከተወለድን በኋላ፡ እየራሳችንን፡ በምድር ላይ ያገኘን፡ እያንዳንዳችን፡ አንዳች ጒሥቁላ ነገር ነን!"* ብላችሁ የተናገራችሁት ቃል፡ መሠረታዊ አሳብን ያቀፈ መልእክትን ይዞ ይገኛል፤ ይኸውም፡ በዚህ ቃላችሁ፡ <u>እናንተነታችሁ፡ በአንድ ምሥጢራዊ ጥበብ እንደተሠራ፡ አንዳች እውንና ተጨባጭ "ሥራ" አድርጋችሁ፡ እየራሳችሁን ማቅረባችሁ ነው።</u>

በዚህ መሠረት፡ "እኔ ምንድነኝ?" ለሚለው ጥያቄያችሁ፡ እየራሳችሁ፡ <u>"እኔ፡ አንድ ሠሪ የሠራኝ፡ 'ሥራ' ነኝ"</u> ብላችሁ፡ መልሱን፡ ራሳችሁ ሰጥታችኋል። በዚህ መልሳችሁ፡ አንድ ፈጣሪ፡ የፈጠረኝ፡ "ፍጡር ነኝ!" ማለታችሁን፡ ራሳችሁ አረጋገጣችሁ።

ጥያቄ፡- *"ፍጡር"፡ ምን ማለት ነው?*

መልስ፡- የተፈጠረ።

ጥያቄ፡- *በማን የተፈጠረ?*

መልስ፡- በፈጣሪ።

ስለፈጣሪና "እግዚአብሔር" ስለሚለው ቃል ትርጒም።

ጥያቄ፡- *"ፈጣሪ" ማነው?*

መልስ፡- የሥነ ፍጥረት አስገኚ፥ ሠሪ ነው!

ጥያቄ፡- *ስሙ ማነው?*

መልስ፡- እኛ ኢትዮጵያውያን፡ "እግዚአብሔር" ብለን እንጠራዋለን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤

"'እኔ' የምለው፡ እኔነቴ ማነው?"

ከእርሱ በላይ ምንም ነገር የሌለ፥ ነገር ግን፡ ኹሉን ነገር ያስገኘ፥ ወደርና ምሳሌ የሌለው፥ ፍጡር ሐሳቡ ሊደርስበት የማይችል፡ አንድ ረቂቅ ምሥጢራዊ ማዕከል፥ ምንጭና ኃይል ያለው የህልውና ባሕርይ ነው። ይህን፡ የሚታየውንና የማይታየውን፥ ግዙፉንና ረቂቁን፥ የሚንቀሳቀሰውንና የማይንቀሳቀሰውን፥ ሕያውንና ምውቱን ፍጥረት ኹሉ፡ ከራሱ አስቦ የፈጠረ፥ ብቻውን አግዝፎ የሠራና ለራሱ አዘጋጅቶ ያቀረበ፡ እርሱ ስለኾነ፡ "ፈጣሪ" ይባላል።

ጥያቄ:- *"እግዚአብሔር"፡ ምን ማለት ነው።*

መልስ:- በግእዝ፡ "እግዚአ - ብሔር" ሲል፡ "የአገሪቱ፥ የሕዝቡና የመንግሥቱ፡ ፈጣሪና አምላክ፥ ካህንና ንጉሥ" ማለት ነው፤ እንዲሁም፡ "እግዚአብሔር"፡ የአንድነቱ ስም ሲኾን፡ "እግዚእ፥ አብ፥ ሔር"፡ የሚለው ደግሞ፡ የሦስትነቱን ስም ያመለክታል። ይኸውም፡ ፍጥረቱን የፈጠረው፡ ጌታ ፀሐይ፡ ከእሳቱ፡ ከብርሃኑ ከሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ያለውን፡ የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢር በማሳየቱ ይታወቃል። በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ "ስም" ኹሉ፡ ትርጒም ያለው መኾኑን፡ ከዚህ ጀምሮ ወደፊት በተከታታይ ታስተውሉታላችሁ። ስለእግዚአብሔር የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢራዊ ነገር፡ ወደፊት፡ በቦታው እገልጽላችኋለሁ።

ጥያቄ:- *እረ ለመኾኑ፥ የፈጣሪ መኖር ምን ያስፈልጋል? ፍጥረቱ ብቻውን እንዲሁ ሊገኝ አይችልምን?*

መልስ:- ማናቸውም ዓይነት የሰው ሥራ፡ ያለሠሪ፥ ወይም እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፡ ወይም እምኀበ አልቦ፡ ማለትም፡ "ከምንም"፡ በራሱ ብቻ ሊገኝ አይችልም፤ ይህን፡ ሠቄም፤ እናንተም፡ የዘመኑን ሥጋዊ ሥነ እውቀት፡ በመጠኑም ቢኾን፡ ተምራችሁታልና፡ በቀላሉ ትረዱታላችሁ። እየራሳችሁን፡ በምድር ላይ ተመርምራችሁ፡ እንዳገኛችሁት ኹሉ፡ ፍጡር ወይም ፍጥረትም፡ ያለፈጣሪ፡ እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፥ እምኀበ አልቦ (ከምንም)፡ በራሱ ብቻ ሊገኝ እንዳልቻለ እንደምታምኑ እርግጠኛ ነኝ። ይህን ድንጋጌ፡ በሰው ሥራና በራሱ በሥነ ፍጥረት በቂ ማስረጃነት አስደግፎ ማስረዳት ቀላል ነው፤ ራሱ ሰውና መላው ያለው ፍጥረት ኹሉ፡ ይህን እውነታ፡ እውን አድርጎ የሚያሳይ፥ የሚያስረዳና የሚያረጋግጥ ነውና። ነገር ግን፡ "ፍጡር ወይም ፍጥረት፡ ያለፈጣሪ፡ እንዲሁ፡ ዝም ብሎ፥ እምኀበ አልቦ፡ በራሱ ብቻ ተገኝቷል፥ ወይም ሊገኝ ይችላል!" ብሎ፡ እንኳንስ፡ ግዙፍ ማረጋገጫ በማቅረብ፥ ወይም ምሳሌ በመስጠት፡ ለማስረዳት ቀርቶ፡ በሥጋዊ አእምሮ ለማሰብ እንኳ፡ ፈጽሞ አይቻልም። የሚችል ፍጡር ካለ፡ እስኪ፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ከእየራሳችሁ ጀምራችሁ ሞክሩ?! አይቻላችሁምና፡ ስለዚህ፡ ለፍጡር፡ ፈጣሪ እንዳለው፡ በዚህ ይረጋገጣል።

ምዕራፍ ፬!
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፦ ፍጡርነት!
ስለፈጣሪና "እግዚአብሔር" ስለሚለው ቃል ትርጉም።

ጥያቄ፦ *እኛ ያለንበት፡ ይህ ትውልድ፡ ያለው አስተሳሰብ፡ "እኔ፡ ራሴን፡ 'ፍጡር ነኝ' ካልሁ፡ እኔን የፈጠረ፡ ሌላ ኃይል፥ ወይም ፈጣሪ መኖሩን ወደማረጋገጡ ማምራቴ ነው! ይኼ እንዲኾን ደግሞ፡ አልፈልግም! ሌላ ችግር ውስጥ እንዳልገባ እፈራለሁና። እኔ የምፈልገው፡ 'በዚህ ዓለምና በምድር ላይ የምኖረው፡ በራሴ ተገኝቼ ነው! በእኔ ላይ፡ ከእኔ ከራሴ በቀር፡ ሌላ ማንም የበላይ፡ 'ፈጣሪ' የሚባለው ጭምር፡ የለብኝም!' ብዬ አምኜ መኖርን ነው።" የሚል ሲኾን፡ ታዲያ፡ አኹን፡ አንተ፡ እኛን ጭምር ልታሳምነን የምትሞክረው ምንድር ነው?*

መልስ፦ ለዚህ ጥያቄያችሁ፡ የሚገባውን መልስ ከመስጠቴ በፊት፡ አንድ መሠረታዊ ምርጫን ላቀርብላችሁ እወድዳለሁ፤ ይኸውም፡ ከእውነትና ከሐሰት የትኛውን እንደምትፈልጉና እንደምትከተሉ፡ ማለትም፡ ለመኖር የምትፈልጉት፡ በእውነት ነው? ወይስ በሐሰት? በየትኛው እንደኾነ፡ መርጣችሁ እንድትነግሩኝ ነው። በዚያን ጊዜ፡ ስለምንነታችሁ፡ ራሳችሁ፡ ከላይ ያስማችሁኝን ሓተታ የመሰለውን፡ ውትብትብ የህልውና ችግር ያስከተለባችሁ፡ ምን እንደኾነ፡ ራሳችሁ፡ በእየራሳችሁ ትገነዘቡታላችሁ።

ጥያቄ፦ *ገና ከመነሻችን፡ አንተና እኛ፡ እንዲህ በጽሞና ተገናኝተንና በእርጋታ ተቀምጠን፡ በቁም ነገር እንድንነጋገር የተስማማነው እኮ፡ እውነትን በመፈለግ ዓላማ ብቻ መኾኑን ታውቀዋለህ። ታዲያ፡ ከዚህ ስምምነታችን የተነሣ፡ ምርጫችን፡ "የእውነት" የኾነውን መከተል መኾኑን እያወቅህ፡ ይህን የመሰለውን ጥያቄ፡ እንዴት፡ አኹን ታቀርብልናለህ?*

መልስ፦ ይህን ጥያቄ ያቀረብሁላችሁ፡ ይህን ስምምነታችንን ዘንግቼ፡ "ከእውነት ወገንነታችሁ ትርቃላችሁ!" የሚል ጥርጣሬ አድሮብኝ ሳይኾን፡ ምርጫችሁ፡ በቁርጥ የተወሰነ፥ በመካከላችን ያለው መተማመንም፡ በፍጹም የተረጋገጠ መኾኑን፡ በእናንተና በእኔ መካከል ባቆምነው የ"እውነት" መንበር ፊት፡ የምስክርነት ቃላችሁን በማያወላውል አቋም ለመስጠት ትችሉ ዘንድ፡ እንደገና ዕድሉን ላበርክትላችሁ ብዬ ነው። እንግዲህ፡ ይህን፡ የኹላችንንም፡ የእውነተኛነት አቋም መሠረት አድርጌ፡ ለዋናው ጥያቄያችሁ፡ ማብራሪያ የሚኾነውን መልስ፡ እንደሚከተለው እሰጣችኋለሁ።

እንግዲህ፡ በማስተዋል ተመልከቱ! ለመኾኑ፡ እንዴት አድርጋችሁ ነው፡ እናንተው ራሳችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በዚህ ዓለም ልታገኙት የቻላችሁት? እየራሳችሁን፡ እንዲህ፡ እንዳላችሁ ኾናችሁ ስላገኛችሁት፥ እየራሳችሁም፡ እንዲህ ኾኖ፡ በዚህ ዓለም በመገኘቱ፡ ራሳችሁን አወቃችሁት እንጂ፡ እየራሳችሁን፡ ራሳችሁ እንዳልሠራችሁት፥ ራሳችሁም፡ እየራሳችሁን፡ ወደዚህ ዓለም እንዳላመጣችሁት፡ በእርግጥ ታውቁታላችሁ። የምታውቁት፡ እውነተኛ ነገር ቢኖር፡ በሌላ ሠሪ ተፈጥራችሁ፡ እየራሳችሁን፡ በዚህ ዓለም ማግኘታችሁን ብቻ ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

አባቶቻችሁና እናቶቻችሁም ቢኾኑ: እናንተን ወልደው: እየራሳችሁን እስክታውቁ ድረስ: እንደመልካም ሞግዚት: የእናንተ መጋቢዎች በመኾን: እንክብካቤ: በፍቅር ያሳደጓችሁ: የፈጣሪያችሁ ባለአደራዎች እንጂ: እነርሱ: አንከባክበው: በፍቅር ያሳደጓችሁ: የፈጣሪያችሁ ባለአደራዎች እንጂ: እነርሱ: የእናንተ ሠሪዎች፥ ፈጣሪዎች አይደሉም፤ ሠርተዋችሁ፥ ፈጥረዋችሁ: ወደዚህ ዓለም አላመጧችሁም፤ ይህን: "ደህና አድርጋችሁ ታውቃላችሁ" ብዬ አምናለሁ:: ምናልባት: በአኹኑ ጊዜ: ኹለታችሁም: ከእነርሱ ጥበቃ፥ ተለይታችሁ ጥገኝነትና አሳዳሪነት: በእየራሳችሁ ፈቃድና ፍላጎት: በእየራሳችሁ የምትተዳደሩ ከኾናችሁ: ይህን እውነታ: ለራሳችሁም: ለሌላውም አረጋግጣችኋል ማለት ነው:: ታዲያ: ይህ እውነታ: እናንተን የፈጠረ: ማለትም: ካለመኖር ወደመኖር: ወደዚህ ዓለም ያመጣችሁ ፈጣሪ መኖሩኝ: በሚያስተማምን ይዞታ አያስረዳምን? አዎን! በትክክል ያስረዳል:: ያም ፈጣሪ: እግዚአብሔር ነው::

የህልውናችሁ መሠረቱ: ይህ እውነታ ስለኾነ: የዚህ ዓለም አኗኗራችሁ: በመልካም ተጀምሮ: በመልካም ይፈጸምላችሁ ዘንድ: ይህን እውነታ አውቃችሁ፥ አምናችሁበትም: የሕይወታችሁ መመሪያ ልታደርጉት ይገባል:: እንዲህ ከኾነ: ስለምትበሉትና ስለምትጠጡት፥ ስለምትለብሱትም፥ በጠቅላላ: ስለዚህ ዓለም ኑሮአችሁ: አትሠጉም፤ አትጨነቁም፤ ሳትጠይቁና ሳትጠየቁ ተፈጥራችሁ: እየራሳችሁን: በዚህ ዓለም ስላገኛችሁት፥ ለሕይወታችሁና ለኑሮአችሁ የሚያስፈልጋችሁም ኹሉ: በተፈጥሮ ተሟልቶ ስለቀረበላችሁ: እምብዛም የምትፈልጉት: የጎደለ ነገር አይኖርምና: በምኞት አትቃጠሉም፤ በለበሳችሁት አካልና ባላችሁ ጉልበት: የተቻላችሁን እየሠራችሁ በመኖር: በምታገኙት ተደስታችሁና "የተሰጠኝ ወይም ያገኘሁት ይበቃኛል!" ብላችሁ: ለጋሡን ፈጣሪ ታመሰግናላችሁ፤ ወይም: ካለማወቃችሁና ከእምነታችሁ ጉድለት የተነሣ: ቢበዛ: ፈጣሪያችሁን: "ሰጠኝ!" ብላችሁ ትጠይቁታላችሁ እንጂ: "አጣን!" ብላችሁ: አትበሳጩም፤ አትተክዙም፡ አታዝኑም፤ አትቆጡም፤ አትጣሉም፤ ተስፋ አትቆርጡም፤ ምክንያቱም: እናንተ ሳታውቁና ፈቃዳችሁን ሳይጠይቅ: በራሱ ፈቃድ ብቻ ፈጥሮ: ወደዚህ ዓለም ያመጣችሁ ፈጣሪ መኖሩን ስላወቃችሁ ነው::

ይህን ኹሉ ነገር: ልብ አድርጋችሁ ተመልክታችሁ፥ ወይም: ፈጣሪማ: መጀመሪያ: አዳምጣችሁ: ልታስተውሉት አልፈለጋችሁም እንጂ: ፈጣሪማ: መጀመሪያ: በእየኅሊናችሁ: ቀጥሎ: በሥነ ፍጥረት፥ በመጨረሻም: በወላጆች፥ በመምህራንና በመጻሕፍት አማካይነት ከገለጸላችሁ ጋር: ራሱ: ሰው ኾኖ: ወደዓለሙ መጥቶ: ባሰማው የ"ምሥራች" ትምህርቱ: እናንተኑ: እየራሳችሁንና ተፈጥሮአችሁን መድረክ አድርጎ፥ ዘወትር: በፊታችሁ: በገሃድ የምታዩትንና በግዘፍ የምትዳስሱትን: ራሱን ሥነ ፍጥረትን: ምሳሌ አድርጎ ሲናገራችሁ እኮ ቆይቷል::

ያም ቃሉ: እንዲህ የሚል ነው:- *"ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ስለነፍሳችሁ: በምትበሉትና በምትጠጡት፤ ወይም: ስለሰውነታችሁ በምትለብሱት: አትጨነቁ! <u>ነፍስ: ከመብል፥ ሰውነትም: ከልብስ አይበልጥምን</u>?*

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
ስለፈጣሪና "እግዚአብሔር" ስለሚለው ቃል ትርጉም።

"ወደሰማይ ወፎች ተመልከቱ! አይዘሩም፤ አያጭዱምም፤ በጎተራም አይከቱም፤ የሰማዩ አባታችሁም ይመግባቸዋል፤ እናንተ፡ ከእነርሱ፡ እጅግ አትበልጡምን? ከእናንተ፡ ተጨንቆ፡ በቁመቱ ላይ፡ አንድ ክንድ መጨመር፡ የሚችል ማነው? ስለልብስስ፡ ስለምን ትጨነቃላችሁ? የሜዳ አበቦች፡ እንዴት እንዲያድጉ፡ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ! አይደክሙም፥ አይፈትሉም፤ ነገር ግን፡ እላችኋለሁ፡- 'ሰሎሞንስ እንኳ፡ በዚያ ኹሉ ክብረቱ፡ ከእነዚህ፡ እንደአንዱ አልለበሰም። እግዚአብሔር ግን፡ ዛሬ ያለውን፥ ነገም የሚደርቀውን ወይም የሚቃጠለውን፡ የሜዳውን ሣር፡ እንዲህ የሚያለብሰው ከኾነ፡ እናንተ፡ እምነት የጐደላችሁ፥ እናንተንማ፡ ይልቁን እንዴት አብልጦ አያለብሳችሁም!?

"እንግዴህ፡ 'ምን እንበላለን? ምንስ እንጠጣለን? ምንስ እንለብሳለን?' ብላችሁ አትጨነቁ! ይህንስ ኹሉ፡ ስለእግዚአብሔር እውቀትና ሃይማኖት የሌላቸው ሰዎች፡ ተጨንቀው ይፈልጉታል፤ ለእናንተ ግን፡ ይህ ኹሉ እንዲያስፈልጋችሁ፡ የሰማዩ አባታችሁ ያውቃልና። ስለዚህ፡ እናንተ፡ አስቀድማችሁ፡ የእግዚአብሔርን መንግሥት፥ እውነቱንም ፈልጉ! ይህም ኹሉ ይጨመርላችኋል።"[፵፰]

ጥያቄ፡- *እኛ፡ እንዲህ ያለን ፍጡሮች፥ ይህንም ኹሉ ጸጋና ቸርነት፡ በፈጣሪ ያገኘን መኾናችንን መቼ አወቅን!? መቼ አስተዋልነውስ!? እንግዴህማ፡ እያንዳንዳችን፡ "እኔ፡ በፈጣሪ የተፈጠርሁ ፍጡር ነኝ" ብለን፡ የየራሳችንን ምንነት፡ እንዲህ፡ በእየራሳችን ለማወቅ ከበቃንማ፡ ከዚያ አልፈን፡ በእኛ መኖር፡ የእግዚአብሔርን መኖር፥ በእኛ ማንነት፡ የእግዚአብሔርን ማንነት፥ ማለትም፡ በእኛ ፍጡርነት፡ የእግዚአብሔርን ፈጣሪነት፡ እነሆ፡ በቀላሉና በአጭሩ ልናውቅ ቻልን ማለት አይደለምን?*

መልስ፡- አዎን! ይህ፡ የመጨረሻው መጠይቃዊ አስተያየታችሁ፡ ወደእግዚአብሔር እውነት፥ እርሷም፡ *"የትምህርት፥ የእውቀት፥ የጥበብ መጀመሪያ፡ እግዚአብሔርን ማወቅ ነው!"* ወደምትለው መለኮታዊት ቃል ለመድረስ፡ እየተቃረባችሁ መኼዳችሁን የሚያመለክት አያያዝ ነውና፥ "ተጠናክራችሁ ቀጥሉበት!" እያልሁ አበረታታችኋለሁ።

የፍጥረት መጀመሪያ

ጥያቄ፡- *እረ ለመኾኑ፡ ለእግዚአብሔር፡ ጥንቱኑ፡ ሰውንም ኾነ ሌላውን ፍጥረቱን መፍጠር ለምን አስፈለገው?*

መልስ፡- አንድ ሰው፡ ብዙ ገንዘብ ቢኖረው፡ ገንዘቡን የሚሰጠው፥ የሚያካፍለው፥ የሚያበድረው እና/ወይም ገንዘብ አስፈልጎት የሚጠይቀውና የሚለግሠው፡ ወይም በገንዘቡ የሚያሠራው ሌላ ሰው ከሌለ፡ ገንዘቡን፡ ለብቻው ይዞ በመቀመጡ ምን ይጠቀማል? እንዴትስ ይደሰታል? ምንም ዓይነት ጠቀሜታ አያገኝም፤ ምንም ዓይነት ደስታም አይኖረውም።

ያን ገንዘብ፡ ሌላው ሰው፡ ከእርሱ፡ በስጦታ አግኝቶ፥ ወይም፡ ተበድሮ ወስዶ፡ ሠርቶበት ሲጠቀምበት፥ አፍርቶ ሲከብርበት፥ አበርክቶ ሲደሰትበት፡ ባለገንዘቡም ይጠቀማል፤ ይከብራል፤ ደስም ይለዋል። እውቀት፥ ትምህርትና ጥበብ፥ እንዲሁም፡ ሥልጣን፥ ክብርና ኃይል ላለውም፡ እንዲሁ ነው። በማኖቸውም መልኩ ቢኾን፡ ለብቻ ኾኖ፥ ወይም፡ አንድን ነገር፡ ለብቻ ይዞ በመቀመጥ፡ የሚገኝ ጥቅምና ደስታ የለም። ሌላ ተቀባይና ሠራተኛ፥ ተሳታፊና ተጠቃሚ እንዲኖር ያስፈልጋል።

በእግዚአብሔርም ዘንድ፡ ይህን የመሰለው ኹኔታ ደርሶ እንደነበረ ይታመናል፤ ማለትም፡ ወሰን የሌለው ጌትነቱና ክብሩ፥ ደስታውና ምስጋናው፡ ለብቻው እንደቀረ፡ እግዚአብሔር አወቀ፤ በዚያም ብቻነቱ፡ ምንም ዓይነት፡ ጠቀሜታን እንደማያገኝ፥ ምንም ዓይነት ደስታ እንደማይሰማው፥ ምንም ዓይነት፡ ክብርና ምስጋና እንደማይኖረው ተረዳ። ስለዚህ፡ የጌትነቱ፥ የደስታውና የክብሩ ተካፋይ የሚሆን፥ እርሱ፡ በፈጣሪነቱና በአምላክነቱ፡ በመልካም ሕይወት እየጠበቀና እየመገበ የሚያስተዳድረው፡ በአምልኮም፡ ከእርሱ ጋር፡ በቃል ኪዳን ተሣሥሮ የሚኖር ወገን ፈለገ። ፈልጎም አልቀረ፡ ፍጹም በኾነ ፈቃዱ፡ ፍጥረቱን ፈጠረ።

ጥያቄ፡- *ይህ ፍጥረት እንዴት ተጀመረ! በፍጥረት ተራ፡ እኛ፡ ስንተኛ መኾናችን ነው?*

መልስ፡- ፈጣሪ፡ በመልኩ ለፈጠረው ፍጡሩ፡ ስለሥነ ፍጥረት ከገለጸለት ምሥጢሩ የተገኘው እውነታ፡ እግዚአብሔር፡ ለዚህ ፍጡሩ፡ በሦስት መልኮች፡ በሦስት ባሕርያትና በሦስት ደረጃዎች አዘጋጅቶ ያወጣለት፡ አንድ አጠቃላይ የኾነ፡ ፍጹም የህልውና ሕያው ዕቅድ መኖሩን የሚያረጋግጠው ነው። ይኸውም፡-

የመጀመሪያው፡ በነፍስ ባሕርይ ብቻ የሚኖርበት፡ ረቂቁን የመላእክትን ዓለም የሚመስለው ህልውና ነው፤

ኹለተኛው፡ ነፍስ፡ ሥጋን ተዋሕዳ፡ በምድር ላይ የምትኖርበት፡ ግዙፉ የሰው ህልውና ነው፤

ሦስተኛውና የመጨረሻው፡ በቅድሚያ፡ ነፍስና ሥጋ፡ የመንፈስን አካል ለብሰው፡ በፊተኛው የሺ ዓመት ትንሣኤ፡ በዚህ ዓለም፡ በሥጋ እየሉ፡ ወይም፡ ከሥጋ ተለይተው፡ በነፍስ የሚቆዩበት፡ የገነት፥ ከትንሣኤ ዘጉባዔ በኋላም፡ ለዘለዓለም የሚኖሩበት፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ የሕይወት ህልውና ነው። እነዚህ የህልውና ምሥጢራት ዓይነቶች፡ ወደፊት፡ በእየቦታው ይተነተኑላችኋል።

ምዕራፍ ፬፡
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የፍጥረት መጀመሪያ

ስለፍጥረት ልደት የሚናገረው፡ የቅዱሳት መጻሕፍታችን ቀዳማዊ ክፍል፡ *"በመጀመሪያ፡ እግዚአብሔር፡ ሰማይንና ምድርን ፈጠረ!"* ካለ በኋላ፡ *"ምድርም፡ ባዶ ነበረች፤ አንዳችም አልነበረባትም፤ ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበረ፤ የእግዚአብሔርም መንፈስ፡ በውኃ ላይ ሰፍፎ ነበር።"*[፺፱] በማለቱ፡ አስቀድሞ፡ በሰማይ ያለው ፍጥረት መፈጠሩን፥ ቀጥሎ፡ ምድራዊው ዓለም መገኘቱን፥ በመጨረሻም፡ የእግዚአብሔር መንፈስ የሰፈነበት፡ የዘለዓለም ሕይወት መኖሩን ያመለክተናል፤ ያረጋግጥልናልም። ሰማይ፡ ረቂቁ ወይም ነፍሳዊው ዓለም ሲኾን፥ ምድር ደግሞ፡ ግዙፉ ወይም ሥጋዊው ዓለም ነው፤ መንፈሳዊዉም፡ የመጨረሻውና ዘለዓለማዊው ዓለም ነው።

ይኸው የቅዱሳት መጻሕፍታችን ክፍል፡ ስለሥነ ፍጥረት ምሥጢር የመናገሩን ይዘት የሚቀጥለው፡ ስለመጀመሪያው፡ እንደነፍስ፡ ረቂቅ ስለኾነው፡ ሰማያዊው ዓለም ሳይኾን፥ ወይም፡ ስለመጨረሻውና ዘለዓለማዊው የመንፈስ ዓለም ሳይኾን፡ ግዙፍ ወይም ሥጋዊ ስለኾነው፡ በኹለተኛ ደረጃ ስለተመደበው ምድራዊ ዓለም መኾኑን፡ በማተኰር ማስተዋል ይገባል።

እዚህ ላይ፡ "ሰማይ" ስንል፡ ይህን፡ ከበላያችን፡ እንደታላቅ የቤት ጣራ ወይም የድንኳን ጣሪያ ወይም እንደግዙፍ ወስከምቢያ ተዘርግቶ የምናየውን፤ የመዓልቷ ፀሓይና የሌሊቷ ጨረቃ፡ ከምሥራቅ በኩል ወጥተውና በተንጣለለው ስሌዳው ተጕዘውበት፡ በምዕራብ በኩል የሚጠልቁበትን፥ ከዋክብትም፡ ብርሃናቸውን፡ በጨለማው ውስጥ እያብለጨለጩ ሲፈነጥቁ የሚታዩበትን፡ የምድራዊው ግዙፍ ዓለም አንዱ ክፍል የኾነውን ሰማይ ማለታችን አይደለም። ይኼኛው ሰማይ፡ "ጠፈር" ወይም "ኀዋ" የሚባለው ነው፡ ይህም፡ *"እግዚአብሔር፡ ጠፈርን፡ 'ሰማይ' ብሎ ጠራው!"*[፻] በሚለው፡ የመጽሐፍ ቃል፡ ተለይቶ ይታወቃል።

ዋናው "ሰማይ" ግን፡ እንደነፍስ፡ የማይታይና የማይዳሰስ፡ ረቂቅ ስለኾነ፡ እንደዚህ፡ እንደግዙፉ ሰማይ፡ በፍጡር ዓይን ሊታይ አይቻልም። የእግዚአብሔር መንግሥት፡ "መንግሥተ ሰማይ" የምትባለው፡ በዚህ የረቂቁ ሰማይ ባሕርይዋ ነው፤ በእውነተኛው የመንፈስ ቅዱስ ሃይማኖት ጸንተው፡ በእግዚአብሔር እውነትና አምልኮ የሚኖሩ፡ ቅዱሳን ሰዎችም፡ ዛሬ፡ በዚህ፡ በግዙፉ ምድራዊ ዓለም፡ በሕይወተ ሥጋ እያሉ፡ እርሷን፡ ሊያዩዋት፥ ሊያገኟዋትና ሊኖሩባት የተቻላቸው፡ በዚህ ረቂቅነቷና መንፈሳዊነቷ መኾኑን እንድታውቁት ያስፈልጋችኋል።

እንግዴህ፡ በግዙፏ "ምድር" ላይ እንዲኖሩ፡ በሥጋዊ አካልና ባሕርይ ከተገለጡት ወገኖች በፊት፡ አስቀድመው የተፈጠሩት፡ በዚህ፡ በረቂቁ "ሰማይ" ውስጥ ነዋሪዎች እንዲኾኑ የተወሰኑት ፍጡራን ናቸው። ይህ፡ እንደነፍስ፡ ረቂቅ የኾነው፡ "ሰማይ" ከተፈጠረ በኋላ፡ በውስጡ የሚኖሩት ፍጡሮች በተፈጠሩ ጊዜ፡ ግዙፍ የኾነችው፡ ይህች፡ ሥጋዊት "ምድር" ባዶ ነበረች፤ አንዳችም አልነበረባትም፤ ማለትም፡ ምድራዊው "ሰማይ"ና ዓለሙ፡ ከነፍጥረቱ፡ ገና አልነበረም፤ እናንተንና እኔን ያስገኙት፡ የሕያዋን ፍጡራን ግንዶች የኾኑት፡ አዳምና ሔዋንም፡ ገና አልተፈጠሩም ማለት ነው። በዚያ፡ በረቂቁ "የሰማይ" ዓለም ውስጥ እንዲኖሩ፡ ፈጣሪ፡ የፈጠራቸው ቀዳሚዎቹ ፍጡሮች፡ *መላእክት* ይባላሉ።

የእናንተና የእኔ ተፈጥሮ፡ የመጀመሪያ በኾነው፡ በረቂቁና በሰማያዊው ዓለም ውስጥ ስላልኾነ፡ እናንተና እኔ፡ በዚያ፡ ተራ የለንም። ወደፊት፡ የሃይማኖታችሁና የምግባራችሁ እውነተኛነትና ታማኝነት፡ ለሦስተኛው መንፈሳዊ የትንሣኤ ዓለም እስከሚያበቃችሁ ድረስ፡ አኹን ያላችሁበት ተራ፡ "ምድር" በተባለው፡ በኹለተኛው የሥነ ፍጥረት ደረጃ፡ በግዙፉና በሥጋዊው ዓለም ውስጥ ነው።

መላእክት እና የእግዚአብሔር ቀን።

ጥያቄ:- *መላእክት ምንድር ናቸው? ተፈጥሮአቸውስ እንዴት ነው?*

መልስ:- "መልአክ" የሚለው ስያሜ የተገኘው፡ "መልእክተኛ፥ አገልጋይ" የሚል ትርጒም ካለው፡ "ልኡክ" ከሚለው የግእዝ ቃል ሲኾን፡ ለብዙኃኑ፡ "መላእክት" ይባላል።

መላእክት፡ የእግዚአብሔር፡ የህልውናው ተሳታፊዎች ኾነው፡ እርሱን እያመለኩና እያመሰገኑ፥ ፈቃዱን እየፈጸሙና እየታዘዙት፡ በሕያውነት እንዲኖሩ፥ ኋላም፡ ሰውንና ሌላውን ፍጥረት ይጠብቁለትና ይመግቡለት ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ከፍጡራን ኹሉ አስቀድሞ፡ የፈጠራቸው፡ የእርሱ፡ መልእክተኞችና አገልጋዮች ናቸው። እኒህ ረቂቃን ፍጡራን፡ ከግዙፉ ዓለምና ከሰው በፊት፡ በዕለተ እሑድ፡ ማለትም፡ በመጀመሪያዋ *የእግዚአብሔር ቀን፡* ተፈጥረዋል።

"መላእክቱን፡ መናፍስት፥ አገልጋዮቹንም፡ የእሳት ነበልባል የሚያደርግ!"[9] በሚለው የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፡ ተፈጥሮአቸው፡ እሳትነትንና ነፋስነትን ከሚመስል የነፍስና የመንፈስ ባሕርይ ነው፤ ይህም ባሕርይ፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ አምልኮና በመንፈስ ቅዱስ የእውቀት ጸጋ ካልኾነ በቀር፡ በምድራዊው ዓለም ነፋስና እሳት ሊመሰል፥ በሥጋዊው አካልና ባሕርይም፡ ሊታወቅ፥ ሊታይና ሊዳሰስ አይቻልም። መኖሪያቸውም፡ "ሰማይ" በሚባለው፡ የነፍስ ዓለም ነው። በዚያም፡ ራሱ፡ መንፈስ የኾነው እግዚአብሔር፡ በመለኮታዊ መንግሥቱ፡ እሳታውያንና መንፈሳውያን የኾኑትን ፍጡሮቹን ያስተዳድርበታል።

ጥያቄ:- *"የእግዚአብሔር ቀን" ያልከው ምንድር ነው?*

መልስ:- የጊዜ ወይም የቀን አሠፋፈርና አቆጣጠር፡ ኹለት ዓይነት ነው፤ አንዱ፡ *የእግዚአብሔር፥* ኹለተኛው፡ የሰው ነው። *የእግዚአብሔር ቀን* የሚባለው፡ የጊዜ አለካክና አቆጣጠር፡ በሰው፡ ሥጋዊም ኾነ ነፍሳዊ አእምሮ፡ ሊለካ ቀርቶ፡ ሊታሰብ እንኳ አይቻልም። ሊታሰብ ቢሞከርም፡ ገደብ የሌለው፡ እጅግ በጣም ረዥም ጊዜ ኾኖ፡ እንዲሁ ይተዋል እንጂ፡ ወሰን አይኖረውም።

ምዕራፍ ፬፡
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፦ ፍጡርነት!
መላእክት እና የእግዚአብሔር ቀን።

የእግዚአብሔር ቀን፡ በፍጡር ዘንድ ሊታወቅ የሚቻለው፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ አምልኮና በመንፈስ ቅዱስ የእውቀት ጸጋ አማካይነት ብቻ ነው። እርግጥ፡ ይህ፡ *የእግዚአብሔር ቀን፡* ልኩና መጠኑ፡ ምን ያህል እንደኾነ፡ በፍጡር ዘንድ፡ ሊገመት የተቻለበት መድረክ፡ በእየጊዜያቱና በእየአጋጣሚው ተከሥቷል።

ይኸውም፦

የመጀመሪያው መድረክ፡ እግዚአብሔር፡ "ሰማይ" የተባለውን፡ ረቂቁን መንፈሳዊ የመላእክት ዓለምና "ምድር" የተባለውን፡ ግዙፉን ሥጋዊ ዓለም፡ በስድስት ቀኖች ውስጥ ፈጥሮ፡ "ሰንበት" በተባለችው፡ "በሰባተኛዪቱ ቀን"፡ ከመፍጠር ሥራው ኹሉ ማረፉን የሚያመለክተው፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ ስለፍጥረት ልደት የሚናገረው የብሉይ ኪዳኑ ክፍል ነው። ከእነዚህ ሰባት *የእግዚአብሔር ቀኖች፡* አንዷቱ በኾነችው፡ *በአራተኛዪቱ ቀን፡* እስከዛሬ እየተሠራበት ላለው፡ *ለሰው ቀን፡* መዓልቱንና ሌሊቱን በመለየት፡ የፍጡራን ለኾነው ጊዜ፡ ለአለካከሩና ለአቆጣጠሩ መሥፈሪያ ኾነው ያገለግሉ ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ፀሓይንና ጨረቃን መፍጠሩ፡ በዚያ ቃል ተረጋግጧል።[95]

ኹለተኛው መድረክ፦ በብሉያቱ፡ *"እግዚአብሔር ሆይ! ሺህ ዓመት፡ በፊትህ እንዳለፈች፡ እንደትናንት ቀን፥ እንደሌሊትም ትጋት ነውና!"*፥ በሐዲሳቱም፡ *"በእግዚአብሔር ዘንድ፡ አንድ ቀን፡ እንደሺህ ዓመት፥ ሺህ ዓመት፡ እንደአንድ ቀን እንደኾነ፡ ይህን፡ አንድ ነገር አትርሱ!"* የሚለው ቃል፡ *በእግዚአብሔር ቀን* እና *በሰው ቀን* መካከል ያለው፡ የልዩነት መጠን፡ የቱን ያህል እጅግ የተራራቀ መኾኑን ያመለክተናል። ይኸውም፡ የልዩነቱን መጠን ለማወቅ፡ ዓመቱን፡ ወደቀን መመንዘር ስለሚያስፈልግ፡ ፩ዱን ሺህ የሰው ዓመት፡ ወደሰው ቀኖች ሲመነዝሩት፡ ፫፻፷፭ሺ ቀኖች ይኾናል። ስለዚህ፡ የልዩነቱ መጠን፡ በ፩ እና በ፫፻፷፭ሺ ቁጥሮች መካከል ያለውን የመሰለ፡ እጅግ ሰፊ መኾኑን ያስረዳናል።[96]

ጥያቄ፦ *እግዚአብሔር፡ መንግሥቱን፡ በዚያ፡ የመላእክት አገልግሎት በሰፈነበት፡ ነፍሳዊ ዓለም ብቻ እንዲቀጥል ለምን አላደረገም? ሌላ ሥጋዊ፥ በመጨረሻም መንፈሳዊ ዓለም፡ ለምን አስፈለገው?*

መልስ፦ እግዚአብሔር፡ በባሕርዩና በሥራው ኹሉ፡ ፍጹም ስለኾነ፡ ፍጥረቱም፡ በዚያው የተፈጥሮ ዓቅሙ፡ ፍጹም እንዲኾን ይፈልጋል። ይህን እውነታ፡ በተብራራ አገላለጽ ላቅርብላችሁ! እግዚአብሔር፡ ፍጥረቱን የሚያውቀውና የሚወድደው፡ በመለኮታዊው ፍጹም እውነት እንደመኾኑ መጠን፡ ፍጥረቱም፡ እርሱን፡ በፍጥረታዊው ፍጹም እውነት እንዲያውቀውና እንዲወድደው ይጠብቃል ማለት ነው። እርሱ፡ በፈጣሪነቱ፡ ከፍጥረቱ ጋር በጠቅላላ፥ ከፍጡሩም ጋር በነጠላ፡ ያለው ግንኙነት፡ ***በእውነት*** እንዲኾን ደንግጓል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ከዚህ እውነተኛነት፡ በኢምንት እንኳ የሚቀንስ ጉድለት፡ በፍጥረቱ ወይም በፍጡሩ ዘንድ ከተገኘ፡ ግንኙነቱ አይሠምርም፤ ይቋረጣል፤ በዚያ ጉድለት፡ የዚያች እውነት፡ እውነተኛ ባሕርይዋ ስለሚለወጥ፡ እውነትነቷ ይቀራል፤ ሓሰት ትኾናለች ማለት ነው፤ ሓሰት ደግሞ፡ ለእግዚአብሔር አይስማማውም። በእውነተኛነት ላይ የተመሠረተው፡ በእርሱ ዘንድ ያለው፡ ጤናማ ግንኙነት፡ ምንጊዜም እንደማይቋረጥ ኹሉ፡ በፍጥረቱ ወይም በፍጡሩ ዘንድ ያለው ግንኙነትም፡ እንዲሁ፡ ጤናማ እንዲኾን ይፈቅዳል።

ይኸው ግንኙነት፡ በዚህ መልክ እንዲቀጥል፡ ፍጡሩ በበኩሉ፡ ፍላጎቱ ኖሮት፡ ፈቃደኛ ከኾነ፡ ይህን ፍላጎቱንና ፈቃዱን ከማድረግ የሚከለክለውና የሚያግደው፡ አንዳችም ኃይል እንዳይኖር፡ በፈጣሪ ዘንድ፡ ቋሚ ሥርዓት ተሠርቶለታል፤ ይህም ሥርዓት፡ ፍጡሩ፡ የፈለገውንና የፈቀደውን ለማድረግ እንዲችል፡ ፈጣሪ፡ ወደር በሌለው ለጋሥነቱ፡ በተፈጥሮ፡ ለፍጡሩ ያቀዳጀው፡ ፍጹም የኾነው፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ነው።

ፈጣሪ፡ ለፍጡሩ፡ ለህልውናውና ለሕይወቱ፡ የሚጠቅመውን፥ የሚጎዳውንም፡ መልካሙንና ክፉውን፡ ለይቶ እንዲያውቅ ከማድረግ በስተቀር፡ በፈቃዱ በሰጠው፡ በዚህ፡ ብቸኛ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ውስጥ ጣልቃ ላይገባበትም፡ በተፈጥሮ ባሕርዩ ገልጾለታል። ፈጣሪውን ፈልጎ ከማወቅ አንሥቶ፡ እርሱን እስከመውደድና በእርሱ እስከመታመን ድረስ ላለው መልካም ግንኙነት፥ ወይም፡ በዚህ አንጻር፡ ፈጣሪውን ለማወቅ ካለመፈለግ አንሥቶ፡ እርሱን እስከመጥላትና በእርሱ ላይ እስከማመፅ ድረስ ላለው ክፉ ተቃውሞ፡ የፈቃደኛነት ምርጫውና የፍላጎቱ ውሳኔ፡ የፍጡሩ እንዲኾን፡ የፈጣሪ ፍጹም ፈቃዱ ኾኗል።

የዚህ ታላቅ ጸጋ፡ ቀዳሚዎች ባለቤቶችና ተጠቃሚዎች ለመኾን የበቁት፡ እምነበ አልቦ (ከምንም) አምጥቶ፡ ባሕርዩ ካስገኘው፡ የነፍስና የእሳት ባሕርይ የፈጠራቸው መላእክት ኾኑ! እንዲህ እንደመኾናቸው መጠን፡ ስለእውነተኛነታቸውና ታማኝነታቸውም፡ የመጀመሪያዎቹ ተፈታኞች ኾኑ!

ጥያቄ፡- *እንዴት? ምን ዓይነት ፈተና?*

መልስ፡- ቀደም ብሎ እንደተገለጸው፡ እግዚአብሔር፡ "ሰማይ" በተባለው፡ በረቂቁ ነፍሳዊ ዓለም ባለው ዘለዓለማዊ መንግሥቱ፡ የጌትነቱና የክብሩ፡ የደስታውና የምስጋናው ተካፋዮች እንዲኾኑ፡ አስቀድሞ የፈጠራቸው መላእክት ሲኾኑ፡ እነርሱም፡ ሠራዊታቸው፡ በመቶ ነገዶች ተመድቦ፡ እያንዳንዱ ነገደ መላእክት፡ በአንድ ሊቀ መላእክት እየተመራ አገልግሎቱን ያካኺዳል፤ ይፈጽማል። ቅዱሳን ሚካኤል፥ ገብርኤል፥ ሱራፌልና ኪሩቤል፡ ዑራኤል፥ ሩፋኤል፥ ራጉኤል፥ ፋኑኤል እያልን የምናከብራቸው፡ ከእነዚህ ሊቃነ መላእክት መካከል፡ ቀዳሚዎቹ ናቸው። የእነዚህና የቀሩት ሊቃነ መላእክት፡ አለቃም፡ ሳጥናኤል ይባል ነበር።

ምዕራፍ ፬!
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፦ ፍጡርነት!
መላእክት እና የእግዚአብሔር ቀን።

የእግዚአብሔር መንግሥት፡ "ምድር" በተባለችው፡ በግዙፏ ሥጋዊት ዓለም ላይ እንዲኖሩ፡ ኋላ በተፈጠሩት ሕያዋን ፍጡሮቹ መካከል እስክትገለጽ ድረስ፡ እንዲህ፡ በመላእክት ዘንድ ሰፍና እየተኖረች ሣለች፡ በእውነትና በመንፈስ መመለክን የሚወድደው፡ እውነተኛው ፈጣሪ እግዚአብሔር፡ ፍጡራት የኾኑትን አገልጋዮቹን መላእክትን፡ በእውቀታቸውና በፍቅራቸው፥ በአምልኳቸውና በተልእኳቸው፡ ለእርሱ፡ እውነተኞችና ታማኞች መኾናቸውን ሊፈትናቸው፡ ተሠወረባቸው! ራሱን፡ ከዓለማቸው ውስጥ፡ ለተወሰነች አጭር ጊዜ፡ ገለል፥ ወይም እንደሌለ አደረገ ማለት ነው! ይህንም ያደረገው፡ ስለኹለት ነገሮች እንደኾነ ታምኖበታል።

እነዚህም፦

"በመጀመሪያ ደረጃ፡ እርሱ፡ እነርሱን፡ ባወቃቸውና በወደዳቸው፥ በታመነባቸውም መጠን፡ እነርሱም፡ እርሱን፡ በተፈጥሮአቸው ዓቅም፡ በእውነት እውቀውትና ወድደውት፥ አምነውበትም እንደኾነ፥

"በኹለተኛ ደረጃም፡ እነርሱ፡ እርሱን፡ በፈጣሪነቱ፥ በእየራሳቸው ፍጡርነት የሚያመልኩት፡ በዚህ እውቀት፥ ፍቅርና ሃይማኖት ላይ ተመሥርተው፡ በእውነትና በመንፈስ እንደኾነ፡ እርሱ፡ በፈጣሪነቱ፡ ስለእነርሱ ያወቀውን እውነታ፡ ለእነርሱ፡ ለእየራሳቸው ብቻ ሳይኾን፡ ለፍጥረቱ ኹሉ ጭምር ሊያሳውቅ ነው፤" የሚሉ ናቸው።

እግዚአብሔር፡ የሊቃነ መላእክቱ ኹሉ አለቃ አድርጎ ሾሞት የነበረው "ሳጥናኤል"፡ ይባል የነበረው መልአክ፡ በዚያ፡ አስፈሪ ፀጥታ በሰፈነበት ኹኔታ መካከል፡ ወደላይ ቢያይ፥ በፊትና በኋላው፥ በጎኖቹም ቢመለከት፡ ፈጣሪው ኾነ ሌላ ማንም፡ ከእርሱ የሚልቅ፥ ወይም፡ የሚስተካከለው፥ ወይም የሚወዳደረው፡ አንዳችም ፍጡር አለመኖሩን ሲያረጋግጥ፡ "እኔ ነኝ የፈጠርኋችሁና ለእኔ ስገዱ!" ሲል ዐወጀ።

በዚህ ጊዜ፡ *"ንቁም በበህላዌነ፥ እስከንረክቦ ለአምላክነ!"* ማለትም፡ *"የፈጠረን አምላካችን እግዚአብሔር፡ ራሱን መልሶ እስኪገልጽልን ድረስ፡ እርሱ በሰጠን በእየኃላፊነታችን ጸንተን፡ ተልእኳችንን እንቀጥል!"*[፵፱] በማለት፡ ከሊቃነ መላእክቱ መካከል፡ ቅዱስ ገብርኤል፡ ሓሳዊዉን ዐዋጅ፡ በአማናዊው ዐዋጅ አፈረሰው። ወዲያውም፡ ፈጣሪ፡ ለኹሉም ተገለጠላቸው። በዚያን ጊዜም፡ ሳጥናኤል፡ በኃላፊነት በሾመው ፈጣሪው ላይ ስለፈጸመው ታላቅ የክህደትና የዓመፅ ጥፋት፡ ተጸጽቶና ፈጣሪውን ይቅርታ ጠይቆ፡ ራሱን፡ በንስሓ በማደስ ፈንታ፡ ከባሕርዩ ባነቃው፡ በዚያ ትዕቢቱና በክፋት ሥራው፡ ጸንቶ ተገኘ። ከዚህ የተነሣ፡ ከመልአካዊው የሹመት ስሙ ተሽሮ፡ "ዘንዶው"፥ "ዲያብሎስ"፥ "ሰይጣን"፥ "የቀደመው እባብ" ተባለ።

ፈጣሪው እግዚአብሔር፡ ለታማኞቹ መላእክት፡ ዘለዓለማዊዉን ድል ያጐናጸፍ ዘንድ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በእናቱ ድንግል ማርያም በተገኘው የኪዳነ ምሕረት ጸጋ፡ በኋላ ዘመን፡ በመንፈሳዊው ዓለም፡ በበለጠ ሊያቀዳጃቸው ያዘጋጀውን ኃይሉን፡ ቀደም አድርጎ፡ ለሳጥናኤል አሳየው።

ያም መለኮታዊ ኃይል፡ "በሰማይ ሰልፍ ኾነ! ሚካኤልና መላእክቱ፡ ዘንዶውን (ሳጥናኤልን) ተዋጉ። ዘንዶውም ከመላእክቱ ጋር ተዋጋ፤ አልቻላቸውምም። ከዚያም ወዲያ፡ ለእርሱና ለተከታዮቹ በሰማይ ሥፍራ አልተገኘላቸውም። ዓለሙን ኹሉ የሚያስተው፥ ዲያብሎስና ሰይጣን የሚባለው፡ ታላቁ ዘንዶ፡ እርሱም፡ የቀደመው እባብ ተጣለ! ወደምድር ተጣለ! እርሱን የተከተሉት መላእክቱም፡ ከእርሱ ጋር ተጣሉ!"[፶፪] ተብሎ የተጻፈውን የመሰለው የአሸናፊነት ሥራው ነው። በግብሩ፡ "ዲያብሎስ" የተባለው ሳጥናኤል፡ ከነሠራዊቱ፡ በኋለኛው ዘመን፡ ከሦስተኛው መንፈሳዊ ዓለም፡ በዚያ ሰልፍ፡ ለመጨረሻ ጊዜ፡ ፈጽሞ እስኪወገድ ድረስ፡ ያን በመሰለው፡ በመጀመሪያው ሰልፍ፡ የፈጣሪያቸው ታማኞች በኾኑት፡ ቅዱሳን ሊቃነ መላእክትና ሠራዊቶቻቸው፡ ድል ተመትቶ፡ *"ጨለማም በጥልቁ ላይ ነበረ"*[፶፫] ወደተባለውና እጅግ ታችኛ ዐዘቅት ወደኾነው፡ "እንጦርጦስ" ተጣለ።

አዳም እና ሔዋን፡ ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር።

ጥያቄ፦ *ከዚሀ የመላእክት ዓለም መነዋወጥ በኋላ፡ ፈጣሪ ምን አደረገ?*

መልስ፦ ፈጣሪ፡ ለመላእክት፡ በተፈጥሮ ባሕርይ፡ ከሰጣቸው የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን የተነሣ፡ እንዲሁ፡ የእውነትንና የሐሰትን፥ የደግነትንና የክፋትን፥ የታማኝነትንና የክህደትን ተፃራሪ ምግባራት ማፍለቅ በመቻላቸው፡ ከፍጹምነት ይልቅ ጉድለት፣ ደግነት ብቻ ሳይኾን፡ የክፋት ዝንባሌም ያላቸው ስሑታን (የሚሳሳቱ) እና በደለኞች ኾነው አገኛቸው።

ስለዚህ፡ "ምድር" በተባለችው፡ በኹለተኛዪቱ ሥጋዊት ዓለሙ ውስጥ፡ ከመላእክት ተፈጥሮ በላይ ተጨማሪ የኾኑ ባሕርያትን የሰጣቸውን፡ ሌሎች፡ ሥጋውያን የኾኑ ፍጡሮቹን፡ እግዚአብሔር፡ በራሱ መልክ ለመፍጠር አሰበ፤ አስቦም አልቀረ፡ ፈጠረ። እኒህም አዲሶች ፍጡሮቹ፡ በአንድ በኩል፡ ለዲያብሎስና ለርኩሳን ሠራዊቱ ፈተናና ጠላትነት የተጋለጡ፥ በሌላ በኩል ደግሞ፡ የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስና የቅዱሳን መላእክቱ ጥበቃና ረድኤት የማይለያቸው ኾነው፡ በመጨረሻው ዓለም፡ ወይ፡ በመልካም ሕይወት፥ ወይም በገሃነም ሥቃይ፡ ለዘለዓለም ለመኖር፡ የእየራሳቸውን ምርጫ፡ በፍጹም ነጻነት ይወስኑ ዘንድ፡ ፍጹም ችሎታንና ብቅዓትን ያቀዳጃቸው ናቸው።

ጥያቄ፦ *ፈጣሪ፡ እኒህን ወገኖች፡ እንዴት አድርጎ ፈጠራቸው?*

መልስ፦ ዲያብሎስ የተባለው ሳጥናኤል፡ ባዶ በነበረችውና አንዳችም ባልነበረባት ምድራዊት ዓለም፥ በተለይ፡ ጨለማ በዋጠው ጥልቅ ዐዘቅቷ ውስጥ፡ ከተከታዮቹ ሰይጣናት ሠራዊቱ ጋር፡ በክፋት ሥራው ተዋርዶና ተጥሎ ይገኝባት እንደነበረ፡ ቀደም ብሎ በተጠቀሰው የቅዱሳት መጻሕፍት ቃል ሲነገር ሰምታችሁታል።

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ:- ፍጡርነት!
አዳም እና ሔዋን፡ ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር።

ይህም ቢኾን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ፡ በውኆቿ ላይ ሰፍፎ ይጠብቃት ስለነበረ፡ እነዚያን ሥጋውያን የኾኑ ፍጡሮቹን፡ በራሱ መልክ ከመፍጠሩ በፊት፡ ለእነርሱ መኖሪያ፡ ተስማሚ ኾና ትገኝ ዘንድ፡ ፈጣሪ፡ ይህችኑ ምድራዊት ዓለም፡ በቅድሚያ፡ በሥርዓት ሊያዘጋጅላቸውና ሊያስማምርላቸው ጀመረ። ይህንም መሰናዶውን፡ እግዚአብሔር፡ በአምስት ቀናት ድንቅ ሥራው፡ አከናውኖ ፈጸመው። ይኸውም፡ *የእግዚአብሔር ቀን* የኾነውን፡ "ብርሃን" የተባለውን የሥነ ፍጥረት ትንግርትና "ምድር" የተባለውን የብሱን፡ በቃሉ ከመፍጠር አንሥቶ፡ ውኆችን ከኹለት ወገን በመክፈል፥ የጠፈሩን፡ "ሰማይ"፥ የመሬቱን፡ "ባሕር" ብሎ በመጥራት፥ ከዚያ፡ የጥራጥሬውን ዘር፥ የፍራፍሬውን ዛፍና የቅጠላቅጠሉን ተክል በማብቀል፥ አያይዞም፡ *የሰው ቀን* የተባለውን የጊዜ መሥፈሪያ፡ ለቅመራ ጭምር ያገለግሉ ዘንድ፡ በመዓልትና በሌሊት የሚያበሩትን፡ ፀሓይንና ጨረቃን፥ ከዋክብትንም፡ በጠፈር በማኖር፥ ቀጥሎ፡ በደመ ነፍስ ሕያዋን ኾነው፡ በባሕር ውስጥ የሚዋኙትን ዓሦች፥ በአየር መካከል የሚበሩትን ወፎችና በየብስ ላይ የሚንቀሳቀሱትን እንስሶችና አውሬዎች፡ በየወገኑ ፈጥሮ፡ እነርሱም፡ ተራብተው እንዲበዙ በማድረግ የገለጸው ሥነ ፍጥረቱ ነው።

እግዚአብሔር፡ ይህ ድንቅ ሥራው፡ እጅግ መልካምና 'ይህ ቀረው' የማይባል፡ ፍጹም የተሟላ መኾኑን እንዳረጋገጠ፡ በስድስተኛው *የእግዚአብሔር ቀን፡* "አዳም" የተባለውን ወንድና "ሔዋን" የተባለችውን ሴት፡ ሥጋን በለበሰች በነፍስ አካል፡ "ሰው" ብሎ፡ በመልኩ ፈጠራቸው፤ በታላቁ መጽሐፍ፡ *"እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።"* ተብሎ እንደተጻፈው ማለት ነው። አፈጣጠራቸው፡ በአንድ አካልና ባሕርይ፡ በአንድነት ሲኾን፡ *አዳም፡* በመጀመሪያ፥ ቀጥሎም፡ *ሔዋን* ተገልጠዋል። ይህም፡ *"እግዚአብሔር አምላክ፡ 'አዳም፡ ብቻውን ይኾን ዘንድ፡ መልካም አይደለም። የሚመቸውን ረዳት እንፍጠርለት!' ብሎ፡ በአዳም ላይ ከባድ እንቅልፍን ጣለበት፤ ከኀኑም፡ አንዲት አጥንትን ወስዶ፡ ሥፍራውን በሥጋ ዘጋው። ከአዳም የወሰዳትንም አጥንት፡ ሴት አድርጎ ሠራት። ወደአዳምም አመጣት። አዳምም፡ 'ይህች አጥንት ከአጥንቴ ናት፤ ሥጋዋም ከሥጋዬ ናት፤ እርስዋ፡ ከወንድ ተገኝታለችና፡ ሴት ትባል!' አለ።"*[፶፫] በሚለው የመጽሐፍ ቃል ይረጋገጣል።

ጥያቄ:- *"አዳም"፥ "ሔዋን" የተባሉት ለምንድር ነው?*

መልስ:- *አዳም፡* በግእዝ፡ የመዠመሪያ ሰው፥ ወንድ፥ የሰው ዘር አባት፥ ጉበዝ፥ ጉልማሳ፥ ተባዕት፥ የሚያምር፥ ደስ የሚያሰኝ፥ ውብ፥ ደግ፥ መልከ መልካም ማለት ነው። የመዠመሪያው ሰው "አዳም"፡ ሥጋዊ ተፈጥሮው፡ ከአፈር፥ ከመሬት ስለኾነ፡ "አዳም" የሚለውን ስም፡ "አዳማ" ከሚለው ቃል ወርሷል፤ "አዳማ" የሚለው የግእዝ ቃል፡ ምድር፥ የብስ፥ ገራህት፥ ቀይ መሬት፥ መረሬ፥ ቅላቱ፡ ሸክላ ሕኵሬ፡ ወይም ብስል በርበሬ የሚመስል፥ ያፈር ወይዘሮ ማለት ነውና። *ሔዋን፡* በግእዝ፡ የመዠመሪያዋ ሴት፥ የአዳም ሚስት፥ ሕያውት (የማትሞት)፥ የሕያዋን እናት ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በእኛ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ለሰውም ኾነ ለሌላ ነገር፡ ስም የሚወጣለት፡ መልእክትና ትርጕም ባለው ምክንያት መኾኑን፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ያሉት ስሞች፡ ኹሉም፡ የአዳምና የሔዋን ቋንቋ በተባለው፡ በግእዝና ከእርሱ በመነጩት ልሳኖች፡ ትርጕም ያላቸው መኾናቸውን አስተውሉት።

እዚህ ላይ፡ አንተንም፥ አንቺንም፡ በብርቱ ላሳስባችሁ የምወድደው፡ አንድ ዓቢይ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ ከፍጥረት ጀምሮ እስከዚች አፍታ ድረስ፡ "አዳም" ሲባል፡ አንተው ራስህ መኾንህን፥ "ሔዋን" ስትባል፡ አንቺው ራስሽ መኾንሽን ማወቅ ነው። ስለዚህ፡ ስለአዳምና ሔዋን፡ በሚነገርበት፥ ወይም፡ ራሳችሁ በምታነብቡበት ጊዜ ኹሉ፡ እያንዳንዳችሁ፡ ወንዶቹ፡ እየራሳችሁን፡ በአዳም ቦታ፡ ሴቶቹም፡ እየራሳችሁን፡ በሔዋን ቦታ እየተካችሁ፡ መስማት ወይም ማንበብ እንዳለባችሁ አትዘንጉ!

ጥያቄ፦ "ግእዝ" የተባለው ቋንቋ፡ የአዳምና ሔዋን የመጀመሪያው መነጋገሪያ ልሳን መኾኑ እንዴት ተረጋግጦ ታወቀ?

መልስ፦ "ግእዝ"፡ የኢትዮጵያኛው ቋንቋችንና ፊደላችን መሠረት ሲኾን፡ የመጀመሪያዎቹ ሰዎች፡ ማለትም፡ የአዳምና ሔዋን መነጋገሪያ ልሳን መኾኑ የታወቀበትና የተረጋገጠበት ስሙ ነው። የዚህ እውነታ፡ ማስረጃው፡ በሰባት ቁም ነገሮች ይጠቃለላል።

፩ኛ፦ የራሱ የ"ግእዙ"፡ የጥሬ ዘሩ ቃል ትርጕም፡ "መጀመሪያ"፡ "ነፃ" እና "የቀንተ ተፈጥሮ ጠባይ ወይም ባሕርይ" ማለት መኾኑ፤

፪ኛ፦ የእያንዳንዱ ፊደል፡ የመጀመሪያ ቅርጽ፡ አፍ ሳይስከፍት፡ በድን በኾነው በተፈጥሮ ድምፅ ብቻ የሚነገር መኾኑ፥

፫ኛ፦ የፊደሉ መነሻ "አ"፡ "አዳም" በሚል ቃል፡ በወንድና ሴት ጾታ፡ ለተፈጠሩት፡ ለመጀመሪያዎቹ ሰዎች፡ መጠሪያ መኾኑ፥

፬ኛ፦ በሰባት ብዛት የሚወሰን ቀጥር፡ የመለኮታዊ ሥራ ምሥጢር እንዳለበት ስለሚታመን፡ እያንዳንዱ ፊደል፡ በሰባት ስሞች፥ ድምፆችና መልኮች ተለይቶ የሚታወቅና የሚነገር መኾኑ፥

፭ኛ፦ ሌሎቹ የሰዎች ቋንቋዎችና ፊደሎቻቸው፡ በተናጋሪዎቻቸው ሕዝቦች ወይም ነገዶች ስም፡ ለምሳሌ፡ ዐማርኛ፡ በዐምሓሮች፡ ዕብራይስጥ፡ በዕብራውያን፥ ዐረብኛ፡ በዓረቦች፡ ጽርዕ፡ በጽርዓውያን፡ ሮማይስጥ፡ በሮማውያን ስም ሲጠሩ፡ "ግእዝ" ግን በራሱ ብቻ የሚጠራ መኾኑ፤

፮ኛ፦ በ"አ" ጀምሮ በ"አ" የሚፈጽም ፊደል ያለው፡ እርሱ፡ ግእዝ ብቻ ከመኾኑ ጋር፡ *"አልፋና ኦሜጋ፥ መጀመሪያውና መጨረሻው እኔ ነኝ"* ብሎ፡ ኋላ፡ "ኢየሱስ ክርስቶስ" ተብሎ፡ ራሱን በሰውነት የገለጸው "እግዚአብሔር"፡ በዚህ ስሙ የታወቀበትና አምልኮቱ የሚፈጸምበት ቋንቋና ፊደል ኾኖ፡ በሕያውነት እስከባሬ መቀጠሉ፥

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ:- ፍጡርነት!
አዳም እና ሔዋን: ከግእዝ ቋንቋቸው ጋር።

፩ኛ:- በምድር ላይ የሚኖሩ የሰው ልጆች ኹሉ: ተወልደው: በሕፃንነታቸው: መናገር በሚጀምሩበት ጊዜ: ቋንቋቸውና ፊደላቸው የተለያዩ ሲኾኑ: አፋቸውን መፍታት፥ አባቶቻቸውንና እናቶቻቸውንም ለይተው መጥራት የሚጀምሩበት: "አባባ!"፥ "እማማ!" የሚባሉት ቃላት: "አብ አብ አብ"፥ "እም እም እም" የተባሉትን፥ ትርጉማቸው: "አባት አባት አባት"፥ "እናት፥ እናት፥ እናት" የኾነውን: ቀጥታ የግእዙን ቃላት መኾኑ ናቸው።

ጥያቄ:- *አዳም እና ሔዋን የተባሉት: እነዚህ አዲሶቹ ፍጡሮች: በሥጋ ገዝፈው የመፈጠራቸው ምክንያትና ምሥጢር: ከቶ ምንድር ነው?*

መልስ:- ፈጣሪ: "ሰማይ" በተባለው: በረቂቁ የነፍስ ዓለም ውስጥ: ነፋስንና እሳትን በሚመስል የማይጨበጥ አካልና ባሕርይ ከፈጠራቸው መላእክቱ መካከል: ስሑታንና በደለኞች የኾኑ ወገኖች እንደተገኙባቸው: ቀደም ብዬ ገልጬላችኋለሁ። ኋላ ደግሞ: "ምድር" በተባለችው: በግዙፉ የሥጋ ዓለም ውስጥ: በሚዳሰስ አካልና ባሕርይ፥ ከዚያም በላይ: <u>በመልክ: እርሱን ራሱን የሚመስለውን</u>፥ የጌትነቱና የክብሩ፥ የደስታውና የምስጋናውም ተካፋይና ወራሽ የሚያደርገውን: አንድ ድንቅ ፍጡርን ማስገኘት ፈለገ፤ ፈቃዱም ኾኖ: ይህን ፍጡሩን: "ሰው" ብሎ: በሥጋና በነፍስ አካላትና ባሕርያት፥ ደግሞም: "አዳምና ሔዋን" ብሎ: በኹለት ጾታና ስያሜ ፈጠረ።

እግዚአብሔር: አዳምንና ሔዋንን: በመልኩ በመፍጠሩ: ከፍጡራት ኹሉ በላይ: የቱን ያህል እንዳላቃቸው፥ በዚህም: ከእርሱ የሚበልጥ የሌለውን: የመጨረሻውን የሥልጣን ዘውድ እንዳቀዳጃቸው፥ የመጨረሻውንም የክብር ልብስ እንዳጎናጸፋቸው: ለማንም ግልጽ ነው። እንዲህ አድርጎ: ከመላእክቱ ሳይቀር: ከፍጥረቱ ኹሉ በላይ ማክበሩና ማሠልጠኑ ሳይበቃ፥ ደግሞ: ይህን ምድራዊዉን ዓለም: ለእነርሱ ኑሮ በማመቻቸት: እንደዚያ በሥነ ፍጥረት ድንቅ ሥራዎቹ: ማለትም: በፀሓይና በነፋስ፥ በውኃና በመሬት፥ ከእነርሱ በተገኙትም: በማይንቀሳቀሱ ግዑዛንና በሚንቀሳቀሱ ሕያዋን ፍጡራን አሟልቶና አሳምሮ አዘጋጀላቸው።

"ይህም አንሡዋቸዋል" ብሎ: በተለይ: ለማየት ደስ የሚያሰኘውን፥ ለመብላትም መልካም የኾነውን ኹሉ ያበቀለባትን፥ በመካከሏም: የሕይወትን ፍሬ የምታፈራውን ዛፍና የእውቀትን ፍሬ የሚሰጠውን ዛፍ: እነዚህን: ኹለት የምሥጢር ዛፎችን የተከለባትን: *የዔድን ገነትን:* በምሥራቅ አፍሪቃ በምትገኘው: ኢትዮጵያ: ጣና ሓይቅ አካባቢ አሰናድቶና ከልሎ: አዎን! የጌትነቱና የክብሩ፥ የደስታውና የምስጋናው ተካፋዮችና ወራሾች ይኾኑለት ዘንድ: በዚያ አስቀመጣቸው።

የዔድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗ
እና
በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

ጥያቄ፡- *የዔድን ገነት የነበረችው፡ በኢትዮጵያ፡ ጣና ሐይቅ አካባቢ ለመኾኑ ምን ማስረጃ አለ?*

መልስ፡- *"ወንዝም፡ ገነትን ያጠጣ ዘንድ፡ ከዔድን ይወጣ ነበር፡ ከዚያም፡ ለአራት ክፍል ይከፈል ነበር።"* ብሎ፡ ስለዔድን ገነት መገኛ በሚናገረው፡ በታላቁ የቅዱሳት መጻሕፍት፡ የመጀመሪያ ክፍል ውስጥ፡ የተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል፡ ከእዚህ፡ ለአራት ከሚከፋፈለው የ"ግሽ ዓባይ" ወንዝ ከሚመርቁት ጅረቶች፡ ኹለተኛ ስለኾነው፡ ስለ ግዮን ሲናገር፡ *"የኢትዮጵያን ምድር ኹሉ ይከብባል"* በማለቱ፡ ስሚን በግልጽ ጠቅሶና ከገነት ጋር አያይዞ ያነሣው፡ **ኢትዮጵያን** ብቻ መኾኑ፡ ይህ በቂ ማስረጃ ነው።

ከዚህ ጋር፡ ከአራቱ ክፍፋይ ጅረቶች፡ የመጀመሪያ ስለኾነው፡ *ስለፊሶን ሲናገር፡ ይህ ጅረት፡ "ጥሩ ወርቅ፡ ሉልና የከበረ ድንጋይ በሚገኝባት" ምድር* እንደሚፈስስ ስላመለከተ፡ በዚህ አካባቢ፡ ለዚህ ሀብት[፶፫] ማዕድንነት፡ ከኢትዮጵያ የቀረበ ምድር አለመኖሩ በግልጽ ይታወቃል።

በዚህ ረገድ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት የተመዘገበውን፡ ይህን የእግዚአብሔር እውነታ፡ የዘመኑ ሥጋውያን የሥነ እውቀት ሊቃውንት፡ ተከታትለውና አጥንተው በደረሱበት ግዙፍ ውጤት፡ የተጠራጣሪዎችን ኑፋቄ አፈራርሰውታል፡ "ድንቅነሽ" ወይም በባዕዳኑ አጠራር፡ "Lucy" ብለው በሰየሚት፡ የሰው ዘር ዓፅም ቅሪት ግኝታቸው እንዳደረጉት ማለት ነው። እኔም፡ ይህንኑ፡ የጥያቄያችሁን ርእስ ነገር በሚመለከት፡ በቀደሙት ድርሰቶቼ ውስጥ ከገለጽሁት ጋር፡ የእግዚአብሔር ፈቃድ ቢኾን፡ ከዚህ በኋላ ታትሞ፡ ለሕዝብ ይሠራጫል ብዬ ተስፋ ባደረግሁትና በደርግ እሥር ቤት በቆየሁባቸው ዓመታት፡ ባዘጋጀሁት፡ "አዳምና ሔዋን፡ በኢትዮጵያ!" በሚለው አጠቃላይ አርእስት ሥር፡ "በኢትዮጵያ ፍለጋ!" በሚለው፡ ከሦስቱ መጻሕፍቱ፡ አንዱ በኾነው ድርሰቱ ውስጥ ያቀረብኋቸው ሐተታዎች፡ በጥልቀትና በስፋት ስለሚያብራሩላችሁ፡ እነርሱንም ጨምራችሁ ልትመለከቱ ትችላላችሁ።

ጥያቄ፡- *በዚያች ገነት መኖር የጀመሩት አዳምና ሔዋን፡ ምንኛ ደስ ይላቸው! በመልኩ ፈጥሮ፡ እንደዚያ ባለ ተድላ ደስታ እንዲኖሩ ላደረጋቸው ፈጣሪያቸውስ፡ ምን ዓይነት ምስጋናን አቀረቡ?*

ምዕራፍ ፬፡
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የዓድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

መልስ፡- ፈጣሪ፡ ያን የመሰለውን ታላቁን ቸርነቱን ባደረገበት ጊዜ፡ ፍጹም የኾነው፡ ያ፡ የገነት ኑሮአቸው መቀጠል የሚችልበትን ምሥጢር፡ ለአዳምና ሔዋን ሳይገልጽላቸው አላለፈም። ያም ምሥጢር የተከሠተው፡ *"በገነት ካለው ዛፍ ኹሉ፡ ፍሬውን ትበላላችሁ፤ ነገር ግን፡ መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብሉ! ከእርሱ በበላችሁ ቀን፡ ሞትን ትሞታላችሁና።"* በሚለው ቃሉ ነው። የዛሬዎቹ ደጋግ ወላጆች፡ ልጆቻቸው፡ መልካም ሕይወት ይኖራቸው ዘንድ፡ ጠቃሚ ምክርንና ማስጠንቀቂያን እንደሚሰጡ ማለት ነው።

እንግዲህ፡ ያ፡ ፍጹም የኾነው፡ የገነት ኑሮአቸው መቀጠል ይችል የነበረው፡ በቅድሚያ የተሰጣቸውን፡ ያን መለኮታዊ መመሪያ ጠብቀው የነበረ ቢኾን ኖሮ ብቻ መኾኑን፡ እናንተ፡ የዛሬዎቹ፡ አዳምና ሔዋን፡ በማስተዋል ልታጤኑት ይገባችኋል። *"ሞትን ትሞታላችሁ!"* ማለት፡ "ከእግዚአብሔር ሕይወት ትወጣላችሁ!" ማለት ነው፤ ከብርሃን፡ ወደጨለማ፡ ከነጻነት፡ ወደእሥራት፡ ከጌትነት፡ ወደባርነት፡ ከደስታ፡ ወደኀዘን፡ ከተድላ፡ ወደሥቃይ፡ ከጥጋብ፡ ወደረሃብ፡ ከጤንነት፡ ወደበሽታ፥ ከክብር ወደኀሣር፡ ከወርቅ መኵናጸፊያ ወደዕርቃን ሥጋነት ማሽቈልቈል ማለት ነው።

ይህን የመሰለው መለኮታዊ መመሪያ፡ ምክርና ማስጠንቀቂያ፡ በቅድሚያ የተሰጣቸው፡ እኒህ *ሰው፡* የተባሉት የነፍስና የሥጋ ፍጡሮች፡ *መላእክት* እንደተባሉት፡ እንደቀደሙት ነፍሳውያን ፍጡሮች፡ በፈጣሪያቸው ፊት፡ ስሑታንና በደለኞች ኾነው ተገኙ። ፈጣሪ፡ የአዳምና ሔዋን ምስጋና ቀርቶበት፡ እርሱን፡ በበለጠ ያስደስተው የነበረውን፤ ለእነርሱም፡ መልካም ሕይወት ይኾንላቸው የነበረውን ቃሉን፡ ጠብቀውለት በነበረ በተሻለ ነበር!

ጥያቄ፡- *"እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው!" ስለሚለው ኃይለ ቃል፡ እንኳንስ፡ ጠለቅ ብሎ መመራመሩ፡ ወይም፡ ምሥጢሩን ለማወቅ፡ መጠየቁ ይቅርና፡ ራሱ ቃሉ፡ ገና ሲነገር መስማቱ እንኳ፡ እጅግ በጣም ከብዶናል፤ የእግዚአብሔር መልክ፡ እንደሰው መልክ፤ የሰውም መልክ፡ እንደእግዚአብሔር መልክ ነው ማለት ነውን? ይህ ነገር፡ እንዴት ነው? ፍቺውን ብትነግረን? ምሥጢሩንም ብትገልጽልን?*

መልስ፡- በስም፡ "አዳም" እና "ሔዋን" ተብሎ፡ በጾታም፡ "በወንድነት" እና "በሴትነት" ተለይቶ የሚታወቀው ሰው፡ "በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!" ያሰኘው፡ እግዚአብሔር፡ ከባሕርዩ ከፍሎ የሠራትና በሥጋ አካል ገዝፋ እንድትታይ ያደረጋት፡ "ነፍስ" የምትባል፡ ረቂቅ አካል ያለው ስለኾነ ነው። ይህች ነፍስ፡ ከእግዚአብሔር ባሕርይ ስለተገኘች፡ "ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት" ትባላለች፤ ሌሎቹ ሥጋውያን ፍጡራን፡ ማለትም፡ እንስሳት፡ አራዊትና አዕዋፋት፡ ከሚንቀሳቀሱባት፡ ከ"ደመ ነፍስ" የተለየችና የላቀች ናት፤ ክፉና ደጉን ለይታ የማወቅ፥ የማስተዋልና የማመዛዘን፥ እንዲሁም፡ በተለያየ ቋንቋ የመነጋገር፥ አሳቧንና ስሜቷንም፡ በብዙ ዓይነት ሥራዎቿ የመግለጽ ችሎታ ያላት፥ ሳትጠፋ ወይም ሳትሞት፡ ሕያው ኾና፡ ለዘለዓለም የመኖር ጸጋና ኃይል የተሰጣት፡ ልዩ ባሕርይና አካል ናት።

ይህ፡ የ"ነፍስ" እና የ"ደመ ነፍስ" ነገር፡ ራሱን የቻለ ርእስ ስለኾነ፡ እቦታው ላይ ስንደርስ፡ በዝርዝር አስረዳችኋለሁ።

አኹን፡ "ሰውን፡ 'በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!' ያሰኘችው፡ 'ነፍስ ናት!'" ስለሚለው እውነታ፡ አትትላችኋለሁ፡ አዳምና ሔዋን፡ እግዚአብሔር፡ *"እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!"* ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ ከመብላታቸው በፊት፡ የደግነት ብቻ እንጂ፡ የክፉት ባሕርይ፡ በተፈጥሮአቸውም አልነበረም፡ በንጽሓ ባሕርይ ብቅዓት ውስጥ ነበሩ ማለት ነው። ስለዚህ፡ በዚያን ጊዜ፡ ሰው፡ (ማለትም፡ እነዚሁ፡ አዳምና ሔዋን) በዚሁ፡ ***በእግዚአብሔር መልኩ*** ምክንያት፡ ውሳጣዊውና አፍአዊው ኹለንተናው፡ ፈጽሞ ደግ ነበር።

ይህም ማለት፡ ሰው፡ በዚያን ጊዜ፡ ያስብና ይናገር፡ ያደርግም የነበረው፡ እንደእግዚአብሔር፡ በደግነት ብቻ ነበር፡ ንጽሓ ባሕርይ ያለው ስለነበረ፡ እውቀቱ፡ የደግነት፡ በደግነትና ለደግነት ብቻ ኾኖ፡ እንደሕፃን፡ ፍጹም ደግ ኾኖ የሚኖር ነበር፡ ለእርሱ፡ ኹሉ ነገር ደግ ነበር፡ በእርሱ ዘንድ፡ ክፉ የሚባል ነገር፡ አልነበረም፡ ክፉው ነገር፡ በውስጥ በአሳቡም፡ ክቶ አልሠረፀም፡ በውጭ ግብሩም፡ ጨርሶ አልታየም፡ ክፋትን፡ ጨርሶ አያውቀውም ነበርና። በመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም በተገኘው፡ በኋለኛው የምሕረት ዘመንም፡ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ሊኾን የቢቃው፡ በዚሁ፡ በእግዚአብሔር መልክ በተፈጠረበት፡ ጥንተ ተፈጥሮው ነው፡ ማለትም፡ ሰው፡ ራሱን፡ በእግዚአብሔር መልክ ለተፈጠረበት ደረጃ አብቅቶ ሲገኝ፡ መንፈስ ቅዱስ ሊያድርበት ቻለ! ማለት ነው።

በዚህ አንጻር፡ አዳምና ሔዋን፡ እግዚአብሔር፡ *"እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!"* ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ በበሉ ጊዜ፡ ይህን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ በልተዋልና፡ የደጉ ብቻ ሳይኾን፡ አኹን የክፉዉ ተፈጥሮ ባሕርይም ባለቤቶች ኾኑ! በዚህ ጊዜ፡ ሰው፡ ጥንተ ተፈጥሮው ያልኾነ፡ ሌላ ባዕድ ባሕርይን ገንዘብ አደረገ! ያም ባሕርይ፡ "ሰይጣን" የሚባለው፡ "ክፉ መንፈስ" ነው፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ ሰው፡ "ሰይጣን" የተባለው፡ የክፉው መንፈስ ማደሪያም ሊኾን ቻለ! አዎን! ሰው፡ *"በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!"* በሚለው የክብር ተፈጥሮው አንጻር፡ "በሰይጣን መልክ ተፈጠረ!" ያሰኘውን፡ የውርደት ባሕርይም፡ በራሱ ፍላጎት፡ ምርጫና ውሳኔ፡ ሊወርስ የቻለ ፍጡር ኾነ!

የፈጠራቸው አምላክ፡ *"እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ!"* ያላቸውን፡ የክፉውን ዛፍ ፍሬ፡ አዳምና ሔዋን ከበሉ በኋላ፡ *"እነሆ፡ አዳም፡ መልካምንና ክፉን ለማወቅ፡ ከእኛ እንደአንዱ ኾነ!"* ያለውን፡ የአዋጅ ቃሉን ያሰማው፡ በዚህ ምክንያት ነበር። ይህም ማለት፡ እግዚአብሔር፡ በአንድ ወገን፡ ባሕርዩና ገንዘቡ የኾነውን፡ "መልካሙን"፡ ወይም "ደጉን"፡ በሌላው ወገን ደግሞ፡ እርሱ ከፈጠረው ፍጡሩ የመነጨውንና በሥልጣኑ ሥር ያለውን፡ "ክፉውን"፡ ወይም "ሰይጣናዊ የኾነውን"፡ ለይቶ እንደሚያውቅ ኹሉ፡ ሰውም፡ መልካምንና ክፉን የሚያስታውቀውን የዛፍ ፍሬ በበላ ጊዜ፡ ቀድሞ፡ በእግዚአብሔር መልክ በተፈጠረበት ባሕርዩ፡ የኖረበትን፡ መልካሙን የደግነት ሕይወት ብቻ ሳይኾን፡ ሰይጣናዊ የኾነውን፡ ክፉውንም የሚያውቅ ኾኖ ተገኘ ማለት ነው።

ምዕራፍ ፬፡
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ:- ፍጡርነት!
የዓድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠሩን ነገር፡ ምሥጢሩንና መልእክቱን፡ በሃይማኖት ጠለቅ ብላችሁ ስትመለከቱት፡ የሚገልጽላችሁ፡ አንድ ሌላ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ <u>ራስህን፡ ለእግዚአብሔር መልክነት ማብቃት የምትችልበት የተፈጥሮ ጸጋና ኃይል የተሰጠህ መኾንህ ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውንም ሰው፡ እንደአንተው፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ መኾኑን አውቀህና አምነህ፡ በዚያ ደረጃ ልታየውና ልታከብረው፥ መልካሙንም ልታደርግለት የሚገባህ መኾንህን የሚያሳውቅህ፥ የሚያሳስብህና የሚያስጠነቅቅህ መኾኑ ጭምር ነው።</u>

ይህ እውነታ፡ *"የሰው ልጅ፡ በጌትነቱ በሚመጣበት ጊዜ፡ በክብሩ ዙፋን ላይ ተቀምጦ፡"* ለአመኑበት ደጋግ ወገኖቹ፡ *"'እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ፡ ከእነዚህ ወንድሞቼ፡ ለአንዱ እንኳ ያደረጋችሁት መልካም ነገር፡ ለእኔ አደረጋችሁት!' ይላቸዋል።"* ...ለአላመኑበት ክፋዎች ሰዎች ደግሞ፡ *"'እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ፡ ከእነዚህ ወንድሞቼ፡ ለአንዱ እንኳ፡ መልካሙን ነገር ስለአላደረጋችሁ፡ ለእኔም አላደረጋችሁትም!' ይላቸዋል።"*[፺፮] በሚለው መለኮታዊ ቃል ተረጋግጧል።

በእየኀሊና ጆሮአችን ላይ ያለማቋረጥ የሚደውለው፡ የዘወትሩ መለኮታዊ መልእክት፡ "እኔ፡ ፈጣሪያችሁና አምላካችሁ የኾንሁት፡ እግዚአብሔር እንኳ፡ በመልኬ የፈጠርሁትን ሰው፡ ሳየው የምፈቅደው፡ በዚያው በእኔው መልኩ እንደመኾኑ፡ እናንተም፡ እርስ በርሳችሁ፡ በዚያ፡ በተፈጠራችሁበት፡ በ'እግዚአብሔር' መልካችሁ ተያዩልኝ!" ማለት መኾኑን፡ ከዚህ ቃሉ፡ በቀላሉ ልንገነዘበው እንችላለን፤ ይገባናልም። *"ወዳጆቻችሁን ብቻ ሳይኾን፡ ጠላቶቻችሁንም ውደዱ!"*[፺፮] ብሎ ያስተማረን፡ ከዚህ የተነሣ ነውና። በዚህ ትምህርታዊ ቃሉም፡ "'ጠላት' ወይም 'ወዳጅ' ማን መኾኑን፡ ለይቶ የማወቁ ሥልጣን፡ ለኹሉም፡ እንደየሥራው፡ ዋጋውን የምከፍለው የእኔ፡ የብቻዬ እንጂ፡ ለእናንተ ስላልተሰጣችሁ፡ እናንተ፡ ወዳጃችሁ ወይም ጠላታችሁ ማን እንደኾነ የማታውቁ ደካሞች ፍጡሮች ናችሁና፡ እንደእናንተ፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረውን፡ ሌላውን የተፈጥሮ ወገናችሁን፡ እንደእየራሳችሁ ውደዱ!" ማለቱ መኾኑን ልትገነዘቡት ይገባል።

<u>እየራሳችንን፡ ወደእግዚአብሔሩ መልካችን፡ ከፍ በምናደርግበት ጊዜ፡ ይህን ኹሉ እውነታ፡ ድንግዝግዝ የሌለበት፡ ገሃድ ኾኖ እናየዋለን።</u> ማለትም፡ ሰብአዊቷ ነፍስ፡ ራሷን፡ ለእግዚአብሔር መልክ አብቅታ፡ በዚያ ጥንተ ተፈጥሮዋ በምትገኝበት ጊዜ፡ "እንደእግዚአብሔር ማሰብ፥ እንደእግዚአብሔር መናገር፥ እንደእግዚአብሔርም መሥራት ትችላለች! በአጠቃላይ፡ እግዚአብሔርን መስላ ትገኛለች!" ማለት ነው። ርኩስ መንፈስ የሚርቃት፥ የሚሸሻትና የሚፈራት፥ መንፈስ ቅዱስ ግን የሚቀርባት፥ የሚጎዳኛትና የሚዋሐዳት በዚህ ጊዜ ነው፤ ይህች ነፍስ፡ ተመልሳ፡ የእግዚአብሔርን መልክ ለመምሰል የምትችልበትን ጸጋ ያስገኘላት ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"የሚወድደኝ ቢኖር፡ ቃሌን ይጠብቃል፤ አባቴም ይወድደዋል፤ ወደእርሱም እንመጣለን፤ በእርሱም ዘንድ መኖርያ እናደርጋለን!"*[፺፮] ያለው ቃሉም፡ በዚህ ጊዜ ይፈጸማል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ነፍስ፡ ይህን፡ የእግዚአብሔር የኾነውን መልኳን ትታ፡ ሰብአዊነቷን፡ ወይም፡ የለበሰችውን፡ ሥጋዊ መልኳን ፈልጋና መርጣ በምትይዝበት ጊዜ ደግሞ፡ አስተሳሰቧ፡ አነጋገርዋና አድራጎቷ፡ እንደየፍላጎቷና ምርጫዋ፡ መጀመሪያ፡ ሰውኛ፡ ከዚያ የተዋረደ ከኾነ፡ እንስሳዊ፡ ከዚያ የባሰ እንደኾነ፡ የአውሬ፡ ከዚያ ሲከፋም፡ ሰይጣናዊ ይኾናል። መንፈስ ቅዱስ የሚተዋት፥ የሚርቃትና የሚያዝንላት፡ ርኵስ መንፈስ ግን የሚቀርባት፥ የሚጎዳኛትና የሚዋሐዳት በእነዚህ ጊዜያት፡ በተለይም፡ በመጨረሻው ጊዜ ነው።

ይህ፡ የሰው የተፈጥሮው ምሥጢር፡ አረጋግጦ የሚያመለክታችሁ፡ ሌላው ኹለተኛ ቁም ነገር አለ፡ ይህም፡ *ማናቸውንም ዓይነት ችግር የሚፈጥረው፡ራሱ ሰው፡ ከራሱ መኾኑን ነው፤ ይህ ብቻ አይደለም፤ የንንም ችግር መልሶ ሊያስወግደው፥ ወይም እንዳልነበረ ሊያደርገው የሚችለው፡ የው ራሱ ሰው መኾኑን ጭምር ነው።*

"ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ ክቡር ፍጡር ነው!" ያሰኘችው ቅሉ፡ ይህች "ነፍሱ" ናት እንጂ፡ ይኼ ሥጋዊ አካሉ አለመኾኑን በማስተዋል ተመልከቱት! የሰው ሥጋዊ አካልማ፡ ቀጥ ካለው ቁመናው በቀር፡ ከራስ ጠጕሩ እስከእግር ጥፍሩ ያለው፡ ቅርጹ፥ ሕዋሳቱና የአካል ብልቶቹ ኹሉ፡ ያው፡ እንደእንስሳቱና አራዊቱ አይደለምን? የዚህ ቁም ነገር፡ ዝርዝር ሐተታ፡ ወደፊት፡ በቦታው፡ ይቀርብላችኋል።

እንግዲህ፡ ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠሩን እውነታ፡ በሃይማኖት ስትቀበሉትና በምግባር ስታጸድቁት፡ ወደምን ዓይነቱ የሕይወት ልዕልና፡ ከፍ አድርጎ ወስዶ እንደሚያኖራችሁ፡ በፍጹም መገንዘብ የምትችሉት፡ በቃላት ተነግሮ በምትሰሙት፡ ወይም፡ ተጽፎ በምታነቡበት ሳይኾን፡ እየራሳችሁን፡ ለዚያ ማዕርግ አብቅታችሁ ስትገኙ ብቻ ነው። የዚያ ብቃት ባለቤት በምትኾኑበትም ጊዜ፡ እናንተ፡ እየራሳችሁን ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውንም ሰብአዊ ፍጡር፡ በእግዚአብሔር መልክ ተከናውኖ የተሠራ፡ ክቡር ግለሰብ አድርጋችሁ መመልከት ትጀምራላችሁ፥ በዚያን ጊዜ፡ እየራሳችሁን፡ ከሌላው፡ ሌላውንም፡ ከእየራሳችሁ፡ አታሳንሱም፡ አታስበልጡምም፡ ኹለቱንም ግለሰቦች፡ ማለትም፡ እየራሳችሁንም፡ ሌላውንም ሰብአዊ ፍጡር፡ በእኩልነትና በአንድ የክብር ደረጃ ታኖሩዋቸዋላችሁ።

ከዚህ የተነሣ፡ ከዚያች አፍታ ጀምሮ፡ የየግል ሕይወታችሁ፥ የቤተሰብ ትዳራችሁና ማኅበራዊው ኑሮአችሁ፡ ፍጹም ሰላማዊና የተደላደለ ይኾንላችኋል፡ ከዚያ በኋላ፡ ምንም ዓይነት ችግር አይኖርም። ከእየራሳችሁ ፍላጎትና ምርጫ የሠረፁት፡ በዲያብሎስ አንቂነትና በሌሎች ክፉ ሰዎችም አበረታችነት ያጥለቀለቋችሁ፡ የምኞት፡ የጥላቻ፡ የምቀኝነትና የቀናት የክፋት ኃይላት፡ ምንጮቻቸው ይደፈናል፡ የግንዳቸው ሥር ይቆረጣል፥ መሠረታቸው ፈራርሶ ይወድማል።

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፦ ፍጡርነት!
የዔድን ገነት፡ በኢትዮጵያ ስለመኾኗና በእግዚአብሔር መልክ የመፈጠር ምሥጢር።

አዳምና ሔዋን፡ በአንድነት ለተጠሩበት፡ *"ሰው"* ለተባለው ዕፁብ ድንቅ *ሥራ፡ "በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ"፥ "ከእኛም፡ እንደአንዱ ኾነ!"*[፹] ተብለው የተነገሩለት ኹለት ምሥጢራት፡ እውነትነትንና ግዝፈትን አግኝተው፡ በገሃድ ለፍጹምነት የበቁት፡ በዳግማዊው አዳም፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በዳግማዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም እንጂ፡ በጊዜው በተነገረላቸው፡ በቀደሙት አዳምና ሔዋን አለመኾኑን፡ የኹላቸውም የመጨረሻ ግብር፡ ግልጽ አድርጎታል። ይህንም፡ በቦታው ላይ ስንደርስ፡ በበለጠ ትረዱታላችሁ።

እንግዲህ፡ "አዳምና ሔዋን" በሚል ስያሜ፡ ከመጀመሪያዎቹ አንሥቶ፡ እስከአኹኖቹ፥ ወደፊትም፡ እስከዓለም ፍጻሜ፡ በዓለም ላይ ተነሥተው የሚታዩት ሴትና ወንድ ሰብአውያን ፍጡሮች፡ በእግዚአብሔር መልክ ኾነው፡ ቀድሞ፡ በገነት፥ ዛሬ፡ በምድር፥ ወደፊትም፡ በመንግሥተ ሰማይ፡ እንደእግዚአብሔር ይኖርዋት ዘንድ፡ ፈጣሪያቸው፡ በቸርነቱ የሰጣቸው፥ እነርሱም፡ እንደየፍላጎታቸውና እንደየምርጫቸው፡ ወይ፡ በፈቃደኝነት ተቀብለው ሊኖርዋት፥ አለዚያም፡ በእምቢተኝነት ተቃውመው ሊመልሷት የቻሉና የሚቻላቸው፡ መልካሚቱ ሕይወት፡ ይህች ነበረች፤ ዛሬም አለች፤ ወደፊትም፡ ለዘለዓለም ትኖራለች።

እባብ - ሰይጣን - ዲያብሎስ - ዘንዶ ማነው?

ጥያቄ፦ *ያሳዝናል! እኒህ፡ አዳምና ሔዋን ደግሞ፡ እንዴት፡ እንደመላእክቱ ሊሳሳቱ ቻሉ?*

መልስ፦ በቀድሞው ብርሃናዊ ስሙ፡ "ሳጥናኤል"፥ በኋለኛው ጽልመታዊ ስሙ፡ "ዲያብሎስ"፥ በክፋት አበጋዝነቱ፡ "ሰይጣን"፥ በተንኰል ግብሩ፡ "እባብ"፥ በጭካኔ ኃይሉም፡ "ዘንዶ" የተባለው፡ ርኩስ መንፈስ፡ የእግዚአብሔር ባለሟልና የሊቃነ መላእክት አለቃ እንደነበረ አውቃችኋል። ያ ርኩስ መንፈስ፡ በፈጣሪው ላይ በፈጸመው፡ ክህደት፥ ዓመፅና ትዕቢት ምክንያት፡ መቶውን የእግዚአብሔርን ነገደ መላእክት፡ በቀዳሚነት ሲመራ ከኖረበት የክብር ማዕርጉ ተዋርዶ፡ ከተከተሉት የአጋንንት ሠራዊቱ ጋር፡ ጨለማ በዋጠው በጥልቁ ምድራዊ ዐዘቅት ውስጥ ተጥሎ ይኖር ነበር።

በዚህ ኹኔታ፡ ዲያብሎስ የተባለው ሳጥናኤል፡ ከእግዚአብሔር መንግሥት እንዲወገድ በመደረጉ፡ የነገደ መላእክት ቁጥር፡ ወደዘጠና ዘጠኝ ዝቅ አለ። በኋላ ግን፡ ፈጣሪ፡ አዳምንና ሔዋንን፡ በመልኩ ፈጥሮ፡ ያን፡ የተለቀቀ የክብር ሥፍራ፡ ለእነርሱ በማውረሱ፡ ከእነርሱ ተወልደው ከተባዙት የሰው ዘር ነገዶች መካከል፡ የእርሱ፡ የአምላክ ልጆች ለመኾን በሚበቁት ቅዱሳኑ ምክንያት፡ እግዚአብሔር፡ የነገደ መላእክትን ቍጥር፡ ወደነበረበት፡ ወደመቶው ምልዓቱ መልሶታል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ይህም ምሥጢር የተከሠተው፡ ዲያብሎስ ያማሰነውን የሰዎችን መልካም ዕድል ሊቤዥ፡ እግዚአብሔር ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደምድር በመጣ ጊዜ፡ ይህን በሚመለከት፡ በምሳሌ ባስማውና እንዲህ በሚለው ትምህርቱ ነው። *"ከሰዎች መካከል፡ 'ታናናሾች ናቸው!' ብላችሁ፡ አንዳቸውንም እንዳትንቁ፤ እንዳታሰነካክሉም ተጠንቀቁ! 'መላእክቶቻቸው፡ በሰማይት፡ ዘወትር፡ የሰማዩ አባቴን ፊት ያዩሉና፡' እላችኋለሁ፡ የሰው ልጅ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣው፡ የጠፋውን ለማዳን ነው። ምን ይመስላችኋል? ለአንድ ሰው መቶ በጎች ቢኖሩት፡ ከእነርሱም፡ አንዱ ቢባዝን፡ ዘጠና ዘጠኙን በተራራ ትቶ፡ እየተዘዋወረ፡ የባዘነውን አይፈልግምን? ቢያገኘውም፡ እውነት እላችኋለሁ፡ ካልባዘኑቱ፡ ከዘጠና ዘጠኙ ይልቅ፡ በዚያ፡ ጠፍቶ ባገኘው፡ የበለጠ ደስ ይለዋል። እንደዚሁ ኹሉ፡ ከእነዚህ፡ ከታናናሾቹ፡ አንዱ እንዲጠፋ፡ በሰማይት ያለው አባታችሁ ፈቃድ አይደለም።"*[፺፪]

ከዚህ የተነሣ፡ የሐሰትና የትዕቢት፡ የክህደትና የዓመፅ አባትና ምንጭ የኾነው ዲያብሎስ፡ አኹን ደግሞ፡ የቅንዓትና የምቀኝነት፤ የተንኰልና የምኞት አባትና ምንጭ በመኾን፡ አዳምንና ሔዋንን፡ ከፈጣሪያቸው ሊለያቸው፡ በጠላትነት ይከታተላቸው ጀመር።

አዳምና ሔዋን፡ በዚያች በመልካሚ የገነት ኑሮአቸው፡ ከእንስሳቱና ከአራዊቱ፡ ከአዕዋፋቱም ጋር በየቋንቋቸው ይነጋገሩ፤ ይጫወቱም ስለነበረ፡ ከዕለታት በአንደኛዪቱ ቀን፡ ዲያብሎስ፡ በፊተና ሊያጠምዳቸው፡ የቅርብ ተወዳጃቸው በኾነችው በእባብ ላይ አድሮ፤ መጥቶ፡ *"ሔዋንን፡ 'በውኑ እግዚአብሔር፡ ከገነት ዛፍ ኹሉ እንዳትበሉ አዝዟልን?' ሲል ጠየቃት።*

"እርሷም፡ 'በገነት ካለው፡ የዛፍ ፍሬ ኹሉ እንበላለን፤ ነገር ግን፡ በገነት መካከል ያለውን፡ መልካምንና ክፉን የሚያስታውቀውን ዛፍ ፍሬ፡ እግዚአብሔር፡ 'እንዳትሞቱ፡ ከእርሱ አትብሉ! አትንኩትም!'" አለን። ብላ መለሰችለት። ዲያብሎስም፡ "ሞትን አትሞቱም፤ ከእርሱ የተገኘችውን ፍሬ በበላችሁ ቀን፡ ዓይኖቻችሁ እንዲከፈቱ፡ እንደእግዚአብሔርም፡ መልካምንና ክፉን የምታውቁ እንድትኾኑ፡ ፈጣሪ ስለሚያውቅ ነው እንጂ።" አላት።

"በዚህ ጊዜ፡ ሔዋን፡ የዛፉ ፍሬ፡ ለመብላት ያማረ እንደኾነ፡ ለዓይንም እንደሚያስጎመጅ፡ ለጥበብም መልካም እንደኾነ አየች፡ ከፍሬውም ወሰደችና በላች! ለባልዋ ለአዳምም ሰጠችው፡ እርሱም፡ ከእርስዋ ጋር በላ! ወዲያው፡ የኹለቱም ዓይኖች ተከፈቱ! እነርሱም፡ ራሳቸውን፡ ሰውነታቸውን፡ ራቁታቸውን ኾነው አገኙት! ደንግጠውም፡ አፍረውም፡ የበለስንም ቅጠሎች፡ እየያዘው፡ ኀፍረተ ሥጋቸውን በመሸፈን፡ ለየራሳቸው ግልድም አደረጉ!"[፺፫]

እንግዲህ፡ አዳምና ሔዋን፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠሩ የመጀመሪያዎቹ ሰብአውያን ፍጡሮች ብቻ ሳይኾኑ፡ ፈጣሪያቸው በጋብቻ ሥርዓት አንድ ያደረጋቸው፡ የመጀመሪያዎቹ ባልና ሚስት፡ በእባቡ ሰይጣን፡ አማካይነት፡ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመቃወም፡ የመጀመሪያዎቹ ኃጢአተኞች፤ የሰው ዘር የኾኑትንም፡ የመጀመሪያዎቹን፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ለመውለድ፡ የመጀመሪያዎቹ አባትና እናት ኾኑ።

የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን።

ጥያቄ፦ ድፍረት አይኹንብንና፡ "አዳምና ሔዋን፡ ይህን የመሰለውን ስሕተት፥ ጥፋትና በደል ከመፈጸም እንዲታቀቡ፥ ወይም መከላከያውን ኃይል አዘጋጅቶላቸው፡ በዚያ እንዲጠቀሙ ማድረግን፡ እግዚአብሔር፡ እንዴት ሳያስበው ቀረ? መቼም፡ ለእርሱ የሚሳነው ነገር እንደሌለ ተረድተናል፤ ታዲያ፥ ቀደም ብለው በተፈጠሩት፡ በመላእክት ላይ የደረሰውን ፈተናና ውድቀት፡ ከእነኚህ ከአዲሶቹ ፍጡሮቹ፡ ለምን አላስወገደውም?" ብለን እንድንጠይቅ ትፈቅድልናለህ?

መልስ፦ ጠይቆ ለመረዳት ስለኾነ፡ ይህን የመሰለውን ድፍረት፡ እንኳንስ፡ ኹሉን እንድናውቅለት የሚፈልገው ፈጣሪ ይቅርና፡ እኔ ደካማውና አላዋቂው ሰው እንኳ፡ ደስ ብሎኝ አበረታታዋለሁ። ስለዚህ፡ ለወደፊቱ፡ ይህን፡ "ድፍረት" የሚለውን ቃል መናገሩ ቀርቶ፡ በእየኅሊናችሁ እንኳ አታስቡት!

ወደጥያቄያችሁ ፍሬ ነገር ልመለስና፡ እንዳላችሁት፡ እግዚአብሔር፡ ኹሉን ማድረግ የሚቻለው ስለኾነ፡ አዳምና ሔዋን፡ ያቺን፡ መልካሙንና ክፉዉን ለይታ የምታስታውቀውን የእውቀት ዛፍ ፍሬ እንዳይበሉ፥ እንዲያውም፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ ብቻ በቅድሚያ በልተው፡ ክፋት፥ ኃጢአትና ሞት የሌሉባትን፡ የዘለዓለም መልካም ሕይወት ወርሰው፡ የገነት ኑሮአቸውን፡ በበለጠ ተድላ ደስታ እንዲቀጥሉ ለማድረግ፡ አዎን፥ ይችል ነበር።

"እግዚአብሔር፡ ማናቸውንም ነገር፡ 'ይኹን!' ብሎ፡ በቃሉ ብቻ፡ ማዘዝና ትእዛዙን ማስፈጸም ሲችል፡ ለምን ይህን ኹሉ አላደረገም?" ለሚለው፡ ለዚህ መጠይቃዊ አስተያየት፡ አጥጋቢ ከኾነ በቂ ምክንያቱ ጋር፡ ተገቢውን መልስ መስጠት አያዳግትም፤ ያም ምክንያት፡ ፈጣሪ፡ ለእያንዳንዱ ፍጡር፡ በነፍስ ወከፍ፡ በተፈጥሮ፡ ከሰጠው ባሕርይ የመነጨ ሲኾን፡ ቀደም ብለው፡ መላእክት፥ ቀጥለውም፡ አዳምና ሔዋን፡ እስካኹኑ ትውልድ ድረስ፡ የተጠቀሙበት፥ ዛሬም፡ እናንተና እኔ፡ እየሠራንበት ያለው፡ ***"የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን"*** የሚባለው ጸጋ ነው።

ይህ ስጦታ፡ ፈጣሪ፡ ለፍጡሩ ከሰጣቸው፡ የተፈጥሮ ጸጋዎች መካከል፡ ከኹሉ የሚበልጠው እንደኾነ፡ አስተውሉ! ሰውን፡ *"በመልኩ ፈጠረው!"* ያሰኘው፡ ይህ ነውና። ለፍጡርም፡ ከዚህ የበለጠ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠውና ሊሰጠው የሚፈልገው ሌላ ጸጋ እንደሌለ ተመልከቱ! ለሰው፡ በተፈጥሮው ካገኛቸው ጸጋዎች ጋር፡ ራሱ የሚፈልገውን፥ የሚፈቅደውንና የሚመርጠውን ለማድረግ ሥልጣንና ችሎታ፥ ነጻነትና መብት ያለው ኾኖ መፈጠሩ ብቻ ይበቃዋል። ለፍጡሩ፡ "ይህ ይሻለዋል" ብሎ አስቦለት፡ ይህን ያደረገለት፡ ራሱ ፈጣሪ ቀርቶ፡ እኔ ፍጡሩ እንኳ፡ እግዚአብሔርን፡ በዚህ ስጦታው፡ ማመስገን ብቻ ሳይኾን፡ ቸርነቱንም፡ እጅግ አብዝቼ አደንቃለሁ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

አኹንም እንደገና በማስተዋል ተመልከቱ! ፈጣሪ፡ ለአዳምና ለሔዋን፡ ይህን የመሰለውን የመምረጥ ነጻነትንና የመወሰን ሥልጣንን ሰጥቶ፡ ምን ዓይነት ምርጫን እንደሚያደርጉና ምን ዓይነት ውሳኔን እንደሚሰጡ ለማወቅ፡ ኹለት ዓይነት የተለያየ ጠቀሜታና ኀይል ያላቸውን ፍሬዎች የሚያስገኙ፡ ኹለቱ ዓይነት ዛፎችን፡ በመኖሪያቸው ገነት መኻል አበቀለላቸው:: አንደኛዋ፡ "የሕይወት ዛፍ"፡ ኹለተኛዋ ደግሞ፡ "የእውቀት ዛፍ" የሚል ስምና ግብር ነበራቸው፡ አዳምና ሔዋን፡ ምርጫቸው፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬን ለመብላት ከኾነ፡ ያን መልካም ፍሬ በልተው፡ የዘለዓለምን ሕይወት እንደሚቀዳጁ፤ ነገር ግን፡ ምርጫቸው፡ የእውቀትን ዛፍ ፍሬ ለመብላት ከኾነ፡ ያን ክፉ ፍሬ በልተው፡ በዘለዓለም ሞት ሲሠቃዩ የሚኖሩ መኾናቸውን፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ አስቀድሞ፡ በቃሉ ነገራቸው:: የእርሱ ፍላጎትና ፈቃድ፡ ምን እንደኾነም፡ በግልጽ ለይቶ አሳወቃቸው፡ ይህንም ያደረገው፡ ሞትን ስለምታስከትለው፡ ስለእውቀት ዛፍ ፍሬ፡ ጠንቁን በማብራራት፡ ከእርሷ እንዳይበሉ፡ ነገር ግን፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ በልተው፡ የእርሱ ልጆችና የመንግሥቱ፡ የክብሩም ወራሾች ኾነው፡ ከእርሱ ጋር አብረው፡ ለዘለዓለም፤ በሰላምና በፍቅር፡ በደስታና በዕረፍት እንዲኖሩለት ነበር::

እነርሱም፡ ከፈጣሪ፡ በተፈጥሮ በተሰጣቸው፡ በዚያ፡ የመምረጥ ነጻነታቸውና የመወሰን ሥልጣናቸው፡ ኹሉን ነገር አውቀው፡ ፈልገውና ፈቅደው፡ ምርጫቸውንና ውሳኔያቸውን አደረጉ! በዚያ ምርጫቸው ጊዜ፡ ፍላጎታቸውና ፈቃዳቸው፡ የፈጣሪያቸውን ፍላጎት መከተልና ፈቃዱን መፈጸም ቢኾን ኖሮ፡ የሕይወትን ዛፍ ፍሬ በልተው፡ ከእርሱ ጋር፡ ለዘለዓለም በሕይወት ለመኖር ይችሉ ነበር:: ያን፡ ለማድረግ፡ አንዳችም የሚከለክላቸው ምክንያት አልነበረም:: እንዲያውም፡ ፈጣሪያቸው፡ እንደሌሎቹ የዛፍ ፍሬዎች ኹሉ፡ የሕይወትንም ዛፍ ፍሬ "ብሉ!" ማለቱ እንደኾነ፡ የአምላክን አሳብ፡ በዚያ አድራጎቱና ኹኔታው፡ በቀላሉ መረዳት ይቻላል:: ይህን እውነታ፡ በቀላሉ የሚያረጋግጠው፡ ፈጣሪ፡ የሞት ጠንቅን የማስከተል ክፉ ተፈጥሮ በነበረባት፡ በእውቀቷ ዛፍ ፍሬ ላይ እንዳደረገው ኹሉ፡ ከሕይወት ዛፍ የሚገኘውን ፍሬ "አትብሉ!" ብሎ፡ በሕይወቷ ዛፍ ፍሬ ላይ፡ በግልጽ የገደበባቸው ክልከላ አለመኖሩ ነው::

የአዳምና ሔዋን ፍላጎትና ፈቃድ ግን፡ ሌላ ኾኖ ተገኘ:: ይኸውም፡ የፈጣሪያቸውን ፍላጎትና ፈቃድ በመቃወም፡ የክፋት፥ የኃጢአትና የዘለዓለም ሞት ጠንቅን ያስከተለችባቸውን፡ ፈጣሪያቸውም፡ በቃሉ፡ በግልጽ፡ "አትብሉ!" ያላቸውን፡ የእውቀትን ዛፍ ፍሬ እንዲበሉ፡ ጠላት ዲያብሎስ፡ ያቀረበላቸውን ተጻራሪ አሳብ፡ ያለቅሬታ የሥጋቸውን ፈቃድ ተከትለው፡ ከእግዚአብሔር ልጅነት ተቀብለው መፈጸማቸው ነው:: ይህ ድርጊታቸው፡ ከእግዚአብሔር ጽድቅ አውጥቶ፡ አውጥቶ፡ ለዲያብሎስ ተገዢነት፥ ለኃጢአት ቀንበር፡ በመጨረሻም፡ እግዚአብሔር፡ የእርሱ ለኾኑት ካዘጋጀው የዘለዓለም ሕይወት አውጥቶ፡ ለሰይጣንና ለሠራዊቱ ለተዘጋጀው ለዘለዓለም ሥቃይ ዳረጋቸው:: የፈጠራቸውንና ያን ኹሉ መልካም ችሮታ ያደረገላቸውን፡ የሚያውቁትን እግዚአብሔርን ትተው፡ የማያውቁትንና ምንም ያላደረገላቸውን ጠላታቸውን መከተላቸው፡ ዛሬም ስላለ፡ ያስደንቃል::

ምዕራፍ ፬፤
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ:- ፍጡርነት!
የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን::

ከዚህ የተነሣ: ክብራቸው የነበረው: የእግዚአብሔር መልኩ: ከእነርሱ ስለተለየ: የለበሱትን የብርሃን ጸጋ ተገፍፈው: ዕርቃናቸውን ቀሩ! ይህንም ሲያውቁና ሲያዩ: ኀፍረት ተሰማቸውና ሥጋቸውን በቅጠል ሸፈኑ::

ሰብአዊው ፍጡር: በዝንባሌውና በምርጫው: በበለጠ የሚያጋድለው: ወደእግዚአብሔራዊው መልካም ሳይኾን: ወደሰይጣናዊው ክፋት መኾኑ: ማለትም: የሰው ዘር: የእግዚአብሔርን ቃል ከመስማት÷ በጎ ሥርዓቱንና ቅን መንገዱንም ከመከተል ይልቅ: የዲያብሎስን ትእዛዝ መቀበልን÷ በሰይጣናዊ መመሪያውና በክፋት ጎዳናውም ላይ መጓዝን መምረጡ÷ መውደዱም: በዚህ ፍላጎቱና ምርጫው÷ ውሳኔውና ድርጊቱ ተረጋገጠ!

በኋላ ዘመን: *“እግዚአብሔር: የሰው ክፋት: በምድር ላይ እንደበዛ÷ የልቡ አሳብና ምኞትም ፈጽሞ ክፉ እንደኾነ ሰላየ: ሰውን: በምድር ላይ በመፍጠሩ ተጸጸተ፤ በልቡም አዘነ:: እግዚአብሔርም: 'የፈጠርሁትን ሰው: ከምድር ላይ አጠፋለሁ፤ ከሰው እስከእንስሳ÷ እስከተንቀሳቃሽም÷ እስከሰማይ ወፍም ድረስ፤ ስለፈጠርኋቸው: ተጸጽቻለሁና!' አለ::”*[፺፮] ተብሎ በታላቁ መጽሐፍ የተጻፈው: ለዚህ መኾኑን በቀላሉ መገንዘብ አያዳግትም::

ዛሬም ቢኾን: በሕይወተ ሥጋ የሚኖረው: እያንዳንዱ ሰው: ወንዱም÷ ሴቱም: የሚያደርገው: ያው አዳምና ሔዋን ያደረጉትን መኾኑን: ከእየራሳችን አስተሳሰብና አድራጎት በቀላሉ መረዳት ይቻላል፤ ለዚህም: የዘወትር መፋረጃ ኾኖ: በሰዎች ኅሊና ውስጥ ብቻ ሳይኾን: አፍአዊ ሰውነታቸው ላይ ጭምር: በገሃድ ሲመሰክር የሚኖረው ማስረጃ: እነሆ: ቀርቧል፤ እርሱም: የሕይወት ዛፍ ፍሬ ኾኖ: ወደዚህ ዓለም የመጣውና በሰዎች መካከል የተገኘው: ኢየሱስ ክርስቶስ በተናገረው ቃሉ ላይ የተመሠረተው ነው:: ኢየሱስ ክርስቶስ: በዚህ ቃሉ: “ለዘለዓለም ሕያዋን ኾናችሁ: በፍጹም ነጻነትና ሰላም÷ ተድላና ደስታ: ከእኔ ጋር ትኖሩ ዘንድ: ሥጋዬንና ደሜን: እንካችሁ! ብሉ! ጠጡ!” እያለ: በእየቀኑ: በብርሃን በመሬጭህ: በእየቤተ ክርስቲያኑ የሥርዓተ ቅዳሴ ገበታ: ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን እንድንቀበልለት: ሰዎችን: በይፋ ይጋብዛል::

በዚህ አንጻር ደግሞ: ዲያብሎስ: “'የሕይወት ዛፍ ፍሬ የኾነው: የኢየሱስ ክርስቶስ: ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ነው' ተብሎ የሚቀርብላችሁ ቁርባን: በሥጋችሁም÷ በነፍሳችሁም: ለኵነኔና ለፍዳ÷ ለገሃነመ እሳትና ለዘለዓለም ሥቃይ የሚዳርጋችሁ ስለኾነ: እርሱን ትታችሁ: ለሥጋ የሚኾነውን: የእንስሳውን ብርንዶና ጮማ እየበላችሁ÷ ሰውነታችሁንም ለተለያየ ፍትወት የሚያነሣሣውን: የወይንና የማር ጠጅን: በእየዓይነቱ እየጠጣችሁ ተደሰቱ!” እያለ: ሌትተቀን: መርዘኛ ወሬውን: በጨለማና በሹክሹክታ ያለኃፍረትና ያለዕረፍት ይነዛል::

በሰዎች÷ በኢትዮጵያውያንም ዘንድ: ተደማጭነትንና ተፈጻሚነትን ያገኘው: የማንኛቸው አዋጅ ይመስላችኋል? እጅግ ያሳዝናል፤ ያስገርማልም::

ጥያቄ:- *ለምንድር ነው: የሚያሳዝነውና የሚያስገርመው? በተለይም: በኢትዮጵያውያን ዘንድማ: በይበልጥ: ተደማጭነትንና ተፈጻሚነትን ሊያገኝ የሚገባው: የኢየሱስ ክርስቶስ አዋጅ አይደለምንዴ?!*

መልስ:- "እጅግ ያሳዝናል፤ ያስደንቃልም።" ያልሁት እኮ፡ ለዚህ ነው፤ ተቀባይነትን አትርፎ፡ በሥራ ላይ የዋለው፥ እየተስፋፋም ሲካኼድ የሚታየው አዋጅ፡ በአጽንዖት ልድገመው፡ በተለይ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ የዲያብሎስ እንጂ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ አይደለም።

ጥያቄ:- *እንዴት?*

መልስ:- "ይህ፡ ለምን? ወይም እንዴት ኾነ?" ለሚለው ጥያቄዎቻችሁ፡ መልስ ይኾናችሁ ዘንድ፡ ከላይ ከተጠቀሱት ኹኔታዎችና ድርጊቶች፡ የሚከተሉትን ቁም ነገሮች እንድትገነዘቧቸው የሚያስፈልጋችሁ ይኾናል።

እነዚህም:-

፩ኛ. እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ ወንድ ኾነ ሴት፡ በእየግሉ፡ በዚህ ዓለም፡ የእግዚአብሔር የኾነውን፡ መልካሙን ወገን፥ ወይም የዲያብሎስ የኾነውን፡ ክፋውን ወገን ለመከተል፡ ገደብ የሌለው፡ ፍጹም የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ ከፈጣሪው፡ በተፈጥሮ የተሰጠው መኾኑን፡

፪ኛ. የዚሁ ፍጡር ምርጫ፡ በይበልጥ፡ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ፡ የዲያብሎስን ፍላጎት የሚከተል መኾኑንና ይህንኑ ምርጫውን፡ በተግባር ላይ የሚያውለው፡ በዚሁ፡ በሰይጣናዊው አግጣጫ መኾኑን፤

፫ኛ. ዲያብሎስ፡ የእግዚአብሔር ተቃዋሚ ብቻ ሳይኾን፡ ሰውን፡ በጠላትነት ሊያጠፋው፡ በቅንዓት የሚከታተለውና በምቀኝነት የሚፈታተነው፡ ምክንያቱ፡ የሰው ዘር፡ በእርሱ ቦታ ተተክቶ፡ የእርሱን የቀድሞ ክብር ስለወረሰበት መኾኑን፤

፬ኛ. በፍጥረት መጀመሪያ፡ "እባብ"፥ በፍጻሜ ዘመንም፡ "ዘንዶ" የተባለው፡ ይኸው ርኩስ መንፈስ፡ የፈተና መሣርያነቱ፡ በእግዚአብሔር ዘንድ ታውቆለት፡ ሰዎችን እንዲፈትን፡ እግዚአብሔር የፈቀደለት መኾኑን፥ ይህም መለኮታዊ ፈቃድ፡ በነኢዮብ ብቻ ሳይኾን፡ በራሱ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ሳይቀር ተፈጻሚነትን ያገኘ መኾኑን፤

፭ኛ. በእነዚህ፡ በተጠቀሱት ምክንያቶች፡ የእግዚአብሔር ወገኖች የኾኑ ሰዎች፡ በዚህ ዓለም፡ ፈተናና መከራ የሚጸናባቸው፥ የዲያብሎስ ወገኖች የኾኑት ግን፡ በኹሉ እየቀናቸው፡ የተድላ ደስታ ፍላጎታቸው የሚሟላላቸው መኾኑን፤

፮ኛ. ይህን የመሰለው ኹኔታ፡ በዚህ ዓለም እጅግ ሰፍኖ፥ በርትቶና ተስፋፍቶ መታየቱ፡ በተለይ፡ ለእግዚአብሔር ወገኖች፡ እውነተኛነትና ታማኝነት፡ ጽኑ መፈተኛ እሳት ኾኖ እንዲያገለግል፡ ከፈጣሪ እንደተፈቀደ በማመን፡ የቅዱሱ ኪዳን ልጆች የኾንነው ኢትዮጵያውያን፡ ፈተናውን፡ በትዕግሥት ተቋቍመን ድል ማድረግ የሚገባን መኾኑን፤

፯ኛ. ሰዎች፡ በዚህ ዓለም፡ ጥቅማቸውን፡ ወይም ጉዳታቸውን በሚመለከት፡ እንደየምርጫቸው፡ በግልም ኾነ በኅብረት፡ የሚደርስባቸው ማናቸውም ዓይነት ኹኔታ፡ "ሥራ ለሠሪው፤ እሾህ ላጣሪው!" እንደሚባለው፡ የየድርጊታቸውን ብድራት በመቀበል ሲኾን፡ ከእግዚአብሔር ዘንድ፡ ሊከፈላቸው የተዘጋጀው፡ የመጨረሻው፡ የእምነትና የምግባር ዋጋ ግን፡ የሚታደላቸው፡ ዛሬ ሳይኾን፡ በፍጻሜ ዘመን በሚሰጠው፡ የዘለዓለማዊ ዳኝነቱ ፍርድ ላይ መኾኑን የሚያመለክቱት ናቸው።

ከዚህ ጋር አያይዛችሁ የምታስተውሉት፡ አንድ ሌላ፡ ዓቢይ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ እግዚአብሔር፡ በገነት መካከል ተክሏቸው የነበሩት፥ በፍሬያቸውም፡ "የሕይወት ዛፍ" እና "የሞት ዛፍ"፡ የሚል መለያ ስያሜ የተሰጣቸው፡ ኹለቱ ዛፎች፡ ምሳሌነታቸው፡ በምንና በእነማን ተፈጽሞ እንደተገኘ የሚያሳየው እውነታ ነው። በዚህ መሠረት፡ በፍጥረት መጀመሪያ፡ የደረሰው ኹናቴ፡ ክፉና ደጉን ለይታ ያሳወቀችው፡ "የሞት ዛፍ"፡ ለምውቱ አዳም፡ ምውት ምሳሌ መኾኗን፡ ማለትም፡ አዳም፡ "የሞት ዛፍ" አማናዊ መገለጫ መኾኑን አረጋግጧል። የተረጋገጠውም፡ ከዚህ ዛፍ የተገኘችውን ፍሬ፡ ራሷ በልታ፡ ባሏንም በማብላት፡ ለዲያብሎስ ተገዢነት፥ ለኃጢአትና ለሞት ምክንያት የኾነችው ሔዋን፡ ከአዳም በመገኘቷ ነው።

በዚህ አንጻር ደግሞ፡ በመጨረሻው ዘመን የደረሰው ኹናቴ፡ "የሕይወት ዛፍ"፡ ለሕያውቱ ድንግል ማርያም፡ ሕያው ምሳሌ መኾኗን፡ ማለትም፡ ድንግል ማርያም፡ "የሕይወት ዛፍ" አማናዊት መገለጫ መኾኗን አረጋግጧል። የተረጋገጠውም፡ አዳምና ሔዋን፡ "የሞትን ዛፍ" ፍሬ ሳይበሉ፡ "የሕይወትን ዛፍ" ፍሬ በልተው ቢኾን ኖሮ፡ "ለዘለዓለም ሕያዋን ኾነው ለመኖር በበቁ ነበር!" ሊባልላቸው ይቻል እንደነበረ ኹሉ፥ ዘሮቻቸው፡ "የሕይወት ዛፍ" ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም የተገኘውን፡ "የሕይወት ዛፍ ፍሬ" ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ሥጋውን በመብላትና ደሙን በመጠጣት፡ የዘለዓለም ሕይወትን ለመውረስ በመቻላቸው ነው።

እንግዲህ፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሰው፡ የእያንዳንዱ ወንድ፡ የህልውና አቋም የሚወሰነውና የሚለየው፡ ወገናዊነቱ፡ ከመጀመሪያው አዳም፡ ወይም፡ የመጨረሻው አዳም ከኾነው፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደማንኛቸው እንዲኾን፡ በሚያደርገው ምርጫው ላይ ይኾናል። ይህም ማለት፡ ይህ ወንድ፡ የመጀመሪያውን አዳም መምሰልን ከመረጠ፡ የዚያ አዳም ዕድል፡ በ"ሞት ዛፍ" ምሳሌነቱ ያስገኘው ፍሬ፡ የሞትን ጽዋ ስለኾነ፡ የዚህ ወንድ፡ ሥጋዊ ኑሮና ነፍሳዊ ፍጻሜ፡ የዘለዓለም ሞት ይኾናል። ነገር ግን፡ የዚህ ወንድ ምርጫ፡ የመጨረሻውን አዳም፡ ኢየሱስ ክርስቶስን መምሰል ከኾነ፡ የዚህኛው አዳም ዕድል፡ በ"ሕይወት ዛፍ ፍሬ" ምሳሌነቱ ያስገኘው ጸጋ፡ የሕይወትን ጽዋ ስለኾነ፡ የዚህ ወንድ፡ ሥጋዊ ኑሮና ነፍሳዊ ፍጻሜ፡ የዘለዓለም ሕይወት ይኾናል ማለት ነው።

በዚሁ መልክ፡ የእያንዳንዷ ሴት፡ የህልውና አቋም፡ የሚወሰነውና የሚለየው፡ ወገናዊነቷ፡ ከመጀመሪያዋ ሔዋን፡ ወይም፡ የመጨረሻዋ ሔዋን ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም፡ ወደማንኛቸው እንዲኾን በምታደርገው ምርጫዋ ላይ ይኾናል። ይህም ማለት፡ የመጀመሪያዋን ሔዋን መምሰልን ከመረጠች፡ ሥጋዊው ኑሮዋና ነፍሳዊው ፍጻሜዋ፡ የዘለዓለም ሞት ይኾናል፡ የመጨረሻዋን ሔዋን፡ ድንግል ማርያምን መምሰልን ከመረጠች ግን፡ ሥጋዊው ኑሮዋና ነፍሳዊው ፍጻሜዋ፡ የዘለዓለም ሕይወት ይኾናል ማለት ነው።

የ፭ሺ፭፻ ዓመታት ዘመን ኵነኔ ምሥጢር።

ጥያቄ፦ *እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ መላእክትም ኾኑ የሰው ዘር የሚገኙበት ፍጥረት ኹሉ፡ እንዴት ሊድን ቻለ? እግዚአብሔርም፡ በዘለዓለም መንግሥቱ ላዘጋጀለት መልካም ሕይወት፡ በተለይ፡ ሰብአዊው ፍጡር፡ እንዴት ሊበቃ ይችላል?*

መልስ፦ *"በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ኹሉ ይቻላል! ማድረግ የሚሳነውም ነገር የለም!"*[፶፯] ተብሎ እንደተነገረው፡ በፍጥረቱ ዘንድ፡ ሊፈጸም ቀርቶ፡ ሊታሰብ እንኳ የማይሞከረው፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነው፡ ፍጥረቱን የማዳን (የታዳጊነት) ሥራው፡ እውን የሚኾንበት ዘመን እንደሚመጣ፡ እግዚአብሔር፡ ገና የመጀመሪያዎቹ ሰብአውያን ፍጡሮች፡ በሕይወተ ሥጋ በነበሩበት ጊዜ፡ የተስፋ ቃሉን ሰጠ! ይህም የኾነው፡ አዳምና ሔዋን፡ ከፈጸሙት፡ የክህደት፡ የዓመፅና የአምልኮ አመንዝራነት ኃጢአታቸው፡ "ተሳስተናል! አጥፍተናል! በድለናል!" ብለው፡ በፈጣሪያቸው ፊት ወድቀው፡ ይቅርታ በመጠየቃቸው፡ ማለትም፡ ንስሓ በመግባታቸው ነው።

አዳምና ሔዋን፡ በገዛ ራሳቸው ምርጫና ውሳኔ ከገቡበት፡ የጨለማ ግዛትና ባርነት፡ ኃጢአትና ሞት ሊያድናቸው፡ እግዚአብሔር፡ የሰጣቸው የተስፋ ቃል፡ *በኃሙስ ዕለት ወበመንፈቀ ለዕለት፡ እትወለድ እምወለተ ወለትከ! ወእድኅክ ውስተ መርሆብከ፡ ወእትቤዘወከ በመስቀልየ፡ ወበሞትየ!"*[፶፰] "በአምስት ቀን ተኩል"፡ ማለትም፡ "አምስት ሺህ፡ አምስት መቶ ዓመታት ሲፈጸሙ፡ ከሴት ልጅህ ሴት ልጅ ተወልጄ፡ በቤትህ ምድራህ (ደጃፍ) ድኜ፡ ስለአንተ ቤዛ ኾኜ፡ ተሰቅዬና ሞቼ አድንሃለሁ!" የሚል ነበር። እዚህ ላይ፡ ስለእግዚአብሔር ቀንና ስለሰው ቀን ልዩነት፡ ቀደም ብሎ የተሰጠውን ሐተታ፡ አስታውሳችሁ፡ "አምስት ቀን ተኩል"፡ ያለው፡ "አምስት ሺህ፡ አምስት መቶ ዓመታት" የመኾኑን ቁም ነገር፡ በትርጓሜው አስተካክላችሁ እንድትረዱት ያስፈልጋል።

ምዕራፍ ፬!
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፡- ፍጡርነት!
የ፭ሺ፭፻ ዓመታት፡ ዘመነ ኹነኔ ምሥጢር።

አዳምና ሔዋን፡ ለጊዜው፡ ንስሓ ይግቡ እንጂ፡ የፈጸሙት ክህደትና ዓመፅ፥ የአመንዝራነት ኃጢአትና ያስከተለባቸው ሞት፡ በራሳቸውና እንደነርሱ፡ የዲያብሎስ ወገኖች መኾንን በሚመርጡ ልጆቻቸው አማካይነት፡ ባለማቋረጥ እንደሚቀጥል፥ ይህም የክፋት አካኼዳቸው፡ ሰውን፡ በምድር ላይ በመፍጠሩ፡ በኋለኛው ዘመን እስከመጸጸት እንደሚያደርሰው፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ፡ በአምላክነቱ፡ ኹሉንም አወቀ፤ ወዲያውም፡ ያን፡ የሰጣቸውን የተስፋ ቃል፡ ከላይ እንደተመለከተው፡ እነርሱ ከተፈጠሩባት ቀን ጀምሮ፡ የዘመኑ ቁጥር፡ ፭ሺ፭፻ ዓመታት ሲሞላ እንደሚፈጽምላቸው፡ አበሠራቸው፤ ይህም፡ "እነሆ፡ ያች ዘመን ስትደርስ፡ የራሱን መለኮታዊ አካልና ባሕርይ፡ ከእኒህ ስሑታን ፍጡሮቹ፡ የነፍስና የሥጋ አካላትና ባሕርያት ጋር በማዋሃድ፡ ሰው ኾኖ፡ በምድር ላይ የሚገለጽ መኾኑን አረጋግጦ ነገራቸው!" ማለት ነው።

ሰው የሚኾነውም፡ በኋለኛው ዘመን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሞ እንደታየው፡

፩ኛ፡ የእግዚአብሔር የተስፋውና የትንቢቱ ቃላት ኹሉ መፈጸማቸውን ሊያረጋግጥ፥

፪ኛ፡ የሰው ልጆች፡ ፍጹም የኾነችውን ሕይወት፡ በምድር ላይ፡ በአካለ ሥጋ፡ እንዴት መኖር እንደሚገባቸው ሊያስተምርና ሊያሳይ፥

፫ኛ፡ ከኹሉም ይልቅ፡ በነፍስና በሥጋ ዓለማት ውስጥ የፈጠራቸውን መላእክትንና ሰዎችን፡ ለዘለዓለም፡ ከክፋት፥ ከኃጢአትና ከሞት በማዳን፡ እነዚህን ኃይላትና አበጋዛቸውን ድል አድርጎና ኹሉንም ዋጅቶ፡ ወደመጨረሻው መንፈሳዊ ዓለም ሊያስገባ፥ በዘለዓለማዊ መንግሥቱም፡ የጌትነቱ፥ የክብሩና የደስታው ወራሾች ሊያደርጋቸው መኾኑን አሳወቃቸው።

ይህ መለኮታዊ ውሳኔው፡ እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ ያለውን፡ የታዳጊነት ፍቅሩን፡ የገለጸበት ታላቅ ቸርነቱ ኾነ!

ጥያቄ፡- *እግዚአብሔር፡ ይህን የታዳጊነቱን ታላቅ ቸርነት ለማድረግ፥ ማለትም፡ ሰብኣዊ ፍጡሩን፡ ከክፋት፥ ከኃጢአትና ከሞት የማዳን ቤዛነቱን፡ ለምን፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት ማቆየት አስፈለገው?*

መልስ፡- ለዚህ ጥያቄያችሁ፡ መልስ የኾነው እውነታ የሚገኘው፡ ከፈጣሪ ሳይኾን፡ ከራሱ ከሰብአዊው ፍጡር ነው። የፈጣሪ ፈቃድማ፡ ምን እንደኾነ፡ ገና፡ ከመጀመሪያው፡ ለአዳምና ለሔዋን፥ ከእነርሱም በኋላ፡ በእየዘመናቱ፡ ለልጆቻቸው ባደረገላቸው የቸርነት ሥራዎቹ ገሃድ አውጥቶታል። በዚህ ረገድ፡ እግዚአብሔር፡ ይህን የታዳጊነቱን ታላቅ ቸርነት ለማድረግ፡ ለዚያን ያህል ረዥም ዘመን እንዲጠብቅ ያስገደደው፡ ከእርሱ የመነጨ፡ አንዳች ሌላ፡ የፍላጎት ምክንያት ኖሮ አይደለም። ምክንያቱ፡ አንድ ብቻ ነበር፤ እርሱም፡ ከእግዚአብሔር ፈቃድ አፈንግጦ፡ ወደዲያብሎስ ፈቃድ ያዘነበለው የሰው ፈቃድ፡ ራሱን፡ ወደነበረበት የተፈጥሮ ቦታው አስተካክሎ ለመመለስ፡ "እምቢ!" ብሎ በዓመፀኛነት ሳጠ አቱ መቀጠሉ ነበር።

የዚህም ምንጩ፡ በፍጥረት ዘመን የኖረችው፡ የመጀመሪያዋ ሔዋን፡ ከፈጣሪዋ በተሰጣት፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ተጠቅማ፥ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ፡ የሥጋዋን ፈቃድ ተከትላ፡ የዲያብሎስን የክፋት አሳብና የሞት ቃል በመቀበሏ መኾኑ፥ አዳምም፡ የፈጣሪውን ቃል ከመጠበቅ ይልቅ፡ የሚስቱን ቃል በመከተሉ መኾኑ፡ ቀደም ብሎ ተመልክቷል።

በፍጻሜ ዘመን ግን፡ አዳምና ሔዋን፥ ከኋለኞቹ ትውልዶቻቸው ጋር በተከታታይ የተከተሉትን፡ ያን ክፉ የኀጢአት ህልውና፡ ወደደጉ የምሕረት ሕይወት መልሳ ለመለወጥ የምትችል፥ በፍጹም ሃይማኖታዊ አቋሟና ምግባርዋም፡ መለኮት ልጇን፡ "ዳግማዊ አዳም"፥ ራሷን፡ "ዳግማዊት ሔዋን" የምታሰኝ፡ እንዲት አካለ መጠን ያደረሰች፡ የ፲፭ ዓመት ድንግል፡ በምድር ላይ የምትገኘው፡ ልክ፡ በዚያች፡ ፭ሺ፭፻ኛዋ ዓመት በምትፈጸምባት ቅጽበት መኾኑን፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ ስላወቀ፡ የተስፋው ቃል የሚፈጸምበትን ዘመን፡ ቁጥሩን ወስኖ፡ ለአዳምና ሔዋን ነገራቸው።

ያም የኾነው፡ የቀደመችው ሔዋን፡ ለጥፋቱ ወገን የተጠቀመችበትን፡ ያን፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ ይህች ድንግል፡ ለልማቱ ወገን ስላዋለችው ነው፤ ይህም፡ "ሥጋዊ ፈቃዷን ከሚያበረታታው፡ ከዲያብሎስ ፈቃድ ይልቅ፡ የነፍሷን ፈቃድ ያጠናከረላትን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን መልካም አሳብና የሕይወት ቃል ለመቀበል የበቃች ኾና ተገኘች፤ በሔዋንና በሌሎቹ ሴቶች ላይ የታየውን፡ ያን የዓመፅ የብረት ሰንሰለት በጥሳ፡ ያን፡ የኃጢአት ግድግዳም አፍርሳ፡ መለኮታዊው አካልና ባሕርይ፡ በማኅፀንዋ ያድርባት ዘንድ፡ ሰውነቷን፡ በንጽሓ ነፍስ፥ በንጽሓ ሥጋና በንጽሓ ልቦና አጥርታ፥ ኹለንተናዋንም፡ በፍጹም ትሕትና የተገባች አድርጋ አቀረበች፤" ማለት ነው። በአጠቃላይ፡ ስለኃጢአት ከማሰብ፥ ከመናገርና ከማድረግ ራሷን በማንጻት፡ ለዚያ ታላቅ ማዕርግ ያበቃች ድንግል፡ በምድር ላይ የምትገኘው፡ በዚያች፡ በ፭ሺ፭፻ኛዋ ዓመት መኾኑን፡ እዎን፡ እግዚአብሔር፡ አስቀድሞ ስላወቀ፡ ያን ያህል ረዥም ዘመን መቆየት አስፈለገው።

ጥያቄ፡- *እንዴት፥ እንዴት? አልገባንም! ይህ መልስህ፡ በጣም ረቀቀብን፤ ስለዚህ፡ በበለጠ ብታብራራልን?*

መልስ፡- እዎን፥ ሊረቅባችሁ ይችላል! እዚህ ላይ፡ ልናተኵርበት የሚገባ፡ ታላቅ ምሥጢር አለ። ይኸውም፡ በአንዳንዶች ዘንድ እንደሚታመነው፡ "እግዚአብሔር፡ በማኅፀንዋ ሊያድርና ከእርስዋ ሊወለድ የፈለጋትን ድንግል፡ እርሱ ራሱ መረጣት! አነጻት!" ከሚለው መሠረታዊ አስተሳሰብ ሲሠርፅ የኖረውን ይትበሃል ይመለከታል።

ይህ ደግሞ፡ በግድ፡ ሌሎች ከባድ የኾኑ ጥያቄዎችን ያስከትላል። እነዚህም፡ "እንዲህ ከሆነ፡ ታዲያ፡ ፈጣሪ፡ ይህን ምርጫውን ለማድረግ፡ ፭ሺ፭፻ ዓመታት መቆየት ለምን አስፈለገው? ከመጀመሪያዪቱ ሔዋንና ከእርሷ ከተወለዱት ሴቶች ልጆቿ መካከል፡ አንዲቱን መምረጥ ይቻለው አልነበረምን? ፍጡሩስ የሰው ዘር፡ በዲያብሎስ የገዢነት ቀንበር ሥር፡ ለዚያን ያህል ዘመን፡ በኃጢአት ደዌ ሲማቅቅ ኖሮ፡ በመጨረሻ፡ በፃዕረ ሞት ጽዋ፡ ወደሲዖል እንዲወርድ፡ ለምን፡ ዝም ብሎ ተመለከተው? ይህን የመሰለው፡ የፍጡሩ መራራና ጽኑ ሥቃይ ያስደስተው ነበርን?" የሚሉትን የመሰሉት ጥያቄዎች ናቸው።

ነገር ግን፡ እንዲህ አይደለም፤ በመጀመሪያ ነገር፡ ሴቶች፡ እንደወንዶች ኹሉ፡ በራሳቸው ፍላጎትና ፈቃድ በሚያካኼዱት፡ የእየራሳቸው ምርጫና ውሳኔ ካልኾነ በቀር፡ እግዚአብሔር፡ በመካከላቸው፡ ምንም ዓይነት ማበላለጥንና ልዩነትን፥ አድልዎንም ከቶ አያደርግም፤ ማለትም፡ ከሔዋን ጀምሮ እስከዓለም ፍጻሜ ድረስ የኖሩትና የሚኖሩት ሴቶች ኹሉ፡ በእርሱ ዘንድ፡ በአንድ ዓይን የሚታዩና በአንድ ፍቅር የተወደዱ፡ አንድ ፍጡሮቹ፥ አንድ ልጆቹ ናቸው። ኹለተኛም፡ ፍጡሩ የሰው ዘር፡ በዲያብሎስ የክፋት ኃይላት፡ ለአንዲት ቅጽበትም ቢኾን፡ እንዲሠቃይ አይፈቅድም። እንዲህ ከኾነ ታዲያ፡ ያ ኹኔታ፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት፡ ለምን ጸንቶ ቀጠለ?

ለዚህ ጥያቄ፡ አጥጋቢ የኾነውን ምላሽ ለማግኘት፡ የሚከተለውን ሐተታ፡ በማስተዋል ተመልከቱት! ይኸውም፡ እንዲህ የሚል ነው፦ ፈጣሪ፡ እንደፍጡር አይደለም። ስጦታውን አይነፍግም፤ የሰጠውንም አይነሣም። ትልቁ ስጦታውም፡ ለፍጡሩ፡ በተፈጥሮው ያቀዳጀው፡ *የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን* መኾኑን፡ ቀደም ብዬ ከሰጠኋችሁ ማብራሪያ፡ እንደተረዳችሁት አምናለሁ። እንግዴህ፡ ከመጀመሪያዪቱ ሔዋን እንሥቶ፡ እስከዚያች፡ እስከ፭ሺ፭፻ኛዋ ዓመት ድረስ ተወልደው፡ በዚህ ዓለም ከኖሩት ሴቶች መካከል፡ በዚያ፡ የመምረጥ ነጻነቷና የመወሰን ሥልጣኗ ተጠቅማ፡ ራሷን ለእግዚአብሔር እናትነት ያበቃች፡ አንዲትም ድንግል ልትገኝ እንዳልተቻለ፡ በግልጽ ይታወቃል። እግዚአብሔርም፡ እንዲህ ያለችዋን ድንግል፡ መፍጠር፥ ወይም የተፈጠረችውን፡ ለዚያ ንጽሕና ማብቃት አቅቶት፡ ወይም ተስኖት አይደለም። በፈጣሪነቱ፡ ይህን ማድረግ፡ በእርግጥ ይችል ነበር። ነገር ግን፡ ይህን ማድረግ አልፈለገም። በእርሱ ውሳኔ፡ ይህን በማድረግ፡ ያን፡ ለፍጡሩ የሰጠውን ታላቅ ስጦታ፡ ማለትም፡ የመምረጥ ነጻነትንና የመወሰን ሥልጣንን፡ በአምላክነቱ ሊሽር፥ ሊገድብ፥ ወይም ሊነፍግ ከቶ አልፈለገም። ስለዚህ፡ እግዚአብሔር፡ በዚያ የተፈጥሮ ስጦታዎቿ፡ ማለትም፡ ለግሏ በተሰጧት፡ የመምረጥ ነጻነቷና የመወሰን ሥልጣኗ፡ ራስዋን፡ ለእግዚአብሔር እናትነት የምታበቃ፡ ድንግል እስክትገኝ ድረስ፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት ጠበቀ ማለት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

አዎን: ያች ድንግል ተወልዳ: በምድር ላይ እስክትታይ ድረስ: ከመጀመሪያዋ ሔዋን አንሥቶ: ያን ለሚያህል ረዥም ዘመን: ራስዋን: በፈቃድዋ: ለዚያ ታላቅ ንጽሕና ለማብቃት ፍጹም ፈቃደኛ የኾነች ድንግል ልትገኝ አልተቻለም:: እግዚአብሔር ደግሞ: ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ እስከዓለም ፍጻሜ ድረስ የሚወለዱት የሰው ዘር ፍጡሮቹ ኹሉ: እርሱን ፈጣሪያቸውን: እንዲያውቁት: እንዲወድዱትና እንዲያምኑበት የሚሻው: በእየራሳቸው የግል ፈቃድ: ፍላጎትና ውሳኔ እንጂ: በእርሱ ተፅዕኖና የበላይ ጣልቃ ገብነት አለመኾኑ: ቀደም ብሎ ተጠቅሷል::

ስለዚህ: ለእርሱ እናትነት የምትገባዋም ድንግል: ራሷን: ለዚያ የመጨረሻ ክብር: በዚህ መልክ የምታበቃ ትኾን ዘንድ: የፈጣሪ ፈቃዱ ኾነ:: ይህም ማለት: ያች ድንግል: ለእግዚአብሔር እናትነት: የሚያበቃትን ንጽሕና ለማግኘት: የሚያስፈልጋት መሥፈሪያ: የራሷ ፍጹም ፍላጎትና ፈቃድ እንዲኾን: ያም ፍጹም ፍላጎትና ፈቃድ: ከራሷ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን እንዲመነጭ: የፈጣሪ ፈቃዱ መኾኑን: እንመለከታለን:: በዚህ መሠረት: ለእርሱ እናትነት የምትበቃዋ ድንግል: ተወልዳ: በምድር ላይ የምትገለጸው: በዚያች በ፭ሺ፭፻ኛዋ የፍጥረት ዓመት መኾኑን: እግዚአብሔር: በፈጣሪነቱና በመለኮትነቱ: አስቀድሞ ስላወቀ: ያን: የተስፋ ቃሉን: ገና በኾነኔው መነሻ ጊዜ: ለአዳምና ሔዋን ሰጣቸው::

በግል ፍላጎትና በራስ ፈቃድ ላይ ተመሥርቶ: በማናቸውም ቦታ: ጊዜና ኹኔታ ሊፈጸም የሚችለው: ይህ: ለሰው ልጆች: እግዚአብሔር የሰጠው: የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ጸጋ: የአምላክ እናት ለመኾን እስከሚያበቃው ደረጃ የደረሰ መኾኑን: እነሆ: በቅድስት ድንግል ማርያም የኾነው: ዕፁብ ድንቅ መለኮታዊ ሥራ ያረጋግጣል:: ሰዎች: ወንዶችም ኾኑ ሴቶች: እያንዳንዳቸው: በእየግል ፍላጎታቸውና በእየራሳቸው ፈቃድ: በሚፈጽሙት: የመምረጥ ነጻነታቸውና የመወሰን ሥልጣናቸው: ለማናቸውም ዓይነት: ሥጋዊም ኾነ መንፈሳዊ ብቅዓት ሊደርሱ የቻሉትና የሚችሉት: በዚህ ምክንያት መኾኑን ልትረዱት ይገባል::

ይኸውም: የሥጋዊዉን ትተን: በመንፈሳዊው በኩል: ሰዎች: እግዚአብሔርን ለማወቅ: እውነተኛው ፍላጎትና ፈቃድ ኖሩዋቸው: ከዚሁ ግብ ለመድረስ: በቁርጠኛነት ከመረጡና ከወሰኑ: ይህ አቋማቸው: መጀመሪያ: "ወጣኒ": ከዚያ: "ማዕከላዊ": በመጨረሻም: "ፍጹም" ወደሚባሉት ማዕርጋት ከፍ እያደረጋቸው: የተነሡበትን የብቅዓት ደረጃ የሚያስገኝላቸው በመኾኑ ይታወቃል:: "የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት" ባለቤት መኾን ማለት: ከእነዚህ: ማዕርጋት መድረስ ነው! ይህንም እውነታ: የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን: ዘወትር የሚጸልዩዋቸው: የሃይማኖትና የቃል ኪዳን: የምስጋናና የሰላምታ ጸሎቶች እንደሚያንጸባርቁ አስተውላችሁ ተመልከቱት!

ሰውነት:-

ሰው የመኾን ነገር።

ጥያቄ: *እንግዴህ: እኛ: በዚህ: በአዳምና ሔዋን የተፈጥሮ አካልና ባሕርይ ተሠርተንና ተወልደን: ወደዚህ ዓለም የመጣን ፍጡሮች ከኾን: እያንዳንዳችን: "እኔ: ምን ዓይነት ፍጡር ነኝ?" ነው የምንለው?*

መልስ:- "ሰው"።

ጥያቄ:- *ሰው ምንድን ነው?*

መልስ:- በኢትዮጵያኛ (በዐማርኛ): "ሰው" የሚለው ቃል የተገኘው: "ሰብእ" ከሚለው የግእዝ ቃል ነው፤ ትርጉሙም: "ሰብእት": ማለትም "ሰባት" ከሚለው: የቁጥር መለያ የሠረፀ ሲኾን: "'ሰብእ': ወይም 'ሰው': 'ሰባትነት': ይኸውም: 'ሰባት ባሕርያት' ያሉት ኾኖ: በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ ሕያው ፍጡር" ማለት ነው።

ጥያቄ: *ሰባት ባሕርያት የተባሉት ምንና ምን ናቸው?*

መልስ:- ከሰባቱ ባሕርያት መካከል: አራቱ: "ባሕርያተ ሥጋ" ይባላሉ፡ እነርሱም: በግዘፊት ተከሥተው የሚታወቁት: የሚታዩትና የሚዳሰሱት: "እሳት: ነፋስ: ውኃና አፈር" ናቸው፡ እነዚህ ባሕርያት: እሳቱ: ከፀሓይ: ነፋሱ: ከአየር: ውኃው ከዝናብ: አፈሩ: ከመሬት የሚገኙ በመኾናቸው: በተፈጥሮአቸው ምድራውያን ይባላሉ። ፍጹም ረቂቅ የኾነችው የሰው ነፍስ: ከማሕፀን ጀምራ: እንደልብስ ለብሳው: በገሃድ የምትገለጽበትን: ሥጋዊውን አካል ያስገኙት: እነዚህ: በድን ንጥረ ነገሮች ናቸው።

ከሰባቱ ባሕርያት መካከል: ሦስቱ ደግሞ: "ባሕርያተ ነፍስ" ይባላሉ፡ እነርሱም: ተገልጸው ሊታዩና ሊዳሰሱ የማይቻሉት: በኅሊና ብቻ የሚታወቁት: "ነባቢነት፥ ለባዊነትና ሕያውነት" ማለትም: "የመናገር፡ የማስተዋልና ለዘለዓለም የመኖር ብቃት" የሚባሉት: ረቂቃን ሀብታት ናቸው፡ በደመ ነፍስ የሚንቀሳቀሰውን: ግዙፉን ሥጋ: እርሷ: እንደነጂ: እርሱ: እንደመኪና ኾኖ: የምትመራው: የምታዝዘውና የምትገለገልበት: እነዚህ: ሦስት ባሕርያት ያሏት፡ የሰው የነፍስ አካል ናት።

የነፍስ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፡- *ስለነፍስ አካልና ስለሦስቱ ባሕርያቷ፡ እስኪ፡ በበለጠ አብራርተህ አስረዳን?*

መልስ፡- "ነፍስ"፡ እንደሥጋ ኹሉ፡ አንድ አካል ያላት ኾና፡ ነገር ግን፡ ሦስት ባሕርያት ያሏት ረቂቅ ነገር ናት።

ሦስቱ "ባሕርያተ ነፍስ"፡ ሰማያዊ ተፈጥሮና መንፈሳዊ ህላዌ ያላትን፡ "ነፍስ" የተባለችውን፡ የማትታይና የማትዳሰስ አካል፡ ምንነቷን የሚያሳውቁ ረቂቃን ባሕርያት ናቸው። ነፍስ፡ የህልውናዋ መገለጫዎች በኾኑት፡ በእነዚህ ባሕርያቷ ምክንያት፡ "ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት" ትባላለች። "ሰው፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ አካል ነው!" ያሰኘውን ምሥጢር፡ እውን ያደረጉት፡ እነዚህ ሦስት፡ የነፍስ ባሕርያት ናቸው። በመለኮታዊው ፈቃድ፡ ከእግዚአብሔር ባሕርይ የሠረፀችው፡ ይህች የሰው ነፍስ፡ በዚህ ዓለም ኅዝፋ መገለጥ የምትጀምረው፡ በሩካቤ ሥጋ፡ ከአባት አብራክ ከተከፈለው ዘርና ከእናት አሥራው ከተቀዳው ደም ጋር፡ በዚያው መለኮታዊ ጥበብ ተዋሕዳ፡ በማሕፀን ሰፋድል ውስጥ በምታርፍባት ቅጽበት ነው።

ጥያቄ፡- *ነፍስን፡ "ነባቢት፥ ለባዊትና ሕያውት" ያሰኟት ባሕርያት፡ ምንድር ናቸው?*

መልስ፡- "ነባቢነት"፡ የሰው ነፍስ፡ በልዩ ልዩ ቋንቋዎች በመናገር፥ የተለያዩ ፊደላትን በመጻፍ እና/ወይም ወሰን በሌላቸው ዘዴዎችና ምልክቶች በመጠቀም፡ ፍላጎቷን የመግለጽ፥ መልእክቷን የማስተላለፍና ማንነቷን የማሳወቅ ችሎታ ያላት መኾኗን፥ ማለትም፡ ሓሳባዊ፥ ልቦናዊና አእምሮአዊ ስሜቷን፡ በቃል ቋንቋ፥ በሥነ ጽሑፍ ድርሰት፥ በግጥም፥ በቅኔ፥ በዜማ፥ በሙዚቃ፥ በሥዕል፥ በቅርፅና በሕንፃ ሥነ እውቀትና ኪነ ጥበብ፥ በመሳሰለውና በማናቸውም መንገድ፡ አግዝፋ የማሳየት ብቅዓት ያላት መኾኗን የሚያመለክተው ተፈጥሮዋ ነው።

"ለባዊነት"፡ የሰው ነፍስ፡ የማሰብ፥ የማወቅ፥ የማስተዋልና የማመዛዘን፥ ክፉና ደጉን የመለየት፥ የፈጣሪዋ መለኮታዊ ተሳትፎ እንኳ ሳይቀር፡ በምንም መልኩ፡ ጣልቃ ሳይገባባት፡ የፈቀደችውንና የፈለገችውን ነገር፡ በራስዋ ፍጹም ነጻነት መርጣ የማድረግ መብትና ሥልጣን ያላት መኾኗን የሚያሳየው ተፈጥሮዋ ነው።

"ሕያውነት"፡ የሰው ነፍስ፡ ከመለኮት ባሕርይ የተገኘች ስለኾነች፡ የማትሞትና የማትጠፋ፥ ነገር ግን፡ ህልውናዋ፡ በዘለዓለማዊነት እየቀጠለ የምትኖር መኾኗን የሚያረጋግጠው ተፈጥሮዋ ነው።

ጥያቄ:- *ነፍስን በሚመለከት: "ህልውናዋ: በዘለዓለማዊነት እየቀጠለ መኖር" ያልኸው: ምንድር ነው?*

መልስ:- ይህች የሰው ነፍስ: የሥጋ አካልዋን ለብሳ: በምድር ላይ: ከቆየች በኋላ: "ሞት" በተባለው ሥርዓት: ከዚሁ አካልዋ: ደግ ከኾነች በሰላማዊ ዕንቅልፍ፥ ክፉ ከኾነችም: በጣር ጽናት ተለይታ: ወደመንፈሳዊ ህልውናዋ ትሻገርና: ለዘለዓለም ትኖራለች እንጂ: ለምን ጊዜም አትጠፋም፤ ይህም: በሥጋ ሣለች: በፍጹም ነጻነትና ሥልጣን: በራስዋ ፈቃድ: ባደረገችው ምርጫና ውሳኔ መሠረት ይኾናል፤ ይኸውም: ወይ: የእግዚአብሔር ወገን ኾና: በዘለዓለም ሕይወት እየተደሰተች: በቅድሚያ: በገነት፥ ኋላም: በመንግሥተ ሰማያት፥ አለዚያ ደግሞ: የዲያብሎስ ወገን ኾና: በዘለዓለም ሞት: በቅድሚያ: በሲዖል፥ ኋላም: በገሃነመ እሳት ስትሠቃይ ትኖራለች ማለት ነው።

ጥያቄ:- *ይህ: ለምን ይኾናል?*

መልስ:- እንዲህ ካልኾነማ: ሥነ ፍጥረት: ሥርዓት የሌለባት ምስቅልቅል፥ ዓለምም: ፍጥረቱን: በፍትሕ ርትዕ የሚያስተዳድር ፈጣሪ የሌለባት: እንዳች ጉድ ሥፍራ መኾኗ አይደለምን? ይህም ማለት: ለሓሰትና ለክፋት: ጥብቅና በመቆም:-

፩ኛ: በጉልበቱ የሚመካው: ኃይለኛው፥ ግፈኛውና ዕብሪተኛው: "ዓቅመ ቢስ ምስኪን ነው!" የሚለውን ደካማውን፥

፪ኛ: በጥበቡ የሚመካው: ምሁሩ፥ ብልሁና ብልጡ: "ያልተማረ መሃይም ነው!" የሚለውን የዋሁን፥

፫ኛ: በሀብቱ የሚመካው: ከበርቴው፥ ባለጸጋውና ባለገንዘቡ: "ችግረኛ መናጢ ነው!" የሚለውን ደኃውን እንደጨቈኑ፥ እንዳሠቃዩና እንደበዘበዙ ኖረው: ከዚህ ዓለም: በሞተ ሥጋ: ከተለዩ በኋላ: ምንም አይጠየቁ ማለት ይኾናል። እንዲህ ዓይነቱ አስተሳሰብና አሠራር ደግሞ: እንኳንስ: በፍጹሙ እውነተኛ ዳኛ በእግዚአብሔር ፊት ይቅርና: ትክክለኛ ኅሊና በአለው: አስተዋይ ሰብአዊ ተመልካች ዘንድ እንኳ ተቀባይነት የለውም።

አዎን! በዚህ ዓለም: በአንድ ወገን: በእውነተኞች ላይ: እንዲህ ግፍን በመፈጸም: በክፋት ሥራቸው ሲደሰቱና ሲቀማጠሉ፥ የዲያብሎስ አገልጋዮች ኾነውና በንስሓ መመለስን: "እምቢ!" ብለው የኖሩ የሓሰት ሰዎች: ስለፈጸሙት ጥፋት: ምንም ዓይነት ተጠያቂነት ሳይኖርባቸውና የቅጣት ዋጋ ሳይወሰንባቸው: እንዲያው በዝምታ ብቻ ይታለፉ ማለት: መሰልና ማስረጃ የሌለው ፍርደ ገምድልነት ነው።

በሌላው ወገን ደግሞ፡ እነዚያ፡ ለእግዚአብሔር እውነትና ለደግነት፡ ጥብቅና በመቆም፡ ያ ኹሉ ግፍ፥ ጭቆናና ሥቃይ እየተፈጸመባቸው፥ ግፉን፡ በትእግሥት እየተቀበሉ፥ በጎ ሥራንም እየሠሩና ኃጢአታቸውን በንስሓ እያስወገዱ፥ ራሳቸውን፡ ለመሥዋዕትነት እስከማቅረብ በሚደርስ ጽናት፡ እግዚአብሔርን በማገልገላቸው፡ ተበድለው፥ ተጠቅተውና ተሠቃይተው የኖሩት፡ እውነተኞች ሰዎች፡ ተገቢው ካሣ ሳይከፈላቸው፡ እንዲሁ፡ ከንቱ ኾነው ይቅሩ ማለት ይኾናል። እንዲህ ከኾነ ደግሞ፡ ኹሉንም በዳኝነት አይቶ፡ ለክፉዉም፥ ለደጉም ትክክለኛውን ፍርድ የሚሰጥ፡ "እግዚአብሔር የለም!" የሚለው የሰነፎች አስተሳሰብ፡ እውነት መስሎ ሊታይ አይደለምን?

ጥያቄ፦ *ይህ ጊዜያዊ የኾነው፡ ምድራዊው ዕድል፥ ወይም ዘለዓለማዊ የኾነው ሰማያዊው ጸጋ፡ ለሌሎቹም ፍጡሮች ጭምር ተሰጥቷል? ወይስ የሰው ብቻ ነው?*

መልስ፦ እኒህ፡ ሦስቱ ባሕርያት፡ ማለትም፡ ነባቢነት፥ ለባዊነትና ሕያውነት፡ በነፍስ አማካይነት፡ ለሰው ብቻ የተሰጡ፡ የእግዚአብሔር ጸጋዎች ናቸው።

ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ እግዚአብሔር፡ ሰውን፡ በራሱ፡ *"በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው!"* ያሰኙትም፡ እነዚህ የነፍስ ባሕርያት ናቸው። በምድር ላይ የሚርመሰመሱት፡ እንስሶቹና አውሬዎቹ፥ በአየር የሚበሩት ወፎቹና አሞሮቹ እንዲሁም፡ በባሕር ውስጥ የሚዋኙት፡ ዓሦቹና ዓሣ ነባሪዎቹ፥ እነዚህና እነርሱን የመሰሉት፡ ሌሎቹ ፍጡሮች ግን የተፈጠሩት፡ ከላይ በተዘረዘሩት፡ በአራቱ የሥጋ ባሕርያት ብቻ ስለኾነ፡ በሕይወት የሚንቀሳቀሱትና በመራባት የሚበዙት፡ በዚህ ዓለም፥ የሚኖሩትም በደመ ነፍስ ብቻ ነው።

የሥጋ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፦ *የሰው ሥጋዊ አካሉና ባሕርዩ ገዝፎ የሚታየው፡ ተፈጥሮአቸው፡ መሬታዊ በኾኑትና "ባሕርያተ ሥጋ" በሚባሉት፡ በእሳት፥ በነፋስ፥ በውኃና በአፈር ስለመኾኑ የገለጽህልንን በሚበቃ አውቀናል፤ አኹን ደግሞ፡ እስኪ፡ ስለ"ደመ ነፍስ" አስረዳን!*

መልስ፦ "በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!" ያሰኘችውን፡ ነባቢት ነፍስን፡ ሰው፡ ከመቀበሉ በፊት፡ እርሱን ጨምሮ፡ ሌሎቹ፡ እንስሳት፥ አራዊት፥ አዕዋፋትና ዓሣት የተባሉት ፍጡሮች፡ የተፈጠሩት፡ አራቱ ባሕርያተ ሥጋ ተስማምተውና ተዋሕደው፡ ባስገኙት የሥጋ አካልና ባሕርይ መኾኑን አውቃችኋል፤ ያም ሥጋዊ አካል፡ በሕያውነት የሚንቀሳቀሰው፡ በደም መዘዋወር ብቻ ስለኾነ፡ "በደመ ነፍስ የሚኖር" ተብሎ ይለያል።

ይህም ማለት፡ የደሙ መዘዋወር፡ በመታነቅ፡ ወይም፡ በስለት በመታረድ፡ ወይም፡ በጦር በመወጋት፡ ወይም፡ በጥይት በመመታት ሲቆም፡ የዚያ ፍጡር ህልውና አብሮ ይቆማል፡ "ሞተ!" ይባላል፡ ያ ሥጋዊ አካል፡ ነፍስ ኖሮት፡ ወይም እየተነፈሰ፡ "በሕይወት ይንቀሳቀሳል!" የሚባለው፡ ደሙ፡ በአካሉ ውስጥ እየተዘዋወረ እስካለ ድረስ ብቻ ስለኾነ፡ ያች ሥጋዊት ሕይወት፡ "ደመ ነፍስ" ትባላለች።

ሰው፡ በመጀመሪያ የተፈጠረው፡ በዚህ ሥጋዊ አካል ብቻ ኾኖ፡ በሕይወት ይንቀሳቀስ የነበረው፡ በደመ ነፍስ ብቻ ነበር፡ እንደእንስሳ፡ እንደአውሬ ነበር ማለት ነው። በዚያን ጊዜም፡ "ሰው" የሚያሰኙት፡ ሦስቱ ባሕርያተ ነፍስ ስላልነበሩትና፡ በአራቱ ባሕርያተ ሥጋ ብቻ ስለሚንቀሳቀስ፡ "ሰው" የሚለውን ስያሜ ገና አልተቀበለም ነበር።

ጥያቄ:- *ይህ ነገር እንዴት ነው?*

መልስ:- የ"ሰው"፡ የሥነ ፍጥረቱ ሥርዓት የተጀመረውና የተከናወነው፡ በኹለት ደረጃ ነበር፡ ይህንም፡ *"እግዚአብሔር አምላክ፡ ሰውን፡ ከምድር አፈር አበጀው፡ በአፍንጫውም፡ የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ሰውም፡ ሕያው ነፍስ ያለው ኾነ!"* የሚለው፡ የመጽሐፍ ቃል ያስረዳል። *"እግዚአብሔር አምላክም፡ ሰውን ከምድር አፈር አበጀው!"* የሚለው ቀዳሚው ዐረፍተ ነገር የሚያመለክተው፡ ሰው፡ በመጀመሪያ ደረጃ የተፈጠረው፡ አራቱን ባሕርያተ ሥጋ በያዘው፡ እንስሳዊ በኾነውና በደመ ነፍስ በሚንቀሳቀሰው ሥጋዊ አካል ብቻ መኾኑን ነው። *"[እግዚአብሔር አምላክ]፡ በአፍንጫውም፡ የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ኾነ!"* የሚለው ተከታዩ ዐረፍተ ነገር ደግሞ፡ በአራቱ ባሕርያተ ሥጋ ላይ፡ ሦስቱን ባሕርያተ ነፍስ፡ ከእግዚአብሔር መለኮታዊ ባሕርይ በመቀበል፡ "ሰው" የሚያሰኘውን፡ የሰባት ባሕርያት ባለቤትነቱን መያዙን አረጋግጦ ያመለክታል። በዚህ ጊዜ፡ ይህ ማረጋገጫ፡ *"እግዚአብሔር፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፡ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፡ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።"* ከሚለው የመጽሐፍ ቃል ጋር የተስማማ ኾነ! እስከዚህ ጊዜ ድረስ፡ "ሔዋን"፡ በአዳም ውስጥ እንደነበረች፡ የአዳምም ጸታ ገና ያልተለየ መኾኑን አስተውሉት።

ከዚህ የተነሣ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ የተቀበሉት፡ ኹለቱም መኾናቸው ይታወቃል። *"ብዙ! ተባዙ!"* የሚለውን አምላካዊ በረከት፡ ለፍሬ ለማብቃት፡ እኒህ፡ "ሰው" ተብለው፡ በአንድ አካልና ባሕርይ የተፈጠሩት የፈጣሪ ድንቆች፡ በኹለት ጸታና ስም የተለዩት፡ ከዚያ በኋላ ነው።

እንግዲህ፡ ሰውን፡ ከግንዶቹ፡ አዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ከራሱና ከሌላው ፍጡር፡ ከፈጣሪው ጋር ሳይቀር፡ ስምምነት እንዳይኖረው፡ በውስጥም ኾነ በውጭ፡ የማይቋረጥ ሁከት እየተነሣሣበት፡ ህልውናውን፡ ቀድሞም ኾነ፡ ዛሬ፥ ወደፊትም፡ በሥጋትና በጭንቀት፡ በችግርና በሥቃይ እንዲያሳልፍ ያደረገበት፡ የሚያደርግበትም፡ የችግሩ ምክንያት፡ ሥጋዊ የኾነው፡ ይህ፡ የተፈጥሮ አቋሙ መኾኑን፡ በብርቱ ልታውቁትና ልትገነዘቡት ይገባችኋል።

ይህም ማለት፡ በሌሎቹ ሥጋውያን ፍጡራን ዘንድ የሌለው፡ ይህ ችግር፡ እንዲህ፡ በሰው ዘንድ ብቻ፡ ጠንቀኛና ቍራኛ ኾኖ ሊገኝ የቻለው፡ ይኸው፡ "ሰው" የተባለው ፍጡር፡ እርስ በርሳቸው የሚጻረሩ ባሕርያት ባሏቸው፡ በእነዚህ፡ የነፍስና የሥጋ አካላት በመፈጠሩ ምክንያት መኾኑን፡ ብታውቁትና ብትገነዘቡት፡ ይጠቅማችኋል ማለት ነው።

በግል፡ የእያንዳንዱ ሰው፥ በጋራም፡ የብዙኃኑ ሰዎች፡ የኑሮ ችግር፡ ምንጩ፡ ይህን፡ የራስን የተፈጥሮ አቋም፡ በትክክል ካለማወቅ የተነሣ መኾኑን፥ ስለዚህም፡ የዚህ ዓለም ኑሮ፡ በተቻለ መጠን፡ ሁከት ያልበረታበትና ያልጸናበት፡ የተረጋጋ ይኾን ዘንድ፡ የራስን ተፈጥሮ፡ ማለትም፡ የራስን ምንነትና ማንነት፡ እንዲህ፡ በጥልቅ መገንዘብ የሚያስፈልግ መኾኑን፡ ቀደም ብዬ፡ ደጋግሜ አመልክቻችኋለሁ።

የመንፈስ አካልና ባሕርይ።

ጥያቄ፡- ይህ ነገር፡ በውስጣችን፡ ያለማቋረጥ እየተላወሰ ዕረፍት የሚነሣን፡ የእየራሳችን ችግር ስለኾነ፡ በበለጠ አብራርተህ እንድታስረዳን፡ በእጅጉ ያስፈልገናል።

መልስ፡- ነፍስ፡ በተፈጥሮዋ፡ ከመለኮት እስትንፋስ የተገኘች ስለኾነች፡ ለባዊት፥ ነባቢትና ሕያውት መኾኗ፥ ከዚህ የተነሣም፡ ሰውን፡ *"በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!"* በማሰኘቷ፡ ሰማያዊትና ዘለዓለማዊት መኾኗ፥ *ሥጋም፡* ተፈጥሮው፡ የመሬታዊነት ባሕርይ ያለው መኾኑ፥ ከዚህ የተነሣም፡ ምድራዊና ጊዜያዊ መኾኑ፡ ቀደም ብሎ፡ በሚበቃ ተብራርቶላችኋል።

ይህ የሰው የተፈጥሮ አቋም፡ በአንዲት ሴት ማሕፀን ውስጥ፡ ኹለት ተጻራሪ ኃይላት፡ በመለኮታዊ ምሥጢር ተዋሕደው፥ በርቅቀት ተፀንሰውና በግዘፍ ተወልደው፡ በሞተ ሥጋ እስከሚለያዩ ድረስ፡ አብረው መኖራቸውን ያሳያል። ስለዚህ፡ በአንድ ግለሰብ ሰውነት ውስጥ፡ ከነፍስ የተነሣ፡ መልካም አሳብ፥ ከሥጋ የተነሣም፡ ክፉ አሳብ፡ በአንድ ጊዜ እየሠረፁና እየመነጩ ወጥተው፡ በሥራ ላይ እንዲውሉ፡ ለዚያ ግለሰብ፡ ለምርጫ ውሳኔ፡ በኅሊናው ገቢታ ላይ፡ አብረው ይቀርቡለታል። ነፍስ፡ ፈቃደኛነቱና ፍላጎቱ ካላት፡ ወደመልካሙ አሳብ አመዝና፡ የእግዚአብሔር የኾነውን፡ መልካሙን በመምረጥ፡ ውሳኔዋን ማስፈጸም ትችላለች። ሥጋ ግን፡ ከተፈጥሮው መሬታዊነት የተነሣ፡ ምርጫው፡ ያለውልውል፡ በተሻለ ጎኑ፡ እጅግ ሲያንስ፡ እንስሳዊ፥ በመካከለኛ ጎኑ፡ እጅግ ሲመጣጠን፡ አውሬ፥ በጽኑ ጎኑም፡ እጅግ ሲበዛ፡ ሰይጣናዊ የኾነውን አሳብ መከተል ይኾንና፡ ያን ክፉ ምርጫውን ለማስፈጸም ይጣደፋል። ይህን ኹኔታና እውነታ፡ እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ እናንተንና እኔን ጨምሮ፡ በእየጊዜው፡ ከራሱ የተፈጥሮ ባሕርይ የተነሣ፡ በአእምሮው፥ በኅሊናውና በመንፈሱ ውስጥ፡ ያለማቋረጥ እየሠረፀ ከሚያጥለቀልቀው የአሳቡ ማዕበል፡ በቀላሉ ሊያውቀውና ሊረዳው ይችላል።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
ሰውነት፡- ሰው የመኾን ነገር።
የመንፈስ አካልና ባሕርይ።

በዚህ መልክ፡ ነፍስ፡ በምድር ላይ ባላት የሕይወት ቆይታዋ፡ ማለትም፡ በዕድሜ ክልሏ ውስጥ፡ እርሷና የለበሰችው ሥጋዋ፡ ግንኙነታቸውና ህልውናቸው እንዴት እንደኾነ፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡ በመንፈስ ቅዱስ ተመልቶ፡ በጻፈው ቃል፡ እንዲህ እያለ፡ አጥርቶና አጕልቶ ገልጾታል።

"[አሥሩ ቃላትን የያዘው] ሕግ፡ መንፈሳዊ እንደኾነ፡ እናውቃለን፤ እኔ ግን፡ ከኃጢአት በታች ልኾን የተሸጥሁ፡ የሥጋ ነኝ። የማደርገውን አላውቅምና፤ የምጠላውን፡ ያን አደርጋለሁና፤ ዳሩ ግን፡ የምወድደውን እርሱን አላደርገውም። የማልወድደውን ግን፡ የማደርግ ከኾንሁ፡ ሕግ መልካም እንደኾነ፡ እመሰክራለሁ። እንደዚህ ከኾነ፡ ያን የማደርገው፡ አኹን እኔ አይደለሁም፤ በእኔ ያደረ ኃጢአት ነው እንጂ። በእኔ፡ ማለትም፡ በሥጋዬ፡ በጎ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፤ መልካሙን ግን፡ ማድረግ የለኝም። የማልወድደውን፡ ክፋዉን ነገር አደርጋለሁና፤ ዳሩ ግን፡ የምወድደውን፡ በጎውን ነገር አላደርገውም። የማልወድደውን፡ የማደርግ ከኾንሁ ግን፡ ያን፡ የማደርገው፡ አኹን፡ እኔ አይደለሁም። በእኔ (በሥጋዬ) የሚኖር ኃጢአት ነው እንጂ።

"እንግዲያስ፡ መልካሙን አደርግ ዘንድ ስወድድ፡ በእኔ ክፉ እንዲያድርብኝ፡ ሕግን አገኛለሁ። በውስጡ ሰውነቴ [በነፍሴ]*፡ በእግዚአብሔር ሕግ፡ ደስ ይለኛል። ነገር ግን፡ በብልቶቼ፡ ከአእምሮዬ ሕግ ጋር የሚዋጋውንና በብልቶቼ ባለ፡ በኃጢአት ሕግ የሚማርከኝን፡ ሌላ* [የሥጋን] *ሕግ አያለሁ። እኔ፡ ምንኛ ጐስቋላ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት፡ ማን ያድነኛል? በኢየሱስ ክርስቶስ፡ በአምላካችን፡ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይኹን! እንግዲያስ፡ እኔ፡ በአእምሮዬ* [በነፍሴ]*፡ ለእግዚአብሔር ሕግ፥ በሥጋዬ ግን፡ ለኃጢአት ሕግ እገዛለሁ።"*

"እንግዴህ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላሉት፡ አኹን፡ ኵነኔ የለባቸውም። በኢየሱስ ክርስቶስ ያለው፡ የሕይወት መንፈስ ሕግ፡ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶኛልና። ከሥጋ ደካማነት የተነሣ፡ ለኦሪት ሕግ ያልተቻለውን፡ እግዚአብሔር፡ የገዛ ልጁን፡ በኃጢአተኛ ሥጋ ምሳሌ፥ በኃጢአትም ምክንያት ልኮ፡ ኃጢአትን በሥጋ ኰነነ፤ ይኸውም፡ ለሥጋ ሕግ ተገዝተው፡ እንደሚኖሩት ሳይኾን፡ በመንፈስ ሕግ የምንመላለሰውን፡ እኛን፡ የኦሪቱን ሕግ እንደፈጸምን አድርጎ፡ ሊያጸድቀን ነው።

"እንደሥጋ ፈቃድ የሚኖሩ፡ የሥጋን ነገር ያስባሉ፤ እንደመንፈስ ፈቃድ የሚኖሩ ግን፡ የመንፈስን ነገር ያስባሉ። ስለሥጋ ማሰብ ሞት ነውና፤ ስለመንፈስ ማሰብ ግን፡ ሕይወትና ሰላም ነው። ስለሥጋ ማሰብ፡ በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ጥል ነውና፤ ለእግዚአብሔር ሕግ አይገዛምና፤ መገዛትም ተስኖታል፤ በሥጋ ያሉትም፡ እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኙት አይችሉም።

"እናንተ ግን፡ የእግዚአብሔር መንፈስ፡ በእናንተ ዘንድ ቢኖር፡ በመንፈስ እንጂ፡ በሥጋ አይደላችሁም። የክርስቶስ መንፈስ የሌለው ማንም ሰው፡ የክርስቶስ ወገን አይደለም።

"ክርስቶስ፡ በውስጣችሁ ካለ፡ ሥጋችሁ ለኃጢአት ሥራ፡ ምውት ነው፡ ነፍሳችሁ ግን፡ ለእውነት ሥራ፡ ሕያው ናት፡፡ ስለዚህ፡ ኢየሱስን፡ ከሙታን ለይቶ ያስነሣው፡ የእርሱ መንፈስ፡ በእናንተ ዘንድ ካለ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ከሙታን ለይቶ ያስነሣው፡ እርሱ፡ በእናንተ በሚኖረው መንፈሱ፡ ለሚሞተው ሥጋችሁ ደግሞ፡ ሕይወትን ይሰጠዋል፡፡"[፶፰]

በሐዋርያው ቃል መሠረት፡ እነዚህ ኹለት ተጻራሪ ኃይላት፡ ማለትም፡ ነፍስና ሥጋ ተስማምተው፡ በአንድ ፈቃድና በአንድ ፍላጎት እየተመሩ፡ የዚህን፡ የጊዜያዊዉን ዓለም፡ ምድራዊ ኑሮአቸውን፡ በመልካም ጨርሰው፥ በሚመጣውም ዘለዓለማዊ ዓለም፡ የተዘጋጀላቸውን ሰማያዊ ሕይወት ለመቀጠል ይችሉ ዘንድ፡ ፈጣሪያቸው፡ እግዚአብሔር፡ ፍጹሙን የቸርነቱን ሥራ አደረገላቸው፡፡ ይኸውም፡ ያ፡ ነፍስንና ሥጋን የፈጠረ እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ፡ የኢዲስ ኪዳንን የምሕረት ዘመን የሰጠበት ቀን በደረሰ ጊዜ፡ ራሱ፡ ሰው ኾኖ፡ ለፍጡሩ ባስገኘለት ዘለዓለማዊ ጸጋ፡ ***ሰው፡ ከእግዚአብሔር በመወለድ፡ ሦስተኛውን፡ እርሱም፡ የመንፈስን አካልና ባሕርይ ሊቀዳጅ መቻሉ ነው!*** ይህንም፡ በዚህ ውይይታችን፡ በኹለተኛው ክፍል፡ ስለሃይማኖት በምንነጋገረው አርእስት ሥር፡ በተለይ፡ በምሥጢረ ሥጋዌና በምሥጢረ ጥምቀት ሐተታዎች ውስጥ ስለሚብራራላችሁ፡ በዚያ ታገኙታላችሁ፡፡ በዚህ ጊዜ፡ *<u>አራቱን ባሕርያተ ሥጋና ሦስቱን ባሕርያተ ነፍስ የያዘው፡ ያ፡ ሰባትነት ያለው ሰብአዊ አቋም፡ በዚህ፡ በመንፈሳዊው አካልና ባሕርይ ምክንያት፡ ተጻራሪ ሰባትነቱን ትቶ፡ የስምምነት አንድነትን ሊቀዳጅ በቅቷል፡፡</u>*

በእግዚአብሔር የተፈጠረችው *ነፍስ፡* እንዲህ፡ በራሷ፡ ***ረቂቅ አካልና ባሕርይ*** ያላት ኾና፡ "እኔ" ለሚባለው እኔነት፡ መነሻ፥ ምንጩና ግንዱ ስትኾን፡ ***ግዙፍ አካልና ባሕርይ*** ያለውን ***ሥጋን፡*** በእናት ማሕፀን ተዋሕዳ፡ በሰውነት ከተገለጠች በኋላ፡ በምሥጢረ ጥምቀት፡ ከሥላሴ ማሕፀን፡ የክርስትናን ልደት ባገኘች ጊዜ፡ ሦስተኛ የኾነውን፡ ***መንፈሳዊውን አካልና ባሕርይ*** ተጐናጽፋ፡ በምድር ላይ ትቆያለች፡፡ ይህች ነፍስ፡ በአንድ በኩል፡ ከማሕፀን ጀምሮ የተቆራኛት ሥጋዋ፡ በአካሉ ዳብሮ፡ ሊፈታተናት እስከሚጀምርበትና በእርሱ ምክንያት፡ ወንዱ፡ "ነፍስ አወቀ!" እስከሚባልበት ዕድሜው ድረስ፡ ሴቷ፡ "ነፍስ አወቀች!" እስከምትባልበት ዕድሜዋ ድረስ፡ ይህችው ነፍስ፡ በንጹሐ ባሕርይነት፡ "ሕፃን" ተብላ፡ በደግነት ጠባይ መቆየቷ፡ ከመለኮት ባሕርይ ተከፍላ ለመገኘቷ ማረጋገጫ ነው፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ ዕድሜዋ በኋላ፡ ከሥጋዋ አካል መዳበር የተነሣ፡ የደግነት ባሕርይዋ ተለውጦ፡ የክፋት፡ ወይም የኃጢአት አሳብ ሊሠርፅባት የሚጀምር በመኾኑ፡ ሥጋ፡ በተፈጥሮ ደካማነቱ፡ ለሰይጣናዊና ለሙስና ተግባር መሣሪያ መኾኑን ያረጋግጣል፡፡

የራሷ አካልና ባሕርይት ያሏት ነፍስ፡ ከዚህ፡ ከማሕፀን ጀምራ ከለበሰችው ሥጋዋ፡ በእንቅልፍ ሞት በምትለይበት ጊዜ፡ ይህ፡ ሥጋዊው አካሏ፡ ከነባሕርያቱ፡ ወደምድራዊነቱ ይመለሳል፤ ማለትም፡ ይቀበራል፡፡ እርሷ ግን፡ መጀመሪያ፡ በገነት፡ ኋላም፡ ለእግዚአብሔር ወገኖች በተዘጋጀችው፡ በመንግሥተ ሰማያት፡ የዘለዓለም ሕይወትን ወርሳ ትኖራለች፡፡

ይህን ለመሰለው ሕይወት የምትበቃውም፡ በክርስትና ሃይማኖቷ ጥምቀት፡ የእግዚአብሔር ልጅ ኾና በተወለደችበት ጊዜ በለበሰችው፡ በመንፈሳዊዉ አካሏና ባሕርይዋ ምክንያት፡ ነፍሷንና ሥጋዋን፡ በንስሓ፥ በክርስቶስ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደምም፡ ከኃጢአት እያጠራች የኖረች ከኾነች ነው። ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ለዲያብሎስና ለኃጢአት በነበራት የፈቃድ ተገዥነት፡ ጥንቱኑ፡ የክፋት ወገን ከኾነች፥ ወይም፡ ነፍሷንና ሥጋዋን፡ በክርስትና ጥምቀት፡ ተጎናጽፋው በነበረችው፡ በዚያ፡ መንፈሳዊ አካልና ባሕርይ አማካይነት፡ በንስሓና በቅዱስ ቍርባን ሳታነጻ፡ በክህደቷ ጸንታ የኖረች ከኾነች፡ ያን፡ መንፈሳዊዉን አካልና ባሕርይ ስለምትገፈፍ፡ ከዚህ ሥጋዋ፡ በሞት በምትለይበት ጊዜ፡ መጀመሪያ፡ በሲያል፥ ኋላም፡ ለሰይጣንና ለሠራዊቱ በተዘጋጀው ገሃነመ እሳት፡ ዕርቃኗን፡ ለዘለዓለም ስትሠቃይ ትኖራለች።

"ገነት" እና "መንግሥተ ሰማያት"።
"ሲያል" እና "ገሃነመ እሳት"።

ጥያቄ፡- *"ገነት" እና "መንግሥተ ሰማያት"፥ "ሲያል" እና "ገሃነመ እሳት" ያልካቸው ምንድር ናቸው?*

መልስ፡- በክርስትና ጥምቀት፡ ማለትም፡ በኹለተኛው ልደት፡ ከእግዚአብሔር በመንፈስ የተወለደች ነፍስ፡ ራስዋን በንስሓ አንጽታና በሥጋ ወደሙ አጽድቃ የምትኖር ከኾነች፡ በዚያ ኹለተኛ ልደቷ ከተጐናጸፈችው፡ ከመንፈሳዊው አካሏና ባሕርይዋ የተነሣ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ በመንፈስ በሚኾነው፡ በመጀመሪያው ትንሣኤ፡ ዕድል ፈንታ ይኖራታል። ይህ መንፈሳዊ ትንሣኤ፡ ይህችው ነፍስ፡ በዚህ ዓለም፡ በሥጋ በምታሳልፈው ዕድሜዋ፡ ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ፡ እስከዳግም ምጽአቱ ድረስ፡ ለሺህ ዓመት በሚዘልቀው የክርስቶስ መንግሥት ውስጥ፡ በሃይማኖት ነግሣና በምግባር ከብራ የምትቆይበት ህልውና ነው፤ በዚያ ህልውናዋ የምትኖረው መንፈሳዊ ሕይወት፡ "ገነት" ይባላል።

ይህችው የጻድቅ ነፍስ፡ ይህን በመሰለ ሕይወት ላይ እያለች፡ ምናልባት፡ የኢየሱስ ክርስቶስ የመጨረሻው ምጽአቱ ደርሶ የተፈጸመ እንደኾነ፡ ከሥጋዋ፡ በሞት የመለየትን ጽዋ ሳትቀምስ፡ ድንገት፡ በቅጽበተ ዓይን የመለወጥ ዕድልን ለመቀዳጀት ብቅዓትን ታገኛለች፤ በዚህ ጊዜ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ በመንፈስ የጀመረችውን የዘለዓለም ሕይወት ህልውናዋን፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ዓለምን ከፈጠረባት ቀን ጀምሮ፡ "የአባቴ ቡሩካን!" ለሚላቸው ወገኖቹ ያወርሳቸው ዘንድ ባዘጋጃት፡ "መንግሥተ ሰማያት" በተባለችው መንግሥቱ ውስጥ፡ በዚያ፡ በተለወጠችበት፡ በአዲሱ የትንሣኤ አካሏ ትቀጥላለች።

ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ ከሥጋዋ ተለይታ የምታርፍ ከኾነች፡ እስከዚያች፡ እስከመጨረሻዋ የትንሣኤ ቀን ድረስ፡ ተጠብቃ የምትቆይበት ሥፍራ፡ "ገነት" ትባላለች፡፡ እርሷም፡ አዳምና ሔዋን፡ የፈጣሪያቸውን ሥርዓት በመተላለፋቸው፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት አጥተዋትና ተዘግታባቸው ከቆየች በኋላ፡ አኹን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት የተከፈተችላቸው የ"መልካም ሕይወት" መኖሪያ አገር ናት፡፡ ስለዚህ፡ "ገነት"፡ የእግዚአብሔር ወገኖች፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ በመንፈሳዊው ሕይወት የሚቆዩባት፡ የተዋበች ቦታ ስትኾን፡ "መንግሥተ ሰማያት" ደግሞ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በኋላ፡ ለዘለዓለም የሚኖሩብት ብርሃናዊው ዓለም ነው፡፡

በዚህ አንጻር፡ በክርስትና ጥምቀት፡ ማለትም፡ በኹለተኛው ልደት፡ ራስዋን፡ በሃይማኖት፡ ለዚህ ጸጋ አብቅታ፡ ከእግዚአብሔር በመንፈስ ያልተወለደች፡ አረማዊት ነፍስ፥ ወይም፡ ለዚህ ልደት በቅታ፡ ነገር ግን፡ ለዚህ የእግዚአብሔር ልጅነት ያበቃትን፡ ፈጣሪዋን ኢየሱስ ክርስቶስን ክዳ፡ ለዲያብሎስ፡ ማለትም፡ ለአምልኮ ባዕድ የምትገዛ፥ ወይም፡ ራስዋን፡ በንስሓ አንጽታና በሥጋ ወደሙ አጽድቃ የማትኖር የኃጥእ ነፍስ ከኾነች፡ በመጀመሪያው ትንሣኤ፡ ዕድል ፈንታ አይኖራትም፤ በምድር ላይ፡ በሥጋ የምታሳልፈው ህልውናዋ፡ አልፎ አልፎ፡ ሥጋዊ ተድላና ደስታ የሚያጋጥመው ቢኾንም፡ ለሺህ ዓመት ከሚቆየው፡ ከክርስቶስ መንግሥት ውጪ ኾና፡ በዲያብሎስ ገዢነት፥ በኃጢአት ቀንበርና በሞት ፍዳ ተይዞ፡ በመንፈስ ምውትነት የምትገኝ ትኾናለች፡፡ ይህም የባርነት፥ የእሥራትና የጨለማ ኑሮዋ፡ "ሲኦል" ይባላል፡፡

ይህችው ነፍስ፡ ይህን በመሰለ የምውት (የሙት ወይም የሞት) ኑሮ ላይ እያለች፡ ምናልባት፡ የኢየሱስ ክርስቶስ የመጨረሻው ምጽአቱ የደረሰ እንደኾነ፡ ከሥጋዋ፡ በሞት የመለየትን መራራ ጽዋ፡ በፃዕር ቀምሳ፡ በምድር ላይ፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ የመረጠችውን ሰይጣናዊ ህልውናዋን፡ "ገሃነመ እሳት" በሚባለው ዓለም ትቀጥላለች፤ ያም፡ *"እናንት ርጉማን! ከእኔ ወግዱ! ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደተዘጋጀውም፡ ወደዘለዓለም እሳት፡ ኺዱ!"*[፶፱] በሚለው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የኰነኔ ቃል ተፈርዶባት፡ በማይጠፋው የርኩስ መንፈስ አካሏ፡ ስትሠቃይ ትኖር ዘንድ፡ የምትጣልበት ቦታ ነው፡፡

ነገር ግን፡ ይህችው ነፍስ፡ ከዚያ፡ ዘለዓለማዊዉን የነፍስ ሞትን ፍርድ ለመቀበል ከምትቀርብበት፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ ከሥጋዋ ተለይታ በምትሞትበት ጊዜ፡ እስከዚያች፡ እስከመጨረሻዋ የፍርድ ቀን ድረስ፡ ተጠብቃና ተዘግቶባት የምትቆይበት ሥፍራ፡ የሥጋዋን ፈቃድ ስትከተል ኖራለችና፡ ያ፡ ሥጋዋ ቀቀብሮበት የሚገኘው፡ "ሲኦል" የሚባለው፡ የመቃብር አዘቅት ነው፡፡ ስለዚህ፡ "ሲኦል"፡ የሰይጣን ወገኖች የኾኑ ሰዎች፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በፊት፡ የሚቆዩበት፡ የመቃብር ጨለማ ቦታ ሲኾን፡ "ገሃነመ እሳት" ደግሞ፡ ከመጨረሻው ትንሣኤ በኋላ፡ ለዘለዓለም ሲሠቃዩ የሚኖሩበት የፍዳ ዓለም ነው፡፡[፷]

ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ነው!

"ኢትዮጵያ" የሚለው ስያሜስ ከየት ተገኘ?

ጥያቄ፡- *"እኔ ምንድር ነኝ?" የሚለው፡ የእያንዳንዳችን ጥያቄ፡ "ፍጡር" በሚለው መልስ አማካይነት፡ "ሰው" ወደተባለውና አዋቂ ወደኾነው የፍጡር ዓይነት ከፍ ብለን የምንገኝ ወገኖች መኾናችንን በሚያረጋግጠው ምላሽህ ተካትቷል፤ በዚህ ምላሽህ፡ "እኔ" የሚለው፡ የእያንዳንዳችን "ምንነት" ጨርሶ ታውቀ ማለት ነው። እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ ከሰብአዊው ፍጡር ወገን መካከል፡ "እኔ ምን ዓይነት ሰው ነኝ?" ማለትም፡ "'ማንነቴ' የሚታወቅበት፡ 'እኔነቴ' ማነው? ለዚህ ተከታይ ጥያቄዎችን፡ መልስ ትሰጠን ዘንድ፡ እስኪ፡ እንዲህ የሚለውን ጥያቄ እናቅርብልህ! "እኔ ማነኝ?"*

መልስ፡- ኢትዮጵያዊ።

ጥያቄ፡- *ኢትዮጵያዊ ምንድር ነው?*

መልስ፡- ኢትዮጵያዊነትን የተቀበለ።

ጥያቄ፡- *ኢትዮጵያዊነትን ለመቀበል፡ ራሱ "ኢትዮጵያዊነት" ምንድር ነው? ስለ"ኢትዮጵያዊነት" እስካኹን ከነገርኸን በላይ፡ የምትጨምርልን ሓተታ አለን?*

መልስ፡- እዎን፥ አለ! ባጭሩ ግን፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ "ማንነት" ነው።

ጥያቄ፡- *"'ኢትዮጵያዊነት'፡ 'ማንነት' ነው!" ስትል፡ ምን ማለትህ ነው?*

መልስ፡- "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከሰው ፍጡር ወገኖች መካከል፡ የእያንዳንዳችን "ማንነት" ተለይቶ የሚታወቅበትና የሚገለጥበት ህልውና ነው!" ማለቴ ነው።

ጥያቄ፡- *ይህን፡ የረቀቀና የመጠቀ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት"ን ነገር፡ በበለጠ ልታብራራልን የሚያስፈልገን ይመስለናል፤ ከዚያ በፊት ግን፡ "ኢትዮጵያ" የሚለው ስያሜና ቃሉ፡ ከየት እንደተገኘ፡ ምንጩን፡ እዚህ ላይ አያይዘህ ብትገልጽልን?*

መልስ፡- ባለፉት ድርሰቶቼ ውስጥ ተገልጸ እንደሚነበበው፡ "ኢትዮጵያዊነት" ከሚለው ቃል ጋር፡ የጥሬ ዘርና የምሥጢር፥ የዘይቤና የትርጉም ተዘምዶ ያላቸው፡ በዓለም ሕዝቦችና ቋንቋዎች ዘንድ የታወቁ፡ አንዳንድ ይፋ ቃላት አሉ።

ከእነዚህ መካከል: የሚከተሉትን ልጥቀስላችሁ!

-"ኢትዮጵያ" ለማለት: ***"ጦቢያ"*** የሚለው ትውፊታዊ÷ መጽሐፋዊና ሕዝባዊ ቃል፤

- ጥንታውያን የዓለም ፈላስፎችና ደራስያን: የኢትዮጵያን: ምድራዊት ገነትነትና የኢትዮጵያውያንን መልአካዊ አኗኗር: በመንፈስ በማየትና በዜና በመስማት: የኢትዮጵያን ማንነትና የኢትዮጵያዊነትን ምንነት: በእየጽሑፋቸው ለመግለጽ ይጠቀሙበት የነበረው÷ ደግሞም: "ይህን የመሰለውን ሕይወት: በምድር ላይ ለመፍጠርና ለማግኘት ይቻላል!" በሚል እምነት: የሰው ልጅ: ዛሬም እየተጠቀመበት የቀጠለው: ***"ዩቶፒያ" (Utopia)*** የሚለው የቅርስ ቃል፤

- ጥንት: በዛሬዪቱ ኢትዮጵያ: ምድራዊ ክልል ውስጥ ይኖር የነበረ: ዓሣ በላተኛ ሕዝብ: ተለይቶ ይጠራበት የነበረው: ***"ኢትዮፋጊ" (Ichthyophagi)*** የሚለው የስያሜ ቃል፤

- ዕብራውያን: በዕብራይስጥ ቋንቋቸው: "ኢትዮጵያ" ወይም "ኢትዮጵያዊ" ለማለት: የሚጠቀሙበት: ***"ኵሽ"*** የሚለው የተጸውዖ ቃል፤

- ዓረቦች: "ኢትዮጵያ" ወይም "ኢትዮጵያዊ" ለማለት የሚጠቀሙበት: ***"ኻበሽ"*** ወይም ***"አበሻ"*** የሚለው የዓረብኛ መጠሪያ ቃል፤

- እንግሊዞች: ይህን የዓረብኛውን ቃል: ተከትለው÷ ወይም "አቢስ" የተባለው የነገድ አባት ዝርያዎች ናቸው ለማለት የተጠቀሙበት: ***"አቢሲንያ"*** የሚለው መለያ ቃል፤

- በመጨረሻም: ኢትዮጵያውያን: በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖታቸው መሠረትነት በሠመረው የኅብረተሰብአዊነት ህልውናቸው የሚታወቁበትና የሚጠሩበት: ***"ዐምሐራ"*** የሚለው የውሕደት ስም::

"ኢትዮጵያ" የሚለው ቃል: በኖኅ ልጆች ውሕደት ለበቀለውና ለኢትዮጵያውያን ትውልድ: የዘር ግንድ ለኾነው: ለመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ ከተሰጠው: "ኢትዮጲስ" ከሚለው: ስም የተወረሰ አጠራር ነው:: ከዚሁ የስያሜ ቃል የተገኘው: "ኢትዮፕስ" (Aethiops) የሚለው ቃል ደግሞ: በኢትዮጵያዊው የገላ ቀለም: ተጣርቶ የታወቀውን: የኢትዮጵያውያንን የመልክ ዓይነት: ራሱን አስችለው÷ ከሌሎቹ ነገዶች የመልክ ቀለማትም ለይተው ለመጠቆምና ለማስረዳት ሲሉ: ጥንታውያኑ የዓለም ሕዝቦች÷ ይልቁንም ግሪኮች ተጠቅመውበታል::

የኢትዮጵያዊነት መልክ: ከቀለሙ ይልቅ: በማንነቱና በምንነቱ ረገድ: ብቸኛ የኾነ: የማይለወጥ ባሕርይና ገጽታ ያለው መኾኑን: በሥዕላዊ አቀራረብ አሳምሮ በማስረዳት: ፈጣሪ: ቅዱስ መንፈሱን ባሳደረበት: በነቢዩ ኤርምያስ አንደበት ያናገረው ቃል: ይህን ትውፊት ያጠናክረዋል:: ይህም: *"በውኑ÷ ኢትዮጵያዊ: መልኩን÷ ወይስ ነብር: ዝንጕርጕርነቱን ሊለውጥ ይችላልን?"*[90] የሚለው አምላካዊ ትንቢት ነው...

ምዕራፍ ፬! እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤ ኢትዮጵያዊነት፡ ይህ ነው! "ኢትዮጵያ" የሚለው ስያሜስ ከየት ተገኘ?

ይህ፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ የማይለወጥ መልክ ያለው መኾኑ፡ *"ኢትዮጵያ፡ እጆቿን ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!"* ተብላ መላውን የሰውን ዘር፡ ከእግዚአብሔር ጋር ለማስታረቅ በበቃችውና *"የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ ለእኔ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?' ይላል እግዚአብሔር።"* ተብሎላት፡ "እምነ ጽዮን"፥ "እናታችን ጽዮን" የሚሏትን፡ ኢትዮጵያውያን ልጆቿን ባስገኘችው፡ በመጨረሻዪቱ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም፡ አማናዊ ኾኗል።

እኛ፡ "ሃይማኖታዊ ህልውና" የምንለውን፥ ሥጋውያን ምሁራን ግን፡ "ርእዮተ ዓለም" ሊሉት የሚከጅሉትን፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ ያስገኘው፡ "ኢትዮጵያ" የሚለው ስያሜ፡ የኢየሩሳሌምን ከተማ ከቈረቈረውና ለኢትዮጵያዊነት ህልውናና ሃይማኖት ግንድ ከኾነው፥ በማዕርግ ስሙም፡ "መልከ ጼዴቅ" ከተባለው፡ ከመጀመሪያው "ኢትዮጲስ"፡ የተወረሰ መኾኑን፡ ቀደም ብዬ ገልጬላችኋለሁ። "መልከ ጼዴቅ" የሚለው ኅብረ ቃል፡ የግለሰብ ስም ሳይኾን፡ በዚያን፡ በጥንቱ ዘመን፡ ቤተ ሕዝቡን፥ ቤተ ክህነቱንና ቤተ ምልክናውን በሚያዋሕደው ዙፋን ላይ ለሚቀመጠው፡ ለባለተረኛው ባለሥልጣን የሚሰጥ፡ የክብር አጠራር ነበር። ይህም፡ በአገራችን፡ "አጼ" እንደሚባለው እና በጥንታዊት ግብፅ፡ "ፈርዖን"፥ በዱሮው የሮም አገዛዝም፡ "ቄሣር" ይባል እንደነበረው ማለት ነው። በዚህ፡ በኢትዮጵያዊው ሥርወ መንግሥት፥ ወይም፡ የትውልድ ሐረግ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የመጨረሻውና ዘለዓለማዊው "መልከ ጼዴቅ" መኾኑን፡ ልታውቁት ይገባችኋል።

ጥያቄ፡- *እንዲህ ከኾነ፡ ታዲያ፡ "ጥንታውያን ግሪኮች፡ ኢትዮጵያዊውን የመልክ ቀለም ለመግለጽ ሲሉ፡ ትርጉሙ፡ 'የተቃጠለ ፊት' ማለት የኾነውን፡ 'ኢትዮፕስ' (Aethiops) የሚለውን ቃል የሰጡት፡ ከራሳቸው የግሪክኛ ቋንቋ አውጥተው ነው!" ለምን ይባላል?*

መልስ፡- "ቀይ ዳማ" ወይም "ጠይም" የኾነው፡ የኢትዮጵያዊ የመልኩ ቀለም፡ ከሌሎቹ፡ የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ ከብስል ቀዮቹ ሴማውያን፥ ከብስል ጥቁሮቹ ካማውያንና ከብስል ነጮቹ ያፌታውያን የመልክ ቀለማት የተለየ መኾኑ፡ ዛሬም፡ እነሆ፡ በግልጽ ይታያል። ከዚህ የተነሣ፡ ጥንታውያኑ የዓለም ሕዝቦች፡ ይልቁንም ግሪኮች፡ ከሌሎቹ ነገዶች የመልክ ቀለማት፡ የተለየና የታወቀ የኾነውንና "ሊለወጥ የማይቻለውን"፡ ይህን፡ የኢትዮጵያውያንን የመልክ ዓይነት፡ ራሱን አስችለው፡ ለመጠቆም ሲሉ፡ እንደነቢዩ ቃል፡ ለኢትዮጵያዊው ማንነት መታወቂያና መለያ ኾኖ በተሰጠው፡ ልዩ ስም ቢጠቀሙና "ኢትዮፕስ" (Aethiops) ቢሉት አግባብነት አለው። ዛሬ፡ እኛ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በልማድ፡ የመልኩ ቀለም፡ ብስል ቀይ የኾነውን፡ "ዓረብ"፥ ወይም ብስል ነጭ የኾነውን፡ "ፈረንጅ"፥ ብስል ጥቁር የኾነውን ደግሞ፡ በዚያው የጐሣ ስሙ፡ "ሻንቅላ" ወይም "ባርያ" እንደምንል ማለት ነው።

በዚህ መሠረት፡ ይህን፡ "'ኢትዮፕስ' የሚለውን ቃል፡ እነርሱ፡ ከእኛ ወስደው ተጠቀሙበት!" እንላለን እንጂ፡ "እኛ፡ ከግሪኮች የወረስነው ቃል ነው!" አንልም፡ በዚህ አባባል ወይም አገላለጽ ወይም አተረጓጐም፡ ስሕተት እንዳይደረግ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። የግሪኮች ህልውናም ኾነ ሥልጣኔ፡ መኖሩ የታወቀው፡ ከኢትዮጵያውያን በኋላ ስለኾነ፡ "ቃሉን፡ እኛ፡ ከእነርሱ አገኘነው ከማለት ይልቅ፡ እነርሱ፡ ከእኛ አገኙት!" ማለት እንደሚቀልል፡ እናንተም፡ በቀላሉ ልትገነዘቡት ትችላላችሁ።

የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡ የ፯ሺ፬፻፺፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡ ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

ጥያቄ፡- *"ኢትዮጵያ" ስለሚለው ስያሜና ስለቃሉ ምንጭ፡ ይህን ያህል ከገለጽህልን፡ አኹን ደግሞ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት" ምንነት፡ ዝርዝሩን ሓተታ፡ በበለጠ እስከምታሰማን ድረስ፡ በቅድሚያ፡ እስኪ፡ ረቂቅ ባሕርዩን አግዝፈህ፥ ምሥጢራዊነቱንም አጉልተህ፡ ባጭር ቃል ንገረን?*

መልስ፡- እንግዲህ፡ በማስተዋል ተመልከቱ! "ኢትዮጵያዊነት"፡ አንድ ሰብአዊ ፍጡር ፈቅዶና መርጦ ይኖረው ዘንድ፡ ከፈጣሪ የተሰጠው "ህልውና" ነው፤ እርሱም፡ በሦስት ባሕርያትና አካላት ይገለጣል፤ እነዚህም፡ የእግዚአብሔር ***እውነት፥ ሃይማኖት*** እና ***ሕይወት*** ናቸው። ይህም፡ በተፍታታ አነጋገር ሲገለጽ፡ "ኢትዮጵያዊነት፡ የእግዚአብሔር **'እውነት'** ነው፤ ኢትዮጵያዊነት፡ ከእግዚአብሔር እውነት የተገኘ **'ሃይማኖት'** ነው፤ ኢትዮጵያዊነት፡ በእግዚአብሔር ሃይማኖት የሚኖሩት **'ሕይወት'** ነው፤" ማለት ይኾናል። "የዚህ ኢትዮጵያዊነት፡ **እውነትነት፥ ሃይማኖትነት** እና **ሕይወትነት** እንዴት ነው?" ብትሉኝ፡-

እውነትነቱ፡- የእግዚአብሔር ሥራ የኾነው፡ ግዙፉና ረቂቁ ሥነ ፍጥረት፡ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት አማካይነት፡ ከቀሩት ሕያዋን ፍጡራን መካከል፡ እውን ኾኖና ተለይቶ የተገለጠበት፡ የአንዱ ሰብአዊ ፍጡር አካል፥ መልክና ህልውና በመኾኑ ነው።

ሃይማኖትነቱ፡- ማናቸውም ሰብአዊ ፍጡር፡ ይህ ጸጋ፡ ከእግዚአብሔር የተበረከተለት ፍጹም ስጦታ መኾኑን፡ በትክክል አውቆና ተረድቶ፥ ከልቡም አምኖ ሊቀበለው፥ ይህንኑም እምነቱን፡ በሥራ ላይ ሊያውለው፡ የሚገባ በመኾኑ ነው።

ሕይወትነቱ፡- አንድ ሰብአዊ ፍጡር፡ ይህን እውነታ፡ አውቆና ተረድቶ፡ በእየግል ምርጫውና ፈቃዱ፡ በሃይማኖት ከተቀበለው፡ ነፍሱንና ሥጋውን፡ በመንፈስ ቅዱስ አንድ አድርጎ፡ ከዚህ ዓለም ጀምሮ፡ በሥጋም፥ በነፍስም፥ በመንፈስም፡ በተድላ ደስታ፡ ለዘለዓለም ሊኖርበት የሚችል መልካም ህልውና በመኾኑ ነው።

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤ የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡ የ፯ሺ፬፻፺፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡ ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

እግዚአብሔር አምላክ፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ ለእያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ እንዲሁ፡ ያለዋጋና ያለድካም፡ በለጋሥ ቸርነቱ፡ የተፈጥሮ ጸጋ አድርጎ ሰጠ። ይህ ረቂቅ ሀብት፡ በአጠቃላይ፡ ፍጡር ፈጣሪውን፡ በኅሊናው እውነት፡ ራሱ ፈልጎ ያውቀው ዘንድ፥ በፈቃዱ ተቀብሎም ያምንበት ዘንድ፥ ለዘለዓለምም በሕያውነት ይኖርበት ዘንድ፡ ማንም፡ በምንም መንገድ ሊወስድበት እንዳይቻለው አድርጎ፡ ፈጣሪው ሳይጠየቅ፥ ፍጡሩም ሳይጠይቅ፡ የተሰጠና የተገኘ መለኮታዊና ዘለዓለማዊ ጸጋ ነው። ከዚህም ጋር፡ የእግዚአብሔር **እውነት፥** **ሃይማኖት** እና **ሕይወት** ለኾነው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ቋሚና ጽኑ ተጻራሪዎች ያሉበት መኾኑን አውቃችሁ፡ ልትጠነቀቁለትና ነቅታችሁ ልትጠብቁት ይገባል። እነዚህ ተጻራሪዎቹ፡ እነማን ይመስሏችኋል? የዲያብሎስ **ሐሰት፥ ክህደት** እና **ሞት** ናቸው።

"ኢትዮጵያዊነት"፡ የ፯ሺ፬፻፺፭ (የሰባት ሽህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታት ዕድሜ ያለው፡ ሕያው ውርስና ዘለዓለማዊ ቅርስ ሲኾን፡ እርሱም፡ አዳምና ሔዋን ተፈጥረው በኖሩባት ገነት መካከል፡ እግዚአብሔር ከተከላቸው ኹለት ዛፎች፡ አንዱ በኾነው፡ በሕይወት ዛፍ ምሳሌነት እያደገኼዶ፡ እነሆ፡ ህልውናው፡ ከዘመናችን ደርሶና በፍሬያማነቱ ቀጥሎ፡ ሲንሰራፋ ይታያል።

ያ፡ በሕይወት ዛፍ የተመሰለው ህልውና፡ ዛሬ፡ በአማናዊነት፡ ማለትም፡ በእውንነትና በሕያውነት ገዝፎ የሚታይበት አካል፡ **"ኢትዮጵያዊው ሰውነት"** ነው።

ጥያቄ፦ ኢትዮጵያዊዉን ሰውነት፡ በሕይወት ዛፍነት ልትመስለው የቻልኸው እንዴት ነው?

መልስ፦ አንድ ዛፍ፡ በዛፍነቱ እያፈራ፡ ሕይወቱ የሚቀጥለው፡ ቅርንጫፎቹ፥ ቅጠሎቹና አበቦቹ፡ ከግንዱ ሳይለዩ፡ በዚያው ላይ እያቈጠቈጡ ያደጉ እንደኾነ እንጂ፡ ከግንዳቸው ከተገነጠሉ፡ ከመድረቅ በቀር፡ ሌላ ዕድል አይኖራቸውም። እንደዚሁ ኹሉ፡ አንድ ትውልድ፡ በዚያው ማንነቱ፡ ህልውናው ሊቀጥል የሚችለው፡ ከዋናው የዘር ግንዱ ካልተለየውና ከእርሱ በፊት ከነበረው፥ ከዚያ አስቀድሞም፡ ወደኋላው ከተያያዘው ቅርንጫፍ በቅሎ ሲገኝ ብቻ ነው፤ ወይም፡ ህልውናው እንዲቀጥል ከፈለገ፡ እንዲህ በቅሎ ሊገኝ ይገባል። ስለዚህ፡ የዛሬው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ ቅርንጫፍ ኾኖ፥ አቈጥቍጦና በቅሎ የተገኘው፡ ከዚያው ከአንዱ፡ "የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት" ከኾነው የሕይወት ዛፍ ግንድ ስለኾነ፡ መልኩ፥ ቅጠሉና ፍሬው፡ ያንኑ፡ የኢትዮጵያዊነት መልኩን፥ ቅጠልነቱንና ፍሬነቱን ይዞ መገኘት አለበት። እንደቅርንጫፍነቱ፡ ሌላ የተለየ፥ ወይም፡ አዲስ ችግኝ ኾኖ ሊተከል አይችልም። ቢተከልም፡ ከግንዱ ስለተገነጠለ፡ ይደርቃል፤ ከደረቀም፡ በማገዶነት፡ ወደእሳት ተጥሎ ይቃጠላል።

ይኸው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ የኢትዮጵያዊነት ህልውናው መታወቂያ በኾነው፡ በዚያ፡ ረዥም የነጻነት ዕድሜው ሊቀጥል የቻለውና የሚችለው፡ ከኢትዮጵያዊነቱ ግንድ ሳይለይ፡ በቅርንጫፍነቱ ስለጸናና ሲጸና ብቻ ነው። እስዚያ፡ አኹን እንደሚታየው፡ አዲስ የ"ኢትዮጵያዊነት"ን ዛፍ ለመትከል ቢሞክር፡ ያ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በዓለም ላይ ካሉት አገሮች ኹሉ፡ ገና እንደተወለደ ሕፃን፡ ነጻ የወጣ አዲስ ሕዝብ የሚኖርባት፡ "ኢትዮጵያ" የተባለች፡ የአንዲት ደካማ አገር ምንነትና ማንነት መታወቂያ ይኾናል ማለት ነው፡ ለመትከል የተሞከረውም፡ ያ፡ አዲስ ተክል፡ ፈጽሞ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" መልክ፡ አካልና ባሕርይ የሌለው ኾኖ እንደሚገኝ፡ በማስተዋል ተመልከቱት!

"መነሻውን ከአዳምና ሔዋን አድርጎ፡ በዚህ የሕይወት ዛፍ ተመስሎና ባልተቋረጠ ሐረግ፡ እስከዛሬው ዘመን ተያይዞ የዘለቀ፥ እንዲህ ያለ ሕያው ዜና መዋዕል (ታሪክ) ያለው፡ አገርና ሕዝብ አለ!" ተብሎ ሲነገር፡ እንኳንስ፡ እንግዳ ሰሚ ለኾነው፡ ለማያውቀው ባዕድ ይቅርና፡ ለሚያውቀው ወገንም ቢኾን፡ አስበርግጎ፡ "እ?!" በሚል የተዘክሮ ስሜትና የአንክሮ ድምፅ ማስጮሁ አይቀርም፤ ነገሩ፡ እውነትም ቢኾን፡ ይህንኑ እውነታ፡ አጣርተው እስኪያውቁት ድረስ፡ አዎን፡ በእርግጥ፡ ያስደነግጣል፤ ተፈጥሮውን፡ በዚህ መለኮታዊ እውነት ላይ መሥርቶ፡ ህልውናውን፡ በዚህ እምነት በመቀጠል፡ ለዚህን ያህል ዘመን በነጻነት ሕይወት የኖረ ሃይማኖታዊ ሕዝብ፡ ከኢትዮጵያዊው በቀር፡ በዓለም ላይ፡ ሌላ ወገን የለምና። ይህም ሊኾን የቻለው፡ ለምን እንደኾነ፡ በሌሎቹ ድርሰቶቼና በዚህ ውይይታችን ውስጥ፡ በሚበቃ ከተብራራው ጋር፡ እዚህ ላይ የማጠቃልልላችሁ፡ ገና፡ ከሰው ፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ፡ በኢትዮጵያዊነትና በእግዚአብሔር መካከል፡ ኪዳናዊ ግንኙነት በመመሥረቱ መኾኑን በሚያረጋግጠው እውነታ ነው። ራሱ፡ እስከዛሬ የቀጠለው፡ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያውያን ነጻ ህልውና፡ ስለዚሁ እውነታ፡ በገሃድ ይመሰክራል። ኢትዮጵያዊነትን፡ እንደይሁድናና እንደክርስትና፡ እንደእስልምናና እንደሕንድውና፥ እንደቡድህውናና እንደሌላውም ኹሉ፡ "ሃይማኖት" የሚያደርገው፡ ይህ ባሕርዩ ነው።

"ኢትዮጵያዊነት"፡ በዚህ መልኩ፡ "ሃይማኖት" ከኾነ፡ ለጊዜው ዛሬ፡ በሥጋና በምድር ላይ፡ ማለትም፡ በዚህ ዓለም፥ ወደፊት ደግሞ፡ ለዘለዓለም፡ በመንፈስና በሰማያት፡ ማለትም፡ በሚመጣው ዓለም፡ "ሕይወት አድርጋችሁ፡ የምትኖሩት ህልውና ነው!" ማለት ነው፤ እንዲህ፡ "ሕይወት" አድርጋችሁ፡ የምትኖሩት ከኾነም፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ "'እውነት' ነው!" ማለት ነው፤ ለዘለዓለም" ሕይወት የሚያበቃ፡ "እውነት" ከኾነም፡ ይህ "የኢትዮጵያዊነት እውነት"፡ "የእግዚአብሔር እውነት ናት" ማለት ነው፤ ስለዚህ፡ ይህች "የእግዚአብሔር እውነት"፡ "እውነተኛዪቱ ሃይማኖት" እና "እውነተኛዪቱ ሕይወት" መኾኗ፡ በዚህ ይረጋገጣል። የእግዚአብሔር እውነት፥ ሃይማኖትና ሕይወት፡ እንዲህ ተዋሕደው የሚገኙበት "ማንነት"፡ "ኢትዮጵያዊነት" ብቻ ነው። እንዲህ ከኾነ፡ "ኢትዮጵያዊው ማንነት"፤ ወይም፡ ይህ "ማንነት" የተገለጠበት "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከእግዚአብሔር የተገኘ መኾኑ ታወቀ፥ ተረዳ፥ ተመሰከረ ማለት ነው።

ምዕራፍ ፬፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤ የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው: ቅዱሱ ኪዳን: የ፯ሺ፬፻፺፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው: ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

ጥያቄ:- "ኢትዮጵያዊነት": የ፯ሺ፬፻፺፭ (የሰባት ሽህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታት ዕድሜ ያለው: ሕያው ውርስና ዘለዓለማዊ ቅርስ መኾኑ: በምን ይረጋገጣል?

መልስ:- የዚህ ማረጋገጫው: ጉልህና ቅርብ ነው፤ እርሱንም: በማስተዋል ተመልከቱት! ዓለም በተቀበላቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ የተመዘገቡትን ሰባቱን ቃል ኪዳናት የያዘው "ቅዱሱ ኪዳን": የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት ነው፤ ይህም: የሰው ልጆች: ለመልካም ሕይወታቸው: መመሪያና ዋስትና ይኾናቸው ዘንድ: ከፈጣሪያቸው ተሰጥቷቸዋል፤ በአዳምና ሔዋን "ጋብቻ" ተጀምሮ: በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም "ምሕረት" የተፈጸመውን: ሰባቱን ቃል ኪዳናት አጠቃልሉ የያዘው: ይህ ሕገ መንግሥት: በመንፈስ ቅዱስ ተጽፎ የኖረውና የሕይወት መጽሐፍ ኾኖ የሚነበበው: በሰዎች ልቦና ላይ ነው:: ያም የሰዎች ልቦና: የኢትዮጵያውያን ሲኾን: በዚያ ልቦና ላይ "ኢትዮጵያዊነት": ተመሥርቷል::

ሰባቱ ቃል ኪዳናት: እንደወይን ሐረግ ተያይዘው: በእየዘመናቱ: የፍሬ ዘለላቸውን እየሰጡ: ያሳለፉት: የ"ኢትዮጵያዊነት" ዕድሜ: የመጀመሪያው: ከተተከለበት አንሥቶ: የመጨረሻው: ለፍጹም ብቅዓት እስከደረሰበት ጊዜ ሲቈጠር: ዘመኑ: ፭ሺ፭፻ ዓመታት ይኾናል፤ ከዚያ ወዲህ: በምሕረቱ ኪዳን የቀጠለው: "ኢትዮጵያዊነት" ዕድሜ: ፩ሺ፱፻፺፭ ዓመታት ይኾናል፤ እነዚህ ኹለት የዕድሜ ዘመናት ሲደመሩ: ፯ሺ፬፻፺፭ (የሰባት ሽህ አራት መቶ ዘጠና አምስት) ዓመታትን ያስገኛሉ::

ጥያቄ:- "ኢትዮጵያዊነት"ን ያስገኘው፥ ሰባቱን ኪዳናት አጠቃልሉ የያዘውና ስለእነርሱ የሚናገረው: የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት: "ቅዱሱ ኪዳን ነው!" ስላልኸው ቁም ነገር: አስፋፍተህ ብትነግረን?

መልስ:- *"ወመልአ መንፈስ ቅዱስ ላዕለ ዘካርያስ አቡሁ፤ ወተነበየ፥ ወይቤ:- 'ይትባረክ እግዚአብሔር! ...ከመ ይግበር ሣህሉ ምስለ አበዊነ፤ ወከመ ይዘከር ኪዳኖ ቅዱሰ፤'"*[፳፩] ማለትም: "በመጥምቁ ዮሐንስ አባት: በዘካርያስ ላይ: መንፈስ ቅዱስ አደረበት፤ እርሱም: እንዲህ ሲል: ትንቢት ተናገረ:- 'እግዚአብሔር: ከአባቶቻችን ጋር ምሕረቱን ስላደረገ፥ ቅዱሱን ኪዳኑንም ስላስታወሰ: ምስጋና ይድረሰው!" ተብሎ በተጻፈው እምላካዊ ቃል መሠረት: "ቅዱሱ ኪዳን" የሚባለው ዘለዓለማዊ ቅርስ: ሰባቱን ቃል ኪዳናት አጠቃልሎ የያዘ ነው:: ይኸው "ቅዱሱ ኪዳን": ከብሕትውና (ብቸኛ) ኑሮ ተነሥቶ: እስከአገር-አቀፍና እስከ ዓለም-አቀፍ ድረስ ያለው: የሰው ልጆች: የግል፥ የቤተሰብና የኅብረተሰብ ህልውና ተመሥርቶበት: በወጣኒነት (ጀማሪነት)፥ በማዕከላዊነትና በፍጹምነት ደረጃ ይመራበትና ይካኼድበት ዘንድ: ከፈጣሪ: ለሰብአዊ ፍጡሩ የተሰጠ የሕይወት ሥርዓት ስለኾነ: "የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት" ይባላል::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

አዎን! ረዥም ዕድሜ ባለውና ሕያው በኾነው: በኢትዮጵያ ትውፊት: ህልውናን አግኝተው፥ እውን ኾነውና በሰውነት ጎልተው የሚታዩ፥ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ: በክብር ተመዝግበው የሚነበቡ፥ እግዚአብሔር አምላክ: ከፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ: ከሰው ልጆች ጋር የተካየዳቸው: ሰባት ኪዳናት: በዚህ ሕገ መንግሥት ውስጥ ተጠቃልለው ይገኛሉ። እነዚህም ኪዳናት: ከዚህ እንደሚከተለው የተዘረዘሩት ናቸው:-

የመጀመሪያው: በአዳምና ሔዋን ሥርዓተ ጋብቻ ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ አዳም"

ኹለተኛው: በቀስተ ደመና ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ ኖኅ"፥

ሦስተኛው: በኅብስተ አኰቴትና በጽዋዓ በረከት ቁርባን ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ መልከ ጼዴቅ"፥

አራተኛው: በግርዛት ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ አብርሃም"፥

አምስተኛው: በጽላትና ታቦት ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ ሙሴ"፥

ስድስተኛው: በዘውዳዊ ዙፋን ምልክትነት የሚታወቀው: "ኪዳነ ዳዊት" የተባሉት ሲኾኑ፥

እነዚህ: የቀደሙት ስድስቱ ኪዳናት ታድሰው የተዋሐዱበትና ለዘለዓለም ጸንተው የሚኖሩበት:

ሰባተኛውና የመጨረሻው ደግሞ: ኢየሱስ ክርስቶስ: ከድንግል ማርያም ተወልዶ: በተሰቀለበት ሥጋውና ባፈሰሰው ደሙ ምልክትነት የተገለጸውና የሚታወቀው: "ኪዳነ ምሕረት" የተባለው አዲስ ኪዳን ነው።[፳፪]

እነዚህ ኪዳናት: ለእየራሳቸው መታወቂያ: እውን በኾኑ: የተለያዩ ምልክቶች የተገለጹ ሲኾን: በሰውነት ገዝፈው የታዩት ደግሞ: ለፈጣሪያቸው ባላቸው እውነተኛ ፍቅር: እርሱን አምላካቸውን ባስደሰቱ: ትሑታን ግለሰቦች "ሕያው አካል" ላይ ነው። እኒህ ግለሰቦች: በሥጋዊውና በመንፈሳዊው አግጣጫ: በተለያዩ መልኮች የመጡባቸውን ታላላቅ ፈተናዎች: ብቻቸውን ተቋቁመው በማሸነፍ: በተጐናጸፉት የድል አክሊል: ከሰው ልጆች መካከል ብርቅ ኾነው ሊታዩና ከፈጣሪያቸው ጋር: የየራሳቸውን ኪዳን: በነፍስ ወከፍ ሊካየዱ የቻሉ ገድለኞች ለመኾን በቅተዋል። እያንዳንዳቸውም: የሰውን ዘር በመወከል: የመለኮታዊው ልዩ ቃል ኪዳን ተዋዋይ ኾነው ለመመረጥ: በፊቱ ሞገስን አግኝተዋል፤ ከዚያ አስቀድሞ ግን: ለእርሱ: ለእግዚአብሔር ያላቸው ፍቅር: እውነተኛ መኾኑ ሊረጋገጥ ስለተገባ: እነዚያ ፈተናዎች: እሳት ኾነው ሊያጠሩዋቸው: በእየግላቸው ላይ ነድደውባቸዋል።

እነዚህን ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት የያዘው: ይህ ሕገ መንግሥት: በእየልቦናቸው ተጽፎ፥ እነርሱም: ሕይወት አድርገውት የኖሩና የሚኖሩት ኢትዮጵያውያን: *"እናንተ: እግዚአብሔር: ከአባቶቻችን ጋር ያደረገው: የኪዳን ልጆች ናችሁ!"* ያላቸው ወገኖች ናቸው።[፳፪]

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፯ሺ፬፻፺፰ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

ቀደም ብዬ የዘረዘርሁላችሁ፡ *ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡ የኢትዮጵያን እና የኢትዮጵያዊዉን ህልውና፥ ሕይወትና ማንነት ያስገኙ፡ ሰባቱ ባሕርያት ናቸው።* በሌላ አገላለጽ፡ *ኢትዮጵያ ወይም ኢትዮጵያዊው ማለት፡ እኒህ ሰባቱ ኪዳናት ናቸው! አዎን፥ እኒህ ሰባቱ ኪዳናት፡ ኢትዮጵያ፡ ወይም ኢትዮጵያዊው ማለት ናቸው። ያች ኢትዮጵያ፡ ወይም ያ ኢትዮጵያዊ፡ አዳምንና ሔዋንን፥ ኖኅን፥ መልከ ጼዴቅን፥ አብርሃምን፥ ሙሴን፥ ዳዊትን፥ በመጨረሻም፡ ኢየሱስ ክርስቶስንና ድንግል ማርያምን መስለው መገኘት አለባቸው ማለት ነው። ያለእነዚህ ሰባቱ ኪዳናት፡ ወይም ከእነርሱ ውጪ በሚያደርግ፡ ሌላ የህልውና ሥርዓት ወይም ርእዮተ ዓለም፡ ኢትዮጵያ የምትባል አገር የለችም፤ ልትኖርም አትችልም። ወይም ኢትዮጵያዊ የሚባል ሰብአዊ ፍጡር ወይም ሕዝብ የለም፤ ሊኖርም ከቶ አይችልም።*

በዚህ መሠረትና ከዚህ የተነሣ፡ ይህች ኢትዮጵያ፡ እውነተኛዪቱ ኢትዮጵያ ብቻ ሳትኾን፡ እውነተኛዪቱ እስራኤል ጭምር፥ እኒህ ኢትዮጵያውያንም፡ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይኾኑ፡ እውነተኞቹ እስራኤላውያን ጭምር እንደኾኑ፡ የብሉዩንና የሐዲሱን ኪዳናት አጠቃልለው የያዙት ቅዱሳት መጻሕፍት፡ በዚያች በእግዚአብሔር የእውነት ቃል፡ ልዩ እውቅና ሰጥተው፡ በማያወላውልና በማያዳግም ኹኔታ አጽድቀውታል። ይህ እውነታ፡ በቀደሙት ድርሰቶቼ ገጾች ላይ በሠፈሩትና በዚህ ውይይታችን በሚቀርቡት ሰፊ ሓተታዎች፡ በሚበቃ ተብራርቷል፤ ይብራራልም።

የኢትዮጵያ ህልውናና የኢትዮጵያዊ ወይም የኢትዮጵያዊት ሕይወት፡ ኹለቱም፡ በእነዚህ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት ላይ በጽኑ ተመሥርተው፡ በተዋሕዶ የተሣሠሩ ናቸው። ይህንም፡ ከእነዚሁ ኪዳናት መንጭተውና በእነዚሁ ኪዳናት ለምልመው የሚታዩት፡ የኢትዮጵያውያን፡ የሃይማኖት፥ የባህልና የማኅበራዊ ኑሮ ሕይወታቸው ድርና ማግ ብቻ ሳይኾን፡ በትምህርት አሰጣጥ፥ በሀብት ልማትና በሥነ መንግሥት አመራር ረገድ፡ በሥርዓት የሚከተሏቸው፡ ሕያዋን የኾኑት አምላካውያት ሕጎቻቸው ጭምር፡ በገሃድ አረጋግጠው ያሳያሉ። እንግዴህ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የተገለጠችበት "ኢትዮጵያዊ ሰውነት" እና በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡ "ሕያዋን" የኾኑት፡ "ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት" እኒህ ናቸው።

ጥያቄ:- *"የእግዚአብሔር መንግሥት የተገለጠችበት 'ኢትዮጵያዊ ሰውነት' እና በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡ 'ሕያዋን' የኾኑት 'ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት'፡ እኒህ ናቸው!" ስትል፡ ምን ማለትህ ነው?*

መልስ:- በተከታታይነት የተፈጸሙትን፡ እኒህን ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት፡ ኢትዮጵያውያን፡ ከመጀመሪያው እስከመጨረሻው፡ ማለትም፡ ከአዳምና ሔዋን የፍጥረት ዘመን አንሥቶ፡ በዘመነ ሥጋዌ፡ እስከኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም መገለጥ ድረስ፡ ያልተቆጠበና ያልተገደበ፥ ወደር የሌለውንም መሥዋዕትነት በመክፈል፡ በሙሉ ጠብቀዋቸው ኖረዋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የኢትዮጵያ አካላዊትና አማናዊት መገለጫ ከኾነችው፡ ከድንግል ማርያም፡ በሰውነት በተወለደ ጊዜ፡ እነዚህ ቅዱሳት ኪዳናት፡ በእርሱ *ሥጋዌ*፡ ፍጹም የኾነውን፡ አካላዊና አማናዊ ግዝፈት *መቀዳጀታቸው ታወቀ*! በዚህም፡ ከእግዚአብሔር የተነገሩት የትንቢት ቃላት ኹሉ፡ የመጨረሻውን ብቅዓት አግኝተው መፈጸማቸውና እግዚአብሔር፡ ለፍጥረቱ ያዘጋጀው መለኮታዊ ዕቅድ፡ ከተወጠነለት ግብ መድረሱ ተረጋገጠ።

ይህ የኢትዮጵያውያን ትውፊት፡ ከላይ እንደተወሳው፡ "ሕያው ነው" የተባለበት ዓቢይና ልዩ ምክንያት አለው። ይኸውም፡ በቅዱሱ ኪዳን ውርስና ቅርስ ላይ የተመሠረተው፡ የኢትዮጵያውያን ትውፊት፡ ከትውልድ ወደትውልድ እየተላለፈ፡ ተጠብቆ የኖረው፡ በተለመደውና ተራ በኾነው፡ በእየቀኑ አካል ላይ በተቀረጸው ሰው-ሠራሽ ዘዴ ሳይኾን፡ በተለይ ለመለኮት ዘለዓለማዊ *ሥራ*፡ ሕያው መገለጫው በኾነው፡ ***በኢትዮጵያዊው ሰውነት*** በመኾኑ ነው።

አዎን! በመጨረሻው ዘመን፡ የአዲሱ ኪዳን *መሥዋዕት* በኾነው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ *ሥጋና ደም*፡ *ታድሶና* ተጠናክሮ፡ ለዘለዓለማዊው ሕይወት የበቃው፡ *የ* ኢትዮጵያዊ ሰውነት፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከዚህ እስከዛሬው ጊዜ ድረስ ጸንቶ በቆየው፡ ከሰባት ሺህ ዓመታት በላይ በኾነው ህልውናው፡ የእነዚህ ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት መለኮታዊ ማኅደር በመኾን አገልግሏል። እንኳንስ ቀደም ብሎ፡ ባሁኑ ጊዜም ቢኾን፡ እግዚአብሔር፡ ከሰው ዘር ጋር ላደረጋቸው፡ ቃል ኪዳናት፡ ሕያው ምስክሩ፡ በእርግጥ፡ ኢትዮጵያዊው ብቻ ኾኖ ይገኛል። ይህ እውነታ፡ በዐይነተኞቹ ኢትዮጲያውያን ሕይወት ላይ፡ እነሆ ገሃድ ኾኖ ዛሬም ስለሚታይ፡ አማናዊነቱን ለማስተባበል ከቶ አይቻልም።

እንዲህ እንደመኾኑና ማናቸውም እውነተኛ ክርስቲያን፡ ሊኾን እንደሚገባው ኹሉ፡ *"ኢትዮጵያዊው ግለሰብም፡ የብሉዩንና የሐዲሱን ኪዳናት የያዙት፡ ቅዱሳት መጻሕፍት፡ ሥጋ ለብሰው፡ ሕያው የኾኑበት ሰብአዊ አካል ነው"* ብለን አረጋግጠን እንናገራለን። ይህ፡ ለብዕልና የሚያበቃው ጸጋ፡ ከረዥም ዘመናት በፊት፡ በነቢዩ ኤርምያስ ትንቢታዊ አንደበት የተነገረውና ከዚህ የሚከተለው፡ የእግዚአብሔር ቃል፡ ፩ኛ፡ ቀደም ብሎ፡ በበዓለ *ሃምሣ ዕለት*፡ መንፈስ ቅዱስን በተቀበሉት በሐዋርያት ላይ፥ ፪ኛ፡ ይኸው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ ወዲያው ተከታትሎ በወረደበት፡ በዚያ፡ "የአዲስ ኪዳኑ አቤሜሌክ" በተባለው፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ላይ ደርሶ፡ የመፈጸሙን ምሥጢር ያበሠርልናል።

የነቢዩም ቃል እንዲህ ይላል፡- *"'እነሆ፥ ከእስራኤልና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል!' ይላል እግዚአብሔር፤ 'ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ፡ እጃቸውን በያዝኩበት ቀን፡ ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም! እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና፥ እኔም ቸል አልኋቸው!' ይላል እግዚአብሔር። 'ከእነዚያ ወራት በኋላ፡ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና!' ይላል እግዚአብሔር።*

ምዕራፍ ፬፤ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፯ሺ፭፻፶፭ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

"'ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ! በልባቸውም እጽፈዋለሁ! እኔም አምላክ እኾናቸዋለሁ! እነርሱም ሕዝብ ይኾኑኛል። እያንዳንዱ ሰው ባልንጀራውን፥ እያንዳንዱም ወንድሙን፡ 'እግዚአብሔርን እወቅ!፡ ብሎ አያስተምርም፤ ከታናሹ ጀምሮ እስከታላቁ ድረስ፡ ኹሉ ያውቁኛልና!' ይላል እግዚአብሔር። 'በደላቸውን እምራቸዋለሁና! ኃጢአታቸውንም፡ ከእንግዲህ ወዲህ አላስብምና!'"[፹፫] እነዚህን የትንቢት ቃላት፡ ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በትምህርቶቹ ውስጥ አውስቷቸዋል፤ ሐዋርያው ጳውሎስም፡ ወደዕብራውያን በጻፈው መልእክቱ ውስጥ ጠቅሷቸዋል።

ጥያቄ፡- *ከዚህ ቀደም ባለው መልስህ፡ "የእግዚአብሔር መንግሥት የተገለጠችበት 'ኢትዮጵያዊ ሰውነት'፡ ይህ ነው!" ያልኸውን ሀረፍተ ነገር፡ ከዚህ ጋር አያይዘህ ብታብራራልን?*

መልስ፡- ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት ተመሥርታ የታነጸችው መለኮታዊት መንግሥቱ፡ በእንዴት ያለ ኹኔታ፥ በምን ጊዜና በየትኛው ቦታ፡ በገሃድ ገዝፋ እንደምትሠራ፡ ብሩህና ቀጥተኛ በኾኑት፡ በእነዚህ፡ ከላይ በተጠቀሱት ሕያዋን ቃላቱ፡ እግዚአብሔር፡ ፍጹም ግልጽ አድርጎ አሳይቷል።

እግዚአብሔር፡ ለዚህች መንግሥቱ አመሠራረትና አቋቋም፥ አመራርና አካኼድ፡ እጅግ የተራቀቁትና ውስብስብ የኾኑት፡ የሰው ልጆች፡ ድርጅታዊና ማኅበራዊ፥ ትምህርታዊና ንዋያዊ ሥርዓቶችና ጥበቦች አላስፈለጉትም፤ አዎን! እነዚህ ኹሉ ነገሮች፡ ሰው፡ ራሱን በራሱ፡ በሙስና (በብልሹነት) እንዲደመስስ እስከማድረግ የሚያደርሱ ሕፀፅን (ጉድለትን) እና ስሕተትን፥ ድክመትንና ስስትን የተመሉ ስለኾኑ፡ ለመለኮት አላስፈለጉትም።

ዛሬ፡ የሰው ልጆች፡ በዚህ ምድራዊ ዓለም፡ መልካሚቱን ኑሮ ለመኖር፥ ወደፊትም፡ ለሚመጿት ፍጽምት ዓለም ለመብቃት ይችሉ ዘንድ፡ ወደእውነትና ወደሕይወት ልዕልና መርታ የምታደርሳቸው መንግሥት፡ የእግዚአብሔር የኾነችው ብቻ ናት፤ እርሷም፡ የምትመራበትን ዘለዓለማዊ መርሓ ግብርና የምትሰጠውን ጠቃሚ አገልግሎት፡ በሥራ ላይ ለማዋል፡ እግዚአብሔር፡ እንደሰዎች መንግሥት፡ ሕዝባዊ መመሪያን ወይም የሕግ አዋጅን፡ ወይም የገንዘብ ወጪ ድልድልንና ርስት ጉልትን፥ ወይም የሠለጠነ የሰው ኃይልንና የትምህርት መሣሪያን፥ ወይም መሠረታዊ የልማት አውታርንና ባለብዙ ዘርፍ የጽሕፈት ቤት ተቋምን፥ ወይም፡ አስገዳጅ የጦር ኃይል ያለውን፡ የሥራ አስፈጻሚ ባለሥልጣንን አልፈለገም።

ኹሉን ማድረግ የማይሣነው፡ እርሱ፡ ኃያሉ እግዚአብሔር፡ የዘውድ መንግሥቱን፡ በምድር ላይ መሥርቶ ለማካኼድ ያስፈለገችው አንዲት ቅንጣት ነገር ብቻ ኾና ተገኘች! እርሷም፡ ህልውናዋና አምልኮዋ፡ በእውነትና በመንፈስ ላይ የተመሠረተ፡ ***<u>የዋህና ትሑት፥ ታማኝና ተነሳሒ የኾነች (ንስሓ የምትገባ) ሰብአዊት ልቦና</u>*** ናት።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እግዚአብሔርም፡ ያችን ልበና ለማግኘት፡ ከዘመነ ፍጥረት አንሥቶ፡ በአዳምና ሔዋን፥ ከዚያም በልጅ ልጆቻቸው ሰውነት፡ ፍለጋውን ጀመረ፤ እነሆም፡ በተለይ ለቃል ኪዳኑና ለአገልግሎቱ በበቁት፡ በኖኅና ሚስቱ፥ በሦስት ልጆቻቸውና ሚስቶቻቸው፥ በመልከ ጼዴቅ፥ በአብርሃምና ሣራ፥ በካህኑ ዮቶርና ሚስቱ፥ ባሙሴና ሲጳራ፥ በዳዊትና ቤትሳባ፥ በሰሎሞንና ማክዳ፥ ከዚያም፡ እንደቀደሙት መልከ ጼዴቃውያን አባቶቹ፡ እርሱም፡ የዘመኑ መልከ ጼዴቅ ኾኖ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ በኾነው፡ በቀዳማዊ ምኒልክ በኩል ተያይዛ እየወረደችና እየተጠበቀች ኖራ፡ በመጨረሻ፡ በአማናዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም ሰውነት ውስጥ፡ ለፍጹምነት በቅታ አገኛት! በእርሷም ማሕፀን፡ እግዚአብሔር ቃል፡ "አማናዊውና ዳግማዊው አዳም" ተብሎ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የሥጋዌ አካል ተገለጸ!

"የበኵር ልጇን እስክወለደች ድረስ"፡ በሰሎሞንም ኾነ በዓለሙ ዘንድ፡ ማንነቷ ሳይታወቅ፡ በድንግልናዋ ጸንታ የቆየችውና የድንግል ማርያም ምሳሌ የኾነችው፡ ንግሥት ማክዳ የወለደችው፡ አንዱ ብቸኛው የበኵር ልጇ "ምኒልክ"፡ በዚህ ረገድ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ መኾኑ ትክክል ነው:: የዛሬው አዳም፡ ኢትዮጵያዊውና የዛሬዋ ሔዋን፡ ኢትዮጵያዊቷ፡ ቅዱሱን ኪዳን፡ ከዘለዓለማዊው ካህን ንጉሥ፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከዘለዓለማዊቷ እናት ንግሥት፡ ከድንግል ማርያም፡ በመንፈስ ቅዱስ ተረክበው፡ ይኸው፡ እስካኹን በባለአደራነት ጠብቀውት ለማቆየት ችለዋል::

አዎን! እግዚአብሔር፡ በአዲሱ ኪዳን የልጁ ደም ባተመው፡ በቅዱሱ ኪዳን ሥርዓት የምትተዳደረውን፡ ዘለዓለማዊት የዘውድ መንግሥቱን ህልውና፡ በቀደሙት ተከታታይ የዘመን ብሉይ ቃል ኪዳናት፡ እየለመለመ በቆየው፡ በዚያ፡ በኢትዮጵያውያን ልበና ላይ አጽንቶ፡ እንዲቀጥል አደረገ:: ለሰው ዘር ሰጥቶት፡ ነገር ግን፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ፡ እንዲህ፡ እስከዛሬ ተጠብቆ፡ ሲሠራበት የኖረውንም፡ ይህን፡ ወሰንና ወደር የሌለውን፡ የተትረፈረፈ ጸጋ፡ በመላው ዓለም የሚኖሩ እውነተኞች ክርስቲያኖች፡ እየራሳቸውን ለኢትዮጵያዊነት አብቅተው ሲገኙ፡ እነርሱ ጭምር የሚጋሩት መኾኑን፡ እናንተም፡ እዚህ ላይ ልታውቁት ይገባችኋል::

ጥያቄ:- *ይህን የመሰለው ሀብት፡ ታዲያ፡ ስለምን በኢትዮጵያዊነት ስም ሊጠራ በቃ?*

መልስ:- እግዚአብሔር፡ ይህን ጸጋ የሰጠው፡ ለመላው ሰብአዊ ፍጡሩ ሲኾን፡ ዳሩ ግን፡ ይህን ጸጋ ጠብቀው፥ በዚያ ጸጋ የታወቀ፡ የማንነት መልካቸውንም ሳይለውጡ፡ ጸንተው፡ እስከዛሬ የኖሩና ዛሬም እየኖሩ ያሉት፡ ኢትዮጵያውያን ብቻ ስለኾኑ፡ ይህ ጸጋ፡ በእነርሱ ምክንያት፡ እነሆ፡ ዛሬም፡ ይህንኑ የኢትዮጵያዊነት ስሙን እንደያዘ፡ ህልውናውን ቀጥሎ ይገኛል::

"ኢትዮጵያዊነት"፡ ከዚህ የበለጠ፡ የመጠቀና የጠለቀ፥ የሰፋም ባሕርይ አለው፤ ይኸውም፡ ለኢትዮጵያ፥ እንዲሁም፡ ላለፉትና ለዛሬዎቹ፥ ለወደፊቶቹም ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ብቻ ተለይቶና ተወስኖ የተሰጠ፥ እየተሰጠ ያለና የሚሰጥም አለመኾኑ ነው::

ምዕራፍ ፱፥ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤ የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው: ቅዱሱ ኪዳን: የ፯ሺ፱፻፺፫ ዓመታት ዕድሜ ባለው: ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ።

ነገር ግን: "ኢትዮጵያዊነት": በዘመነ ሐዲስ ኪዳን: ሞክሼው (መሰሉ) እንደኾነው: እንደክርስቲያንነት ኹሉ: የሰው ዘር በሙላ ተጠቃልሎና በመለኮታዊው መንግሥት ሥር ተዋሕዶ: አንድ እንዲኾንበት: እግዚአብሔር አምላክ: ለፍጥረተዓለሙ ደህንነትና መልካም ሕይወት: አዘጋጅቶ የዘረጋው ዘለዓለማዊ ዕቅድ መኾኑ ነው። ከዚህ የተነሣ: በምድር ላይ ላለው: ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ: የመጨረሻው መፍትሔ: "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑ ሊታመን ይገባል።

ጥያቄ:- *"ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ: የመጨረሻው መፍትሔ: "ኢትዮጵያዊነት" መኾኑ ሊታመን ይገባል!" የሚለው: መደምደሚያው አሳብህ: በተለይ: በሥጋዊው ሥልጣኔ: እጅግ እየተራቀቀ፥ እየጠለቀና እየመጠቀ በመኼድ ላይ በሚገኘው: በዛሬው ትውልድ ዘንድ: እንዴት አድርጎ ሊታመን ይችላል?*

መልስ:- በመጀመሪያ ደረጃ: "መደምደሚያ አሳብህ" ያላችሁትን ፍሬ ቃል: እንድታስተካክሉት እሻለሁ፤ ምክንያቱም: አሳቡ: ከእኔ፥ ወይም: ከማንም ሰብአዊ ፍጡር የመነጨ ሳይኾን: የሰው ልጆች: ከፈጣሪያቸው: በሃይማኖት ያገኙት መለኮታዊ አሳብ በመኾኑ ነው፤ ከእግዚአብሔር የተገኘ አሳብ በመኾኑም: ለሃይማኖትነት በቅቷል። በእየአጋጣሚው እንዳወሳሁላችሁ: "ኢትዮጵያዊነት": እንደማናቸውም ሃይማኖት: የሰው ልጆች: በፈቃዳቸው መርጠውና ወስነው: ሲፈልጉትና ሲያምኑበት: ሊጠቀሙበት ይችሉ ዘንድ: እግዚአብሔር: ለእያንዳንዳቸው: በነፍስ ወከፍ፥ በጋራም: ለኹላቸው: የሰጠው ጸጋና ለችግራቸው ኹሉ: የመጨረሻው መፍትሔ እንዲኾናቸው: ያዘጋጀላቸው ዕቅድ ነው።

የእግዚአብሔር ስጦታ ኾኖ: ለሰው ልጆች የቀረበው: የዚህ ዕቅድ መለኮታዊነት: ሃይማኖታዊ አቋም ያለው መኾኑን: ራሱ: አባባሉ: አረጋግጦ ያሳያችኋል። እኔም: "በምድር ላይ ላለው: ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ: የመጨረሻው መፍትሔ: 'ኢትዮጵያዊነት' መኾኑ ሊታመን ይገባል!" የሚለውን ቃል የተናገርሁት: ይህን መሠረት በማድረግና በእግዚአብሔር ዘንድ: ሊደረግ የማይቻል ነገር እንደሌለ: እናንተም ጭምር ታምናላችሁ ብዬ በማሰብ ነው። ወደፊትና ምንጊዜም: *"ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለም!"* ከሚለው: በእግዚአብሔር ፊት ከሚቆመው መልአክ ቃል የተነሣ: በእግዚአብሔር እውነት፥ በእግዚአብሔር መንፈስና በእግዚአብሔር ስም ላይ ተመሥርቶ የሚታሰበው፥ የሚነገረውና የሚደረገው: ማናቸውም ነገር ኹሉ: *ሊታመንበት የሚቻልና የሚገባ መኾኑን:* እንድትገነዘቡት ያስፈልጋል።

እርግጥ: ይህን እውነታ ለመቀበል: በተለይ ለዘመኑ ትውልድ: እጅግ እንደሚከብድበት ይታወቃል፤ ሊከብድበት የቻለውም፥ እናንተም: በጥያቄያችሁ ውስጥ እንዳወሳችሁት: ከእውቀቱና ከሥልጣኔው ሥጋዊነት፥ ምድራዊነትና ዓለማዊነት የተነሣ ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ይኹን እንጂ፡ የዘመኑ ትውልድ አባል የኾነ ማንኛውም ግለሰብ፡ ይህን እውነታ ለመቀበል፡ አስቀድሞ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት" ሊያውቅ ይገባዋል፤ ከዚህ እውቀት ለመድረስ ደግሞ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት" ለማወቅ፡ በእርሱ ዘንድ፡ እውነተኛው ፍላጎት፡ በቅድሚያ ሊኖር ያሻል፤ ቀደም ብለን የተነጋገርንበት፡ ያ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን፡ በሥራ እንዲተረጐም፡ እዚህ ላይ፡ ራሱን ያቀርባል።

ጥያቄ፡- *በዚህ አገላለጽህ፡ የሃይማኖታችንን እውቀት አጠናከርህልን። ከዚህ አያይዘህ ግን፡ ይኸው፡ "'ኢትዮጵያዊነት'፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ለፍጥረተ ዓለሙ ደህንነትና መልካም ሕይወት፡ አዘጋጅቶ የዘረጋው፡ ዘለዓለማዊ ዕቅድ" ስለመኾኑ፥ ከዚህ የተነሣም፡ በምድር ላይ ላለው፡ ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ ስለመኾኑ፡ በኢትዮጵያዊነት እውቀታችን፡ ምስኪኖች ለኾንነው፡ ለእኛ፡ በቀላሉ ሊገባን በሚችል ዘዴህ፡ እስኪ ግለጽልን?*

መልስ፡- በአንድ ወገን፡ በምድር ላይ የሚርመሰመሱት የሰው ዘር ወገኖች፡ በሦስቱ የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ በሴም፥ በካምና በያፌት ነገዶች ተከፋፍለው፡ ሴማውያን፥ ካማውያንና ያፌታውያን፡ ወይም፡ ቀዮች፥ ጥቁሮችና ነጮች ተብለው፡ በስምና በዘር፥ በቀለምና በሃይማኖት፡ እርስ በርሳቸው ተለያይተው፥ በጠላትነት እየተያዩና እስከደም መፋሰስ ድረስ እየተጣሉ፡ ይኸው፡ እስከዛሬ እንደሚኖሩ ይታወቃል፤ በሌላው ወገን ደግሞ፡ እግዚአብሔር፡ በቸርነቱ፡ "ኢትዮጲስ" በተባለው፡ በመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ ሰውነት፡ ዘሩን አብቅሎ፥ "ንጉሠ ሳሌም" በተባለው፡ በመካከለኛው መልከ ጼዴቅ አሳድጎና "ኢየሱስ ክርስቶስ" በተባለው፡ በመጨረሻው መልከ ጼዴቅ፡ ለፍሬ ያበቃበትን፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ህልውናን፡ ለዚህ፡ ሥር ለሰደደው፡ ጠንቀኛ ችግር፡ ፍቱን መድኃኒት እንዲኾን ማዘጋጀቱ ይታመናል። ይህም እውነታ፡ እነዚህ፡ ከአንድ ግንድ በቅለው ያደጉትና በተለያዩ ቅርንጫፎቻቸው ተራብተው የበዙት፡ ሦስቱ ነገዶች፡ በመለኮታዊው ዕቅድና ሥራ፡ እንደገና ወደአንድነታቸው ተመልሰው እንዲዋሐዱ በመደረጉ ተረጋግጧል፤ ይህ ውሕደት ተከናውኖ፡ ለፍጹም ህልውና የበቃበት ሕያው አካል፡ "ኢትዮጲስ" በተባለው፡ በመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ ሰውነት መኾኑን፡ ከዚህ ቀደም ብዬ፡ አመልክቻችኋለሁ። "ኢትዮጵያዊነት" የሠረፀው፡ ከዚህ፡ ሕያውና ፍጹም ከኾነው ሰብአዊ አካል መኾኑን፡ እስካኹን ካገኛችሁት እውቀት ጋር፡ በወደፊቱ ውይይታችን ደግሞ የበለጠ እንደምትገነዘቡት አምናለሁ።

በዚህ መልክ፡ ሦስቱም፡ የኖኅ ልጆች የኾኑት፡ ሴም፥ ካምና ያፌት፡ እንዲህ፡ በስምና በዘር፥ በቀለምና በሃይማኖት፡ እንደገና አንድ የኾኑበትን፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ የዓለም ሕዝቦች፡ ፈቃዳቸውና ፍላጎታቸው ኾኖ፡ በእርግጥ፡ አምነው ሲቀበሉት፡ በእውነት መንፈስ ይዋሐዳሉ።

ምዕራፍ ፬፡ እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ፤
የእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት የኾነው፡ ቅዱሱ ኪዳን፡
የ፲ሺ፩፻፺፰ ዓመታት ዕድሜ ባለው፡
ኢትዮጵያዊነትና ኢትዮጵያዊው ሰውነት ሲገለጽ፡፡

በዚህ ጊዜ፡ እግዚአብሔር፡ በተፈጥሮ አድሏቸው፡ እነሆ፡ ሠልጥነውና ገንነው በሚታዩበት፡ በእየራሳቸው የሙያ ዘርፍ እየሠሩ፡ አኹን በሚገኙበት በእየክልል አገራቸውና አህጉራቸው እንኳ እንደተወሰኑ ኾነው፡ ህልውናቸውን በመቀጠል፡ ይህችን ምድር፡ ሰላምና ፍቅር የሰፈነባት፡ የመልካም ሕይወት ዓለም ሊያደርጓት ይቻላቸዋል፡፡ የሚቻላቸውም፡ እንዲህ ነው፡-

እግዚአብሔር፡ ለመንግሥቱ ሰፊ አመራርና ለሕዝቡ የተሟላ አስተዳደር ሲል፡ ሥራውንና አገልግሎቱን በመደልደል፡ በእውቀት፥ በጥበብና በሀብት ረገድ፡ *ለሴማውያን፡ ነፍሳዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ ሰጥቷቸዋል፤ ለያፌታውያንም፡ ሥጋዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ፡አድሏቸዋል፤ ለካማውያን ደግሞ፡ መንፈሳዊዉን እውቀት፥ ሙያና ሥልጣኔ፡ ለግሥዋቸዋል፡፡* እንዲህ፡ ኹሉም በእየፊናቸው የያዟቸውን፡ እነዚህን፡ የተፈጥሮ ጸጋዎቻቸውን፡ በ"ኢትዮጵያዊነት" አዋሕደውና ለፍጹምነት አብቅተው፡ በዕድገት እርምጃቸው ይበልጥ እየቀጠሉ ሊኼዱ፥ በዚህም ምክንያት፡ እርስ በርሳቸው በመግባባት፥ በመተሳሰብና በመረዳዳት፡ የሰው ልጆች፡ ሲመኙት፡ ፈጣሪም፡ ዐቅዶላቸው ሲጠብቁት የቆዩትን፡ "ኢትዮጵያ" "UTOPIA" የሚሉትን፡ "ገነታዊውን የህልውና ራእያቸውን"፡ በዚህ ዓለም፡ በምድር ላይ፡ እውን አድርገው ሊኖሩት ይቻላቸዋል ማለት ነው፡፡

ፈጣሪ፡ በፈጣሪነቱ፡ ለእያንዳንዳቸው፡ ጸጋ አድርጎ በደለደላቸው፡ ቀደም ብዬ በጠቀስኋቸው እውቀታቸው፥ ሙያቸውና ተግባራቸው ተወስነው፤ አንዱ፡ በሌላው ላይ፡ በጠላትነት እንዲነሣሣ ከሚያደርጉት፡ ከምኞት፡ ከቅንዓትና ከጥላቻ፡ ራሱን አጥርቶ፡ በሌላው ድርሻ፡ ጣልቃ ሳይገባና ሌላውን ሳይበክል፡ አንዱ፡ የሌላውን ጉድለት በመሙላትና ስሕተቱን በማስተካከል፡ እርስ በርሳቸው፡ ተጠባብቀውና ተከባብረው ይኖሩበት ዘንድ፡ እግዚአብሔር፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ የሰጠው፡ የመልካም ሕይወት ሥርዓት መኾኑን፡ ሦስቱም ነገዶች፡ አውቀው፡ በዚህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ሊጠቀሙበት ይገባቸዋል ማለት ነው፡፡ የዚህ ዝርዝር ሐተታ፡ ባለፉት ድርሰቶቼ ውስጥ፡ በእየቦታው፡ በሰፊው ተተንትኖ ስለተገለጸ፡ በዚህም ውይይታችን ላይ፡ በበለጠ እየተብራራላችሁ ስለሚኼድ፡ ቁም ነገሩን እንደምትይዙት እተማመናለሁ፡፡

ጥያቄ፡- *ይህ፡ የገለጽህልን "ኢትዮጵያዊነት" ገዝፎና ሕያው ኾኖ የሚታይበት፡ ወይም ሊታይ የሚችልበት ባሕርይ፡ ወይም አካል፡ ወይም ኹኔታ ዛሬ አለወይ? "አለ!" ካልህ፡ እባክህ ንገረን! ወይም፡ አጉልተህ አስረዳን? ወይም፡ አመልክተን? ከቻልህም አገናኘን?*

መልስ፡- አዎን! አለ፡፡ እርሱም፡ እናንተና እኔ ነን፡፡ እናንተና እኔ፡ በዚህ "ኢትዮጵያዊነት" ከአመንን፡ እርሱንም ሕይወት አድርገን፡ በእርሱ የምንኖር ከኾን፡ "ኢትዮጵያዊነት" ገዝፎ የሚታይበት፡ ያ ባሕርይ፡ ወይም አካል፡ እናንተ ራሳችሁና እኔ ራሴ መኾናችን እኮ ነው!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ይህን እውነታ፡ በበለጠ ላብራራላችሁ! እግዚአብሔር አምላክ፡ የመጀመሪያዎቹ የሰው ዘር ግንድ የኾኑትን፡ አዳምንና ሔዋንን በፈጠረ ጊዜ፡ ለሕይወታቸው መመሪያ ይኾናቸው ዘንድ በሠራላቸው የጋብቻ ቃል ኪዳን ሥርዓት፡ ይህን "ኢትዮጵያዊነት"፡ በእነርሱ ላይ መሠረተ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ ይኸው የ"ኢትዮጵያዊነት" ሃይማኖት፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት ተያይዞ በቀጠለው ዕድሜ ውስጥ፡ በፈጣሪና በፍጡራኑ ሰዎች መካከል እየተካኼዱ በተፈጸሙ፡ ሌሎች ተከታታይ አምስት ቃል ኪዳናት አማካይነት እየተጠናከረ፡ በሕያውነት ጸንቶ ቆየ፤ ከዚያ በኋላ፡ ፈጣሪ፡ ፍጡሩን ለማዳን የሰጠው የተስፋው ዘመን ሲደርስ፡ በመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም የምሕረት ቃል ኪዳን፡ የዘለዓለማዊነትን አክሊል በመቀዳጀት ተደመደመ።

ኪዳነ አዳም ወሔዋን፥ ኪዳነ ኖኅ፥ ኪዳነ መልከ ጼዴቅ፥ ኪዳነ አብርሃም፥ ኪዳነ ሙሴ፥ ኪዳነ ዳዊትና ኪዳነ ምሕረት የተባሉትን፡ ሰባቱን ቅዱሳት ኪዳናት የያዘው፡ ይህ፡ የ"ቅዱሱ ኪዳን" የሕይወት ዛፍ፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ ሕያዋን ኾናችሁ የምትንቀሳቀሱትን፡ አንተን፡ ኢትዮጵያዊዉንና አንቺን፡ ኢትዮጵያዊቷን ሰብአውያን ፍሬዎች አስገኘ። ይህ፡ የሕይወት ዛፍ፡ ከዘርነት፡ ወደተክልነት፥ ከተክልነት፡ ወደግንድነት፥ ከግንድነት ወደዛፍነት፥ ከዚያም፡ ወደቅርንጫፍነት፥ ከቅርንጫፍነት፡ ወደፍሬያማነት ደርሶ፡ "ኢትዮጵያውያን" የተባልነውን፡ የዛሬዎቹን ሰብአውያን ፍሬዎች፡ እናንተንና እኔን፡ እንዴት ለማፍራት እንደቻለ ያስገነዝባችሁ ዘንድ፡ በውስጣችሁ የተጻፈን፥ ነገር ግን፡ ሳታውቁት የቆየ መለኮታዊ ቃል አለ፤ እርሱም፡ ቀደም ብዬ በጠቀስሁላችሁ፡ በነቢዩ ትንቢት መሠረት፡ እግዚአብሔር አስቀድሞ፡ በእየልባችሁ ጽላት ላይ የጻፈው፥ በእየልቦናችሁም ያኖረው ነው።

ጥያቄ፡- *ታዲያ! እኒህን የሃይማኖት፥ የኪዳንና የምስክርነት፥ የምስጋናና የሰላምታ ቃሎች፡ እኛስ ልንሰማቸው፡ የሚገባን አይመስልህም? ከዚያ በኋላም፡ ከፈጣሪያችን በተሰጠን፡ የመምረጥ ነጻነትና የመወሰን ሥልጣን ተጠቅመንና ፈቃዱን ተከትለን፡ የየራሳችንን ምርጫና ውሳኔ ልናደርግ፡ ቀና ይኾንልናል።*

መልስ፡- መልካም! የሃይማኖቱን፥ የኪዳኑንና የምስክርነቱን ቃላት፥ የምስጋናና የሰላምታ ጸሎታቱንም፡ እነሆ፡ እንደሚከተለው አሰማችኋለሁ፡-

የኢትዮጵያውያን ቃለ ሃይማኖት።

እኛ ኢትዮጵያውያን: ኹሉን በያዘ፡ ሰማይንና ምድርን፥ የሚታየውንና የማይታየውን በፈጠረ፡ አንድ አምላክ በሚኾን፡ በእግዚአብሔር አብ እናምናለን።

ዓለም ሳይፈጠር፡ ከእርሱ ጋራ በነበረ፡ አንድ የአብ ልጅ፥ አንድ ጌታ በሚኾን፡ ***በእግዚአብሔር ወልድም*** እናምናለን። እርሱም፡ ከብርሃን የተገኘ ብርሃን፡ ከእውነተኛ አምላክ የተገኘ አምላክ፥ የተወለደ እንጂ ያልተፈጠረ፥ በመለኮቱ፡ ከአብ ጋራ የሚተካከል፡ ኹሉ በእርሱ የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በሰማይ ካለው፡ በምድርም ካለው፡ ያለእርሱ ምንም ምን የኾነ የለም። ስለእኛ ስለሰዎች፡ እኛን ለማዳን፡ ከሰማይ ወረደ፥ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ ***ከሥጋዋ ሥጋ፥ ከነፍሷ ነፍስ ነሥቶ፡*** ፍጹም ሰው ኾነ። በጴንጤናዊው ጲላጦስ ዘመን፡ ስለእኛ መከራን ተቀበለ። ተሰቀለ። ሞተ። ተቀበረ። በሦስተኛውም ቀን፡ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ። በክብር በምስጋና ወደሰማይ ዓረገ። በአባቱም ቀኝ፡ ***በዙፋኑ ተቀመጠ።***

ዳግመኛም፡ በሕያዋንና በሙታን ለመፍረድ፡ በምስጋና ይመለሳል። ለመንግሥቱ፡ ፍጻሜ የለውም።

በ***እግዚአብሔር*** መንፈስ ቅዱስም እናምናለን። እርሱም፡ ሕይወትን የሚሰጥ፡ ከአብ የሠረፀና በነቢያት አድሮ የተናገረው፡ ***በሐዋርያት ላይ የወረደውና በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት፡ ዓለሙን በጸጋው የሞላው፡ ቅዱሱ የእውነት መንፈስ ነው።*** ለእርሱም፡ ከአብና ከወልድ ጋራ፡ በአንድነት እንሰግድለታለን፡ እናመሰግነዋለንም።

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በእርሱ ልቡና በመሠረታት፥ በነቢያት ቃል ባጸናትና በሐዋርያት ጉባዔ በፈጸማት፥ የእርሱ ሥጋና ደም፡ ለመሥዋዕትነት በሚቀርብባትና የመንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች በሚሰጡባት፡ በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን።

ኀጢአት በሚሠረይባት፡ በአንዲት ጥምቀት እናምናለን።

የሙታንን መነሣት፡ የሚመጣውንም ሕይወት ተስፋ እናደርጋለን።
ለዘለዓለሙ፥ አሜን።

የኢትዮጵያዊነት ቃል ኪዳን።

እኔ (የክርስትና ስም)፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች፡ የሰጣቸውን ቃል ኪዳናት፡ ጠብቆ በኖረው፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ አምናለሁ።

አምላኬ፡ ይህን ኢትዮጵያዊ ሰውነት፡ **በመጀመሪያው የአበው ዘመን፡** በአዳምና ሔዋን ሥርዓተ ጋብቻ፡ በኪዳነ ልቦና **መሠረተው፤** ከዚያም፡ በኖኅ ቀስተ ደመና፥ በመልከ ጼዴቅ ቁርባንና በአብርሃም ግርዛት፡ ገንብቶ አሳደገው፤ **በመካከለኛውም የሕግ ዘመን፡** በሙሴ ጽላትና በዳዊት ዙፋን አዋቅሮ፥ የኢትዮጵያዊቷን ንግሥት፡ የማክዳንና የእስራኤላዊዉን ንጉሥ፡ የሰሎሞንን የዘር ሓረጎች በማዋሃድ፡ በኪዳነ አሪት አከናወነው፤ **በመጨረሻውም የሕይወት ዘመን፡** ከዚህ ምሉእ ትውልድ ከተገኘችው፡ ከድንግል ማርያም በተወለደው ልጁ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም አጽንቶና ዘለዓለማዊዉን ዘውድ አቀዳጅቶ፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ፈጸመው።

ኢትዮጵያ፡ እንዲህ በቀጠለው፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ ቤተ ሕዝቧን፥ ቤተ ክህነቷንና ቤተ ምልክናዋን አንድ አድርጋ የኖረች፡ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደኾነች አምናለሁ።

እርሱ፡ "ክርስቶስ" ተብሎ፡ እኔን "ክርስቲያን" ያሰኘኝ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በቀደመው ዘመን፡ ምሳሌው ኾኖ በተገለጠው፡ በመልከ ጼዴቅ ኢትዮጵያዊነትና ሹመት፡ ከሴም፥ ከካምና ከያፌት ዘሮች ተወልዶ፡ የዘለዓለም ካህኔና ንጉሤ እንደኾነ አምናለሁ። እርሷ "ኢትዮጵያ" ተብላ፡ እኔን "ኢትዮጵያዊ/ት" ያሰኘችኝ፡ ድንግል ማርያም፡ አምላክን በመውለዷ፡ አማናዊቷ የሕያዋን እናትና ዘለዓለማዊቷ ታቦተ ጽዮን፥ የሰማይና የምድር ንግሥትም እንደኾነች አምናለሁ።

አረንጓዴ ብጫ ቀይ የኾነው፡ የቀስተ ደመና ምልክት፡ በኖኅ አማካይነት፡ ከእግዚአብሔር የተቀበልሁት፡ የዘለዓለም ሰንደቅ ዓላማዬ እንደኾነ አምናለሁ። የቅዱሱ ኪዳን ፍጻሜ ለኾነው፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረው፡ *"ምአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ"* የሚለው፡ መለኮታዊ ቃልና ለድንግል ማርያም የተነገረው፡ *"ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር"* የሚለው ትንቢታዊ ቃል፡ ከአምላኬ ያገኘሁት፡ የዘለዓለም ማኅተሜ እንደኾነ አምናለሁ።

በቅዱሱ ኪዳን ጸጋ፡ ከእግዚአብሔር በመንፈስ፡ የመወለድን ክብር ስላገኘሁ፡ በዚህ ልጅነቴ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ወራሽና አገልጋይ እንደኾንሁ አምናለሁ። ይህን ልጅነቴን፡ አጽንቼ ለመጠበቅ፥ የመንግሥቱ ወራሽነቴን ለማጽናትና ንጹሕ አገልግሎቴን ለመቀጠል፡ ኃጢአቴን ዘወትር፡ በንስሓ እያጠራሁና የክርስቶስን ሥጋና ደም እየተቀበልሁ መኖር እንዳለብኝ አምናለሁ። የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖቴ፡ በይፋ የሚገለጠውና ተለይቶ የሚታወቀው፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም ፍቅር ኾኜ በምፈጽመው፡ የኢትዮጵያዊነት ምግባሬ እንደኾነ አምናለሁ።

የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴን፡ በልቦናዬ ጽፎ ያስተማረኝ፥ ጠብቄው እንድኖር ያደረገም፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ እግዚአብሔር እንደኾነ አምናለሁ፤ ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

ምዕራፍ ፬፡
እኔ ምንድር ነኝ? የጥያቄው ሙሉ መልስ::

የኢትዮጵያዊው/ዊቷ ምስክርነት::

ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ኢየሱስ ክርስቶስ
ካህነ ለዓለም፤ ንጉሠ ጽዮን
<u>ወንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ</u>

ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር
ድንግል ማርያም
እሙ ወእምነ፤ ንግሥተ ጽዮን
<u>ወንግሥተ ነገሥታት ዘኢትዮጵያ</u>

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፡ አሐዱ አምላክ፡ አሜን::

እኔ፡ ከአባቴ፡ ከ ____________________ ወስመ ጥምቀቱ ____________________
ከእናቴ፡ ከ ____________________ ወስመ ጥምቀታ ____________________

በ ______________ ቀን፡ ፲፱፻ ___ ዓ.ም. በ (የትውልድ ቦታ) ______________
በተወለድሁበት የሥጋ ልደት፡ (የዓለም ስም) ____________________ የተባልሁ፥
በ ________________________________ ቤተ ክርስቲያን፡ በሥርዓተ ጥምቀት፡
ከእግዚአብሔር ዳግመኛ የመወለድን ክብር በአገኘሁበት የመንፈስ ልደት፡
(የክርስትና ስም) ________________________________ የተባልሁ ኢትዮጵያዊ/ት፡

በኢትዮጵያውያን የቃል ኪዳንና የሃይማኖት ጸሎቶች ውስጥ እንደተገለጸው፡ በአዳምና ሔዋን ተጀምሮ፡ በኖኅ፥ በመልከ ጼዴቅ፥ በአብርሃም፥ በሙሴና በዳዊት በኩል እየታደሰ፡ እስከኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም ደርሶ በተፈጸመው፥ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የተደረጉትን፡ ሰባቱን ኪዳናት በአጠቃለለው፡ በቅዱሱ ኪዳን ተመሥርታ የቆመችውን፥ በምሥጢረ ተዋሕዶ የጠራችውንና የቀናችውን ሃይማኖቴን ጠብቄና በምግባር አጽንቼ፡ ራሴን በንስሓና በሥጋ ወደሙ እያጸደቅሁ የምኖር፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊ/ት መኾኔን፡ ዛሬ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም መንበር ፊት፡ በእውነተኛው መንፈሳዊ አምልኮ ቆሜ በምሰጠው፡ በዚህ የቃል ኪዳን ምስክርነቴ አረጋግጣለሁ::

አምላኬና መድኃኒቴ፥ ካህኔና ንጉሤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ! *"በሰው ፊት፡ በእኔ አምኖ ለሚመሰክርልኝ ኹሉ፡ እኔ ደግሞ በሰማያት በአለው አባቴ ፊት፡ ስለታማኝነቱ እመሰክርለታለሁ:: በሰው ፊት የሚክደኝንም፡ እኔ ደግሞ በሰማያት በአለው አባቴ ፊት፡ ስለክህደቱ እመሰክርበታለሁ::"* ያልከውን መለኮታዊ ቃልህን አምኜ፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ፡ ይህን የምስክርነት ቃል በይፋ እንድሰጥ ስላበቃኸኝ፡ በመንበርህ ፊት እየሰገድኩ አመሰግንሃለሁ:: በኢየሱስ ክርስቶስ፡ አገሬና ሃይማኖቴ፥ እናቴና ንግሥቴ ቅድስት ድንግል ማርያም ሆይ! በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነቴ ጸንቼ እኖር ዘንድ፡ በፍቅርሽና በረድኤትሽ ስላልተለየሽኝ፡ በመልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ቃል፡ በመንበርሽ ፊት ወድቄ፡ የምስጋና ሰላምታዬን አቀርብልሻለሁ:: አሜን::

ኢትዮጵያውያን፡

ለጌታ የሚያቀርቡት ምስጋና።

አባታችን እግዚአብሔር ሆይ! ልጅህ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"አቡነ ዘበሰማያት! ይትቀደስ ስምከ! ትምጻእ መንግሥትከ! ወይኩን ፈቃድከ፡ በከመ በሰማይ፡ከማሁ በምድር! ሲሳየነ፡ ዘለለዕለትነ፡ ሀበነ ዮም! ኅድግ ለነ፡ አበሳነ፥ ወጌጋየነ፡ ከመ ንሕነኒ ንኀድግ፡ ለዘአበሰ ለነ! ኢታብአነ እግዚኦ ውስተ መንሱት! አላ አድኅነነ፥ ወባልሓነ፡ እምኵሉ እኩይ! እስመ ዚአከ፡ ይእቲ መንግሥት፥ ኃይል፥ ወስብሓት! ለዓለመ ዓለም።"* በሉ ብሉ፡ ያስተማረንን፡ ያን ጸሎታችንን፡ በእርሱው ቤዛነት ተቀብለህ፡ ለነፍሳችንና ለሥጋችን፡ ቸርነትህን አበረከትህልን፤ ምሕረትህን አደረግህልን፤ ፍቅርህን ፈጸምህልን፤ ጸጋህንም ሰጠኸን። ስለዚህ እናመሰግንሃለን።

ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ በተወለደው ልጅህ መድኃኒትነት፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ በዓለሙ ኹሉ ወረደልን። ስለዚህ፡ በሰማይ ብቻ ሳይኾን፡ ዛሬ በምድርም የምትኖር ኾንህ። ስምህ፡ በምድርም ተቀደሰ። መንግሥትህም መጣችልን። በሰማይ የኾነው ፈቃድህ፡ በምድርም እንዲሁ ኾነ።

የዕለት እንጀራችንን ብቻ ሳይኾን፡ በዕድሜያችን ኹሉ የሚያስፈልገንን ምግበ ሥጋ፡ በሥነ ፍጥረት አዘጋጀህልን። ለዘላለም ሕያዋን የሚያደርገንን፥ መድኃኒትና ምግበ ነፍስ የኾነንንም፡ የልጅህን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም፡ ለዘወትር ሰጠኸን። በእርሱም፡ ኃጢአታችንንና በደላችንን ኹሉ፡ ለመቼውም ጊዜ ደምስሰህ፡ ፈጽመህ ይቅር አልኸን።

እኛም የበደሉንን ኹሉ፡ እንዲሁ ይቅር እንድንል አስቻልኸን።

የአንተ ልጆች ለመኾን የምንበቃበትን፡ የጥምቀትን ልደትና የንስሓን ጸጋ አደልኸን።

ከማናቸውም ፈተና አውጥተኸንና ከክፉው ኹሉ አድነኸን፥ ዲያብሎስንና ሞትንም ድል አድርገህ፡ በትንሣኤህ ሕይወት ለመኖር አበቃኸን።

ጌታ ሆይ! ሊነገር ስለማይቻል ቸርነትህና ምሕረትህ፥ ፍቅርህና ጸጋህ፥ እንዲሁም የሚያስፈልገንን ኹሉ፡ ሳንለምንህ ስለምትሰጠን፡ ዘወትር እናመሰግንሃለን።

"ምእ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ!" በተባለው፡ በንጉሣችን በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ዛሬ የምንኖርባት፡ የእውነት መንግሥትህ፡ ክፋትን፥ ኃጢአትንና ሞትን፡ ፈጽማ አጥፍታ፡ ለግዙፉ ዓለም፡ በገሃድ የምትገለጥበትንና በይፋ የምትሰፍንበትን ጊዜ፡ እንደተስፋ ቃልህ እንጠብቃለን።

ኃይልና ምስጋና፥ መንግሥትም ያንተ ናቸው፤ ዛሬም፥ ዘወትርም፥
ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

<u>ኢትዮጵያውያን፡ ለድንግል ማርያም የሚያቀርቡት፡ የሰላምታ ጸሎት።</u>

እናታችን ማርያም ሆይ! *በመልአኩ በቅዱስ ገብርኤል ሰላምታ፡ “ሰላም!”* እንልሻለን። በአሳብሽ ድንግል ነሽ፤ በሥጋሽም ድንግል ነሽ። በዚህ የንጽሕና ባሕርይሽ፡ የአሸናፊው የእግዚአብሔር እናት ኾነሻልና፡ ሰላምታ ለአንቺ ይገባል።

ማሕጸንሽ፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬ የኾነውን፡ ቅዱሱን አዳም ስላስገኘ፡ አንቺ፡ ከሴቶች ኹሉ ተለይተሽ፡ የተባረክሽ፡ ቅድስቲቱ ሔዋን ነሽ። ቀድሞ በነቢያት፡ *“ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር!”* የተባልሽ፥ እኛም፡ *“እምነ ጽዮን”* ስንልሽ የኖርን፡ በሰማይና በምድር፡ ንግሥታችን ሆይ! ደስ ይበልሽ።

እግዚአብሔር አንቺን፡ የድኅነታችን ምክንያት አድርጎ፡ ኪዳነ ምሕረቱን ለዘለዓለም ፈጽሟልና፡ *“ጸጋን የተመላሽ፡ ብፅዕት ነሽ”* እያልን፡ ዘወትር እናወድስሻለን። በአምላካችንና በመድኃኒታችን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፡ አንቺ ለእኛ፡ የአደራ እናታችን፥ እኛም ለአንቺ፡ የአደራ ልጆችሽ ነንና፡ ከተወደደው ልጅሽ፡ ያልተለየው እናትነትሽ፡ ከእኛም፡ ምንጊዜም እንደማይለየን እናምናለን። ይህን ያደረገ፡ ቸሩ አባታችን፡ ልዑል እግዚአብሔርን እናመሰግነዋለን። ለዘለዓለሙ፤ አሜን።

በዚህ “ኢትዮጵያዊነት” አምኖ፡ የምስክርነት ቃሉን የሰጠ፥ የምስጋናና የሰላምታ ጸሎቶቹንም ያቀረበ፥ ይኸንኑም ሃይማኖቱን፡ በምግባር ሕያው አድርጎ በመፈጸም የሚኖር፡ ማናቸውም ሰብአዊ ፍጡር፡ “ኢትዮጵያዊ” ይባላል። በዚህ ጊዜ፡ ያ፡ ሰብአዊ ፍጡር፡ በሙሉ አንደበቱ፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” ብሎ ሊናገር ይችላል። “እኔ ማነኝ?” ለሚለው፡ ለ“ማንነቱ” ጥያቄም፡ የመጨረሻውን መልስ ያገኛል።

የእኔ ማንነት

ጥያቄ፡- *“እኔ ምንድር ነኝ?” የሚለው ጥያቄያችን፡ “ፍጡር ነኝ!” በሚለው ተጀምሮ፥ “ሰው ነኝ!” ወደሚለው ከተሻገረ በኋላ፡ ይኸው “የምንነት” ፍለጋችን፡ በመጨረሻ፡ “ኢትዮጵያዊ ነኝ!” ወደሚለው፡ ወደ“ማንነታችን” ማረጋገጫ ደርሶ አግኝተነዋል። ታዲያ፡ የ“ምንነታችን” ፍለጋ፡ በዚህ የ“ማንነታችን” ግኝት አበቃ፡ ማለት ነውን?*

መልስ፡- የማንነታችሁ ፍለጋ፡ በዚህ አያበቃም። ገና፡ አንድ ደረጃ ይቀረዋል። ከላይ በሠፈሩት፡ የኪዳንና የምስክርነት፥ የምስጋናና የሰላምታ ቃላት የሚጸናው፡ ይህ ኢትዮጵያዊነታችሁ፡ እያንዳንዳችሁ፡ “ማ!” መኾናችሁን በሚያስረዳው መጠሪያ ስማችሁ፡ ተለይቶ መታወቅ አለበት።

ይኸውም፡ ወደአንድ ወደሚያውቃችሁ ሰው መኖርያ ቤት ኼዳችሁ፡ ደጁን፡ ወይም፡ በቤቱ ውስጥ ገብታችሁ፡ የክፍሉን በር ስታንኳኩ፡ "ማነህ? ማነሽ?" ሲላችሁ፡ "እኔ ነኝ!" እንደምትሉት ማለት ነው፡፡ ያ ባለቤት፡ ድምፃችሁን ለይቶ ቢያውቅ እንኳ፡ ማንነታችሁን ለማረጋገጥ፡ "አንተ ማ?! አንቺ ማ?!" ብሎ መልሶ ይጠይቃል፡፡ እናንተም፡ "እኔ አበሬ ነኝ! እኔ እከሊት ነኝ!" ብላችሁ፡ ስማችሁን ትነግሩታላችሁ፡፡ በዚያን ጊዜ፡ ያን፡ መለያ ስማችሁን ስለነገራችሁት፡ ማንነታችሁን፡ በትክክልና በእርግጥ አውቋልና፡ ደጃፉን፡ ወይም፡ በሩን ሊከፍትላችሁ፡ ወይም ላይከፍትላችሁ፡ በግሉ ሊወስን ይቻለዋል፡፡

ስለዚህ፡ ከ"ምንነታችሁ" በኋላ የሚከተለው፡ የ"ማንነታችሁ" የመጨረሻ መታወቂያ፡ ይህ ስማችሁ መኾኑ ነው፡፡ በዚህ ረገድ፡ ምናልባት፡ ለእያንዳንዳችሁ፡ ኹለት ወይም ቁጥራቸው፡ ከዚህ በላይ የኾነ ስሞች ሊኖሯችሁ ይችል ይኾናል፡፡ ዋናውና ዘለዓለማዊው መታወቂያችሁና መጠሪያችሁ ግን፡ አንዱ ብቻ ሲኾን፡ እርሱም፡ ሥጋዊውና ምድራዊው፡ የዓለም ስማችሁ ወይም ስሞቻችሁ ሳይኾኑ፡ የእግዚአብሔር ልጆች ኾናችሁ፡ በጥምቀት ጊዜ፡ ከመንፈስ ቅዱስ የተወለዳችሁበት፡ የክርስትና፡ ማለትም፡ የእውነተኛ ኢትዮጵያዊነት ስማችሁ ነው፡፡ በዚህ ስማችሁ፡ "የእኔነታችሁ ማንነት" ፍለጋ ያበቃል፡፡

እንዲህ ከኾነ፡ እስካኹን፡ ኹለታችሁንም ሳላውቃችሁ ቆይቻለሁና፡ ከዚች አፍታ ጀምሮ፡ ማንነታችሁን፡ በእውነትና በመንፈስ አውቅ ዘንድ፡ እስኪ፡ ፈቃዳችሁ ኾኖ፡ የክርስትና ስሞቻችሁን ንገሩኝ!

ነገር ግን፡ "አናስታውሰውም!" ወይም፡ "እንዲያውም፡ ጨርሰን አናውቀውም!" እንዳትሉኝ፡ አደራችሁን! እንዲህ ካላችሁኝማ፡ እናንተም፡ "እየራሳችሁን አታውቁትም!" ማለት ይኾናል፡፡ ስለዚህ፡ እየራሳችሁን፡ ከእኔም ጋር ማስተዋወቅ አትችሉም፡፡ ምናልባት፡ የክርስትና ስሞቻችሁን ዘንግታችሁት፡ ወይም፡ የማታውቁት ከኾነ፡ አኹኑኑ፡ ወላጆቻችሁን፡ ወይም፡ አንተ፡ የክርስትና አባትህን፡ አንቺ፡ የክርስትና እናትሽን፡ ወይም፡ የቤተሰባችሁን መምህረ ንስሓ ጠይቃችሁ ትነግሩኛላችሁ!

ይህን ሞክራችሁ፡ ሳይሳካላችሁ ቢቀር፡ ወደምትኖሩበት የሰበካ ቤተ ክርስቲያናችሁ ኼዳችሁ፡ ነገሩን፡ ለኀላፊዎቹ ታስረዷቸዋላችሁ፡ መፍትሔውንም፡ ከእነርሱ ታገኛላችሁ፡፡ ከዚያ በኋላ፡ እናንተ፡ የክርስትና ስማችሁን ስትነግሩኝ፡ እኔ ደግሞ የራሴን አሳውቃችኋለሁ፡፡

የክርስትና ስማችሁን የምታውቁት ከኾነ ግን፡ ለመናገር፡ አትፍሩ! ልትኮሩበት የሚገባ እንጂ፡ የምታፍሩበት አይደለም፡ የኢትዮጵያዊነታችሁ መታወቂያና ዘለዓለማዊ መጠሪያችሁ ነውና፡፡ ይህንኑ፡ የክርስትና ስማችሁን ከነገራችሁኝ፡ ማንነታችሁን፡ በእውነትና በመንፈስ አውቄአለሁና፡ የእኔን ማንነት ደግሞ፡ እናንተም ታውቁት ዘንድ፡ እኔም፡ ክርስትና ስሜን እነግራችኋለሁ፡፡

\+ \+ \+

ምዕራፍ ፭

ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት

ጥያቄ፦ *ስለኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡ ልናውቅ የሚገባንን ኹሉ፡ እስካኹን ካደረግነው ውይይት አገኘን፡ በዚህ በኩል የሚቀረን ነገር ቢኖር፡ "ኢትዮጵያዊነት" ስለተመሠረተባቸው፡ ስለሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡ በዝርዝር መረዳት ስለኾነ፡ እስኪ፡ ወደዚያ እውቀት ደግሞ ምራን?*

መልስ፦ አዎን! "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ በትክክል ለመረዳት፡ ሰባቱን፡ ቅዱሳት ኪዳናት፡ በሚገባ ልታውቋቸው፡ በእርግጥ ያስፈልጋችኋል፡ ምክንያቱም፡ "እውነተኛው ኢትዮጵያዊነት" የተመሠረተው፡ የታነፀውና የተደመደመው፡ ወደእርሱም ለመግባት የሚያበቁት፡ ቀደም ብላችሁ ያዳመጣችኋቸው፡ "ቃል ኪዳን" እና "ምስክርነት" የተባሉት ቃላት፡ ተተንትነው የተተረጐሙትና በሓተታ የተብራሩት፡ በእነኚሁ፡ በሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት ስለኾነ ነው።

"ቃል ኪዳን"፡ በኹለት ግለሰቦች፡ ወይም ወገኖች መካከል፡ በጽሑፍ ሳይኾን፡ በቃልና በመሓላ ብቻ የሚደረግ፡ ጽኑ ውል፤ ወይም "ስምምነት" ማለት ነው። ኢትዮጵያውያን፡ በአጠቃላይ፡ መላውን የሰውን ዘር፤ በተለይም የእግዚአብሔር ሕዝብ የኾነውን ወገን በመወከል፤ ስለእነዚሁ ሰብአውያን ፍጡሮች ደህንነትና ጥቅም ሲሉም፡ ጠብቀው ያቆይዋቸው፤ እግዚአብሔር፡ ከሰው ልጆች ጋር ያደረጋቸው፡ ሰባት ቅዱሳት ኪዳናት አሉ፤ እነርሱም፡ ምን እንደኾኑ፡ በእየቅደም ተከተላቸው አስረዳችኋለሁና፡ በማስተዋል አዳምጡኝ!

ጥያቄ፦ *ወደሰባቱ ኪዳናት ሓተታ ከመግባትህ በፊት፡ ሰብአዊዉን ፍጡር፡ የሰው ዘር እና የእግዚአብሔር ሕዝብ በሚል መልክ፡ በግልጽ ለይተህ የመለከትኸው ለምን እንደኾነ፡ ምክንያቱን ብትገልጽልን?*

መልስ፦ ያ ምክንያት፡ በምድር ላይ ለቤተሰባዊ ኑሮ ወጣኞች የነበሩት ቀዳሚዎቹ ሰዎች፡ እርስ በርሳቸው ከነበራቸው ማኅበራዊ ግንኙነት፡ በገሃድ በተከሠተው እውነታ ላይ የተመሠረተ ነው። ያም እውነታ፡ ከዚያን ጊዜ አንሥቶ፡ እስከዛሬዪቱ ዕለት ድረስ፡ የእነርሱ ዝርያዎች በኾኑት ትውልዶቻቸው መካከል፡ ሀልውናው ሳይቋረጥ ቀጥሏል።

በፍጥረት መነሻ ዘመን፡ አቤልና ቃኤል በተባሉት፡ የአዳምና ሔዋን፡ የመጀመሪያዎቹ ወንዶች ልጆች መካከል ደርሶ እንደታየው ኹሉ፡ ዛሬም፡ "ኢትዮጵያውያን፡ ወይም ሀምሐሩ፡ ወይም ክርስቲያን ነን" በሚሉት መካከል እንኳ፡ እውነተኞቹ፡ ታማኞቹና ዓይነተኛዎቹ የእግዚአብሔር ልጆች ተብለው፡ በቀኝ ወገን ሲገኙ፡ ሐሰተኞቹ፡ አስመሳዮቹና ግብዞቹ ደግሞ፡ የሰው ልጆች የሚል መለያ ተሰጥቷቸው፡ በግራው ወገን ተመድበዋል።

የእግዚአብሔር ልጆች፡ ከአቤልና ከተተኪው ከእሴት አንሥቶ፡ የእግዚአብሔር ቅዱስ ዓላማ ልኡካን በመኾን፡ ያገለገሉና የሚያገለግሉ ሲኾኑ፡ *የሰው ልጆች ግን፡* ከቃኤል ጀምሮ፡ የሰይጣን የክፋት ዕቅድ አገልጋዮች ኾነው ይኖራሉ።[፰፬]

የእግዚአብሔር ልጆች፡ ከመጀመሪያው የህልውናቸው ጊዜ አንሥተው፡ እስከዛሬ ድረስ፡ ሰባቱን ቃል ኪዳናት የያዘውን፡ ቅዱሱን ኪዳን፡ የሙጥኝ ብለው ተማጽነውበት ሲኖሩ፡ የሰው ልጆች ግን፡ ይኸው፡ እያንዳንዱ ቃል ኪዳን፡ በተናጠል፥ በጋራም፡ አጠቃላዩ ቅዱሱ ኪዳን እንዲወሳባቸው ፈጽመው አይፈልጉም። በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ የሚመጣው፡ ማናቸውም፡ ደጉም ኾነ ክፉው ነገር ደግሞ፡ መንሥኤው፡ ከዚሁ፡ ከቅዱሱ ኪዳንና ከቃል ኪዳናቱ፡ መጠበቅ ወይም አለመጠበቅ የሚመነጭ ነው፤ ይህም፡ እስካኹን ተደጋግሞ ተገልጾላችኋል፤ ወደፊትም፡ በበለጠ ይተነተንላችኋል።

ጥያቄ፡- *ለዚህ ጥያቄያችን፡ ይህን አጭር መልስህን ካገኘን፡ አኹን፡ ወደሰባቱ ቃል ኪዳናት ዋና ሓተታ ገብተህ፡ የምትሰጠንን ማብራሪያ ለመስማት ተዘጋጅተናል።*

መልስ፡- መልካም፤ ኢትዮጵያውያን፡ ሕዝብና አገር ኾነው ባሳለፏቸው፡ ከሰባት ሺህ ዓመታት በላይ በኾነው የህልውና ዘመናቸው ውስጥ፡ እነዚህን ሰባቱን ቅዱሳት ኪዳናት በሙሉ፡ እንዴት ጠብቀዋቸው እንደኖሩ፡ የተጠቀሙባቸውን መንገዶች በመዘርዘር፡ በቀደሙት ድርሰቶቼ የገለጽሁትን ከማስታወስ ጋር፡ ለእናንተና "ኢትዮጵያዊ ነኝ!" ለሚለው፡ ለዛሬው ትውልድ አባል፡ የሰባቱን ኪዳናት ሓተታ፡ አንድ በአንድ በመተንተን አቀርብላችኋለሁ። የማቀርበውም፡ የዘር፥ የመልክ፥ የጾታ፥ የሃይማኖት፡ የሙያና የሥነ መንግሥት እምነት ልዩነት ሳይከለክሉት፡ ይህን መልእክት ለሚያደምጠው፡ ለማናቸውም ግለሰብ ጭምር ስለኾነ፡ ኹሉም ያድምጥ!

ይህ በሚኾንበት ጊዜ፡ እናንተም ኾናችሁ፡ ሌላው ሰብአዊ ፍጡር፥ ይልቁንም፡ ቃል ኪዳናቱን የተቀበሉት፡ ኢትዮጵያዊና ኢትዮጵያዊት፡ እየራሳችሁን፡ በነፍስ ወከፍ ጠይቃችሁ፡ መልስ ልትሰጡበት የሚገባ ዝቢይ ቁም ነገር እንዳለ፡ ላመለክት እወድዳለሁ፤ ይኸውም፡ በእያንዳንዱ የቃል ኪዳን ሓተታ ፍጻሜ ላይ፡ "ታዲያ፥ እኔ፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብሬ ፈጽሜአለሁን?" ለሚለው ጥያቄ፡ ተገቢውንና ትክክለኛውን ሙሉ መልስ መስጠት ግድ መኾኑን መገንዘብ ነው።

መልሱ፡ "አዎን፥ ፈጽሜአለሁ!" የሚል ኾኖ ከተገኘ፡ በብዙ ያስደስታል፤ "እጅግ መልካም!" እና "የምሥራች!"ም ያሰኛል፤ ራስን፡ ለዚህ ዕድልና ድል ለማብቃት መቻል፡ የራስን ማንነትና ጀግንነት፡ ለራስ ማረጋገጥ ነውና። ለቆራጥ መንፈሳዊ አርበኛ፡ ረድኤቱ ቅርብ የኾነውን፡ እግዚአብሔርንም፡ ማመስገን ይገባል።

ምዕራፍ ፭፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡፡

ይህም ቢኾን፡ በሥጋ ለባሽ ፍጡር ዘንድ፡ ፍጹምነት የለምና፥ ፈጣሪም፡ ከፍጡሩ፡ ይህን የመሰለውን ብቅዓት እንደማይጠብቅ ተናግሩዋልምና፡ ምንጊዜም የፍጹምነት ጉድለትን፡ በንስሓ ማስተካከልና ማረጋገጥ፡ በጣሙን አስፈላጊ ይኾናል፡፡

መልሱ ግን፡ "የለም፥ አልፈጸምሁም!" የሚል ከኾነ፡ እንኳንስ ከፈጣሪ ጋር፡ በደም ማኅተምና መሐላ የተደረገ ቃል ኪዳን እያለ ይቅርና፡ ከፍጡር ጋር የተደረገ፡ ተራ ውል እንኳን ቢኾን፡ ግዳጁ ሳይከበርና ሳይፈጸም ቢቀር፡ ድርጊቱ፡ ጥፋትና በደል ኾኖ፡ ቅጣትን ማስከተሉ አይቀርም፡፡ ይኹን እንጂ፡ የቅዱሱ ኪዳን ግዳጅ፡ እንደፍጡር ሕግና ውል፡ "ያዘው! እሠረው! ቅጣው! ሰዳውን አስከፍለው! ካልቻለ፡ ንብረቱን ውረሰው! እምቢ ካለ፡ ግረፈው! ውገረው! ስቀለው! ግደለው!" የሚለውን ፍርድ የምታስከትል አይደለችም፡፡ በእርሷ ላይ የተፈጸመ ማናቸውም ዓይነት የጥፋትና የበደል ኃጢአት፡ በንስሓ ይወገዳል፡፡ ንስሓም፡ ጥፋትንና በደልን አምኖ፡ ያለጥርጥር፡ መለኮታዊዉን ምሕረት የሚያስገኘውን ይቅርታ፡ በእውነት መንፈስና አምልኮ በመጠየቅ፡ ራስን፡ በሥጋም፥ በነፍስም፡ ከተዋዋዩ ፈጣሪ ጋር ማስታረቅና ማስማማት ነው፤ የቅዱሱ ኪዳን ግዳጅ፡ ከዚህ የሃይማኖት ምግባር አያልፍም፡፡ ይህ ጸጋ፡ የቃል ኪዳኑ ተዋዋይ የኾነው፡ አጥፊው ወንጀለኛ ፍጡር፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከተበዳዩ ፈጣሪ በልግሥና የቀረበለት ፍጹም ስጦታ ነው፤ አጥፊው ወንጀለኛ ፍጡር፡ ተቀብሎ ይወስደው ዘንድ፡ ይኸው ጸጋ፡ ለእርሱ፡ ምንጊዜም ተዘርግቶና ክፍት ኾኖ ይጠብቀዋል፡፡

ጥፋቱና በደሉ፡ በዚህ መልክ፡ በንስሓ ከተወገደ በኋላ፡ ቃል ኪዳኑን አክብረው እየፈጸሙ፥ ሲያጠፉም፡ በንስሓ እያደሱ መኖር ይገባል፡፡ ጥፋቱና በደሉ፡ በንስሓ ሳይወገድ እንዲቀጥል ከተደረገ ግን፡ ይኸው እስካኹን፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ ደርሶና እየደረሰ እንደምታዩት፡ በግል ሕይወት፥ በቤተሰብና በአገር ደረጃ፡ የሚነድደው የውርደትና የውድቀት እሳት፡ በበለጠ ጽናትና ስፋት እየጨመረ ይኼዳል ማለት ነው፡፡

እንግዲህ፡ እያንዳንዱን ቃል ኪዳን በሚመለከት፡ ከዚህ ቀጥሎ፡ በቅደም ተከተል ከሚቀርብላችሁ ሐተታ፡ የሚቀረውን፡ በሌሎቹ ድርሰቶቼ ውስጥ ስለምታገኙት፡ እነዚያን እንድትመለከቷቸው እየጋበዝኋችሁ፡ አኹን፡ ወደቅዱሳቱ ኪዳናት ዝርዝር ትንተና እገባለሁ፡፡

የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፤
ኪዳነ አዳም ወሔዋን፡፡

ጥያቄ፡- *ለመግቢያ ያህል የሚኾነንን፡ ይህን፡ የሰባቱን ቅዱሳት ኪዳናት አጠቃላይ መግለጫ ከሰጠኸን፡ ቀጥለህ የምታቀርብልን የእውቀት ገበታ፡ በአዳምና ሔዋን ሥርዓተ ጋብቻ ምልክትነት ስለሚታወቀው፥ "ኪዳነ አዳም ወሔዋን" ስለሚባለው፥ ስለመጀመሪያው ቃል ኪዳን መኾኑ አይደለምን?*

መልስ፡- አዎን! ነው። እግዚአብሔር፡ ከሰብአዊ ፍጡሩ ጋር ያደረገው የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፡ ይህ፡ ከቀዳማዊው አዳምና ከቀዳማዊቷ ሔዋን ጋር የፈጸመው ነው። እርሱም፡ እንዲህ በሚለው ቃል ይጠቃለላል፡- *"እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም፡ ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፡- 'ብዙ፥ ተባዙ! ምድርንም ሙሏት! ግዟትም! ...ሰው፡ አባቱንና እናቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር በጋብቻ አንድ ይኾናል፤ በዚህ ጊዜ፡ ኹለቱም አንድ ሥጋ ይኾናሉ። ...ስለዚህ፡ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ፡ ወደፊት፡ ኹለት አይደሉም፤ እግዚአብሔር እንዲህ አንድ ያደረገውን፡ እንግዴህ፡ ሰው አይለየው!"*[፳፩]

ይህ ቃል ኪዳን፡ በጋብቻ ሥርዓት ምልክትነት፡ ዘለዓለማዊነትን ተቀዳጅቷል። የዚህ፡ የወንድና ሴት፡ በጋብቻ አንድ የመኾን፡ ዕፁብ ድንቅ ምሥጢር፡ በእግዚአብሔር መልክ፡ መሰሉን ሰብአዊ ፍጡር፡ በሥጋ ልደት በማስገኘቱ፡ ለፍጹም የልዕልና ፍሬ መብቃቱ፡ ገሃድ ኾኖ ተገልጿል። እግዚአብሔር፡ በዚህ ሕያው ፍሬ አማካይነት፡ *"በመልኩ፡ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው፤ ባረካቸውም፤ ...ኹለቱም አንድ ሥጋ ይኾናሉ፤... ብዙ! ተባዙ!"* ያለው ቃሉ ተፈጽሞ፡ ጋብቻ ያስገኘው የቤተሰብ አቋም፡ ቅድስናው፥ አንድነቱና ፍሬያማነቱ ተረጋግጦበታል። በምድር ላይ ለተከሠተችው፡ ለእግዚአብሔር መንግሥትም፡ ይኸው፡ የአዳምና ሔዋን ጋብቻ ያስገኘው ቤተሰብ፡ መሠረት ኾኗል።

ኢትዮጵያውያን፡ ይህን፡ የመጀመሪያውን ቃል ኪዳን፡ ለሥጋዊው ኾነ ለነፍሳዊው፥ ለመንፈሳዊዉም ሕይወታቸው፡ መሠረት አድርገው፡ በአንድ ወንድና በአንዲት ሴት በመወሰን፥ ይኸንኑም፡ የመጨረሻው ቃል ኪዳን በኾነው፡ በቅዱስ ቊርባን በማጽናት፡ ከጥንት ጀምረው፡ በሃይማኖታዊ ሥርዓት ያከብሩታል፤ ይፈጽሙታልም።

ቀደም ብሎ፡ "ፍጡርነት" በሚለው ምዕራፍ ሥር፡ ስለሌሎቹ ፍጡራን ማብራሪያ በሰጠኋችሁ ጊዜ፡ በተለይ፡ የሰውን ተፈጥሮ በሚመለከት፡ እየተነተንሁ ሳስረዳችሁ፡ ስለአዳምና ሔዋን፡ የአካልና የባሕርይ አፈጣጠር፡ በሚበቃ አብራርቼላችኋለሁ። በዚህ፡ በጋብቻው ቃል ኪዳን ውስጥ ስለተካተቱት ታላላቅ ምሥጢራት የሚናገሩትም የቅዱሳት መጻሕፍቱ ቃላት፡ እዚያ ላይ እየተጠቀሱ ስለተተረጐሙ፡ እዚህ መድገሙ አስፈላጊ ኾኖ ለላገኘሁትም።

ይህ ቃል ኪዳን፡ ዛሬም፡ ራሱ፡ ሕያው ኾኖ፡ እኛንም፡ ሕያዋን ኾነን፡ በምድር ላይ የምንመላለሰውን ሰዎች፡ ወንዶችንም፥ ሴቶችንም፡ ምን እንደሚያስታውሰን ታውቃላችሁ? አስተውለን ልንመለከተው አንፈልግም እንጂ፡ የሚያሳስበን፡ ታላቅ ቁም ነገር አለና፡ ያንን ልንገራችሁ! ዛሬ፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ከምድር አፈር አበጅቶ፡ *"በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ!"* ያሰኘችውንና የሕይወት እስትንፋስ የኾነችውን ሕያውት ነፍስ፡ በአፍንጫው እፍ ያለበት፡ ያ ፍጡር፡ ማን መሰላችሁ?

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ አዳም ወሔዋን።

የሕይወትንና የእውቀትን ዛፎች በተከለባት በገነትም ያስቀመጠው፡ ያ ፍጡር ማን መሰላችሁ? *"ብቻውንም ይኖር ዘንድ መልካም አይደለምና፡ የምትመቸውን ረዳት እንፍጠርለት!"* ብሎ፡ ከጎኑ የወሰዳትን አጥንት፡ ሴት አድርጎ ፈጥሮ፡ *"ኹለቱም አንድ ሥጋ ይኾናሉ!"* በሚለው የጋብቻ ቃል ኪዳን አስተሣሥሮ፡ የትዳር ኑሮአቸውን የመሠረተላቸው፡ እነዚያ ፍጡራን፡ እነማን መሰሏችሁ? *"ከገነት ዛፍ ኹሉ ትበላለህ፤ ነገር ግን፡ መልካምንና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብላ! ከእርሱ በበላህ ቀን፡ ሞትን ትሞታለህና።"* የሚል፡ ግልጽ የኾነ፡ የህልውና ሥርዓትን የሰጣቸው፡ እነዚያ ፍጡራን፡ እነማን መሰሏችሁ? ያንን ሥርዓት፡ ኹለቱም ስላፈረሱ፡ ከገነት ሕይወት፡ በእርግማን ቃል ወጥተው፡ በጭንቅና በድካም፡ ወደሚሠቃዩባት ምድር እንዲባረሩ ያደረጋቸው፡ ያ አዳምና ያች ሔዋን፡ እነማን መሰሏችሁ? ያ አዳም እኮ፡ ዛሬ አንተ ወንዱ ነህ! ያችም ሔዋን፡ ዛሬ፡ አንቺ ሴቷ ነሽ እኮ!

ስለዚህ፡ አንተም፥ አንቺም፡ የእነዚያ፡ የመጀመሪያዎቹ ባልና ሚስት፡ የአዳምና ሔዋን ዝክረ ነገር ሲነገር በምትሰሙበት ጊዜ፥ ወይም ተጽፎ በምታነብቡት ጊዜ ኹሉ፡ እየራሳችሁን፡ በእነርሱ ቦታ አስቀምጣችሁ፡ በውሳጣዊ ባሕርያችሁ የተሠወረውን አስተሳሰባችሁንና እምነታችሁን፥ በአፍአዊ አካላችሁም ላይ ጎልቶ የሚታየውን አካኼዳችሁንና ምግባራችሁን፡ በእነርሱና በድርጊታቸው መስታወትነት ልትመለከቱ ይገባችኋል፤ በነፍሳዊውና በሥጋዊው ተፈጥሮአችሁ፡ እናንተ፡ ልክ እነርሱ ናችሁና።

ይኹን እንጂ፡ ይህን በምታደርጉበት ጊዜ፡ በመንፈሳዊው ጸጋ ረገድ፡ እናንተ፡ ከእነርሱ የተለያችሁ በመኾናችሁ፡ ከእነርሱ ይልቅ የታደላችሁ፥ የከበራችሁና የጸደቃችሁ መኾናችሁን አውቃችሁ፡ ደስ ሊላችሁም ይገባል። እነርሱ፡ በገዛ ፍላጎታቸው፡ ራሳቸውን ካስገቡበት የግዞት ቀንበር፡ እናንተን ነጻ ያወጣ፡ ታላቅ መለኮታዊ ቸርነት የተፈጸመላችሁ መኾኑን፡ ይኸው መንፈሳዊ ጸጋ፡ እንደሚከተለው ያረጋግጥላችኋል።

"ወንድ"፥ "ሴት" ተብላችሁ የምትታወቁትና የዛሬዎቹ አዳምና ሔዋን የኾናችሁት፡ እናንተ ኹለታችሁ የሰው ዘር ጾታዎች፡ ከቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን በወረሳችሁትና የየራሳችሁ ፍላጎት ባስከተለባችሁ ፍዳ ምክንያት፡ በሰይጣን ገዢነት ሥር ወድቃችሁ ከምትሠቃዩበት የባርነት ኑሮ፥ የኃጢአት ቀንበርና የሞት ዕዳ፡ በዳግማዊውና በፍጹሙ አዳም፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፥ እንዲሁም፡ በዳግማዊቷና በፍጹሟ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም በተገኘው መለኮታዊ ጸጋ፡ ነጻ ኾናችሁ፡ እነሆ፡ የእግዚአብሔር ልጆች፥ የጽድቅ አገልጋዮችና የትንሣኤ ባለቤቶች ለመኾን በቃችሁ። ይህን መንፈሳዊ ጸጋ፡ በሃይማኖት አክሊል ተቀዳጅታችሁና በምግባር ልብስ ተጎናጽፋችሁ፡ የጋብቻ ቃል ኪዳንን በምትፈጽሙበት ጊዜ፡ የዚያ፡ የተቀደሰው ቃል ኪዳን ዘለዓለማዊ በረከት፡ በቅድሚያ፡ በእናንተ፡ በኹለታችሁ ተጋቢዎች፥ ቀጥሎ፡ በልጆቻችሁ፥ በመጨረሻም፡ በምድር ላይ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት መሠረት የኾነውን ቤተ ሕዝብ በሚያስገኘው፡ በመላው ቤተሰባችሁ ላይ ያድራል።

"ቀዳማውያኑ" እና "ዳግማውያኑ" አዳምና ሔዋን።

ጥያቄ፡- *አዳምና ሔዋን፡ "ቀዳማውያን" እና "ዳግማውያን" ተብለው፡ በኹሉት መልክ የተመደቡት እንዴት ነው?*

መልስ፡- የመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን፡ ለምን፡ "ቀዳማውያን" ተብለውና ተለይተው፡ መጠራት እንደተገባቸው፥ የእነርሱን ዕዳና ካሣ፡ በእየራሳቸው ቤዛነት የከፈሉት፡ የመጨረሻዎቹ አዳምና ሔዋን፡ ኢየሱስ ክርስቶስ እና እናቱ ድንግል ማርያም ደግሞ፡ ለምን፡ "ዳግማውያን" ተብለውና ተለይተው፡ መጠራት እንደተገባቸው፡ ከዚህ የሚከተለው፡ የመለኮታዊው ዕትድ ባሕርያት ማብራሪያ ያመለክታል፡-

፩ኛ፡ *"እግዚአብሔርም፡ ሰውን፡ በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፥ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው።" ደግሞም፡ "እነሆ፡ አዳም፡ መልካምንና ክፉን ለማወቅ፡ ከእኛ እንደአንዱ ኾነ!"* የሚሉት፡ የቅዱሳት መጻሕፍት ቃላት የተነገሩት፡ ለቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን ሲኾን፡ የተፈጸሙት ግን፡ በዳግማዊው አዳም፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በዳግማዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም ነው።

እንዲያውም፡ እነዚህ የእግዚአብሔር ቃላት፡ በመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን ሕይወት ላይ፡ የኋላ ኋላ፡ በገቢር ተፈጽመው ሊታዩ ቀርቶ፡ የገነት ኑሮን ተነጥቆ ባጣው ዕሩቅ ብእሲነታቸው፡ ማለትም፡ የእግዚአብሔርን ጸጋ ተገፍፎ በተራቈተው ሰውነታቸው እንኳ፡ ያ ህልውናቸው እንዲቀጥል ማድረግ አልቻሉም። በተፈጠሩበትና በነበሩበት፡ በእግዚአብሔር መልክ መቀጠል ተስኗቸው፡ ቀደም ብዬ አብራርቼላችሁ እንደነበረው፡ በገዛ ፍላጎታቸው፡ ፈቃዳቸውና ምርጫቸው፡ በዕሩቅ ብእሲነታቸው ላይ፡ በሰይጣን መልክ የመኖር ውርደትን፡ በተጨማሪ ተቀብለው፡ ሥጋዊና ምድራዊ ትዳራቸውን መሥርተዋል። እንደእግዚአብሔር፡ መልካሙንና ክፉውን ለይተው በማወቅ፡ መልካሙን ፈልገው፥ ፈቅደውና መርጠው፡ የሕይወት ዛፍ ፍሬን በልተው፡ በእግዚአብሔር ዘለዓለማዊ ሕይወት በመኖር ፋንታ፡ የእውቀታቸው ምርጫ፡ ለአምሳክነት ያበቃቸው የነበረውን፡ መልካሙን ሳይኾን፡ የሰይጣን የኾነውን፡ ክፉውን በመኾኑ፡ *"ከእኛ፡ እንደአንዱ ኾነ!"* ለሚለው፡ ለሥላሴ የአዋጅ ቃል ሳይበቁ ቀሩ።

ዳግማዊው አዳም፡ ኢየሱስ ክርስቶስና ዳግማዊቷ ሔዋን ድንግል ማርያም ግን፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠሩበትን መላ ሰውነታቸውን፡ እስከሥጋ ሞት፡ ድረስ፡ ለእግዚአብሔር ፈቃድ፡ ፈጽመው በማስገዛታቸው፡ በሰውነት የተፈጠሩበትን፡ የእግዚአብሔርን መልክ፡ መስለው ብቻ ሳይኾን፡ <u>ኾነውም</u> ተገኙ።

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤
"ቀዳማውያኑ" እና "ዳግማውያኑ" አዳምና ሔዋን።

መልካሙንና ክፉውን በሚያውቀው ሰውነታቸው: እስከመጨረሻው የጸኑበት: ፍጹም ፍላጎታቸው፥ ፈቃዳቸውና ምርጫቸው: የእግዚአብሔር የኾነችው <u>መልካሟ ሕይወት</u> ስለኾነች: ከሦስቱ የሥላሴ አካላት: አንዱ የኾነው: እግዚአብሔር ወልድ: በተዋሕዶ ያከበረውና በእግዚአብሔር መልኩ: ከድንግል ማርያም የተወለደበት ፍጹም ሰውነት: *"እነሆ አዳም: መልካምንና ክፉዉን ለማወቅ: ከእኛ እንደአንዱ ኾነ!"* በሚለው መለኮታዊ ቃል መሠረት: ለፍጹም አምላክነት የበቃ ኾነ!

ስለዚህ: አዳምና ሔዋን: በአንድነት ለተጠሩበት: *"ሰው"* ለተባለው ሕያውና ዘለዓለማዊ ፍጡር: *በእግዚአብሔር መልክ ተፈጠረ"*፥ *"ከእኛም:እንደአንዱ ኾነ!"* ተብለው የተነገሩት: ኹለት ረቂቃን የመለኮት: የአዋጅ ቃላት: በመጨረሻ: ግዝፈትን አግኝተውና አማናውያን ኾነው: በገሃድ ለፍጹምነት የበቁት: በዳግማዊው አዳም: በኢየሱስ ክርስቶስና በዳግማዊቷ ሔዋን: በድንግል ማርያም መኾኑ: በዚህ ተረጋግጧል።

፩ኛ: ቀዳማዊቷ ሔዋን: በእግዚአብሔር መለኮታዊ ድንቅ ሥራ: ከቀዳማዊው አዳም ወጥታ: በሰውነት አካል ስለተገኘች: የጋብቻቸው ውሕደት: ሥጋዊና ፍጹም መኾኑ: በጽኑ ታውቋል፤ ታምኖበታልም።

ዳግማዊዉን አዳም: ኢየሱስ ክርስቶስንና ዳግማዊቷን ሔዋን: ድንግል ማርያምን በሚመለከት ግን: ኢየሱስ ክርስቶስ: ከድንግል ማርያም በመገኘቱ (በመወለዱ): በእነዚያ በቀዳማዊዎቹ አዳምና ሔዋን የደረሰው ኹኔታ ኹሉ: በዲያብሎስ ሰይጣናዊ ተንኮል ከተካኼደበት: ከክፉ ባሕርዩና ከጥፋት ገጽታው: ፈጽሞ ተለውጦ: መለኮታዊው ምሥጢር በተጠበበበት: በደገኛው ባሕርይና በትድግና (በማዳን) ገጽታው: ተከናውኖ ተፈጽሟል! ይህም ማለት: በመንፈስ ቅዱስ ረቂቅ ግብር: የመለኮት አካልና ባሕርይ: ከሰውነት አካልና ባሕርይ ጋር: በ"ተዋሕዶ" አንድ የመኾኑ ምሥጢር: በዳግማዊዎቹ አዳምና ሔዋን ተከሥቷል። "ተዋሕዶ": የሚለው ኢትዮጵያዊ ቃል: ከግእዝ የተገኘ ሲኾን: ዝክረ ነገሩ: ስለምሥጢረ ሥጋዌ[፳፯]: ማለትም: ስለኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት የሚታወቅበት ትምህርት ነው።

፪ኛ: በቀዳማዊው አዳምና በቀዳማዊቷ ሔዋን መካከል የነበረው ዋናና ወሳኝ ግንኙነት: በባልና ሚስት: የጋብቻ አንድነት ተመሥርቶ: ፍትወት የጸናበት: ሥጋዊ መኾኑ ተረጋግጧል።

ይኸውም: ኹለቱም: በክፋት ኃይል ተሸንፈውና ተመርተው: በፈጣሪያቸው በእግዚአብሔር ላይ: ያሴሩት ዓመፅና ባለመታዘዝ ጠንቅ የፈጸሙት: የኃጢአት ሥራ: በሞት ዋጋ ስለመሰከረባቸው ነው። ይህም አድራጎታቸው: ራሳቸውን ብቻ ሳይኾን: ልጆቻቸውን፥ ተከታታዩንም ዘራቸውን ኹሉ ጭምር: ለሞት ጽዋ የዳረገ: መለኮታዊዉን ፍርድ አስከተለባቸው።

በዳግማዊው አዳምና በዳግማዊቷ ሔዋን መካከል ያለው ግንኙነት ግን: በእናትና ልጅ መካከል ባለ: ፍጹም ፍቅርና ቅድስና የተመላ መንፈሳዊው ኃይል የሰፈነበት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በዚህ መንፈሳዊ ግንኙነት ምክንያት፡ ዳግማዊው አዳም ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዳግማዊቷ ሔዋን በድንግል ማርያም ማሕፀን ተጸንሶ ሰው በመኾኑ፡ እንዲሁም፡ እናትና ልጁ፡ ኹለቱም፡ ለእግዚአብሔር አብ ፈቃድ፡ ፍጹም ታዛዦች ኾነው በመገኘታቸው፡ በምልዓት የወረደው የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ ቀዳማዊ ልደትን ክብር ላቀዳጃቸው የእግዚአብሔር ልጆች፡ ጽድቅን፥ ምሕረትንና ዘለዓለማዊ ሕይወትን አውርሷቸዋል።[፳፯]

፩ኛ፡ እግዚአብሔር፡ በምድራዊ ፍጥረቱ ላይ እንድትሰፍን የመሠረታትን መንግሥቱን፡ በንጉሥነትና በንግሥትነት እንዲያስተዳድሩ፡ ቀዳማዊውን አዳምና ቀዳማዊቷን ሔዋን ሾሟቸው ነበር። እነርሱ ግን፡ ይጠብቁት ዘንድ የሰጣቸውን ሥርዓት፡ ከነመመሪያው፡ እያወቁና ኾን ብለው ስላፈረሱት፡ ይህን የዘውድ ክብርና መብት፥ መለኮታዊዉም ትእዛዝ፡ ያስገኝላቸውን ጸጋና በረከት ከማጣት ደረሱ።

ዳግማዊው አዳምና ዳግማዊቷ ሔዋን ግን፡ ለእግዚአብሔር አብ፡ ባላቸው ፍጹም ታዛዥነትና ታማኝነት፡ እስከመጨረሻው የጸኑ ኾነው ተገኝተዋል፡ በቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን፡ የታጣውንም ኹሉ፡ በበለጠና በተሻለ መልክ፡ ወደነበረበት ቦታ፡ እንደገና መልሰውታል።

ከዚህ የተነሣ፡ ዳግማዊው አዳምና ዳግማዊቷ ሔዋን፡ ሥጋዊውን ብቻ ሳይኾን፡ መንፈሳዊዉን ፍጥረተ ዓለም ጭምር በምታጠቃልለው፡ በመላዋ የእግዚአብሔር ሕያው መንግሥት ላይ፡ በዘለዓለማዊ ንጉሥነትና ንግሥትነት ነግሠው፡ እንዲመሩ፡ ሙሉና ፍጹም የኾነውን መለኮታዊ ሥልጣን ተቀዳጁ።[፳፰]

፳ኛ፡ ይህን ቃል ኪዳን፡ ለፍጹምነት ለማብቃት፡ መለኮታዊውን ዕቅድ በመከተል፡ ከውጥኑ ጀምሮ እስከመጨረሻ ግቡ፡ የተደረገው አካኼድና የተፈጸመው ድርጊት ኹሉ፡ አስደናቂነቱ፡ አድማስ የማይወሰነው፡ ምሥጢሩም፡ በሥጋዊ አእምሮ ሊደረስበት የሚቻል አይደለም። ይህም እውነታ፡ ቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን፡ የፈጣሪያቸውን ትእዛዝ ባፈረሱበት ዕለት፡ በትንቢት ተነግሮአል።

በዚያች ዕለት፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ የመለኮታዊው ትእዛዝ መፍረስ፡ በፍርድ ያስከተለውን የመርገም ውሳኔ፡ ለጥፋተኞቹ በሚያስታውቅበት ጊዜ፡ እባቡን (ማለትም፡ ዲያብሎስን)፡ እንዲህ አለው፡- "*ይህን ስላደረግህ፡ ...በአንተ* (በዲያብሎስ) *እና በሴቲቱ* (ማለትም፡ የመጨረሻዋ ሔዋን በኾነችው፡ በድንግል ማርያም) *መካከል፡ በዘርህ* (ማለትም፡ የክፉት መናፍስት ወይም የክርስቶስ ተቃዋሚው) *እና በዘርዋ* (ማለትም፡ በራሱ በኢየሱስ ክርስቶስ፥ በኢትዮጵያውያን ልጆቿና በእርሷ እመ አምላክነት አምነው በሚማጸኗት ክርስቲያኖች) *መካከል፡ ጠላትነትን አደርጋለሁ!*

"*እርሱ* (ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመንፈስ ቅዱስ)፡ *ራስህን ይቀጠቅጣል፡ አንተም* (ዲያብሎስ)፡ *ሰኰናውን ትነክሳለህ።*[፳፱]

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
የመጀመሪያው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤
“ቀዳማውያኑ” እና “ዳግማውያኑ” አዳምና ሔዋን።

ጥያቄ:- *“ዳግማዊው አዳም፡ ኢየሱስ ክርስቶስና ዳግማዊቷ ሔዋን ድንግል ማርያም ግን፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠሩበትን መላ ሰውነታቸውን፡ እስከሥጋ ሞቱ ድረስ፡ ለእግዚአብሔር ፈቃድ፡ ፈጽመው በማስገዛታቸው፡ በሰውነት የተፈጠሩበትን፡ የእግዚአብሔርን መልክ፡ መስለው ብቻ ሳይኾን፡ ኾነውም ተገኙ” ከሚለው አገላለጽህ ጀምሮ ያለው ተከታታይ ሐተታ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተፈጠረ ወደሚያስመስል የትርጓሜ አካኼድ ሊያመለክት ይችላልና፡ ስለዚህ ነገር ምን ትላለህ? ይህንም ለማለት የበቃነው፡ ስለምሥጢረ ሃይማኖትና ስለነገረ መለኮት ገና ጠለቅ ያለ እውቀት ያላገኘን መኾናችንን ሳንዘነጋ፡ እስካኹን ከአንተ ከተረዳነው በመነሣት ብቻ መኾኑን እንድትገነዘብልን በማሳሰብ ነው።*

መልስ:- የዚህ ጥያቄያችሁ መልስ፡ እዚያው እጥያቄያችሁ ኃይለ ቃል ውስጥ፡ በግልጽ ይነበባል፡ እርሱም፡ *“በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠሩበትን መላ ሰውነታቸውን፡”* እና *“በሰውነት የተፈጠሩበትን፡ የእግዚአብሔርን መልክ፡”* በሚሉት ቃላት የቀረበው አገላለጽ ነው። ደግሞም፡ ይኸው አገላለጽ፡ ቀደም ብሎ፡ ተያይዞ በተነገረው ሐተታ ውስጥ፡ *ዳግማዊው አዳም ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዳግማዊቷ ሔዋን በድንግል ማርያም ማሕፀን ተጸንሶ ሰው በመኾኑ፡* በሚለው ሐረግ ውስጥ ተተንትኖ ቀርቧል። መልሱ፡ በአጭሩ፡ “ሰው በመኾኑ” በሚሉት፡ ኹለት ቃላት ይጠቃለላል።

ዳግማዊው አዳም ሲል፡ መለኮት፡ ሰው ኾኖ፡ በሰውነቱ የፈጸመው ማለት ነው። በበለጠ ለማብራራት፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ *“ዳግማዊ አዳም”* በተባለበት ስሙ፡ በሰውነቱ የፈጸመው ሥራ ማለት ነው።

“ዳግማዊ አዳም”፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሌላው ተወራራሽ ስሙ መኾኑ ይታወቃል። “ኢየሱስ ክርስቶስ”፡ ብቻ የሰውነት፥ ብቻ የመለኮት ስም ሳይኾን፡ በተዋህዶ፡ አንድ አካልና አንድ ባሕርይ የኾነው፡ የአምላክነትና የሰውነት ስሙ እንደኾነ ኹሉ፡ *“ዳግማዊ አዳም”*ም እንዲሁ፡ የአምላክነትና የሰውነት ስሙ ነው፤ ይኸው፡ ከኹለት አካላት፡ ማለትም፡ ከመለኮትና ከሰውነት አካላት፡ በተዋህዶ፡ አንድ አካል፤ ከኹለት ባሕርያት፡ ማለትም፡ ከመለኮትና ከሰውነት ባሕርያት፡ በተዋህዶ፡ አንድ ባሕርይ የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ኹለተኛውና ፍጹሙ፡ ኋለኛውና መጨረሻው፥ እውነተኛውና ዘለዓለማዊው አዳም ነው። ስለዚህ፡ ይኸው፡ *ዳግማዊው አዳም*፡ በሰውነቱ፡ የፈጸመው ኹሉ፡ የመጀመሪያዎቹ፡ አዳምና ሔዋን፡ በሰውነታቸው ሊፈጽሙት ይችሉ የነበረውን፥ ነገር ግን፡ ሊፈጽሙት ያልፈለጉትን የሰውነት ሥራ፡ ራሱን፡ “የሰው ልጅ” እያለ የሚጠራው፡ ሰው የኾነው አምላክ፡ *“ዳግማዊ አዳም”* ተብሎ፡ በሰውነቱ ፈጸመው ማለት ነው።

በአምላክነቱ፡ “ወልደ አብ፡ የአብ ልጅ”፤ በሰውነቱ፡ “ወልደ ማርያም፡ የማርያም ልጅ” የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *“ዳግማዊ አዳም”* ተብሏል፤ በሰውነት የወለደችው ድንግል ማርያም ደግሞ፡ *“ዳግማዊት ሔዋን”* ተብላለች።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ቀደም ብዬ ካቀረብሁላችሁ ሐተታ መካከል፡ በምሳሌነት ለመጥቀስ ያህል፡ ዳግማውያኑ አዳምና ሔዋን፡ "ለእግዚአብሔር አብ፡ ባላቸው ፍጹም ታዛዥነትና ታማኝነት፡ እስከመጨረሻው የጸኑ ኾነው ተገኝተዋል።" የሚለው ኃይለ ቃል፡ እኒህ፡ መንፈሳውያን የኾኑት፡ ዳግማውያኑ፡ አዳምና ሔዋን፡ በሰውነት፡ የፈጸሙትን ሥራ፡ እኒያ፡ ሥጋውያን የኾኑት፡ ቀዳማውያኑ አዳምና ሔዋን ከፈጸሙት የሰውነት ሥራ ጋር ለማነጻጸር የቀረበ ሓረግ መኾኑን አስተውላችሁ ልትመለከቱት ይገባል፤ "ፊተኛው ሰው አዳም፡ 'ሕያው ነፍስ ኾነ!' ተብሎ፡ ተጽፏል፤ ኋለኛው አዳም፡ ሕይወትን የሚሰጥ፡ መንፈስ ኾነ! ...የፊተኛው ሰው፡ ከመሬት፡ መሬታዊ ነው፤ ኹለተኛው ሰው፡ ከሰማይ ነው።" ሲል፡ ቅዱስ ጳውሎስ እንደገለጸው:: በዕለተ ሰኑይ ውዳሴ ማርያምም፡ "እስመ በንቤኪ ተወልደ ክርስቶስ፡ ዳግማይ አዳም፡ ከመ ያግብእ ለአዳም፡ ቀዳሚ ብእሲ፡ እምድር ውስተ ገነት! የመጀመሪያውን ሰው አዳምን፡ ከወደቀበት ምድር አንሥቶ፡ ወደ ገነት መልሶ ያስገባው ዘንድ፡ ኹለተኛው አዳም ክርስቶስ፡ ከአንቺ ተወልዷልና።" ተብሎ በጸሎት እንደሚደገመው::

በጸሎተ ሃይማኖታችን፡ "ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ ከሥጋዋ ሥጋን፤ ከነፍሷም፡ ነፍስን ነሥቶ ተወለደ፤ በበረት ተኛ፤ በጨርቅ ተጠቀለለ፤ እንደሕፃናት አለቀሰ፤ ጡቷን ጠባ፤ ተሰደደ፤ ተራበ፤ ተጠማ፤ በላ፤ ጠጣ፤ ደከመው፥ ዐረፈ፤ ተጠመቀ፤ ጦመ፤ ተይዞ ታሠረ፤ ተገረፈ፤ የሾህ አክሊልን ተቀዳጀ፤ ተሰቀለ፤ 'ተጠማሁ!' አለ፤ በጦር ተወግቶ ሥጋውን ቈረሰ፥ ደሙን አፈሰሰ፤ ሞተ፤ ተቀበረ፤ ከሙታን ተለይቶ፡ ተነሣ፡ ዐረገ፤" የምንለው እኮ፡ መለኮት፡ የሰውን ዘር ለማዳን ሲል፡ በሰውነቱ የኾነውንና ያደረገውን መግለጻችን እንጂ፡ ለመለኮት፡ በበረት መተኛት፥ በጨርቅ መጠቅለል፥ እንደሕፃን ማልቀስ፡ ተርቦ፡ መብላት፥ ተጠምቶ፡ መጠጣት፥ ደክሞት፡ ማረፍ፤ መጠመቅ፤ መጦም፥ ተይዞ መታሠር፥ መገረፍ፥ የሾህ አክሊል ተቀዳጅቶ መሰቀል፥ በጦር ተወግቶ፡ ሥጋውን መቍረስና ደሙን ማፍሰስ፡ መሞትና መቀበር፤ መነሣትና ማረግ ኖሮበት አይደለም::

ኢየሱስ ክርስቶስና እናቱ ድንግል ማርያም፡ ለእግዚአብሔር አብ፡ ባላቸው ፍጹም ታዛዥነትና ታማኝነት፡ እስከመጨረሻው የጸኑ ኾነው ተገኝተዋል።" ስንልም እኮ፡ ሰዎች፡ ከአዳምና ከሔዋን ጀምሮ፡ የፈጠራቸውንና የሚያውቁትን፥ መልካሙንም ኹሉ የሰጣቸውን፡ እግዚአብሔርን ጠልተውና ክደው፡ ለማያውቁትና ምንም ላላደረገላቸው፡ ለክፉው መካሪያቸው፡ ለዲያብሎስ፡ ራሳቸውን በፍጹም ታዛዥነትና ታማኝነት በማስገዛታቸው፡ መለኮት፡ ሰው ኾኖ፡ ለዚያ ጥፋታቸው፡ ራሱን ቤዛ አድርጎ ክሶ፡ ከራሱ ጋር በማስታረቅ፡ ሊያድናቸው፡ ሰውነቱን፡ ለእግዚአብሔር ፈቃድ፡ እስከመጨረሻው፡ በመታዘዝና በመታመን አስገዝቶ፡ የፈጸመውን መግለጻችን እንጂ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በአምላክነቱ፡ ወይም በመለኮትነቱ፡ "ታዘዘ፥ ታማኝ ኾነ!" ማለታችን አይደለም:: በመለኮትነቱማ፡ ለማነው ታዛዥና ታማኝ የሚኾነው?

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
የመጀመሪያው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤
"ቀዳማውያኑ" እና "ዳግማውያኑ" አዳምና ሔዋን።

በጌቴሴማኒስ: በመጨረሻዋ የሐሙሷ ሌሊት: ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ: *"ሊያዝን: ሊተክዝም ጀመረ፤ 'ነፍሴ: እስከሞት: እጅግ አዘነች፤ …' ብሎ: በፊቱ ወደቀ: ሲጸልይም: 'አባቴ! ቢቻልስ: ይህች ጽዋ: ከእኔ ትለፍ! ነገር ግን: የአንተ ፈቃድ ይኹን እንጂ: የእኔ ፈቃድ አይኹን!' አለ።"* የተባለው: የሰውነቱን ፈቃድ: ለአምላክነቱ ፈቃድ እንዲገዛ አደረገ ማለት አይደለምን? አዎን! መለኮት: ይህን ኹሉ "ኾነ! አደረገ!" የምንለው: በሰውነቱ ስለ ኾነ: ዳግማዊው አዳም: *"ለእግዚአብሔር አብ: ባለው: ፍጹም ታዛዥነትና ታማኝነት:"* የሚለው ኃይለ ቃል: **መለኮት: ሰው ኾኖ: በሰውነቱ የፈጸመው** ማለት መኾኑ: በዚህ ተረጋግጦ ይታወቃል።

ጥያቄ:- *አዳምና ሔዋን: "ቀዳማውያን" እና "ዳግማውያን" ተብለው: በኹለት መልክ ስለተመደቡበት አቀራረብ: ይህን ያህል አብራርተህ ከገለጽህልን: ይህ ቁም ነገር: ከጋብቻ ቃል ኪዳንና ከ"ኢትዮጵያዊነት" ጋር ስላለው አግባብነት: ቀጥለህ ብትነግረን?*

መልስ:- በአዳምና ሔዋን የተጀመረው: ይህ: የጋብቻ ምሥጢርና ሥርዓቱ: ለኢትዮጵያውያን: በቅዱሱ ኪዳን አማካይነት: ለእግዚአብሔር ሕዝብነት አቋማቸውና ለአምልኮተ እግዚአብሔር ሃይማኖታቸው: በእግዚአብሔር መንግሥት ሥር ላለው አስተዳደራቸውም: ቀዳሚው መሠረታቸው ስለ ኾነ: ከአዳምና ሔዋን ጀምረው እስከኖኅ፥ ከዚያም: ከኢትዮጵያዊነት ዘራቸው: ግንዳቸው እስከ ኾነው: እስከመልከ ጼዴቅ ድረስ: የተለየ ክብርና ጥንቃቄ ሰጥተውት ኖረዋል። እንደዚያን ጊዜ ኹሉ፤ ዛሬም: እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን: ይህንኑ አጽንተውት ይገኛሉ። ለጋብቻቸው: አንድነትና አማናዊነት: ለባልና ሚስትነት ፍቅራቸውና ዘለዓለማዊነትም: አብነት የሚያደርጉት: ቀዳሚዎቹን አዳምና ሔዋን ሳይኾን: በዳግማውያኑ አዳምና ሔዋን የተገኘውን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ነው።

ይህም ማለት: እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ፥ እያንዳንዷም ኢትዮጵያዊት: ለሥጋዊው አኗኗራቸውና ለመንፈሳዊ ሕይወታቸው: "አርአያ" አድርገው የሚከተሉት: ወንዱ: የፊተኛውን አዳም ሳይኾን: የኋለኛውን አዳም: ኢየሱስክርስቶስን ሲኾን: ሴቷ ደግሞ: የፊተኛዪቱን ሔዋን ሳይኾን: የኋለኛዪቱን ሔዋን: ድንግል ማርያምን ነው።

ለዚህም: ሌላውን: የራሳቸውንና የቅርቦቹን በመተው: ዓለም በተቀበላቸው ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ሳይቀር: ዝክረ ነገራቸው የተገለጸውን: የነመልከ ጼዴቅን ተከታይ: የነዮቶርን፥ ቀጥሎም: ሴት ልጁን: ሲጳራን የዳረለትን: የነሙሴንና የዚችውን: ኢትዮጵያዊት ሚስቱን የመሰለውን: የአባቶቻቸውንና የእናቶቻቸውን: የጋብቻና የትዳር ሕይወት: በምሳሌነት መጠቃቀሱ ይበቃል።

ከእነዚህም ጋር፡ እግዚአብሔር፡ ለዳዊት የሰጠውን የቃል ኪዳን ዘር ለመቀበል፡ ወደኢየሩሳሌም ተጉዛና ከእስራኤላዊው ንጉሥ፡ ከሰሎሞን ጋር ተገናኝታ፡ በኋለኛው የመጨረሻ ዘመን፡ ኢየሱስ ክርስቶስን ለወለደችው፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፡ አርአያ በመኾን፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ የኾነውን፡ አንድ ልጇን፡ ምኒልክን እስክትፀንስ ድረስ፡ በድንግልናዋ ጸንታ የኖረችው፡ የኢትዮጵያዊቷ ንግሥት፡ የነማክዳ÷ በማጠቃለያም፡ የራሷ፡ የድንግል ማርያም ወላጆች፡ የነኢያቄምና የነሐና ሕያው ዜና መዋዕል፡ በዚህ ረገድ፡ በቀዳሚነት ይጠቀሳል።

የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዘመነ አበው፡ በኪዳነ ልቦና፥ በዘመነ ኦሪት ደግሞ፡ በኪዳነ ሙሴ፡ ያን በመሰለ መልክ፡ አክብረውና ጠብቀው ያቆዩትን፡ ይህን፡ ከፈጣሪያቸው የተቀበሉትን፡ የአንድ ወንድና የአንዲት ሴት የጋብቻ ቃል ኪዳን÷ ማለትም፡ ኹለቱ፡ በጋብቻ ትዳር የሚኖሩትን ሕይወታቸውን፡ በዘመነ ምሕረት ደግሞ፡ ለፍጹም ቅድስና አብቅተውታል።

ይኸውም፡ እነርሱ ብቻ ሳይኾኑ÷ ለዓቅመ አዳምና ለዓቅመ ሔዋን ደርሰው፡ ለሥርዓተ ተክሊል የሚዘጋጁት፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸውም፡ ጋብቻቸውን የሚፈጽሙት፡ ራሳቸውን በንስሓ አጥርተውና አጽድቀው፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም በመቀበል በመኾኑ ነው። ይህን ሃይማኖታዊ ምግባር ሲፈጽሙም፡ ፈጣሪያቸው፡ ሰው እስከመኾን ተዋርዶ፡ ከማሕፀን ጀምሮ እስከሞቱ ድረስ፡ በማንም ፍጡሩ ላይ ያልደረሱ÷ ወደፊትም የማይደርሱ ፈተናዎችንና መከራዎችን፡ ከቅድስት እናቱ ድንግል ማርያም ጋር ተቀብሎ፡ በመስቀል ላይ የተሠዋው፡ ለማንና ለምን እንደኾነ ያውቁታል። ያን ኹሉ ውርደት የተቀበለው÷ መከራውንና ሥቃዩን የታገሠው፤ በዚያም መሥዋዕትነቱ፡ ጠላቶቻቸውን ኹሉ ድል ያደረገው፡ ለእነርሱ ሲል መኾኑን ተረድተዉታል።

በቅዱሱ ኪዳን ላይ የተመሠረተችውን ሃይማኖታቸውን፡ እንዲህ፡ በምግባር አጽንተው፡ የተቀበሉት ቅዱስ ቁርባን፡ በብቸኝነት ኑሮአቸውም ኾነ በጋብቻ ትዳራቸው ውስጥ፡ በሥጋቸውም÷ በነፍሳቸውም፡ የሚሠሩትን ኃጢአት የሚያስተሠርይ ኃይል÷ በዚህ ምክንያት የሚያድርባቸውን ደዌ የሚፈውስ መድኃኒት÷ ለተረከቡት ምድራዊና ዘለዓለማዊ መልካም ሕይወትም፡ አስተማማኝ የኾነውን ዋስትና የሚያረጋግጥላቸው ማኅተም ኾኗቸዋል። ከዚህ የተነሣ፡ የጋብቻ ትዳራቸው፡ ከሰይጣን ግዛት÷ ከኃጢአት ቀንበርና ከሞት ፍዳ ነጻ ኾኖ፡ ሥጋትና ጭንቀት÷ ፍርሃትና ጥርጣሬ÷ ኃዘንና ትካዜ ተወግደው፡ እውነትና ሰላም÷ ፍቅርና ጤንነት÷ ብልጽግናና ደስታ የሰፈኑበት ይኾንላቸዋል።

ዳሩ ግን፡ በዚህ ዓለም፡ በሕይወተ ሥጋ እያሉ፡ ወደመልካሟ የገነት ሕይወት ተመልሰው ገብተው የሚኖሩባትን፡ ይህችን፡ የቸሩ እግዚአብሔርን መለኮታዊ ጸጋ ለማሳጣት፡ ቀደም ብሎ፡ "እባብ" ተብሎ፡ ስሙ የተጠቀሰው፡ ዲያብሎስ፡ ከቀድሞ ጀምሮ፡ እስከዛሬ፡ ያለ የሌለ ኃይሉን ይዞ፡ በኢትዮጵያውያን ላይ መዝመቱን፡ እነሆ፡ እንመለከታለን።

ይኸውም: በመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን ላይ እንዳደረገው ኹሉ: ይህንኑ: እግዚአብሔር የመሠረተውን: የጋብቻን አቋም ለማፍረስ: ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እስካኹን ሲያካኼድ የኖረውን እኩይ ጥረቱን: ዛሬም: በበለጠ አጠናክሮ እየቀጠለበት የሚታየው የሠመረለት ዝግጅቱና የተሟላው ድርጅቱ ነው::

ጥያቄ:- *ታዲያ÷ እግዚአብሔር: ጥንቱኑ: ከመጀመሪያው: በአዳምና ሔዋን ሥነ ፍጥረቱ: አንድ ያደረገውን ጋብቻን: ኢትዮጵያውያን እንዲህ አድርገው: በቅዱሱ ኪዳን ጠብቀውና አጽንተው÷ አክብረውና አስከብረው መኖራቸው እየታወቀ: በአኹኑ ጊዜ: የእነርሱ ልጆች "ነን" የሚሉት: ወይም "ናቸው" የሚባሉት ኢትዮጵያዊና ኢትዮጵያዊት: በሚፈጽሙት የጋብቻ ሥነ ሥርዓት ላይ: ሙሽራውና ሙሽሪቱ በሚመረቁበት ጊዜ: በረከታቸው ይድርባቸው ዘንድ: ስማቸውና ጋብቻቸው: በመልካም ምሳሌነትና አርአያነት: በንግግርና በዜማ እየተነሣ የሚሞገሰው: የእኒህ የኢትዮጵያውያኑ ሳይኾን: የአብርሃምና የሣራ ስምና ጋብቻ ነው:: ይህ: ለምን ኾነ?*

መልስ:- አዎን! እውነታችሁን ነው፤ በረከታቸው: በኢትዮጵያውያኑ ሙሽሮች ላይ ያድርባቸው ዘንድ: ስማቸውና ጋብቻቸው ሊወሳና ሊሞገስ የሚገባው: ኢትዮጵያውያን: አክብረውና ጠብቀው በኖሩት ሕገ እግዚአብሔር: እስከመጨረሻው የጸኑት: የኖኅና የሚስቱ: የኀይከል÷ የሙሴና የኢትዮጵያዊት ሚስቱ: የሲፓራ÷ የእመቤታችን ወላጆች: የኢያቄምና የሐና÷ የመጥምቁ ዮሐንስ ወላጆች: የዘካርያስና የኤልሣቤጥ÷ የቅዱስ አጼ ሳልይበሳና የባልተቤቱ የመስቀል ክብራ÷ ወይም: የጻድቁ አባ ተክለ ሃይማኖት ወላጆች: የጸጋ ዘአብና የእግዚእ ኀረያ÷ ምናልባት ቢያስፈልግም: የእግዚአብሔር የኾነውን: የኢትዮጵያውያኑን ሥርዓት የጠበቀው: የአብርሃምና የሣራ ልጅ: የይስሐቅና የሚስቱ የርብቃ ነበር:: ነገር ግን: እናንተም: በጥያቄያችሁ ውስጥ በገለጻችሁት ምክንያት: ሊፈጸም የሚገባው: ይህ መኾኑ ቀርቶ: በልማድ: ተደጋግሞ የሚነሣው: ከአንዲት በላይ: ሌሎች ሚስቶችን አግብቶ: ከባለቃል ኪዳን ልጁ: ከይስሐቅ በቀር: ብዙ ልጆችን የወለደው የአብርሃም ስምና ጋብቻ ብቻ መኾኑ: ያስገርማል::

ኢትዮጵያውያን: የቃል ኪዳን ምልክቱ የኾነውን ግርዛትን: ከእርሱ በፊት: ከጥንት ጀምረው÷ ከእርሱም በኋላ: እስከዛሬ ድረስ የሚፈጽሙለትንና "እውነተኞቹ ልጆቹ ነን" ብለው የሚመኩብትን አብርሃምን: በአርአያነት የሚጠቅሱት: ወደፊት: በ፬ኛው ቃል ኪዳን ላይ: ተብራርቶ እንደሚገኘው: በሃይማኖቱና በሃይማኖታዊ ምግባሩ ነው::

የጋብቻ ሥርዓት አለመከበር ጠንቅ።

ጥያቄ:- ከላይ የተገለጸው: የተቀደሰው የኢትዮጵያውያን የጋብቻ ሥርዓት: በአገራችን: ለምን: ሥር የሰደደና የጸና፥ የተስፋፋም ሳይኾን ቀየ? የዚሁ የጋብቻ ሥርዓታችን ተቃራኒ ገጽታስ: በተለይ: በአኹኑ ጊዜ: ከባድና ጠንቀኛ የኾነ ችግርን አስከትሎ: ለምን: ከዚህ አስከፊ መቅሠፍታዊ ኹኔታ ላይ ሊደርስ ቢቃ?

መልስ:- ለዚህ ኹሉ ችግር: ጠንቁ: እውነተኛው የኢትዮጵያውያን የጋብቻ ሥርዓት አለመከበር ነው። ባለፉት ድርሰቶቼና በዚህ ውይይታችን ውስጥ: በእየቦታው ተብራርቶ እንደሚገኘው: የዲያብሎስ የተንኰል ዓላማ: እንዲሣካ "አስችለዋል" በሚያሰኙ ልዩ ልዩ ግዙፋንና ረቂቃን ስልቶች ምክንያት: ጋብቻን በሚመለከት: ከቀድሞ ጀምሮ፥ በአኹኑም ጊዜ: በኢትዮጵያውያን: በሴቶቹም፥ በወንዶቹም ላይ እየደረሰ ያለው ፈተና: እጅግ የተወሳሰበና የበረታ መኾኑን በቀላሉ መረዳት ይቻላል። ይኸውም: የጋብቻ ሥርዓት ተከብሮ: እየጸና በመኼድ ፋንታ: ተንቆ እየተዳከመ መቀጠሉ ነው። ይህ ኹኔታ: የዝሙትና የአመንዝራነት ኃጢአት እየነገሠ መኼዱን ያመለክታል።

ዝሙት: ከጋብቻ ውጪ የሚፈጸም የወንድና የሴት ሩካቤ ሥጋ ሲኾን: አመንዝራነት ግን: ያለውን ጋብቻ ማፍረስ፥ በሌላ የፈረሰ ጋብቻም መተካት፥ እንዲሁም: ማናቸውንም: ሃይማኖትንና አምልኮን ጨምሮ: ሥጋዊና መንፈሳዊ የኾነውን ቃል ኪዳን: በወረትም ኾነ በተመሳሳይ መልክ ማፍረስና መለዋወጥ ነው።

ይህን የመሰለው ኃጢአት: በዚህ መልክ መስፋፉ ደግሞ: በኖኅ ዘመን በነበሩት፥ ከዚያም በኋላ: በሰዶምና በገሞራ፥ በመጨረሻ: እስከቅርቦቹ ዘመናት ድረስ በኖሩት ዓለማውያን ሰዎች ላይ ደርሶ የታየው: አሳዛኝ ፍጻሜ: አኹንም: የዚህ ትውልድ ጽዋ መኾኑ እንደማይቀር: አንዳንድ ምልክቶች እየታዩ ናቸው። አሳዛኙ ፍጻሜ ከመድረሱ በፊት: የመፈራረሱና የአወዳደቁ ኹኔታ: ደረጃውን ጠብቆና ተከትሎ የሚካኼደው ግን: በመጀመሪያ: በቤተሰብ: ቀጥሎ: በኅብረተሰብ፥ ከዚያ በኋላ ደግሞ: በአገር፥ በመጨረሻ: በዓለም ላይ መኾኑ ተደጋግሞ ታይቷል። ይህን ለመሰለው ጥፋት: የተከፈለው ዋጋም: በቅድሚያ: በሚያጥለቀልቅ የውኃ ማዕበል መስጠም ሲኾን፥ ተያይዞም: በእሳተ ገሞራ ተቃጥሎ መድምሰስንና የመሳሰሉትንም የቅጣት መቅሠፍቶችን በማስከተል መኾኑን: ቅዱሳት መጻሕፍት: መዝግበው ይናገሩታል፤ የሃይማኖት ሕዝቦችም ኹሉ: ይህን ያውቁታል።

ምዕራፍ ፫፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤ የጋብቻ ሥርዓት አለመከበር ጠንቅ::

በአኹኑ ጊዜ: የጋብቻ ውድቀትና የዝሙት መስፋፋት: ጠንቁ: እያደገና እየተጠናከረ መኼዱ: አሌ ሊባል አይቻልም:: ከዚህ የተነሣ: ዛሬ: በኢትዮጵያ ምድር በሚኖሩ ሕዝቦች ላይ ሳይቀር: እየወረደ ያለውን: ግብረ ሰዶም ያስከተለውንና "አያድርስ" የሚባለውን: (AIDS ዔይድስ = Acquired Immuno-Deficiency Syndrome: ማለትም: *"ተፈጥሮአዊ መከላከያ እጦት ጠንቅ"* [ተመእቅ] ወይም HIV ኤችአይቪ = Human Immunodeficiency Virus: ማለትም: *"ሰብአዊ ሓጻጼኃይል ተውሳክ"* [ሰሓክ] የሚል ስያሜ የሰጡትን፥ ጥንትም: የቅጣት መሣሪያ ኾኖ ያገለገለውንና ለሕዝብ ጤናማ ህልውና: አንዱ: ጠንቀኛ ምክንያት የኾነውን: የደዌ መቅሠፍት አስከትሎ ይገኛል::

የዚህ ኹሉ መሠረታዊ መንሥኤ: ሌላ ሳይኾን: ያው: በሥጋ ፍትወት ተሠውሮ ገብቶ: ለሞት የሚዳርገውን: የተለመደ የኃጢአት መርዙን ለማቅመስ: ዕቅዱም፥ ጥበቡም ያለው ዲያብሎስ ነው! ለዚህ የጥፋት ዓላማው አፈጻጸም: ዓለማውያን መሪዎችንና ባለሥልጣኖችን ብቻ ሳይኾን: ከዚያ አልፎ: *"የተመረጡትን እንኳ እስኪያስት ድረስ"* እንደተባለው: "የኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋዮች ነን" ብለው: ሥልጣነ ክህነትን: በቃል ኪዳን ከተቀበሉት መካከል ሳይቀር: መሣሪያዎቹ አድርጎ: ተግባሩን የማከናወን ችሎታን እንዳገኘ: እንደቀድሞዎቹ ዘመናት: ዛሬም እነሆ ሲፈጸም: ኹሉም: በገሃድ ያየዋል::

አባቡ ዲያብሎስ: የልብ ልብ አግኝቶ: ይህን: አፍራሽ ዓላማውን: እንዲህ: ከግብ ሊያደርስ የበቃው: የመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን: የፈጣሪያቸውን የሕይወት ሕግ በማፍረስ: ለሞት ፍርድ የሚያበቃውን ኃጢአት እንዲሠሩ፥ የእርሱ: የዲያብሎስ ተገዦችና ባሮች እንዲኾኑም ለማድረግ የተጠቀመበትን ብልሃት: በዛሬዎቹ አዳምና ሔዋን ኢትዮጵያውያን ላይ: በተቃራኒ መልኩና ቃላቱ ለመፈጸም በመቻሉ ነው:: እንዴት እንደቻለ ላብራራላችሁ!

እግዚአብሔር አምላክ: ለመጀመሪያዎቹ: አዳምና ሔዋን ያቀረበላቸው: የሕይወት ትእዛዝ: *"ሌላውን ፍሬ ኹሉ ብሉ! ነገር ግን: እንዳትሞቱ: በገነት መካከል ከሚገኘው ዛፍ ብቻ አትብሉ!"* የሚል ሲኾን: ዲያብሎስ ደግሞ: የሓሰት መርዙን: በአስመሳይ ጣፋጭ ቃላት ሸፍኖ: "የለም፥ አትሞቱምና: በገነት መካከል ከሚገኘው: ከዚያ ዛፍ ብሉ!" ብሎ: የፈጣሪያቸውን ፈቃድ በድፍረት አስፈርሶ: ከገነት እንዳስወጣቸውና ለሞት ፍርድ እንዳበቃቸው በይፋ ይታወቃል::

ይኸው የእግዚአብሔር ተቃዋሚ፥ የሰው ልጆች ባላጋራና የክፋት አበጋዝ የኾነው ዲያብሎስ: በአኹኑ ጊዜ: በተለይ: እንደካህናተ ጣዖት: የእርሱ ሎሌዎቹ አድርጎ በመደባቸው ወገኖች አማካይነት: ለዛሬዎቹ አዳምና ሔዋን ኢትዮጵያውያን: የሚላቸውን ደግሞ: እስኪ: በማስተዋል ተመልከቱት!

ይኸውም: ለመጀመሪያዎቹ አዳምና ሔዋን: ያችን የሕይወት መመሪያ የሰጠው: ያው: እግዚአብሔር ቃል: በኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ኾኖ: *"ለዘለዓለም ሕያዋን ኾናችሁ ትኖሩ ዘንድ: የሕይወት ዛፍ ፍሬ የኾነው: ሥጋዬና ደሜ ይኸውላችሁ! እርሱን ብሉ! ጠጡ!"* ሲል: በአዋጅ ላስተላለፈው የማብገር ጥሪ: ዲያብሎስ: በተቃዋሚነት የሰጠው ምላሽ ነው።

ዲያብሎስ: በዚህ የተቃውሞ ምላሹ: ይህን: "ኑ! ቁረቡ!" የሚለውን: መለኮታዊ የማብገር ጥሪ: በመቃረንና የቀድሞ ስልቱን በመቀየር: "የለም: አትምጡ! አትቁረቡ!" በሚለው: ሰይጣናዊ አዋጁ ሊቋቋመው እንደቻለ: ይኸው ይታያል። "ሰይጣናዊው አዋጅ: መለኮታዊዉን ጥሪ: እንዴት ሊቋቋመው ቻለ?" ለሚለው ጥያቄ: መልሱ: አጭርና ቀላል ነው፤ መልሱም: "ዲያብሎስ: ሰይጣናዊ አዋጁን: በተግባር ላይ እንዲውል የሚያደርጉለት: ሥውር አገልጋዮች ስላሉት ብቻ ነው" በሚል ቃል ይጠቃለላል።

አዎን! ያጋብቻ ቃል ኪዳናቸውን በሃይማኖታዊ ሥርዓት ፈጽመውና ራሳቸውን: ለሥጋ ወደሙ አብቅተው: መልካሙን የእግዚአብሔርን ትዳርና ቤተሰብ ለመመሥረት ለተዘጋጁ ባልና ሚስት ሳይቀር: ዲያብሎስ: በእኒያ አገልጋዮቹ አማካይነት: ለቤተ ሕዝቡ: በሥውርም፥ በገሃድም የሚነግራቸው ቃል: የኢየሱስ ክርስቶስን: የሕይወት ጥሪ "አትቀበሉ!" በሚለው ቁርጥ ውሳኔው ነው። ከዚያ ውሳኔው ጋር የሚያስተላልፍላቸውም መልእክት: ያን: መለኮታዊ ጥሪ መቀበል: ራሳቸውን: ለእስረኛነት፥ ለሥቃይና ለጭንቀት ኑሮ መዳረግ መኾኑን በማስታወቅ: በማስጠንቀቅና በማስፈራራት ስለኾነ: በምንም መንገድ የሚያፈናፍን አይደለም።

አሳቹ ጠላት: በዚህ መልእክቱ: "'እንቁረብ!' ማለትን ትታችሁ: ዝም ብላችሁ: እርፋችሁ ተቀመጡ! በዚህ ዕድሜአችሁ: ሥጋ ወደሙ የምትቀበሉት ለምንድር ነው? ምን አስቸኮላችሁ? ኋላ: ስታረጁ ትደርሱበት የለ!? 'እኹን ካልተቀበልን!' ብላችሁ: ብትቆርቡ ግን: ዛሬ: በሥጋችሁ ትቀሠፋላችሁ! ኋላ ደግሞ: በነፍሳችሁ: ወደገሃነመ እሳት ትወርዳላችሁ!" እያለ: እነሆ: ክርስቶስ በደሙ የዋጃቸውን: የቃል ኪዳን ሕዝቡን: ዲያብሎስ: የራሱ ጭፍሮችና የገሃነም ልጆች ለማድረግ: በብርቱ እየጣረ መኾኑ በግልጽ ይታያል።

እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ግን: ይህን ኹሉ የጠላት ተቃውሞ በመቋቋም: የመሪያቸውን የማብገር ጥሪ ተቀብለው: ኃጢአታቸውን ዘወትር በንስሓ እያጠሩና የክርስቶስን ሥጋና ደም እየተቀበሉ: የጋብቻ ቃል ኪዳናቸውን ሕያው በማድረግ: የቤተሰብ ሕይወታቸውን እያለመለሙ ይኖራሉ። የቅዱሱን ኪዳን የጋብቻ ቃል ኪዳን ባለማክበር የተነሣ: በአኹኑ ጊዜ በኢትዮጵያ ሕዝቦች መካከል ተስፋፍቶ የሚገኘው: የ"አያድርስ" (የAIDS ዔይድስ) መቅሠፍታዊ ደዌ ሊወገድ የሚችለው: በንስሓና የጋብቻን ቃል ኪዳን በማክበር ብቻ መኾኑንም ያምናሉ።

ምዕራፍ ፩፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
የመጀመሪያው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ አዳም ወሔዋን፤
የጋብቻ ሥርዓት አለመከበር ጠንቅ።

ጥያቄ፦ *እኛም: ከቤተሰቦቻችን ሳይቀር: ሲነገረን የቆየው: ይኸው: አኹን የጠቀስኸው: የተሳሳተው አመለካከት በመኾኑ: በዚህ: ውይይታችን አማካይነት: ይህን እውነት: ለማወቅ በመቻላችን: ምንኛ ዕድለኞች መኾናችንን እንደተገነዘብን ልንገልጽልህ እንወድዳለን። ከዚህ ጋር አያይዘን ልናነሣው የምንሻው ጥያቄም: አዳምና ሔዋን: ለኢትዮጵያውያን ሀልውና መነሻ ስለመኾናቸው: እስካኹን ከሓተታህ የሰማነውና የተረዳነው እውነታ: በትክክል ገብቶን እንደኾነ: እንድታረጋግጥልን ነው።*

መልስ፦ መልካም! ኢትዮጵያውያን: ከፈጣሪያቸው የተሰጣቸውን: ይህን: የጋብቻን ሥርዓት አክብረውና ቃል ኪዳኑንም ጠብቀው በመኖር: በእግዚአብሔር መንግሥት ሥር: ነጻ ሕዝብ ኾነው: በግል፥ በቤተሰብና በአገር ደረጃ: እስከዛሬ ያሳለፉትን የሀልውና ዘመናቸውን የሚያስሉት: የሰው ፍጥረት መነሻ ከኾነው: ከአዳምና ሔዋን ጊዜ ጀምረው ነው።

በዚህ መሠረት: የዘራቸውን ትውልድ የሚቆጥሩት፥ የማንነታቸውንም ዜና የሚያሰሙት: በቀጥታ የሰው ልጆች: የመጀመሪያ ወላጆች ከኾኑት: ከግንዶቹና ከምንጮቹ: ከአዳምና ሔዋን ተነሥተው ነው። እግዚአብሔር: ለአዳምና ሔዋን የሰጠው: የመጀመሪያው ቃል ኪዳን የተደረገውም: ከኤዶም ገነት ፈልቀው: ከጤግሮስና ከኤፍራጥስ አንጻር በሚፈስሱት: ዛሬ "ጥቁር ዓባይ" እና "ነጭ ዓባይ" በሚባሉት: በፊሶንና በግዮን ወንዞች ለምልማና ተከብባ በምትገኘው: በምድረ ኢትዮጵያ ክልል ውስጥ መኾኑን እያበሠሩ ይናገራሉ።[፩]

የሰዓት፥ የቀንና የሳምንት፥ የወርና የዓመት: በጠቅላላ የዘመን አቆጣጠራቸው ስልትና ስሌት፥ ስያሜዎቹ ጭምር: የመጀመሪያውን ቃል ኪዳን: መሠረታዊ ማዕከል ያደረገውን: የመጻሕፍተ ቅዱሳትን ሥርዓት: አሟልቶ የተከተለ ኾኖ ይገኛል። ይህ አርእስተ ነገር: "ኢትዮጵያ: የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሐፌ ውስጥ: የዘመን አቆጣጠርን በሚመለከተው ክፍል: ዝርዝር ሓተታ ተሰጥቶበታልና: እዚያ ሳይ ተመልከቱት!

ጥያቄ፦ *"ታዲያ፥ እኛስ: በኢትዮጵያዊነታችን: ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ፦ ይህ: እንግዴህ: እናንተው ራሳችሁ: ለእየራሳችሁ: የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

ኹለተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ኖኅ።

ጥያቄ: *የምታብራሩልን: የሚቀጥለው: ኹለተኛው ቃል ኪዳን: "ኪዳነ ኖኅ" መኾኑ ነው?*

መልስ:- አዎን! ለዚህ ቃል ኪዳን መሠረት የኾነው: የእግዚአብሔር ቃል: እንዲህ ይነበባል:- *"እግዚአብሔር: ለኖኅና ለልጆቹ: 'ሥጋ ያለው ፍጥረት ኹሉ: ዳግመኛ: በጥፋት ውኃ አይጠፋም፥ ምድርንም ለማጥፋት: ዳግመኛ የጥፋት ውኃ አይኾንም። በእኔና በእናንተ መካከል፥ ከእናንተም ጋር ባለው: በሕያው ነፍስ ኹሉ መካከል: ለዘለዓለም የማደርገው: የቃል ኪዳን ምልክት: ይህ ነው፤ ቀስቴን: በደመና አድርጌአለሁ! ይህም የቃል ኪዳኑ ምልክት: በእኔና በምድር መካከል ይኾናል።*

"በምድር ላይ: ደመናን በጋረድሁ ጊዜ: ቀስቲቱ በደመናው ትታያለች። በእኔና በእናንተ መካከል፤ ሕያው ነፍስ ባለውም ሥጋ ኹሉ መካከል ያለውን ቃል ኪዳኔን: የዘለዓለም ቃል ኪዳን ለማሰብ አያታለሁ!' ብሎ ተናገረ፥ ኖኅንም: 'በእኔና በምድር ላይ በሚኖር: ሥጋ ባለው ኹሉ መካከል: ያቆምሁት: የቃል ኪዳን ምልክት: ይህ ነው!' አለው።" [፸፩]

እግዚአብሔር: ፍጥረቱን: ከሥነ ፍጥረት ኃይላት: አንዱ በኾነው በውኃ ሙላት: ዳግመኛ ላያጠፋ: ዋስትና የሰጠበት፥ ከኖኅና ሰብአዊ ፍጡሩ ጋር ያደረገው: ኹለተኛው ቃል ኪዳን: ይህ ነው። ዘለዓለማዊ ምልክቱም: በዚህ ዓለም: በተገለጸበት: በ"ቀስተ ደመና" ኅዝኅ ይታያል።

ኢትዮጵያውያን: ህልውናቸው ከጀመረበት ጊዜ አንሥቶ: የቀስተ ደመናውን ምልክት በሚያዩበት ጊዜ ኹሉ: ፈጣሪያቸው: በመካከላቸው ለመገኘቱ: አንዱ ግዙፍ መተማመኛቸው ሲኾን: ይኸው የቃል ኪዳኑ መለኮታዊ ምልክት: ምንጊዜም: በሃይማኖት ተጠብቆና ተከብሮ በሚገኝበት: በልባቸው ጽላት ላይ የታተመ መኾኑ ደግሞ: ሌላው መንፈሳዊ ማረጋገጫቸው ኾኖ ኖሯል።

አዎን! እነሆ ኢትዮጵያውያን: በአፍአዊዉ ዓይነ ሥጋቸውና በውሳጣዊው ዓይነ ሕሊናቸው: ዘወትር: ወደዚሁ: ወደቀስተ ደመናው ምልክት አተኩረው የሚመለከቱት: ያለበቂ ምክንያት አይደለም። ይህም ምክንያት:-

፩ኛ: ከእርሱ: ከአንድ አምላካቸው: ከእግዚአብሔር ጋር: የቃል ኪዳን ስምምነት ያላቸው መኾኑን:

፪ኛ: ያ ቃል ኪዳን: መለኮታዊ መከላከያ ኾኖ: ከጠላት አጥቂነት የሚጠብቃቸው መኾኑን:

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
ኹለተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ኖኅ።

፫ኛ: የተፈጥሮ መቅሠፍትም ኾነ ሰብአዊ ክፋት በሚያመጣቸው የጥፋት ኃይላት ከሚደርሰው ጠቅላላ እልቂት የሚተርፉበት ረቂቅ መጠለያቸው: ያ ቃል ኪዳን መኾኑን በማረጋገጥ: "ቀስተ ደመናው: የደኅንነት መተማመኛችን: ዘለዓለማዊ ዋስትናችንና አማናዊ ምስክራችን ነው!" ለማለት: በእየአፍታው: በልባቸው ጽላት፥ በየጊዜያቱ: በሰማዩ ጠፈር፥ ዘወትርም: በሰንደቅ ዓላማቸው አማካይነት ይመለከቱታል።

ከዚህ የተነሣ፦

"ሰንደቅ ዓላማችን: ቀስተ ደመና ነው፤
በሰማይ ተሰቅሏል: ዓለም ኹሉ እንዲያየው።"

እያሉ: የኢትዮጵያ ልጆች: ከሕፃንነታቸው ጀምረው: በእየመንደራቸውና በእየትምህርት ቤታቸው ሲሚዘምሩት የኖሩት: የብሔራዊው መዝሙራቸው: አዝማች: ለዚህ እውነታ ማረጋገጫ መኾኑን: እነሆ: በቀላሉ ትገነዘቡታላችሁ።

የማርያም መቀነት የኾነው: የብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማችን ዕድሜ፥ ዓላማና ምሥጢር።

ጥያቄ፦ *ከዚህ ጋር ደግሞ: እኛ ኢትዮጵያውያን: ለምንድር ነው: ከሕፃንነታችን ጀምረን: በሰማይ ላይ የምናየውን ቀስተ ደመና: "የማርያም መቀነት" የምንለው?*

መልስ፦ የእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ሕፃን ወላጆች: በተለይ በአዲሱ ኪዳን: ዘመነ ምሕረት: ልጆቻቸው: ቀስተ ደመናውን: "የማርያም መቀነት" እያሉ እንዲጠሩ ያስተምሩታል። ከዚህ ትውፊት የተነሣ: "ኢትዮጵያ": ድንግል ማርያም መኾኗን በማረጋገጥ፥ የቀስተ ደመናውም ምልክት: በእርሷ የሰውነት አካልና ሕይወት: ዘለዓለማዊ ህልውናን እንደተቀዳጀ በማመን: "ኢትዮጵያ": በኢትዮጵያውያን የአእምሮና የብራና ሰሌዳ ላይ: ሰብአዊ ባሕርይና ሕያው አካል ያላትን: "ድንግል ማርያምን" ኾና ተሥላ: የምትኖር ኾናለች።

ይህም: "አንተ ዘበአማን ደመና: አንተ አስተርአይኪ ለነ ማየ ዝናም: ትእምርተ ሣሕሉ ረሰየኪ አብ!" ማለትም: "የዝናም ውኃን ቋጥረሽ የታየሽልን: እውነተኛ ደመና አንቺ ነሽ: እግዚአብሔር አብ: በልጁ: የቀስተ ደመና ቃል ኪዳን ምልክት አደረገሽ!"[፫፩] በሚለው: በኢትዮጵያውያን ስሙናዊ የምስጋና ጸሎት ይታወቃል። በዚህም: የሰው ዘር ተደምስሶ ከመጥፋት ለመዳኑና የዘለዓለማዊ ምሕረትን ፍጹም ዋስትና ለመቀዳጀቱ: ቅድስቲቱ የአምላክ እናት: በልጇ በኢየሱስ ክርስቶስ: አማናዊት ምክንያትና ሕያውት ምልክት መኾኗ ተረጋግጧል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጥያቄ፡- ይህ የቀስተ ደመና ቃል ኪዳን ምልክት፡ የእኛ ኢትዮጵያውያን፡ ብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማችን መኾን የጀመረው፡ መቼ ነው?

መልስ፡- ኢትዮጵያውያን፡ አገር፥ ሕዝብና መንግሥት ኾነው መኖር ከጀመሩበት ዘመን ጀምሮ፡ ከኖኅ፡ በውርስ የተቀበሉትን ቀስተ ደመና፡ ፈጣሪያቸው፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ በእየልባቸው ጽላት ላይ ጽፎትና በእየልቦናቸው ውስጥ አሳድሮባቸው፡ እርሱን አምላካቸውን እግዚአብሔርን፡ በእውነትና በመንፈስ ሲያመልኩበት ኖረዋል። እንዲህ እየኖሩ ሣሉ፡ በኋላ ዘመን፡ ለሕዝብ ማንነት መታወቂያና ለአገር ምንነት መለያ የሚኾን፡ ብሔራዊና መንግሥታዊ ምልክት አዘጋጅቶ ማውጣት፡ አስፈላጊ የኾነበት ጊዜ ሲደርስ፡ ይህንኑ፡ የቀስተ ደመና፡ መለኮታዊና ኪዳናዊ ምልክት የሚተካ ሌላ ሰው-ሠራሽ ሰንደቅ ዓላማ መፈልሰፍ አላስፈለጋቸውም። ከዚህ ይልቅ፡ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ፡ የቀስተ ደመናው፡ መደበኛና አጠቃላይ፥ ዝብይትና ደማቅ የኾኑትን፡ ማለትም፡ አረንጓዴን፥ ብጫንና ቀይን፡ እነዚህን ሦስት ኅብረ ቀለማት የያዘ ኾኖ እንዲዘጋጅ በመወሰን፡ ያው፡ የመለኮታዊው ቃል ኪዳን ምልክት የኾነው ቀስተ ደመና፡ በሰንደቅ ዓላማነት ጸንቶ እንዲቀጥል አደረጉ።

በዚያ ውሳኔያቸው፡ በፈጣሪያቸው በእግዚአብሔር ላይ የኖረው እምነታቸውና አምልኳቸው፡ በራሳቸው ዘንድ፡ በበለጠ ሊጠናከር፥ በዓለሙም ዘንድ፡ በይፋ ሊታወቅ ችሏል። እኒያ የቀደሙት ኢትዮጵያውያን፡ በዚህ መልክ ተስማምተው ያዘጋጁትን፡ ይህን ሰንደቅ ዓላማ፡ ብሔራዊ አርማቸውና ሕዝባዊ ምልክታቸው አድርገውት፥ ተከታታዩም ትውልድ፡ በእየዘመናቱ፡ ይህንኑ እያጸደቀው፡ ሳይለወጥ፡ እነሆ ከዛሬው ቀን ደርሷል።

ጥያቄ፡- የዚሁ ሰንደቅ ዓላማችን ትርጕሙና ምሥጢሩ ምን እንደኾነ፡ ከዚህ ጋር አያይዘህ፡ ብትገልጽልን?

መልስ፡- ከላይ፡ አረንጓዴ፥ ከመኻል፡ ብጫና ከታች ቀይ ኾነው፡ በእኩል ስፋት፡ አግድም የተዘረጉ ቀለማት ያሉት ሰንደቅ ዓላማችን፡ በሰንደቅ ዓላማነቱ፡ አንድ ነው፤ በኅብረ ቀለማቱም፡ ሦስት ነው።

የኢትዮጵያን የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢር፡ በልዩ ልዩ መልክ የሚገልጸው፡ ይህ ሰንደቅ ዓላማ፡ *__አረንጓዴ__* መስከ መስሎ በሚታየው፡ በላይኛው መደቡ፡ የኢትዮጵያን የተትረፈረፈ የተፈጥሮ ጸጋና ልምላሜ ያመለክታል፤ በመካከለኛ መደቡ ደግሞ፡ እንደከበረውና በእሳት ቀልጦ እንደጠራው፡ እንደወርቁ ድንጋይ፡ *__ብጫ__* ቀለምን ይዞ፡ በጽኑ የመከራ ነበልባል የተፈተነውን፡ የኢትዮጵያን፡ የቀናች ሃይማኖቷን ጥራት ያስረዳል፤ ከታች ባለው፡ በጽጌ ረዳ ቅላት በተሸፈነው *__ቀይ__* መደቡም፡ በታማኞች አርበኞች፥ ጻድቃንና ሰማዕታት ልጆቿ፥ በመጨረሻም፡ ከድንግል ማርያም፡ ሰው በኾነው ፈጣሪዋ ደም ታትሞ፡ መሥዋዕትነት የተከፈለበትን፡ የኢትዮጵያን ነጻነትና ብሔራዊ ህልውና፡ አጉልቶ ያሳያል።

ምዕራፍ ፭፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ኹለተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ኖኅ፤
የማርያም መቀነት የኾነው፡ የብሔራዊ ሰንደቅ ዓላማችን
ዕድሜ፡ ዓላማና ምሥጢር።

ይኸው፡ የኢትዮጵያ ብሔራዊና ሕዝባዊ አርማ፡ በዚህ አንድነቱና ሦስትነቱ፡ የቀስተ ደመናው ብቻ ሳይኾን፡ የሌሎች በርካታ ዕፁብ ድንቅ ምሥጢራት፡ ምሳሌያዊ መገለጫ ምልክት ኾኖ ኖርዋል። ከእነዚህ ምሥጢራት መካከል:

፩ኛ. የእግዚአብሔር አንድነትና ሦስትነት (አብ፡ ወልድ፡ መንፈስ ቅዱስ)፡

፪ኛ. የሰው አንድነትና ሦስትነት (ነፍስ፡ ሥጋ፡ መንፈስ)፤

፫ኛ. የኢትዮጵያ ቤተሰብ አንድነትና ሦስትነት (አባት፡ እናት፡ ልጆች)፡

፬ኛ. የሃይማኖት አንድነትና የምግባር ሦስትነት (ጾም፡ ጸሎት፡ ምጽዋት)፡

፭ኛ. የኢትዮጵያዊው ዘር አንድነትና ሦስትነት (ካማዊ፡ ሴማዊ፡ ያፌታዊ)፡

፮ኛ. መለኮታዊው የኢትዮጵያ መንግሥት አንድነትና ሦስትነት (ቤተ ሕዝብ፡ ቤተ ክህነት፡ ቤተ ምልክና)፡

፯ኛ. የቅዱሱ ኪዳን አንድነትና ሦስትነት (ኪዳነ ልቦና፤ ኪዳነ ኦሪት፡ ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ) ይገኙባቸዋል።

በዚህ መሠረት፡ እንደምሥጢረ ሥላሴ ኹሉ፡ ከኅብረ ቀለማቱ የተነሣ፡ ሦስትነት ያለው፡ ይህ ሰንደቅ ዓላማ፡ አንድ መኾኑ፡ የሦስቱ የኖኅ ልጆች ዘር ተዋሕዶ፡ አንድ ከኾነበት፡ ከግንዱ ከመልከ ጼዴቅ የወረደው፡ ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ ሦስቱ ነገዶች ተዋሕደው፡ አንድ የኾኑበት አካል ለመኾኑ ምልክት ነው።

ጥያቄ:- *ቀደም ብለህ፡ እንደጠቀስህልን፡ እንደ"ማርያም መቀነቱ"፡ እኛን፡ ኢትዮጵያውያንን፡ ከኖኅ ዜና መዋዕልና ከቃል ኪዳኑ ዝክረ ነገር ጋር የሚያስተሣሥሩን ሌሎች ትውፊታዊ ነገሮች ይኖሩን ይኾን? ካሉ፡ እዚሁ ላይ ብትነግረን?*

መልስ:- ኢትዮጵያውያን፡ ከኖኅና ሥራዎቹ ጋር ያላቸውን የቅርብ ግንኙነት ለማረጋገጥ፡ በተጨባጭና በገሃድ ከሚመሰክሩት፡ ከዘር ሐረጉና ከነገድ ውሕደቱ፡ ከሰንደቅ ዓላማውና ከሌሎቹ የቃል ኪዳኑ ሕያዋን ፍሬዎች በቀር፡ የሚጠቀሱ አንዳንድ የትውፊት ቋም ነገሮችም አሉ።

ከእነዚህ መካከል፡ አባታቸው ኖኅና እናታቸው ሚስቱ ኀይከል፡ ሦስቱ ልጆቹ፡ ሴም፡ ካምና ያፌት፡ ከእየአንዲቷ ሚስቶቻቸው ጋር ተወልደው ያደጉባትና የኖሩባት ምድር፡ እግዚአብሔር፡ አዳምንና ሔዋንን ፈጥሮ ያወረሳቸው "ገነት" የነበረችባት፡ ኋላ፡ በመልከ ጼዴቁ "ኢትዮጲስ"፡ "ኢትዮጵያ" የተባለችው አገር መኾኗን የሚያመለክተው፡ አንዱ ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

አዎን! አዳምና ሔዋን ተፈጥረውባት፥ ጌኖክም፡ *"አካኼዱን ከእግዚአብሔር ጋር ስላደረገ"፡*[፷፬] ከሞት ተሠውሮባት፡ ከነትውልዶቻቸው ካለፉ በኋላ፡ በዚያ፡ በኖኅ ዘመን፡ በዓለሙ ላይ ይኖሩ የነበሩት ሰዎች፡ የኃጢኣታቸው ጽዋ በመሙላቱ፡ ከሚመጣው የጥፋት ውኃ ይድኑ ዘንድ፡ መርከብ እንዲሠሩ፡ እግዚአብሔር፡ በቃሉ በተናገረ ጊዜ፡ ኖኅ ብቻ፡ የፈጣሪውን ቃል አምኖ፡ መርከቡን የሠራባት፥ የጥፋቱ ውኃ በመጣ ጊዜም፡ ቤተሰቡንና ፈጣሪው ያዘዘውን የፍጡር ዓይነት ኹሉ፡ በዚያች መርከብ አሣፍሮ፡ ዛሬ "የኤርትራ ባሕር" የተባለውን ሠላጤ፡ አቋርጦ በመሻገር፡ በመጨረሻው ዘመን፡ በ"ጥምቀት" የተመሰለውን ሃይማኖታዊ ጉዞ ሊጀምር፡ አግጣጫውን፡ የኢየሩሳሌም ከተማ ወደምትቈረቈርበት ሥፍራ አድርጎ የተነሣባት አገር፡ ይህችው ኢትዮጵያ መኾኗን ልታውቁት ይገባል።

በዚህ እውነታ መሠረትነት፡ የእስራኤል ልጆች፡ በእግዚአብሔር ፈቃድና ኃይል፡ በኢትዮጵያዊው ሙሴ መሪነት፡ ከግብፅ ባርነታቸው፡ ነጻ ወጥተው፡ የኤርትራን ባሕር፡ በደረቅ በማቋረጥ ያደረጉት ጉዞ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ለተገኘው ጥምቀት፡ የኋለኛው ምሳሌ እንደኾነ ኹሉ፥ ያም፡ በዚሁ ባሕር ላይ፡ በኖኅ መርከብ የተፈጸመው ሽግግር፡ ለዚሁ፡ ለአማናዊው ጥምቀት፡ የመጀመሪያው ምሳሌ መኾኑ ታምኖበታል። ይህንም፡ የሊቀ ሓዋርያት፡ ቅዱስ ጴጥሮስ የመልእክት ቃል፡ እንዲህ ሲል ያረጋግጠዋል፦ *"ጥቂቶች፡ ማለት ስምንት ነፍስ፡ በውኃ የዳኑበት መርከብ ሲዘጋጅ፡ የእግዚአብሔር ትዕግሥት፡ በኖኅ ዘመን በቆየ ጊዜ፡ ቀድሞ አልታዘዙም፤ ይህም ውኃ ደግሞ፡ ማለት ጥምቀት፡ ምሳሌው ኾኖ፡ አኹን ያድነናል።"*[፷፭]

በመጨረሻም፡ መርከቡ፡ በአራራት ኮረብታ ላይ ዐርፉ፡ ኹሉም በደህና ወርደው፡ በዚያ ሲኖሩ፡ በዕድሜ ያረጀው ኖኅ፡ ከአዳምና ሔዋን አንሥቶ፡ ከወላጆች፡ ለልጆች፡ በውርስ እየተላለፈ፡ ለእርሱ ደርሶት፡ በአደራ፡ ከአባቱ፡ ከላሜሕ የተረከበውን፡ የቅዱሱን ኪዳን ሕያው ቅርስ፡ በሥጋ ሞት ከማንቀላፋቱ በፊት፡ ከሦስቱ ልጆቹ፡ የልጅ ልጆች፡ በተራራቀ ጋብቻ ተወልዶና "ኢትዮጲስ" ተብሉ፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን ላስገኘው፥ ኢየሩሳሌምንም ለቈረቈረው፡ የበቃ ልጁ፡ ለቀዳማዊው "መልከ ጼዴቅ"፡ እንደአባቶቹ፡ ከአበው ዐጽም ጋር ያስረከበው መኾኑ፥ እንዲሁም፡ ከዚሁ፡ ከመልከ ጼዴቅ፡ በትውልድ የተገኙት ኢትዮጵያውያን፡ የምዝላታቸው፡ የኖኅ፥ የቅድም አያቶቻቸውም፡ የሴም፡ የካምና የያፌት ብሔረ ሙላድ (የልደት አገር)፥ የእነርሱም ዐጽመ ርስት በመኾኗ፡ ተመልሰው የገቡባት፡ ይህችው ኢትዮጵያ መኾኗን፡ ይኸው ትውፊት ያስገነዝበናል።

የ"ኢትዮጵያዊነት" ጅማሬ የኾነው፡ ቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ ወደቈረቈራት፡ የኢየሩሳሌም ከተማ አግጣጫ፡ ኖኅ፡ ከነቤተሰቡ፡ በመርከብ ያደረገው፡ ያ፡ ሃይማኖታዊ ጉዞ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በዘመነ ብሉይ፡ ከኢትዮጵያዊቷ ንግሥታቸው፡ ከማክዳና በዘመነ ሐዲስ ደግሞ፤ ከኢትዮጵያዊው ጃንደረባቸው፡ ከአቤሜሌክ አስቀድመውና አከታትለው ወደዚችው ከተማቸው ላደረጉትና ለሚያደርጉት ጉዞ፡ በር ከፋችና የመጀመሪያው መኾኑ፡ እዚሁ ላይ ሊወሳ ይገባዋል።

ደግሞም፡ በአገራቸው በኢትዮጵያ የሚኖረው ትውልድ፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ ከሃይማኖታዊዉና ከመንፈሳዊው ሥርዓት ፈጽሞ ርቆ፡ መረን በተለቀቀ ይዞታ፡ የአረማውያንንና የአሕዛብን የመሰለ፥ ወይም ያን የተከተለ፡ ሥጋዊ ተድላ ደስታ፡ እጅግ በዝቶ በሚካኼድበት ጊዜ፡ "ኧረ ተዉ! ይኼ ነገር በዛ! ከመጠንም አለፈ! አይኾንም! ተመለሱ!" በሚል ሃይማኖታዊ መንፈስ፡ ብርቱ መልእክትን ለማስተላለፍ፥ ያን፡ በኖኅ ጊዜ የደረሰውን የጥፋት ውኃና ደምሳሴ በማስታወስም፡ ትውልዱን ለማስጠንቀቅ፡ "ዛሬስ፡ 'አሥርረሽ ምቺው!' ኾነ!" ይባላል።

እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ ይህን የሚሉት፡ በኖኅ ጊዜ፡ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው፡ ከእየኃጢአታቸው፡ በንስሓ ለመመለስ፥ ወይም የሚድኑበትን መርከብ ለማዘጋጀት፡ "እምቢ!" ብለው፡ ያመፁት ወንዶችና ሴቶች፡ የጥፋቱ ውኃ፡ በአስፈሪ ማዕበልነቱ፡ እያጥለቀለቀ ሲወስዳቸው ግለ እንኳ፡ ዘፋኞቹ፡ ባለከበሮዋን ሴት፡ "ከመስጠማችን በፊት፡ ከበሮውን፡ ከውኃው በላይ ከፍ አድርገሽ ደልቂው!" እያሉ፡ ያንኑ የኃጢአት ጭፈራቸውን እስኪሰጥሙ ድረስ ባለማቋረጥ፡ ቀጥለውበት ስለነበረ፡ ያን፡ የማናለብኝነትና የጥጋብ ድርጊት፡ በጊዜያቸው ከሚያዩት ተመሳሳይ ኹኔታ ጋር በማነጻጸር፡ ለትውልዱ ለማዘከር ነው። በግእዝ፡ (ኹለቱም "ረ"ዎች፡ ባለመጥበቅ፡ ላላ ብለው ሲነበቡ)፡ "ሡረረ"፡ "ወደላይ ወጣ፡ ከፍ አለ፡ በረረ!" ማለት ስለኾነ፡ "አሥርረሽ" የሚለው ቃል፡ ከዚያ ተገኝቷል።

ሌላው ትውፊታዊ አነጋገር፡ "የቍራ መልእክተኛ" የሚባለው ነው፤ አንድ መልክተኛ፡ መልእክቱን በጊዜው አድርሶ፡ በተፈለገውና በተጠበቀው ጊዜ ሳይመለስ ሲቀር፡ ያ ሰው "የቍራ መልእክተኛ" ይባላል። ይህም፡ ምድርን አጥለቅልቆ፡ ፍጥረቱን ኹሉ በደመሰሰው የጥፋት ውኃ ላይ ከምትንሳፈፈው፡ ከኖኅ መርከብ፡ ውኃው ጎድሎ እንደኾነ ሰልሉ፡ ይመለስ ዘንድ፡ ኖኅ፡ ሰድዶት የነበረው ቍራ ሳይመለስ፡ በዚያው ቀልጦ ስለቀረ፡ ያንን የቍራውን ድርጊት፡ ከዚህኛው መልእክተኛ መዘግየት፡ ወይም መቅረት ጋር በማመሳሰል፡ ያን ለማስታወስ የሚነገር ቃል ነው። በዚህ አንጻር፡ በመልእክቱ ወይም በተልእኮው ቀልጣፋና ፈጣን የኾነውን መልእክተኛ፡ "እከሌ ርግብ ነው!" ይሉታል። እንዲህ የሚባልበትም ምክንያት፡ ከቁራው በኋላ፡ ኖኅ የላካት ርግብ፡ መጀመሪያ፡ እየዞረች ስትበር ቆይታ፡ ውኃው አለመጕደሉን ለማስታወቅ፡ ባዶዋን ስለተመለሰች፥ ከጥቂት ቀናት በኋላም፡ እንደገና ሲልካት፡ በአፏ፡ የወይራ ቀምበጥ ይዛ መጥታ፡ የመጕደሉን ምሥራች፡ ለኖኅና ለቤተሰቡ ስላደረሰች ነው።

በይፋ የሚታወቁትንና ባህል ኾነው የሚነገሩትን፡ ጥቂቶችን ለመጥቀስ ያህል እንጂ፡ ሌሎችም በእየመልኩ እንደሚኖሩ ይታወቃል።

የዚህ፡ የኹለተኛው፡ የኖኅ ቃል ኪዳን ዓቢይ ቁም ነገር፡ ፍሬያማ በኾነ መንገድ ተያይዞ፡ በበለጠ ሊጠናከርና ሊለመልም ችሏል፡ ይኸውም፡ እግዚአብሔር፡ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ቃል፡ መጀመሪያ፡ በአዳምና በሔዋን የዘር መሠረትነት ተክሎና አብቅሎ፡ በመጨረሻ፡ በራሱና በድንግል ማርያም የፍሬ ኅልዋትነት፡ ለፍጹሙ ብሩኅነትና ዘለዓለማዊነት ባበቃው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ግንድ ከኾነው፡ ከመልከ ጼዴቅ ጋር ባደረገው፡ በሦስተኛው ቃል ኪዳን ነው። እርሱም፡ ቀጥሎ ባለው ርእስ ሥር፡ ሰፋ ባለ ሐተታ ተብራርቶ ቀርቧል።

ጥያቄ፡- *"ታዲያ፡ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ፡- ይህም፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

ሦስተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ መልከ ጼዴቅ።

ጥያቄ፡- *የሚቀጥለው ሐተታ፡ "ኪዳነ መልከ ጼዴቅ" ስለተባለው፡ ስለሦስተኛው ቃል ኪዳን መኾኑ አይደለም? ከኾነ፡ ልንሰማው ተዘጋጅተናልና፡ እስኪ አሳውቀን!?*

መልስ፡- አዎን! እግዚአብሔር፡ ሦስተኛውን ቃል ኪዳኑን፡ እውን አድርጎ ሊፈጽምበት የመረጠው ሰው፡ **መልከ ጼዴቅ** ነው። ግእዛዊው ስሙ፡ "የእውነት ንጉሥ" ወይም "እውነተኛው ንጉሥ" ተብሎ ይተረጐማል። እግዚአብሔር፡ ከመልከ ጼዴቅ ጋር ያደረገው፡ ይህ፡ ሦስተኛው ቃል ኪዳን፡ "ኪዳነ መልከ ጼዴቅ" ተብሎ፡ በመሶበ ወርቅና በጽዋ በሚቀርበው፡ የኅብስትና የመጠጥ ቁርባን ምልክትነት ይታወቃል፡ ኅብስተ አኰቴትና ጽዋዕ በረከት ይባላል።

ራሱን፡ "የሰው ልጅ" እያለ የሚጠራው፡ የእግዚአብሔር ልጅ የኾነው፡ ዘለዓለማዊው ካህንና እውነተኛው ንጉሥ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመጨረሻው የሕይወት ዘመን እስኪገለጥ ድረስ፡ "መልከ ጼዴቅ" እና "ንጉሠ ሳሌም"፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የሰላም ንጉሥ፡ በሚል ስያሜ፡ የእርሱ ምሳሌ ኾኖ፡ በምድር ላይ የሚታይ፡ አንድ ደግ ሰው፡ ከኖኅ ዘመን አንሥቶ፡ በሰዎች መካከል፡ በተከታታይ፡ በኢየሩሳሌም፡ እየተሠየመ ይኖር ነበር። ስለዚህ ስምና ስለተሿሚው ሰው፡ በቅዱሳት መጻሕፍት፡ በመጀመሪያው፡ የብሉያቱ ክፍል የሚነበበው ቃል፡ እንዲህ ይላል፡-

"መልከ ጼዴቅ፡ ኅብስተ አኰቴትንና ጽዋዓ በረከትን አመጣ፤ ይህም ሰው፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የሳሌም ንጉሥ ነው፤ አብራምንም ባረከው፤ እንዲህም አለው፡- 'አንተ፡ ሰማይንና ምድርን ለፈጠረ፡ ለልዑል እግዚአብሔር፡ የተባረክህ ነህ፤ ጠላቶችህን፡ በእጅህ የጣለልህ እግዚአብሔር፡ የተመሰገነ ነው።' አብራምም፡ ከሀብቱ ኹሉ፡ ከአሥር አንድ አውጥቶ፡ ለመልከ ጼዴቅ ሰጠው።" ደግሞም፡ ከመጨረሻው፡ ከሐዲሳቱ ክፍል፡- *"መልከ ጼዴቅ፡ የሳሌም ንጉሥ፥ የእግዚአብሔርም ካህን ነበረ። አብርሃም፡ ነገሥታቱን ወግቶ በተመለሰ ጊዜ፡ የተቀበለው፥ የባረከውም፡ ይህ፡ መልከ ጼዴቅ ነው፤ አብርሃምም፡ ካለው ኹሉ፡ ከአሥር አንድ ሰጠው። መጀመሪያ፡ የስሙ ትርጓሜ፡ 'የጽድቅ ንጉሥ'፡ ማለት፡ 'የእውነት ንጉሥ'፥ ቀጥሎ፡ 'የሳሌም ንጉሥ'፡ ማለት፡ 'የሰላም ንጉሥ' ነው። 'አባት እናት አለው!' ብሎ የተናገረለት የለም፤ 'ይህን ጊዜ ተወለደ፤ ይህን ጊዜ ሞተ፤' አልተባለም። ከህነቱ፡ የእግዚአብሔር ልጅ ምሳሌ ኾኖ፡ ለዘለዓለም ይኖራል። የአባቶች አለቃ የሚኾን አብርሃም፡ የተሻለ ከኾነው ሀብቱ ኹሉ፡ ከአሥር አንድ አውጥቶ የሰጠው፡ የዚህ ሰው ክብሩ፡ ምን ያህል ታላቅ እንደነበረ፡ እስኪ ተመልከቱ!"*[፳፫] ይላል።

በዚህ የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፡ በመጠሪያ ስሙ፡ "ኢትዮጲስ"፥ በማዕርግ ስሙም፡ "መልከ ጼዴቅ" የተባለው፡ ቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ፡ የቅዱሱ ኪዳን የመጨረሻ ማኅተም ለኾነው፡ ለክርስቶስ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም፡ አርአያ ኾኖ በቆየው፡ በኅብስትና በጽዋው የቃል ኪዳን ምልክትነት፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ፡ ቤተ ሕዝብነትን፥ ሥልጣነ ክህነትንና በትረ ምልክናን አዋሕዶ ይዞ፡ አገልግሎቱን ሲያበረክት ኖርዋል፤ ይህም አገልግሎት፡ ከትውልድ ወደትውልድ ሲተላለፍ ቆይቶ፡ በመካከለኛው መልከ ጼዴቅ አማካይነት፡ ከመጨረሻው መልከ ጼዴቅ ደርሷል።

መካከለኛው መልከ ጼዴቅም፡ እንዲሁ፡ እንደመጀመሪያው፡ የተቀደሰና የበቃ ሰው ስለነበረ፡ ቀድሞ፡ ጣዖት አምላኪ ለነበረው፡ ለአብራም፡ አምልኮተ እግዚአብሔርን፥ የሃይማኖትንና የምግባርንም ሥርዓት ካስተማረው በኋላ፡ *"ሰማይንና ምድርን ለሚገዛ፡ ለልዑል እግዚአብሔር፡ የተባረክህ ነህ!"* ብሎ፡ አብርሃምን በመመረቅ፡ የኢትዮጵያዊነት፡ አንዱ መታወቂያ በኾነው፡ በግርዛት ምልክትነት፡ ለእውነተኛው መለኮታዊው ቃል ኪዳን ያበቃውን፡ የእግዚአብሔርን በረከት፡ በአብርሃም ላይ እንዲያድርበት አድርጓል።

የመጨረሻውና አማናዊው መልከ ጼዴቅም፡ የምሕረት ጸጋውን፡ በሥጋውና በደሙ ቃል ኪዳን፡ ለፍጥረቱ ኹሉ፡ ለአንዴና ለመቼውም ጊዜ፥ ለዘለዓለሙም ሰጠ። እርሱም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

መለኮት በተዋሐደው ትስብእቱ (በአምላካዊው ሰውነቱ) ምክንያት፡ የተስፋውና የትንቢቱ፥ የምሳሌውም ፍጻሜ፥ ዘለዓለማዊዉ ካህንና አማናዊዉ (እውነተኛው) የሰላም ንጉሥ ከኾነው፡ ከመጨረሻው መልከ ጼዴቅ በፊት ያሉት፡ እኒህ፡ የሦስቱ ሀብታት ተቀባዮች የኾኑት፡ የመጀመሪያውና የመካከለኛው መልከ ጼዴቆች (አጼዎች)፡ በመለኮታዊው መንግሥት ውስጥ፡ ቤተ ሕዝብነትን፥ ቤተ ክህነትንና ቤተ ምልክናን አዋሕዶ ለሰጣቸው፡ ለፈጣሪያቸው፡ እግዚአብሔር፡ ምስጋናቸውን ያቀርቡበት፥ ጸጋውን ይቀበሉበትና በረከቱን ያስተላልፉበት የነበረው፡ የቅዱሱ ኪዳን የዘወትር ምልክታቸው፡ የመሰቡ ኅብስትና የጽዋው መጠጥ ነበር።

ይህን፡ የቃል ኪዳን ምልክት የኾነውን፡ የመሰቡን ኅብስትና የጽዋውን መጠጥ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ለሰብአዊ ሕይወታቸው ደኅንነትና ለማኅበራዊ ኑሮአቸው አንድነት፡ መገለጫ ይኾን ዘንድ፡ የግልና የቤተሰብ፥ የማኅበርና የኅብረተሰብ፥ የሃይማኖትና የአገር በዓሎቻቸውን ያከብሩበታል።

እርሱንም፡ "ጠበል ጠዲቅ"፡ ማለትም፡ "ጸበለ መልከ ጼዴቅ"፡ "የመልከ ጼዴቅ በረከት" እያሉ፡ ዳቦውን በመሰብ፥ መጠጡን በጽዋ አዘጋጅተው በማቅረብ፥ ያንንም፡ በጥልቅ ሃይማኖታዊ ስሜት ኾነው፡ በእግዚአብሔር ስም፡ ጸሎት አድርገው በመሳተፍ፡ ምስጋናቸውን ያቀርቡበታል፤ መንፈሳዊና ሥጋዊ በረከትንም፡ ከእርሱ ይቀበሉበታል።

በእየበዓላቱ፥ በእየጽዋ ማኅበሩና በእየድግሡ ላይ ከሚያቀርቡት በቀር፡ ልጅ ሲወለድ፡ "የእራስ ጥሪ"፥ ለሠርግ በዓል፡ "የስም ማውጫ"፥ የሙታን ቀብር ሲፈጸም እንኳ፡ "የእንባ ማድረቂያ" በሚል ስያሜ፡ ኅብስቱን፡ በመሰብ፥ መጠጡን፡ በጽዋ አቅርበው፡ ሥርዓቱን ያከናውኑበታል፤ ያከብሩበታል። በዚህ መልክ፡ ቃል ኪዳኑን፡ ሕያው አድርገውት ይኖራሉ።

በዚያ ሃይማኖታዊና ማኅበራዊ ሥርዓት ላይ የተገኘው እያንዳንዱ ሰው፡ ከዚያ አንድ ኅብስትና አንድ ጽዋ፡ ድርሻውን ይሳተፋል። ይህ አድራጎት፡ ልዩ ምክንያት ባለው፡ በእያንዳንዱ ማኅበራዊ ስብሰባ ላይ ተሳታፊዎች የኾኑት ኹሉ፡ በእውነት አንድ መኾናቸውንና ስብሰባው በሚመለከተው ግለሰብ፥ ቤተሰብ ወይም ኅብረተሰብ ላይ ሊደርስ በሚችለው፡ በማናቸውም ዓይነት ዕድል ውስጥ ተካፋይ ለመኾን ያላቸውን ቊርጠኛነት ለማሳየት የሚፈጸም ሥርዓት ነው።

ኢትዮጵያውያን፡ ይህን ሥርዓት ሳያቋርጡ እየፈጸሙ የሚኖሩት፡ መልከ ጼዴቅ፡ ለሥጋዊዉ የኢትዮጵያዊነት ትውልዳቸው፡ ግንዱ አባታቸው በመኾኑ ብቻ ሳይኾን፡ ከእግዚአብሔር፡ በቃል ኪዳን ለተቀበላቸው፡ ለመንፈሳውያኑ ጸጋዎች፡ የእርሱ፡ ቀጥተኛ ወራሾች መኾናቸውንም ለማስታወስና ለማረጋገጥ ነው።

ጥያቄ፦ "ኢትዮጲስ" የተባለው፡ ቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ፡ ከሦስቱም የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ ከሴም፥ ከካምና ከያፌት ነገዶች ከተዋሐደው፡ አንድ ዘር የተወለደውና ለ"ኢትዮጵያዊነት" ዛፍ፡ ግንድ ሊኾን የቻለው፡ እንዴት ነው? ተጨማሪ ማብራሪያ ብትሰጠን?

መልስ፡- ኖኅና ሦስቱ ልጆቹ፡ ሴም፥ ካምና ያፌት፡ ካምን አማካይ አድርገው፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸውን፡ ከዚያም፡ የልጅ ልጆቻቸውን፡ **አራርቀው በማጋባታቸው፡ የሦስቱ ነገዶች የዘር ውሕደት ያስገኘውና የመጀመሪያው ኢትዮጵያዊ ዘር የኾነው፡ "ኢትዮጲስ"** የተባለው፡ መልከ ጼዴቅ ተወለደ። ይህም ሲብራራ፡ እንዲህ ነው፡- ካም፡ ከአንዲት የሕግ ሚስቱ፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆችን ወለደ። በአንድ በኩል፡ ትልቁ የካም ልጅ፡ አጎቱ ሴም፡ ከአንዲት የሕግ ሚስቱ ከወለዳቸው ወንዶችና ሴቶች ልጆች መካከል፡ ትልቋን ልጅ አግብቶ፡ ወንዶችንና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

በኹለተኛው በኩል ደግሞ፡ ትንሹ የካም ልጅ፡ አጎቱ ያፌት፡ ከአንዲት የሕግ ሚስቱ ከወለዳቸው ወንዶችና ሴቶች ልጆች መካከል፡ ትንሿን ሴት ልጅ አግብቶ፡ ወንዶችንና ሴቶች ልጆችን ወለደ። ከእነዚህ፡ የካምና የሴም ወንዶችና ሴቶች፡ የልጅ ልጆች መካከል፡ ትልቁ የልጅ ልጅ፥ ከካምና ከያፌት ወንዶችና ሴቶች፡ የልጅ ልጆች መካከል፡ ትልቋን የልጅ ልጅ አግብቶ፡ ወንድ ልጅን ወለደ፤ ይህ፡ ከእነዚህ የልጅ ልጆች የተወለደው ልጅ፡ በመጠሪያ ስሙ፡ "ኢትዮጲስ"፥ ኋላም፡ በማዕርግ ስሙ፡ "መልከ ጼዴቅ" ተባለ። "ከሦስቱ ነገዶች፡ የዘር ውሕደት የተገኘ!"፥ በሐዋርያው፡ በቅዱስ ጳውሎስ፡ ደቀ መዝሙር፡ በቀሌምንጦስ መጽሐፍም፡ "ዘእምነገዱ ለካም" የተባለው፡ ቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ፡ ይህ ነው።

ኖኅ፡ ገና በሕይወተ ሥጋ እያለ፡ እንዲህ፡ የእርሱ አራተኛ ትውልድ ኾኖ የተወለደው፡ ይኸው፡ "ኢትዮጲስ" የተባለው ሰው፡ በእግዚአብሔር ወገንነቱ፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የኢየሩሳሌም ንጉሥ ይኾን ዘንድ፡ በእግዚአብሔር **የተመረጠው፡ የመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ፡ ማለትም፡ የመጀመሪያው፡ የኢትዮጵያውያን "እጤ" ኾኖ ለመቀባት በቃ! እንዲሁም፡ የሦስቱ ነገዶች የዘር ውሕደት** ያስገኘው፡ የመጀመሪያው ፍሬ በመኾኑ፥ ደግሞም፡ የሦስቱ ሥልጣናት መለኮታውያን ጸጋዎች፡ የመጀመሪያው ተቀባይ በመኾኑ፡ "ኢትዮጵያዊ" ለመኾን ለሚያበቃው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ተቀዳሚ የሌለው፡ የመጀመሪያው ሰው ኾነ! "ቀዳሚው መልከ ጼዴቅ" እና "የኢትዮጵያዊነት ግንድ" ሊባል የቻለውም፡ ከዚህ የተነሣ ነው።

ጥያቄ፡- *ይህንኑ፡ ቀዳማዊውን መልከ ጼዴቅ፡ "ዘእምነገዱ ለካም" ያሰኘው፡ ታዲያ፡ ምንድር ነው?*

መልስ፡- በዚሁ፡ በቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ ትውልድ፡ **ቀደም ብዬ እንደገለጽሁት፡ መደቡ፡ ካም በመኾኑ፡ ከመነሻው ጀምሮ፡ ከሴምና ከያፌት ይልቅ፡ የካም ድርሻ፡ ከሲሶው፡ ጥቂት ብልጫ እንዳለው፡ በቀላሉ መገመት** እያዳግትም፤ ይኸውም፡ የካም ኹለት ወንዶች ልጆች፡ የሴምንና የያፌትን ሴቶች ልጆች በማግባታቸው ነው። መልከ ጼዴቅን፡ "ዘእምነገዱ ለካም"፡ ማለትም፡ "ነገዱ፡ ከካም ወገን" ያሰኘው፡ ይህ ሊኾን እንደሚችል ማስተዋል፡ ለማንም የሚከብድ አይደለም።

ጥያቄ:- *ስለመልከ ጼዴቅ፡ ማንነትና ምንነት፡ በበለጠ የሚያሳውቀንና የሚያረካውን፡ እስካኹን ከገለጽህልን ጋር፡ በተጨማሪ የምታብራራልን ነገር ቢኖር፡ ለመስማት እንፈቅዳለን።*

መልስ:- መልከ ጼዴቅ፡ ትውልዱ፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት፡ ከአንዱ ብቻ ሳይኾን፡ "ኢትዮጵያዊ" ከሚያሰኘው፡ ከሦስቱም፡ የኖኅ ልጆች ዘሮች፡ በጋብቻና በልደት ተዋሕዶ የተገኘ መኾኑን፡ ቀደም ብዬ ከገለጽሁላችሁ ጋር፡ ከዚህ የሚከተሉት፡ ተጨማሪ ማስረጃዎች ያረጋግጣሉ:-

፩ኛ፡ የመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ፡ ከአዳምና ሔዋን እስከኖኅ ተጠብቆ የቆየውን፥ የካም፥ የሴምና የያፌት የጋራ ውርስ የኾነውን፡ ዐፅመ አበውንና ሌላውን ሕያው ውርስ፡ በባላደራነት፡ ከኖኅ ለመረከብ መመረጡ፡

፪ኛ፡ በመጨረሻው የሕይወት ዘመን፡ የእግዚአብሔር መንግሥት መገለጫ ከኾነውና ከሦስቱም የኖኅ ልጆች ነገዶች ዘር ከተገኘው ቤተ ሕዝብ ተወልዶ፥ ክህነትን ከምልክና ጋር አዋሕዶም ለሚቀባውና ለሚነግሠው፡ ለዘለዓለማዊው ሊቀ ካህናትና ለሰላሙ ንጉሥ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ መኾኑ፥

፫ኛ፡ በዚያን፡ በቀድሞው ጊዜ፡ የዘር ሓረግ ይቈጠር የነበረው፡ ከሦስቱ ነገዶች፡ በአንደኛው ብቻ ሲኾን፡ እርሱ ግን፡ ከአንዱ ነገድ ብቻ ሳይኾን፡ ከሦስቱም ነገዶች ስለተወለደ፡ "አባትና እናት፥ የትውልድም ቍጥር የሉትም!" መባሉ፥

፬ኛ፡ ወንጌላውያኑ ማቴዎስና ሉቃስ፡ እርሱ፡ ምሳሌው የኾነለትን፡ የአማናዊዉን መልከ ጼዴቅ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን የትውልድ ሓረግ ሲጽፉ፡ የገለጹት፡ አይሁድን በመፍራት፡ እውነተኛውን፡ የእናቱን የድንግል ማርያምን ወገን አለመኾኑ፥ ነገር ግን፡ የዕብራውያንን ልማድ ተከትለው፡ በዮሴፍ በኩል ያለውን ብቻ መዘርዘራቸው፥ በዚያ ዝርዝራቸውም፡ ሓዋርያው፡ *"አባትና እናት፥ የትውልድም ቍጥር የሉትም!"* ያለውን በማብራራት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሦስቱም የኖኅ ልጆች የተወለደ መኾኑን መግለጣቸው፥ በዚህ በኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ ሓረግ፡ የመልከ ጼዴቅም ትውልድ፡ በዝርዝር መታወቁ፥

፭ኛ፡ የአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ" የተባለው፡ ያ፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ተመርቶ፡ *"ትውልዱንስ ማን ይናገራል?"* የሚለውን፡ የነቢዩን፡ የኢሳይያስን ቃል ጠቅሶ በማንበቡና የዚህንም ምሥጢር፡ ሓዋርያው ፊልጶስ፡ በመንፈስ ቅዱስ ተልከ የተረጐመለት በመኾኑ፡ ያ፡ *"አባትና እናት፥ የትውልድም ቍጥር የሉትም!"* የተባለለት መልከ ጼዴቅና እርሱ፡ ምሳሌው የኾነለት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ትውልዳቸው ምን እንደኾነ፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ በ"አቤሜሌክ" ማንነት መከሠቱ፡

፯ኛ፡ ከኢትዮጵያውያን መሪዎች መካከል፡ እንደርሱ፡ እንደመልከ ጼዴቅ፡ "ካህኑ ንጉሥ"፥ ወይም፡ "ቄሱ ንጉሥ" [Prester Jan] እየተባሉ፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ሥር፡ ቤተ ሕዝብነትን፥ ሥልጣነ ክህነትንና በትረ ምልክናን አጣምረው፡ ሦስቱንም አገልግሎት ይሰጡ የነበሩ "አጼዎች" መኖራቸው፥

፰ኛ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ከጥንት ጀምረው፡ የእርሱን፡ የአባታቸውን ፈለግ በመከተል፡ የቃል ኪዳኑ ምልክት የኾነውን፡ የመሥዋዕቱን ኅብስትና የጽዋውን መጠጥ ሥርዓት፡ በጠበል ጠዲቅ ተከተው፡ እስከዛሬ የሚፈጽሙ መኾናቸው ናቸው።

"'ኢትዮጲስ' ከሚለው መጠሪያ ስሙ፡ 'ኢትዮጵያ' የሚለውን ስያሜ፥ 'መልከ ጼዴቅ' ከሚለው የቃል ኪዳን ስሙም፡ የቅዱሱ ኪዳን 'ኢትዮጵያዊነት'ን በማውረሱ፡ ቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ፡ ከነቃል ኪዳኑ፡ የ'ኢትዮጵያዊነት' ግንድ ኾኗል!" ያሰኘው፡ ይህ ነው።

ይህ ቃል ኪዳንና ባለቃል ኪዳኑ፡ ለ"ኢትዮጵያዊነት" ግንድ ስለመኾኑ።

ጥያቄ:- "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከመልከ ጼዴቅና ከቃል ኪዳኑ ጋር ያለውን መሠረታዊ አንድነትና ግንኙነት፡ እዚህ ላይ፡ አጠናክረህና አስፋፍተህ ብታስረዳን?

መልስ:- "ኢትዮጵያዊነት"፡ በእግዚአብሔር ተመሥርቶ፡ ለሰው ልጆች ኹሉ፡ በጸጋ የተሰጠ፡ የአንድነትና የሦስትነት ምሥጢረ ተዋሕዶ የሠመረበት ህልውና ነው። አንድነቱ፡ ራሱ፡ "ኢትዮጵያዊነት" ሲኾን፡ ሦስትነቱ ደግሞ፡

፩ኛ:- የእግዚአብሔር የኾነው የሰው ዘር፥
፪ኛ:- የእግዚአብሔር የኾኑት ቅዱሳት ኪዳናትና
፫ኛ:- የእግዚአብሔር የኾነችው መንግሥት

የተዋሐዱበት መኾኑ ነው።

ይህም ሲተነተን፡ በዘር:- ሦስቱ፡ የኖኅ ልጆች፡ ማለትም፡ የሴም፥ የካምና የያፌት ነገዶች የተዋሐዱበት፥ በኪዳን:- ሦስቱ፡ የእግዚአብሔር ኪዳናት፡ ማለትም፡ ኪዳነ ልቦና፥ ኪዳነ ኦሪትና ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ የተዋሐዱበት፥ በመንግሥት:- ሦስቱ፡ የአስተዳደር ዘርፎች፡ ማለትም፡ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ምልክናና ቤተ ክህነት የተዋሐዱበት ኾኖ ይገኛል።

"ኢትዮጵያዊነት" ይህ ከኾነ፡ እነዚህን፡ የአንድነትና የሦስትነት ጸጋዎች ይዞ፡ በምድር ላይ፡ በሰዎች መካከል የተወለደ፡ አንድ ሕያው ሰብአዊ አካል፡ ለመጀመሪያ ጊዜ ተገለጸ! የዚህም ሰው፡ መጠሪያ ስም፡ "ኢትዮጲስ"፥ የሥልጣን ስሙም "መልከ ጼዴቅ" የኾነው ነበር።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ምሳሌውና ጥላው ኾኖ በቅድሚያ የተገለጸው፥ እንዲሁም፡ የሴም፥ የካምና የያፌት ትውልዶች ከተዋሓዱበት፡ ከሥሉሱ ዘር በመብቀል፡ የኖኅን ግንድ መልሶ አስገኝቶ፡ አንድ ካደረገው ማሕፀን የተወለደው፡ ይኸው መልከ ጼዴቅ፡ በምድር ላይ ለተመሠረተችውና ሦስቱን አቁ.ያት፡ ማለትም፡ ቤተ ሕዝቡን፥ ቤተ ምልክናውንና ቤተ ክህነቱን ይዛ ለምትገኘው፡ ለእግዚአብሔር መንግሥት፡ ሕያው ማደሪያ፥ አካላዊ መገለጫና አማናዊ ምልክት ኾኖ ሲታይ እንደኖረ፡ ቅዱሳት መጻሕፍት መዝግበውት ይናገራሉ፡፡

ይኸውም፡-

፩ኛ፡- የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን ወገን ለመኾን ለሚያበቃው፡ ለኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ የዘር ግንድ በመኾን፡ የቤተ ሕዝብን፥

፪ኛ፡- "የልዑል እግዚአብሔር ካህን" በሚል ማዕርግ ተሠይሞ፡ የቤተ ክህነትን፡

፫ኛም፡- "እውነተኛው የሳሌም (የሰላም/የኢየሩሳሌም) ንጉሥ" ተብሎ በመቀባት፡ የቤተ ምልክናን ባለመብትነትና ባለቤትነት፡ ባጠቃላይ፡ ለሰው ልጆች ኹሉ፥ በተለይም፡ ቃል ኪዳኑን አምነው ለተቀበሉት ኢትዮጵያውያን ለማቀዳጀት የሚያበቃውን ጸጋ ያስገኘ፡ ይኸው መልከ ጼዴቅ መኾኑን እያረጋገጡ ያበሥራሉ፡፡ "ሳሌም"፡ የሚለው፡ የግእዙ፡ የቃል ለቃል ትርጉም፡ "ሰላም" ማለት ሲኾን፡ "ኢየሩሳሌም" ወይም፡ "ሀገረ ሰላም" የሚለው ስያሜ፡ ከዚያ ተገኝቷል፡፡[፳፬]

ስለዚህ፡ ኢትዮጵያውያን፡ "የኖኅ ሦስት ልጆች፡ የየነገዳቸውን ስም እንደያዙ፡ ምድርን በመከፋፈላቸውና በእየትውልድ ሓረጋቸው ተሠራጭተው፡ በመበርከታቸው፡ በሦስት ታላላቅ ቅርንጫፎች የተለያየው፡ የሰው ዘር፡ በመልከ ጼዴቅ ትውልድ በተመሠረተው፡ በኢትዮጵያዊው ሰውነት መገኘት፡ እንደገና ተዋሕዶ፡ አንድ ሊኾን ቻለ!" ብለው፡ እውነተኞቹ፡ የኖኅ ልጆች፡ እነርሱ ለመኾናቸው፡ ያላቸውን እምነት፡ አብራርተው ያስረዳሉ፡፡

በብሉዩ ኪዳን ውስጥ የተጠቀሱት፡ ሦስቱ ታላላቅ የዓለም ነገዶች፡ በእየራሳቸውና በእየወገናቸው ተለያይተው፡ ጥቁሩ፡ "እኔ፡ 'ካማዊ ነኝ!'፥ ቀዩ፡ "እኔ፡ 'ሴማዊ ነኝ!'"፥ ነጩ፡ "እኔ፡ 'ያፌታዊ ነኝ!'" ሲል፡ "ጠይሙ፡ ኢትዮጵያዊው" ግን፡ የአንዱ ነገድ ብቻ ሳይኾን፡ የካም፥ የሴምና የያፌት፡ የሦስቱም፡ ዋናዎቹ፡ የዓለም ነገዶች የተዋሓዱበት ዘር መኾኑን በማረጋገጥ፡ "እኔማ፡ ካማዊም፥ ሴማዊም፥ ያፌታዊም ነኝ!" ስለሚል፡ እነሆ፡ የኖኅ፡ የሰውነት አካል፡ እንደገና ተዋሕዶ የታየበትና ከኖኅ የተገኘው፡ የመጀመሪያው ልጅነት፡ በመልከ ጼዴቅ ሰውነት፡ ተመልሶ የተመሠረተበት ትውልድ፡ ይህ፡ "ኢትዮጵያዊው ዘር" ኾነ!

ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ ምንም እንኳ፡ ለሦስቱ መሠረታውያን የዘር ቅርንጫፎች፡ እውነተኛ ውሕደት፡ በእኹኑ ጊዜ፡ ቍጥሩ፡ በመጠነኛ ብዛት፡ የሚታይ መስሎ ቢታይም፡ የኋላ ኋላ፡ በሥጋዊው ሳይኾን፡ በመንፈሳዊው መልኩና ጠባዩ፡ ዓለምን አጥለቅልቆና ከጥፋት ድኖ፡ ምድርን የሚወርሰው፡ ይኸው፡ "ኢትዮጵያዊው ሕዝብ" መኾኑ ይታመናል፡፡

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
ሦስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ መልከ ጼዴቅ፤
ይህ ቃል ኪዳንና ባለቃል ኪዳኑ፡ ለ"ኢትዮጵያዊነት" ግንድ ስለመኾኑ፡፡

ለዚህ እውነታ፡ ከሰው ዕቅድና ቍጥጥር ውጭ በኾኑ፡ የተፈጥሮ ገፊቶች፥ እንዲሁም፡ ከዓቅም በላይ በኾኑ፡ የታሪክ ድርጊቶች ተጽዕኖ፡ እስከዛሬና አኹንም፡ በብዙዎች የዓለም ሕዝቦች ዘንድ፡ በእየእህጉሩና በተለይ፡ ይህ ኹኔታ፡ ጎልቶ በሚታይበት፡ "አሜሪካ" በሚባለው፡ በአዲሱ የምዕራብ ምድር፡ በመካኼድ ላይ ያለው፡ የሰው ዘር መካለስና የነገዶች መደበላለቅ፥ ከዚህም የተነሣ፡ በማኅበራዊው ኑሮ በኩል፡ የተገኘው እኩልነትና የሀብት ብልጽግና፡ ወደፊት፡ "ዓለም አቀፍ ይኾናል!" ተብሎ ለሚታመንበት፡ ለ"ኢትዮጵያዊነት" መስፈን፡ ግዙፍ ማስረጃ ነው፡፡ ይህ እውነታ፡ በአንድ ኢትዮጵያዊ ቤተሰብ ውስጥ በሚወለዱት ልጆች፥ የመልክ ቀለምና የፀጉር ዓይነት፥ የአካል ቅርጽና የሙያ ዝንባሌ መለያየት ላይ ሳይቀር ጎልቶ ይታያል፤ ተረጋግጦም ይታወቃል፡፡

"ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ፡ ኀበ እግዚአብሔር!"፡ ማለትም፡ "ኢትዮጵያ፡ እጆቿን፡ ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!" ተብሎ የተነገረው የነቢያት ቃል፡ ለአንዱ የካም፥ ወይም፡ የሴም፥ ወይም፡ የያፌት ነገድ ብቻ ሳይኾን፡ "ኢትዮጵያ" በሚለው፡ ሦስቱንም ነገዶች በሚያዋሕደው ስያሜ በመጠቀም፡ የእግዚአብሔር ወገን ለኾነው፡ ለመላው የሰው ዘር መኾኑን፡ የትንቢቱን ቃል መፈጸም ያስረዳል፡፡

ጥያቄ:- ኢትዮጵያውያን፡ ከጥንት ጀምሮ፡ ወደኢየሩሳሌም የሚያደርጉት፡ የምናኔ፥ የመሳለምና የጕብኝት ጉዞ፥ በመጨረሻም፡ በዚያው በኢየሩሳሌም የመኖር ጽኑ ፍላጎታቸው፡ መንሥኤው፡ ይኸው፡ የመልከ ጼዴቅ ነገር መኾኑን፡ እስካኹን፡ ከአንተ ያገኘነው ሐተታ ያመለክተናል፤ ልክ ነን?

መልስ:- አዎን! ከመልከ ጼዴቅ ዘመን አንሥቶ፡ በኢየሩሳሌም ከተማ ታውቆና ጸንቶ ከኖረው፡ የኢትዮጵያውያን ህልውና፥ እንዲሁም፡ የትውልድ ግንዶቻቸው የኾኑት፡ አዳምና ሔዋን ከተፈጠሩባት፡ የኢትዮጵያ ምድር፡ በኖኅ መርከብ የተጀመረው፡ ወደኢየሩሳሌም የሚያደርጉት ሃይማኖታዊ ጉዞ፡ እስከአኹን ድረስ ሳይቋረጥ እንደቀጠለ፡ እነሆ ይታያል፡፡ የዛሬዎቹ ኢትዮጵያውያን፡ በግልና በማኅበር የሚፈጽሙት፡ ይህን የመሰለው የምእመናን ጉዞ፡ እየጨመረና እየተጠናከረ ማደጉን፡ ከ፵ ዓመታት በፊት ጥቂቶች ኢትዮጵያውያን፥ የዚህ መጽሐፍ አዘጋጅና ባለቤቱ ጭምር፡ በመተባበር ያቋቋሙትና እየሠራ የሚገኘው፡ "የኢየሩሳሌም መታሰቢያ ድርጅት"፡ ለዚህ ሕያው ትውፊት (ቋሚ ባህል)፡ አንዱ ማስረጃ ነው፡፡

የዚህን እውነታ ጥንታዊነት በበለጠ ለማረጋገጥ፡ ገናና ስማቸው፡ እንደደማቅ ከዋክብት፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ሲያበራ የሚኖረውንና ለኢትዮጵያዊነት ሃይማኖት፡ አንጸባራቂ አርአያነት ያላቸውን፡ ኹለት ባለዝናዎች፡ እዚህ ላይ ማንሣት ተገቢ ይኾናል፡፡

እነርሱም፡ ከጥንት፡ "ኢትዮጲስ" በተባለው በቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ በተመሠረተውና ከዚያ ሲያያዝ በቀጠለው፡ በአንዱ ተከታይ የኢትዮጵያ ሥርወ መንግሥት ሓረግ ውስጥ፡ ፶፪ኛውን ተራ ይዞ፡ በዘመነ ብሉይ፡ "የሳባ ወይም የዓዜብ ንግሥት" የተባለችው፡ ኢትዮጵያዊቷ ማክዳ እና "አቤሜሌክ" የሚባለው፡ የዘመነ አዲስ ኪዳኑ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ናቸው:: እኒህ፡ ኹለት፡ ስመ ጥሩ ኢትዮጵያውያን፡ መለኮታዊው ዕቅድ በእነርሱ እንዲፈጸም፡ ራሳቸውን በፍጹም ፈቃደኛነት ያቀረቡ ከመኾናቸው ጋር፡ በኖሩባቸው የተለያዩ ዘመናት፡ የኦሪቱና የክርስትናው እምነቶች፡ በእነርሱ ጽኑ ድልድይነት፡ ወደኢትዮጵያ እንዲገቡ አድርገዋል::[፹፩]

ኢትዮጵያውያን፡ ዘመን ከማይወሳበት ጊዜ አንሥቶ፡ የልባቸው ሥር ስለኾነችው፡ ስለኢየሩሳሌም ከተማ ያላቸው፡ የጠበቀ መንፈሳዊና ሥጋዊ ፍቅር፡ የጎላና የፈካ መኾኑን፡ የእነዚህ፡ የኹለት ግለሰቦች፡ የዜና መዋዕል ተጨባጭ ድርጊቶች አጉልተው ከማሳየታቸው ጋር፡ ለኢትዮጵያዊነት ሃይማኖታቸው፡ ግንድ ከኾነው፡ ከመልከ ጼዴቅ የተነሣ፡ "ኢየሩሳሌም፡ ብሔረ ሙላዳችን (የልደት ቦታችን) ናት" የሚለውን እምነታቸውንም ያጸኑታል::

የዚህ እምነታቸው እውነትነት፡ *"የእግዚአብሔር ከተማ [ኢየሩሳሌም] ሆይ! እርሱ ስላንቺ ያደረገው ነገር ዕፁብ ድንቅ ነው፤ ፍልስጥኤምና ጢሮስ÷ __የኢትዮጵያም ሕዝብ፡ በዚያ ተወለዱ!__"* ባለው፡ በመዝሙረ ዳዊት ቃል ተረጋግጧል::[፹፪]

የመልከ ጼዴቅና የኢየሱስ ክርስቶስ መመሳሰል፡ በኢትዮጵያዊነት ምሥጢር::

ጥያቄ:- *ስለመልከ ጼዴቅ እውነተኛ ማንነትና ለኢየሱስ ክርስቶስ ቀዳሚ ምሳሌው ስለመኾኑ÷ ለዚህም መመሳሰል፡ አብነቱ፡ "ኢትዮጵያዊነት" ሊኾን ስለመቻሉ ምሥጢር፡ እዚህ ላይ አያይዘህ፡ በበለጠ ልታብራራልን የሚገባ ይመስለናል::*

መልስ:- ቀደም ብዬ፡ በእየአጋጣሚው እንደጠቃቀስሁላችሁ፡ እግዚአብሔር፡ የመንግሥቱ ሦስት ዘርፎች የኾኑት፡ የቤተ ሕዝብ÷ የቤተ ክህነትና የቤተ ምልክና ሥልጣናት፡ በሦስተኛው ቃል ኪዳኑ አማካይነት፡ ከመልከ ጼዴቅ ሰውነት ሠርፀውና በእርሱ ገዝፈው፡ በሕያውነት እንዲገለጹ አደረገ::

ይህ መልከ ጼዴቅ፡ በመለኮታዊው ጸጋና ሢመት፡ የተቀዳጀው የክብር ማዕርግ፡ የቱን ያህል ታላቅ መኾኑ፡ ገሃድ በኾነው አምላካዊ ድርጊት ተመስክሩዋል፤ ይኸውም፡ ለዕብራውያን፡ የትውልድ አባትና ለይሁድና ሃይማኖት ግንድ የኾነውን÷ የሚቀጥለውንም መለኮታዊ ቃል ኪዳን፡ ከፈጣሪው ጋር ለመፈጸም የተጠራውን፡ አብርሃምን የሚያህል ሰው፡ አስተምሮ ለመባረክ፡ በእግዚአብሔር ፈቃድ በመታዘዙ ነው::

ምሳሌው ኾኖ ቀድሞት እንደተገለጸው፡ እንደመልከ ጼዴቅ ኹሉ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም፡ ከሦስቱ የኖኅ ልጆች፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት ዘሮች ውሕደት፡ በሰውነት ስለተወለደ፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝባዊነቱን፥ ካህንነቱንና ንጉሥነቱን በማሳየት፡ ራሱ፡ ዘለዓለማዊውና ፍጹሙ ኢትዮጵያዊ መኾኑን፡ አረጋግጧል፡፡ ይህን መለኮታዊ እውነት፡ ወንጌላውያኑ፡ ማቴዎስና ሉቃስ፡ በእየራሳቸው የምሥራች መልእክቶቻቸው ውስጥ በመዘገቡት፡ በዮሴፍ የትውልድ ሐረግ አቀራረባቸው ላይ ጠቁመው እንዳመለከቱት ይታያል፡፡ ይኸውም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የሰውነትን ፍጹም ባሕርያት፡ በተዋሕዶ የወረሰበት፡ እውነተኛው የትውልድ ሐረግ፡ በድንግል ማርያም በኩል ያለው ብቻ መኾኑን እያወቁ፡ ይህንኑ፡ በዝርዝር ተንትነው በመጻፍ ፋንታ፡ ይህን ትተው፡ በዮሴፍ ወገን ብቻ የተወሰኑበት፡ አንዳች ምክንያት መኖሩ፡ ግልጽ ነው፡፡ አዎን! በድንግል ማርያም በኩል ያለውን ገልጸው ቢኾን ኖሮ፡ ወንጌሉን በጻፉላቸው፥ በተለይም አይሁድ ወይም ዕብራውያን በተባሉት ወገኖች ዘንድ፡ መልእክቶቻቸው፡ ተቀባይነትን ማግኘት ሳይኾን፡ ወዲያው ብርቱ ተቃውሞን ሊያስነሡባቸው እንደሚችሉ በመፍራት፡ ከዚህ ችግር ለመዳን ሲሉ ያደረጉት መኾኑ ይታመናል፡፡[፸፯]

ወደዕብራውያን የተላከውን ደብዳቤ የጻፈው ሐዋርያ፡ በዚህ መልእክቱ ውስጥ፡ ስለመልከ ጼዴቅ ማንነት በማስረዳት፡ በሰጠው የትርጓሜው ሐተታ፡ ይህንኑ እምነት፡ በበለጠ አብራርቶታል፡፡ ይኸውም፡ *"አባትና እናት፥ የትውልድም ቁጥር የሉትም፤ ለዘመኑ፡ ጥንት፥ ለሕይወቱም፡ ፍጻሜ የለውም፡፡ ዳሩ ግን፡ በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎ፡ ለዘለዓለም ካህን ኾኖ ይኖራል!"* በሚለው ቃሉ ነው፡፡[፸፰]

መልከ ጼዴቅ የተባለው፡ ይህ ሰው፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝባዊ ወገን ከመኾኑ ጋር፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የሰላም ንጉሥ ኾኖ፡ በእነዚህ አምላካውያት ማዕርጋት አማካይነት፡ በተጨባጭ የያዛቸውን የብዕልና በትረ ሥልጣናት፡ በተግባር ላይ እያዋለ፡ በሰብአዊ አካልና በምድራዊው ዓለም፡ መልአካዊ ሕይወትን፡ በግዘፍ የኖረ መኾኑ እየታወቀ፡ በሐዋርያው መልእክት ውስጥ፡ ያን የመሰለ ምሥጢራዊና ምትሓታዊ የኾነ ገጽታ የተሰጠው፡ ያለበቂ መነሻ አይደለም፡፡ ለዚህ አገላለጽና አቀራረብ መሠረታዊ ምክንያት የኾነው፡ በኦሪት ዘፍጥረት ውስጥ፡ ስለዚሁ መልከ ጼዴቅ የተጻፈው፡ ውሱንና አጭር፥ በዚህም ረገድ "ያልተሟላ ነው" የተባለው፡ እንዲህ የሚለው መጽሓፋዊ ጥቅስ ኾኖ ይገኛል፦ *"የሳሌም ንጉሥ፡ መልከ ጼዴቅም፡ የምስጋና ኅብስትን፡ በመሶብ፥ የበረከት ወይንንም፡ በጽዋ አወጣ፤ እርሱም፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህን ነበረ፡፡ አብራምንም፡ "አብራም፡ ሰማይንና ምድርን ለሚገዛ፡ ለልዑል እግዚአብሔር የተባረከ ነው፤ ጠላቶችህን፡ በእጅህ የጣለልህ፡ ልዑል እግዚአብሔርም የተመሰገነ ነው"* ብሎ ባረከው፡፡[፸፱]

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ከኹሉ ይልቅ፡ በዘመኑ ፍጻሜ፡ የምሳሌው ባለቤት የኾነው፡ አማናዊውና ዘለዓለማዊው መልከ ጼዴቅ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በቅድስት እናቱ በድንግል ማርያም የዘር ሓረግ፡ የተገለጸበት ሰብአዊ ማንነቱ፡ የዚያን የቀዳማዊውን መልከ ጼዴቅ ማንነት አረጋግጦ ሊያመለክትና ሊያሳውቅ ችሏል። በመጨረሻ፡ የመልከ ጼዴቅም፥ የኢየሱስ ክርስቶስም፡ የኹለቱም ተመሳሳይ ማንነት፡ በዚያ፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ሰውነት ተከሥቷል።

ስለክርስቶስ የዘር ሓረግና ማንነት፡ በነቢዩ በኢሳይያስ ለቀረበው፡ *"ትውልዱንስ ማን ይናገራል?"* ለሚለው፡ አጠያያቂና የእንቆቅልሽ ትንቢት፡ ራሱ፡ ያ፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፡ አካላዊው መገለጫና ተጨባጩ መልስ መኾኑን በማረጋገጥ፡ የነቢዩን ቃል፡ በሃይማኖታዊ ተመስጦ፡ ከአንደበቱ እንዲያሰማ፡ መንፈስ ቅዱስ በፈቀደ ጊዜ፡ ይህ መለኮታዊና ምሥጢራዊ [፸፰] እውነት፡ በሰብአዊ መልክ፡ እነሆ ገዝፎ ታየ።

እግዚአብሔር፡ በመልከ ጼዴቅ ማንነት፡ ማለትም፡ ሦስቱንም የኖኅን ልጆች ዘሮች በሙሉ ካዋሓደው ሕያው ሰውነት በመወለድ፡ ትስብእቱን ሊፈጽም የፈለገበት አንዱ ዓላማ፡ ለሰብአዊ ፍጡሩ፡ ፍጹም የኾነውን፡ የአካልና የባሕርይ ዕርቅና ኅብረት፡ በእርግጥ መልሶ ሊያጎናጽፈው መኾኑ፡ ግልጽ ነው። ይህ ዕርቅና ኅብረት፡ በነፍስና በመንፈስ ብቻ ሳይኾን፡ በሥጋ ጭምር በመኾኑ፡ ከዚህ አምላካዊ ድርጊት የተነሣ፡ መላው የሰው ዘር፡ በግለሰብም ኾነ በዓለም አቀፍ ደረጃ፡ ባለው የዓቅም አድማስ፡ ምኞቱንና ፍላጎቱን አሟልቶ ሊያረካ ከቻለበት ብቅዓት ለመድረሱ፡ አያጠራጥርም።

የእግዚአብሔር ልጅ፡ የአብርሃም ዘርና የይሁዳው አንበሳ፥ የዳዊትም ልጅ መኾኑን በማስረዳት፡ ሰብአዊ ማንነቱን፡ በአስተማማኝ መልክ ለማሳየት፡ ይህን እውነታ፡ ቀደም ብሎ እንደተመለከተው፡ ወንጌላዊው ማቴዎስ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን የትውልድ ሓረግ በዘረዘረበት መዝገብ ውስጥ ገልጾ አረጋግጦታል።

ቅዱስ ማቴዎስ፡ ይህን ዓላማውን ከግብ ለማድረስ ሲል በጻፈው፡ በዚሁ የኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ ሓረግ ውስጥ፡ ከሴማውያኑ አበው ጋር፡ የእነሣራን፥ ርብቃን፡ ራሔልንና ልያን የመሰሉትን፡ የሴማውያኑን እናቶች ስም ሳይኾን፡ ከካምና ከያፌት ዘሮች የተወለዱትን፡ የእነትዕማርን፥ ራኬብን፥ ሩትንና ቤትሳባን (ቤተ ሳባን) የመሰሉትን፡ በርኵሰትና በነውር፥ በኃጢአትና በአሕዛብነት ተንቀው የተጣሉትን፡ የእነዚህን እናቶች ስሞች ብቻ፡ ደፍሮ በመጥቀሱ፡ ስለእግዚአብሔር እውነት፡ ያለፍርሃት ለመግለጽ፡ በመንፈስ ቅዱስ ያገኘውን ቆራጥነት አሳይቷል።

እንግዴህ፡ እግዚአብሔር፡ ከሦስቱ የኖኅ ልጆች የዘር ውሕደት፡ በተገኘው ሥጋ፥ ይኸውም፡ በኢትዮጵያዊው መልከ ጼዴቅ መልክ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሰው በኾነበት፡ በዚህ መለኮታዊ ሥራው አማካይነት፡ የዘረኝነት መርገምና የከፋቱ ጠንቅ የኾኑትን፡ ጥላቻንና ትምክህተኝነትን፣ ዕብሪትንም፡ ለአንደኛውና ለመቼውም ጊዜ፡ ጨርሶ አስወገደ! ፍቅርንና ስምምነትንም፡ በአጠቃላይ፡ በሦስቱ ነገዶችና በእያንዳንዳቸው መካከል መልሶ በመመሥረት፡ ኹሉንም አስታረቀ!

ይህም፡ ይኸው፡ አማናዊዉና ዘለዓለማዊው መልከ ጼዴቅ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በቤተ ልሔም በረት በተወለደ ጊዜ፡ ኮከብ እየመራቸው፡ ሊሰግዱለት በመጡት፡ "ሰብአ ሰገል" በተባሉት፡ ሦስት ጠበብት ሰውነትና ድርጊት ላይ፡ እውን ኾኖ ተፈጽሟል።

ስለሰብአ ሰገል ማንነት።

ጥያቄ፡- *የኢየሱስ ክርስቶስን ልደት ምክንያት በማድረግ፡ ለሕፃኑ ሊሰግዱ፡ ወደቤተ ልሔም ስለተጓዙትና "ሰብአ ሰገል" ስለሚባሉት፡ ስለእነዚህ ሦስት ጠበብት፡ አስፋፍተህ ብትነግረን፡ እንወድዳለን።*

መልስ፡- እኒህ፡ "ሰብአ ሰገል" የተባሉት፡ ሦስቱ ጠበብት፡ እየንዳንዳቸው፡ "የሴምን፡ የካምንና የያፌትን ትውልዶች በመወከል፡ ከእየአህጉራቸው ወጥተው፡ ኢየሩሳሌም የደረሱ ናቸው፤" የሚል ይትበሃል አለ። በዚያም፡ ሦስቱም ወገኖች፡ በትንቢቱ መሠረት፡ ተገናኝተው፡ ተልእኳቸውን መፈጸማቸው፡ መለኮታዊው ዕቅድ፡ በደረጃው፡ ከብቅዓት ለመድረሱ፡ አንድ ምስክር ኾኗል። ከመካከላቸው፡ አንዳቸውም ኢትዮጵያዊ ያልኾኑት፡ እኒያ ሦስት የጥበብ ሰዎች፡ በእየበኩላቸው፡ አያሌ ወራት የፈጀባቸውን፡ ረዥም መንገድ የተጓዙት፡ በቤተ ልሔም አውራጃ፡ በበረት ለተወለደው ለሕፃኑ ኢየሱስ፡ የተገባውን፡ የአምልኮ ስግደትን፡ የፈቃድ ተገዢነትንና የፍቅር ገጸ በረከትን ለማቅረብ እንደነበረ ይታወቃል።

ይህም የኾነው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥነትና በእናቱ ድንግል ማርያም ንግሥትነት፡ በመላው የሴማውያን፣ የካማውያንና የያፌታውያን ነገዶች ላይ፡ በነፍስም፣ በሥጋም፣ በመንፈስም ለሰፈነችውና በአዲስ ኪዳን ታድሳና ጸንታ ለተገለጸችው የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ተገዢውን እውቅና አረጋግጦ ለመስጠትና የገዛድ ቅበላውን፡ በእውን ለማሳየት ነበር።

በዚህ መልክ፡ በመላው የሰው ዘር ዘንድ እውቅናንና ተቀባይነትን ያገኘችው፡ ይህች መለኮታዊት መንግሥት፡ ምስፍናዋ፡ ሥሩ፡ ከአቤል ምትክ፡ ከእሴት ወገን ሠርፆ፡ ወደእግዚአብሔር ልጆች ቅሬት፡ ወደኖኅ ከደረሰ በኋላ፡ በመልከ ጼዴቅ ሰውነት ተመልሰው፡ አንድ ዘር ለመኾን እንደገና በተዋሐዱት፡ በሦስቱም የሰው ትውልድ ዘርፎች ኹሉ ላይ ኾነ ማለት ነው።

ከዚህ ይትበሃል ጋር፡ አብሮ የሚነገር፡ ሌላ ትውፊት ደግሞ አለ፡ ይህም፡ "ሰብአ ሰገል"፡ ኹሉም "ኢትዮጵያውያን ናቸው!" የሚል ነው። እንዲሁም፡ በዚህ ትውፊት አንጻር፡ "የለም! ከሦስቱ መካከል፡ ካማዊ የኾነው አንዱ፡ ኢትዮጵያዊ ነበር፡" የሚለው፡ ቀደም ብዬ የገለጽሁት፡ ባዕዳኑ የተቀበሉት ይትበሃል ይገኛል። ይኹን እንጂ፡ "ካማዊው ኢትዮጵያዊ አልነበረም፡ ከሦስቱ የጥበብ ሰዎች መካከል፡ አንዳቸውም ኢትዮጵያውያን አልነበሩም!" በሚለው እምነት ላይ በመመሥረት፡ ባዕዳኑ የተቀበሉትም ኾነ፡ ሌላው ኢትዮጵያዊ ትውፊት፡ "ኹለቱም ኾነዋል፡ ተፈጽመዋል!" ብሎ፡ አስታራቂ አሳብን ማቅረብና ለችግሩ መፍትሔን መስጠት ይቻላል።

ይህም መፍትሔ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት የተደገፈውን፡ እውነተኛውን ትውፊት ለማስተሓቀር፡ ወይም፡ ለምርጫ ለማቅረብ የሚቃጣ ሙከራ ሊኾን አይችልም።

ጥያቄ፡- እንዲህ ከኾነ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በልደቱ፡ ሊሰግዱለት የኼዱት፡ "ሰብአ ሰገል" የተባሉት፡ ሦስቱ የጥበብ ሰዎች፡ ኹሉም "ኢትዮጵያውያን ናቸው!" ስለሚለው፡ ትውፊት እና "የለም! ከሦስቱ መካከል፡ አንዱ፡ ካማዊው፡ ኢትዮጵያዊ ነበር!" ስለሚለው፡ ባዕዳኑ ስለተቀበሉት ይትበሃል፡ አስቀድመህ፡ አብራርተህልን፡ ከዚያ በኋላ፡ ወደእውነተኛው የሃይማኖታችን ውሳኔ ብታደርሰን?

መልስ፡- የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነትና በዚያን ዘመን፡ በቤተ ልሔም የመወለዱን ምሥጢር የምናውቅ፥ አውቀንም፡ "አቤሜሌክ" በሚባለው፡ በዚያ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ድርጊት እንደተከሠተው፡ የትንቢቱን ፍጻሜ፡ በሃይማኖት የምንጠባበቅ፡ እኛ ኢትዮጵያውያን ብቻ ነበርን። ከዚህ የተነሣ፡ "ሰብአ ሰገል" የምንላቸው፡ ሦስቱ የጥበብ ሰዎች፡ እስከዛሬ "ሰግሊ" እየተባለ ከሚጠራ፡ ከኢትዮጵያ ሰሜናዊ ክፍለ ሀገር የኼዱ "ኢትዮጵያውያን ናቸው!" የሚል ትውፊት አለ።

በዚህ ትውፊት መሠረት፡ እነኢህ ሦስት ምሁራን ባለሥልጣኖች፡ የኢትዮጵያን ቤተ ሕዝብ፡ ቤተ ምልክናውንና ቤተ ክህነቱን በመወከል፡ አምላክን ለወለደች፡ ለቅድስቲቱ እናት ወገናቸው፡ ለድንግል ማርያም፡ የአራስ ጥሪ፡ በሰውነቱና በመለኮቱ፡ የመጨረሻውና ዘለዓለማዊዉ፡ መልከ ጼዴቃቸው፡ ወይም "አጼ"ያቸው፡ ማለትም፡ አምላካቸው፥ ሊቀ ካህናታቸውና ንጉሠ ነገሥታቸው ለኾነው፡ ለ"ፍጹሙ እውነተኛ ኢትዮጵያዊ" ልጇ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስም፡ ፊትማያ፥ እጅ መንሻና ገጸ በረከት ይኾናቸው ዘንድ፡ ወርቅ፥ ዕጣንና ከርቤ ይዘው፡ በዚያ በቤተ ልሔም በረት ተገኝተዋል፡ ሰግደዋል፡ ስጦታዎቹንም አበርክተዋል።

ወርቁ፡ ዕጣኑና ከርቤውም፡ ከአዳምና ሔዋን፡ በእሴትና በኖኅ አማካይነት፡ "ኢትዮጲስ" ለተባለው፡ ለቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ ደርሶ፡ ከእርሱም፡ በኢትዮጵያውያኑ ዮቶርና የልጅ ልጆቹ በኩል፡ ሲወርድ ሲዋረድ፡ "ማክዳ" ለተባለችው፡ ለንግሥተ ሳባና ለልጇ፡ ለቀዳማዊ ምኒልክ፡ ከዚያም፡ እስከአጼ ባዜን ሲተላለፍ የኖረው፡ የተቀደሰው ውርስ ነው።

ከዚህ ጋር፡ ባዕዳን፡ እውቅናን ሰጥተው፡ የተቀበሉትና ዓለም-አቀፍ ሥርጭትን ያገኘ፡ ሌላ ይትበሃል ደግሞ አለ። ይህም፡ "ሰብአ ሰገል" ከተባሉት፡ ከሦስቱ የጥበብ ሰዎች መካከል፡ "አንዱ፡ ኢትዮጵያዊ ነበር!" የሚለው ሲኾን፡ ይህንም፡ እኛ፡ ኢትዮጵያውያን አንቀበለውም። ይህ አባባላቸው፡ ከቃል ኪዳናዊዉና ከሃይማኖታዊው አቋማችን ውጪ ስለኾነ፡ አዎን፡ የማንቀበለው መኾናችንን፡ አረጋግጠን እናሳውቃቸዋለን።

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
ሦስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ መልከ ጼዴቅ፤
ስለሰብአ ሰገል ማንነት።

በዚህ ረገድ፡ እኛ ኢትዮጵያውያን የምንለው ነገር ቢኖር፡ "ሦስቱ ጠቢባት፡ ከእየአህጉራቸው ተነሥተው፡ ለብዙ ወራት፡ ረዥም መንገድን ከተጓዙ በኋላ፡ በቤተ ልሔም በረት የተገኙት፡ እያንዳንዳቸው፡ የሴምን፥ የካምንና የያፌትን ትውልዶች በመወከል ነው፤ በዚያ ተገኝተውም፡ ዘለዓለማዊው ካህናቸውና ንጉሣቸው፡ እርሱ፡ መለኮታዊው ሕፃን፡ ኢየሱስ ክርስቶስ መኾኑን አምነዋል፤ በነፍስና በሥጋ፡ ፍጹም የእርሱ ተገዢዎች መኾናቸውን አረጋግጠዋል፤ ለአምላክነቱም ሰግደዋል።" ነው። የዚህ ይትበሃል ደጋፊዎች የኾኑት ባዕዳን ግን፡ ከሦስቱ ጠቢባት መካከል፡ የካምን ነገድ የወከለው፡ መልኩ የጠቆረውን ሰው፡ እርሱ፡ "ኢትዮጵያዊ" መኾን አለበት ብለው ገምተዋል።

"ከሦስቱ አንዱ፡ ካማዊ እንጂ፡ ኢትዮጵያዊ አይደለም!" የሚለውን እውነታ መሠረት በማድረግ፡ እውነቱንና ትክክሉን፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ቃል፡ እንደሚከተለው፡ በቀላሉ ማስረዳት ይቻላል፤ ይህም፡ በቅዱሱ ኪዳን ተዋህዶ ሃይማኖት ላይ የተመሠረተውና እውነተኛው ኢትዮጵያዊ አቋም፡ ሰብአ ሰገል፡ ለሕፃኑ ኢየሱስ፡ ካቀረቡት እጅ መንሻ፥ ገጸ በረከትና ስጦታ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ነጻ መኾናቸውን፡ ግልጽ አድርጎ የሚያመለክተው ነው። ኢትዮጵያውያን፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በፊት ከነበረው፡ ከረዥሙ፡ የህልውናቸው ዘመን እንሥተው፡ እግዚአብሔርን፡ "አምላካችን ብቻ ሳይኾን፡ ንጉሣችንም ነው!" ብለው፡ የእርሱ መንግሥት ዜጎች በመኾን፡ ሲያመልኩት መኖራቸው፡ ለዚህ እውነታ፡ እንደኛውና የቅርቡ ማረጋገጫ ኾኖ ይቀርባል።

ይህንኑም፡ እርሱን የሚጠሩበት፡ ይኸው ስያሜያቸው፡ ራሱ፡ በቂና ሕያው ማስረጃቸው ኾኖ ይመሰክርላቸዋል። በግእዝ ቋንቋቸው፡ "እግዚአብሔር"፡ የአንድነቱ፥ "እግዚእ፥ አብ፥ ሔር"፡ ጌታ ወልድ፡ ከሩኅሩኅ አብና ከቸር መንፈስ ቅዱስ ጋር ያለው፡ የሦስትነቱ ስም ሲኾን፡ "እግዚአ - ብሔር" ሲል ደግሞ፡ "የአገሪቱና የሕዝቡ አምላክና ንጉሥ" ማለት መኾኑን ያስገነዝባል።

የሦስቱ የሰው ዘር ነገዶች ተጠሪዎች የኾኑት ሰብአ ሰገል፡ ለአራሱ መሢሕ ሕፃንና ለዘለዓለማዊው ንጉሥ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፥ ለንግሥት እናቱም፡ ያላቸውን የመገዛት ፈቃደኛነትና የመታመን ጽናት ለማሳየት፡ ለአዲሶቹ መሪዎቻቸው፡ በገሃድና በሥርዓት እንዳቀረቡት ያለ፡ የግብር ወርቅንና የመታየ ስጦታን ይዘው መቅረብ፡ ለኢትዮጵያውያን አላስፈለጋቸውም። እነርሱ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጎችና የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ በመኾናቸው፡ ለዚህ ማዕርግ ከበቁበት፡ ከልዩው የባለመብትነት ክብራቸው የተነሣ፡ አዎን፡ ለእነርሱ፡ በዚያ መልክና ደረጃ፡ በቤተ ልሔም በረት ተገኝተው፡ ያን የግብር ግዳጅ ማቅረብ አላስፈለጋቸውም።

ይህ ኹሉ የኾነው፡ በቅዱሳት መጻሕፍት የተነገሩት፡ የነቢያት ትንቢቶች ደርሰው የተፈጸሙ በመኾናቸው ነው። ከእነዚህም፡- የመጀመሪያው እንዲህ ይላል፡- *"እግዚአብሔር፡ ከዓለም አስቀድሞ፡ ንጉሥ ነው። በምድር መካከል መድኃኒትን አደረገ። 'አንተ ባሕርን፡ በኃይልህ አጸናሃት! አንተ የእባቦችን ራስ፡ በውኃ ውስጥ ሰበርህ! አንተም የዘንዶውን ራሶች ቀጠቀጥህ! ለኢትዮጵያ ሰዎችም ምግባቸውን ሰጠሃቸው!'"*

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ኹለተኛውም፦ *"እግዚአብሔር ሆይ! ፍርድህን ለንጉሥ ስጥ! ... በፊቱ፡ **ኢትዮጵያውያን** ይሰግዳሉ። ጠላቶቹም፡ አፈር ይልሳሉ። የተርሴስና የደሴቶች ነገሥታት፡ ስጦታን ያመጣሉ። የዓረብና የሳባ ነገሥታት፡ እጅ መንሻን ያቀርባሉ። ነገሥታት ኹሉ ይሰግዱለታል፡ አሕዛብም ኹሉ ይገዙለታል።"* ይላል።[፸፱]

ኢትዮጵያዊነት፡ ለሰብአዊው ፍጡር ኹሉ የተሰጠ፡ አምላካዊ ጸጋ ስለመኾኑ።

ጥያቄ፦ *"ኢትዮጵያዊነት"፡ ለኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይኾን፡ በምድር ላይ ለሚኖር፡ ለማናቸውም ሰብአዊ ፍጡር፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ከኾነ፡ ሴማዊ ኾነ ካማዊ፡ ወይም ያፌታዊ፡ ማለትም፡ ቀዩም፡ ጥቁሩም፡ ነጩም፡ እያንዳንዱና ኹሉም፡ በመልከ ጼዴቅና በኢየሱስ ክርስቶስ ምክንያት፡ "ኢትዮጵያዊ" ሊኾን የሚችለው፡ እንዴት እንደኾነ፡ እዚህ ላይ፡ አጣርተህና አጠናክረህ ብትነግረን?*

መልስ፦ ቀደም ብሎ እንደተብራራው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ትስብእቱን፡ በመልከ ጼዴቅ ሰውነትና ማንነት ፈጽሞና ገሃድ አድርጎ በመግለጡ፡ በምድር ላይ የተበተነው መላው የሰው ዘር፡ በየሃይማኖቱ የነበረውን የተዛባ መንፈሳዊ ርእዮት፡ በእየነገዱም የነበረውን የተሳሳተ ሥጋዊ አስተሳሰብ፡ በተጨባጭ ኹኔታና በኹለንተና መልኩ፡ ጨርሶ፡ ከመሠረቱ ለዋውጦታል። አዎን! መለኮትና ትስብእት፡ በአካልም፡ በባሕርይም፡ ተዋሕደው፡ አንድ የኾኑበት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ፍጹሙ የሰው ልጅና ፍጹሙ የእግዚአብሔር ልጅ መኾኑ፡ በአብዛኛው የዓለም ሕዝቦች ዘንድ፡ በሃይማኖት፡ ተቀባይነትን አግኝቷል።

ስለዚህ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለኢትዮጵያውያንና ለመላው የክርስቲያኑ ዓለም ብቻ ሳይኾን፡ በጾታ፡ በዘር፡ በሃይማኖትና ወይም በሥነ መንግሥት ፈሊጥ፡ ለተለያየው የሰው ትውልድ ኹሉ፡ ለሕይወቱ፡ በግለሰብ ደረጃ ሳይቀር፡ ለእያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ በአርአያነትና በምሳሌነት፡ ፍጹሙ ገጸ ባሕርይ ኾነ!

ከዚህ የተነሣ፡ ማናቸውም ግለሰብ፡ በነፍስ ወከፍ፡ ሴትም ኾነች ወንድ፡ በትውልዱ፡ ሙሉ በሙሉ፡ ሴማዊ፡ ካማዊ ወይም ያፌታዊ ቢኾን፡ ወይም በመልኩ ቀይ፡ ጥቁር ወይም ነጭ ቢኾን፡ ወይም በእምነቱና በምግባሩ፡ አረማዊ፡ እስላም፡ ቡዲስት፡ ሒንዱ፡ ይሁዲ፡ ክርስቲያን፡ ባዕለ ንዋይ፡ ኅብረተሰባዊ፡ የጋርዮሽ አማኝ፡ የልቅነት አማኝ፡ ወይም ወግ አጥባቂ ቢኾን፡ የእርሱ ወይም የእርሷ የዘር ሐረግ፡ የትውልድ ብሔር፡ የሃይማኖት አቋምና የሥነ መንግሥት ዝንባሌ፡ የተለየ መኾኑ፡ ምንም ዓይነት ተጽዕኖን በማያስከትል ኹኔታ፡ ያ ግለሰብ፡ በአዲሱ ኪዳን ምክንያት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ መልክ፡ አዲሱ ሰው ለመኾን፡ በፍጹም ይለወጣል።

ይህም፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነ መለኮታዊ ምሥጢር፡ ለውን የሚኾነው፡ ያ ግለሰብ፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም በተወለደው፡ በእግዚአብሔር ልጅ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን፡ ቃል ኪዳኑን እንደሕፃን ተቀብሎ፡ በሥርዓተ ጥምቀት አማካይነት፡ በመንፈስ ቅዱስ፡ እንደገና ከእግዚአብሔር የመወለድን ጸጋ በሚቀዳጅበት ጊዜ ነው።

ከዚች አፍታ ጀምሮ፡ ያ ግለሰብ፡ ማንነቱም የሚያደርገው ነገር ኹሉ፡ የሚታየውና የሚወሰነው፡ በሰውነቱ የሥጋ ሕዋሳት ብቻ ሳይኾን፡ በይበልጥ፡ ከእግዚአብሔር በመወለድ፡ በለበሰው፡ በአዲሱ መንፈሳዊ አካለ ሕዋሳት ይኾናል። ይህም ማለት፡ ለእርሱ ወይም ለእርሷ፡ እንግዴህ ወዲህ፡ ጥቁር፡ ነጭ ወይም ቀይ የሚባል ሰው የለም፤ ወይም፡ አረማዊ፥ እስላም፡ ቡዲስት፡ ሒንዱ፡ ይሁዲ፥ ክርስቲያን፥ ባዕለ ንዋይ፥ ጎብረተሰባዊ፡ የጋርዮሽ አማኝ፡ የልቅነት አማኝ፥ ወይም ወግ አጥባቂ የሚባለውም ነገር፡ ቦታ አይኖረውም፤ ነገር ግን፡ ኹሉም፡ እያንዳንዱም፡ በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ፡ ወንድም ወይም እኅት ይኾንለታል፤ ይኾንላታል ማለት ነው።

አዎን! ያ ግለሰብ፡ ከዚያች አፍታ ጀምሮ፡ ከሌላው ከማናቸውም ፍጡር ጋር የሚኖረው ግንኙነት፡ በየትኛውም ገጽታው ቢኾን፡ እግዚአብሔር፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የፈጸመውን ፍቅሩን በማሰብ፡ በመልክ ቀለም፤ በብሔር ማንነት ወይም በሃይማኖት ወገንነት ላይ የተመሠረተ ሳይኾን፡ ይህን የመሰለውን ልዩነት ተከትሎ በማየይ፡ በአንዱ "ኢትዮጵያዊ ዓይን" ብቻ የሚከኼድ ይኾናል።

በዚህ ጊዜ፡ በዚሁ፡ በአንዱ ግለሰብ፡ ሰብአዊ አካል ላይ፡ በእውንና በገሃድ የሚከናወነው፡ ይህ፡ የዘር ውሕደት፡ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ **ወደቀደመው አንድነትና ማንነት ተመልሶ፡** ፍጹም ይኾናል። ማንኛውም ሰው፡ "እኔ፡ በእውነት፡ ኢትዮጵያዊ ወይም ክርስቲያን ነኝን? ወይስ አይደለሁም?" ብሎ ራሱን የሚመዝንበት፡ የሚያውቅበትና የሚመድብበት፡ አንደኛው፡ ወሳኝ መሥፈሪያ ይህ ነው።

እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ የመልከ ጼዴቅ ዘሮች በመኾናቸውና በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ፡ የእግዚአብሔር ልጆች የመኾንን ክብር በመቀዳጀታቸው፡ ይህ፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነ የመንፈስ ቅዱስ ምሥጢር፡ በእየግል ሕይወታቸው ላይ እየተፈጸመ ሲያንጸባርቅ፡ ረዥም ዕድሜ ባለው፡ በብሔራዊ ህልውናቸውም ዜና መዋዕል ሲነገር ኖሯል። በነገድ፡ በብሔር፡ በሃይማኖት ወይም እኒህን በመሰሉ የመለያየ ምክንያቶች ከተከፋፈሉት፡ አያሌና ልዩ ልዩ ከኾኑ ሕዝቦች ጋር የመሠረቱት ግንኙነት የሠመረ ኾኖ የኖረው፡ አድልዎ የሌለበትን፡ የተስተካከለ መስተንግዶን፡ ለኹሉም በማበርከታቸው፡ የራሳቸውን ብቻ ሳይኾን፡ የሌሎችንም መብት አክብረው በማስከበራቸውና ከማንኛውም ሰብአዊ ፍጡር ጋር በመስማማት፡ አብሮ ለመኖር በመቻላቸው መኾኑን፡ ይኸው ዜና መዋዕላቸው ያረጋግጣል።

ይህን፡ ልምድና ባህል ያገኙት፡ ከዚሁ፡ ከመለኮታዊው ጸጋ በመኾኑ፡ በትክክለኛነቱ ይተማመኑበታል፡፡ በመላው ዓለም፡ በእየአህጉሩ በሚኖሩት የሰው ልጆች ኅብረተሰቦች መካከል፡ በዘር ጥላቻና በሃይማኖት ልዩነት ሰበብ፡ አኹንም በርክቶና ተስፋፍቶ የሚካኼደውን ጦርነት፡ እነርሱ፡ እንኳንስ በገቢር ሊፈጽሙት ቀርቶ፡ በአእምሮአቸው እንኳ፡ ሊያስቡት የሚቸግራቸው፡ በዚህ ረገድ ከወረሱት፡ ጥልቅ ከኾነው ሃይማኖታዊ አቋማቸው የተነሣ መኾኑን ማወቅ ይገባል፡፡

ኢትዮጵያዊነት፡ በእርግጥ፡ እውን ሊኾን ችሏልወይ?

ጥያቄ:- *እግዚአብሔር፡ በቀዳማዊው መልከ ጼዴቅ ግንድነት፡ ለፍሬ ያበቃው፡ ይህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ይህን የመሰለውን ትንግርታዊ ውጤት ማስገኘት የሚችል ከኾነ፡ ታዲያ! ይህ እውነታ፡ በአገራችን በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ እስካኹን ለምን ተፈጽሞ አይታይም? "ኢትዮጵያውያን ነን!" በምንለው፡ በእኛው ዘንድ እንኳ፡ ይህን መልካም ውጤት ማስገኘት ካቃተ ደግሞ፡ በሌሎቹ፡ የዓለም አገሮችና ሕዝቦች ዘንድ እውን ማድረግ፡ እንደምን ይታሰባል? ትውልዱ፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ ፍሬያማ ሊያደርግ ፈቃደኛ ካልኾነ፡ ወይም ከተሣነው፥ ይህ አቋሙ፡ በእኛ ፈቃደኛነትና ችሎታ ላይ፡ ከቶ ምን አግባብነት፡ ወይም ተዕሰኖ አለው?*

መልስ:- ስለ"ኢትዮጵያዊነት"፡ እስካኹን ተከታትላችሁ ባገኛችሁት እውቀት፡ አዎን! እነብፁዕ አቡነ ጴጥሮስን በመሰሉ ግለሰቦች ሰውነትና ሕይወት፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ እውን ሊኾን መቻሉን፥ ዛሬም፡ በእናንተና በእኔ፡ እውን ኾኖ ሊቀጥል እንደሚችል፡ በሚበቃ የተረዳችሁ ይመስለኛል፡፡ ይኹን እንጂ፡ ይኸው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከህልውናው መነሻ ጀምሮ፡ ከጠንቀኛው ችግር፡ ምንጊዜም ነጻ ኾኖ አያውቅም፤ ያም ጠንቀኛ ችግር፡ ከራሱ፡ ከሰው ሥጋዊ ተፈጥሮ ይጀምራል፤ ከዚያም ተያይዞ፡ "ሓሰት፥ የሓሰት አባት" የተባለው፡ የእባቡ ዲያብሎስ ተጻራሪነት፥ ቀጥሎ ደግሞ፡ የሰዎችና የዓለሙ ጠላትነት አለበት፤ እንዲህ ከኾነ፡ ከዚህ ችግር፡ እስካኹንም፥ ዛሬም፡ ሊጠዳ አልቻለም፤ እነዚህ ኹሉ፡ ተቃዋሚ ኃይላት፡ በመጨረሻ፡ እስከሚወገዱ ድረስ፡ ወደፊትና ምንጊዜም፡ ከዚህ ችግር ሊጠዳ የሚችል አይደለም፡፡

"ኢትዮጵያዊነት"፡ ቀደም ብሎ እንደተገለጸው፡ ***እውነት፥ ሃይማኖትና ሕይወት*** ስለኾነ፡ ለዚህ ጥያቄያችሁ፡ የምሰጣችሁን መልስ ለመረዳት ይቀልላችሁ ዘንድ፡ እስኪ፡ ለጊዜው፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ መልካም ሃይማኖት እንደኾነው፡ እንደሞክሼው፡ እንደክርስትና፥ ወይም፡ ከዚሁ ጥሩ ሃይማኖት እንደሚመነጭ፡ አንድ ዓይነት ሕግ ቍጠሩት!

ያ ሃይማኖት ወይም ሕግ፡ የሚኖርበት ችግር፡ ከራሱ ከሃይማኖቱ፡ ወይም ከሕጉ የሚሠርፅ ሳይኾን፡ ሃይማኖቱን ወይም ሕጉን ከሚፈጽመውና ከሚያስፈጽመው አካል የሚመጣ ችግር ነው፤ 'አካል' ስላችሁ፡ መሥሪያ ቤቱን ወይም ድርጅቱን፡ ወይም በድን መሣሪያውን ማለቴ አይምሰላችሁ! ሰብአዊዉን አካል ማለቴ ነው፤ እርሱም፡ ራሱ ሰው ነው፡፡

ሃይማኖቱን የተቀበለው: ወይም ሕጉን ያወጣውና ሕጉ የወጣለት ሰው: ኹሉም: ያን እምኖ የተቀበለውን ሃይማኖት: ወይም እምኖ ያወጣውንና የወጣለትን ሕግ: በእውነት ሥራ ላይ ካላዋለው እኮ: ያ: ሃይማኖት: ወይም ያ ሕግ: ራሱ: ዕርቃኑን: ወይም ብቻውን የሚያደርገው ምንም ነገር ሊኖር ከቶ አይችልም፤ አማካይ ወይም መገለጫ ኾኖ የሚያገለግለው መሣሪያ ይፈልጋል፤ እንደዚያ ካልኾነ: የዚያ ሃይማኖት: ወይም: የዚያ ሕግ መኖር: ለብቻው: ምንም ጠቀሜታ፥ ምንም ዋጋ የለውም:: ሃይማኖቱ: ወይም ሕጉ: በትክክል እንዲሠራና የታለመለትን ፍሬያማ ውጤት እንዲያበረክት ከተፈለገ: ያ ሕያው መሣሪያ: እርሱም ሰው: እውነተኛና ታማኝ፥ ቅንና ንቁ ኾኖ መገኘት አለበት::

ለምሳሌ: በዓለም ላይ: ካሉ ሃይማኖቶች መካከል: እኔ የማምንበት: ፍጹም መልካም የኾነው: የክርስትና ሃይማኖት አለ፤ በእየአገሩም: በሥራ ላይ እንዲውሉ የወጡ: ጥሩ ጥሩ: የሰዎች ሕጎች አሉ:: ይኹን እንጂ: የክርስትናው ሃይማኖትም ኾነ: እነዚህ: የሰዎቹ ሕጎች ቢኖሩም: የሚጠበቀውና የሚፈለገው የዓለሙ ፍቅርና ሰላም፥ ብልጽግናና ዕረፍት: በየአገሩና በሕዝቦች መካከል ሊመጣ አልቻለም! ለምን? የዚህ ምክንያቱ: ራሱ ሰው ኾኖ ተገኘ! የሰው: የእውነተኛነቱና የታማኝነቱ ጕድለት ማለት ነው:: ጉድለቱና ችግሩ! የሃይማኖቱ: ወይም የሕጎቹ ሳይኾን: የፈጻሚውና የአስፈጻሚው: የራሱ የሰዉ ጕድለትና ችግር መኾኑ ተረጋገጠ::

“ሥራ”ንም: በዚሁ መልክ ውሰዱት! “ሥራ”: በራሱ አይበላሽም፤ ማናቸውም ዓይነት: ረቂቅ ኾነ ግዙፍ፥ የአእምሮ ይኹን: ወይም የእጅ ሥራ የሚበላሸው: ከሠሪው: ወይም ከሠራተኛው እንጂ: ራሱ: ሥራው: በራሱ ሊበላሽ አይችልም፤ ሓዋርያው: *“አንተ ሰው ሆይ! ለእግዚአብሔር የምትመልስ: ማነህ? ሥራ ሠሪውን: 'ስለምን እንዲህ አደርገህ ሠራኸኝ' ይለዋልን? ወይም: ሸክላ ሠሪ: ከአንዱ ጭቃ ክፍል: አንዱን ዕቃ: ለክብር፥ አንዱንም: ለውርደት: ሊሠራ: በጭቃ ላይ: ሥልጣን የለውምን?”*[*] ሲል እንደጻፈው::

ስለዚህ: እግዚአብሔር: ሃይማኖትና የሕይወት ሕግ አድርጎ: ለሰው ልጆች: በእውነት የሰጠው: ይህ “ኢትዮጵያዊነት”: ሰዎች: ማለትም: እናንተና እኔ ጭምር: በእውነት አምነንበትና ሕይወት አድርገነው: በእውነት ካልኖርነው: ውጤቱ: ቀደም ብዬ በምሳሌነት ካቀረብሁት ኹኔታ የተለየ ሊኾን አይችልም:: እናንተና እኔ: “ኢትዮጵያዊነት”ን: እውንና ፍሬያማ ለማድረግ: ለዚሁ “ኢትዮጵያዊነት”: እውነተኞች አማኞችና ታማኞች፥ ቅኖችና ንቁዎች አገልጋዮች ኾነን መገኘት አለብን::

በኢትዮጵያ ላይና በኢትዮጵያውያን መካከል: የዛሬውን የመሰለ: ብልሹና የጥፋት ዘመን ሰፍኖ፥ ሰዎች: ለልዩ ልዩ መቅሠፍትና ሥቃይ ተዳርገው የሚታዩት: በዚህ ምክንያት ነው:: ጥፋቱ: የዘመኑ የኢትዮጵያ ትውልድ እንጂ: የ“ኢትዮጵያዊነት” አይደለም፤ እርሱ: ማለትም: ይኸው “ኢትዮጵያዊነት”: በእግዚአብሔር ታስቦ የተሠራ፥ ተጠብቆ የሚካኼድም ስለኾነ: እንከን የለበትም::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በሌሎች አገሮችና በመላው ዓለምም ላይ የደረሰውና እየደረሰ ያለው ችግር ኹሉ፡ ይኸው ነው፤ ከዚህ የተለየ ሊኾን አይችልም። በአገራችን ሲደርስ የኖረውና ዛሬ ደርሶ የሚታየው ኹኔታ እኮ፡ ይህን እውነታ ያረጋግጥላችኋል። ምን ጊዜም፡ የአገራችንን ኹኔታ የሚለዋውጠው፡ ወይም የሚወስነው ምሥጢራዊው ምክንያት፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ የሚኖረው የአቀባበልና የተፈጻሚነት ደረጃው ነው፤ የመጸከሙ፡ ወይም፡ የመበርታቱ ነገር ማለቴ ነው። ይህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ሲጸከም፡ ማለትም፡ በዚህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በእውነት የሚያምኑት፡ የ"እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን" ቍጥር ሲያንስ፡ ኢትዮጵያ፡ በጠላት ትወረራለች፤ ኢትዮጵያውያንም፡ በንስሓ፡ ወደእውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸው እስከሚመለሱ ድረስ፡ ባዕዳኑ፡ በገዢነት ሥልጣናቸው የገነኑ ኾነው ይቆያሉ። ዛሬ፡ እንጻለው የኢትዮጵያ ትውልድ ማለት ነው።

በዚህ አንጻር፡ ይህ "ኢትዮጵያዊነት"፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ሲበረታ ደግሞ፡ ማለትም፡ በዚህ "ኢትዮጵያዊነት" በእውነት የሚያምኑት፡ የ"እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን" ቍጥር ሲበዛ፡ ኢትዮጵያ፡ ወራሪዎቿን አስወግዳ፡ ልጆቿን፡ ወደነበረው የክብር ማዕርጋቸው መልሳ፥ በጠላቶቿ ዘንድ ሳይቀር፡ በድል አድራጊነት ተፈርታ፥ በነጻነቷ ተከብራና በኹሉም ዘንድ ተወድዳ፥ በፍቅርና በሰላም፥ በብልፅግናና በዕረፍት፡ ህልውናዋን ትቀጥላለች፤ ኢትዮጵያውያንም፡ በእውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸው ጸንተው፥ እርስ በርሳቸው ተስማምተውና ተረዳድተው ይኖራሉ።

ዛሬ ያለው፡ የአገራችንና የትውልዷ ኹኔታ፡ አኹን ካለበት፡ ከዚህ አሉታዊ ገጽታው ተመልሶ፡ የመልካም ለውጥ ፈለግን ካላሳየ፥ ወይም፡ እስኪያሳይ ድረስ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" የቃል ኪዳኑ አለመጠበቅ ጠንቅ ወዳስከተለው የመርገም ፍዳው፡ በዚሁ፥ ወይም በባሰ መጠን፡ ይቀጥላል። ወደአዎንታዊ መልኩ ተመልሶ፡ የመልካም ለውጥ ገጽታን ካሳየ ግን፡ "ኢትዮጵያዊነት" የሚያስገኘውን፡ የበረከት ፍሬ፡ የሚሰበስብና በእርሱ የሚጠቀም ይኾናል።

እንደማናቸውም ሃይማኖት፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" ትልቁ ጥቅሙ፡ በጋራና በማኅበር ብቻ ሳይኾን፡ በግልም ሊኖሩት እንዲቻል አድርጎ፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች ኹሉ፡ የሰጠው ጸጋ መኾኑ ነው። ቀደም ብላችሁ እንደተረዳችሁት፡ "ኢትዮጵያዊነት"፡ ተጨባጭነት፥ ግዝፈት፡ ወይም ሥጋዊነት ያለው ሳይኾን፡ በኅሊና ብቻ በሚታሰብና በእውነት መንፈስ የሚቀበሉት፥ ረቂቃን ባሕርያቱ በኾኑት፡ በእውነት የሚታወቅ፥ በሃይማኖት የሚያዝና በሕይወት የሚኖርበት መኾኑ፡ የቱን ያህል ጠቃሚነት እንዳለው በማስተዋል ተመልከቱት!

አለዚያማ፡ እንዲህ ባለው ዓለም ውስጥ፥ እንዲህ ባለው ኅብረተሰብ መካከል የምንኖር፡ እናንተ እና እኔ፡ ምን ይውጠን ነበር? ምንስ እንኾን ነበር? እንዲህ ያለውን ጸጋ ስለሰጠን፡ አዎን! እግዚአብሔርን፡ ከልባችን ማመስገን ይገባናል።

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
ሦስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳን መልከ ጼዴቅ፤
ኢትዮጵያዊነት፡ በእርግጥ፡ እውን ሊኾን ችሏልወይ?

ኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይኾኑ፡ በዓለም ላይ ያሉ፡ የሰው ልጆች ኹሉ፡ ለመልካም ህልውናቸው ይጠቅማቸው ዘንድ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን፡ ይህን የ"ኢትዮጵያዊነት" ጸጋ፡ ግለሰቦችም ኾኑ ሕዝቦች፡ በአግባቡ ተቀብለው፡ በእውነተኛነትና በታማኝነት የሚኖሩት ወይም የማይኖሩት ከኾነ፡ ውጤቱ፡ በክፉዉም ኾነ በደግ ጎኑ፡ ያው፡ በኢትዮጵያውያኑ ላይ እንደደረሰውና እንደሚደርሰው ይኾናል።

እንግዲህ፡ እስካኹን እንደተብራራላችሁና ወደፊትም በምታቀርቧቸው ጥያቄዎቻችሁ፡ በበለጠ ተስፋፍቶ እንደሚታተተው፡ ለማናቸውም ሰው፡ ራሱን እንዲህ አድርጎ፡ በአዲስ ሰውነት፡ ሊለውጥ የሚያስችለውን፡ ይህን የመሰለውን መንፈሳዊ ኃይል አጎናጽፎ፡ ያ ሰው፡ ከሌላው፡ ከማናቸውም ሰው ጋር፡ የመጨረሻውና ፍጹም የኾነውን ሰላማዊ ግንኙነት ለመመሥረት ከሚበቃበት፡ የአስተሳሰብ ልዕልና የሚያደርሰው ብቸኛ መንገድ፡ የ"ኢትዮጵያዊነት" እምነት መኾኑን፡ እናንተ ራሳችሁ አውቃችሁ፡ ለሌላውም፡ በይፋ ማሳወቅ ይገባችኋል።

የዲያብሎስ ሐሰት መፈራረስ አለበት።

ጥያቄ:- *በዓለም የሚኖሩ፡ አንዳንድ የክርስቲያን ወገኖችና ክርስቲያን ያልኾኑ ወገኖች፡ ዘርንና የመልክ ቀለምን በሚመለከት፡ የ"ኢትዮጵያዊነት"ን ሃይማኖታዊ አቋም የሚጻረር አስተሳሰብ ያላቸው ስላሉ፡ "ኢትዮጵያዊነት" ለዚህ ምን መፍትሔ ይኖረው ይኾን?*

መልስ:- በእያንዳንዱ አገር፡ በተለይም፡ ራሳቸውን፡ "ክርስቲያኖች ነን" ብለው በሚጠሩት ዘንድ፡ የዘር ጥላቻና የጎሣ ግጭት፡ በክልል፥ በብሔርና በዓለም አቀፍ ደረጃ ሲካኼድ ማየት፡ ለእውነተኛ ኢትዮጵያዊ፡ የማይጣጣም አሳዛኝ ድርጊት ብቻ ሳይኾን፡ ግብዝነትንም የሚያመለክት ኾኖ ይገኛል። እንዲሁም፡ ራሳቸውን "ክርስቲያን" ብለው በሚጠሩና ክርስቲያኖች ባልኾኑ አንዳንድ ወገኖች ዘንድ፡ እጅግ ሰፍነው የሚካኼዱ ይትበሃሎች አሉ፤ እነዚህም፡ በአንድ በኩል፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሴም ወይም ከያፌት ነገድ ብቻ እንደተወለደ በማስመሰል፡ "የመልኩ ቀለም፡ ነጭ ነው" የሚለው ነው።

በሌላው በኩል ደግሞ፡ "ክርስትና፡ የነጩ ሕዝብ፥ እስልምናም፡ የጥቁሩ ሕዝብ ሃይማኖት ነው" የሚለው አስተሳሰብ፡ በሃይማኖት ስም፡ በማናለብኝነትና በድፍረት የሚካኼድ፡ ግሃድ የኾነ የሐሰትና የማታለል ድርጊት በመኾኑ፡ ሊጋለጥና ሊታረም ይገባዋል። የግልና የተንኰል ዓላማን ከግብ ለማድረስ ሲባል፡ ይህን የመሰለውን የተሳሳተ፡ የሓሳውያን ይትበሃልንና አስተሳሰብን ፈጥሮ፡ እንዲህ በሰፊው መንዛት፡ የዚህ በደል ፈጻሚዎቹን፡ ለዘለዓለም ኵነኔ የሚዳርገውን፡ መለኮታዊ ፍርዱን በሚሰጠው፡ በኃያሉ እግዚአብሔር ላይ፡ ታላቅ ክህደትን እንደመፈጸም ይቆጠራል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ድንግል ማርያምንና ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ነጮች እንደኾኑ አድርገው፡ ባዕዳን የሚሥሉትን ሥዕል፡ በተለይ ኢትዮጵያውያን፡ "ምስለ ፍቁር ወልዳ" ብለው፡ በእየቤተ ክርስቲያኑ የሚገለገሉበት መኾኑ፡ አግባብ አይደለምና፡ ይህ ከባድ ስሕተት ሊታረምና ሊስተካከል ይገባዋል።

እዚህ ላይ፡ ይህን በሚመለከት፡ ሊወሳ የሚገባው፡ አንድ ቁም ነገር አለ። ይኸውም፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት፡ ለሰው ዘር ስለተገኘው፡ የዘለዓለም ትድግና፡ የተነገረው፡ የተስፋው መፈጸምና የምሥራቹ (የወንጌሉ) መልእክት፡ ከነጩም ኾነ ከጥቁሩ ሕዝብ ጆሮ ከመድረሱ፡ ከእያሌ ምዕት ዓመታት በፊት፥ ወይም፡ ኹለቱም ወገኖች ወይም ከኹለት አንዳቸው፡ የክርስትናውም ኾነ፡ የእስልምናው ሃይማኖት መኖሩን እንኳ ከመስማታቸው፡ ከብዙ ሺህ ዓመታት አስቀድሞ፡ ኹሉን በፈጠረ፡ አንድ አምላክ አምኖ፡ እርሱን ብቻ የማምለክ ሥርዓት፡ ማለትም፡ አምልኮተ እግዚአብሔር፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከመጀመሪያው የአዳምና ሔዋን ቃል ኪዳን አንሥቶ፡ ጸንቶ መኖሩ፡ በፍጥረተ ዓለሙ ዘንድ መታወቁ ነው።

አዎን! "የደቡቧ ወይም የሳባዋ" የሚል መታወቂያ ቅጽል የተሰጣት፡ ኢትዮጵያዊቷ ንግሥታቸው ማክዳ፡ የኢትዮጵያዊነትን ቅዱስ ዓላማ፡ ለፍሬ ለማብቃት፡ ባላት ቀናዒነት፡ ማለትም ለፈጣሪዋ፡ ለእግዚአብሔር ባላት ፍቅር ተነሣሥታ፡ ወደኢየሩሳሌም ያደረገችውን፡ ገናና የኾነውን፡ የተቀደሰ ጉዞዋን እስከፈጸመችበትና በእርሷ ምክንያት፡ የአሪቱ እምነት፡ ወደኢትዮጵያ እስከመጣበት ጊዜ ድረስ፡ በዚህ፡ "አንድ እግዚአብሔር" በሚለው አምልኮ ላይ የተመሠረቱት፡ የቀደሙት፡ የብሉዩ ኪዳን፡ ቃል ኪዳናት፡ የኢትዮጵያውያን ሃይማኖት መሠረት ኾነው ኖረዋል። ንግሥት ማክዳ፡ ወደኢየሩሳሌም ያደረገችው ይህ ምክንያታዊ ጉዞ፡ የሕገ አሪትን ቃል ኪዳናት ወደኢትዮጵያ ለማምጣት፡ በር ከፋች ኾኗል።

እነዚህም፡ በኋለኛው ዘመን፡ በአዲሱ ኪዳን በጸደቀው፡ በክርስትና ሃይማኖት መሰላልነት፡ ለመጨረሻው የዘውድ አክሊል የበቁት ናቸው።

ከዚህ በላይ የተወሱትን እውነታዎች መሠረት በማድረግ፥ ለተነሣውም አጠያያቂ ነጥብ፡ መፍትሔ የኾነውን ምላሽ ለማግኘት ያህል፡ "ኢትዮጵያውያን፡ የኹሉም ወገኖች፡ ማለትም፡ የጥቁሩም፥ የቀዩም፥ የነጩም ሕዝቦች ወኪሎች በመኾን፡ ከእስልምና ሃይማኖት መምጣት አስቀድሞ፡ ክርስትናን ተቀብለው፥ ከይሁድና ሃይማኖት በፊት ሳይቀር፡ አምልኮተ እግዚአብሔርን ይዘው፥ የቅዱሱን ኪዳን ውርስ በምግባር ላይ አውለውታል!" ብሎ፡ በማያሻማ ኹኔታ መደምደም፡ አጥጋቢና ተገቢ ይኾናል።

መልከ ጼዴቅ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ እስከዛሬ፡ ለምን፡ እንዲህ እንዲታወቅ ሳይደረግ ቆየ?

ጥያቄ፡- *እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች መልካም ሕይወት ያዘጋጀውን፡ ይህን የመሰለውን ጸጋውን የገለጸበት፡ ያ መልከ ጼዴቅ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ እንዲህ፡ የዘር አባታቸው፥ የትውልድ ግንዳቸው፥ መጠሪያ ስማቸውና ለ"ኢትዮጵያዊ" ማንነታቸው መታወቂያ ከኾነ፡ እንዴት፡ እስከዛሬ፡ በይፋ ሳይታወቅ፡ እንዲያው፡ ምሥጢር ኾኖ ኖረ? ሌላው ቢቀር፡ በእኛ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ እንኳ፡ አኹን፡ አንተ፡ በአቀረብኸው መልክ፡ እንዴት እንዲታወቅ ሳይደረግ፥ ያም ባይቻል እንኳ፡ እንዴት ሳይሞከር ቆየ?*

መልስ፡- እስካኹን ካቀረባችኋቸው፡ ቁም ነገሮችን ከያዙት ጥያቄዎቻችሁ መካከል፡ ይህንም የመልከ ጼዴቅን የተደበቀ ጥቃት ሳትዘነጉ፡ አከላችሁ በመጠየቃችሁ አደንቃችኋለሁ። የቅርቦቹን፡ የግሪካውያንንና የሮማውያንን፥ የቀሩትንም የምዕራባውያንን ትተን፡ ከሩቆቹ፡ ከምሥራቃውያን የዓለም ሕዝቦች ኹሉ፥ "የአብርሃም ልጆች ነን!" ከሚሉት፡ ከአይሁድ እና "'ክርስቲያን' ያደረግናችሁ፡ እኛ ነን!" ከሚሉን፡ ከግብፃውያን ሳይቀር፡ ኢትዮጵያንና ልጆቿን የሚጠሉ፡ ባዕዳንና ተባባሪዎቻቸው የአገር ተወላጆች ጭምር፡ የመልከ ጼዴቅ ስም እንዲነሣ፥ ዜና መዋዕሉ እንዲነገር፥ ዝክረ ነገሩም እንዲወሳ ፈጽሞ አይፈልጉም፤ ምክንያቱን ለማወቅ፡ ርቆ መኼድ፥ ጠልቆ መመራመርና ብዙ መድከም አያሻም፤ ምክንያቱ፡ <u>"መልከ ጼዴቅ"</u> ያስገኘው፡ ይህ <u>"ኢትዮጵያዊነት"</u>፡ እኛን ኢትዮጵያውያንን፡ በእምልኮተ እግዚአብሔር ላይ በተመሠረተው ሕዝብነታችንና አገርነታችን፥ ሃይማኖታዊነታችንና መንግሥትነታችን፥ እንዲሁም፡ በቋንቋ፥ በፊደልና በሥነ ጽሑፍ፥ በእውቀት፥ በጥበብና በሥልጣኔ ይዞታዎቻችን፡ ከኹሉ ቀዳሚዎች የሚያደርገን፡ ስለኾነ ብቻ ነው።

<u>*የመልከ ጼዴቅ ስም መነሣት፥ የዜና መዋዕሉ መነገር፥ የዝክረ ነገሩም መወሳት ማለት፡ እያንዳንዱን ኢትዮጵያዊ፥ እያንዳንዷንም ኢትዮጵያዊት፡ ለእውነተኛ ማንነታቸው ቀስቅሶ ማብቃት፥ በባዕዳን ከሚመሩ ሥጋውያንና መንፈሳውያን ገዢዎች ቀንበርም ነጻ ማውጣት ማለት እንደሚኾን፡ እኒህ ተቃዋሚዎችና ባለጋራዎች ያውቃሉ።*</u>

አዎን! እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊና እያንዳንዷ ኢትዮጵያዊት፡ የመልከ ጼዴቅ ልጆች መኾናቸውን ያወቁ እንደኾነ፥ ማለትም፡ የእርሱ ልጆች ከመኾናቸው የተነሣ፡ በዚህ ኢትዮጵያዊነታቸው፡ ከእግዚአብሔር የተቀበሏቸው የዘለዓለም ሀብቶችና ጸጋዎች፡ ምን ምን እንደኾኑ ካወቁ፡ በሥጋዊዉም ኾነ በመንፈሳዊው የሰዎች ምሥጢራዊ ኃይል፡ "ሰጥ፡ ለጥ ብለው አይገዙልንም!" ብለው ይፈራሉ።

ዲያብሎስና ባዕዳን ጭፍሮቹ፥ እንዲሁም በአገሪቱ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና፡ የሥልጣን መንበሮች ላይ የሚቀመጡት ሥጋውያንና መንፈሳውያን ገዢዎች፡ ከነደጋፊዎቻቸው፡ ይህን ከመሰለው ፍርሃታቸው የተነሣ፡ በአገሩ፡ በኢትዮጵያና በወገኖቹ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ሳይቀር፡ የመልከ ጼዴቅ ስም እንዳይነሣ፥ ዜና መዋዕሉ እንዳይነገር፥ ዝክረ ነገሩም እንዳይወሳ፡ በጠቅላላ፡ ደብዛው፡ ፈጽሞ እንዲጠፋ አድርገው ኖሩ። በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጸሎቶች ውስጥ እንኳ፡ ከባዕዳኑ ወገን የኾኑት፡ የሌሎቹ ብዙዎች፡ ቅዱሳን ስም፡ በዝርዝርና በተደጋጋሚ እየተወሳ፡ በዝማሬ ሳይቀር፡ ሲወደስና ሲዘከር፡ የመልከ ጼዴቅ ብቻ ተለይቶ እንዲቀር መደረጉ፡ ከማስደነቁ ጋር፡ ኾን ተብሎ የተካኼደውን፡ ይህንኑ ደባ፡ በምስክርነት አጋልጦ ያሳያል።

በአኹኑ ጊዜም፡ ቀደም ብዬ በጠቀስኳቸው ተቃዋሚዎችና ባለጋራዎች ዘንድ፡ ከፍተኛ ድንጋጤና ሽብር ተፈጥሮ፥ በ"ኢትዮጵያዊነት" ላይ የተከሩት፡ ይህና ሌሎቹ፡ ቀደም ብለው፡ ታትመው ለሕዝብ የተሠራጩት መጻሕፍቴ እንዳይነበቡ፡ በአዘጋጁው ላይ ጭምር፡ ስም የማጥፋት ዘመቻ፡ የሚካኼድበት <u>አንዱ ምክንያት፡ እኒህ መጻሕፍት፡ የመልከ ጼዴቅን፡ ስሙን ብቻ ሳይኾን፡ ዜና መዋዕሉንና ዝክረ ነገሩን፡ ዘርዝረውና ተንትነው በማውጣቸው መኾኑን፡ ልታውቁት ይገባል።</u> ነገር ግን፡ በነቢዩ፡ *"ጊዜ ገቢር ለእግዚአብሔር"* እንደተባለ፡ እግዚአብሔር፡ ሥራውን የሚሠራበት ጊዜ ስላለው፡ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ የትውልድ ግንዳቸውና ጫፋቸው፡ አባቶቻቸውና መሪዎቻቸው ስለኾኑት፡ ስለአማናዊው የመጨረሻው መልከ ጼዴቅ ኢየሱስ ክርስቶስና የእርሱ ምሳሌ ስለኾነው ስለመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ፡ እንዲሁም፡ መሸጋገሪያ ስለኾነው፡ ስለመካከለኛው መልከ ጼዴቅ፥ ስለኹሉም ያውቁ ዘንድ፡ እነዚህ መጻሕፍት፡ ታትመው፡ ለሕዝብ እንዲሠራጩ፡ መለኮታዊ ፈቃዱ ኾነ።

ጥያቄ:- *"ታዲያ፡ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ:- ይህም፡ እናንተው፡ ራሳችሁ፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

አራተኛው ቃል ኪዳን፤
ኪዳነ አብርሃም።

ጥያቄ:- *አኹን ተራው፡ "ኪዳነ አብርሃም" የተባለው፡ የአራተኛው ቃል ኪዳን ነውና፡ ስለእርሱ ያለህን ሐተታ ለመስማት ተዘጋጅተናል።*

መልስ:- እግዚአብሔር፡ አራተኛውን ቃል ኪዳኑን ያደረገው፡ ከአብርሃም ጋር ሲኾን፡ ይኸው ቃል ኪዳን፡ በዘለዓለማዊነት የቀጠለበት ምልክት፡ ግርዛት ነው።

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
አራተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ አብርሃም።

ቃል ኪዳኑም፡ እንዲህ የሚል ነበር፡- "እግዚአብሔር፡ ለአብርሃም፡ እንዲህ ብሎ ተናገረው፡- 'እነሆ፡ ቃል ኪዳኔ ከአንተ ጋር ነው፤ ለብዙ አሕዛብ፡ አባት፥ ታላቅም ሕዝብ አደርግሃለሁ። ...የምድር ነገዶችም ኹሉ፡ በአንተ ይባረካሉ። ...ነገሥታትም፡ ከአንተ ይወጣሉ። ቃል ኪዳኔንም፡ በእኔና በአንተ መካከል፥ ከአንተም በኋላ፡ ከዘርህ ጋር፡ በትውልዳቸው፡ ለዘለዓለም፡ ኪዳን አቆማለሁ፤ ለአንተና ከአንተ በኋላ፡ ለዘርህ፡ አምላክ እኾናቸዋለሁ። ...በእኔና በአንተ መካከል፥ ከአንተም በኋላ፡ በዘርህ መካከል፡ የምትጠብቁት፡ ቃል ኪዳኔ፡ ይህ ነው፡- ከእናንተ፡ ወንድ ኹሉ ይገረዝ! ይህም፡ በእኔና በእናንተ መካከል፡ ላለው ቃል ኪዳን፡ ምልክት ይኾናል። የስምንት ቀን ልጅ ይገረዝ! ...ቃል ኪዳኔም፡ በሥጋችሁ፡ የዘለዓለም ቃል ኪዳን ይኾናል።"[፻፮]

ኢትዮጵያውያን፡ ይህን ቃል ኪዳን፡ ከነግርዛት ምልክቱ፡ አምነው ከተቀበሉት በኋላ፡ እስከዛሬ፡ አክብረው ሲፈጽሙት በመኖራቸው፡ እውነተኞቹ፡ የአብርሃም ልጆች መኾናቸውን አስመስክረዋል። ይኸውም፡ ከአብርሃም በፊት፡ አስቀድመው፡ በኪዳነ ልቦና፡ ይዘውት የነበረው፡ እግዚአብሔርን የሚያመልኩበት ሃይማኖታቸው፡ አብርሃም፡ ከፈጣሪው የተነገረውን የተስፋ ቃል ኹሉ በማመኑ፡ "ጽድቅ ኾኖ ተቈጠረለት!"[፻፯] ካስኘው ሃይማኖቱ ጋር፡ አንድ ዓይነት በመኾኑና ጥንት፡ ከአብርሃም በፊት፡ ቀደም ብለው፡ ከእግዚአብሔር አግኝተው፡ ሲፈጽሙት የነበረውን የግርዛት ሥርዓት፡ በዘመነ አሪትም፡ በቃል ኪዳን ምልክትነቱ፡ አጽንተው በመቀጠላቸው፡ ለዚህ መንፈሳዊ ክብር የሚያበቃቸው በመኾኑ ነው።

ለአይሁድ፡ የዘር አባታቸውና ለትውልድ ሐረጋቸው፡ ግንድ የኾነው አብርሃም፡ ስለእግዚአብሔርና አምልኮቱ፥ ስለመንግሥቱና ሥርዓቱ፡ በበለጠ ተምሮና አውቆ፡ የእግዚአብሔርን በረከት ያገኘው፡ ለኢትዮጵያውያን፡ የዘር አባታቸውና የትውልድ ሐረጋቸው ግንድ በኾነው፡ የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የሰላም ንጉሥ በተባለው፡ በመልከ ጼዴቅ እጅና አንደበት መኾኑ፥ እንዲሁም፡ ይኸው አብርሃም፡ ለእግዚአብሔር የሚገባውን አሥራት አውጥቶ ያቀረበው፡ ለዚሁ መልከ ጼዴቅ እንደነበረ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ተጽፎ የሚነበበውን የእግዚአብሔርን ቃል በመጥቀስ፡ ከዚህ ቀደም ብሎ በተሰጠው፡ በ፫ኛው ቃል ኪዳን ሓተታ ውስጥ ተገልጿል።

ግለሰቦች እና/ወይም ሕዝቦች፡ ከዚህ ቃል ኪዳን የተነሣ የሚያገኙት በረከት የሚታወቅበት መገለጫው፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ የመታሰቢያነቱ ቅርስ፡ በአኵስም ሓውልት ቅርፅ ሳይቀር ተጠብቆ ከኖረው፡ ከሥጋዊው ግርዛት ይልቅ፡ መንፈሳዊው ገጽታው የበለጠ ከፍተኛ ግምት ያለው መኾኑ በሃይማኖት ተረጋግጧል። አንድ ግለሰብ፡ በእግዚአብሔር ላይ ያለው እምነት፡ እውነተኛ መኾኑ ተረጋግጦ የሚታወቀው፡ እጅግ በርካታ በኾኑ መራራ መንገዶች፡ እስከሞት ድረስ ተፈትኖና በትእግሥቱ እስከመጨረሻው ጸንቶ፥ ይህንኑም፡ በበጎ ምግባር እውን አድርጎት ሲገኝ ብቻ ነው። ይህን የመሰለው ሃይማኖትና ምግባር፡ ያን ግለሰብ ወይም ያን ሕዝብ፡ ለፍጹም መንፈሳዊ ማዕርግ ያበቃዋል። ለዚህም፡ አብርሃም፡ ዓይነተኛ ምሳሌ ኾኖ፡ ሲወሳና ሲጠቀስ ይኖራል።

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፡፡
"እኔ" የምለው እኔን ኑ፡ ማነው?

በማናቸውም ዓይነት የስምምነት ውል ውስጥ ተካፋይ የኾነው፡ የእያንዳንዱ ተዋዋይ ወገን አባል፡ በስምምነቱ ውል ውስጥ ለተመለከቱት አንቀጾች፡ ተገዢ እንደመኾኑ መጠን፡ አንቀጾቹ የሚጠይቁትን ግዴታዎች ኹሉ እንዲፈጽም ይጠበቅበታል፡፡

ይህን የመሰለውን ሰብአዊና ዓለም-አቀፍ ሥነ ምግባር በመከተል፥ በተለይም፡ ለዚህ የተቀደሰ ቃል ኪዳን፡ ጥልቅ የኾነ፡ ሃይማኖታዊ አክብሮትን በመስጠት፡ ኢትዮጵያውያንና በዚህ ረገድ፡ እነርሱን የሚመስሏቸው እውነተኞች ክርስቲያኖች ጭምር፡ በአብርሃምና በራሱ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ደርሰው የታዩትን፡ እነዚያን የመሰሉትን ፈተናዎች፡ እስከመጨረሻው በመጽናት መቋቋምና መከራዎቹን በፍጹም ትእግሥት መቀበል ይኖርባቸዋል፡፡

በቀደሙት ዘመናት፡ አልፎ አልፎ ሲደርስ እንደኖረው ኹሉ፡ በአኹኑ ጊዜም፡ ይኸው ኹኔታ፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ፡ በግለሰብ ሕይወት ኾነ በአገር ሀልውና ደረጃ፡ እነሆ፡ ሰፍኖ ሲካኼድ ይታያል፡፡ ይኸው ሕዝብ፡ ለአብርሃም ለተሰጠው፡ ለዚህ ቃል ኪዳንና ለቀናትም፡ የቅዱሱ ኪዳን ቃል ኪዳናት፡ ያለው ታማኝነት እስከምን ድረስ እንደኾነ፡ ወይም በእነርሱ ላይ የሚፈጽመው ክህደት ይኖር እንደኾነ፥ ደግሞም፡ ፈተናውንና መከራውን፡ በትእግሥት በመቋቋም፡ እስከመጨረሻው ይጸና ወይም ይወድቅ እንደኾነ፡ እነሆ ገና እየተመዘነ ነው፡፡ "ክርስቲያኑ ዓለም" ተብሎ የሚጠራውንና "የአብርሃም ልጆች ነን፤ በቅዱሳት መጻሕፍት የታወቀውን፡ እግዚአብሔርንም እናመልካለን" ብለው የሚታመኑትን ሕዝቦች ኹሉ፡ ይኸው ጽዋ እየጠበቃቸው ነው፡፡

ኢትዮጵያውያን፡
እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች ስለመኾናቸው፡፡

ጥያቄ፡- *እኛ ኢትዮጵያውያን፡ "እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች፡ እኛ ነን!" እንላለን፡ ምክንያታችንን፡ በእርግጠኛነት እንድናውቀው፡ እዚህ ላይ ብትገልጽልን?*

መልስ፡- በ"አንድ እግዚአብሔር" የሚያምን፡ ማናቸውም ግለሰብ፥ በተለይም፡ ኢትዮጵያዊ፡ ለራሱም ኾነ ለሌላው ሰው፥ እንዲሁም፡ ለፈጣሪው፡ "እኔ የአብርሃም ልጅ ነኝ!" ብሎ በሚያስብበት፥ በሚናገርበትና በሚመሰክርበት ጊዜ፡ በብርቱ መጠንቀቅ አለበት፡፡ ምክንያቱም፡ "ነኝ!" ላለው፡ ለዚያ ማንነቱ፡ ራሱን፡ በሃይማኖት ብቻ ሳይኾን፡ በምግባር ጭምር ካላበቃ በቀር፡ "ነኝ!" ማለቱ ብቻ፡ ያንን ሰው፡ ለዚያ፡ "ነኝ!" ላለው ማንነቱ፡ ሊያበቃው ስለማይችል ነው፡፡

ይህ እውነታ፡ የማይታበል ትክክል መኾኑን፡ በምሳሌነት የሚጠቀሱት፡ ቀደም ብሎ፡ በመጥምቁ ዮሐንስ፥ በመጨረሻ፡ በአምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፥ ተከታትሎም፡ በሐዋርያው ያዕቆብ፡ የተነገሩት ቃላት ያረጋግጣሉ፡፡

ምዕራፍ ፫፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡
አራተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ አብርሃም፡
ኢትዮጵያውያን፡ እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች ስለመኾናቸው፡፡

መጥምቁ ዮሐንስ፡ "ከፈሪሳውያንና ከሰዱቃውያን፡ ብዙዎች፡ ወደጥምቀቱ ሲመጡ ባየ ጊዜ፡ እንዲህ አላቸው፡- "እናንት የእፉኝት ልጆች! ከሚመጣው ቁጣ እንድትሸሹ ማን አመለከታችሁ? እንግዴህ፡ ለንስሓ የሚገባ ፍሬ አድርጉ! በልባችሁም፡ 'አብርሃም፡ አባት አለን!' እንደምትሉ አይምሰላችሁ! እላችኋለሁና፥ 'እግዚአብሔር፡ ከእነዚህ ድንጋዮች፡ ለአብርሃም፡ ልጆችን ሊያስነሣለት ይችላል!' አኹንስ፡ ምሳር በዛፎች ሥር ተቀምጧል! እንግዴህ፡ መልካም ፍሬ የማያደርግ ዛፍ ኹሉ ይቆረጣል! ወደእሳትም ይጣላል!""

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "ያመኑትን አይሁድ፡ 'እናንተ፡ በቃሌ ብትኖሩ፡ በእውነት ደቀ መዛሙርቴ ናችሁ! እውነትንም ታውቃላችሁ! እውነትም፡ ነጻ ታወጣችኋለች!' አላቸው፡፡ እነርሱም መልሰው፡ 'የአብርሃም ዘር ነን! ለአንድም ስንኳ፡ ከቶ፡ ባሮች አልኾንም! አንተ፡ "ነጻ ትወጣላችሁ!" እንዴት ትላለህ?' አሉት፡፡ ኢየሱስም፡- 'እውነት፥ እውነት እላችኋለሁ! ኃጢአት የሚያደርግ ኹሉ፡ የኃጢአት ባርያ ነው! ባርያም፡ ለዘለዓለም በቤት አይኖርም! ልጁ፡ ለዘለዓለም ይኖራል! እንግዴህ፡ ልጁ፡ ነጻ ቢያወጣችሁ፡ በእውነት ነጻ ትወጣላችሁ! የአብርሃም ዘር መኾናችሁንስ አውቃለሁ! ነገር ግን፡ ቃሌ፡ በእናንተ አይኖርምና፡ ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ! እኔ፡ በአባቴ ዘንድ ያየሁትን እናገራለሁ! እናንተም ደግሞ፡ በአባታችሁ ዘንድ ያያችሁትን ታደርጋላችሁ!' ሲል መለሰላቸው፡፡

"እነርሱም መልሰው፡- 'አባታችንስ፡ አብርሃም ነው!' አሉት፡፡ ኢየሱስም፡ 'የአብርሃም ልጆች ብትኾኑ፡ የአብርሃምን ሥራ ባደረጋችሁ ነበር፡፡ ነገር ግን አኹን፡ ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነት፡ የነገርኋችሁን ሰው፡ ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ! አብርሃም፡ እንዲህ አላደረገም! እናንተ የአባታችሁን ሥራ ታደርጋላችሁ!' አላቸው፡፡ እነርሱም፡ 'እኛስ ከዝሙት አልተወለድንም፤ አንድ አባት አለን፤ እርሱም፡ እግዚአብሔር ነው!' አሉት፡፡

"ኢየሱስም፡- 'እግዚአብሔርስ አባታችሁ ከኾነ፡ በወደዳችሁኝ ነበር! እኔ፡ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቻለሁና! እርሱ ላከኝ እንጂ፡ ከራሴ አልመጣሁምና! ንግግሬን የማታስተውሉ፡ ስለምንድር ነው? ቃሌን ልትሰሙ ስለማትችሉ ነው፡፡

"እናንተ፡ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ! የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወድዳላችሁ! እርሱ፡ ከመጀመሪያ፡ ነፍስ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም፡ በእርሱ ስለሌለች፡ በእውነት አልቆመም፤ ሐሰትን ሲናገር፡ ከራሱ ይናገራል፡፡ ሐሰተኛ፥ የሐሰትም አባት ነውና! እኔ ግን፡ እውነትን የምናገር ስለኾንሁ፡ አታምኑኝም፡፡ ...ከእግዚአብሔር የኾነ፡ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል! እናንተ ከእግዚአብሔር አይደላችሁምና፡ ስለዚህ፡ አትሰሙም! ...እውነት፡ እውነት እላችኋለሁ! ቃሌን የሚጠብቅ ቢኖር፡ ለዘለዓለም ሞትን አያይም!' አላቸው፡፡

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት::
“እኔ” የምለው እኔነቴ: ማነው?

“አይሁድም: 'አብርሃም ስንኳ ሞተ! ነቢያትም ሞቱ! አንተም: "ቃሌን የሚጠብቅ ቢኖር: ለዘለዓለም ሞትን አይቀምስም!" ትላለህ! በውኑ: አንተ: ከሞተው: ከአባታችን ከአብርሃም ትበልጣለህን? ነቢያትም: ሞቱ! ራስህን: ማንን ታደርጋለህ?' አሉት:: ኢየሱስም: '...አባታችሁ አብርሃም: ቀኔን ያይ ዘንድ: ሐሤት አደረገ! አየም! ደስም አለው!' አላቸው:: አይሁድም: 'ገና: ሃምሣ ዓመት ያልኾነህ: አብርሃምን አይተሃልን?' አሉት: ኢየሱስም: 'እውነት፥ እውነት እላችኋለሁ! አብርሃም ሳይወለድ: እኔ አለሁ!' አላቸው::”

ሐዋርያው ያዕቆብም: *“አንተ: ከንቱ ሰው! ሃይማኖት (እምነት): ከምግባር (ከሥራ) ተለይቶ: የሞተ መኾኑን ልታውቅ ትወድዳለህን? አባታችን አብርሃም: ልጁን ይስሓቅን: በመሠዊያው ላይ ባቀረበው ጊዜ: ሃይማኖቱ: በምግባር የጸደቀ አልነበረምን? ሃይማኖቱን ከምግባሩ ጋር አብሮ የደርግ እንደነበረ፥ ሃይማኖቱም በምግባር እንደተፈጸመ ትመለከታለህን? ...ከነፍስ የተለየ ሥጋ: የሞተ እንደኾነ: እንዲሁ ደግሞ: ከምግባር የተለየ ሃይማኖት: የሞተ ነው!”*[፹፫] ብሎ ጽፏል::

የአብርሃም ሃይማኖትና ምግባር: በእግዚአብሔር ቃል: እንዲህ: አንድ ኾነውና ሠምረው: በግልጽ እንደቀረቡ ኹሉ: በኢትዮጵያዊው ሰውነትም ላይ: እንዲሁ ተፈጽመው መገኘት አለባቸው:: ስለኪዳኑ አብርሃም የታተተው: ይህ አቀራረብና አገላለጽ: ለሌሎቹ ቃል ኪዳናት ኹሉ ሊጸና እንደሚገባም አስተውሉ!

ኢትዮጵያውያን: የቃል ኪዳኑን: ሥጋዊ የግርዛት ምልክት: ወንዶቹም፥ ሴቶቹም: በሰውነታቸው አካል ላይ በማሳየት ብቻ ሳይኾን: መንፈሳዊ ገጽታውንም: በሃይማኖታዊ ኹለንተናው ጠብቀው በመፈጸም የሚኖሩ በመኾናቸው: እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች: እነርሱ መኾናቸውን አረጋግጠዋል:: ከሥጋቸው ግርዛትም ጋር: በቅዱሱ ኪዳን የ“ኢትዮጵያዊነት” ሃይማኖታቸው: የቱን ያህል ጽናትን እንዳሳዩ: በዚህ የረዥም ዕድሜ ህልውናቸው: በእየዘመናቱ ለደረሰባቸው የተለያየ ፈተናና መከራ ሳይሸነፉ: በድል አድራጊነት እያለፉ: ከዛሬው ጊዜ ለመድረስ መቻላቸው: በሃይማኖት ብቻ ሳይኾን: በምግባርም: የአብርሃም ልጆች ለመኾናቸው: ይህም: ሌላው ማስረጃ ነው:: ይህን እውነታ በቀጣይነት ለማስመስከር: የዛሬዎቹ ኢትዮጵያውያን: የሃይማኖትና የምግባር ፍሬ: ለወደፊቱ ገና ይጠበቃል:: የዚህን ትክክለኛ ግምገማ ለመስጠት: ፋንታው: የመጪው ትውልድ ይኾናል::

ስለኢትዮጵያዊቷ ኬጡራ::

ጥያቄ:- *“አብርሃምም ደግሞ: በስምዋ: 'ኬጡራ' የተባለች ሚስት አገባ፤” ስለሚለው: የመጽሐፍ ቃል: ከዚህ ጋር አያይዘህ የምትነግረን ነገር አለን?*

መልስ:- አዎን! አለ:: ይህ ቁም ነገር: እዚህ ላይ መነሣቱ: ፍጹም አግባብነት አለው፤ ምክንያቱም: አብርሃምንና ኬጡራን: ከኢትዮጵያዊነት ጋር: በጽኑ የሚያስተሣሥር ምሥጢር ስላለው ነው::

ቁም ነገሩን ላብራራላችሁ፡- አብርሃም፡ ሣራ ከሞተች በኋላ፡ "ኬጡራ" የተባለች ሚስት አግብቶና ከእርሷ ልጆችን ወልዶ መኖሩ፥ ከወለዳቸው ልጆቹ መካከል፡ "ምድያም" አንዱ ሲኾን፡ ሙሴ ያገባት ሚስቱ "ሲፓራ"ም፡ የምድያማዊው ካህን፡ የዮቶር (የራጉኤል) ልጅ በመኾኗ፡ "ኢትዮጵያዊት" ስለተባለች፡ ምድያማውያን፡ ኢትዮጵያውያን መኾናቸው፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ተጽፎ ይነበባል።

ስለዚህ፡ ኬጡራ፡ ራሷ "ኢትዮጵያዊት"፥ የኢትዮጵያውያንም እናት መኾኗ፥ ከዚህ የተነሣም፡ ኢትዮጵያውያን፡ የአብርሃም ሚስት በነበረችው፡ በዚችው፡ በኬጡራ ምክንያት፡ በቀጥታ በሥጋና ደም ጭምር፡ ከአብርሃም ጋር የተዛመዱ መኾናቸው ይታወቃል። የሚታወቀው፡ ይህ ብቻ አይደለም፤ አብርሃም፡ ኢትዮጵያዊቷን ኬጡራን ሊያገባ የቻለው፡ ከአረማዊነት ወጥቶ፡ የእግዚአብሔር ወገን እንዲኾንና በአንዲት ሚስት እንዲወሰን ላደረገው ኢትዮጵያዊነት ያበቃውን ግርዛትን ከተቀበለ በኋላ መኾኑ ጭምር ነው እንጂ። በግርዛት ምልክትነት፡ ከእግዚአብሔር ጋር፡ የዘለዓለም ቃል ኪዳንን ለማድረግ የበቃበትን፡ ይህን እውቀት፡ ጸጋና በረከት፡ ቀደም ብሎ ያገኘው ደግሞ፡ "የልዑል እግዚአብሔር ካህንና የሰላም ንጉሥ" ከተባለው፡ ከኢትዮጵያዊው መልከ ጼዴቅ መኾኑም፡ ሲዘከር የሚኖር እውነታ ነው።

ከዚህ በቀር፡ ኬጡራ፡ የመልከ ጼዴቅ ወገን ስለመኾኗ፥ አብርሃምም፡ እርሷን፡ ቀደም ብሎ፡ ገና ሣራ በሕይወት እያለች፡ ማንነቷን ሊያውቅ፥ ከግርዛቱና ሣራ ከሞተችም በኋላ፡ በእግዚአብሔር ሕግ መሠረት፡ በሥርዓት አግብቷት ሊኖር እንደቻለ የሚያመለክተውን፡ የዘመኑን ዜና መዋዕል ልታውቁትና ልታስተውሉት ይገባል። እርሱም፡ ስሙና ግብሩ እንደሚያስረዳው፡ እግዚአብሔርን የሚያመልክና የሚፈራ፥ የመልከ ጼዴቅ ወገንም የነበረ፡ "አቤሜሌክ" የተባለ፡ ኢትዮጵያዊ ንጉሥ ያስተዳድራት ወደነበረችው ምድር፡ አብርሃም፡ በዘጠና ዘጠኝ ዓመቱ ከተገረዘ በኋላ፡ በእንግድነት፥ ማለትም፡ በስደተኛነት ይቋመጥባት ዘንድ፡ ከፈጣሪው ትእዛዝ ገብቶባት እንደነበረ የሚገልጸው፡ የመጽሐፍ ቃል ነው፡ ቃሉም፡ እንዲህ ይላል፡-

"አብርሃምም፡ ከዚያ ተነሥቶ፡ ወደአዜብ (ወደደቡብ) ምድር ኼደ፡ በቃዴስና በሱር መካከል ተቀመጠ፤ በጌራራም፡ በእንግድነት ተቀመጠ። አብርሃምም፡ ሚስቱን ሣራን፡ 'እኅቴ ናት!' አለ፤ የጌራራ ንጉሥ፡ አቤሜሌክም ላከና፡ ሣራን ወሰዳት።

"እግዚአብሔርም፡ ሌሊት፡ በሕልም፡ ወደአቤሜሌክ መጣ፤ እንዲህም አለው፡- 'እነሆ፡ አንተ ስለወሰድሃት ሴት፡ ምውት ነህ፤ እርሷ፡ ባለባል ናትና!' አቤሜሌክ ግን፡ አልቀረባትም ነበር፡ እንዲህም አለ፡- 'አቤቱ! ጻድቁን ሕዝብ ደግሞ፡ ታጠፋለህን? "እኅቴ ናት!" ያለኝ፡ እርሱ አይደለምን? እርሷም ደግሞ፡ ራሷ፡- "ወንድሜ ነው!" አለች፤ በልቤ ቅንነትና በእጄ ንጹሕነት፡ ይህን አደረግሁ።"

"እግዚአብሔርም፡ በሕልም አለው፡- 'ይህን፡ በልብህ ቅንነት እንዳደረግህ፡ እኔ አወቅሁ፤ እኔም ደግሞ፡ በፊቴ ኃጢአት እንዳትሠራ፡ ከለከልሁህ! ስለዚህም፡ ትነካት ዘንድ፡ አልተውሁህም፤ አኹንም፡ የሰውየውን ሚስት መልስ! ነቢይ ነውና፥ ስለአንተም ይጸልያል፤ ትድናለህም። ባትመልሳት ግን፡ አንተ እንድትሞት፥ ለአንተ የኾነውም ኹሉ እንዲሞት፡ በእርግጥ እወቅ!'"

"አቤሜሌክም፡ በነጋታው ማለደ፤ ባሪያዎቹንም ኹሉ ጠራ፡ ይህንም ነገር ኹሉ፡ በጆሮአቸው ተናገረ፡ ሰዎቹም፡ እጅግ ፈሩ። አቤሜሌክም፡ አብርሃምን ጠርቶ፡- 'ይህ፡ ያደረግህብን፡ ምንድር ነው? ምንስ ክፉ ሠራሁብህ? በእኔና በመንግሥቴ ላይ፡ ትልቅ ኃጢአት አውርደሃልና፡ የማይገባ ሥራ፡ በእኔ ላይ ሠራህብኝ፤ ይህን ማድረግህ፡ ምን አይተህ ነው?' አለው።

"አብርሃምም አለ፡- 'በዚህ ሥፍራ፡ እግዚአብሔርን መፍራት፡ በእውነት እንደሌለ፥ ለሚስቴም ሲሉ እንደሚገድሉኝ ስላሰብሁ ነው። እርሷም ደግሞ፡ በእውነት፡ እኅቴ ናት፤ የእናቴ ልጅ አይደለችም እንጂ፡ የአባቴ ልጅ ነች፤ ለእኔም፡ ሚስት ኾነች። እግዚአብሔርም፡ ከአባቴ ቤት ባወጣኝ ጊዜ፡ አልኋት፡- "በገባንበት አገር ኹሉ፡ ለእኔ የምታደርጊው፡ ወሮታ፡ ይህ ነው፡- 'ወንድሜ ነው!' ብለሽ፡ ስለእኔ ተናገሪ!'"

"አቤሜሌክም፡ በጎችንና ላሞችን፡ ወንዶችና ሴቶች ባሪያዎችን አመጣ፤ ለአብርሃምም ሰጠው፤ ሚስቱን ሣራንም፡ መለሰለት። እንዲህም፡ አለው፡- 'እነሆ፡ ምድሬ፡ በፊትህ ናት፤ በወደድኸውም፡ ተቀመጥ!' ሣራንም አላት፡- 'እነሆ፡ ለወንድምሽ፡ ሺህ ሚዛን ብር ሰጠሁት፤ ያም፡ እነሆ፡ ከአንቺ ጋር ባሉት ኹሉ ፊት፡ የዓይኖች መሸፈኛ ይኹንሽ! ጽድቅሽ፡ ለሰዎች ኹሉ ተገልጧልና።'"

"አብርሃምም፡ ወደእግዚአብሔር ጸለየ፡ እግዚአብሔርም፡ አቤሜሌክንና ሚስቱን፡ ባሪያዎቹንም ፈወሳቸው፤ እነርሱም፡ ወለዱ፡ እግዚአብሔር፡ በአብርሃም ሚስት፡ በሣራ ምክንያት፡ በአቤሜሌክ ቤት፡ ማኅፀኖችን ኹሉ፡ በፍጹም ዘግቶ ነበርና።

"እግዚአብሔርም፡ ሣራን አሰበ፡ እንደተናገረውም አደረገላት፡ ፀነሰችም፡ እግዚአብሔር በተናገረው ወራት፡ ለአብርሃም፡ በእርጅናው፡ ወንድ ልጅን ወለደችለት፡ ...ስሙንም፡ 'ይስሐቅ' ብሎ ጠራው፡ እግዚአብሔር እንዳዘዘውም፡ በስምንተኛው ቀን ገረዘው። ልጁ ይስሐቅ በተወለደ ጊዜ፡ አብርሃም፡ ዕድሜው፡ መቶ ዓመት ነበረ።

"...በዚያም ዘመን፡ አቤሜሌክ፡ አብርሃምን አለው፡ 'በምታደርገው ኹሉ፡ እግዚአብሔር፡ ከአንተ ጋር ነው። አኹንም፡ በእኔም፡ በልጄም፡ በልጅ ልጄም፡ ክፉ እንዳታደርግብኝ፡ በእግዚአብሔር ማልልኝ! ነገር ግን፡ ለአንተ፡ ቸርነትን እንዳደረግሁ፡ አንተም፡ ለእኔ፡ ለተቀመጥህበትም ምድር፡ ቸርነትን ታደርጋለህ!'"

"አብርሃምም፡- 'እኔ እምላለሁ!' አለ። በቤርሳቤህም፡ ቃል ኪዳንን አደረጉ። አቤሜሌክና ባለሟሎቹ፡ ወደፍልስጥኤም ምድር ተመለሱ። አብርሃምም፡ በፍልስጥኤም ምድር፡ ለብዙ ቀን፡ እንግዳ ኾኖ ተቀመጠ።"[፹፬]

ምዕራፍ ፫፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፣
አራተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ አብርሃም፣
ስለኢትዮጵያዊቷ ኬጡራ።

ይህ እውነታ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በዚያን ጊዜም፡ ከአብርሃም እንኳ ሳይቀር፡ በአምልኮተ እግዚአብሔርና በፈሪሃ እግዚአብሔር ረገድ፡ ለሃይማኖታቸው፡ የቁን ያህል፡ በበለጠ ታማኞችና ሥጉዎች፥ ንቁዎችና ጥንቁቆች መኾናቸውን ያረጋግጣል፤ ይህም፡ *"የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ ለእኔ፡ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?"*[፹፱] በሚለው መለኮታዊ ቃል ተመስክሩዋል።

በዚህ ኹሉ ምክንያት፡ ኬጡራ፡ የሳባና የሴሎቹ፥ ይልቁንም፡ የምድያማውያን እናት ስትኾን፡ የምድያሙ ካህን የተባለውና የልጅ ልጇ ተወላጅ የኾነው ዮቶር የወለዳት "ሲጳራ" የተባለችው ልጁም፡ "የሙሴ ኢትዮጵያዊት ሚስት" ተብላ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ በመጠቀሷ፡ ኢትዮጵያዊትነቷና የመልከ ጼዴቅ ወገንነቷ እሙን ኾኖ ተረጋግጧል።[፹፱]

ስለዚህ፡ ለአብርሃም፡ በመጀመሪያ፡ በመልከ ጼዴቅ አማካይነት፥ ኋላም፡ በግርዛቱ ቃል ኪዳን፡ የተሰጠው የእግዚአብሔር በረከት፡ ከሙሴ እንኳ በፊት፡ ገና ቀደም ብሎ፡ በአብርሃም ዕድሜ፡ በሥጋ ዘር ሳይቀር፡ በኬጡራ አማካይነት፡ ወደኢትዮጵያውያን የተላለፈ መኾኑን፡ ይኸው እውነታ ያመለክታል።

ነቢዩ እንባቆም፡ ስለእግዚአብሔር ሰው ኾኖ ወደዚህ ዓለም መምጣትና በምድር ላይ መመላለስ፡ በተናገረበት የትንቢት ጸሎቱ ላይ፡ "ምድያም" ማለት፡ "ኢትዮጵያ" መኾኑን በማስረዳት፡ *"አዕጻዳተ ኢትዮጵያ ይደነግፃ!"* ያለውን ቃል፡ *"አዕጻዳቲሆሙ ለብሔረ ምድያም፤"* ብሎ፡ ራሱ ተርጉሞታል፡ የዚህም ፍቺ፡ *"የኢትዮጵያ አውራጃዎች (ገጠሮች) ይደነግጣሉ፡ እነዚህም፡ ምድያማውያን የሚኖሩባቸው ናቸው።"*[፹፬] ማለት ነው።

የኢትዮጵያውያን የግርዛት ባህል።

ጥያቄ፡- *ኢትዮጵያውያን፡ ግርዛትን ያገኙት፡ ከአብርሃም መኾኑ ነው? ሥርዓቱስ፡ በወንዶች ብቻ ሳይወሰን፡ ከዚሁ፡ ከአብርሃም ቃል ኪዳን ጋር ተያይዞ፡ በኢትዮጵያውያት ሴቶችም ላይ ለምን እንደሚፈጸም፡ ምክንያቱን ብትነግረን?*

መልስ፡- ኢትዮጵያውያን፡ በቃል ኪዳኑ ላይ ያላቸው እምነት፡ የቁን ያህል የጠነከረ መኾኑን ለማመልከትና የሴቶች የእኩልነት መብት፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ የተከበረ ኾኖ የኖረ መኾኑን ለማሳየት፡ "የቃል ኪዳኑን በረከት፡ ወንዶች ብቻ ሳይኾኑ፡ ሴቶቹም ጭምር መካፈል አለባቸው!" በሚል የፍትሕ አስተሳሰብ፡ ግርዛቱ፡ በወንዶቹ ብቻ ሳይወሰን፡ በሴቶቹም ላይ፡ እንዲፈጸም ሲያደርጉ ኖረዋል። ይህም፡ በአጼ ገላውዴዎስ የሃይማኖት መግለጫ እንደምታገኙት፡ ለወንዶች ብቻ የተወሰነው የአብርሃም ግርዛት፡ ከእርሱ በፊት፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ለመኖሩ፡ አንዱ ማስረጃ ነው።[፹]

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

ከዚህ ጋር: ልታውቁት የሚገባው: አብርሃም: ገና: በቤተሰብ ደረጃ: ከብት እያረባና ከአገር ወደአገር እየተዘዋወረ: በዘላንነትና በድንኳን ይኖር በነበረበት ጊዜ: ኢትዮጵያውያን: ራሳቸውን ችለው፥ ታላቅ የእግዚአብሔር ሕዝብ፥ መንግሥትና አገር ኾነው፥ ቤተ ሕዝባቸውን: ቤተ ክህነታቸውንና ቤተ ምልክናቸውን: በሥርዓት አቋቁመው: አስተዳደራቸውን በመልካም ይመሩና ያካኺዱ እንደነበረ: ቀደም ብሎ በቀረበው: በመልከ ጼዴቅ: ዜና መዋዕልና ዝክረ ነገር ውስጥ: በሚበቃ ተገልጧል። ስለዚህ: እኒያ ኢትዮጵያውያን: እንደሌሎቹ: መለኮታውያን ሕግጋትና ሥርዓታት: ግዝረትንም: ቀደም ብለው: ከእግዚአብሔር አምላካቸው አግኝተው: በወንዶቹም: በሴቶቹም ሰውነት ላይ: በእኩልነት ሲፈጽሙት ይኖሩ ስለነበር: ኋላ የደረሳቸው: የአብርሃም ግርዛት: ለእነርሱ: እንግዳ አልኾነባቸውም።

እግዚአብሔር: ግርዛትን: ለአብርሃም: የቃል ኪዳን ምልክት አድርጎ በሰጠ ጊዜም: ያንኑ: የግርዛት ባህላቸውን: ኢትዮጵያውያን: በቃል ኪዳን ምልክትነቱ: አክብረው በመቀበላቸውና አጽንተው በመቀጠላቸው: ቀድሞ የነበረውን: ያን: ሥርዓታቸውን: በአዲስ መንፈስ ሊያጸናላቸው ችሏል፤ የቃል ኪዳኑ ጸጋና በረከት ተሳታፊዎችም ኾነው: እነሆ: ወንዶቹም፥ ሴቶቹም: ሲፈጽሙትና ሲጠቀሙበት ኖረዋል፤ ይኖራሉም። ይህን የመሰለውን የሃይማኖትና የአምልኮ ሥርዓት: ኢትዮጵያውያን: ከእስራኤል በፊት: ከፈጣሪያቸው አግኝተው ይፈጽሙት እንደነበረ: ቀጥሎ በሚቀርበው: "ጽላት"ን እና "ታቦት"ን በሚመለከተው: በኪዳነ ሙሴ ሐተታም ውስጥ ታገኙታላችሁ።

ጥያቄ:- *ታዲያ: እግዚአብሔር: ስለቃል ኪዳኑ: ለአብርሃም: በነገረው ጊዜ: ለምን: በግልጽ ለይቶ: "ከእናንተ: ወንድ ኹሉ ይገረዝ!" አለው? ለምን: "ሴትም ጭምር" አላለውም?*

መልስ:- በትጹሳት መጻሕፍት አቀራረብ: ይልቁንም: በዕብራውያን ልማድ: አስፈላጊ ኾኖ: በተለይ ካልተገለጸ በቀር: ማናቸውም: በወንድ አንቀጽ የሚነገር ሰብአዊ ቃልና ነገር ኹሉ: የሴትንም አንቀጽ ስለሚያጠቃልል: ጾታን በሚመለከት: ኹሉም ነገር የሚነገረውና የሚጻፈው: በተባዕታይ: ማለትም: በወንድ አንቀጽ ብቻ ኾነ፤ ይህም: *"እግዚአብሔር: ሰውን: በመልኩ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። ...አዳምም አለ: 'ይህች አጥንት: ከአጥንቴ ናት፤ ይህችም ሥጋ ከሥጋዬ ናት፤ እርስዋ: ከወንድ ተገኝታለችና: 'ሴት' ትባል!'"* የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል የተከተለ ነው።

ስለዚህ: ያ: ለአብርሃም የተሰጠው ትእዛዝ: እኛ ኢትዮጵያውያን: ወንዶችን ብቻ ሳይኾን: ሴቶችን ጭምር የምንገርዝበትን: የቀደመውን ጥንታዊ ሥርዓታችንን የሚያጸና እንጂ: የሚያስለውጥ ኾኖ አላገኘነውም።

ጥያቄ፡- *በእኛ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ በሴቶቻችን ላይ የሚፈጸመው ግርዛት፡ በምን መልክ እንደሚደረግ ልትገልጽልን ያስፈልጋል፤ ምክንያቱም፡ በዓለም ላይ በሚኖሩ፡ የተለያየ እምነትና ባህል ባላቸው ኅብረተሰቦችና ሕዝቦች ዘንድ፡ እስከዛሬ ድረስ ሲፈጸም የሚታይ፡ አሠቃቂ ዓይነት ግርዛት ስላለ፥ ያን የመሰለውም ግርዛት፡ አካል እንደማጉደል የሚቆጠር አረመኔያዊ ግብር ስለኾነ፡ የእኛ፡ የኢትዮጵያውያኑ ሥርዓት፡ ከእነርሱ የሚለይበት ኹኔታ እንዳለ፡ ልናውቀው ስለሚገባ ነው።*

መልስ፡- እዚህ ላይ፡ ይህን ጥያቄ በማቅረባችሁ፡ ደስ አለኝ! እኔም፡ ይህንኑ ግርዛት በሚመለከት፡ "ልታውቁት ይገባል!" ብዬ፡ ልጠቅስላችሁ አስቤው የነበረ ቁም ነገር ነው፤ አኹን፡ እናንተ፡ አስቀድማችሁ መጠየቃችሁ፡ አስገርሞኛል። ይኸውም፡ የግርዛቱ ምልክት፡ በሴቶቹም ብልት ላይ ይፈጸማል ሲባል፡ አገራረዙ፡ አረማውያንና አሕዛብ፥ ወይም አንዳንድ፡ ከክርስትና ውጭ የኾኑ ሃይማኖቶች፡ "በሴቶቻቸው ላይ በሚያደርጉት አሠቃቂ መልክ፡ ይፈጸማል" ማለት አለመኾኑን ነው።

ሥጋታችሁን ለማስወገድ፡ በዚህ ረገድ የሚደረገውን አገራረዝ፡ በግልጽ ላመልክታችሁ፤ የግርዛቱ ሥርዓት የሚፈጸመው፡ ልክ፡ በወንዱ በኩል እንደሚደረገው፡ ነው፤ ይኸውም፡ "ሸለፈት" የሚባለው፡ የወንዱን የአባለ ዘር ጫፍ የሚሸፍነው ትርፍ ሥጋ፡ በግርዛት እንደሚወገድ ኹሉ፡ በሴትም በኩል፡ በግርዛት የሚወገደው፡ እንደወንዱ ሸለፈት፡ አፈ ማኅፀኗን ለመሸፈን፡ ተጨማሪ ኾኖ የተፈጠረውን፥ ምንም ጉዳት የማያስከትለውንና የማያስፈልገውን ትርፍ ሥጋ መኾኑን፡ ልታውቁት ይገባል። ይህን የመሰለው ግርዛት፡ በመንፈሳዊ ገጽታው በኩል፡ በቃል ኪዳን ምልክትነቱ፡ ለነፍስ ህልውና፡ ጤናማ ሕይወትን የሚያጐናጽፍ ሲኾን፡ በሥጋዊ ገጽታው በኩል ደግሞ፡ ለአካል ንጽሕና፡ ጤናማ አስተዋጽዖን እንደሚያበረክት ተረጋግጧል። ከዚህም በቀር፡ እግዚአብሔር፡ ገና፡ በመጀመሪያ፡ ሰውን፡ "አዳምና ሔዋን" ብሎ ሲፈጥር፡ በወንዱ አባለ ዘርና በሴቷ አፈ ማሕፀን ላይ፡ ትርፍ ሥጋን መፍጠሩ፡ "በኋላ ዘመን፡ የእርሱ ወገኖች፡ ከኾኑት ወንዶችና ሴቶች ጋር ለሚያደርገው ቃል ኪዳን፡ ምልክት እንዲኾነው፡ አስቀድሞ አስቦ ማዘጋጀቱ ነበር!" ብሎ በሃይማኖት መናገሩም ያስኬዳል፤ በሥነ ፍጥረት ምሥጢር፡ ፈጣሪ፡ ኹሉን ነገር፡ ያለዕቅድና ያለምክንያት አያደርገውምና።

ጥያቄ፡- *"ታዲያ፥ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ፡- ይህም፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

አምስተኛው ቃል ኪዳን፤
ኪዳነ ሙሴ::

ጥያቄ:- *ከዚህ የሚቀጥለው: "ኪዳነ ሙሴ" የሚባለው: አምስተኛው ቃል ኪዳን ስለኾነ: የዚህን ሓተታ ደግሞ: ልንሰማው ተዘጋጅተናል::*

መልስ:- እግዚአብሔር: በሙሴ አማካይነት: ከእስራኤል ጋር ያደረገው ቃል ኪዳን: አምስተኛው ሲኾን: የዚህ ቃል ኪዳን ምልክት: አሥሩ ትእዛዛት የተቀረጹባቸውን: "ጽላት" የተባሉትን ኹለቱን ገበታዎች የያዘው: "ታቦት" የተባለው ነው:: ("ጽሌ" የግእዝ ቃል ሲኾን: ትርጉሙ: በኢትዮጵያኛ: "ገበታ" ወይም "ሰሌዳ" ማለት ነው፡ ለኹለት ሲኾን: "ጽላት" ይባላል፡ "ታቦት": ጽላቱ የሚቀመጥበት "ማጥን" ማለት ነው::)

በኹለቱ ጽላት ላይ: በእግዚአብሔር ጣቶች የተጻፉት: አሥሩን የእግዚአብሔር ቃላት የያዘችውም: የሕይወት ሕግ: ይህች ናት::

"፩ኛ. ***እግዚአብሔር አምላክህ: እኔ ነኝ!***

"፪ኛ. ***ከእኔ በቀር: ሌሎች አማልክት አይኹኑልህ!***

"በላይ: በሰማይ ካለው፡ በታችም: በምድር ካለው፡ ከምድርም በታች: በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ፡ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ! አትስገድላቸው! አታምልካቸውምም! በሚጠሉኝ ዘንድ: እስከሦስተኛና እስከአራተኛ ትውልድ ድረስ: የአባቶችን ኃጢአት: በልጆች ላይ የማመጣ: ለሚወድዱኝና ትእዛዜን ለሚጠብቁ ግን: እስከሺህ ትውልድ ድረስ: ምሕረትን የማደርግ: ***እኔ እግዚአብሔር አምላክህ: ቀናተኛ አምላክ ነኝ::***

"፫ኛ. እግዚአብሔር: ስሙን በከንቱ የሚጠራውን: ከበደል አያነጻውምና: ***የእግዚአብሔርን: የአምላክህን ስም: በከንቱ አትጥራ!***

"፬ኛ. ***የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ!*** *ስድስት ቀን ሥራ! ተግባርህንም ኹሉ አድርግ! ሰባተኛው ቀን ግን: ለእግዚአብሔር ለአምላክህ: ሰንበት ነው! አንተ፡ ወንድ ልጅህም፡ ሴት ልጅህም፡ ሎሌህም: ገረድህም፡ ከብትህም፡ በደጆችህም ውስጥ ያለ እንግዳ: በእርሱ: ምንም ሥራ አትሥሩ! እግዚአብሔር: በስድስት ቀን: ሰማይንና ምድርን: ባሕርንም: ያለባቸውንም ኹሉ ፈጥሮ: በሰባተኛው ቀን ዐርፎአልና! ስለዚህ: እግዚአብሔር: የሰንበትን ቀን: ባርኮታል፡ ቀድሶታልም::*

"፭ኛ. እግዚአብሔር አምላክህ: በሚሰጥህ ምድር: ዕድሜህ እንዲረዝም: ***አባትህንና እናትህን አክብር!***

"፮ኛ. ***አትግደል!***

"፯ኛ. ***አታመንዝር!***

"፰ኛ. ***አትስረቅ!***

"፱ኛ. ***በሓሰት አትመስክር!***

"፲ኛ. ***የሌላ ሰው የኾነውን ሀብት አትመኝ!"***

ምዕራፍ ፭፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
አምስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ሙሴ፤

እግዚአብሔር፡ *"ቃሌን፡ በእውነት ብትሰሙ፥ ኪዳኔንም ብትጠብቁ፡ ምድር ሁሉ፡ የእኔ ናትና፡ ከአሕዛብ ሁሉ የተመረጣ ርስት፥ የካህናት መንግሥት፥ የተቀደሰም ሕዝብ ትሆኑልኛላችሁ፤"*[91] ብሎ፡ በሙሴ አማካይነት፡ ለእስራኤል የሰጠውን ቃል ኪዳን፡ ኢትዮጵያውያን፡ በየዘመናቸው ተቀብለውና በምግባር አጽንተው ስለፈጸሙት፡ የቃል ኪዳኑ በረከት ተጠቃሚዎች ሆነዋል።

ጥያቄ፦ *ኢትዮጵያውያን፡ የዚህ ቃል ኪዳን በረከት ተጠቃሚዎች ለመሆን የቻሉት እንደምን ነው?*

መልስ፦ የእግዚአብሔር ቃል፡ በግዙፍ አካል ላይ ተቀርጾ፡ በምድርና በሕዝቡ መካከል፡ ያለማቋረጥ የሚገኝ መሆኑ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ የተረጋገጠው፡ በዚህ ቃል ኪዳን አማካይነት ነበር። ሕዝቡ፡ እግዚአብሔር አምላካቸውን፡ እርሱን ብቻ እንዲያመልኩት የዘኑትን፡ የቃል ኪዳን ግዴታቸውን፡ በየከሎቻቸው አክብረውና ፈጽመው ከተገኙ፡ ለእነርሱ የሚያስፈልጋቸውንና የሚገባቸውን፡ በጎውን ሁሉ ለማድረግ፡ በታቦቱ ላይ ያደረው መለኮታዊው ኃይልና በረከት፡ ወሰን አልነበረውም።

እስራኤል ግን፡ ይህን ቃል ኪዳን፡ በተከታታይ ለማፍረስ ታጥቀው በመነሣት፡ በራሳቸው ላይ፡ ጽኑ ጥፋትን ሊያመጣ የሚችል፡ እጅግ አሳዛኝ ድርጊትን መፈጸም፡ ተግባራቸው አድርገው ተያያዙት። ከዚህ በደላቸውና ደንዳናነታቸው፡ በንስሓ መመለስን እምቢ ብለው፡ ዓመፃቸውን በቀጠሉ ጊዜም፡ ሊደርስባቸው ስለተዘጋጀው፡ ስለመጨረሻው፡ አሳዛኝ የቅጣት መቅሠፍት፡ ተገቢው ማስጠንቀቂያ ተሰጣቸው። ያም መቅሠፍት፡ ቤተ መቅደሳቸውን ጨምሮ፥ በውስጧና በከልዳ ካለው ሀብትና ንብረት መካከል አንዳችም ነገር ሳያተርፍ፡ የኢየሩሳሌምን ከተማ፡ በሙሉ በመደምሰስ ተፈጸመ። ከባቢሎኑ ንጉሥ፡ ከናቡክደነፆር ሠራዊት ሠይፍና ጦር የተረፈውም ሕዝብ፡ ለስደትና ለምርኮ ተዳረገ።

ይኸውን እንጂ፡ ኢየሩሳሌም የምትጠፋበት፥ ቤተ መቅደሱም የሚፈርስበት፡ የማይቀረው የቅጣት ቀን ከመድረሱ በፊት፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት ትንቢታዊ ምልክትነት፡ በእርሱ፡ በእግዚአብሔር አካላዊ ቃል፡ ከድንግል ማርያም ሰው መሆን፡ ለፍጻሜ እስከሚበቃባት፡ እስከ ሰዓቶች የተወሰኑት ቅጽበት ድረስ፡ ያችን፡ በምድር ላይ የከበረችና የተቀደሰች ንዋየ የሆኑቻውን ታቦት፡ በባለአደራነት ጠብቆ ሊያቆይለት የሚበቃ፥ ስለታማኝነቱ፡ በፊቱ ሞገስን ሊያገኝ የሚችል፡ ሌላ ሕዝብ ይኖር እንደሆነ፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ በዓለም ውስጥ ከሚኖሩ ሕዝቦች መካከል፡ ይሻ ጀመር። እነሆም፡ ለዚህ፡ ታላቅና ዘለዓለማዊ ባለአደራነት፡ ኢትዮጵያውያንን፡ ፍጹም ተስማሚዎችና ብቁዎች ሆነው አገኛቸው። በዚህ ጊዜ፡ *"የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ ለእኔ፡ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?" ይላል እግዚአብሔር"* ሲል፡ ጌታ፡ በነቢዩ በአሞጽ አንደበት የተናገረው ቃሉ፡[92] በግብር ተተርጕሞ የታወቀ ሆነ!

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ስለዚህ፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ የሳባ ወይም የደቡብ ንግሥት በሚል ቅጽል የምትታወቀውን፡ ኢትዮጵያዊቷን ንግሥት ማክዳን፡ እግዚአብሔር፡ መንፈሷን አነሣሥቶ፡ ወደኢየሩሳሌም እንድትጓዝና ከእስራኤላዊው ንጉሥ ሰሎሞን ጋር እንድትገናኝ አደረገ። ይህን ሃይማኖታዊ ጉዞ ያደረገችው፡ ንግሥት ማክዳ፡ በዚያን ጊዜ፡ ከሕዝቧ ጋር ታመልከው የነበረው አምላክ፡ ያው የአባቶቿና የእናቶቿ፡ የአዳምና ሔዋን፡ የኖህና የቤተሰቡ፡ የመልከ ጼዴቅና የወገኖቹ፡ የአብርሃምና የሣራ፡ የይስሐቅና የርብቃ፡ የያዕቆብና የራሔል፡ የዮቶርና የሚስቱ፡ የሙሴና የኢትዮጵያዊት ሚስቱ፡ የሲጳራ፡ የዳዊትና የቤትሳባ አምላክ የኾነው፡ እርሱ እግዚአብሔር ስለነበረ፡ ይኸው አምላኳ፡ ጉዞዋ የሠመረ እንዲኾን በማድረግ፡ የኢትዮጵያዊነቷን የተቀደሰ ዓላማ፡ ከታቀደለት መለኮታዊ ግቡ ታደርስ ዘንድ፡ የተመረጠችበትን መሣሪያነቷን፡ ለመልካም ፍሬ እንድታበቃ አስቻላት።

ይህን፡ የንግሥት ማክዳንና የንጉሥ ሰሎሞንን ግንኙነት፡ ኢትዮጵያና እስራኤል በዚያን ጊዜ፡ በእየግላቸው ከነበራቸው፡ ከአገራዊው፡ ከህልውና ዜና መዋዕላቸውና ከሃይማኖታዊው አቋማቸው አግባብ ሲመለከቱት፡ በኹለቱም ላይ ያስከተለው ለውጥ፡ መሠረታዊ እንደነበረ፡ በውጤቱ ተረጋግጧል። መለኮታዊውን ዕቅድ ተከትሎ ከተፈጸመው፡ ከዚህ ድርጊት የተነሣ፡ ለእስራኤል የነበረው የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን በረከት ኹሉ፡ ወደኢትዮጵያ ተላለፈ! ለእስራኤላውያን ተሰጥቶ የነበረውም የአምላክ ጸጋ፡ ለኢትዮጵያውያን ኾነ!

ይህም እውነታ፡ በዚያን ጊዜ በተፈጸሙት፡ መለኮታውያን ሥራዎች፡ ገሃድ ኾኖ ታይቷል፡ ይኸውም፡ የእግዚአብሔር ፈቃድ፦

፩ኛ፡ የዳዊትን ዘር፡ ከዘውድ ዙፋኑ ጋር፡

፪ኛ፡ ታቦተ ጽዮንን፡ ከመላው ንዋየት ቅድሳቷና በረከቷ ጋር፡

፫ኛ፡ የኪዳኑ አሪትን እምነት፡ ከትምህርቱና ከአምልኮቱ ሥርዓታት ጋር፡

፬ኛ፡ ቅዱሳት መጻሕፍቱን፡ ከመምህራኑና ሊቃውንቱ ጋር፡

፭ኛ፡ እንደእስራኤላውያን ልማድ፡ ቤተ ክህነትና ቤተ መንግሥት ከተባሉት ኹለት ዘርፎች መካከል፡ በብኩርናቸው የተመለመሉትንና በብቍዕነታቸው የተመረጡትን እስራኤላውያንን ጨምረው ያጠቃለሉት፡ እነዚህ የኋለኞቹ ቅዱሳት ቃል ኪዳናት፡ በሙሉ፡ ከኢየሩሳሌም፡ ወደኢትዮጵያ ፈልሰው፡ የመጨረሻ ማረፊያቸውና መጠለያቸው፡ ይህችው ኢትዮጵያ እንድትኾን፡ ባለአደራዎቻቸውም፡ ኢትዮጵያውያን እንዲኾኑ፡ በፍጻሜውም፡ ኹሉም፡ ወደኢትዮጵያዊነት ተለውጠው፡ ለከፍተኛው ማዕርግ እንዲበቁ በማድረጉ ነው። የማይታመን ቢመስልም፡ እነዚህ እውን ኹኔታዎች፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ መሠረታዊ ለውጥ ሳይታይባቸው፡ እንደጥንቱ የቆዩና በሙሉ ተጠብቀው የኖሩ፡ ዛሬም እንኳ ቢኾን፡ እንደዚያው እንዳሉ፡ሕያዋን ኾነው፡ በኢትዮጵያ ይገኛሉ።

ምዕራፍ ፳፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
አምስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ሙሴ፤

የቃል ኪዳኑን ታቦት፡ ለአምልኮቱ ማዕከላዊ ምልክት ያደረገው፤ የሕገ አሪቱ እምነት፡ በዚህ መልክ፡ ወደኢትዮጵያ በመግባቱ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በአዳምና ሔዋን በተመሠረተው፡ በኪዳነ ልቦና አስፍነው ያኖሩትን፡ የ"አንድ አምላክ" ሃይማኖታቸውንና በተከታታዮቹ ቃል ኪዳናት፡ እያጸና የቀጠለውን፡ የአምልኮተ እግዚአብሔር ምግባራዊ ሥርዓታቸውን፡ እንዲያድግ፥ ከዚህ የተነሣም፡ መንፈሳዊ ልዕልናቸው፡ በኃለ የቅንዓት ኃይል፡ የበለጠ ተጠናክሮ፡ ወደሚቀጥለው ደረጃ ከፍ እንዲል አድርጎታል። ይህ እንደሆኑ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በሰውነት ተገልጾ እስከመጣበት ጊዜ ድረስ፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ ለኢትዮጵያውያን ሕይወት፡ በሃይማኖት፥ በባህልና በማኅበራዊ ኑሮአቸው ብቻ ሳይኾን፡ በሀብት ልማት ተግባራቸው፥ በመንግሥታዊ አቋማቸው፥ አመራራቸውና አስተዳደራቸው፥ በብሔራዊ ማንነት መታወቂያቸውም ረገድ፡ እንደድርና ማግ ለተሣሰረው ህልውናቸው፡ የማይነጥፍ (የማይደርቅ)፡ ጽኑ የተስፋ ምንጭና የማያረጅ፡ ጠንካራ የአንድነት ማሠሪያ ኾኖ ኖርዋል።

ሙሴና ኢትዮጵያዊቷ ሲጳራ።

ጥያቄ፦ *ወደዚህ ቃል ኪዳን፡ ዝርዝር ሓተታ ከመግባትህ በፊት፡ ስለእስሥራኤላዊው ሙሴና "ሲጳራ" ስለተባለችው፡ "ኢትዮጵያዊት" ሚስቱ፡ እባክህ አስቀድመህ ንገረን!?*

መልስ፦ ሙሴ፡ እስራኤል ከተባለው ከያዕቆብ ፲፪ ልጆች መካከል አንዱ ከኾነው፡ ከሌዊ ወገን፡ ከክርስቶስ ልደት በፊት፡ ከ፩ሺ፫፻፶ ዓመት ቀድም፡ በግብፅ አገር የተወለደ ዕብራዊ ነው። የእስራኤል ልጆች የኾኑት ዕብራውያን፡ በዚያን ዘመን፡ የግብፅ ገዢ ለነበረው ፈርዖን፡ ባሮች ኾነው ያገለግሉት ነበረ፤ እርሱም፡ ብዛታቸው ስላሠጋው፡ ወንድ የኾነውን ሕፃን ኹሉ፡ አዋላጆቹ፡ ወደዓባይ ወንዝ እየወሰዱ እንዲጥሉ፡ በዐዋጅ አዝዞ ስለነበረ፡ ያለአዋላጅ የተወለደውን ሙሴን፡ ወላጆቹ፡ ለሦስት ወራት ሸሽገው፡ ከዚያ በላይ ሊያቆዩት ስላልቻሉ፡ በቅርጫት አድርገው፡ በዓባይ ወንዝ ቄጤማ መካከል አስቀመጡት፤ እዚያም፡ በእግዚአብሔር ፅቅድ፡ የፈርዖን ሴት ልጅ ልትታጠብ መጥታ ሣለ፡ አግኝታው ወስዳ፡ "እኔ ከውኃ አግኝቼዋለሁ!" በማለት፡ ስሙን፡ "ሙሴ" ብላ ሰይማ፡ መጀመሪያ፡ የእናቱን ጡት፡ በወላጆቹ ቤት እንዲጠባ አድርጋ፥ ኋላም፡ በአጠገቧ እንደልጇ፡ አንከባክባ ይዛ፡ በቤተ መንግሥት አሳደገችው።

በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ተመዝግቦ እንደሚነበበውና ሕያው በኾነው በኢትዮጵያውያን ትውፊት እንደሚታወቀው፡ እንዲህ፡ "የፈርዖን የልጅ ልጅ" እየተባለ ያደገው ሙሴ፡ እስራኤላዊዉን፡ በግፍ ሲገድል ባየው ግብፃዊ ላይ፡ የሞት ፍርዱን፡ ራሱ መፈጸሙ፡ በፈርዖን ዘንድ ስለተሰማበት፥ ከዚህ የተነሣም፡ በምሥጢር ተይዞ የነበረው ዕብራዊነቱ፡ በይፋ ስለታወቀ፡ ፈርዖን፡ ሙሴን ሊገድለው ፈለገ።

ስለዚህ፡ እግዚአብሔር፡ የኋላ ኋላ፡ ለባለሙዋልነት አገልግሎት ሊጠራው የመደበውን፡ ሙሴን፡ አርባ ዓመታት ከኖረበት ከግብፅ አገር፡ በዚህ ምክንያት አውጥቶ፡ ለታላቁ መለኮታዊ ተልእኮ ሊያዘጋጀው፡ በዚያን ጊዜ፡ "ምድያም" በሚል ስም፡ የኢትዮጵያውያን መኖርያ ክፍለ ሀገር ወደነበረችው፡ ወደኢትዮጵያ ምድር እንዲኰበልል አደረገው።

ይህን፡ በመለኮታዊ ጥበብ የተፈጸመ ድርጊት፡ ሐዋርያው፡ እንዲህ በሚል ጽሑፋዊ ሥዕል ገልጾታል፦ *"ሙሴ ካደገ በኋላ፡ የፈርዖን የልጅ ልጅ እንዳይባል፡ በእምነት "እምቢ!" አለ፤ ከግብፅ ብዙ ገንዘብ ይልቅ፡ ስለክርስቶስ መነቀፍ፡ እጅግ የሚበልጥ ባለጠግነት እንዲኾን አስቧልና፡ ለጊዜው፡ በኃጢአት ከሚገኝ ደስታ ይልቅ፡ ከእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር መከራ መቀበልን መረጠ፡ ብድራቱን፡ ትኵር ብሎ ተመልክቷልና። የንጉሡን ቍጣ ሳይፈራ፡ የግብፅን አገር የተወ፡ በእምነት ነበር፤ የማይታየውን፡ እንደሚያየው አድርጎ ጸንቷልና።*[፹፰]

ሙሴ፡ ቀደም ባለው ሕይወቱ፡ ገና በግብፅ ሳለ፡ ከገጠሙት ኹኔታዎች፡ በተረዳው መጠን፡ ስለኢትዮጵያና ስለኢትዮጵያውያን በሚበቃ ያውቅ ነበር። ተሰድዶ በመጣባት፡ በዚችው ምድርና በእነዚህ ሕዝብ መካከል ይኖር በነበረበት ጊዜ፡ "ሲጳራ" የተባለችውን ኢትዮጵያዊት ሚስት አግብቶና ከእርሷ "ጌርሳም" እና "አልዓዛር" የተባሉ ልጆችን ወልዶ፡ ኢትዮጵያዊ ትዳርን መሥርቷል፤ ኢትዮጵያዊ ቤተሰብንም አፍርቷል። ኢትዮጵያዊነትን ተቀብሎ፡ "ኢትዮጵያዊ ኾነ!" ማለት ነው።

እስራኤላውያን፡ ከረዥም ዘመናት የባርነት ቀንበር ተላቅቀው፡ የቃል ኪዳኑን ታቦት፡ ከእግዚአብሔር እጅ በመቀበል፡ የመጨረሻውን የድል አክሊል የሚጎናጸፉበት፡ ያ የመለኮት የማዳን ተስፋው፡ እውን የሚኾንበት ጊዜ እስኪደርስና ለዚያ ለተጠራበት ታላቅ አገልግሎት እስኪወጣ ድረስ፡ ሙሴ፡ ራሱን በማዘጋጀት፡ በዚያች፡ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገር፡ ለአርባ ዓመታት ኖረ። ከኹሉም ይልቅ፡ ሙሴ፡ ስለእግዚአብሔር ማንነትና ስለሥነ ፍጥረቱ ምንነት፡ ጥልቅ ምሥጢራቱን ጭምር፡ ከኢትዮጵያውያን የተማረውና ያወቀው፡ በዚያን ጊዜ ነበር። አዎን! የዔዶም ገነት በነበረችበት መካን ላይ ራሱ፡ በአካል ተገኝቶና እግሩን አሳርፎ፥ ክልሏንና አካባቢዋን በመዘዋወር ለመጎብኘት ዕድል ያገኘው፡ በዚያን ጊዜ ነበር። ይህንኑም ኹሉ፡ ኋላ በጻፋቸውና "ዘፍጥረት፥ ዘጸአት፥ ዘሌዋውያን፥ ዘኍልቍ፥ ዘዳግም" የሚል አርእስት በተሰጣቸው፡ በአምስቱ ብሔረ ኦሪት መጻሕፍቱ ውስጥ የመዘገባቸው ሐተታዎች ያስረዳሉ።

ይኸው ሙሴ፡ በኪዳነ ልቦና ላይ የተመሠረተውን፡ የኢትዮጵያውያንን የአምልኮተ እግዚአብሔር ሥርዓት ተከትሎ፡ በኢትዮጵያ የፈጸመው የሱባዔ ዘመን፡ እግዚአብሔርን ለማወቅና በእርሱ ለማመን ከምታበቃው፡ ከመጨረሻዋ የእውቀትና የእምነት ማዕርግ አደረሰው! ይህችም ማዕርግ፡ ለመለኮታዊው ምሕረት የተመደበችውን ዕለት አምጥታ፡ እነሆ፡ እግዚአብሔር፡ ራሱን እንዲገልጥለት አደረገች!

ምዕራፍ ፳፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ሙሴ፤
ሙሴና ኢትዮጵያዊቷ ሲጳራ።

እስራኤላውያን፡ ከግብፅ የባርነት ቀንበር ነጻ የሚኾኑባትን ታላቅ ተልእኮ እንዲያከናውን፡ በዚያችው አፍታ፡ ከእግዚአብሔር የቀረበለትን ጥሪ፡ በቆራጥነት ተቀብሎ፡ በምግባር ለመፈጸም ለቻለባት ሃይማኖትም አበቃችው!

ሙሴ፡ እስራኤላውያንን፡ በእግዚአብሔር ኃይል መርቶ፥ የኤርትራንም ባሕር በተአምር አሻግሮ፡ በድል አድራጊነት፡ ከምድረ በዳው መግቢያ ሲደርስ፡ በመጀመሪያ የተቀበሉት፡ ኢትዮጵያዊት ሚስቱ ሲጳራና ከእርሱ የወለደቻቸው፡ ወንዶች ልጆቹ፤ ደግሞም፡ እርሷንና ልጆቿን፡ በእርሱ ዘንድ በብቅና አቆይቶ፡ አኹን፡ ከአማቹ ከሙሴ ጋር መልሶ ያገናኛቸው፡ አባቷ፡ ኢትዮጵያዊው ካህን ዮቶር ነበሩ። ሙሴ፡ በወደፊቱ፡ የምድረ በዳ ጉዟቸው ላይ፡ ከወገኖቹ ከእስራኤል፡ ከወንድሙ፡ ከአሮንና ከእኅቱ፡ ከሚርያም ሳይቀር፡ ያልጠበቀው ከፍተኛ ችግር የተነሣሣበት፡ በዚችው ኢትዮጵያዊት ሚስቱ ምክንያት ነበር።

በዚህ ኹኔታ፡ ሙሴ፡ ከአማቱ ዮቶር ጋር እንደገና በመገናኘቱ፡ ቀደም ብሎ፡ በኢትዮጵያ፡ ከሚስቱ ወገኖች መካከል ባሳለፈው የአርባ ዓመታት የህልውና ዘመኑ ውስጥ፡ ስለኢትዮጵያዊነት መሠረታዊ እምነት፤ ስለክህነት አገልግሎት ምሥጢርና ስለመለኮታዊው መንግሥት መዋቅር የቀሠመውን እውቀት፡ በበለጠ ለማጠናከር፡ ለማሳደግና ለማሟላት፡ አጋጣሚው ረድቶታል። ይህ ብቻ ሳይኾን፡ እነዚህ የእውቀቱ ዘርፎች፡ በግብር ላይ ውለው፡ የሚፈጸሙበትን ሥርዓታት ጭምር፡ በዓይኖቹ ተመልክቶ ለመረዳት የቻለበትንም ዕድል አስገኝቶለታል።

ሙሴ፡ በዚህ ዕድሉ፡ የእስራኤልን ልጆች፡ ለከፍተኛው ሥጋዊና መንፈሳዊ ሥልጣኔ ሊያበቃቸው ችሏል። ከዚህ የተነሣም፡ ሥርዓተ ሕዝብነትን፡ ሥርዓተ ክህነትንና ሥርዓተ መንግሥትን ለእስራኤል ያስተማረች፡ ኢትዮጵያ መኾኗ ተረጋግጧል።

ስለኢትዮጵያዊው ካህን፡ ስለዮቶር።

ኢትዮጵያዊው ካህን ዮቶር፡ ይህን የመሰለ መልካም ዝና ያለው ደግ ሰው መኾኑ እየታወቀ፡ የሙሴ ታሪክ፡ በማግሰኞ ውዳሴ ማርያም ውስጥ፡ ከግእዙ ቃል እየተተረጐመ፡ በቤተ ክህነት ምሁራን እንደበት፡ በቤተ ክርስቲያን በሚነገርበት ጊዜ፡ ሙሴ፡ በሲና ተራራ ወደምትንበለበለው ቍጥቋጦ ሲቀርብ፡ "የምትቆምባት ምድር የተቀደሰች ናትና፡ ጫማህን አውልቅ" ባለው፡ ለጌታ ቃል፡ "ከግብፅ ስትመለስ፡ በደብረ ሲና የምትሠራልህ ሕግ፡ ክብርት ናትና፡ ልማደ ዮቶርን፡ ተው! ሲለው ነው፤ ፋል የሚባል ጥንቆላ ተምሮ ነበርና" ተብሎ የሚሰጥ፡ የአንድምታ (የትርጓሜ) ሐተታ አለ፤ ይህ ሐተታ፡ አኹን ካመሳከትኳችሁ፡ ከቅዱሳት መጻሕፍቱ ቃላት ጋር ፈጽሞ የማይስማማ ስለኾነ፡ ምናልባት፡ ወደፊት፡ ይኸው ሐተታ፡ በሊቃውንቱ አንደበት ሲነገር የመስማት ዕድል ቢያጋጥማችሁ፡ ነገሩ፡ ግር እንዳይላችሁ፡ አስቀድማችሁ ልታውቁትና ልትጠነቀቁበት ያስፈልጋችኋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጥያቄ፡- *የአንድምታው ሐተታ፣ ከቅዱሳት መጻሕፍቱ ቃላት ጋር ፈጽሞ የማይስማማ ከኾነ፡ ታዲያ፡ ለምን በቤተ ክርስቲያን ይነገራል?*

መልስ፡- ጥሩ አስተውላችሁ፡ ጠየቃችሁ! እውነትም፡ "ሙሴ፡ ሊተወው የሚገባ 'ልማደ ዮቶር' ከቶ ምን ኖርዋል? ፋል የሚባለውንስ ጥንቆላ የተማረው፡ የት ኖርዋል?" ብሎ መጠየቅ፡ ለማንም ኢትዮጵያዊ ይገባል፤ የዮቶር ልማድማ፡ በሕገ እግዚአብሔርና በአምልኮተ እግዚአብሔር ላይ የተመሠረተ እንደነበረ፥ ሙሴም፡ ጥንቆላውን የተማረው፡ በግብፅ እንደነበረ፡ ከቅዱሳቱ መጻሕፍት በቀጥታና በቀላሉ፥ በግልጽም መረዳት ይቻላል።

ሴት ልጁን፡ ሲጳራን፡ ለሙሴ የዳረለት፡ ኢትዮጵያዊው ዮቶር፡ ወይም 'ራጉኤል' የተባለው፡ ይኸው ሰው፡ የእግዚአብሔር ካህን በመኾኑ፡ ቀደም ብሎ፡ በግብፅ ምድር፡ በጣዖት አምልኮ፥ በጥንቆላና በአሕዛብ ሥርዓት አድጎና ሠልጥኖ የኖረው ሙሴ፡ ተሰድዶ ወደኢትዮጵያ በመጣ ጊዜ፡ በቤቱ ተቀብሎና አስተናግዶት፡ አብሮት መኖሩ ይታወቃል፤ በዚያን ጊዜና ኋላም፡ ሙሴ፡ የእስራኤልን ልጆች፡ ከግብፅ አውጥቶና የኤርትራን ባሕር አሻግሮ፡ እየመራ በተመለሰ ጊዜ፡ ይኸው ካህኑ ዮቶር፡ በምድረ በዳ ሊቀበለው እንደወጣ ተጽፏል፤ እዚያም፡ ዮቶር፡ በኢትዮጵያዊነቱ፡ ከአባቱ፡ ከመልከ ጼዴቅ የወረሰውን፡ የቤተ ሕዝብን፥ የቤተ ምልክናንና የቤተ ክህነትን ሥርዓታት አዋህዳ ስለያዘችው፡ ስለእግዚአብሔር መንግሥትና በውስጧ ስለሚካኼደው፡ ስለእውነተኛው አምልኮተ እግዚአብሔር፡ ለሙሴ፡ ተገቢውን ትምህርትና መመሪያ እንደሰጠው፡ ዓለም የተቀበላቸው፡ ቅዱሳት መጻሕፍት በይፋ ይመሰክራሉ።

ነገር ግን፡ ዓለም፡ በይፋ የሚያውቀውን፡ ይህን እውነት፡ በሐሰት ለመለወጥ፡ የድፍረት ሙከራቸውን ያካኼዱት፡ በኋለኛው ዘመን፡ ወደኢትዮጵያ መጥተው፡ በቤተ ክህነቷ መንበር ላይ ተቀምጠው የነበሩት ግብፃውያን ጳጳሳት ለመኾናቸው አይጠረጠርም። እኒሁ፡ በኢትዮጵያ ሰፍነው የነበሩት ግብፃውያኑ ጳጳሳት፡ በሙሴ ጊዜ፡ ጣዖት አምላኪዎች የነበሩት፡ የቀድሞዎቹ ግብፃውያን ወገኖቻቸው እንኳ እንዳይነኩባቸው፡ የአገራቸውን ስም ጭምር ለመጠበቅ ሲሉ፡ የእነርሱ የኾነውን ክፋውን ኹሉ፡ የእግዚአብሔር አምላኪና አገልጋይ ካህን ለኾነው፡ ለንጹሑ ኢትዮጵያዊ፡ ለዮቶር አዛውረው በመስጠት፡ እርሱን፡ እንደጣዖት አምላኪና እንደልማደኛ ጠንቋይ መቁጠራቸው ሊያስደንቅ አይችልም፤ ሊያጠፉት በሚፈልጉት "ኢትዮጵያዊነት" ላይ፡ በማናቸውም መንገድ፡ ጉዳት ማድረስ፡ የምንጊዜም ዓላማቸውና ጥረታቸው ነበርና።

በደበልጥ የሚያስደንቀው ግን፡ ይኸው የትርጓሜው ይትበሃል፡ ዛሬም፡ በራሳችን፡ ሊቃውንትና ካህናት ዘንድ ተቀባይነትን እንዳገኘ ቀጥሎ፡ በእንደበታቸው፡ በይፋ እየተነገረ መደመጡ ነው።

ቤተ ሕዝብን፥ ቤተ ክህነትንና ቤተ ምልክናን የያዘውን፡
ሥርዓተ መንግሥት፡
ለእስራኤል ያስተማረች፡ ኢትዮጵያ ስለመኾኗ።

ጥያቄ፦ *"ቤተ ሕዝብን፥ ቤተ ክህነትንና ቤተ ምልክናን የያዘውን ሥርዓተ መንግሥትን፡ ለእስራኤል ያስተማረች፡ ኢትዮጵያ ናት!" ያልኸው ነገር እንዴት ነው? ብታብራራልን?*

መልስ፦ በዚህ፡ በኢትዮጵያዊው ካህን፡ በዮቶርና በሙሴ ግንኙነት ጊዜ፡ ካህኑ ዮቶር፡ በፈጸማቸው፡ ከዚህ በሚከተሉት ድርጊቶቹ፡ ኢትዮጵያውያን፡ የእግዚአብሔር አምልኮታቸውን በመከተል፡ ከመልከ ጼዴቅ ወርሰውና ጠብቀው፥ ከትውልድ ወደትውልድ እያስተላለፉ ያኖሩዋቸው የአስተዳደር፥ የአምልኮና የአመራር ሥርዓቶቻቸው፡ ምን ዓይነቶች እንደኾኑ፡ ለእስራኤል፡ አረጋግጦ አሳይቷቸዋል።

፩ኛ፡ ሕዝቡን፡ ከዝቅተኛ እስከከፍተኛ ደረጃ ድረስ፡ በእየመልኩ አደራጅቶ፡ በአለቆች እንዲመሩ በማድረግ፡ የቤተ ሕዝቡን ሥርዓት፡

፪ኛ፡ ሙሴና አሮን፥ የእስራኤል ሽማግሌዎችም በሙሉ በተገኙበት፡ ወደፈጣሪው ባሳረገው፡ በእህሉ ቁርባንና በሚቃጠለው መሥዋዕት አማካይነት፡ የቤተ ክህነቱን ሥርዓት፥

፫ኛ፡ ሙሴ፡ የሕዝቡን አቤቱታ ሰምቶ፡ በአግባቡና በቅልጥፍና ይወስንላቸው ዘንድ፡ ባቀረበለት የአስተዳደር ዘዴ አማካይነት፡ የቤተ ምልክናውን ሥርዓት፡ ለእስራኤላውያን ማሳወቁ ናቸው።

በሌላ አገላለጽ፡ በእግዚአብሔር ንጉሥነት የምትመራው መለኮታዊት መንግሥት፡ የምትካኼድባቸውን፡ የቤተ ሕዝቡን፥ የቤተ ክህነቱንና የቤተ ምልክናውን ሥርዓታት፡ ኢትዮጵያዊው ካህን ዮቶር፡ ለሙሴ በቃል ነግሮ፡ በግብር አሳይቶታል። ሙሴም፡ ከአማቱ የተረዳውን ኹሉ ተቀብሎ፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ በተግባር ላይ አውሎታል።[፹፬]

እስራኤል ግን፡ ይህን፡ በሙሴ አማካይነት፡ ከኢትዮጵያውያን ያገኙትን፡ የእግዚአብሔርን ሥርዓተ መንግሥት፡ የኋላ ኋላ፡ በዘመነ ብሉይ፡ በነቢዩ በሳሙኤል ጊዜ፡ በቃል ኪዳን አምላካቸው ላይ ዐምፀው፡ "እኛ፡ የእግዚአብሔርን ንጉሥነት አንፈልግም፤ እንደአሕዛብ፡ ሰውን፡ በላያችን አንግሥልን!" ብለው ሻሩት፤ በመጨረሻም፡ በዘመነ ሐዲስ፡ ሮማዊው ጲላጦስ፡ "ንጉሣችሁን ልስቀለውን?" ብሎ፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ በጠየቃቸው ጊዜ፡ "እኛስ፡ ንጉሣችን፡ ቄሣር ነው!" ብለው ካዱት፤ በዚህ ኹሉ ጠንቅ ምክንያት፡ እነሆ፡ እስከዛሬ፡ በስደት፥ በመከራና በእልቂት እንደሚኖሩ ይታወቃል።

ሙሴ፡ ኢትዮጵያዊነትን የመቀበሉ በረከትና ኃይል።

ጥያቄ፡- *ሙሴ፡ "ሲጳራ" የተባለችውን ኢትዮጵያዊት በማግባቱ፡ ደርሶበት ስለነበረው ከባድ ፈተናና ስለውጤቱ፡ እዚህ ላይ፡ ብታብራራልን?*

መልስ፡- ደስ ይለኛል። የእስራኤል ልጆች፡ በሙሴ ላይ በክፋት ተነሣሥተው ያምፁበት የነበረው፡ በእግዚአብሔር ላይ በነበራቸው የሃይማኖት ጉድለትና የአምልኮ ርኩሰት ብቻ አልነበረም፤ ሙሴ፡ በሕግ ሚስትነት አግብቷት፡ ኹለት ወንዶች ልጆችን በወለደችለት፡ በዚችው፡ በኢትዮጵያዊቷ ሲጳራ ምክንያት እንደነበረም ተጽፏል፤ ይህም፡ ወንድሙ አሮንና እኅቱ ሚርያም፡ በዚህ ረገድ ባደረባቸው ክፉ ኣሳብ፡ እግዚአብሔር ተቆጥቶ፡ በተለይ፡ በዚችው በሚርያም ላይ ባወረደው የለምጽ መቅሠፍቱ ታውቋል፡ ***<u>እግዚአብሔር፡ ለ"ኢትዮጵያዊነት" የሚሰጠው መለኮታዊ ክብር፡ የቱን ያህል ታላቅና ጽኑ መኾኑ፡ በዚሁ ቁጣው ተገልጿል፤</u>*** ይህንም፡ እንዲህ የሚለው፡ የቅዱሳት መጻሕፍት ቃል ያረጋግጣል፡-

"ሙሴም፡ ኢትዮጵያይቷን አግብቷልና፡ ባገባት በኢትዮጵያይቱ ምክንያት፡ ሚርያምና አሮን፡ በእርሱ ላይ ተናገሩ። እነርሱም፡ 'በውኑ፡ እግዚአብሔር፡ በሙሴ ብቻ ተናግሩዋልን? በእኛስ ደግሞ፡ የተናገረ አይደለምን?' አሉ።

"እግዚአብሔርም ሰማ። ሙሴም፡ በምድር ላይ ካሉት ሰዎች ኹሉ ይልቅ፡ እጅግ ትሑት ሰው ነበረ። እግዚአብሔርም፡ ወዲያው፡ ሙሴንና አሮንን፡ ሚርያምንም፡ 'ሦስታችሁ፡ ወደመገናኛው ድንኳን ውጡ!' ብሎ ተናገረ፤ ሦስቱም ወጡ። እግዚአብሔርም በደመና ዓምድ ወረደ፤ በድንኳኑም ደጃፍ ቆመ፤ አሮንንና ሚርያምን ጠራ፤ ኹለቱም ወጡ። እርሱም፡ 'ቃሌን ስሙ! በመካከላችሁ፡ ነቢይ ቢኖር፡ እኔ እግዚአብሔር፡ በራእይ እገለጥለታለሁ፤ ወይም፡ በሕልም እናገረዋለሁ።

"'ባሪያዬ ሙሴ ግን፡ እንዲህ አይደለም፤ እርሱ፡ በቤቴ ኹሉ የታመነ ነው፤ እኔ፡ አፍ ለአፍ፡ በግልጥ እናገረዋለሁ፤ በምሳሌ አይደለም፤ የእግዚአብሔርንም መልክ ያያል፤ በባሪያዬ በሙሴ ላይ ትናገሩ ዘንድ፡ ስለምን አልፈራችሁም?' አለ።

"እግዚአብሔርም ተቆጥቶባቸው ኼደ። ደመናውም፡ ከድንኳኑ ተነሣ። እነሆም፡ ሚርያም፡ ለምጻም ኾነች፤ እንደአመዳይም ነጭ ኾነች። አሮንም፡ ሚርያምን ተመለከተ፤ እነሆ፡ ለምጻም ኾና ነበር።

"አሮንም፡ ሙሴን፡ 'ጌታዬ ሆይ! ስንፍና አድርገናልና÷ በድለንማልና፡ እባክህ፡ ኃጢአት አታድርግብን! እርሷ፡ ከእናቱ ሆድ በወጣ ጊዜ፡ ግማሽ ሥጋው ተበልቶ፡ እንደሞተ ሰው፡ አትኹን!'

"ሙሴም፡ ወደእግዚአብሔር እየጮኸ፡ 'አቤቱ÷ እባክህ አድናት!' አለው። እግዚአብሔርም፡ ሙሴን፡ 'አባትዋ፡ ምራቁን፡ በፊትዋ ቢተፋባት ስንኳ፡ ሰባት ቀን ታፍር ዘንድ ይገባት ነበር፤ ሰባት ቀን፡ ከሠፈር ውጪ ተዘግታ ትቀመጥ! ከዚያም በኋላ፡ ትመለስ!' አለው።

ምዕራፍ ፳፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ ሙሴ፤
ሙሴ፡ ኢትዮጵያዊነትን የመቀበሉ በረከትና ኃይል።

"ሚርያምም፡ ከሠፈር ውጭ፡ ሰባት ቀን ተዘግታ ተቀመጠች።[1] ሚርያምም፡ እስክትመለስ ድረስ፡ ሕዝቡ አልተጓዙም።"

ጥያቄ:- *ሙሴ፡ ኢትዮጵያዊነትን በመቀበሉ፡ በኢትዮጵያውያንና በእስራኤላውያን መካከል ላለው ግንኙነትና መተሣሠር፡ ያበረከተው አስተዋጽዖ ምን ዓይነት ነው? የቱንስ ያህል ነው?*

መልስ:- በትውልዱ፡ የካህኑ የሌዊ ወገን የኾነው፡ ይኸው ዕብራዊው ሙሴ፡ ሥጋዊ ዘሩ ብቻ ሳይኾን፡ በኢትዮጵያ ሣለ፡ በኢትዮጵያዊነት፡ ከእግዚአብሔር የተቀበለው፡ የክህነትና የትንቢት፥ የምስፍናና የባለሟልነት ጸጋዎች ጭምር፡ በኢትዮጵያዊቷ ሚስቱና ልጆቹ አማካይነት፡ እነሆ፡ ለኢትዮጵያውያን ሊተላለፍ ችሏል። ይህ፡ ከእስራኤላዊው ሙሴና ከኢትዮጵያዊት ሚስቱ ሲጳራ አንድነት የተገኘው "ኢትዮጵያዊነት"፡ ከጥንት ጀምሮ፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ በኖሩት፡ በመልከ ጼዴቅ ሰውነት የተከሠተውንና በካህኑ ዮቶር የቀጠለውን፡ ቤተ ሕዝብነት፥ ሥልጣነ ክህነትና በትረ ምልክና አጠናክሮ አጽድቆታል። ከዚያም፡ ሙሴ፡ ከእግዚአብሔር የተቀበላት ጽላተ ኪዳን፡ ወደኢትዮጵያ በመጣችበት ጊዜ፡ ከእስራኤል ቤተ ክህነትና ቤተ መንግሥት ተውጣጥተው የተከተሏት፡ የእስራኤላውያን የበኵር ልጆች፡ ለቅዱሱ ኪዳን ሕያዋን ቅርሶች እንዲኾኑ ከተጠሩት ኢትዮጵያውያን ጋር፡ በሥጋ ዘርና በሃይማኖት ውርስ ተዋሕደዋል፤ በዚህም፡ እነሆ፡ ያ፡ በኢትዮጵያ መለኮታዊ መንግሥት ሥር፡ እየለመለመ የኖረው፡ የእግዚአብሔር፡ በእግዚአብሔርና ለእግዚአብሔር የኾነው፡ የቤተ ሕዝብነት፥ የሥልጣነ ክህነትና የበትረ ምልክና ተክል፡ የመጨረሻውን ዘለዓለማዊ ፍሬ ለማስገኘት ወደበቃበት የዕድገቱ ደረጃ ለመድረስ መቃረቡን በማመልከት፡ በበለጠ አብቦና ፈክቶ ታይቷል።

ከዚህም ጋር፡ ኢትዮጵያውያን፡ *"ከግብፅ ምድር፡ ከባርነት ያወጣሁህ እግዚአብሔር አምላክህ፡ እኔ ነኝና፡ ከእኔ በቀር፡ ሌሎች አማልክት አይኹኑልህ!"* በሚል አንቀጽ የምትጀምረው ዓሠርቱ ቃላት የተጻፈባትንና ሙሴ፡ ከእግዚአብሔር የተቀበላትን፥ ያችን፡ ለእግዚአብሔር ወልድ፡ ሰው መኾን፡ ምሳሌ የነበረችውን፡ ጽላተ ኪዳኑን፥ ለድንግል ማርያም፡ ምሳሌ ከነበረችው ታቦቷና ሥርዓቶቿ ጋር፡ በባለአደራነት ተረክበው፡ ለአያሌ ምዕት ዓመታት፡ በክብር በማኖር፥ ትእዛዛቱንም በመከተል፡ ታማኝነታቸውን አረጋግጠዋል።

ለዚህ ባለአደራነታቸውና ታማኝነታቸው፡ ግዙፋን ማስረጃዎች ኾነው ሲመሰክሩ የሚኖሩ ድርጊቶችና ቦታዎች አሉ። እነዚህም፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ ቤተ ሕዝቡ፥ ቤተ ምልክናውና ቤተ ክህነቱ ሳይቀሩ፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ፡ የክህደት፥ የዓመፅና የምንዝርና ኃጢአት ሲፈጽሙ፥ ወይም፡ ከመሪዎቻቸው መካከል፡ ከእምነታቸው ውጪ፡ የመታሰቢያ ሐውልቶችን፡ በእየከተሞቻቸው በማቆም፡ ወደጣዖትና ባዕድ አምልኮ ሲያዘነብሉ፥ ወይም፡ ከሕዝቡ መካከል፡ አብዛኛዎቹ፡ የምክርና የተግሣፅ ቃሉን፡ "አንሰማም! በንስሓም አንመለስም!" ብለው፡ ኃጢአታቸውንና በደላቸውን ሲቀጥሉ፡ የሚከሠቱት ናቸው።

በዚህ መልክ: እነዚህን አጥፊዎቹን ሊቀጣ፥ የእርሱ የኾኑትንም ሊፈትን: የቃል ኪዳን አምላካቸው እግዚአብሔር: አልፎ አልፎ የመከራ ዘመናትን በሚያመጣባቸው ጊዜያት ኹሉ: በቃል ኪዳን ሃይማኖታቸው የጸኑት: እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን: ቀድሞ: በዘመነ ብሉይ: ራሷን: በራሷ የምትጠብቀውን: የታቦተ ጽዮንን ቅድሳት ቅርሶቿን: ኋላ: በዘመነ ሐዲስ: ይዘው: የጣናና የዙዋይ ሐይቆችን፥ እንዲሁም: ጉንዳጉዲትን ወደመሳሰሉት: እጅግ ራቅ ወዳሉትና ለመድረስ አስቸጋሪ ወደኾኑት ቦታዎች: ሸሽተው መሰደዳቸው፥ ተቃዋሚዎቻቸው እስከጠፉበት ጊዜ ድረስም: በነዚያ ቦታዎች ተሸሽገው መቆየታቸው: አዎን: ለዚህ ባለአደራነታቸውና ታማኝነታቸው: ግዙፉን ማስረጃዎች ኾነው ሲመሰክሩ የሚኖሩ ናቸው።

ለቃል ኪዳን ባለአደራነታቸው: ብቁ ኾነው ሊገኙ ያልቻሉት እስራኤል ግን: በታቦተ ጽዮን ላይ የፈጸሙት የክህደታቸው በደል፥ እርሷንም: ከእነርሱ እጅ አውጥቶ: ወደፍልስጥኤማውያን እንድትኼድ ያስገደዳት የዐመፃቸው ጽዋ: በነቢያት የተነገረውን ቅጣት እንዳመጣባቸው: በታሪካቸው ተጽፏል። ይኸውም: ቀደም ብዬ እንዳወሳሁላችሁ: ቤተ መቅደሳቸው ፈርሶና አገራቸው ጠፍቶ፥ እነርሱም: በናቡከደነፆር ጦር ተፈጅተውና የተረፉት: በምርኮ: ወደባቢሎን በመወሰዳቸው: የተፈጸመው ትንቢት ነው። ዳሩ ግን: ያ: በመለኮታዊው ቁርጥ ፍርድ: በእስራኤል ላይ እንዲፈጸም የተቀጠረው የቅጣት ጊዜ ከመድረሱ በፊት: "ታቦተ ጽዮን" የተባለችው: ያች "ጽላተ ኪዳን": በምድር ላይ: የቀረ ዘመንዋን: በኢትዮጵያውያን መካከል ታሳልፍ ዘንድ: የእግዚአብሔር ፈቃድ ኾነ።

ታቦተ ጽዮንና ንግሥተ ሳባ።

ጥያቄ:- *"ታቦተ ጽዮን" በኢትዮጵያውያን መካከል ያሳለፈችው: "የቀረ ዘመንዋ" የተባለው ጊዜ የቱ ነው? በዚህ ረገድ የነበረው: የእግዚአብሔር ፈቃድስ እንዴት ተፈጸመ?*

መልስ:- "ታቦተ ጽዮን" በኢትዮጵያውያን መካከል ያሳለፈችው: "የቀረ ዘመንዋ" የተባለው ጊዜ: በአማናዊቷ ታቦተ ጽዮን: በድንግል ማርያምና በአማናዊው ጽላተ ኪዳን: በኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው ሰውነት እስከተገለጸችበት ቀን ድረስ ያለው ዘመን ነው።

"የእግዚአብሔር ፈቃድ" የተባለው ያ መለኮታዊ ቸርነትም: በታቦተ ጽዮን: ወደኢትዮጵያ መምጣት ብቻ የተወሰነ አልነበረም፤ ዘለዓለማዊ ተስፋው: ለመጨረሻው ፍሬ የሚበቃበት ዘር ጭምር: በኢትዮጵያውያን ዘንድ ተጠብቆ የሚቆይበትን ጥበብ ደግሞ አዘጋጀ፤ ይኸውም: ኢትዮጵያዊቷ ንግሥተ ሳባ: በወገኖቿ ታጅባ: የጽላተ ኪዳኑ መገኛ ወደኾነችው: ወደኢየሩሳሌም እንድትኼድ: ማድረጉ ነበር።

ምዕራፍ ፩፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ሙሴ፤
ታቦተ ጽዮንና ንግሥተ ሳባ፡፡

አዎን! እግዚአብሔር፡ ለዳዊት፡ በገባለት ቃል ኪዳን መሠረት፡ ለዘለዓለም የመረጣትንና ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በሰውነት የሚገለጽባትን፡ ሥርወ መንግሥት፡ ከኢትዮጵያዊቷ ንግሥት፡ ከማክዳና ከእስራኤላዊው ንጉሥ፡ ከሰሎሞን ዘር በተገኘው፡ በቀዳማዊ ምኒልክ አከናውኖና አጠናክሮ፡ ጽላተ ኪዳኑን ጭምር፡ ኢትዮጵያውያን አቅፈውና ሸሽገው እንዲቆዩ አደረገ፡፡

በእግዚአብሔር ፈቃድና ጥበብ የተፈጸሙት፡ እነዚህ፡ ኹለት ታላላቅ መለኮታውያን ሥራዎች፡ ለአማናዊው ፍጻሜ፡ መሸጋገሪያዎች ኾነው እንዲያገለግሉ የተዘጋጁ እንደነበሩ፡ ኋላ የተከሠተው፡ የኢትዮጵያውያን፡ የቅዱሱ ኪዳን ህልውናቸው ፍሬ መሰከረ፡፡ ይኸውም፡ የመጀመሪያው ምስክር፡ እነዚህ፡ ኹለት፡ የእግዚአብሔር ቀዳሚ ምልክቶች፡ በቀዳማዊ ምኒልክ በኩል የወረደችው፡ የዚያች ሥርወ መንግሥት ዘር በኾነችው÷ ማለትም፡ እውነተኛው ጽላተ ኪዳንና የዳዊት ልጅ የኾነውን፡ ኢየሱስ ክርስቶስን ባስገኘችው፡ በእውነተኛዋ ታቦተ ጽዮን፡ በቅድስት ድንግል ማርያም፡ ሕያው ሰውነት፡ በመጨረሻው ዘመን ተዋሕደው፡ መገለጣቸው ነው፡፡

ኹለተኛው ምስክር ደግሞ፡ "ቃል ሥጋ ኾነ!" የተባለውን÷ እንዲሁም፡ የአበው ቃል ኪዳናትና የነቢያት ትንቢት፡ ፍጻሜ የኾነውን÷ በአንደበቱም፡ *"ንግሥተ ዓዜብ፡ በፍርድ ቀን፡ ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥታ ትፋረደዋለች፤ ታሳፍረዋለችም፤ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት፡ ከምድር ዳርቻ መጥታለችና፡፡ እነሆም፡ ከሰሎሞን የሚበልጥ ከዚህ አለ!"* ብሎ[76] የተናገረውን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ እርሷ፡ ድንግል ማርያም መውለዷ ነው፡፡

ስለንግሥተ ሳባ እውነተኛ ማንነት፡ ማረጋገጫው፡ እንደታቦተ ጽዮን ኹሉ፡ ራሱ፡ የኢትዮጵያውያን ሕያው ዜና መዋዕል መኾኑን መገንዘብ ይገባል፡፡ ይህች ስመ ጥሩ ኢትዮጵያዊት ንግሥት፡ በወገኖቿ ኢትዮጵያውያን ሕይወት ውስጥ፡ እስከዛሬ ሳይቋረጥ፡ ይዛ የኖረችው፡ መኩሪያ የኾነው የዘር ግንድነቷና ጽኑ የኾነው የዝምድና ፍቅሩዋ÷ ቋሚ የኾነው መንፈሳዊ ቅርስነቷና ልባዊ የኾነው የታሪክ ሓውልትነቷ ይመሰክራሉ፡፡ ኢትዮጵያውያን፡ ስለንግሥተ ሳባ ያላቸው ስሜት፡ ስለታቦተ ጽዮን ያላቸውን የሚያህልና የሚስማቸውን የመሰለ ነው፡፡ ስለእነዚህ፡ ኹለት፡ ቅድሳት ቅርሶች፡ ፍጹም በኾነ ባለቤትነትና ሕያውነት፡ እንዲህ አድርጎ፡ በልቡናው የሚሰማው÷ በአንደበቱ ኮርቶ የሚናገርና በሕይወቱ አጉልቶ የሚያሳይ ሕዝብ፡ ከኢትዮጵያዊው በቀር፡ ሌላ፡ በዓለም ላይ አለመኖሩ፡ ይህ ራሱ፡ በቂ ማስረጃ መኾኑን መገመት፡ ለማንም አያዳግትም፡፡

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"ንግሥተ ዓዜብ"* ወይም *"የደቡብ ንግሥት"* ብሎ የጠራትና የእርሱ ምሳሌው የነበረው ሰሎሞን፡ በመኃልዩ፡ *"አንቺ ሙሽራ! የተቈለፈች ገነት"* ብሎ እያወደሳት፡ *"እኔ፡ ጠይምም ብኾን፡ ከኢየሩሳሌም ቈነጃጅት ይልቅ፡ ውብ ነኝ! ጠይምነቴ፡ ከሓሩር የተነሣ አይምሰላችሁ! ፀሓይ አያገኘኝምና!"* ሲል፡ የተቀኘላት፡ ንግሥተ ሳባ፡ ወደኢየሩሳሌም የተጓዘችው፡ ከአገርዋ፡ ከኢትዮጵያ ምድር ተነሥታ ነበር፡፡[76]

ይህች ንግሥት፡ ቀዳማዊ ምኒልክን፡ የዳዊት ልጅ ከኾነው፡ ከሰሎሞን በመውለዷ፡ ከእርሷ በፊት ከነበረችው፡ ከኢትዮጵያዊቷ የሙሴ ሚስት፡ ከሲጳራና ወደኢትዮጵያ መጥታ ከተቀመጠችው፡ ከታቦተ ጽዮን ጋር፡ "የዳዊት ልጅ" የተባለውን፡ ኢየሱስ ክርስቶስን ለወለደችው፡ ለድንግል ማርያም፡ ሦስተኛዋ ምሳሌና አርአያ ኾና፡ በሕያው ምስክርነት ትጠቀሳለች።

"ለዘለዓለም፡ ማረፊያዬ ይህቺ ናት!" ተብሎ፡ ትንቢት የተነገረው፡ ምንም ፍጻሜው፡ ለአምላክ እናት፡ ለድንግል ማርያም ቢኾንም፡ "እግዚአብሔር ወልድ"፡ "ኢየሱስ ክርስቶስ" በሚል ስም፡ በሰውነት እስከተገለጠበት ዘመን ድረስ፡ ለጊዜው፡ ለታቦተ ጽዮን መኖርያ ኾና ለቆየችው፡ ለኢትዮጵያ መኾኑ፡ ሕያዉ ዜና መዋዕል፡ ዛሬም ይናገራል። ስለዚህ፡ የእግዚአብሔር የትንቢት ቃል፡ ሊሻር ስለማይቻል፡ የሳባ ንግሥት አገርና የገነነችዋ መነሻ፡ የዛሬዪቱ ኢትዮጵያ መኾኗ፡ አያጠያይቅም።[፲፮]

ጥያቄ፡- *የሳባ ንግሥት፡ ወደኢየሩሳሌም የተጓዘችው፡ "ከዐረቡ ምድር ነው፤" ስለሚባለው ነገር፡ እዚህ ላይ፡ የምትሰጠን ማቃኛ ሐተታ ይኖራልን?*

መልስ፡- አዎን፡ አለ። "ሳባ" የሚለው ቃል፡ በእየዘመናቱ፡ ከኤርትራ ባሕር ወዲህና ወዲያ ማዶ ለነበሩ የኢትዮጵያ ግዛቶች፡ መጠሪያ ኾኖ ያገለግል ስለነበረ፤ የዛሬው ደቡብ ዐረብ፥ "የመን" ጭምር፡ በቀድሞው ዘመን፡ የኢትዮጵያ ክፍላተ ሀገር ስለነበሩ፡ ይህ አገላለጽ፡ እውነተኛውን ታሪክ፡ ያጠናክረዋል እንጂ፡ አይለውጠውም። ለዚህ የእምነት ቅርስ፡ ሕያው ማኅደር ኾኖ የኖረው፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ፡ በአኹኑ ዘመን፡ ደርሶ እንደሚታየው፡ ከጥንት ጀምሮ፡ በእየዘመናቱ፡ በዚሁ፡ በአገሩ ክልል፡ ከአንዱ ሥፍራ ወደሌላው እየተዘዋወረ ኖርዋል። ይህም ማለት፡ በአፍሪቃው ኢትዮጵያም፥ በእስያው ክፍለ ኢትዮጵያም፡ እየተዘዋወረ ስለኖረ፡ የንግሥተ ሳባ ታሪካዊ ውርስ ባለቤትነቱን እንደያዘ መኖሩን፡ እነሆ ቀጥሏል።

ከዚህም ጋር፡ ቀደም ብሎ እንደተገለጠው፡ ሰሎሞን፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ ምሳሌውና ትንቢቱ እንደመኾኑ፡ ንግሥተ ሳባም፡ የድንግል ማርያም፡ ምሳሌዋና ትንቢቷ ስለኾነች፡ ለእናትና ልጇ ኢትዮጵያዊነት፡ የእርሷ ማስረጃነት አያጠራጥርም። ደግሞም፡ የንግሥተ ሳባ ከተማ፥ ለኢትዮጵያውያንም፡ የታሪክ፥ የሃይማኖትና የባህል ቅርሳቸው መዲና የኾነችው አኵስም፡ ከጣና ቂርቆስ ቀጥላ፡ "ለታቦተ ጽዮን አስተማማኝ ማረፊያ ኾና ኖራለች!" የሚለው፡ ሲወርድ ሲዋረድ፡ ከዛሬው ትውልድ የደረሰው እምነታቸው፡ "እምነ ጽዮን"፡ ማለትም፡ "ጽዮን እናታችን" እያሉ፡ ኢትዮጵያውያን በሚፈጽሟቸው ሥርዓቶቻቸው፡ አኹንም ጎልቶና ሕያው ኾኖ ይታያል።

ጥያቄ፡- *"የእግዚአብሔር የቃል ኪዳኑ ታቦት" የምትባለው ጽላተ ኪዳን፡ በንግሥት ማክዳና በልጇ፡ በቀዳማዊው ምኒልክ አማካይነት፡ ወደኢትዮጵያ መጥታ መኖርዋን የሚያመለክቱት ማስረጃዎች፡ የቱን ያህል የሚያስተማምኑ መኾናቸውን አጠናክረህ ብትገልጽልን?*

መልስ፦ "ጽላተ ኪዳን" የምትባለው፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ ከኢየሩሳሌም፡ በዓባይ ወንዝ በኩል፡ *መጀመሪያ፡* ወደጣና፥ ከዚያም፡ ወደአኵስም ተዛውራ ስትመጣ፡ እስራኤላውያን፡ ከነበራቸው፡ ከሰውም ኾነ ከቈላቍሉ (ከዕቃው) ዓይነት፥ ከሥጋዊዉም ኾነ ከመንፈሳዊው ቅርስ መኻከል፡ ምርጥ የኾነው ወገን፡ አብሮ መግባቱ ይታወቃል፤ ይህ አዲስ ሀብት፡ ቀደም ብሎ ከነበረው፡ ከኢትዮጵያዊው እምነት፥ ዘርና ባህል ጋር ተዋሕዶ፡ በመልካም እንደቀጠለ፡ ዛሬ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ ሰፍነው የሚገኙት፡ የአምልኮና የጸሎት፥ የቅዳሴና የማኅሌት፥ የቅዱሳት መጻሕፍትና የንዋያት ቅድሳት፥ የትምህርትና የሥነ ጽሑፍ፥ የሥነ ጥበብና ያተግባረ እድ፥ የልዩ ልዩ ሙያዎችና አገልግሎቶች፥ የግልና የቤተሰብ፥ የማኅበርና የኅብረተሰብ፥ በጠቅላላ፡ የቤተ ሕዝቡ፥ የቤተ ክህነቱና የቤተ ምልክናው ሥርዓቶች፡ በገሃድ ያስረዳሉ። በዚህ ረገድ፡ ኢትዮጵያውያን፡

፩ኛ፦ ቀድሞ፡ በኪዳነ ልቦና፡ "ሰንበተ እግዚአብሔር" ብለው ያከብሩዋት የነበረችውንና ኋላም፡ በኪዳነ ኦሪት፡ በእስራኤል ዘንድ፡ "ሰንበተ አይሁድ" የተባለችውን፡ የመጀመሪያዋን ሰንበት፡ "ቀዳሚት ሰንበት" ብለው በመሰየም፡ "ሰንበተ ክርስቲያን" ከምትባለው፡ ዕለተ እሑድ ጋር፡ አብረው ማክበራቸው፥

፪ኛ፦ ሀ. እስራኤል፡ በሙሴ አማካይነት፡ ከእግዚአብሔር የተቀበሉትን፡ የብሉይ ኪዳኑን፡ የጽላትና የታቦት ሥርዓተ አምልኮ፥

ለ. በካህናትና በማዕጠንት፥ በልብሰ ተክህኖና በሌሎቹ ንዋያት ቅድሳት፡ የሚከናወነውን፡ የቤተ መቅደሱን አገልግሎት፥

ሐ. "ደባትር" የሚባሉት ሊቃውንት፥ መምህራንና መዘምራን፡ በመቋሚያ፥ በጸናጽልና በከበሮ የሚቀርበውን የቅኔ ማኅሌቱን ስብሐተ እግዚአብሔር፡ እነዚህን የመሳሰሉትን ሥርዓቶች፡ ለክርስትና አምልኳቸው እንደሚስማማ አድርገውና በአዲስ ኪዳኑ አድሰው መቀጠላቸው፥

፫ኛ፦ በኦሪቱ ሥርዓት፦

ሀ. ወደሜዳ ወጥተውና ወደወንዝ ወርደው፡ ሌሊቱን፡ በድንኳን የሚያሳልፉበትን፡ "የዳስ በዓል"፡ በ"ጥምቀት"፥

ለ. በሌሊት፡ በግ ታርዶ የሚበላበትን፡ የ"ፋሲካ" በዓል፡ በ"ትንሣኤ"፥

ሐ. የመከሩ በኵራት ነዶ፡ ለእግዚአብሔር ቍርባን ኾኖ የሚቀርብበትን "በዓለ ሃምሣ"ን፡ በ"በዓለ መንፈስ ቅዱስ"፥ እነዚህን የመሰሉትን፡ የኪዳነ ኦሪት በዓሎቻቸውን ደግሞ፡ "ኪዳነ ምሕረት" በሚባለው፡ የኪዳነ መንፈስ ቅዱስ በዓላት በ'ኾኑት ተክተው ማጽናታቸው፡ ለዚህ ሕያው ቅርስ መጠበቅ፡ ጥቂቶች ምሳሌዎች ኾነው የሚጠቀሱ ናቸው።

በተለይም፡ የቃል ኪዳኑን ጽላት የያዘችው ታቦተ ጽዮን፡ በኢትዮጵያ የኖረች ለመኾኗ፡ ኢትዮጵያውያን፡ የአዲስ ኪዳኑን፡ "ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ" ሲቀበሉ፡ ለክርስትና እምነታቸው፡ እንደሚስማማ አድርገው ማሸጋገራቸው፡ ዓይነተኛና ሕያው ማስረጃ ኾኖ ይጠቀሳል።

ይኸውም: በታቦተ ጽዮን ምሳሌ: የጌታ ስመ መለኮቱና ሥነ ስቅለቱ: ከቅድስት እናቱ: ድንግል ማርያምና የሚወድደው ደቀ መዝሙሩ: ከቅዱስ ዮሓንስ ምስል ጋር የተቀረጸበትን: የእንጨት: ወይም: የዕብነ በረድ ጽላት: "ታቦት" በሚባለው ማጥን ውስጥ አኑረው: በቤተ ክርስቲያን መቅደስ በሚገኘው መንበር እያስቀመጡ: ለኪዳን መንፈስ ቅዱስ ምሥጢራታቸው መቀደሻና ለቅዱስ ቍርባን መሥዋዕት ማቅረቢያ ማድረጋቸው ነው::

ይህ ሥርዓት: የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን: በጥንታዊነቷና በቀዳሚነቷ: ከቀሩት የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ኹሉ ተለይታ: እንድትታወቅ ከሚያደርጓት: ሕያዋን ምስክሮች መካከል: አንደኛው ኾኖ ይገኛል:: ኢትዮጵያውያን: ለኪዳን አሪት ያደረጉት አቀባበል: ፍጹም እውነተኛና መንፈሳዊ መኾኑ ብቻ ሳይኾን: ይህንኑ: ኪዳናዊ እምነት: ቀደም ብሎ ከነበረው: የኪዳን ልቡና ሃይማኖታቸው ጋር: አስማምተው ለመቀጠል መቻላቸውም: ጥንቱኑ: የአምልኮተ እግዚአብሔር መሠረት የነበራቸው መኾኑን ያመላክታል:: በኪዳን ልቡና: የእግዚአብሔር አማኒት የነበረችው: ንግሥተ ሳባ: በሰሎሞን ጊዜ: ወደኢየሩሳሌም ያደረገችው ሃይማኖታዊ ጉዞ፥ በዚያ የተነጋገረቻቸው ቃላትና ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ማሠሪያ ያቀረበችው የገጸ በረከት መጠን: ለዚህ እውነታ: በቂ ማስረጃ ነው::

ኢትዮጵያውያን: እንዲህ: ከፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ: የነበራቸው: ያ: የኪዳን ልቡና ሃይማኖታዊ አቋማቸው: የክርስትና እምነት መገኛ የኾነውን ኪዳነ መንፈስ ቅዱስን: በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ: በአቤሜሌክ አማካይነት እስከተቀበሉበት ዘመን ድረስ: ለብሉዩ ኪዳን መመሪያ ኾና የኖረችውን: ኪዳነ አሪትን አጽንተው ለመቆየት: አመቺ ኹኔታን ፈጥሮላቸው እንደነበረ: ታሪካዊው ውጤት መስክሩዋል::

የኢትዮጵያውያን: የአምልኮም ኾነ የኑሮ ሥርዓታቸው: ከሌሎቹ: የዓለም ሕዝቦች ኹሉ፥ ከክርስቲያኖቹም ሳይቀር: የተለየ የኾነበት ምክንያት: በእነዚህ: በሦስቱ ኪዳናት ስላለፉ፥ ሦስቱንም ስላዋሐዱ መኾኑን: አበክራችሁ ልታውቁት ይገባችኋል::

ይህ: የጽላትና የታቦት ሥርዓት: በኢትዮጵያውያን ዘንድ: በዘመነ አሪት ብቻ ሳይኾን: በመጨረሻው የኪዳን መንፈስ ቅዱስ እምነታቸውም ጊዜ: እንዲቀጥል የተደረገው: እስራኤል: ከእግዚአብሔር ተቀብለው: ሊጠብቁት ያልቻሉትን: የኪዳን አሪት ቃል ኪዳን: ኢትዮጵያውያን: በታማኝነታቸው ምክንያት: ባላደራዎች ኾነው እንዲጠብቁት: ከአምላካቸው: የመመረጥ ዕድልን ስላገኙ እንጂ: ሥርዓቱ: ቀድሞውኑ: ለእነርሱ: ማለትም: ለኢትዮጵያውያን ተብሎ የተሠራ አልነበረም:: እነርሱማ: ጥንት: ከመሠረቱ ጀምረው: እግዚአብሔርን: በኪዳን ልቡና ሲያመልኩት ከኖሩ በኋላ: በመጨረሻው የምሕረትና የሕይወት ዘመን: *"ሳያዩ የሚያምኑ: ብፁዓን ናቸው!"*[፶፱] ላለው: ለኢየሱስ ክርስቶስ ቃል: በዚያ: ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ወገናቸው አማካይነት: ብቁዎች ኾነው ስለተገኙ: አዎን! ይህን የመሰለው ሥርዓት: ለእነርሱ አላስፈለጋቸውም ነበር::

ምዕራፍ ፳፡
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፡ አምስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ሙሴ።
ታቦተ ጽዮንና ንግሥተ ሳባ።

ለእነርሱስ፡ ያች፡ በእግዚአብሔር ጣቶች የተጻፉትን "ቃላት" የተቀበለችው ጽላት፡ በአማናዊዋ ወገናቸው፡ በድንግል ማርያም ሰውነት፡ ሕያው ኾና እስክትገለጥ ድረስ፡ ለእግዚአብሔር ያላቸው የአምልኮ ፍቅርና ቅንዓት፡ በልባቸው ተቀርጾ፡ እንዴት እንደእሳት ያቃጥላቸው እንደነበረ፡ እናቷና ምሳሌዋ የነበረችው፡ ንግሥተ ሳባ፡ ወደኢየሩሳሌም ባደረገችው ልዩ ጉዞዋና በዚያ ቆይታዋ በፈጸመችው ገናና ሥራዋ ታይቷል፤ ታውቋልም።

የጽላትና የታቦት ምሥጢር።

ጥያቄ፡- *"እስራኤል፡ ከእግዚአብሔር ተቀብለው፡ ሊጠብቁት ያልቻሉትን፡ የኪዳነ ኦሪትን ቃል ኪዳን፡ ኢትዮጵያውያን፡ በታማኝነታቸው ምክንያት፡ ባላደራዎች ኾነው እንዲጠብቁት፡ ከአምላካቸው፡ የመመረጥ ዕድልን ስላገኙ እንጂ፡ የጽላትና የታቦት ሥርዓት እኮ፡ ቀድሞውኑ፡ ለእነርሱ፡ ማለትም፡ ለኢትዮጵያውያን ተብሎ የተሠራ አልነበረም። እንዲያውም፡ ይህን የመሰለው ሥርዓት፡ ለእነርሱ አላስፈለጋቸውም ነበር።" ያልከው ነገር፡ ግልጽ አልኾነልንምና፡ እባክህ፡ በበለጠ አስረዳን?*

መልስ፡- ቀድሞውንም ቢኾን፡ አሥሩን ቃላት የያዘችው ጽላት፡ ከእግዚአብሔር፡ ለሙሴ እንድትሰጥ ያደረገው፡ የእስራኤላውያን ክህደትና ዓመፅ ነው፤ ይህንም፡ ቅዱሳት መጻሕፍት ይመሰክሩታል። ኋላ፡ ወደኢትዮጵያ እንድትመጣ ያደረገው ደግሞ፡ የኢትዮጵያውያን የሃይማኖት ጽናትና የማይጠረጠር ታማኝነታቸው መኾኑን፡ ኹለቱም ሕዝቦች፡ በእየህልውናቸው በኩል፡ በገሃድ ያሳዩት ምግባር፡ በግልጽ ያረጋግጣል። ይህም፡ ከዚህ በሚከተለው አጭር ሐተታ ሊጠቃለል ይችላል።

አሥሩን ቃላት የያዘችው ዘለዓለማዊት ሕግ፡ በእግዚአብሔር ጣቶች፡ በእውነትና በመንፈስ፡ የተጻፈችው እኮ፡ ገና አዳምና ሔዋን ሲፈጠሩ ነው! የተጻፈችውም፡ በአራቱ ጊዜ እንደኾነው፡ በድንጋይ ጽላት ላይ ሳይኾን፡ "ሕሊና" በተባለው፡ በረቂቁ ሰብአዊ የልብ ጽላት ላይ ነው! አመሠራረቷ እንዲህ እንደመኾኑ፡ የሃይማኖት አምልኮቷና የምግባር ሥርዓቷ እንዲሁ፡ በእውነትና በመንፈስ እንዲፈጸም፡ መለኮታዊ ባሕርይዋ ይጠይቃል። ኪዳነ ልቦና ያሰኘት ቅሉ፡ ይህ ነው!

ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ በሰዎች ልቦና ላይ በእውነትና በመንፈስ ተጽፋ የምትኖረውን ይህችን፡ አሥሩን ቃላት የያዘችውን ሕግ፡ ኢትዮጵያውያን፡ ጽላተ ሙሴ ወደኢትዮጵያ ከመምጣቷ፡ ገና ከረዥም ዘመን በፊት፡ አስቀድመው፡ በኪዳነ ልቦና ጠብቀውና አጽንተው፡ በእውነትና በመንፈስ እየፈጸሟት ኖረዋል። ይህም ይታወቅ ዘንድ፡ ጥንት፡ በሥነ ፍጥረት የተሠራችውንና ከአሥሩ ቃላት መካከል፡ አንዷ የኾነችውን፡ ሰባተኛዋን፡ የእግዚአብሔርን የሰንበት ቀን፡ ገና፡ በኪዳነ ልቡና ግሉ ጀምረው፡ ሲያደርጉ እንደኖሩት ኹሉ፡ ዛሬም፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ሕይወት ውስጥ በሚገኙበት፡ በአኹኑ የክርስትና ዘመናቸው እንኳ፡ እነርሱ ብቻ፡ "ቀዳሚት ሰንበት" ወይም "ቅዳሜ" ብለው በመሠየም፡ ሲያከብሩዋት ይታያል።

ይህችው፡ "ቀዳሚት ሰንበት"፡ በሌሎቹ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ተሽራ፡ ምንም እንኳ፡ በመለስተኛ ደረጃም ቢኾን፡ እነርሱ፡ ኢትዮጵያውያን ብቻ፡ "ሰንበተ ክርስቲያን" ከኾነችው፡ ከዕለተ እሑድ አስቀድመውና አያይዘው፡ የሚያከብርዋት መኾናቸው፡ አዎን፡ ይህን እውነታ፡ በበለጠ ያጎላዋል። "የመጀመሪያዋ ሰንበት"፡ ከኹለተኛዋና ከዘለዓለማዊቷ "ሰንበተ ክርስቲያን" በፊት፡ አስቀድማ የነበረች መኾኗን፡ "ቀዳሚት ሰንበት" ወይም "ቅዳሜ" የሚለው ስያሜ ያረጋግጣል። እንዲህ አድርጋ፡ ኹለቱን ሰንበታት፡ በእየመልካቸውና በእየማዕርጋቸው የምታከብረው፡ ኢትዮጵያ ብቻ በመኾኗ፡ በዓለም ላይ ካሉ ሃይማኖቶችና አብያተ ክርስቲያናት መካከል፡ እርሷ ለያዘችው ቀዳሚነት፡ አንዱ ማስረጃ፡ ይህ መኾኑን ማወቁ ይገባችኋል።

ኋላ፡ እግዚአብሔር፡ ታቦተ ጽዮንን፡ ከእስራኤላውያን እጅ አውጥቶ፡ በባለአደራነት፡ ለእነርሱ፡ ለኢትዮጵያውያን እንድትሰጥ ያደረገው፡ አንዱም፡ በዚሁ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በኪዳነ ልቦና ይፈጽሙት በነበረው፡ ንጹሕ አምልኮታቸው ምክንያት መኾኑ፡ ሊታበል ከቶ አይቻልም። ይህም እውነታ፡ ዓለም በተቀበላቸው፡ ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ ስማቸው በተመዘገበው፡ በመልከ ጼዴቅ፥ በዮቶርና በንግሥተ ሳባ ሃይማኖት፡ አምልኮና ምግባር ተረጋግጦ ይታወቃል።

ኢትዮጵያውያን፡ ቀድሞ፡ በኪዳነ ልቦና፡ በሰብአዊ ልባቸው ውስጥ፡ በእግዚአብሔር ጣቶች ተጽፋ ያገኟትን፥ ኋላ፡ በኪዳነ ኦሪት፡ በድንጋዩ ጽላት ላይ ተቀርፃ ያዩዋትን፥ በመጨረሻም፡ በኪዳነ ምሕረት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ፡ መንፈሳዊ አካላቸውን ተዋሕዳ የተመሰጡባትን፡ ያችን፡ አሥሩን የእግዚአብሔር ቃላት የያዘችውን የሕይወት ሕግ፡ በእውነተኛውና በመንፈስ ቅዱስ አምልኳቸው ጠብቀው ኖረዋታል፡ ዛሬም፡ እየኖርዋት ነው፥ ወደፊትም፡ ለዘለዓለም ይኖርዋታል።

ከዚህ አከታትዬ እንደማብራራላችሁ፡ እግዚአብሔር፡ ሙሴን፡ ለዚያ፡ ለታላቁ ተልእኮ መምረጡ፡ ኋላም፡ በደብረ ሲና፡ ለእስራኤል፡ በጽላት ጽፎ የሰጣቸውን ሕግ፡ በእርሱ እጅ ማስረከቡ፡ ሊያስደንቅ ከቶ አይችልም። ምክንያቱም፡ ሙሴ፡ በኢትዮጵያ ይኖር በነበረበት ጊዜ፡ እነዚህን አሥሩን የእግዚአብሔር ቃላት፡ በኢትዮጵያውያን ሰውነት፡ ሕያዋን ኾነው ሲሠራባቸው ማየቱ ብቻ ሳይኾን፡ ከእነርሱ ተምሮአቸው፡ እርሱም፡ ይህን በመሰለ፡ የሕገ ልቦና ሃይማኖትና ምግባር፡ አስቀድሞ ታንፆና ተሟልቶ፥ ተዘጋጅቶም ይገኝ ስለነበረ ነው።

በዚህ መሠረት፡ እግዚአብሔር፡ ገና ከመጀመሪያው፡ የእስራኤልን ልጆች፡ ከግብፅ የባርነት አገዛዝ ነጻ እንዲያወጣቸው፡ ሙሴን፡ ከኢትዮጵያ ወደፈርዖን በላከው ጊዜ፡ እንደጣዖታትና እንደባዕዳን አማልክት፡ በሚታይና በሚዳሰስ ነገር መመለክን የማይፈልግ፥ ይህን መሰሉንም አምልኮ የሚጠላው እንጂ የማይወድደው መኾኑን ለማመልከት፡ ማንነቱን፥ የማዳንና የማጥፋት ኃይሉንም ያሳያቸው፡ በእውነትና በመንፈስ የተአምር ድርጊቶቹ ብቻ ነበር።

እነዚህም፡ የሙሴን በትር፡ እባብ አድርጎ፡ እንደገና ወደበትርነቷ ከመመለስ እንሥቶ፡ የእስራኤልን በኵራት አድኖ፡ የፈርዖንን የበኵር ልጅ እስከመግደል የደረሱትን፡ አሥሩን፥ ከዚያም፡ ሕዝቡን፡ በደረቅ ምድር ለማሻገር፡ የኤርትራን ባሕር ከፍሎ በመገደብና መልሶ በማፍሰስ፥ እያከታተለም፡ በምድረ በዳ ያሳያቸውን፡ ሌሎቹን የምሕረትና የመቅሠፍት ተአምራቱን ያጠቃልላል።

እነዚህን ኹሉ፡ በዓይናቸው ፊትና በእየራሳቸውም ላይ እያካኼደና እየፈጸመ ያሳያቸው፡ ያው፡ በእውነትና በመንፈስ ባሕርዩ ተሠውሮ እንጂ፡ እንደማየታትና እንደባዕዳን አማልክት፡ ገዝፎ በሚታይና በሚዳሰስ፡ የፍጡራን ተግባረ እድ አለመኾኑን በሚበቃ አስተምሩዋቸው ነበር። ይኸውም፡ እርሱ፡ የአባቶቻቸውና የእናቶቻቸው አምላክ፡ በእነርሱ በልጆቻቸው መመለክ የሚፈልገውና የሚወድደው፡ በግብፃውያን ዘንድ ሲያዩ በኖሩት መልክ ሳይኾን፡ ከዚያ፡ ፍጹም በተለየው፡ እንደኢትዮጵያውያን፡ "በእውነትና በመንፈስ" ብቻ መኾኑን ነው።

እንዲህ ተከናውኖ፡ በቀጥታና በገሃድ፡ ከፈጣሪያቸው ያገኙትን፥ ኋላም፡ በሙሴ አማት፡ በኢትዮጵያዊው ካህን፡ በዮቶር አማካይነት፡ በተግባር ተተርጉሞ የተመለከቱትን፡ ይህን ትምህርት፡ በእርግጥ ተቀብለውት እንደኾነ፥ ወዲያውም ሊፈትናቸው፡ ሙሴ፡ ለሱባዔ ጸሎቱ፡ ለጥቂት ቀኖች ቢለያቸው፡ እስራኤል፡ በግብፅ የለመዱትን ጣዖት ሠርተው አመለኩ! ክህደትና ዓመፅ ብቻ ሳይኾን፡ ርኵሰትም በኾነው፡ በዚህ ድርጊታቸው፡ እርሱን፡ ሙሴንና ወንድሙን አሮንን ቀርቶ፡ ያን ኹሉ የትድግናና የምሕረት ሥራ ያደረገላቸውን፡ እግዚአብሔርን እንኳን አላፈሩም፤ አልፈሩምም።

እስራኤል፡ በተራራው ሥር ኾነው ይፈጽሙ የነበረውን ያን የርኵሰታቸውን ድርጊት ያወቀ እግዚአብሔር፡ በዚያ ሥራቸው አዝኖና ተቆጥቶ፥ "ሕዝቤ" ያሰኘው የነበረውም፡ ያ ኹሉ ፍቅሩ ቀርቶ፡ ለሙሴ ያለውን እንስማ!

"'ከግብፅ ምድር ያወጣኸው ሕዝብህ፡ ኃጢአት ሠርተዋልና፡ ኺድ! ውረድ! ካዘዝኋቸው መንገድ፡ ፈጥነው፡ ፈቀቅ አሉ! ቀልጦ የተሠራ የጥጃ ምስል፡ ለራሳቸው አደረጉ! ሰገዱለትም፤ ሠዉለትም! "እስራኤል ሆይ! እነዚህ፡ ከግብፅ ምድር ያወጡህ አማልክትህ ናቸው!" አሉ!' እግዚአብሔርም ሙሴን፡ 'እኔ፡ ይህን ሕዝብ አየሁት፤ እነሆም፡ አንገተ ደንዳና ሕዝብ ነው። አኹንም፡ ቍጣዬ እንዲቃጠልባቸው፥ እንዳጠፋቸውም፡ ተወኝ! አንተንም፡ ለታላቅ ሕዝብ (መሪ፥ ተጠሪዬ) አደርግሃለሁ!' አለው።

"ሙሴም፡ በአምላኩ ፊት ጸለየ፤ አለም፦ 'አቤቱ! በታላቅ ኃይልና በጽኑ እጅ፡ ከግብፅ ምድር ባወጣኸው፡ በሕዝብህ ላይ፡ ቍጣህ፡ ስለምን ተቃጠለ? ግብፃውያንስ፡ 'በተራራ መካከል ሊገድላቸው፥ ከምድርም ፊት ሊያጠፋቸው፡ ለክፋት አወጣቸው!' ብለው፡ ስለምን ይናገራሉ? ከመዓትህ ተመለስ! ለሕዝብህም፡ በክፋታቸው ላይ ራራ! 'ዘራችሁን፡ እንደሰማይ ከዋክብት አበዛለሁ! ይህችንም፡ የተናገርኋትን ምድር ኹሉ፡ ለዘራችሁ እሰጣታለሁ! ለዘለዓለምም ይወርሷታል!' ብለህ፡ በራስህ የማልህላቸውን፡ ባሪያዎችህን፡ አብርሃምንና ይስሐቅን፥ እስራኤልንም አስብ!'

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

"እግዚአብሔርም: በሕዝቡ ላይ ሊያደርግ ስላሰበው ክፉት: ራራ!"[፴]

ከዚህ መለኮታዊ ቃል: ሦስት መልእክቶችን እንደምናገኝ: በማስተዋል ተመልከቱ፣ እነዚህም:-

፩ኛ: እግዚአብሔር: በእስራኤል ሕዝብ ላይ ምን ያህል አዝኖና ተቆጥቶ: ከቃል ኪዳን ሕዝብነት ሊያወጣቸው እስከመቍረጥ እንደደረሰ፥

፪ኛ: ሙሴን: "ለሌላ ሕዝብ መሪና ተጠሪዬ አደርግሃለሁ!" ያለው: ያው እንደሚታወቀው: ሙሴ: ወደኢትዮጵያ መጥቶና ኢትዮጵያዊት ሚስት አግብቶ በመኖሩ፥ የኋላ ኋላም: ታቦተ ጽዮን: ወደኢትዮጵያ ገብታ በመኖርዋ: ኹለቱም: ማለትም: ራሱ ሙሴና ታቦተ ጽዮን: ለኢትዮጵያውያን እንደሚኾኑ፥

፫ኛ: ሙሴ ብቻ ሳይኾን: እርሱን የሚመስሉት: እውነተኞች የእግዚአብሔር ወዳጆችና አገልጋዮች: ከእግዚአብሔር እንደሚያማልዱ የሚያመለክቱት ናቸው::

እስራኤል: እንደሰው ሳይኾን: እንደእምላክነቱ: የደከመላቸውን ድካምና የጣረላቸውን ጥረት: በሙሉ ከንቱ ያደረጉበት: እርሱ: እግዚአብሔር: ለአባቶቻቸውና ለእናቶቻቸው: ለአብርሃምና ለሣራ፥ ለይስሐቅና ለርብቃ፥ ለያዕቆብና ለራሔል የሰጠውን: ያን ቃል ኪዳኑን በማሰብና በባለሟሉ በሙሴ አንደበት የቀረበለትን ምልጃ በመቀበል: ቁጣውን በትዕግሥት፥ መቅሠፍቱንም በምሕረት ለወጠላቸው! እንደኢትዮጵያ ልጆቹ ኹሉ: በእነርሱም: በእስራኤል ልጆች ሰብአዊ ልቡና ላይ: "በእውነትና በመንፈስ" እንዲጻፍ ፈልጎትና ደክሞበት የነበረውን፥ ነገር ግን: ሳይሳካለት የቀረውን: ያን: የዓሥሩ ቃላትን ሕግ: በደንጊያ ጽላት ላይ ጽፎ: የሚኾንላቸው ከኾነ: እንደእነርሱው ፍላጎት: በዚያ: "ጽላት" በተባሉት: ኹለት ገበታዎች: እርሱን ያመልኩት ዘንድ "ሰጣቸው!" ብሎ: አገልጋዩን: ሙሴን አሰናበተው::

ያም: እንደሚታወቀው: ሳይኾንላቸው ቀርቶ: ይህችው: ታቦተ ሕጉ የኾነችው: ጽላተ ሙሴ: በመጨረሻ: በባለአደራነት ስም: ከኢትዮጵያውያን እጅ ገብታ: አማናዊው ጽላት: ኢየሱስ ክርስቶስና አማናዊቷ ታቦት: ድንግል ማርያም: በሰውነት እስኪገለጹ ድረስ: በኢትዮጵያ: "በእውነትና በመንፈስ" ስትመለክ ኖረች::

ጥያቄ:- *እንደምታውቀው: የጽላትና የታቦት ነገር: ሥልጣነ ክህነት ካላቸው ካህናት በቀር: ለኢትዮጵያውያን ኹሉ: ጥብቅ ምሥጢር ተደርጎ ቆይቷል፥ ይህም በመኾኑ: ማለትም: ምእመናን: እውነቱን ባለማወቃቸው: ለአምነትና ለአምልኮ ሕፀፅ (ጉድለት)፥ ከዚህም የተነሣ: ለባዕዳን አምልኮዎችና ሃይማኖቶች ቀላል ምርኮኛነት ሊዳረጉ ችለዋል:: ይህ ነገር: ሃይማኖትን የሚመለከት መኾኑ፥ ሃይማኖት ደግሞ: በብርሃን አውቀውት የሚኖሩበት ሕይወት እንጂ: ሳያውቁት: እንዲያው በዳበሳ ብቻ የሚኳዙበት ሀልውና አለመኾኑን: ከእኛ ይልቅ: አንተ: በይበልጥ ትገነዘበዋለህ::*

ምዕራፍ ፳፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ሙሴ።
የጽላትና የታቦት ምሥጢር።

ስለዚህ፡ እኛም፡ ከዘመኑ ክህደት፥ ዓመፅና ምንዝርና ራሳችንን ጠብቀን፥ በቀናችው የተዋህዶ ሃይማኖታችንም ጸንተን፡ በእውነተኛው አምልኮታችን ለመቀጠል እንችል ዘንድ፡ በምሥጢር፡ ተይዞ ስለኖረው፡ ስለዚሁ ጽላትና ታቦት ነገር፡ እውነታውን፡ እዚህ ላይ ገላልጠህ ትነግረን ዘንድ እንለምንሃለን።

መልስ፡- ይህማ፡ ተግባሬና ግዳጄ ነው። የጽላትንና የታቦትን ነገር ብቻ ሳይኾን፡ ሌላውንም፡ ሃይማኖትንና አምልኮን በሚመለከት፡ በማናቸውም ጉዳይ፡ እንኳንስ ጠይቃችሁኝ፡ ባትጠይቁኝም፡ እውነትና ትክክል የኾነውን ኹሉ፡ ገላልጬ ማስረዳት፡ አዎን፡ ልፈጽመው የሚገባኝ፡ ተግባሬና ግዳጄ ነው፤ ይህን ሳልፈጽም ብቀር፡ በፈጣሪዬ ፊት፡ በምን ዓይነቱ ኀላፊነት እንደምጠየቅ ታውቃላችሁ? የዚህ ጥያቄዬን መልስ፡ እንዲህ ከሚለው፡ ከነቢዩ ትንቢት ስለምታገኙት ስሙት! *"የእግዚአብሔር ቃል፡ ወደእኔ፡ እንዲህ ሲል መጣ፤ 'የሰው ልጅ ሆይ! ለእስራኤል ቤት ጠባቂ አድርጌሃለሁ፤ ስለዚህ፡ የአፌን ቃል ስማ! ከእኔም ዘንድ አስጠንቅቃቸው! እኔ ኃጢአተኛውን፡ 'በእርግጥ ትሞታለህ!' ባልሁት ጊዜ፡ አንተም፡ ባታስጠነቅቀው፥ ነፍሱም እንድትድን፡ ከክፉ መንገዱ ይመለስ ዘንድ፡ ለኃጢአተኛው አስጠንቅቀህ ባትነግረው፡ ያ ኃጢአተኛ፡ በኃጢአት ይሞታል፤ ደሙን ግን፡ ከእጅህ እፈልጋለሁ። ነገር ግን፡ አንተ፡ ኃጢአተኛውን ብታስጠነቅቅ፥ እርሱም፡ ከኃጢአቱና ከክፉ[፲] መንገዱ ባይመለስ፡ በኃጢአቱ ይሞታል፤ አንተ ግን፡ ነፍስህን አድነሃል።"*

ስለዚህ፡ በጥያቄያችሁ መካከል፡ *"ሃይማኖት ደግሞ፡ በብርሃን አውቀውት የሚኖሩበት ሕይወት እንጂ፡ ሳያውቁት፡ እንዲያው በዳበሳ ብቻ የሚጓዙበት ሀልውና ስላልኾነ፡"* ብላችሁ፡ የሠነዘራችሁትን ኃይለ ቃል፡ ከአድናቆት ጋር፡ እኔም አጽንቼ የምቀበለው መኾኔን ስገልጽላችሁ፡ ደስ ይለኛል።

ደግሞም፡ ጽላትንና ታቦትን፥ ወይም፡ ሌላውን ሃይማኖታችሁን በሚመለከት፡ መልስ የሌለው ምሥጢር የለምና፡ ማናቸውንም ዓይነት ጥያቄ ማቅረብ፡ መብታችሁና ተገቢ እንጂ፡ ልመና የሚያስፈልገው አለመኾኑን እውቃችሁት፡ በሥጋዊ አእምሮአችሁ ኾነ፡ በመንፈሳዊው ልቦናችሁ ውስጥ ያከማቻችሁት የጥያቄዎች መዝገብ ካለ፡ አይዟችሁ፡ ከፍታችሁና ገላልጣችሁ ታቀርቡልኝ ዘንድ፡ ይኸው፡ ግብዣዬን አበርክቼላችኋለሁ።

የብሉዩ እና የአዲሱ ኪዳናት
"ጽላትና ታቦታት"፡ የተለያዩ ስለመኾናቸው።

ጥያቄ፡- በእግዚአብሔር እጅ፡ ለሙሴ የተሰጡትን፡ የብሉዩን ኪዳን ጽላት የያዘችው ታቦት፡ በነጠላ፡ አንዲት ብቻ ስትኾን፡ ዛሬ፡ በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የሚገኘው ጽላትና ታቦት ደግሞ፡ ብዙ መኾኑ ግልጽ ነው። ያች፡ አንዲቷ "ጽላት" እና "ታቦቷ" ተባዝተው ነውን? ወይስ፡ ሌላ ዓይነት ጽላትና ታቦት እየተሠራ ነው? የዚህ ነገር፡ ፍቺው ምን እንደኾነ፡ ገልጸህ ብታስረዳን?

መልስ፡- ቅድም ያላችሁት፡ ያ፡ አላዋቂነት፡ የኢትዮጵያን ምእመናን፡ የቱን ያህል ጎድቷቸው፥ ለሃይማኖት ኑፋቄ (ጥርጥር) እና ሕፀፅ (ጉድለት)፥ እንዲሁም፡ ለአምልኮ ባዕድ ክፉ ወጥመድ አጋልጧቸው እንደቆየ፡ ይህ ቀያቂያችሁ፡ ራሱ ብቻ፡ በቂ ምስክር ነው።

የብሉዩ ኪዳን ጽላትና የእርሷ ማኅደር የኾነው ታቦቷ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጡበት ምክንያትና ኹኔታ፡ ከዚህ ቀደም ብዬ በገለጽሁላችሁ መልክ መኾኑን፡ እናንተ ብቻ ሳትኾኑ፡ ኢትዮጵያውያን ኹሉ በትክክል ሊያውቁትና ሊረዱት ይገባል። በአዲስ ኪዳኑ የምሕረት ዘመን ደግሞ፡ ማለትም፡ በክርስትና እምነታቸው፡ ኢትዮጵያውያን፡ ይህን፡ የጽላትና የታቦት ሥርዓት፡ በምን ዓይነት መልክ ተቀብለው ሲፈጽሙት እንደኖሩ፥ ያም ካልኾነ፡ ሊፈጽሙት እንደሚገባ፡ ከዚህ ቀጥዬ የማብራራላችሁ ስለኾነ፡ ይህንኑ፡ እናንተም፡ ሌላውም፡ "ኢትዮጵያዊ ነኝ" የሚለው ኹሉ፡ በማስተዋል ልትመለከቱት ያስፈልጋችኋል።

ኢትዮጵያውያን፡ ምን ጊዜም፡ ማለትም፡ በዘመነ ብሉይ፡ አንዲቱን ጽላት በያዘችው፡ በአንዲቱ ታቦትም ኾነ፡ በዘመነ ሐዲስ፡ የተለያየ መደብ፥ ቅርጽና መልክ ያላቸውን ጽላት በያዙት ታቦታት፡ ሲፈጽሙ የኖሩት፥ ዛሬና ወደፊትም፡ የሚፈጽሙት አምልኮተ እግዚአብሔር፡ ጥንት፡ በኪዳን ልቦና፥ በመካከሉ ደግሞ፡ በኪዳን አሪት፥ በመጨረሻም፡ በኪዳን ምሕረት፡ ጸንቶ እንደቀጠለው ኹሉ፡ "በቅዱሱ መንፈስና እውነት" ላይ የተመሠረተ ነው። ከዚህ መለኮታዊ ሥርዓት ለየት ብሎ፡ የጣዖት ወይም የባዕድ አምልኮ የሚያስመስለውን፡ ሌላውን አግጣጫ እንዲይዝ በሚደረግበት ጊዜ ግን፡ በራሳቸውና በአገራቸው ላይ የሚያስከትልባቸው የቁጣ መቅሠፍት፡ የቱን ያህል ከባድ እንደኾነ፡ በቀደሙት ዘመናት እየደረሱ፡ ባለፉትና ዛሬም እየወረደ ባለው የጥፋት ማዕበል በቀላሉ መረዳት ይቻላል።

በኢትዮጵያ፡ የክርስትና ሃይማኖት፡ የኪዳነ አሪቱን እምነት ተክቶ፡ የቤተ ክርስቲያን ምሥጢራትና ሥርዓታት በሥራ ላይ መዋል ሲጀምሩ፡ በእግዚአብሔር ጣቶች፡ ዓሥሩ ቃላት የተጻፈባቸውንና ሙሴ፡ ከእግዚአብሔር የተቀበላቸውን፡ ኹለቱን ጽላት የያዘችው፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ የአምልኮ ማዕከላዊነቷና ምልክትነቷ አበቃ። ይህም ማለት፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ ለእግዚአብሔር ቃል፡ የቀደመ ምሳሌው፥ ጥላውና አርአያው በመኾን፡ መለኮታዊው ዓላማ፡ ለታቀደለት ግብ እስኪበቃ ድረስ ስታገለግል ከቆየች በኋላ፡ እኹን፡ ያ፡ *"በመጀመሪያ፡ ቃል ነበረ፣ ቃልም፡ በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፣ ቃልም፡ እግዚአብሔር ነበረ።"* የተባለው፡ እርሱ ራሱ፡ አማናዊው እግዚአብሔር ወልድ፡ *"ቃልም፡ ሥጋ ኾነ!"*[፲፰] ባለው መሠረት፡ በድንግል ማርያም ማሕፀን፡ ፍጹም ሰው በኾነ ጊዜ፡ ለቃል ኪዳኑ ታቦት የተሰጠው ልዩና ውሱን ተልእኮ፡ ከፍጻሜ ደረሰ ማለት ነው።

ከዚህ የተነሣ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ በሰውነት መወለድ፡ የቃል ኪዳኑን ታቦት ነገር፡ መለኮታዊ ምሥጢር ከማድረጉ ጋር፡ ስለዚሁ ምሥጢር የተነገሩት፡ የነቢያት ትንቢት ከፍጻሜ መድረሳቸውንም ያረጋግጣል።

ከእነዚህም ውስጥ፡ ከጌታ ልደት በኋላ፡ የኪዳኑ ታቦት መገኛ የት እንደኾነ፥ ራስዋም የኪዳኑ ታቦት፡ ማን ኾና እንደምትኖር የሚያመለክቱት የቅዱሳት መጻሕፍት ጥቅሶች፡ እንደሚከተለው ቀርበዋል፡፡ እነርሱም፡ "ኪዳነ ምሕረት"፥ "ቤተ ክርስቲያን"፥ "ኢትዮጵያ" የተባለችው፥ የቅዱሱ ኪዳን ምልክቶችም ኹሉ፡ ምሳሌዋ የኾኑላት፡ ድንግል ማርያም መኾኗን፥ ዛሬ፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ፡ እየደረሰ እንደሚታየው፡ እርሷን፡ ኢትዮጵያንና የእርሷ የኾኑትን፡ ልጆቿን፡ ኢትዮጵያውያንን፡ "የቀደመው እባብ"፥ "ታላቁ ቀይ ዘንዶ"፥ "ዓለሙን የሚያስተው ሰይጣን" የተባለው ዲያብሎስ፡ እስከመጨረሻው፡ የሚያሳድዳቸው መኾኑን አረጋግጠው ያሳያሉ፡፡

፩) "'በበዛችሁም ጊዜ፥ በምድር ላይ በረባችሁም ጊዜ' ይላል እግዚአብሔር፡ 'በዚያ ዘመን፡ "የእግዚአብሔር የቃል ኪዳኑ ታቦት" ብለው፡ ከእንግዲህ ወዲህ አይጠሩም፤ ልብ አያደርጉትም፤ አያስቡትምም፤ አይሹትምም፤ ከእንግዲህ ወዲህም አይደረግም፡፡'"

፪) "ከዚህ በኋላ፡ በሰማይ ያለው፡ የእግዚአብሔር መቅደስ ተከፈተ፤ የኪዳኑም ታቦት፡ (ድንግል ማርያም) በመቅደሱ ታየ! መብረቅና ድምፅም፡ ነጐድጓድም፥ የምድር መናወጥም፥ ታላቅ በረዶም ኾነ!

"ታላቅ ምልክትም፡ በሰማይ ታየ! ፀሓይን ተጐናጽፋ፥ ጨረቃ፡ ከእግሮቿ በታች ያላት፡ በራስዋም ላይ፡ የአሥራ ኹለት ከዋክብት አክሊል የኾነላት፡ አንዲት ሴት (ድንግል ማርያም) ነበረች፡፡ እርሷም፡ ፀንሳ ነበር፡ ምጥም ተይዛ፡ ልትወልድ ተጨንቃ፡ ጮኸች፡፡

"ሌላም ምልክት፡ በሰማይ ታየ! እነሆም እርሱ፡ ሰባት ራሶችና አሥር ቀንዶች ያሉት፡ ታላቅ ቀይ ዘንዶ (ዲያብሎስ) ነበረ፤ በራሶቹም ላይ፡ ሰባት ዘውዶች ነበሩ፤ ጅራቱም፡ የሰማይን ከዋክብት፡ ሲሶ እየሳበ፡ ወደምድር ጣላቸው፡፡

"ዘንዶውም፡ ሴቲቱ በወለደች ጊዜ፡ ሕፃንዋን (ኢየሱስ ክርስቶስን) እንዲበላ፡ ልትወልድ ባላት ሴት ፊት ቆመ! ሴቲቱም፡ አሕዛብን ኹሉ፡ በብረት በትር ይገዛቸው ዘንድ፡ ያለውን ልጅ፡ ወንድ ልጅ ወለደች! ልጇም፡ ወደእግዚአብሔር፡ ወደዙፋኑ ተነጠቀ! ሴቲቱም፡ ሺህ ከኹለት መቶ ስድሳ ቀን፡ በዚያ እንዲመግቧት፡ በእግዚአብሔር ተዘጋጅቶላት ወደነበረው ሥፍራ፡ ወደበረሃ (ወደኢትዮጵያ) ሸሸች፡፡

"በሰማይም ሰልፍ ኾነ! ሚካኤልና መላእክቱ፡ ዘንዶውን ተዋጉ! ዘንዶውም፡ ከመላእክቱ ጋር ኾኖ ተዋጋቸው፤ አልቻላቸውምም፡፡ ከዚያም ወዲያ፡ ዘንዶው፡ በሰማይ፡ ማረፊያ ሥፍራ አላገኘም፡ ይኸው፡ ታላቅ ዘንዶ፡ ወደምድር ተጣለ! ዓለሙንም ኹሉ የሚያስተው፡ ዲያብሎስና ሰይጣን የሚባለው፡ ታላቁ ዘንዶ፡ እርሱም፡ የቀደመው እባብ ወደምድር ተጣለ! መላእክቱም፡ ከእርሱ ጋር ተጣሉ!

"ታላቅም ድምፅ ከሰማይ ሰማሁ፤ እንዲህ ሲል፦ 'አኹን፡ የአምላካችን፡ ማዳንና ኃይል፡ መንግሥትም፥ የክርስቶስም ሥልጣን ኾነ! ቀንና ሌሊትም፡ በአምላካችን ፊት የሚከስሳቸው፡ የአባቶቻችን ከሳሽ ተጥሏልና፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"'እነርሱም፡ ከበጉ ደም የተነሣ፥ ከእውነተኛ የምስክርነት ቃላቸውም የተነሣ፡ ድል ነሡት! ነፍሳቸውንም፡ እስከሞት ድረስ አልወደዱም። ስለዚህም፡ ሰማያትና በውስጣቸው የምትኖሩ ሆይ! ደስ ይበላችሁ! ለምድርና ለባሕር ግን፡ ወዮላቸው! ዲያብሎስ፡ የቀረው ዘመን ጥቂት መኾኑን አውቆ፡ በታላቅ የቁጣው መርዝ፡ ወደእናንተ ወርዷልና።'

"ዘንዶውም፡ ወደምድር እንደተጣለ ባየ ጊዜ፡ ወንድ ልጅ የወለደችውን ሴት አሳደዳት! እርሷም፡ ከእባቡ ፊት ርቃ፡ አንድ ዘመን፥ ዘመናትም፥ የዘመንም እኩሌታ ወደምትመገብበት፡ ወደሥፍራዋ፡ ወደበረሃ እንድትበር፡ ለሴቲቱ፡ ኹለት የታላቁ ንሥር ክንፎች ተሰጣት።

"እባቡም፡ ሴቲቱ በወንዝ እንድትወሰድ ሊያደርግ፡ ወንዝ የሚያህልን ውኃ፡ ከአፉ፡ በስተኋላዋ አፈሰሰ። ምድሪቱም፡ ሴቲቱን ረዳቻት፤ ምድሪቱም፡ አፏን ከፍታ፡ ዘንዶው፡ ከአፉ ያፈሰሰውን ወንዝ ዋጠችው። ዘንዶውም፡ በሴቲቱ ላይ ተቆጥቶ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት (ቃል ኪዳናት) የሚጠብቁትን፥ በኢየሱስ ክርስቶስ እውነት የሚኖሩትንም፡ የቀሩ ልጆቿን[፳] (ኢትዮጵያውያንን) ሊዋጋ ኼደ፤ በባሕርም አሸዋ ላይ ቆመ።"

እንግዴህ፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ በምድር ላይ ሣለች፡ ማረፊያዋ አድርጋ የቆየችው፡ በተለይ በኢትዮጵያ ውስጥ መኾኑን ለማዘከርና ይህን ትውፊት ለመጠበቅ ሲባል፡ ይኸው፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ የተቀደሰ ቅርስ፡ ማለትም፡ በምሥጢረ ሥጋዌ ከተሠወሩት፡ ከጽላቱና ከታቦቱ በቀር፡ ሌሎቹ፡ ንዋያት ቅድሳት፡ በርእሰ አድባራት አኵስም ጽዮን ቤተ ክርስቲያን ዓፀድ ውስጥ በምትገኝ፡ በአንዲት የተለየች፡ የተቀደሰች ዕቃ ቤት ውስጥ እንዲቀመጡ ተደረገ። ይህም እውነታ፡ የቀደሙት አባቶቻችን፡ የተቀደሰው የታቦተ ጽዮን ቅርስ፡ ከቤተ ክርስቲያን ወጥቶ፡ በመዘክርነት እንዲቀመጥባት ወደተዘጋጀችው፡ "ዕቃ ቤት" ወደተባለች፡ ልዩ ቤተ ጸሎት እንዲዛወር፥ በዚያም ላይ አምልኮና የምሥጢረ ቁርባን ሥርዓተ ቅዳሴ ሳይፈጸምበት፡ በጸሎተ ዕጣን ብቻ እንዲከበር በማድረጋቸው ይታወቃል።

እውነተኛዋና አማናዊቷ ታቦተ ጽዮን፡ ቅድስት ድንግል ማርያምና ልጇ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዘመነ ሐዲስ፡ በዚያች ቤተ ጸሎት ኾነ፡ በሌሎቹ ቅዱሳት መካናት የሚገኙት በመንፈስ ብቻ ነው! አዎን! እስከዛሬና ዛሬ፥ ወደፊትም፡ ለዘለዓለም፡ ማንም ሰብአዊ ፍጡር፡ እርሷን፡ ታቦተ ጽዮንን፡ በኢትዮጵያ፡ "አለች!" ብሎ፡ በዘመነ ብሉይ፡ ሙሴ እንዳያት፡ ሊያያት፥ ዳዊት እንዳገኛት፡ ሊያገኛት፥ በፈቃዷ ተማርካ፡ ወደፍልስጥኤም እንደኼደች፡ ልትኼድ፥ እነአዛርያስ፡ በእግዚአብሔር ፈቃድ፡ ወደኢትዮጵያ ሊያመጧት፡ አንሥተው እንደወሰዷት፡ ሊወስዳት፥ ሌላውንም ድርጊት፡ በእርሷ ላይ ሊፈጽም የማይቻለው፡ ስለዚህ ነው። በባዕዱም ኾነ፡ በወገን ጠላት፡ በዚህ መልክ እየተደረገ የቀጠለው ሙከራ ኹሉ፡ ሲከሽፍ የኖረው፡ በዚህ ምክንያት መኾኑን፡ እናንተም እወቁት! በዘልማድ፡ "ዕቃ ቤት" ተብሎ፡ ይህን የታቦተ ጽዮንን የተቀደሰ ቅርስ የሚጠብቀው መነኵስ፡ ለዚህ የዕድሜ ልክ ጥበቃና የጸሎተ ዕጣን አገልግሎት፡ በአኵስም ጽዮን ማኅበር፡ ቋሚ ምርፋቅ ተመርጦ እየተሠየመ፡ በዚህ መልክ ሲሠራ ኖርዋል፤ ዛሬም፡ እነሆ እየተሠራ ይገኛል።

ታቦተ ጽዮን፡ በጥንታዊው ግዘፍነቷ፡ በምድር ላይ፡ በአካል መኖርዋን ለማረጋገጥ ሲሉ፡ በመካከለኛው የክርስትና ዘመን ተነሥተው ከነበሩት ባዕዳን መካከል፡ "ቴምፕላርስ" (Templars) (ቤተ መቅደሳውያን) የተባሉትን፡ የቅርቦቹን እንግሊዛውያን የሃይማኖት ጀብደኞች፡ እዚህ ላይ መጥቀስ ይቻላል። ከእነርሱ ጀምሮ፡ የእነርሱን ፈለግ እስከተከተሉት፡ ጄምስ ብሩስ (James Bruce) እና ግራም ሓንኮክ (Graham Hancock) እስከተባሉት፡ እስከኋለኞቹና እስከዛሬዎቹ ሌሎች እንግሊዛውያን ድረስ፡ ሲፈጸም የኖረውን ብርቱ ፍለጋ በሚመለከት፡ ከተፈጸሙ እንግዳ ድርጊቶች መካከል፡ አንዱን ብቻ፡ እስኪ፡ እዚህ ላይ ላውሳላችሁ!

ዳግማዊ አጼ ቴዎድሮስ፡ ኢትዮጵያን፡ ከእስልምና ወረራ ለማዳን ብቻ ሳይኾን፡ ኢየሩሳሌምንም ነጻ ለማውጣት፡ "እኛ ክርስቲያኖች በበለጠ ብንወዳጅና ብንተባበር! ይህንም የተቀራረበ ግንኙነታችንን፡ በጋብቻ ሳይቀር ወደዝምድና ከፍ ብናደርገው! ለዚህ የሚያገለግለንን፡ የጦር መሣሪያ ማምረቻ፡ እዚህም፡ በኢትዮጵያ ምድር ብናቋቁም!" የሚል አሳባቸውንና ምኞታቸውን የያዘ ደብዳቤ፡ ለእንግሊዟ ንግሥት ቪክቶርያ ልከው፡ የጠበቁትንና ተገቢ የነበረውን ምላሽ ሳያገኙ በመቅረታቸው፡ የራሳቸውና የኢትዮጵያ፥ የሕዝቧም ክብር እንደተነካ ቆጥረውት፡ ይህን ጥቃት ለመወጣት ሲሉ፡ በአጠገባቸው ይኖሩ የነበሩትን፡ የእንግሊዝን መንግሥት ተጠሪ፥ ሌሎቹንም አውሮጳውያን ጭምር ይዘው ማሠራቸው ይታወቃል።

ከዚህ የተነሣ፡ የእንግሊዝ መንግሥት፡ ሰር ሮበርት ናፒየር የተባለውን የጦር አዛዡን፡ ከነሠራዊቱ፡ ከሕንድ ወደኢትዮጵያ ከመላኩ በፊት፡ ችግሩን፡ በዕርቅ ለመፍታት ሲል፡ በኢየሩሳሌም፡ ለኢትዮጵያ የቅርብ ወዳጅነት አላቸው የተባሉትን፡ የአርመን ሊቀ ጳጳስ ይስሓቅ ዘኻርጳርን፡ ዲሞጥዮስ ከተባለ፡ አንድ ሌላ መነኵሴ ጋር ወደአጼ ቴዎድሮስ፡ በሽምግልና ላከ።

ዳሩ ግን፡ ባዕዳኑ ሽማግሌዎች፡ ኢትዮጵያ ገብተው፡ ከአጼ ቴዎድሮስ ለመድረስ፡ በሰሜንና በመኻል ኢትዮጵያ ወዲያ ወዲህ እያሉ ሲባዝኑ፡ ረዥም ጊዜ አልፎባቸው፡ በመጨረሻ፡ አጼ ቴዎድሮስ ሞተውና አጼ ዮሓንስ በዙፋኑ ተቀምጠው አገኟቸው። ጳጳሱም፡ የመጡብትን ምክንያት፡ ለአጼ ዮሓንስ ካስረዷቸው በኋላ፡ ምንም እንኳ፡ ተልእኳቸው፡ አስፈላጊነቱ ያበቃ ቢኾንም፡ "መቼም፡ አንድ ጊዜ፡ ኢትዮጵያ ድረስ መጥቻለሁና፡ ስመኘው የኖርሁትን ፈቃዴን ለመፈጸም ያብቁኝ!" ሲሉ፡ እንግዳው ጳጳስ፡ አጼ ዮሓንስን ለመኗቸው። ልመናቸውም፡ "በአኵስም 'አለች!' የምትባለውን፡ ታቦተ ጽዮንን ለማየት" ነበር።

አጼ ዮሓንስም፡ የውጭ ግንኙነታቸው እየዳበረ እንዲኼድ ለማድረግ በሚረዳቸው፡ በዚህ አጋጣሚ ዕድል ለመጠቀም በማሰብ ይመስላል፡ ነገሩ ሊኾን እንደማይችል እያወቁ፡ የጳጳሱ ፍላጎት ይፈጸምላቸው ዘንድ በማሳሰብ፡ ደብዳቤ ጽፈውና መልእክተኞች ጨምረው፡ እንግዶቹን፡ ወደአኵስም ማኅበር ላኳቸው። እንደተፈራውም፡ የጳጳሱ ጥያቄ ሳይፈጸም ቀረና፡ ለዚሁ እቤቱታ፥ ካልኾነም፡ በዚያው ተሰነባብተው፡ ወደአገራቸው ለመኼድ፡ እንግዶቹ፡ ወደአጼ ዮሓንስ ተመልሰው መጥተው ተገናኟቸው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጳጳሱ፡ የንጉሡ ትእዛዝ ተከብሮ ሳይፈጸም በመቅረቱ የተሰማቸውን ቅሬታና ኃዘን ስለገለጹ፡ "እንግዶቹን በኾነው መልክ አስደስተው ይሽኟቸው ዘንድ፡ አደራ!" በማለት፡ አጼ ዮሓንስ፡ እንደገና፡ ጠበቅ ያለ መልእክትን ያዘለ ደብዳቤ አስይዘው፡ ጳጳሱንና መነኵሴውን፡ ወደአኵስም ማኅበር መለሷቸው።

በአኵሱሞች ዘንድ፡ የአሪቱ ሥርዓት እንደተጠበቀ ስለኾነ፡ ማንም ካህን፡ ጳጳስም ቢኾን፡ ጽላተ ኪዳኗን ማየት ቀርቶ፡ አለችበት መንበር ድረስ እንኳን እንዲገባ አይፈቅዱለትም። አኹን፡ የአጼ ዮሓንስ ድጋሚ መልእክት ሲደርሳቸው፡ የሚያደርጉት ቸግሩዋቸው፡ ሌላ ምንም ዘዴ ስላጡ፡ ከአዲስ ኪዳኑ ጽላቶች መካከል፡ አንዱን አውጥተው፡ "ጽላቷ ይህች ናት!" ብለው ለጳጳሱ አሳዩዋቸው። ከጳጳሱ ጋር የነበረው መነኵስ፡ የሥዕል ባለሙያ ስለነበረ፡ "ጽላት" ተብሎ የቀረበላቸውንና ያዩትን የእብነ በረዱን ባለአራት ማዕዘን ሰሌዳ ልኩንና ቅርጹን፡ በቢጋር ሠርቶ፡ በላዩም፡ እንደጠበቀት፡ በዕብራይስጡ ፊደላት የተጻፉትን፡ አሥሩን ቃላት ሳይኾን፡ የመስመር ቅርጽና ሥዕል መሳይ ንድፍ ብቻ ያገኘበት መኾኑን በመግለጽ፡ ማስታወሻውን ጽፎ፡ ተሰነባብተው ኼዱ። ጂ. ቢ. ኩልቦ የተባለ ፈረንሳዊና ካቶሊካዊ ካህን፡ ይህን ማስታወሻ ጠቅሶ፡ በኢትዮጵያ የታሪክ መጽሓፉ፡ ስለታቦተ ጽዮን ነገር፡ ያወቀውንና የተረዳውን፡ ለዓለም ገልጿል።[፳]

የአኵስም ጽዮን ማኅበር፡ መቼም፡ ዘዴኞች ናቸውና፡ "ታቦተ ጽዮን ናት" ብለው ያን፡ በሥዕል ንድፍ የተቀዳ ገበታ፡ ገልጠው ያሳዩት፡ በአንድ በኩል፡ የባዕዳኑን ጳጳስና መነኵስ ፍላጎት በማሟላት፡ አጼ ዮሓንስን ለማስደሰት፥ በሌላው በኩል ደግሞ፡ የኖረ ሥርዓታቸው እንዳይፈርስባቸው ሲሉ፡ ዛሬ፡ በእየቤተ ክርስቲያኑ ያለውን ከሚመስለው፡ ከአዲስ ኪዳኑ ጽላት መካከል፡ አንዱን መርጠው፡ ለእንግዶቹ አቅርበውላቸው እንደኾነ አይታወቅም።

እኔ ራሴ፡ የአኵስም ጽዮን ንቡረ እድ ኾኜ፡ በዚያ አገለግል በነበረበት ጊዜ፡ ገና በመጀመሪያ፡ አኵስም በገባሁባት ዕለት፥ ከዚያም በኋላ፡ የታቦተ ጽዮንን የተቀደሰ ቅርስና የቤተ ክርስቲያኒቱን ንዋያተ ቅድሳት የሚጠብቁ በመኾናቸው፡ ራሳቸው "ዕቃ ቤት" የሚባሉት መነኰስ፡ ከበዓታቸው ስለማይወጡ፡ እርሳቸውን ለመጠየቅ፡ በየጊዜው ወደእርሳቸው እየኼድሁ፡ የታቦተ ጽዮን የተቀደሰ ቅርስ ወደሚገኝባት ክፍል ድረስ እገባ ነበረ። በዚያን ጊዜና በዓት፡ ተገቢውን ጸሎት አድርጌና ከዕቃ ቤቱ ጋር ተነጋግሬ ከመመለስ በስተቀር፡ "ታቦተ ጽዮን፡ በእርግጥ እዚህ እንዳለች እንዲነግሩኝ፥ ወይም፡ እርሷን ገልጠው እንዲያሳዩኝ፡ እስኪ፡ ዕቃ ቤቱን ልጠይቃቸው!" ብዬ፡ ይህን ድርጊት፡ እንኳንስ በአንደበቴ በማሰማት ልፈጽመው ቀርቶ፡ በአእምሮዬም ላስበው አልቃጣም ነበር፤ በሕሊናዬም ጨርሶ አልነበረም፤ አይኖርምም፤ ሊኖርም አይችልም። ምክንያቱም፡ ይህን ድርጊት፡ እንኳንስ መፈጸሙ፡ ማሰቡም እንኳ፡ ታላቅ ኃጢአት ኾኖ፡ በሥጋዬ ላይ፡ የሞት መቅሠፍትን፥ በነፍሴም ላይ፡ የዘለዓለም ደይንን (ኵነኔን) የሚያስከትል መኾኑን፡ በሃይማኖት አረጋግጬ ስለማውቅ ነው።

ይህም ማለት፡ "ራሴን፡ ገና በዘመነ ኦሪቱና በኪዳነ ኦሪቱ ቀንበር ሥር እንዳለሁ አድርጌ በመቁጠር፡ 'ታቦተ ጽዮን፡ በዚያች፡ ቅድስት ዕቃ ቤት አለች' ብዬ የማምንም ቢኾን ኖሮ እንኳ፡ እንደኦሪቱ ሥርዓት፡ እርሷን ማየት፥ ወይም ያለችበትን መንበር መንካት ቀርቶ፡ 'የዘመኑ ሊቀ ካህናት ነኝ' ብዬ፡ እርሷ ከምትገኝበት፡ ቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ፡ አለጊዜው መግባት እንኳ፡ በሞተ ሥጋ እንደሚያስቀሥፈኝ በማወቄ ነው። አለዚያ ደግሞ፡ ዛሬ በዘመነ አዲስ፡ በኪዳነ ምሕረት ጸጋ ተመልቼ የምኖር በመኾኔ፡ *'በሰማይም ያለው፡ የእግዚአብሔር መቅደስ ተከፈተ! የኪዳኑም ታቦት፡ በመቅደሱ ታየ!'*[፳] በሚለው፡ የራእየ ዮሐንስ ቃል መሠረት፡ በአኹኑ ጊዜ፡ ታቦተ ጽዮን፡ በድንግል ማርያምና በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሕያው ኾና፡ በሰማያት፡ በአካለ ትንሣኤ፥ በምድር ደግሞ፡ በአካለ መንፈስ ቅዱስ እንደምትገኝ ስለማምን፡ ይህን ሃይማኖቴን ከንቱ ማድረጌ፡ የነፍስ ደይንን እንደሚያስከትልብኝ በማወቄ ነው!" ማለት ይኾናል።

ይህ ነገር፡ "በእውነትና በመንፈስ" ልንፈጽመው የሚገባንን አምልኳችንን፡ በጥልቅ የሚመለከት አምላካዊ ጉዳይ ስለኾነ፡ እናንተና እኔ፥ እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊና እያንዳንዷ ኢትዮጵያዊትም፡ በብርቱ ልናስብበትና ልንጨነቅበት፥ ልንጨክንበትም የሚያስፈልግ ስለኾነ፡ ኹላችንም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ኾነን፥ በጾምና በጸሎትም ተወስነን፡ ልንመረምረውና ልናጠናው ይገባናል። በቅዱሉ ኪዳን የተዋሕዶ ሃይማኖታችን ላይ፡ በጽኑ የተመሠረተውን ኢትዮጵያዊነታችንን፡ የዛሬውን ጊዜ ከመሰለ፡ የጥፋት ማዕበል ለማዳን፡ በዚህ ረገድ፡ በማወቅም ኾነ ባለማወቅ እየተፈጸመ ያለውን ስሕተት፡ ኹሉም፡ በእየበኩሉ፡ አጥርቶ በማስተካከል፡ ኢትዮጵያውያን፡ በያግጣሚው ከተዘመተባቸው፡ ከዲያብሎስ፡ የባዕድ አምልኮ፥ የኑፋቄና የክህደት አስፈጻሚ ሠራዊት፡ ራሳቸውን ጠብቀውና ተከላክለው መኖር፡ ግዴታቸው ይኾናል።

ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ ኹለቱን ጽላት የያዘችው፡ ዋናዋ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ በመላው የብሉዩ ኪዳን ዘመን፡ ምንጊዜም፡ አንዲት የተቀደሰች፡ ማዕከላዊት አካል ኾና ኖራለች። ይኹን እንጂ፡ በእርሷ ቦታ፡ እርሷን የተካ፥ ነገር ግን፡ በአዲስ ኪዳኑ እምነት መሠረት፡ አራት ማዕዘን ኾኖ የተቀረጸ፡ አንድ ጽሌን ብቻ የያዘ፡ ሌላ ተመሳሳይ ታቦት፡ ከእርሷ በኋላ ተዘጋጀ። ይህም የተዘጋጀው አዲስ ታቦት፡ የቀደመውን የብሉዩን ታቦት፡ ምሳሌዋ፥ ጥላዋና አርአያዋ አድርጋ ቆይታ፡ አኹን፡ ራሷ፡ አማናዊቷና ሕያውቷ፥ ዘለዓለማዊቷም የቃል ኪዳን ታቦት በኾነችው፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ጽዮን ስም ተሠይሞ፡ ወደቤተ ክርስቲያንነት በተቀየረው፡ በቀድሞው የኦሪቱ ቤተ መቅደስ ውስጥ እንዲቀመጥ ተደረገ።

ኹለቱን፡ የብሉዩን ኪዳን ጽላት ተክቶ፡ በአዲሱ ታቦት ውስጥ የተቀመጠው፡ አዲሱ፡ አራት ማዕዘን ነጠላ ጽሌ፡ ወይም ገበታ፡ በላዩ ተቀርጾ የሚታየው ጽሑፍ፡ እንደቀደሙት ጽላት፡ አሥሩን ትእዛዛት የያዘው፡ የእግዚአብሔር ቃል አይደለም።

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት።
"እኔ" የምለው እኔነቴ፡ ማነው?

የአዲስ ኪዳኑ ታቦት፡ ያ፡ በብሉዩ ጽላት ላይ ተቀርጾ የነበረው ቃል፡ በድንግል ማርያም ማሕፀን፡ ሰው መኾኑን በማገለጽ፡ በመኻል፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ሥነ ስቅለት ኾኖ፡ በቀኝ፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፥ በግራ፡ የወንጌላዊው ዮሐንስ ሥዕሎች፥ ዙርያውንም፡ የእግዚአብሔር፡ የአምላክነቱ ስሞች ተጽፈውና ተሥለው የሚታዩበት ነው እንጂ። ይህ፡ አዲሱ ታቦት የሚገኝበት ቤተ መቅደስ፡ በጌታ ወይም በእመቤታችን ስም እንደኾነ፡ ስማቸው፥ አለዚያ፡ መታሰቢያነቱ፡ ለነቢይ፥ ለሐዋርያ፥ ለጻድቅ፥ ለሰማዕት ወይም ለመልአክ ከኾነ፡ የዚያ ቅዱስ ስም፡ "ዝ ጽላት፡ ዘቅዱስ እከሌ" ተብሎ፡ ከጀርባው ይቀረጽበታል።

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ በዚያ፡ በመጀመሪያው የአዲስ ኪዳኑ ጽሌ ዓይነት፥ ነገር ግን አራት ማዕዘን ኾኖ፡ ከዕብነ በረድ፥ ወይም ከማይነቅዝ የእንጨት ወገን፡ በተለያየ ቅጽና ቅርጽ፡ በሰብአዊ ጥበበኛ እጅ እየተዘጋጀ፥ እየተራባና በተገቢው ሥርዓተ ጸሎት፡ ከቤተ ክህነቱ ሕጋዊ እጨጌ በተፈቀደለት ጳጳስ እየተባረከ፥ ታቦት በተባለውም፡ የእንጨት ሣጥን ውስጥ በክብር እንዲቀመጥ እየተደረገ፡ ሲሠራበት ኖርዋል፤ አኹንና ወደፊትም፡ ሲሠራበት ይኖራል። ከዚህ በኋላ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከድንግል ማርያም ተወልዶ፡ ለሰው ልጆች ባስገኘው ዘለዓለማዊ ትድግናው አማካይነት፥ የሚወርዱትን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋዎች፡ ወደምእመናን ለማስተላለፍ የሚያስችሉት ምሥጢራትና ሥርዓታት በሚፈጸሙበት፡ በእያንዳንዱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መቅደስ ባለው መንበር ውስጥ፡ ሥልጣነ ክህነት ያላቸው ቀሳውስት፡ ይህን የመሰለውን ጽላት የያዘውን ታቦት ያኖሩታል።

የአዲስ ኪዳኑ ታቦት
አገልግሎት።

ጥያቄ:- *በእግዚአብሔር ጣቶች ተጽፋ፡ ለሙሴ የተሰጠችው ጽላት፡ ከነታቦቷ፡ ተልእኮዋን ፈጽማ፡ ዛሬ፡ በሰማያት፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም ሕያዋን አካላት፥ በዚህ ዓለምም፡ በመንፈስ ቅዱስ መልተው የሚገኝ ከኾኑ፡ በአዲስ ኪዳኑ መልክ የተዘጋጀውና በአኹኑ ጊዜ፡ በእየቤተ ክርስቲያኑ የሚገኘው፡ አዲሱ ጽላትና ታቦት፡ አገልግሎታቸው፡ ምንድር ነው?*

መልስ:- በብሉዩ ኪዳን እንደነበረው ኹሉ፡ የአዲስ ኪዳኑም "ጽሌ"፥ ወይም በልማድ እንደሚባለው፡ "ጽላቱ"፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ፥ ታቦቱ ደግሞ፡ የቅድስት እናቱ፡ የድንግል ማርያም ምሳሌ የመኾኑ ምሥጢር፡ ሳይቃወስ ቀጥሏል። እንዲህ ኾኖ፡ የአዲስ ኪዳኑን እምነት በመከተል፡ እስከዛሬ ያልተቋረጠው፡ ይህ፡ የጽላትና የታቦት ዝግጅትና ሥርዓት፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ሥር በተቋቋሙት አብያተ ክርስቲያን ዘንድ ሲካኼድ ኖርዋል። ይህ ለምን እንደኾነ፡ ከዚህ የሚከተሉት ሦስት ምክንያቶች በሚበቃ ያስረዱችኋል:-

ምዕራፍ ፭፤
ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ሙሴ፤
የአዲስ ኪዳኑ ታቦት አገልግሎት።

፩ኛ፡ ማናቸውም የቤተ ሕዝቡ ሰበካ ጉባኤ፡ ማለትም፡ ገጠር፥ ደብር ወይም ገዳም፡ በማኅበር ተቋቁሞና በቤተ ክርስቲያንነት ተደራጅቶ መገልገል ሲፈልግ፡ ጽላቱ፡ ከሌላ ከማንም ምእመን፥ ካህን ወይም ቆሞስ ሳይኾን፡ ሕጋዊው ሥልጣን ካላት፡ ከቤተ ክህነቱ እጨጌ ብቻ፡ ለዚያ ሃይማኖታዊ አቋምና መንፈሳዊ ድርጅት፡ የመሠረቱ ድንጋይ፥ ሕጋዊው ፈቃድና መለኮታዊው ማኅተም ኾኖ ይሰጣል።

፪ኛ፡ ካህናቱ፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ አምልኮ ኾነው፡ በቅዳሴ ጊዜ በሚያከናውኑት ሥርዓተ ጸሎት፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ኃይል በዚያ ተገኝቶ፡ ወደኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም ይለውጠው ዘንድ፡ ኅብስተ አኰቴቱን፡ በጻሕል፥ ወይኑ በረከቱን፡ በጽዋ አድርገው፡ ለሚያቀርቡት ቅዱስ ቁርባን፡ በመንበሩ መካከል ጽላቱን ይዞ የሚገኘው ታቦት፡ መሠዊያ ኾኖ፡ ተልእኳቸው ይፈጸምበታል።

፫ኛ፡ በኪዳነ ልቦና፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ እስከኢትዮጵያዊው መልከ ጼዴቅ፥ ከዚያም፡ በኢትዮጵያዊው ካህን ዮቶር በኩል፡ እስከንግሥተ ሳባ ዘመን፡ ተያይዞ የደረሰው፡ የኅብስተ አኰቴትና የጽዋዓ በረከት አምልኮተ እግዚአብሔር፡ በኪዳነ አሪቱ የጽላተ ኪዳን ታቦት ተጠናክሮ ከኖረ በኋላ፡ በአዲሱ ኪዳን፡ የክርስትና እምነት ጸድቆ እንዲቀጥል በተደረገ ጊዜ፡ የዛሬው ጽላትና የታቦቱ ሥርዓት፡ ሽግግሩን እንዴት እንዳሠመረው በማዘከር፡ ይህን፡ የተቀደሰ ቅርስ፡ በምድር ላይና በዓለም ሕዝቦች መካከል፡ ጠብቀው የኖሩት፡ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን ብቻ መኾናቸውን ለማረጋገጥ፡ የአዲስ ኪዳኑን ጽላት የያዘው፡ ይኸው ታቦት፡ የዚህ ትውፊት፡ አማናዊ ድልድይና ቋሚ ማስረጃ ኾኖ፡ ለትውልደ ትውልድ ይተላለፍበታል።

ይህን፡ የብሉዩን ኪዳን የአምልኮተ እግዚአብሔር ሥርዓት፡ እንዲህ፡ በአዲስ ኪዳኑ ምሥጢራት አድሶና አስተካክሎ በመተካት፡ የቀድሞው ቅርስ ተጠብቆና ሕያው ኾኖ እንዲቀጥል የማድረጉ ችሎታና ብቅዓት የተገኘው በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ መኾኑ ያስደንቃል። ይኹን እንጂ፡ ኢትዮጵያውያን፡ አምላካቸውን፡ እግዚአብሔርን የሚያመልኩበት፡ ይኸው ሥርዓት፡ ጥንት፡ በኪዳነ ልቡና ዘመን ኾነ፡ በመካከሉ፡ የኪዳነ አሪቱ ዘመን፥ ወይም በመጨረሻው የአዲሱ ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ዘመን፥ ምንጊዜም፦ *"እግዚአብሔር፡ መንፈስ ነው፤ የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል።"*[፲] በሚለው በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ ቃል ላይ የተመሠረተና ያንን የተከተለ መኾኑን፡ እንዳትዘነጉት ያስፈልጋል።

ይህን የመሰለው፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ የተመሠረተው፡ የአምልኮተ እግዚአብሔር ባህል፡ ባንድ ወገን፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ ወደኢትዮጵያ መጥቶ፡ እስከመጨረሻው፡ በዚችው ምድር ለመቆየቱ፡ ተጨባጭ ማስረጃና ሕያው ምስክር ሲኾን፥ በሌላው ወገን ደግሞ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ በመላዋ ምድር ላይ በሚገኙት፡ በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ መካከል፡ ከኹሉ የተለየች ብርቅና ከኹሉ የቀደመች አረጋዊት ለመኾኗ፡ ዓቢዩ መለያ ምልክት ኾኖ ይኖራል።

ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት።
"እኔ" የምለው እኔነቴ፡ ማነው?

በሐዋርያት ሥራ ላይ ተጽፎ እንደሚነበበውና በመላው ዓለም ሕዝቦች ዘንድ በይፋ እንደሚታወቀው፡ ሐዋርያው ፊልጶስ፡ በመንፈስ ቅዱስ ተመርቶ ባጠመቀው፡ በዚያ፡ "የአዲስ ኪዳኑ አቤሜሌክ" በተባለው ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ አማካይነት፡ ከኢትዮጵያ ሕዝብ መካከል፡ እጅግ አብዛኛው ክፍል፡ በቀላሉ ክርስቲያን ሊኾን የቻለው፡ ከዚህ የተነሣ መኾኑንም አስተውሉት!

በዚህ አንጻር ደግሞ፡ ያንኑ የአራቱን እምነት እንደያዙ ለመቀጠል እንጂ፡ ክርስትናን ለመቀበል ፈቃደኞች ያልኾኑ ጥቂት ወገኖችም ነበሩ፥ እነዚህ አናሳ ወገኖች፡ ክርስቲያን ከኾነው ከቀረው ኅብረተሰባቸው፡ ራሳቸውን አግልለው ስለተለዩ፡ "ፈላሻ" የሚል ስም ወጥቶላቸው፡ በዚሁ ይጠሩ ጀመር። "ፈለሰ" የሚለው የግእዙ ቃል፡ "ተለየ፡ ተሰደደ" ማለት ነው። ባዕዳን ግን፡ እነዚህን ፈላሾች፡ "የኢትዮጵያ አይሁድ" ይሏቸዋል።

በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ፡ "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ፡ "ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ።

ጥያቄ፡- "እግዚአብሔር፡ መንፈስ ነው፤ የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል።" የሚለውን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል፡ በብሉይ ኪዳኗ ታቦት ሲፈጸም ከኖረውና በአዲስ ኪዳኑ ታቦት ሊፈጸም ከሚገባው የአምልኮ ሥርዓት ጋር አያይዘህ ብታስረዳን?

መልስ፡- እስካኹን ሳትትላችሁ የቆየሁት፡ ኢትዮጵያውያን፡ በብሉዩ ኪዳን ዘመን ይፈጽሙት የነበረውን፡ ያን፡ የጽላትና የታቦት ሥርዓታቸውን፡ በማኅበር ደረጃ፡ በቤተ ክርስቲያን ተሰብስበው፡ በግዙፉ አካላዊ መልኩ፡ ለአዲስ ኪዳኑ ዘመን እምነታቸውና አምልኳቸው፡ እንዴት፡ እንዲስማማ በማድረግ፡ አዘጋጅተው፡ አደራጅተውና አከናውነው መቀጠል እንደቻሉ ለማስረዳት ያህል ነው።

በረቀቀው አማናዊ መልኩ ግን፡ "በእውነትና በመንፈስ" መመለክን የሚፈልገውና የሚወድደው ፈጣሪያቸው፡ በአዲሱ ኪዳን የታተመውን፡ የቅዱሱን ኪዳን ሕጉን የጻፈበት ሕያው ጽላት፡ ይህም ጽላት የተቈለፈባት ታቦት፡ ታቦቷ የተቀመጠበት መንበር፡ መንበሩ የቆመበት፡ ቤተ መቅደስ፡ በጠቅላላ ማደሪያው፡ ቤተ ክርስቲያኑ፡ የእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊና የእያንዳንዷ ኢትዮጵያዊት ልብ፡ ልቦናና ሰውነት መኾኑን፡ ራሳቸው ኢትዮጵያውያኑ አምነው፡ ይህንኑ ሃይማኖታቸውን በምግባር በመግለጽ፡ ሌሎችንም ሲያሳምኑ ኖረዋል።

ይህም እውነታ፡ ቀደም ብዬ ጠቅሼላችሁ በነበረውና እንዲህ ተብሎ በትንቢት በተነገረው፡ ደግሞም በሐዋርያው መልእክታት ውስጥ በሠፈሩት፡ የእግዚአብሔር ቃላት ተረጋግጦላቸዋል፡-

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳን ሙሴ፤ በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ፡ "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ፡ "ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ።

"'እነሆ፥ ከእስራኤልና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል!' ይላል እግዚአብሔር፤ 'ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ፡ እጃቸውን በያዝኩበት ቀን፡ ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም! እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና፥ እኔም ቸል አልኋቸው!' ይላል እግዚአብሔር። 'ከእነዚያ ወራት በኋላ፡ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና!' ይላል እግዚአብሔር፤ 'ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ! በልባቸውም እጽፈዋለሁ! እኔም አምላክ እኾናቸዋለሁ! እነርሱም ሕዝብ ይኾኑኛል።'"

"የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንደኾናችሁ፥ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲያድርባችሁ፡ አታውቁምን? ማንም፡ የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ቢያፈርስ፡ እግዚአብሔር፡ እርሱን ያፈርሰዋል፤ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ፡ ቅዱስ ነውና፤ ያውም፡ እናንተ ናችሁ! ...የእግዚአብሔርን ታቦት፡ በጣዖት ቤት ውስጥ የሚያኖር ማነው? እኛ፡ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነንና!"[፱]

በዘመነ ኦሪትና በዘመነ ሓዲስ ያለው፡ የጽላትና የታቦት ነገር፡ ጥልቅ የኾነውን፡ መለኮታዊ ምሥጢር የያዘ ስለኾነ፡ ስለእርሱ ለመረዳት፡ በዚያው በእግዚአብሔር መንፈስ ኾኖ ማንበብን፡ ወይም ማዳመጥን ይጠይቃል፤ ስለዚህም ምሥጢር፡ የሚከተለው ማብራሪያ ቀርቦላችኋል፡-

እኛ ኢትዮጵያውያን፡ በዘመነ ብሉይ፡ በኪዳነ ኦሪት፡ ማለትም፡ ገዝፎ በሚዳሰሰውና ዓሠርቱ ቃላት የተጻፉበትን፡ ጽላተ ኪዳኑን በያዘው ታቦት ላይ፡ በአኵስም ጽዮን ቤተ መቅደስ፡ እናካኺደው የነበረው የእግዚአብሔር አምልኳችን ሥርዓት፡ በሃይማኖት፡ ከፍጻሜ ደርሶ ያበቃው፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በእናቱ ድንግል ማርያም ምክንያት፡ ለሰው ልጆች፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠውን፡ የጥምቀትን መንፈሳዊ ልደት በተቀበልንባት አፍታ ነበረ። ያችም አፍታ፡ እንደቀን አቆጣጠራችን፡ ያ፡ "የአዲስ ኪዳኑ አቤሜሌክ" የምንለው፡ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ በሓዋርያው ፊልጶስ እጅ የተጠመቀባት አፍታ ናት። ይህም ምሥጢራዊ ሥርዓት፡ ብዙም ሳይቆይ፡ ተከታትሎ፡ በአኵስም እንደተፈጸመ፡ ከዚህ የሚቀጥለው፡ የሓዋርያት ሥራ ጥቅስ ያስረዳል።

"ፊልጶስና ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ ኹለቱም ወደውኃ ወረዱ፤ አጠመቀውም። ከውኃው ከወጡም በኋላ፡ የጌታ መንፈስ፡ ፊልጶስን ነጠቀው፤ ጃንደረባውም፡ ኹለተኛ አላየውም፤ ደስ ብሎት መንገዱን ይኼድ ነበርና።" የሚለው ቃል፡ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ የምሥራቹን ዜና፡ ወደአገሩ ለማድረስ፡ ምን ያህል እንደቸኮለ ያመለክታል።[፲፩]

በይፋ የኾነውን ለማስረዳት፡ እንዲህ እንበል እንጂ፡ ጽላተ ኪዳኑን በያዘው ታቦት ላይ፡ በአኵስም ጽዮን ቤተ መቅደስ እናካኺደው የነበረው የአምልኮተ እግዚአብሔር ሥርዓት አብቅቶ፡ በአዲስ ኪዳኑ፡ የክርስትና ሥርዓት የመተካቱ ምሥጢር፡ በእውነት የተፈጸመበት ጊዜና ቦታ ይህ አልነበረም።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

ያ ጊዜና ቦታ: ድንግል ማርያም: *"ትፀንሲ!"*: ማለትም: *"ትፀንሻለሽ!"* ያላትን: የመልአኩን የቅዱስ ገብርኤልን የምሥራች ቃል: በገሊላ ናዝሬት ተቀብላ: *"ይኩነኒ በከመ ትቤለኒ!"* ማለትም: *"እንዳልኸኝ (እንደቃልህ) ይኹንልኝ!"*[፻፱] ባለችበት ቅጽበት ነበር:: በዚያች ቅጽበት: በመንፈስ ቅዱስ ምሥጢርና ጥበብ: በድንግል ማርያም ማሕፀን ላይ ዐርፎ የተፀነሰው: ያው: በጽላቷ ላይ ተቀርጾ የነበረው: የእግዚአብሔር ቃል: እርሱም: ኢየሱስ ክርስቶስ ነው:: የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ የኾነችው: ጽላተ ኪዳንና የድንግል ማርያም ምሳሌ የኾነችው: የጽላቷ ማደሪያ ታቦት (ሣጥን): ኹለቱም: በምድር ላይ ከነበሩበት ግዙፍ ህልውናቸው ተሠውረው: በሰውነት የተገለጹት: በዚያች ቅጽበት ነበር::

ያም ሕያው ሰውነታቸው: ከትንሣኤ በኋላ: በአዲሱ መንፈሳዊ አካል ወደሰማይ ዐርጎ: ዛሬ: ኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም: በሰማያዊትና ምድራዊት መንግሥታቸው: በዘለዓለማዊነት ነግሠውና በዙፋናቸው ላይ ተቀምጠው ይገኛሉ:: ወንጌላዊው ዮሐንስ: በራእዩ: *"በሰማይም ያለው: የእግዚአብሔር መቅደስ ተከፈተ!* (ጽላቱን የያዘው) *የኪዳኑም ታቦት* (ኢየሱስ ክርስቶስና እናቱ ድንግል ማርያም)[፻፪]: *በመቅደሱ ታየ!"* በሚል ቃል አረጋግጦ የገለጸው: ይህንኑ እውነታ ነውና::

እኛም ዛሬ: በየዓመቱ: በነሐሴ ፲፮ ቀን በምናከብረው: የፍልሰታ ለማርያም በዓላችን ላይ: የምንፈጽመው ሥርዓተ ቅዳሴ: ዮሐንስ: በራእዩ ያየውን: ያንን ሥርዓተ ሰማይ: በምድርም ላይ እውን አድርገን: ሊቀ ካህናታችንና ንጉሠ ነገሥታችን: ኢየሱስ ክርስቶስ: በሰማያዊት መቅደሱ: ቅድስት ንግሥት እናቱን: ድንግል ማርያምን ታቦት፥ መንበር አድርጎ: ቀድሶ: ሓዋርያትን እንዳቆረበ፥ እንዲሁ: እኛም: ዕለቲቱን በማዘከር: መንፈሳዊት በኾነችው: ምድራዊት መቅደሱ: ያንኑ ሰማያዊ ሥርዓት: መልሰን መፈጸማችን እኮ ነው!

በየዕለቱ በሚካኼደውና በሚፈጸመው ሥርዓተ ቅዳሴያችን ላይ: የሚከናወነው: መለኮታዊና ሰማያዊ ምሥጢር እኮ: እጅግ ታላቅ ነው! ይኸውም: እንዲህ ነው:- እኛ: እያንዳንዳችን: ካህኑም፥ ምእመኑም: በእውነተኛ ንስሓ: ከእየኃጢአታችን ነጽተን: በእውነተኛው አምልኮ: ከፈጣሪያችን: ከእግዚአብሔር ፊት ስንቀርብ: መንፈሳዊው ጽላታችን: ኢየሱስ ክርስቶስና እርሱን የያዘችው: መንፈሳዊቷ ታቦታችን: ድንግል ማርያም ደግሞ: በመንፈስ ቅዱስ አንድነት: ራሳቸውን ገልጸውልን ይቀበሉናል:: ራሳቸውን: በመንፈስ ቅዱስ ገልጸው የሚቀበሉንም: የሥጋ ወደሙ መሠዊያ ኾኖ: በመንበሩ ውስጥ በተቀመጠው: ግዙፏን ጽላት በያዘው: በግዙፉ ታቦት ላይ ነው:: በዚያን ጊዜም: አምልኳችን: እንደጌታ ቃል: "በእውነትና በመንፈስ" መካኼዱንና መከናወኑን እናረጋግጣለን::

**ምዕራፍ ፫፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ሙሴ፤
በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ፡ "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ፡
"ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ።**

ይህን፡ ረቂቅ የኾነ መንፈሳዊ ምሥጢር፡ በሃይማኖታዊው ዓይናችን እግዝፈን የምናየው፡ ታቦተ ጽዮን፡ በዘመነ ኦሪት፡ "ደብተራ ኦሪት" ከተባለችው፡ ከማደሪያዋ ድንኳን ጀምሮ፡ በጠቅላላ፡ በድንኳኗ ውስጥ የሚገኙት ንዋያት ቅድሳት፡ በሙሉ፡ ጽላቷና ታቦቷ ጭምር፡ እያንዳንዳቸው፡ የኢየሱስ ክርስቶስና የእናቱ የድንግል ማርያም ምሳሌዎች መኾናቸውን በማረጋገጥ፡ በመዓልትና በሌሊት፥ በዘወትርና በስንበታት፥ በሰዓታትና በማኅሌት የምናቀርባቸው ጸሎቶቻችን ያስረዳሉ። ለዚህም፡ በሳምንቱ የዕለታት ውዳሴ ማርያምና በዘወትሩ ቅዳሴያት ምስጋናችን ውስጥ፡ እርሱን ልጇን፡ የአዲሱ ኪዳን ጽላታችን፥ እርሷን እናቱን፡ የአዲሱ ኪዳን ታቦታችን አድርገን፡ ያለማሠለስ የምንሰጠው ምስክርነት፡ ለምንነጋገርበት፡ የጽላትና የታቦት አርእስተ ነገር፡ በቂ ማስረጃ ነው። ይህንም እውነታ፡ እንደዓባይ ወንዝ ያለማቋረጥ ከሚፈስሰውና እንደውቅያኖስ መልቶ ከሚኖረው ቅዳሴና ውዳሴ ላይ፡ ለዓይነት ያህል፡ የተጨለፈውን ጥቂት ቃል፡ ከዚህ በሚከተለው ጥቅስ መመልከት ይቻላል።

• የግእዙ ቃል ነጠላ ትርጉም፡ እንዲህ ነው፡- *"ማርያም ክብሩዋ፡ ከቅዱሳን ክብር ኹሉ ይልቅ ይበልጣል። በሰማያት፡ መላእክት የሚፈሩትንና ትጉሃን የሚያመሰግኑትን፡ የአብን ቃል ለመቀበል፡ የበቃች ኾና ተገኝታለችና፤ እርሱን፡ ድንግል ማርያም፡ በማኅጸኗ ተሸከመችው። ስለዚህ፡ እርሷ፡ ከኪሩቤል፥ ከሱራፌልም አብዝታ ትበልጣለች፥ ትልቃለችም፤ ከሦስቱ፡ የቅድስት ሥላሴ አካላት፡ ለአንዱ፡ ታቦት (ማደሪያ) ኾናለችና።*

"...ከተለዩ የተለየች የተባልሽ፡ የኪዳኑን ጽላት፡ በውስጧ የያዘችውና ኹለንተናዋ በወርቅ የተለበጠው ታቦት፥ እርሷም የምትገኝባት ድንኳን አንቺ ነሽ። ...ለአዲሱ ኪዳን፡ አስታራቂ የኾነውና ከአምላክነቱ ሳይለወጥ፡ ከአንቺ ሰው የኾነውን፡ የመድኃኒታችን፡ የኢየሱስ ክርስቶስን፡ የመጀመሪያ ስሙን፡ ቀድሞ፡ በእርሷ የነገረን፡ እግዚአብሔር፡ በጣቶቹ የጻፋቸው፡ ዓሥሩ ቃላት የተቀረጹባትን የኪዳን ጽላት፡ በውስጧ የያዘችው ታቦትና ከተለዩ የተለየሽ የተባልሽ፡ የውስጠኛዪቱ መጋረጃ፡ አንቺ ነሽ።

"...ከማይነቅዝ እንጨት የተቀረፀውና ኹለንተናው፡ በወርቅ የተለበጠው ታቦት፡ ከመለኮቱ ያለመለየትና ያለመለወጥ፡ ከአንቺ ሰው ለኾነው፡ ለእግዚአብሔር ቃል ተመሰለልን። ...በምድር ላይ ከፍተኛ አርያምን የኾንሽ፥ ከሰማያት በላይ ያለ፡ የአርያም የልዑል ሥፍራ ምትክ አንቺ ነሽ። በውስጧ፡ የኪዳኑን ጽላት የያዘችውን ታቦት፡ የአንቺ ምሳሌ አድርገው፡ ቅዱሳን ነቢያት፥ ካህናትና ነገሥታት፡ ቅድስተ ቅዱሳኑን ሠሩ።

"...ዓሥሩን ቃላት በጣቶቹ የጻፈውና የፍጥረቱ ኹሉ ጌታ የኾነው የአምላክ ልጅ፡ በአንቺ ማሕፀን ተፀነሰ። ...አብ አስቀድሞ፡ በየውጣ ነገረን፤ የውጣም የተባሉ፡ በእግዚአብሔር የተጻፉ፡ ዓሥሩ ቃላት ናቸው፤ ይህንንም፡ ልጅህ፡ አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አስተማረን። ...የሙሴ ጽላት፥ ተራራ ላይ እየተንበለበለች ሳትቃጠል ያየት፡ የሲና ቍጥቋጦ አንቺ ነሽ። ...ሰውን የምትወድድ ሆይ? በዚህ፡ የአንተ በኾነው፡ በመንፈሳዊው ታቦት ላይ ባኖርነው፡ በዚህ ኅብስት ላይና በዚህ ጽዋ ላይ ፊትህን ግለጽ!"[፲፫]

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?"

በሃይማኖታዊ አእምሮ የሚቀበሉትን: ይህን ምሥጢር: እንዲህ በሚል: አጭር ቃል ማጠቃለል ይቻላል:- በአራቱ ጊዜ: ራሷ: ጽላቷ: የእግዚአብሐር ቃል: እርሱም: ኢየሱስ ክርስቶስ የተቀረጸባት ስለነበረች: ማኅደሩዋ ከኾነችው ታቦት ጋር: ለእርሷ ለራሷ: በቀጥታ ይሰገድላት: ማለትም: ትመለክ ነበር:: ያች ጽላት: "ቃል ሥጋ ኾነ!" በሚለው: በወንጌላዊው የምሥራች ዜና መሠረት: ሰው ኾነች! እርሱም: ኢየሱስ ክርስቶስ ነው:: ጽላቷን የያዘችውና የአካላዊው ቃለ መለኮት ማደሪያ የኾነችውም ታቦት: ሰው ኾነች! እርሷም: ድንግል ማርያም ናት::

በመጨረሻ: ኢየሱስ ክርስቶስም፥ ድንግል ማርያምም: ከትንሣኤያቸው በኋላ: ወደሰማይ ዐርገው፥ በሰማያዊቷ የእግዚአብሔር መንግሥት ዙፋናቸውም ላይ ተቀምጠው: በሰማይም፥ በምድርም፥ በአጠቃላይም: በመላው ፍጥረተ ዓለም ያለውን ፍጥረታቸውን: በአባትነትና በእናትነት፥ በንጉሥነትና በንግሥትነት: ይጠብቃሉ: ያስተዳድራሉ:: በዳግም ትንሣኤ: በግዘፍ ተገልጠው: የቸርነት ሥራቸውን: ገሃድ እስኪያደርጉት ድረስ: ዛሬ: በዚህ ዓለም ተገኝተው: ሥጋዊዉን ፍጥረት: የሚጠብቁትና የሚያስተዳድሩት: በመንፈስ ቅዱስ ነው::[፻፬]

በኪዳኑ አራቱ ሥርዓት: ጽላቱና ታቦቱ: ሊለያዩ እንደማይችሉ: ቢለያዩ ግን: ያ: አማናዊው ማንነታቸውና ኃይላቸው ሊቀር እንደሚችል ኹሉ: እንዲሁ: ኢትዮጵያውያን: ኢየሱስ ክርስቶስንና እናቱን: ድንግል ማርያምን: በሃይማኖታቸውም: በአምልኳቸውም፥ በጸሎታቸውም፥ በስግደታቸውም: በምግባራቸውም: በሥርዓታቸውም: በአከባበራቸውም፥ በምስጋናቸውም: ማለትም: በቅኔያቸውና በድርሰታቸው አቀራረብ ኾነ: በሥዕላቸው ዝግጅት እንኳ ሳይቀር፥ በመሳሰለው በማናቸውም ድርጊታቸው: በምንም መልክ ከቶ አይለያዩአቸውም:: ሌሎች: ለያይተዋቸው ቢያገኟቸው እንኳ: እነዚያ የተለያዩት እናትና ልጅ: በእነርሱ ዘንድ: እነርሱ የሚያውቋቸው: ኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም አይኾኑም:: ስለዚህ: ያልተለያዩትና የማይለያዩት: እናትና ልጁ: ከቃል ኪዳን ልጆቻቸው ኢትዮጵያውያንም: ሳይለዩ አብረዋቸው የሚኖሩት: እንዲህ: "በመንፈስና በእውነት" ስለኾነ: እኛም: በዚህ እምነት ኾነን: የምንሰግድላቸው: ማለትም: የምናመልካቸው: "በእውነትና በመንፈስ" ነው:: በዚህ ጊዜ: *"እግዚአብሔር መንፈስ ነው፥ የሚያመልኩትም: በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል!"* ያለው: ያ: የጌታ ቃል መፈጸሙን እናረጋግጣለን::

ይህም ማለት: በጽላትና በታቦት ፊት: ወይም: በመንበር: በመቅደስ: በቤተ ክርስቲያን ሕንፃ: በመስቀል: ወይም በሥዕል አንጻር ኾነን በምንሰግድበት ጊዜ ኹሉ: ከድንግል ማርያም በመወለድ: ሰው ኾኖ ተገልጾ ያወቅነውን: በሕማማተ መስቀሉ: ሥጋውን ቆርሶና ደሙን አፍስሶ: ሞቶና ተቀብሮ: በትንሣኤው ያዳነንን: በመጨረሻም: "ብሉኝ! ጠጡኝ!" ብሎ: በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ የሰጠንን: ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን: በንስሓ ነጽተን በመቀበል: ከእርሱ ጋር ለመዋሃድ ያበቃንን እግዚአብሔርን: "አምነንሃል! ወድደንሃል! እኛ ሳንጠይቅህ: አንተ በፈቃድህ ላደረግህልን ለዚህ ኹሉ ምሕረትህና ቸርነትህም እናመሰግንሃለን!" ማለታችን ነው::

ምዕራፍ ፷፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ ሙሴ፤ በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ: "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ: "ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ::

አዎን! በዚህ መልክ በምናቀርበው ስግደት አማካይነት: መንፈሳዊዉንና እውነተኛውን አምልኳችንን መፈጸማችን እንጂ: በግዙፍነት ለሚታየውና ለሚዳሰሰው፥ እንደዛሬው ጊዜና እንደቀደሙት ዘመናት: በጠላት ዲያብሎስ አማካይነት: በከሃዲዎች እጅ: ወድቆ ሊረክስ፥ ሊበላሽና ሊፈራርስ ለሚችለው: ለዚያ: ለመሬታዊው በድን አካልና ቅርፅ ወይም ምስል መስገዳችን አለመኾኑን: በትክክል ልታውቁት ይገባችኋል::

ስለዚያማ: እንኳን ዛሬ: የኪዳነ መንፈስ ቅዱስን ሕይወት በወረስንበት: በዘመነ ምሕረት ይቅርና: ቀድሞ: በኪዳነ ኦሪቱ: የኾነኔ ዘመን ጊዜ እንኳ: በሰው እጅ የተሠራውን: *"የተቀረፀውን ምስል ለአንተ አታድርግ! አትስገድላቸው! አታምልካቸውም! ...እኔ እግዚአብሔር አምላክህ: ቀናተኛ አምላክ ነኝና::"* ያለውን ሕያው ቃሉን ማስተሓቀር፥ ከዚያም አልፎ መቃረን: ከኹሉም ይባስ: ማፍረስ ሊኾንብን አይደለምን? በዚህ የተነሣስ: ራሳችን ጠፍተን: በክፉ አርአያነታችን: ሌሎችንም: ወደጥልቁ የአምልኮ ባዕድ ጥፋት ልንመራቸው አይደለምን? ስለዚህ: ***አምልኳችን: "መንፈሳዊነቱንና እውነተኛነቱን" እንዳይለቅ ለማድረግ:*** በብርቱ ልንጠነቀቅበት ያስፈልገናል::

ጥያቄ:- *"አምልኳችን: 'መንፈሳዊነቱንና እውነተኛነቱን' እንዳይለቅ: በብርቱ መጠንቀቅ ያስፈልገናል!" ስትል: "ከዚህ ውጭ: የ'ባዕድ አምልኮ'ን ፈለግ የተከተለ እንዳይኾን እንጠንቀቅ!" ማለትህ ነውን? ይህን ማለትህ ከኾነ: እንዴት: እንዲህ ሊኾን ይችላል?*

መልስ:- አዎን! አምልኮ፥ ይኸውም: ለእግዚአብሔር የሚቀርበው አምልኮ: ቀላል ነገር አይምሰላችሁ! እናንተም፥ እኔም: በግልም ኾነ በጋራ: ብርቱ ጥንቃቄ ልናደርግበት የሚገባን ቀዳሚና ዓቢይ ጉዳይ ነው:: እኛ ኢትዮጵያውያን: ከአዳምና ሔዋን ጀምረን: እስከመጨረሻው ኪዳነ ምሕረት ድረስ: ከፈጣሪያችን: ከእግዚአብሔር ጋር የተጋባናቸው ሰባቱም ቃል ኪዳናት: እርሱን: ንጹሕና ትክክለኛ በኾነው: "በእውነትና በመንፈስ" ልናመልከው የሚገባን መኾኑን: አበክረው የሚያሳስቡን ናቸው::

ይህም ማለት: እኛ: ወደእርሱ: ወደፈጣሪያችን: "በእውነተኛ ሃይማኖት" በምንቀርብበት ጊዜ: እርሱ ደግሞ: በአምላክነቱ: ለእኛ የሚያስፈልገንን የአባትነት ቸርነቱን፥ ጥበቃውንና ትድግናውን (ማዳኑን) ሊሰጠን: "በቅዱስ መንፈሱ" ከእኛ ጋር በመዋሃድ: አምልኳችንን ፍጹም የሚያደርግ መኾኑን: ለአንዲት ቅጽበት እንኳ መዘንጋት የለብንም::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ይህም ሲኾን፡ እርሱ፡ በቃል ኪዳኑ የታመነ፥ እኛ ግን፡ ለእርሱ ለገባነው ቃል ኪዳን የማንታመን ስሑታን (ስሕተተኞች) በመኾናችን፡ ራሳችንን ዘወትር፡ በንስሓ እያስተካከልንና እያጸደቅን፡ ራሳችንን፡ ለቃል ኪዳኑ ማብቃት እንዳለብን አውቀነው ሊኾን ይገባል። ያ፡ የቁጣው ቅጣት የሚመጣውም፡ ከዚህ ውጪ በምንኾንበት ጊዜ መኾኑን እንዳንረሳው ያስፈልጋል።

እንግዲህ፡ በሰላሙ ጊዜ ኾነ በዘመነ ፀጸባ (የጭንቅና የመከራ ዘመን)፡ ጽላትን የያዘው ታቦት በሚገኝበት ቤተ መቅደስ ኹሉ የምናካኺደው አምልኳችን፡ እንዲህ፡ "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን አግባብ ነው፤ ሌላ ማማረጫ የለም። ወይም፡ ዘመኑ፡ እንደዛሬው ጊዜ፡ የመከራ መቅሠፍት የታዘዘበት፡ ዓመፀኞችና ከሃዲዎች፡ አመንዝሮችና አረመኔዎች የሠለጠኑበት ኾኖ፡ እንደሥርዓታችን፡ ጽላቱን የያዘው ታቦት፡ በትክክለኛው መንገድ ሊገኝ የማይቻል የኾነ እንደኾነ፡ አምልኳችንን፡ በዘመኑ ኃጢአት ባልተባበረ ካህን አማካይነት፡ ወይም፡ ይህን የመሰለው ካህን በማይገኝበት ጊዜ፡ እውነተኛው ካህናችንና ሊቀ ካህናታችን የኾነውን፡ ራሱን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ካህናችን አድርገን፡ በማናቸውም ቦታ፡ ጊዜና ኹኔታ፡ በዚሁ "በመንፈስና በእውነት" መልክ ልናካኺድ ይገባናል!" ማለት ነው። ከዚህ ያለፈ ወይም የተለየ እምነት ወይም ሥርዓት ቢኖር፡ እንደክህደት ወይም እንደባዕድ አምልኮ የሚቆጠር ይኾናል።

አንዳንድ ጸሓፊዎች፡ የአዲስ ኪዳኑን "ጽላትና ታቦት" በሚመለከት፡ ከብሉያቱ፡ ቅዱሳት መጻሕፍት፡ ስለሚጠቀቅሷቸው ቃላት፡ ሊጠንቀቁ እንደሚገባቸው፡ በዚህ አጋጣሚ ላሳስብ እወድዳለሁ። ይኸውም፡ ከዚህ፡ ቀደም ብዬ፡ ስለጽላትና ታቦት እንዳብራራሁላችሁ፤ እኛም ኢትዮጵያውያን፡ እስከዘመነ ክርስትና ድረስ ስናደርገው እንደቆየነው ኹሉ፡ እነዚያ የእግዚአብሔር ቃላት የተጻፉት፡ እስራኤል፡ እርሱን አምላካቸውን፡ እንዲያመልኩባት፡ በዘመነ ብሉይ፡ በእግዚአብሔር ጣቶች ተጽፋ፡ ለሙሴ ስለተሰጠችው፡ ስለአንዲቱ መለኮታዊት ጽላተ ኪዳን ብቻ እንጂ፡ በዘመነ ሓዲስ፡ ይልቁንም በዛሬው ጊዜ፡ ሰዎች፡ በያለበት፡ በየእጃቸው፡ በብዛት እየቀረጹና በእየቤታቸው እያስቀመጡ፡ እስከመሸጥና መለወጥ፡ እስከመሥረቅና መዘባበቻ እስከማድረግ ስላደረሷቸው ጽላትና ታቦት አለመኾኑን ነው።

እኛ፡ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝብ፡ በአምልኳችን፡ ፍጹም እንኾን ዘንድ፡ ***"እኔ አምላክህ፡ ቀናተኛ ነኝ!"*** በሚል ኃይለ ቃል፡ ግልጽና ቀጥተኛ፡ የጸናም መለኮታዊ ማስጠንቀቂያ የተሰጠን በመኾኑ፡ ይህ የአምልኳችን ጉዳይ፡ በብርቱ ሊታሰብበት እንጂ፡ ቸል ተብሎ ሊታለፍ የሚገባ አይደለም። ኢትዮጵያውያን ምእመናንም፡ የሃይማኖታቸው መሠረት ነውና፡ ይህንኑ የአምልኳችንን ጉዳይ፡ በግልጽ አውቀውትና በትክክል ተረድተውት፡ በምግባር ሊፈጽሙት ይገባል።

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ አምስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ ሙሴ፤ በታቦት የሚፈጸመው አምልኮ: "በመንፈስና በእውነት" ሊኾን ስለሚገባ: "ባዕድ" እንዳይኾን ስለመጠንቀቅ::

ስለዚህ: ጽላትን ወይም ታቦትን በሚመለከት: እዚህ ላይ: በአጽንዖት ላሳውቃችሁ የምፈልገው: "ታቦተ ሕጉ" ወይም "የኪዳኑ ታቦት" በተባለችው፥ በዘመነ ብሉይ በነበረችውና በሙሴ እጅ በተሰጠችው: በዚችው: በአንዷቷ ጽላተ ኪዳን ላይ የተቀረጸው: ራሱ: እግዚአብሔር ቃል ስለኾነ: ራሷ:[፶] ጽላቷ: ከነታቦቷ ትመለክ ነበር:: በአዲሱ ኪዳን ጽላትና ታቦት የሚፈጸመው: የሥጋ ወደሙ አምልኮት ግን: እንዲህ አይደለም፤ ይህ: የአዲሱ ኪዳን አምልኮት: ከቅድስት ድንግል ማርያም በመወለድ: ሰው የኾነውና ኢየሱስ ክርስቶስ የተባለው: ያ: እግዚአብሔር ቃል: ሕያው ኾኖ: ዛሬ የሚመለከው: "በመንፈስና በእውነት" ነው፤ ማለትም: ሥጋውና ደሙ በተቀመጠበት: በአዲስ ኪዳኑ ታቦት ፊት: እኛ: በእውነት ስንቀርብ፥ እርሱ ደግሞ: በዚያላይ: በቅዱስ መንፈሱ ተገልጾ: አምልኳችንን ይቀበላል::

እንዲህ:, በእውነት የምናቀርብለትን አምልኳችንን: በመንፈስ መቀበልን የሚወድደው አምላካችን: በጽላቱና በታቦቱ፥ በሥጋ ወደሙም ላይ ተገኝቶ: መለኮታዊ ምሥጢሩን የሚያከናውነው: በመንፈስ ቅዱስ መኾኑ: በቁርባን ጊዜ: በእርግጥ ሥጋ ወደሙን የሚቀበሉት: ከካህናቱም ኾነ ከምእመናኑም ወገኖች: የበቁት ብቻ በመኾናቸው ይታወቃል:: "የበቁት" ማለትም: በንስሓቸው: "እውነተኞች" ኾነው የቀረቡት ማለት ነው፤ ለእነርሱ: በመንፈስ ቅዱስ የተለወጠው: የመለኮት ሥጋና ደም ይሰጣቸዋል:: በ"እውነተኛነት": ወይም: በ"እውነተኛ ንስሓ" ያልቀረቡት ግን: ካህናቱም ኾኑ ምእመናኑ: የጎረሱት: ምድራዊዉን የኅብስት ቁራሽ፥ የተጎነጩትም: ምድራዊዉን የወይን ጭማቂ እንጂ: መንፈሳዊዉንና ሰማያዊዉን አይደለም፤ እነዚህ: በ"እውነት" ባለመቅረባቸው: "ስላልበቁ": በምሥጢረ ቁርባን ትርጓሜ እንደሚታተተው: መንፈሳዊው ሥጋ ወደሙ: ከእነርሱ ተወስዶ: በዚያው ቤተ ክርስቲያን ላሉት: ወይም በበረሃ ለሚኖሩት፥ በ"እውነተኛነታቸው ለበቁት" ይሰጣቸዋል ማለት ነው::

ከዚህ የተነሣ: ራሱ እግዚአብሔር: በእጁ ጽፎ: በመለኮታዊ ኃይሉ ለቀደሳትና ራሱ: የእግዚአብሔር ቃል ኾና ትመለክ ለነበረችው ጽላተ ኪዳን: የተሰጠውን አምላካዊ ክብር: በሰው እጅ ተቀርጾና ተባርኮ: በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ: ለቅዱስ ቁርባን መሠዊያነት ለሚበቃው: የአዲስ ኪዳኑ ጽላት አሳልፎ መስጠት: ያን: የአዲስ ኪዳኑን ጽላት የሚቀርጸውን ባለሙያና ያንኑ ጽላት የሚባርከውን ጳጳስ: ከእግዚአብሔር ጋር ማስተካከል እንዳይኾን: በብርቱ መጠንቀቅ ያስፈልጋል:: አለዚያ: "ከጽላቱ ይልቅ: ጽላቱን የሚሠራውን እና/ወይም የሚባርከውን ሰብአዊ ፍጡር አምልኩ!" እንደማለት ይቆጠራል::

በጽላትና ታቦት ላይ የሚፈጸመውን በደል ስለማስወገድ::

ጥያቄ:- *በብሉዩ ኪዳን ዘመን የነበረውና በአዲሱ ኪዳን ዘመን ያለው: የጽላትና የታቦት ምሥጢርና ሥርዓት: ይህ ኾኖ ሳለ: በዚሁ: እጅግ በተቀደሰው: የአምልኮ ንዋየ ቅድሳት ላይ: በዚህ ዘመን: በተለይ: በግለሰብ፥ በኅብረተሰብና በአገር ደረጃ: ታላቅ በደል እየተካኼደ ይገኛል::*

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በደሉ የሚካኼደው፡ በገሃድ ስለኾነ፡ ባለፉት ዘመናት፡ ለምሳሌ፡ ቀደም አድርገን፡ በእየአጋጣሚውና በእየምክንያቱ፥ አኹንም ከአንተ የሰማናቸውን፡ የቅርቦቹን ድርጊቶች ለመጠቃቀስ ያህል፡ በጉዲት፥ በአሕመድ ግራኝና በፋሺስት ኢጣልያ ወረራዎች ጊዜያት ከደረሰው ይልቅ፡ የባሰ አስከፊ መኾኑን፡ ማንኛውም ሰብአዊ ተመልካች፡ ደህና አድርጎ ያውቀዋል።

ዛሬ፡ ከአንተ ያገኘነው፡ ይህ ማብራሪያ፡ የጥያቄያችን መልስ ኾኖ፡ ጥቂት አሳረፈን እንጂ፡ እንዲህ፡ ባይኾን ኖሮ፡ የጽላትንና የታቦትን ምሥጢራዊ ክብር፡ ባሁኑ ጊዜ፡ እንዲህ እየተፈጸመ ከምናየው፡ ከዚህ ኹሉ አሳዛኝና አሳፋሪ ድርጊት ጋር ስናያይዘው፡ የሃይማኖት ነገር ነውና፡ በእርግጥ፡ እጅግ ያሳዝነን፥ ይቸግረንና ግራ ያጋባን ነበር። ይኹንና፡ ይህን የመሰለው በደል፡ ሊወገድ፥ አለዚያም፡ ሊሻሻል ሲገባው፡ እንዲያውም፡ በበለጠ እየጨመረ፥ እየሰፋና እየተጠናከረ ሲኼድ ይታያል። ታዲያ፡ ይህ ለምንና እንዴትስ ሊቀጥል እንደቻለ፥ ስለመፍትሔውስ፡ በግልም ኾነ፡ በጋራ፡ ምን መደረግ እንዳለበት፡ እዚህ ላይ፡ ብትገልጽልን?

መልስ፦ አዎን! ይህን የተነሣንበትን፡ የጽላትን ወይም የታቦትን ምሥጢር በሚመለከት፡ እውነተኞች ኢትዮጵያውያንን ኹሉ፡ እጅግ የሚያሳዝንና የሚያስለቅስ ነገር ቢኖር፡ አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እንደዚያ፡ እስከመስቀል ሞት በደረሰ ሥቃይ፡ መከራውን አይቶ፡ በደሙ ተቤዥቶ፡ ከአሪታዊው ቀንበር ነጻ ያወጣትን፥ ከእኛም እንድትቀርብለት የሚፈልጋትን፡ ንጹሕና እውነተኛ የኾነችውን፡ መንፈሳዊት አምልኮውን፡ እንደገና ወደውርደት መልሰን፡ ለዲያብሎስና ለአገልጋዮቹ መዘበቻና መጫወቻ፥ መጠቀሚያም ማድረጋችን ነው። ይኸውም፡ በአኹኑ ጊዜ፡ ዲያብሎስ፡ በጽላት ላይ፡ በአዋጅ ባስተላለፈው ዘመቻ ምክንያት፡ በይፋና በብዛት እየደረሰ በሚታየው፡ ልዩ ልዩ አሳዛኝ ድርጊት ተረጋግጦ ይታወቃል።

በዚህ ረገድ፡ በቅዱሱ ኪዳን ያገኘነውና ይኸው፡ "ጽላት" ወይም "ታቦት" የሚባለው፡ አንዱ፡ የተቀደሰው ቅርሳችን፡ የገጠመው አሠቃቂ ዕድል፡ በሥርቆትና በሽያጭ አበጋዞች አማካይነት፡ የነጋዴ መጠቀሚያ በመኾን ብቻ የተወሰነ አይደለም። ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ፥ ከእርሱም በኋላ፡ የእርሱ ፍቅር አገብሮአቸው (አስጨክኗቸው)፡ ለተጋደሉላትና ለተሠዉላት፥ በአምልኮቷም፡ ንጽሕት ለኾነችው፡ ለቅዱሱ ኪዳን የተዋሕዶ ሃይማኖታችን፡ አንደኛው መታወቂያ ኾኖ የኖረው፡ ይህ፡ የተቀደሰ ምልክታችን፡ በተቃዋሚዎቻችንና በአረማውያን ዘንድ ሳይቀር፡ በሕዝብ አደባባዮችና በግል መኖሪያ ቤቶች ውስጥ፡ ለትርኢት እየቀረበ፡ እንዲህ መሣቂያና መሣለቂያ፥ መጫወቻና መዘባበቻ በመኾን ጭምር፡ በርኵሰት ሲቀለድበት እናያለን። በዚህ ጊዜም፡ ከኢትዮጵያውያን መካከል፡ በድርጊቱ፡ አብረው እየሣቁና እየተሣለቁ፥ እየተጫወቱና እየዘበቱ፡ ቢበዛ ከንፈራቸውን ሲመጥጡ፥ ሌሎቹ ደግሞ፡ "አዬ ጉድ!" እያሉ፡ ዝም ብለው፡ በምናለብኝነት የሚመለከቱ እንዳሉ ይታወቃል።

ከዚህ የተነሣ፡ ራሱን፡ "እኔ ኢትዮጵያዊ ምእመን ወይም ካህን ወይም ጳጳስ ነኝ" ብሉ በማስተዋወቅ፡ በተለይም፡ በስደት ስም፡ በባዕዳን አህጉር በሚኖሩ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ መካከል በሚገኝ፡ በማንኛውም ሰው፡ ወንድ ኾነ ሴት እጅ፡ "ጽላት" እየተባለ፡ በሚቀርብበት ጊዜ፡ ከዋናዋ ቤተ ክህነት አለመሰጠቱ እየታወቀ፡ በሥርዓተ አልበኝነት የሚፈጸመው የአምልኮ ፌዝና ቀልድ እጅግ ያሳዝናል። እንዲሁም፡ በቃለ አዋዲው ደንብ መሠረት፡ የቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባዔ ሊቀ መንበር፡ ሥልጣነ ክህነት ያለው ቄስ ሊኾን ሲገባ፡ እንኳንስ ሥጋ ወደሙ የተቀበሉ ሊኾኑ ይቅርና፡ ምእመንነታቸው እንኳ ተረጋግጦ የማይታወቅ፥ አቋሙና ምግባሩም የሌላቸው፡ ወንዶችና ሴቶች ግለሰቦች ሳይቀሩ፡ የአመራሩ ምርፋቅ (የBoard ቦርድ) ሰብሳቢና አባሎች እየተባባሉ በመመራረጥ፡ የአስተዳደር ሥልጣን በመያዛቸው፡ በቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ላይ የሚፈጸመው አሳፋሪና የድፍረት ድርጊት፡ ሃይማኖቱን ብቻ ሳይኾን፡ ራሱን፡ "ኢትዮጵያዊነት"ን፡ በባዕዳን ዘንድ ጭምር፡ ከከፍተኛ ቅሌትና ትዝብት ላይ በመጣል፡ አጠያያቂ እንዲኾን አድርጎታል።

ከኹሉ ይልቅ የሚያሳዝነውና የሚያሳፍረው፡ ኢትዮጵያን፡ ለማፈራረስና ለማውደም፡ በሙሉ ኃይላቸው የተነሡት፡ ባዕዳንና የወገን ተፃራሪዎች፡ በጽላትና በታቦት ላይ እያካኼዱ ያሉት፡ ግዙፍና ረቂቅ ዘመቻ አንሶ፡ ራሳቸውን፡ "ኢትዮጵያውያን ነን" የሚሉት ሰዎች፡ በተለይ በአገር ውስጥ፡ የሚፈጽሙት የርኵሰት ድርጊት ነው። ይህም፡ ካህናቱ፡ እርስ በርሳቸው በሚጣሉበት ጊዜ፡ አንደኛው፡ ሌላውን ለመጉዳት ሲል፡ ለዲያብሎስ ሴራ መሣሪያ በመኾን፡ ጽላቱን ራሱ ይሠርቅና፡ "ጽላቱ ጠፋ!" ብሉ፡ በምእመናኑ ዘንድ በሚነዛው ወሬ ይጀመራል። ከዚያ፡ ምእመናኑ፡ "ጽላቱ ከጠፋ፡ እንግዲህ፡ አምላካችንን፡ በምንና እንዴት ልናመልከው ነው?" ብለው፡ እንዲደናገጡና እንዲሸበሩ በማነሣሣት፡ እነርሱን፡ ከመጨረሻው የተስፋ መቁረጥ ደረጃ አድርሶ፡ የሚቀጥለውን ኃጢአት ያሠራቸዋል። ይኸውም፡ ይህን ለመሰለው፡ የዲያብሎስ የርኵሰት ተግባር መሣሪያ የኾነው፡ ሌላው ካህን፡ ከምእመናኑ መካከል፡ ለዚህ ሰይጣናዊ ተልእኮ በተዘጋጁ ግለሰቦች ተባባሪነት፡ ጽላቱን የሠረቀው ማን እንደኾነ ለማወቅ፡ ወደጠንቋይ ኼዶ እንዲጠይቅ የማድረጉ አሠራር ነው። በዚህም፡ ዲያብሎስ፡ ባሮቹ ሊያደርጋቸው ባጠመደው ወጥመዱ ውስጥ፡ ኹሉም እንደገቡለት ይታያል።

በዚህ ድርጊት፡ ኢየሱስ ክርስቶስንና ቅድስት እናቱን፡ ድንግል ማርያምን፡ ምን እንደሚሰማቸው፥ ምንስ እንደሚሉ መገመቱን፡ ለማሰብ መሞከሩ እንኳ አይቻለኝምና፡ እተወዋለሁ! በዚህ ጊዜ ነው፡ እስራኤል፡ የኃጢአታቸው ብዛትና የበደላቸው ጽናት፡ ታቦተ ጽዮንን፡ በዚያን ጊዜ፡ አረማውያን በነበሩት፡ በፍልስጥኤማውያን እጅ፡ እስከመማረክ ያደርሳት የነበረው ዘግናኝ ታሪክ፡ በዓይነ ሕሊና ፊት፡ እንደመጽሔት ድቅን እያለ፡ የጥንቱን በማዘከር፡ ኢትዮጵያዊዉን መንፈስ፡ በታላቅ የኀዘን ማዕበል የሚያማታው።

በዚህ መልክ እየቀጠለ የኼደው በደል፡ ምንን አስከተለ? ይኸው፡ ትውልዱ እየከፈለ ያለውን ዋጋ፡ እየራሳችንም እየተካፈልንበት እያየነው ነንና፡ ሌላ ምስክር አያስፈልገውም።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

የቅርቡን፡ የደርግ የግፍ አገዛዝና አኹን ያለንበትን የበቀል አመራር፥ እንዲሁም፡ ለወደፊት የሚጠብቀንን አስፈሪ ጽዋ፡ ለጊዜው እናቆያቸውና፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ፡ ጥቂት ራቅ ባሉት፥ እናንተም፡ አኹን፡ በጥያቄያችሁ ውስጥ በጠቀላችኋቸው፡ በጉዲት፥ በአሕመድ ግራኝና በፋሺስቱ ሙሶሎኒ የጭካ ወረራዎች ጊዜ፡ የተቀበላቸውን መከራዎች፡ እስኪ እንደገና እናስታውሳቸው!

"እኒያ፡ እልቂት የተመላባቸው የመቅሠፍት ጊዜያትና ኃይላት፡ የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን አገር የኾነችውን ኢትዮጵያን እንዲያጥለቀልቁ ለምን፡ ከአምላክ ተፈቅዶ ታዘዘ?" ብለን በግድ መጠየቅና መልሱን ለማግኘት መሞከር ይኖርብናል። ለሃይማኖታዊ ሰውነት፥ ወይም ለኢትዮጵያዊ፥ በተለይም፡ በዕድሜአችን ደርሶ ያየነውን ለምንገመግም፡ ለእኛ፡ መልሱ ይህን ያህል ከባድ ላይኾንም። ይኸውም፡ ይህን የመሰለው መቅሠፍት፡ በአንድ ሕዝብ ላይ፥ ያውም ከፈጣሪው ጋር በቃል ኪዳን በተሣሠረ፡ እንደኢትዮጵያ ሕዝብ ባለ ወገን ላይ የሚደርሰው፡ የዚያ ሕዝብ፡ የኃጢአት ጽዋ መልቶ ሲፈስስ ብቻ መኾኑ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከጥንት ጀምሮ የታመነበት ስለኾነ ነው።

የጭካኔን ሠይፍ የታጠቁት፡ እኒያ የጥፋት አበጋዞችስ ተልከው ምን አደረጉ? የሚፈርሰውን አፍርሰው፥ የሚጠፋውንም አጥፍተው፡ ከፈጸሙ በኋላ፡ በመጨረሻ፡ ራሳቸው ጠፉ እንጂ፡ ዕድሜ አግኝተው፡ በገዢነት ሥልጣን፡ በኢትዮጵያ አልቆዩም። የመጡት፡ ለሌላ ሳይኾን፡ በቀጥታ የቅጣት ተልእኮን ለማድረስ ብቻ መኾኑ፡ በዚህ ይታወቃል። በተለይም፡ የፈራረሱትና የተደመሰሱት፡ በይበልጥ፡ የአምልኮ ምልክቶች የኾኑት፡ ሓውልቶችና አብያተ ክርስቲያን በመኾናቸው፡ የኃጢአቱና የበደሉ ጽዋ ሞልቶ፡ የቅጣቱ መሣሪያዎች የኾኑትን ልኡካን እንዲመጡ ያደረገው የከፋቱ ኃጢአት፡ <u>*ከአምልኮው በደል*</u> ጋር የተያያዘ መኾን እንዳለበት፡ በግልጽ ይታያል። እስራኤል፡ በታቦተ ጽዮን አማካይነት፡ ከፈጣሪያቸው ጋር ያደረጉትን፡ የአምልኮ ቃል ኪዳናቸውን አፍርሰው፡ በእርሷ ሊፈጽሙት የሚገባቸውን የአምልኮ ሥርዓት በሚያቃውሱበት ጊዜ፥ ወይም እንደአሕዛብና አረማውያን፡ ጣዖት ማምለክን፥ ወይም ለአጋንንት መሠዋትን በሚጀምሩበት ጊዜያት ኹሉ፡ እግዚአብሔር፡ በአካባቢያቸው፡ ለእነርሱ መቅጫ ያኖራቸውን አሕዛብን እያስነሣ፡ ይቀጣቸው እንደነበረው ማለት ነው።

ስለዚህ፡ በእነዚያ ጊዜያት የነበረውም፡ የኢትዮጵያውያን ኃጢአት፡ አምልኮን የሚመለከት እንደነበረ፡ ጥርጥር የለበትም። ታዲያ! ያ ኹሉ መፈራረስና ጥፋት የደረሰው፡ በጊዜአችን ሲፈጸም እንደምናየው፡ በእነዚያ ዘመናት የነበሩት ትውልዶች፡ ኃጢአታቸው፡ ከሌላው ጋር ተደማምሮ፡ የአምልኮ ምልክቶቻችን በኾኑት፡ በጽላትና በታቦት፥ እንዲሁም፡ በቀሩት፡ የቅዱሱ ኪዳን ቅርሶቻችን ላይ ከፈጸሙት፡ የክህደት፡ ወይም የዓመፅ፡ ወይም የአመንዝራነት በደል የተነሣ ካልኾነ በቀር፡ በሌላ፡ በምን ሊኾን ከቶ ይችላል?

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
አምስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ሙሴ፤
በጽላትና ታቦት ላይ የሚፈጸመውን በደል ስለማስወገድ።

በእነዚያ የመከራ ዘመናት፡ ሓውልቶቹ እየወደቁ እንዲሠባበሩ፥ አብያተ ክርስቲያኑም፡ ከንዋያት ቅድሳቶቻቸውና መጻሕፍቶቻቸው ጋር እየተኰሰተሩ እንዲቃጠሉ፥ የቤተ ክህነቱ፥ የቤተ ሕዝቡና የቤተ ምልክናው ወገኖች የኾኑት ካህናት፥ ምእመናንና ባለሥልጣኖች፡ በሰይፍ ስለት እንዲያልቁ፥ እንዲሠቃዩና እንዲሳደዱ በተደረገባቸው ጊዜያት፣ በጽላታቱም ላይ ይኸው ተመሳሳይ ዕድል፡ አብሮ ደርሶ እንደነበረ የታወቀ ነው። ከእሳቱ ቃጠሎ ለማዳን በተደረገው ሙከራ፡ የተረፉ ጽላቶች ቢኖሩም እንኳ፡ በእየዋሻው ተጥለው ከመቅረታቸው በቀር፡ ከጥፋቱ ጉዳት እንዳላመለጡ፡ በየጊዜው የሚከሠቱት የቅርሶች ግኝቶች፥ በእየዋሻውና በእየገደላገደሉ ላይ ተሠርተው የሚገኙትም፡ የዛሬዎቹ አብያተ ክርስቲያን በዋቢነት ያስረዳሉ።

ጥያቄ፦ ታዲያ፡ የጽላታቱ አምልኮ ፍጻሜ፡ በዚያን ጊዜ፡ ያን የመሰለ ውጤትና ችግር ደርሶበትና ታይቶበት የነበረ ከኾነ፡ የኋላ ኋላ፡ በትውልዱ ንስሓና በእግዚአብሔር ቸርነት፡ ሰላማዊው ዘመን እስኪመለስ ድረስ፡ የአዲስ ኪዳኑ አምልኮተ እግዚአብሔር፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ በበለጠ ተጠናክሮ፡ እንዴት ሊቀጥል ቻለ? ማለትም፡ እውነተኛው አምልኮተ እግዚአብሔር፡ እንደሥርዓተ ኦሪቱ ሳይኾን፡ እንደአዲስ ኪዳኑ፡ በሥርዓተ ክርስትና፡ ያለጽላት ሊካኼድ፡ እንዴት የሚቻል ኾነ?

መልስ፦ ለፈጣሪያችን፡ ምስጋና ይድረሰውና፡ በዘመነ ኦሪት፡ በጽላተ ሙሴ ይመለክ የነበረው፡ እርሱ፡ ራሱ፡ እግዚአብሔር ቃል፡ በኋለኛው ዘመን፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም ሰው ኾኖና ኢየሱስ ክርስቶስ ተብሎ፡ በመስቀል ላይ በመሠዋት፡ የዲያብሎስን ክፋት፡ በፍቅሩ ትእግሥት፥ ኃጢኣትን፡ በደሙ፥ ሞትን በሞቱ፥ ሙስና መቃብርን፡ በትንሣኤው ከሻረ በኋላ፡ በዕርገቱ፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ ወደዓለሙ እንዲወርድ አደረገ። ከዚህ ጸጋው የተነሣም፡ *"እግዚአብሔር መንፈስ ነው! የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል!"* ብሎ፡ ገና በሕይወተ ሥጋ ሣለ፡ ለሳምራዊቷ ሴት የተናገረውን ቃሉን፡ በደሙ ባተመው በአዲሱ ኪዳን፡ በምግባር እንፈጽመው ዘንድ፡ ለእኛ፡ ለወገኖቹ፡ ሥልጣኑን ስለሰጠን፡ በእነዚያ የስደት ዘመናት፡ ደርሶ በነበረው፡ የሰው እልቂትና የአብያተ ክርስቲያናት ድምሳሴ ምክንያት፡ ጽላት ሊኖር ባልተቻለበት ጊዜ፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ መልካሙ ዘመን፡ በእውነተኛ ንስሓቸው ተመልሶላቸው እስኪያገኙት ድረስ፡ አምልኳቸውን፡ ያለጽላት ለመቀጠል በቅተው ተገኙ!

አዎን! አምላካችን፡ ይህን ጸጋና ሥልጣን፡ ለመላው የሰው ልጆች፡ በተለይም፡ የቅዱስ ኪዳኑን ቅርስ ለምንጠብቅለት፡ ለእኛ፡ ለኢትዮጵያውያን የሰጠን፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ደመኛ ተቃዋሚና የዘር ጠላት የኾነው ዲያብሎስ፡ በአገልጋዮቹ መሣሪያነት፡ ቀደም ብዬ የገለጽሁላችሁን በመሰለ ጭካኔ፡ በጽላትና ታቦት፥ በሌሎቹም የአምልኮ ንዋያት ቅድሳት ላይ፡ ጥፋት ከማድረስ የማይመለስ፡ ኃይለኛ ባለጋራ መኾኑን በማወቁ እንደኾነ ለመረዳት፡ ለማንም ሃይማኖተኛ አያዳግተውም።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እንግዲህ፡ በእነዚያ የመከራ ዘመናት የነበሩት፡ የኢትዮጵያ ትውልዶች፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ በጽላትና በሌሎቹ፡ በቅዱሱ ኪዳን ምልክቶቻችን ላይ የነበራቸው፡ የአምልኮ እምነትና ሥርዓት፡ መምህራችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከነገረን ቃል ውጭ ኾኖ ከተገኘ፡ በእያንዳንዳቸው ላይ የደረሰው፡ ያ፡ የቅጣት መቅሠፍት፡ ሊያስደንቅ፥ ሊያጠያይቅም አይችልም። ምክንያቱም፡ በዚህ ረገድ የሚፈጸመው ኃጢአት፡ ጽዋው ሲሞላ፡ የሚያስከትለው ፍዳ፡ ይህን ለመሰለው፡ ለማይቀረው፡ አጠቃላይ ጥፋትና ውድቀት የሚዳርግ በመኾኑ ነው። በተከታታይ የተተኩት ትውልዶችም፡ ከእነርሱ በፊት ስለደረሱት መቅሠፍታዊ ቅጣት፡ በዝርዝር አጥንተውና በማስተዋል ተመልክተው፡ ካለፈው በመማር፡ ስሕተታቸውን አርመውና የአምልኮ ምግባራቸውን አስተካክለው ባለመገኘታቸው፡ ያው ኃጢአትና በደል ቀጥሎ፡ የቅጣቱ መቅሠፍት፡ በተጠቀሱት ትውልዶች ላይ ብቻ ሳይኾን፡ ይኸው፡ ከእኛም ዘመን ደርሶና ተከሥቶ እናየዋለን።

ይኸውም፡ ይህ ትውልድ፡ በቅዱሱ ኪዳን አማካይነት፡ ከፈጣሪው፡ በቃል ኪዳን በተቀበላቸው፡ ጽላቱንና ታቦቱን፥ እንዲሁም፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ የተሰጠውን፡ *"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ"* የሚለውን፡ የዘውድና የመንበረ ዳዊቱን ዙፋን በመሳሰሉት፡ የአምልኮ ምልክቶቻችን ላይ በፈጸመውና አኹንም እየቀጠለ በኼደው፡ የክህደት፥ የዓመፅና የአመንዝራነት ኃጢአቱ ምክንያት፡ ከ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. ጀምሮ እየቋራረጠው ባለው የቅጣት ሠይፍ፡ ያሳባራው መከራውና ሥቃዩ ነው። ይኸው፡ የቅጣት ሠይፍ፡ ወደአፎቱ እንዲመለስ ለማድረግ፡ ትውልዱ፡ ከዚሁ ኃጢአቱና በደሉ፡ ንስሓ የመግባት ዝንባሌን ሊያሳይ ስላልቻለም፡ እነሆ፡ ለባሰው የጭካኔ ክንድ ሊዳረግ፡ እየተዘጋጀ መኾኑን፡ በገሃድ እንመለከታለን። ከዚህ መቅሠፍታዊ እልቂት ለማምለጥ፡ የሚሰማ ጆሮ ያለው ኹሉ፡ እናንተና እኔ ጭምር፡ አኹንም፡ እየራሳችንን በንስሓና በቁርባን አዘጋጅተን መገኘት ይኖርብናል።

እውነተኛ ኢትዮጵያዊ፡ ራሱ፡ ጽላትና ታቦት የመኾኑ ምሥጢር።

ጥያቄ፡- *በእነዚያ የስደት ዘመናት፡ ደርሶ ከነበረው፡ እልቂትና ድምሰሳ የተነሣ፡ ጽላት ሊኖር ባልተቻለበት ጊዜ፡ አባቶቻችንና እናቶቻችን፡ አምልኳቸውን፡ ያለጽላትና ታቦት ለመቀጠል በቅተው የነበሩት እንዴት እንደነበረ፥ ይህም ኹኔታ፡ ጽላትና ታቦት ከሌለ፡ ሥርዓተ አምልኮን መፈጸም እንደማይቻል ከሚነገረው ይትበሃል ጋር፡ እንዴት ሊታረቅ እንደሚችል ጨማምረህና አያይዘህ ብታስረዳኝ?*

መልስ፡- የኢትዮጵያውያን የቃል ኪዳን አምላክ በኾነው፡ በእግዚአብሔር አምልኮት ላይ፡ ቀደም ብለው በተጠቀሱት፡ በእነዚያ የመከራ ዘመናት፡ ያን የመሰለው፡ እጅግ አሠቃቂ፥ አሳዛኝና አሳፋሪ ኹኔታ ሊደርስ የቻለው፡ ያለበቂ ምክንያቶች አልነበረም።

ከእነዚህም ምክንያቶች አንዱ እኮ፡ *"እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል!"* የሚለውን መለኮታዊ ሥርዓት በመቃረን፡ "ጽላት"፥ ወይም፡ "ጽላትን የያዘው ታቦት"፡ በተለያየ ችግር ምክንያት፡ ሊገኝ ያልተቻለ እንደኾነ፡ ሥልጣነ ክህነት ያለው ካህን ቢኖርም እንኳ፡ ምሥጢረ ቤተ ክርስቲያን ሊፈጸም እንደማይፈቀድ ተደርጎ ከተሠራው፡ የሰዎች ሥርዓት የተነሣ መኾኑን መገንዘብ ይገባል። ይህን ሥርዓት ለሠሩትም፡ *"ይህ ሕዝብ፡ በከንፈሩ ያከብረኛል፡ ልቡ ግን፡ ከእኔ፡ በጣም የራቀ ነው፤ የሰውም ሥርዓት የኾነ ትምህርት እየአስተማሩ፡ በከንቱ ያመልኩኛል"*[፻፩] የሚለው የእግዚአብሔር ቃል፡ እዚህ ላይ፡ እንደገና ሊጠቀስላቸው አግባብ ይኾናል። በኢየሱስ ክርስቶስ የጸደቀው፡ የአዲስ ኪዳኑ፡ የጽላት ሥርዓታችንም ቢኾን፡ ቀደም ብሎ በተጠቀሰው፡ በግዘፍ መልኩ፡ ተፈጻሚነት ሊኖረው የሚችለው፡ ዘመኑ፡ የሃይማኖት ዕረፍት የተገኘበት ሰላም ሲኾን ነው እንጂ፡ አለዚያ፡ ዛሬ ያለንበትን የመሰለ፡ ክህደትና ዓመፅ፡ አመንዝራነትም የሠለጠኑበት ዘመን በሚመጣበት ወቅት፡ ሊተገበር እንደማይችል፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በእየራሳችን የክህነት አገልግሎት ላይ እየደረሰ የምናየው ችግር አረጋግጦልናል።

ጽላት ወይም ታቦት ሊኖር ባልቻለበት፥ እኔ ራሴ፡ ከ፲፱፻፷፯ እስከ፲፱፻፺፩ ዓ. ም. ድረስ፡ በደርግ እሥር ቤት፥ ከዚያም፡ በአገሬና በባዕድ አህጉር፡ በግዞትና በራሴ የፈቃድ ስደት ላይ ሣለሁ፡ ሥጋ ወደሙን እንደተቀበልሁ ሆኜ እንድገኝ ያደረገኝን፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ቸርነት፡ እዚህ ላይ፡ በምስክርነትና በምሳሌነት ልጠቅስላችሁ እወድዳለሁ። አዎን! መድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለዚያች፡ ውኃ ልትቀዳ ለመጣች ሳምራዊት ሴት፡ *"እግዚአብሔር መንፈስ ነው፡ የሚያመልኩትም፡ በመንፈስና በእውነት፡ ሊያመልኩት ያስፈልጋቸዋል!"* ሲል ከተናገረው ቃሉ የተነሣ፡ ያ፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ቸርነት፡ ለእኔም ስለተደረገልኝ፡ በሰባት ዓመታት የእሥር ቤት ሕይወቴ ውስጥ፡ ራሴን፡ በየዘወትሩ ዕለታት ሳይቀር፡ ሥጋ ወደሙን እንደተቀበልኩ አድርጌ እንድቆጥረው አስችሎኛል።

እንደእኔ፡ በእሥር፡ በግዞትና በስደት፥ ወይም፡ ክህደት በሠለጠነበትና ይህን፡ የዛሬውን በመሰለ ዘመን የሚኖር እውነተኛ ኢትዮጵያዊ ምእመን፡ ቤተ ክርስቲያን በሌለበትና ካህን በሚታጣበት፡ አስቸጋሪ ኹኔታ ላይ ሲኾን፥ ወይም፡ በቤተ ክርስቲያን መገኘት የማይችልበትና ከዓቅሙ በላይ የኾነ፡ ጽኑ ችግር በሚያጋጥመው ጊዜ ኹሉ፡ ቀደም ብዬ በጠቀስሁላችሁና በሌሎቹ ተመሳሳይ የእግዚአብሔር ቃላት መሠረት፡ ራሱን ጽላትና ታቦት፥ መንበርና መቅደስ፡ እንዲሁም፡ ኢየሱስ ክርስቶስንና እናቱን ድንግል ማርያምን፡ ካህንና መሥዋዕት በማድረግ፡ "በመንፈስና በእውነት"፡ በሚፈጽመው አምልኮው፡ ሥጋ ወደሙ እንደተቀበለ ይኾንለታል።

<u>ይህ እውነታ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዚህ ዓለም ሣለ፡ አንድ እንኳ የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ባለመሥራቱ፡ ከዚህ ይልቅ፡ ለቅዱስ ጴጥሮስ፡ *'አንተ ድንጋይ ነህ፡ በዚችም ድንጋይ ላይ፡ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራታለሁ፤'"* ባለው መሠረት፡ እርሱ ራሱ የሠራው፥ ሰውም፡ እንዲሠራለት የሚፈልገው፡ የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ፡ ራሱን፡ ሰውነቱን ብቻ በመኾኑ፡ ፍጹምነቱ ተረጋግጧል።</u>

በቅዱሱ ኪዳን እውነተኛ አምልኳችን ጸንተን የምንኖር ኢትዮጵያውያን ኹሉ፡ ከዚህ፡ ከዛሬው፥ ወደፊትም፡ ሊመጣ ከሚችለው፡ የአምልኮ ችግር ጠብቆ ያወጣን ዘንድ፡ የተሰጠን ብቸኛ መፍትሔ፡ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በሰፊ ልግሥናው፡ *"አምልኳችሁ፡ በእውነትና በመንፈስ ይኹን!"* ያለው፡ ይህ፡ የኪዳኑ መንፈስ ቅዱስ ጸጋው ብቻ መኾኑን መረዳትና መገንዘብ ይገባናል። ይህን እውነታ ለማጠናከር፡ ማለትም፡ እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን፡ ሴቶቹም፥ ወንዶቹም፡ እያንዳንዳችን፡ እየራሳችን፡ መንፈሳዊዉንና አማናዊዉን፡ የአዲስ ኪዳን ጽላት የያዘው፡ ታቦት የሚገኝበት፡ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ስለመኾናችን፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡ በመንፈስ ቅዱስ የጻፈውንና በእየአጋጣሚው፡ በእየቦታው የተወሳውን የእግዚአብሔር ቃል፡ እስኪ እንደገና እንመልከተው! *"እናንተ፡ የእግዚአብሔር ሕንፃ ናችሁ! ...እናንተ፡ የእግዚአብሔር ታቦቱ እንደኾናችሁ፥ የእግዚአብሔር መንፈስም፡ በእናንተ ላይ አድሮ እንደሚኖር አታውቁምን? ማንም፡ የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ቢያፈርስ፡ እግዚአብሔር፡ እርሱን ያፈርሰዋል። ...የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ፡ እናንተ ናችሁ! የእግዚአብሔር ቤቱ፡ ቅዱስ ነውና፡ እንግዲያ፡ የእግዚአብሔር ቤት የኾነውን፡ ራሳችሁን አታርክሱ!"*[፶፮]

እንዲህማ ባይኾን ኖሮ፡ በአኹኑ፡ በዓላውያን (በከሃዲዎች) ዘመን፡ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ ስለሚቀኑበትና ስለሚጋደሉለት፡ ስለዚሁ፡ ስለቅዱሱ ኪዳን አምልኳቸው አፈጻጸም፡ ከቶ ምን ይውጣቸው ነበር? እግዚአብሔር ወልድ፡ ዲያብሎስንና ከእርሱ የሚመነጩትን፡ የክፋት ኃይላት ኹሉ ደምስሶና ድል አድርጎ፡ በትንሣኤው ብርሃን፡ ከሙታን ተለይቶ የተነሣው እኮ፡ እኛን፡ የቃል ኪዳን ልጆቹን፡ ከሥጋዊቷ የአሪት የአምልኮ ቀንበር፡ ነጻ ሊያወጣንና የመንፈሳዊዉን የአምልኮ ጸጋ ሊያቀዳጀን፥ ከዚህም ክብራችን የተነሣ፡ ልጆቹ ኾነን፡ በዚህ ዓለም፡ ገና በሕይወተ ሥጋ እያለን ጀምረን፡ የዘለዓለም መንግሥቱን እንድንወርስለት ሊያደርገን ነው! እንዲህ ካልኾነማ፡ ታዲያ፡ ለሌላ፡ "ለምን ዓላማ ይኾናል!" ብለን እናስባለን? ዲያብሎስ፡ ጽላትንና የዚያ መያዣ ማጥን የኾነውን ታቦት፡ ምክንያት አድርጎ፡ ንጹሒቱን የእግዚአብሔር የአምልኮ ሥርዓታችንን፡ በተለመደ ተንኮሉ በማበላሸት፡ የመለኮትን፡ የተቀደሰ ስም፡ በአረማውያንና በአሕዛብ፥ በሃይማኖት ተቃዋሚዎቻችንም ዘንድ፡ እንዲህ፡ "እንዲረክስ ሊያደርግ ነው!" ሊባል ነውን? አይደለም።

"ዓላማው፡ ለዚህ ነው!" ከተባለማ፡ እንኳንስ፡ ያን ያህል የመሥዋዕትነት ዋጋ የከፈለልንን፡ እርሱን፡ የቃል ኪዳን አምላካችንን ይቅርና፡ ላዚያ ቤዛነቱ፡ ምንም ዓይነት አስተዋጽዖ ያላደረግነውን፡ እኛን ምስኪኖቹን እንኳን፡ የቱን ያህል ባሳዘነን ነበር። በውኑ፡ ወሰን የሌለውን፡ ይህን፡ የፈጣሪያችንን ቸርነትና ጸጋ፡ እርሱ ከሚፈቅደውና ራሱ ካስተማረን ሥርዓት ውጪ በሚፈጸም፡ የተሳሳተ አምልኮ፡ ዋጋ ቢስ ልናደርገው ይገባልን? አይገባም።

በምድራዊው አኗኗርና በሥጋዊው አስተዳደር እንኳ: በገንዘብ ተገዝቶ ሓርነት (ነጻ) የወጣ ባርያ: ወደባርነቱ ልመለስ ይላልን? አይልም፤ የመገዛት ዝንባሌ ያለው: ሰነፍና ልበ ቢስ ካልኾነ በቀር: ወደባርነቱ ልመለስ አይልም።

እኛም ኢትዮጵያውያን: እንዲህ: በመለኮታዊ ቤዛነት: ነጻ ከወጣን በኋላ: ከፈጣሪያችንና ከቃሉ በልጠው: በላያችን ሠልጥነውብን የነበሩት ባዕዳንና የራሳችን ሰዎች ተመሣጥረው: የሃይማኖት ሥልጣናቸውንና ሰብአዊ ግዛታቸውን: ለማጽናት ሲሉ: ያወጡት ሥርዓታቸው: እንዲጸናብን ካደረግን እኮ: ይህ ድርጊታችን: በኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናትነትና ንጉሠ ነገሥትነት፥ በድንግል ማርያምም ቤተ መቅደስነትና ንግሥትነት የምንመራና የምንተዳደር: "ነጻ የእግዚአብሔር ሕዝብ"፥ ወይም: "እውነተኞች ኢትዮጵያውያን"፥ ወይም: "እውነተኞች ክርስቲያኖች" መኾናችንን ከንቱ ሊያደርግብን ነው። *"እኛ ብንኾን፥ ወይም: ከሰማይ መልአክ፥ ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌልን ቢሰብክላችሁ: የተረገመ ይኹን!"*[፺፯] የሚለውን: የሓዋርያውንም ቃል መቃወምና ማስተሓቀር ሊኾንብን ነው። ደግሞም: የእነዚያ: የእግዚአብሔር አምላኪዎችና የቃል ኪዳን ነጻ ሕዝቦች የተባሉት: ኢትዮጵያውያን አባቶቻችንና እናቶቻችን ልጆች መኾናችን ቀርቶ: የመገዛት ዝንባሌ ያለውን: ያን: ሰነፍና ልበ ቢስ ባርያ መምሰላችን አይደለምን? በድል አድራጊነት: ከዲያብሎስ ገዢነትና ከኃጢአት ባርነት፥ ከአሪት ቀንበርና ከሞት ነጻ ያወጣንን: የአሸናፊውን አንበሳ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን መሥዋዕትነትና ቤዛነት: ከንቱ ማድረጋችንስ አይደለምን? በዚህስ ጊዜ: ተፃራሪዎቻችን: "ጣዖት አምላኪዎች!" ሊሉን አይደለምን?

ሌላ አሕመድ ግራኝ ቢነሣ: በጽላትና ታቦቱ ላይ ስለሚደርሰው ምስቅልቅል!

ጥያቄ:- *ባለፉት ዘመናት የደረሱትን የመሰለ: የስደት መከራ፥ ከጽላትና ታቦት ጋር የተያያዘ የአምልኮ ችግርም: ወደፊት: ሊመጣ እንደሚችል: የጠቆምኸው ነገር: በእጅጉ ስለከነከነን: ምን ማለትህ እንደኾነ: ብታብራራልን?*

መልስ:- ቀደም ብሎ እንደተገለጸው: በቃል ኪዳኒቱ የእግዚአብሔር አገር: በኢትዮጵያና በሕዝቧ ላይ: በእሳቶ ይሁዲት፥ በግራኝ አሕመድና በፋሺስቱ ሙሶሎኒ: የቅጣት መሣሪያነት የተፈጸመው: ያ: ጽኑ መቅሠፍት: ዛሬም: ከፈጣሪው ጋር የተጋባውን: የበኩሉን የቃል ኪዳን ግዳጅ ባለማክበሩ: በእግዚአብሔር ቃል: "ከሃዲ፥ ዓመፀኛና አመንዝራ" በተባለው: በዚህ: የኢትዮጵያ ትውልድ ላይ እየተካኼደ መኾኑን፥ ይህም: ከሃይማኖት አልባው: የደርግ አገዛዝ ጀምሮ: በቁጣ ተመዝዞ እየመታ: በደም የታለለው (የተነከረው) የመቅሠፍቱ ሠይፍ: ገና ወደአፎቱ ያልተመለሰና በበለጠ ጭካኔ: እንደገና ሊቆራርጥ: እንደተሠነዘረ የሚገኝ መኾኑን: በአራጁ ፊት: ለእርድ ተዘጋጅቶ እንደቆመው ፍሪዳ: ኹሉም: እነሆ ይመለከተዋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

አምላከ ኢትዮጵያ አያድርገውና፥ አኹን፡ ኹሉም ነገር እየተመቻቸለትና እርሱም እየተሰናዳ ያለው፡ ፆ፡ የአሕመድ ግራኝን የሚመስለውን ሃይማኖታዊ ሠይፍ፡ የታጠቀው የቅጣት ኃይል፡ እንደእግዚአብሔር-አልባው የደርግ አገዛዝ፡ ምናልባት፡ እርሱም፡ የነደፈው ዕቅድ ተሳክቶለት፡ ብሔራዊዉንና መንግሥታዊዉን ሥልጣን ለመጨበጥ ቢችል፡ "ይህን፡ የቅዱሱን ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ሃይማኖታችንን፡ አጽንተን ለመጠበቅና ለመቀጠል የምንችለው፡ እንዴት ይኾናል?" የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ፡ ከአኹኑ መዘጋጀት አለብን።

ይህ አሳዛኝ ፍጻሜ ከመድረሱ በፊት፡ "የአምልኮ ሥርዓታችንን፡ ዛሬ፡ እንደፈለግነው በማካኼድ ላይ ነን" እያልን፡ በምንዝናናባት፡ በአኹኗ ሰዓት እንኳ፡ የአምልኮ ምልክታችን ያደረግነውን፡ ይህንኑ፡ ጽላት የያዘውን ታቦት፡ ከያለበት፡ እንዲሠረቅና እንዲሸጥ በማድረግ፡ ሲሣለቁብን፥ ሲዘባበቱብንና ሲፈነድቁብን የምናያቸው ተፃራሪዎቻችን፡ በመተባበር፡ በሚያደርሱብን ጥቃት በመጠቀም፡ ይኸው ኃይል፡ በጉዲትና በግራኝ፥ በፋሺስቱም ጊዜ የተፈጸመውን የመሰለ ጥፋትና እልቂት፡ "ሊያደርስ አይችልም!" ብለን የምንደመድምበት ምን ማስረጃ አለ? "ያለጽላት፡ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ሊሰጥ አይችልም" የሚሉና በሰው ሥርዓት የሚመጻደቁ ወገኖች ቢኖሩ፡ አያድርስና፡ በዚያን ጊዜ፡ ያን ጽላት የያዘ ታቦት፡ ምን ሊያደርጉት ነው? ወዴትስ ሊያደርሱት ነው? ከሥርቆት፥ ከዘረፋና ከቃጠሎ የተረፈ ቢኖር እንኳ፡ በእነዚያ የቀድሞዎቹ የመከራ ዘመናት እንደኾነው ኹሉ፡ በእየጢሻው ሊጥሉት፥ በእየምድራሁ ሊቀብሩት፥ ወይም በእየዋሻው ሊሸሽጉት አይደለምን?

ታዲያ፥ አኹንም፡ አያድርስ እንጂ፡ እንዲህ በመኾኑ፡ በአራቱ የአምልኮ ሥርዓት አምነው እንዲቀጥሉበት የተደረጉት፡ ኢትዮጵያውያን ወገኖች፡ በዚያን ጊዜ፡ "እንግዴህ ወዲህ፡ የእግዚአብሔር አምልኮ ቀረብን! ተቋረጠብን! ጠፋን!" ብለው ተስፋ በመቁረጥ፡ ሊያማርሩ አይደለምን? ይልቁንም፡ ያ ኹሉ ጽላት፡ ወይም ታቦት፡ አካላዊ ቃል፡ እግዚአብሔር ወልድ የተቀረጸባትን፡ የአራቷን ጽላተ ኪዳን እንደያዘችው እንደታቦተ ጽዮን እንዲመለክ ለማድረግ ሞክረው፡ ምናልባት፡ ያ ሙከራቸው፡ የሠመረላቸው ወገኖች ካሉ፡ በዚያ ኹሉ ጽላት፡ ወይም ታቦት ላይ፡ ከጠላት የሚሠነዘረው፡ ያለፈውን የመሰለው፡ የርኵሰቱ ክፉ ጽዋ በሚገጥመው ጊዜ፡ ጽላቶቹና ታቦታቱ፡ ምንም ዓይነት ኃይልና ተአምር የማያሳዩ ኾነው ሲቀሩ፡ ይህ ኹኔታ፡ በኢትዮጵያውያኑ ምእመናን ላይ የሚያደርሰውን የሃይማኖት ሽንፈት፥ የዲያብሎስንም የድል አድራጊነት ድንፋታ ሲያስቡት፡ ከአኹኑ፡ እጅግ ያሠቅቃል።

በዚያ ኹሉ ጽላት፡ ወይም ታቦት ምክንያት፡ ፆ፡ በአዲሱ የምሕረት ኪዳን፡ *"በመንፈስና በእውነት አምልኩኝ"* ብሎ የተናገረ እግዚአብሔር፡ አኹንም እንደእነዚያ አሳሳች ወገኖች እምነት፡ በዲያብሎስና በአገልጋዮቹ ተቃዋሚዎቻችን ዘንድ፡ እንደተሠረቀና እንደተዘረፈ፥ እንደተቃጠለና እንደተቀበረ፥ እንደተጣለና እንደተሸሸገ ሊቆጠር አይደለምን?

ምዕራፍ ፰፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤
አምስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ ሙሴ፤
ሌላ አሕመድ ግራኝ ቢነሣ፡ በጽላትና ታቦቱ ላይ ስለሚደርሰው ምስቅልቅል!

ታዲያ፥ በዚህ የተሳሳተ የአምልኮ ልማድ የተነሣ፡ እንደገና ሊመጣ ካለው የቁጣ መቅሠፍት፡ ራስን ለማዳን፥ ለሰማዕትነት የሚያበቃውንም፡ ሃይማኖታዊ አምልኳችንን ለማትረፍ የሚቻለው እንዴት ነው? ለዚህ ከባድ ጥያቄ መልሱ፡ "እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን፡ ከመምህራችን፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ ተምረን፥ ከአባቶቻችንና እናቶቻችንም ወርሰን የያዝነውን፡ ከባዕድ አምልኮ የነጻውን፡ እውነተኛውን የመንፈስ ቅዱስ አምልኮ ሥርዓታችንን፡ አጽንተን ጠብቀን መገኘት ብቻ ነው!" የሚል ይኾናል።

ይህ፡ የአምልኮ ሥርዓታችን፡ እውን የሚኾነውስ፡ መቼና እንዴት ነው? ዘለዓለማዊውና ሕያዉ ጽላታችን ለኾነው፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፥ ከእርሱ ለማትለየው፡ የእርሱ ዘለዓለማዊት ማደሪያና ሕያውት ታቦታችን ለኾነችውም፡ ለቅድስት እናቱ፡ ድንግል ማርያም፡ "በእውነትና በመንፈስ" የምናቀርበውን፡ የሃይማኖት አምልኳችንን፡ በሰላሙ ጊዜ፡ በአዲስ ኪዳኑ ጽላትና ታቦት፡ እርሱ በሚታጣበት፡ የችግር ዘመን ደግሞ፡ የራስን ሰውነት፡ በፍጹም ንስሓ፡ ለመንፈስ ቅዱስ መቅደስነትና መንበርነት፥ ጽላትነትና ታቦትነት በማብቃት፡ ከጾም፥ ጸሎትና ምጽዋት ምግባራችን ጋር ስንፈጽመው መኾኑን ተገንዝበን፡ በሥራ ልንተረጕመው ይገባናል።

እነዚያ የቀደሙት የኢትዮጵያ ትውልዶች፡ የእግዚአብሔር መንግሥት መኾኗን፡ ለዓለም፡ በይፋ ባሳወቀችው አገራቸው ላይ የፈጸሙት የሃይማኖት ሕፀፅ፡ የአምልኮ ስሕተትና የምግባር በደል፥ በዚያ ኃጢአታቸውም ምክንያት የደረሰባቸው፡ ያን የመሰለው አሠቃቂ እልቂት፡ "በዚህም ትውልድ ላይ ሊደገም ይኾን?" ብለን፡ ዛሬ፡ በሕይወተ ሥጋ ቆመን ያለነው፡ እናንተና እኔ እንድናስብ፡ ኢትዮጵያዊነታችን ያስገድደናል። ከዚህ የተነሣ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የተገለጸው፡ እግዚአብሔር አምላካችን፡ ይህች ሃይማኖታችንና አምልኮታችን፡ ምንም ዓይነት ሕፀፅና ነቅዕ እንዳይኖርባት አድርጎ የሠራት መኾኑን፡ በተለይ የምናውቅ፡ የዘመኑ ኢትዮጵያውያን፡ ኹላችንም፡ ልንፈጽመው የሚገባን፡ አንድ ግዳጅ አለ፤ ይኸውም፡ መጀመሪያ፡ በነፍስ ወከፍ፡ በእየራሳችን፡ የአምልኳችንን አቋምና አካኼድ፡ አጥርተንና አስተካክለን፡ መገኘት ሲኾን፡ ቀጥሎ፡ ኢትዮጵያዊ ወገናችን የኾነው ኹሉ፡ ይህንኑ አውቆት እንዲከተለው ማስተማር ነው። እንዲህ በማድረግ፡ ምናልባት ይህን ትውልድ፡ ከተመሳሳዩ መቅሠፍታዊ ቅጣት ለማዳን ይቻል ይኾናል፤ በዚህም፡ የየበኩላችንን፡ ኢትዮጵያዊ ግዴታ፡ እንወጣለን። እኔንም፡ በዚህ ተልእኮ፡ እንዲህ፡ ጸንቼ፡ እንድቀጥልበት ያደረገኝ፡ ኃላፊነት የተሰጫነው፡ ይህ ግዳጅ መኾኑን፡ እዚህ ላይ አበክሬ ልገልጽላችሁ እወድዳለሁ።

ጥያቄ:- *"ታዲያ፡ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ:- ይህም፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

ስድስተኛው ቃል ኪዳን፤
ኪዳን ዳዊት።

ጥያቄ፡- የሚቀጥለው፡ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፡ "ኪዳነ ዳዊት" መኾኑ ነውና፡ የምትሰጠንን፡ የዚህን ቅዱስ ኪዳን ሓተታ ደግሞ፡ በተራው ልንሰማው፡ ይኸው ተዘጋጅተናል።

መልስ፡- አዎን! ስድስተኛው ቃል ኪዳን፡ እግዚአብሔር፡ ከዳዊት ጋር ያደረገው ሲኾን፡ እርሱም፡ በመለኮታዊው የዘውድ ዙፋን ምልክትነት የሚታወቀው ነው።

ቃል ኪዳኑም፡ *"ከወገብህ፡ የሚወጣውን ዘርህን፡ ከአንተ በኋላ አስነሣለሁ፤ ...የመንግሥቱንም ዙፋን፡ ለዘለዓለም አጸናለሁ። እኔም፡ አባት እኾነዋለሁ፤ እርሱም፡ ልጅ ይኾነኛል። ...ቤትህና መንግሥትህም፡ በፊቴ፡ ለዘለዓለም ይጠነክራል፤ ዙፋንህም፡ ለዘለዓለም ይጸናል።"* የሚል ሲኾን፡ እግዚአብሔር፡ በዚህ ቃል ኪዳን አማካይነት፡ ከትውልዱ ሓረግ ለሚወለደው ዘሩ፡ የዘለዓለማዊት መንግሥቱን ዘውድ የሚያቀዳጀው መኾኑን፡ ለዳዊት፡ መሓላውን አጽንቶለታል። እግዚአብሔር፡ ለዳዊት የሰጠው፡ ይህ የተስፋ ቃል፡ *"የዳዊት ልጅ"* እየተባለ በተጠራውና *"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ፤ ሥርዉ ለዳዊት!"* ማለትም፡ *"የዳዊት ዘር ሥር ከኾነው፡ ከይሁዳ ነገድ የተወለደው አንበሳ፡ አሸነፈ!"* ተብሎ፡ በራእየ ዮሓንስ፡ የአዋጅ ቃል፡ በተነገረለት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጽሟል።

ይኸው የተስፋ ቃል የተፈጸመ መኾኑንም፡ *"ማርያም ሆይ! በእግዚአብሔር ፊት፡ ጸጋን አግኝተሻልና፡ አትፍሪ! እነሆ፥ ትፀንሻለሽ፤ ወንድ ልጅም ትወልጃለሽ፤ ስሙንም፡ 'ኢየሱስ' ትዪዋለሽ፤ እርሱ፡ታላቅ ነው፤ 'የልዑል ልጅ'ም ይባላል፤ እግዚአብሔር አምላክ፡ የአባቱን፡ የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል፤ በያዕቆብ ቤትም ላይ፡ ለዘለዓለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱ፡ መጨረሻ የለውም።"* ሲል፡ በእግዚአብሔር ፊት የሚቆመው፡ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል፡ በተናገረው፡ የምሥራች ቃል አስታውቋል። በመጨረሻ፡ ይህ ቃል ኪዳን ደርሶ የተፈጸመበት ፍሬ፥ ያ፡ የደረሰውም የተስፋ ቃል፡ ከእስራኤላዊው ንጉሥ ሰሎሞንና ከኢትዮጵያዊቷ ንግሥት ማክዳ የትውልድ ሓረግ ከተገኘችውና የዳዊት ዘር ከኾነችው ከድንግል[፲፰] ማርያም፡ የእግዚአብሔር ልጅ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ በመወለዱ ተረጋገጠ።

"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ" ማነው?

ጥያቄ፡- "ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ" የሚለው ቃልና የአንበሳው ምልክት፡ በባዕዳኑ ዘንድ ብቻ ሳይኾን፡ በዛሬውም ኢትዮጵያዊ ትውልድ ዘንድ ያለው ሃይማኖታዊ ትርጉም፡ የተዛባ በመኾኑ፡ በይበልጥ፡ እኛን በማሰሉ ኢትዮጵያውያን ላይ፡ ጠንቀኛ የኾነ ችግርን ፈጥሮ ይገኛል።

ይኸው ቃልና የአንበሳ ምልክቱ፡ በቀጥታ፡ በኢትዮጵያ ዙፋን ላይ ለተቀመጡት አጼዎች፥ በተለይም፡ ለቀድሞው አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ እንደተሰጠ በመቁጠር፡ የቃሉንና የምልክቱን መለኮታዊነት፡ ወደሰብአዊነት ለውጦ እስከማዋረድ ስለተደረሰ፡ ጠንቁ፡ በአኹኑ የኢትዮጵያ ትውልድ ላይ፡ በቀጥታ የሚወሰን አልኾነም። ስለዚህ፡ ስለቃሉና ስለምልክቱ፡ እውነተኛውን ትርጉምና ትክክለኛውን ማብራሪያ እንድትሰጠን፡ በብርቱ ያስፈልገናል።

መልስ፡- ይህን ጥያቄያችሁን በሚመለከት፥ በተለይም፡ "ራስ ተፈሪያውያን" የሚባሉት ባዕዳን ወገኖች፡ በዚሁ ጉዳይ ላይ ያላቸውን የተሳሳተ አስተሳሰብ ለማረምና የተቃወሰ እምነታቸውን ለማስተካከል በማሰብ፡ "ኢትዮጵያ! የዓለሙ መፋረጃ!" እና Ethiopia: The Classic Case በተባሉት መጻሕፍቴ ውስጥ፡ በስፋ ሓተታ ያብራራሁትን ባለመዘንጋት፡ ለጥያቄያችሁ፡ ተገቢ የኾነውን ምላሽ፡ ከዚህ እያይቴ እሰጣችኋለሁ።

እስራኤል የተባለው ያዕቆብ፡ ፲፪ቱን ልጆቹን በባረከበት ጊዜ፡ ይሁዳን፡ *"የአሕዛብ መታዘዝ፡ ለእርሱ የሚኾነው ገዢ* (ኢየሱስ ክርስቶስ) *እስኪመጣ ድረስ"፡* በትረ መንግሥትን ወይም የገዢውን ዘንግ ይዞ የሚቆይ አንበሳን አስመስሎ ተናግሮለታል። የዚህ ትንቢታዊ ጥቅስ ባለቤት ማንነት ሲፈለግና ሲጠበቅ ከቆየ በኋላ፡ እነሆ፡ ዮሓንስ፡ በራእዩ፡ *"በዙፋኑ ላይ በተቀመጠው፡ በቀኝ እጁ ላይ፡ በውስጥና በኋላው የተጻፈበት፥ በሰባትም ማኅተም የተዘጋ መጽሐፍን አየሁ። ብርቱም መልአክ፡ 'መጽሐፉን ይዘረጋ ዘንድ፥ ማኅተሞቹንም ይፈታ ዘንድ የሚገባው ማን ነው?' ብሎ፡ በታላቅ ድምፅ ሲያውጅ አየሁ። በሰማይም ቢኾን፥ በምድርም ላይ ቢኾን፥ ከምድር በታችም ቢኾን፡ መጽሐፉን ሊዘረጋ፥ ወይም፡ ሊመለከተው፡ ማንም አልተቻለውም። መጽሐፉን ሊዘረጋ፥ ወይም፡ ሊመለከተው የሚገባው፡ ማንም ስላልተገኘ፡ ብዙዎች አለቀሱ፤ እኔም፡ ከእነርሱ ጋር፡ እጅግ አለቀስሁ። ከሊቃናቱም አንዱ፡ ኢትብኪ! ናሁ ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ፥ ዘእምውስተ ሥርወ ለዳዊት፡ ከመ ይፍትሓ ለይእቲ መጽሐፍ ወለማኅተሚሃ!"* ማለትም፡ *"'አታልቅስ! እነሆ፡ ከይሁዳ ነገድ የኾነው አንበሳ፥ እርሱም የዳዊት ሥር፡ መጽሐፉን ይዘረጋ ዘንድ፥ ሰባቱንም ማኅተም ይፈታ ዘንድ፡ ድል ነሥቶአል!'"* ብሎ በተናገረለት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ደርሶ የተፈጸመ መኾኑ ተረጋግጦ ታወቀ፤ ተረዳ። <u>በኢትዮጵያዊቷ ድንግል ማርያም እንደተፈጸመችው፡ እንደታቦተ ጽዮን ኹሉ፡ ይህም፡ ለእስራኤላዊው ይሁዳ የተነገረው ትንቢትና የተሰጠው ተስፋ፡ እንዴት፡ ወደኢትዮጵያና ወደኢትዮጵያዊው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እንደመጣ አስተውላችሁ ተመልከቱት!</u>

"ድል ነሥቷል!" የተባለው *"አንበሳ"*፡ በመስቀል ላይ እጆቹና እግሮቹ ተቸንክረው፥ ጎኑም በጦር ተወግቶ፡ ሥጋውን የቆረሰውና ደሙን ያፈሰሰው፡ የመጨረሻው የፋሲካ በግ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ መኾኑን ተርጉሞ በማስታወቅ፡ ዮሓንስ፡ ራእዩን፡ እንዲህ ሲል ቀጥሏል፡- *"በዙፋኑና በአራቱ እንስሶች መካከል፥ በሊቃናቱም መካከል፡ በግ፡ እንደታረደ ቆሞ አየሁ፤ ...መጥቶም፡ በዙፋኑ ላይ ከተቀመጠው ቀኝ እጅ፡ መጽሐፉን ወሰደው! መጽሐፉንም በወሰደ ጊዜ፡ አራቱ እንስሶችና ሃያ አራቱ ሊቃናት፡ በበጉ ፊት ወደቁ።*

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"እያንዳንዳቸውም፡ በገናንና የቅዱሳን ጸሎት የኾነ ዕጣን የሞላበትን የወርቅ ዕቃን ያዙ፤ 'መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ፥ ማኅተሞቹንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል፤ ታርደሃልና፣ በደምህም፡ ለእግዚአብሔር፡ ከነገድ ኹሉ፥ ከቋንቋም ኹሉ፥ ከወገንም ኹሉ፥ ከሕዝብም ኹሉ፡ ሰዎችን ዋጅተህ፡ ለአምላካችን፡ መንግሥትና ካህናት ይኾኑ ዘንድ፡ አደረግሃቸው፤ በምድርም ላይ ይነግሣሉ!' እያሉ፡ አዲስ ቅኔን ይዘምራሉ።"[፻፰]

በዚህ መሠረት፡ ኢትዮጵያውያን፡ "ንጉሣችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው!" ብለው በማመን፡ በልባቸው ጽላት ላይ ጽፈውት የኖሩትን፡ *ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ* የሚለውን ቃለ እግዚአብሔር፡ የኋላ ኋላ፡ ለመለዮ ምልክትነት የሚያስፈልጋቸው ኾኖ ባገኙት ጊዜ፡ ባለመስቀል ዘውድ የጫነና ባለመስቀል መጸር ላይ የሚውለበለበውን ሰንደቅ ዓላማቸውን የተሸከመውን አንበሳ፡ በመለኮታዊት መንግሥታቸው ሥር፡ ብሔራዊና ሕዝባዊ፥ ክህነታዊና ምልክናዊ አርማቸውና ማኅተማቸው አድርገውት ኖረዋል። ይህ፡ የአንበሳው ምልክትና ስለአንበሳው የተነገረው ቃል፡ ለሌላ ሳይኾን፡ የዚያች የደገኛዪቱ (የእውነተኛዪቱ) ሥርወ መንግሥት፡ የመጨረሻዪቱ ንጽሕት ዘር ከኾነችው፡ ኢትዮጵያዊት እናቱ፡ ከድንግል ማርያም፡ ሰው ኾኖ ለተወለደው አምላክ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ የተሰጠና የተነገረ መኾኑን፡ ኢትዮጵያውያን፡ እንደባለራእዩ ዮሓንስ ያምናሉ። በምድር ላይ ከሚገኙ ሕዝቦች መካከል፡ የኢየሱስ ክርስቶስን፡ ዘለዓለማዊ ንጉሥነትና የእናቱን፡ የቅድስት ድንግል ማርያምን፡ ዘለዓለማዊ ንግሥትነት፡ እንዲህ አምነው ተቀብለው፡ በሥጋቸውም፥ በነፍሳቸውም፡ የዚች፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጎች በመኾን፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ባልተቋረጠ፡ የቃል ኪዳን ሰንሰለት፡ እስከዛሬ ሲተዳደሩ የኖሩና ዛሬም፡ ያሉ፡ ኢትዮጵያውያን ብቻ ናቸው። በዚህ መሠረታዊ እምነታቸውና አቋማቸውም ምክንያት፡ ለዚህ ቃል ኪዳን መፈጸም፡ ሕያው ምስክሮች፡ እነርሱ መኾናቸውን፡ ለራሳቸውም፥ ለዓለሙም አረጋግጠዋል።

ኢትዮጵያውያን፡ ሕገ መንግሥታቸውን፥ ብሔራዊ መሪያቸውንና የአስተዳደር ሥርዓታቸውን በሚመለከት፡ ያደረጉት ዘለዓለማዊ ምርጫቸው ምን እንደኾነ፡ በአገር ደረጃ ሳይቀር፡ በቀጠለው መለኮታዊ ትውፊታቸው አማካይነት፡ ለዓለሙ ኹሉ፡ ደጋግመው፡ በይፋ ገልጸዋል፤ በአዋጅም አሳውቀዋል። በብሉያቱ ኪዳናት ላይ የተመሠረተውን፡ አዲሱን ኪዳን፡ በጋለ መንፈሳዊ ስሜት መቀበላቸውና እግዚአብሔር፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ በልባቸው የጻፈው ሕጉ፡ ሕገ መንግሥታቸው መኾኑን፥ በኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥነትና በድንግል ማርያም ንግሥትነት፡ የምትመራው የእግዚአብሔር መንግሥት ደግሞ፡ መንግሥታቸው መኾኗን፡ በፍጹም እምነት አውቀው መከተላቸው፡ የዚህ እውነታ ግዙፍ ማስረጃዎች ናቸው። ብሔራዊ መፈክራቸውና ምልክታቸው አድርገው የሚገለገሉበት፡ *"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ"* የሚለው የእግዚአብሔር ቃልና ይህንኑ፡ ወደሥዕል በመተርጐም፡ ዘውድ ጭኖ፡ በትእምርተ መስቀል በተከለለ መጸር ላይ የሚውለበለብ፡ የኢትዮጵያን ሰንደቅ ዓላማ የተሸከመው አንበሳ፡ ኹለቱም፡ ለዚሁ እውነታ፡ ሌሎቹ፡ ተጨባጭና ጠንካራ ማረጋገጫዎች ናቸው።

ይህም፡ በብሉዩ ኪዳን ሰንደቅ ዓላማ ማዕከል የሠፈረው፡ የአዲሱ ኪዳን መታወቂያ አርማ፡ የኢትዮጵያውያን ብሔራዊ ማኅተም ኾነ! ይኸው፡ **የአንበሳ ፍካሬና ምስል፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ የተሰጠ፡ የእርሱ ብቸኛ ሀብቱ ነው!** ለሌላ፡ ለማንም ፍጡር ሊሰጥ አይቻልም፡ በአገራችንም ቢኾን፡ በባለእደራነት፡ ወይም፡ በእንደራሴነት ለመጠበቅ ካልኾነ በቀር፡ በግል፡ ለአጼው፡ ወይም ለንግሥቲቱ ባለቤትነት ሊሰጥ አይቻልም፡ አግባብም አይኾንም። ኢትዮጵያውያን፡ ከሰሎሞን ለሚበልጠው፡ ለእርሱ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ፍጹም እውቅናን ያለመዘግየት ሰጥተውና ያለአንዳች ውልውል አምነው ሊቀበሉት፡ የቱን ያህል ዝግጁዎች ኾነው እንደነበሩ ለማሳየት፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ተመዝግቦ የሚነበበው፡ ሕንደኬ የተባለችው፡ የኢትዮጵያዋ ንግሥት ሃይማኖታዊ አቋምና "ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ" የተባለው የበኸርንዷ፡ የአቤሜሌክ፡ ፈጣን ሃይማኖታዊ ምግባር፡ የአዲስ ምዕራፍ መክፈቻ ኾኖ፡ በማስረጃነት ሲጠቀስ ይኖራል። የእግዚአብሔር ልጅና የድንግል ማርያም ልጅ የኾነው፡ ኢየሱስ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ መሢሕና ዘለዓለማዊው ሊቀ ካህናት ብቻ ሳይኾን፡ ንጉሠ ነገሥትም ነው። እነሆም፡ እግዚአብሔር፡ ለዳዊት የሰጠው፡ ያ፡ የቃል ኪዳን ትንቢት ደርሶ፡ ለአንደኛና ለመጨረሻ ጊዜ፡ ለፍጻሜ ፍሬ መብቃቱ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ተረጋገጠ።

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በምድር ላይ የተመሠረተችው፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ዘለዓለማዊው ካህንና መደምደሚያው ንጉሥ ሲኾን፡ ቅድስት እናቱ፡ ድንግል ማርያም ደግሞ፡ *"እጆቿን ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!"* የተባለችው *"ኢትዮጵያ"*፡ እርሷ መኾኗን በማሳወቅ፡ ይህ ዘለዓለማዊ ስሟና ምግባርዋ፡ በመዝሙረ ዳዊት ትንቢታዊ ቃል፡ ቀደም ብሎ የተነገረላት፡ ንግሥቲቱ ኾነች! በዚህ ምክንያት፡ ስለሰው ፍቅር፡ በበረት ውስጥ፡ በትሕትና ተወልዶና በእንጨት ላይ በመሥዋዕትነት ተሰቅሎ የሞተው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከመቃብር፡ በድል አድራጊነት ከተነሣ ወዲህ፡ በኢትዮጵያ መንበረ ዳዊት ዙፋን ላይ የተቀመጡት ኹሉ፡ የቅርቡና የመጨረሻው ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ጭምር፡ በቤተ ክርስቲያን ተቀብተውና "ሥዩመ እግዚአብሔር" ተብለው፡ ዘውድ በመጫን፡ ለኢየሱስ ክርስቶስና ለድንግል ማርያም፡ ያላቸውን የተጠሪነት፡ የውክልናና የእንደራሴነት አገልግሎታቸውን እንዲቀጥሉ ተደረገ። "አጼ" ማለት፡ "ሥዩመ እግዚአብሔር"፡ ማለትም፡ "በእግዚአብሔር የተሾመ" ማለት ነው፡ "ሐፀየ"፡ "ፀጨ" ከሚለው፡ የግእዝ ቃል ስለተገኘ፡ "በእግዚአብሔር የታጨ" የሚል ተመሳሳይ ትርጓሜ አለው፡ ከዚህ የተነሣ፡ "አጼ" የሚለው የማዕርግ ስም፡ ለዚህ፡ ተሿሚ ባለሥልጣን ብቻ የሚሰጥ ኾነ። "ተጠሪያቸው፤ ወኪላቸውና እንደራሲያቸው ኾኖ እንዲያገለግላቸው፡ ኢየሱስ ክርስቶስና ድንግል ማርያም፡ አጭተው፡ መርጠውና ቀብተው የሾሙት" ማለት ነው፡ ሴት ስትኾን፡ "ንግሥት" ትባላለች።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እንግዲህ፡ *"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ፡ ንጉሠ ጽዮን ወንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ"* የሚለው የስያሜና የማዕርግ ሐረግ፡ ለራሱ ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለእርሱ ብቻ የተሰጠ ስለመኾኑ፡ ምንም ዓይነት አጠራጣሪና አሻሚ ትርጉም ሊኖርበት አይችልም።

"ኢትዮጵያ" ሲባል፡ ቃሉ፡ ምንን እንደሚያመለክት፡ እስካኹን ካብራራሁላችሁ ጋር፡ እዚህም ላይ፡ ምሥጢሩን ማያያዝ፡ አስፈላጊና ተገቢ ይኾናል፡ ይኸውም፡ ከሦስቱ የኖኅ ልጆች ነገዶች ተወልዶ፥ በቅዱሱ ኪዳን መለኮታዊ ጸጋ ውስጥ ተጠብቆና በመላው የሰው ዘር ስም፡ እንደመዝሙረ ዳዊቱ ቃል፡ *እጆቿን ወደእግዚአብሔር ለመዘርጋት፡* ከሰው ልጆች መካከል የመመረጥ ብቅዓትን ባገኘችው፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ተወክሎ፡ በምድር ላይ የሚኖረው እልፍ አእላፋት ሕዝብ፡ "ኢትዮጵያ" መባሉን ነው።

ስለዚህም፡ አይሁድ ፈሪሳውያን፡ *"የእግዚአብሔር መንግሥት መቼ ትመጣለች?" ብለው፡* ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ላቀረቡለት ጥያቄ፡ *"የእግዚአብሔር መንግሥት፡ በመጠባበቅ አትመጣም፡ ደግሞም፡ 'እነኋት፡ በዚህ!' ወይም 'እነኋት፡ በዚያ!' አይሏትም፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ እነሆ፡ በመካከላችሁ ናትና!"* ሲል፡ በሰጣቸው መልስ፡ ያ፡ መለኮታዊ ቃል፡ በፍጹም መንፈሱና በተሟላ ቅርጹ የተፈጸመላቸው፡ ለአይሁድ ሳይኾን፡ ለኢትዮጵያውያን በመኾኑ፡ በእነርሱ፡ እውን ኾኖ፡ እነርሱ ብቻ በግብር ላይ ሊያውሉት የቻሉ፡ የመጀመሪያዎቹ ሕዝቦች ኾነው ለመገኘት በቅተዋል። ለአዳምና ሔዋን፡ በፈጣሪ ተዘጋጅታ ተሰጥታቸው፡ ስላልፈለጓት ብቻ፡ አጥተዋት የነበረችውን፡ በመጨረሻው ዘመን ግን፡ ለሚፈልጓት የሰው ልጆች፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም የተመለሰችውን፡ ይህችኑ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ኢትዮጵያውያን፡ በቅዱሱ ኪዳን አማካይነት ጠብቀዋት ከቆዩ በኋላ፡ ዛሬ፡ በምርጫቸው አጽንተው ይዘዋት፡ እነሆ ይኖሩባታል። ይህም፡ በእየግል ሰውነታቸው ሳይቀር፡ እውን መኾኑን፡ *"በአልባቢነ ናስተማስል፡ አምሳለ መንግሥትከ ቡሩ" ማለትም፡ "መንግሥትህ፡ በየልቦናችን ለፍና፡ ተገልጻለች!"*[፹፱] በሚለው፡ የዘወትር፡ የኪዳን ጸሎታቸው ላይ እያረጋገጡ ያጸኑታል።

ኢትዮጵያ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ስለኾነች፡ ማንም መሪ፡ ያለእነርሱ ፈቃድ፡ ሥልጣን ሊይዝ አይችልም። በኢትዮጵያ ውስጥ፡ ባለፉት ዘመናት፡ በቤተ ክርስቲያን ተቀብተው፡ በሕጋዊ ሥርዓት፡ ዘውድ በመጫን ኾነ፡ በዓመፅ፡ በሥጋዊዉም ኾነ በመንፈሳዊው ዘርፍ፡ የአመራሩን ሥልጣን የያዙት ኹሉ፡ በእነርሱ ዳኝነትና ትእዛዝ፡ የእነርሱን ዓላማዎች ከግብ ለማድረስ መሣሪያዎች ኾነው እንዲያገለግሉ የተመደቡ ነበሩ፡ የዛሬዎቹም ናቸው፡ የወደፊቶቹም፡ ለዚሁ ተልእኮ የሚጠሩ ይኾናሉ። የዚች መለኮታዊት መንግሥት ምስፍና፡ በየትኛውም ሀልውና ዘልቆ በመግባት፡ መላውን ፍጥረተ ዓለም የሚያጠቃልል በመኾኑ፡ ይህ ሥርዓት ጸንቶ የሚሠራው፡ በኢትዮጵያ ብቻ ሳይኾን፡ በምድር ላይ ባለ፡ በእያንዳንዱ አገር ጭምር መኾኑን፡ ኢትዮጵያውያን ያምናሉ።[፺፩]

ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት::

ጥያቄ:- *"ኢትዮጵያ"፡ ድንግል ማርያም ስለመኾኗና ስለኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት፡ እዚህ ላይ፡ በበለጠ አብራርተህ ብታስረዳን?*

መልስ:- ይህን ጥያቄያችሁን በሚመለከት፡ አግባብ ባለው ቦታ ላይ፡ ስገልጽላችሁ የቆየሁትን ባለመዘንጋት፡ ከዚህ የሚከተለውን፡ ተጨማሪ ሓተታ፡ ደስ እያለኝ፡ ላክልላችሁ እወድዳለሁ:: ይህንኑም የምጀምረው፡ ቀላልና ግልጽ ከኾነው የተለመደ እውነታ በመነሣት ነው:: እንደምታውቁት፡ በምድር ላይ፡ በሥጋ የሚዛመደውን፡ የራሱን ወገን ካልኾነ በቀር፡ ማንኛውንም ባዕድ፡ ወንድ ኾነ ሴት፡ በራሱ ፈቃድና ነጻ ምርጫ ተቀብሎና እውቅና ሰጥቶ፡ በላዩ እንዲነግሥ የሚፈቅድ፡ አንድም ሕዝብ የለም:: ኢትዮጵያውያንም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ንጉሣቸው መኾኑን ያረጋገጡበትን፡ *"ምአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ!"* የሚለውን፡ የመለኮት ቃል፡ መሠረት አድርገው፡ በይፋ ያወጁት፡ ይህ፡ ሃይማኖታዊ አቋማቸው፡ የእርሱን፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ማንነት፡ ማለት፡ በሥጋ ትውልዱ፡ ኢትዮጵያዊ የመኾኑን ምሥጢር አጉልተው ከሚያሳዩት ማስረጃዎች መካከል፡ አንዱ ኾኖ መቅረቡ አግባብ ይኾናል:: ይህን ኢትዮጵያዊነት ያገኘው፡ ከቅድስት እናቱ፡ ከድንግል ማርያም መኾኑ ደግሞ፡ አያጠያይቅም::

ከዚህ ጋር፡ የአይሁድ አለቆች፡ *"ከአንተ፡ ምልክት ልናይ እንሻለን"* የሚል፡ ተንኰል የተመላበትን የምርምር ጥያቄ ባቀረቡለት ጊዜ፡ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"ንግሥተ ዓዜብ፡ [ኢትዮጵያ] በፍርድ ቀን፡ ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥታ ትፋረደዋለች፤ ታሳፍረዋለችም፤ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት፡ ከምድር ዳርቻ መጥታለችና:: እነሆም፡ ከሰሎሞን የሚበልጥ ከዚህ አለ!"* ሲል የመለሰላቸው፡ ትንቢታዊ የተግሣፅ ቃል፡ መድረስና መፈጸም የጀመረበት ዘመን፡ እነሆ፡ በዚያ፡ "ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ" በተባለው፡ በአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ" ሃይማኖታዊ ምግባር መከፈቱ ይታወቃል::[፻፲፩]

ኢትዮጵያውያን፡ ስለእግዚአብሔር፥ በመጨረሻም፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ ያላቸው፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነው አስተሳሰብ፡ አይሁድ፡ በዚሁ ረገድ ካላቸው አስተሳሰብ፡ ፍጹም የተለየና ተቃራኒው መኾኑ ተረጋግጧል:: ይኸውም፡ አይሁድ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያላቸው ጥላቻና ተቃውሞ፡ ከመጨረሻው ምልዓት ደርሶ፡ አስቅለው የገደሉት፡ "ራሱን፡ የእግዚአብሔር ልጅና መለኮታዊው ንጉሥ አድርጎ፡ በገሃድ አሳውቋል" በሚል ክስ ብቻ ሳይኾን፡ ***በኢትዮጵያዊ ማንነቱ*** ላይ ባላቸው መራራ ስሜት ጭምር በመኾኑ ነው:: *"ልትገድሉኝ ስለምን ትፈልጋላችሁ? ...ቅን ፍርድ ፍረዱ እንጂ፡ መልክ አይታችሁ አትፍረዱ!"* ሲል ኢየሱስ ክርስቶስ በተናገራቸው ቃላት፡ አይሁድ ሊገድሉት ይፈልጉ የነበረው፡ በይበልጥ፡ ከዚሁ ከኢትዮጵያዊ መልኩ የተነሣ መኾኑን ያረጋግጣል::[፻፲፪]

የኢየሱስ ክርስቶስ የመስቀሉ መከራ፡ በዚህ ኢትዮጵያዊ መልኩ ሲታይ፡ ቁጥሩ ብዙ የኾነውን፡ የአይሁድን የክፋት ምንጭነትና የባሕርያቸውን ጨካኝነት ለማጋለጥ፡ በመድረክነት አገልግሏል። ከእነዚህ የክፋት አሳቦች መካከል፡ ኹለቱን፡ እዚህ ላይ እጠቅሳቸዋለሁ፤ እነርሱም፡ ጊዜውን ጠብቆ የሚራመደውን፡ መለኮታዊዉን ፈቃድና ዕቅድ በመቃረን፡ ባልተቋረጠ ይዞታ እየተካኼደ የቆየውን፡ የአይሁድን የዘር ዓመፀኛነት፡ በበለጠ ያባባሱ ነበሩ።

የመጀመሪያው የክፋት አሳባቸው፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ኾኖ በቅድሚያ በተገለጠው፡ በሙሴ ላይ፡ አይሁድ፡ አድሮባቸው የነበረው፡ ጠንቀኛ የኾነው ንቀታቸውና ጥላቻቸው ነው። ይህም፡ በኢትዮጵያዊነት ህልውናው ምክንያት የተፈጠረው ነበር። በዚህ ረገድ፡ በሙሴ በኩል የደረሰበት ፈተና ሲታይ፡ ያስደንቃል፥ ያሳዝናልም፤ ምክንያቱም፡ የክፋቱና የዓመፁ ድርጊት ተቀነባብሮ የተፈጸመው፡ "ለምን፡ ኢትዮጵያዊቷን ሲጳራን፡ በሚስትነት አግብተህና ከእርሷ፡ ልጆችን ወልደህ፡ እንደእግዚአብሔር ሕግ፡ ኢትዮጵያዊነትን ተቀብለህ፡ በአንድ ትዳር ኖርህ?" ብለው፡ የወንድማቸውን ጋብቻ በማስተሓቀር፡ በተነሣሡበት፡ በራሱ እኅት፡ በሚርያምና በገዛ ወንድሙ፡ በአሮን በመኾኑ ነው።

ኹለተኛው የክፋት አሳባቸው፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ በላያቸው ትሰፍን ዘንድ፡ በእየዘመናቱ የወረደላቸውን፡ የእግዚአብሔርንና የኢየሱስ ክርስቶስን የንጉሥነት ጸጋና ክብር፡ አይሁድ፡ በፈቃዳቸው እንዲቀበሉ፡ በቅድሚያ፡ ነቢዩ ሳሙኤል፡ በዘመነ ብሉይ፡ እየተማጸነ ያቀረበላቸውን ልመና፥ ኋላም፡ በዘመነ ሓዲስ፡ ጴንጤናዊው ጲላጦስ፡ እየገፋፋ የሰጣቸውን መመሪያ፡ ኹለቱንም በመቃወም፡ እስከመጨረሻው የጸኑበት፡ እምቢተኝነታቸው ነው።፳፲

መልከ ጼዴቅ፥ ሙሴ፥ ሰሎሞንና ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ እያንዳንዳቸው፡ በእየመልኩ፡ ቀድመው ወይም ተከትለው የተገለጡ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ጥላዎች ወይም ገጾች ኾነው እንደሚታዩ፡ እንደዚሁ ኹሉ፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፥ የሙሴ ሚስት ሲጳራ፥ የሳባ ወይም የደቡብ ንግሥት እየተባለች የምትጠራው፡ ኢትዮጵያዊቷ ማክዳና የዘመነ ሓዲሷ፡ የኢትዮጵያውያን ንግሥት፡ ሕንደኬ ደግሞ፡ እያንዳንዳቸው፡ በእየመልኩ፡ ቀድመው ወይም ተከትለው የተገለጡ፡ የድንግል ማርያም ጥላዎች ወይም መልኮች ኾነው ይታያሉ።

"ታቦተ ጽዮን" የምትባለው፡ የቃል ኪዳኑ ታቦት፡ የኢትዮጵያዊቷ ንግሥት የማክዳና የእስራኤላዊው ንጉሥ የሰሎሞን ልጅ በኾነው፡ በቀዳማዊ ምኒልክ፥ እርሱንም በመሰሉት፡ የእስራኤል በኵራት ታጅባ ወደኢትዮጵያ የመምጣቷና በዚህችው ምድር ለመቆየት የመፍቀድዋ ምሥጢር፡ የቅዱሱ ኪዳን አምላክ የኾነው እግዚአብሔር፡ ለዳዊት ከሰጠው የቃል ኪዳን ዘር ጋር፡ በኢትዮጵያውያን መካከል፡ ለዘለዓለም በአካል ተገኝቶ፥ በአገሪቱና በሕዝቡም ላይ ሰፍኖ መኖርን የወደደ መኾኑን በገሃድ ያረጋግጣል።

ምዕራፍ ፳፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ዳዊት፤ ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት።

ከዚህ ጋር፡ በቅዱሱ ኪዳን ዜና መዋዕል ስትዘከር የምትኖረው፡ ያች መለኮታዊት ድርጊት፡ የከፈተችው ሌላ ምዕራፍ አለ። ይኸውም፡ በፍጻሜ ዘመን የተገለጠውን፡ ዘለዓለማዊዉን ንጉሥ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን እስከወለደችው፡ እስከድንግል ማርያም ድረስ ሳይቋረጥ፡ በቀጥታ የቀጠለውና ከቀዳማዊ ምኒልክ በኋላ በተከታታይ የነገሡትን፡ የዘውድ ወራሾች ሲያስገኝ የኖረው፡ የኢትዮጵያ ቤተ መልከ ጼዴቅና የእስራኤል ቤተ ዳዊት የትውልድ ሓረጎች የተዋሓዱበት፡ ዘር፡ በኢትዮጵያ መጀመሩ ነው። ኋላ፡ የመጣላቸውን፡ ይህን እስራኤላዊነታቸውን፡ ፊት ከነበረው፡ ከጥንታዊው ኢትዮጵያዊነታቸው ይልቅ ለማስበለጥና ለማስቀደም የሚሞክሩ አንዳንድ አላዋቂ ወገኖች፡ "የሦስት ሺ ዓመት ታሪክ ያላት ኢትዮጵያ!" እያሉ፡ ያለኀፍረት የሚናገሩት፡ ያን፡ የቀደመውን፡ የኢትዮጵያን የነጻነት ህልውና፡ ኸን ብለው በማግለልና ይህን፡ የውሕደት ዘመን፡ መነሻ በማድረግ መኾኑን ሊታስተውሉት ይገባል።

በጠቅላላ፡ ስለክርስቶስ፥ በተለይም፡ ቅድሚያ ስላለው፡ ስለትስብእቱና ስለልደቱ የተነገረው ትንቢት ኹሉ፡ ለመጨረሻው ፍጻሜ እንዲበቃ ለማድረግ የሚያስችለውን መሠረት ለመጣል፡ የድንግል ማርያም አያቶቿ፥ ወይም ወላጆቿ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ የተለመደውን ሃይማኖታዊ ጉዞ፡ የትውልድ ግንዳቸው የኾነው መልከ ጼዴቅ ወደቈረቈራት፡ ቅድስት ሀገር፡ ወደኢየሩሳሌም አደረጉ። ይህም ጉዟቸው፡ የድንግሊቱ ልጃቸው ተቀዳሚ አርአያ የኾነችውን፡ የንግሥተ ሳባንና የሌሎቹን ኢትዮጵያውያን ፈለግ በመከተል፡ ያደረጉት ነበር።

የቅድስት ድንግል ማርያም ልደት፡ በሊባኖስ ተራራ፥ የልጇ የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ደግሞ፡ በቤተ ልሔም በረት፥ እንዲሁም፡ በጻድቁ ዮሴፍ የተጠበቀው ምድራዊ መጠለያቸው፡ በናዝሬት ዋሻ የመኾኑ ምሥጢር፡ ለዚያ ሃይማኖታዊ ጉዟቸውና ለመጻተኛ ኑሮአቸው እውነትነት፡ በቂ ማስረጃ ኾኖ ይመሰክራል። ለድንግል ማርያም ኾነ፡ ለዮሴፍ፡ ሊኖር ይገባ የነበረው ነባር ዘመድ፡ በዚያች የቤተ ልሔም አውራጃ፡ ጨርሶ አለመኖሩ፡ ማረፊያቸውም፡ ከዓቅም ማነስ የተነሣ፡ በቤተ ነግድ ሊዘጋጅ ስላልቻለ፡ በከብቶች ማደሪያ መኾኑ፡ በዚያን ጊዜ፡ በዘመድና በገንዘብ ያልከበረችው እመቤታችን፡ የዓለሙ ፈጣሪና መድኃኒት የኾነ ጌታን ለመውለድ፡ ወደቤተ ልሔም የኼደችው፡ ትንቢቱን ለመፈጸም ብቻ መኾኑ፡ በዚህ፡ ይረጋገጣል። "ዮሴፍ" የሚለውም ስም፡ በግብፅ ስደተኛ ኾኖ ከኖረው፡ ከመጀመሪያው ዮሴፍ ወዲህ፡ ለስደተኛ ግለሰብ የሚሰጥ መኾኑ፡ እዚህ ላይ ሊጤን የሚገባው ነጥብ ነው።

ክብር ምስጋና ይድረሰውና፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የመልከ ጼዴቅ ዘር ከኾነችው፡ ከኢትዮጵያዊቷ ንግሥት ማክዳና የዳዊት ልጅ ከኾነው፡ ከእስራኤላዊው ንጉሥ ሰሎሞን ከተገኘችው፡ ከእናቱ፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በተወለደው ልደት፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብነትን፥ ክህነትንና ምልክናን አዋህዶ በመያዙ፡ *"አባትና እናት፥ የትውልድም ቁጥር የሉትም!"* ስለተባለውና ተቀዳሚ ምሳሌው ኾኖ ስለተከሠተው፡ ስለመልከ ጼዴቅ ማንነት፡ የተነገረውን ምሥጢር ፈትቶታል፤ ይኸውም፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዚህ ኹኔታና በዚህ ዘር፡ የመገለጡ ነገር፡ የመልከ ጼዴቅን ማንነት የሚያመለክት፡ ትክክለኛ ማስረጃ መኾኑ ነው።

ወንጌላዊው ማቴዎስ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ተመልቶና ተመርቶ በጻፈው፡ በጌታ የትውልድ ሐረግ ውስጥ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደው፡ "ኢትዮጵያዊ" ከሚያሰኘው፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት፡ ከሦስቱም ነገዶች ተዋሕዶ ከተገኘው ዘር መኾኑን፡ ዘርዝሮ ገልጿል። ይኹን እንጂ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የሰውነቱን አካልና ባሕርይ፡ ማለትም፡ ነፍስንና ሥጋን የወረሰው፡ ከእናቱ፣ ከድንግል ማርያም መኾኑን፡ ወንጌላዊው እያወቀ፡ በእርሷ በኩል ያለውን፡ የትውልድ ሐረግ መግለጡን ትቶ፡ በዮሴፍ በኩል ያለውን የዘረዘረው፡ ያለምክንያት አልነበረም። ይህ ዘዴው፡ ስለዮሴፍና ስለድንግል ማርያም ማንነትና መተጫጨት፡ ከጻፈው ጋር፡ ተመሳሳይ ኾኖ ይገኛል።

ዮሴፍ፡ ሰው የኾነውን አምላክና አምላክን የወለደችውን ድንግል እንዲጠብቅ፡ ከእግዚአብሔር የተመረጠ፡ ጻድቅና ደግ ሰው እንደነበረ፡ የወንጌላዊው ጽሑፍ የሚያመለክት ሲኾን፡ በይፋ ግን፡ ለምን፡ እርሱ፡ የማርያም "እጮኛዋ" ተብሎ፥ እርሷም፡ የዮሴፍ "እጮኛው" ተብላ፡ ኹለቱም፡ በዚህ አጠራር እንዲታወቁ ኾኑ? ይህ አድራጎት፡ የሕፃኑ የኢየሱስና የእናቱ የድንግል ማርያም እውነተኛ ማንነት፡ በጊዜው እስኪገለጥ ድረስ፡ በተለይ፡ በአይሁድ ዘንድ፡ የማያስፈልግ ተቃውሞን እንዳያስከትል፡ በእግዚአብሔር የተዘጋጀ ረቂቅ ዕቅድ መኾኑ ግልጽ ነው። የዚህንም እውነታ፡ ሕፃኑ ኢየሱስ፡ ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ያህል ኾኖት፡ ሊያስተምር እስኪጀምር ድረስ፡ አይሁድ፡ <u>*"የዮሴፍ ልጅ እየመሰላቸው"*</u> ይኖሩ እንደነበረ፡ ወንጌላዊው ሉቃስ፡ በጻፈው፡ የጌታ የትውልድ ሐረግ ውስጥ አረጋግጦታል። ማቴዎስም፡ በቀጥታ፡ የድንግል ማርያምን ሳይኾን፡ እንደዕብራውያን ልማድ፡ በዮሴፍ በኩል ያለውን፡ የትውልድ ሐረግ ብቻ የጻፈው፡ በዚህ መሠረት መኾኑ ይታመናል፡ ይኸውም፡ ሙሴ፡ በኢትዮጵያዊት ሚስቱ ምክንያት፡ ከወንድሙ፡ ከአሮንና ከእኅቱ፡ ከሚርያም ሳይቀር፡ ከእስራኤላውያን የደረሰበትን ክፉ ተቃውሞ በማሰብ፡ ወንጌሉን በጻፈላቸው አይሁድ ዘንድ፡ መልእክቱ፡ ተቀባይነትን እንጂ፡ ያን የመሰለ ተቃውሞ እንዳያስከትልበት፡ ተጠንቅቆና ተጠብቦ የፈጸመው ስልት መኾኑ ነው።[፻፲፬]

ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያዊት" በሚያሰኛት፡ በዘር አባቷ፡ በመልከ ጼዴቅ በኩል ከወረሰችው፡ ከእግዚአብሔር መንግሥት፡ የቤተ ሕዝብነት ሀብት፡ የምልክና ጸጋና የክህነት በረከት ጋር፡ በእስራኤል በኩል፡ ከዳዊት ያወረደውን በትረ መንግሥትና ከአሮን የተላለፈውን ሥልጣነ ክህነት፡ አጣምራ ይዛ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከእርሷ ድረስ ተጠብቀው፡ በኹለት አግጣጫ የመጡትን፡ እነዚህን፡ የቅዱሱን ኪዳን መለኮታውያን ውርሶች፡ *"ቃል ሥጋ ኾነ!"* ለተባለው ልጇ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ በማሕፀኗ አስረከባለች። ይህም፡ *"በይሁዳ ንጉሥ፡ በሄሮድስ ዘመን፡ ከአብያ ክፍል የኾነ፡ 'ዘካርያስ' የሚባል፡ አንድ ካህን ነበረ፤ ሚስቱም፡ ከአሮን ልጆች ወገን ነበረች፡"* ካለ በኋላ፡ *"መልአኩ ገብርኤል፡ 'ማርያም ሆይ! ...ወንድ ልጅን ትወልጃለሽ፡ ስሙንም፡ 'ኢየሱስ' ትዪዋለሽ፤...ጌታ አምላክም፡ የአባቱን፡ የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል።"...እነሆም፡ ዘመድሽ ኤልሣቤጥ፡ እርሷ ደግሞ፡ በእርጅናዋ፡ ወንድ ልጅን ፀንሳለች።"* በሚለው ቃል ተረጋግጧል።[፻፲፭]

ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "ኢትዮጵያዊ" ከሚያሰኘው፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት፡ ከሦስቱም ነገዶች ተዋሕዶ ከተገኘው፡ ከመልከ ጼዴቅ ዘር፡ ሰው ኾኖ የተወለደው፡ ለምን እንደ ኾነ፡ የኹለቱም ወንጌላውያን፡ የትውልድ ሐረጎች፡ በግልጽ ያስረዳሉ።

ይኸውም፡-

፩ኛ፡- "የአብርሃም ልጆች ነን!" ብለው፡ በአብርሃም ቃል ኪዳን ይመኩ የነበሩትን፡ አይሁድን ብቻ ሳይኾን፡ ከቃል ኪዳኑ ውጭ ያሉትን አሕዛብን ጭምር፡

፪ኛ፡- "የኪዳን አሪትን መሥዋዕት በማቅረብ፡ ከኃጢአት እንነጻለን!" የሚሉትን ብቻ ሳይኾን፡ በኪዳን ልቡና እየኖሩ፡ በኃጢአት ቀንበር ውስጥ የሚገኙትን ወገኖች ጭምር፥

፫ኛ፡- አንዱን፡ የሴምን ነገድ ብቻ ሳይኾን፡ የቀሩትንም፡ የካምንና የያፌትን ነገዶች ጭምር፥ ማለትም፡ በጠቅላላ፡ የሰውን ዘር በሙሉ ለማዳን መኾኑን ነው።

ይህም፡ በተለይ፡ ማቴዎስ በጻፈው የትውልድ ሐረግ ውስጥ፡ ከተመዘገቡት፡ ከሴማውያኑ የትውልድ አባቶች ጋር፡ ታላላቅ እናቶች የኾኑትን፡ ሣራንና ርብቃን፡ ራሔልንና ልያን ሳይኾን፡ ከቃል ኪዳኑ ውጭ የኾኑትንና በኃጢአተኝነታቸው የታወቁትን፥ እንዲሁም፡ ከካምና ከያፌት ነገዶች የተወለዱትን፡ ትዕማርንና ራኬብን፥ ሩትንና ቤትሳባን (ቤርሳቤህን) ብቻ በመጥቀሱ ይታወቃል።

"የዮሴፍና የድንግል ማርያም መተጫጨት የተፈጸመው፡ በዝምድና የተቀራረቡ ወንድና ሴት በሚጋቡበት በዕብራውያን ልማድ ስለኾነ፡ የትውልድ ሐረጋቸው የተነገረው በድንግል ማርያም በኩል ሳይኾን፡ በወንዱ በኩል ያለው ነው!" የሚል ይትበሃል አለ፤ ይኹን እንጂ፡ ያ ልማድ፡ እዚህ ላይ፡ ከዚያው፡ ከመተጫጨት ደረጃ እንዳላለፈ፡ ከዚህ የተነሣም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከድንግል ማርያም፡ ያለወንድ ዘር፡ ሰው ኾኖ እንደተወለደ፡ ወንጌላውያኑ ማቴዎስና ሉቃስ እያወቁ፡ የእናቱን የትውልድ ሐረግ፡ በመጻፍ ፋንታ፡ የዮሴፍን ብቻ የዘረዘሩት፡ ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ ያለምክንያት አልነበረም፤ ያም ምክንያት፡ መልእክታቸውን፡ እንደዚያ አድርገው ባይጽፉት ኖሮ፡ የምሥራቹ ቃል፡ በአይሁድ ዘንድ፡ ተቀባይነት ሊኖረው እንደማይችል፡ አስቀድመው ስለተረዱት እንደነበረ፡ መገንዘብ የሚያዳግት አይደለም።

እነሆ፡ በመለኮት ባሕርዩና አካሉ፡ የእግዚአብሔር ልጅ የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የሰውነቱን ባሕርይና አካል የወረሰው፡ እናቱንና እርሱን ልጇን እንዲያገለግል፡ ከእግዚአብሔር ከተመረጠውና በሰዎች ዘንድ፡ "የማርያም እጮኛ" ከተባለው፡ ወንጌላውያንም፡ እንደዕብራውያን ልማድ፡ የዘር ሐረጉን ከጻፉለት፡ ከዮሴፍ ሳይኾን፡ ከእናቱ፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም ብቻ መኾኑ፡ እንዲህ የታመነ ነው።

ይህም ነገር፡ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል፡ *"እነሆ ትፀንሻለሽ! ወንድ ልጅንም ትወልጃለሽ!"* ብሎ፡ እመቤታችንን ባበሠራት ጊዜ፡ *"ወንድ ስለማላውቅ፡ ይህ፡ እንዴት ይኾናል?"* ብላ ላቀረበችለት ጥያቄ፡ *"መንፈስ ቅዱስ፡ በአንቺ ላይ ይመጣል፡ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል። ስለዚህ ደግሞ፡ ከአንቺ የሚወለደው፡ ቅዱሱ፡ 'የእግዚአብሔር ልጅ' ይባላል፡"* ሲል ባሰማት መልስ፡ እሙን ኾኗል።

በዚህ፡ በመልአኩ ቃል ብቻ ሳይኾን፡ እግዚአብሔር አብ፡ ገና ጥንት፡ በዘመነ ፍጥረት፡ "እባብ" በተባለው፡ በዲያብሎስ ላይ፡ መለኮታዊ ፍርዱን ሲሰጥ፡ *"በአንተና በሴቲቱ መካከል፤ በዘርህና በዘርዋ መካከል፡ ጠላትነትን አደርጋለሁ! እርሱ፡ ራስህን ይቀጠቅጣል፤ አንተም፡ ሰኰናውን ትነክሳለህ፡"* ብሎ በተናገረው፡ የመርገም ፍዳ መነሻነት፡ በአማናዊቷ ሔዋን፡ በድንግል ማርያም ልጅ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ወገኖችና በዲያብሎስ መካከል የተቀሰቀሰው፡ ጽኑ የጠርነት ሰልፍ፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት ሲካኼድ ቆይቷል። በመጨረሻ፡ *"እነሆ፡ ድንግል ትፀንሳለች፡ ወንድ ልጅንም ትወልዳለች፡"* ተብሎ፡ በነቢያት የተነገረው የትንቢት ቃል፡ የሚፈጸምበት ዘመን ሲደርስ፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ በድንግል ማርያም የሰውነት ማሕፀን፡ "ኢየሱስ ክርስቶስ" ተብሎ፡ ያለወንድ ዘር፡ ከእርሷ፡ ከሴቲቱ፡ በድንግልና ተወለደ። ዕድሜው፡ ሠላሳ ሦስት ዓመት ሲኾንም፡ ዕርቃን ሰውነቱን፡ በመስቀል ላይ አስዘርግቶና አስቸንክሮ፡ ሥጋውን በመቁረስና ደሙን በማፍሰስ፡ ለእግዚአብሔር አብ ባቀረበው መሥዋዕትነት፡ ለሰው ዘር፡ ዘለዓለማዊ የኾነውን፡ የድል አክሊል አቀዳጀ፤ ይህንም ያደረገው፡ ዲያብሎስ፡ በአዳምና ሔዋን ላይ አውጆ ለከፈተው፡ የጠላትነትና የጠርነት ሰልፍ፡ ማክተሚያ የኾነውን ታላቅ ተጋድሎ፡ በአሸናፊነት ከደመደመ በኋላ ነው። [illegible]

የመጀመሪያው የእግዚአብሔር መርገም አብቅቶ፡ ምሕረቱ የተፈጸመበትን፡ ይህን፡ የመጨረሻውን መለኮታዊ ድርጊት፡ ወንጌላዊው ዮሐንስ፡ እንዲህ ሲል፡ በራእዩ በጻፈውና ቀደም ብዬ በጠቀስሁላችሁ ቃሉ ገልጾታል፤ አፍታትቶም፡ ተርጕሞታል፡- *"ታላቅ ምልክትም፡ በሰማይ ታየ! ፀሓይን ተጐናጽፋ፡ ጨረቃ፡ ከእግሮቿ በታች ያላት፡ በራስዋም ላይ፡ የአሥራ ኹለት ከዋክብት አክሊል የኾነላት፡ አንዲት ሴት (ድንግል ማርያም) ነበረች። እርሷም፡ ፀንሳ ነበር። ...ሌላም ምልክት፡ በሰማይ ታየ! እነሆም እርሱ፡ ሰባት ራሶችና አሥር ቀንዶች ያሉት፡ ታላቅ ቀይ ዘንዶ (ዲያብሎስ) ነበረ።"* [illegible]

በኪዳነ አሪቱ መሠረት፡ ዐሥርቱ ቃላት፡ በእግዚአብሔር ጣቶች የተጻፈባቸው፡ "ጽላተ ኪዳን" የተባሉት ገበታዎች፡ የእርሱ፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ሲኾኑ፡ ጽላቱን የያዘችው፡ "ታቦተ ጽዮን" ደግሞ፡ የቅድስት እናቱ፡ የድንግል ማርያም ምሳሌ መኾኗ፡ ጥርጥር የሌለበት እውነተኛ ነገር መኾኑን፡ ይህንኑም፡ ኢትዮጵያውያን፡ በየዕለቱ በሚደግሙት፡ የውዳሴ ማርያም ጸሎታቸው ላይ እንደሚያረጋግጡት፡ ከዚህ አስቀድሜ በቦታው ገልጬላችኋለሁ።

ምዕራፍ ፰፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ስድስተኛው ቃል ኪዳን:- ኪዳነ ዳዊት፤ ድንግል ማርያም: "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት::

እንዲህ ከኾነ: ታዲያ: እግዚአብሔር: ይህችን ታቦተ ጽዮንን: ለምን: ወደኢትዮጵያ እንድትመጣ አደረገ? ማደሪያዋና ማረፊያዋም: "ኢትዮጵያ" እንድትኾን: ስለምን መረጠ? በዚህ ድርጊቱ: "ኢትዮጵያ": የድንግል ማርያም ምሳሌ መኾኗን: ለፍጥረተ ዓለሙ: በይፋ መግለጡ: በአዋጅ ማሳወቁም አይደለምን?

"እግዚአብሔር: ጽዮንን መርጧታልና፥ ማደሪያው ትኾነውም ዘንድ ወድዷታልና፥ እንዲህ ብሎ: 'ይህች: የዘለዓለም ማረፊያዬ ናት፥ መርጫታለሁና፤ በዚህች አድራለሁ::'" የሚለው ቃል የተነገረው: ምንም ፍጻሜው: ለድንግል ማርያም ቢኾን: ቀዳሚት ምሳሌዋና አርአያዋ ለኾነችው: ለ"ኢትዮጵያ" ጭምር መኾኑን: እነሆ: የትንቢቱ መጨረሻ አረጋግጦታል::

ደግሞስ: *"ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር!"*: ማለትም: *"ኢትዮጵያ: እጆቿን: ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!"* ተብሎ: በሴት አንቀጽ: የተነገረው: ሕያው የነቢዩ ቃል: አምላክን ለወለደች: ለቅድስት ድንግል ማርያም ካልኾነ በቀር: ከቶ: ለሌላ: "ለማን ተነገረ!" እንላለን? አዎን! "እግዚአብሔር": እርሱ: ተወዳጁ ልጇ ሲኾን: እርሷ: ቅድስት እናቱ ደግሞ: "ኢትዮጵያ" ናት:: ኢትዮጵያውያንም: የእርሷ: የድንግል ማርያም ልጆች ናቸው::[፻፲፯]

ይህን: መሠረታዊ እውነት: *"'የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ: ለእኔ: እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?' ይላል እግዚአብሔር፥"* የሚለውና ኢትዮጵያውያን: ከእስራኤላውያን በፊት: በእግዚአብሔር ዘንድ የታወቁና የተወደዱ መኾናቸውን የሚያስረዳው የነቢዩ ቃል: ለዓለሙ ኹሉ ገሃድ አድርጎታል::[፻፲፰]

ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: "ኢትዮጵያ" ማለት: መላውን የሰውን ዘር: ማለትም: የካምን: የሴምንና የያፌትን ነገዶች ኹሉ የሚያጠቃልል መጠሪያ ስለኾነ: እነዚህን የሰውን ዘር ወገኖች: አንድ አድርጋና ወክላ: በሥልጣኗም: ከምድር እስከሰማይ ደርሳ: ራሷን: ወደእግዚአብሔር ለማቅረብ: እግዚአብሔርም: ከሰማይ ወደምድር ወርዶ: ወደእርሷ እንዲቀርብ ለማድረግ ብቻ ሳይኾን: በማሕፀኗ አድሮ ትወልደው ዘንድ: ፈቃዱን ለማግኘት፥ ይህንኑም ፈቃዱን ለማስፈጸም የቻለች: ከቅድስት ድንግል ማርያም በቀር: ሌላ ፍጡር: ከቶ: ማን አለ? ማንም የለም:: ስለዚህ: "ኢትዮጵያ": ድንግል ማርያም መኾኗ፥ "ድንግል ማርያም": ኢትዮጵያ መኾኗ: በእነዚህ የእግዚአብሔር ቃላትና ድርጊቶች ተረጋግጦ ይታወቃል::

በመለኮታዊ ባሕርዩና አካሉ: ፍጹም አምላክ የኾነው ኢየሱስ ክርስቶስ: ፍጹም ሰው የሚያሰኘውን: የሥጋ አካልና ባሕርይ የወረሰው: ከቅድስት ድንግል ማርያም በመኾኑ: የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ኾኖ: በቅድሚያ እንደተገለጠው: እንደመልከ ጼዴቅ ኹሉ: የእርሷም ዘር: ፍጹም ኢትዮጵያዊ: ማለትም: ከካም፥ ከሴምና ከያፌት ነገዶች ውሕደት: የተገኘው ዘር መኾኑ: ጥርጥር የሌለበት እውነተኛ ነገር ነው::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

የዚህም፡ ማስረጃውና ምልክቱ፡ ቀደም ብሎ፡ ተደጋግሞ፡ በጉልህ ተከሥቷል፤ ይኸውም፡ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌዎች ኾነው፡ በየዘመናቱ ከተገለጡት መካከል፡ በተለይ፡ በሙሴና በሰሎሞን፡ ሰውነትና ሕይወት፡ የተፈጸሙትን፡ ከዚህ የሚከተሉትን ድርጊቶች የያዘው እውነታ ነው:-

፩ኛ:- ሙሴ፡ የጣዖት አምልኮ ይፈጸምባት ከነበረችው፡ ከግብፅ አገር ወጥቶ፡ አምልኮተ እግዚአብሔር ወደሰፈነባት፡ ወደኢትዮጵያ፡ ለምን መጣ? መጥቶም፡ ኢትዮጵያዊት ሚስትን አግብቶና ልጆችን ወልዶ፡ ለምን በኢትዮጵያ ኖረ? በዚያስ፡ ለምን የእግዚአብሔር ምሥጢር ተገለጠለት? የኋላ ኋላስ፡ ያች፡ ሙሴ፡ ከእግዚአብሔር እጅ የተቀበላት ጽላተ ኪዳን፡ ከኢየሩሳሌም መጥታ፡ ለምን፡ በኢትዮጵያ ተቀመጠች?

፪ኛ፡ ኢትዮጵያዊቷ ንግሥት ማክዳ፡ ለምን ወደኢየሩሳሌም ኼዳ፡ ከዳዊት ልጅ፡ ከሰሎሞን ተገናኘች? ወደአገርዋም ተመልሳ፡ ለታቦተ ጽዮን ወደኢትዮጵያ መምጣት፡ ምክንያት የኾናትን፡ ምኒልክን፡ ከእርሱ፡ በኢየሩሳሌም ጸንሳ፡ ለምን፡ በኢትዮጵያ ወለደችው? በኋለኛውስ ዘመን፡ ራሱ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሰሎሞንን፡ የእርሱ፡ ተቀዳሚ ምሳሌና አርአያ አድርጎ በማነጻጸር፡ ስለእርሷ፡ ስለ"ንግሥተ ሳባ" ለምን ተናገረ?

እንግዲህ፡ እነዚህ ምሳሌዎች፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመጨረሻው ዘመን፡ ከኢትዮጵያዊቷ ድንግል፡ ከቅድስት ማርያም፡ ሰው ኾኖ የተወለደ መኾኑን ለማመልከት፡ በቅድሚያ የተከሠቱ ምልክቶች አይደሉምን? አዎን! በእርግጥ ናቸው።

ዳሩ ግን፡ አይሁድ፡ በነቢያት ትንቢት፡ ከቅድስት ማርያም፡ በድንግልና የተወለደውን ኢየሱስን፡ "መሢሕም፡ የእግዚአብሔር ልጅም፡ ንጉሣችንም አይደለም፡ አናውቀውም፡ አንቀበለውምም፡" ብለው፡ ለምን ተቃወሙት? እንዲያውም፡ ከጥላቻቸው ጽናት የተነሣ፡ ስለምን ለሞት አሳልፈው እስከመስጠት ደረሱ? "የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ!" ብሎ፡ የእግዚአብሔርን ሥራ ስለሠራ ብቻ ነውን? አይደለም። በዚህ ረገድማ፡ ላቀረቡለት የተቃውሞ ምክንያቶች ኹሉ፡ የራሳቸውን መጻሕፍት እየጠቀሰ፡ ሊቋቋሙት ያልቻሉትን፡ አጥጋቢ መልስ በመስጠት፡ አሳፍሩዋቸዋል። ያም ኹሉ ኾኖ፡ አልተመለሱለትም። ይልቁንም፡ *"ይህ፡ የአንጨት ጠራቢው ልጅ አይደለምን? ...ለመኾኑ፡ ከናዝሬት፡ መልካም ነገር ሊወጣ ይችላልን? ...በውኑ ክርስቶስ፡ ከገሊላ ይመጣልን? ከዳዊት ዘር፡ ዳዊትም ከነበረባት መንደር፡ ከቤተ ልሔም እንዲመጣ መጽሐፍ አላለምን?"* በማለት፡ ለምን፡ በየጊዜው፡ ልዩ ልዩ የማፍረሻ ሰበብ፡ የማጥረጃ ምክንያትና የነቀፌታ ስም እየሰጡ፡ ሊያጠፉት ተነሣሡበት?[፻፲፰]

በእነርሱ አንጻር ደግሞ፡ ኢትዮጵያውያን፡ *"ሞአ አንበሳ፡ ዘእምነገደ ይሁዳ"* የሚለውን ቃለ እግዚአብሔር፡ ብሔራዊ ምልክታቸው በማድረግ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "አምላካችንና መሢሓችን፡ መድኃኒታችንና ሊቀ ካህናታችን ብቻ ሳይኾን፡ ንጉሣችንም ነው!" ብለው፡ ለምን ተቀበሉት?

ምዕራፍ ፭፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ዳዊት፤ ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት።

ኢትዮጵያውያን፡ በዚህ መልክ የተቀበሉት፡ በሃይማኖት ብቻ ሳይኾን፡ ለምን፡ በሥጋ ጭምር ኾነ? አይሁድ፡ "በሥጋ አይዛመደንም!" በማለት፡ ኢትዮጵያውያን ግን፡ በሥጋ ጭምር የሚዛመዳቸው መኾኑን ስላረጋገጡ አይደለምን? ቀደም ብዬ እንደጠቀስሁላችሁ፡ በሥጋ፡ ወገኑና ዘሩ ያልኾነውን ባዕድ፡ ፈልጎና ፈቅዶ፡ በላዩ የሚያነግሥ ሕዝብ፡ በዓለም ላይ፡ ከቶ፡ አለን? የለም።

አይሁድ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ "አንቀበለውም!" ብለው፡ የተቃወሙበት፥ የካዱበትና በአረማውያን እጅ ተሰቅሎ እንዲሞት አሳልፈው የሰጡበት ምክንያት፡ ልክ፡ በዘመነ ብሉይ፡ አርአያው ኾኖ በተገለጠው፡ በሙሴ ላይ አድርሰውት የነበረውን ይመስላል፤ አዎን! አይሁድ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያሳዩት ጽኑ ጥላቻና የመረረ ተቃውሞ፡ የእስራኤል ልጆች፡ በየዋሁ መሪያቸው፡ በሙሴ ላይ፡ "ኢትዮጵያዊት ሚስት ለምን አገባ? ለምንስ አብሩዋት ኖረ? ልጆችስ፡ ከእርሷ ለምን ወለደ?" ብለው፡ ወንድሙ፡ አሮንና እኅቱ፡ ማርያም ሳይቀሩ፡ አብረው ዶልተው፡ በቅንዓትና በምቀኝነት ተነሥተውበት የነበረውን ዓይነት መኾኑ ግልጽ ነው።

ይህቺው፡ ኢትዮጵያዊት ሚስቱ ሲጳራና ልጆቿ፡ ከባሏ፡ ከሙሴ ዕረፍት በኋላ፡ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር፡ ወደምድረ ከነዓን አለመግባታቸው፥ ነገር ግን፡ ወደአባቷና ወደልጆቿ አያት፡ ወደዮቶር፥ ወደእናት አገራቸውም፡ ወደኢትዮጵያ መመለሳቸው፥ አይሁድም፡ በሙሴ ላይ የነበራቸው ጥላቻና ተቃውሞ፡ የቀጠለ መኾኑ፡ በተከታዩ አድራጎታቸው ተረጋግጧል። ይኸውም፡ አይሁድ፡ የአሮንንና የልጆቹን፥ ከእነርሱ በፊትና በኋላም የነበሩትን፡ የቅዱሳን አባቶችን የትውልድ ሐረግ፡ በእየመጻሕፍታቸው እያስፋፉ ሲመዘግቡ፡ ታላቁ የእግዚአብሔር ነቢይ የኾነውን፡ የሙሴን ግን፡ ያን ያህል ግምት ሳይሰጡት መቅረታቸው ነው። በዘመነ ብሉይ፡ ሙሴ፡ በአይሁድ ዘንድ፡ ያን ለመሰለ፡ ለዘረኛነት ፈተናና መከራ የተዳረገው፡ በኢትዮጵያዊት ሚስቱ፥ ጋብቻውና ትዳሩ ምክንያት ካልኾነ በቀር፡ በሌላ፡ በምን ነገር ሊኾን ይችላል?

ከክርስቶስ በኋላ፡ በዘመነ ሐዲስ፡ በአይሁድ ላይ፡ እነሆ፡ ለኹለት ሺህ ዓመታት ያህል፡ እየወረደባቸው ያለው የመከራ መዓት፡ በዚያን፡ በሙሴ ጊዜ፡ እግዚአብሔር ተቆጥቶ፡ በአሮንና በተለይ በእኅቱ፡ በሚርያም ላይ ሊያመጣ ቃጥቶት የነበረውን፥ ነገር ግን፡ በጻድቅ ባለሟሉ፡ በሙሴ ምልጃ የመለሰውን፡ መቅሠፍታዊ ቅጣት አይመስልምን? ይህም፡ የኋለኞቹ አይሁድ፡ *"የሚያደርጉትን አያውቁምና፡ ይቅር በላቸው!"* ብሎ በማለደላቸው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ከፈጸሙት የግፍ በደል፡ አኹንም ተጸጽተው፡ ንስሓ ስላልገቡ፡ ራሳቸውን፡ በራሳቸው በመኰነን፡ *"ደሙ፡ በእኛና በልጆቻችን ይኹን!"* ብለው የወሰኑትን ፍዳ፡ እየተቀበሉ መኖራቸውን በመቀጠላቸው እንደኾነ፡ እነሆ፡ በገሃድ ይታያል።

እንግዴህ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ኢትዮጵያዊነት ለሚክዱ ኹሉ፡ ከሚጠቀሱላቸው ማስጠንቀቂያዎች መካከል፡-

፩ኛ፡ የሙሴን ኢትዮጵያዊነት በመቃወማቸው ምክንያት፡ በአሮንና በእኅቱ ላይ ተሠንዝሮ የነበረው መለኮታዊ ቁጣ ይገኛል፤

፪ኛ፡ *"ቅን ፍርድ ፍረዱ እንጂ፡ መልክ አይታችሁ አትፍረዱ!"* ባላቸውና በዚህ ኢትዮጵያዊ መልኩ የተነሣ፡ ለመስቀል ሞት አሳልፈው በሰጡት፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ምክንያት፡ ይኸው፡ ለኹለት ሺህ ዓመታት፡ በአይሁድ ላይ እየወረደባቸው ያለው፡ የእልቂት መከራ ይመሰክራል፤

፫ኛ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በመልኩና በዘሩ ኢትዮጵያዊ መኾኑን፡ አይሁድ ስላወቁ፥ በዚህ ማንነቱም፡ እርሱን በመናቅና በማዋረድ፡ ከሰደቡት በኋላ፡ ሊገድሉት ምክንያት ፈልገው፡ *"ከአንተ፡ ምልክት ልናይ እንሻለን!"* ብለው በተንኰል በጠየቁት ጊዜ፡ የሰጣቸው ምላሽ እየጮኸ ይናገራል፤ ይኸውም፡ *"ንግሥተ ዓዜብ፡ በፍርድ ቀን ተነሥታ፡ ከዚህ ትውልድ ጋር ትፋረዳለች፥ ታሳፍረዋለችም፥ የሰሎሞንን ጥበብ ትሰማ ዘንድ፡ ከምድር ዳርቻ መጥታለችና፡ እነሆም፡ ከሰሎሞን የሚበልጥ፡ ከዚህ አለ!"* ብሎ ያሰማው መለኮታዊ ቃሉ ነው።

ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡-

፩ኛ፡ በሥጋዊ ልደቱ፡ የካም፥ የሴምና የያፌት ነገዶች፡ በዘር፡ እንደገና የተዋሐዱበት በመኾኑ፥

፪ኛ፡ በመንፈሳዊ ዕድገቱ፡ ከኪዳነ ልቡና ተነሥቶ፥ በኪዳነ ኦሪት በኩል አልፎ፥ ወደኪዳነ መንፈስ ቅዱስ የደረሰ በመኾኑ፡ ይህ ኢትዮጵያዊነት፡ እግዚአብሔር፡ ለመላው የሰው ልጆች፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላዘጋጀው፡ መለኮታዊ ዕቅዱ፡ የመጨረሻው ግብ መኾኑ፡ ግልጽ ነው።

ይህም፡ በዘር፡ "ሴማዊ፥ ካማዊ፥ ወይም፡ ያፌታዊ ነኝ!" በማለት፥ በቀለምም፡ "ቀይ፡ ጥቁር፥ ወይም፡ ነጭ ነኝ!" በማለት፥ በሃይማኖትም፡ "አረማዊ/እስላም፥ አይሁዳዊ፥ ወይም፡ ክርስቲያን ነኝ!" በማለት፥ በአምልኮም፡ "ባለኪዳነ ልቡና፥ ባለኪዳነ ኦሪት፥ ወይም፡ ባለኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ነኝ!" በማለት፡ ለሦስት ተከፋፍለው፡ እርስ በእርሳቸው የሚፋጁት፡ የዓለም ሕዝቦች፡ በዘርና በቀለም፡ በሃይማኖትና በአምልኮ ብቻ ሳይኾን፡ በነፍስ፥ በሥጋና በመንፈስ ጭምር፡ ውሕደትን ያገኙበት አካልና ባሕርይ በመኾኑ ተረጋግጧል። ለዚህም፡ ራሱ፡ እውነተኛው ኢትዮጵያዊውና በእርሱ ላይ ሕያዋን ኾነው የሚታዩት የቅዱሱ ኪዳን ውርሶች ምስክሮች ናቸው፤ የ"ኢትዮጵያዊነት" መገለጫው፡ ይኸው፡ "ኢትዮጵያዊው ሰውነት" ነውና።

ነቢዩ ኤርምያስ፡ ማንንም ሳይፈራ፡ ከእግዚአብሔር የታዘዘውን መልእክት፡ ለሕዝቡ፡ በእውነት በማድረሱ፡ በአይሁድ ዘንድ፡ በጥላቻ ተፈርዶበት፡ እንዲሞት፡ እጉድጓድ ውስጥ እንደተጣለ ተጽፏል። በዚያን ጊዜ፡ በኢየሩሳሌም ቤተ መንግሥት፡ አዛዥና የንጉሡ ባለሟል የነበረው፡ "ኢትዮጵያዊው አቤሜሌክ"፡ ኢትዮጵያዊ ወገኑ ከነበረው፡ ከኤርምያስ፡ ይነገር የነበረውን፡ የእግዚአብሔርን ቃል፡ "ባሮክ" ከተባለው፡ ከሌላው ኢትዮጵያዊ ወገኑ ጋር አምኖና ተቀብሎ ይኖር ነበር፤ እርሱም፡ እምነቱና አስተሳሰቡ፡ ከማናቸውም የዘረኝነት ስሜት ንጹሕ ስለነበረ፡ በዚህ ነገር፡ እጅግ አዝኖ፡ በባለሟልነቱ፡ ኤርምያስን፡ ከንጉሡ አማልዶና ፍርዱ እንዲቃለልለት አድርጎ፡ ከሞት አድኖታል።

ምዕራፍ ፩፥ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ዳዊት፤ ድንግል ማርያም፡ "ኢትዮጵያ" ስለመኾኗና የኢየሱስ ክርስቶስ ኢትዮጵያዊነት።

ኢትዮጵያዊው አቤሜሌክ፡ ከኤርምያስ በተነገረው፡ በእግዚአብሔር **ቃል በመታመኑና ለነቢዩ ላደረገው የርኅራኄ** ሥራ፡ እግዚአብሔር፡ *"በእኔ ታምነሃልና፡ ፈጽሜ አድንሃለሁ!"* የሚል፡ የምሕረት ቃል ኪዳን አሰማው፡ **የኤርምያስ ደቀ መዝሙር** ከነበረው፡ ከኢትዮጵያዊው ባሮክም ጋር፡ ከናቡከደነፆር ሠይፍና ከባቢሎን ምርኮ አተረፈው። ይህ፡ የኢትዮጵያዊው አቤሜሌክ፡ የዕርቅና የሰላም ሃይማኖታዊ ምግባር፡ ከላይ፡ ስለኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ የተሠነዘረውን እውነታ ያጠናክረዋል።

በኢየሱስ ክርስቶስ መገለጥ፡ ለፍጹምነት የበቃውን፡ ይህን ፮ኛውን ቃል ኪዳን፡ ከእግዚአብሔር የተቀበለው፡ ንጉሡ ቅዱስ ዳዊት፡ የተወለደበት ሐረግ፡ የ"አቤሜሌክ" ወንድም ከኾነው፡ ከቦዔዝና ከሩት ልጅ፡ ከእሴይ በመኾኑ፡ በዳዊት ትውልድ ውስጥ፡ "አቤሜሌክ" የሚለው ኢትዮጵያዊ ስም መጠቀሱ፡ በዳዊት በኩል፡ ከኢትዮጵያዊው ዘር ጋር የሚያገናኝ፡ አንድ የትውልድ ሐረግ እንዳለ ያመለክታል። ደግሞም፡ አንዲት የሕግ ሚስቱን ወስዶ ለማግባት ሲል፡ ዳዊት፡ በጦር ሜዳ፡ በጠላት ሠራዊት እጅ እንዲገደል የፈረደበት ኦርዮን፡ በአንዲት ሚስት የተወሰነ መኾኑ ብቻ ሳይኾን፡ ሃይማኖታዊነቱና መንፈሳዊነቱ፡ ታማኝነቱና ጨዋነቱ፡ በዚያን ጊዜ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ ብቻ ጸንቶ ይጠበቅ በነበረው አቋም መገኘቱ፥ "ቤትሳባ"፥ ወይም፡ "ቤርሳቤህ" የሚል፡ ኢትዮጵያዊ ስም የነበራት ሚስቱም፡ በዚሁ አቋም የጸናች ኾና መታየቷ፡ ኹለቱም፡ ባልና ሚስት፥ አለዚያም፡ ከኹለት አንዳቸው፡ ኢትዮጵያውያን ለመኾናቸው፡ አመልካች ፍንጭነት እንዳለው ፻፲፱ ማስተዋል አግባብ ይኾናል።

ስለዚህ፡ በመጀመሪያ፡ በአዳምና ሔዋን ተመሥርቶ፡ በመኻሉ፡ በኖኅ፡ በአብርሃም፡ በሙሴና በዳዊት የቀጠለውንና በፍጻሜው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለዘለዓለም የጸናውን፡ ኢትዮጵያዊዉን የቅዱሱን ኪዳን ልደት፡ እንደመልከ ጼዴቅ፡ በእውነተኛ ሰውነት፡ እንደድንግል ማርያም፡ በመንፈስ ቅዱስ ብቅዓት የተቀበለ፡ ማናቸውም፡ ከአንድ ከሴም፥ ወይም፡ ከአንድ ከካም፥ ወይም፡ ከአንድ ከያፌት ነገድ ብቻ የተወለደ ሰው ኹሉ፡ "ኢትዮጵያዊ" ነው። ይህን የኢትዮጵያዊነት ባሕርይ የያዘው ሰብአዊ ዘር፡ በምድር ላይ መበተኑና እየተራባ መኼዱ፡ በመጨረሻ፡ የራስ ወዳድነትን፡ የዕብሪት ስሜትንና የዘረኝነት ጠንቅን፡ እንዲሁም፡ በእምነት፥ በፍልስፍናና በርእዮተ ዓለም አስተሳሰብ፡ የአምባገነንነት መጠናወትን፡ ለመቼውም ጊዜ፥ ከአንድ አገር ብቻ ሳይኾን፡ ከመላውም ዓለም አስወግዶ፡ ጠላትነትና ጦርነት የጠፋበትን፡ ሰላምና ፍቅርም የሰፈኑበትን ሕይወት፡ "ለሰው ልጆች ያቀዳጀል!" ተብሎ ይታመናል።

ያም ጊዜ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይ፡ ጥንት፡ በፍጥረት መጀመሪያ፡ በአዳምና በሔዋን፡ በመጨረሻውም ዘመን፡ በዘለዓለማዊው ካህንና በሰላማዊው ንጉሥ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ፥ በንግሥት እናቱም፡ በድንግል ማርያም የተገለጠችው፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ በመንፈሳዊው ሕይወት ብቻ ሳይኾን፡ በሥጋዊዉም ዓለም ጭምር፡ በምልዓትና በገሃድ መስፈን የምትጀምርበት ዘመን ይኾናል።

እነሆ: በብሉይ ኪዳኑ መልከ ጼዴቅ የተከሠተው ኢትዮጵያዊው ሰውነት: ትውልጹና ማንነቱ: በአዲስ ኪዳኑ ኢየሱስ ክርስቶስ: በግልጽ ታውቆ: ከፍጹምነት ስለደረሰ: በዚህ "ኢትዮጵያዊነት": የሰው ልጅ: በግለሰብም ኾነ: በዓለም አቀፍ ደረጃ: ለሥጋዊና ለመንፈሳዊ ህልውናው: ሲመኘው የኖረውን ብቅዓት: ለማግኘት ችሏል::

ድንግል ማርያም እና ኢየሱስ ክርስቶስ:
በአካለ ሥጋ: ወደኢትዮጵያ ስለመምጣታቸው::

ጥያቄ:- *ቅድስት ድንግል ማርያምና ልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ: እንዲህ ኢትዮጵያውያን ከኾኑ÷ ቀደም ብለህ እንደገለጥህልን: ምንም እንኳ: በአባታቸው በመልከ ጼዴቅ ምክንያት: ኢየሩሳሌምም አገራቸው ብትኾን: አዳምና ሔዋን የተፈጠሩባት÷ የቀደሙት አባቶቻቸውና እናቶቻቸውም የተወለዱባት: ዓፀመ ርስታቸው ወደኾነችው: ወደዛሬዪቱ ምድረ ኢትዮጵያ: በአካለ ሥጋ መጥተው ኖርዋልን?*

መልስ:- እናትና ልጇ: በተለይ: ከሕፃኑ ከኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በኋላና ከጥምቀቱ በፊት: ወደኢትዮጵያ መጥተው የመቆየታቸውን ነገር አበክረው የሚያመለክቱ እውነታዎች: በኢትዮጵያዊው ትውፊት ውስጥ: በብዛት ተመዝግበው ይገኛሉ::

ይህንኑም: በሕያውነት ሲነገር ከሚኖረው: ከሊቀ መላእክት: ቅዱስ ዑራኤልና ከሌሎች ድርሳናት ጋር: በመላዋ የኢትዮጵያ ምድር: በስፋትና በምልዓት የሚገኘው: ግዙፍና ቁሳዊ የኾነው የማስረጃዎች ክምችት ያረጋግጠዋል:: *"ልጄን ከግብፅ ጠራሁት!"* የሚለውን ትንቢት ለመፈጸም: ወደግብፅ ከመኼዳቸው በፊት: "ድንግል ማርያምና ሕፃኑ ልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ: ከዮሴፍና ሰሎሜ ጋር ወደአገራቸው: ወደኢትዮጵያ መጥተው: ቆይታ አድርገዋል" የሚለውን: ከላይ የተጠቀሰውን: ይህን ኢትዮጵያዊ ትውፊት የሚያጠናክሩ: ግልጽ የኾኑ የዘመናት ምልክቶች አሉ::[፳፰] "ኢየሱስ ክርስቶስ: የእግሮቹን መረገጫዎች ያሣረፈባት ናት!" ተብሎ የሚታመንባት: ለአኵስም ጽዮን ቤተ መቅደስ ትይዩ ኾና: ከበስተምሥራቅ የምትገኘው የኵረብታ አናት: ሌላዪቱ ናት:: እርሷም: ለዚሁ የተሰጣትን መታሰቢያነት በማጽናት: እስከዛሬ "መከየደ እግዚእ" ማለትም: "የጌታ መቆሚያ" ተብላ የምትታወቅበትን ስም እንደያዘች እነሆ ትኖራለች::

ከዋና ዋናዎቹ ምልክቶች መካከል አንደኛው: ያ: የእናትና ልጇ የስደት ዘመን: በኖኅ ተጀምሮ: ሳይቋረጥ የቀጠለው÷ ኢትዮጵያውያንም: በአባታቸው በመልከ ጼዴቅ በተቈረቈረችው: በኢየሩሳሌምና በእናት አገራቸው: በኢትዮጵያ መካከል: ያደርጉት የነበረው: የተለመደው ሃይማኖታዊ ጉዞ: በላቀ ደረጃ የተካኼደበት ጊዜ መኾኑ ነው::

ምዕራፍ ፳፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፦ ኪዳነ ዳዊት፤ ድንግል ማርያም እና ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በአካለ ሥጋ፡ ወደኢትዮጵያ ስለመምጣታቸው።

ኹለተኛው ደግሞ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከአሥራ ኹለት ዓመት ዕድሜው በኋላ፡ እስከጥምቀቱ ድረስ፡ ምን ያደርግ እንደነበረ ወይም የት ይኖር እንደነበረ፡ በወንጌላውያን ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ፡ ጨርሶ ያልተወሳ ሲኾን፡ ስለዚያ የዝምታ ጊዜ፡ ኢትዮጵያውያን ባልኾኑ ክርስቲያኖችና በሌሎች ወገኖች ዘንድ ጭምር፡ እስካኹን ምንም ዓይነት መግለጫ ያልተሰጠበት፡ ባዶ ሰሌዳ ኾኖ መገኘቱ ነው። በዚህ ረገድ፡ አንዳንድ ፍንጭ ቢኖርም፡ እናትና ልጁ፡ በኢትዮጵያ ያደረጉትን ቆይታ አይቃረንም።

ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ የመኾኗ ምሥጢር።

ጥያቄ፦ *በኢትዮጵያ፡ ሰፍና ስለኖረችው የእግዚአብሔር መንግሥት አቋምና አሠራር፡ በሚበቃ አልተረዳነውምና፡ ብታብራራልን?*

መልስ፦ "በኢትዮጵያ ሰፍና ስለኖረችው፡" ስትሉ፡ ዛሬ የሌለች ማለታችሁ እንዳይደለ አምናለሁ። የእግዚአብሔር መንግሥት፡ *"ዓለም ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ፡ ለእውነተኞች ሰዎች የተዘጋጀች ኾና፡ እስከዛሬ የኖረች፡ ዛሬም፡ ያለች፤ ለዘለዓለምም የምትኖር መኾኗን"* እንደተገነዘባችሁ ተስፋ አደርጋለሁ። እርሷም፡ በኢትዮጵያ፡ ሰፍና የምትሠራው፡ በሦስቱ የአገልግሎት ዘርፎች አማካይነት ነው። እነዚህም፡ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና ይባላሉ። የኢትዮጵያ ብሔራዊ አንድነት የታነጸበት፡ ይህ የሦስትነት ባሕርይ ምሥጢር፡ *"ሲሦ ለአንጋሽ፥ ሲሦ ለነጋሽ፥ ሲሦ ለቀዳሽ"* በሚለው ሃይማኖታዊና ኪዳናዊ ሥርዓት፡ የበለጠ ጉልቶና ተተርጉሞ፥ ታውቆና በተግባር ላይ ውሎ ኖርዋል።

ይህም ማለት፡ በማናቸውም ረገድ፡ የመንግሥቱ አንድ ሦስተኛ የኾነው ድርሻ፡ የቤተ ሕዝቡ፥ ሌላው አንድ ሦስተኛ የኾነው ድርሻ ደግሞ፡ የቤተ ክህነቱ ሲኾን፥ የቀረው አንድ ሦስተኛ የኾነው ድርሻም፡ የቤተ ምልክናው ይኾናል ማለት ነው። የምሥጢሩን ትርጓሜ አግዝፎ ለማስረዳት፡ በሰብአዊው ተፈጥሮ፡ ቋሚ የኾነችው፡ ዋናዋ የነፍስ አካል፡ ኋላ የተላበሰቻቸው፡ ሥጋዊ አካልና መንፈሳዊ አካል እንዳሏት ኹሉ፡ የእግዚአብሔር በኾነችውም መንግሥት፡ እንደነፍስ ለሚቆጠረው፡ ለቤተ ሕዝቡ፡ ቤተ ምልክናው እንደሥጋ፡ ቤተ ክህነቱም፡ እንደመንፈስ አካላት ኾነው ተመድበው ያገለግላሉ፤ ይሠራሉ።

እንግዲህ፡ ግንዱ አካል ለኾነው፡ ለቤተ ሕዝቡ ሥጋዊ ህልውና፡ የሚያስፈልጉትን የአስተዳደርና የአገልግሎት ተግባራት ለማበርከት፡ የኃላፊነቱ ዘርፍ፡ የቤተ ምልክናው ሲኾን፥ ለቤተ ሕዝቡ መንፈሳዊ ህልውና፡ የሚያስፈልጉትን የአገልግሎት ተግባራት ለማበርከት ደግሞ፡ የኃላፊነቱን ዘርፍ የያዘው፡ ቤተ ክህነቱ ነው ማለት ይኾናል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በምድራዊው ሥልጣኔ የተራመደው፡ ሥጋዊው ዓለም፡ "የመጨረሻው የሥነ **መንግሥት** ብቅዓት ነው" ብሎ በሚታመንበት ብሔራዊ የአስተዳደር ሥርዓቱ፡ "ሕግ አውጪ፡ ሕግ ፈጻሚና ሕግ ተርጓሚ" የሚላቸው ሦስት ዘርፎች፡ ይህን መዋቅር የተከተሉ በመኾናቸው፡ የዛሬው የሰው ልጅ እየተጠቀመበት ያለው፡ ያገርና የመንግሥት አስተዳደር ፍልስፍና፡ ምንጩ፡ ማንና ከየት እንደኾነ፡ በቀላሉ መረዳት ይቻላል፤ ይኸውም፡ ከኢትዮጵያውያንና ከኢትዮጵያ መኾኑን ነው።

ኢትዮጵያውያን፡ ህልውናቸውን ከጀመሩበት ጊዜ አንሥቶ፡ እነዚህ ሦስት ቤቶች የሚያበረክቷቸው የጸጋ ሥልጣናት፡ ከቅዱሱ ኪዳን የተሰጡ መብቶች ኾነው፡ በእያንዳንዱ እውነተኛ ኢትዮጵያዊ ሰውነት ውስጥ ተዋሕደውና ሰፍነው የሚገኙ ኾነዋል። ይህም የኢትዮጵያውያን የብቅዓት ማዕርግ፡ በኢየሱሲ ክርስቶስ ሰው ኾኖ ወደዚህ ዓለም መምጣትና እነርሱም፡ ለእርሱ ባደረጉት፡ የሃይማኖት አቀባበል፡ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ታትሞላቸዋል። ይህም፡ እንዲህ ብሎ በተነገረው የእግዚአብሔር ቃል ተፈጽሟል፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ ማንነቱን አውቀው *"ለተቀበሉት ኹሉ፥ በስሙ ለሚያምኑት፡ ለእነርሱ፡ **የእግዚአብሔር ልጆች ይኾኑ ዘንድ ሥልጣኝን** ሰጣቸው። እነርሱም፡ **ከእግዚአብሔር ተወለዱ እንጂ፡** ከደም ወይም ከሥጋ ፈቃድ ወይም ከወንድ ፈቃድ አልተወለዱም።"* እንዲሁም፡ *"ዳግመኛ፡ የተወለዳችሁት፡ ከሚጠፋ ዘር አይደለም፤ በሕያውና ለዘለዓለም በሚኖር፡ በእግዚአብሔር ቃል፡ ከማይጠፋ ዘር ነው እንጂ!"* ደግሞም፡ *"ታርደሃልና፥ በደምህም፡ ለእግዚአብሔር፡ ... ሰዎችን ዋጅተህ፡ ለአምላካችን፡ መንግሥትና ካህናት ይኾኑ ዘንድ አደረግሃቸው፤ በምድርም ላይ ይነግሣሉ።"* እንዲሁም *"የእግዚአብሔርና የክርስቶስ ካህናት ይኾናሉ፤ ከእርሱም ጋር ይህን ሺህ ዓመት ይነግሣሉ።"*[፻፷፩]

ይህ የእግዚአብሔር ቃል፡ ያስገኘው የብቅዓት ደረጃ፡ እውነተኛውን ኢትዮጵያዊ፡ በሦስቱም ቤቶች ውስጥ ለሚኖረው ለማንኛውም የመጨረሻ ዝቅተኛ፤ ወይም የመጨረሻ ከፍተኛ የአገልግሎት ኃላፊነት ቦታ፡ እኩል፥ ብቁና ተገቢ ኾኖ ሊታጭ እንዲችል አድርጎታል። ከዚህም በላይ፡ ይኸው የብቅዓት ደረጃ፡ ማንኛውም "እውነተኛ" ኢትዮጵያዊ፡ በቤተ ክርስቲያን ተቀብዩና ዘውዱን ጭኖ፡ ወይም ማንኛዪቱም "እውነተኛ" ኢትዮጵያዊት፡ ተቀብታና ዘውዱን ጭና፡ በመንበረ ዳዊቱ ዙፋን ላይ በመቀመጥ፡ የንጉሠ ነገሥቱ፡ የኢየሱስ ክርስቶስና የንግሥተ ንግሥታቱ፡ የድንግል ማርያም እንደራሴ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ዋና አገልጋይና የሦስቱ የአገልግሎት ቤቶቿ፡ ባለአደራ ተመልካች ለመኾን፡ የሚያስችለውንም ጸጋ፡ ለኢትዮጵያውያን አጐናጽፏል። ይኸውም፡ "ሥዩመ እግዚአብሔር" ወይም "ሥይምተ እግዚአብሔር"፡ ሲተረጉም፡ "በእግዚአብሔር ተመርጦ የተሾመ" ወይም "በእግዚአብሔር ተመርጣ የተሾመች" ማለት በኾነው፡ "አጼ" ወይም "ንግሥት"፡ በሚል የማዕርግ ስም የሚከብረው የመጨረሻው ሹመት ነው።

ምዕራፍ ፳፥ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፥ ስድስተኛው ቃል ኪዳን፡- ኪዳነ ዳዊት፥ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ የመኾኗ ምሥጢር።

ይህ መሠረታዊ እምነት፡ የኢትዮጵያ ህልውና ከጀመረበት ጊዜ አንሥቶ፡ በተለይም ከክርስቶስ ልደት ወዲህ፡ መደበኛ ሥርዓት ኾኖ፡ በኢትዮጵያ ዙፋን ላይ የተቀመጡት ኢትዮጵያውያን ኹሉ፡ የተመረጡበትንና የተቀቡበትን ወግ እየደነገገ ሲመራና ምንጊዜም ሲያስፈጽም ኖርዋል። በዚህ መልክ የተመረጡት፡ አጼው፥ ወይም፡ ንግሥቲቱ፥ የቤተ ሕዝቡ፥ የቤተ ክህነቱና የቤተ ምልክናው ባለመንበሮችና ባልደረቦች፥ ተራው ሕዝባዊና ካህኑ፥ ሠራተኛውም ጭምር፡ በቅዱሱ ቃል ኪዳን፡ ከመሪዎቻቸው፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከድንግል ማርያም፡ ለተቀበሉት የኢትዮጵያዊነት መብትና ግዴታ፡ ታማኞች ኾነው በሚገኙበት ጊዜ፡ በአገሪቱ ላይና በሕዝቡ መካከል፡ ሰላምና ፍቅር፥ ልማትና ብልጽግና ይሰፍናል፡ "የጥጋብ ዘመን"፡ ማለትም፡ መልካም ዘመን ይኾናል።

ለዚህም፡ የቅርቡን ዜና መዋዕል፡ በምሳሌነት መጥቀስ ቢያስፈልግ፡ ከነአጼ ላሊበላና ከነአጼ ይኩኖ አምላክ በኋላ፡ በሺ፱፻፬ ዓመተ ምሕረት፡ በአጼነቱ ሥልጣን ተቀብቶ፡ በእግዚአብሔር እውነት እየተመራ፡ ቤተ ሕዝቧን፡ ቤተ ክህነቷንና ቤተ ምልክናዋን አዋሕዶ፡ በእግዚአብሔር መንግሥትነት ጸንታ የኖረችውን፡ ኢትዮጵያን፡ እንደመልከ ጼዴቅ፡ ያገለግልና ያስተዳድር የነበረውን፡ የአጼ ዳዊትን ልጅ፡ ቀዳማዊ ቴዎድሮስን ማውሳት ይቻላል። ወደፊት፡ እንዲህ ያለው፡ መልካም ዘመን የመጣ እንደኾነ፡ በዚያን ጊዜ፡ የሚቀባው "አጼ"፡ ይህን፡ የቴዎድሮስን ፈለግ ተከትሎ፡ በዚሁ፡ የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖትና ምግባር የሚሠራ ስለሚኾን፡ ግብሩ ብቻ ሳይኾን፡ ስሙም፡ "ቴዎድሮስ" ይባላል ተብሎ፡ ከዚያ ወዲህ፡ ከትውልድ ወደትውልድ እየተላለፈ፡ በሊናሳስ የሚሰማ "ንግር" አለ። ምናልባት፡ እናንተም፡ ድንገት ወይም በአጋጣሚ፡ ይህንኑ ቃል ብትሰሙት፡ ነገሩ፡ እንግዳ እንዳይኾንባችሁ፡ መነሻው ምክንያት፡ ይህ መኾኑን፡ አስቀድማችሁ ብታውቁት ይጠቅማችኋል።

ወደዋናው ቁም ነገር ልመልሳችሁና፡ ይኹን እንጂ፡ በዚህ፡ በቅዱሱ ኪዳን የዘውድ ሥልጣን ላይ፡ ከመደበኛው ሥርዓት ውጪ፡ የተካኼዱና የሚካኼዱ፡ የክህደት፥ ወይም፡ የዓመፅ፥ ወይም ሌላ የኃይል ተቃውሞዎች፡ በየዘመናቱ መከሠታቸው እንዳልቀረ፡ በግልጽ ይታወቃል። ነገሩን በሃይማኖታዊ ዓይን ሲመለከቱት፡ እነዚህን አሳዛኝ ኹኔታዎች ለማስከተል፡ ምክንያት የኾኑት ጠንቆች፡ ምን እንደኾኑ ለመረዳት ከቶ አያዳግትም። ይኸውም፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ያሉት፡ ሦስቱ የአገልግሎት ቤቶች፡ አንዳቸው ወይም ኹሉም፡ የእግዚአብሔርን ቅዱሳት ኪዳናት፡ በክህደት በሚያፈርሱበት ጊዜ፡ ይህ ድርጊታቸው፡ መርገምን የሚያስከትል፡ ርኵሰት ስለሚኾንባቸው ነው! ይህን የመሰለውም ርኵሰት፡ ጽዋው ሲሞላ፡ ከዚህ የተነሣ የሚመጣውን፡ መለኮታዊዉን የቅጣት ቁጣ የሚያቀጣጥሉ፡ የጥፋት ጠንቆች፡ ይፈጠራሉ። የ ዓመፅ ወይም የኃይል ተቃውሞ፡ የእነዚህ የጥፋት ጠንቆች ውጤት ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጥያቄ፡- *የእግዚአብሔር ቅዱሳት ኪዳናት፡ በክህደት በሚፈርሱበት ጊዜ፡ ይህ ድርጊት፡ መርገምን የሚያስከትል፡ ርኵሰት ስለመኾኑ፥ ይህም ርኵሰት፡ ጽዋው ሲሞላ፡ መለኮታዊዉን የቅጣት ቁጣ የሚያቀጣጥል ስለመኾኑ፡ ከዚህ የተነሣ የሚፈጠሩት የጥፋት ጠንቆች፡ የሕዝብ ዓመፅን ወይም የኃይል ተቃውሞን ስለማስገኘታቸው፡ በማስረጃ የተደገፈ ማብራሪያን ብትሰጠን፡ እውቀታችንን የበለጠ የሚያሚላልን ይመስለናል።*

መልስ፡- ስላለፉት ዘመናት በሚናገረው፡ በአገራችን ዜና መዋዕል የተመዘገቡት፡ የየጊዜያቱ ድርጊቶች፥ እንዲሁም፡ በቅርቡ የተከሠቱት እውነታዎች፡ ዛሬም በአገሪቱ ውስጥና በእየአህጉሩ ተሠራጭተው በሚኖሩት ኢትዮጵያውያን ሕይወት ላይ የሚታዩት ኹኔታዎች፡ በዚህ ጥያቄያችሁ ውስጥ የተካተቱትን እውነታዎች፡ በይፋ ያረጋግጣሉ።

ለዚህ ማስረጃ እንዲኾኑን፡ "አያድርስ!" ከሚያሰኙት፡ ከቀደሙት ተመሳሳይ የመከራ ዘመናት መካከል፡ "አሠቃቂዎች ናቸው" የተባሉትን ጥቂቶቹን እጠቅሳቸዋለሁ። እነሆም፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ሕያዋን ዝክሮች ኾነው ሲታወሱ የሚኖሩት፥ ባለፉት አሠርተ ምዕት ዓመታት ውስጥ፡ አልፈው አልፈው እየተነሡ፡ አገሪቱን ያጥለቀለቁት የዓመፅ ማዕበሎችና ከእነርሱ በኋላ፡ በሚያስፈራ መጠን የተከተሉት ታላላቅ የድምሳሴ እልቂቶች ናቸው።

በዚህ የጥፋት ዝርዝር ውስጥ፡ ጎልታና ቀዳሚ ኾና የምትታየው፡ ከክርስቶስ ልደት በኋላ፡ በ፲ኛው ምዕት ዓመት፡ ማለትም፡ እንደትንቢቱ፡ "በሺሁ ዓመት" ፍጻሜ ላይ የተነሣችው "ጉዲት" ወይም "እሳቶ" የተባለችው፡ ስመጥፉዋ ዮሁዲት ስትኾን፥ ከእርሷ ቀጥሎ፡ በ፲፮ኛው ምዕት ዓመት የተነሣው ጨካኙ እስላም፡ አሕመድ ግራኝ ይገኛል፤ እርሱም፡ በአገሪቱ ላይ ካደረሰው፡ ወደር ከሌለው ጥፋት የተነሣ፡ በቅድሚያ ከተካኼደው የአረማውያን ወረራ ቀጥለው፡ ካቶሊካውያን ልዑካን፡ ኃይል አግኝተው፡ ወዲያው በማከታተል፡ በሕዝቡ መካከል በቀሰቀሱት የሃይማኖት መለያየት ምክንያት፡ የእርስ በርስ ጦርነት ተነሥቶ፡ አያሌ የንጹሓን ደም ሊፈስስ ችሏል። ከዚያም፡ በ፲፱፻፳፰ ዓ. ም. የተነሣው የቅርቡ ግፈኛው የዘር ጠላት፡ ካቶሊካዊው ፋሺስት መሪ፡ ሙሶሎኒ ይጠቀሳል። በመጨረሻም፡ በዛሬው ትውልድ ላይ ለደረሰው፡ የበቀል ቅጣት፡ በመሣሪያነት ተመድበው፡ "እግዚአብሔር የለም" በሚል የስንፍና እምነት፡ ተልእኳቸውን በመፈጸም ላይ የሚገኙት፡ "ኮሚዩኒስት ነኝ" ባዩ፡ የትናንቱ የደርግ መሪ፡ አብዮታዊው (ዓመፀኛው) መንግሥቱ ኃይለ ማርያም እና የዛሬው፡ መለስ ዜናዊ ይገኛሉ። (በግእዝ፡ "አበየ"፡ ዐመፀ ማለት ነው።) ከዚህ ጥቂት ቀደም ብሎ፡ በ፲፱፻፶፫ ዓ. ም. በክብር ዘበኛው ጦር አዝማች መንግሥቱ ንዋይ፡ የተፈጸመው፡ የብዙዎች ደም የፈሰሰበትና ውጤት-አልባ የነበረው የአልጋ ማፍረስ ሙከራም፡ እዚህ ላይ ሳይወሳ የሚታለፍ አይደለም።

እነዚህ ኹሉ የጥፋት ጠንቆች ተነሥተው፡ ያን ያህል እልቂትንና ድምሳሴን ለምን ፈጸሙ? ይህስ ኹሉ፡ ከጥንስሱ፥ ከመሠረቱ ጀምሮ ያለእግዚአብሔር ፈቃድ ኾነ ይባላልን? አይባልም።

እንደኢትዮጵያውያን እምነት፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ ክህደት፥ ዓመፅና አመንዝራነት የፈጸመው አንዱ ትውልዳቸው፡ የኃጢአቱ ጽዋ ሲሞላ፡ የእግዚአብሔርን ጸጋና ረድኤት ይገፈፍና፡ የዲያብሎስ የጥፋት ኃይል ይተካል። ለዚህም፡ በዘመናችን የኾነው፡ ለአብነት ቢጠቀስ ይበቃል። ይኸውም፡ የኢትዮጵያ መንግሥት የሚመራውና የሚካኼደው፡ በንግሥቲቱ እናት፡ በድንግል ማርያምና በንጉሡ ነገሥት ልጇ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ መኾኑን፡ ለኢትዮጵያ ሕዝብና ለመላው ዓለም፡ እንደገና በይፋ አረጋግጦ ለማሳወቅ፡ እግዚአብሔር፡ "መንግሥቱ፡ የማርያም ኃይል ነው" የሚል መጠሪያ ስም ያለውን፥ ነገር ግን፡ ለጥፋቱ አበጋዝ፡ ተስማሚ መጣሪያ የኾነውንና ርኅራኄ የሌለውን፡ ተራ ሰው አስነሥቶ፥ ለእርሱ የሚገባው፡ ሌላ የተሻለ ቦታ ሳይጠፋ፡ "ታዕካ ነገሥት" በተባለችው፡ በአዲስ አበባ "በዓታ ለማርያም" ዓፀደ ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ አስቀምጦ፡ ምን ዓይነቱን የቀጣ ድርጊት እንዳስፈጸመ፡ በኹሉም ዘንድ የታወቀ ስለኾነ፡ ተጨማሪ ሓተታ አያስፈልገውም። ያም፡ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሓፌ ውስጥ በሚበቃ ተገልጧል።

ከዚህም ቀደም ብሎ፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ፡ "የማርያም ኃይል" የተባለው፡ ይህኛው መንግሥቱ፡ ሊያደርስበት ከተዘጋጀው ታላቅ ዩቅጣት ፍርድ ለመዳን ይችል ዘንድ፡ በጊዜው፡ በቶሎ ንስሓ እንዲገባ፡ እግዚአብሔር፡ የድንግል ማርያምን የቃል ኪዳን የምሕረት አማላጅነት አስቦ፡ ለኢትዮጵያ ሕዝብ፡ እንደጽኑ ማስተማሪያ፥ ማስጠንቀቂያና ተግሣፅ፥ እንዲሁም፡ እንደመጨረሻ የማንቂያ ደወል አድርጎ እንዲያገለግለው፡ በስምም፥ በግብርም፡ የዚህኛው ሞክሼ የነበረውን፡ "የማርያም ንዋይ (ሀብት)" የተባለውን፡ ያኛውን መንግሥቱን በመላክ፡ ያደረገለትን አምላካዊ ቸርነት፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ አይዘነጋውም።

እዚህ ላይ፡ አኹንም፡ ጥቂት ወደኋላ ራቅ ብለን፡ ደርሶ የነበረውን ብንመለከት፡ ኢትዮጵያን በዕብሪት ለመውረር፥ ኢትዮጵያውያንንም በግፍ ለመጨፍጨፍ፡ የመጡት ባዕዳን ጠላቶች፡ እንዴት ድል ተመትተው እንደጠፉ፥ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያንም፡ ከእነዚያ ወረራዎችና እልቂቶች ድነው፡ እንዴት ሊተርፉ እንደቻሉ፡ በተለይ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ ራሳቸው፡ በቀላሉ ተረድተው፡ ለሌላው ለማስረዳት አያዳግታቸውም። ይኸውም፡ ይህ ኹሉ የኾነው፡ *ከቅዱሱ ቃል ኪዳን የተነሣ መኾኑን፡ በፍጹም ስለሚያምኑ ነው።*

ለዚህም፡ በቅድሚያ፡ በ፲፰፻፹፰ ዓ. ም. በዳግማዊ አጼ ቴዎድሮስ የፍጻሜ ዘመን የኾነው ተአምር፡ ሊጠቀስ ይገባዋል። በዚያን ጊዜ፡ ያለአንዳች ተቀናቃኝ፡ የዓለሙ ብቸኛ ኃያል መንግሥት በመኾን፡ ለቅኝ ግዛት፡ የጋለ ጥማት የነበረው፡ የእንግሊዝ፡ የዘውድ መንግሥት፡ ታላቅ የኾነውን፡ የጦር ሠራዊቱን፡ ከከባድ የጦር መሣሪያው ጋር፡ ወደኢትዮጵያ አዝምቶ ሣለ፡ በተከላካዩ ቆራጥ የአገሪቱ መሪ፡ በአጼ ቴዎድሮስ ዕረፍት፡ የመጨረሻውን ድል የተቀዳጀ መኾኑ ይታወሳል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

በዚህ ጊዜ፡ ይኸው የእንግሊዝ መንግሥት፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ ለገናንነቱና ለተስፋፊነቱ፡ "ማስናከያ ድንጋይ" ኾናበት የኖረችውን ኢትዮጵያን፡ ከእጁ ለማስገባት ችሎ ነበር ማለት ነው፤ ነገር ግን፤ "ልዋል፤ ልደር!" ሳይል፡ ያለአንዳች ሰብአዊ ግዳጅ፡ እንደጉንዳን ሠራዊት፡ በመጣበት እግርና ጎዳና፡ ሰተት ብሎ፡ ከኢትዮጵያ ምድር ወጥቶ፡ ወደአገሩ ተመለሰ። ታዲያ፡ ይህ ነገር፡ ዕፁብ ድንቅ አይደለምን? ቀጥሎ፡ በአጼ ዮሓንስ ዘመን የተፈጸመው ሌላው ተአምር፡ ሳይወሳ አያልፍም። በዚያን ጊዜ፡ በሠለጠኑ አሜሪካውያንና በሌሎች ነጮች የጦር አበጋዞች እየተመሩ፥ በተሟላም የጦር ትጥቅ እየታገዙ፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ፡ ለአያሌ ጊዜያት ተመላልሰው የዘመቱት፡ የቱርክ፥ የግብፅና የሱዳን እስላማውያን እልፍ አእላፋት የጦር ሠራዊቶች፡ ድል እየተመቱ መመለሳቸው፡ ዕፁብ ድንቅ አይደለምን? ከዚያ ወዲህ ተከታትሎ፡ በአጼ ምኒልክ ዘመን የተፈጸመውን ተአምር ሲያነሡት ደግሞ፡ ሌላ ዕፁብ ድንቅ የሚያሰኝ ኃይል ተደርጎ ይታያል። ይህም፡ ቀደም ብለው ለተጠቀሱት ተአምራት ጭምር፡ ማብራሪያ ይኾን ዘንድ፡ ከቅዱሱ ኪዳን ጋር የሚያያዝበት ሃይማኖታዊው ምሥጢር ታክሎበት፡ እንዲህ በሚል ቃል ቀርቧል።

ዳግማዊ አጼ ምኒልክ፡ በ፲፰፻፹፰ ዓ. ም. በአድዋ ጦርነት፡ በካቶሊካዊው የጣልያን ሠራዊት ላይ፡ የድል አክሊልን ተቀዳጅተው እንደነበረ፥ ከ፵ ዓመታት በኋላ ደግሞ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በ፲፱፻፳፰ ዓ. ም. በማይጨው ጦርነት፡ በዚያው፡ የጣልያን ተመሳሳይ ሠራዊት፡ በሽንፈት ተባርረው እንደነበረ ይታወቃል። ኢትዮጵያውያን፡ የኹለቱንም ጦርነቶች ዕድሎች ምክንያት፡ በቀጥታ፡ ከቅዱሱ ኪዳን ጋር ያያይዙታል። ይኸውም፡ "እንዲህ ወይም እንዲያ የኾነበት ምክንያት፡ እነዚህ ኹለቱ አጼዎች፡ እያንዳንዳቸው፡ በቅዱሱ ኪዳን ውስጥ የተመለከቱትን ግዳጆቻቸውን፡ በእውነት አክብረው፡ በትክክል ከመፈጸማቸው ወይም በእውነት ሳያከብሩ፡ በትክክል ካለመፈጸማቸው የተነሣ መኾን አለበት" ከሚለው ሃይማኖታዊ አቋም፡ የሚመነጨው አስተሳሰብ ነው።

አዎን! አጼ ምኒልክ፡ ከቤተ ሕዝባቸው፥ ከቤተ ክህነታቸውና ከቤተ ምልክናቸው ጋር፡ በቅዱሱ ኪዳን፡ ማለትም፡ በቃል ኪዳን አምላካቸው፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በቃል ኪዳን ንግሥታቸው፡ በድንግል ማርያም ላይ፡ ፍጹም እምነትና ሙሉ ትውክልት ስለነበራቸው፡ እነሆ፡ ያን ኃያል የነበረውን፡ የጣልያን ወራሪ ጦር፡ ያለአንዳች፡ የባዕዳን እጋርና እርዳታ፡ እጅግ በሚያስገርም ኹኔታ ድል አደረጉት። በዚህ አንጻር ደግሞ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በዠኔቫ በነበረው፡ የመንግሥታት ማኅበር ላይ፡ ፍጹም እምነትን በመጣል፡ በማኅበሩ ቃል ኪዳን በመማጸናቸውና በእርሱ ብቻ በመታመናቸው፡ ይህ አድራጎት፡ ቅዱሱን ኪዳን እንደመካድና እርሱን እንደማርከስ ተቆጥሮባቸው፡ እነሆ፡ በካቶሊካዊው ሙሶሎኒ በሚመራው፡ የጣልያን ፋሺስታዊ ጦር ሠራዊት፡ ድል ተመትተው፡ ከመዋረድ ደረሱ።

በቤተ ሕዝቡና በቤተ ክህነቱ፥ በቤተ ምልክናውም መናብርት ላይ ተቀምጠው፥ በክህደት መርገምም ተወግዘውና ተይዘው በሚገኙ፡ ያገር ተወላጆች ተባባሪነት፡ ዛሬ በኢትዮጵያ፡ ሥልጣን በጨበጠውና "ሕዝባዊ አገዛዝ" በተባለው መንግሥት፡ የሚወጠነው ሥር ነቀል የኾነው ኹለንተናዊ አመራርና የሚካኼደው የሥራ አፈጻጸም፡ ባሁኑ ጊዜ ሰፍኖ የሚታይ ሌላው እውነታ ነው።

በዚህ ላይ የቀረበው ሓተታ፡ እንዲህ በሚለው አገላለጽ ይጠቃለላል፡- በቅዱሱ ኪዳን ሥርዓት፡ በቤተ ክርስቲያን ተቀብተውና ዘውድ ጭነው፡ በኢትዮጵያ መንበረ ዳዊት ዙፋን ላይ የሚቀመጡ ኢትዮጵያውያን "አጼዎች"፡ ለሕዝቡ በጐነትና ደኅንነት ሲል፡ እግዚአብሔር መርጦና ሹሞ እንደላካቸው እረኞች ተቆጥረው፡ በእውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ተገቢውን እውቅናና ተቀባይነት ያገኛሉ። የቅዱሱ ኪዳን ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና፡ አንዳቸው ወይም ኹሉም፡ በቅዱሱ ቃል ኪዳን ላይ፡ ጽኑ የኾነ የድፍረት ወይም የክህደት በደልን በሚያደርሱበት ጊዜ ደግሞ፡ እኒያ፡ መንግሥታዊዉን ሥልጣን፡ በዓመፅና በኃይል የሚይዙት፡ የቁጣ መሣሪያዎች፡ ያ፡ የሕዝቡና የአገልጋዮቹ በደል ያስከተለውን የመርገም ቅጣት ለመፈጸምና ለማስፈጸም እንደተላኩ ተቆጥረው፡ እኒያ እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን በትዕግሥት ይቀበሏቸዋል።

በዚህ ረገድ፡ ከአጼ ኃይለ ሥላሴ በፊት የነበሩት፡ በጣም የቅርቦቹ "አጼዎች" ወይም "የእግዚአብሔር ሹሞች"፡ ዳግማዊ ቴዎድሮስ፥ ተክለ ጊዮርጊስ፥ ዮሓንስ አራተኛ፥ ዳግማዊ ምኒልክና ንግሥት ዘውዲቱ ሲኾኑ፥ "አብዮተኞቹ" ደግሞ፡ አማን፥ ተፈሪ፥ መንግሥቱ፥ ተስፋዬ እና መለስ ናቸው።

እንግዲህ፡ ቅርብ በኾነው ዘመናችን የነበሩትን ለመጥቀስ ያህል፡ እነአጼ ቴዎድሮስ፥ እነአጼ ዮሓንስ፥ እነአጼ ምኒልክ፥ እነብፁዕ አባ ጴጥሮስ፥ እነብፁዕ አባ ሚካኤል፡ እነእቴጌ ጣይቱ፥ እነራስ ጎበና፥ እነፊታውራሪ ሀብተ ጊዮርጊስና እነደጃች ባልቻ፥ እነርሱንም የመሰሉት እውነተኞች ኢትዮጵያውያን፡ ለእርሷና እርሷ ለቆመችለት ዘለዓለማዊ ዓላማ ሲሉ፡ በሰላማዊው መስክ የፈሊጥ ትግልና በጦር ሜዳው ተጋድሎ፡ ሕይወታቸውን የሠዉላት፡ <u>*"ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት"፡ ይህች ናት።*</u>

እኒህ፡ የቀደሙትና ዛሬም በሕይወተ ሥጋ እየተጋደሉ ያሉት ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ እስከዚች ቀን ድረስ፡ ይህችን የእግዚአብሔር መንግሥት፡ በእውነት ለማገልገል፥ በፍቅር ለመጠበቅና በሕያውነት ለማስተላለፍ፡ የተቀበሉትን ኪዳናዊ አደራ፡ እስከመጨረሻው አክብረው ኖረዋል። ዛሬና ወደፊትም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ጸሎታቸውን ተቀብሎ፡ በዘለዓለማዊ ሕይወት ሰፍናና ገዝፋ በምትኖረው፡ ገናና መንግሥቱ፡ ከቅድስት ድንግል እናቱ ጋር፡ በድል አድራጊነት እስከሚገለጽባት፡ እስከዳግም ምጽዓቱ ድረስ፡ ይህንኑ የፈቃድ ግዳጃቸውን ቀጥለው፡ ከግብ ለማድረስ፡ እንደገና ቃል ገብተው፡ ይኸው ህልውናቸውን ቀጥለዋል።

ጥያቄ፡- *"ታዲያ፥ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ፡- ይህም፡ እናንተው ራሳችሁ፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

ሰባተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ምሕረት።

ጥያቄ፡- *"ኪዳነ ምሕረት" የተባለው፡ ሰባተኛው ቃል ኪዳን፡ የመጨረሻው መኾኑ ነውና፡ ስለእርሱ የምታሳውቀንን ሓተታ ልንሰማው፡ ተዘጋጅተን እንጠብቃለን።*

መልስ፡- እግዚአብሔር፡ ፍጥረቱ ኹሉ፡ ለዘለዓለም እየታደሰ ይኖርበት ዘንድ፡ ከሰው ጋር ያደረገው፡ የመጨረሻውና ሰባተኛው ቃል ኪዳን፡ *የምሕረት* ነው። እርሱም፡ እውን የኾነውና የተፈጸመው፡ ዳግማዊው አዳም ተብሎ፡ ከዳግማዊቷ ሔዋን፡ ከድንግል ማርያም በተወለደውና የእግዚአብሔር ልጅ በኾነው በራሱ በኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በዚህም፡ *"እስመ ትቤ ለዓለም፡ አሓንፅ ምሕረተ፤ በሰማይ፡ ጸንዓ ጽድቅከ፤ ኪዳነ ተካየድኩ፡ ምስለ ኅሩያንየ!"* ማለትም፡ *"'ኪዳኔን፡ ከመረጥኋቸው ጋር አደረግሁ! ምሕረትን፡ ለዘለዓለም፡ እመሠርታለሁ!' ብለሃልና፤ እውነትህ፡ በሰማይ ጸናች።"* የሚለው፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች የሰጠው የተስፋ ቃሉ ተፈጸመ።

የዚህ ቃል ኪዳን መሠረት፡ *"ነዋ በግዑ ለእግዚአብሔር፡ ዘየአትት ኃጢአተ ዓለም!"* ማለትም፡ *"የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ፡ የእግዚአብሔር በግ እነሆ!"* የተባለው ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ፍጥረቱን የሚያድነው፡ በበነጋታው ዓርብ፡ በእንጨት ላይ ተሰቅሎ፥ *ሥጋውን* ቆርሶና ደሙን አፍስሶ መኾኑን በማስረዳት፡ *"ኅብስቱን አንሥቶ፥ ባርኮና ቆርሶ፡ 'ይህ ሥጋዬ ነውና፡ እንካችሁ ብሉ!'፥ ጽዋውንም አንሥቶ፡ 'ስለብዙዎች፡ ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ፡ የአዲስ ኪዳን ደሜ፡ ይህ ነውና፡ ኹላችሁ፡ ከእርሱ ጠጡ!'"* ብሎ፡ በዋዜማው ሓሙስ ማታ ያቀበላቸው ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ ነው።[፻፳፪]

በመስቀል ምልክትነት፡ የመጨረሻው የቃል ኪዳን ማኅተም እንዲኾናቸው፡ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጣቸውን፡ ይህን የቅዱስ ቁርባን ምሥጢር፡ ኢትዮጵያውያን፡ በያሉበት፡ በሥርዓተ ቅዳሴ አክብረው፡ ከዓመት እስከዓመት፡ ዘወትር እያዘጋጁ፡ ሲፈጽሙት ይኖራሉ።

የቅዱስ ቁርባን፡ የመጨረሻ ማኅተምነት፡፡

ጥያቄ፡- *ሰባተኛው ቃል ኪዳን የኾነው፡ "ቅዱስ ቍርባን"፡ ለሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት የመጨረሻ ማኅተምነቱ፡ እንዴት እንደኾነ፡ ብታብራሩልን?*

መልስ፡- ኪዳነ ልቡናና ኪዳነ አሪት በተባሉት፡ የቅዱሱ ኪዳን ክፍላት ተጠቃልለው የነበሩት፡ ስድስቱ የብሉያቱ ቃል ኪዳናት የታደሱበት፡ ይህ፡ አዲሱ የምሕረት ቃል ኪዳን፡ ለዘለዓለም ሲታሰብና ሲከበር ይኖራል፡፡ እንዲህ ሲታሰብና ሲከበር የሚኖረውም፡ የኢየሱስ ክርስቶስ፡ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ይኾን ዘንድ፡ በምሥጢረ ቁርባን፡ ሥርዓተ ቅዳሴ በሚለወጠው፡ ኅብስትና ወይን ገዝፎ በሚቀርበው፡ ቅዱስ መሥዋዕት ነው፡፡ አዎን! ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከቅድስት እናቱ፡ ከድንግል ማርያም በወረሰው የነፍስና የሥጋ አካል፡ እግዚአብሔር፡ ፍጹም ሰው በመኾኑና እርሱም፡ በዚያ በለበሰው ሰውነቱ፡ በመስቀል ላይ ራሱን በመሠዋቱ፡ ለፍጥረቱ፡ ዘለዓለማዊ ደኅንነትን ስላስገኘ፡ እነሆ፡ አዲሱ የምሕረት ቃል ኪዳን በር ተከፈተ!

የሰባተኛው ቃል ኪዳን ሕያው ምልክት የኾነው፡ ይህ ምሥጢረ ቁርባን፡ ከላይ ቀደም ብለው ለታተቱትና ለዚህኛው፥ ባጠቃላይ ለሰባቱም ቅዱሳት ቃል ኪዳናት፡ የመጨረሻው ማኅተምና ዘውድ ነው፡፡ እግዚአብሔር፡ ከሰው ጋር የሚያደርገው፡ ሌላ ቃል ኪዳን፡ ከዚህ በኋላ የለም፤ ይህ፡ የመጨረሻው ነው፡፡ ይህም የእውነት ጕልላት የኾነው ድምዳሜ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የዕለተ ዓርብ መከራ መስቀሉን ለመቀበል፡ ከደቀ መዛሙርቱ ከመለየቱ፡ ጥቂት ሰዓታት በፊት፡*"እኔ መጥቼ ባልነገርኋቸውስ፡ ኃጢአት ባልኾነባቸውም ነበር፤ አኹን ግን፡ ለኃጢአታቸው፡* ፲፭፡፳፪ *ምክንያት የላቸውም፤"* ሲል በተናገረው የኑዛዜ ቃል ተረጋግጧል፡፡

እውነተኞቹ ኢትዮጵያውያን፡ ፈጣሪያቸውንና እናቱን፡ ቀንና ሌሊት፡ በውዳሴ፥ በዝማሬ፥ በቅኔና በቅዳሴ በማመስገን፥ ስለእነርሱም ሐሜት በማድረግ፡ በየዕለቱ በሚያካኺዱትና በሚፈጽሙት ቋሚ ሥርዓታቸው፡ ቅዱስ ቁርባንን፡ ያለማቋረጥ ይቀበላሉ፡፡ በዚህም አድራጎታቸው፡ ለአምላካቸውና ለመድኃኒታቸው፥ ለዘለዓለማዊው ሊቀ ካህናታቸውና ንጉሠ ነገሥታቸው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፥ እንዲሁም፡ ለዘለዓለማዊት ንግሥታቸውና ቅድስት እናታቸው፡ ድንግል ማርያም ያላቸውን፡ የሃይማኖት ታማኝነትና የምግባር ግዳጅ፡ ዘወትር እያጸደቁና እያረጋገጡ ይኖራሉ፡፡

ኢትዮጵያውያን፡ ራሳቸውን፡ እንዲህ፡ ባልተቋረጠ ንስሓ እያነጹና እያጸደቁ፡ ይህን ቅዱስ ቁርባን፡ ዘወትር ስለሚቀበሉ፡ እውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸውን፡ ለመለኮታዊው የዘውድ መሪያቸውና ለንግሥት እናቱ፥ እንደዚሁም፡ ለእየራሳቸውና ለሰብአውያን ወገኖቻቸው ያረጋግጣሉ፡፡ እውነተኞቹ የእግዚአብሔር፡ የቃል ኪዳን ልጆች መኾናቸውን፡ ለራሳቸውም ኾነ ለአምላካቸው፥ ለሌላውም ሰብአዊ ፍጡር፡ እንዲህ፡ አረጋግጠው ለማስታወቅ፡ የሚፈጽሟቸው ብዙ ምግባራት አሏቸው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ከእነዚህ መካከል፡ ቀድሞ፡ በዘመነ ኦሪት፡ "የፋሲካ በግ" እያሉ፡ በሌሊት ይበሉት የነበረውን የእንስሳ መሥዋዕት፡ ዛሬ፡ በእየቤታቸው፡ ለጾማቸው፡ ሥጋዊ መፈሰኪያ ብቻ በማድረግ፡ እውነተኛው የፋሲካ በጋቸውና ዘለዓለማዊው የምሕረት ቃል ኪዳን ማኅተማቸው የኾነውን፡ የመድኃኒታቸውን፡ የኢየሱስ ክርስቶስን፡ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም፡ በቤተ ክርስቲያን፡ በእውነተኛ ንስሓ፥ በታላቅ ፍርሃትና በፍጹም ትሕትና የሚቀበሉበት፡ አዲሱ ሥርዓታቸው፡ አንዱ ነው።

ትምክህት እንዳይኾንባቸው፡ ራሳቸው ባይናገሩትም፡ ኢትዮጵያውያን፡ ለፈጣሪያቸው ባላቸው ፍቅር ምክንያት፡ "የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳናት፡ ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ ተቀብለን የፈጸምን በመኾናችን፡ እኛ እኮ፡ ለእግዚአብሔር፡ 'የቃል ኪዳን ሕዝቦቹ' ነን፤ የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክነትና መሢሕነት፥ መድኃኒትነትና ንጉሥነት አምነን በመቀበላችንም፡ 'እውነተኞቹ እስራኤላውያንም' ነን!" ብለው፡ በትሑት ልባቸው ውስጥ ሠውረው ያኖሩት እምነት አላቸው፤ ይህንም፡ ራሳቸው፡ የእስራኤል ነቢያት ሳይቀሩ፡ ገና፡ በቀድሞው ዘመን፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ተመልተው፡ በትንቢታቸው፡ ይፋ አውጥተውታል። ከእነዚህም መካከል፡ ነቢዩ አሞጽ፡ *"'የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ ለእኔ፡ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?' ይላል እግዚአብሔር!"* ብሎ የተናገረውን ይጠቅሱታል።[፻፹፱]

ለዚህ የእግዚአብሔር ምርጫና ድንቅ ሥራ፡ እስካኹን ከተጠቀሱት፡ የብሉዩ ዘመን ምስክሮች ጋር፡ ስሙና ሙያው፡ በመልካም የተወሳው ካህኑ ዮቶር (ራጉኤል) ይገኛል። ሴት ልጁን፡ ሲጳራን፡ ለሙሴ የዳረለት፡ ይህ ኢትዮጵያዊ ካህን፡ አምልኮተ እግዚአብሔርንና የመሥዋዕት አቀራረብን፥ እንዲሁም፡ የመንግሥታዊ አስተዳደር ሥርዓትን፡ በአማቹ፡ በሙሴ አማካይነት፡ ለእስራኤል ሕዝብ ማስተማሩን፤ ቀደም ብዬ ገልጬላችኋለሁ።

በብሉዩ ኪዳን ውስጥ፡ አብርሃምን ከባረከው፡ ከመልከ ጼዴቅ በኋላ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ የእግዚአብሔር "ካህን" ተብሎ የተነገረለት ግለሰብ፡ ይኸው፡ ኢትዮጵያዊው ዮቶር ብቻ ስለኾነ፡ ቀደም ባለው ዘመን፡ የህልውናው ብርሃን፡ ለጥቂት ጊዜ፡ በግ ብሎ ታይቶ የተሠወረውን፡ የመልከ ጼዴቅን ማንነት፡ በእርሱ (በዮቶር) አማካይነት ለማወቅ ተችሏል።

በአዲሱ ኪዳን ዘመነ ምሕረት ደግሞ፡ "አቤሜሌክ" የተባለው፡ የዚያ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፡ ሃይማኖታዊ ምግባር፡ ልዩ ዜና ኾኖ ይተረካል። ይህ ሰው፡ በዓለም ላይ ከተበተኑት አይሁድ መካከል፡ ለበዓለ ሃምሣ (ለጰንጠቆስጤ)፡ በኢየሩሳሌም ከተሰበሰቡት ተለይቶ፡ ታሪኩ፡ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ፡ ለብቻው ተነግሮለታል፤ ሐዋርያው ፊልጶስም፡ በተለይ በእግዚአብሔር መልአክ ታዝዞ፡ አጥምቆታል። ይህ ኹሉ ለምን ኾነ?

ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡
የአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ"።

ጥያቄ፡- ለሰባተኛውና ለአዲስ ኪዳኑ የምሕረት ቃል ኪዳን ወደኢትዮጵያ መምጣት ምክንያት ስለኾነውና ስም-አልባ ይመስል፡ "ኢትዮጵያዊው" ጃንደረባ" እየተባለ ስለሚጠራው ደግ ሰው፡ ልናውቀው የሚገባንን እውነተኛ ዜና ብትነግረን?

መልስ፡- ሰባተኛውን ቃል ኪዳን፡ ከዜና መዋዕል ሥፍራው አግጣጫና በተለይ፡ ለኢትዮጵያውያን ካለው አግባብነት ጋር አያይዘው ሲመለከቱት፡ ዕፁብ ድንቅ ያሰኛል! አዎን! ያ፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፡ መንፈስ ቅዱስ አስቀድሞ ያዘጋጀለትን መንገድ በመከተል፡ ከኪዳነ አሪት፡ ወደኪዳነ መንፈስ ቅዱስ፡ በጥምቀት ተሸጋግሮ፡ ሉዓላዊት ለኾነችው፡ ለክርስትና እምነት የበቃባት ያች ዕለት፡ እጅግ አስደናቂ ድርጊት የተከናወነባት ታላቅ ቀን መኾኗ፡ ሊታበል ከቶ አይቻልም። ምክንያቱም፡ ያ፡ በመልከ ጼዴቅ ቃል ኪዳን የተገኘው ኢትዮጵያዊነት፡ ከአዲሱ ኪዳን የጥምቀት ጸጋ የተነሣ፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ አዲስ ሰውነት፡ እንደገና ታድሶ ለፍጹምነት የበቃው፡ በዚያች ዕለት፡ በመንፈስ ቅዱስ በተካኼደው ተአምራዊ ክዋኔ በመኾኑ ነው። ይህም፡ በሌላ መልክ ሲገለጽ፡ በዚያች ዕለት፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ሕይወት ላይ የታየው፡ መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ ለውጥ፡ ያን፡ በመለኮታዊው ዕቅድ መሠረት፡ "ምሉዕ ኢትዮጵያዊ" ለመኾን የሚያበቃውን፥ ማለትም፡ ቤተ ሕዝብ፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና የተባሉት፡ እኚህ የእግዚአብሔር መንግሥት ሦስት የአካል ዘርፎች ተዋሕደው፡ በአንድ ሕያው ሰውነት ውስጥ እንዲያድሩ የሚያደርገውን የዕድገት ሥርዓት፡ ከፍጹምነት ደረጃ አደረሰው ማለት ይኾናል።

በዚያ ኹኔታ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ የአዲሱ ኪዳን ሃይማኖትና ምግባር፡ አቅኚና መሪ የኾነው ይህ፡ የተባረከ ኢትዮጵያዊ፡ መጠሪያ ስም ያለው መኾኑ እየታወቀ፡ "ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ" እየተባለ፡ በግብር ስሙ ብቻ ሲጠቀስ መኖሩ፡ አግባብ አይኾንም። በኢትዮጵያኛ፡ "ጃን ደረባ" ማለት፡ በፍጹም ታማኝነቱ፡ "የንጉሥ ባለሟል፥ የቤተ መንግሥት በዥሮንድ፥ ወይም፡ በኢትዮጵያ የእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ፤ በቤተ ምልክናው ዘርፍ፡ ጠቅላይ ምሉክ" ማለት ነው፤ "'ሕንደኬ' የተባለች፡ የኢትዮጵያ ንግሥት *አዛዥና ጃንደረባ የነበረ፡ በገንዘቧም ኹሉ የሠለጠነ"* የሚለው የመጽሐፍ ቃል፡ ይህን በሥጋዊዉ ዘርፍ በኩል ያለውን ከፍተኛ ሥልጣን ያመለክታል። "ኀጽው" ከሚለው፡ ከግእዙ ቃል የተነሣ ግን፡ ታማኝነቱና ባለሟልነቱ፡ በተፈጥሮው፡ ወይም በራሱ ወይም በሌላ ሰው፡ "ስልብ" ከመኾን ጋር የማ የየዝበት ገዚም አለ።

ስለዚህ፡ "እንደትውልድ ሓረግ፡ ተወራራሽ ኾኖ፡ ከእርሱ በደረሰው፡ 'አቤሜሌክ' በሚለው፡ በመደበኛው የማዕርግ ስሙ ሊጠራ፡ ፍጹም ተገቢነት አለው!' ቢባል ትክክለኛ አስተያየት ይኾናል። ምክንያቱም፡ ከእርሱ ቀደም ብሎ፡ በእውነተኛ ኢትዮጵያዊነትና በፍጹም አርአያነት ተገልጾ የታየ፡ ምሳሌውና ጥላው የኾነው፡ የብሉዩ ኪዳን ኢትዮጵያዊ፡ በዚሁ፡ "አቤሜሌክ" በሚለው ስም ይታወቅ ስለነበረ ነው። ይህ፡ የፊተኛው "አቤሜሌክ"፡ በይሁዳው ንጉሥ፡ በሴዴቅያስ ቤተ መንግሥት ባለሟል ኾኖ፡ በኋለኛው፡ ማለትም፡ የንግሥት ሕንደኬ ቤተ መንግሥት አዛዥ በነበረው፡ በ"ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ" ተመሳሳይ ሥልጣን፡ የሚያገለግል ነበረ። እርሱም፡ ቀደም ብዬ፡ ገልጬላችሁ እንደነበረው፡ በነቢዩ ኤርምያስ ላይ የተሰጠውን የግፍ ፍርድ፡ ወዲያው ከንጉሡ አማልዶ፡ በምሕረት ለማስለወጥ በመቻሉ፡ ኢትዮጵያዊነት ምን እንደኾነ፡ በምግባር አረጋግጦ ለማሳየት የበቃ ስመጥር ኾኗል። ስለዚህ፡ የኹለቱም "ጃንደረቦች" ኢትዮጵያዊ ሕይወት፡ በአካልና በግብር ብቻ ሳይኾን፡ "አቤሜሌክ" በሚለው ስምም እንደሚመሳሰል፡ በሃይማኖት በማረጋገጥ፡ "ስመ-ሞክሼነታቸውና ቡሩክነታቸው፡ ለኹለቱም ሊጸድቅላቸው የሚገባ ነው" ያሰኛል። "አቤሜሌክ"፡ በግእዝ፡ "የንጉሥ አባት"፡ "ኤቤድሜሌክ" ደግሞ፡ "የንጉሥ አገልጋይ"፡ ማለት ነው።[፻፹፮]

እንግዲህ፡ "ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ" እየተባለ በሚጠራው፡ በአዲሱ ኪዳን "አቤሜሌክ" መጠመቅ፥ በእርሱም አማካይነት፡ ኢትዮጵያውያን፡ የክርስትና ጥምቀትን በመቀበላቸው ምክንያት፡ ይህን ከመሰለው፡ ከመጨረሻው ሃይማኖታዊ ብቅዓት ስለደረሱ፡ ከዚህ በኋላ፡ "ቢቃ! ተመለሱ! ውጡ!" ወደማይባሉበት፡ በምድር ላይ፡ በዘለዓለማዊ ፍጹም ፍሥሓ ወደሚኖሩበት፡ ወደእግዚአብሔር መንግሥት "ግቡ!" ለመባል በቅተው፡ እነሆ! ህልውናቸውን፡ በእርሷ ሕይወት ውስጥ ቀጥለዋል። በዚህም፡ ዘለዓለማዊው ንጉሥ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"እውነት እውነት እልሃለሁ! ሰው፡ ከውኃና ከመንፈስ፡ ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር፡ ወደእግዚአብሔር መንግሥት መግባት አይችልም"* ሲል ለኒቆዲሞስ አረጋግጦ፡ እጅግ በሚያስተማምን ቃሉ፡ ባሰማው አዋጅ ተፈጽሞላቸዋል።[፻፹፯]

በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ከአዳም ጀምሮ እስከንግሥተ ሳባ ዘመን ሰፍኖ የነበረው፡ የኪዳን ልቡና አምልኮ፡ በቀዳማዊ ምኒልክ ጊዜ፡ በኪዳን እሪት ከጸና በኋላ፡ "ሕንደኬ" በተባለችው፡ የኢትዮጵያ ንግሥት ዘመን ደግሞ፡ እነሆ፡ ያ፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ፡ አቤሜሌክ፡ እንደኪዳኑ እሪቱ ሥርዓት፡ ሊሰግድ፡ ወደኢየሩሳሌም ኼደ። ከኢየሩሳሌም ወደአገሩ ሲመለስም፡ ገና ወደጋዛ በሚወስደው መንገድ ላይ ግለ፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነውና ከሐዋርያት ሥራዎች ኹሉ የተለየው፡ ታላቁ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ቸርነት፡ ለኢትዮጵያውያን ተደረገ።

ምዕራፍ ፭፡ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ሰባተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ምሕረት፤
ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ የአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ"።

ጥያቄ:- *ለኢትዮጵያውያን የተደረገው፡ ዕፁብ ድንቅ የኾነውና ከሓዋርያት ሥራዎች ኹሉ የተለየው፡ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ቸርነት፡ ምንድር ነው?*

መልስ:- ይህ ታላቅ፡ መለኮታዊ ቸርነት፡ በሚከተሉት ኹነታዎችና ድርጊቶች ተከሥቷል፤ እነዚህም:-

፩ኛ:- ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ አቤሜሌክ፡ ከኪዳነ ልቦና ወደኪዳነ ኦሪት የተሸጋገረበት እምነትና ይዞት የኖረው እውቀት፡ እውነተኛ በመኾኑ፡ ማንም መምህር ሳይመራው፡ መንፈስ ቅዱስ ብቻ በገለጠለት፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ የሚናገረውን፡ የኢሳይያስን ትንቢት አውጥቶ መመልከቱ፥

፪ኛ:- ሓዋርያው ፊልጶስ፡ በመንፈስ ቅዱስ ተነጥቆ፡ ኢትዮጵያዊው መንገደኛ አለበት ሠረገላ ድረስ መጥቶ፡ ለብቻው እንዲያነጋግረውና እንዲያጠምቀው፡ በእግዚአብሔር መልአክ መታዘዙ፥

፫ኛ:- ሓዋርያው፡ ወደኢትዮጵያዊው፡ ድንገት ቀርቦ፡ በተገናኘውና ስለሚያነብበው መጽሓፍ በጠየቀው ጊዜ፡ ወደሠረገላው ወጥቶ፡ ከእርሱ ጋር ይቀመጥ ዘንድ፥ ስለመጽሓፉም ያስረዳው ዘንድ፡ ኢትዮጵያዊው፡ ሓዋርያውን <u>መለመኑ</u>፥

፬ኛ:- ሓዋርያው፡ የመጽሓፉ የትንቢት ቃል መፈጸሙን፡ ለኢትዮጵያዊው ባበሠረው ጊዜ፡ ፊልጶስ፡ "ይህን *ታምናለህን?"* ብሎ ሳይጠይቀው፡ ራሱ፡ አቤሜሌክ፡ *"ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የእግዚአብሔር ልጅ እንደኾነ አምናለሁ!"* ማለቱ፥

፭ኛ:- ኢትዮጵያዊው፡ እመንደር፥ ወይም፡ እከተማ፥ ወይም፡ እማረፊያው እስኪደርስ፡ "ልጠብቅ!" ሳይል፡ ገና፡ በሠረገላው እየተጓዙ ሣሉ፡ በመንገዳቸው ዳር፡ ውኃ ያለበት ሥፍራ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲያጋጥመው፡ ወደእግዚአብሔር መንግሥት የሚያስገባውን ሥርዓተ ጥምቀት ለመፈጸም የሚያስፈልገው ነገር ውኃ ከኾነ፡ *"እነሆ ውኃ! እንዳልጠመቅ የሚከለክለኝ ምንድር ነው?"* ብሎ፡ እንደገና፡ ራሱ፡ ሓዋርያውን መጠየቁ፥

፮ኛ:- ኢትዮጵያዊው፡ *"በፍጹም ልብህ ብታምን፡ ተፈቅዷል!"* የሚለውን መልስ፡ ከሓዋርያው ሲያገኝ፡ እምነቱ፡ ፍጹም በመኾኑ፡ ሠረገላው፡ ወዲያው እንዲቆም አዘዘ፡ ኹለቱም፡ ወደውኃው ወርደው፡ መጠመቁ፥

፯ኛ:- ከውኃው ከተመለሱ በኋላ፡ ሓዋርያው ፊልጶስ፡ የተላከበትን ተግባር ስለፈጸመ፡ የእግዚአብሔር መንፈስ እንዳመጣው፡ ነጥቆ ሲወስደው፡ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ ከደስታው ብዛት የተነሣ፡ የሓዋርያውን ከአጠገቡ በድንገት መሠወር ሳያስተውል፡ ወደአገሩ የጀመረውን ጉዞ መቀጠሉ ናቸው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ አቤሜሌክ፡ ይህን ኹሉ እውቀት፡ አስቀድሞ፡ ከወዴት አገኘው? ይህንስ ተቀዳሚ ዝግጅት ለማድረግ፡ እንዴት ቻለ? የመጽሐፉን ቃልና የሐዋርያውን የፊልጶስን ትምህርትስ፡ ያለጥያቄና መልስ፡ በቀላሉ ለመቀበል፡ ለምን የበቃ ኾነ?

እግዚአብሔር፡ እንደቃል ኪዳኑ፡ በልቦናው ጽፎ ካስተማረው ጋር፡ ራሱም፡ ኢትዮጵያዊው አቤሜሌክ፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት፡ አስቀድሞ ያወቀውና በቅድሚያ የተሰናዳበት፥ ከበፊት የተረዳውና የተማረው ነገር ቢኖር አይደለምን? ይኸውም፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ኢትዮጵያዊነት ማለት ነው። ደግሞም፡ *"ትውልዱንስ ማን ይናገረዋል?"* የሚለውን፡ የነቢዩን ቃል፡ ኢትዮጵያዊ በኾነው ሰውነቱ ላይ ያደረው መንፈስ ቅዱስ፡ ተርጕሞና ሕያው አድርጎ ማናገሩ አይደለምን? በዚህ ጊዜ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እነዚያን፡ ከትንሣኤው በኋላ፡ አይተውት ያመኑበትን ደቀ መዛሙርቱን እንኳ ሳያመሰግን፡ *"ሳያዩ የሚያምኑብኝ፡ ብፁዓን ናቸው!"* ያለው ቃሉ፡ እነሆ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በዚህ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ላይ፥ በእርሱም ምክንያት፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እስከዛሬ፥ ወደፊትም፡ እስከዓለም ፍጻሜ፡ በመላዎቹ ኢትዮጵያውያን ላይ ተፈጻሚ ኾኖ ሊገኝ በቃ።[፻፳፯]

ለብፅዕና የሚያበቃው፡ ኢትዮጵያዊው ሃይማኖትና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን።

ጥያቄ:- *ኢትዮጵያዊው ሃይማኖት፡ "ሳያዩ የሚያምኑብኝ፡ ብፁዓን ናቸው!" ለሚለው መለኮታዊ ጸጋና ክብር፡ "የሚያበቃ ኾነ!" ማለትህ ነውን?*

መልስ:- አዎን! ኢትዮጵያውያን፡ ማናቸውንም መከራ፡ በትሕግሥት ታቅቀመው፡ ከመጀመሪያው እስከመጨረሻው ድረስ ያሉትን፡ ሰባቱን ቅዱሳት ኪዳናት፡ በሕይወታቸው በመግለጥ፥ በመጠበቅና ከትውልድ ወደትውልድ በማስተላለፍ ያሳዩት ያልተበገረ ጽናት፡ ምንጊዜም ሳይናወጽ እንደነበረ ቀጥሏል። በረዥሙ ህልውናቸው ጐዳና ላይ የገጠማቸውንም፡ እያንዳንዱን የፈተና ዘመን፡ እያሸነፉ ሊያልፉ የቻሉት፡ ለብልሃቱም ኾነ ለመፍትሔው፡ ሰብአዊው ጥበብ በፈለሰፈው፡ በረቂቁና በግዙፉ የኃይል መሣሪያና ሀብት በመጠቀም ሳይኾን፡ በእግዚአብሔር መንፈሳዊ ጥበብ፥ ሀብትና ኃይል በመተማመን ብቻ ነበር። ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ቃል ኪዳን ለመጠበቅ ሲሉ የፈጸሙት፡ ይህን የመሰለው፡ ሃይማኖታዊ ምግባራቸው፡ እንዲህ፡ እንደብረት ሰንሰለት ተጠናክሮ ሳይቋረጥ ሊቀጥል የቻለበት ምክንያት፡ ሥውር አይደለም፤ *"ካላየሁትና ካልዳሰስኩት አላምንም"* ላለው ለደቀ መዝሙሩ፡ ለቶማስ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"አንተ ስላየኸኝ አምነሃል፤ ሳያዩ የሚያምኑ፡ ብፁዓን ናቸው!"* ብሎ የተናገረው ቃሉ፡ ይህን እውነታ ገልጾና አረጋግጦ ያስረዳል።

ይህ የጌታ ቃል፡ እውን ኾኖ ሲፈጸም ለማየት፡ ረዥም ጊዜን አልወሰደም። ይህም፡ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ "አቤሜሌክ"፡ መንፈስ ቅዱስ፡ ቀደም ብሎ አስተምሮት ካገኘው እውቀት፥ በእርሱም መሪነት፡ ስለኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከመጽሓፍ ካነበበውና ከፊልጶስ አንደበት፡ በቃል ተነግሮት ከሰማው በቀር፡ በአካል ገዝፎ ያየውና የተመለከተው አንዳች ነገር ሳይኖር፡ በፈጸመው፡ ትንግርታዊ የሃይማኖት ምግባር ተከሥቷል። ይኸውም፡ *"ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደኾነ አምናለሁ"* ሲል የሰጠው ፈጣን የሃይማኖት መልስና የጥምቀቱ ሥርዓት፡ እዚያው እመንገዱ ላይ እንዳሉ እንዲፈጸምለት፡ ለሓዋርያው ፊልጶስ፡ ወዲያው ያቀረበው ጥያቄ፡ ከላይ የተጠቀሰው፡ የጌታ ቃል፡ በገሃድ ለመድረሱ፡ ፍጹም ማስረጃ መኾኑ ነው።

ደግሞም፡ ይህ ኢትዮጵያዊ፡ እግዚአብሔር እንደቃል ኪዳኑ፡ ለሚያምኑበት በሰጠው ጸጋ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ ሲያያዝ የደረሰውንና ይዞት የኖረውን፡ የቅዱሱን ኪዳን ሃይማኖቱን፡ አኹን፡ የራሱ፡ ኢትዮጵያዊ ወንድሙ የኾነው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ባስገኘለት አዲስ ኪዳን አድሶና አጽንቶ ሊቀጥል የቻለው፡ በሰው ትምህርትና ኃይል ሳይኾን፡ በመንፈስ ቅዱስ አስተማሪነትና አጋዥነት መኾኑን፡ ይኸው ኹናቴ ያረጋግጣል። ይህ እውነታ የማይታበል መኾኑንም፡ ያን የመሰለው የመንፈስ ቅዱስ መለኮታዊ ሥራ፡ እንኳንስ፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖት፡ ከእግዚአብሔር ጋር ተሣሥረው ለኖሩት ኢትዮጵያውያን ቀርቶ፡ ለአሕዛብ ጭምር የተፈጸመላቸው መኾኑን፡ *"ከጴጥሮስ ጋር የመጡት ኹሉ፡ ከተገረዙት ወገን የኾኑ ምእመናን፡ በአሕዛብ* (በእነቆርኔሌዎስ) *ላይ ደግሞ፡ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ስለፈሰሰ ተገረሙ!"*[፻፳፰] የሚለው የመጽሓፍ ቃል ያስረዳል።

ከዚህም በላይ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በምድር ላይ እየተመላለሰ፡ ገና በማስተማር ላይ እያለ፡ *"ሰዎች፡ እኔን፡ ማን ይሉኛል?"* ብሎ፡ ደቀ መዛሙርቱን ጠይቋቸው፡ *"'ከነቢያት፡ አንዱ ነው!' ይሉሃል፤"* ባሉት ጊዜ፡ *"እናንተስ፡ ማን እንደኾንሁ ትላላችሁ?"* ብሎ፡ መልሶ ላቀረበላቸው ጥያቄ፡ ከእነርሱ፡ አንዱ ከኾነውና አብሮት፡ በአጠገቡ ከነበረው፡ ከቅዱስ ጴጥሮስ ያገኘው መልስ፡ *"አንተ፡ ክርስቶስ፡ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ነህ!"* የሚለውን ነበር። በዚህ ጊዜ፡ ጌታችን፡ በሰጠው መልስ፡ *"የዮና ልጅ ስምዖን ሆይ! በሰማያት ያለው፡ አባቴ እንጂ፡ ሥጋና ደም፡ ይህን አልገለጠልህምና፡ ብፁዕ ነህ! እኔም እልሃለሁ፤ 'አንተ ዓለት ነህ፤ በዚችም ዓለት ላይ፡ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራታለሁ፤'"* የሚለውን መለኮታዊ ቃል ኪዳን አግኝቷል።

እንደዚሁ ኹሉ፡ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ አቤሜሌክ፡ *"ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የእግዚአብሔር ልጅ እንደኾነ አምናለሁ!"* ብሎ በተናገረ ጊዜ፡ በዚያች ቅጽበት፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"ሳያዩ የሚያምኑብኝ፡ ብፁዓን ናቸው!"* ካለው የበረከት ቃሉ ጋር፡ አይቶት ላመነበት፡ ለቅዱስ ጴጥሮስ፡ የሰጠው ቃል ኪዳን፡ ሳያዩት ላመኑበት ኹሉ፤ በተለይም፡ ቀደም ብሎ[፻፳፱] ለኢትዮጵያውያን፡ በበለጠ ተፈጻሚ ኾነ።

እንዲህ: በቅዱሱ ኪዳን: ለምልሞና አብቦ የኖረውን: የዚህን ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ: ሕያው ሰውነት መድረክ አድርጎ: እግዚአብሔር: ለዘለዓለም ፍሬ ያበቃውን: ሃይማኖታዊ ምግባር: ከሓዋርያው ቶማስና ከአይሁድ የሃይማኖት ምግባራት ጋር ሲያነጻጽሩት: በምንም መልኩ: ሊመዝኑት ያዳግታል፤ ይኹን እንጂ: እጅግ የራቀና የከፋ ከኾነው: ከአይሁድ ይልቅ: የቶማስ ሃይማኖት: የተሻለ ኾኖ ይገኛል።

ቀደም ብላ: በእግዚአብሔር ወልድ: በአዳምና በሔዋን: በኪዳነ ልቦና ተመሥርታና በኪዳነ ኦሪት ተጠናክራ: በመጨረሻ: በኢየሱስ ክርስቶስ: ለኪዳነ መንፈስ ቅዱስ የበቃችው: የእግዚአብሔር መንግሥት የኾነችው ኢትዮጵያ: በዚህ: ፍጹም በኾነው: በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ: የሃይማኖትና የምግባር ፍሬ: በቤተ ሕዝብነቷ÷ በቤተ ክህነቷና በቤተ ምልክናዋ አቋምና ሥርዓት: እነሆ: ከፍጹምነት ደረሰች። ይኸውም: እስከዚያን ጊዜ ድረስ: በኢትዮጵያውያን ዘንድ: በኪዳነ ልቡናና በኪዳነ ኦሪት ጸንታ የቆየችው: የቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖት: በዚያች አፍታ: በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ ተፈጽማና ሰሚን: በአዲሱ የኪዳነ ምሕረት ለጋሽ: በኢየሱስ ክርስቶስ አድሳ: ቤተ ክህነቷን: "የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን" አሰኘች ማለት ነው።

ስለዚህ: ኢትዮጵያ: በዚች የቤተ ክህነት ዘርፏ አማካይነት: ዘመነ አበውንና ዘመነ ነቢያትን: አልፋ÷ እንዲህ እያደገች መጥታ: ከዘመነ ሓዋርያት ከደረሰች በኋላ: ጥንት: በኪዳነ ልቡና የመሠረታት መሪዋ÷ ባለቤቷና ሊቀ ካህናቷ ኢየሱስ ክርስቶስ: በራሱና በእናቱ ኢትዮጵያዊ ቤተ መቅደስነት: ከፍጹምነት ደረጃ ያበቃት: የመጀመሪያዋና እውነተኛዋ ቤተ ክርስቲያን ናት። እንዲህ ናት እንጂ: አንዳንዶች እንደሚሉት: ከክርስቶስ ልደት በኋላ: በ፬ኛው ምዕት ዓመት የተቋቋመች አይደለችም።

በዚህ አንጻር ደግሞ: "የአብርሃም ልጆች ነን!" የሚሉት አይሁድ: ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ: በመካከላቸው ተወልዶ: ነቢያት የተናገሩለት: እርሱ መኾኑን በማረጋገጥ እያስረዳቸውና ትምህርቱን ከአንደበቱ እየሰሙ÷ እግዚአብሔር ብቻ ሊያደርግ የሚችለውንም ተአምራትና ኃይል: በቃሉ በመፈጸም: በገሃድ እያሳያቸው: አብሩዋቸው የኖረ ሲኾን: በእርሱ አለማመናቸው ብቻ ሳይኾን: *"ራሱን: የእግዚአብሔር ልጅ አድርጓልና: እንደሕጋችን: ሊሞት ይገባዋል!"* ብለው: ይዘው: እንዲገድለው: ለአረማዊው: ለጲላጦስ: አሳልፈው ሰጡት። ጲላጦስም: *"ንጉሣችሁን ልስቀለውን?"* ብሎ በጠየቃቸው ጊዜ: *"ለእኛ: ከቄሣር በቀር: ንጉሥ የለንምና: ስቀለው! …ደሙ: በእኛና በልጆቻችን[፻፴] ላይ ይኹን!"* ብለው: እንዳስገደሉት: ወንጌላውያን ጽፈዋል።

ኢትዮጵያውያን ግን: ገና ቀድሞ: እግዚአብሔርን: በኪዳነ ልቡና: እያመለኩ ሣሉ: አባታቸው መልከ ጼዴቅ በቈረቈራት: በኢየሩሳሌም: እግዚአብሔር: በእስራኤል ሕዝብ ላይ ያነገሠው: "ሰሎሞን" የተባለ ንጉሥ: ለእግዚአብሔር: ቤተ መቅደስን እያሳነጸ መኾኑን ሰሙ።

ምዕራፍ ፩፤ ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት፤ ሰባተኛው ቃል ኪዳን፤ ኪዳነ ምሕረት፤ ለብፅዕና የሚያበቃው፡ ኢትዮጵያዊው ሃይማኖትና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡፡

በዚያን ጊዜም፡ በመንፈሳዊ ደስታ ተመልተው፡ ያ ዜና፡ እውነት መኾኑን ለማረጋገጥና ሥራውን ለማየት፡ ዝናዋን፡ ራሱ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረላት ንግሥታቸው፡ ማክዳ ሳትቀር፡ በጋዛ በኩል፡ ወደዚያ፡ ወደምድረ ከነዓን ተጓዙ፡፡ እዚያም ደርሰው፡ ባዩት ቁም ነገርና ባገኙት የሥራ ፍሬ፡ የተሰማቸው መንፈሳዊ ደስታ፡ የቱን ያህል ጥልቅና ጽኑ እንደነበረ፥ የዚያን ጊዜዎቹ ኢትዮጵያውያንም፡ ምን ዓይነት ሃይማኖት የነበራቸው ሕዝብ እንደነበሩ፥ ለምንስ፡ እስከኢየሩሳሌም ድረስ እንደተጓዙ፥ ራሳቸው፡ እስራኤላውያን፡ ስለንግሥተ ሳባ ጉዞ የጻፉት፡ የቅዱሳት መጻሕፍት ቀዳማዊው ክፍል የኾነው፡ ብሉዩ ኪዳን፡ በሚበቃ መዝግቦታል፡፡

እርሱም፡ እንዲህ ይላል፡- *"የሳባም ንግሥት፡ በእግዚአብሔር ስም የወጣለትን፡ የሰሎሞንን ዝና በሰማች ጊዜ፡ በእንቆቅልሽ ትፈትነው ዘንድ መጣች፡፡ ...ሠርቶት የነበረውን ቤት፥ ...በእግዚአብሔርም ቤት የሚያሳርገውን መሥዋዕት ባየች ጊዜ፡ ነፍስ አልቀረላትም፡፡*

"'...አንተን የወደደ፥ በእስራኤልም ዙፋን ያስቀመጠህ፡ አምላክህ እግዚአብሔር፡ የተባረከ ይኹን! እግዚአብሔር፡ እስራኤልን ወድዶታልና! ስለዚህ፡ ፍርድና ጽድቅ ታደርግ ዘንድ፡ ንጉሥ አድርጎ አስነሣህ፡፡'"

በዚያን ዘመን፡ በጣዖትና በልዩ ልዩ ባዕድ አምልኮ ተውጦ ከነበረው የአካባቢያቸው ዓለም ተለይተው፡ በእግዚአብሔር የሚያምኑና እርሱን ብቻ የሚያመልኩ፥ በክህነትም የሚያገለግሉት፡ ካህኑን ዮቶርን የመሰሉት፡ የመልከ ጼዴቅ ልጆች የኾኑት ኢትዮጵያውያን ብቻ ስለነበሩ፡ ስለንጉሥ ሰሎሞን የሰሙት ዜና፡ እውነት መኾኑን ለማጣራትና ለማረጋገጥ፡ ቀደም ብሎ እንደተገለጠው፡ ራሷ ንግሥቲቱ ማክዳ፡ ወደኢየሩሳሌም ተጉዛ፡ ራሱን፡ ንጉሥ ሰሎሞንን፡ በተለያየ ዘዴና ስልት፡ በቃል ጥያቄ፡ ሃይማኖቱን መረመረችው፤ *"በእንቆቅልሽ ፈተነችው!"* ማለት፡ ትርጉሙ ይህ ነውና፡፡ ከዚያ በኋላ፡ ሰሎሞን የሠራቸውን የቤተ መንግሥት ሕንፃዎች፡ እየተዘዋወረች ጎበኘች፤ የደነገጋቸውንም ሥርዓቶች፡ በሥራ ላይ ሲውሉ ተመለከተች፤ አደነቀችም፡፡ ባሳነፀው ቤተ መቅደስ ተገኝታ፡ ለእግዚአብሔር የሚያሳርገውን መሥዋዕት ባየች ጊዜ ግን፡ ከተሰማት ኹለንተናዊ ደስታ የተነሣ፡ ልትሞት ደረሰች፤ *"ነፍስ አልቀረላትም!"* ማለት፡ ትርጉሙ፡ "በደስታ ሞትሁ!" ወይም፡ "ነፍሴ ጠፋ!" እንደሚለው የአነጋገር ዘዬ ዓይነት መኾኑ ነውና፡፡ ንግሥቲቱ ማክዳ፡ ባየችውና ባገኘችው ኹሉ ስለተደሰተች፡ ንጉሡን ሰሎሞንን አሞገሰችው፤ የወሰደችለትንም ስጦታ አበረከተችው፡፡

በመጨረሻም፡ ለምታመልከው ፈጣሪዋ፡ ለልዑል እግዚአብሔር፡ ምስጋናዋን አቀረበች፤ እንደእርሷና እንደሕዝቧ፡ በእግዚአብሔር የሚያምን ንጉሥና ሕዝብ መኖሩን አሳይቷታልና፤ በእርሷና በንጉሡ አማካይነት፡ ኹለቱን የሕዝብ ወገኖች አገናኝቷቸዋልና፡፡ እንዲህ አድርጎ፡ የመጣችበትን ዓላማዋን አስፈጽሞ፡ ደስ ስላሰኛት፡ እግዚአብሔርን አመሰገነች፡፡[፻፵፮]

ይህች ንግሥት ማክዳ፡ ወደአገርዋ፡ ወደኢትዮጵያ ከተመለሰች በኋላ፡ እግዚአብሔር፡ ለንጉሡ ለቅዱስ ዳዊት፡ የሰጠውን ቃል ኪዳኑን ጠብቆ፡ እንዲፈጸም የሚያደርግበትን ጥበብ፡ በእርሷና በልጁ፡ በሰሎሞን ግንኙነት ምክንያት፡ አከናውኖት ኖሮ፡ እነሆ፡ ንግሥቲቱ ማክዳ፡ በኢየሩሳሌም ሣለች፡ ከንጉሡ ከሰሎሞን የፀነሰችውን ሕፃን ወለደች፡፡ እርሱም፡ ወንድ ልጅ ስለነበረ፡ ስሙ፡ "ምኒልክ" ("ምን ይልክ"፡ "ምን ይልቅ" ፡ ወይም፡ "የንጉሥ ልጅ" ለማለት፡ "እብነ መለክ") ተባለ፡፡ ይኸው ልጇ፡ አካለ መጠን ባደረሰ ጊዜ፡ አባቱን አይቶ የሚመለስ መኾኑን፡ ቃል አስገብታው፡ ወደኢየሩሳሌም ላከችው፡፡ ልጇ ምኒልክም፡ ቃሏን ጠብቆ፡ የእስራኤል በኵራትና ምርጦች ከኾኑት ወገኖች ጋር፡ ወደእናቱና ወደአገሩ ተመለሰ፡፡

በዚያን ጊዜ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በቀዳማዊ ምኒልክ አማካይነት ወደአገራቸው ያመጡት፡ የዳዊትን የቃል ኪዳን "ሥጋዊ ዘር" ብቻ ሳይኾን፡ ለኪዳኑ አሪት ሃይማኖት፡ መሠረት የኾነችውን፡ "ታቦተ ጽዮን"ን ጭምር እንደነበረ፡ ቀደም ብሎ ተገልጧል፡፡ አስቀድሞ በነበረው፡ በኪዳኑ ልቡና አምልኳቸው ላይ ጸንቶ በቀጠለው፡ በዚህ፡ በኪዳኑ አሪቱ ሥርዓተ አምልኳቸው፡ የነቢያት ትንቢት የሚፈጸምበትን ጊዜ፡ በታላቅ ጉጉት ይጠባበቁም ነበረ፡፡

ይህ ተስፋ የደረሰ መኾኑን፡ የአዲስ ኪዳኑ "አቤሜሌክ" በተባለው፡ በኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ወገናቸው አማካይነት፡ ዜናውንና እርሱ፡ ለብፅዕና የበቃበትን ጥምቀቱን ጭምር ሲሰሙ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የእግዚአብሔር ልጅ መኾኑን፡ በመልከ ጼዴቅ ሹመትም፡ ዘለዓለማዊ ሊቀ ካህናትነቱንና ንጉሠ ነገሥትነቱን፡ ያለአንዳች ማመንታትና መዘግየት፡ ወዲያው፡ በሃይማኖት ተቀበሉ፡፡

ኢትዮጵያውያን፡ እንዲህ አድርገው፡ በቅዱሱ ኪዳን የክርስትና ሃይማኖታቸው ጸንተው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናትነትና ንጉሠ ነገሥትነት፡ በቅድስት ድንግል ማርያምም ቤተ መቅደስነትና ንግሥትነት፡ "ሥዩመ/ሥይምተ እግዚአብሔር" እያሉ፡ በሚቀቧቸው አጼዎችና ንግሥቶች መሪነትና በአኵስም ጽዮኑ ንቡረ እድ፡ ቋሚ ተጠሪነት፡ ለቤተ ሕዝቡ፡ ቢትወደዱን፡ ለቤተ ክህነቱ፡ እጨጌውን፡ ለቤተ ምልክናውም፡ ጸሓፌ ትእዛዙን፡ በእየዘርፉ መንበሮች ላይ፡ በእልቅና እየመረጡና እየሾሙ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው አገራቸው፡ በኢትዮጵያ፡ ህልውናቸውን ቀጠሉ፡፡ የኋላ ኋላም፡ የቤተ ክርስቲያንን ሥርዓት፡ ብቁና የተሟላ ለማድረግ፡ የሚረዷቸውን "ጳጳሳት"፡ ስጦታና ገጸ በረከት እየላኩ፡ ከግብፅ ቤተ ክርስቲያን ሲያስመጡ ኖሩ፡፡

የክርስትና እምነት መሠረት የኾነው፡ ኪዳነ መንፈስ ቅዱስ፡ ወደኢትዮጵያ መጥቶ፡ ኢትዮጵያውያን የተቀበሉት፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዐርጎ፡ መንፈስ ቅዱስ በወረደበት፡ በመጀመሪያው ዘመን መኾኑ፡ እንዲህ፡ ተረጋግጦ እየታወቀ፡ ክርስትና፡ ወደኢትዮጵያ የገባው፡ ከክርስቶስ ልደት በኋላ፡ በ፬ኛው ምዕት ዓመት እንደኾነ ለማስመሰል፡ የሚደረገው ሙከራ፡ ሕያው ከኾነው፡ ከእውነተኛው የኢትዮጵያ ዜና መዋዕል የራቀ፡ ታላቅ ስሕተት መኾኑን፡ ራሱ፡ የአዲሱ ኪዳን ቅዱስ ቃል ይመሰክራል፡፡

ያ ዘመን ግን፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያ ሰፍኖ እንደሚገኘው ዓላዊ (የክህደት) ሥርዓት፡ በ፲፱፻፴ ዓመተ ምሕረት ግድም፡ በአገሪቱ ይገዛ የነበረው አረማዊ መንግሥት፡ ይህን፡ የቅዱሱን ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ሃይማኖት፡ በይፋ ተቀብሎ ያወጀበትና በግብፅ ቤተ ክርስቲያን የተሾመው የመጀመሪያው ጳጳስ፡ ወደኢትዮጵያ የገባበት ብቻ ነበር። ይህ የጠላትነት ሙከራ፡ "ኢትዮጵያ" የሚለውን፡ በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ተጽፎ የሚገኘውን፡ የታወቀ ስያሜ፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በተለያየ ትርጓሜ ለማዛባትና በሌላ አገር ስም ለመተካት፡ ከሚፈጸመው ደባ ጋር ይመሳሰላል።

ስለዚህ፡ እግዚአብሔር፡ ጥንት፡ በዘመነ ብሉይ፡ በመልከ ጼዴቅ፡ የእውነትና የሰላም ሰውነት ላይ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ በኪዳን ልቡና፡ የተከለው፡ የማዕርገ ክህነት ተክል፡ በእንዮቶር ሥልጣነ ክህነት፡ ለምልሞና በኪዳነ አሪቱ ሥርዓት፡ በእነሌዋ ካህናት አዛርያስ፡ አብቦ ከቆየ በኋላ፡ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ፡ በአቤሜሌክ ሃይማኖትና ጥምቀት፡ ለኪዳነ መንፈስ ቅዱስ በቃ። ከዚያም፡ ኢትዮጵያዊነትን የተቀበለውን፡ "ፍሬምናጦስ"ን፡ ወደእስክንድርያ ልኮት እስከነበረው፡ እስከሊቀ ካህናት እንበረም ድረስ ቀጥሎ፡ በአኵስም ንቡራን እድና ኢትዮጵያውያን እጨጌዎች አማካይነት፡ እስከዘመናችን ደርሷል። በዚህም፡ ኢትዮጵያውያን፡ እንደሌላው ይዞታቸው ኹሉ፡ ለአዲስ ኪዳኑ ሥልጣነ ክህነትም ባለቤትነት፡ የሚቀድማቸው፡ ሌላ ተወዳዳሪ ሕዝብ አለመኖሩን አረጋግጠዋል።

ይህ፡ የቅዱሱ ኪዳን አካል የኾነውና በሊቀ ካህናትነት ደረጃ፡ ከትውልድ ወደትውልድ ሲተላለፍ የኖረው "ማዕርገ ክህነት"፡ እነሆ፡ ያለማቋረጥ፡ ሲያያዝ መጥቶ፡ በእግዚአብሔር ቸርነት፡ ለዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ፡ ሕያው ውርስ ሊኾን ችሏል።

በእነዚህ ኹሉ ምክንያቶች በቂ ማስረጃነት፡ የኢትዮጵያ "ቤተ ክርስቲያን"፡ ከቀሩት የዓለም አብያተ ክርስቲያን ጋር፡ ኋላ፡ በዘመነ ሐዲስ፤ እንዲያውም፡ በ፬ኛው ምዕት ዓመታት የተቋቋመች ለማስመሰል ተብሎ፡ በባዕዳን የተሰጣት፡ "ኦርቶዶክሳዊት" የሚለው መለያ ስያሜ፡ ለእርሷ ሊኾን አይገባም። ከስፈለጋት፡ "ተዋሕዶ" የሚለው ቃል ይበቃታል። በዘመነ አበው፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከዘመነ አሪት፡ ከዚያም፡ እስከዘመነ ሐዲስ፡ ባልተቋረጠ ህልውና፡ የኖረች በመኾኗ፡ **"የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን"** ተብላ፡ እውነተኛውንና ሕያው የኾነውን መጠሪያ ልትይዝ ይገባል።

እንግዲህ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በእናቱ፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ምክንያት፡ በሥጋዊ ዘሩ፡ በሥልጣነ ክህነቱና በሥርወ መንግሥቱ፡ ከእነርሱ፡ ከኢትዮጵያውያን ጋር፡ ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ፡ እንዲህ፡ የተሣሠረ ዝምድናና ግንኙነት ያለው ወገናቸው መኾኑን፡ ለራሳቸው፡ በሃይማኖት ተቀብለው፡ ለሌላውም ኹሉ አሳውቀዋል።

በዚህ መሠረት፡ ኢትዮጵያውያን፡ <u>"ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ፥ ካህኑ ለዓለም፥ በከመ ሢመቱ ለመልከ ጼዴቅ፤ ንጉሠ ጽዮን፥ ወንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ።"</u> የሚለውን ቃለ ዓርማ፡ ለእርሱ ሰጥተው፡ አምላካቸውና መድኃኒታቸው ብቻ ሳይኾን፡ ሥጋዊና መንፈሳዊ፥ ምድራዊና ሰማያዊ፥ የዛሬና የዘለዓለም ሊቀ ካህናታቸውና ንጉሠ ነገሥታቸው ጭምር መኾኑን፤ ለእናቱም፡ <u>"ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር፤ ድንግል ማርያም፥ እሙ ወእምነ፤ ንግሥተ ጽዮን፥ ወንግሥተ ነገሥታት ዘኢትዮጵያ።"</u> የሚለውን ቃለ ዓርማ ሰጥተው፡ እናታቸውና እመቤታቸው ብቻ ሳትኾን፡ ሥጋዊትና መንፈሳዊት፥ ምድራዊትና ሰማያዊት፡ የዛሬና የዘለዓለም አገራቸውና ንግሥታቸው ጭምር መኾኗን፡ ለራሳቸው በሃይማኖት፥ ለዓለምም በይፋ፡ አረጋግጠው ማሳወቃቸው፡ ፍጹም ተገቢነት ያለው አድራጎት ኾነ።

በምድር ላይ ከሚኖሩ ሕዝቦች መካከል፡ በዘመነ ብሉይ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ የተገለጹትን፡ ስድስቱን የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳናት፥ በዘመነ ሐዲስም፡ በድንግል ማርያምና በኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከፍጻሜ የደረሰውን፡ ዘለዓለማዊዉን ቃል ኪዳን፡ ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ፡ በገዛ ፈቃዳቸውና ፍላጎታቸው፥ ምርጫቸውና ውሳኔያቸው፡ በሙሉ ተቀብለውና እስካኹን፡ በጽኑ ፍቅር ጠብቀው ለመገኘት የበቁ፡ ኢትዮጵያውያን ብቻ በመኾናቸው፡ ነቢዩ አሞጽና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለተናገሩዋቸው ቃላት፡ የተገቡ መኾናቸውን አስመስክረዋል።

ጥያቄ፦ *"ታዲያ፥ እኛስ፡ በኢትዮጵያዊነታችን፡ ይህን ቃል ኪዳን አክብረን ፈጽመናልን?"*

መልስ፦ ይህም፡ እናንተው፡ ለእየራሳችሁ፡ የምትመልሱት ጥያቄ ነው።

ምዕራፍ ፮

"ኢትዮጵያዊነት" ተከሥቶበት የኖረው፡ ስምና ህልውና።

ጥያቄ:- *"ኢትዮጵያ" ከሚለው ስም ጋር የተዘምዶ ግንኙነት አላቸው ከተባሉት፡ ቀደም ብለህ ከጠቀስህልን ቃላት መካከል፡ በመጨረሻ ስለተወሳው፡ "ዐምሐራ" ስለሚለው መጠሪያ ቃል፡ በዝርዝር ማወቅ ስለምንፈልግ፡ ተገቢውን ማብራሪያ፡ ሳትቆጥብ ብትሰጠን?*

መልስ:- ይህ፡ "ዐምሐራ" የሚለው፡ ሕዝባዊ የመጠሪያ ቃል፡ ከ"ኢትዮጵያዊነት" ጉን፡ አገር-በቀል ኾኖና ረዥም ዕድሜ ባለው፡ የህልውና ሓረግ ተሣሥሮ የኖረ በመኾኑ፡ አዎን፡ ለተነሣንበት አርእስት፡ በእርግጥ፡ የበለጠ አግባብነት አለው። አግባብነቱም:-

፩ኛ፡ ስለ"ኢትዮጵያዊነት" ምንነትና ባሕርይ፡ በቀላሉ ለማስረዳት፥ ስለዕድገቱም አካኼድና የመጨረሻ ብቅዓት፡ በተጨባጭ ለማስገንዘብ፡ የማያፈናፍን ምስክርነት ያለው በመኾኑ ነው።

፪ኛ፡ "ኢትዮጵያዊነት" የቆመለትን እምነት የሚጻረሩ፡ አንዳንድ ባዕዳንና የአገር ተወላጆች፡ በዛሬው ዘመን፥ በቅርቡም፡ እስካለፈው ምዕት ዓመት ድረስ፡ በሕዝቡና በአገሪቱ ላይ ሊጭኑ ያቀዱትን፡ የእየራሳቸውን የገዢነት ቀንበርና የግል ጥቅም ፍላጎታቸውን ዓላማ፡ እውን ለማድረግ ሲሉ፡ ስለዚሁ፡ "ዐምሐራ" ስለሚለው አገር-አቀፍ የሕዝብ መጠሪያ ስም፡ ኾን ብለው የፈጠሩት፡ እጅግ የረቀቀ፥ የስሕተትና የቅራኔ ትርጓሜ ስላለ ነው። ስለዚህ፡ እዚህ ላይ የተለየ ትኩረት ተሰጥቶት፡ የቃሉን ምንጭና እውነተኛ ትርጉም በሚመለከት፡ በቂ ማስረጃዎችን ከማቅረብ ጋር፡ ስለቃሉ ዓቢይ ቁም ነገር፡ መተንተንና ማብራራት፡ ግዴታ ይኾናል።

"ዐምሐራ" የሚለው ቃል፡ መልእክትና ትርጉም ባለው ምክንያት፡ በኢትዮጵያ ምድር ለሚኖረው፡ ለአብዛኛው የአገሪቱ ነባር ሕዝብ የተሰጠ ትውፊታዊ ስያሜ ነው። ቃሉ፡ ከግእዝ ተገኝቷል። በግእዝ፡ "ዐም" ማለት፡ "ሕዝብ"፥ "ሐራ" ማለት ደግሞ፡ "ነጻ" ማለት ነው። ስለዚህ "ዐምሐራ" የሚለው ስያሜ፡ የቃል ለቃል ትርጉሙ፡ "ነጻ ሕዝብ" ማለት ሲኾን፡ ይኸው ትርጉም፡ የእውነተኛ ኢትዮጵያዊን ማንነት ከሚገልጹት ዓበይት ባሕርያት መካከል፡ አንዱ መኾኑን፡ በግልጽ ያመለክታል። ይህ ስያሜ፡ በአዳምና ሔዋን ልሳንነቱ፡ የነጻ ሕዝብነት መታወቂያ የኾነውን፡ "ግእዝ"ን፡ ቋንቋቸው አድርገው፡ ከዚያ በፊት ይኖሩ የነበሩት ኢትዮጵያውያን፡[፲፬] ራሳቸውን፡ "አግዓዝያን" ብለው የሚጠሩበትን ስም እንደተካ ይታመናል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

የዐምሐራው ኅብረተሰብ፡ መነጋገሪያው ያደረገው ቋንቋ፡ "ዐምሐርኛ" ተብሏል። የዚህ ኅብረተሰብ፡ የቃል ብቻ ሳይኾን፡ የጽሕፈት መገናኛው ጭምር የኾነው፡ ይህ ልሳን፡ ግንዱ፡ ግእዝ ቢኾንም፡ በጋብቻና በልደት እንደተዋሓደውና የቋንቋው ባለቤት እንደኾነው ሕዝብ ኹሉ፡ ዐምሐርኛም፡ ብሔር-አቀፍ ኾኖ፡ በአገሪቱ ውስጥ በሚነገሩት፡ አያሌና የተለያዩ በኾኑ ልሳናት፡ ራሱን ሲያበለጽግ የኖረ ቋንቋ መኾኑ፡ የቃላቱ ቤተ መዛግብት ያረጋግጣል።

"ዐምሐራ" የሚለው ስም፡ ለምሳሌ፡ አገው÷ አርጎባ÷ አፋር÷ አሮሞ÷ ጉራጌ÷ ጋፋት÷ ሓዲያ÷ ወላይታ÷ ከምባታ÷ ኵናማ÷ ወይም ትግሬ እንደሚባሉት፡ በእየጎጣቸውና በእየክልላቸው÷ በእየእምነታቸውና በእየቋንቋቸው፡ ተለያይተውና ተወስነው፡ በእየስማቸው እንደሚታወቁት ብሔሮች÷ ወይም፡ ሴማውያን÷ ካማውያንና ያፌታውያን ተብለው፡ በመላዋ ምድር ላይ ተሠራጭተው እንደሚኖሩት፡ እንደሦስቱ የሰው ዘር፡ የትውልድ ቅርንጫፎች፡ ይህም ኅብረተሰብ፡ "አንድ ነጠላ ጐሣ ወይም ነገድ ነው" ተብሎ፡ ለእርሱ፡ መለያና መታወቂያ ይኾን ዘንድ የተሰጠ ስያሜ አይደለም።

በሌላ አገላለጽ፡ ዐምሐራ፡ የአንድ ጐሣ ወይም የአንድ ነገድ ወይም የአንድ ዘር ወገን አይደለም ማለት ነው። የቃሉ ፍቺ እንደሚያመለክተው፡ ዐምሐራ፡ በኢትዮጵያ ምድር የሠፈሩ÷ ከተለያዩ ጐሣዎች÷ ነገዶች÷ ዘሮች÷ ቋንቋዎች÷ ባህሎች እና/ወይም ሃይማኖቶች የተውጣጡ ወንዶችና ሴቶች፡ እርስ በርሳቸው በመጋባት፡ በሥጋ፡ አንድ የኾኑበት ህልውና ነው፤ በመንፈስም፡ ቀድሞ፡ በኪዳነ ልቦና÷ ቀጥሎ፡ በኪዳነ አሪት÷ በመጨረሻ፡ በኪዳነ ምሕረት፡ የክርስትና ተዋሕዶ ሃይማኖት፡ ከእግዚአብሔር በመወለድ፡ ሥጋቸውና ነፍሳቸው÷ እነርሱም፡ ኹላቸው፡ በአንዱ መንፈስ ቅዱስ፡ ፍጹም አንድ የኾኑበት ሕይወት ነው። በአጠቃላይ፡ "ኢትዮጵያዊነት" የተባለውን፡ ዘለዓለማዊ የህልውና ዓላማ፡ በሕያውነት ከግብ ለማድረስ፡ መለኮታዊዉን ጥሪ፡ በፈቃዳቸው ተቀብለው፡ ለእርሱ፡ በጋራ፡ ቃል ኪዳን የገቡና ለሰውም ኾነ ለዲያብሎስ ተገዢ ከመኾን ነጻ ወጥተው፡ በእግዚአብሔር ሕገ መንግሥት፡ በእኩልነት ፍትሕ በመመራት እየተዳደሩ፡ እንደአንድ ቤተሰብ የሚኖሩበት ሥርዓተ ሀገር ነው።

ዐምሐራው፡ ከላይ እንደተገለጸው፡ እያንዳንዳቸው፡ የየግላቸውን ብሔረኝነትና ጐሠኝነት÷ አምልኮና ልሳን በፈቃዳቸው ትተው፡ ኢትዮጵያዊነትን፡ ከፍጹም ኹለንተናው ጋር፡ በፈቃዳቸውና በሃይማኖት የተቀበሉ፡ እኒያ፡ የኢትዮጵያ ጥንታውያን ባላገሮች ያቋቋሙት ኅብረተሰብ ስለኾነ፡ ቀጥሎ ባለው ሓተታ እንደሚብራራው፡ ይህ ኅብረተሰብ፡ እውነተኛው ኢትዮጵያዊ ኾኖ ለመገኘት በቅቷል።

እንግዴህ፡ ማንኛውም ግለሰብ፡ ወንድ ኾነ ሴት፡ በዚህ ኢትዮጵያዊነት እምኖ፡ የዚህ ኅብረተሰብ አባል ለመኾን፡ በፍጹም ነጻነት ፈቃደኛ ሲኾን፡ የሚፈጸምለት ሥርዓት አለ፤ ይኸውም፡ ከመንፈስ ቅዱስ በመወለድ፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ፡ ለአዲሱ ኪዳን ማኅበራዊ ሕይወት የሚያበቃውን ጸጋ የሚጎናጸፍበት ልዩ ሥርዓት ነው።

ምዕራፍ ፮፤
"ኢትዮጵያዊነት" ተከሥቶበት የኖረው፡ ስምና ህልውና።

እርሱም፡ በሃይማኖት እውቀት፥ በእውነተኛ ንስሓ፥ በክርስትና ጥምቀትና በቅዱስ ቁርባን ምሥጢራት ይፈጸማል። ይህ ሥርዓት፡ ለዚያ ግለሰብ፡ እንደተፈጸመለት፡ ወዲያው፡ ያ ግለሰብ፡ "ዐምሐራ ኾነ!" ይባላል፤ "ክርስቲያን ኾነ!" ወይም "ኢትዮጵያዊ ኾነ!" ማለት ነው። *"ዐምሐራነት"*፡ ኋላ፡ በሥጋ ጋብቻ ጭምር እስኪዋሃዱበት ድረስ፡ *በቅድሚያ፡ እንዲህ በመንፈስ የሚወለዱበት ስለኾነ፡ ጐሣ ወይም ብሔር አለመኾኑ፡ በዚህ ይታወቃል።*

በዚህ ጊዜ፡ ያ ግለሰብ፡ ኢትዮጵያዊነት፡ በሚያስተማምን ቃል ኪዳን፡ ለዘለዓለም የሚያጐናጽፈውን፡ ያን፡ በመለኮታዊ ጸጋ የተገኘውን ሰብአዊ ማዕርግ እንዳይቀዳጅ፡ ከልክሎት ከኖረው፡ ከጠባብ ብሔረኝነትና ከጐሠኝነት፡ ከቋንቋና ከአምልኮ ባዕድ ቁራኝነት፥ ከአንጉል አስተሳሰብም ቀንበር ተላቅቆ፡ የእውቀት ብርሃን የወጣለትና የነጻነትን አክሊል የተቀዳጀው ኅብረተሰብ አባል ለመኾን የበቃ ይኾናል።

ይህ "ዐምሐራ" የመኾን ምሥጢር፡ "ኢትዮጵያዊ" ከመኾን ጋር የሚመሳሰልና እንደ"ኢትዮጵያዊነት" ኹሉ፡ ያልተቋረጠ ትንግርታዊ ሂደት ያለው ኾኖ ኖርዋል። "ዐምሐራ ኾነ" ማለት፡ ከላይ እንደተወሳው፡ "ኢትዮጵያዊ ኾነ" እንደማለት ብቻ ሳይኾን፡ በአኹኑ ጊዜ፡ በፍጥረተ ዓለሙ ዘንድ፡ በይበልጥ እውቅና እንዳገኘውና በመጨረሻው ዘመን፡ የሰውን ዘር እንደገና አዋህዶ፡ ፍጹም አንድ እንደሚያደርገው፡ እንደአዲስ ኪዳኑ ስያሜ፡ "ክርስቲያን ኾነ" ማለትም ነው። በዚህ መሠረት፡ ዐይነተኛው (ማለት አማናዊው ወይም እውነተኛው) ዐምሐራ፡ ዐይነተኛው ኢትዮጵያዊ ወይም ዐይነተኛው ክርስቲያን ነው፤ ዐይነተኛው ኢትዮጵያዊ ወይም ዐይነተኛው ክርስቲያንም፡ ዐይነተኛው ዐምሐራ ነው። እንዲህ ከኾነ፡ እነዚህ ሦስት ስያሜዎች፡ ማለትም፡ ዐምሐራነት፥ ኢትዮጵያዊነት እና ክርስቲያንነት፡ በምሥጢርና በትርጓሜ ይዘታቸው፡ አንዱ ሌላውን ሊተካ የሚችል፡ የተመሳሳይነትና የተወራራሽነት ባሕርይ ያላቸው ቃላት መኾናቸው፡ በግልጽ ይረጋገጣል።

ለዛሬው ኢትዮጵያዊ ትውልድ፡ የዘር ግንድ የኾነው፡ የጥንቱ የዐምሐራ ኅብረተሰብ፡ የኢትዮጵያ ነባር ባላገሮች ከኾኑት፡ ጎዳማን (ቁጥራቸው አናሳ የኾነ) እና ብዙኃን (ቁጥራቸው በርካታ የኾነ) ብሔረሰቦች ተውጣጥቶና ተዋሕዶ የተገኘ መኾኑ፡ ከላይ ተመልክቷል። የዚያ ጥንታዊ ኅብረተሰብ አባሎች የኾኑት፡ እንያ አባቶችና እናቶች፡ ለቅዱሱ ኪዳን አምላክ፡ ለልዑል እግዚአብሔር ፈቃድ፡ ራሳቸውን፡ በሃይማኖት በማስገዛት፡ ዘለዓለማዊዉን በረከትና ጸጋ፡ ለልጅ ልጆቻቸው እንደሚያቀዳጅ የተማመኑበትን፡ የኢትዮጵያዊነትን መሠረት፡ በበለጠ አጽንተው ለመቀጠል፡ በስምምነት የሰጡት ውሳኔና ውሳኔውን በሥራ ላይ በማዋል፡ የፈጸሙት ገድል፡ ለዚህ ግዳጃቸው ከከፈሉት መሥዋዕትነት ጋር፡ እጅግ ብልሆች፥ አርቆ አስተዋዮችና ቆራጦች ለመኾናቸው በቂ ማስረጃ ኾኗቸዋል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

አዎን! የዐምሐራው ኅብረተሰብ፡ ከአዳምና ሔዋን ተነሥቶ፥ በወንድሙ በቃየል የተገደለው፡ የልጃቸው የአቤል ምትክ በኾነው፡ በእሴት፥ ከዚያ፡ በኖኅና በልጆቹ፡ በሴም፥ በካምና በያፌት ነገዶች ውሕደት በተገኘው በመልከ ጼዴቅ አማካይነት ሲወርድ ሲዋረድ የቀጠለው፡ የቅዱሱ ኪዳን ዘር እንደመኾኑ፡ የዚህ ኅብረተሰብ ጥንታውያን አባቶችና እናቶች፡ በሥጋ ለወለዷቸው፡ ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸው፡ በመንፈስ ቅዱስ፡ የእግዚአብሔር ልጆች የመኾንን ክብር፡ በውርስ እንዲረከቡ በማድረግ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም፡ ከፍጹምነት ለደረሰው፡ ለቅዱሱ ኪዳን ሕዝብነት አብቅተዋቸዋል።

እስኪ ዛሬ፡ የትኛው ኢትዮጵያዊ ነው፥ ወይም፡ ከላይ በጥቂቱ በተወሱትና ከእየራሳቸው ጠባብ ብሔረኝነት ጋር ተቆራኝተው በሚገኙት ጐሣዎች ውስጥ አባል ከኾነው ግለሰብ መካከል እንኳ ሳይቀር፡ የትኛው ነው፡ እንኳንስ፡ ከአንድ ነጠላ ጐሣ ይቅርና፡ "ከኹለት ወይም ከሦስት ጐሣዎች ብቻ የተወለድኩ ነኝ" በማለት፡ በሙሉ አፉ ደፍሮ ሊናገር የሚችል? ማንም ሊኖር ከቶ አይችልም። ምክንያቱም፡ ያ ኢትዮጵያዊ ወይም የጐሣ አባል፡ ወንድ ኾነ ሴት፡ በወላጆቹ የትውልድ ግንድ በኩል፡ በጥቂቱ ወደኋላ ኼድ ብሎ፡ የአያቶቹን፥ የቅድማያቶቹንና የምዝላቶቹን የዘር ሓረግ ቢስብ፡ ራሱን፡ የኅብረብሔር ፍሬ፡ ማለት፡ አያሌ ጐሣዎች የተዋሓዱበት ቅይጥ ፍጡር ኾኖ ያገኘዋል። "ዐምሐራ" ወይም "ኢትዮጵያዊ"፡ ከሚያሰኙት ዓብይት ባሕርያት መካከል ደግሞ፡ ይህ፡ የኅብረብሔር ፍሬነት፡ አንዱ፡ ዓይነተኛው ባሕርይ መኾኑን፡ በትኵረት መመልከት ነው።

የዚህ እውነታ አማናዊነትና እርግጠኛነት፡ ባሁኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያ ምድር፥ እንዲሁም፡ በአገር ውስጥ በሚኖሩትና በውጭ አህጉር ተበትነው በሚገኙት ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ዘንድ ሰፍኖ ባለው ኹኔታ፡ ጎልቶና ገዝፎ ይታያል። ይኸውም፡ ዓይነተኛው (እውነተኛው) የዐምሐራው ኅብረተሰብ፡ ኢትዮጵያ፡ በእግዚአብሔር መንግሥትነት ሥር ተዋሕዳ የኖረች፡ የማትከፋፈል፡ አንዲት አካል መኾኗን በማመን፡ በጐሣ ወይም በዘር መለያየትን የሚቃወም በመኾኑ ነው።

እንዲያውም፡ ኢትዮጵያዊነት፡ ከዚህ የበለጠ፡ የመጠቀና የጠለቀ፥ የሰፋም ባሕርይ አለው፤ ይኸውም፡ ለኢትዮጵያ፥ እንዲሁም፡ ላለፉትና ለዛሬዎቹ፥ ለወደፊቶቹም ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ብቻ ተለይቶና ተወስኖ የተሰጠ፥ እየተሰጠ ያለና የሚሰጥም አለመኾኑ ነው፤ ነገር ግን፡ በዘመነ ሐዲስ ኪዳን፡ ሞክሼው (መሰሉ) እንደኾነው፡ እንደክርስቲያንነት ኹሉ፡ የሰው ዘር በመላ ተጠቃልሎና በመለኮታዊው መንግሥት ሥር ተዋሕዶ፡ አንድ እንዲኾንበት፡ እግዚአብሔር አምላክ፡ ለፍጥረተ ዓለሙ ደህንነትና መልካም ሕይወት፡ አዘጋጅቶ የዘረጋው ዘለዓለማዊ ዕቅድ ነው እንጂ። ይህም፡ በምድር ላይ ላለው፡ ለሰው ልጆች ችግር ኹሉ፡ የመጨረሻው መፍትሔ እንደሚኾን ይታመናል።

ምዕራፍ ፮፡
"ኢትዮጵያዊነት" ተከሥቶበት የኖረው፡ ስምና ህልውና።

ከዚህ የተነሣ፡ ባንድ ወገን፡ "መላው ዐማራ" በሚል ስያሜ የተቋቋመው ድርጅት፡ በውስጡ፡ "ዐማራ" ከሚያሰኘው፡ ከቅዱሱ ኪዳን ተዋሕዶ ሃይማኖት ውጪ የኾኑትን ግለሰቦች ጭምር፡ በአባልነት አጠቃልሎ እንዲይዝ በማድረግ፥ በሌላው ወገን ደግሞ፡ በአገር-አቀፍ ደረጃ፡ "የዐማራው ክልል በሚል ዕቅድ፡ የተጀመረውን የመከፋፈል ዓላማ ከግብ ለማድረስ በመሞከር፡ የሚፈጸመው ድርጊት፡ በእየመልኩ ሊወገዝ ይገባዋል። ምክንያቱም፡ ይህ፡ በኹለቱም ወገኖች የሚፈጸመው ድርጊት፡ ዐምሐራን፡ ከመሠረታዊው፡ የኢትዮጵያዊነት ባሕርዩ አውጥተው፡ እንደጎሣ ለማስቈጠር፡ የኢትዮጵያ የደም ጠላቶች በሚያውጠነጥኑት ሴራና በሚያካኺዱት ዘመቻ ውስጥ ተባባሪ፡ ደጋፊና መሣሪያ መኾንን፡ በግልጽ አረጋግጦ የሚያሳይ፡ የክህደትና የዓመፅ ተግባር በመኾኑ ነው።

ስለዚህ፡ "ዐምሐራ"፡ ኢትዮጵያዊነትን ሕያው ለማድረግ፥ ለመጠበቅና ለማስፋፋት፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቱ፡ ቃል ኪዳን የገባ ኢትዮጵያዊ ማለት ስለኾነ፡ ከላይ የተመለከተውን፡ በድርጅቱም ኾነ በብሔራዊው ደረጃ የሚታየውን የተዛባ አሠራር፡ ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖች ኹሉ፡ በብርቱ አስበውበት፡ ራሳቸውን፡ በንስሓ፥ ድርጊታቸውንም፡ በእውነተኛ ኢትዮጵያዊነት ማስተካከልና ማብቃት ይኖርባቸዋል።

ኢትዮጵያውያን፡ ከጥንት ጀምረው፡ በሥጋ ዘር ብቻ ሳይኾን፡ በነፍስና በመንፈስም፡ ፍጹም አንድ ኾነው፡ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን፡ ለዘለዓለም ጠብቀው ለመኖር የቻሉት፡ ተስማምተው በተቀበሏቸው፡ ከእግዚአብሔር እውነት በመነጩት፡ የውሕደት ኃይላት መኾኑን፡ እስካኹን እንደተገነዘባችሁት አምናለሁ፤ እነዚህም፡ ፮ቱን ኪዳናት የያዘውን፡ የቅዱሱን ኪዳን ሃይማኖትና አምልኮን፥ ሥርዓተ መንግሥትንና "ኢትዮጵያ" የሚለውን፡ መጠሪያ ስም፥ ሰንደቅ ዓላማንና ማኅተምን የመሰሉት ናቸው፤ ከእነዚህ ጋር፡ ቋንቋና ሥነ ጽሑፍም መኖራቸውን ልታውቁ ይገባችኋል። "ቋንቋ" ስንል፡ ግእዝና ከእርሱ ሠርፆ የተቀነባበረው፡ "ኢትዮጵያኛ" የምንለው፡ ዐምሓርኛ ሲኾኑ፥ "ሥነ ጽሑፍ" ደግሞ፡ የ"አበገደ"ን ሆህያት መሠረት ያደረገው፡ ኢትዮጵያዊው ፊደልና ሰዋስዉ ናቸው። እነዚህ ኹሉ፡ በውይይታችን፡ ሦስተኛ ክፍል፡ በስፋት ተተንትነው ታገኟቸዋላችሁ።

ኪዳነ ልቦናና ቤተ ሕዝብነት።

ጥያቄ፡- እንግዴህ፡ "ዐምሐራ"፡ ወይም፡ "ክርስቲያን"፡ የሚለው "ማንነት"፡ በ"ኢትዮጵያዊነት" እንደተጠቃለለ፡ እነሆ ተረዳን። በዚህም፡ ያን፡ "እኔ" የምንለውን ማንነታችንን፡ እንዲህ ባለ መልክ፡ በትክክልና በግልጽ ልናውቅ ከቻልንበት ደረጃ ደረስን ማለት ነው። ከዚህ የተነሣ፡ አኹን፡ በእየውስጣችን እየተሰማን ያለው አስተሳሰብና ግምት፡ በእርግጥ፡ ቀድሞ ከነበረን፡ እጅግ የላቀና የተለየ፥ የመጠቀና የጠለቀ ብሩህ ኾኖ አግኝተነዋል። ታዲያ፡ በዚህ ምንነታችንና ማንነታችን፡ ምን መኾን፥ ምንስ ማድረግ እንደሚጠበቅብን፡ ልትነግረን ትፈቅዳለህን?

መልስ፡- እንግዲህማ፡ "ምንነታችሁንና ማንነታችሁን በማወቃችሁ፡ ምን መኾን እንደሚገባችሁ፡ ይኸው፡ በሚበቃ ተረዳችሁ። ከእግዚአብሔር የተፈጠረችው፡ ረቂቋ ነፍሳችሁ፡ ሥጋን በመልበሷ፡ ምድራዊ ግዝፈትንና ጊዜያዊ ኑሮን እንደማግኘቷ፥ በክርስትና ጥምቀት፡ ከእግዚአብሔር በመወለዷም፡ የነፍስና የሥጋ አካላትን አስማምቶ ባዋሃዳቸው፡ በመንፈሳዊው አካል ምክንያት፡ ሰማያዊ ጸጋንና ዘለዓለማዊ ሕይወትን ተጐናጽፋለች።

በፈጣሪያችሁ ጥበብና ቸርነት፡ እንዲህ ኾናችሁ የተሠራችሁት፡ በዚህ ማንነታችሁ፡ <u>የእግዚአብሔር የኪዳኑ ልቦናው፡ ማደሪያ፥ የኪዳኑ አሪቱ፡ ጽላትና የኪዳኑ ምሕረቱ፡ ቤተ መቅደስ እንድትኾኑ ነው።</u> በእርሱ ዘንድ፡ ሀምሓራኑታችሁ፥ ወይም፡ የቅዱሱ ኪዳን፡ የተዋሕዶ ክርስቲያንነታችሁ፥ ወይም ኢትዮጵያዊነታችሁ፡ በእውነት እንጂ፡ በማስመሰል እንዳይኾን፡ ልትጠነቀቁ ይገባል።

የእግዚአብሔር ወልድ አርአያ በኾነው፡ በመጀመሪያው መልከ ጼዴቅ ተገልጾ፡ በመጨረሻውና በአማናዊው መልከ ጼዴቅ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የተፈጸመው ቃል ኪዳን፡ ከነፍሳችሁና ከሥጋችሁ፥ ከመንፈሳችሁም ውሕደት የተነሣ፡ አካላዊ ህልውናን ያገኘውን፡ ይህን ኢትዮጵያዊ እኔነታችሁን፡ ከእግዚአብሔር ለተሰጡት፡ የሕዝብነት፥ የምሉክነትና የክህነት ጸጋዎች አብቅቶላችኋል። ይህም፡ ከእግዚአብሔር ለተገኙት፡ ለነፍሳዊው የዘለዓለም ልጅነት፡ ለሥጋዊውና ለመንፈሳዊውም፡ የሕዝብ አገልጋይነት አብቅቶላችኋል ማለት ነው።

በዚህ መሠረት፡ የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው፡ ኢትዮጵያ ሥር ባለው፡ በአንዱ፡ የአቋሚ ግንድና ከዚያ በሠረፁት፡ በኹለቱ ቅርንጫፎች ውስጥ፡ በነፍሳዊነታችሁና በሕዝባዊነታችሁ፡ እያንዳንዳችሁ፡ የቤተ ሕዝቡ አባሎች ናችሁ፤ እንደተፈጥሮ ስጦታችሁና ሙያችሁ ደግሞ፡ ወይ፡ በሥጋዊነታችሁና በመለካዊነታችሁ፡ ለቤተ ምልክናው፥ ወይም፡ በመንፈሳዊነታችሁና በካህንነታችሁ፡ የየጸታችሁ መደብ ተጠብቆ፡ ለቤተ ክህነቱ ተመራጮችና ተሿሚ ለመኾን ብቁዎች ናችሁ። ይህን፡ የሥራና የአስተዳደር ሥርዓት በመከተል፡ በእየራሳችሁ ፍላጎትና በወገኖቻችሁ መራጮነት፡ በእግዚአብሔር ፈቃድና ሢያሚነትም፡ በቤተ ሕዝቡ፡ ወይም በቤተ ክህነቱ፡ ወይም በቤተ ምልክናው ውስጥ፡ አገልግሎታችሁን ታበረክታላችሁ።

እንግዲህ፡ የኹሉም መሠረት፡ አንድ እግዚአብሔር ኾኖ፡ ለኪዳኑ አሪትና ለኪዳኑ መንፈስ ቅዱስ፡ መነሻው፥ ምንጩና ግንዱ፡ ኪዳኑ ልቦና እንደመኾኑ፥ የቤተ ክህነቱና የቤተ ምልክናው መነሻ፥ ምንጩና ግንዱ ደግሞ፡ ቤተ ሕዝቡ እንደመኾኑ፥ ነፍስም፡ "እኔ" የሚለው የእኔነት መነሻና ምንጩ፥ ግንዱም ናት። ራሷ ነፍስ፡ "እኔ" ናት ማለት ነው።

\+ \+ \+

ምዕራፍ ፺

ጾም:- አዎን! ስለጾም::

ጥያቄ:- *ለዚህ ልዕልና የበቃውን፡ ይህን፡ የ"እኔነት" ኹለንተናችንን፡ ታዲያ፡ እንዴት አድርገን ነው፡ አንጽተንና አጽንተን ልንጠብቀው፥ በጤናማ ህልውናውም እንዲቀጥል ልናደርገው የምንችለው?*

መልስ:- በነፍስና በሥጋ፡ በመንፈስም፡ እንዲህ፡ ተቀናጅቶና ተዋሕዶ፡ ተሟልቶና ተስተካክሎ የተመሠረተውን፥ ጸንቶ የቆመውንና ተከናውኖ የተደመደመውን፡ ይህን ኹለንተናችንንና ህልውናችንን፡ እንጠብቅበት ዘንድ፡ ከፈጣሪያችን የተሰጠን፡ ረቂቅና ፍቱን የኾነ፡ የድል መሣሪያ አለ:: እርሱም፡ እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር፡ በግሉ፡ የሥጋና የነፍስ ጤንነቱንና ሰድሜውን፥ በጠቅላላም፡ ሕይወቱን የሚጠብቅበትና የሚንከባከብበት መሣሪያ፥ የሚያጠራበትና የሚከላከልበት ኃይል ነው፤ መንፈሳዊ "የጦር ትጥቅ" ማለት ነው:: የሰውን ዘር፡ ወደተሻለ የሕይወት ደረጃ፡ ከፍ አድርገው ለማሻገር፡ በዘመናት መካከል፡ አልፎ አልፎ የተነሡና ድንቅ የለውጥ ድርጊቶችን የፈጸሙ፡ የተመረጡ ጥቂት ሰዎች፡ ይህን መንፈሳዊ ትጥቅ ተጠቅመውበታል:: እርሱም፡ "ጾም" ይባላል፡ ይህ ሥርዓት፡ ከእግዚአብሔር ካገኘናቸው፡ ከሦስቱ አርእስተ ምግባራት አንዱ፤ የመጀመሪያው ሲኾን፡ የቀሩት ኹለቱ ደግሞ፡ "ጸሎት" እና "ምጽዋት" ይባላሉ፡ ስለእነዚህ፡ ስለቀሩት፡ ኹለት ተከታታይ ምግባራት፡ በሚቀጥሉት፡ ኹለት የመጽሐፉ ዋና ዋና ክፍሎች ውስጥ ለያይተን እንነጋገርባቸዋለን::

እንግዲህ፡ "እናንተ፡ ለዚህ ልዕልና የበቃችሁበትን፡ የእኔነታችሁን ኹለንተና፡ አንጽታችሁና አጽንታችሁ ልትጠብቁት፡ በጤናማ ህልውናውም፡ እንዲቀጥል ልታደርጉት የምትችሉበት ፍቱን መሣሪያና ረቂቅ ኃይል፡ 'ጾም' የሚባለው ምግባርና ሥርዓት ነው፡" ብዬ መልሱን፡ በአጭር ቃል አጠቃልልላችኋለሁ::

ጥያቄ:- *እንግዲያ፡ የእኔነታችንን ኹለንተና ለመጠበቅ፡ ስለሚያስፈልገን፡ "ጾም" ስለሚባለው፡ ስለዚህ ፍቱን መሣሪያና ረቂቅ ኃይል፡ እስኪ፡ እባክህ፡ በሚበቃ አስረዳን?*

መልስ:- ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ፡ "ጾም"፡ አንድ ግለሰብ፡ የራሱን ምንነትና የፈጣሪውን ማንነት የሚያውቅበት መንገድ ከመኾኑ ጋር፡ ነፍስ፡ ክፉ የኾነውን እንዳታስብ፥ ሥጋ፡ ክፉ የኾነውን እንዳያደርግና መንፈስ፡ ክፉ በኾነው እንዳይበከል፡ አንድ ሰብአዊ ፍጡር፡ ኹለንተናውን የሚጠብቅበትና የሚከላከልበት መንፈሳዊ መሣሪያና ኃይል ነው:: ቃሉ፡ ከግእዝ የተገኘ ሲኾን፡ "ጸዊም" የሚለው፡ ጥሬ ዘሩ፡ "ሰውነትን፡ ከሚጎዳ መብልና መጠጥ፥ ከሌላውም ክፉ ነገር ኹሉ መከልከልና መጠበቅ" ተብሎ ይተረጐማል::

ይህም ሲዘረዘር: የሰውነትን አባላት: በተናጠል፥ ሦስቱንም አካላት: በድምር፥ በጠቅላላ: ነፍስን፥ ሥጋንና መንፈስን የያዘውን መላ ኹለንተናን: በአሳብም ኾነ: በንግግር፥ ወይም: በተግባር: ማለትም: በምልክት፥ በጽሑፍ፥ በሥዕልና በቅርፅ፥ ወይም በማናቸውም ዓይነት ድርጊት ከሚያሳድፉና ከሚጎዱ፥ እንደዚሁም: ራስን: ከተፈጥሮ ሥርዓትና ቁጥጥር ውጭ ከሚያደርጉ፥ ለክፉት አሳብም ምንጭ ከኾኑ: ከሚበሉና ከሚጠጡ፥ ከሚቃሙና ከሚጎረሱ፥ ከሚታኙኩና ከሚዋጡ፥ ከሚቀመሱና ከሚተነፈሱ፥ ከሚጤሱና ከሚሸተቱ፥ ከሚነኩና ከሚዳሰሱ፥ ከሚታዩና ከሚገለጡ፥ ከሚሰሙና ከሚደመጡ፥ ከሚጠለቁና ከሚለበሱ፥ ከሚነገሩና ከሚጻፉ፥ ከሚሣሉና ከሚቀረጹ፥ ከመሳሰሉ ነገሮች ኹሉ: ራስን መከልከልና መለየት ማለት ይኾናል:: የጾም: ሌላ ስሙ: "ትሕርምት" የሚባለው: ለዚህ ነው፤ "ትሕርምት" የሚለው የግእዝ ቃል: "የሚጎዳውን ክፉ ነገር: 'ዕርም!' ብሎ መተው፥ ወይም: "ራስን: ከሚጎዳ ክፉ ነገር 'ማረም'" ማለት ስለኾነ: የጾምና የትሕርምት ቃላትና ትርጉማቸው ተወራራሽ መኾኑ በዚህ ይታወቃል::

"ጾም": በመጀመሪያ ነገር: ከጸሎትና ከምጽዋት ጋር: የሃይማኖት መገለጫ እንጂ: ራሱ: ሃይማኖት አይደለም፤ በሃይማኖትና በምግባር ለመጽናት፥ በሥጋና በነፍስም: የጤና ዕድሜ ለማግኘት የሚጠቅም ረቂቅ ኃይል ነው:: "ጸሎት": ሰው: ከፈጣሪው ጋር በመንፈስ የሚገናኝበት፥ "ምጽዋት": ባልንጀራውን: እንደራሱ መውደዱን የሚገልጽበት ምግባር ሲኾን: "ጾም" ግን: ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: ሰው: ራሱን የሚመረምርበት: የሚቆጣጠርበትና የሚጠብቅበት ፍቱንና ኃይለኛ መሣሪያ ነው:: "ሃይማኖት": እያንዳንዱ ሰብአዊ ፍጡር: በግል ፈቃዱ ተቀብሎ: የሚያምንበትና የሚሠራበት እንደመኾኑ: "ጾም"ንም: በዚሁ መልክ: በግል ፈቃደኛነት ተቀብሎ: ዓቅሙ በሚችለው መጠን: በተገቢው ጊዜና ቦታ: ነፍስንና ሥጋን ከሚጎዱ ነገሮችና ግብሮች: ራሱን በመለየት: የሚፈጽመው: የመንፈስ ምግባር ነው::

ጥያቄ:- *"ጾም" እንዲህ: በግል የሚፈጸም ምግባር ከኾነ: ታዲያ: በመታሰቢያነትና በማኅበር የምንጠማቸው አጽዋማት አጠባበቅና አደራረግ: እንዴት ሊካኼድ ነው? ይህን ነገር: ከዚሁ ርእስ ጋር አያይዘህ ቢታብራራልን!*

መልስ:- በመታሰቢያነትና በማኅበር ስለምንጠማቸው አጽዋማት: በዚሁ ርእስ ሥር: የሚሰጡትን ሐተታዎች: ወደፊት: በቦታቸው ታገኟቸዋላችሁ:: በመሠረቱ ግን: "ጾም": በግልም ኾነ: በማኅበር፥ ወይም ለመታሰቢያነትና በየትኛውም ኹኔታ የሚጠም ቢኾን: ባሕርዩ፥ ዓላማውና አፈጻጸሙ: ቀደም ብሎ እንደተገለጸው: ያው: አንድ ብቻ ነው:: ከዚያ የተለየ መልክና ግብር የለውም:: ይኸውም: <u>ከራስ ፈቃደኛነት መንጭቶ፥ በራስ ተካኺዶ፥ ለራስ የሚፈጸም ምግባር መኾኑ: ሊታወቅ ይገባል::</u>

ምዕራፍ ፺፣
ጾም:- አዎን! ስለጾም::

ጥያቄ:- *እንዲያ ከኾነ: ይህንኑ: የ"ጾም"ን ግላዊነት ሐተታ: እንደጀመርክ ቀጥልልና!*

መልስ:- *መልካም! ለጾም እውነተኛ ምንነት: መሠረቱም: ግድግዳውም: ጉልላቱም የኾነውን አምላካዊ ቃል: በቅድሚያ ልጥቀስላችሁ! ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ: "ከዲያብሎስ ይፈተን ዘንድ: በመንፈስ: ወደምድረ በዳ ተወሰደ፣ አርባ ቀንና አርባ ሌሊትም ጦሞ ተራበ:: ፈታኙም ቀርቦ: "የእግዚአብሔር ልጅ ከኾንህ: 'እነዚህን ድንጋዮች: እንጀራ ይኹኑ!' በል!" አለው:: እርሱም መልሶ: "'ሰው: ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ኹሉ እንጂ: በእንጀራ ብቻ አይኖርም፣' ተብሎ ተጽፎአል" አለው::"* የሚለውን ቃል: እርሱ ራሱ ከፈጸመ በኋላ: ለተከተሉት ደቀ መዛሙርቱ (ተማሪዎቹ): *እናንተ "ስትጦሙ: እንደግብዞች አትጠውልጉ! በሰዎች ዘንድ: እንደጦመኛ ሊታዩ: እነርሱ: ፊታቸውን ያጠፋሉና፣ በዚህም: እውነት እላችኋለሁ፣ ዋጋቸውን ተቀብለዋል:: አንተ ግን ስትጦም: በሥውር ላለው አባትህ እንጂ: እንደጦመኛ ለሰዎች እንዳትታይ: ፊትህን ታጠብ! ራስህንም ተቀባ! በሥውር የሚያይ አባትህ: በግልጥ ያስረክብሃል::"* እያለ ያስተማራቸው ትምህርትና የሰጣቸው መመሪያ ነው:: *ደግሞም: "ለሚጠፋ መብል አትሥሩ! ነገር ግን: ለዘለዓለም ሕይወት ለሚኖር: የሰው ልጅ ለሚሰጣችሁ መብል ሥሩ! ...ሕይወትን የሚሰጥ: መንፈስ ነው፤ ሥጋ: ምንም አይጠቅምም:: እኔ የነገርኋችሁ ቃል: መንፈስ ነው::"* [፻፴፫] የሚለውንና ቀደም ብሎ የተጠቀሰውን የመሪያቸውን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል በመከተል: የቅዱሱ ኪዳን ልጆች የኾኑት ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት: ጾምን: ሃይማኖታዊ ባህላቸውና ሕይወታቸው አድርገውት ኖረዋል:: በዚህ ዓለም የሚኖሩትም: በሥጋዊው መብል ብቻ ሳይኾን: በይበልጥ: በመንፈሳዊው ጾም መኾኑን: በዓመቱ ውስጥ የሚጾሟቸው: ከዚህ በኋላ: በቦታው ላይ ስንደርስ የምዘረዝርላችሁ: የአጽዋማት ብዛትና መጠን ያስረዳሉ::

ይህንኑ አምላካዊ ቃል መሠረት በማድረግ: ቀደም ብዬ: "ጾም": ግላዊ ምግባር መኾኑን ገልጬላችኋለሁ:: እንዲህ እንደመኾኑ: እውነተኛ በኾነ: በማናችውም ሃይማኖታዊ ምእመን የግል ሕይወት ላይ የሚያስከትለውን ተአምራዊ ለውጥ: በሰባት ፍሬዎች መድቤና አጠቃልዬ አቅርቤላችኋለሁና: በማስተዋል ተመልከታችሁ: በግብር ላይ ብታውሉት ይጠቅማችኋል::

የጾም ኃይሉና ጥቅሙ::

ጥያቄ:- *"ጾም": እውነተኛ በኾነ: ሃይማኖታዊ ምእመን የግል ሕይወት ላይ የሚያስከትለውን ተአምራዊ ለውጥ የሚያሳዩት ሰባት ፍሬዎች: ምንና ምን እንደኾኑ ማወቅ: ለእኛ: በእርግጥ ይጠቅመናል፤ በተለይ: በአኹኑ ዘመናችንና ዕድሚያችን: በጣም ያስፈልገናልና: ልንሰማው እንጓጓለን::*

መልስ:- መልካም! እነዚህ፡ ሰባት የጾም ፍሬዎች፡ ያ፡ ምእመን፡ በተፈጥሮው ወርሷቸው፡ በሰውነቱ ውስጥ የሚገኙትን፡ ኹለት ተጻራሪ (እርስ በርሳቸው የሚቀዋወሙ) ፍላጎቶች፡ ማለትም፡ የነፍስና የሥጋ ፈቃዳትን፡ በጥምቀት ከተወለደበት፡ ከክርስትና ልጅነቱ ለሚሠርፀው፡ ለመንፈስ ቅዱሳዊው ፈቃድ በማስገዛት፡ በዚህ ዓለም ህልውናው፡ ፍጹም ሰላምንና ጸጥታን፥ ደስታንና ዕረፍትን የሚያገኝባቸው በረከቶች ናቸው፤ እነርሱም ሲዘረዘሩ:-

፩ኛው:- ከእግዚአብሔር በቀር፡ ለማንም ወይም ለምንም፡ የበላይ ኃይል፡ ባርያ፥ ተገዥ ወይም አገልጋይ አለመኾኑን የሚያረጋግጥበት፡

፪ኛው:- በውስጡ ያሉትን፡ የክፉው ወገን የኾኑትን የኃጢአት ጠንቆች አዳክሞ፡ የበጎው ወገን የኾኑትን ጸጋዎች የሚያሰፍንበት፥

፫ኛው:- ማናቸውንም ዓይነት፡ የነፍስ ፈተናና የሥጋ መከራ ተቋቍሞ የሚያሸንፍበት፥

፬ኛው:- ሃይማኖቱንና ምግባሩን የሚያጠናክርበት፥

፭ኛው:- የፍጹም ትእግሥትና ተስፋ ባለቤት ለመኾን የሚበቃበት፡

፮ኛው:- ከመጨረሻው መሥዋዕትነትና ሰማዕትነት ደረጃ የሚደርስበት፡

፯ኛው:- የሥጋና የነፍስ አካላቱን፡ ኹለቱንም፡ በእውነተኛው ጤንነት የሚጠብቅበት ኾነው ይከሠታሉ።

ጥያቄ:- *ይህን የመሰለውን ክሥተት፡ ማለትም፡ "ጾም"፡ ይህን ኹሉ በረከት ለማስገኘት ስለሚችልበት ምሥጢር፡ መቼም፡ በሚበቃ ሓተታ፡ ሳታብራሩልን እንደማታልፉ እርግጠኞች ነን።*

መልስ:- እንኳንስ፡ ፍላጎቱ እንዳላችሁ፡ እንዲህ ገልጣችሁልኝ ይቅርና፡ ያም ባይኾን፡ ማብራራቱ፡ እጅግ አስፈላጊና ጠቃሚ መኾኑ፡ አሌ አይባልም። የማብራራላችሁም፡ እውነተኛ ጿሚ የኾነ፡ አንድን ግለሰብ፡ በምሳሌነት በማቅረብ ነው፤ ይህ ሰው፡ እነዚህን ሰባት የጾም በረከቶች፡ ማለትም፡ ከጾሙ ምግባር፡ ሰባት ጥቅሞችን ማግኘት እንዴት እንደቻለ፥ ወይም፡ እንደሚችል፥ ወይም፡ የሚችልበትን ኹኔታ፡ በእርሱ ምግባር አማካይነት እንመለከታለን።

፩ኛ:- ይህ ግለሰብ፡ ሰውነቱን ሊጎዳ የሚችል፡ አንድ ዓይነት የተለየ ምግብ፡ ወይም መጠጥ፡ በጣም ያምረዋል፤ ወይም፡ ዝሙትን የመሰለ፡ የፍትወተ ሥጋ ጦር ይነሣሣበታል፤ ወይም፡ "ሌላው ሰው፡ በጥቅሜ ላይ ተጻራሪ ወይም እንቅፋት ኾኖ ቀርቦብኛል፤" በማለት፡ ስለጥቅሙ ሲል፥ ወይም፡ እንዲያው ዝም ብሎ፡ በቅንዓት ብቻ፥ ወይም፡ በምቀኝነት ብቻ፥ ወይም፡ በጥላቻ ብቻ፡ በዚያ፡ በሌላው ሰው ላይ፡ በነገር ኾነ በግብር፡ ከሕግ ውጭ የኾነ አንድ ዓይነት ድርጊትን፡ በግልጽ ኾነ በሥውር ለመፈጸም፥ ወይም፡ ሊያደርግ የማይፈልገውን፡ ክፉ ሥራ እንዲፈጽም፡ አሳቡ፡ በክፉት መንፈስ፡ በግለት ይነሣሣል።

ምዕራፍ ፯፤ ጾም፦ አዎን! ስለጾም።
የጾም ኃይሉና ጥቅሙ።

በእነዚህ ጊዜያት፡ ይህ ግለሰብ፡ ራሱን፡ በጾም፡ በእውነት ያነጸ ከኾነ፡ ሰውነቱን፡ አስቀድሞ፡ በሥርዓት ቀጥቶ፡ አሠልጥኖታልና፡ እነዚያን፡ የክፋትና የሕገወጥ ድርጊቶች አሳቦች ኹሉ፡ "አላደርግም!" ብሎ፡ በቁርጥ መወሰንና ከመፈጸም መታቀብ ይችላል። በዚህም፡ የራሱን፡ ማለትም፡ የነፍስና የሥጋ ፍላጎቱን፡ ወይም ሰብአዊ ፈቃዱን፡ ለመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ማስገዛቱን ያረጋግጣል። በጾም ምግባር የታነጸ ካልኾነ ግን፡ በቀጥታ፡ የማናቸውም ዓይነት ክፉ ፍላጎትና ፈቃድ ተገዢ ኾኖ፡ ያንን ክፉ ፍላጎትና ፈቃድ፡ እንደእንስሳ፡ ወይም እንደሰው ሠራሹ መኪና ተነድቶ፤ ወይም፡ መድኃኒት እንዳቀመሱትና "ሊባ ሻይ (ፈልጎ የሚያገኝ) " ይባል እንደነበረው አብሿም ተመርቶ፡ ከመፈጸም ወደኋላ አይልም፡ በራሱም ኾነ፡ በሌላው ላይ፡ ጥፋትንና ጉዳትን ለሚያስከትል ክፉ ፍላጎትና ፈቃድ ምርኮኛ ይኾናል ማለት ነው።

፪ኛ፡ ይኸው እውነተኛ ጿሚ ሰው፡ ራሱን፡ በፈቃዱ፡ ረሃብተኛና ተጠሚ፡ ችግረኛና መከረኛ ስላደረገ፤ ፍላጎቱንም፡ ለመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ያስገዛ ስለኾነ፡ ከላይ የጠቀስኳቸውን፡ እነዚያን፡ በግለት የተነሣሡበትን፡ የጥፋት ኃይላት፡ ሌሎቹንም፡ "መልካሙን ትተህ፤ ክፉውን አድርግ!" የሚሉትን የክፋት ጠንቆች፡ ከቁጥጥሩ ሥር አውሎና አሸንፎ፡ በሥጋዊዉም ኾነ በመንፈሳዊው በኩል፡ የበጎ ወገን የኾኑትን፡ ለተራበ ማብላትን፡ ለተጠማ ማጠጣትን፡ ለታረዘ ማልበስን፡ የታመመውን፡ የታሠረውንና የተቸገረውን ኹሉ፡ መጠየቅንና እንዳስፈላጊነቱ፡ በተቻለ ዓቅም መርዳትን፡ መጻተኛውን፡ ስደተኛውንና ከርታታውንም ተቀብሎ፡ ባግባቡ ማስተናገድን፡ ከተቻለውም፡ ቋሚ መኖሪያን እንዲያገኝ ማድረግን፡ እነዚህን የመሰሉትን፡ መልካም ምግባራት ኹሉ "መፈጸም ይገባል!" ብሎ በማመንና ሌላውን ሰው እንደራሱ በማየት፡ የበኩሉን ድርሻ፡ በምንም ሳይቆጥብ፡ ያከናውናል።

፫ኛው፦ የነፍስ ፈተናና የሥጋ መከራ፡ በማናቸውም ሰው ላይ፡ በሕይወቱ ሳይደርስ አይቀርምና፡ በዚያን ጊዜ፡ ራሱን በጾም ያነጸው ሰው፡ ይህንኑ፡ የሚጠብቀውን ጽዋ፡ አስቀድሞ አውቆ፡ ለምሳሌ፡ ወድደው እንደሚቀበሉት፡ ፈተናና መከራ የሚቆጠረውን፡ "ጾም"ን በመሰለ ትሕርምት አማካይነት፡ የነፍስ ፈተናንና የሥጋ መከራን፡ በፈቃዱ፡ በራሱ ላይ በመጋበዝ፡ ራሱን፡ ከፈተናና ከመከራ፡ ነጻ ስላደረገ፡ በየጊዜው፡ ከውጭ በአፍአ፡ ማለትም፡ ከዲያብሎስና ከሰዎች የሚደርስበትን፡ ማናቸውንም ዓይነት ፈተናና መከራ፡ ከምንም ባለመቍጠር፡ ድል ይነሣል።

፬ኛ፦ ራሱን በጾም አንጾ የኖረ ሰው፡ መንፈሳዊዉን የኃይል ትጥቅ የተላበሰ ከመኾኑ የተነሣ፡ ሃይማኖትን ለማድከምና ምግባርን ለማበላሸት፡ ቀንደኞች አዝማቾች የኾኑትን፡ የክፋትና የኃጢአት ወገኖች ኹሉ፡ በዚህ፡ እስካኹን በገለጽኳቸው መንገዶች በመጠቀም፡ ሊቈጣጠራቸውና ድል ሊያደርጋቸው ችሎታ ስለሚኖረው፡ የነፍስና የሥጋ ፍላጎቱንም፡ ለመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ስላስገዛ፡ በዚህ ኃይሉና ሥልጣኑ፡ ሃይማኖቱን፡ ከድክመት፡ ምግባሩንም፡ ከብልሽት ማዳን ብቻ ሳይኾን፡ የበለጠ እንዲጠነክሩ ያደርጋቸዋል።

፭ኛ:- ሰው: ራሱን: በሕይወተ ሥጋ ለማኖር: ከእስትንፋሱ ቀጥሎ: የሚያስፈልገው: የመጨረሻው ሲሳይ ቢኖር: ውኃ ወይም እህል ነው፤ እነዚህን ሲሳያት: ከተወሰነ ዓቅም በላይ ለኾነ ጊዜ ሲያጣ: በእርግጥ: በሥጋው ይሞታል:: እንግዲህ: በማስተዋል ተመልከቱት! በጾም መኖርን: በቁርጥ የተቀበለ ሰው: በፈቃዱ: "እኔ" እህል ውኃ የምቀምሰው: ከአንድ ቀን፥ ወይም: ከሦስት፥ ወይም: ከሰባት፥ ወይም: ከአሥር፥ ወይም: ከአርባ ቀኖች በኋላ፥ ወይም: እንዲኾን የምፈልገው ነገር: በኾነ ጊዜ ነው!" ብሎ መወሰን፥ ከዚህም በላይ: ይህንኑ የወሰነውን አሳቡን: በሥራ ላይ አውሎ መፈጸም ይችላል:: እንዲህ ከኾነ: ይህ ሰው: እህል ውኃ ሳይቀምስ: ከዚያ ከወሰነው ጊዜ እስኪደርስ: ለመቆየት፥ ያሰበውንም ለመፈጸም እስኪችል ለመጠበቅ: በሰውነቱ ውስጥ: ራሱ ኮትኩቶ ያሳደገውና ያኀለበተው ጽኑ ችሎታ አለው ማለት ነው:: *"ወዘአዝለፈ ትእግሥቶ: ውእቱ ይድኅን!"* ማለትም: *"በትእግሥቱ: እስከመጨረሻው የሚጸና: እርሱ ይድናል!"* በሚለው የጌታ ቃል መሠረት: ይህ ጿሚ: የትእግሥትና የተስፋ ባለቤት መኾኑ ይረጋገጣል:: ከዚህ የተነሣ: ይኸው ግለሰብ: ከእርሱ ቁጥጥር ውጭና ከዓቅሙ በላይ የሚኾነውን ማናቸውንም ነገር: በፍጹም ትእግሥትና ተስፋ ለመጠባበቅ: በቂ ኃይል ይኖረዋል::[፻፵፮]

፮ኛ:- ራሱን በጾም ያነጸው ይህ ሰው: እስካኹን መላልሼ እንደጠቀስሁላችሁ: ምሥጢሩን በማወቅ: በራሱ ፍላጎትና ፈቃድ: የነፍሱንና የሥጋውን ፈቃዳት: ለመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ስላስገዛ: አግባብነትና ተገቢነት ያለውን ማናቸውንም ነገር፥ ራሱን ጭምር፥ ለአመነበት ዓላማ ማዋልና ከማይፈልጋቸው ድርጊቶች: ራሱን መከልከል የሚችል መኾኑ ግልጽ ነው፤ በዚህ ዓይነት: የራሱን ክፉ ፈቃድ: በራሱ ፈቃድ: ለመለኮታዊው ፈቃድ መሥዋዕት አድርጎ በማቅረብ ለማስገዛት: ራሱን በራሱ ማዘዝን: አስቀድሞ እንዲህ ከቻለና ይህንኑም የተለማመደው ከኾነ: ለሌላው ሰውም ኾነ: ለማናቸውም ለአመነበት ነገር: ራሱን መሥዋዕት አድርጎ ለማቅረብ: ቆራጥነቱ አያጠራጥርም::

፯ኛ:- በጾም መኖርን የለመደው ይህ ሰው: አንዱ ፍላጎቱና ዓላማው: በእውነተኛው የሥጋና የነፍስ ጤንነት ኾኖ: በደስታና በፍቅር ለመኖር ከኾነ: ይህንኑ ፍላጎቱንና ዓላማውን: በሥራ ላይ አውሎ ሊፈጽመው ይችላል ማለት ነው፡ ይኸውም: ይህ ሰው: በአንድ ወገን: የነፍስንና የሥጋን አካላት ከሚጎዱ ነገሮች ኹሉ: ራሱን ለመከልከልና ለመጠበቅ፥ በሌላው ወገን ደግሞ: ለነፍስና ለሥጋ ጠቃሚ የኾኑትን ነገሮች ኹሉ ለመጋበዝና ለመቀበል: ኃይል ያለው ኾኖ: በመልካም ጤንነት፥ ደስታና ፍቅር ይኖራል ማለት ነው::

የዚህ ኹሉ ሐተታ ማጠቃለያው: አንድ እውነተኛ ጿሚ: የጾሙ ዓላማና ተግባር: ራሱን: ጎጂ የኾኑ ዕፀዋትን ከሚጨምረው: ከግዙፉ ሥጋዊ መብልና መጠጥ በመከልከል ብቻ ሳይወሰን: በይበልጥ: ከረቂቁ የነፍስ አስተሳሰብ በኩል ከሚነሣሡት ኃይላትም: ራሱን በመጠበቅ ላይ የተመሠረተ የኾነ እንደኾነ: ግቡ የሠመረና ውጤቱም ያማረ ይኾናል::

ምክንያቱም፡ ከከፉ ድርጊት እና/ወይም ንግግር መታቀብ ብቻ ሳይኾን፡ ለእነዚህ፡ ለኹለቱም ዓይነቶች የምግባር ገጸት ምንጭ በኾነው፡ በረቂቁ ኅሊናም ላይ የመቆጣጠር ሥልጣን ስለሚኖረው ነው።

ስለዚህ፡ ጾም፡ ራስን፡ ከኅጺ ዕፀዋት፥ ከእህል ውኃም ሳይቀር መከልከል፤ ወይም፡ የመብልንና የመጠጥን ልክና ዓይነት መምረጥና መወሰን ብቻ ሳይኾን፡ ሌሎች፡ የሰውነት አካልንና ሰብአዊ ሕይወትን የሚጎዱና የሚያጠፉ፡ ግዙፋንና ረቂቃን ኃይላት ስላሉ፡ ራስን፡ ከእነዚህ ኹሉ በመከልከልና በመጠበቅ፡ ኹለንተናን፡ ከጉዳትና ከጥፋት ማዳን የሚገባ መኾኑን አውቆ፡ "ጾም"ን፡ በእውነተኛ አቋሙ መጠቀም ያስፈልጋል።

በዚህ ረገድ፡ መላውን የሰውን ዘር ሕይወት፡ በመልካም እየቀረጹ፡ ይህንኑ፡ ከትውልድ ወደትውልድ በማሸጋገር፡ በእምነት የመሩና የሚመሩ፥ በዓለም ላይ በየጊዜው የተነሡት ታላላቅ የእግዚአብሔር ሰዎች፡ ዓይነተኛ የገድል (የትግል) መሣሪያቸውና ኃይላቸው የነበረው፡ ይኸው "ጾም" መኾኑ፡ በኹሉ ዘንድ እንዲታወቅ ተደርጓል። ለዚህም፡ ከሰው ልጆች መካከል፡ በእየዘመናቱ ከተነሡት፡ ኄኖክንና የአሪቱን ሙሴን ከመሰሉት፡ ጥንታውያን አበውና መንፈሳውያን ነቢያት፥ እንዲሁም፡ ከሌሎቹ፡ ከብዙዎቹ ስመጥሮች ፈላስፎች በቀር፡ ዛሬ፡ በምድር ላይ ዓበይት የኾኑትን ልዩ ልዩ ባዕዳን እምነቶች የመሠረቱትን ሰዎች መጥቀስም ይቻላል። ሰው የኾነው፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ እንኳ፡ ሰውነቱን፡ ለመለኮታዊ ፈቃዱ፡ ፍጹም እንዲገዛ ያደረገውና የክፋት አበጋዝ የኾነውን ዲያብሎስን ድል የነሣው፡ እንዱ፡ በዚሁ በጾም ኃይል መኾኑ የተገለጸበትን የመጽሐፍ ቃል፡ ቀደም ብለን ሰምተናል።

እዚህ ላይ፡ ከጾም ጋር አብሮ የሚካኼደው፡ "ስግደት"፥ እንዲሁም፡ የጾምና የስግደት ፍሬ የኾነው፡ "ንስሓ"፡ ኹለቱም ምግባራት ሊወሱ ይገባልና፡ ወደፊት ከአጽዋማቱ ቀጥለን፡ እያከታተልን እናነሣቸዋለን።

አጽዋማት

ጥያቄ፡- *እስካኹን ተንትነህ ባስረዳኸን መልክና ሥርዓት የሚፈጸመው፡ ይህ የጾም ምግባር የሚካኼድባቸው የተወሰኑና የተመደቡ ጊዜያት ስላሉ፡ እነዚህ፡ ከላይ፡ አውስተሃቸው የነበሩት፡ በመታሰቢያነትና በማኅበር የምንጠማቸው አጽዋማት፡ስንት እንደኾኑ ብትነግረን?*

መልስ፡- ኢትዮጵያውያን፡ ቀደም ብሎ በተብራራው ኹኔታ፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖታቸው መሠረት እንዲጾሟቸው የተሠሩላቸው የዓመት አጽዋማት (ጾሞች)፡ ከዚህ የሚከተሉት ናቸው፡-

- ፩ኛ. ጾመ ስደት፥
- ፪ኛ. ጾመ ነቢያት፥
- ፫ኛ. ጾመ ኢትዮጵያ (ጾመ ነነዌ)፥
- ፬ኛ. ጾመ አርብዓ፥

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

፭ኛ. ጾመ ድኅነት፥
፮ኛ. ጾመ ሐዋርያት፥
፯ኛ. ጾመ ፍልሰታ፥
፰ኛ. ጾመ ጳጒሜ ናቸው።

ጥያቄ፦ *ታዲያ፡ እነዚህን አጽዋማት፡ እኛም አውቀናቸው፡ እንጾማቸው ዘንድ፡ መቼ መቼ እንደሚጾሙ አከታትለህ ልትገልጽልን ያስፈልገናል!*

መልስ፦ የማወቅ ፍላጎታችሁ፡ እንዲህ እየላቀ በመኼዱ ደስ እያለኝ፡ ስለእነዚህ አጽዋማት የሚያስረዳውን ሐተታ፡ እንደሚከተለው አቀርብላችኋለሁ፦

፩ኛ. ጾመ ስደት፥

ኢትዮጵያውያን፡ መስከረም ፩ ቀን ከሚውለውና ለጊዜ አቈጣጠራቸው መነሻ ከኾነው፡ ከጌታና ከእመቤታችን ልደት በኋላ፡ የሚቀጥለው፡ የመጀመሪያ ጾማቸው፡ በወርኃ ጽጌ፡ ከመስከረም ፳፮፡ እስከኅዳር ፮ ቀን ድረስ ያለው፡ ቅድስት ድንግል ማርያምና ሕፃን ልጇ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተቀበሉትን ቀዳሚ መከራ በማስታወስ፡ በእነርሱ ቅዱስ መንፈስ ኾነው የሚጾሙት፡ የስደት ጾም ነው። ይህን ጾም የሚጾሙበት ምክንያት፡ እንዲህ በሚለው፡ በብሥራቱ (በምሥራቹ) ቃል ተጽፎ ይነበባል፦

"ኢየሱስም፡ በይሁዳ ቤተ ልሔም፡ በንጉሡ በሄሮድስ ዘመን በተወለደ ጊዜ፡ እነሆ፡ ሰብአ ሰገል፡ 'የተወለደው፡ የአይሁድ ንጉሥ፡ ወዴት ነው? ኮከቡን፡ በምሥራቅ አይተን፡ ልንሰግድለት መጥተናልና!' እያሉ፡ ከምሥራቅ፡ ወደኢየሩሳሌም መጡ።

"ንጉሡ ሄሮድስም ሰምቶ ደነገጠ፤ ኢየሩሳሌምም ኹሉ፡ ከእርሱ ጋር፤ የካህናትንም አለቆች፥ የሕዝቡንም ጻፎች ኹሉ ሰብስቦ፡ ክርስቶስ፡ ወዴት እንዲወለድ ጠየቃቸው።

"እነርሱም፡ '"አንቺ ቤተ ልሔም! የይሁዳ ምድር! ከይሁዳ ገዢዎች ከቶ አታንሺም፤ ሕዝቤን እስራኤልን የሚጠብቅ መስፍን፡ ከአንቺ ይወጣልና!' ተብሎ፡ በነቢይ፡ እንዲህ፡ ተጽፏልና፡ የሚወለደው፡ በይሁዳ ቤተ ልሔም ነው፤ " አሉት።

"ከዚህ በኋላ፡ ሄሮድስ፡ ሰብአ ሰገልን፡ በሥውር ጠርቶ፡ ኮከቡ የታየበትን ዘመን፡ ከእነርሱ፡ በጥንቃቄ ተረዳ፤ ወደቤተ ልሔምም፡ እነርሱን ሰድዶ፡ 'ኺዱ! ስለሕፃኑ፡ በጥንቃቄ መርምሩ! ባገኛችሁትም ጊዜ፡ እኔ ደግሞ፡ መጥቼ እንድሰግድለት፡ ንገሩኝ!' አላቸው።

"እነርሱም፡ ንጉሡን ሰምተው ኼዱ፤ እነሆም፡ በምሥራቅ ያዩት ኮከብ፡ ሕፃኑ ባለበት ላይ መጥቶ እስኪቆም ድረስ፡ ይመራቸው ነበር፤ ኮከቡንም ባዩ ጊዜ፡ በታላቅ ደስታ፡ እጅግ ደስ አላቸው፤ ወደቤትም ገብተው፡ ሕፃኑን፡ ከእናቱ፡ ከማርያም ጋር አዩት፤ ወድቀውም ሰገዱለት፤ ሣጥኖቻቸውንም ከፍተው፡ እጅ መንሻ፡ ወርቅና ዕጣን፥ ከርቤም አቀረቡለት። ወደሄሮድስም እንዳይመለሱ፡ በሕልም ተረድተው፡ በሌላ መንገድ፡ ወደአገራቸው ኼዱ።

ምዕራፍ ፺፡ ጾም፡- አዎን! ስለጾም፡፡
አጽዋማት፡፡

"እነርሱም ከኼዱ በኋላ፡ እነሆ፡ የእግዚአብሔር መልአክ፡ በሕልም፡ ለዮሴፍ ታይቶ፡ 'ሄሮድስ፡ ሕፃኑን፡ ሊገድለው ይፈልገዋልና፡ ተነሣ! ሕፃኑንና እናቱንም ይዘህ፡ ወደግብፅ ሽሽ! እስክነግርህም ድረስ፡ በዚያ፡ ተቀመጥ!' አለው፡፡ እርሱም፡ ተነሥቶ፡ ሕፃኑንና እናቱን፡ በሌሊት ይዞና፡ ከጌታ ዘንድ፡ በነቢዩ፡ 'ልጄን፡ ከግብፅ ጠራሁት!' የተባለው፡ እንዲፈጸም፡ ወደግብፅ ኼደ፡ ሄሮድስም እስኪሞት ድረስ፡ በዚያ ኖረ፡፡

"ከዚህ በኋላ፡ ሄሮድስ፡ ሰብአ ሰገል እንደተሣለቁበት ባየ ጊዜ፡ እጅግ ተቈጣና ልኮ፡ ከሰብአ ሰገል እንደተረዳው ዘመን፡ በቤተ ልሔምና በአውራጃዋ የነበሩትን፡ ኹለት ዓመት የኾናቸውን፥ ከዚያም የሚያንሱትን ሕፃናትን ኹሉ አስገደለ፡፡ ያን ጊዜ፡ በነቢዩ፡ በኤርምያስ፡ 'ድምፅ በራማ ተሰማ! ልቅሶና ብዙ ዋይታ! ራሔል፡ ስለልጆቿ አለቀሰች፥ መጽናናትም አልወደደችም፤ የሉምና!' የተባለው ተፈጸመ፡፡

"ሄሮድስም ከሞተ በኋላ፡ እነሆ፡ የእግዚአብሔር መልአክ፡ በግብፅ፡ ለዮሴፍ፡ በሕልም ታይቶ፡ 'የሕፃኑን ነፍስ የፈለጉት ሞተዋልና፡ ተነሣ! ሕፃኑን፡ እናቱንም ይዘህ፡ ወደእስራኤል አገር ሂድ!' አለ፡፡ እርሱም ተነሥቶ፡ ሕፃኑንና እናቱን ይዞና፡ ወደእስራኤል አገር ገባ፡፡" [፻፴፫]

፩ኛ፡- ጾመ ነቢያት (እና ስለጾመ ገሃድ)፡፡

ሀ፡ ጾመ ነቢያት፤

የአምላካችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን የልደት ቀን፡ ከእውነተኛው ዕለቱ፡ ከመስከረም ፩ ወደታኅሣሥ ፳፱ ቀን ባዛወረውና እስካኹን ሲሠራበት በቆየው የባዕዳን ሥርዓት፡ ጾመ ነቢያት፡ በኅዳር ፲፯ ተጀምሮ፡ በታኅሣሥ ፳፱ ቀን እያበቃ ሲጾም ቆይቷል፡፡ መቼም፡ ነገሩ፡ "ሃይማኖት" ስለኾነ፥ "ሃይማኖት"ም፡ ለሰው፥ ያውም፡ ለባዕዳን ተብሎ፡ ሊለወጥ ወይም፡ ሊሻሻል ስለማይቻል፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን፡ የጌታን የልደቱን በዓል፡ በጥንተ ዕለቱ፡ በመስከረም ፩ ቀን ማክበራቸው የጸና ኾኖ፡ ይህን፡ የነቢያትን ጾም፡ አኹን ባለበት፡ በዚሁ መልኩ፡ በእውነተኛው ኢትዮጵያዊ ሃይማኖትና መንፈስ፡ መጾማቸውን ይቀጥላሉ፤ ምክንያቱም፡ ጾሙ፡ <u>ታኅሣሥ ፩ ቀን ከሚውለው፡ ከብሥራቱና ከዕለተ ትስብእቱ</u> ቀደም ብሎ፡ በኅዳር ፲፯ ቀን ስለሚጀምር፡ ይኸው ጾም፡ "የነቢያት ጾም" ተብሎ፡ የጥምቀት ዋዜማ እስከኾነውና "ከተራ" እስከሚባለው፡ እስከጥር ፲ ቀን ድረስ እንዲቀጥል አግባብ ስለሚኾን ነው፡፡ ጾሙ ያስገኘውም፡ ፍጹሙ ሕያው ፍሬ <u>የኾነው፡ የብሥራቱና የትስብእቱ ቀን፡ በጥር</u> ፲፩ ቀን፡ ከሚከበረው <u>ከ"ጥምቀት"</u> በዓል ጋር፡ **"አስተርእዮ"** ተብሎ<u>፡ በዓቢይ በዓልነት፡</u> በታላቅ ሥርዓት አብሮ ይከበራል፡፡ ታኅሣሥ ፩ ቀን የሚውለው፡ "ብሥራቱና ትስብእቱ"፡ በመልአኩ በቅዱስ ገብርኤል የምሥራች ቃል፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ማሕፀን፡ ሰው ኾኖ የተጸነሰበት ዕለት መኾኑን እንድታውቁት ያስፈልጋል፡፡

ለጥምቀት ብቻ የተመደበው: "የገሃድ ጾም"፣ ለልደትም: በልማድ ተመሥርቶ ስለነበረ: ቀድሞውኑም ቢኾን: ይህ መደረጉ ተገቢ አለመኾኑ: እዚህ ላይ: ሊወሳ ይገባል። ራሱ: የነቢያት ጾም: ስላለ: ፈጽሞ የማያስፈልግ ስለነበረ ነው፤ የነቢያት ጾም ደግሞ: ከሰባቱ አጽዋማት መካከል: አንዱ መኾኑ እየታወቀ: በዚህ መልክ: ቀስ በቀስ: እንዲሻር ማድረግ አግባብ አልነበረም፤ አይቻልምና። ማሻሻል ቢያስፈልግ እንኳ: ሥርዓቱን ተከትሎ መፈጸም፥ ውሳኔውንም: በይፋ ማስታወቅ ይገባ ነበር። ያ: የልደት የ"ገሃድ ጾም" ልማድ: በሥራ ላይ በመዋሉ: ጾመ ነቢያት እንደተሻረ መቆጠሩን: ኹሉም ያውቀዋል። ያም ዘዴ: ኢትዮጵያዊነትን ለማጥፋት: በተግባር ላይ ውሎ ከነበረው: ከዲያብሎስና ከባዕዳኑ ረቂቅ ዕቅድ ጋር የተያያዘ መኾኑን: ልትገነዘቡት ይገባል።

አኹን: የነቢያት ጾም: እውነተኛውን ኢትዮጵያዊ ሥርዓት ተከትሎ: እስከጥር ፲ ቀን ስለሚጾም: እንኳንስ ለልደት: ለጥምቀትም እንኳ: "ገሃድ" የሚባለው ጾም: አስፈላጊነቱ ቀርቷል፤ ብሥራቱንና ትስብእቱን፥ ጥምቀቱንም የያዘው በዓለ ዕለት: "አስተርእዮ" ተብሎ፥ የጌታ በዓል ከመኾኑ የተነሣም: ረቡዕና ዓርብ ላይ ቢወድቅ እንኳ: የገሃድ ጾም ሳያስፈልገው: እንደተለመደው: ፍስክ ኾኖ ይከበራል። በመስከረም ፩ ቀን ለሚውለው: ለእውነተኛው የጌታ የልደት በዓል: ስሙን ዋዜማ የኾነችውና እስካኹን: በፈቃድ ስትጾም የቆየችው ጳጉሜም: አኹን ራሷን ችላ: ለጌታ የልደት ቀን: እንደጾመ ገሃድ ኾና: በአግባቡ ስለምትጾም: ለመስከረም ፩ ቀን የልደት በዓል: ሌላ የገሃድ ጾም አያስፈልገውም። ስለዚህ እርእስተ ነገር: በበለጠ ለመረዳት: "ኢትዮጵያ: የዓለሙ መፍረጃ!" በሚለው መጽሐፍ: በገጽ ፩፻፴፰-፩፻፵፫ የተሰጠውን ሓተታ መመልከት ያስፈልጋችኋል።

የጌታ የልደቱ በዓል ቀን: በአዋጅ: ወደጥንተ ዕለቱ እስከሚመለስበትም ጊዜ ድረስ: እናንተ: በእየበኩላችሁ: እየራሳችሁን: ለእውነተኛው ኢትዮጵያዊነት ካበቃችሁ: ነገሩ: ከላይ እንደተመለከተው: ሃይማኖትን የሚመለከት ከባድ ጉዳይ ስለኾነ: እናንተን የሚመስሉ: እውነተኞች ኢትዮጵያውያን ጭምር: በግልና በኅብረት: በጥንተ ዕለቱ መሠረት: ይህንኑ የነቢያትን ጾም: እንደጥንቱ: ከኅዳር ፲፭ ቀን: እስከጥምቀት ዋዜማ: እስከጥር ፲ ቀን ድረስ ልትጾሙት፥ በዚያም ቀን: የአምላካችንንና የመድኃኒታችንን፥ የሊቀ ካህናታችንንና የንጉሠ ነገሥታችንን: የብሥራቱንና የትስብእቱን በዓላት: ከጥምቀቱ በዓል ጋር: "አስተርእዮ" ብላችሁ: በተለመደው: የደመቀ ሥርዓት ልታከብሩት ይገባችኋል።

ይህ: የነቢያት ጾም: ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ: ለ፭ሺ፭፻ ዓመታት የቆየው: የፍጻ ዘመን ያበቃ መኾኑን: በእግዚአብሔር ፊት የሚቆመው ሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤል: ለቅድስት ድንግል ማርያም: የብሥራቱን (የምሥራቹን) ቃል እስከአሰማባት፥ እርሷም: "እንደቃልህ ይኹንልኝ!" ብላ: የፈጣሪዋን መልእክት: በፍጹም ፈቃደኛነት በመቀበሏ፤ ኢየሱስ ክርስቶስን እስከፀነሰችባት ቀን ድረስ የነበሩት ነቢያት የጾሙት ነው።

ምዕራፍ ፮፤ ጾም፡- እምነ! ስለጾም፡፡
አጽዋማት፡፡

አዳምና ሔዋን፡ የፈጣሪያቸውን፡ የእግዚአብሔርን ቃል አምነው፥ አክብረውና ተከትለው በመኖር ፈንታ፡ ያን ትተው፡ በገዛ ፈቃዳቸውና ምርጫቸው፡ የዲያብሎስን ቃል፡ አምነው ተከተሉ፤ ይህን በማድረጋቸው፡ በሥጋቸውም ኾነ በነፍሳቸው፡ እጅግ ተጎዱ፤ ተሠቃዩም፡፡ ስለዚህ፡ በፈጸሙት ጥፋታቸውና በደላቸው፡ በመሪር ኀዘን ተጸጸቱ፤ ንስሓም ገቡ፡፡ ከዚህ የተነሣ፡ ፈጣሪያቸው፡ በቸርነቱና በምሕረቱ ብዛት፡ ከወደቁበት የባርነት ግዛት፥ የኃጢአት ቀንበርና የሞት ፍዳ፡ ነጻ ሊያወጣቸው ወደደ፤ ወድዶም አልቀረ፡ *"በሓሙስ ዕለት ወበመንፈቃ ለዕለት፡ እትወለድ፡ እምወለተ ወለትከ፤ ወእድኅከ ውስተ መርህብከ፡ ወእትቤዘወከ በመስቀልየ ወበሞትየ!"* ማለትም፡*"ከአምስት ቀኖችና ከቀን እኩሌታ በኋላ* (አምስት ሺህ አምስት መቶ ዓመታት ሲፈጸሙ)፡ *ከሴት ልጅህ ሴት ልጅ* (ከሔዋን ልጅ፡ ከድንግል ማርያም) *ተወልጄ፡ በቤትህ ምድራህ ድኬ፥ ተሰቅዬና ሞቼ እቤዥሃለሁ (ራሴን ሠውቼ፡ ከዲያብሎስ፥ ከኃጢአትና ከሞት አድንሃለሁ)!"* ሲል፡ የተስፋን ቃል ሰጣቸው፡፡

ጾመ ነቢያት፡ ያ የተስፋ ቃል የሚፈጸምበትን ጊዜ፡ በሃይማኖት በመጠባበቅ፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ "ዳግማዊ አዳም" የተባለው፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "ዳግማዊት ሔዋን" በተባለችው፡ በድንግል ማርያም ማሕፀን ተፀንሶ እስከተወለደባት ቀን ድረስ የኖሩት የእግዚአብሔር ወገኖች የጾሙት ጾም ነው፡፡ በዚህ ጾም፡ በስማቸው ተለይተው የታወቁ ቅዱሳን አበውና ቅዱሳት አንስት የጾሟቸው አጽዋማት ተካትተውበታል፤ ከእነዚህም መካከል፡ ሙሴ፡ ጽላተ ሕጉን በደብረ ሲና ከመቀበሉ በፊት፡ አርባ መዓልትና አርባ ሌሊት የቆየበት ጾም፥ ኤልያስ፡ በአምልኮ ጣዖት ረክሰው ከነበሩት፡ ከእስራኤሉ ንጉሥ ከአክዓብና ከአረማዊቷ ንግሥት ሚስቱ ከኤልዛቤል ፊት በተሰደደ ጊዜ፡ የጾመው የአርባ መዓልትና የአርባ ሌሊት ጾሙ ይገኛሉ፡፡ እንዲሁም፡ የጌታን መወለድ፡ በዕድሜ ልክ ሱባዔ ተወስነው፡ በፍጹም ተስፋ፡ በኢየሩሳሌም ኾነው ይጠባበቁ የነበሩት፡ ተስፋውም ተፈጽሞላቸው፡ የዓለሙን መድኀኒት፡ በቤተ መቅደስ፡ በግዕዘ ሕፃናት (በሕፃናት የተፈጥሮ ጠባይ) ሲያለቅስ የሰሙትና ያዩት፡ ነቢዩ ስምዖንና ነቢይቷ ሐና፥ እነርሱንም የመሰሉት ነቢያት የጾሟቸው አጽዋማት፡ በዚሁ፡ በነቢያት ጾም ተጠቃልለዋል፡፡ ከኹሉም በላይ፡ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በመልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ብሥራት፡ ጌታን ፀንሳ እስከወለደችበት ጊዜ ድረስ የጾመችው ጾም፡ ከእነዚህ መካከል፡ አንዱ ዋናው ኾኖ ይገኛል፡፡

እኛም፡ የዛሬዎቹ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ የቀድሞውን የነቢያትን ዘመን፡ ወደኋላ ኼደን በማዘከር፡ ይህን ጾም ስንጾመው፡ መለኮታዊው የተስፋ ቃል ተፈጽሞልን፡ የዘለዓለማዊው ፍሬ ተጠቃሚዎች በመኾናችን፡ ከእነዚያ፡ ከቀደሙት ነቢያት ይልቅ ምን ያህል የታደልን መኾናችንን አውቀነውና ተገንዝበነው ነው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ከዚህ የተነሣ፡ በዚህ ዓለም፡ በሕይወተ ሥጋ የጀመርነውን መንፈሳዊ የህልውና ጉዞ፡ በእውነተኛው ሃይማኖታዊ ስሜት ቀጥለን፥ ለእኛ ሲል ሰው ኾኖ ካዳነን፡ ከፈጣሪያችን፡ የ"አስተርእዮቱ"፡ ማለትም፡ በብሥራቱና በትስብእቱ፥ በጥምቀቱም ምሥጢር መፈጸም፡ ማንነቱ ከታወቀበትና ገሃድ ኾኖ ከታየበት፡ ከመገለጫው መታሰቢያ ዕለት ደርሰን፡ በዓሉን፡ በፍጹም ደስታ እንድናከብረው ያበቃናል።

ለ፦ ጾመ ገሃድ።

"ገሃድ"፡ በግእዝ፡ "ግልጥ፥ የተገለጠ" ማለት ነው። በመለኮት ባሕርዩ ብቻ ይታወቅ የነበረው፡ የማይታየው፥ ረቂቅና መንፈስ የኾነው የእግዚአብሔር ቃል፡ በሰውነት መፀነሱ የታወቀው፡ የምሥራቹን ዜና ባሰማው፡ ስሙ "ገብርኤል" በተባለ፡ በእግዚአብሔር መልአክና ማርያም በተባለች፡ የአምላክ እናት ለመኾን፡ በፈጣሪ በተመረጠች፡ በእንዲት፡ የሰው ወገን በኾነች ድንግል፥ ከዚያም፡ "እጮኛዋ" ተብሎ፡ በንጽሕና እንዲያገለግላት፡ ከእግዚአብሔር በተሰጣት በዮሴፍ ዘንድ ብቻ ነበር፤ መወለዱም የታወቀው፡ በመላእክት፥ በጥቂት የቤተ ልሔም እረኞችና በሰብአ ሰገል ዘንድ ብቻ ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ተብሎ፡ እውነተኛ ማንነቱ፡ ማለትም፡ የእግዚአብሔር አብ ልጅና ሰው የኾነው አምላክ፡ እርሱ መኾኑ፡ ለዓለሙ በግልጥ የታወቀው፡ በዮርዳኖስ ወንዝ ውስጥ፡ በመጥምቁ ዮሓንስ እጅ በተጠመቀ ጊዜ ነበር፤ በዚያን ጊዜም፡ እግዚአብሔር አብ፡ *"የምወድደው ልጄ፡ ይህ ነውና፡ እርሱን ስሙት!"* ብሎ፡ ከደመና ባሰማው ድምፁ፥ ራሱ እግዚአብሔር ወልድ፡ በሰውነት፡ በዚያ ቆሞ በመገኘቱ፥ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም፡ በነጭ ርግብ አምሳል፡ በራሱ ላይ በመቀመጡ፡ እውነታው ተረጋግጧል። ለዚህም፡ መጥምቁ ዮሓንስ፡ የመጀመሪያው ምስክር ኾኗል።

ስለዚህ፡ በጥምቀቱ ዕለት በተፈጸመው፡ በዚያ ሥርዓት፡ ይህ የእግዚአብሔር ዕፁብ ድንቅ ምሥጢር፡ እውን ኾኖ በገሃድ ስለታየ፡ ወራቱ፡ "እግዚአብሔር፡ በሰውነት ተገልጦ የታየበት ነው!" ለማለት፡ "ገሃድ" ወይም "አስተርእዮ" ተብሏል። ቀድሞ፡ በጥምቀት ዋዜማ ያለው ዕለት እንዲጾም ሲወሰን፡ ያ የጾም ቀን፡ "ጾመ ገሃድ" የተባለው፡ ከዚህ የተነሣ እንደነበረ ልታውቁት ይገባል።

ቀደም ብዬ፡ እንደገለጽሁላችሁ፡ እስካኹን፡ "ጾመ ገሃድ" ያለው፡ የጥምቀት በዓል ብቻ ነው። ምክንያቱም፡ እንደባዕዳኑ ልማድ፡ እስካኹን ይከበር የነበረው የጌታ የልደት በዓል፡ ጾመ ነቢያትን፥ እንዲሁም፡ የትንሣኤው በዓል፡ ዓቢይ ጾምን አስከትለው የሚውሉ ስለኾኑ፡ ጾመ ገሃድ አላስፈለጋቸውም፤ የጥምቀት በዓል ግን፡ በፍስኩ ወራት ውስጥ ይውል ስለነበረ፡ በዋዜማው፡ የጾም ዕለት የሚያስፈልገው ኾነ፤ የዚህም ምክንያት፦

፩ኛ፦ ምናልባት፡ በዓሉ፡ ረቡዕ ወይም ዓርብ ዕለት የዋለ እንደኾነ፥ በዓሉ ደግሞ፡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ በመኾኑ፡ በጾም ሊከበር ስለማይገባ፡ ለዚያ፡ ለውጥ እንዲኾን ነው፤

ምዕራፍ ፮፡ ጾም:- አዎን! ስለጾም::
አጽዋማት::

፪ኛ:- "ጋድ" ለሚለው ሕዝባዊ አነጋገር: "ለውጥ" የሚል ትርጕም የተሰጠው: ከዚህ የተነሣ ሲኾን፥ ለውጡም: መዘናጋት ደርሶ: መጾሙ እንዳይቀር: ጾመ ገሃዱ: ረቡዕ ወይም ዓርብ በሚውልበት ዓመት ብቻ ሳይኾን: በሌሎቹም: በማይጾምባቸው ዕለታት ጭምር: በየዓመቱ ተጠብቆ: እንዲፈጸም ለማድረግ ነው፤

፫ኛ:- በዓሉ የሚከበርበት ወራት: ጾም ባለመኾኑ: ለምሥጢረ ቍርባን ዝግጅት የሚፈጸመው ሥርዓተ ቅዳሴ ደግሞ: የሚካኼደው: እንደትንሣኤ በዓል: በእኩለ ሌሊት ስለኾነ: ሥጋ ወደሙ የሚቀበሉ ኹሉ: እየራሳቸውን በንስሓ ጾም ለማዘጋጀት እንዲችሉ ነው::

አኹን ግን: የጌታ ልደት: በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን ዘንድ: በጥንታዊው ሃይማኖታዊ ሥርዓታቸው: በእውነተኛው ዕለት: በመስከረም ፩ ቀን ውሎ እንዲከበር ስለተደረገ: ከላይ እንደተመለከተው: ከበዓሉ በፊት ያለችው ጳጕሜ: እንደ"ጾመ ገሃድ": በሱባዔ ሥርዓት የምትጾም ኾናለች:: ብሥራቱንና ትስብእቱን፥ ጥምቀቱንም አዋሕዶ በመያዝ: "አስተርእዮ" ተብሎ: ጥር ፲፩ ቀን ለሚከበረውም በዓል: ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: እንደጥንቱ: በኅዳር ፲፭ ቀን ተጀምሮ: እስከጥር ፲ ቀን ድረስ እንዲቀጥል የተደረገው: የነቢያት ጾም ስላለው: የገሃድ ጾም አያስፈልገውም::

፬ኛ:- **ጾመ ኢትዮጵያ - ጾመ ነነዌ::**

በዘመነ ብሉይ: በመካከለኛው ምሥራቅ ክፍለ ዓለም: "ነነዌ" በሚል ስም: በታላቅነቷ ትታወቅ በነበረችው ከተማ ውስጥ ይኖሩ የነበሩት ሰዎች: የሠሩት ክፋትና ኃጢአት: እጅግ ከመብዛቱ የተነሣ: ጽዋው ሞልቶ: መጥፊያቸው ስለደረሰ: ለፍጥረቱ ርኅራኄ ያለው እግዚአብሔር: ንስሓ ይገቡ ዘንድ: በላከላቸው: በነቢዩ ዮናስ ስብከት ተጸጽተው፥ ከክፋትና ከኃጢአት ሥራቸውም ተመልሰው፥ ለሦስቱ ቀኖች: በጾም በጸሎት ተወስነው፥ ሕፃናትና እንስሳት ሳይቀሩ: ከእህል ውኃ ተከልክለው: የፈጣሪያቸውን ይቅርታና ምሕረት ስለለመኑ: ከታዘዘው የጥፋት መዓት ድነዋል::

እኛም: ይህን በማዘከር: ንስሓ ብንገባ: "እንድናለን!" በማለት: በየዓመቱ: ከዓቢይ ጾም መግቢያ: ኹለት ሳምንት አስቀድማ ካለችው ሰኞ ጀምሮ: እስከረቡዕ ድረስ: ለሦስት ቀኖች የምንጾማት ጾም: "ጾመ ነነዌ" እየተባለች ኖራለች:: በአኹኑ ጊዜ ግን: በተለይ: ከ፲፱፻፸፯ ዓመተ ምሕረት ወዲህ: በኢትዮጵያ ላይ ከደረሰው አሠቃቂ መከራ የተነሣ: ይህችን ጾም: የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን: "ጾመ ኢትዮጵያ" ብለን እየጾምናት እንገኛለን:: ይህም ያለበቂ ምክንያት አይደለም::

የነነዌን ጾም: "ጾመ ኢትዮጵያ" ብለን እንድንጾማት የማስፈለጉ ነገር: በእየጎሊናችን: አንዳንድ ጥያቄዎችን ማስነሣቱ አልቀረም:: "ለመኾኑ: የቀድሞዎቹ የነነዌ ሰዎች: ለምን፥ እንዴትስ: የንስሓ ጾምን አደረጉ? በዚያ ጾማቸው: ፈጣሪያቸውን የለመኑትና የተፈጸመላቸው: ከቶ ምን ነበር?

የዛሬዎቹስ የኢትዮጵያ ሰዎች፡ የነነዌን ጾም፡ ለምን፡ በየዓመቱ ይጾሙታል? ምንስ ተደረገላቸው? በተለይ፡ 'ጾመ ኢትዮጵያ' መባሉ ያስፈለገበት ምክንያት ምንድር ነው?'

ለእነዚህና ለመሳሰሉት ጥያቄዎች፡ ከዚህ ቀጥሎ፡ በትንቢተ ዮናስ፡ ምዕራፍ ፫ እና በማቴዎስ ወንጌል. ምዕራፍ ፲፪+ ቍጥር ፴፰-፵፪ የተጠቀሱት የቅዱሳት መጻሕፍት ቃላት፡ መሠረታዊዉን ሃይማኖታዊ መልስ ይሰጣሉ።

ሀ. *"'ተነሥተህ፡ ወደዚያች፡ ወደታላቂቱ ከተማ፡ ወደነነዌ ሂድ!* የሕዝቡ ክፋት በዝቶ፡ ከፊቴ ደርሷልና፡ *የምነግርህን ለበከላት!'* የሚል *የእግዚአብሔር ቃል፡ ለኹለተኛ ጊዜ፡ ወደዮናስ መጣ። ዮናስም፡ 'በሦስት ቀኖች ውስጥ፡ ነነዌ ትገለበጣለች!' ብሎ መስበክ ጀመረ። በዚህ ጊዜ፡* የነነዌ ሰዎች እግዚአብሔርን አመኑ! *"እንዲህም ሲሉ፡ ለጾም፡ አዋጅ ነገሩ፤* 'ሰዎችና እንስሶች፡ አንዳችን አይቅመሱ! ውኃንም አይጠጡ! ወደእግዚአብሔርም፡ በብርቱ ይጩኹ! ሰዎችም ኹሉ፡ ከክፉ መንገዳቸውና በእጃቸው ካለው ግፍ ይመለሱ! *እኛ እንዳንጠፋ፡ እግዚአብሔር ተመልሶ ይጸጸት እንደ ኾነ+ ከጽኑ ቁጣውም ይመለስ እንደ ኾነ፡ ማን ያውቃል?'* እግዚአብሔርም፡ ከክፉ መንገዳቸው እንደተመለሱ፡ *ሥራቸውን* አየ፤ *ያደርግባቸው ዘንድ በተናገረው ክፉ ነገር ተጸጽቶ አላደረገውም።"* ይህ፡ ከብሉዩ ኪዳን የተጠቀሰ ቃል ነው።

ለ. *"መምህር ሆይ! ከአንተ ምልክት እንድናይ እንወድዳለን!"* ብለው፡ በዘመኑ የነበሩት፡ የአይሁድ ሊቃውንት፡ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስን በጠየቁት ጊዜ፡ የሰጣቸው መልስ፡ "ክፉና ዓመፀኛ+ አመንዝራም ትውልድ ምልክትን ይሻል፤ *ነገር ግን፡ ከነቢዩ ከዮናስ ምልክት በቀር፡ ሌላ ምልክት አይሰጠውም። ...የነነዌ ሰዎች፡ በፍርድ ቀን፡ ተነሥተው፡ ይህን ትውልድ ይፋረዱታል፤* በዮናስ ስብከት፡ ንስሓ ገብተዋልና፤ እነሆም፡ ከዮናስ የሚበልጥ ከዚህ አለ። ንግሥተ ዓዜብ፡ በፍርድ ቀን ተነሥታ፡ ከዚህ ትውልድ ጋር ትፋረዳለች፤ ታሳፍረዋለችም፤ የሰሎሞንን ጥበብ ትሰማ ዘንድ፡ ከምድር ዳርቻ መጥታለችና፤ እነሆ+ ከሰሎሞን የሚበልጥ፡ ከዚህ አለ!" የሚል ነበር። ይህ፡ ከአዲሱ ኪዳን የተጠቀሰ ቃል ነው።

እንግዲህ፡ እዚህ ላይ ያለውን ቁም ነገር፡ በማስተዋል ተመልከቱት! የነነዌ ሰዎች፡ ለመለኮታዊው ምሕረት ያበቃቸውን፡ ሃይማኖትና ምግባር አሟልተው እንደተገኙ፡ ከላይ የተመለከቱት ጥቅሶች ያስረዳሉ፤ ይህም፡ የነነዌ ሰዎች፡ ንስሓ በመግባት የጾሙትና የጸለዩት፡ በእውነትና በመንፈስ እንደነበረ፡ ራሱ፡ የንስሓቸው ፍሬ፡ አጉልቶ አሳይቷል፤ አረጋግጧልም ማለት ነው። "በእግዚአብሔር አመኑ!" የሚለው ቃል፡ እግዚአብሔር፡ የተናገረውን፡ የሚፈጽም ኃያል አምላክ+ ከለመኑትም፡ ይቅር የሚል፡ መሓሪ መኾኑን፡ ፈጽመው እንዳመኑ የሚያመለክት ስለኾነ፡ ስለእግዚአብሔር ያላቸውን ትክክለኛ እውቀት ያሳያል። ይህ፡ ሃይማኖት ነው።

ምዕራፍ ፯፤ ጾም:- አዎን! ስለጾም::
አጽዋማት::

እንስሳት ጭምር: ውኃ እንኳ አለመቅመሳቸው: የጾማቸውን ጽኑነት፥ ወደእግዚአብሔር: በብርቱ መጮኻቸው ደግሞ: የጸሎታቸውን ልባዊነት፥ በመጨረሻም: ሰዎች ኹሉ: የክፋት መንገዳቸውንና የግፍ ተግባራቸውን ትተው: ወደበጎው መመለሳቸው: የንስሓቸውን እውነተኛነት ያረጋግጣል:: ይህም **ምግባር ነው::**

እግዚአብሔር የሚቀበለው የንስሓ ጾም፥ ጸሎትና ምጽዋት: እንዲህ ዓይነቱን መኾኑን: እነሆ: ውጤቱ መስክሩዋል:: እያንዳንዳችን: የእየራሳችንን ሃይማኖታዊ ምግባር: መመልከትና መመዘን ያለብን: በዚህ መልክ መኾን እንደሚኖርበት: ይህ: የነነዌ ሰዎች: የንስሓ ፍሬ ያስተምረናል:: አዎን፥ **በእግዚአብሔር ስም የሚደረግ ነገር ኹሉ: በእውነትና በመንፈስ የሚፈጸም መኾን አለበት::**

እኛ **ኢትዮጵያውያን**: የነነዌን ጾም ስንጾማት የኖርነው: በዚህ መልኳና ይዘቷ ሳይኾን: በልማድ ቅርስነቷ: ወይም በታሪካዊነቷ ብቻ ከኾነ: በተሳሳተው ጎዳና ስንጓዝ ቆይተናል ማለት ነው:: በእውነተኛ መልኳና በትክክለኛ ይዘቷ እንዳልጾምናትማ: በየዘመናቱ ደርሰው ከነበሩት ጋር: ይኸው: በጊዜአችን እየሰበሰብነው ካለው: የመከራ መከር: በሚደርስብን የቅጣት መቅሠፍት ጎልቶ ይታያል:: ታዲያ፥ የነነዌና የነዋሪዎቿ ዝክረ ነገር: ደብዛው ሳይቀር ጠፍቶ: በታሪካዊነት ብቻ እየተወሳ ባለበት: በዚህ: በአኹኑ ጊዜ: ከእነርሱ በፊት የነበርነው፥ በእነርሱም ዘመን የኖርነውና ዛሬም: ከእነርሱ ምውትነት በኋላ: በሕያዋንነታችን ቀጥለን የምንገኘው: እኛ: ኢትዮጵያውያንና አገራችን ኢትዮጵያ: ዛሬ: ተዘፍቀን ከምንሠቃይበት የጥፋት መዓት ለመዳን እንችል ዘንድ: ጾመ ነነዌን: በእውነተኛ መልኳና በትክክለኛ ይዘቷ: በሕያውነት እንጂ: እንዴት: በልማዳዊ ምውትነትና በታሪካዊ መዘክርነት ብቻ ልንጾማት ይገባናል? ይህም: እኛ ኢትዮጵያውያን: በሕይወት ቆመን: ሕያው በኾነው ኢትዮጵያዊነታችን: የምንቀበለውንና እውን የኾነውን: ይህን: የመንፈስ ፈተናና የሥጋ መከራ ተቋቍመን ድል ለማድረግ: **"ጾመ ኢትዮጵያ"** ብለን በሕያውነት ልንጾማት ይገባል ማለት ነው::

ስለዚህ: መድኃኒታችን: "ንግሥተ ዓዜብ" ብሎ የጠራትና የተናገረላት: ኢትዮጵያዊቷ እናታችን ማክዳ እንዳደረገችው ኹሉ: እኛም ልጆቿ ኢትዮጵያውያን: ከዮናስና ከሰሎሞን የሚበልጠውን: የእርሱን: የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል በመስማትና በመከተል: ይህችን ጾም: ከንግሥት እናታችን: ከማክዳ በምትበልጠው: በሰማይና በምድር ንግሥታችንና በዘለዓለም የምሕረት ቃል ኪዳን እናታችን: በቅድስት ድንግል ማርያም ስም: **"ጾመ ኢትዮጵያ"** ብለን ሰይመን: እንጾማታለን:: ስንጾማትም: "የእኛን የተለየ ፍላጎት ፈጽምልን!" ብለን ሳይኾን: "በግልና በአገር ደረጃ የሠራነውን ክፋትና በደል፥ ክህደትና ዓመፅ፥ ኃጢአትና ግፍ" ይቅር ብለህ: የአንተን ቅዱስ ፈቃድና ዕቅድ እንድናውቅ አድርገን! በዚያም ፈቃድህና ዕቅድህ ሥር ለመኖር አብቃን!" ብለን ነው::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እንዲህ፡ በእግዚአብሔር እውነትና መንፈስ ኾነን፥ በእርሱም ሃይማኖትና አምልኮ ጸንተን፡ የምንጸመው ጾምና የምንጸልየው ጸሎት፥ ደግሞ፡ እርሱ፡ ኃጢአታችንን ይቅር እንዳለን፡ እኛም የበደልናቸውን ይቅርታ ጠይቀንና የበደሉንን ይቅር ብለን፥ ከፉ መንገዳችንንም ትተን የምንገባው እውነተኛ ንስሓ፡ የእርሱን፡ የፈጣሪያችንን ፈቃድ ለማወቅ ያስችለናል። አለዚያ፡ ጾማችን፥ ጸሎታችንና ምጽዋታችን ከንቱ ኾኖ ይቀራል።

በግልም ኾነ በጋራ ሕይወታችን፡ ማናቸውም፡ የኾነውና የሚኾነው ነገር ኹሉ፡ የእኛ ሳይኾን፡ የእርሱ፡ የአምላካችን ፈቃድና ዕቅድ መኾኑን ማወቅ፡ ሃይማኖት ነው። ብዙውን ጊዜ፡ ሕይወታችን ቅጥ ያጣ፥ ዓላማና ትርጉም የሌለው፥ ግራ የሚያጋባ፥ ውሳጣዊና አፍአዊ ሰላምና ጸጥታ የተለየው፥ ዕረፍት ተነሥቶት የሚባዝን፥ ሥጋትና ጭንቀት የመላበት ኾኖ እናገኘዋለን፤ የዚህ ዋና ምክንያት፡ አስተሳሰባችን፡ በዚህ የሃይማኖት መመሪያ ላይ ባለመመሥረቱ መኾኑንና ይህን የመሰለው ችግር የመነጨው፡ ከእየራሳችን እንጂ፡ ከእግዚአብሔር፡ ወይም ከሌላ አለመኾኑን፡ በዚህ ጊዜ፡ መረዳት ይኖርብናል።

"እግዚአብሔር፡ የነነዌን ሰዎች ጸሎት ሰምቶ፡ የምሕረት መልሱን የሰጣቸው፡ በሦስት ቀናት የንስሓ ጾማቸው ነበር። ዛሬስ፡ የኢትዮጵያ ሰዎች፡ በየዓመቱ ሲጸሙት በመኖራቸው፥ በተለይም፡ ካለፉት ጥቂት ዓመታት ጀምሮ፡ በስደት ኑሮአቸውና እኹንም በአገራቸው፡ "ጾመ ኢትዮጵያ" ብለው ለሚጸሙት ኢትዮጵያውያን ሳይቀር፡ ምን ተደረገላቸው?" ብለው የሚጠይቁ ይኖሩ ይኾናል፤ ለእኒህ ጠያቂዎች፡ የሚሰጣቸው መልስ፡ "የጾሙን ዓላማ፡ ከላይ በተገለጸው መሠረት፡ እንደገና በጥሞና ሊያስተውሉትና በትክክል ሊገነዘቡት ያስፈልጋቸዋል፤" የሚል ይኾናል። ጾሙ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ እንደነነዌ ሰዎች፡ የምሕረቱን መልስ ሊያስገኝላቸው ያልቻለው፡ ችግሩ፡ ከጾሙ ስያሜ ሳይኾን፡ ከትውልዱ የንስሓ ጉድለት መኾኑን፡ እውነተኛዎቹ ኢትዮጵያውያን አውቀውት፥ ይኸው፡ የትውልዱ እምቢተኛነት፡ እያስከተለ ያለውን መለኮታዊ ዳኝነት በማድነቅና የየራሳቸውን የንስሓ ድርሻ በማበርከት፡ ይህንኑ ጾም፡ በየዓመቱ፡ በኢትዮጵያዊነቱ፡ እነሆ፡ እየቀጠሉ ይገኛሉ።

እኛ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ ከቅዱሱ ኪዳን የተነሣ፡ እያንዳንዳችን በግል፥ በጋራም ኹላችን፡ ለእግዚአብሔር ፈቃድና ዕቅድ፡ መሣሪያዎቹ መኾናችንን አምነን፥ እየራሳችንን፡ ለዚህ አገልግሎት ማቅረብ ይጠበቅብናል። ይህን የተቀደሰ ግዳጅ በመፈጸም ፈንታ፥ ወይም፡ ይህን ማድረግ ሲገባን፡ ነገር ግን፡ እስከቅርብ ጊዜ ድረስ፡ በታሪክ የደረሰው ኹሉ፡ መቀጣጫ ትምህርት ኾኖን ሳንጠቀምበት በመቅረታችን፡ እነሆ፡ ዛሬ ሲካኼድና ሲፈጸም ለሚታየው አሳዛኝ ኹኔታ፡ እየራሳችንን ዳርገን እንገኛለን።

ምዕራፍ ፯፤ ጾም:- አዎን! ስለጾም።
አጽዋማት።

ይህም: በአገርም፥ በውጭም ያሉት: የቤተ ሕዝቡ፥ የቤተ ክህነቱና የቤተ ምልክናው ወገኖች: አንድ ኹነው፥ ተስማምተውና ተባብረው: ከመሪዎቻቸው: ከኢየሱስ ክርስቶስና ከድንግል ማርያም የተቀበሉትን አደራና ኃላፊነት: በአግባቡ: በሥራ ላይ ባለማዋላቸው መኾኑ: እየሰበሰቡት ያለው መራራ ፍሬ: ራሱ ጩኾ ስለሚመሰክር: ሊታበል አይቻልም።

እኒህ: የዘመኑ ባለአደራዎችና ኃላፊዎች: የተሰጣቸውን ሥልጣን: የእግዚአብሔርን ፈቃድ ከሚፈጽሙበት ይልቅ: እርስ በርስ በመለያየትና ሌላውን በማለያየት: በይፋ በሚያራምዱት ጥላቻና ፀብ: ለእየራሳቸው ጠባብ ዓላማና ፍላጎት ማራመጃ አድርገውት ይታያል። እንዲያውም: እርሱን እግዚአብሔርን ሳይቀር በመካድ፥ ወይም: የእርሱን የተቀደሰ ስም፥ ሃይማኖቱንና የእርሱ የአገልግሎት ተቋም የኾነችውን ቤተ ክርስቲያንን: ማለትም: የእርሱ አገልጋዮች የኾኑትን ካህናትንና ምእመናንን: ለማናቸውም ዓይነት ሰብአዊ ዓላማቸው: መሣሪያና መጠቀሚያ በማድረግ በሚያካኺዱት አሠራራቸው: በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን፥ በኢትዮጵያዊነትም ላይ ያለው ባለቤትነት: የእግዚአብሔር መኾኑ ቀርቶ: የየእራሳቸው እንደኾነ፥ ወይም: በዚሁ ባለቤትነት ላይ: አንዱ ከሌላው የሚበልጥ: ቅድሚያና አለቅነት ያላቸው አስመስለውታል።

ይህን የመሰለው ድርጊት: በሥጋ ብቻ ሳይኾን: በነፍስም: ታላቅ ፍዳን የሚያስከትል ስለኾነ: ይህን በመሰለ ተግባር ላይ የተሠማሩ፥ ወይም: አዝማሚያው እንኳ ያላቸው ቢኖሩ: ከዚህ ከተሳሳተ መንገዳቸው: በንስሓ ይመለሱ ዘንድ: ከዮናስና ከሰሎሞን የሚበልጠው: የነቢያት ጌታ፥ የካህናት አለቃና የነገሥታት ንጉሥ ኢየሱስ ክርስቶስ: ራሱ: በቃሉ እየመከረ ያስጠነቅቃቸዋል።

፩ኛ:- ዓቢይ ጾም።

መሪያችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከተጠመቀ በኋላ: የመጣበትን የማስተማርና የማዳን ተልእኮውን ከመጀመሩ በፊት: አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ጾመ። እኛም: ኢትዮጵያውያን: ይህን ጾም: "የጌታ ጾም" ብለን: በመታሰቢያነት: በየዓመቱ እንጾመዋለን።

የዚህም ምክንያት: አምላካችን: በዚህ ጦሙ አማካይነት: የዘር ጠላታችን የኾነው ዲያብሎስ: ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ: የሰውን ልጆች ሲያጠምድበት የኖረውን ረቂቅ ፈተና: ለእኛ ሲል: በፍጹም ትእግሥትና ትሕትና ተቀብሎ: ክፉውን ኃይል ድል ስላደረገልን፥ ለእኛም: በዲያብሎስና በሥጋ ፈቃዳት ላይ አሸናፊዎች ልንኾን የምንችልበትን: የሃይማኖትን መንፈሳዊ ትጥቅ ስላስታጠቀን፤ የምግባርንም መንፈሳዊ መሣሪያ ስላስጨበጠን ነው።

ስለዚህ: ይህን: የእርሱን ጾም በምንጾምበት ጊዜ: የምንጾመው: በክርስቶስ መንፈስ ስለኾነ: ኹልጊዜም: በፈቃዳችን: የእርሱ መከራ ተካፋዮች፥ የክፉውም መንፈስ አሸናፊዎች እንኾናለን።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ጾማችንን ኹሉ የምንጾመው፡ በክርስቶስ መንፈስ ካልኾነ፡ "እውነት እላችኋለሁ፤ ዋጋቸውን ተቀብለዋል!" እንደተባሉት ግብዞች መኾናችን ነውና፤ በአጿጿማችን እውነተኛነትና *መንፈሳዊነት፡* አዎን፡ በብርቱ ልንጠነቀቅ ይገባናል፡፡

ይህ "*የጌታ ጾም*"፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ በሰውነቱ የጾመው ከመኾኑ *ጋር*፡ ከአጽዋማቱ ኹሉ በላይ፡ *ታላቅና ረዥም* ስለኾነ፡ "ዓቢይ *ጾም*" ይባላል፤ በሕዝባዊ *አነጋገርም*፡ "*ሑዳዴ*" በሚል አጠራር *ይታወቃል*፡፡ "*ሑዳድ*"፡ በምድራዊ ገበሬ፡ በማኅበር እየ*ታ*ረሰ፡ ማለፊያ ሰብል የሚያስገኝ፡ ሰፊ *የመንግሥት መሬት* ማለት ሲኾን፡ "ሰማያዊው ገበሬ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለዘለዓለማዊ *መንግሥቱ* እርሻነት *ያበቃቸው* ካህናትና ምእመናንም፡ ዛሬ፡ በየዓመቱ፡ በኅብረት ኾነው፡ በጾም እያረሱ፡ የንስሓን ፍሬ የሚሰበስቡበት ሰፊ *መንፈሳዊ* እርሻ ስለኾነ፡ ይህ የጌ*ታ ጾም*፡ "*ሑዳዴ*" ይባላል፡፡

ይኸው "*ሑዳዴ*"፡ "*ታላቁ ጾም*" የተባለበት *ምክንያት*፡ አምላካችን ስለጾመው ብቻ ሳይኾን፡ ከዚህ፡ አርባ ቀኖችን ከያዘው የጌ*ታ ጾም ጋር*፡ "*ጾመ ሕርቃል*" *የሚባለው*፡ *የመጀመሪያው* ሳምንት *ጾምና* በጾሙ *መጨረሻ* ላይ፡ "ሰሙነ ሕማማት" ተብሎ የሚጾመው ጾም፡ እነዚህ፡ ኹለት የጾም ሳምን*ታ*ት፡ ከዚሁ፡ ከ"ዓቢይ ጾም" *ጋር* እንዲያያዙ በመደረጉ ነው፡፡

ሀ. "*ጾመ ሕርቃል*"፡ በኢየሩሳሌም የሚኖሩትን ክርስቲያኖችና የአምላካችን፡ የኢየሱስ ክርስቶስን *መስቀል*፡ ከወራሪ አረማውያን እጅ ለማዳን፡ "ሕርቃል" የተባለው፡ ክርስቲያኑ፡ የቢዛንቲን ርእሰ ነገሥት፡ ሠራዊቱን ይዞ፡ በሃይማኖ*ታ*ዊ ቅንዓት ለፈጸመው ተጋድሎና ለተጎናጸፈው የድል አክሊል *መታሰቢያ* ይኾን ዘንድ፡ በጊዜው ከነበረችው ቤተ ክርስቲያን የተሰጠ በረከት ነው፡፡

ለ. "ሰሙነ ሕማማት"፡ ከዕለተ ትንሣኤ በፊት፡ ከሆሣዕና እሑድ *ማታ*፡ እስከቅዳሜ ስዑር *ማታ ያሉት* ዕለ*ታ*ት ናቸው፤ "ሰሙነ ሕማማት"፡ *መድኃኒታችን* ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለእኛ ሲል፡ በተለይ ከምሴተ ሓሙስ (ከሓሙስ *ማታ*) ጀምሮ፡ የትንሣኤው ብርሃን እስከበራባት፡ እስከእሑድ ሌሊት ድረስ፡ የተቀበላቸውን ልዩ ልዩ መከራዎች በማሰብ፡ በግልም ኾነ፡ በማኅበር ተወስነን፡ እየራሳችንን፡ በሥጋም፥ በነፍስም፥ በመንፈስም፡ የእርሱ *ሥቃይ* ተካፋዮች በማድረግ፡ በፍጹም ትሕትናና ንስሓ፥ በጾምና በጸሎት፥ በስግደትና በእርሱ ፍቅር ተጠምደን የምንሰነብትበት "*የመከራዎች ሳምንት*" *ማለት* ነው፡፡

ይኸውም፡ እርሱ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በአስቆሮ*ታ*ዊው ይሁዳ *መሪነትና* ጠቋሚነት፡ በአይሁድና በሮማውያን ወታደሮች ተይዞ፥ የፊጥኝም *ታሥሮ*፥ በዕለተ ዓርብ፡ በአደባባይ ሲንገላ*ታ* ከዋለ በኋላ፡ ተገርፎና *ራቁቱን* በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሲሞት፥ የሾህ አክሊል ከተቀዳጀው *ራሱና* በጦር ከተወጋ ጎኑ፡ ደሙን ያፈሰሰበት ነው፡፡

ምዕራፍ ፯፤ ጾም፡- አዎን! ስለጾም፡፡
አጽዋማት፡፡

በዚያ አካለ ሥጋውም፡ ወደመቃብር ወርዶ፡ ቅዳሜ ስዑርን ሲያሳልፍ፡ በአካለ ነፍሱ ደግሞ፡ ወደሲዖል ወርዶ፡ ሳመኑበት ነፍሳት፡ ነጻ የመውጣታቸውን ምሥራች የሰበከበት ነው፡፡

ከደስታ በፊት፡ ፈተና መኖሩን፥ እንዲሁም፡ ያለመከራ ጸጋ፥ ያለድካም ዋጋ የማይገኝ መኾኑን እንዳንዘነጋ፡ እኛ ኢትዮጵያውያን፡ የሕማማትን ሳምንት፡ በተለየ ጥብቅ መንፈሳዊ ሥርዓት እናሳልፋለን፤ ፋሲካውን፡ በታላቅ ጉጉት፥ የትንሣኤውንም በዓል፡ በጥልቅ ስሜት እንድንጠብቀው የሚያደርገን ይኸው ይዘታችን ነው፡፡ በጾመ ፍልሰታ፡ ለቃል ኪዳን እናታችን፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፥ በሰሙነ ሕማማት ደግሞ፡ ለቃል ኪዳን አምላካችን፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ የምንገልጸው የፍቅር ስሜት፡ ሰው ለኾነው አምላክና እርሱን ለወለደችው እናቱ ያለን ፍቅር፡ ፍጹም መኾኑን ያስረዳል፡፡

እነዚህ፡ የሰሙነ ሕማማት ቀኖች፡ እያንዳንዳችን፡ ኃጢኣታችንን በማመንና የበደሉንን ኹሉ ይቅር በማለት፡ አምላካችን፡ እኛንም ይቅር እንዲለን፡ ንስሓ የምንገባባቸው፥ በኢትዮጵያ ላሉትና በያለበት ለተበታተኑት ወገኖቻችን፥ ለአገራችንና ወገኖቻችን ለሚኖሩባቸው አህጉር፥ ለመላውም ዓለም ደኅንነትና ሰላም የምንጸልይባቸው፥ ከፈጣሪያችንም ጋር ያለንን ሕያው ቃል ኪዳን የምናጠናክርባቸው ናቸው፡፡

ሰሙነ ሕማማትን፡ ከጾመ አርብዓ ቀጥለን የምንጾመው፡ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተጠምቆና የአርባ ቀኖች ጾሙን ፈጽሞ፡ በትምህርቱና በተአምራቱ፡ ማንነቱን ካሳወቀ በኋላ፡ ሰው ኾኖ፡ ወደዚህ ዓለም የመጣበትን፡ የመጨረሻውን ዓላማ፡ በጭንቀትና በሥቃይ የፈጸመባቸው ዕለታት የሚገኙባት ሳምንት በመኾኗ ነው፡፡

"እኔ፡ ለእውነት ልመሰክር ተወልጃለሁ፤ ስለዚህም፡ ወደዓለም መጥቻለሁ፤ ከእውነት የኾነ ኹሉ፡ ድምፄን ይሰማል። ...እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ፡፡ ...ብርሃን ወደዓለም ስለመጣ፥ ሰዎችም፡ ሥራቸው ክፉ ነበርና፥ ከብርሃን ይልቅ፡ ጨለማን ስለወደዱ፡ ፍርዱ ይህ ነው፡፡ ክፉን የሚያደርግ ኹሉ፡ ብርሃንን ይጠላልና፤ ሥራውም እንዳይገለጥ፡ ወደብርሃን አይመጣም፡፡ እውነትን የሚያደርግ ግን፡ ሥራው፡ በእግዚአብሔር ተደርጎ እንደኾነ ይገለጥ ዘንድ፡ ወደብርሃን ይመጣል፡፡"[፻፴፮] ብሎ፡ እውነተኛው መምህር፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለሕዝቡ በተናገረው ቃል፡ የአይሁድ ካህናት አለቆችና ሊቃውንት፥ የሕዝቡም ሽማግሎች፡ ሥልጣናቸውን፥ ክብራቸውንና ጥቅማቸውን ይጠብቁበት የነበረው ሰው ሠራሽ ሥርዓታቸው ሊፈራርስባቸው መኾኑን ከተገነዘቡበት ጊዜ ጀምሮ፡ ጽኑ ቅንዓት አድሮባቸው፡ በተንኰልና በሓሰት አስይዘው፥ በኣረማውያኑ ሮማውያን እጅ ሊያስገድሉት፡ ምክንያት ሲፈልጉ ቆይተው ነበር፡፡

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ: ዘለዓለማዊው የጽዮን ንጉሥ በመኾኑ: እንደነቢያት ቃል: *"ሆሣዕና ለዳዊት ልጅ! በእግዚአብሔር ስም የሚመጣ: ቡሩክ ነው! ሆሣዕና በአርያም!"* የሚለውን የምስጋና ቃል: ከደቀ መዛሙርቱና ዘንባባ ይዘው ከተከተሉት ሕዝብ፥ ከሕፃናትና ከድንጋዮች ሳይቀር እየተቀበለ: በአህያዋና በውርንጭላዋ ላይ ተቀምጦ: በፍጹም ትሕትና: ወደኢየሩሳሌም ከገባ በኋላ: *"ቤቴ: "'የጸሎት ቤት' ትባላለች!" ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን: የወንበዴዎች ዋሻ አደረጋችኋት!"*[፻፵፯] ብሎ: ቤተ መቅደሱን: የገንዘብ መሰብሰቢያ መደብር ያደረጉትን ሰዎች: ከንዕቃቸውና ገበታቸው: በሥልጣኑ ባስወጣበት ዕለት: ያ: የቅንዓታቸው ጽዋ ሞላ:: የት፥ በምን ሰዓትና እንዴት እንደሚይዙት: ከዚያች ዕለት አንሥተው: ይዶልቱ ጀመር፤ ሰኞንና ማግሰኞን ተመካክረው: ረቡዕ: ነገራቸውን ቆረጡ:: እንዲያሲዛቸውም: ከአስቆሮቱ ይሁዳ ጋር: በሰላሣ ብር ተስማሙ:: ከኹለቱ: የጾመ ድኅነት ዕለታት መካከል የመጀመሪያዋ የኾነችው: "ረቡዕ": የምትጾመው በዚህ ምክንያት ነው::

፩. ጸሎተ ሐሙስ/ምሴተ ሐሙስ/የሐሙስ ምሽት:-

ፈጣሪያችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ: በተቃዋሚዎቹ ተንኰልና ኃይል ተይዞ: ወደሊቃነ ካህናቱ ሸንጎና ወደሮማውያን የፍርድ አደባባይ የሚቀርብበት ጊዜ እንደደረሰ አውቆ: ቅዱሳን ሐዋርያቱን: ለመጨረሻዋ የፋሲካ ራት ሰበሰባቸው፤ ያችም ዕለት: "ጸሎተ ሐሙስ": ወይም "ምሴተ ሐሙስ": ማለትም: "የሐሙስ ምሽት" በሚል ስያሜ የምትታወቀው ናት::

በዚያች ራት ላይ: በኦሪቱ ሕግ መሠረት: የብሉዩን (አሮጌውን) ኪዳን የፋሲካ በግ ሥርዓት: ለመጨረሻ ጊዜ ፈጸመ፤ የአዲሱ ኪዳን ዘለዓለማዊ ሥርዓት የኾነውንም: የቅዱስ ሥጋውንና የክቡር ደሙን ቁርባን መሠረተ፤ ምሥጢራትን ገለጸ፤ መመሪያዎችን ሰጠ፤ በአርአያነትም አስተማረ::

ይኸውም: ሲበሉ: ኅብስቱን አንሥቶ፥ ባርኮና ቆርሶ: *"ይህ ሥጋዬ ነው፤ እንካችሁ ብሉ!"*፥ ጽዋውንም አመስግኖ: *"ስለብዙዎች: ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስስ: የአዲስ ኪዳን ደሜ: ይህ ነው፤ ኹላችሁ ከእርሱ ጠጡ!"* ብሎ: የቅዱስ ቊርባንን ምሥጢርና ሥርዓት፥ እግራቸውንም በማጠብ: *"እኔ: ለእናንተ እንዳደረግሁ: እናንተ ደግሞ: እንዲሁ ታደርጉ ዘንድ: ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁ!"* ብሎ: ትሕትናን፥ በኑዛዜውም ቃል: *"ደቀ መዛሙርቴ እንደኾናችሁ: ሰዎች ኹሉ ያውቁ ዘንድ: እርስ በእርሳችሁ እንድትዋደዱ: እነሆ: አዲስ ትእዛዝ ሰጥቻችኋለሁ!"* ብሎ: ፍቅርን፥ በጌቴሴማኒ ከመይያዙ በፊት: *"ወደፈተና እንዳትገቡ: ትጉ! ጸልዩም! መንፈስስ ተዘጋጅታለች፤ ሥጋ ግን ደካማ ነው፤"* ብሎ: በሃይማኖት ቆራጥ ኾኖ: በጸሎት መትጋትን: ራሱ[፻፵፰] ፈጽሞ፥ ለእነርሱ በማሳየት ነው::

ሰሙነ ሕማማት: ይህን ምሥጢሩን አውቀን፥ ሥርዓቱን ተቀብለንና ትእዛዙን አክብረን፥ አርአያነቱንም ተከትለን የምንኖር መኾናችንን የምንመረምርበት፥ ለእየራሳችንም ኾነ: ለእርሱ: በግብር ፈጽመን የምናሳይበት ሳምንት ነው::

ምዕራፍ ፮፤ ጾም፦ አዎን! ስለጾም፡፡
አጽዋማት፡፡

ከሕማማት ሰኞ ጀምሮ እስከጸሎተ ሐሙስ ድረስ፡ በጾም ተወስነን፡ በቤተ ክርስቲያን የምናካኺደው፡ የጸሎት፥ የስግደት፥ የኀጽበተ እግርና የቅዳሴ ሥርዓት፥ በእየቤታችንም፡ በጸሎተ ሐሙስ ማታ የሚዘረጋው ገበታ፥ በዚያም፡ የምንሳተፈው ኅብስት (ዳቦው)፡ ይህንና የአራቱን የፋሲካ ቂጣ ያስታውሰናል፡፡ በተለይም፡ "ጉልባን"፡ ተብሎ የሚዘጋጀው ንፍሮ፡ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከጌቴሴማኒ የተክል ቦታ ጀምሮ፡ እስከመቃብሩ ድረስ፡ በተቀበላቸው የተለያዩና የበዙ ታላላቅ መከራዎች፡ የሥጋው አካል፡ እንደዚህ፡ በእሳት እንደሚከከው ቅይጥ እህል፡ መጐሣቈሉን ለማዘከር፡ በኀዘን የምንቀምሰው፡ ምግብ ነው፡፡

፪. ዕለተ ዓርብ - ስቅለት፦ *መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ሐሙስ ማታ ተይዞ፥ የአይሁድ ሊቃነ ካህናት፥ ሊቃውንትና የሕዝቡ ሽማግሌዎች፡ በሸንጎቻቸው ተሰብስበው፡ ሌሊቱን ሙሉ፡ ሲከስሱትና ሲወቅሱት ካደሩ በኋላ፡ በመጨረሻ፡ በመስቀል ስቅላት እንዲቀጣ፡ የበኩላቸውን ፍርድ ሰጥተው፡ ለፍርዱ አፈጻጸም፡ ወደሮማዊው ገዢ፡ ወደጲላጦስ አሳልፈው ሰጡት፡፡ አረማዊው ጲላጦስም፡ ምንም እንኳ፡ የሞትን ፍርድ እንዲፈጽምበት፡ "ወንጀለኛ" ተብሎ፡ የቀረበለት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሚነገርበት ክስና ውቅስ ኹሉ፡ ፍጹም ንጹሕ መኾኑን ቢያረጋግጥም፥ ከዚህም የተነሣ፡ "እኔ ከዚህ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ!" ብሎ፡ እጆቹን፡ በአደባባይ ቢታጠብም፥ በምንም መንገድ ሊያድነው ባለመቻሉ፡ በግፍ ይሰቅሉት ዘንድ፡ "ደሙ፡ በእኛና በልጆቻችን ላይ ይኹን!"[፻፴፱] ላሉት ከሳሾቹ፡ መልሶ ሰጧቸው ገደሉት፤ አስገደሉት፡፡*

ይህም ኹሉ የኾነው፡ ጲላጦስ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን ሊለቅቀው ፈልጎ፡ ነገር ግን፡ ከሳሾቹን ለማስደሰት፥ ሥጋዊና ምድራዊ ሥልጣኑንም ለማቆየት ሲል፡ ከሕግ ውጪ፡ በግፍ ካስገረፈውና በዚያ ወቅት፡ በሮማውያን አገዛዝ ላይ ዐምፆ፡ የታሠረውን፡ "በርባን" የተባለውን ነፍሰ ገዳይ፡ በፍርድ አስወግዶ፡ ይኸኛውን ንጹሑን እስረኛ፡ በምሕረት ሊፈታው ሞክሮ፡ ሳይሳካለት ከቀረ በኋላ ነበር፡፡

ጌታ፡ በዕለተ ዓርብ የተቀበላቸው የመስቀል መከራዎች፡ በግፈኛ ወንጀለኛ ላይ እንኳ፡ "ይደርሳሉ!" ተብለው የማይታሰቡ ናቸው፤ ምንም በደል፥ ጥፋትና ኃጢአት እንደሌለበት፡ ከሳሾቹም፥ ፈራጁም፡ ልቦናቸው እያወቀ፡ ይህን ያህል፡ ለምን ጨከኑበት? ይሙት በቃ የተፈረደበት፡ ነፍሰ ገዳዩ በርባን ተፈትቶ፡ የተራበ አጥጋቢና የተጠማ አርኪ፥ አካል አልባሽና ሕሙም ፈዋሽ፥ የእሥራት ፈቺና የባርነት ነጻ አውጪ፥ ሙት አሥነሽና ነፍስ ኣዳኝ የኾነው፡ የሕይወት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ "ይሰቀል!" ብሎ መፍረድና ፍርዱን በአስቸኳይ መፈጸም፡ ምን ማለት ነው? ቅድስት ነፍሱ፡ ከቅድስት ሥጋው ከመለየቷም በፊት፡ ገና፡ በመስቀል ላይ እየተሠቃየ ሣለ፡ የተራቡትን ያጠገበና የተጠሙትን ያረካ፡ ያ፡ ርኅሩኅና ቸር ጌታ፡ በድርቀት የተሰነጣጠቀ ጉረሮውን ለማርጠብ ፈልጎ፡ አንዲት የውኃ ጠብታን ቢጠይቅ፡ ያች፡ የውኃ ጠብታ እንኳ ተነፍጋው፡ መራራ ሐሞትን፡ በሰፍነግ ሞልተው፡ አፉ ላይ መጭመቅ፡ ምን ዓይነት ጭካኔ ነው?

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

ሰብአዊው ፍጡር፡ ለእርሱ ሊከፍለው የሚገባው ውለታ፡ ከቶ ይህን የመሰለውን ሊኾን ይገባ ነበርን? አልነበረም፡፡ ነገር ግን፡ በከፋት ጠንቅ፡ እንዲህ፡ ከመጨረሻው የጕሥቍልና ዐዘቅት ውስጥ የወደቀውን፡ ይህንኑ፡ ጨካኙን ሰብአዊ ፍጥረት ለማዳን የሚቀርበው ቤዛ፡ በዚህ መልክ ተገልጾ፡ መሠዋት ነበረበት፡፡

ታዲያ፡ ዛሬ ያለነው የሰው ወገኖች፡ "በዚያ ዘመን የነበሩ አይሁድና ሮማውያን፡ በጌታ ላይ እንዲህ አደረጉ!" እንላለን፡፡ ይኹን እንጂ፡ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ *"እውነት እላችኋለሁ! ከኹሉ ከሚያንሱ፡ ከእነዚህ ወንድሞቼ፡ ለአንዱ እንኳ ያደረጋችሁት በጎ ሥራ፡ ለእኔ አደረጋችሁት! ካላደረጋችሁትም፡ ለእኔ ደግሞ አላደረጋችሁትም"* እንዳለው፡ እኛስ፡ በሌሎች ላይ ምን እያደረግን እና/ወይም እያላደረግን ነው?[፻፵]

እርሱ፡ እኛን፡ የቃል ኪዳን ወገኖቹን፡ ከዲያብሎስ ገዢነት ነጻ አውጥቶ፤ ከኃጢአት ቀንበር ፈትቶና ከሞት ቍራኝነት አላቅቆ፡ ለዘለዓለማዊው ደኅንነት ያበቃን፡ እንዲህ ባለው፡ የመስቀል መከራዎቹ ስለኾነ፡ "እኛስ፡ ዛሬ፡ እርሱን፡ በፍጹም ፍቅር ወድደነው፡ ድምፁንም፡ በእውነት ሰምተንና ቃሎቹን ተከትለን፡ ከእርሱ፡ በቃል ኪዳን የተቀበልነውን ሃይማኖትና ምግባር እየፈጸምን፡ በክፈተልን ሕይወት እንኖራለን ወይ? በእርግጥ፡ እየኖርነው ከኾነ ደግሞ፡ ከዚህ የተነሣ፡ የሚደርስብንን ፈተናና መከራ፡ እንዴት ነው እየተቀበልነው ያለነው?" ብለን፡ እየራሳችንን መመርመር ይኖርብናል፡፡

በዚህ ዓለም፡ በእርሱ አምነውና የእርሱን ፈለግ ተከትለው የሚኖሩ ኹሉ፡ ምንም በጎ ሥራ ቢያደርጉ፡ የሚመለስላቸው ውለታ፡ ይህን የመሰለው ፈተናና መከራ መኾኑን ያውቁታል፤ እርሱ፡ በመስቀል ላይ እየተሠቃየ ሳለ፡ *"አባት ሆይ! የሚያደርጉትን አያውቁምና፡ ይቅር በላቸው!"* ሲል፡ ያሰማው የዕርቅ ቃል፡ ዘወትር በጆሮአቸው እየደወለ፥ እንዲሁም፡ *"በዓለም ሳላችሁ፡ መከራ አለባችሁ! ነገር ግን አይዟችሁ! እኔ ዓለምን አሸንፌዋለሁ!"*[፻፵፩] ብሎ በሰጣቸው ቃል እየተጽናኑ፡ ከክፋዎች ሰዎች የሚመጣባቸውን ማናቸውንም ፈተናና የሚደርስባቸውን መከራ፡ በትእግሥት በመቀበል፡ ተጋድሎአቸውን ይቀጥላሉ፡፡ በተለይ በዕለተ ዓርብ የምንጾመው ጾም፥ የምንጸልየው ጸሎትና የምንሰግደው ስግደት፡ በዚህ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ መንፈስ ካልኾነ፡ ፋሲካችንም፡ እርሱ በመኾኑ፡ የምንፈስከው፡ በዶሮ፡ ወይም በበግ፡ ወይም በበሬ ሥጋ ሳይኾን፡ በእርሱ ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ካልኾነ፡ ድካማችን ኹሉ ከንቱ ይኾናል፡፡

ዓርብ፡ ወደስግደቱ መጨረሻ ግድም፡ ቀሳውስቱ፡ የወይራ ቀምበጥ፡ በቀኝ እጃቸው ይዘው፡ ከቤተ ልሔም ወጥተው ይመጣሉ፡፡ የዚህ ምሳሌ፡ ኖኅ፡ በጥፋት ውኃ ጊዜ፡ የውኃውንሙላት መጕደልና የምድሪቱ የብስ መታየቱን አረጋግጣ እንድትመለስ፡ ርግብን፡ ከመርከቡ አውጥቶ በላካት ጊዜ፡ የወይራ ቀምበጥ፡ በአፏ ይዛ መጥታ፡ ያበረከተችለትን ምሥራች የሚያስታውስ ነው፡፡

ቀሳውስቱም፡ በዚሁ መልክ፡ “በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል፡ ዲያብሎስ ታሠረ! ኃጢአት ተደመሰሰ! ሞት ተወገደ! የሰው ልጅ ነጻ ወጣ! ከእንግዲህ ወዲህ፡ ሰላምና ደስታ ኾነ!” እያሉ፡ የምሥራቹን፡ ለሕዝቡ መንገራቸው ነው:: ለእያንዳንዱ ምእመን፡ የንስሓ ስግደት በሚሰጡበት ጊዜም፡ ጀርባውን፡ በምሥራቹ የወይራ ቀምበጥ የሚጠበጥቡት፡ “ኢየሱስ ክርስቶስ፡ አንተን/አንቺን፡ ለኃጢአት ስርየት ያበቃህ/ ያበቃሽ፡ እንዲህ ተገርፎና የመስቀል መከራዎችን ተቀብሎ መኾኑን በማስታወስ ስገድ/ስገጂ!” ማለታቸው ነው::

፫. ገብረ ሰላም:- የሰንበት ፈጣሪዋና ጌታዋ የኾነው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በሰውነቱ ሞቶ ሣለ፡ ሥጋውን፡ በመቃብር አሳድሮ፥ ነጻነትንም፡ ለማወጅ፡ በነፍሱ ወደሲኦል ወርዶ ያሳለፋት፡ የሰሙነ ሕማማት ቅዳሜ፡ “ቅዳሜ ስዑር” ተብላለች፤ በዚያን ጊዜ ብቻ፡ የሰንበት ጌታ እርሱ፡ በሥጋው ሞቶ፡ በመቃብር ያሳለፋት ስለኾነች፡ ዕለቷ፡ “ከሰንበትነቷ ተሽራለች!” ለማለት ነው፤ እንደእውነቱ ግን፡ በዕለቷ የኾነውን መለኮታዊ ድርጊት፡ አስተውለው ሲመለከቱት፡ ጌታ፡ በመቃብር ውስጥ፡ በሥጋው ያረፈባት በመኾኗ፡ ***የሰንበትን ቀን ትቀድሰው ዘንድ አስብ!*** በምትለው፡ በዓሠርቱ ቃላት መሠረት፡ ዕለቲቱን አከበራት እንጂ፡ አልሻራትም::

ሳምንቱም፡ ለጌታ ክብር ስለተሰጠ፡ በሕማማቱ ሰሞን፡ የሙታን፡ ጸሎተ ፍትሓት አይደረግበትም፤ ይህን የመሰለው አገልግሎት፡ ከሕማማቱ አስቀድሞ፥ ወይም፡ ከትንሣኤው ቀጥሎ ባሉት ሳምንታት ይፈጸማል::

“ገብረ ሰላመ በመስቀሉ! ትንሣኤሁ አግሃደ!” – “ጌታ፡ በመስቀሉ፡ ሰላምን አስገኘልን! ትንሣኤውንም በገሃድ ገለጠልን!” እያሉ፡ ካህናቱ፡ በዚህች የቅዳሜ ዕለት፡ ቄጠማ ይዘው፡ ለሕዝበ ክርስቲያን በማደል፡ ምሥራቹን ያሰማሉ፤ ያደርሳሉ::

፩ኛ:- ጾመ ድኅነት::

የአይሁድ ሊቃነ ካህናት፡ የሰውን ልጆች፡ ከዲያብሎስ ገዢነት፥ ከኃጢአት ቀንበርና ከሞት ፍዳ ያድን ዘንድ፡ ወደዚህ ዓለም መጥቶ፡ ከድንግል ማርያም ሰው በኾነው፡ በእግዚአብሔር ወልድ ላይ፡ በቅንዓት ተነሥተው፡ እንዴት ሊያጠፉት እንደሚችሉ ሲመክሩ ከቆዩ በኋላ፡ በሮማውያን እጅ አስገድለው ሊያስወግዱት የወሰኑባት ቀን፡ የሕማማት *ረቡዕ* ነበረች፤ በዚያ ውሳኔያቸው መሠረት፡ ተቃዋሚዎቹ፡ ለአረማውያኑ መንግሥት አሳልፈው የሰጡት፡ እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የመስቀል መከራዎቹን ፈጽሞ፡ የመሥዋዕትነት ደሙን ያፈሰሰባትና የሞት ጽዋውን የተቀበለባት ዕለት፡ የሕማማት *ዓርብ* ነበረች:: እነዚህ ኹለት ዕለታት፡ ለፍጥረቱ መዳን፡ መታሰቢያ ቀኖች ኾነውና ከበዓለ መንፈስ ቅዱስ (በዓለ ሃምሳ) እሑድ ቀጥሎ ያሉት፡ የ“ረቡዕ” እና የ“ዓርብ” ቀኖቻቸው፡ “**ጾመ ድኅነት**” በሚል ስያሜ ታውቀው፡ ለየብቻቸውም ኾነ፡ ከሌሎቹ አጽዋማት ጋር ተደርበው፡ በየሳምንቱ ይጾማሉ::

፯ኛ፡- ጾመ ሐዋርያት።

እውነተኛውና ዘለዓለማዊው ሙሽራ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የሙሽርነቱን ተልእኮ፡ በመስቀል ላይ ፈጽሞ፥ ሞቶና ተቀብሮ፡ ከመነሣቱና ከማረጉ በፊት፡ ስለደቀ መዛሙርቱ፡ *"ሙሽራው፡ ከእነርሱ የሚወሰድበት ወራት ይመጣል፤ በዚያን ጊዜ ይጦማሉ!"* ብሎ በተናገረላቸው ቃል መሠረት፡ ሐዋርያት፡ ከእርሱ በኋላ፥ በተለይም፡ በበዓለ ሃምሳ ዕለት፡ መንፈስ ቅዱስ ከወረደላቸው በኋላ፡ ተልእኳቸውን ለመፈጸም ከመለያየታቸው በፊት፡ የጦሙት ጾም፡ "ጾመ ሐዋርያት" ተብሏል። እርሱም፡ ከበዓለ መንፈስ ቅዱስ (በዓለ ሃምሳ) እሑድ ቀጥሎ ካለው ሰኞ ጀምሮ፡ በሐምሌ ፭ ቀን ያበቃል። ኢትዮጵያውያን፡ የሐዋርያትን ፈለግ በመከተል፥ ራሳቸውንም፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ ሕያዋን ሐዋርያት አድርገው በማቅረብ፡ ይህን የሐዋርያት ጾም፡[፻፺፱] በሐዋርያት መንፈስ ይጾሙታል።

፰ኛ፡- ጾመ ፍልሰታ።

ከነሐሴ ፩ እስከ፲፮ ቀን ድረስ የምትቆየው ጾም፡ "ጾመ ፍልሰታ" ትባላለች። በክረምት ወራት ስለሚፈጸሙት ባህሎቻችን፡ ትዝ ከሚሉን መካከል፡ ዋናዋ፡ ይህች ጾም ኾና ትገኛለች። ይህችን ጾም፡ ካህናት፥ ትላልቆች ወንዶችና ሴቶች፥ ብላቴኖችና ልጆች ብቻ ሳይኾኑ፡ ሕፃናት ጭምር እየጾሙ፥ እያስቀደሱና እየቆረቡ፡ በቤተ ክርስቲያን የሚያሳልፉት፡ የኹለት ሳምንት የሱባዔ ጊዜ ነው።

በዚህ የጾም ሰሞን፡ የእናታችንና የንግሥታችን፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ ዜና ልደቷ፥ ሕይወቷና ዕረፍቷ፥ እንዲሁም፡ እግዚአብሔር፡ እርሷን ምክንያት አድርጎ፡ ራሱን፡ ለፍጥረቱ የገለጸበትና ፍጥረቱን ያዳነበት፡ የሥጋዌው ምሥጢር ተብራርቶ ይነገርበታል። ቅዱሳን ሐዋርያት፡ ይህን ሱባዔ፡ ለምን እንደጀመሩት፥ በዓመቱም እንዴት እንደቀጠሉት፡ ታሪኩ ይወሳል። በዚያም ውስጥ፡ ተካትተው ከሚቀርቡት፡ ዋና ዋናዎቹ ድርጊቶች መካከል፡ የሚከተሉት ይገኙባቸዋል፡-

፩ኛ፡ በጥር ፳፩ ቀን ከኾነው ከድንግል ማርያም ዕረፍት በኋላ፡ አይሁድ በተለመደ ጠላትነታቸው፡ አስከሬኗን፡ "እናቃጥላለን!" ማለታቸው፥

፪ኛ፡ በዚያን ጊዜ ግን፡ እግዚአብሔር ወልድ ሰው ኾኖ የተፀነሰበት፥ እስኪወለድ የኖረበትና ጠብቶ፡ በእቅፏ ያደገበት መቅደስ ሥጋዋ፡ በቅዱሳን መላእክት ተነጥቆ፡ ወደገነት መወሰዱ፥

፫ኛ፡ ወንጌላዊው ዮሐንስ፡ ይህንኑ ምሥጢር ያየ ሲኾን፡ ሌሎቹ ሐዋርያት ባለማየታቸው፡ በነሐሴ ፩ ቀን ሱባዔ መግባታቸውና ምሥጢሩ ተገልጦላቸው፡ ቅዱስ ሥጋዋን፡ እንደገና ተቀብለው፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን መቅበራቸው፥

፬ኛ፡ በሦስተኛውም ቀን፡ እንደልጇ፡ ከሙታን ተለይታ መነሣቷና በ፶ኛው ቀን ማረጓ፥

፭ኛ፡ ይህንኑ ትንሣኤዋንና ዕርገትዋን ለማየትና ምስክር ለመኾን የታደለው፡ ለጊዜው ሐዋርያው ቶማስ ብቻ መኾኑ፥

፯ኛ: ልጇ: ለትንሣኤ: ቀዳማዊው በኵር ኾኖ: እርሷ: ለዚያ: ለትንሣኤው ብኵርና ዳግማዊትነትና ተከታይነት የበቃችበትን: ይህን የመለኮት ድንቅ ኃይል: በዚህ ጊዜ ለማየት ከመካከላቸው: የታደለው: ሐዋርያው ቶማስ ብቻ ስለነበረ: "እርሱ: ትንሣኤሽንና ዕርገትሽን አይቶ: እኛ ለዚህ፤ዕድል: እንዴት ሳንበቃ ቀረን?" በማለት: የቀሩት ሐዋርያት አዝነው: በዓመቱ: በነሐሴ ፩ ቀን: ለኹለተኛ ጊዜ ሱባዔ መግባታቸው፥

፰ኛ: በመጨረሻ: ነሐሴ ፲፮ ቀን በሚውለው በትንሣኤዋ መታሰቢያ ዕለት: ሐዋርያት: ወደሰማያዊቷ የእግዚአብሔር መንግሥት ተነጥቀው: ቅድስት ድንግል ማርያም የምትገኝበትን ክብርና ምስጋና ማየታቸው፥ ልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ:አ እርሷን: እናቱን: መንበር፥ ራሱን: ሠራዒ ቄስ; ሊቀ ሐዋርያት ጴጥሮስን: ረዳት ካህን፥ ቀዳሚ ሰማዕት እስጢፋኖስን: ሠራዒ ዲያቆን አድርጎ: ቀድሶ: እነርሱን ማቍረቡ: በአርእስት ተከፋፍሎና በዝርዝር ተተንትኖ ይነገራል።

የዚህም ማጠቃለያው: *"ቃል ሥጋ ኾነ!"* ማለትም: "አምላክ ሰው ኾነ!" የሚለው የሥጋዌ ምሥጢርና በሙሴ አማካይነት ለእስራኤል ተሰጥታ ቆይታ: ወደኢትዮጵያውያን ተዛውራና በአደራ ተጠብቃ የኖረችው ታቦተ ጽዮን: ወደሰማያት ተመልሳ የምትገኝበት ምሥጢር የተገለጠ መኾኑ ነው። ይህም: *"በሰማይም ያለው: የእግዚአብሔር መቅደስ ተከፈተ! የኪዳኑም* ፻፴

ታቦት: በመቅደሱ ታየ!" በሚለው በዮሐንስ ራእይ ተረጋግጧል።

በኢትዮጵያውያን ሕይወት: ቀደም ብዬ እንደገለጽሁላችሁ: በካህናት፥ በትልልቆቹ ወንዶችና ሴቶች ዘንድ ብቻ ሳይኾን: በወጣቶቹና በሕፃናቱ ዘንድ ጭምር: የእመቤታችን: የቅድስት ድንግል ማርያም: የእናትነቷና የንግሥትነቷ፥ የአገርነቷም ፍቅር: የቱን ያህል የጠለቀና የመጠቀ መኾኑ: በይፋ ተረጋግጦ የሚታወቀው: በተለይ: በዚህችው: የፍልሰታ ሳምንታት መኾኑ በገሃድ ይታያል። "ፍልሰቷ": "ከመ ትንሣኤ ወልዳ!" ማለትም: "እንደልጅዋ ትንሣኤ ነው!" ስለዚህ: "እንደልጇ ትንሣኤ በዓል አድርገው ያክብሩት!" ሲሉ: አባቶቻችን በደነገጉት ውሳኔ መሠረት: የፍልሰታዋ በዓል: በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን ዘንድ: እንደልጇ: ኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ: በታላቅ ሐሤትና ይባቤ ይከበራል።

፰ኛ. ጾመ ጳጒሜ።

በመስከረም ፩ ቀን ለሚውለው: ለእውነተኛው የጌታ የልደት በዓል: ሰሙነ ዋዜማ የኾነችውና እስካኹን: በፈቃድ ስትጾም የቆየችው ጳጒሜ: አኹን ራሷን ችላ: ለጌታ የልደት ቀን: እንደጾመ ገሃድ፥ ለኢትዮጵያውያኑም: "ሰሙነ ሱባዔ" ኾና: አዲሱን ዓመተ ምሕረት: በንስሓ ተዘጋጅተው ስለሚቀበሉባት : በአግባቡ ትጾማለች።

አዎን! መስከረም ፩ ቀን: ከፉዉን ኹሉ: ካረጀው ዓመት ጋር: ከወዲሁ ጥለንና ትተን፥ አስወግደንም፥ የእየራሳችንን ኹለንተና: ለመንፈስ ቅዱስ ማደሪያነት: በንስሓ አድሰን፥ ኢየሱስ ክርስቶስ: ከድንግል ማርያም በመወለዱ: የተገኘውን: ዘለዓለማዊዉን የምሕረት ዘመን: እንደአዲስ ተሸላሚ: የክብር ልብስና የሕይወት አክሊል ተቀብለን: የምንጐናጸፍባትና የምንቀዳጅባት: ቅድስት ዕለት ናት።

ከዚህ የተነሣም፡ የጌታችንንና የእመቤታችንን የልደት በዓላት፡ እውነተኛና ተገቢ በኾነው፡ የአምልኮ መንፈስ ለማክበር፡ ነፍሳችንንና ሥጋችንን፥ መንፈሳችንንም፡ በሥጋ ወደሙ ቀድሰን፡ ሰውነታችንን፡ ለቅዱሱ ሕይወት የምናበቃባት፥ "ኢትዮጵያ" ለተባለችው፡ እናቱና እናታችንም፡ "ዕንቍጣጣሽ! (እነሆ፡ ዕንቍ ለጣትሽ!)" ብለን፡ የደስታንና የምስጋናን ገጸ በረከት የምናቀርብባት፥ እርስ በርሳችንም፡ የአበባ ነዶና ጉንጉን አዘጋጅተን፡ "የምሥራች! እንኳን አሸጋገረን! እንኳን አደረሰን!" እያልን፡ መልካም ምኞታችንን የምንለዋወጥባት፡ የተመረጠች ቀን ናት፤ ስለዚህ፡ በዚህ መልክ፡ ከአሮጌው ዓመት፡ ወደአዲሱ ዓመት የምንሸጋገርባትን ይህችን ጳጉሜን፡ እኛ ኢትዮጵያውያን፡ ንዑስ ሱባዔ አድርገን፡ በጾም፥ በጸሎትና በምጽዋት እናሳልፋታለን።

እንግዲህ፡ ጾምንና አጽዋማትን በሚመለከት የምሰጣችሁ ሓተታና ምርምር በዚህ ይጠቃለላል። አስተውላችሁ የመመልከቱና ለፍሬ የማብቃቱ ድርሻ፡ የእናንተ ነው።

ጥያቄ፡- *ይህን አርእስት ከመዝጋትህ በፊት፡ ከዚህ ጋር የሚኼድ፡ ማለትም፡ እንደጾሙና አጽዋማቱ፡ የኢትዮጵያዊነት ሕይወታችንን የሚያሟላ፡ ሌላ ተጨማሪ ወይም ተመሳሳይ መመሪያ የሚኾን እውቀት ካለ፡ ብትገልጽልን? እንዲያውም፡ ከላይ ቀደም ብለህ፡ ከጾም ጋር አብረው የሚኼዱትን፡ ስግደትንና ንስሓን በሚመለከት፡ ከአጽዋማቱ ቀጥለህ፡ እያከታተልህ "አነሣቸዋለሁ!" ያልኸንን እንዳትዘነጋው፡ እዚህ ላይ እንድናስታውስህ ትፈቅድልናለህ?*

መልስ፡- እንዴታ! ይህን የመሰለው አድራጎታችሁ እኮ፡ የተነሣንበትን የእውቀት ዓላማ፡ በቁም ነገር የያዛችሁት መኾናችሁን፡ ይኸው፡ ለእኔም የሚያረጋግጥልኝ ነው፤ ስለዚህ፡ እንዲህ፡ ማስታወሳችሁ፡ "አበጃችሁ!" የሚያሰኝ ከመኾኑ በቀር፡ ፈቃዴን የሚያስጠይቃችሁ አይደለም።

አዎን! የጾሙንና የአጽዋማቱን ነገር ልጨርስላችሁ ብዬ ነው እንጂ፡ ከዚህ አርእስት ጋር፡ እንደነፍስና ሥጋ ተዋሕደውና ተያይዘው ስለሚኼዱት፡ "ስግደት" እና "ንስሓ" ስለሚባሉት የሃይማኖት ምግባራት፡ ተገቢውን ሓተታ፡ ባጭሩም ቢኾን አቀርብላችኋለሁ።

ስግደት።

ጥያቄ፡- *ከ"ጾም" በማይለየው፥ በሥጋም አካል፡ ኀልዮና ገዝፎ በሚፈጸመው፡ በ"ስግደት" ጀምርልና!*

መልስ፡- መልካም! "ስግደት"፡ ከጾምና ጸሎት የማይለይ፡ ሃይማኖታዊና የአምልኮ ምግባር ነው፤ ምክንያቱም፡ በምንጾምበት ጊዜ እንጸልያለን፤ በምንጸልይበትም ጊዜ፡ እንደየዓቅማችን እንሰግዳለን።

ምዕራፍ ፺፡ ጾም፡- አዎን! ስለጾም፡፡
ስግደት፡፡

ጾሙም፡ ጸሎቱም፥ ስግደቱም፡ ነፍሳችንና ሥጋችን፥ መንፈሳችንም፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ አንድ ኾነው፡ ለፈጣሪያቸው የሚያበረክቱት፡ የትክክለኛ አምልኮ መገለጫዎች ናቸው፤ ስለዚህ፡ እንዲህ ኾነው መቅረብ ይኖርባቸዋል፡፡ "ስግደት"፡ ነፍሳዊ ብቻ ሳይኾን፡ ሥጋዊ ጠባይ፥ ዓላማና ጥቅምም አለው፡ ይኸውም፡ መንፈስ ቅዱስ የተዋሓዳት፡ ረቂቋ ስብአዊት ነፍስ፡ በጾም ኃይል እንደምትጠናከር ኹሉ፥ ግዙፉ ሥጋዊ አካልም፡ በዚህ የአምልኮ ስግደትም፡ ጤናማ እንደሚኾን ይታወቃል፡፡ ይኸውም፡ ቀጥ ብለን ከምንገኝበት ቁመታችን፡ ወደመሬት ተጎንብሰን፤ በጕልበታችን ተንበርክከንና በግንባራችን ተደፍተን በምንፈጽመው ስግደት፡ ነፍሳችን ብቻ ሳትኾን፡ ግዙፉ ሥጋችን ጭምር፡ ከራስ ፀጕሩ እስከእግር ጥፍሩ ድረስ፡ ከውስጥ የአካል ክፍሎቻችን፡ ሥሮቻችንና ሕዋሳታችን ጋር ስለሚንቀሳቀስ፡ መላው ሰውነታችን ይፍታታል፡ ይዝናናል፤ ይጠናከራል ማለት ነው፡፡ በሥጋውያንና በዓለማውያን ሰዎች ዘንድ፡ በየጧቱና ማታው የሚካኼደው፡ የሰውነት ማጠንከሪያ ልምምድ፡ በሃይማኖታውያንም ዘንድ፡ በስግደት አማካይነት፡ ከጾምና ጸሎቱ ጋር አብሮ ስለሚፈጸም፡ ጥንካሬውና ጤንነቱ፥ መዝናናቱም፡ በነፍስና በመንፈስ ብቻ ሳይኾን፡ ሥጋዊዉንም ስለሚያካትት፡ የጾም ዓላማውና የስግደቱ ግብ የተሟላ ይኾናል ማለት ነው፡፡ ስለዚህ፡ በእውነተኛ ጾምና በመንፈሳዊ አምልኮ ኾነን የምናደርገው ስግደት፡ ከፈጣሪያችን ፊት ደርሶ፡ ለነፍሳችንና ለሥጋችን፡ የሚገባውን የጤንነት፥ የዕድገትና የኃይል ጸጋን የሚያስገኝልን መኾኑን፡ መጠራጠር አይቻልም፡፡

"ስግደት"፡ በእኛ በኢትዮጵያውያን የሃይማኖት ሥርዓት፡ "የባሕርይ"፡ "የጸጋ" እና "የአክብሮት" ተብሎ፡ በሦስት ይከፈላል፡፡

፩. "የባሕርይ ስግደት"፡ በአንድነትና በሦስትነት ለተገለጸውና ለሚታወቀው፡ ለእግዚአብሔር ብቻ የሚቀርብ ነው፡፡ ለእርሱ፡ ለአንዱ አምላክ ብቻ የሚቀርብ ስለኾነ፡ የ"አምልኮ" ስግደትም ይባላል፡፡ እግዚአብሔር፡ ቀድሞ፡ በኢትዮጵያውያን የልብ ጽላት ላይ፡ ኋላም፡ ለእስራኤላውያን፡ በድንጋይ ጽላት ላይ፡ በጣቶቹ ጽፎ፡ "ኢትዮጵያዊነትን" በተቀበለው ሙሴ አማካይነት ከሰጣቸው፡ ከአሥሩ ትእዛዛት መካከል፡ እንዲህ የሚሉት፡ የኢየሱስ ክርስቶስ አምላካውያት ቃላት፡ ለዚህ እውነታ ማረጋገጫዎች ናቸው፡-

የመጀመሪያው፡ የብሉዩ ኪዳን አሪታዊ ቃል፡ *"ከግብፅ ምድር ከባርነት ቤት ነጻ ያወጣሁህ፡ እግዚአብሔር አምላክህ፡ እኔ ነኝ፡፡ ከእኔ በቀር፡ ሌሎች አማልክት አይኹኑልህ! በላይ፡ በሰማይ ካለው፥ በታችም፡ በምድር ካለው፡ ከምድርም በታች፡ በውኃ ካለው ነገር፡ የማናቸውንም ምሳሌ፥ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ! አትስገድላቸው! አታምልካቸውምም! በሚጠሉኝ ዘንድ፡ እስከሦስተኛና እስከአራተኛ ትውልድ ድረስ፡ የአባቶችን ኃጢአት፡ በልጆች ላይ የማመጣ፡ ለሚወድዱኝና ትእዛዜን ለሚጠብቁ ግን፡ እስከሺህ ትውልድ ድረስ፡ ምሕረትን የማደርግ፡ እኔ እግዚአብሔር አምላክህ፡ ቀናተኛ አምላክ ነኝ፡፡"* የሚል ሲኾን፡ የመጨረሻው፡ የአዲስ ኪዳኑ የምሥራች ቃል ደግሞ፡ *"እግዚአብሔር መንፈስ ነው፡ የሚሰግዱለትም፡ በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል፡፡"* የሚለው ነው፡፡

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

"አምላካችን ነው!" ብለን፡ በሃይማኖት ለተቀበልነውና ወድደን ለምናመልከው እግዚአብሔር፡ የምንሰግደው ስግደት፡ በሥጋችን ብቻ ሳይኾን፡ በነፍሳችንና በመንፈሳችን ጭምር መኾን አለበት። ይህንም ስናደርግ፡ "እነዚህ ሦስቱ፡ የሰውነታችን ባሕርያት፡ ማለትም፡ ሥጋችንና ነፍሳችን፥ መንፈሳችንም፡ እያንዳንዳቸውም፥ ኹላቸውም፡ ከአንተ የተገኙ፡ አንተ የፈጠርሃቸው ናቸው፤ ስለዚህ፡ ኹለንተናችን የአንተ ነው!" ብለን በማመን፡ እኛ፡ ፍጡራኑ መኾናችንን፥ እርሱም፡ ፈጣሪያችን መኾኑን፡ ለእርሱ ለፈጣሪና ለእየራሳችን፥ ለሌላውም ፍጥረት ኹሉ በይፋ ለመንገር፡ ለማሳወቅና ለመመስከር ነው።

"እስራኤል ሆይ! ስማ! እግዚአብሔር አምላክህ፡ አንድ ነው። አንተም፡ በልብህ ኹሉ፥ በነፍስህም ኹሉ፥ በአሳብህም ኹሉ፥ በኃይልህም ኹሉ፡ እግዚአብሔር አምላክህን ውደድ!" የሚለውን፡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል ተከትለን፡ እግዚአብሔርን፡ በሃይማኖት የተቀበልነውና ወድደነው የምናመልከው፡ *በፍጹም ልባችን፥ በፍጹም ነፍሳችንም፥ በፍጹም አሳባችንም፥ በፍጹም ኃይላችንም* መኾኑን፡ ዘወትር፡ ለእየራሳችን፡[፻፺፩] በእየልቦናችን ማረጋገጥ ይኖርብናል።

ከዚህ የተነሣ፡ ስግደታችን፡ የእርሱን ፈጣሪነትና የእኛን ፍጡርነት ብቻ ሳይኾን፡ የእርሱን የበላይነትና የእኛን የበታችነት፥ የእርሱን ታላቅነትና የእኛን ታናሽነት፥ የእርሱን አዛዥነትና የእኛን ታዛዥነት፥ የእርሱን ኃያልነትና የእኛን ደካማነት፥ የእርሱን አዳኝነትና የእኛን ጠፊነት፥ የእርሱን ጻድቅነትና የእኛን ኃጢአተኛነት፥ የእርሱን መሓሪነትና የእኛን በዳይነት፥ የእርሱን ንጉሥነትና የእኛን ዜጋዊነት፥ በመጨረሻም፡ የእርሱን አባትነትና የእኛን ልጅነት የምናረጋግጥበት ሥርዓት መኾኑን እንገነዘባለን።

"ወላዲተ አምላክ"፥ "እመ አምላክ"፥ "ምስለ ፍቁር ወልዳ"፡ ማለትም፡ "አምላክን የወለደች"፥ "የአምላክ እናት"፥ "ከተወዳጅ ልጇ ጋር" ተብላ፡ ሕፃን ልጇን እግዚአብሔር ወልድ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ በክንዶቿ እንዳቀፈች፡ በልቦናችን ጽላት ላይ ተሥላ፡ በዓይነ ሕሊና ለምናያት፥ በስሌዳም ላይ ተሥላ፡ በዓይነ ሥጋ ለምንመለከታት፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ የምናቀርበው ስግደት፡ "የባሕርይና የአምልኮ ስግደት" ኾኖ መቅረብ ይኖርበታል። ምክንያቱም፡ በእኛ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ምን ጊዜም፡ እናትና ልጇ አብረው ያሉና የሚሣሉ እንጂ፡ ቅድስት ድንግል ማርያምን፡ ለብቻዋ፥ ልጇን፡ ኢየሱስ ክርስቶስንም፡ ለብቻው ሥሎ የማቅረብ ባህል የሌለን በመኾኑ ነው።

ይህ ጉዳይ፡ ሃይማኖትንና አምልኮን የሚመለከት ስለኾነ፡ እናንተም፡ እውነታውን፡ በትክክል ልታውቁት፥ ድርጊቱንም፡ በብርቱ ልትጠነቀቁበት ይገባችኋል። ይህም፡ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ተሰቅሎ ከሚታይበት የሥነ ስቅለት ቅርጽና ከመስቀሉ ምልክት በቀር ማለት ነው።

በሥዕል ሲኾን ግን: በመስቀሉ ቀኝ፥ እርሷ እናቱ: ቅድስት ድንግል ማርያም፥ በመስቀሉ ግራም: "ፍቁረ እግዚእ": ማለትም: "ጌታ የሚወድደው" የሚባለው: ደቀ መዝሙሩ ዮሐንስ: ተሥለው ሊታዩበት ይገባል:: በዚህ ረገድ: ይህ ኹሉ መባሉ: በቤተ ክርስቲያንና በአምልኮ ቦታ ተሰቅሎ: ለሚሰገድለት ሥዕል: ተገቢው የአምልኮ ጥንቃቄ እንዲደረግ ለማሳሰብና ለማስጠንቀቅ ነው::

ከዚህ በቀር: ለማስተማሪያና ለምንባብ በሚዘጋጀው ጽሑፍና ዕትም ውስጥ: እናትና ልጁ: ለየብቻም ኾነ በተለያየ መልክ ተሥለው ሊቀርቡ አይችሉም ለማለት አይደለም:: ይኹን እንጂ: ከዚህ ውጪ: እመቤታችን: ቅድስት ድንግል ማርያም: ለብቻዋ ኾና፥ ልጇ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ለብቻው ኾኖ፥ ተሥለው የሚታዩበት የሥዕል ስሌዳ: የእኛ የኢትዮጵያውያን ባህል አለመኾኑን ልትገነዘቡት፥ እንዲያውም: የሥዕላቸው መልክ: ኢትዮጵያዊዉን ወዝና ቀለም ይዞ የማይገኝ ከኾነ: ያ: በሌላ መልክ ኾኖ የተዘጋጀው ሥዕላቸው: የባዕዳን መኾኑን ልታውቁት: ይህም ኹሉ: ሃይማኖትንና አምልኮን የሚመለከት ስለኾነ: ተገቢውን ጥንቃቂ ልታደርጉበት ያስፈልጋችኋል፤ ይገባችኋልም::

፪. **"የጸጋ ስግደት"** የሚባለው: ለቅዱሳን ጻድቃን: ሰማዕታትና መላእክት: የሚቀርበው ስግደት ነው:: "ጸጋ" በግእዝ: የሚሰጥና የሚነሣ: ተመልሶ ሊወሰድ የሚችልም "ስጦታ: ወይም ችሮታ" ማለት ነው::

ይህን ዓይነቱ ስግደት: የአምልኮ፥ ወይም የባሕርይ አይደለም ማለት ነው፤ የአምልኮ ስግደት የሚደረግለት: በፍጡራኑ መመለክ ለሚገባውና ባሕርዩ ለኾነው: ለአንዱ አምላክ: ለእግዚአብሔር ብቻ ሲኾን: እኒህ ቅዱሳን ግን: ለእርሱ: ለአንዱ ፈጣሪያቸው: በሃይማኖታቸውና በምግባራቸው ባሳዩት: ፀፈተና ጠርቶ በተዋጣለት: ፍጹም ታማኝነታቸውና እውነተኛ አገልግሎታቸው: ከመጨረሻው ብቅዓት ስለደረሱ: "በእርሱ ዘንድ: ልዩ ሞገስንና የባለሟልነትን ክብር አግኝተዋል!" ብለን: እናከብራቸዋለን::

ስለዚህ: ይህን የመሰለው ክብርና ሞገስ: ጸጋ ኾኖ: ከፈጣሪያቸው ስለተሰጣቸው: ይህ በመለኮታዊው ሹመት: እንደዘውድ የተቀዳጁት ጸጋ: በሌሎቹ ፍጡራን ወገኖቻቸው ዘንድ: እንዲከበሩና እንዲሰገድላቸው አድርጓቸዋል:: ሲከበሩና ሲሰገድላቸውም: ከእግዚአብሔር: በሹመት በተቀበሉት የባለሟልነት ጸጋ: ሊከብሩበትና ሊወደሱበት እንጂ: ከባሕርያቸው በተገኘ ክብር ባለመኾኑ: ምእመኑ: ለእነርሱ በሚሰግድበት ጊዜ: ተገቢውን ጥንቃቄ ማድረግ እንዳለበት: ሊያውቅ ይገባዋል፤ ለእነርሱ የሚያቀርበው ስግደት: ጸጋ ኾኖ: በመንፈስ ቅዱስ በተሰጣቸው: የባለሟልነት ክብርና ሞገስ: ሊያከብራቸው፤ በባለሟልነታቸውም: ከፈጣሪያቸው ሊያማልዱት ብቻ መኾኑን መዘንጋት የለበትም::

፫. **"የአክብሮት ስግደት"**: ከወላጆቻችንና ዘመዶቻችን ጀምሮ: ለታላላቆቻችንና ለአስተማሪዎቻችን፥ በሥጋና በነፍስ እንዲጠብቁንና እንዲያገለግሉን: ከእግዚአብሔር ተሠይመው ለተሰጡን: መንፈሳውያንና ሥጋውያን ባለሥልጣን አገልጋዮቻችንም: እጅ በመንሣት: የምናቀርበው ሲኾን: እርሱም: "የአክብሮት ሰላምታ" ይባላል::

የእጅ አነሣሡም መጠን፡ እንደአክብሮቱ ይለያያል፤ ለእኩያ፡ አንገትን ቀለስ በማድረግ ሲኾን፥ በዕድሜ ለሚበልጥ፡ ከወገብ ዝቅ በማለት፥ ለትልቅ ሰውና ለባለሥልጣን፡ በግማሽ ሰውነት፡ በማጐንበስ፥ ለአረጋውያን፡ ወረድ ብሎ፡ ጉልበትን በመሳም፥ ለአዛውንት አባቶችና እናቶች፥ ለተቀባ ያገር መሪ እስከመሬት ደርሶ፡ ጫማ በመሳም ይፈጸማል።

የአምልኮውና የጸጋው ስግደት ኾነ፡ የአክብሮት ሰላምታው፡ ኹሉም፡ የሚቀርቡት፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በምሴተ ሐሙስ፡ የደቀ መዛሙርቱን እግር በማጠብ ባሳየውና ባስተማረው፡ በፍጹም ትሕትና ላይ በተመሠረተ መንፈስና ኹኔታ መኾን ይገባቸዋል። በእየልቦናችን ውስጥ ኾነ፡ በሰሌዳ ላይ ተሥለው፡ በዓይነ ሕሊናም ኾነ በዓይነ ሥጋ ለምናያቸው፡ ለሥላሴ፥ ለኢየሱስ ክርስቶስና ለምስለ ፍቍር ወልዳ (ሕፃን ልጇን እንደታቀፈች ለምትታየው፡ ድንግል ማርያም)፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ አምልኮ ከምናቀርበው፡ የባሕርይ ስግደት በቀር፡ ቀደም ብዬ፡ በኹለተኛውና በሦስተኛው ተራዎች የጠቀስኳቸውን፡ ለቅዱሳንና ለታላላቆቻችን የምናበረክታቸውን የጸጋ ስግደትና የአክብሮት ሰላምታ፡ በእንዴት ያለ መልክ ልንፈጽማቸው እንደሚገባን፡ እያስጠነቀቀ የሚያስረዳን መልአካዊ ቃል አለ።

ይህም፡ የእግዚአብሔር መልአክ፡ ለዮሐንስ የተናገረውና ይኸው ወንጌላዊ፡ በራእዩ የጻፈው፡ እንዲህ የሚለው ቃል ነው፦ *"ይህንም ያየሁትና የሰማሁት፡ እኔ፡ ዮሐንስ ነኝ። በሰማሁትና ባየሁትም ጊዜ፡ ይህን ባሳየኝ፡ በመልአኩ እግር ፊት፡ እሰግድ ዘንድ ተደፋሁ። እርሱም፡ 'እንዳታደርገው ተጠንቀቅ! ከአንተ ጋር፥ ከወንድሞችህም፡ ከነቢያት ጋር፥ የዚህንም መጽሐፍ ቃል ከሚጠብቁ ጋር፡ አብሬ ባሪያ ነኝ። ለእግዚአብሔር ስገድ!' አለኝ።"*[፻፺፰]

በአምልኮቱና በጸጋው ስግደት፥ በአክብሮቱ ሰላምታም ጊዜ፡ የነጠላው አለባበስና ድግድጋት፡ ይለያያል። ያም ሥርዓት፡ አግባብ በኾነው ጊዜና ቦታ ይብራራላችኋል።

ንስሓ።

ጥያቄ፦ *የስግደትን ነገር፡ በዚህ ከጨረስህ፡ የ"ጾም" እና የ"ስግደት" ፍሬ ስለኾነው፡ ስለ"ንስሓ" አያይዘህ ቀጥልልና!*

መልስ፦ መልካም! ስለንስሓ፡ በሚቀጥለው፡ የዚህ መጽሐፍ ክፍል ውስጥ፡ በሚበቃ ተብራርቶ ታገኙታላችሁ። ለእኹኑ ጥያቄያችሁ፡ መልስ እንዲኾናችሁ ያህል ግን፡ የሚከተለውን አጭር መግለጫ እሰጣችኋለሁ።

የጾም እና የስግደት ግቡና ውጤቱ ንስሓ ነው። ንስሓም ማለት፡ በእውነተኛ ጾምና የአምልኮ መንፈስ ኾነን፡ በፈጣሪያችን ፊት በምንሰግድበት ጊዜ፡ አፍአዊና ውሳጣዊ ኹለንተናችንን፡ እኛው እየራሳችን ከምናውቀው በላይ ለሚያውቀን፡ ለእውነተኛው ካህንና ሊቀ ካህናት፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ በመናዘዝ፥ ያለማቋረጥ የምናካኺደው ግንኙነት ነው።

ይህንም ስናደርግ፡ ባለፈው ስለሠራነው ኃጢአትና ስለፈጸምነው በደል፡ እያዘንና እየተጸጸትን፥ ለወደፊቱም፡ የእግዚአብሔር እርዳታ እንዳይለየን ከመማጠን ጋር፡ ክፉትንና ተንኰልን፥ ሌላውንም ፍትወትና መጥፎ ልማድ የኾነውን ሱስ ኹሉ፡ ከእየኅሊናችንና ከእየሰውነታችን፡ በተቻለ መጠን አስወግደን፥ ከሚመጣው የኃጢአት ፈተናም፡ እየራሳችንን ለመጠበቅ፡ በየበኩላችን፡ በቁርጥ የወሰን መኾናችንን በማረጋገጥ ሊኾን ይገባል::

ንስሓችን የሠመረ ኾኖ፡ በፈጣሪያችን ፊት፡ ተቀባይነት ይኖረው ዘንድ፡ ከተቀየየምነው፡ ማለትም፡ ከበደለን፥ ወይም፡ ከበደልነው ሰው ጋር በግንባር፥ ያም ባይቻል፡ በቃልና በመልእክት ተቀራርበን፥ በዚህ መልክ፡ ልናገኘው ባንችል እንኳ፡ ከእየልቦናችን፡ ቂምና በቀልን በማስወገድ፡ አስቀድመን ራሳችንን፡ ከሌላው ጋር አስታርቀን መቅረብ ይኖርብናል፥ በዚህ ጊዜ፡ እንዲህ የሚለውን፡ የመምህራችን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል ተከትለን መፈጸማችንን እናረጋግጣለን:- *"ለሰዎች፡ ኃጢአታቸውን ይቅር ብትሉ፡ የሰማይ አባታችሁ፡ እናንተን ደግሞ፡ ይቅር ይላችኋልና፥ ለሰዎች ግን፡ ኃጢአታቸውን ይቅር ባትሉ፡ አባታችሁም፡ ኃጢአታችሁን፡ ይቅር አይላችሁም!" "እንግዴህ፡ መባህን፡ በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ፡ በዚያም፡ ወንድምህ፡ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታስብ፡ በዚያ፡ በመሠዊያው ፊት፡ መባህን ትተህ ኺድ! አስቀድመህም፡ ከወንድምህ ጋር ታረቅ! በኋላም መጥተህ፡ መባህን አቅርብ!"*

በአጠቃላይ፡ በስግደታችን ጊዜ፡ "አቤቱ አምላኬ! እኔን በደለኛውን ደካማ ፍጡርህን፡ ኃጢአቴንና በደሌን ኹሉ፡ ይቅር በለኝ!" እያልን፡ ያለማቋረጥ መጸለይን መዘንጋት የለብንም::[፻፺፯]

ጾም፥ ጸሎትና ስግደት የሚያጅቡት፡ ይኸው "ንስሓ"፡ እንደመስታወት ነው፥ መስታወት፡ እኛው ራሳችን፡ እየራሳችንን፡ በእየራሳችን፡ ልናየው ያልቻልነውን ሥጋዊ አካላችንንና በላዩ ያለውን ጒድፍ፡ አጥርቶና አጒልቶ እንደሚያሳየን ኹሉ፡ "ንስሓ"ም፡ በውሳጣዊው የኅሊና ዓይናችን ሳይቀር ልናየው ያልቻልነውን፥ በአፍኣዊዉም ኾነ በረቂቋ ነፍሳችን ውስጥ የተከማቸውን የኃጢአት ጒድፍ፡ ገላልጦና እንደግንድ አግዝፎ፡ በማሳየት፡ ምንነታችንን፡ በገሃድ የሚያሳውቀን፡ መንፈሳዊ ማጒያ መነጽር ነው:: አዎን! "ንስሓ"፡ *"በወንድምህ ዓይን ያለውን ጒድፍ፡ ስለምን ታያለህ? በዓይንህ ግን ያለውን ምሰሶ፡ ስለምን አትመለከትም? ወይም፡ ወንድምህን፡ 'ከዓይንህ ጒድፍ ላውጣ፡ ፍቀድልኝ!' እንዴትስ ትለዋለህ? እነሆም፡ በዓይንህ ምሰሶ አለ:: አንተ ግብዝ! አስቀድመህ፡ ከዓይንህ፡ ምሰሶውን አውጣ! ከዚያም በኋላ፡ ከወንድምህ ዓይን፡ ጒድፉን ታወጣ ዘንድ አጥርተህ ታያለህ::"*[፻፺፰] የሚለውን መለኮታዊ ቃል፡ እንድናውቀው ብቻ ሳይኾን፡ እውነተኛነቱን ተገንዝበን፡ በምግባር እንድንፈጽመው የሚያደርገን፡ መንፈሳዊ ኃይል ነው:: በፈጣሪያችን ፊት፡ በእየግላችን ከምናቀርበው፡ ከዚህ ንስሓችን ጋር፡ በመምህረ ንስሓ ምክር፡ ዓቅም በሚፈቅደው መጠን የሚፈጸም፡ የቀኖና ጾምና ስግደት፥ ጸሎትና ምጽዋት መኖሩንም ሊታወቅ ይገባል::

ይህ: የሃይማኖታዊ ምግባር ጣፋጭ ፍሬ የኾነው ንስሓ: ቸሩ እግዚአብሔር: እንደእናንተና እንደእኔ: በንስሓ ለሚመለሱ የሰው ልጆች: የኃጢአታቸው ፍጹም ማስተስረያ ይኾን ዘንድ: እውነተኛው ቁርባንና የዘለዓለም መሥዋዕት አድርጎ: ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ያሳረገውን: የኢየሱስ ክርስቶስን ቅዱስ ሥጋና ክቡር ደም ለመቀበል የሚያበቃቸው ይኾናል።

በዚህ ቅዱስ ሥርዓት: ከቸሩ ፈጣሪያችን: የኃጢአታችንን ሥርየት አግኝተን: በሥጋና በደም ብቻ ሳይኾን: በነፍስና መንፈስ ጭምር: ለመለኮታዊው አንድነት ስለምንበቃ: በዚያን ጊዜ: በእየኹለንተናችን ስለሚሰማን ደስታና ሰላም፥ ደኅንነትና እርካታ: እየራሳችን: በእየውስጣችን: ከምንገነዘበው በቀር: በሰው አንደበት፥ ወይም በብዕር ልሣን ሊገለጽ አይቻልም፡ ምሥጢር ኾኖ ይቀራል።

ማጠቃለያ።

የኢትዮጵያ ልጆች ሆይ!

ጥያቄ፡- *እንግዴህ: "'እኔ' የምለው እኔነቴ: ማነው?" ለሚለው ጥያቄ: እስካኹን ባገኘነው ሓተታ: መልሱ ተሰጥቶን: ይኸው: "እኔነታችንን" ለማወቅ በቅተናል። ይህም ኹሉ: እንዲህ ሊሳካልንና ሊኾንልን የቻለው: በአንተ መሣሪያነትና አገልጋይነት ነው። ቀደም አድርገህ እንዳስረዳኸን: ምስጋና የሚገባው እግዚአብሔር ብቻ መኾኑን በማወቅ፥ እኛ ኢትዮጵያውያን: አንዱ: ለሌላው: ያደረገውን አውቆ: ተገቢውን ውለታ ሊከፍል: ሥልጣንና ችሎታ ያለው: እግዚአብሔር ብቻ መኾኑንም በመገንዘብ: "እግዚአብሔር ይስጥልን!" እንላለን። እኛም አኹን: በዚህ: በሚያከራው ባህላችን: እጅግ ደስተኞች መኾናችንን እየገለጽን: ፈቃደኛ ኾነህ: እኛን በማነጋገር: ይህን በጎ ምግባር ስላደረግህልን: "እግዚአብሔር ይስጥልን!" እንልሃለን።*

ለእኛ ያስገኘህልን: ይህ መልካም እውቀት: በእኛ ዘንድ ብቻ ተወስኖ ሳይቀር: እኛን ለመሰሉት ኢትዮጵያውያን ጭምር እንዲደርስ: "በመጽሓፍ መልክ ታትሞ ቢሠራጭ!" እያልን: ከማሳሰብ ጋር፥ እስካኹን ላቀረብንልህ ጥያቄዎቻችን: አጠቃላይ መልስ የሚኾን መልእክት ካለህ: ብታሰማን?

መልስ፡- ደስ ይለኛል። ይህን አጠቃላይ መልስ: እናንተን: ኹላታችሁንም በሚያካትተው: "የኢትዮጵያ ልጆች ሆይ!" በሚለው ቃል እጀምረዋለሁ፡ እንዲህ እያልሁም እቀጥለዋለሁ፡- "ምንነታችሁንና ማንነታችሁን ለይታችሁ ልታውቁ የምትችሉበት ግልጽ ገበታ: እነሆ ቀርቦላችኋል። ይኸውም፡-

በመጀመሪያ፡- ወንድና ሴት ኾናችሁ: በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠራችሁ: "ሰው" የተባለው ፍጡር መኾናችሁን ነው።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤
ማጠቃለያ፤
የኢትዮጵያ ልጆች ሆይ!

ይህም ማለት፡ አራቱን ባሕርያተ ሥጋ የለበሰችው "እኔነታችሁ"፡ በሦስቱ የነፍስ ባሕርያት፡ ከእግዚአብሔር እስትንፋስ የተገኘች መኾኗን፥ እንዲሁም፡ ይህች ረቂቅ መንፈሳዊት አካልና በሞት እስክትለየው ድረስ፡ በዚህ ዓለም ገዝፋ እንድትታይበትና ሃይማኖቷን በምግባር እንድትገልጽበት፡ ከማሕፀን ጀምራ ተዋሕዳ የለበሰችው፡ "ሥጋ" የተባለው መሬታዊ አካል፡ ኹለቱም፡ እንዲህ፡ በሥነ ፍጥረት፡ ከእግዚአብሔር ያገኛችኋቸው፡ የሰውነታችሁ ክፍሎች መኾናቸውን አውቃችኋል። ስለዚህ፡ በዚህ ኹለንተናችሁ፡ ማለትም፡ በሥጋችሁም ኾነ በነፍሳችሁ፡ ጤናማ ሕይወት ይኖራችሁ ዘንድ፡ የእርሱን፡ የፈጣሪያችሁን፡ የሃይማኖትና የምግባር መመሪያ ቃላት ተከትላችሁ፡ ኹለቱንም፡ በትክክልና በጥንቃቄ ልትጠብቋቸው ይገባችኋል።

ቀጥሎ፦ ከዓለም ሕዝቦች መካከል ተለይታችሁ የምትታወቁበት፡ "ኢትዮጵያዊ፥ ኢትዮጵያዊት" የሚል መጠሪያ ያላችሁ መኾናችሁን ነው፤ ይህም ማለት፡ የኖኅ ልጆች ከኾኑት፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት ነገዶች ፍጹም ውሕደት ከተገኘው፡ ከፊተኛው መልከ ጼዴቅ ሠርጸ፡ በኋለኛው መልከ ጼዴቅ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ከተፈጸመው "ኢትዮጵያዊነት" የተወለዳችሁ መኾናችሁን አውቃችኋል፤ ስለዚህ፡ ይህ ወገን፡ ቀድሞ፡ በሃይማኖታቸውና በምግባራቸው ብቅዓት ምክንያት፡ ለቅዱሱ ኪዳን ተቀባይነት፥ ባላደራነትና ባለቤትነት፡ በፈጣሪያቸው የተመረጡትን፡ ኢትዮጵያውያን አባቶቻችሁንና እናቶቻችሁን ያስገኘ ሲኾን፡ ዛሬ ደግሞ፡ ይኸው፡ በእናንተ ኢትዮጵያዊ ሰውነት፡ ገዝፎና ሕያው ኾኖ ይታያል።

በመጨረሻ፦ ጥንት ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ በኪዳነ ልቡና ተወጥኖላችሁ፡ ኋላ፡ በኪዳነ አሪት የጸናላችሁንና በፍጻሜ ዘመን፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ፡ የእግዚአብሔር ልጆች የመኾንን ጸጋ በጥምቀት አግኝታችሁ፡ በስመ ክርስትናችሁ የታወቃችሁና በእግዚአብሔር መንግሥት የሕይወት መጽሐፍ የተመዘገባችሁ "ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት" ናችሁ።

ይህን ዓቢይ ቁም ነገር፡ ራሳችሁ አውቃችሁ፥ ልጆቻችሁም እንዲያውቁት አድርጉ! ራስን ማወቅና መውደድ ማለት፡ ይህ ነውና።

"ኢትዮጵያ ታበጽሕ፡ እደዊሃ፡ ኀበ እግዚአብሔር!"፡ ማለትም፡ *"ኢትዮጵያ፡ እጆቿን፡ ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!"* የተባለው ትንቢት የተፈጸመው፡ እጆቿን ወደእግዚአብሔር ዘርግታ፡ አምላክን በማሕፀኗ በመቀበል፡ እናቱ ለመኾን በበቃችው፡ በንግሥት እናታችን፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ነው። የቅዱሱ ኪዳን ፍጻሜና ዘለዓለማዊው መልከ ጼዴቅ የኾነው፡ እርሱ፡ ኢየሱስ ክርስቶስም፡ ፍጹም ሰው ኾኖ፡ መላውን የሰው ዘር ያዳነው፡ ከካም፥ ከሴምና ከያፌት የውሕደት ዘር ከተገኘው፡ ከእርሷ ኢትዮጵያዊ ማሕፀን ተወልዶ ነው።

ስለዚህ፡ እርሱ፡ "እግዚአብሔር" ሲኾን፡ እርሷ ደግሞ፡ "ኢትዮጵያ" ናት። እናንተም፡ ከዚሁ ኢትዮጵያዊ ዘር የተገኛችሁ እንደመኾናችሁ፡ በልጁ የአደራ ቃል፡ እርሷ፡ ለእናንተ ያላትን፡ የቃል ኪዳን እናትነት፥ እናንተም ለእርሷ የተሰጣችሁበትን የቃል ኪዳን ልጅነት፡ አምናችሁበት የምትኖሩ ናችሁ።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት

"'እኔ' የምለው እኔነቴ፡ ማነው?"

እንዲህ በመኾናችሁ፡ "ኢትዮጵያ" የተባለችውና "ኢትዮጵያ"ን ኾና የተገኘችው፡ የእርሷ፡ የድንግል ማርያም ልጆች ናችሁ። ይህን፡ መሠረታዊ እውነት፡ *"የእስራኤል ልጆች ሆይ! እናንተ፡ ለእኔ፡ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን?' ይላል እግዚአብሔር፤"* የሚለው የነቢያት ቃል፡ ለዓለሙ ኅብረተሰብ ገሃድ አድርጎ አረጋግጦታል፤ እናንተ "የኢትዮጵያ ልጆች"፡ ከ"እስራኤል ልጆች" በፊት፡ በእግዚአብሔር ዘንድ የታወቃችሁና የተወደዳችሁ መኾናችሁንም፡ ይኸው የነቢያት ቃል፡ አብራርቶ ተናግሩዋል።

ይህ እውነታ፡ በተጨማሪ የሚረጋገጥበት ሌላ ድንቅ መለኮታዊ ድርጊት አለ፡ ይኸውም፡ "የኢትዮጵያ ልጆች" የትውልድ አባት የኾነው፥ የእግዚአብሔር ካህንና የሰላም ንጉሥ የተባለው፥ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ መሪ የነበረው "መልከ ጼዴቅ"፡ "የእስራኤል ልጆች" የትውልድ አባት የኾነውን "አብርሃምን" መባረኩና በግርዛት ምልክትነት ጸንቶ እንዲቀጥል ለተደረገው ለመለኮታዊው ቃል ኪዳን ማብቃቱ ነው።

ከዚህ ጋር የሚያያዘው፡ ሌላው ድንቅ መለኮታዊ ድርጊት ደግሞ፡ የእስራኤላውያን ነቢይ፡ ሙሴ፡ "የእስራኤልን ልጆች" ከግብፃውያን የባርነት አገዛዝ ቀንበር አውጥቶ፡ ወደምድረ ከነዓን የመራቸው፡ ወደኢትዮጵያ መጥቶና ኢትዮጵያዊት ሚስት፡ ይህችውም፡ የኢትዮጵያዊዉ ካህን፡ የዮቶር ልጅ የኾነችውን፡ ሲጳራን አግብቶ፡ በኢትዮጵያ ከኖረና፡ የእግዚአብሔርን ምሥጢራዊ ነገር፡ "ከኢትዮጵያ ልጆች" ተምሮ፡ መለኮታዊዉን እውቀት ካደላደለ በኋላ መኾኑ ተመዝግቧል።

ይህም፡ በዚያ የምድረ በዳ ጉዟቸው ጊዜ፡ የእግዚአብሔርን ሥርዓተ መንግሥት፡ ማለትም፡ "ቤተ ሕዝብ" የሚባለውን መሠረታዊ፥ ኅብረተሰባዊና ኹለንተናዊ አቋምና አመራር፥ "ቤተ ክህነት" የሚባለውን፡ የአምልኮ፥ የትምህርትና የጻኝነት ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ አገልግሎት፥ "ቤተ ምልክና" የሚባለውን የተግባረ ሰብ፥ የማኅበራዊ ኑሮና የአስተዳደር ምግባራዊና ሥጋዊ አገልግሎት፡ ለእስራኤላውያን ያስተማራቸው፥ መጻሕፍተ ኦሪትን፡ በተለይም፡ ኦሪት ዘፍጥረትን የጻፈው፡ ከኢትዮጵያ ኑሮውና ትምህርቱ በኋላ መኾኑ በመረጋገጡ ታውቋል።

እንዲሁም፡ በሥጋ ዘርና በሃይማኖት ፍሬ፡ ለአብርሃም፥ ለሙሴና ለዳዊት፡ በዳዊትም በኩል፡ ለሰሎሞን፡ የተሰጡት፡ እነዚህ ሦስት መለኮታውያን ቃል ኪዳናት፡ ከአባቶቻችሁና እናቶቻችሁ ሲያያዙ መጥተው፡ ከእናንተ የደረሱት፡ ለእነዚህ ቃል ኪዳናት ተቀባዮች ለኾኑት ቅዱሳን አባቶች፡ ሚስቶች ኾነው፡ ልጆችን በወለዱላቸው፡ ኢትዮጵያውያት በኾኑት እናቶቻችሁ፡ በአብርሃሟ ኬጡራ፥ በሙሴዋ ሲጳራና በሰሎሞኗ ማክዳ ማሕፀኖች አማካይነት መኾኑ፡ ሌላው ድንቅ መለኮታዊ ድርጊት ነው። በዚህ ረገድ የተከሠተውና ከኹሉም የሚልቀው መለኮታዊ ትንግርት፡ ድንግል ማርያም፡ ኢትዮጵያዊት መኾኗን፡ በሚያስተማምን መልክ ለማረጋገጥ፡ የእርሷና የልጇ የኢየሱስ ክርስቶስ የመጨረሻ አርአያና ጥላ የኾነችው፡ የጽላተ ሕጉ ማደሪያ የኾነችው ታቦተ ጽዮን፡ ወደኢትዮጵያ መጥታ፡ እስከዘመነ ሥጋዊ፡ ማለትም፡ "ቃል ሥጋ ኾነ!" እስከተባለባት ቅጽበት ድረስ፡ በ"ኢትዮጵያ ልጆች" ዘንድ ተጠብቃ ስትመለክ መኖርዋ፡ እዚህ ላይ ሊወሳላችሁ ይገባል።

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት፤
ማጠቃለያ፤
የኢትዮጵያ ልጆች ሆይ!

የቃል ኪዳናቱ ወደኢትዮጵያ ፈልሰው መግባትና የዘር ውሕደቱ የተከናወነው፡ ታቦተ ጽዮን፡ ወደኢትዮጵያ በመጣችበት ዘመን፡ ከዚያ በፊትና ከዚያ በኋላም፡ በነበሩት ዘመናት፡ በእግዚአብሔር ተመርጠውና ተጠርተው፡ ወደኢትዮጵያ በገቡት፥ ከኢትዮጵያውያንም ጋር በጋብቻ እየተዛመዱ በተዋሓዱት እስራኤላውያን አባቶች አማካይነት ጭምር መኾኑን እንድታስተውሉት ያስፈልጋል።

በፈጣሪያችሁና በአምላካችሁ፡ በእግዚአብሔር ዘንድ፡ እናንተ፡ እንዲህ እንድትወደዱ ያደረጋችሁ፡ መልከ ጼዴቅን፥ ንግሥት ማክዳን፥ ኢትዮጵያዊዉን፡ የብሉዩን ኪዳን አቤሜሌክ፥ "ኢትዮጵያዊዉ ጃንደረባ" የተባለውን፡ የአዲስ ኪዳኑን አቤሜሌክና በዘመኑ፡ የኢትዮጵያ ንግሥት የነበረችውን፡ ሕንደኬን የመሰሉት የዘር አባቶቻችሁና እናቶቻችሁ፡ ቀድሞ፡ በኪዳነ ልቦና፥ ቀጥሎ፡ በኪዳነ ኦሪት፥ በመጨረሻም፡ በኪዳነ መንፈስ ቅዱስ፡ የተቀበሉትን ሃይማኖታቸውንና አምልኳቸውን፥ በአጠቃላይም፡ ቅዱሱን ኪዳን በመጠበቅ፡ እግዚአብሔርን ደስ ስላሰኙት መኾኑን አትርሱ! ስለዚህ፡ እናንተም፡ ከእነርሱ የወረሳችሁትን፡ የምንነታችሁና የማንነታችሁ መታወቂያና መለያ የኾኑትን፡ ይህች "ኢትዮጵያችሁን" እና ይህን "ኢትዮጵያዊነታችሁን"፡ በነጻነትና በሰላም፥ በብልጽግናና በመልካም ሕይወት፡ ለዘለዓለም ትኖሩባቸውና ትጠሩባቸው ዘንድ፡ እንደሃይማኖት አጽንታችሁ፥ እንደምግባርም አቅንታችሁ፡ ልትጠብቋቸውና ልትወዷቸው፥ ልታከብሩዋቸውም ይገባችኋል።

ይህን፡ የኢትዮጵያዊነት ግዳጃችሁን ለመፈጸም ትችሉ ዘንድ፡ ቀደም ብሎ፡ ስፊ ሓተታ የተሰጠበትና ከፈጣሪያችሁ የታደላችሁት፡ ፍቱን መሣሪያና የማይበገር ኃይል አለ። እርሱም፡ በቅድሚያ፡ የእየራሳችሁን ምንነትና ማንነት በትክክል በማወቅ፡ የሰውነታችሁን ጤንነትና የኢትዮጵያዊነት ስማችሁን ለመጠበቅ፥ ቀጥሎ፡ የነፍሳችሁን ፈቃድና የሥጋችሁን ፈቃድ፡ እነዚህን ኹለት ተጻራሪ ፈቃዳት፡ በአንዱ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ አስማምታችሁ፡ ለእግዚአብሔር ፈቃድ በማስገዛት፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ሰላም አግኝታችሁ፡ እውነተኛዋን መልካም ኑሮ ለመኖር የምትችሉበት፡ "ጾም" የተባለው ምሥጢራዊ ምግባር ነው።

ስለዚህ፡ ፈጣሪያችሁ፡ ሰው ኾኖ፡ ስለጾም ያስተማራችሁን እያስባችሁ፡ አባቶቻችሁና እናቶቻችሁ ሲያደርጉት እንደቆዩት፡ እናንተም፡ በዚህ ክፍል ውስጥ፡ የተዘረዘሩትን አጽዋማት፡ ቀደም ብዬ ባብራራሁላችሁ መሠረት፡ አቅማችሁ በፈቀደ መጠን፡ ጹሟቸው! ጾምም፡ እስካኹን እንደተረዳችሁት፡ ራስን፡ ከእህልና ከውኃ መለየት ብቻ ሳይኾን፡ እስከተቻለ ድረስ፡ ክፉን ነገር ከማሰብ፥ ከመናገር ወይም በማናቸውም መንገድ ከመግለጽና ከማድረግ መከልከል ጭምር መኾኑን አትዘንጉ! በተፈጥሮአችሁ ደካማነት ምክንያት፡ ከዓቅማችሁ በላይ ኾኖባችሁ፡ የሠራችሁት ጥፋት፥ በደል ወይም ኃጢአት ቢኖር፡ ኹሉንም፡ ፈጥናችሁ፡ በንስሓ ደምስሱት!

\+ + +

ጊዜያዊ መሰናበቻ

"እኔ" የምለው እኔነቴ፡ ማነው? የሚለው፡ የዚህ ውይይት፡ የመጀመሪያ ክፍል፡ በዚህ አበቃ።

ይኸው ውይይት፡ በኹለተኛው ክፍል፡ በዚሁ መልኩ እንዲቀጥል፡ ከአዳምና ሔዋን ጋር ተስማምተን፥ ከዚህ ያደረሰን ቸሩ እግዚአብሔር፡ ለሚቀጥለው ቀጠሮአችንም እንዲያበቃን ጸልየን፡ በተለመደው አሸኛኘት፡ በፍቅር ተሳስመን፡ ተለያየን።

\+ + +

ክፍል ኹለት

"ፈጣሪዬ" የምለው እግዚአብሔር ማነው?

እና

ክፍል ሦስት

"ባልንጀራዬ" የምለው ፍጡር ማነው?

በሚል አርእስት የተዘጋጁት

ዳግማዊው መጽሐፍና ሣልሳዊው መጽሐፍ፡

በእግዚአብሔር ፈቃድና ቸርነት፡

ከዚህ ቀጥለው፡ በመከታተል እየታተሙ ይወጣሉ።

የክፍል አንድ:

<u>ጥቅሶችና ማብራሪያዎች::</u>

፩ "ጉያ":- በኢትዮጵያኛ: "የውስጥ ዕቅፍ"፥ በግእዝ ደግሞ: "ስደት" ማለት ነው፤ ይህ መጽሓፍ: ስለቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖቱ: በፈተናና በመከራ: እየተሰደደና እየተንገላታ፥ እየታገለም ላለ ሰው: ሲቀመጥ: ከእጁ፥ ሲጓዝ: ከጉያው፥ ሲተኛ: ከራስጌው የማይለየው: ጓዱ ስለኾነ: "የጉያ መጽሓፍ" ተብሏል::

፪ "ኢትዮጵያዊ" እና/ወይም "ኢትዮጵያውያን" ተብሎ: በዚህ መጽሐፍና በሌሎቹም ድርሰቶቼ ውስጥ: በወንድ አንቀጽ የተጻፈው ኹሉ: በነጠላና በብዙ: የሴትንም ያጠቃልላል:: ይህም የኾነው: *"እግዚአብሔር: ሰውን: በመልኩ ፈጠረ፡ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፥ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው!"* የሚለውን የመጽሓፍ ቃል በመከተል ነው:: ኤር. ፲፭፥ ፳፫::

፫ ዮሓ. ፲፯፥ ፳፩-፳፪::

፬ ዘፍጥ. ፱፥ ፰-፲፯::

፭ መዝ. ፷፯፥ ፴፩:

፮ ራእ. ፭፥ ፭::

፯ ማቴ. ፯፥ ፳፬-፳፯::

፰ ማቴ. ፲፮፥ ፳፮::

፱ ዮሓ. ፬፥ ፳፬::

፲ ማቴ. ፳፬፥ ፲፭:: ኤር. ፯፥ ፩-፳፤ ፰፥ ፬-፯:: ራእ. ፳፩፥ ፰::

፲፩ ዘጸአ. ፳፥ ፩-፯::

፲፪ ከአሜሪካዊቷ ሴት የተገኘው: "የአዳምና ሔዋን ውድቀት" የሚል ስያሜ የተሰጠው ጠልሰም ብርሃናዊ ቅጂ እና ከእርሷ ጋር የተጻጻፍናቸው ደብዳቤዎች: በዚህ መጽሓፍ አሳታሚ ድርጅት ጽሕፈት ቤት ይገኛሉ::
<u>ጠልሰም</u>:- ጠንቋዮች፥ አስማተኞችና ሟርተኞች: በክታብ ውስጥ የሚሥሉት: በያይነቱ: የአስማትና የሓረግ ሥዕል ነው::
<u>ሾተላይ</u>:- በሴቶች ማሕፀን እያደረ: ወንዶችን የሚገድል፥ ሕፃናትን: ሲወለዱ: የሚያጨናጉል፥ ወይም: የሚያጨናግፍ በሽታ::
<u>*ምናሴ: የመከራዬ ደስታ: ዓለምን ረታ!*</u> የሚለው መጽሓፌ: በአሜሪካ ምክር ቤት ቤተ መጻሕፍት: በጠንካራ ገበታ ተጠርዞ አግኝተነዋል::
፪ቆሮ. ፮፥ ፲፬-፲፮::

፲፫ ራእ. ፳፥ ፩-፫፤ ፯-፲::

፲፬ ኤፌ. ፮፥ ፲-፲፰::

፲፭ ዘፍጥ. ፲፰፥ ፳፪-፴፪::

፲፮ ሉቃ. ፲፰፥ ፰::

፲፯ ኤር. ፴፪፥ ፴፯-፵፩::

፲፰ ማቴ. ፲፪፥ ፴፱::

፲፱ ማቴ. ፲፥ ፲::

፳ ዮሐ. ፯፥ ፵፰::

፳፩ ማቴ. ፫፥ ፲፤ ፯፥ ፲፱:: የ፫ቱ ደቂቅ ጸሎት ፫-፲፤ ፲፬-፲፯::

፳፪ ስለአኵስም ጽዮን ንቡረ እድነት፡ ማብራሪያው፡ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሐፌ፡ በገጽ ፩፻፲፱-፩፻፳፪ ላይ ይገኛል::

፳፫ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ፡ በእየቦታው፡ አስፈላጊ ኾኖ፡ ተለይቶ ካልተገለጸ በቀር፡ "ድርሰቴ"፥ ወይም፡ "ድርሰቶቼ" ስል፡ Ethiopia: The Classic Case፥ "ኢትዮጵያዊው፡ በማንነቱ ፍለጋ!" እና "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" የተባሉትን፡ እንደቅደም ተከተላቸው፡ በ፲፱፻፺ ዓ. ም. (1997)፥ በ፲፱፻፺፩ ዓ. ም. እና በ፲፱፻፺፫ ዓ. ም. የታተሙ መጻሕፍቴን መጥቀሴ ነው::

፳፬ ዘጸአ. ፲፱፥ ፭-፮:: ፩ጴጥ. ፪፥ ፱:: ራእ. ፩፥ ፮::

፳፭ ማቴ. ፭፥ ፫::

፳፮ "አዳምና ሔዋን፡ በኢትዮጵያ!" ስለሚለው ድርሰት፡ አጭር መግለጫ፡ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሐፌ፡ በገጽ ፬፻፹፭-፬፻፹፮ ላይ ይገኛል::

፳፯ ፩ነገ. ፲፱፥ ፲፩-፲፰:: ሮሜ. ፲፩፥ ፫-፮::

፳፰ ኤር. ፴፩፥ ፴፬::

፳፱ ዮሐ. ፫፥ ፲፱-፳፩፥ ፰፥ ፴፩-፴፪:: ፩ኛ ዮሐ. ፬፥ ፲፰::

፴ ማቴ. ፳፬፥ ፴፯-፵፪::

፴፩ "ጴጥሮስ! ያቺን ሰዓት!" የጸጋዬ ገብረ መድኅን ተውኔት::

፴፪ የሙሶሊኒ ወረራ በኢትዮጵያ፤ በአልቤርቶ ሰባኪ፥ ትርጉም፡ ጋረደው ደምሴ ኃይሉ፤ ገጽ ፵፰::

፴፫ ማቴ. ፯፥ ፩-፪::

፴፬ ገላ. ፫፥ ፩::

፴፭ "ግእዝ"፡ ኢትዮጵያውያን፡ ከአዳምና ሔዋን ጀምሮ፡ እስከዛሬ ጠብቀው የሚጠቀሙበት፥ ራሱን የቻለ፥ ፊደል ያለው፥ የመጀመሪያው የሰው ልጆች ቋንቋ ነው፤ ይህም፡ በባዕዳን ተመራማሪዎች ዘንድ ሳይቀር ታውቋል:: ስለ"ግእዝ"፡ በበለጠ ለመረዳት፡ ሐተታው፡ "ኢትዮጵያ፡ የዓለሙ መፋረጃ!" በሚለው መጽሐፌ፡ በገጽ ፬፻፩-፬፻፲፱ ላይ ይገኛል::

፴፮ ኢሳ. ፶፬፥ ፲፫:: ኤር. ፩፥ ፬-፲፤ ፴፩፥ ፴፩-፴፬:: ማቴ. ፲፥ ፲፮-፳፤ ፲፮፥ ፯-፱:: ዮሐ. ፭፥ ፴፱-፵ እና ፵፭-፵፯፤ ፮፥ ፵፭፤ ፯፥ ፲፬-፲፯፤ ፲፬፥ ፲፪:: የሐዋ. ፬፥ ፲፫-፳:: ገላ. ፩፥ ፲-፲፪:: ፩ቆሮ. ፪፥ ፲፬-፲፮::

፴፯ ማቴ. ፭፥ ፲ ፲፪:: ዮሐ. ፰፥ ፵፫-፵፯፤ ፲፭፥ ፲፰-፲፱::

፴፰ ማቴ. ፮፥ ፴፫:: ዮሐ. ፪፥ ፭::

፴፱ ማቴ. ፳፩፥ ፵፫::

ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊነት
የክፍል አንድ፡ ጥቅሶችና ማብራሪያዎች።

፹ ማቴ. ፲፮÷ ፲፰:: ዮሐ. ፩÷ ፳፫-፳፬:: ዮሐዋ. ፰÷ ፴፯::
፩ቆሮ. ፫÷ ፲፮-፲፯:: ፪ቆሮ. ፮÷ ፲፮::
፹፩ ዘፍጥ. ፩÷ ፳፮::
፹፪ ኤር. ፴፩÷ ፴፩-፴፬::
፹፫ ማቴ. ፲፫÷ ፶፫::
፹፬ ሆሴ. ፬÷ ፮:: ዮሐዋ. ፲፯÷ ፳፪-፳፫ እና ፴::
፹፭ ምሳ. ፩÷ ፯:: መዝ. ፪፲÷ ፲::
፹፮ መዝ. ፲፫ ÷ ፪::
፹፯ ፩ቆሮ. ፪÷ ፲፬-፲፭::
፹፰ ማቴ. ፮÷ ፳፭-፴፫::
፹፱ ዘፍጥ. ፩÷ ፩-፳፭::
፺ መዝ. ፪፫÷ ፬:: ዕብ. ፩÷ ፯፤ ፲፬-፲፱::
፺፩ ዘፍጥ. ፩÷ ፩-፪÷ ፲፬-፲፱:: መዝ. ፹፱÷ ፬:: ፪ኛ ጴጥ. ፫÷ ፰::
፺፪ ራእ. ፲፪÷ ፯-፱:: ዘፍጥ. ፩÷ ፪:: ትርጓሜ ቅዱሳት መጻሕፍት፤ ድርሳነ ገብርኤል::
፺፫ ዘፍጥ. ፩÷ ፳፮-፴፩፤ ፪÷ ፩-፳፬::
፺፬ ማቴ. ፭÷ ፴፰- ፵፰፤ ፳፭÷ ፵፡ ፵፭:: ዮሐ. ፲፬÷ ፳፫::
፺፭ ማቴ. ፲፰÷ ፲-፲፬::
፺፮ ዘፍጥ. ፮÷ ፭-፯::
፺፯ ዘፍጥ. ፲፰÷ ፲፬:: ማቴ. ፲፱÷ ፳፮:: ሉቃ. ፩÷ ፴፯::
፺፰ ሮሜ ፯÷ ፲፬-፳፭፤ ፰÷ ፩-፲፩::
፺፱ ማቴ. ፳፭÷ ፴፬ እና ፵፩:: ፩ቆሮ. ፲፭÷ ፺፩-፺፪:: ፩ተሰ. ፬÷ ፲፫-፲፯::
፻ ኤር. ፲፫÷ ፳፫:: መዝ. ፰፯÷ ፴፩፤ ፹፯÷ ፭:: አሞ. ፱÷ ፯::
፻፩ ሉቃ. ፩÷ ፰፯-፸፪::
፻፪ ዘፍጥ. ፪÷ ፳፩-፳፭፤ ፱÷ ፰-፲፯፤ ፲፩÷ ፲፰-፳፤ ፲፯÷ ፩-፲፩፤ ፵፱÷ ፰-፲፪:: ዘጸግ. ፭:: ፪ሳሙ ፯÷ ፰-፲፮:: ራእ. ፭:: ማቴ. ፲፱÷ ፬-፮፤ ፳፮÷ ፳፮-፳፱:: ዮሐዋ. ፫÷ ፳፭::
፻፫ ኤር. ፴፩÷ ፴፩-፴፬::
፻፬ ዘፍጥ. ፬÷ ፩-፲፮፤ ፮÷ ፩-፰::
፻፭ ዘፍጥ. ፩÷ ፳፯-፳፰፤ ፪÷ ፳፫-፳፬:: ማቴ. ፲፱÷ ፭-፮::
፻፮ ዘፍጥ. ፪÷ ፳፩-፳፭:: ማቴ. ፩÷ ፲፰-፳፫:: ሉቃ. ፩÷ ፳፮-፴፭:: ፻፯
ዘፍጥ. ፪÷ ፯፤ ፫÷ ፩-፲፱:: ሮሜ ፭÷ ፲፪-፳፩:: ፩ቆሮ. ፲፭÷ ፳፪፤ ፵፭-፵፱::
፻፰ ዘፍጥ. ፩÷ ፳፮-፳፰፤ ፫÷ ፳፪-፳፬:: መዝ. ፵፬ (፵፭):: ማቴ. ፳፰÷ ፲፰::
ሉቃ. ፩÷ ፳፰-፴፭፤ ፵፮-፶፭:: ፩ጴጥ. ፫÷ ፳፪::
፻፱ ዘፍጥ. ፫÷ ፲፬-፲፭:: ራእ. ፲፪::
፻፲ ዘፍጥ. ፪÷ ፰-፳፭፤ ፫÷ ፩-፳፬:: ዮሐ. ፮÷ ፳፭-፸፩:: ማቴ. ፳፬÷ ፳፬::

፸፩ ዘፍጥ. ፱፥ ፳-፲፯፤ የረቡዕ ውዳሴ ማርያም።
፸፪ ዘፍጥ. ፭፥ ፳፬። ፩ጴጥ. ፫፥ ፳-፳፩።
፸፫ ዘፍጥ. ፲፬፥ ፲፰-፳። ዕብ. ፯፥ ፩-፬።
፸፬ ዕብ. ፯፥ ፩-፲፯፤ መጽሐፈ ሰዋስው ወግስ፥ ወመዝገበ ቃላት ሐዲስ፤ ኪዳን ወልድ ክፍሌ፤ ገጽ ፪፻፲፮።
፸፭ ፩ ነገ. ፲፥ ፩-፲፫። ማቴ. ፲፪፥ ፵፪። የሐዋ. ፳፥ ፳፮-፵። ፪ቆሮ. ፱፥ ፩-፲፪።
፸፮ መዝ. ፹፯፥ ፬፤ በግእዙ መጽሐፍ።
፸፯ ማቴ. ፩። ሉቃ. ፩፥ ፳፮-፵፰፤ ፫፥ ፳፫-፵፰።
፸፰ ዘፍጥ. ፲፬፥ ፲፰-፳። የሐዋ. ፳፥ ፳፮-፵፭። ዕብ. ፯፥ ፫።
፸፱ መዝ. ፸፪፥ ፱-፲፩፤ ፸፬፥ ፲፪-፲፬። በግእዙ መጽሐፍ።
፹ ሮሜ ፱፥ ፳-፳፩።
፹፩ ዘፍጥ. ፲፯፥ ፫-፲፪።
፹፪ ዘፍጥ. ፲፭፥ ፮።
፹፫ ማቴ. ፫፥ ፯-፲። ዮሐ. ፰፥ ፴፩-፶፰። ያዕ. ፪፥ ፳-፳፮።
፹፬ ዘፍጥ. ፳ እና ፳፩፥ ፩-፭፥ ፳፪-፳፬፥ ፴፪ እና ፴፬፤ ፳፭፥ ፩-፬። ዘጸአ. ፪፥ ፲፭-፳፪። ዘኍል. ፲፪፥ ፩-፲፮። አሞ. ፱፥ ፯። ዕንባ. ፫፥ ፯።
፹፭ አጼ ገላውዴዎስ፥ ለካቶሊካውያን የሰጠው፥ የሃይማኖት መግለጫ፥ የዚህ መጽሐፍ ተከታይ በኾነው፥ በኹለተኛው ክፍል ይገኛል።
፹፮ ዘጸአ. ፲፱፥ ፭-፮፥ ፳፥ ፩-፲፯።
፹፯ ፪ዜና. ፴፮። አሞ. ፱፥ ፯።
፹፰ ዘጸአ. ፪፥ ፩-፳፪፤ ፫፥ ፩-፲፬። ዕብ. ፲፩፥ ፳፬-፳፯።
፹፱ ዘጸአ. ፲፰፥ ፩-፳፯።
፺ ዘኍል. ፲፪፥ ፩-፲፭።
፺፩ መዝ. ፻፴፩፥ ፲፫-፲፬። መኃ. ፩፥ ፭-፮፤ ፬፥ ፲፪። ማቴ. ፲፪፥ ፵፪። ዮሐ. ፩፥ ፲፬።
፺፪ ዮሐ. ፳፥ ፳፱።
፺፫ ዘጸ. ፴፪፥ ፩-፲፬።
፺፬ ሕዝ. ፫፥ ፲፮-፲፱።
፺፭ ዮሐ. ፩፥ ፩-፲፰።
፺፮ ኤር. ፫፥ ፲፮-፲፯። ራእ. ፲፩፥ ፲፱፤ ፲፪፥ ፩-፲፯።
፺፯ Coulbeaux, J.B. Histoire Politique et Religieuse d'Abyssinie, 3 vols., pp. 459-464, (Paris, 1929)
፺፰ ራእ. ፲፩፥ ፲፱።
፺፱ ዮሐ. ፬፥ ፳፬።
፻ ኤር. ፴፩፥ ፴፩-፴፬። ዮሐ. ፮፥ ፵፭። ዕብ. ፰፥ ፰-፲፪። ፩ቆሮ. ፫፥ ፲፮-፲፯። ፪ቆሮ. ፮፥ ፲፮።

፻፩ የሐዋ. ፰÷ ፴፰-፴፱::
፻፪ ሉቃ. ፩÷ ፴-፴፰:: ራእ. ፲፩÷ ፲፱፤
፻፫ ውዳሴ ማርያም፡ የረቡዕና የእሑድ÷ አንቀጸ ብርሃንና ቅዳሴ ማርያም፡ ሥርዓተ ቅዳሴ::
፻፬ ዮሐ. ፩÷ ፩-፲፰:: ራእ. ፲፩÷ ፲፭-፲፱፡ ፲፪÷ ፩-፲፯::
፻፭ ኢሳ. ፳፱÷ ፲፫:: ማቴ. ፲፭÷ ፯-፱::
፻፮ ፩ኛ ቆሮ. ፫÷ ፲፯::
፻፯ ገላ. ፩÷ ፰::
፻፰ ፪ሳሙ ፯÷ ፰-፲፮:: ዘፍጥ. ፵፱÷ ፰-፲፪:: ራእ. ፭:: ሉቃ. ፩÷ ፴-፴፫::
፻፱ ሉቃ. ፲፯÷ ፳-፳፩::
፻፲ ሮሜ ፲፫÷ ፩-፯::
፻፲፩ ማቴ. ፲፪÷ ፴፰-፵፪:: የሐዋ. ፰÷ ፳፮-፵::
፻፲፪ ዮሐ. ፯÷ ፬-፳፬::
፻፲፫ ዘኍል. ፲፪÷ ፩-፲፭:: ፩ሳሙ. ፰÷ ፬-፳፪:: ዮሐ. ፲፰÷ ፴፫-፵::
፻፲፬ ዘኍል. ፲፪÷ ፩-፲፭:: ማቴ. ፩÷ ፩-፲፯:: ሉቃ. ፫÷ ፳፫-፴፰::
፻፲፭ ዮሐ. ፩÷ ፲፬:: ሉቃ. ፩÷ ፭-፯፤ ፴፩-፴፯::
፻፲፮ ዘፍጥ. ፫÷ ፲፭:: ኢሳ. ፯÷ ፲፬::
፻፲፯ ራእ. ፲፪÷ ፩-፮:: መዝ. ፻፴፩÷ ፲፫-፲፬፤ ፰፯÷ ፴፩:: አሞ. ፱÷ ፯::
፻፲፰ ማቴ. ፲፫÷ ፶፬-፶፮:: ማር. ፮÷ ፪-፫:: ሉቃ. ፬÷ ፳፪:: ዮሐ. ፯÷ ፵፩-፵፪፤ ፩÷ ፵፯፤ ፮÷ ፵፪::
፻፲፱ ኤር. ፴፱፡ ፲፭-፲፰:: ፪ ሳሙ. ፲፩÷ ፩-፳፯:: ሩት. ፩-፬::
፻፳ ማቴ. ፪÷ ፲፬-፲፭:: ሆሴ. ፲፩÷ ፩::
፻፳፩ ዮሐ. ፩÷ ፲፪-፲፫:: ሉቃ. ፩÷ ፳፮-፴፭:: መዝ. ፹፱÷ ፲፱-፴፯፤ ፻፴፪÷ ፲፩-፲፰:: ፩ጴጥ. ፩÷ ፳፫:: ራእ. ፭÷ ፱-፲፤ ፳÷ ፬-፯::
፻፳፪ መዝ. ፹፰÷ ፪-፫:: ዮሐ. ፩÷ ፳፱:: ማቴ. ፳፮÷ ፳፮-፳፰::
፻፳፫ ዮሐ. ፲፭÷ ፳፪::
፻፳፬ አሞ. ፱÷ ፯::
፻፳፭ ኤር. ፴፰÷ ፯-፲፫:: ዐዲስ ያማርኛ መዝገበ ቃላት፤ ከደስታ ተክለ ወልድ፤ ገጽ ፫፻፺፱::
፻፳፮ ዮሐ. ፫÷ ፫-፰::
፻፳፯ ዮሐ. ፳÷ ፳፱:: የሐዋ. ፰÷ ፳፮-፴፱::
፻፳፰ የሐዋ. ፲÷ ፵፬-፵፯::
፻፳፱ ማቴ. ፲፮÷ ፲፫-፳:: ዮሐ. ፳÷ ፳፱:: የሐዋ. ፰÷ ፳፮-፴፱::
፻፴ ዮሐ. ፲፱÷ ፯-፲፮::
፻፴፩ ማቴ. ፲፪÷ ፵፪:: ፩ነገ. ፲÷ ፩-፲፫::
፻፴፪ ዐም-ሓራ፡ መጽሓፈ ሰዋስው ወግስ÷ ወመዝገበ ቃላት ሓዲስ፤ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ፤ ገጽ ፫፻፳፯÷ ፬፻፹፬ እና ፮፻፲፰::

፻፵፫ ማቴ. ፬፡ ፩-፲፩፡ ፮፡ ፲፮-፲፰፡፡ ዮሐ. ፮፡ ፳፯፡፡
፻፵፬ ማቴ. ፲፡ ፳፪፡፡
፻፵፭ ማቴ. ፪፡ ፩-፳፩፡፡
፻፵፮ ዮሐ. ፫፡ ፲፱-፳፩፡ ፰፡ ፲፪፡ ፲፰፡ ፴፯፡፡
፻፵፯ ማቴ. ፳፩፡ ፱-፲፫፡፡
፻፵፰ ማቴ. ፳፮፡ ፳፮-፳፰፡ ፵-፵፩፡፡ ዮሐ. ፲፫፡ ፲፪-፲፯፡ ፴፬-፴፭፡፡
፻፵፱ ማቴ. ፳፯፡ ፲፱-፳፮፡፡
፻፶ ማቴ. ፳፭፡ ፴፩-፵፮፡፡
፻፶፩ ሉቃ. ፳፫፡ ፴፬፡፡ ዮሐ. ፲፮፡ ፴፫፡፡
፻፶፪ ማቴ. ፱፡ ፲፭፡፡ የሐዋ. ፲፫፡፩-፫፡፡
፻፶፫ ዮሐ. ፩፡ ፲፬፡፡ ራእ. ፲፩፡ ፲፱፡፲፪፡፡
፻፶፬ ዘዳግ. ፭፡ ፮-፲፡፡ ዮሐ. ፬፡ ፳፬፡፡ ማር. ፲፪፡ ፳፱-፴፡፡
፻፶፭ ራእ. ፳፪፡ ፰-፱፡፡
፻፶፮ ማቴ. ፭፡ ፳፫-፳፬፡ ፮፡ ፲፬-፲፭፡ ፯፡ ፫-፭፡፡

\+ + + + + + +

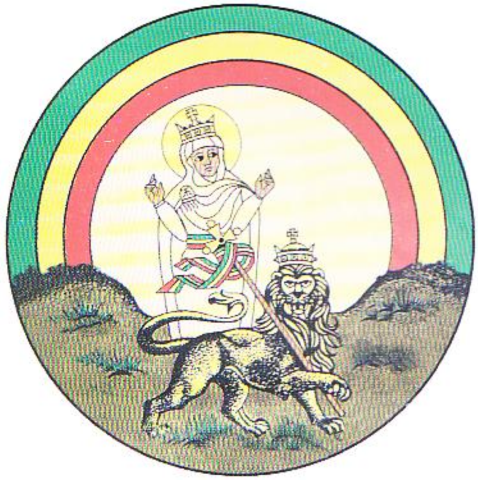

ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር

ሰባቱ ቅዱሳት ኪዳናት